KSA LIBRARY, B'lore
B004714
328.32402 548 LAD,1954
JJ31

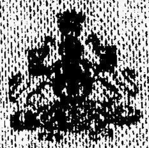

THE MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES
OFFICIAL REPORT

Volume XI

(11th October 1954 to 23rd October 1954)

FIFTH SESSION
OF THE
SECOND LEGISLATIVE ASSEMBLY
1954

[illegible]

4714

BANGALORE:
PRINTED BY THE DIRECTOR OF PRINTING, STATIONERY AND
CATIONS AT THE GOVERNMENT PRESS
1957

V-031'N54
N57-11
B) 4714

GOVERNMENT OF KARNATAKA

KARNATAKA STATE ARCHIVES
LIBRARY
BANGALORE

For Reference only

Not to be issued out of the Library

THE MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES

OFFICIAL REPORT

V-31 N5A
N57-11
(13) 4714

Volume XI

11th October 1954 to 23rd October 1954

FIFTH SESSION

OF THE

SECOND LEGISLATIVE ASSEMBLY

1954

Karnataka State Archives
(Departmental Library)
ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಪತ್ರಾಗಾರ
(ಇಲಾಖಾ ಗ್ರಂಥಾಲಯ)
ಪ್ರಾಪ್ತಿ ಕ್ರಮಾಂಕ Accession No. (B) 4714
ದಿನಾಂಕ Date..........

BANGALORE :
PRINTED BY THE DIRECTOR OF PRINTING, STATIONERY AND
PUBLICATIONS AT THE GOVERNMENT PRESS
1957

MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY.

OFFICERS.

Speaker.

Sri H. S. Rudrappa, B.SC., LL.B.

Deputy Speaker.

Sri R. Chennigaramiah.

Panel of Chairmen.

Sri D. Devaraja Urs.
Sri B. T. Kemparaj, B.A., B.L.
Sri B. Hutche Gowda.
Sri B. Narayanaswamy, B.A., B.L.

Secretary.

Sri G. S. Venkataramana Iyer, B.SC., M.L.

Assistant Secretary.

Sri S. A. Jaleel, B.A.

GOVERNMENT OF MYSORE

Ministers.

Sri K. Hanumanthaiya, B.A., LL.B.
(Chief Minister).

Sri A. G. Ramachandra Rao, B.A., LL.B.
(Minister for Law and Education).

Sri T. Channiah, B.SC.
(Minister for Local Self-Government and Public Health).

Sri Kadidal Manjappa, B.A., LL.B.
(Minister for Revenue and Public Works).

Sri H. Siddaveerappa, B.A., LL.B.
(Minister for Home and Industries).

Dr. R. Nagan Gowda, M.SC., Ph.D. (U.S.A.),
(Minister for Agriculture).

MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY.

1. House Committee.

Sri R. Chennigaramiah. (*Chairman*).
Sri H. K. Sivarudrappa.
Sri M. Chikkalingiah.
Sri C. H. Lingadevaru.
Sri Mudduramiah.
Sri G. Papanna.
Sri G. Puttaswamy.

2. Committee on Public Accounts.

Sri K. Hanumanthaiya. (*Chairman*).
Sri B. Hutche Gowda.
Sri J. Mohamed Imam.
Sri H. S. Rudrappa.
Sri V. M. Mascarenhas.
Sri M. Madiah.
Sri K. Lakkappa.

3. Estimates Committee.

Sri B. Narayanaswamy. (*Chairman*).
Sri B. P. Nagaraja Murthy.
Sri B. N. Boranna Gowda.
Sri B. C. Nanjundaiya.
Sri B. M. Seenappa.
Sri G. Narayana Gowda
Sri J. Mohamed Imam.
Sri D. Devaraja Urs.
Sri K. Prabhakar.
Sri K. V. Shankara Gowda
Sri S. Srinivasa Iyengar.
Sri G. Basappa.

THE MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY.

SPEAKER.

SRI H. S. RUDRAPPA, B.SC., LL.B.

Alphabetical List of Members.

Sl. No.	*Name of Member*	*Constituency*
1	Anantaraman, B.SC., LL.B., Sri R.	Chamarajapet.
2	Anjaneya Reddy, Sri M. C.	Chintamani.
3	Annayyappa, Sri C. M.	Gubbi.
4	Basappa, B.A., Sri G.	Hosadurga.
5	Bheemappa Naik, B.A., Sri A.	Molakalmuru.
6	Bomme Gowda, Sri G. S.	Mandya.
7	Boranna Gowda, Sri B. N.	Belur.
8	Byregowda, Sri K. V.	Bangalore North.
9	Chandrasekharaiah, Sri Y. M.	Kadur.
10	Channabasappa, Sri H. M.	Periyapatna.
11	Channiah, B.SC., Sri T.	Mulbagal—Srinivasapur—Scheduled Castes.
12	Chennigaramiah, Sri R.	Koratagere—Madhugiri—Scheduled Castes.
13	Chikkalingiah, B.A., Sri M.	Malavalli—Scheduled Castes.
14	Chikkanna, Sri B.	Jawagal.
15	Devaraja Urs, Sri D.	Hunsur.
16	Duggappa, B.SC., LL.B., Sri G.	Holalkere—Scheduled Castes.
17	Ganganayak, Sri	Sorab—Shikaripur—Scheduled Castes.
18	Gangappa, Sri M.	Bellary.
19	Gopala Gowda, Sri S.	Sagar—Hosanagar.
20	Govindaraju, Sri D. M.	Nelamangala.
21	Govinda Reddy, B.A., LL.B., Sri Mulka.	Chitaldrug.
22	Hanumiah, Sri T.	Hiriyur—Scheduled Castes.
23	Hanumanthaiya, Sri C. T.	Pavagada—Scheduled Castes.
24	Hanumanthaiya, B.A., LL.B., Sri K.	Ramanagaram.
25	Huchmasthy Gowda, B.A., Sri N.	Huliyurdurga.
26	Hutche Gowda, Sri B.	Turuvekere.
27	Kari Gowda, Sri D. R.	Hassan.
28	Kariappa, B.A., Sri S.	Virupakshapura.
29	Kemparaj, B.A., B.L., Sri B. T.	Bangalore South—Scheduled Castes.
30	Kotra Basavana Goud, Sri K.	Kudligi.
31	Lakkappa, B.A., LL.B., Sri K.	Channarayapatna.
32	Lakshmidevi Ramanna, B.SC., Sm.	Hoskote—Anekal.
33	Linga Devaru, Sri C. H.	Chikkanaikanahalli.
34	Linganna, B.SC., LL.B., Sri M.	Nanjangud.
35	Lingappa, B.A., LL.B., Sri S. M.	Krishnarajapet.
36	Linga Reddy, F.A., B.L., Sri H. C.	Malur.
37	Madappa, Sri U. M.	Chamarajanagar.
38	Madhavachar, Sri B.	Bhadravathi.
39	Madiah, Sri M.	Nanjangud—Scheduled Castes.

Sl. No.	*Name of Member*	*Constituency*
40	Mallikarjunappa Gowda, Sri	Sorab-Shikaripur.
41	Manjappa, B.A., LL.B., Sri Kadidal	Thirthahalli—Koppa.
42	Mohamed Imam, B.A., B.L., Sri J.	Jagalur.
43	Mariappa, B.A., B.L., Sri Mali.	Pavagada.
44	Mariappa, B.A., LL.B., Sri T.	Mysore City North.
45	Mascarenhas, B.A., Sri V. M.	St. John's Hill.
46	Masiyappa, B.A., LL.B., Sri V.	Hiriyur.
47	Mudduramiah, Sri	Koratagere—Madhugiri.
48	Mudalagiri Gowda, Sri T. N.	Kunigal.
49	Muniswamiah, Sri R.	Bangalore North—Scheduled Castes.
50	Muniyappa, Sri A.	Siddlaghatta-Chickballapur—Scheduled Castes.
51	Nagaiah Reddy, Sri N. C.	Gauribidanur.
52	Nagan Gowda, M.Sc., Ph.D. (U.S.A.), Dr. R.	Hospet.
53	Nagappa, Sri T.	Tarikere.
54	Nagappa Setty, Sri S. R.	Shimoga.
55	Nagaraja Murthy, B.A., LL.B., Sri B. P.	Malavalli.
56	Naidu, Sri V. R.	Malleswaram.
57	Nanjundaiya, Sri B. C.	Kolar.
58	Narasimha Reddy, B.A., Sri A. V.	Bangalore South.
59	Narayana Gowda, B.A., Sri G.	Mulbagal—Srinivasapur.
60	Narayanappa, Sri J.	Chintamani—Scheduled Castes.
61	Narayana Reddy, Sri B. V.	Bagepalli—Gudibanda.
62	Narayanaswamy, B.A., B.L., Sri B.	Mysore City South.
63	Neele Gowda, B.A., LL.B., Sri B. Y.	Pandavapura.
64	Palaniyappan, Sri M.	Ulsoor.
65	Panchakshariah, Sri K.	Arsikere.
66	Papanna, Sri G.	Siddlaghatta—Chickballapur.
67	Parameswarappa, Sri S.	Siriguppa.
68	Pattabhiraman, B.A., B.L., Sri K.	Kolar.
69	Prabhakar, B.A., Sri K.	Nelamangala—Scheduled Castes.
70	Prasad, Sri R. K.	Bangarpet.
71	Puttappa, Sri H. T.	Hoskote—Anekal—Scheduled Castes.
72	Puttaswamy, Sri G.	Chickmagalur—Mudigere—Scheduled Castes.
73	Puttaswamy, B.A. (Hons.), LL.B., Sri K.	Srirangapatna.
74	Rachiah, B.Sc., Sri B.	Yelandur—Scheduled Castes.
75	Rajasekhara Murthy, B.A., LL.B., Sri M.	Yelandur.
76	Ramachandra Rao, B.A., LL.B., Sri A. G.	Hole-Narsipur.
77	Ramaiya, B.Sc., Sri P. R.	Basavangudi.
78	Rama Rao, B.A., LL.B., Sri M.V.	Tumkur.
79	Rame Gowda, Sri B. N.	Sira.
80	Rudrappa, B.Sc., LL.B., Sri H. S.	Honnali.
81	Seenappa, Sri B. M.	Cubbonpet.
82	Shivananje Gowda, Sri	Mysore Taluk.
83	Shivappa, B.A., LL.B., Sri G.	Holalkere.
84	Siddiah *alias* Kunniah, Sri	Gundlupet—Heggaddevanakote—Scheduled Castes.

Sl. No.	*Name of Member*	*Constituency*
85	Siddiah, Sri H. K.	Belur—Scheduled Castes.
86	Siddalingiah, B.A., LL.B., Sri T.	Doddaballapur.
87	Siddamma, Sm. Bellary.	Davanagere.
88	Siddappa, B.A., LL.B., Sri L.	Channagiri.
89	Siddappa, Sri S.	Magadi.
90	Siddaveerappa, B.A., LL.B., Sri H.	Harihar.
91	Singari Gowda, B.A., LL.B., Sri K.	Nagamangala.
92	Sirasappa, Sri Ijari	Harapanahalli.
93	Sivarudrappa, Sri H. K.	Gundlupet—Heggaddevanakote.
94	Sri Srinivasa Iyengar, B.E., Sri S.	T.-Narasipur.
95	Subbamma, Sm. B. L.	Chickmagalur—Mudigere.
96	Swamidurai, Sri P. M.	Kolar Gold Fields—Scheduled Castes.
97	Thammiah *alias* Hanumanthe Gowdara Thammiah, Sri S. H.	Krishnarajanagar.
98	Thimmappa Gowda, B.A. (HONS.), LL.B., Sri G. A.	Arkalgud.
99	Thimme Gowda, Sri K. G.	Kanakapura.
100	Thimme Gowda, Sri T. G.	Tiptur.
101	Thomas, Sri Sydney A.	Nominated.
102	Vasan, Sri K. S.	Kolar Gold Fields.
103	Veeranna Gowdh, Sri H. K.	Maddur.
104	Venkatappa, Sri V.	Channapatna.
105	Venkatesh, Sri D.	Gandhinagar.

TABLE OF CONTENTS

TO THE

MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES.

VOLUME XI—(NOS. 1 TO 14).

(11th October 1954 to 23rd October 1954).

PAGES

First Day—Monday, 11th October 1954.

Secretary's Report—Acts assented to by H. H. the Rajpramukh or the President 1
Questions and Answers ... ... 1—20
Questions for Answers on the day but not taken up ... 20
Panel of Chairmen 20
Recommendation by the Rajpramukh to introduce and move Mysore Revenue Laws (Extension to Bellary) Bill, 1954 20
Adjournment motion—Postponed to next day ... 20

Bills Introduced—
- (1) The Mysore Laws (Extension to Bellary) Bill, 1954 ... ...
- (2) The Mysore Revenue Laws (Extension to Bellary) Bill, 1954 ... ...
- (3) The Mysore Revision of State Laws Bill, 1954 ... ...
- (4) The Mysore Tenancy (Second Amendment) Bill, 1954 ... ...
- (5) The Mysore Board of Revenue Bill, 1954 ...
- (6) The Madras Tenants and Ryots Protection (Mysore Amendment) Bill, 1954 ... 20

Ordinance laid on the Table.—The Madras Tenants and Ryots Protection (Mysore Amendment) Ordinance, 1954 20
Presiding Officers' Conference—Report of Proceedings by Secretary ... ... 20—21

Condolence references—
- (1) Demise of Sri H. Siddaiya, Speaker ... 21—30
- (2) ,, ,, Sri Channanarasimhaiya ... 30—31
- (3) ,, ,, Sri Venkataswami Gowda ... 31

Second Day—Tuesday, 12th October 1954.

Questions and Answers ... ... 33—52
Questions for Answers on the day but not taken up ... 52—54

PAGES

Rajpramukh's Recommendation—To lay Statement of Estimates before the House ... ... 54—55

Adjournment Motion—Accident during Dasara Procession—Held out of order ... ... 55, 58—63

Elections to—

Board of Industries, Public Accounts Committee,

Estimates Committee—

(Date, time, place and manner of Election announced). 55—56

Papers laid on the Table—

Schedule of Demands for supplementary grants, 1954-55 57

List of Promises made during Budget Session, 1953 and action taken thereon 57

Notification under Cattle Trespass Act, 1871 ... 57

Notification under Motor Vehicles Act, 1939 ... 57

Presentation of Reports—

Report of the Public Accounts Committee on the Accounts of 1950-51 57

Audit Report, 1952 57

Finance Accounts, 1950-51 57

Audit Report, 1951 57

Second Report of the Estimates Committee ... 57

Mysore Board of Revenue Bill, 1954—Motion to consider (not concluded) 57-58, 63-83

Third Day—Wednesday, 13th October 1954.

Questions and Answers ... ... 85—97

Questions for Answers on the day but not taken up ... 97—100

Election of the Speaker—Sri H. S. Rudrappa Elected ... ... 100—110

Mysore Board of Revenue Bill, 1954—Motion to consider not concluded ... ... 110—126

Fourth Day—Thursday, 14th October 1954.

Questions and Answers ... ... 127—145

Questions for Answers on the day but not taken up ... 145—149

Board of Industries—Personnel announced ... 149

Disposal of Questions ... ... 149—150

Bills passed by the Council laid on the Table—

Mysore Transfer of Prisoners Bill, 1954 ... 150

Mysore Contract (Extension to Agricultural Land) Bill, 1954 150

Mysore Housing Board Bill, 1954—Joint Select Committee Report presented 150

Mysore (Religious and Charitable) Inams Abolition Bill, 1954-Joint Select Committee Report presented 150

PAGES

Mysore Board of Revenue Bill, 1954 (Referred to Joint Select Committee) ... ... 150—165
Madras Tenants and Ryots Protection (Mysore Amendment) Bill, 1954—Passed ... ... 165—166
Mysore Tenancy (Second Amendment) Bill, 1954—Motion to consider not concluded ... ... 166—176

Fifth Day—Friday, 15*th October* 1954.

Questions and Answers ... ... 177—194
Questions for Answers on the day but not taken up ... 194—199
Questions and Answers—Mode of Disposal ... 199

Additional and Supplementary Grants—

Procedure of Debate ... ... 199—201
Statement by Minister ... ... 201—202

Demand No. 2 State Excise 202
,, ,, 11 General Administration ... ... 202—203
,, ,, 14 Administration of Justice ... ... 203—204
,, ,, 17 Scientific Departments ... ... 204—205
,, ,, 23 Rural Developments ... ... 205—214
,, ,, 26 Industries and Supplies ... ... 214—215
,, ,, 27 Sericulture ... ... 216—218
,, ,, 40 Irrigation ... ... 218—222
,, ,, 42 Electricity Schemes ... ... 222—228
,, ,, 45 Advances and Loans 229

Sixth Day—Saturday, 16*th October* 1954.

Questions and Answers ... ... 231—250
Questions for Answers on the day but not taken up ... 250—254
Questions and Answers—Daily disposals ... 254—255
Statement by Minister on Mysore Tenancy (Second Amendment) Bill, 1954 ... ... 255—256
Mysore Tenancy (Second Amendment) Bill, 1954—Motion to consider (not concluded) ... ... 256—271

Seventh Day—Monday, 18*th October* 1954.

Questions and Answers ... ... 273—306
Questions for Answers on the day but not taken up ... 306—311

Bill passed by the Council laid on the table—

Cattle Trespass (Amendment) Bill, 1954 ... 311

Discussion on Question No. 79 : Formation of Karnataka province and future of Mysore—fixed to take place on the 20th October 1954 311
Discussion on Question No. 80 : Breaches of Sangenahalli and Thuppadahalli Tanks—fixed to take place on 22nd October 1954 311
Discussion on Public Accounts Committee Report ... 311—342

PAGES

Eighth Day—Tuesday, 19th October 1954.

Questions and Answers ... ... 343—360
Questions for Answers on the day but not taken up ... 360—364
Public Accounts Committee Election results announced... 364
Estimates Committee—Members announced ... 364
Use of Telephones by Members ... ... 364—365
Business of the House ... ... 365—366

Non-Official Resolutions—

No. 1. Appointment of Scheduled Caste Member to the Public Service Commission—Withdrawn ... ... 366—374
Nos. 2, 11 and 23. Specification of fixed prices for important crops—Withdrawn ... 374—390

Ninth Day—Wednesday, 20th October 1954.

Questions and Answers ... ... 391—413
Questions for Answers on the day but not taken up ... 413—417
Condolence reference re: Demise of Sri C. Narasimhiah... 416
Business of the House 417
Mysore Housing Board Bill, 1954, as reported by the Joint Select Committee—Passed ... ... 417—421
Cattle Trespass (Amendment) Bill 1954——as passed by the Legislative Council, Motion to consider deferred... 421—422
Mysore Transfer of Prisoners Bill, 1954, as passed by the Council—passed ... ... 422—425
Mysore Contract (Extension to Agricultural Land) Bill, 1954, as passed by the Council—passed ... 426—427
Mysore Co-operative Societies (Amendment) Bill, 1954—Motion to concur in the appointment of Joint Select Committee—not concluded ... ... 427—449
Discussion on Q. No. 79 re : Formation of Karnataka... 449—453

Tenth Day—Thursday, 21st October 1954.

Questions and Answers ... ... 455—471
Questions for Answers on the day but not taken up ... 472—486
Questions and Answers——Daily disposals ... 486—489

Rajpramukh's recommendations—

To introduce and move the Mysore Appropriation (No. 4) Bill, 1954 489
To consider the Mysore Weights and Measures (Amendment) Bill, 1954 ... 490

Paper laid on the Table—

Mysore Weights and Measures (Amendment) Bill, 1954 490

Mysore Appropriation (No. 4) Bill, 1954—passed ... 490—517
Half-an-hour debate on Q. No. 471 fixed to take place on 22nd October 1954 517

PAGES

Eleventh Day—Friday, 22nd October 1954.

Questions and Answers ... ... 519—555
Questions for Answers on the day but not taken up ... 555—569
Speaker's Ruling on point of order with respect to Cattle Trespass Bill, 1954 569
Personal explanation by Member ... ... 570—571
Business of the House 571
Mysore Co-operative Societies (Amendment) Bill, 1954—Motion to consider to refer to Joint Select Committee (not concluded) ... ... 571—597

Discussion on Questions—

Q. No. 471 re: Necessity to start schools in rural parts ... ... 597—600
Q. No. 80 re: Breaches in the Sangenahalli and Tuppadahalli Tanks ... ... 600—605

Twelfth Day—Saturday, 23rd October 1954

Questions and Answers ... ... 607—632
Questions for Answers on the day but not taken up ... 633—646
Message from the Council re: Bill passed ... 647
Business of the House—Speaker's Statement ... 647—650

Papers laid on the Table—

Postponed Questions and Answers of October Session, 1952 ... ... 651—652
,, ,, ,, ,, July-August Session, 1953 652—653
,, ,, ,, ,, January-March (Budget) Session, 1954. 654—718

Mysore Co-operative Societies (Amendment) Bill, 1954 Motion to concur in the appointment of Joint Select Committee—adopted ... ... 718—732
Adjournment *sine die* 732

ERRATA

Page	*Column*	*Line*	*For*	*Read*
10	Left	45	Gavernment	Government
21	,,	29	Omit "ನಮ್ಮಗಳ"	
21	,,	30	Insert "ನಮ್ಮಗಳ" after "ತಿಳಿಸಿ"	
34	Right	14	ಟೀಕಮನ್ನು	ಟಾಕನ್ನು
58	Left	9	exerciable	exercisable
75	Right	20	ಉದ್ದೆಗಳದ್ದವೋ	ಉದ್ದೇಶಗಳಿದ್ದವೋ
94	,,	12	Omit "say"	
94	,,	13	Insert "say" after "put to"	
94	,,	40	Omit "of"	
96	,,	35	Omit "ಉದ್ದೇಶ"	
105	,,	41	Add "or" at the end.	
105	,,	43	Omit "or".	
150	Left	33-34	CHARITALE	CHARITABLE
154	Right	9	le	lie
162	,,	2	on	no
170	Left	9	190	100
173	Right	52	129 ಚದರ ಮೈಲ	29 ಸಾವಿರ ಚದರ ಮೈಲ
185	Left	33	ಕರ್ತದ್ಯವಲ್ಲದೇ ?	ಕರ್ತವ್ಯವಲ್ಲವೇ ?
213	Right	33	dealy	delay
215	,,	42	rtying	trying
216	,,	43	ವಾಯುಗಣ	ವಾಯುಗುಣ
219	Left	34	ಕಂಟ್ರಾರುಗಳು	ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳು
263	,,	20	ಎನ್ನುವದಲ್ಲ	ಎನ್ನುವದರಲ್ಲಿ
238	,,	26	Introduce "Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—" before "(1) in sub-section (1) .... ."	
298	,,	51	ಡೆಂಗಳೂರು	ಬೆಂಗಳೂರು
312	,,	45	be to	to be
312	,,	47	Omit "can"	
335	,,	56	finalite	finalise
342	Right	28	fo	of
343		2	Thirty Minutes past Eight	Twelve
357	Right	41	ಮಿಾನುಗಳನ್ನು	ಜಮಿಾನುಗಳನ್ನು
388	Left	45	ಪಂಜರಾಬ್	ಪಂಜಾಬ್‌ರಾವ್
400	Right	55	Introduce "Sri H. M. CHANNABASAPPA.-" at the beginning of the sentence.	
408	Left	34	Add "ನಿಜವಲ್ಲವೇ" after "ಅಥವಾ"	
408	,,	36	Delete "ನಿಜವಲ್ಲವೆ"	
464	Right	31	ಹಂಕೆಚ	ಹಂಚಿಕೆ
476	,,	42	Sri M. CHIKKALIGNIAH	Sri M. CHIKKALINGIAH
480	Left	1	Cases	Castes
487	,,	39	add	and
496	,,	1	ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್	ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ
508	Right	38	except	expect
541	Left	30-32	Delete "there not a committee for such University hostels to suggest improvements to the hostels ?"	

Page	*Column*	*Line*	*For*	*Read*
541	,,	37	After " Sir, is ", add " there not a committee for such University hostels to suggest improvements to the hostels ?"	
597	,,	41	ಪಂಧನೆಗೆ	ಸಾಧನೆಗೆ

MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY

FIRST DAY

Monday, 11th October 1954.

The House met in the Legislative Assembly Hall, Old Public Offices, Bangalore, at Twelve of the Clock.

MR. DEPUTY SPEAKER (SRI R. CHENNIGARAMIAH) in the Chair.

MEMBERS SWORN.

Name			*Constituency*
Sri G. S. Bomme Gowda	...	...	Mandya
Sri H. M. Channabasappa, B.A., LL.B.	...	...	Periyapatna

SECRETARY'S REPORT

SECRETARY.—Sir, I beg to lay on the table a statement showing the Acts which have received the assent of His Highness the *Rajpramukh* or the *President* subsequent to the previous report made during the last session.

QUESTIONS AND ANSWERS

Government Servants (Lists of Properties)

Q.—1. **Sri S. KARIAPPA** (Virupakshapura).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether they have taken the lists of properties owned by persons in Government service;

(*b*) when this system of taking lists of properties owned by Government servants was first commenced;

(*c*) whether this practice is still continuing?

A.—**Sri K. HANUMANTHAIYA** (Chief Minister).—

(*a*) Yes.

(*b*) About the year 1915.

(*c*) Yes.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪ.—ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕವರ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಯಾವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಆಸ್ತಿ ಸಂಪಾದಿಸಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡೋಣ ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪ.—ನೌಕರಿಗೆ ಸೇರಿದಲಾಗಾಯ್ತು ಅವರ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆಯೋ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಅಳತೆಮಾಡಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಹೌದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪ.—ಹಾಗೆ ಪಟ್ಟಿ ತಯಾರಿಸಿ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಾದಮೇಲೆ ಅವರ ಆಸ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆಯೋ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಅದು ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪ.—ಹಾಗೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ನಡೆಸಿರುವುದರಲ್ಲಿ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಮೇಲೆ ಸಂಬಳ ಪಡೆಯುತ್ತಿರುವವರ cases ಎಷ್ಟು ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿವೆ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಮೇಲೆ ಸಂಬಳ ಪಡೆಯುತ್ತಿರುವವರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇದುವರೆಗೆ ಅನುಮಾನಪಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿ ಅನುಮಾನ ಪಡತಕ್ಕ ಪ್ರಸಂಗ ಕಂಡು ಬಂದರೆ ಪರಿಶೀಲಸುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪ.—ತಿಂಗಳಿಗೆ ಐನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳಮೇಲೆ ಸಂಬಳ ಪಡೆಯುತ್ತಿರುವವರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಈ ರೀತಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ನಡೆಸಿದ್ದೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ನಡೆಸಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪ.—ಅಂಥ cases ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಒಂದು case ಮಾತ್ರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಅವರಿಂದ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ವಿವರಣೆ ಕೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪ.—ಅವರಿಗಿರತಕ್ಕ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಹೆಂಡತಿ, ಮಕ್ಕಳ ಹೆಸರಿಗೆ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಯಾವರೀತಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ನಡೆಸುತ್ತೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳಿದ್ದರೆ ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದು ಕಷ್ಟ. ಆದರೂ ಅನುಮಾನ ಕಂಡುಬಂದರೆ ಅನುಮಾನದ ಪ್ರಸಂಗಗಳನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

Sri V. M. MASCARENHAS.—As a result of the enquiry which the Government are supposed to be carrying on from year to year, may I know from how many officers the Government have recovered property they have acquired by improper means ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—All have not acquired property by improper means. I have already answered the question that in respect of those cases where it is proved to the satisfaction of the Government that such malpractices have taken place, Government will take action.

Sri V. M. MASCARENHAS.—I would like to know in how many cases the Government have taken action like that?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Not that I am aware of.

Sri V. M. MASCARENHAS.—Are all our officers absolutely honest ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—As my Hon'ble friend knows, we have to presume everybody to be innocent unless proved to be guilty. We cannot proceed on the assumption that everybody is guilty.

Sri V. M. MASCARENHAS.—May I inform the Government that this practice does not serve any useful purpose and may be discontinued ; or make the enquiry more frequent so that it may serve its useful purpose ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—The Hon'ble Member has put a double question. Nevertheless I will answer. Government is not in the know, as he says, that this method is useless. Government is of the opinion that the existence of this method has a very salutary effect on the officers. And if and when specific cases arise, we can certainly take action.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಅವರ ಅಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ರೂಲ್ಸ್ ಇವೆ. ಅವಕ್ಕೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿ ಎನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಆತನು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರುವುದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವಭಾವಿಯಾಗಿ initial stageನಲ್ಲಿ ಆತನ ಕುಟುಂಬ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಅಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿ ಏನಿತ್ತು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾದರೆ ತಾನೇ, ಆತನು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರಿದಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದು ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ನನ್ನ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಅದೇ ಅರ್ಥ ಅಡಕವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಹಾಗೆ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಸಂಪ್ರದಾಯ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ನನಗೆ ತಿಳಿದಮಟ್ಟಿಗೆ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ನಾರಾಯಣರೆಡ್ಡಿ.—ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ charitable purposesಗಾಗಿ ಫಂಡು ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಇದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಯಾವುದಾದರೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಮುಖರೂ ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಸಹಕರಿಸಿ charitable purposesಗಾಗಿ ಫಂಡ್ ಎತ್ತತಕ್ಕ ಪದ್ಧತಿಯಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ನಾರಾಯಣರೆಡ್ಡಿ.—ಈ ರೀತಿ ಸಾವಿರಾರು ರೂಪಾಯಿಗಳು ವಸೂಲು ಮಾಡಿ ದುರುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಆ ವಿಷಯ ತಾವು ತಿಳಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎ. ವಿ. ನರಸಿಂಹರೆಡ್ಡಿ.—ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳನ್ನು ತನಿಖೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿ ಯಾರು ? ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ತನಿಖೆ ಮಾಡತಕ್ಕವರು ಯಾರು ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಆ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿ ವರ್ಗದವರು—ಇಲಾಖೆಯ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರು.

ಶ್ರೀ ಎ. ವಿ. ನರಸಿಂಹರೆಡ್ಡಿ.—ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತನಿಖೆ ನಡೆಸುವವರು ಯಾರು ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಸರ್ಕಾರದವರು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗಿರತಕ್ಕ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಒಂದು ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಏನಾದರೂ ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ ?

Mr. DEPUTY SPEAKER.—That question has been put by Sri Devaraj Urs already.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—I would like to know whether a Register has been maintained.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ರೆಕಾರ್ಡ್ಸ್ ಇರುತ್ತದೆ. What is meant by record and what is meant by register is a matter of interpretation. Records are being maintained.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಆಸ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಿದ್ದರ ಮತ್ತು ಕಮ್ಮಿ ಆದದ್ದರ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟು ಕಾಲಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಾರಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—I do not remember off-hand. I think periodically it is being verified.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳೆಷ್ಟಿವೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಾವು ತಾವಾಗಿಯೇ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ ಅಥವಾ ಯಾರಾದರೂ ದೂರು ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ತಾವಾಗಿ ತಾವೇ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ದೂರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದನ್ನು ಕೂಡ ಪರೀಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಎರಡು ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನೂ ಅನುಸರಿಸಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಹೀಗೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟು ಅಥವಾ ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನ ಎಷ್ಟು ಜನರು ತಮ್ಮ ಆದಾಯಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಮಟ್ಟದ ಜೀವನ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಇನ್ನೂ ಕಂಡು ಹಿಡಿದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಹಾಗಾದರೆ ಈಗ ಪ್ರಸ್ತುತ ತನಿಖೆ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ತನಿಖೆ ನಡೆದೂ ಕೂಡ ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭ ಯಾವುದೂ ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಇಲ್ಲ. ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಅಧಿಕಾರಿ ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ ಎಂಬುದು ಕಂಡುಬಂದಾಗ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಯೇ ಹೊರತು ಅನುಮಾನಕ್ಕೆ ಆಸ್ಪದವಿಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಈ ಕಾನೂನು ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸಂಭಾವನೆ ಪಡೆಯತಕ್ಕ ಇತರ ಜನರಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಈಗ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ; ನಾನಾದರೂ ಆ ರೀತಿ ಅನ್ವಯಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

Sri R. ANANTARAMAN.—Is there a rule that the officials will have to file an affidavit declaring their properties at the time of assuming office ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—I do not know whether they have filed the affidavit or not. I am not conversant with the details.

Bellary District (Revenue and expenditure).

Q—17. **Sri K. LAKKAPPA** (Chennarayapatna).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) what is the revenue anticipated by the Government from Bellary District for the year 1954-55 ;

(*b*) what is the expenditure envisaged for the same year ;

(*c*) whether any deficit is anticipated ; if so, how much ?

A.—**Sri K. HANUMANTHAIYA** (Chief Minister).—

(*a*) About Rs. 92 lakhs.

(*b*) Expenditure on Revenue account is about Rs. 133 lakhs, and on Capital account Rs. 83 lakhs.

(*c*) The estimated Revenue deficit is about Rs. 41 lakhs. The exact figure will be known after the basis of allocation of Public Debt is finalised.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ಈ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಡೆಟ್ಸ್ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರ, ಹೈದರಾಬಾದು ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಆಂಧ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರೊಡನೆ ಪರಸ್ಪರ ಮಾತುಕತೆ ನಡೆದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ವಿಷಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮೊದಲು ಅಕೌಂಟೆಂಟ್ ಜನರಲ್‌ರವರು ಫೈನಲೈಸ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ಮದರಾಸ್ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್ ಜನರಲ್‌ರವರು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ರಿಪೋರ್ಟ್ ಸಿದ್ಧಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನುಮೇಲೆ ಮಾತುಕತೆ ಆ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ಈ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಡೆಟ್ಸ್ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟು ಬೀಳಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಅಪ್ರಾಕ್ಸಿಮೇಟ್ ಆಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಅಪ್ರಾಕ್ಸಿಮೇಟ್ ಆಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ. ಈಗ ತಾವು ಬಡ್ಜೆಟ್ ನೋಡಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ 20 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬಡ್ಡಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ತೆಗೆದಿದ್ದೇವೆ. ಅದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಕಮ್ಮಿ ಸಾಲದ ಪ್ರಮಾಣ ಎಷ್ಟು ಎಂಬುದು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ತುಂಗಭದ್ರಾ ಅಣೆಕಟ್ಟಿನ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನಾದರೂ ಖರ್ಚು ಕೊಡಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭವಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಹೌದು; ಖರ್ಚಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ಎಷ್ಟು ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಈ ವರ್ಷ 49½ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ವಿ. ನರಸಿಂಹರೆಡ್ಡಿ.—ಈ 49½ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನಲ್ಲದೆ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನೂ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಯಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎ. ವಿ. ನರಸಿಂಹರೆಡ್ಡಿ.—ಒಟ್ಟು ಸಾಲ ಹೊರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹಣ ಕೊಡಬೇಕಾಗುವುದು ಎಷ್ಟು ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಆ ಮೊಬಲಗನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ ಆಂಧ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರೊಡನೆ ಕಾನ್ಫರೆನ್ಸ್ ಆದಮೇಲೆ ಈ ಮೊಬಲಗಿನಲ್ಲಿ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಂದ ಎಷ್ಟು, ತುಂಗಭದ್ರಾ ಅಣೆಕಟ್ಟು ಕಟ್ಟಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಕ್ಯಾಪಿಟಲ್ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಎಷ್ಟು ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಂಗಡಿಸಿ ನಮಗೆ ಎಷ್ಟು ಸಾಲ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ ಎಂಬ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ದಿವಸವೇ ತುಂಗಭದ್ರಾ ಯೋಜನೆಗೆ ಇಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗಿ ನಾವು ಇಷ್ಟು ಸಾಲ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ನಿಗದಿಯಾಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ವಿ. ನರಸಿಂಹರೆಡ್ಡಿ.—ಫ್ಯಾಕ್ಟ್ಸ್ ಫೈಂಡಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿ ಅವರ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಅಂಕಿ ಅಂಶವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಆ ಕಮಿಟಿಯ ವರದಿ ಬರಲಿ, ನೋಡೋಣ.

Facts Finding Committee for formation of United Karnataka.

Q.—18. **Sri K. LAKKAPPA** (Channarayapatna).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) whether they have appointed a Facts Finding Committee in connection with the formation of a United Karnataka;

(*b*) what are the terms of reference to this Committee;

(*c*) how many sittings this Committee had so far;

(*d*) whether they have completed their work;

(*e*) if not completed, when are they expected to complete their work?

A.—**Sri K. HANUMANTHAIYA** (Chief Minister).—

(*a*) Yes.

(*b*) *Vide* annexure printed below.

(*c*) Six sittings.

(*d*) No.

(*e*) Before 31st October 1954.

* ANNEXURE.

FACTS FINDING COMMITTEE.

The terms of reference of the Committee are—

(i) to gather data of the area and population of the Kannada-speaking people in the States of Madras, Bombay, Hyderabad and Coorg;

(ii) to assess the level of development in those areas particularly in the fields of Education, Medical and Public Health, Rural Development, Industries, Irrigation and Power;

(iii) to ascertain the availability of natural resources;

(iv) to collect figures relating to the revenue and expenditure, and assets and liabilities relating to those areas;

(v) to assess the progress of the Five-Year Plan in those areas; and

(vi) to analyse the financial and administrative problems that are likely to arise.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ಫ್ಯಾಕ್ಟ್ಸ್ ಫೈಂಡಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಆಧಾರದಮೇಲೆ ನಾವು ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭವಿರುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರು ಗಮನಿಸಬೇಕಾದದ್ದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಆ ಕಮಿಟಿ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಹೊರಗಡೆ ಪಬ್ಲಿಷ್ ಆದಮೇಲೆ ಈ ಸಭೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಆ ಕಮಿಟಿಗೆ ತಲಪಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ಆ ಕಮಿಟಿಯವರು 31ನೇ ಆಕ್ಟೋಬರ್ ಆಖೈರಿನೊಳಗೆ ವರದಿ ಕಳುಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಿದ್ದಿರಾ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಅದನ್ನು 3 ತಿಂಗಳು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕಾಣಿಸಿದ್ದೆವು. ಅವರು ಇನ್ನೂ 10-15 ದಿವಸ ಹೆಚ್ಚು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ತಿಂಗಳ ಕೊನೆಗೆ ವರದಿ ಬರುತ್ತದೆ, ಬರೆಯುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ಆ ವರದಿಯನ್ನು ಸಭೆಯಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ವರದಿಯನ್ನು ಚರ್ಚೆಗೆ ಸಭೆಯಮುಂದೆ ಇಡಬೇಕೆ ಬಿಡಬೇಕೆ ಎಂಬ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಸಭೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಯಾವ ರೀತಿ ಇದೆಯೋ ಆ ರೀತಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Next Questions. Questions Nos. 79 and 83 may be taken together. They deal with the same subject.

Akhila Karnataka Formation.

Q.—79. **Sri J. MOHAMED IMAM** (Jagalur).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) whether they have considered and come to a decision regarding the future of Mysore and the formation of Akhila Karnataka;

(*b*) whether the Government have sent any memorandum to the States Reorganisation Commission and whether the Chief Minister or any other Minister interviewed the Members of the Commission and gave evidence;

(*c*) whether the Government will ascertain the views of the House in respect of this question?

A.—**Sri K. HANUMANTHAIYA** (Chief Minister).—

(*a*) Government are considering: but they have not yet taken a decision.

(*b*) No.

(*c*) Yes.

States Re-organisation Commission (Transfer of Bellary District to Andhra).

Q.—83. **Sri J. MOHAMED IMAM** (Jagalur).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether they are aware that respresentations are made before the States Re-organisation Commission urging that the entire area of Bellary District up to the Tungabhadra Project should be transferred to Andhra ;

(*b*) the steps that Government have taken to counteract this move ;

(*c*) whether the Government have urged before the Commission for transfer to Mysore State the three taluks of Adoni, Alur and Rayadurga to form a convenient administrative unit ?

A.—**Sri K. HANUMANTHAIYA** (Chief Minister).—

(*a*) Yes, by certain sections.

(*b*) Government have urged before the Commission that the said representation does not deserve consideration.

(*c*) No.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Was it not necessary on the part of the Government to come to a decision before the Fazal Ali Commission visited the State ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—No, Sir.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Is it not a fact that the Commission visited the State to ascertain the views of the Government and the public ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Yes, Sir.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Did the Fazal Ali Commission invite the opinion of the Chief Minister and other Ministers and also of the Government regarding the future set up of Mysore ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Yes, Sir.

Sri J. MOHAMED IMAM.—When they invited the opinion of the Government, what action did the Government take and did they offer any views or memorandum ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—We have taken time, Sir.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Is the Commission going to visit Mysore once again to collect the views of Mysore and Mysore Government ?

Sri K. HUNAMANTHAIYA.—I have no idea.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Is it not a fact that the Fazal Ali Commission insisted that the Government should give its views and said that they are not going to visit Mysore State once again ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—My Hon'ble friend is not correctly informed, Sir.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Is the Chief Minister going to assure that the Fazal Ali Commission is going to visit the State again for the same purpose ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—I am not in a position to give any such assurance, Sir.

Sri J. MOHAMED IMAM.—When it is not certain that the Commission is going to revisit the State, how will the Government place its views before the Commission ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—By correspondence or through the Government representative at some place where it is sitting.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Did the Chief Minister or any other Minister visit or interview the Commission in their personal capacity or did they offer their views in their personal capacity ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—No, Sir.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Is it not necessary and obligatory on the part of Government to have taken the necessary steps to place their views in time before the Commission ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—The question is what is ' in time '. In time the Government opinion will be communicated to the Commission based on the consensus of opinion of this House.

Sri J. MOHAMED IMAM.—What was this delay due to on the part of the Government not to have given their views in time, when the Commission was here ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Because it gave a good deal of, what is called, headache.

Sri J. MOHAMED IMAM.—What is that headache ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Difference of opinion.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Is it the difference of opinion within this House or outside this House ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Both.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—We are concerned only with what transpired within this house, not outside the House.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Is it not a fact that the Government have not consulted this House and that it is incorrect to say that there is difference of opinion in this House ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—My Hon'ble friend is right in saying that we have not consulted this House; it is technically true. But during the course of debates and discussions, especially during the Budget discussions, members have expressed their opinion. So, we as well as the members are in a position to say that there is difference of opinion on this subject in this House.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Is it not a fact that the Leader of the House has unequivocally and emphatically expressed his opinion in favour of Karnataka ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—That is not a correct way of putting the proposition. What I have had to say, I have stated in my Budget speech. I invite my Hon'ble friend's attention to that portion of my Budget speech where I have discussed this question in one or two paras.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Is it not a fact that the Chief Minister, in the course of a press interview, has said that he is the 'Dasa' of Akhila Karnataka ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—"ಕನ್ನಡ ಜನರ ಮಹದಾಸೆಗೆ ನಾನು ದಾಸ" ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. I want the Hon'ble Member to put it correctly. If you look into the papers of that day you will find what I have said.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಮಹಮ್ಮದ್ ಇಮಾಂ.—"ಅಖಿಲ ಕರ್ಣಾಟಕ ತಮ್ಮ ಮಹತ್ತರ ಆಸೆ, ತಮ್ಮ ಆಸೆಗೆ ನಾನು ದಾಸ, ಅಡಿಯೇನ್—ದಾಸನ್" (ನಗು !)

Is it not a fact that the Chief Minister has given a good lead in this direction at Nanal and is he going to give the same lead to this House ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—In the interest of the cause itself, I do not want to appropriate the credit to myself.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Was there not a ban on the members of this House ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Sir, in democracy, there can be no ban on expression of opinion.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Is it not a fact that the Fazal Ali Commission was deprived of its chance of hearing the members of this House on account of the ban imposed on them ?

Mr. DEPUTY SPEAKER.—No, no. The members of this House are not precluded from giving expression to their opinion.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Certain section of the House.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—We are not concerned with that. It is purely private.

Sri J. MOHAMED IMAM.—This is a very important question concerning the entire State. Owing to certain circumstances an important section of this House was prevented from offering their views before the Commission.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The House is not concerned with that.

Sri J. MOHAMED IMAM.—The House is not concerned; the Government is concerned. Why did they impose a ban ? They ought to have seen that such a ban was not imposed on the members.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—If the ban had been imposed upon the members by this House, I could understand your discussing it. But the ban is something different from that; we are not concerned with it.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Were the Ministers in any way prevented from giving their opinions before the Commission ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Sir, the word to be used in this context is not 'ban' or 'prevented' or words of that kind. When we work as a Party, we discuss from time to time and take decisions and we act according to those decisions. I would like to tell my Hon'ble friend that there is difference between what is called 'ban' and 'forcible prevention' and what is called 'the decision of the Party.'

Sri J. MOHAMED IMAM.—Is it not a fact that on account of their not giving their opinion in time, this attitude may work adversely towards the interest of Kannadigas ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Definitely no, Sir, because the Commission is likely to submit its report to Government of India somewhere in the middle of next year. This Government or this Assembly can furnish their opinion even within a week of the Commission writing their report. I have had a discussion with the Chairman of the Commission and they would be quite satisfied if we give our opinion before they sit to draft the report.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Is it not a fact that other Governments similarly situated have taken necessary steps to safeguared their interest—States like Andhra ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—The attitude, so far as I am aware, adopted by different State Governments are different; in no case is it similar. Some Governments have left the discretion to members to represent their opinions. In some State Governments the Cabinet has jointly and unanimously placed their views before the Commission.

Sri J. MOHAMED IMAM.—What steps will the Government take and what procedure will they adopt before they come to a decision ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—After the report of the Fact Finding Committee is available to us, we shall discuss the *pros* and *cons* of the problem on the merits of the case and come to a decision in time, as you say.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Is the Government going to take the opinion of this House before they send their decision to the Fazal Ali Commission ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—In a way I have already answered that question.

Sri J. MOHAMED IMAM.—I am sorry, I did not quite grasp it clearly. I want to know whether Government will ascertain the views of this House before sending their opinion ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.–Whether Government should ascertain the views of this House on this question or not, Government have not yet come to a decision. I said that if the consensus of opinion of the House is that they must be given an opportunity for expressing their opinion before Government gives its opinion to the Commission, I would respond; that is what I said.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Will the Government bring this before the House in the course of this Session and ascertain the opinion of this House ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—I am afraid, it may not be practicable during this session, because the report of the Committee would be submitted by the end of this month by which time the Assembly would have adjourned.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Will the Government give an assurance that before sending their views to the Fazal Ali Commission, they would at least place this matter before this House ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—At present I am not in a position to give any such assurance.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Then, by what means will the Government try to ascertain the opinion of this House before they send their opinion ? Is it not obligatory on their part to act according to the opinion of this House ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—The suggestion made by my Hon'ble friend will be borne in mind.

12-30 P.M.

Sri J. MOHAMED IMAM.—It is stated in the answer that the Government have urged before the Commission that the said representation does not deserve consideration. Will the

(SRI J. MOHAMED IMAM.)

Government tell me whether they interviewed the Commission?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—No interview.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Here you have said: "they have urged before the Commission;" Did they confine themselves to the question of Bellary? Did they not express opinion regarding other matters? That shows that you have interviewed them.

Sri K. HANUMANTHAIYA.—What happened was,—it is not exactly the decision of the Cabinet or of the Government that my Hon'ble friend is characterising—when the Fazal Ali Commission visited Bellary, two Ministers of Mysore remained there and represented the views in accordance with the decision already taken by this House, *i.e.*, that the Bellary District should form part of the Mysore State. Therefore, the decision of the House is already there and the Ministers acted in consonance with that, so that no piece of territory of the existing Mysore State may be allowed to go out of the State.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Have they given a written memorandum asking them not to reopen the question of Bellary?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—I understand that the Hon'ble Ministers who were there, have given their opinion in that regard.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Is it the opinion of the Ministers or of the Government?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—As I said, it is the opinion not only of the Ministers but also of the Government and of this House.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—That I cannot allow; I do not think it was the opinion of the House.

Sri K. HANUMANTHAIYA.—It would have been better if the Speaker had not ventured to give an opinion. When the Andhra State Bill was passed by this House, the House has given a decision that Bellary District should form part of Mysore State and therefore the remarks are not true.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The Hon'ble Minister will do well not to address the Speaker like that. Was the representation made to the Commission in the interview by the Ministers a matter that was approved by this House?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Sir, I am not prepared to enter into a controversy with the Speaker.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Shall I go on, Sir?

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Yes.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Thank you, Sir. At the time of passing the Andhra State Bill, was it not the opinion of this House that the three taluks of Adoni, Alur and Rayadurg should go over to and merge with Mysore?

Sri B. V. NARAYANA REDDY.—It was the opinion of Sri Imam.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Was it not the opinion of the House then that the Government should try and see that the taluks of Adoni, Alur and Rayadurg should be handed over to Mysore?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—That was the opinion of some members.

Sri J. MOHAMED IMAM.—And was there not an assurance that a Boundary Commission would be appointed to re-examine the position of these taluks and come to a decision?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Yes and the Government has asked the Government of India to appoint a Boundary Commission.

Sri J. MOHAMED IMAM.—So, in the light of this, was it not the duty of the Government to reflect this before the Commission and urge for the inclusion of Adoni, Alur and Rayadrug Taluks in the State of Mysore?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—There is difference of opinion as to what can be done under the circumstances. The view of the Government is that such of those people who wish to come into the Mysore State, we welcome. Government's policy is not to claim any territory irrespective of the opinions of the people in those areas. If the people of those three taluks want to come to the Mysore State, they are welcome. If they are not of that view, we are not going to make any claim before the Commission or before any body else.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Did the Government represent the views expressed by the Ministers before the Commission ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—They have.

Sri J. MOHAMED IMAM.—So, what other effective steps the Government have taken to counteract the claim of the Andhras demanding recession of the territory up to Tungabhadra Dam, apart from the evidences of these two Ministers ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—The policy of this Government is not to enter into any heated controversy with any other Government. It is our desire that the opinion of the people there must be the deciding factor.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Have the Government considered what the position of Mysore and Bellary would be in case a portion of Bellary District up to Tungabhadra Project is transferred back to the Andhra State ? Have the Government considered this aspect?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—A report is made to the Commission that such claim is untenable.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ನಾರಾಯಣರೆಡ್ಡಿ.—ಇದುವರೆಗೂ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಿಗೂ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ನಡೆದ ಜಿಜ್ಞಾಸೆಯಲ್ಲಿ ಬರೀ ಕನ್ನಡದ ವಿಚಾರಮಾತ್ರವೇ ಪ್ರಸ್ತಾಪವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ತೆಲುಗು ಬೇಕಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ತೆಲುಗು ವಿಶೇಷ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ಬಳ್ಳಾರಿ ಆಂಧ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳುತ್ತಿರುವಾಗ ಯಾಕೆ ಹೋಗಗೊಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಹಾಗೆ ಯಾರೂ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ಕೇಳುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗೂ ಇದಕ್ಕೂ ಯಾವ ಸಂಬಂಧವೂ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ನಾರಾಯಣರೆಡ್ಡಿ.—ಬೇರೆ ಕಡೆಯಿಂದ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಯಾರಾದರೂ ಬರುವುದಾಗಿದ್ದರೆ ಬನ್ನಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಅದೇ ರೀತಿ ಮೈಸೂರು ದೇಶದಿಂದ ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗಲು ಇಷ್ಟಪಟ್ಟರೆ ಯಾಕೆ ಹೋಗಗೊಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ !

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ನಾವು ಯಾರನ್ನೂ ಬನ್ನಿ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ, ಯಾರನ್ನೂ ಹೋಗಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯ.— Fact Finding Committeeಯ ವರದಿ ಬಂದಮೇಲೆ, States Reorganisation Commission ತಮ್ಮ ವರದಿಯನ್ನು ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ವರದಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಮೇಲೆ, ತಾವು ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಚರ್ಚೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಇದು ಇನ್ನೂ ನಿರ್ಧಾರವಾಗಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ಮೂರನೆಯ ವಿಧಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಸಭೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅದು ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಬರಬೇಕೆಂಬುದು ಇನ್ನೂ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯ.—ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ನಮೂದಿತವಾಗಿರುವಂತೆ ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡೆಯಬೇಕೋ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಅದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—This one question has taken up sufficient time and Hon'ble Members have put sufficient number of supplementaries and so we can take up the next question.

Sri K. PUTTASWAMY.—No opportunity is given to other members of this House to put supplementaries.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—But the other members did not get up at all. Sri B. V. Narayana Reddy and Sri Imam were the two......

Sri K. PUTTASWAMY.—Sri Narayana Reddy is not in the House now.

Gazetted Officers in the Secretariat (Transfer)

Q.—23. **Sri B. N. BORANNA GOWDA** (Belur).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the number of Gazetted officers employed in the Secretariat ;

(*b*) whether there are any Gazetted officers in the Secretariat who are remaining over five years ; if so, their number ;

(*c*) the action taken by Government to transfer these officers from the Secretariat ?

A.—**Sri K. HANUMANTHAIYA** (Chief Minister).—

(*a*) 33.

(*b*) Yes—3.

(*c*) The above three officers being substantive officers of the Secretariat holding their permanent liens on the Secretariat Cadre itself, they are not liable for transfer elsewhere.

Sri B. N. BORANNA GOWDA.—May I know what posts do the three officers remaining over five years in the Secretariat hold now ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Notice.

Sri B. N. BORANNA GOWDA.—I do not want their names. I want information as to the posts that they hold now.

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Notice, as I have said already.

Sri B. N. BORANNA GOWDA.—Since how long these officers in the Secretariat are holding their posts ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—The difficulty is, in the Secretariat there is a separate cadre of appointments. Transfers are very difficult from the Secretariat to other departments.

Sri B. N. BORANNA GOWDA.—Is there a special cadre created for these people, Sir ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—In the Secretariat there is a separate cadre and I think these three officers belong to that cadre.

Sri B. N. BORANNA GOWDA.—Out of these 33, is it that only these 3 who belong to that cadre ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—No. All of them belong to that cadre.

Sri B. N. BORANNA GOWDA.—If so, what is the difficulty you feel in regard to transferring them, Sir ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—No. difficulty. In fact Government has already accepted in principle the system of transfer being made applicable to Secretariat also. That will come into operation in the near future.

Government Secretaries.

Q.—293. **Sri R. ANANTARAMAN** (Chamarajapet).—

Will the Gavernment be pleased to state:—

(*a*) the names of various Secretaries to the Government of Mysore working at present:

(*b*) for how long each Secretary is occupying his present post;

(*c*) how many there are in their present posts for more than three years;

(*d*) if so, what the reasons are in each case ?

A.—**Sri K. HANUMANTHAIYA** (Chief Minister).—

(*a*) and (*b*)

The following officers are working as Secretaries to Government from the dates noted against them :—

Sriyuts—

(1) N. Madhava Rao, Financial Secretary to Government, 1—9—1953.

(2) N. Puttarangaswamy, Chief Secretary to Government, 22—5—1952.

(3) K. Thipperudriah, Revenue Secretary to Government, June 1954.

(4) K. Mohamed Ahmed, Revenue Secretary to Government, 4—9—1953.

K. Mohamed Ahmed, Secretary to Government, Home, Forest and Agriculture Departments, June 1954.

(5) R. J. Rego, Development Secretary to Government, 20—2—1950.

(6) D. K. Srinivasachar, Secretary to Government, Public Works and Electrical Departments, 22—4—1953.

(7) G. Venkatakrishna Rao, Secretary to Chief Minister, 11—4—1952; and Secretary to Government, L. S. G. and Planning Departments, 29—11—1952.

(8) B. M. Krishnan, Education Secretary to Government, 5—9—1953.

(9) C. V. Channappa, Law Secretary to Government, 6—7—1953.

(10) M. Sadasivayya, Additional Secretary to Government, 6—7—1953.

(11) M. K. Varadarajan, Joint Secretary to Government, 6—3—1953.

(*c*) Only one.

(*d*) In the interest of Government work.

Sri R. ANANTARAMAN.—Do all these officers of the Secretariat belong to the I.A.S. Cadre ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Yes, except the Law Secretary, the Additional Secretary and the Joint Secretary to Government. They belong to the Judicial Service. Barring these I think the rest of them belong to the Administrative Service.

Sri R. ANANTARAMAN.—Is it a rule that all these officers should be of the I.A.S. Cadre ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Yes.

Sri R. ANANTARAMAN.—Then how is it that these three officers do not belong to the I.A.S. cadre ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Not all the Secretaries. Secretaries of technical departments like the Law Department—it is the usual practice of Government to take officers who are well-versed in law.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯ.—(ಡಿ) ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲಿ. ದೀರ್ಘಕಾಲ ಆ ಹುದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ಎಂದು ಕೇಳಿರುವುದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಕೆಲಸಗಳ ಸೌಕರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಇತರಕಡೆಯಿಂದ ಬಂದವರು ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೌಕರ್ಯವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಾಂತಯ್ಯ.—ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯ.—ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯಟ್‌ನಲ್ಲಿರುವವರೇ ಸರ್ಕಾರದ ಕೆಲಸ ಸೌಕರ್ಯವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮೀಷನರನ್ನು ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯಾಗಿ ಹಾಕಿದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಕೆಲಸ ಸೌಕರ್ಯವಾಗಿ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಭಾವನೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಅದು ಆ ರೀತಿ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿರುವವರೂ ಇದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಅನೇಕಸಾರಿ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮೀಷನರನ್ನೂ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಆಗಿ ವರ್ಗಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯ.—ಇಲ್ಲಿರುವವರನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಹಾಕಿಬಿಟ್ಟರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಕೆಲಸ ಸೌಕರ್ಯವಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲವೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯ.—ಹಾಗಾದರೆ ಅವರನ್ನು ಮತ್ತೆ ಬದಲಾಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಬದಲಾವಣೆಯ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಕಂಡು ಬಂದಾಗ ಆ ಬದಲಾವಣೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ತೊಂದರೆ ಇದೆ. ಸೀನಿಯರ್‌ಮೋಸ್ಟ್ ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಆಫೀಸರನ್ನು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್ ಆಗಿ ಕಳುಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್‌ಆಗಿ ಹತ್ತಾರುವರ್ಷ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟಿವ್ ಕನ್ವೀನಿಯನ್ಸ್ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಯಾರು ಯಾರು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಿ ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಪದ್ಧತಿ ಉಂಟು. ಬಹಳದಿನದಿಂದ ಇಲ್ಲೇ ಇದ್ದಾರೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಗೆ ವರ್ಗಮಾಡಿ ಎಂದರೆ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವಾಗ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಜೂನಿಯರ್ ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರು ಆಗುವುದರಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ಸೀನಿಯರ್ ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯಟ್‌ಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದಲೂ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಲೆವಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—I am not prepared to concede the implication of the question, Sir.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಇಂಪ್ಲಿಕೇಷನ್ ಅಲ್ಲ, ಸ್ವಾಮಿ. ಬಹಳ ಜೂನಿಯರ್ ಆಫೀಸರುಗಳನ್ನೂ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್‌ಆಗಿ ಹಾಕುತ್ತಾ ಇರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ಎಂದು ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಒಂದೆರಡು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಜೂನಿಯರ್ ಆಫೀಸರುಗಳನ್ನು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್‌ಆಗಿ ಹಾಕಿದ್ದರಿಂದ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಅಷ್ಟು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ವರದಿ ಬಂದಿದೆ. ಆದರೆ ಅದು ಆಯಾ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ದಕ್ಷತೆಯಮೇಲೆ ಹೋಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದಾಗಲಿ ಸೀನಿಯರ್ ಅಥವಾ ಜೂನಿಯರ್ ಎಂಬ ಆಧಾರದ ಮೇಲಾಗಲಿ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. Many a time junior officers may be efficient and the senior officer may be indolent. Therefore it is not possible to get satisfactory work merely because of seniority. Much depends upon the efficiency of the individual himself.

N.G.Os'. Dearness Allowance.

Q.—155. **Sri V. R. NAIDU** (Malleswaram).—

Will the Government be pleased to state :—

whether Government would think of increasing the Dearness Allowance that is being paid to N.G.Os. and lowest class of servants at least by a small amount ?

A.—**Sri K. HANUMANTHAIYA** (Chief Minister).—

No increase is feasible so long as the financial position of the State continues to be what it is.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಆರ್. ನಾಯ್ಡು.—ಸಂಸ್ಥಾನದ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಈಗಿರುವಂತೆಯೇ ಇದ್ದುಕೊಂಡು ಬರುವವರಿಗೆ ತುಟ್ಟಿಭತ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು ಕಾರ್ಯತಃ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಮೊನ್ನೆ ತಾವು ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಾ ಸಹಾಯಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಭರವಸೆಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಈಗಿರತಕ್ಕ ಸಂಬಳವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ನಾನು ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಆರ್. ನಾಯ್ಡು.—ಕಾರಣ ಏನಾದರೂ ಹೇಳಿ ಸ್ವಾಮಿ !

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಸಂಬಳಸಾರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಎರಡು ಮೂರು ಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದಾಯ ಇದ್ದು ಆ ಖರ್ಚನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಶಕ್ತಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇರಬೇಕು. ಎರಡನೆಯದು ಅವರ ಸೀನಿಯಾರಿಟಿ, ಸ್ಕೇಲು ಇದಕ್ಕನುಸಾರ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.)

ವಾಗಿ ಮೇಲೆ ಹೋಗುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಾ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಬಳ ಬಂದೇ ಬರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಆರ್. ನಾಯ್ಡು.—ಈಗಿನ ಕಷ್ಟಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾನ್‌ಗೆಜೆಟೆಡ್ ಆಫೀಸರುಗಳು ಮತ್ತು ಲೋಯರ್ ಗ್ರೇಡ್. ನೌಕರರುಗಳಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ಅಲೋಯನ್ಸ್ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲವೆ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಅನೇಕಸಾರಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯ.—ಡಿ.ಎ. ಕೊಡುತ್ತಾ ಇರುವುದು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಅವರ ಪ್ರಯಾಣದ ದೂರದ ಮೇಲೆ ತಾನೆ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇರುವುದು?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಡಿ.ಎ. ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತುಟ್ಟಿಭತ್ಯ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಲ್ಲ; ಅದು ಟಿ.ಎ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ನಾನ್‌ಗೆಜೆಟೆಡ್ ಆಫೀಸರುಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಡಿಪೋಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ದವಸಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೇನಾದರೂ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿದ್ದೆವು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಆಗ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ನಾನ್‌ಗೆಜೆಟೆಡ್ ಆಫೀಸರುಗಳಿಗೂ ಒದಗಿಸಲಾಯಿತೆ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಆ ರೀತಿ ನಾವು ರೂಲ್ಸ್ ಜಾರಿ ಮಾಡಿದ್ದೆವು. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಲಪಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಯಾವ ದೂರೂ ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ನಾನ್‌ಗೆಜೆಟೆಡ್ ಆಫೀಸರುಗಳಿಗೂ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ತಾನೆ ತಾವು ಮಾಡಿದ್ದು?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಸಾಧ್ಯವಾದಮಟ್ಟಿಗೂ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಕೊಟ್ಟು ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರಿಗೆ ಕೊಡದೇ ಇರುವುದು ಸರ್ಕಾರಧವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಾನ್‌ಗೆಜೆಟೆಡ್ ಆಫೀಸರುಗಳಿಗೆ ಉಚಿತ ಔಷಧೋಪಚಾರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಆರ್ಡರ್ ಆಗಿದೆಯೇ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—That does not pertain to this question, Sir.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕ್.—ತುಟ್ಟಿಭತ್ಯವನ್ನು ಸಂಬಳದ ಜೊತೆಗೆ ಸೇರಿಸಿ ಕನ್ಸಾಲಿಡೇಟ್ ಮಾಡುವ ಪ್ರಪೋಸಲ್ ಇದೆಯೆ?

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬೇರೆ ಇದೆ; ಅದು ಬಂದಾಗ ಕೇಳಿ.

Central and State Scales of pay, bringing about uniformity.

Q.—396. **Sri G. A. THIMMAPPA GOWDA** (Arkalgud).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the steps taken by the State Government to bring about uniformity in scales of pay, etc., between the Central Government Officials and the State Government Officials ;

(*b*) whether the Government have prepared a definite scheme in this respect; if so, what is the period within which the scheme is going to be implemented in full ?

A.—**Sri K. HANUMANTHAIYA** (Chief Minister).—

(*a*) There is no question of bringing about uniformity in scales of pay, etc., between the Central Government Officials and State Government Officials.

(*b*) Does not arise in view of reply to (*a*).

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎ. ತಿಮ್ಮಪ್ಪಗೌಡ.—ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ನೌಕರರ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ನೌಕರರ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿಪರೀತವಾದ ಏರುಪೇರುಗಳಿರುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ನೌಕರರ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಯನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಉತ್ತಮ ಪಡಿಸಬೇಕೆಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೆ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Yes.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎ. ತಿಮ್ಮಪ್ಪಗೌಡ.—ಏರುಪೇರು ಅಂದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ನೌಕರರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಾದರೆ ಎಷ್ಟು ಹಣಕಾಸಿನ ಹೊರೆಯಾಗಬಹುದೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೆ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—We have not made calculation on that basis. But, it will cost so heavily that this Government will never be able to bear it.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎ. ತಿಮ್ಮಪ್ಪಗೌಡ.—ಹಾಗಿದ್ದಮೇಲೆ ಈ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಮ್ಮ ನೌಕರರಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡಲು ಹಣದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರದವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮನವಿಮಾಡಿ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ 'ಹೀಗೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿರುವುದು ನ್ಯಾಯವಲ್ಲ, ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪರಿಹಾರ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕು' ಎಂದು ಈ ಮೊದಲೇ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಇಂಡಿಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರೆದಿತ್ತು. ಸುಮಾರು ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಕೆಳಗೆ ನಡೆದ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ಸ್ ಕಾನ್ಫರೆನ್ಸಿನ ಅಜೆಂಡಾದಲ್ಲೂ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಸೇರಿಸಿತ್ತು. ಏನೋ ಕಾರಣದಿಂದ ಆ ಕಾನ್ಫರೆನ್ಸ್ ಪುನಃ ನಡೆಯಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎ. ತಿಮ್ಮಪ್ಪಗೌಡ.—ಇದಕ್ಕೆ ಮದ್ರಾಸು ಮತ್ತು ಬೊಂಬಾಯಿ ಸರ್ಕಾರಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ತಾವೂ ಸೇರಿ ಒಂದು ಯುನೈಟೆಡ್ ಫ್ರಂಟ್ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲವೆ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—We cannot create a United Front against Government of India. After all, whether it is Government of India or State Governments, we are working under the same Constitution and serving the same set of people. It is merely a matter of mutual consultation and right decision arrived at rather than creating a Front.

Non-Gazetted Officers, merging Dearness Allowance in pay.

Q.—449. **Sm. Bellary SIDDAMMA** (Davangere).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the amount of expenditure that will have to be incurred if 50 per cent of the Dearness Allowance paid to the N. G. Os. working in the State is merged in their pay ;

(*b*) the action to remove the disparity existing in their pay and allowances between the officers of the Central Government and the State Government with a view to maintain efficiency ;

(*c*) the results achieved ?

A.—**Sri K. HANUMANTHAIYA** (Chief Minister).—

(*a*) About Rs. 6¼ lakhs per annum.

(*b*) and (*c*) This is not a feasible proposition.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಳ್ಳಾರಿ ಸಿದ್ದಮ್ಮ.—ಇದಕ್ಕೆ ತಗಲುವ ವೆಚ್ಚ ಕೇವಲ 6¼ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಇಷ್ಟನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಎಷ್ಟೋ ಬಡಜನರ ಸಂಸಾರಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮುಖ್ಯವಾದ ಈ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ, ಸ್ವಾಮಿ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾವು ಇನ್ನೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಳ್ಳಾರಿ ಸಿದ್ದಮ್ಮ.—ಇದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಮುಂದೆ ಬರತಕ್ಕ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಅಧಿವೇಶನಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಬಡ್ಜೆಟ್ ಫ್ರೇಂ ಮಾಡುವಾಗ ಇದರ ಸಾಧಕ ಬಾಧಕಗಳನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಳ್ಳಾರಿ ಸಿದ್ದಮ್ಮ.—ಅನೇಕ ದಿವಸಗಳಿಂದ ಒಂದೇ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಸಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಂತೆ ಇದ್ದ ನಮ್ಮ ಕೆಲವು ನೌಕರರಿಗೆ ಈ ದಿವಸ ಅವರು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದರಿಂದ ಕೆಲಸ ಒಂದೇ ಆದರೂ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಅದೇ ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿದ್ದು ಈಗ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲೇ ಉಳಿದಿರುವವರಿಗೆ ಕೇವಲ ಕಡಮೆ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸರಿತೂಗಿಸಲು ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಸಬ್ಸಿಡಿಯನ್ನಾದರೂ ಪಡೆದು ಅನುಕೂಲಪಡಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲವೆ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಬ್ಸಿಡಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಅವರು ಸಬ್ಸಿಡಿ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಳ್ಳಾರಿ ಸಿದ್ದಮ್ಮ.—ಈಗ ಹಿಂದೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ ತುಟ್ಟಿ ಭತ್ಯವನ್ನಾದರೂ ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಅದನ್ನು ಈಗ ಕಡಮೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದಿದೆ. ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಬೆಲೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದಾಗ ತುಟ್ಟಿ ಭತ್ಯದ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ನಿಗದಿಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಬೆಲೆ ಶೇಕಡ 50ರಷ್ಟು ಕಡಮೆಯಾಗಿರುವುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಏನಾದರೂ ಅವರಿಗೆ ಕಡಮೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೇ ಹೊರತು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವೆ ?

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಳ್ಳಾರಿ ಸಿದ್ದಮ್ಮ.—ತುಟ್ಟಿ ಭತ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪವನ್ನಾದರೂ ಸಂಬಳಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಕಾಲು ಭಾಗವನ್ನಾದರೂ ಸೇರಿಸಿದರೆ ಸಹಾಯಮಾಡಿದ ಹಾಗಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಬೆಲೆ ತುಟ್ಟಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ ಸಂಬಳ ಸಾಲದೆಂದು ಈ ಅಲೋಯನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಿತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಬೆಲೆ ಕಡಮೆಯಾದಾಗ ಸಂಭಾವನೆಯನ್ನು ಕೂಡ ಕಡಮೆಮಾಡಬೇಕು.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Will the Government be pleased to state the total number of N.G.Os. that will be benefited by this expenditure ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—I have not calculated ; I want notice.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Is it not a fact that by such a step you will be helping them to get a better pension ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—As I have already said, this is a matter for deep consideration at the time of framing the Budget taking into consideration the financial implication.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Thank you for that. But, I want to know whether the relief from this will only come into play when the N.G.O. retires ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Yes.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—So, is the amount of 6½ lakhs an immediate expenditure or the average expenditure ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—This is an immediate expenditure.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Then, what is the total number of N.G.Os. that retire annually ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—I have already answered that question. Taking the financial implication into consideration at the time of framing the Budget, we have to devote some thought to this. At the middle of the year this suggestion cannot be worked out.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Is it not a fact that the employees of the Central Government who are in the State are already enjoying this benefit ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—The Central Government employees are so fortunate that they enjoy more amenities and prospects of pay.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Since the N.G.O's. had the advantage of D. A. all these years, would it not be better to safeguard their interest when they retire ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—I have already answered that question, Sir.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—What was the index of living of these officials then and now, Sir ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—I have not got the figures now.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—If the suggestion of Srimathi Siddamma for merging part of D. A. into the salary is accepted, will it not affect the pay of the officials ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—What the Hon'ble member has said is more by way of suggestion: that will be considered.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—What I meant is, can they cut their coats shorter and wear it ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—I am not proposing to cut their cost ; I am merely proposing to cut their allowance.

(*Laughter*)

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Would it not amount to cutting their stomach itself ?

(No answer)

Munsiff-Magistrate Court for Chennarayapatna.

1 P. M.

Q.—12. **Sri K. LAKKAPPA** (Chennarayapatna).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether they are aware that the people of Chennarayapatna Taluk and Chennarayapatna Municipality have represented to the Government and the Courts' Re-organisation Committee, the need for opening a Munsiff-Magistrate's Court at Chennarayapatna ;

(*b*) whether the Committee has submitted its report to Government in the matter ;

(*c*) if so, what is the recommendation of the Committee on this matter ?

A.—**Sri Kadidal MANJAPPA** (Minster for Revenue and Public Works) [On behalf of SRI A. G. RAMACHANDRA RAO (Minister for Law and Education)].—

(*a*) No.

(*b*) No.

(*c*) Does not arise in view of the answer to (*b*).

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—"ಎ" ಭಾಗದ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ 'ಇಲ್ಲ' ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದೆ. ಅಂದರೆ ಚೆನ್ನರಾಯಪಟ್ಟಣ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು Courts Re-organisation Committee ಯವರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮುನ್ಸೀಫ್ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ ಕೋರ್ಟನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಏನೊಂದೂ represent ಮಾಡಿಕೊಂಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಅರ್ಥವೇ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಆ ವಿಚಾರ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ಅವರಿಗೆ ಈ ವಿಚಾರ ವರದಿ ಮಾಡಿರುವುದಾದರೂ ಗೊತ್ತಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ಆ ಸಮಿತಿಯವರು ಯಾವಾಗ ತಮ್ಮ final report ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತಾರೆ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ನಿರ್ಧರವಾಗಿ ಹೇಳಲಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ಈ ಸಮಿತಿ ನೇಮಕವಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಕಾಲವಾಯಿತು?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಸುಮಾರು ಒಂದು ವರ್ಷ ಕಾಲವಾಯಿತು?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ಇಷ್ಟೇ ದಿನದಲ್ಲಿ ಸಮಿತಿಯು ವರದಿ ಬರಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ನೋಟೀಸ್.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ಜರೂರಾಗಿ ವರದಿ ತರಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಈ ಕಮಿಟಿಯವರು ತಿರುಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ಗೊತ್ತೆ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ತಿರುಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ; ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ತಿರುಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ಇದುವರೆಗೆ ಇವರ ಟಿ. ಎ. ಮತ್ತು ಡಿ. ಎ. ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗಿದೆ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ನೋಟೀಸ್.

Assistant Commissioners, I. A. S. eligibility list.

Q.—4. **Sri S. KARIAPPA** (Virupakshapura).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether a Committee was formed to prepare a list of persons from among the Assistant Commissioners for the I.A.S. ;

(*b*) at the instance of whom the Committee was so formed ;

(*c*) whether the Committee prepared a list of eligible persons, from among the Assistant Commissioners for the I.A.S. ;

(*d*) the stage at which the question stands at present ?

A.—**Sri Kadidal MANJAPPA** (Minister for Revenue and Public Works).—

(*a*) Yes.

(*b*) There was an understanding between this Government and the Central Government that an eligibility list should be prepared. The Committee was constituted by this Government to prepare the list.

(*c*) Yes.

(*d*) The matter is still under correspondence with the Government of India.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪ.—ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರ್ ದರ್ಜೆಯವರ ಪೈಕಿ ಕೆಲವರನ್ನು ಐ.ಎ.ಎಸ್. ದರ್ಜೆಗೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಎಷ್ಟು ದಿನದಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದಿದೆ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—1950 ರಿಂದ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪ.—ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಈ ವಿಚಾರ ನಿಧಾನವಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪಟ್ಟಿಯೊಂದು ತಯಾರಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಒಪ್ಪಿಗೆಗಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ. ಈಗ ಅದು ಅವರ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪ.—ಈ ವಿಚಾರ ಮೂರು ವರ್ಷದಿಂದ ಅವರ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿದೆಯೇ ಅಥವಾ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಈಚೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಪಟ್ಟಿ ತಯಾರಾದುದು 1953ರಲ್ಲಿ. ಆ ಲಾಗಾಯ್ತು ಈ ವಿಚಾರ correspondence ನಲ್ಲಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪ.—ಆ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಎಷ್ಟು ಜನರ ಹೆಸರು ಸೇರಿರಬಹುದು ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಸುಮಾರು 58–59 ಮಂದಿಯ ಹೆಸರು ಸೇರಿರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯ.—ಈ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲದಿರುವ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರ್ ಪೈಕಿ ಐ.ಎ.ಎಸ್. cadreಗೆ ಸೇರಿರುವವರು ಯಾರಾದರೂ ಇದ್ದಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಪ್ರಮೋಷನ್ ಮೇಲೆ ಕೆಲವರು ಐ.ಎ.ಎಸ್. cadreಗೆ ಬಂದಿರಬಹುದು.

Sri M. MADIAH.—May I know the total number of Assistant Commissioners whose names are included in the I.A.S. cadre ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—I want notice.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯ.—ಈ ಪೈಕಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರನ್ನು ಸಮಿತಿಯವರು interview ಮಾಡಿದರು ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—I.A.S. listಗೆ ಸೇರಿಸಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದಲೇ ಸಮಿತಿಯವರು interview ಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯ.—ಆ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾರಾರಿದ್ದಾರೆ ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—The Revenue Minister ; the Revenue Commissioner ; the Chief Secretary ; the Excise Commissioner ; Sri J. B. Mallaradhya and Sri H. B. Gundappa Gowda, the Chairman of the Public Service Commission.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯ.—ಈ ಸಮಿತಿಯವರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ನಾನಾ ಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರುಗಳನ್ನು ಕರೆಯಿಸಿ ಇಂಟರ್‌ವ್ಯೂ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೂ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯ.—ಆ ರೀತಿ ಇಂಟರ್‌ವ್ಯೂಗೆ ಬಂದಿದ್ದವರ ಹೆಸರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಶಿಫಾರ್ಸು ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಿರುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಸಮಿತಿಯವರು ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿರುವವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಳುಹಿಸಿರುತ್ತದೆ.

Sri M. MADIAH.—What are the principles followed by the Committee, what is the procedure adopted by it ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅವರ ಗುಣ, ಅವರ ದಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ಅವರ ಅರ್ಹತೆ ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ.

Sri M. MADIAH.—Of them, how many belong to the Scheduled Castes ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—Notice.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯ.—ಈ ಲಿಸ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಮಿತಿಯವರು ಇಂಟರ್‌ವ್ಯೂ ಮಾಡಿದವರನ್ನು ಮಾತ್ರ ತೋರಿಸಿರುತ್ತೀರಾ ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರದವರು piece-meal ಆಗಿ ಶಿಫಾರ್ಸುಮಾಡಿರುವ ಹೆಸರನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿರುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯ.—ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕೆಲವು ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ, ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸದೆ ಇರುವುದು ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯ.—ಕೆಲವು ಹೆಸರುಗಳು ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಜೂನಿಯರ್ ಕೇಡರಿಗೆ ಸೇರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಪ್ರಯುಕ್ತ, ಕೆಲವು ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರುಗಳ ಸೀನಿಯಾರಿಟಿಗೆ ಧಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವುದು ಗೊತ್ತೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯ.—ಈಗ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಸಿವಿಲ್ ಲಿಸ್ಟ್ ಆರ್ಡರ್ ಪ್ರಕಾರ ಸರಿಯಾಗಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಸರಿಯಾಗಿದೆ.

Sri M. MADIAH.—Is it against the provisions of the Constitution ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—It is not against the provisions of the Constitution.

Sri M. MADIAH.—So, any action taken by the State Government or the Central Government or any Commission with regard to the selection of candidates to this cadre will not offend the provisions of the Constitution—am I correct ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—I cannot follow the Hon'ble Member.

Sri M. MADIAH.—If the names of the Assistant Commissioners selected for the I.A.S. cadre are placed above the names of officers who are not selected, will that not offend the provisions of the Constitution ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—The Hon'ble Member must remember that the I.A.S. cadre is quite different from the nomination cadre.

Sri M. MADIAH.—That I understand. But what I ask is, will it not be taken by the officers who are not selected for the I.A.S. cadre, as a serious punishment ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—No question of Punishment arises here.

Sales-Tax Subjects Committee (Action on recommendations)

Q.—454. **Sm. Bellary SIDDAMMA** (Davangere)—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the stage at which the decision on the recommendations of the Sales Tax Subjects Committee stands ;

(*b*) when will it be given effect to?

A.—**Sri Kadidal MANJAPPA** (Minister for Revenue and Public Works).—

(*a*) and (*b*) In accepting the recommendations of the Committee with certain modifications, a Bill to amend the Mysore Sales Tax Act was brought up before the Houses of Legislature at the last Budget Session. The Bill as approved by the Legislature has been sent to the Government of India for obtaining the assent of the President. After the assent of the President is received, the amended Act will come into effect.

Sri M. PALANIYAPPAN.—May I know when the Bill was sent to the President for approval ?

* **Sri Kadidal MANJAPPA.**—I do not remember the exact date on which it was sent.

Sri M. PALANIYAPPAN.—May I know whether it has been referred back to the Government with corrections by the President ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—No.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The next questions Nos. 317 and 417 may be taken up together.

Inspector-General of Police (Reversion of Sri N. V. Babu Reddy and appointment of new officer from outside.)

Q.—317. **Sri M. V. RAMA RAO** (Tumkur)—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether and if so why Sri N. V. Babu Reddy has been reverted from the post of Inspector-General of Police to that of Deputy Inspector-General ;

(*b*) whether the officer has appealed from the order to the Government of India and if so, whether his appeal has been forwarded by the State Government;

(*c*) the terms upon which the present Inspector-General of Police has been appointed?

A.—**Sri H. SIDDAVEERAPPA** (Minister for Home and Industries).—

(*a*) Yes; Sri N. V. Babu Reddy was reverted from the post of Inspector-General of Police in Mysore to that of Deputy Inspector-General of Police, because Government found him to be unfit to be continued as the Head of the Police Department.

(*b*) Yes—and the appeal memo has been forwarded by the State Government to the Government of India.

(*c*) The present Inspector-General of Police has been appointed on payment of the differenee between the pay he drew as Inspector-General of Police, Madras, and the pension admissible to him on superannuation.

Q.—417. **Sri H. C. LINGA REDDY** (Malur).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) when the present Inspector-General of Police was appointed;

(*b*) the terms of appointment;

(*c*) his salary;

(*d*) the special reasons for the selection from outside the State?

A.—**Sri H. SIDDAVEERAPPA** (Minister for Home and Industries).—

(*a*) In May 1954.

(*b*) and (*c*) On payment of the difference between the pay that the officer drew as I.G.P., Madras, and the pension admissible to him on superannuation.

(*d*) Government considered it necessary in the interests of the Department.

Sri M. V. RAMA RAO.—May I know how long this officer has been I.G.P.?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—From March 1952 to April 1954.

Sri M. V. RAMA RAO.—When did the Government find him to be unfit to be continued as the Head of the Police Department?

* **Sri H. SIDDAVEERAPPA**.—At the time they passed the orders.

Sri M. V. RAMA RAO.—May I know whether any charge has been framed against this officer?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—That question, Sir, does not arise for the reason that the appeal is before the Central Government now.

Sri M. V. RAMA RAO.—My question is, whether any charges have been framed against this officer before his reversion?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Reversion did not require any charges being framed, because the officer was only acting. He was not a permanent officer there and so there was no reversion as such.

Sri M. V. RAMA RAO.—My question was whether and if so why Sri Babu Reddy has been reverted from the post of I.G. of Police to that of Deputy Inspector-General of Police and the answer given is: "Yes, Sri N. V. Babu Reddy was reverted from the post of Inspector-General of Police in Mysore to that of Deputy Inspector-General..."

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Yes, it was only an acting promotion given to him, as I already said.

Sri M. V. RAMA RAO.—But the answer to a supplementary given was that there was no question of reversion and therefore I read out the answer given to my question. As the answer indicates that no charges have been framed, may I know whether it is the opinion of the Hon'ble Minister or whether it is the finding of the Government that that particular officer has been found to be unfit to be continued as the Head of the Police Department?

Mr. DEPUTY SPEAKER.—It is stated in the answer: "Government found him to be unfit."

Sri M. V. RAMA RAO.—May I know whether the finding of the Government has been recorded anywhere or whether it is the opinion formed by the Government collectively or by the Ministers individually and that is expressed by way of answer to my question?

---

* Indicates that the speech has not been revised by the Member concerned.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—That is the decision of the Government.

Sri M. V. RAMA RAO.—When was the appeal preferred by this officer forwarded to the Government of India ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—In the month of September 1954.

Sri M. V. RAMA RAO.—When was the appeal preferred ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—It was received by the Government in the month of June 1954.

Sri M. V. RAMA RAO.—May I know whether any comments have been made by the State Government upon the appeal forwarded to the Government of India ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I do not know whether it would be right on my part to make a statement, however much I wish to, because the matter is on appeal. I do not know whether I am quite right in making it known.

Sri M. V. RAMA RAO.—I am merely asking whether any comments have been made or whether the appeal is forwarded without comment to the Government of India ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Of course, with comments we have forwarded

Sri M. V. RAMA RAO.—What are the materials upon which the Government came to the finding that the officer is unfit to be continued as the Head of the Department ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Again, Sir, all these things are contained in the reply the Government have sent to the Government of India and I do not think it will be in public interest to disclose all this at this stage, because the appeal is before the Government of India.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The entire matter is under investigation by the Government of India. Details need not be gone into now.

Sri M. V. RAMA RAO.—Is it because of inefficiency or disobedience of orders, he is found to be unfit ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.— Again, I am not able to give those. . . .

Sri M. V. RAMA RAO.—Has the Hon'ble Minister no reasons to give ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I have reasons. But I do not know whether I am right in placing them before this House at this stage.

Sri M. V. RAMA RAO.—Will there be anything wrong in indicating the reason without disclosing the reasons which prompted the Government to find him unfit ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Because those reasons are for determination by the Government of India.

Sri H. C. LINGA REDDY.—May I know why the Government imported an officer from outside to man this high post in the State ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—It is not a question exactly of importing anybody. There is an all-India cadre and he belonged to that cadre.

Sri H. C. LINGA REDDY.—Had that officer retired from service in that State ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Yes.

Sri H. C. LINGA REDDY.—What was the salary that he was being paid in Madras, because you have not given that here ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—In Madras at the time he retired from service he was drawing Rs. 2,750. According to the terms of the contract, we have to pay him whatever he was getting in Madras minus the pension he gets from the Madras Government. The pension he is entitled to per month is presumed to be Rs. 791—10—8 and excluding that the Government will pay him the balance.

Sri H. C. LINGA REDDY.—What is the salary Sri Babu Reddy is given ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Tentatively Rs. 1,250 per month pending finalisation of it by the Government of India.

Sri H. C. LINGA REDDY.—Are the Government now satisfied that by having him as the head of the Department, their object is achieved ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I am not able to follow the Hon'ble Member.

Sri H. C. LINGA REDDY.—My question is, you have appointed this officer in the interest of the Department as you have stated in the answer. Are the Government satisfied that by this costly appointment they have achieved their object ? By this appointment of an outsider, is not the Police Department demoralised, Sir ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—No, Sir.

Sri H. C. LINGA REDDY.—Has it not caused demoralisation among the highly placed officers of the Police Department and has it not affected the morale of other officers also ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—I am in a position definitely to say that it has distinctly improved the morale of the Department.

Sri H. C. LINGA REDDY.—Has it come to the notice of the Government that, after this promotion, thefts and other offences are on the increase in all the districts, Sir ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—So far as that position is concerned, there is another interpellation. I am making a fuller statement. It is not true to connect this appointment with the alleged increase in the offences.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—That has nothing to do with these thefts.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Is it not that Sri N. V. Babu Reddy was considered as one of the most efficient officers of the Police Department from the beginning of his service ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Again, Sir, if these questions are to be answered we have to disclose all the charges that have been made against him and I must inform the Hon'ble Members of this House who are very enthusiastic about this question that this question cannot be answered without disclosing all the charges pending; apart from this question of reversion that has taken place. there are other charges pending against him. In his own interest and in the interest of service, it is better that the Members do not probe into the matter.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—The Hon'ble Chief Minister is so solicitous about the services and he does not want to give out the reasons because it is not in the interest of the services to give out reasons. Would it not have been discreet for the Government not to have used the word 'unfit' in the open House ? When once you condemn him, why don't you give reasons ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Giving a decision is quite different from giving reasons.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—You have given the decision and I want to know what are the reasons that led you to that decision ?

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Even that is under the examination of the Government of India. That word has been used in the Government order and has therefore been referred to.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—When you award a conviction the reasons for which that conviction was awarded must also be given. The appeal is there and the appellate authority is looking into the word 'unfit' and it also looks into the reasons.

Sri B. V. NARAYANA REDDY.—Was he awarded the Gold Medal from the Central Government because he was unfit ?

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Would the Government give any instance when he was found unfit in his lower cadre or any instance when he was judged as inefficient when he was in the lower rungs of the Department in his career as Probationary A.S.P. and later as D.S.P. and D.I.G ? Was there any remark of that kind during his 20 years' service ?

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The service register will disclose all that.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Again, Sir, I wish I was in a position to inform the Hon'ble friend of the reasons he wanted to know. What he says may find a place in the records.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—I am not concerned with 'may'; can this Government state whether there are any such remarks as 'unfit' made during his career apart from the opinion of the present Government ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I am not going to disclose what is in the confidential reports of the officer, Sir.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Will the cadre of the I.G.P. in Mysore be the same hereafter as the present I.G.P. ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—This is a matter which, as I have already told you, is before the Government of India; they are finalising what the cadre of the I.G.P. should be in Mysore ; it has not yet been decided.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Were not all the previous I.G.Ps. as efficient as

(SRI A. BHEEMAPPA NAIK.)

the present incumbent whose efficiency is exhibited ever since his appointment?

Mr. DEPUTY SPEAKER.—That has nothing to do with the question of efficiency. Question-hour is over.

QUESTION FOR ANSWER ON THE DAY.

(But not taken up.)

Public Service Commission (Taking a Scheduled Caste Member).

Q.—105. Sri B. T. KEMPARAJ (Bangalore South—Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state :—

whether they have been thinking of taking a Scheduled Caste Member on the Public Service Commission ?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

There is no such idea at present. Under Section 3 of the Mysore Public Service Commission Regulation, the Commission shall consist of the Chairman and two other members and they are already there.

PANEL OF CHAIRMEN.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Under Rule 6 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Mysore Legislative Assembly, the following persons will constitute the panel of Chairmen for this Session of the Legislative Assembly:—

Sri D. Devaraja Urs,
,, B. T. Kemparaj,
,, B. Hutche Gowda,
,, B. Narayanaswamy.

RECOMMENDATION BY RAJPRAMUKH.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I have received the following order from the Rajpramukh :

"In pursuance of clause (1) of Article 207 of the Constitution of India, I, Jaya Chamaraja Wadiyar, Rajpramukh of Mysore, do hereby recommend that the Mysore Revenue Laws (Extension to Bellary) Bill, 1954, be introduced and moved in the Mysore Legislative Assembly."

ADJOURNMENT MOTION.

Sri Mulka GOVINDA REDDY (Chitaldrug).—Mr. Speaker, I have sent an adjournment motion.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—You have sent an adjournment motion and it will be taken up tomorrow.

INTRODUCTION OF BILLS.

Sri T. CHANNIAH (Minister for Local Self-Government and Public Health).—Sir, I beg to introduce :

(i) The Mysore Laws (Extension to Bellary) Bill, 1954.
(ii) The Mysore Revenue Laws (Extension to Bellary) Bill, 1954.
(iii) The Mysore Revision of State Laws Bill, 1954.
(iv) The Mysore Tenancy (Second Amendment) Bill, 1954.
(v) The Mysore Board of Revenue Bill, 1954.
(vi) The Madras Tenants and Ryots Protection (Mysore Amendment) Bill, 1954.

PAPER LAID ON THE TABLE.

Madras Tenants and Ryots Protection (Mysore Amendment) Ordinance, 1954.

Sri T. CHANNIAH (Minister for Local Self-Government and Public Health).—Sir, I lay on the Table the Madras Tenants and Ryots Protection (Mysore Amendment) Ordinance, 1954.

PRESIDING OFFICER'S CONFERENCE.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The Secretary will now read the Proceedings of the Presiding Officers' Conference.

SECRETARY.—Sir, I have received the following communication from the Secretary, Lok Sabha Secretariat, New Delhi, (camp Srinagar) dated 14th June 1954 :—

'I am directed to inform you that the Conference of Presiding Officers which met in Srinagar on the 14th June 1954 adopted the following resolution :

> "This Conference mourns the loss of Dr. Satyapal and Shri H. Siddaiya, Speakers of the Punjab and Mysore Legislative Assemblies, respectively, and places on record its deep appreciation of the contributions that they made to the cause of parliamentary democracy."

The Presiding Officers stood for awhile in silence as a mark of respect to the memory of the deceased.

I am also to request that resolution of the Conference may be brought to the notice of your House.'

CONDOLENCE REFERENCES.

Demise of Sri H. Siddaiya, Speaker

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ (ಸಭಾ ನಾಯಕರು ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಸಭೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಮೇಲೆ ಕೆಲವು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ನಮ್ಮಗಳ ದೈವಾಧೀನರಾದ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಸಂತಾಪವನ್ನು ಸೂಚಿಸಬೇಕಾದ ಪ್ರಮೇಯಗಳು ಬಂದುವು. ಈ ಸಭೆಯ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಸಭೆಗಳಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಈ ತರಹ ಪ್ರಸಂಗಗಳು ಬಂದವು. ಆದರೆ ನಾನು ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ—ಹಾಗೆಯೇ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸಧಸ್ಯರುಗಳು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿರುವವರು ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ—ಇಷ್ಟು ದಾರುಣವಾದ ದುಃಖವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದ ಪ್ರಸಂಗ ಮತ್ತೆ ಯಾವುದೂ ನನ್ನ ಅನುಭವದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರ ಕೊನೆಯಕಾರ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರ ಈ ಸಭೆಯ ಸ್ಪೀಕರ್ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದಾಗಿತ್ತು. ಈ ದಿವಸ ಅವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲಾ ಅಳೆಯುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಈ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅವರು ಸೇವೆ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕಲ್ಲ. ಅವರ ಜೀವಮಾನವೇ ಸೇವಾಮಯವಾದ ಜೀವಮಾನ. ಮೊದಲು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಅವರು ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಅನಂತರ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ನಿಸ್ಪೃಹವಾದ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿ ಜನಾನುರಾಗಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರಾದರು. ಅದೇ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಗಿದ್ದ ಶಾಸನ ಸಭೆಗಳ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಪ್ರತಿಭಾಯುತರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. 1936-37 ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಅವರು ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಮುಖಂಡರ ದರ್ಜೆಗೆ ಸೇರಿದರು. ಮೈಸೂರಿನ ಆಗುಹೋಗುಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸತಕ್ಕಂಥ ಅಂತಸ್ತು ಅವರಿಗೆ ದೊರಕಿತು. ಆ ಶಕ್ತಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಸೇವಾತತ್ಪರತೆ ಎಲ್ಲವೂ ಅವರಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಇತ್ತು. 1936-37ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಒಂದು ಹೊಸ ರೂಪವನ್ನು ತಾಳಿತು, ಸಾತಂತ್ರ್ಯದ ದಾಹ ಹೆಚ್ಚಿತು. ಆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಅಪೇಕ್ಷೆಗಳು ಏನಿವೆಯೋ ಆ ಅಪೇಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕ ಮನಸ್ಸು ಇವರಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿತು. ಆ ರೀತಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಭಾವನೆಗಳ ಅಲೆಗಳ ಮೇಲೆ ಅವರು ಕಲಶಪ್ರಾಯರಾಗಿದ್ದರು ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಆ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಪ್ರಚೋದಿಸುವುದರಲ್ಲೂ, ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವುದರಲ್ಲೂ, ಅದನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಜಯಪ್ರದಮಾಡುವುದರಲ್ಲೂ, ಅವರು ವಹಿಸಿದ ಪಾತ್ರ ಅಸಾಮಾನವಾದದ್ದು. ಅವರಿಗಿಂತಲೂ ಮಿಗಿಲಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರತಕ್ಕವರು, ಕಷ್ಟಪಟ್ಟಿರತಕ್ಕವರು ಯಾರಾದರೂ ಇದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂದು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದರೆ, ಅವರಷ್ಟು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟಿರತಕ್ಕವರನ್ನೂ ಅವರಷ್ಟು ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿರತಕ್ಕವರನ್ನೂ ನಾವು ಕಾಣಬಹುದು. ಆದರೆ ಅವರಿಗಿಂತ ಮಿಗಿಲಾದವರನ್ನು ಕಾಣುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ.

1-30 P.M.

ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ಈಚಿನ ಇತಿಹಾಸವೇನಿದೆಯೋ ಆ ಇತಿಹಾಸ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆ ಇವೆರಡೂ ಹಾಸುಹೊಕ್ಕಾಗಿ ಸೇರಿಹೋಗಿವೆಯೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಸುಮಾರು ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಅವರು ಈ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿದ್ದರು. ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸಮಾಡಿದರು. ನಮಗೆಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರುಗಳ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನೂ ಉತ್ತರಗಳನ್ನೂ ಸದಸ್ಯರುಗಳೇ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಜ್ಞಾಪಕವಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಕಷ್ಟ. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಆಗಲಿ, ಯಾವ ಉತ್ತರವೇ ಇರಲಿ, ಯಾವುದಾದರೂ ಕೇಳಲಿ, ಕರತಲಾಮಲಕವಾಗಿ ಹೇಳತಕ್ಕಂಥ ಅದ್ಭುತ ಮೇಧಾಶಕ್ತಿ ಅವರಲ್ಲಿತ್ತು. ಅವರ ಜ್ಞಾಪಕಶಕ್ತಿ ಅಸಾಧಾರಣವಾದುದು. ನಾನಂತೂ ನನ್ನ ಜೀವಮಾನದಲ್ಲಿ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನೂ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳನ್ನೂ ಅಷ್ಟು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಜ್ಞಾಪಕವಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಮನುಷ್ಯರನ್ನು ಕಂಡೇ ಇಲ್ಲ. ಇದು ಈ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಕೆಲಸವನ್ನು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಹಕಾರಿಯಾಯಿತು. ಅವರು ಬಹಳ ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯಪರರು; ಯಾರ ಮನಸ್ಸನ್ನೂ ನೋಯಿಸತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಕೃತಿ ಅವರಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರಲ್ಲೂ ಸ್ನೇಹ ವಿಶ್ವಾಸಗಳನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸತಕ್ಕದ್ದು ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದು ತಿಳಿದು ಆ ಕರ್ತವ್ಯ ಪಾಲನೆಯನ್ನು ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಾಡಿದರು. ಇಂಥ ಒಬ್ಬ ದೊಡ್ಡ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಮೈಸೂರು ದೇಶ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕದ್ದು ನಮ್ಮ ದುರದೃಷ್ಟ. ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಸೇವೆ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿದೆ. ಅವರು ಈ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿರತಕ್ಕದ್ದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಸ್ಮರಣೆಯಲ್ಲೂ ಚಿರಸ್ಥಾಯಿಯಾಗಿರುವುದು. ದೇವರು ಅವರ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಕೊಡಲಿ, ಅವರ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಸದ್ಗತಿಯನ್ನು ಕೊಡಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಸಭೆಯ ಪರವಾಗಿಯೂ ನಮ್ಮ ಪರವಾಗಿಯೂ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

***Sri J. MOHAMED IMAM** (Jagalur).—Sir, I am not going to take much time. Suffice it to say that I entirely associate myself with the feelings and sentiments expressed by the Leader of the House. My heart is full of sadness for the untimely demise of Sri H. Siddaiya with whom I worked with comradeship for over twenty years. He dedicated his life to the service of the country and the people. He served the State in various capacities. He served in local bodies as President of the District Board, as a Minister of the Government and lastly as the Speaker of this House. Cruel fate snatched him away from our midst. Sir, I happened to know Sri Siddaiya from a long time. We were colleagues in the old Council and the old Assembly and we were colleagues here also. Though we belonged to different political groups, still our friendship was very cordial. Everybody respected him because of his character and of his integrity. As a Minister he was a good administrator and he did exert himself a good deal to help the poor.

Sir, when Sri Siddaiya became the Speaker of this House, I and those belonging to my party had our own misgivings and we expressed it at that time that his belonging to a political party may come in the way of his discharging his duties. I must admit that he did his best to please and satisfy one and all. He did his best to safeguard the interest of the Opposition and gave all the protection. On behalf of my party I must acknowledge the service and help rendered by him to the Opposition. Sir, as a friend and person, he was a lovable personality. Everybody knows his hospitality. Whoever that went to his house never came back without sharing bellyful of hospitality. We miss a great personality and it is a loss to the country. On behalf of my party and myself I pay tribute to Sri H. Siddaiya. I pray that his soul may rest in peace. I convey our heart-felt sympathies to the members of the bereaved family.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣಗೌಡ (ಮದ್ದೂರು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಸಭೆಯು ಕಳೆದ ಅಧಿವೇಶನದ ಕಡೆಯದಿನ ನಾವು ಇಲ್ಲಿಂದ ಹೋಗುವಾಗ ಮತ್ತು ಈ ಸಭೆ ಸೇರುವಾಗ ಇಂಥ ಒಂದು ದುಃಖಮಯವಾದ ಸಂದರ್ಭ ಒದಗುತ್ತದೆಂದು ತಿಳಿದಿರಲಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು ಕಾಲವಾದದ್ದರಿಂದ ಈ ಸಭೆಗೆ ಮಾತ್ರವೇ ಅಲ್ಲ, ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೇ ದೊಡ್ಡ ನಷ್ಟವುಂಟಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಉತ್ಪ್ರೇಕ್ಷೆಯ ಮಾತಾಗಲಾರದು ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು ಯಾವಯಾವ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳನ್ನು ಗಳಿಸಿದ್ದರೋ ಯಾವಯಾವ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನೆಸಗಿದ್ದರೋ ಅವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಸಹ ಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಅವು ಅವರ ಖ್ಯಾತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವಂತಿವೆಯೇ ವಿನಾ ಯಾವ ವಿಧದಲ್ಲೂ ಕುಂದಿಸುವಂತಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರನ್ನು ಸುಮಾರು 28 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಬಲ್ಲೆ. ಹಿಂದೆ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ಪ್ರಜಾಪ್ರತಿನಿಧಿ ಸಭೆಗೆ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯವಿಧಾಯಕ ಸಭೆಗೆ ಪ್ರಜೆಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದಂಥ ಶ್ರೀ ಬಸಪ್ಪನವರು ಕಾಲವಾದನಂತರ ಆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಇವರು ಬಂದರು. ಇವರು ಮೊದಲು ನ್ಯಾಯವಿಧಾಯಕ ಸಭೆಗೆ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಚುನಾಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಬಂದಾಗ ಸೂಟ್ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದರು; ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳ ಮೇಲೆ ಕಚ್ಚೆಪಂಚೆ ಉಡುವುದನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ತಮಾಷೆಯಾಗಿ ನಾನು ಕಾರಣ ಕೇಳಲು, ''ನೀವು ಶಿವಮೊಗ್ಗಾಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ನನಗೆ ಇದನ್ನು ಜ್ಞಾಪಿಸಿ'' ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಕೆಲವು ಕಾಲದನಂತರ ಕಾರಣ ಅಲ್ಲಿ ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಸೇರಿ ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ದುಡಿಯುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಿನ ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಶಿವಮೊಗ್ಗಾ ಪೇಟೆ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಅಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದ ಅನೇಕರು ಬಂದು ಅವರ ಪಾದವನ್ನು ಮುಟ್ಟಿ ನಮಸ್ಕರಿಸಿದರು. ಆಗ ''ನೀವು ಹಿಂದೆ ಒಂದು ದಿವಸ ಕೇಳಿದ್ದ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಇದು ಉತ್ತರ'' ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ''ಹೀಗೆ ಜನರು ಬಂದು ಕಾಲಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ ಬೂಟ್ ಹಾಕಿದರೆ ಸರಿಯಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಯೋಚಿಸಿ ಸೂಟ್ ಹಾಕುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟೆ'' ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದರು. ಇದರಿಂದ ಜನರಿಗೆಲ್ಲಾ ಶ್ರೀ, ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರಲ್ಲಿ ಎಂಥ ಪ್ರೀತಿ ವಿಶ್ವಾಸ ಇತ್ತೆಂಬುದು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಜಂಗಮರೆನಿಸಿದ ಗುರುಪರಂಪರೆಗೆ ಇವರು ಸೇರಿದ್ದರಿಂದ ಅನೇಕ ಶಿಷ್ಯರು ಇವರ ಕಾಲಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೂ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು ಯಾವ ಅಹಂಭಾವವೂ ಇಲ್ಲದೆ, ಯಾವ ವಿಧದಲ್ಲೂ ದೂರು ಬರಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದೆ ಇರುವಂತೆ ಬಹಳ ವಿನಯದಿಂದ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಜನರ ವಿಶ್ವಾಸಕ್ಕೂ ಗೌರವಕ್ಕೂ ಪಾತ್ರರಾಗಿದ್ದರು. ಇವರು ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿಯೂ, ಶಾಸನ ಸಭಾ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಈಚೆಗೆ ಈ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ಈ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿದ್ದುಕೊಂಡೂ ಮಾಡಿರುವ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ದೇಶದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾಡಿರತಕ್ಕವುಗಳೇ ಆಗಿವೆ. ಇವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸದಸ್ಯರಾಗಿಯೂ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಕಾರ್ಯಕಾರೀ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿಯೂ, ಅವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿಯೂ ಮಾಡಿರುವ ಸೇವಾ ಕಾರ್ಯ, ಪಟ್ಟಿರುವ ಕಷ್ಟ, ಮಾಡಿರುವ ತ್ಯಾಗ ಬಹಳವಾಗಿ ಮೆಚ್ಚತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು ಈ ಸಭಾ ನಾಯಕರಾದ ಶ್ರೀ ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರು ಹೇಳಿರುವ ಹಾಗೆ, ಪಟ್ಟಿರುವ ಕಷ್ಟ, ಮಾಡಿರುವ ತ್ಯಾಗ ಅಸಮಾನವಾದುದು ಎಂದು

ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಉತ್ಪ್ರೇಕ್ಷೆಯಾಗಲಾರದು. ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಇವರು ಒಂದೂವರೆ ವರ್ಷ ಅಥವಾ ಒಂದು ವರ್ಷ ಒಂಬತ್ತು ತಿಂಗಳು ಕಠಿಣ ಶಿಕ್ಷೆ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಗ ತಿಂಗಳುಗಟ್ಟಲೆ ರಾಗಿ ಬೀಸಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ದಿನಕ್ಕೆ 25 ಸೇರು ರಾಗಿಯನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಬೀಸಲೇಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಕೈಲಾಗದೇಯಿದ್ದರೂ ಸಹ ಜೈಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿ ಬೀಸು, ಬೀಸು ಎಂದು ಅಧಿಕಾರಯುತವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಬೀಸುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಇವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಾಗೆ ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ಕಣ್ಣಾರೆ ನೋಡಿ ನಾನು ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ನೀರು ಸುರಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಹೀಗೆ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಯ್ಯನಂಥವರು ಎಷ್ಟೇ ಕಷ್ಟವಾದರೂ ಪಡಬೇಕು ಎಂದು ದೃಢ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಕೂಡಿ ದೇಶ ಸೇವೆ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಈ ದಿನ ನಾವು ಈ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಉತ್ಪ್ರೇಕ್ಷೆಯಾಗಲಾರದು. ಏಕೆಂದರೆ ಇವರಂಥವರು ಅಂದು ಮನಸ್ಸನ್ನು ಸಡಿಲಬಿಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಈ ದಿವಸ ಇಷ್ಟು ಬೇಗ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ನಿರ್ಧರವಾದ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ತ್ಯಾಗಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ನಮಗೆ ಈ ದಿವಸ ಅನುಕೂಲವೊದಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ತ್ಯಾಗಮಾಡಿ ದುಡಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಪೈಕಿ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು ಗಣ್ಯರು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಇಂಥ ಮಹಾವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವ ದೌರ್ಭಾಗ್ಯ ನಮಗುಂಟಾಗಿರುವುದು ಬಹಳ ವ್ಯಸನಕರ; ಇದು ನಮ್ಮ ದುರದೃಷ್ಟ. ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರ ಕುಟುಂಬವರ್ಗಕ್ಕೆ ಉಂಟಾಗಿರುವ ದುಃಖವನ್ನು ಸಹಿಸಲು ಭಗವಂತ ಅವರಿಗೆ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ನೀಡಲಿ, ಇವರ ಸಂಸಾರ ಸುಖಮಯವಾಗಿ ಜರುಗುವಂಥ ಒಂದು ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ಕರುಣಿಸಲಿ, ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಭಗವಂತನು ಶಾಂತಿಯನ್ನು ನೀಡಲಿ ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸಯ್ಯಂಗಾರ್ (ಟಿ. ನರಸೀಪುರ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕಾರು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ತಮಗೆ ವಂದನೆಗಳನ್ನರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರನ್ನು ನಾನು ಕಳೆದ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮಾತ್ರ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಲ್ಲೆ. ಅವರು ಈ ಶಾಸನ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದಮೇಲೆ ನನಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪರಿಚಯವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಯಿತು. ಈಗಾಗಲೇ ಈ ಸಭಾ ನಾಯಕರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಅವರ ಅಸಾಧಾರಣ ಜ್ಞಾಪಕ ಶಕ್ತಿಯು ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಬಹಳ ಪರಿಣಾಮವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿತು; ಕಾರಣ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರಗಳ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದವರು ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆಯೇ ಅವರು ಆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಬರೆದಿಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪಡೆದ ಅನುಭವದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ಅವರ ಜ್ಞಾಪಕ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಯಾವ ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯವಾದರೂ ಸಹ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಬರೆದು ಮೇಜಿನಮೇಲಿಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಜವಾಬು ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ಅವರು ಬರೆದಿಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ಅದರೊಡನೆ ಹೋಲಿಕೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ಸರಿಯಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಅವರ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಜ್ಞಾಪಕವಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುತ್ತಿದ್ದುದು ಅವರ ಅಸಾಧಾರಣವಾದ ಜ್ಞಾಪಕಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಅದು ಸರ್ವಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ; ಎಷ್ಟೇ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದರೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಹುಟ್ಟುಗುಣ. ಆಗಾಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಅವರು ಒಂದು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆಗ ನಾನು ಶಾಸನ ಸಭೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ವಹಿಸಿದಾಗ ಅವರು ಮೇಜಿನ ಮೇಲೆ ಬಿಟ್ಟಿರುತ್ತಿದ್ದ ರಿಕಾರ್ಡುಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಆಗ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರು ಬರೆದಿಡುತ್ತಿದ್ದ ಉತ್ತರಗಳು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅವರು ಸರಳ ಸ್ವಭಾವದವರು, ಬಹಳವಾಗಿ ಇತರರ ಮನಸ್ಸಿನಮೇಲೆ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಪರಿಣಾಮವನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಭಿಕರಿಗೂ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೂ ಬಹಳ ಚರ್ಚೆ ನಡೆದಾಗ, ಯಾವುದಾದರೂ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಿರುಸಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ನಡೆದು ಉತ್ತರಗಳು ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಾಗ, ಯಾರು ಏನೇ ಹೇಳಿದರೂ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗದಿರುವಾಗ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಕರೆಸಿಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ಸಮಾಧಾನ ಹೇಳಿ ಶಾಂತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಚರ್ಚೆ ಬಹಳವಾಗಿ ನಡೆದ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರನ್ನು 'ಟೀ'ಗಾಗಿ ಕರೆಸಿಕೊಂಡು ಸಮಾಧಾನ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಹೇಗಾದರೂ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಕರೆಸಿಕೊಂಡು ಅವರಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿ ಮೂಡುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಪಡುತ್ತಿದ್ದರು. ನಾನು ಬಹಳವಾಗಿ ಓದಿ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ನನ್ನನ್ನು ಬಹಳವಾಗಿ ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಿದ್ದರು ಮತ್ತು ಬುದ್ಧಿವಾದವನ್ನು ಸಹ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ನಾನು ಅಷ್ಟಾಗಿ ಅವರು ಭಾವಿಸಿದ್ದಷ್ಟು ಓದುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಅನೇಕಸಾರಿ ಸಭಾ ಸದಸ್ಯರು ಉಪಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕುವಾಗ ಮೊಟಕು ಮಾಡುವ ಸ್ವಭಾವ ಅವರದಾಗಿತ್ತು. ಅದು ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲದ ಪ್ರಶ್ನೆ, ಅನಾವಶ್ಯಕವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಬಹುಬೇಗ ಸೂಚನೆಯಿತ್ತು ಬುದ್ಧಿವಾದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು.

ಅವರಲ್ಲಿದ್ದ ಬಹುದೊಡ್ಡ ಗುಣ ವಿಶೇಷವೆಂದರೆ ಅವರದು ನಿರಾಳ ಜೀವನ, ಸರಳ ಸ್ವಭಾವ. ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದಾಗಲೂ ಇಲ್ಲದ ದರ್ಪ ತೋರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಯಾರೊಬ್ಬರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿಯೂ ಕಟು ಮನೋಭಾವ ತೋರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಬಡವರಂತೆಯೇ ಜೀವನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಯಾರು ಎಷ್ಟೇ ಕಷ್ಟ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲಿ, ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ನಿಧಾನದಿಂದ ಆದರದಿಂದ ಲಾಲಿಸಿ, ಕೈಲಾದ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಮನೆಗೆ ಬಂದವರನ್ನು ಅವರೂ ಮತ್ತು ಅವರ ಧರ್ಮಪತ್ನಿಯವರೂ ಆದರೋಪಚಾರಗಳಿಂದ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದರು.

ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷತೆಯ ಕಾರ್ಯ ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು ಆ ಸ್ಥಾನದಿಂದ ಇಳಿದುಬರುವಾಗ ಸಾಯಂಕಾಲ ಐದು ಗಂಟೆಯ ಮೇಲೆ ನನ್ನನ್ನು ಆದರದಿಂದ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ವಿಚಾರವನ್ನು ನನಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ educative value ನನಗೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಅವರ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಾತು ಸಹ ಅನುಭವಸ್ಥರ ಮಾತಾಗಿತ್ತು. 'ನಾನೊಬ್ಬ ಜಂಗಮ, ನನ್ನ ಕಸಬು ಯಾಚನೆಮಾಡುವುದು, ನಾನು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಮಂದಿಗೆ ಭಿಕ್ಷೆಬೇಡಿ ಅನ್ನ ಹಾಕುವುದರಿಂದ ನನಗೇನೂ ದೇವರು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ನನ್ನ ಕುಟುಂಬ ವರ್ಗದವರ ಮುಂದಿನ ಗತಿಯನ್ನು ದೇವರು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ '' ಎಂದು ಮುಂತಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಇಂಥ ಒಬ್ಬ ಮಹಾಪುರುಷರನ್ನು, ಗಣ್ಯವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ನಾವಿಂದು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ನನ್ನ ಜ್ಞಾನಾರ್ಜನೆಯ ಸೌಕರ್ಯಕ್ಕೆ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸಯ್ಯಂಗಾರ್.)

ಇವರು ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಉಪಕಾರಿಯಾಗಿದ್ದರು. ಇವರ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಭಗವಂತನು ಚಿರಶಾಂತಿಯನ್ನು ಕೊಡಲಿ, ಇವರ ಕುಟುಂಬವರ್ಗಕ್ಕೆ ಇವರ ನಿಧನದಿಂದಾಗಿರುವ ಅಪಾರ ದುಃಖವನ್ನು ಸಹಿಸಲು ಸರ್ವಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡಲಿ ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವೈ. ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯ (ಕಡೂರು).— ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಬಹಳ ದುಃಖದಿಂದ ಮತ್ತು ಬಹಳ ಸಂಕಟದಿಂದ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ. ಸೂರ್ಯದೇವನು ಯಾವ ರೀತಿ ಪೂರ್ವ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಪ್ರಕಾಶಮಯನಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿ ಸಂಜೆಯವೇಳೆಗೆ ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲಿ ತಂಗುತ್ತಾನೆಯೋ ಹಾಗೆ ದೇಶಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಬೆಳಕನ್ನು ಬೀರುತ್ತಿದ್ದ ಈ ಮಹಾವ್ಯಕ್ತಿ ಒಂದು ಸಂಜೆ ನಮ್ಮ ಕಣ್ಮರೆಯಾದರು. ದಿವಂಗತ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೇ ಅಲ್ಲ, ಇಡೀ ಕರ್ಣಾಟಕಕ್ಕೇ ಅಲ್ಲ, ಇಡೀ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶಕ್ಕೇ ಕಳಶಪ್ರಾಯರಾಗಿದ್ದರೆಂದರೆ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಲ್ಲ. ಇಂಥ ದಕ್ಷರನ್ನೂ, ಇಂಥ ಮೇಧಾವಿಗಳನ್ನೂ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿರುವುದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ದೌರ್ಭಾಗ್ಯ. ಇವರ ಕಷ್ಟಸಹಿಷ್ಣುತೆ, ಇವರ ದಾನಧರ್ಮಾದಿ ಕಾರ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆ, ಇವರ ಅದ್ಭುತ ಜ್ಞಾಪಕಶಕ್ತಿ, ಇವರ ಮೇಧಾವಿತನ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಮೇಲ್ಪಂಗ್ತಿಯಾಗಿತ್ತು. ಜನಸೇವೆ ಮತ್ತು ದೇಶಸೇವೆಗಳೇ ಇವರ ಜೀವನದ ಹೆಗ್ಗುರಿಯಾಗಿತ್ತು. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಚಳವಳಿಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಬಹ ಮಟ್ಟಿಗೆ ದುಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ನಾಯಕತ್ವ ವಹಿಸಿ, ಕಾರಾಗೃಹವಾಸವನ್ನು ಸಹ ಅನುಭವಿಸಿ, ಅಲ್ಲಿ ಬಹು ಕಷ್ಟಕರವಾದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು, ಜೈಲಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಇತರ ಖೈದಿಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರಾಗಿ ಹಲವಾರು ಖೈದಿಗಳ ಬಂಧವಿಮೋಚನೆಗೆ ಕಾರಣಕರ್ತರಾಗಿದ್ದರು. ಇವರನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು ಜೈಲಿನಲ್ಲಿಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಜೈಲು ಖಾಲಿಯಾಗುವ ಸಂಭವವಿದೆಯೆಂದು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೆದರಿ, ಮೈಸೂರು ಜೈಲಿಗೂ, ಅನಂತರ ಹಾಸನ ಜೈಲಿಗೂ ವರ್ಗಮಾಡಿದರೂ ಸಹ ಅಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಹಲವಾರು ಖೈದಿಗಳ ಬಿಡುಗಡೆಗೆ ಇವರೇ ಕಾರಣಕರ್ತರಾಗಿದ್ದರು. ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು ಒಬ್ಬ ಘನವ್ಯಕ್ತಿಯಾದರೂ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ರಾಗಿ ಬೀಸುತ್ತಿದ್ದರೆಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ ತಿಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಜೊತೆಗಿದ್ದ ನಾನು ಅವರ ಕೈಯನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಬಹು ಕಷ್ಟಕರವಾದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ ಆ ಕೈಗಳಲ್ಲಿ ಗುಳ್ಳೆಗಳೆದ್ದು ಒಡೆದ ಮಚ್ಚೆಯ ಗುರುತುಗಳು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದ್ದುವು. ಇವರು ಮಹಾತ್ಯಾಗಿಗಳು.

ಇವರ ಗುಣಗಾನ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮರುಳ ಸಿದ್ಧಸ್ವಾಮಿ ಮಠದ ದೀಪದ ಪ್ರಾರಂಭೋತ್ಸವ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಇವರು ಭಾಗಿಗಳಾಗಿದ್ದುದು ನನಗಿಂದು ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಆ ದಿನದ ಸಮಾರಂಭವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಿ ಅವರು ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಿ ಸಾಯಂಕಾಲ 7½ ಗಂಟೆಯವರೆಗೂ ನಮ್ಮೆಲರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದು ಅಲ್ಲಿದ್ದವರೆಲ್ಲರೂ ಅವರೊಡನೆ ಕಲೆತು ಅಣ್ಣತಮ್ಮಂದಿರಂತೆ, ಸ್ನೇಹಿತರಂತೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಗಿ ಕಾಲ ಕಳೆದು ಅಲ್ಲಿಂದ ನಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಅಣ್ಣತಮ್ಮಂದಿರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಊಟಮಾಡಿದ ಚಿತ್ರ ಈಗಲೂ ನನ್ನ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಟ್ಟಿದಂತಿದೆ. ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಗಣ್ಯವ್ಯಕ್ತಿ ಸಿಕ್ಕುವುದು ಬಹಳ ಅಪರೂಪ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಈ ತಿಂಗಳು 13ನೆಯ ತಾರೀಖು ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಸ್ಪೀಕರ್ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಮೇಧಾವಿಯಾದ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಚುನಾಯಿಸುವುದು ಅಸಾಧ್ಯವಾದ ಕೆಲಸವೇ ಆಗಿದೆ. ನಾನು ಈ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದ ಹಲವಾರು ಉಪಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಅವರೇ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಹೇಳಿಬಿಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರ ಅದ್ಭುತ ಜ್ಞಾಪಕಶಕ್ತಿಗೆ ಇದೊಂದು ಉದಾಹರಣೆ.

ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ನಾವು ಇಂದು ಮತ್ತಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನೂ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಾರದಾಗಿತ್ತು. ಇಂಥ ಗಣ್ಯವ್ಯಕ್ತಿಯೊಬ್ಬರನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಇವರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಂತಾಪ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಒಂದೇ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಇಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದ್ದುದು ಸೂಕ್ತವಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಇಂಥ ಸಂತಾಪಸೂಚಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮತ್ತಾವ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳಿಗೂ ಮನಸ್ಸು ಒಗ್ಗದು. ಈ ಗಣ್ಯವ್ಯಕ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಗುಣಗಾನವು ದೇಶಾದ್ಯಂತವೂ ನಡೆದಿದೆ. ಇಂಥ ಮಹಾವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ನಮಗೆಲ್ಲಾ ಇಂದು ಒಂದು ಅಪಾರ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ದಿವಂಗತರ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಭಗವಂತನು ಚಿರಶಾಂತಿಯನ್ನು ಕೊಡಲಿ, ಅವರ ಕುಟುಂಬ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಇವರ ನಿಧನದಿಂದ ಆಗಿರುವ ಅಪಾರ ದುಃಖವನ್ನು ಸಹಿಸಲು ಸರ್ವಶಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಕೊಡಲಿ ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ, ನನಗೆ ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶವಿತ್ತುದಕ್ಕಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಮಾಧವಾಚಾರ್ (ಭದ್ರಾವತಿ).— ಮೈಸೂರಿನ ಮಹಾನಾಯಕರಲ್ಲೊಬ್ಬರಾದ ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರ ನಿಧನದ ಬಗ್ಗೆ ಸಂತಾಪ ಸೂಚಕ ಸಮಯ ಒದಗುವುದೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮಾನವನ ಇಚ್ಛೆಯೇ ಒಂದಾದರೆ, ದೈವೇಚ್ಛೆಯೇ ಬೇರೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಇದೊಂದು ನಿದರ್ಶನವಾಗಿದೆ. ಸಂಸ್ಥಾನದ ಜನತೆ ದಾಸ್ಯಶೃಂಖಲೆಯನ್ನೇ ಬಂಗಾರದ ಬಳೆಯೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದಾಗ ಅವರಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಜಾಗ್ರತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಿ, ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಸ್ಫೂರ್ತಿ ಕೊಟ್ಟು ಹುರುಪನ್ನುಂಟುಮಾಡಿ ದೇಶವು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಪಥವನ್ನು ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ದಾರಿ ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟವರಲ್ಲಿ ಗಣ್ಯವ್ಯಕ್ತಿ ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು. ಮಹಾತ್ಮಾಗಾಂಧಿಯವರು ಯಾವ ರೀತಿ ಅಹಿಂಸಾತತ್ವದ ಪ್ರತಿಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿ, ಅವಿಚ್ಛಿನ್ನವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಚಳವಳಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾದರೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರ್ಕಾರ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಅಂಕುರಾರ್ಪಣ ಹಾಕಿದ ಮೊದಲಿಗರಲ್ಲಿ ಇವರೊಬ್ಬರು. ಇವರಲ್ಲಿದ್ದ ವಿಶೇಷ ಗುಣವೆಂದರೆ ಕಷ್ಟಕಾರ್ಪಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿದ ಯಾರಾದರೂ ಬಂದು ತಮ್ಮ ಕಷ್ಟಸುಖಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಂಡರೆ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಶಾಂತರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಳಿ ತಮ್ಮ ಕೈಲಾದ ಸಹಾಯವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕೈಹಾಕಿದರೆ ಅದನ್ನು ಸಾಧಿಸತಕ್ಕ ನಿರ್ಧಾರದಲ್ಲೂ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ಇವರದೇ ಒಂದು ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕ ಹಾದಿಯಾಗಿತ್ತು. ಒಂದು ವಾದಸರಣಿಯಲ್ಲಿ, ಒಂದು ಕೆಲಸ ಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ಇವರದೇ ಒಂದು ಮಾರ್ಗವಾಗಿತ್ತು. ಸಂಘಟನಾಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಇವರ ಮಹಾ ಸಾಧನೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಇತ್ತೆಂಬುದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಾಗಿ ದುಡಿಯುತ್ತಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ತಿಳಿದಿರುವ ಅಂಶವೇ ಆಗಿದೆ. ಸಮಸ್ತರೂ

ಇವರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗುರುಭಾವನೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇವರು ಹೇಳಿದುದನ್ನು ಒಂದು ಮೇಲ್ಪಂಗ್ತಿಯಾಗಿ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವರು ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಯ ಮೊದಲನೆಯ ಪ್ರಜಾಸರ್ಕಾರ ಸ್ಥಾಪನೆಯಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ವಹಿಸಿ ಬಹು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಭಾರವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿದರು. ಇಂಥ ಅದ್ಭುತ ಮೇಧಾಶಕ್ತಿ, ಕಾರ್ಯದಕ್ಷತೆ, ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಶಕ್ತಿ ಪಡೆದಿರುವ ಮಹಾವ್ಯಕ್ತಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ದೊರಕುವುದು ಅತಿ ವಿರಳ. ಇವರ ರಾಜಕಾರಣಪಟುತ್ವ, ಇವರ ಸರಳ ಜೀವನ ಸಮಸ್ತರಿಗೂ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕವಾಗಿತ್ತು. ಇಂಥ ಗಣ್ಯವ್ಯಕ್ತಿ ಇಂದು ನಮ್ಮ ಕಣ್ಮರೆಯಾಗಿರುವುದು ನಮಗೆಲ್ಲಾ ಅಪಾರ ದುಃಖವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದೆ. ಇವರ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಭಗವಂತನು ಚಿರಶಾಂತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಇವರ ಕುಟುಂಬ ವರ್ಗಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಬಂಧುಮಿತ್ರರಿಗೂ ಇವರ ನಿಧನದಿಂದಾಗಿರುವ ದುಃಖವನ್ನು ಸಹಿಸಲು ಸರ್ವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಭಗವಂತನು ಕೊಡಲಿ ಎಂದು ಹಾರೈಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

2 P.M.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಳ್ಳಾರಿ ಸಿದ್ದಮ್ಮ (ದಾವಣಗೆರೆ).—ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು ಮಹಿಳೆಯರಿಗೂ ಕೂಡ ಒಬ್ಬ ತಂದೆ ಇದ್ದಹಾಗೆ ಇದ್ದರು ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಮಹಿಳೆಯರು ಎಂದರೆ ಅವರನ್ನು ಬಹಳ ಕರುಣೆಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. ಈಗಾಗಲೇ ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಅವರ ಗುಣಗಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಗುಣಗಾನ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅವರ ಮೂರ್ತಿಯೇ ನಮ್ಮ ಎದುರು ನಿಂತಂತಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಏನೋ ಎಂಬ ಶಂಕೆ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ. ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನು ಮುಖಂಡನಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯವಾದ ಕೆಲವು ಗುಣಗಳಿವೆ. ಯಾವುವು ಆ ಗುಣಗಳು ಎಂದರೆ : ಸಿಂಹದಂಥ ಶಕ್ತಿ ಇರಬೇಕು, ಹದ್ದಿನಂತಹ ದೃಷ್ಟಿ ಇರಬೇಕು ಮತ್ತು ನರಿಯಂಥ ಯುಕ್ತಿ ಇರಬೇಕು. ಹೀಗಿದ್ದರೆ ಅಂಥ ಮನುಷ್ಯ ನಾಯಕನಾಗುತ್ತಾನೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದುಂಟು. ಹಾಗೆ ನೋಡಿದರೆ ಈ ಮೂರು ಗುಣಗಳೂ ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರಲ್ಲಿತ್ತು. ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಕೊರತೆ ಇರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಯಾವ ಮನುಷ್ಯರನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ, ಅವರನ್ನು ನೋಡಿದ ತಕ್ಷಣ ಅವರ ನಡತೆ, ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಏನೊಂದು ಭಾವನೆ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಕ್ಷಣ ಹೇಳಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರ ತೀಕ್ಷ್ಣ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಜನರು ಅವರಲ್ಲಿಗೆ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಿಂದ ಬರುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. ಅವರು ಸ್ವಾಮಿಗಳು, ಅವರು ಭವಿಷ್ಯ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅವರು ಬಹಳ ಬುದ್ಧಿವಂತರು. ಅವರ ಬುದ್ಧಿ ಎಷ್ಟು ಚುರುಕಾಗಿತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ನೆನೆಸಿಕೊಂಡರೆ ನಮಗೆ ಈ ದಿವಸ ಅಂಥ ನಾಯಕರು ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾರೆಯೇ, ಅವರ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಯಾರಾದರೂ ಬರುತ್ತಾರೆಯೇ ಎಂಬ ಶಂಕೆಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ನನಗಂತೂ ಅಂಥವರು ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದೂ ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ ಸ್ಪೀಕರ್ ಅನ್ನು ಎಂದೂ ಕಾಣಲಾರೆವು ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಅವರದು ಬಹಳ ಸರಳ ಜೀವನ. ಅವರಲ್ಲಿಗೆ ಭಾಗ್ಯವಂತರೇ ಹೋಗಲ, ಬಡವರೇ ಹೋಗಲ ಅವರ ಜೊತೆಗೆ ಬೆರೆತು ಅವರ ಕಷ್ಟ ಸುಖ ಕೇಳಿ, ಒಳಗಡೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಊಟ ಮಾಡುತ್ತಾ ಮಾತನಾಡೋಣ ಬನ್ನಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ಎಷ್ಟು ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು, ಎಲ್ಲರ ಮೆಚ್ಚಿಗೆಗೂ ಪಾತ್ರರಾಗಿದ್ದರು ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅವರು ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಪಳಗಿದ್ದರು ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಅನುಮಾನವೇ ಇಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಬೇಕೇ ಬೇಡವೇ ಎಂದು ಅನುಮಾನಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಅವರಾಗಿಯೇ ಅದನ್ನರಿತು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಕೊಟ್ಟು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಂತಹವರು ಈ ದಿನ ನಮ್ಮನ್ನು ಅಗಲಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ನಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ತುಂಬಬಾರದ ಹಾನಿಯಾಗಿದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಒಂದು ಧಕ್ಕೆ ಆದಂತಾಗಿದೆ. ಆದು ಭಗವಂತನ ಇಚ್ಛೆ, ಅನುಭವಿಸಲೇ ಬೇಕು. ಭಗವಂತನು ಅವರ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಶಾಂತಿಯನ್ನೂ ಸದ್ಗತಿಯನ್ನೂ ಕೊಡಲೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ. ಜಂಗಮ ಎಂದರೆ ಬಸವಣ್ಣನವರಂತೆ ರಾಜ್ಯಭಾರ ನಡೆಸಿದರೂ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದರೂ ಸ್ಪೀಕರ್ ಆದರೂ ಒಂದು ಕಾಸೂ ಸಂಪಾದಿಸಲಿಲ್ಲ. ಜಂಗಮರಲ್ಲಿ ಜಂಗಮರಾಗಿದ್ದ ಅವರಿಗೆ ಭಗವಂತನು ಸದ್ಗತಿಯನ್ನು ಕೊಡಲೆಂದು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಟಿ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ (ಪಾವಗಡ-ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರ ನಿಧನದಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಅಪಾರವಾದ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರನ್ನು ನಾನು 1930ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದಲೂ ಬಲ್ಲೆ. ನಾನು 1930ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಶಿವಮೊಗ್ಗಕ್ಕೆ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಫೀಲ್ಡ್‌ಮನ್ ಆಗಿಹೋದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರು ನಾವು ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನಗೆ ಯಾರೂ ಮನೆ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಗಣ್ಯವ್ಯಕ್ತಿಗಳು, ವಿಭೂತಿ ಪುರುಷರು ಯಾರಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ವಿಚಾರಿಸಿದಾಗ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಆಗ ನಾನು ಅವರಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದೆ. ಹೋಗಿ "ಸ್ವಾಮಿ, ನನಗೆ ಮನೆ ಯಾರೂ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ; ನಾನು ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲವೆ, ವ್ಯಕ್ತಿ ಗೌರವವಿಲ್ಲವೆ, ಏನುಮಾಡುವುದು '' ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ ನನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಇದ್ದುಬಿಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಒಂದು ದಿವಸ ಅವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದೆ. ಮಾರನೆದಿನ ನಾನು ಹರಿಜನರ ಮತಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವನು ಎಂಬ ವಿಷಯ ಅವರ ಮನೆಯವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿ ಮನೆಗೆಲ್ಲಾ ಸುಣ್ಣ ಹಚ್ಚಿಸಿ, ಶುದ್ಧಿಮಾಡಿದರು. ಸಾಯಂಕಾಲ ನಾನೂ ಕೂಡ ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಮನೆಗೆ ಹೋದೆ. ಆಗ ಅವರು ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿ ಇದೇನು ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ ವಿಷಯ ಗೊತ್ತಾಗಿ "ಹಾಗಾದರೆ ದಿನವೂ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತೇನೆ, ದಿನವೂ ಮಾಡಿಸಿ, ಒಳ್ಳೆಯದೇ ಆಯಿತು '' ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅಂತಹ ಮಹಾಪುರುಷರು ಅವರು. ಅವರು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಲ್ಲೂ ಮಾತನಾಡಿದಾಗ ಏನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅದು ಸರಿಯೋ ತಪ್ಪೋ ಎಂದು ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. ವಿವೇಕಶಾಲಿಗಳು ಮತ್ತು ಅವರು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಜಯಪ್ರದವಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬುದನ್ನು ಬಹಳ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಯೋಚನೆಮಾಡತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿಯಿತ್ತು ಅವರಲ್ಲಿ ; ಒಂದು ವಾಕ್‌ಶುದ್ಧಿ ಇತ್ತು. ನಡೆದಂತೆ ನುಡಿ, ನುಡಿದಂತೆ ನಡೆ ಎಂಬ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದರು. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಿದ ಹೊರತು ಗತ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದ ಮಹಾವ್ಯಕ್ತಿ ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು. 1946ರಲ್ಲಿ ದಾವಣ

(ಶ್ರೀ ಸಿ. ಟಿ ಹನುಮಂತಯ್ಯ.)

ಗೆರೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಮೀಟಿಂಗ್ ನಡೆದಾಗ, ಅವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾಗ, "ಏನು ಸ್ವಾಮಿ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರು ಬಹಳವಾಗಿ ಓಡಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಸ್ವರಾಜ್ಯದ ವಿಷಯವೇ ನಾಗುತ್ತದೆ" ಎಂದು ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿದಾಗ "ಇಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಬರುತ್ತದೆ, ಜನರು ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚುಕಾಲ ತಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ, ಬೇಗ ಸ್ವರಾಜ್ಯಬರುತ್ತದೆ" ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇನ್ನೊಂದು ಸಾರಿ ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಮೊದಲಿಯಾರರು ಗಾರ್ಡನ್ ಪಾರ್ಟಿಗೆ ಕರೆದಿದ್ದರು. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜನ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಅನೇಕರಿಗೆ ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರ ಪರಿಚಯವಿತ್ತು. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಇವರ ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಇಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ನಾವು 11 ಘಂಟೆಗೆ ಮನೆಗೆ ಹೋದಾಗ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಜಾಗವಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅವರು ಸಹನೆಯಿಂದ ನೋಡಿಕೊಂಡು ವರ್ತಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ರೀತಿ ದೇಶಸೇವೆ, ಜನಸೇವೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದವರ ಉದಾಹರಣೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಇದೊಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಮಾತ್ರ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಸರ್ವಸ್ವವನ್ನೂ ಕೂಡ ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ದಾನಮಾಡಿದರು. ಇದು ಏನನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಅವರ ಒಂದು ಭ್ರಾತೃತ್ವವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಬೇಕಾದಷ್ಟು ದ್ರವ್ಯ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ಇದ್ದರೂ ಸಹ ದ್ರವ್ಯವನ್ನಾಗಲಿ ಜಮೀನನ್ನಾಗಲಿ ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಅಂತಹ ವಿಭೂತಿ ಪುರುಷರನ್ನು ನಾವು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಹರಿಜನರಿಗಂತೂ ಅಪಾರವಾದ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ, ಸಂಕಟವಾಗಿದೆ. ಆ ಸಂಕಟವನ್ನು ನಾನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಬಹು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಭಗವಂತನು ಶಾಂತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಲಿ. ಅವರ ಸಂಸಾರಕ್ಕೆ ಅಪಾರವಾದ ದುಃಖ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಬೇಗ ದೇವರು ಬಗೆಹರಿಸಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮಾತನಾಡಲಿಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ವಂದನೆಗಳನ್ನರ್ಪಿಸಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri L. SIDDAPPA (Chennagiri).—Sir, much as I wish to speak on the occasion, I cannot speak on account of my ill-health. I only got up to pay my humble tribute to the memory of late Sri Siddaiya.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಆರ್. ನಾಯ್ಡು (ಮಲ್ಲೇಶ್ವರ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಮಹಾಶಯರೇ, ಅನೇಕ ಜನ ಈಗಾಗಲೇ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ನಮಗಿಂತಲೂ ಕೂಡ ತಾವು ಮಂತ್ರಿವರ್ಯರಾಗಿದ್ದಾಗ ಅವರ ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಅವಕಾಶವಿತ್ತು; ಅವರ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಅವರ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಕೂಡ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥವರ ವಿಷಯವನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಳ್ಳದೇ ವಿಧಿಯೇ ಇಲ್ಲ. ಇದು ಸ್ಪೀಕರ್‌ರವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಇರುವ ಸಂಪೂರ್ಣ ಗೌರವವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು, ಈಗಾಗಲೇ ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರು ಹೇಳಿದಂತೆ, ನುಡಿದಂತೆ ನಡೆ, ನಡೆದಂತೆ ನುಡಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪಾಲಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. ಮುಂದೆ ಬರುವ ಸ್ಪೀಕರ್‌ರವರೂ ಕೂಡ ಅವರು ಯಾವ ಒಂದು ಭಾವನೆಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರೋ, ಯಾವ ರೀತಿ ಜನಗಳ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿದ್ದರೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು ಈ ಸಭೆಯ ಯಾವ ಸದಸ್ಯರ ಮನಸ್ಸನ್ನೂ ನೋಯಿಸದೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಂಥ ಮಹಾನುಭಾವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಗೌರವವನ್ನು ಎಷ್ಟುಮಾತ್ರ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರೂ ಕಡಮೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅವರ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಭಗವಂತನು ಶಾಂತಿಯನ್ನು ನೀಡಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯ (ಹಿರಿಯೂರು-ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಪೂಜ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು ನಿಧನಹೊಂದಿದ ವಾರ್ತೆಯು ದೇಶದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಹರಡಿ ಬಹಳ ಜನಗಳಿಗೆ ದುಃಖವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿತು. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರಿಗೂ ನನಗೂ ಸುಮಾರು ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಪರಿಚಯವಿತ್ತು. ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರ ನಡೆವಳಿಕೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲೇ ಅಲ್ಲ, ಇತರ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಕೂಡ, ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ನಾನಾ ಭಾಗಗಳಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಅವರಂಥ ಸರಳ ಮನೋಭಾವವುಳ್ಳವರಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ನನಗೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೆ ಬಸವೇಶ್ವರರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಗಣಗಳಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಊಟ ಉಪಚಾರ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯವೂ ಬಡವರು, ಬಲ್ಲಿದರು, ಐಶ್ವರ್ಯವಂತರು, ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿಲ್ಲದವರು, ಕೂಲಿಯವರು ಅಥವಾ ಬೇರೆಯವರು ಯಾರೇ ಹೋದರೂ ಕೂಡ ಅವರು ಅನ್ನವನ್ನಾಗಲಿ ಅಥವಾ ನೀರನ್ನಾಗಲಿ ಕೊಡದೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಂಥ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಮನೋಭಾವ ಅವರಲ್ಲಿತ್ತು. ಪೂಜ್ಯ ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ನಾಯಕರುಗಳಲ್ಲೊಬ್ಬರು. ಅವರ ಹಿಂದಿನ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಅನೇಕ ಮಹಾಶಯರುಗಳು ಈಗಾಗಲೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಪುನಃ ಅದನ್ನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಹೇಳಲು ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಯಾರ ಮೇಲಾದರೂ ಕೋಪಿಸಿಕೊಂಡರೆ, ಅದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿದ ಕೂಡಲೆ ಅದನ್ನು ಕೂಡಲೆ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. 1940ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಶಿವಮೊಗ್ಗದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ವೀರಪ್ಪ ಎಂಬ ಒಬ್ಬ ಹರಿಜನ ಸದಸ್ಯರಿದ್ದರು. ಅವರು ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರ ಪಟ್ಟ ಶಿಷ್ಯರಾಗಿದ್ದರು. ಹಿಂದೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂಸ್ಥೆ ಬಲಯುತವಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೂ ಒಂದು ಸಂಧಾನ ಮಾಡಲು 1940ರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ವೀರಪ್ಪನವರು ಶಾಸನ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಚುನಾಯಿತರಾದರು. ಆದರೆ ಕೊನೆಗೆ ಯಾರೋ ಅವರಿಗೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಿ, ಆ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಬೋಧನೆ ಮಾಡಿದರು. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ವೀರಪ್ಪನವರು ತಾವು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದಾಗಿ ಒಂದು ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟರು. ಆಗ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಹಳ ನೋವುಂಟಾಯಿತು. ಏಕೆಂದರೆ ಚಿಕ್ಕಂದಿನಿಂದ ಹರಿಜನರ ಪಟ್ಟ ಶಿಷ್ಯರಾಗಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿ ಶಾಸನ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇನೆಂದು ಹೇಳಿಕೆಯಿತ್ತರಲ್ಲಾ ಎಂದು ಮನನೊಂದಿತು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ ಒಂದು ವಾರದೊಳಗೇ ಅವರು ನಿಧನ ಹೊಂದಿದರು. ಇದೆಲ್ಲಾ ನನಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತು.

ಇದರಿಂದ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು ಎಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಯೆಂಬುದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ಅಕಾಲ ಮರಣಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗಿದ್ದಾರೆ; ಹಾಗೆ ಮರಣ ಹೊಂದಿ ಕೈಲಾಸವಾಸಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದಿವಸ ಅವರು ನಿಧನಹೊಂದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣೆದುರಿಗೆ ಬಂದು ನಿಂತಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ಇಷ್ಟು ಜನಗಳಲ್ಲೂ ವಿಶ್ವಾಸ ಮತ್ತು ಪ್ರೇಮವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ನಾನು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಅವರ ಬಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವಾದರೂ ಸಹ ಅದೇನೋ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಿನ ಒಂದು ಪ್ರೀತಿ ವಿಶ್ವಾಸ ಅವರಿಗಿತ್ತು. ಮೊನ್ನೆ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ದಿವಸವೂ ನನಗೆ ಇನ್‌ವಿಟೇಷನ್ ಕಳುಹಿಸಿ ಟೀ ಗೆ ಕರೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ನನ್ನ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ಸದಸ್ಯರು ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದು ನನ್ನನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅನೇಕರಿಗೆ ವಾರಕ್ಕೊಂದು ದಿನ ಆಹ್ವಾನ ಬರುವುದೇ ಕಷ್ಟವಾಗಿರುವಾಗ ನನಗೆ ನಿತ್ಯವೂ ಬಂದು ನಾನು ಪ್ರತಿ ದಿವಸವೂ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೆ. ನನ್ನಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ವಿಶ್ವಾಸವಿದೆಯೆಂದು ಇದರಿಂದ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಪಿತೃಗಳು ಸತ್ತಾಗಕೂಡ ಅಷ್ಟು ದುಃಖವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರ ನಿಧನದಿಂದ ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮಿಗಿಲಾದ ದುಃಖವುಂಟಾಗಿದೆ. ಅಂಥ ಮಹಾ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡುದರಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಅಪಾರ ದುಃಖವಾಗಿದೆ. ಅವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೊಗಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ದೇವರು ಅವರ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ಅವರ ಕುಟುಂಬ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಕೂಡ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಇತ್ತು ಕೈಲಾಸದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ದಯಪಾಲಿಸಲೆಂದು ಹಾರೈಸಿ ನನ್ನ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri M. PALANIYAPPAN (Ulsoor).—Sir, I associate myself with the sentiments expressed by several Hon'ble Members who have already spoken. I knew Sri H. Siddaiya from about three or four years. Providence has been so cruel as to snatch him away from our midst so soon. Sir, whenever he saw me or I saw him, there was spontaneous love between as. He used to like me so much that I might say, without exaggeration, that I held the position of his brother. Whenever there was some heated discussion between us, as member and the Speaker, he would console me afterwards. He would take me to his Chambers and give me his valuable advice. Such was his temperament towards me and also with all. It is very rare that we come across persons with such qualities and kindness. Such a soul has departed. This is not an occasion to make a long speech. Let me share the sorrow with the Leader of the House. I pray Almighty to give peace to the departed soul.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ನಾಗಪ್ಪಶೆಟ್ಟಿ (ಶಿವಮೊಗ್ಗ).—ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯವರು ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಸುಮಾರು ಇಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅವರ ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿದವನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂದು ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದಿಡಬೇಕೆಂದು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಎಂಥ ಕಠಿಣ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೇ ಬಂದಿರಲಿ ಎದುರಾಳಿಯ ಮನಸ್ಸನ್ನು ತಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ಒಲಿಸಿಕೊಂಡು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹತೋಟಿಗೆ ತರುವ ಶಕ್ತಿ ಅವರಲ್ಲಿತ್ತು. ಅನೇಕ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಟಿಗಳ ದೆಸೆಯಿಂದ ವಿವಾದ, ವ್ಯಾಜ್ಯ ಉಂಟಾದ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅವನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿ ಜನರನ್ನು ಸರಿಯಾದ ಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ ತರಲು ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಜೈಲಿನಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಅನೇಕ ಖೈದಿಗಳ ಪರವಾಗಿ ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಅಪೀಲು ಹಾಕಿಸಿ ಬಹುಮಂದಿ ಖೈದಿಗಳನ್ನು ಜೈಲಿನಿಂದ ಬಿಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥವರನ್ನು ಹಾಗೆ ಬಿಡುಗಡೆಯಾದವರು ಇಂದು ಕೂಡ ಮರೆತಿಲ್ಲ. ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯ ಸತ್ತರೆ ಸತ್ತಮೇಲೆ ಅವನ ಗುಣಗಳನ್ನು ಕೊಂಡಾಡುತ್ತಾರೆ, ಬದುಕಿರುವಾಗ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಹೊಗಳುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದರಂತೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು ನಿಧನಹೊಂದಿದ ಮೇಲೆ ಇಡೀ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ಸಭೆಗಳು ನಡೆದು ದುಃಖ ಸೂಚಿಸಿ ಮೃತಪಟ್ಟವರ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಗೌರವವನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದರು. ಇದರಿಂದ ಅವರಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆಷ್ಟು ಪ್ರೀತಿ ವಿಶ್ವಾಸವಿತ್ತು, ಅವರು ದೇಶಸೇವೆ ಎಷ್ಟು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರ ನೆರೆಹೊರೆಯವರು, ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ಮನೆಯವರು "ನೀವೇಕೆ ಯಾವ ಆಸ್ತಿಯನ್ನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಹಣ ಕೂಡಿಟ್ಟಿಲ್ಲ" ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ "ಅದರಿಂದೇನಾಗಬೇಕು, ಇರುವವರೆಗೆ ಜನಸೇವೆ ಮಾಡಿ ಅವರ ಪ್ರೀತಿ ವಿಶ್ವಾಸ ಪಡೆದರೆ ಸಾಲದೆ" ಎಂದು ಸೂಚಿಸುವಂತೆ ಹೇಳಿ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಾಗಲಾರದು. ಯಾವಾಗಲೂ ಒಬ್ಬ ಸಾಧಾರಣ ಮನುಷ್ಯ ಅವರ ಮನೆಗೆ ಹೋದರೂ ಸಹ, ಊಟಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು, ತಿಂಡಿಗೆ ಬರಬೇಕು ಎಂದು ಯಾರೇ ಹೇಳಿದರೂ ಸಹ ಅದನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸದೆ ಅಂಥವರನ್ನು ಗೌರವದಿಂದ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದರು. ಎದುರಾಳಿ ಅಥವಾ ಹಾಗೆ ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದವರು ಏನಾದರೂ ಮೋಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದಾಗಲಿ, ಹಾಗೆ ಇತರರ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಊಟ ಉಪಚಾರಗಳಿಗೆ ಹೋದರೆ ತಮ್ಮ ಆರೋಗ್ಯ ಕೆಡುತ್ತದೆಂದಾಗಲಿ ಅವರು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಯಾರೇ ಕರೆದರೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ನಾಲ್ಕುಸಲ ಅಥವಾ ಎಂಟುಸಲ ಊಟಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಕಾಫಿಗೆ ಯಾರಾದರೂ ಕರೆದರೂ ಕೂಡ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನ ಮನಸ್ಸನ್ನೇಕೆ ನೋಯಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರೀತಿ ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ಕರೆಯುವವರನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಿದ್ದರೇ ಹೊರತು ವಿನಾಕಾರಣ ಹೇಳಿ ಆರೋಗ್ಯ ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲ ಎಂಬ ನೆಪದಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಮನೆಗೆ ಯಾರೇ ಬಂದರೂ, ಏನೇ ಕಷ್ಟವಿದ್ದರೂ ಅವರಿಗೆ ಅತಿಥಿ ಸತ್ಕಾರಮಾಡದೆ ಖಂಡಿತ ಒಬ್ಬರನ್ನೂ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಗೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಯಾರೋ ಮಿತ್ರರು ಕೇಳಿದರೆ, ಭಗವಂತ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡೋಣ, ಕೂಡಿಡಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿಬಿಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಬಹಳವಾಗಿ ಅವರು ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲೂ, ಇಡೀ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲೂ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಡಿ ದೇಶಸೇವೆ ಮಾಡಿದ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಅರ್. ನಾಗಪ್ಪಶೆಟ್ಟಿ.)

ಹಿರಿಯರ ಪೈಕಿ ಮೊದಲನೆಯವರಾಗಿ ಈ ದಿವಸ ನಿಧನ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಲ್ಲ. ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಅವರ ನಡೆನುಡಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ತಿಳಿದು, ಅವರು ಹೇಳಿರುವ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ನಾವು ಹೋಗುವುದು ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಅವರ ನಿಧನದಿಂದ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ದೇಶಕ್ಕೇ ಅಪಾರ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ, ಅವರ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಅವರ ಮನೆಯವರಿಗೆ ಭಗವಂತನು ಶಾಂತಿಯನ್ನು ದಯಪಾಲಿಸಲಿ ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

2-30 P.M.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ಸಿದ್ದಯ್ಯ (ಬೇಲೂರು—ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳು).—ಸ್ವಾಮಿ, ನಮ್ಮನ್ನಗಲಿ ಕಣ್ಮರೆಯಾದ ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ಧಯ್ಯನವರ ಗುಣಗಾನ ಮಾಡಲು ನನಗೊಂದು ಅವಕಾಶ ದೊರೆತುದು ನನ್ನ ಅದೃಷ್ಟವೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಇಡೀ ದೇಶದ ಜನತೆಗೇ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರಾಗಿದ್ದರು. ಇವರು ನಿಧನ ಹೊಂದಿದ ವರ್ತಮಾನ ಕೇಳಿದ ದಿನ ನನಗೆ ಸಿಡಿಲು ಬಡಿದಂತಾಯಿತು. ಯಾವಾಗ ಮನೆಗೆ ಹೋದರೂ ಬಿಸಿ ಬಿಸಿ ಕಾಫಿ, ತಿಂಡಿ ಕೊಟ್ಟು ವಿನಯದಿಂದ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ದಿವಂಗತ ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರ ಮರಣ ವಾರ್ತೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದ ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಕೆಲವರು ಪತ್ರಿಕೆಯ ಪ್ರಕಟನೆಯನ್ನು ತಿಳಿದು, ನನ್ನ ಹೆಸರೂ ಸಿದ್ದಯ್ಯನಾದ್ದರಿಂದ ನಾನೇ ಮರಣ ಹೊಂದಿದೆನೋ ಎಂದು ಗಾಬರಿಗೊಂಡು ನನ್ನ ಯೋಗಕ್ಷೇಮ ವಿಚಾರಿಸಲು ಊರೂರುಗಳಿಂದ ನನ್ನ ಊರಿಗೆ ಓಡಿಬಂದರು. ಅನಂತರ ನಮ್ಮ ಶಾಸನ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು ನಿಧನ ಹೊಂದಿದ್ದ ವರ್ತಮಾನವನ್ನು ನಾನು ತಿಳಿಸಲು ಕೇಳಿ ಬಹುವಾಗಿ ಪರಿತಪಿಸಿದರು. ಇಂಥ ಗಣ್ಯವ್ಯಕ್ತಿಯ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಭಗವಂತನು ಚಿರಶಾಂತಿಯನ್ನೀಯಲೆಂದು ಹಾರೈಸಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಗೋವಿಂದರಾಜು (ನೆಲಮಂಗಲ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು ನಿಧನ ಹೊಂದಿದುದು ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೇ ಅಪಾರ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಇಡೀ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶಕ್ಕೇ ಅಪಾರ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆಯೆಂದರೂ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಾಗಲಾರದು. ಅವರು ತಮ್ಮ ಜೀವಮಾನದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ, ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಹಲವು ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರು ಹೇಳಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಹಿಂದೆ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಆಗಿದ್ದಾಗ ನಾನೂ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಸದಸ್ಯನಾಗಿದ್ದೆ. ಅವರು ಮಂತ್ರಿಪದವಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಅವರಲ್ಲಿದ್ದ ಘನತೆ, ಅವರಲ್ಲಿದ್ದ ಸೇವಾ ಮನೋಭಾವನೆ, ಅವರಲ್ಲಿದ್ದ ಜನರ ಮೇಲಿನ ಪ್ರೀತಿ ವಿಶ್ವಾಸ—ಇವುಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟು ಕೊಂಡಾಡಿದರೂ ಸಾಲದು. ಯಾವಾಗಲೂ ಜನರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ, ಬಡ ನೌಕರರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸೌಜನ್ಯ ಮನೋಭಾವನೆಯಿಂದ ವರ್ತಿಸಿ ಅವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬಹು ಕನಿಕರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿದಿನವೂ 50 ಜನರಾದರೂ ಊಟಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. 'ನಾನು ಜಂಗಮನಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ, ಜಂಗಮನಾಗಿಯೇ ಸಾಯುತ್ತೇನೆ. ಯಾವುದನ್ನೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ; ನನ್ನ ಸಂಸಾರ, ಮಕ್ಕಳು ಮರಿಗಳನ್ನು ದೇವರು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ' ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಅವರ ಜೀವಮಾನವನ್ನೇ ತ್ಯಾಗ ಮನೋಭಾವನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಕಳೆದರು. ಅವರು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಭಗವಾನ್ ಬಸವಣ್ಣನವರಂಶೆಯೇ ಇದ್ದರೆಂದರೆ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಾಗಲಾರದು. ಇಂಥ ಮಹಾವ್ಯಕ್ತಿಯೊಬ್ಬರನ್ನು ನಾವು ಇಂದು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿರುವುದು ನಮ್ಮ ದೌರ್ಭಾಗ್ಯವೆಂದೇ ಹೇಳಬೇಕು. ದೇವರು ಅವರ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಚಿರಶಾಂತಿಯನ್ನೀಯಲ, ಅವರ ಕುಟುಂಬ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಈ ಮಹಾವ್ಯಕ್ತಿಯ ನಿಧನದಿಂದಾಗಿರುವ ದುಃಖವನ್ನು ಸಹಿಸಲು ಸರ್ವಶಕ್ತಿಯನ್ನು ನೀಡಲಿ ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿ. ಬಸಪ್ಪ (ತರೀಕೆರೆ).—ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರ ಗುಣಗಾನದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಈ ಸಭೆಯ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೇಳದೆ ಕೆಲವೇ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲ, ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಂಸ್ಥೆ. ಅಂದರೆ, ಒಬ್ಬ ಮುಖಂಡರಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕಾದ ಎಲ್ಲ ಗುಣ ವಿಶೇಷಗಳೂ ಇವರಲ್ಲಿ ಅಡಗಿದ್ದುವು. ಅವರ ಸರಳ ಜೀವನ ಸಮಸ್ತರಿಗೂ ಆದರ್ಶವಾಗಿತ್ತು. ಕಳೆದ 20 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಅವರ ಮನೆಯು ಒಂದು ಆಶ್ರಮದೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿತ್ತು. ಯಾವಾಗಲೂ ಅವರ ಮನೆ 20-30 ಮಂದಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಆಶ್ರಯವಾಗಿತ್ತು. ಯಾರಾದರೂ ಬಡಬಗ್ಗರು ಒಂದು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಕೇಸ್ ಬಗ್ಗೆಯಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಮತ್ತಾವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಾಗಲಿ ಇವರ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು ಸಹಾಯವನ್ನಪೇಕ್ಷಿಸಿದರೆ, ಅದನ್ನು ನಿಸ್ಪೃಹತೆಯಿಂದ ಒಂದು ಕಾಸು ಫೀಜು ಸಹ ಅಪೇಕ್ಷಿಸದೆ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸಿ ತಮ್ಮ ಕೈಲಾದ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಸಹ ಅವರ ಮನೆಯು ಸಕಲರಿಗೂ ಆಶ್ರಯವಾಗಿತ್ತು. ಯಾರೇ ಅವರ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಲಿ, ಅವರನ್ನು ಉಪಚರಿಸಿ ಅವರ ಕಷ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಸಹಾನುಭೂತಿಯನ್ನು ತೋರಿ ಸಹಾಯವನ್ನು ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು ; ಅವರಂತೆ ಸರಳ ಜೀವನ ಜರುಗಿಸಬೇಕೆಂಬುದೇ ಅವರ ಆಶಯವಾಗಿತ್ತು. ಅವರದು ಯಾವಾಗಲೂ ನಿರಾಳ ಮನಸ್ಸು. ಇವರು ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಿ ತಮ್ಮದೇ ಒಂದು ಹಾದಿ ಹಿಡಿದು ಅದು ಸರ್ವರಿಗೂ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇಂಥ ಅಪೂರ್ವವ್ಯಕ್ತಿಯ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಭಗವಂತನು ಚಿರಶಾಂತಿಯನ್ನು ಕೊಡಲಿ, ಇಂತ ಅಮೂಲ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡ / ಅವರ ಕುಟುಂಬವರ್ಗಕ್ಕೆ / ದುಃಖ ಸಹಿಷ್ಣುತೆಗೆ ,ಸರ್ವಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡಲ / ಎಂದು ಹಾರೈಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪ (ಮೈಸೂರು ಉತ್ತರ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ದಿವಂಗತ ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನೇನೂ ಹೆಚ್ಚು ಮಾತನಾಡಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭವಿಲ್ಲ. ಆ ಪ್ರಮೇಯವೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೂ ಅವರ ಗುಣಗಾನ ಮಾಡಿ ಅವರಂತೆ ಇತರರೂ ನಡೆಯಬೇಕಾದ ಪೂರ್ಣ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಎಲ್ಲರ ಮೇಲೆಯೂ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಸಾಕು. ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು ಇಂದಿನ ಪ್ರಮುಖ ರಾಜಕೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಯಾದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಮೇಲ್ಮೆಗಾಗಿ ಅವಿಚ್ಛಿನ್ನವಾಗಿ ದುಡಿದು ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪೀಠವನ್ನು ಸಹ ಅಲಂಕರಿಸಿದ್ದರು. ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಲು ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಶ್ರಮಿಸಿದರು. ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದಾಗ ಸಂಸ್ಥಾನಾದ್ಯಂತವೂ ಸಂಚರಿಸಿ ಜನತೆಯನ್ನು ಹುರಿದುಂಬಿಸಿ ಅವರಿಗೆಲ್ಲಾ ರಾಜಕೀಯ

ಜ್ಞಾನವನ್ನು ನೀಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ದೇಶದ ಜನತೆಗೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲ ದೊರೆತಿದೆ. ಇಡೀ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೊಂದು ಜನರ ಮನ್ನಣೆಗೆ ಪಾತ್ರರಾದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅತಿ ವಿರಳವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಲ್ಲ. ದೇಶದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಕ್ಕಾಗಿ ಹಗಲಿರುಳೂ ಅವಿಶ್ರಾಂತವಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸಿ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ದೊರೆತ ಮೇಲೆ ಮೊದಲ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಚುನಾವಣೆ ಆದಮೇಲೆ ಮೊದಲನೆಯ ಪ್ರಜಾಪ್ರತಿನಿಧಿ ಸಭೆಯ ಮೊದಲನೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಇವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಗುಣ ವಿಶೇಷದಲ್ಲಿದ್ದ ಮತ್ತೊಂದು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವನ್ನು ತಮಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರು ಮಹಾದಾನಿಗಳು—ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರು ಎದುರು ಪಕ್ಷದ ಕಕ್ಷಿಗಾರರಿಗೆ ಅನ್ನ ದೊರಕುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಿದ್ದಾಗ ಸಹ ಅವರಿಗೂ ತಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅನ್ನ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಎಂಥ ಕಠಿಣ ಮನೋಭಾವವುಳ್ಳವರೇ ಆಗಿದ್ದರೂ ಬಹು ಬೇಗ ಅವರನ್ನು ತಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ಒಲಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಇಂಥ ಕನಿಕರ ಸ್ವಭಾವವುಳ್ಳ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಪರೂಪ. ಇವರು ರೋಗಗ್ರಸ್ತರಾಗಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ದಾಖಲಾದ 24 ಗಂಟೆಗಳೊಳಗಾಗಿ ಅಕಾಲಮೃತ್ಯುವಶರಾದರು. ಅವರ ಖಾಯಿಲೆ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು diagnose ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ವೈದ್ಯರಿಗೆ ಕಾಲಾವಕಾಶ ದೊರಕಲಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಗಣ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಚಿರಶಾಂತಿಯನ್ನು ಭಗವಂತನು ಕೊಡಲಿ, ಇವರ ಕುಟುಂಬವರ್ಗಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಬಂಧುಮಿತ್ರರಿಗೂ ಇವರ ನಿಧನದ ಬಗ್ಗೆ ಉಂಟಾಗಿರುವ ದುಃಖವನ್ನು ಸಹಿಸಲು ಸರ್ವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಭಗವಂತನು ಕೊಡಲಿ ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ಈ ಸಂತಾಪ ಸೂಚಕ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಪೂರ್ಣ ಬೆಂಬಲ ನೀಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ (ಮಾಗಡಿ).—ಈ ದಿನ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಂತಾಪ ಸೂಚನೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಅನೇಕರು ಅವರ ನಡೆ ನುಡಿ, ಅವರ ಸ್ವಭಾವದ ಬಗ್ಗೆ ಬಹುವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಅವರೊಡನೆ ಆಗಾಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲ ಕಳೆದಿದ್ದೇನೆ. ಅವರಿಂದ ನಾವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಅನೇಕ ಅಂಶಗಳಿದ್ದುವು. ಅವರು ದೇಶ ಸೇವೆಗಾಗಿ ಹಗಲಿರುಳೂ ದುಡಿದು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಅಗಾಧ ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧಿಸಿ ಇಂದು ನಮ್ಮನ್ನಗಲಿ ಕಣ್ಮರೆಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟಾದರೂ ಇವರು ತಮ್ಮ ಕುಟುಂಬ ವರ್ಗದ ಮೇಲ್ಮೆಗಾಗಿ ಯಾವ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಇರುವೆಯಾದರೂ ಬೇಸಿಗೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವಿಶ್ರಾಂತವಾಗಿ ದುಡಿದು ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಕುಟುಂಬ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಇಂಥದರಲ್ಲಿ ದೇಶದ ಮಹಾನಾಯಕರೆಂದು ಹೆಸರುಗಳಿಸಿದ್ದ ಇವರು ತಮ್ಮ ಕುಟುಂಬ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಏನನ್ನೂ ಸಹ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನಮ್ಮ ಸಭಾನಾಯಕರು ಮನಗಂಡು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅವರ ಕುಟುಂಬವರ್ಗಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ, ಅವರ ಇತರ ಎಲ್ಲ ಯೋಗಕ್ಷೇಮದ ಬಗ್ಗೆ ಸಹ ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರ ಫೋಟೋ ಒಂದನ್ನು ಈ ಸಭಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಅನಾವರಣ ಮಾಡಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತವೆಂಬ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಸಹ ಕೊಡಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ದಿನ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರ ಗುಣಕಥನವನ್ನು ಇಷ್ಟೊಂದು ಮಂದಿ ಮಾಡಿರುವುದು, ಇವರು ಒಬ್ಬ ಮಹಾವ್ಯಕ್ತಿಯೆಂಬುದನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಇವರ ಗುಣಕಥನವನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಈ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೂ, ಈ ಸಭಾನಾಯಕರೂ ಬಹುವಾಗಿ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವರ ನಿಧನದಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೇ ಅಪಾರ ನಷ್ಟವುಂಟಾಗಿದೆ. ಇವರ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಭಗವಂತನು ಚಿರಶಾಂತಿಯನ್ನು ಕೊಡಲಿ, ಇವರ ಕುಟುಂಬ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಉಂಟಾಗಿರುವ ದುಃಖವನ್ನು ಸಹಿಸಲು ಭಗವಂತನು ಸರ್ವಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡಲಿ ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ, ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಲು ಕಾಲಾವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟುದಕ್ಕಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ (ಪಿರಿಯಾಪಟ್ಟಣ).—ಈಗಾಗಲೇ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಮಹನೀಯರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ನಿಧನದಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಅಪಾರವಾದ ನಷ್ಟ ಉಂಟಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು ಜನಜನಿತವಾಗಿದೆ. ಅವರು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ನಮಗೆ ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಾವೆಲ್ಲಾ ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಗೌರವ ತೋರಿಸಬೇಕೆಂದಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಅವರು ತ್ರಿಕರಣಶುದ್ಧವಾಗಿ 'ಅವರು ಸಮಾಜ ಸೇವೆಯನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೋ ಅದೇ ರೀತಿ ತ್ರಿಕರಣಶುದ್ಧವಾದ ಸಮಾಜ ಸೇವೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರಿಗೆ ಗೌರವ ತೋರಿಸಿದಂತೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ಸುಮಾರು 35 ವರ್ಷಗಳು ರಾಜಕೀಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅದ್ವಿತೀಯವಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಜಿಲ್ಲಾಬೋರ್ಡಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿದರು ; ಸಂಸ್ಥಾನದ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿದರು; ಈ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿದರು. ಸಾಯುವಾಗ ಹುಟ್ಟಿದಾಗ ಯಾವ ರೀತಿ ಬಂದರೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಹೋದರು. ಇದು ದೇಶಕ್ಕೆ ಮಾದರಿಯಾಗಿರುವುದಲ್ಲದೆ ಆದರ್ಶವಾಗಿದೆ. ಅವರ ಚರಿತ್ರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಾದ ವಿಷಯ. ಅಂತಹ ಮಹನೀಯರು ಇಡೀ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲೇ ಅಲ್ಲ, ಭರತ ಖಂಡದಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಇದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಿ ಕೊನೆಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಹುಟ್ಟಿ ಬಂದರೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಅವರು ಹೋದರು. ಅವರ ರಾಜಕೀಯ ಜೀವನ, ಸಮಾಜ ಸೇವಾ ಜೀವನ ಬಹಳ ಪರಿಶುದ್ಧವಾದದ್ದು. ಅದೇ ರೀತಿ ಪರಿಶುದ್ಧವಾದ ಸಮಾಜ ಸೇವೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತಂದುಕೊಂಡು ನಾವು ನಡೆದರೆ ಪೂಜ್ಯ ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರಿಗೆ ಗೌರವ ಸೂಚಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಷಯ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲೂ ಸಮಾಜ ಸೇವಕರು ಅವರ ಆದರ್ಶವನ್ನು ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಸಮಾಜ ಸೇವೆಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಮಗೆ ದೊಡ್ಡ ವ್ಯಸನವೆಂದರೆ ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರ ಸೇವೆ ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವಾಗಿತ್ತೋ ಅಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರು ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದದ್ದು ಬಹಳ ವ್ಯಸನಕರ. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು ಬಹಳ ಬುದ್ಧಿವಂತರೂ, ಹೆಚ್ಚು ವ್ಯವಹಾರ ಜ್ಞಾನವುಳ್ಳವರೂ, ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುಭವಿಗಳೂ ಆಗಿದ್ದರು. ಅವರಂಥ ರಾಜಕೀಯ ಧುರೀಣರು ಸಿಕ್ಕುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ. ಅನುಭವ ಎನ್ನುವುದು ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕಷ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಬಹಳ ಅನುಭವಿಗಳಾದ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು ಬೇಕು. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ವಿಶೇಷ ರೀತಿಯ ಅನುಭವವುಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದ ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು ನಮ್ಮನ್ನು

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ)

ಅಗಲಿದ್ದರಿಂದ ಅವರ ಒಂದು ಸೇವೆ ದೇಶಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲದಂತಾಯಿತಲ್ಲಾ ಎಂದು ಬಹಳ ವ್ಯಸನಪಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು ನಮಗೆ ತೋರಿಸಿರುವಂತೆ ತ್ರಿಕರಣಶುದ್ಧವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸೇವೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದೇ ನನ್ನ ಆಸೆ. ಅದರಂತೆ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಗೌರವ ಸೂಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿ, ಪರಮಾತ್ಮನು ಅವರ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಶಾಂತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಲಿ ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I wish to associate myself with the sentiments of sorrow expressed by the Leader of the House and the other Hon'ble Members who have spoken just now. The late Mr. Siddaiya was one of the earliest to join the Congress. He soon became an accepted leader. He was also the President of the Congress. He gave up an active and lucrative practice at the bar and underwent considerable sufferings for the convictions he held. Both his wife and himself sacrificed money and comforts for the cause which they held so dear to themselves. When the first responsible Government was formed, the choice for a ministership naturally fell on him.

I have been closely associated with him ever since I entered the Congress. We were together on the Working Committee. We were together in the Ministry. He was always kind and generous towards me. His death has been a great personal loss to me.

He was the first Speaker after the General Elections. He possessed all the qualities which are necessary for an ideal Speaker. He was gentle and sweet-tempered. At the same time he was firm and insisted on respect for law and order. He had an extraordinary memory. His rulings were marked by learning and a knowledge of the practice and precedents of other Legislatures. He was fair, just and impartial. Many of his rulings, being the first to be delivered under the new Constitution, will form, I am sure, valuable precedents for the future.

I request you all kindly to stand in silence for two minutes in memory of Sri Siddaiya to express our respect for him.

(The House stood in silence for two minutes).

Late Sri Channanarasimhaiya.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—There is another reference in respect of late Mr. Channanarasimhaiya.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ (ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು)—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಪ್ರಜಾಪ್ರತಿನಿಧಿ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನನರಸಿಂಹಯ್ಯನವರು ದೈವಾಧೀನರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ವಿಷಯದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಸಂತಾಪ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಎದ್ದು ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ. ಇಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಮಂದಿ ಹಿಂದಿನ ಪ್ರಜಾಪ್ರತಿನಿಧಿ ಸಭೆಯಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದರು. ಚನ್ನನರಸಿಂಹಯ್ಯನವರು ನಮ್ಮ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅದ್ವಿತೀಯವಾದ ಸೇವೆಯನ್ನು ಆ ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ನಾನು ಕಣ್ಣಾರೆ ನೋಡಿದವನಾಗಿದ್ದೇನೆ. 1945-46ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಘೋರವಾದ ಹೋರಾಟ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದ್ದ ಪ್ರಸಂಗಗಳು ಆಗ ಒದಗುತ್ತಾ ಇದ್ದವು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರತಿನಿಧಿ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಆ ಪ್ರಸಂಗಗಳು ಒದಗುತ್ತಾ ಇದ್ದವು. ಆಗ ವಿರೋಧಪಕ್ಷವಾಗಿದ್ದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷಕ್ಕೂ, ಸರ್ಕಾರದ ಬೆಂಬಲಿಗರಿಗೂ ಅನೇಕ ಸಲ ಈ ಶಕ್ತಿಯ ಅಳತೆ ಆಗತಕ್ಕ ಸಂಭವ ಬರುತ್ತಾ ಇತ್ತು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಾರ್ಟಿ ಆಗ 300 ಜನ ಸದಸ್ಯರಿದ್ದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮೈನಾರಿಟಿ ಪಾರ್ಟಿ ಆಗಿತ್ತು; 120 ಜನ ಮಾತ್ರ ಇದ್ದರು. ಆದರೆ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸೇರದೇ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಯಾವ ಧ್ಯೇಯಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಡುತ್ತಾ ಇತ್ತೋ ಆ ಧ್ಯೇಯಗಳನ್ನು ಅವರೂ ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದು ಪ್ರಜಾಪ್ರತಿನಿಧಿ ಸಭೆಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರ್ಕಾರ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ಉದಾತ್ತ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿ ಸಹಾಯಮಾಡಿದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹಿಂದೆ ಅಲ್ಲಿ ಇದ್ದವರು ಇಲ್ಲೂ ಅನೇಕರು ಇದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಪ್ರಸಂಗ ನಡೆಯಿತು. ಒಂದು ದಿವಸ ದಿವಾನ್ ಸರ್ ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಮೊದಲಿಯಾರ್‌ರವರು ಇದ್ದಾಗ ಬಿಲ್ಲುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸೋಲಿಸಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಜನರ ಬೆಂಬಲವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ತೋರಿಸಿಕೊಡಬೇಕಾದ ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಓಟು ಎಣಿಕೆ ಆದಾಗ ಒಂದು ಬಿಲ್ಲಿನ ಮೇಲೆ ಸಮಸಮ ಓಟು ಬಂತು. ಆಗ ಚನ್ನನರಸಿಂಹಯ್ಯನವರು ಸ್ವಪ್ರೇರಿತರಾಗಿ ಹೊರಗಡೆ ಇದ್ದವರು ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಒಳಗೆ ಬಂದು ನಾನು ಇದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಓಟು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಓಟು ಮಾಡಿದರು; ಆ ಒಂದು ಓಟಿನಿಂದ ಅವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಸರ್ಕಾರದ ಸೋಲಾಯಿತು. ಅವರಿಗೆ ಸದಾ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ದೇಶಭಕ್ತಿ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪ್ರೇಮ ಎಂಬುದು ಅವರನ್ನು ಸೆಳೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಕೊನೆ ಘಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಲ್ಲು ಬಿದ್ದು ಹೋಗಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಹೂಡಿದ ಕಾರ್ಯ ಜಯವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿಸಿತು. ಅದನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ನಾವು ಸ್ಮರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅಂಥ ಮಹನೀಯರಾದ ಸದಸ್ಯರು ದೈವಾಧೀನರಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಫಲವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕ ನಾವು ಸ್ಮರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾವು ಅವರಿಗೆ ಚಿರಋಣಿಗಳಾಗಿರಬೇಕಾದದ್ದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಅವರು ಮಾಗಡಿ ಟೌನ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದ್ದು ಅಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಮುಖಂಡರಾಗಿದ್ದರು. ಬಹಳ ಕಾಲ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರಾಗಿ ಅವರು ಸೇವೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದರು. ಇನ್ನೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಆ ತಾಲ್ಲೂಕು, ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ದೇವರು ಅವರ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಕೊಡಲಿ. ಮತ್ತು ನಾವುಗಳೆಲ್ಲಾ ನಮ್ಮ ಸಹಾನುಭೂತಿಯನ್ನು ಅವರ ಕುಟುಂಬದವರಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸೋಣ ಎಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಿನ್ನೈಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನನರಸಿಂಹಯ್ಯನವರು ನನಗೂ ಪರಿಚಿತರಾಗಿದ್ದರು. ಅವರು ಹಿಂದೆ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗ್ಗೆ ನನಗೂ ಅವರಿಗೂ ವಿಶ್ವಾಸ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಮಾಗಡಿ ಅವರ ಸ್ಥಳ. ಸ್ನೇಹಿತರಲ್ಲಿ ಅವರು ಬಹಳ ವಿಶಾಲಹೃದಯದಿಂದ ಇದ್ದವರು. ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರು. ಅವರ ನಿಧನದಿಂದ ಮಾಗಡಿ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗೇ ಅಲ್ಲ, ಮೈಸೂರು ದೇಶಕ್ಕೇ ಬಹಳವಾಗಿ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಅವರ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ದೇವರು ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಕೊಡಲ ಎಂದು ಕೊರುತ್ತೇನೆ.

ಅವರ ಜೊತೆಗೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೆಂಕಟಸ್ವಾಮಿಗೌಡರ ನಿಧನಕ್ಕಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ಸಂತಾಪ ಸೂಚಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರು ಮಾಲೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನವರು. ಅವರೂ ಸಹ ಹಿಂದೆ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದರು. ಬಹಳ ದಿನ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದು ತಮ್ಮ ಕೈಲಾದ ಸೇವೆಯನ್ನು ದೇಶಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಬಹಳ ಅನುಭವಸ್ಥರು, ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರು. ಅಂತಹ ಅನುಭವಸ್ಥ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಸೇವೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದಹಾಗಾಯಿತಲ್ಲಾ ಎಂದು ನಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ವ್ಯಸನವಾಗಿದೆ. ಇಂತಹವರ ನಿಧನಕ್ಕಾಗಿ ನಮ್ಮ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯವರು ಎರಡು ನಿಮಿಷ ಮೌನದಿಂದ ನಿಂತುಕೊಂಡು ಸಂತಾಪವನ್ನು ಅರ್ಪಿಸೋಣ.

The House stood in silence for two minutes.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The House will now adjourn and meet tomorrow at 12 O'Clock.

The House adjourned at Three of the Clock to meet again at Twelve of the Clock on the next day, Tuesday 12th October 1954.

WD 3539—GPB—550—22-10-54

MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY

SECOND DAY

Tuesday, 12th October 1954

The House met in the Assembly Hall, Old Public Offices, Bangalore, at Twelve of the Clock.

MR. DEPUTY SPEAKER (SRI R. CHENNIGARAMIAH) in the Chair.

QUESTIONS AND ANSWERS.

Alleged molestation of women by Police in Talagunda Village.

Q.—525. **Sri S. GOPALA GOWDA** (Sagar-Hosanagar).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether the recent 'case of molestation of women by the police in Talagunda Village, Shiralkoppa Taluk, Shimoga District, has come to their notice ;

(*b*) whether a public enquiry would be held in this connection ?

A.—**Sri H. SIDDAVEERAPPA** (Minister for Home and Industries).—

(*a*) and (*b*) The matter is *sub judice* and hence no reply can be furnished.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಈಗ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇರುವುದು ಯಾವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮಿ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಅಲ್ಲಿ raid party ಯವರನ್ನು ಕೆಲವರು ಸೇರಿಕೊಂಡು ಹೊಡೆದು, ಬಡಿದು ಸಂಚಾರಕ್ಕೆ ಅಡಚಣೆ ಮಾಡಿದರು ಎಂದು ಕೇಸು ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—Raid ಆದ ಮಾರನೆ ದಿವಸ ಪೋಲೀಸ್‌ನವರು ಸ್ತ್ರೀಯರಮೇಲೆ ಅತ್ಯಾಚಾರ ಮಾಡಿದ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ವರದಿ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಆ ರೀತಿ ಕೆಲವು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ವರದಿ ಆಗಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ತನಿಖೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಿಸಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಅದೆಲ್ಲಾ ಸುಳ್ಳು ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಈ ತನಿಖೆಯನ್ನು ಯಾರು ಮಾಡಿದರು ಸ್ವಾಮಿ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಡಿ.ಐ.ಜಿ. ಮತ್ತು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಮಾಡಿದರು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಡಿ.ಐ.ಜಿ. ಅವರ ವರದಿಯ ಒಂದು ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಸ್ವಾಮಿ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಇಲ್ಲ, ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಡಿ.ಐ.ಜಿ. ಯವರು ದಾಳಗುಂದ ಪ್ರಾಂತ್ಯಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ತನಿಖೆ ಮಾಡಿದರು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದಿರಿ. ಅವರು ಯಾವರೀತಿ ತನಿಖೆಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿದರು ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿದರು. ಯಾರು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೂರು ಕೊಟ್ಟು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಸಿದರೋ ಅವರನ್ನೂ ಮತ್ತು ಯಾರಾರನ್ನು ಅತ್ಯಾಚಾರ ಮಾಡಿದರು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದರೋ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಕರೆಸಿ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿದರು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಆ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಕೃತ್ಯ ನಡೆಯಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಡಿ.ಐ.ಜಿ. ಅವರಿಗೆ ವರದಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ಸ್ವಾಮಿ ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I am making this statement, Sir, on the distinct understanding that it would not refer to any matter that is now before the court. The matter that is now before the court is about the incident that is said to have taken place on the night of 23rd June 1954. Since the question that is now put by Sri Gopala Gowda relates to an incident that is said to have taken place according to him on the next day, I am making all these statements. I want to make that position very clear.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—24-6-1954ನೇ ದಿವಸ ತಾಳಗುಂದ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸರು ನಡೆಸಿದ ಅತ್ಯಾಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಯಿತು ಎಂದು ಅಪ್ಪಣೆಕೊಡಿಸಿದಿರಿ. ಆ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ)

ಎಲ್ಲರೂ ಯಾವ ಅತ್ಯಾಚಾರವೂ ನಡೆಯಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೇ ಸ್ವಾಮಿ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಅತ್ಯಾಚಾರ ನಡೆಸಿದ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಯಲಿಲ್ಲ; ಅತ್ಯಾಚಾರ ನಡೆಯಿತು ಎಂಬ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳು ಪ್ರಚಾರ ಆಗಿದ್ದರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತನಿಖೆ ನಡೆಯಿತು. ಯಾರಯಾರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಾಚಾರ ನಡೆಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೋ ಅವರೆಲ್ಲರನ್ನೂ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮುಖಂಡರುಗಳೆಲ್ಲಾ ಇದ್ದರು. ಅನೇಕ ಜನ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ಅಪಚಾರ ಆಯಿತು ಎಂದು ಯಾರಮೇಲೆ ಏನು ದೂರು ಹೇಳಿದರೋ ಆ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಆ ದಿವಸ ಅಲ್ಲಿ ಇರಲೇ ಇಲ್ಲ, ಬೇರೆ ಊರಲ್ಲಿ ಅವರು ಇದ್ದರು, ಇದೆಲ್ಲಾ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸುಳ್ಳು ಎಂದು ಸಮಾಚಾರ ಬಂತು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಅತ್ಯಾಚಾರ ನಡೆಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳಲಾದ ದಿವಸ ಶಿವಮೊಗ್ಗಾ ಡಿ. ಎಸ್. ಪಿ. ಮಹದೇವಪ್ಪನವರು, ಎ. ಎಸ್. ಪಿ. ಶೆಲ್ಕೆಯವರು ತಾಳಗುಂದದ ಹತ್ತಿರ ಇದ್ದರಲ್ಲವೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಅತ್ಯಾಚಾರ ನಡೆದ ದಿವಸ ಡಿ. ಎಸ್. ಪಿ. ಮಹದೇವಪ್ಪ, ಪೋಲೀಸ್ ಇನ್ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಪುಟ್ಟಪ್ಪ, ಸಬ್ ಇನ್ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಹಸನೇರಿ, ನಾರಾಯಣರಾವ್ ಇವರುಗಳು ಅಲ್ಲದೆ 50 ಜನ ಕಾನ್ಸ್ಟೇಬಲ್‌ಗಳು ಮತ್ತು 50 ಜನ ರಿಸರ್ವ್ ಪೋಲೀಸ್‌ನವರು ತಾಳಗುಂದ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಜೂನ್ 24 ನೆಯ ತಾರೀಖು 1954 ರಲ್ಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಅತ್ಯಾಚಾರ ನಡೆಯಿತು ಎಂದ ದಿವಸ ಅಲ್ಲ. Raid party ಯವರನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಸೇರಿಕೊಂಡು ತಡೆಗಟ್ಟಿದರು. ಗಲಾಟೆ ಆಯಿತು ಎಂದು ವರದಿ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಮುಂದಿನ ತನಿಖೆ ಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದರು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಆ ದಿನ ಎಂದರೆ ಜೂನ್ 24 ನೇ ತಾರೀಖು 1954, ತಾಳಿ ವೀರಬಸಕ್ಕ, ಗುಪ್ಪವ್ವ ತಳವಾರ, ಚಂಬೂರು ಕರಿಯವ್ವ, ಸಣ್ಣಮ್ಮ, ಶಿವಕ್ಕ, ಬಸಮ್ಮ, ವೀರವ್ವ ದೊಡ್ಡಮನೆ, ಕಾಡಿದುರುಗಕ್ಕ ಮುಂತಾದ ಹೆಂಗಸರ ಮೇಲೆ ಪೋಲೀಸ್‌ನವರು ಅತ್ಯಾಚಾರ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೇ, ಸ್ವಾಮಿ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಅದೆಲ್ಲಾ ಸುಳ್ಳು. ಯಾವ ಹೆಂಗಸರಮೇಲೂ ಅತ್ಯಾಚಾರಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಅತ್ಯಾಚಾರ ಆಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳಿದ ತಳವಾರ ಗುಪ್ಪವ್ವ, ಬಸಮ್ಮ, ವೀರಬಸಮ್ಮ, ಕರಿಯವ್ವ, ಸಣ್ಣಮ್ಮ ಇವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿದರು. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಇದು ಒಂದು ರಾಜಕೀಯಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ನನ್ನಲ್ಲಿ ದಾಖಲೆ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಕಾಡಿ ಲೋಕಪ್ಪ ಎಂಬವರು ಹೋದ ಜನರಲ್ ಎಲೆಕ್ಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆ.ಎಂ.ಪಿ. ಪಾರ್ಟಿಯಿಂದ ನಿಂತಿದ್ದರು ಅನ್ನುವ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಾರ್ಟಿಯವರು ಬೇಕೆಂತಲೇ ಪೋಲೀಸ್‌ನವರ ಮುಖಾಂತರ ಇದನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಹಾಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಕರಣಕ್ಕಾಗಿ ನಡೆದದ್ದಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರು ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಕರಣದ ಆಧಾರದಮೇಲೆ ಅತ್ಯಾಚಾರ ನಡೆಸಿದರು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಒಪ್ಪುತ್ತೀರಾ?

Mr. DEPUTY SPEAKER.—You are getting into too many details. It amounts to cross-examination.

Sri S. GOPALA GOWDA.—Because the Hon'ble Minister is saying that such a thing has not happened.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—You cannot enter into all these details. The Minister has already said that the matter is *sub judice*.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಗಂಗೊಳ್ಳಿ ಮಲ್ಲಣ್ಣನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಟೀಕಿಮನ್ನು ಪೋಲೀಸ್‌ನವರು ಅಪಹಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿರುವುದು ಗೊತ್ತೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಇಲ್ಲ, ಆ ರೀತಿ ಯಾವುದೂ ನಡೆದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—15,000 ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆ ಬಾಳುವ ಬತ್ತ, ಅಕ್ಕಿ, ಹುಣಸೆಹಣ್ಣು ಬಂಗಾರ, ಬೆಳ್ಳಿ, ಸಾಮಾನು, ಕೋಳಿ, ಬಾಳೆಹಣ್ಣು ಮುಂತಾದ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಪೋಲೀಸ್‌ನವರು ಲೂಟಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಛೇ ! ಛೇ ! ಆ ರೀತಿ ಯಾವುದೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಡಿ.ಐ.ಜಿ. ಅವರು ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟಾಗ ಮಹೇಶ್ವರಪ್ಪ, ಗುರುಸಿದ್ದಸ್ವಾಮಿ, ನಾಗೇಂದ್ರಯ್ಯ, ಸೀತಾರಾಮಯ್ಯಂಗಾರ್, ಎಸ್. ರಾಮಯ್ಯ, ರೇವಣ್ಣ ಸಿದ್ದಯ್ಯ, ಬಸವಯ್ಯ ಮುಂತಾದ ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ತಾಳಗುಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ವರದಿಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ಡಿ. ಐ. ಜಿ. ಯವರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವರದಿ ಮಾಡಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಆ ದಿವಸ ತನಿಖೆ ಆಗುವಾಗ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಾರ್ಟಿಯವರೂ ಇದ್ದರು ; ಇತರರೂ ಇದ್ದರು. ಎರಡು ಪಾರ್ಟಿಗಳ ಸಮಕ್ಷಮ ವಿಚಾರಣೆ ಆಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಐ.ಜಿ.ಪಿ. ಯವರು ಆ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೇ, ಸ್ವಾಮಿ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಅದು ನನಗೆ ಜ್ಞಾಪಕವಿಲ್ಲ ; ಡಿ.ಐ.ಜಿ. ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದುದು ಜ್ಞಾಪಕವಿದೆ, ವರದಿ ಬಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಈಗ ಎಷ್ಟು ಜನರ ಮೇಲೆ ಕೇಸು ಹಾಕಲಾಗಿದೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಕೇಸು ಹಾಕಿರತಕ್ಕದ್ದು ಸುಮಾರು 39 ಜನರಮೇಲೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಅವರಮೇಲೆ ಹೊರಿಸಿರುವ ಆಪಾದನೆಯೇನು ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಇಂಡಿಯನ್ ಪೀನಲ್ ಕೋಡ್ (I.P.C.) 143, 149, 147, 148, 332, 333, 326 ಮತ್ತು 307ನೆಯ ಸೆಕ್ಷನ್ ಮೇರೆಗೆ ಆಪಾದನೆ ಹೊರಿಸಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಈ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ 24ನೆಯ ತಾರೀಖಾದನಂತರ ಎಷ್ಟು ದಿವಸ ಎಷ್ಟು ಜನ ಪಿ. ಆರ್. ಪಿ.ನವರು ಮತ್ತು ಪೋಲೀಸಿನವರು ಇದ್ದರು ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಅಲ್ಲಿ ಆವಶ್ಯಕತೆಯಿದ್ದಷ್ಟು ಜನರಿದ್ದರು; ಇಷ್ಟು ದಿವಸವಿದ್ದರು ಎಂಬ ಸಮಾಚಾರ ನನ್ನಲ್ಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಈಗ ತಾಳಗುಂದ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಯಾವ ವಿಧವಾಗಿ ಅಪಚಾರ ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಅಭ್ಯಂತರವೇನು?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಅದರ ಆವಶ್ಯಕತೆ ಕಂಡುಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಆವಶ್ಯಕತೆ ಕಂಡು ಬಂದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವವರು ಯಾರು ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಸರ್ಕಾರದವರು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಈಗ ಅಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಯಾವುದೋ ನೆಪದಿಂದ ಜನರ ಮೇಲೆ ಅಪಚಾರವೆಸಗಿದ್ದಾರೆಂದು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿರುವಾಗ ಸರ್ಕಾರ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದು ನ್ಯಾಯವೆ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಕೆಲವು ಜನರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಆ ರೀತಿಯಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಆ ಕೆಲವು ಜನರು ಯಾರು?

Mr. DEPUTY SPEAKER.—You need not answer that.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ.—ಈಗ ಶ್ರೀ ಗೋಪಾಲಗೌಡರು ಹೇಳಿದ ಆಪಾದನೆಯಿರುವುದು ಖಚಿತವಾಗಿದೆಯಲ್ಲವೆ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಹೌದು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ.—ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಖಚಿತವಾಗಿ ಗೊತ್ತಾದಮೇಲೆ ಏಕೆ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಂಡಿಲ್ಲ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಕೇಸ್ ಆಗಿದೆ. ಅದಿರುವವರೆಗೆ ನಾನೇನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—When and where the enquiry was conducted, Sir ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—In the village on 29-8-1954.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—At whose instance this enquiry was conducted?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—At the instance of the Government.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Why did the Government take 2½ months to order an enquiry into this affair, Sir ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—By that time I had already received a report from the District Magistrate. But since there were persistent demands and one or two responsible papers wrote leaders also on this subject, I thought it was necessary to go deep into the matter and have a thorough enquiry. Then I asked the Police Authority to send one of the top men for the enquiry.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—In whose presence was this enquiry conducted ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Apart from the officers, there were the Secretary of the Taluk Congress Committee Sri Mariswamy Hiremutt, the President of the Shikarpur Congress Committee and some top ranking men of that local area. There were P.S.P. men also.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಮಹಮ್ಮದ್ ಇಮಾಂ.—ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದವರು ಪೋಲೀಸು ಇಲಾಖೆ ಡಿ. ಐ. ಜಿ. ಎಂದು ಹೇಳಲಾಯಿತು. ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸಿನವರಮೇಲೆ ಆಪಾದನೆಯಿರುವಾಗ ಇಂಡಿಪೆಂಡೆಂಟ್ ಪರ್ಸನಲ್‌ನಿಂದ, ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಜಡ್ಜಿಗಳಿಂದ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿಸುವುದು ಆವಶ್ಯಕವಲ್ಲವೆ ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—If there was any *prima facie* case, Government would not have hesitated to accept your suggestion. In fact, the whole foundation of the allegation is baseless.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಮಹಮ್ಮದ್ ಇಮಾಂ.—ತಾವು ಡಿ.ಐ.ಜಿ. ಯವರ ವರದಿಯ ಮೇಲೆ ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಒಬ್ಬ ಸ್ವತಂತ್ರರಾದ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಜಡ್ಜಿಗಳಿಂದ ಅಥವಾ ಇಂಡಿಪೆಂಡೆಂಟ್ ಪರ್ಸನಲ್‌ನಿಂದ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಿದ್ದರೆ ಸತ್ಯಾಂಶ ಹೊರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೆ? That would have been a more appropriate course.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Not only from the reports of my officers but also from the important non-officials and certain M. L. A.'s of the place, taking all the facts into consideration, I have come to the conclusion that all this is baseless.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಮಹಮ್ಮದ್ ಇಮಾಂ.—ಇರಬಹುದು. ಎಂ. ಎಲ್. ಎ. ಗಳು ಅಂದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರು ಅಥವಾ ಪಿ. ಎಸ್. ಪಿ. ಎಂ. ಎಲ್. ಎ. ಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದರೆ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—M.L.A.'s and others too.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಮಹಮ್ಮದ್ ಇಮಾಂ.—ಅವರಲ್ಲಿ ಪಿ. ಎಸ್. ಪಿ. ಯ ಎಂ. ಎಲ್. ಎ. ಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದರೆ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಆ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಪಿ. ಎಸ್. ಪಿ. ಯವರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಮಹಮ್ಮದ್ ಇಮಾಂ.—ಅಲ್ಲಿರುವ ರಾಜಕೀಯ ಉದ್ದೇಶ ಮತ್ತು ಗೂಢಾರ್ಥವೇನು?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಬೈ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಬಂದಾಗ ಇದನ್ನು ಪ್ರಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಕಲ್ಪಿಸಿದೆಯೆಂದು ನನಗೆ ವರದಿ ಬಂದಿದೆ.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Will the Government believe that there cannot be a more absurd and more frivolous reason than what has been attributed to this ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I leave it to the House to judge.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Would not the Government feel that such frivolous report is only to shield this?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—In fact the allegations are more frivolous than the report.

Cement Concreting Bangalore-Mangalore Road near Chennarayapatna.

Q.—13. **Sri K. LAKKAPPA** (Chennarayapatna).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether the Municipality of Chennarayapatna requested the Government to cement-concrete the portion of Bangalore-Mangalore road which passes through the town area of Chennarayapatna;

(*b*) what action they have taken in the matter?

A.—**Sri Kadidal MANJAPPA** (Minister for Revenue and Public Works).—

(*a*) Yes

(*b*) The estimate is under consideration.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ಸಿಮೆಂಟ್ ಕಾಂಕ್ರೀಟ್ ಹಾಕಿಸಬೇಕೆಂದು ತಯಾರುಮಾಡಿರುವ ಅಂದಾಜಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಮೈಲಿ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಸಿಸೆಂಟ್ ಕಾಂಕ್ರೀಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದೆ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—13 ಫರ್ಲಾಂಗುಗಳಿಗೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ಸಿಮೆಂಟ್ ಕಾಂಕ್ರೀಟ್ ಮಾಡಲು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ತಮ್ಮ ಕೋಟಾ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ಆ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯು ಬಹಳ ಬಡತನದಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಅದು ತನ್ನ ಕೋಟಾ ಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೆ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ವಿಚಾರ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ಹೀಗೆ ಸಿಮೆಂಟ್ ಕಾಂಕ್ರೀಟ್ ಹಾಕಿರುವ ಇತರ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯಿಂದಲಾದರೂ ಕೋಟಾ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಕೆಲವು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳನ್ನು ಅವುಗಳ ಕೋಟಾ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಕೆಲವಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆ ಕೋಟಾ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಕಾಂಕ್ರೀಟ್ ಮಾಡಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ಬೆಂಗಳೂರು-ಮಂಗಳೂರು ರಸ್ತೆ ಹೈವೇ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಅಂಥ ಕಡೆ ಕೋಟ ಕೇಳದಿರುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲವೆ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಆ ವಿಷಯ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ಈ ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ತಯಾರಾಗಿ ಎಷ್ಟು ದಿವಸವಾಯಿತು?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಎಗ್ಸಿಕ್ಯುಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ ಆಫೀಸಿಗೆ 11-9-54 ರಲ್ಲಿ ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ಬಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ಕೂಡಲೆ ಅದನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಪರಿಶೀಲಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ಜರೂರಾಗಿ ಅಂದಾಜನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಕೋಟಾ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೆ ಎಂಬುದು ನಿರ್ಧಾರವಾಗಬೇಕು. ಅದಾದಮೇಲೆ ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿ. ಬಸಪ್ಪ.—ಹಿಂದೆ ಪೌರಸಭೆಯವರು ಕೋಟಾ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರೆ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿ. ಬಸಪ್ಪ.—ಈಚೆಗೆ ಕೆಲವು ಕಡೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿಲ್ಲವೆ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಹೌದು.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿ.. ಬಸಪ್ಪ.—ಅಂದಮೇಲೆ ಕಾಂಕ್ರೀಟ್ ಮಾಡುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಯಾರದು?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅರ್ಧ ಸರ್ಕಾರದ್ದು, ಇನ್ನರ್ಧ ಪೌರಸಭೆಯದು ಎಂದು ನಿಯಮವಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿ. ಬಸಪ್ಪ.—ಕೆಲವು ಕಡೆ ಕೋಟಾ ಪಡೆಯದೆ ಮಾಡಿದಮೇಲೆ ಪುನಃ ಕೋಟಾ ಪಡೆಯಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭ ಯಾವಾಗ ಬಂತು?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅದು ನನಗೆ ನೆನಪಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿ. ಬಸಪ್ಪ.—ಈ ರೀತಿ ನೀತಿಯನ್ನು ಪುನಃ ಸರ್ಕಾರ ವಿಮರ್ಶೆಮಾಡಿ ಪೌರಸಭೆಯ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರವೇ ವಹಿಸುವುದು ನ್ಯಾಯವಲ್ಲವೆ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಸರಹದ್ದಿನಲ್ಲಿ ಹೋಗುವ ಸ್ಟೇಟ್‌ಫಂಡ್ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಟಾರು ಮಾಡಲು ಪೌರಸಭೆಯವರನ್ನು ಕೋಟಾ ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ; ಕಾಂಕ್ರೀಟ್‌ಮಾಡುವಾಗ ಮಾತ್ರ ಅರ್ಧಭಾಗ ಅವರು ವಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿ. ಬಸಪ್ಪ.—ಕೆಲವು ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಮೆಂಟ್ ಕಾಂಕ್ರೀಟ್‌ಮಾಡಿದೆ, ಅಲ್ಲಿ ಕೋಟಾ ಕೇಳಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೆ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಕೆಲವು ಕಡೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದೆ.

Culvert across Siddalipura Stream

Q.—30. **Sri B. MADHAVACHAR** (Bhadravathi).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether they are aware that a number of representations have been received regarding the construction of a culvert across the stream near Siddalipura ;

(*b*) whether an estimate has been made and if so, the amount ?

A.—**Sri Kadidal MANJAPPA** (Minister for Revenue and Public Works).—

(*a*) Yes.

(*b*) Yes, Rs. 20,000.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಮಾಧವಾಚಾರ್.—ಈ ಅಂದಾಜನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಇನ್ನೂ ಮಂಜೂರಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಮಾಧವಾಚಾರ್.—ಈ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿಯೇ ಅದನ್ನು ಮಂಜೂರುಮಾಡಿ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಬರುವ ವರ್ಷ ಆ ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದಿದೆ.

Bhadra Channel (Villages to be shifted up)

Q.—31. **Sri B. MADHAVACHAR** (Bhadravathi).—

Will the Government be pleased to state :—

the names of villages which will have to be shifted to a higher level when the left and right bank channels in Bhadravathi Taluk are completed ?

A.—**Sri Kadidal MANJAPPA** (Minister for Revenue and Public Works).—

Statements appended below.

No. 4 B. R. LEFT BANK CHANNEL DIVISION.

Statement showing the names of villages which are proposed to be shifted as per recommendations of Bhadra Reservoir Development Committee, Bhadravati Taluk.

	Names of villages proposed to be shifted	*Population*	*Name of Taluk*	*Approximate cost of shifting*	*Remarks*
	19th Meeting of Bhadra Reservoir Development Committee held on 22nd March 1950 at Circuit House, Shimoga.				
	Zone No. 1.				
				Rs.	
1	Nellisara ...	148	Bhadravati ...	...	To be shifted to S. Nos. 37 and 36 of Nellisara and S. No. 43 of Malenahalli.
2	Malenahalli ...	128	Do		
	Zone No. 2.				
3	Gonibid ...	106	Bhadravati ...	...	Proposed to be shifted to S. Nos. 18, 22 and 23 of the same village.
	Zone No. 3.				
4	Honnehatti ...	105	Bhadravati ...	12,000	To be shifted to S. No. 24 of Kambadal Hosur village.
5	Kambadal Hosur.	132	Do ...		
	Zone No. 4.				
6	Gonibid (Chikkagopanahalli 2nd meeting).	87	Bhadravati ...	...	To be shifted to S. No. 65 of Gopenahalli on 12th August 1954, 10 A.M.

(SRI KADIDAL MANJAPPA.)

	Names of villages proposed to be shifted	*Population*	*Name of Taluk*	*Approximate cost of shifting*	*Remarks*
				Rs.	
			Zone No. 5.		
7	Aralikoppa ...	163	Bhadravati ...	...	To be shifted to S. Nos. 45, 72, 54, 53 of the same village.
8	Janjooru ...	138	Do ...	...	To be shifted to Aralekoppa to S. No. 45 of the side of S. Nos. 80, 50, 45 of Bilemaranahalli.
9	Bilemaranahalli ...	153	Do ...	...	To be shifted.
10	Dodgopenahalli ...	136	Do ...	...	To be shifted to S. No. 38 of Dodgopenahalli.
			Zone No. 6.		
11	Thimmalapura ...	287	Bhadravati ...	...	To be shifted to S. No. 19 of Thimmalapura.
12	Hiriyur ...	557	Do ...	51,780	To be shifted to road or as already proposed.
13	Bommanakatte ...	84	Do ...	...	To be shifted to S. Nos. 44 and 45 of Bommanakatte.
			Zone No. 7.		
14	Siddapura ...	453	Bhadravati ...	...	To be shifted to S. No. 28, boundary of Jennapur village.
	26th Meeting held at Circuit House, Shimoga, on 24th February 1954.				
			Zone No. 8.		
15	Kalhalla ...	122	Bhadravati ...	...	To be shifted to S. Nos. 38, 41, 49 and 50 of Kalhalla dry belt proposed for new site.
16	Veerapura ...	41	Do ...	...	To be shifted to S.Nos. 28, 29, 30 and 31 of Hiriyur village and to group it with Siriyur village for which dry belt is proposed.

	Names of villages proposed to be shifted	*Population*	*Name of Taluk*	*Approximate cost of shifting*	*Remarks*
				Rs.	
17	Siriyur with hamlet of Hosur.	192	Bhadravati ...	...	Both to be shifted to S. Nos. 28, 29, 30 and 31 of Siriyur village and grouped with Veerapura dry belt is proposed.
			Zone No. 10.		
18	Bhadravati Peerappanahalli.	193	Bhadravati ...	...	To be shifted to S. Nos. 1, 2 and 36 of Kadadakatte for which dry belt is proposed.
			Zone No. 11.		
19	Neralakere ...	65	Bhadravati ...	...	To be shifted to Hebbandi.
20	Hebbandi Thanda.	353	Do ...		

Names of villages which are proposed to be shifted in Bhadravati Taluk when the Right Bank Main Canal is completed.

Sl. No.	Zone No.	Name of Village
1.	4	(*a*) Karahalli (*b*) Gopala (Bussenahalli)
2.	6	(*a*) Mosarahalli (*b*) Davaranarasipura (*c*) Cablikatte
3.	7	(*a*) Kallappanahally (*b*) Hosahally (*c*) Sitharampur (*d*) Attigunda
4.	10	(*a*) Chandanakere (*b*) Tattihalli
5.	11	Jenibaraghatta

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಮಾಧವಾಚಾರ್.—ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಪರಿಶಿಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿರುವ ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದೆ. ಆದರೆ ಬಲಭಾಗದ ನಾಲಾ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಮಾಧವಾಚಾರ್.—ನಾಲಾ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟು ಪ್ರದೇಶ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಇರುವುದರಿಂದ ಮಲೇರಿಯಾ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಹತೋಟಿ ಬಗ್ಗೆ ಮುಂಜಾಗ್ರತೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಯೋಚಿಸುತ್ತೇವೆ.

Amildari List (reservation for Depressed Classes).

Q.—48. **Sri H. K. SIDDAIYA** (Belur—Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether there is the Amildari list before Government ;

(*b*) the total number in the list ;

(*c*) the number in the list that belong to Depressed Classes ;

(*d*) whether due representation according 16 2/3 per cent reservation to the members of the Depressed Classes is given as shown in the list ?

A.—**Sri Kadidal MANJAPPA** (Minister for Revenue and Public Works).—

(*a*) The Public Service Commission has sent a list which is under the consideration of the Government.

(*b*), (*c*) and (*d*) Cannot be disclosed at this stage.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ಸಿದ್ದಯ್ಯ.—ಈ ಅಮಲ್ದಾರಿ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದ ಸಂಖ್ಯೆ ಎಷ್ಟೆಂದು ಕೇಳಿದೆ; ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವೇ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರುವವರೆಗೂ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ಸಿದ್ದಯ್ಯ.—ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಮೀಸಲಾಗಿಡುವ ಸ್ಥಾನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಹೊರಡಿಸಿರುವ ಶೇಕಡಾವಾರು $16\frac{2}{3}$ರ ಬಗ್ಗೆ ನಿಯಮವನ್ನು ಪರಿಪಾಲಿಸಿ ಈ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಈ ಬಗ್ಗೆ ನೀತಿ ನಿಯಮವೇನಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿಯೇ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಆರ್. ರಾಮಯ್ಯ.—ಈ ಪಟ್ಟಿ ತಯಾರು ಮಾಡಿರುವುದರಲ್ಲಿ direct recruitment ಎಷ್ಟು?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಇದು eligibility list. ಇದರಲ್ಲಿ direct recruitment ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಉದ್ಭವಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಈ ಲಿಸ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿದೆ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—75 ಜನರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಅದರಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸೇರಿಸಿದ್ದೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅದಕ್ಕೆ ಆಗಲೇ ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಒಟ್ಟು ಪ್ರಜಾ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಆಧಾರದಮೇಲೆ proportional ಆಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಈ ಸಂಖ್ಯೆ ಆ ಲಿಸ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಡಮೆಯಾಗಿದೆಯೆಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಸರ್ಕಾರದವರು ನಿಯಮಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಾರೆಂದು ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಈ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಮೆಯಾಗಿದ್ದು ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಅನಂತರಾಮನ್.—ಅಮಲ್ದಾರಿ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್‌ನವರು ಹಿಂದುಳಿದ ಪಂಗಡದಿಂದ ಒಂದು ಹೆಸರನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿಲ್ಲ ಅಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ತಮ್ಮ information ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ.—75 ಜನರಿರುವ ಈ ಲಿಸ್ಟ್‌ನಿಂದ ಯಾರನ್ನಾದರೂ ತೆಗೆದುಹಾಕುವ ಅಧಿಕಾರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯ.—ಈ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿರುತ್ತೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಯಾವ ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯ.—ಅದೇನು?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅರ್ಹತೆ, ಸರ್ವಿಸ್ ಮುಂತಾದುವನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯ.—ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್‌ನವರು 75 ಜನರ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು order of merit ಪ್ರಕಾರ ಕಳುಹಿಸಿರುತ್ತಾರೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅದನ್ನು ನಿರ್ಧರವಾಗಿ ಹೇಳಲಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯ.—4-5 ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ ಸೇರಿಸಲ್ಪಟ್ಟವರ ಹೆಸರುಗಳು ಸಹ ಈ ಲಿಸ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿದ್ದು ಅವರಿಗೆಲ್ಲ ಅವಕಾಶ ದೊರಕಬೇಕಾದರೆ ಇನ್ನೂ 4·5 ವರ್ಷಗಳಾಗುತ್ತದೆ ಅಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಈಗಲೇ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯ.—ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ inadequate representation ಇರತಕ್ಕ communityಗೆ adequate representation ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ತಮ್ಮದೊಂದು ನಿರ್ಣಯ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಪಡೆದಿತ್ತು. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಲು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್‌ಗೆ ತಿಳಿಸಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯ.—ತಮ್ಮ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಅವರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ನೇಮಕಮಾಡುವಾಗ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವಿಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕಂಥ communityಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಿಯಮವಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕ್.—ಹಿಂದೆ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡಿ ಒಂದು ಲಿಸ್ಟ್ ತಯಾರು ಮಾಡಿದಿರಿ, ಅಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಹೌದು.

ಶ್ರೀ ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕ್.—ಹಿಂದಿನ ಲಿಸ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿದ್ದವರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಈಗ ಹೊಸದಾಗಿ ತಯಾರಿಸಿರುವ ಲಿಸ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಕೆಲವರು ಈ ಲಿಸ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕ್.—ಏಕೆ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್‌ನವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಅರ್ಹತೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಕಂಡುಬಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕ್.—ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಪೋಲೀಸ್, ಎಕ್ಸೈಜ್, ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್, ರೆವಿನ್ಯೂ ಮತ್ತು ಇತರ ಇಲಾಖೆಗಳಿಂದ ಆರಿಸಿ ಈ ಲಿಸ್ಟ್ ತಯಾರಿಸಲಾಗಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಇಂಥಿಂಥ ಇಲಾಖೆಗಳಿಂದ ಎಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ಧರವಾಗಿ ಹೇಳಲಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕ್.—ಕೆಲವರನ್ನು ಪೋಲೀಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವುದು, ಇನ್ನು ಕೆಲವರನ್ನು ಶಿಫಾರ್ಸಿನಮೇಲೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವುದು, ಇನ್ನು ಕೆಲವರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನವರ ಅವಗಾಹನೆಗೆ ಹೋದಮೇಲೆ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿರುವುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಈಗ ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕ್.—ಹಿಂದಿನ ಲಿಸ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ಅರ್ಹತೆ ಪಡೆದಿದ್ದರೂ ಅವರ ಹೆಸರನ್ನು ಸೇರಿಸದೇ ಇರುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ representation ಬಂದಾಗ ಅವರ ಹೆಸರನ್ನು ಹೊಸ ಲಿಸ್ಟ್ ತಯಾರುಮಾಡುವಾಗ ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಾಗಿ ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ನೆನಪಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕ್.—ಈಗ ಅವರ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರೇನಾದರೂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಇಡೀ ಪ್ರಶ್ನೆ ಈಗ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ತೀರ್ಮಾನ ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಕೆಲವು ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ತಕ್ಕ ಅರ್ಹತೆ ಪಡೆದಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಸಿದಿರಿ. ಅಂದರೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಸಾಕ್ಷಿ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೇಳಿರುತ್ತಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ವಯಸ್ಸಿನ ಆಧಾರದಮೇಲೇನಾದರೂ ಅವರ ಅರ್ಹತೆ ಪಡೆದಿಲ್ಲವೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಇಲ್ಲ.

12-30 P.M.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಈ 75 ಜನರದ್ದು ಇದೇ ಕಡೆಯ ಲಿಸ್ಟೋ ಅಥವಾ ಪುನಃ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿ ಅರ್ಹತೆ ಇರತಕ್ಕವರನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಅಂತಹವರನ್ನು ಸೇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪುನರಾಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೀರೋ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಆ ಇಡೀ ಪ್ರಶ್ನೆ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಇದೆ ಎಂದು ಆಗಲೇ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಮುನಿಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ಈ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಕರ್ಮ ಮತ್ತು ವೈಶ್ಯ ಜನಾಂಗದವರಿಗೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ ; ಅದು ನಿಜವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಆ ವಿಚಾರ ಹೊರಪಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯ.—ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಇಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕಂತಹವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ, ಸ್ವಾಮಿ ? ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಇಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹಿಂದೆ ಅಪ್ಪಣೆ ಆಗಿತ್ತು.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈಗಲೂ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟಿರಲ್ಲ !

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯ.—ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಇರುವವರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಕಡಮೆ ಬಿದ್ದವರು ಅವರ ಸಮಾನಕ್ಕೆ ಬರುವವರೆಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಕೊಡುವ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಏನೇನು ನಿಯಮಗಳಿವೆಯೋ ಆ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳ ಪ್ರಕಾರ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯ.—ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವಿಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕವರು ಇತರರಿಗೆ ಸರಿಸಮಾನರಾಗುವವರೆಗೂ ಜಾಸ್ತಿ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಇರುವವರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪಕಾಲದವರೆಗೂ ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತೀರಾ ಎಂದು ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅದು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಅದನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

Probationary Assistant Engineers (Reservation for Scheduled Castes).

Q.—127. Sri B. RACHAIAH (Yelandur—Scheduled Castes) —

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether it is not a fact that some four vacancies of Probationary Assistant Engineers were reserved last year for being filled up by candidates belonging to Scheduled Castes ;

(*b*) if so, whether the vacancies were advertised and applications called for and when ;

(*c*) when they are going to take further steps to make the appointments ?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

(*a*) Yes.

(*b*) Yes, on 2nd February 1954.

(Sri Kadidal Manjappa.)

(*c*) As soon as proposals are received from the Public Service Commission.

Sri B. RACHAIAH.—Are there no Scheduled Caste candidates waiting for appointment after qualifying themselves ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—These details are not available in the Government.

Sri B. RACHAIAH.—How long will the Public Service Commission take to send up proposals ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—I cannot tell you. But they have told me that they are going to expedite the matter.

Sri B. RACHAIAH.—How many years are they likely to take, Sir ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—It is a question of months ; not of years.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ.—ಹಿಂದೆ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜನಿಯರುಗಳಾಗಿ ಪ್ರೊಬೇಷನರುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಾಗ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟ್‌ನವರಿಗೆ ಕೆಲವು ಜಾಗಗಳು ರಿಸರ್ವ್ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಹೌದು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ.—ಅದಾದ ಮೇಲೆ ಉಮೇದುವಾರರು ಬಂದರೆ ನೇಮಕ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿರಲಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನರು ಅಡ್ವರ್‌ಟೈಸ್ ಮಾಡಿ, ಇಂಟರ್‌ವ್ಯೂ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ.—ಇಂಟರ್‌ವ್ಯೂ ಮಾಡುವುದು ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟ್‌ನವರಿಗೆ ಮಾತ್ರವೋ, ಬೇರೆಯವರಿಗೂ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೋ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟ್‌ನವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ.—ಬರೀ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟ್‌ನವರಿಗೆ ಮಾತ್ರವೇ ಆದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅದು ಅಡ್ವರ್‌ಟೈಸ್ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ದಿವಸ ಬೇಕೆ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತೀರ್ಣರಾಗುವವರಿಗೆ ಅವರು ಕಾಯುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. ಆಮೇಲೆ ಅಡ್ವರ್‌ಟೈಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅರ್ಜಿಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಇಂಟರ್‌ವ್ಯೂ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ.—ಫೆಬ್ರವರಿಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಎಷ್ಟು ಅರ್ಜಿಗಳು ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟ್‌ನವರಿಂದ ಬಂತು ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಆ ವಿವರ ಅವರು ಕಳುಹಿಸಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ.—ಹಾಗಾದರೆ ಮುಂದೆ ಇನ್ನು ಸಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಎಗ್ಸಾಮಿನೇಷನ್ ರಿಸಲ್ಟ್ ಬರುವವರೆಗೂ ಕಾಯುತ್ತಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಜಾಗ್ರತೆ ಇಂಟರ್‌ವ್ಯೂ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ.—ಈ ರೀತಿ ತಡ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಅವರ ಸೀನಿಯಾರಿಟಿಗೆ ಅಡ್ಡಿಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ತಡವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅವರು ವರದಿಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ.—ಒಂದು ವೇಳೆ ನಿಧಾನ ಮಾಡಿದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅವರ ಸೀನಿಯಾರಿಟಿ ಓವರ್‌ಲುಕ್ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಹಾಗೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

Tank Restoration (Gollahalli Tank)

Q.—136. Sri D. M. GOVINDARAJU (Nelamangala).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) when Gollahally tank, kasaba hobli, Nelamangala taluk was breached;

(*b*) whether there is any representation from the people of the locality for the restoration of this tank ;

(*c*) whether any estimate has been prepared for restoration of this tank ; if so, when ?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

(*a*) The date is not readily ascertainable.

(*b*) Yes.

(*c*) Yes, during October 1953.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಗೋವಿಂದರಾಜು.—ಈ ಗೊಲ್ಲಹಳ್ಳಿ ಕೆರೆ ಒಡೆದು ಹೋಗಿ ಎಷ್ಟು ವರ್ಷವಾಯಿತು ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಯಾವಾಗ ಒಡೆದು ಹೋಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಗೋವಿಂದರಾಜು.—ಸುಮಾರು 10-15 ವರ್ಷಗಳಾದವು ಎಂದರೆ ಒಪ್ಪುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅದಕ್ಕೂ ಜಾಸ್ತಿ ಆಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಗೋವಿಂದರಾಜು.—ಇಷ್ಟು ವರ್ಷವಾದರೂ ಕೂಡ ಈ ಕೆರೆ ಕಟ್ಟದೆ ನಿಧಾನಮಾಡಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ಸ್ವಾಮಿ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್, ಮಂಜಪ್ಪ.—ಈ ಕೆರೆ ದುರಸ್ತು ಮಾಡುವುದು ಲಾಭದಾಯಕವಾಗಿಲ್ಲ. ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟು ಇರುವುದು 38 ಎಕರೆ; ಹೆಚ್ಚು ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ನಿಧಾನವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಗೋವಿಂದರಾಜು.—ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಹೆಚ್ಚು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆ. 1953ನೇ ಇಸವಿ ಅಕ್ಟೋಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಂದಾಜು ತಯಾರಾಗಿದ್ದರೂ ಇನ್ನೂ ಸರ್ಕಾರದ ಮಂಜೂರಾತಿ ಆಗಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಮಂಜೂರಾಗಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಇದು ಲಾಭದಾಯಕವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಚೀಫ್ ಇಂಜನಿಯರು ವರದಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಗೋವಿಂದರಾಜು.—ಒಡೆದು ಹೋಗಿರುವುದನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅದನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡುವುದು ಲಾಭದಾಯಕವಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯೋಜನ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಗೋವಿಂದರಾಜು.—ಕೆರೆ ಕಟ್ಟುವುದೇ ಕಷ್ಟ. ಕಟ್ಟಿದ ಕೆರೆಯನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವೇ, ಸ್ವಾಮಿ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಒಡೆದು ಹೋದ ಎಲ್ಲ ಕೆರೆಗಳನ್ನೂ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಗೋವಿಂದರಾಜು.—ಎಷ್ಟು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅಂದಾಜಾಗಿದೆ, ಸ್ವಾಮಿ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—25 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಅಂದಾಜಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಗೋವಿಂದರಾಜು.—ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟು ಎಷ್ಟು ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—38 ಎಕರೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಗೋವಿಂದರಾಜು.—ಅದು ಲಾಭದಾಯಕವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಇಲ್ಲ, ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಗೋವಿಂದರಾಜು.—ಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆ ಆಗಿದೆ; ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಇದನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿಸುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

Tank Construction (Motakadahalli Tank).

Q.—145. **Sri H. T. PUTTAPPA** (Hoskote-Anekal—Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the reason for not taking up the construction work of "Motakadahalli" tank of Nandagudi Hobli, Hoskote Taluk even though an assurance was given by them some time ago in that behalf ;

(*b*) whether they are aware of the fact that the residents of four or six surrounding villages will be fully benefited by the construction of the said tank;

(*c*) whether they intend to commence the work of constructing the tank this year as per the assurance given ?

A.—**Sri Kadidal MANJAPPA** (Minister for Revenue and Public Works).—

(*a*) Prohibitive cost and poor return. It is not clear to what kind of assurance the latter part of the question refers.

(*b*) The atchkat of the proposed tank will be only in one village, *viz.*, Motakadahalli.

(*c*) Does not arise in view of answer to (*a*).

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಟಿ. ಪುಟ್ಟಪ್ಪ.—ಈ ಕೆರೆಯ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಎಷ್ಟು ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಸೇರಿದರೆ ಈ ಕೆರೆ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ತಮ್ಮ ಪ್ರಶ್ನೆ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ದೊಡ್ಡ ಕೆರೆಗೆ ಜಾಸ್ತಿ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟು ಬೇಕು, ಚಿಕ್ಕ ಕೆರೆಗೆ ಕಡಮೆ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟು ಬೇಕು, ಅಷ್ಟೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಟಿ. ಪುಟ್ಟಪ್ಪ.—ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಈ ಕೆರೆ ಕಟ್ಟಬೇಕಾದರೆ ಎಷ್ಟು ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟು ಆಗಬೇಕು ಎಂದು.

(ಉತ್ತರವಿಲ್ಲ.)

Thunga Channels (Completion).

Q.—268. **Sri H. S. RUDRAPPA** (Honnali).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the length of the Thunga Channels constructed so far ;

(*b*) the average number of coolies that are working in the construction of the above channels ;

(*c*) the average number of coolies working in the Honnali Taluk area ;

(*d*) out of them, how many coolies are natives of Honnali Taluk ;

(*e*) the probable time required for the completion of the above channel works ?

A.—**Sri Kadidal MANJAPPA** (Minister for Revenue and Public Works).—

A.—(*a*) 31 miles—0 to 25 of Left Bank Channel, 0 to 6 of Right Bank Channel.

(*b*) About 5,000 per day.

(*c*) About 2,500 per day.

(*d*) About 1,800.

(*e*) The channels are programmed to be completed by June 1956.

Sri H. S. RUDRAPPA.—Were not the Thunga channels scheduled to be completed one year hence, Sir ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—This is the latest report I have received.

Sri H. S. RUDRAPPA.—May I know the proper reasons for the delay in completion of these channels ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—There is no delay. In fact we are going to finish the work before the scheduled date.

Sri H. S. RUDRAPPA.—Shall I bring it to notice that the same Hon'ble Minister said last time that the Channels will be completed by June 1955 ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—I do not remember.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ನಾಗಪ್ಪಶೆಟ್ಟಿ.—ಹೊರಗಡೆಯವರೇ ಹೆಚ್ಚು ಜನ ಕಂಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರುಗಳಿದ್ದಾರೆ, ಮೈಸೂರು ದೇಶದವರಿಗೆ ಕಂಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟ್ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತೆ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಮೈಸೂರಿನವರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಗೊತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ನಾಗಪ್ಪಶೆಟ್ಟಿ.—ಭಾರಿ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೇ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿ ಬಾಕಿಯವರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕದಿರುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ, ಅಲ್ಲವೆ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅವರು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕೂಲಿಯವರನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ನಾಗಪ್ಪಶೆಟ್ಟಿ.—ಹೊರಗಿನವರು ಬಂದು ಹೆಚ್ಚು ಕೂಲಿ ಕೊಟ್ಟು ಮೈಸೂರಿನ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ ಹತ್ತಿರ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಕೂಲಿಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೆ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಒಬ್ಬಿಬ್ಬರು ಆ ರೀತಿ ದೂರು ಹೇಳಿದರು. ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದು ಹೇಗೆಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ನಾಗಪ್ಪಶೆಟ್ಟಿ.—ತುಂಗಭದ್ರ ಅಣೆಕಟ್ಟಿನ ಬಳಿ ಈ ರೀತಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಕಾನೂನು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಹಾಗೆ ನಿಯಮ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ನಾಗಪ್ಪಶೆಟ್ಟಿ.—ಕೆಲಸಗಳೆಲ್ಲಾ ದೊಡ್ಡ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೇ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಸಣ್ಣ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೂ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಲಾಗುವುದೆ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿವಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅದಕ್ಕೇನು ಮಾಡಬೇಕು ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ನಾಗಪ್ಪಶೆಟ್ಟಿ.—ಪಬ್ಲಿಕ್‌ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳ ಘನತೆ ಗೌರವಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕಹಾಗೆ ಸಣ್ಣ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ 5 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳೊಳಗಿರುವ ಕೆಲಸ, ದೊಡ್ಡ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ 20 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ಕೆಲಸ ಕೊಡಲು ಡಿವಿಜನ್ ಮಾಡಿರುವಂತೆ ಏಕೆ ಮಾಡಬಾರದು ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—That is not practicable.

Tungabhadra Project Development of Irrigation Area.

Q.—340. **Sri Ijari SIRASAPPA** (Harapanahalli).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the development scheme of irrigation area under the Tungabhadra project ;

(*b*) the measures adopted to expedite the schemes to achieve the maximum benefit out of the project ?

A.—**Sri Kadidal MANJAPPA** (Minister for Revenue and Public Works).—

(*a*) The best and quickest mode of developing irrigation under the project is under consideration.

(*b*) A Special Irrigation Division has been constituted to attend to the work. The nature and extent of the facilities to be afforded to the ryots in the irrigable area have been investigated by an expert team deputed by the Planning Commission and the matter will be examined further on the receipt of the team's recommendations. A proposal to have a Special Committee for the area on the lines of the Visvesvaraya Canal Area Board is also under consideration.

ಶ್ರೀ ಇಜಾರಿ ಸಿರಸಪ್ಪ.—ಈ ಜಲಾಶಯದ ಕೆಳಗೆ ನೀರಾವರಿಯಾಗುವ ಜಮೀನಿನ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವೆಷ್ಟು ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಮದ್ರಾಸು ಸರ್ಕಾರದವರು ನಮಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಆಧಾರದಮೇಲೆ ಸುಮಾರು 92,981 ಎಕರೆಗಳು.

ಶ್ರೀ ಇಜಾರಿ ಸಿರಸಪ್ಪ.—ಈಗ ನೀರು ಬಂದಿರುವ ಜಮೀನೆಷ್ಟು ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಸುಮಾರು 500 ಎಕರೆಗಳಿರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಇಜಾರಿ ಸಿರಸಪ್ಪ.—ಈಗ ಕಾಲುವೆಯಿಂದ ನೀರುಬಿಟ್ಟು ಒಂದು ವರ್ಷವಾಯಿತಲ್ಲವೆ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಇಜಾರಿ ಸಿರಸಪ್ಪ.—ತುಂಗಭದ್ರಾ ಕಾಲುವೆ ಎಡಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ನೀರು ಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯ, ಬಲಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದೇಕೆ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅಲ್ಲಿ ಇಂಥಿಂಥ ಜಮೀನಿಗೇ ನೀರು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನಿರ್ಧಾರವಾಗಿದೆ. ನಾವು ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಒಪೀನಿಯನ್ ಪ್ರಕಾರ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಇಜಾರಿ ಸಿರಸಪ್ಪ.—ಎಡಗಡೆಗೆ ಮಾತ್ರ ನೀರು ಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯ, ಬಲಗಡೆಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಈಗಿರುವ ರೈತರಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸಬಹುದೆ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಹಾಗಲ್ಲ ; ನೀರು ಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವೆ, ಇಲ್ಲವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಇಜಾರಿ ಸಿರಸಪ್ಪ.—ಎಡಭಾಗದ ರೈತರು ಕಾಲುವೆ ದಾಟಿ ಬಲಭಾಗದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಕೆಲವುಕಡೆ ತೊಂದರೆಯಿರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಇಜಾರಿ ಸಿರಸಪ್ಪ.—ಆ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಇಜಾರಿ ಸಿರಸಪ್ಪ.—ಬೋರ್ಡಿನವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ, ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕೆಲಸ ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಧಾನವಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೆ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಬಂದಿದೆ. ಬೋರ್ಡಿನ ಅಧಿಕಾರವ್ಯಾಪ್ತಿಗೊಳಪಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ಬೋರ್ಡೇ ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಇಜಾರಿ ಸಿರಸಪ್ಪ.—ಅಪಾರವಾದ ಹಣ ಖರ್ಚಾಗಿರುವಾಗ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಫಲ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಬೋರ್ಡಿಗೂ ಸಹ ನಮ್ಮಷ್ಟೇ ತೀವ್ರಾಸಕ್ತಿಯಿದೆಯೆಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Will the Govenment be pleased to state whether betterment charges are levied on that atchkat ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—Not yet; there is a proposal to levy.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Are the Government aware that the land is held by people living outside the State in a majority of cases ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—Some.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—What action do Government propose to take to compel them to bring the land under cultivation ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—We have to take some measures.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Is it not a fact that during this year only 300 acres are brought under cultivation out of 92,000 acres ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—An extent of 560 acres have been brought under cultivation.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Is it not a fact that the Government of Madras had made arrangements to level the land by having a tractor organisation ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—Yes, they had.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—What action have Government taken to organise a similar help ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—We had a similar organisation and worked with some tractors. But we found that the land there is not so very amenable and we have advised the cultivators to make use of planks and *alige*.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Are the Government aware that nearly two to three hundred rupees will be required to make one acre of land fit for wet cultivation ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—Not all; some time it would be less. Recently the Board which visited the place have made some recommendations.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Is it not a fact that some of the atchkatdars are too poor to bring the land to irrigable level ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—We have got some Co-operative Societies who will finance them.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—How many years Government feel are necessary to bring that atchkat under cultivation ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—Not many years, but it will take some time. Now we are thinking of having a sugar factory there which will help them. This year much of the land was not brought under cultivation because water was given late due to some difficulty. Now that a start has been made, it will not be very late hereafter to develop the area.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—What is the liability of the State towards payment of interest on account of that project ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—That has not yet been determined.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—What is the revenue from that scheme through water rate and other levies that Government may get ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—We have not calculated.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Is it not a fact that till such time as this scheme itself becomes self-sufficient, the State has to meet the bill ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—It is obvious.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Will the Government see that at least it is completed in a year or two ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—Our part of the work is done. We are prepared to give water to 30,000 acres now.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Is it not a fact that if the work is completed, Government will get revenue ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—There is very little to be done ; the work is almost complete.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Then, why not they make arrangements to get revenue ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—We propose to levy contribution and then water rate.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Is it not a fact that Tungabhadra project is specially under the control of a Board independent of this Government ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—It is an independent Board, no doubt. But, we have got our voice in all the matters that come before the Board.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Then what is the use of creating a committee or Board under Dr. Visvesvaraya ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—That is not for the project ; it is for the atchkat below.

National Highway (Roads handed over).

Q.—344. **Sri A. BHEEMAPPA NAIK** (Molakalmuru).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the number of miles of road that has been handed over to National Highway in the State and the amount of money to be paid by the State Government for maintenance ;

(*b*) the amount of money spent per mile by the Government of India for the same ;

(*c*) the authority that looks after the maintenance ?

A.—**Sri Kadidal MANJAPPA** (Minister for Revenue and Public Works).—

(*a*) (i) 317 miles 5 furlongs.

(ii) Rs. 2,000 per mile.

(*b*) A sum of Rs. 8·78 lakhs has been sanctioned for this year for maintenance. A programme for original works for Rs. 75 lakhs has also been approved by the Government of India for years 1954-55 and 1955-56.

(*c*) the Mysore Public Works Department.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—What are the names of those roads and their lengths ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—Yes.

		Miles	Fur.
Bangalore-Kolar road	...	24	5
Bangalore-Tumkur road	...	33	3
Madras-Cannanore road	...	44	
Salem-Bellary road	...	51	4
Bangalore-Dharwar road	...	49	2
Bangalore-Harihar road	...	17	7
Bangalore-Devanahalli-Bagepalli road.		26 33	4+ 4

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—What is the total length of the Bangalore—Dharwar Road ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—In the Chitaldrug Division it is 49 miles and in Davangere Division it is 27 miles.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—I only wanted to know the total length of the road from here to Harihar.

Sri Kadidal MANJAPPA.—The Hon'ble Member knows it.

A MEMBER.—It is about 173 miles.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—After all, it is 173 miles. Have all these been handed over to the National Highways?

Sri Kadidal MANJAPPA.—I have given a list of roads. If the roads mentioned by the Hon'ble Member come within that, then his inference is correct.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Are they given in bits ? Or, is the entire length of the road given to the National Highways ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—These are the roads handed over to the National Highways.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—I am asking whether these roads are given in bits or in entire lengths to the National Highways ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—I have made it clear. Here is a list of roads which are treated as National Highways.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Is it a patch or the entire length ? That I am asking you.

Sri Kadidal MANJAPPA.—What is patch, I cannot understand.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—From what mile stone to what mile stone has the road been handed over ? From what mile stone to what mile stone it is left off and why ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—It is not left off. It cannot be.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Out of 173 miles, it is stated that 49 miles are treated as National Highways. What about the rest of the road length? What has happened to it ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—I want notice to give information from what mile stone to what mile stone and furlong it is treated as National Highway.

Sri J. MOHAMED IMAM.—It is anti-National Highway !

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I want to know from the Hon'ble Member what his difficulty is. The names of the roads that come under National Highways are given. Then, what is your difficulty ?

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—I want to know whether the entire length of the Bangalore—Dharwar Road, namely 173 miles or only 43 miles according to him—is included as National Highways ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—No. It is 49 *plus* 27 miles.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Even then, it will never be the entire length of 173 miles. What about the rest of the road-length ? How is it treated ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—I do not know the length of these roads. (*Laughter* !)

A MEMBER.—That is why in bits they are included !

Mr. DEPUTY SPEAKER.—He knows the names of the roads . . . .

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Bangalore—Tumkur road is a bit ; what about the rest of the road ?

ತಾವು ತಿಳಿಸಿರುವ 173 ಮೈಲಿಯಷ್ಟು ಉದ್ದದ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳನ್ನು National Highways ಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಇನ್ನು ಉಳಿದ ಭಾಗವನ್ನು ನೀವೇ maintain ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ಅಥವಾ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಇದನ್ನು National Highways ಅವರೇ maintain ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೋ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕ್.—ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಧಾರವಾಡಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ರಸ್ತೆಯ ಉದ್ದವೆಷ್ಟು ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಡಿವಿಜನ್‌ನಲ್ಲಿ ಈ ರಸ್ತೆಯ ಉದ್ದ 49 ಮೈಲಿಯಷ್ಟನ್ನು ದಾವಣಗೆರೆ ಡಿವಿಜನ್‌ನಲ್ಲಿ 27 ಮೈಲಿಯಷ್ಟನ್ನು National Highways ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕ್.—ಬಾಕಿ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಯಾರು maintain ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ನಾನು ಹೇಳುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕ್.—ಹಾಗಾದರೆ ಇಲ್ಲಿಂದ ತುಮಕೂರಿಗೆ 33 ಮೈಲಿಯೋ ?

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The Hon'ble Minister must be given some time to answer.

Sri Kadidal MANJAPPA.—The Hon'ble Member presumes that some portion of the road between Bangalore and Harihar is not included. But I have given a list of all roads included in the National Highways. It is up to him to understand whether the entire length is included or not.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—It is obvious that the entire length is not included. Then, why does the Hon'ble Minister get angry? If he is not prepared to answer immediately, let him take some time. After all, nobody is infallible. Let him take some time and give the answer.

Sri Kadidal MANJAPPA.—No time is necessary to answer his question. He wants to commit me to say that a certain portion of the road is not included. I cannot say it. I am not a road expert to know the length and breadth of all the roads.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—It is not necessary. From here to Tumkur it is 45 miles and according to him 33 miles are included. What about the other portion left over ?

Sri MOHAMED IMAM.—Cement concreted.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—That is why I am asking. Beyond Nelamangala it is cement-concreted and from there to Tumkur, is it included? From Tumkur to Dharwar, such and such has been handed over to National Highways and what about the rest of

(SRI A. BHEEMAPPA NAIK.)

the road? Are you maintaining that? Or is it being maintained by somebody else?

Sri Kadidal MANJAPPA.—If any road is not included in the list, it is to be presumed that it is not a National Highway.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—That we know. If in the same road, one bit is well formed and the other bit is not well formed, it will be very difficult for anyone to move about. That is why I want to know whether you are going to maintain that portion of the road in the same way as the Government of India does.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—That cannot be done evidently.

Sri Kadidal MANJAPPA.—All the National Highways are to be maintained in a very good condition.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—What amount was being spent per mile prior to handing over to National Highways the portions in the Bangalore-Dharwar road?

Sri Kadidal MANJAPPA.—About Rs. 1,000. I cannot definitely say what it is.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Even now, wherever you maintain that portion of the road at your own cost, it will be only Rs. 1,000; is it not?

Sri Kadidal MANJAPPA.—No, it cannot be. We will get higher grant.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—What is the amount that was being spent formerly and what is it after the road is handed over to the National Highways?

Sri Kadidal MANJAPPA.—It is all included in the scheme. From 1954-55 we are spending money.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—You are spending Rs. 2,000 per mile. How much grant is given by the Government of India in addition to these Rs. 2,000?

Sri Kadidal MANJAPPA.—A sum of Rs. 8·78 lakhs has been sanctioned by the Government of India for maintenance.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Is it per mile?

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Per mile what is the additional grant sanctioned by the Government of India?

Sri Kadidal MANJAPPA.—We have sanctioned a sum of Rs. 6,53,750 and the Government of India have sanctioned a sum of Rs. 8·78 lakhs for the entire length of 317 miles and odd.

1 P.M.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Is it for cement-concreting or is it for mere tarring?

Sri Kadidal MANJAPPA.—It is for improving the road. They may not cement-concrete now.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Have you pressed on them the need for cement-concreting all the National Highways in Mysore State?

Sri Kadidal MANJAPPA.—We have urged the necessity for cement-concreting, but they are not in favour of cement-concreting these roads.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Not even one mile or is it some length of miles?

Sri Kadidal MANJAPPA.—That is the general opinion.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Will the Government be pleased to state whether any road has been handed over in Mysore District to National Highways?

Sri Kadidal MANJAPPA.—Apart from these roads I have mentioned, there is no other road.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—What were the considerations which led the Government to recommend certain roads to be declared as National Highways?

Sri Kadidal MANJAPPA.—It is not merely our recommendation; they have to agree.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—How could the Government of India know the existence of these roads unless the Government of Mysore had submitted their report?

Sri Kadidal MANJAPPA.—Because they knew that these two roads connected the two States.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Are the Government aware that there are many other roads which connect the State with the northern States?

Sri Kadidal MANJAPPA.—They have considered these roads to be important.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Will the Government at least make a note of those roads that connect the bordering States and pass through Mysore State and request Government of India to declare them as National Highways?

Sri Kadidal MANJAPPA.—I am afraid, we cannot shoulder the additional financial responsibility.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—Have the Government been guided by any principle in the selection of these roads?

Sri Kadidal MANJAPPA.—Yes, the Government of India have been guided by definite principles.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—What are those principles, Sir?

Sri Kadidal MANJAPPA.—The principle is that roads connecting States are considered to be National Highways from the point of view of military and other considerations.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—I see from the answer that 317 miles of road are treated as National Highways. What is the principle involved in selection of these roads as National Highways?

Sri Kadidal MANJAPPA.—I cannot improve my answer.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—I would like to know from the Hon'ble Minister the reasons and the principle that has guided them in the selection of these bits of roads?

Sri Kadidal MANJAPPA.—They consider these roads to be very important. That is the principle involved.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—I cannot see any principle there. That is why I am asking the Hon'ble Minister to kindly tell me the principle.

Sri Kadidal MANJAPPA.—If the Hon'ble Member applies his mind, he will readily understand that some of these roads pass through two or three States and so they are treated as important.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—I see that a sum of Rs. 75 lakhs has been approved by the Government of India for 1954-55 and 1955-56; what is the amount granted this year?

Sri Kadidal MANJAPPA.—I have already answered this question, Sir. I have said six lakhs have been provided in the Budget and the Government of India have given eight lakhs and odd.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—I am sorry he refers to annual repairs. I am speaking of a special grant of Rs. 75 lakhs, granted by the Government of India for original works. What is the amount that is allotted this year for original works?

Sri Kadidal MANJAPPA.—I want notice.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—What is the nature of the original works that is proposed to be taken up?

Sri Kadidal MANJAPPA.—Bridges, widening of roads, etc.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿ. ಬಸಪ್ಪ.—ಈ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಹೈವೇಸ್‌ಗೆ ಇನ್ನೂ ಬೇರೆ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸುವ ಪ್ರಪೋಸಲ್ಸ್ ಏನಾದರೂ ಇವೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿ. ಬಸಪ್ಪ.—ಈಗ ಕಡೂರು ಮಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ಬಿ. ಎಚ್. ರೋಡನ್ನೂ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಹೈವೇ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅದನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿ. ಬಸಪ್ಪ.—ಆ ರೀತಿ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕೆಂದು ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಪ್ರಪೋಸಲ್ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿ. ಬಸಪ್ಪ.—ಈಗಲಾದರೂ ಕಳುಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಇದು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊತ್ತುಕೊಳ್ಳುವ ಸಮಯವಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ:

Tungabhadra Dam (Channel to Pakurthi Tank.)

Q.—347. **Sri A. BHEEMAPPA NAIK** (Molakalmuru).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) whether they are contemplating to bring Tungabhadra Dam waters for irrigation purposes in Molakalmuru Taluk;

(*b*) whether any survey has been made in this respect;

(*c*) whether they will undertake a survey to bring Tungabhadra water to Pakurthi Tank in Molakalmuru Taluk?

A.—**Sri Kadidal MANJAPPA** (Minister for Revenue and Public Works).—

(*a*) No.
(*b*) No.
(*c*) No.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Is there any prohibition to use these waters for any other area without the permission of the Board ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—If other States agree and if the Board agrees, there is no prohibition at all.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—I want to know whether the Government would find out the levels of this area just as a preliminary investigation.

Sri Kadidal MANJAPPA.—Preliminary investigation reveals that the levels do not permit.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Has an investigation been made ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—Yes.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—But in the printed answer, it is said that no survey is made.

Sri Kadidal MANJAPPA.—A preliminary investigation was made.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—When was it made and by whom, Sir ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—By our engineers.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—When was it made?

Sri Kadidal MANJAPPA.—Last year.

Sri A BHEEMAPPA NAIK.—Last year it had not yet come into our possession; how can any investigation be made ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—The matter came up before the Government last year; somebody suggested that it would be better to bring the waters of Tungabhadra to Pakurthi Tank in Molakalmuru; an investigation was made and it was said that the levels do not permit.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—I understand from certain sources that the level admits of water being brought to Pakurthi Tank from Tungabhadra. Would the Government kindly reconsider this aspect and ask the Department to cause investigations to be made only with reference to be Pakurthi Tank ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—Even with respect to this Pakurthi Tank, the opinion of the engineers is against it.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Are the Government aware that in Pakurthi Tank there is a huge leakage ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—I want notice.

Depressed Class Hostel at Kolar.

Q.—414. **Sri H. C. LINGA REDDY** (Malur).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether any plan and estimate have been prepared for the Depressed Class Hostel, now under construction at Kolar;

(*b*) if so, cost of the estimate;

(*c*) whether any tenders had been called for, for the construction of the building ?

A.—**Sri Kadidal MANJAPPA** (Minister for Revenue and Public Works)—

(*a*) Yes.
(*b*) Rs. 2,22,000.
(*c*) No.

Sri H. C. LINGA REDDY.—Was there a controversy in regard to the selection of the site for the said hostel, Sir ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—I am not aware of any controversy.

Sri H. C. LINGA REDDY.—Was this hostel attempted to be built at a place quite different from where it is now being built ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—There was no difference of opinion in the matter of selection of the site. It was all decided long ago.

Sri H. C. LINGA REDDY.—My question is, whether this Hostel building was attempted to be built at a place other than where it is built now ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—It was not found to be suitable.

Sri H. C. LINGA REDDY.—What was the amount spent for the construction of this building when it was attempted to be built in the other place near the tank ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—I am not in a position to give figures now.

Sri H. C. LINGA REDDY.—It is now admitted that this hostel building was attempted to be built at some other place which was later found to be unsuitable for the purpose; my question is, what was the amount spent in that place which was subsequently abandoned ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—No amount was spent.

Sri H. C. LINGA REDDY.—Has it not come to the notice of the Government that foundation had been laid in that place and some amount was spent ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—No.

Sri H. C. LINGA REDDY.—Have the Government come to know that the Engineering and Health Departments are opposed to the construction of this building even in the present place, Sir ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—I do not know.

Sri H. C. LINGA REDDY.—Did you consult the Health Department and the Engineering Department before you took up the building construction ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—I am aware that the Engineering Department has no objection; I am not aware of the Health Department being against the construction of the hostel building in its present site.

Sri H. C. LINGA REDDY.—My question is whether you consulted the Engineering Department and the Health Department before construction was taken up ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—I presume they must have been consulted.

Sri H. C. LINGA REDDY.—Is it not a fact that the building is in a pit, where there is a possibility of water collecting and stagnating ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—No.

Sri H. C. LINGA REDDY.—What is the arrangement made for draining off water ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—There is natural drainage and added to it, they propose to excavate drainage also.

Sri H. C. LINGA REDDY.—Is it not that drainage alone costs about Rs. 25,000 ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—No.

Kumudvathi Project at Marasarahalli.

Q.—438. **Sri K. PRABHAKAR** (Nelamangala—Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) what is the progress made in the preliminary survey work of constructing a project at Marasarahalli village across Kumudvathi river in Nelamangala Taluk;

(*b*) what is the amount already spent for this work during 1950;

(*c*) whether it is not a fact that this project when constructed will serve as a silt dam to the Thippagondanahalli Reservoir ?

A.—**Sri Kadidal MANJAPPA** (Minister for Revenue and Public Works).—

(*a*) No survey work has been conducted.

(*b*) Nil.

(*c*) No.

Sri K. PRABHAKAR.—When will the survey work be taken up, Sir ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—No survey work has been done.

Sri K. PRABHAKAR.—When will it be taken up ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—It will not be taken up.

Sri K. PRABHAKAR.—Is it not a fact that the Hon'ble Minister instructed the Department to examine the point and report the matter to Government ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—They have told me orally that it is not a feasible suggestion.

Sri K. PRABHAKAR.—Has the report been received in writing ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—No.

Sri K. PRABHAKAR.—Is it not necessary to get it examined and see whether it is feasible or not ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—It was discussed in some other place where the Hon'ble Member was also present; he knows it was discussed threadbare and it was the opinion of the engineers that it is not a feasible proposal.

Sri K. PRABHAKAR.—Shall I bring to the notice of the Government that no official of the Department has gone to the place and examined even in spite

Karnataka State Archives
(Department Library)
Accession No. (B) 4714
Date ....

(Sri K. PRABHAKAR)

of the fact that survey has been ordered during 1950 and still they are reporting that they have seen? Preliminary survey has been done in 1950 and Rs. 10,000 has been spent by the Government and now no examination has ever been made by anybody in spite of your instruction. Will the Government be pleased to see that the whole thing is examined and a proper report is sent to Government?

Sri Kadidal MANJAPPA.—I have discussed the matter with the concerned engineers at least half-a-dozen times. They are of the view that if a reservoir is constructed there, it will affect the reservoir at Thippagondanahalli.

Sri K. PRABHAKAR.—May I know the grounds on which they refuse to take up the work?

Sri Kadidal MANJAPPA.—That is the ground. They are of the opinion that the Thippagondanahalli reservoir will be affected.

Sri K. PRABHAKAR.—An alternate proposal to reduce the capacity of the project was being examined; is it completed?

Sri Kadidal MANJAPPA.—I want notice for it.

Sri K. PRABHAKAR.—Will the Government be pleased to see that the question is re-examined and a report is received early?

Sri Kadidal MANJAPPA.—I can only say that we must be bound by the decision of the technical men.

Sri K. PRABHAKAR.—Shall I bring it to the notice of the Government that without examining, without even taking the trouble to go to the spot, they are simply sending reports?

Sri Kadidal MANJAPPA.—We cannot presume so.

Sri K. PRABHAKAR.—May I ask the Government to tell me when and who examined this spot recently?

Sri Kadidal MANJAPPA.—The spot has been examined by a number of persons; recently I suppose nobody has gone there to examine. I want notice for that.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Question-hour is over.

QUESTIONS FOR ANSWERS ON THE DAY

(But not taken up)

Power Production at Shimsha (Engineering Survey).

Q.—6. **Sri S. KARIYAPPA** (Virupakshapura).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) whether it is a fact that an Engineering Survey has been conducted at (i) Iggalur, (ii) Ethambodi, and (iii) Dadamalli with a view to step up power production at Shimsha;

(*b*) the cost of that may be involved in respect of each of these schemes;

(*c*) the decision of the Government in the implementation of these schemes;

(*d*) the land that may come under submersion at each of the above three places;

(*e*) the number of villages that are likely to be affected?

A.—**Dr. R. NAGAN GOWDA** (Minister for Agriculture).—

(*a*) Yes.

(*b*) Cost for each site has not been worked out. However, please see reply to Question No. 16 (*b*) answered on 21st January 1954 (January Session, 1954).

(*c*) It is not proposed to take up the scheme.

(*d*) and (*e*) Kindly see replies to sub-questions (*d*) and (*e*) of Question No. 16 answered on 21st January 1954 (January Session, 1954).

Honnemaradu Project (Steps to include in Five-Year Plan.)

Q.—16. **Sri K. LAKKAPPA** (Channarayapatna).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) whether it is true that the Central Government have deputed some technical experts to submit a report about the Honnemaradu Project ;

(*b*) what steps our Government have taken to see that this Project is included in the First or the Second Five-Year Plan ?

A.—**Dr. R. NAGAN GOWDA** (Minister for Agriculture).—

(*a*) Yes.

(*b*) The Planning Commission have been addressed in the matter and detailed estimates are being sent to them shortly.

Beggary (steps to prohibit).

Q.—34. **Sri B. MADHAVACHAR** (Bhadravathi).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether they proposed to take action for removal of beggary throughout the State ;

(*b*) if so, what are the plans and proposals contemplated to be adopted ?

A.—**Dr. R. NAGAN GOWDA** (Minister for Agriculture).—

(*a*) Begging is prohibited under the Act for the Prohibition of Beggary 1944 (Act No. XXXIII of 1944) and it has been made applicable at present to the Cities of Bangalore and Mysore with effect from October 1946 and January 1949, respectively. With a view to achieve better results in this direction, a Sub-Committee was appointed to suggest measures for improving the working of the scheme and also to examine the possibilities of extending the Act to other parts of the State.

(*b*) The Sub-Committee have recommended for extending the Act to the District Headquarter Towns immediately and to other places in due course in the light of experience to be gained. The maintenance of institutions to be established in different places for the purpose will be a joint responsibility of both the Government and the Local Body concerned. The report of the Sub-Committee is being examined by the Central Beggar Relief Committee.

Q.—66. **Sri S. M. LINGAPPA** (Krishnarajpet).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether they have prepared an estimate for the construction of a Hospital Building in Bukinakere Village in Krishnarajpet Taluk ;

(*b*) if so, the action taken by them ?

A.—**Sri Kadidal MANJAPPA** (Minister for Revenue and Public Works).—

(*a*) Yes.

(*b*) The estimate is under scrutiny

Dispensary at Aghalaya.

Q.—68. **Sri S. M. LINGAPPA** (Krishnarajpet).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether they have received any representation from the villagers of Aghalaya in Krishnarajpet Taluk for opening a dispensary ;

(*b*) if so, what is the action taken by them ?

A.—**Sri T. CHANNIAH** (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

(*a*) Yes.

(*b*) The proposal to open a dispensary at Aghalaya is under consideration.

Dewans' Pensions.

Q.—157. **Sri V. R. NAIDU** (Malleswaram).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the number of Retired Dewans to whom the Government is paying pension in the State ;

(*b*) the amount that is being paid to each ?

A.—**Sri K. HANUMANTHAIYA** (Chief Minister).—

(*a*) 3.

(*b*)—

	Rs.
Dr. M. Visvesvaraya...	1,250 per mensem
Sir Mirza M. Ismail ...	2,000
Sri N. Madhava Rau...	1,250

Electric Power in Kolar Area (Conversion from 24 to 50 cycles).

Q.—240. **Sri G. NARAYANA GOWDA** (Mulbagal-Srinivaspur).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether they intend converting 24 cycles power into 50 cycles in the Kolar area ;

(*b*) if so, when ?

A.—**Dr. R. NAGAN GOWDA** (Minister for Agriculture).—

(*a*) Yes, except in the mining area.

(*b*) In about 2 or 3 years' time.

Prosecution against Police of neighbouring State (withdrawal).

Q.—418. **Sri H. C. LINGA REDDY** (Malur).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether the State Government had prosecuted Shri A. V. Raghavalu, Sub-Inspector of Police, Shri Narayana Reddy and Shri Muniswamy, Police Constables of Chittoor District of the former composite Madras State and now of the Andhra State for murder of a Mysore Citizen, near Nangli village within the State limits, in the First Class Magistrate's Court, Kolar, recently ;

(*b*) whether the State Government has withdrawn the prosecution ;

(*c*) if so, the reasons therefor ?

A.—**Sri H. SIDDAVEERAPPA** (Minister for Home and Industries).—

(*a*) Yes.

(*b*) Yes.

(*c*) The decision for withdrawing the prosecution is based on reasons of State.

Water Supply to Lakkavalli Village

Q.—630. **Sri T. C. BASAPPA** (Tarikere).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) when the estimate was prepared for the supply of water to Lakkavalli village ;

(*b*) whether the same is sanctioned; if so, on what date and for how much ?

A.—**Sri Kadidal MANJAPPA** (Minister for Revenue and Public Works).—

(*a*) During November 1949.

(*b*) Not sanctioned. Modified proposals are under consideration.

RAJPRAMUKH'S RECOMMENDATION

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I have received the following Order from the Rajpramukh :

> " In pursuance of clause (1) of Article 205 of the Constitution of India, I, Jaya Chamaraja Wadiyar, Rajpramukh of Mysore, do hereby direct that the statement showing the grants aggregating the amount indicated hereunder as detailed in the statement of Estimates annexed be laid before the October Session, 1954, of the Legislature.

Voted

Expenditure met from	Rs.
Revenue	30,79,400
Capital	75,00,400
Loans and Advances	7,38,000
Total	1,13,17,800

Charged	
Expenditure met from Revenue	Rs. 10,700
Grand Total	1,13,28,500

JAYA CHAMARAJA WADIYAR,
Rajpramukh of Mysore.”

ADJOURNMENT MOTION

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Yesterday, I promised to take up the consideration of the Adjournment Motion tabled by Sri Mulka Govinda Reddy. I will read the Adjournment Motion:

> “This House do now stand adjourned to discuss a definite matter of urgent public importance and of recent occurrence, to wit, the failure of Government to take adequate steps during the Dasara Procession at Mysore on the 7th October 1954 resulting in the death of one person and several injured.”

I think, the concerned Minister is likely to make a statement in this connection. He is engaged in the other House and so, we shall take this up after he returns. Then I will give my ruling.

Sri Mulka GOVINDA REDDY (Chitaldrug).—As soon as the question hour is over, adjournment motions would be taken up; that is the procedure. I really cannot understand how the Minister adjourned himself from this House when such an important motion was going to come up before this House.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—It is in order to facilitate the Hon’ble Member himself, I proposed to take this up after the Minister returned from the other House. Though nothing prevents me from giving my ruling straightaway, I said we shall wait until he comes.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—I appreciate that. I want the Minister to be present here and make his statement.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—He will be present here when the motion is going to be discussed.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—My point is that knowing full well that this adjournment motion will be taken up after the question hour, why did the Minister go?

Mr. DEPUTY SPEAKER.—He has gone with my permission.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK (Molakalmuru).—His suggestion is, because it is taken up, the Minister should have been present here and make a statement. Whatever it is, when once it is taken up . . . .

Mr. DEPUTY SPEAKER.—He says that adjournment motions should be taken up after the question hour is over. In order to satisfy the condition laid down in the rules, I have read the adjournment motion; otherwise, I would have taken this up when the Minister returned. I have not given my ruling. It satisfies the conditions.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—I am not questioning your taking it up afterwards. I am questioning the propriety of the Minister.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—As I told you, he has taken my permission and gone because he has to answer interpellations in the other House. It is all a question of adjustment.

ELECTIONS.

(1) Board of Industries.

Sri K. HANUMANTHAIYA (Leader of the House).—Sir, I move:

> “That this Assembly do proceed to the election of three members to the Board of Industries under Section 4 of the Mysore State Aid to Industries Act, 1951, in the manner set out in rule 11 of the Mysore State Aid to Industries Rules, 1951.”

Mr. SPEAKER.—The question is:

> “That this Assembly do proceed to the election of three members to the Board of Industries under Section 4 of the Mysore State Aid to Industries Act, 1951, in the

(MR. SPEAKER.)

manner set out in rule 11 of the Mysore State Aid to Industries Rules, 1951."

The motion was adopted.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The Chair desires to inform the House that for the purpose of election of three members to the Board of Industries, the office of the Secretary will be open to receive notice of candidature up to 3 P.M. on Wednesday, the 13th October 1954 and that the election, if necessary, will take place on Friday, the 15th October 1954 in the Assistant Secretary's room between the hours of 3 P.M. and 5 P.M. The election will be conducted in the manner set out in rule 11 of the Mysore State Aid to Industries Rules, 1951 in accordance with the principle of proportional representation by means of the single transferable vote.

(2) Committee on Public Accounts.

Sri K. HANUMANTHAIYA (Leader of the House).—Sir, I move:

> "That this Assembly do proceed to the election of six members to the Committee on Public Accounts in accordance with rule 134 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Mysore Legislative Assembly."

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The question is:

> "That this Assembly do proceed to the election of six members to the Committee on Public Accounts in accordance with rule 134 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Mysore Legislative Assembly."

The motion was adopted.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The Chair desires to inform the House that for the purpose of election of six members to the Committee on Public Accounts, the office of the Secretary will be open to receive notice of candidature up to 3 P.M. on Thursday, the 14th October 1954 and that the election, if necessary, will take place on Monday, the 18th October 1954 in the Assistant Secretary's room between the hours of 3 P.M. and 5 P.M. The election will be conducted as laid down in sub-rule (2) of rule 134 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Mysore Legislative Assembly in accordance with the principle of proportional representation by means of the single transferable vote.

(3) Estimates Committee.

Sri K. HANUMANTHAIYA (Leader of the House).—Sir, I move:

> "That this Assembly do proceed to the election of twelve members to the Committee on Estimates in accordance with rule 137 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Mysore Legislative Assembly."

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The question is:

> "That this Assembly do proceed to the election of twelve members to the Committee on Estimates in accordance with rule 137 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Mysore Legislative Assembly."

The motion was adopted.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The Chair desires to inform the House that for the purpose of election of twelve members to the Committee on Estimates the office of the Secretary will be open to receive notice of candidature up to 3 P.M. on Friday, the 15th October 1954 and that the election, if necessary, will take place on Tuesday, the 19th October 1954 in the Assistant Secretary's room between the hours of 3 P.M. and 5 P.M. The election will be conducted as laid down in sub-rule (2) of rule 137 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Mysore Legislative Assembly in accordance with the principle of proportional representation by means of the single transferable vote.

PAPERS LAID ON THE TABLE

Sri K. HANUMANTHAIYA (Chief Minister).—Sir, I have laid on Table :

(*a*) the Schedule of Demands for Supplementary and Additional Grants for the year 1954-55.

(*b*) the list of promises made by Government during Budget Session of Legislative Assembly, 1953 and action taken thereon.

Sri T. CHANNIAH (Minister for Public Health and Local Self-Government).—Sir, I lay on the Table :

(*a*) copies of Notifications Nos. L. 1859—ML. 123-3-3, dated 22nd May 1954 and L. B. 2907—V.P. 40-54-2, dated 16th June 1954, issued under the Cattle Trespass Act, 1871 ;

(*b*) copy of Notification No. T. 1330—R.T. 158-53-17, dated 25th June 1954, issued under the Motor Vehicles Act, 1939.

PRESENTATION OF REPORTS.

Sri K. HANUMANTHAIYA (Chief Minister).—Sir, I beg to present the report of the Public Accounts Committee on the Appropriation Account of 1950-51 and the Audit Report, 1952 and Finance Accounts, 1950-51 and the Audit Report, 1951.

Sri B. NARAYANASWAMY (Chairman, Estimates Committee).—Sir, I beg to present the second report of the Estimates Committee.

MYSORE BOARD OF REVENUE BILL, 1954.

Motion to consider.

Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—Sir, I beg to move :

> "That the Mysore Board of Revenue Bill, 1954 be taken into consideration."

Mr. Speaker, Sir, this is a very important measure. Till now there were no statutory bodies in Mysore to dispose of revenue and other appeals that came up before Government. The Revenue Minister and other Ministers are exercising the appellate powers under the Land Revenue Code and various other enactments. The bulk of the appeals has gone up to such on extent that the Minister whose main responsibility is to lay down policies cannot dispose of these cases and he cannot find adequate time to hear and dispose them of. Sir, in the year 1952-53 the Government received 464 appeals. In the year 1953-54, 464 appeals were received. In the year 1954-55, up-to-date, we have received 311 appeals. In the year 1952-53, 48 Muzrai appeals were instituted ; in the year 1953-54, 40 appeals were received and in 1954-55 so far we have received 18 appeals. When I took charge, the opening balance was 354 and that year 465 were instituted, out of which 448 were disposed of. Added to it, the Revenue Minister is required to dispose of sales-tax revision petitions and tenancy revisions. In the year 1952-53, 225 revision petitions were instituted. In the year 1953-54, 120 petitions were entertained. This year, so far 70 have been entertained. Hon'ble Members can just imagine the volume of work that a Revenue Minister is required to do. He has to hear the appeals and write judgments.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR (T.-Narasipur).—Why do you take the trouble ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—To avoid that trouble I have brought this Bill before you so that you may give your consent very early.

1-30 P.M.

Sri J. MOHAMED IMAM (Jagalur).—On a point of clarification, I want to seek some information at the hands of the Revenue Minister. Does this Board take the place of the Government or of the Revenue Commissioner or the Excise Commissioner ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—I will explain. The Bill proposes to constitute a Board which will consist of the Revenue Commissioner, the Excise Commissioner and the Commissioner for Local Self-Government and any other officer if the Government deem fit to appoint. The Board will exercise all the appellate and revisional powers

(SRI KADIDAL MANJAPPA.)

exercisable by the Revenue Commissioner, the Muzrai Commissioner, the Commissioner for Land Records, the Excise Commissioner, the Commissioner for Sales Tax, the Commissioner for Local Self-Government and the Commissioner for Stamps. It will also exercise all appellate and revisional powers exerciable by the Government under various other enactments against the original orders passed by the Revenue Commissioner, the Muzrai Commissioner, the Commissioner for Land Records, the Excise Commissioner, the Commissioner for Sales Tax and the Commissioner for Local Self-Government. The Board will also exercise such other powers as may be assigned to it under any enactment. Government may, subject to such conditions, confer or entrust upon the Board additional powers and functions. It is proposed to provide for calling reports from the Board wherever the Government finds it necessary. How the Board has to exercise the powers will be matters which will be described in the rules. Provision for revision against the orders of the Board to the Government is provided for in some cases.

There is also provision for the Board to review its own orders in certain circumstances. I think this is a non-controversial measure. It is necessary in the interest of the general public as well as in the interest of the Government itself. I hope that this measure will get your unanimous approval.

ADJOURNMENT MOTION.

Accident during Dasara Procession.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I think we will now take up the adjournment motion. I will read it once again for the benefit of the Hon'ble Home Minister.

This adjournment motion has been tabled by Sri Mulka Govinda Reddy. It is as follows:—

> "This House do now stand adjourned to discuss a definite matter of urgent public importance and of recent occurrence, to wit, the failure of the Government to take adequate steps during the Dasara procession at Mysore on the 7th October 1954, resulting in the death of one person and several injured."

(SRI MULKA GOVINDA REDDY rose)

Mr. DEPUTY SPEAKER.—If the Hon'ble Minister wants to make a statement before I decide upon the admissibility or otherwise of the motion, I would like to hear him first and then the Hon'ble Member.

Sri H. K. VEERANNA GOWDH (Maddur).—Sir, on a point of clarification. It is doubtful whether the matter is placed before the House at all, because the Chair has not admitted it as yet.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I have not admitted it as yet.

Sri H. K. VEERANNA GOWDH.—So, is it not better for us to listen first to the mover of the motion and then the Home Minister may make a statement? There is nothing for the Home Minister to make a statement now without our knowing what the facts are.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—My difficulty is this. Supposing the Home Minister makes a statement satisfactory to the mover, then he may not press for its admissibility—I do not know. If he convinces him, then there will be no need for him to move his motion. So, it is better that the concerned Minister makes a statement on such an important adjournment motion tabled. It is the Minister who will be in a position to make a statement. In spite of the statement, if the mover still wants to press his motion on his own grounds, then the Chair will be in a position to give a ruling. But, if according to you, the mover is given an opportunity now to speak, then again the Minister may want an opportunity to make a statement and then upon that statement the mover may like to say something more. That is why I say........

Sri H. K. VEERANNA GOWDH.—But, a discussion may ensue on the statement by the Minister.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—No. Unless I admit the adjournment motion, there cannot be any discussion.

Sri H. K. VEERANNA GOWDH.—The mover of the motion has got to make out a case for the admissibility of the motion. Then I feel that the Home Minister is to be called upon to make a statement if that is necessary.

Sri J. MOHAMED IMAM (Jagalur).—I rise to a point of order. The Chair has definitely given a ruling that the Home Minister shall make a statement. In pursuance of the direction given by the Chair, I request the Hon'ble Home Minister to make his statement.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—He has not said anything against.

Sri J. MOHAMED IMAM.—The Chair has given a ruling already.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The Hon'ble Member is only making a suggestion.

***Sri A. BHEEMAPPA NAIK** (Molakalmuru).—I beg to suggest that there are two sides to this case. One is, the Home Minister is saying that the motion is not admissible ; that is one thing. But the Minister making a statement as to what has happened is quite a different thing. Therefore, before the Home Minister makes a statement or takes a definite stand as to its admissibility or otherwise, it is for the mover of the motion to make out a case in the first instance that the matter is of recent occurrence and is of public importance and is urgent. Without making out a case, it should not be proper for the Home Minister to make any statement or take any definite stand. So I would suggest that the mover of the motion may kindly be allowed to show how the matter is urgent and is admissible. Then the Minister can oppose it. Even when he opposes, if he makes a statement satisfactory to the mover, he (the mover) may not press it later even though it is of recent occurrence. Therefore it is necessary that the mover should make out a case before it is taken up for discussion. That is usual.

Sri H. SIDDAVEERAPPA (Minister for Home and Industries).—Sir, may I make a statement ?

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Just one minute. Sri Bheemappa Naik, I would suggest to you to clarify your position. The Home Minister is not going either to oppose or support the motion. He is not going to give a ruling whether it is admissible or not. It is the Chair that does it.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—It is not his giving a ruling, Sir. He can also oppose it and say that the motion is not admissible.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—But this is not the stage at which he can oppose it. This is an important matter on which he has got to say something in the form of a statement. The mover will certainly be given an opportunity to say what he wishes to say on the adjournment motion.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—The rule or the convention all along is that the mover makes the motion and it is for him to say how the matter is urgent and clarify the position and then leave it to the Minister concerned either to accept it or reject it. This has been the practice all along.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—May I make a statement ?

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Yes.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—During the time of your predecessor, when such questions used to come up, the practice was to call upon the Minister concerned to make a statement and then it was for the Chair to decide whether to admit the motion or not. We have today followed the same procedure.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I think there is nothing wrong in it.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Sir, the adjournent motion tabled by the Hon'ble Member for Chitaldrug is to the effect that the unhappy and unfortunate incident that happened on 7th October 1954 to which I will presently advert, happened as a result of the failure of this Government to take adequate steps during the Dasara procession at Mysore on 7th October 1954. No doubt it is a matter, as you were pleased to observe already, of great importance and of recent occurrence. My statement now before the House will be to confine myself only to this aspect of it, namely

---

* Indicates that the speech has not been revised by the Member concerned.

(SRI H. SIDDAVEERAPPA.)

whether the unfortunate incident happened as a result of the failure of the Government to take adequate steps during the Dasara procession. Briefly, Sir, I will recapitulate for the convenience of the House certain salient facts concerning this incident. To begin with I refer to the Press Note issued by the Deputy Commissioner of Mysore District on 8th October 1954.

Sri H. K. VEERANNA GOWDH.—Sir, may I submit, that the Home Minister is answering the charges against the Government ? That means, indirectly before the motion is admitted, he is answering. But the motion is not admitted.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I think the Hon'ble Minister may merely make a statement. As the Hon'ble Member says the motion is not before the House for discussion as yet. You can merely make a statement on the incident. The question of admissibility will come later on.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Sir, I am making only a statement of fact. The facts concerning that incident on 7th October 1954 have been detailed and catalogued in the Press Note issued by the Deputy Commissioner, Mysore District on 8th October 1954. I need not dilate much upon it. This incident happened on 7th October 1954 as a result of bullocks that were drawing the gun carriage to the Banny Mantap on 7th October 1954 getting frightened by the noise of the æroplane which flew very low. The bullocks ran helter skelter thus causing this unhappy incident. Since the bullocks began to run away with the cart yoked on, naturally there was a general stampede. This incident happened right in the middle of the Sayyaji Rao Road where thousands of people had thronged to witness the Dasara procession on that day. In the general stampede that ensued 33 persons received injuries. 25 of them were admitted as in-patients and 8 were treated as out-patients. Out of the 25 that were admitted as in-patients, unfortunately one died in the hospital at 4-20 P. M. and the remaining continued to be in-patients in the hospital. One on the very same day got discharged in spite of medical advice; two have been subsequently discharged on 10th October 1954 and the remaining continued to be in-patients in the hospital. Out of those that remained in-patients the doctor's opinion is that seven of them have received fractures. And all the fractures are simple ones. Two have received serious lacerated injuries while the rest are all simple injuries. These fractures, according to medical opinion, are as a result of the general stampede that ensued and not due to any direct impact of the bullocks or coming in contact with the gun-carriage. The Doctors have further assured that all of them have got over the serious stage and according to their opinion some of them may have to stay in the hospital for a period of one week. In this connection, it may not be out of place for me to mention that immediately after this incident took place, medical aid was provided. The District Superintendent of Police and the First Class Magistrate who was on duty in that particular area got a private car, the D.S.P's car and a police van and immediately sent the injured to the hospital for treatment. Prompt action was taken almost within a few minutes. This is so far as injuries are concerned. But as to how exactly it has happened, is a matter on which I would like to place certain facts before this House.

This incident, Sir, arose out of the bullocks getting frightened on account of the æroplane flying at a low level. This low level flight was arranged by the Hindustan Aircraft, Ltd., Bangalore as an adjunct to the activities of the Dasara Exhibition. It is worthwhile in this connection to note that the District Magistrate, as early as 24-9-54 forewarned, as it were, that it may not be advisable to have acrobatic flights and low level flights especially at a time when there will be lakhs of people gathered in Mysore during Dasara.

Further Sir, I am given to understand that this flight was by one Squadron Leader S. Singh of the Indian Air Force and the plane was bearing registration No. 9 of 488.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Whose plane was it ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Indian Air Force Plane. It is mentioned that the plane left Mandakalli Aerodrome on or about 3 p.m. and was forced to ground at 3-55 p.m. on account of an alarm given by the Palace Authorities as well as by the Police. It is mentioned, Sir, that the height at which this plane was flying, to a layman's estimate, was about 100 feet—as low as that. But anyway it may be stated without fear of contradiction, that the plane was flying at least within thousand feet which is the minimum height prescribed in the Indian Aircraft Rules, where flying below thousand feet is prohibited under rule 23 of that Act. I may also mention here in this connection that this flight and this unhappy incident took place more than an hour before the actual Dasara procession commenced. Dasara Procession, if I remember correctly, started from the Palace at about 4-16 p.m. This incident took place between 3 and 3-30 p.m.

Sri H. K. VEERANNA GOWDH.—The gun-carriage was not part of the procession ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—The actual procession I am referring to commenced when His Highness climbed the Ambari on the elephant in the Palace precincts. It may be worthwhile in this connection to refer to a Press statement issued by Sri H. N. Pallegar, Huzur Secretary to His Highness the Maharaja, which is reported in the "Deccan Herald" dated 10th October 1954, wherein it is stated that long before this incident happened, when the same plane was flying over the Palace even the elephant on which the 'Howdah' was fixed became panicky. It was feared that even that may go out of control. And immediately, as soon as that matter was known, the ærodrome was contacted and asked to stop the plane flying over the Palace. Unfortunately, instead of stopping flying, the pilot diverted his attention towards Sayyaji Rao Road. It is mentioned, while ascending, the plane produced such a terrific noise as to scare away the bulls, etc :

> "The elephant on which the Howdah was being fixed was feeling very restless because of the noise of the plane and was not standing steadily in one place. I had to telephone to the ærodrome and request the officer-in-charge to instruct the pilot of the plane to withdraw from the area over the Palace immediately in order to keep the *ambari* elephant calm and steady."

Hence this my version makes probable. Of course, I am not called upon to make a statement. I am only placing the facts that the bullocks were scared away on account of acrobatic feats done by this pilot. I am also given to understand that the same bullocks were being made use of for the last several years to haul this gun-carriage. They were sturdy animals—Sindhi bulls, well built and as soon as they were scared away, it was not possible for the driver and his assistants to control them.

Apart from these things, Sir, it is very doubtful whether in the Indian Air Force Act, this flight was admissible according to rules. In this connection, the District Magistrate has contacted the authorities and has issued a 'show cause" notice to explain the circumstances under which the plane was flying on that day in Mysore. The matter is yet under correspondence.

With regard to the steps taken by the Government to attend to the injured, the Chief Minister and I visited the hospital the next day and instructed the doctors and others to give proper medical treatment. The Deputy Commissioner has issued an order on 9th October 1954 stating that the attendants will have to be fed at Government cost. Not only that, if they wanted any help from their homes, they were allowed to bring those that can help them at Government cost. Further, transport facilities will be arranged for them to reach their homes as soon as they are completely recovered. Necessary amount has been kept at the disposal of the authorities to attend to these. I have placed all these facts before you and the House in order to show what exactly happened

(SRI H. SIDDAVEERAPPA.)

on that day. I am quite sure that nowhere the officers or those who arranged the procession come into the picture. Much as the Government deplore the unhappy and the unfortunate incident, the officers of Government do not come into the picture at all. It happened purely as an accident far beyond the control of the officers.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Sir, I never expected . . .

Sri M. MADIAH (Nanjangud Scheduled Castes).—Sir, on a point of order. The Hon'ble Member who has sponsored the motion should be allowed to speak only when the motion is taken up for discussion. If the Chair rules that the motion is in order under rule 43 of the Rules of Business of the House, then only the Hon'ble Member who has sponsored the motion should be allowed to make his observations. If objection is taken by any side of the House, then the permission of the House should be sought. I want to know whether the motion is declared to be in order, before Sri Mulka Govinda Reddy proceeds further.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I have asked Sri Mulka Govinda Reddy to speak only on the question of admissibility, not on the question of merits. You please leave it to me.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Sir, with due deference to the Ex-Deputy Speaker of olden days, I must submit that when the Hon'ble Home Minister has made a statement in accordance with the permission given by the Chair, then the mover of the Adjournment motion can to a reasonable extent be allowed to go into the merits. He must also be given an opportunity.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I have asked the mover of the motion to ventilate his views.

2 P.M.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Sir, the motion for adjournment that has been tabled by me is in order for the following reasons. The incident that occurred on 7th October 1954 at Mysore is of recent occurrence and is definite. It is a matter of public importance for this reason that this Dasara procession is being organized every year for the last so many years.

Sri H. K. VEERANNA GOWDH.—Not every year.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Last year, it was stopped due to some other reason. Anyway, the public of Mysore and people from outside come to Mysore during Dasara and participate in the celebrations and procession, so much so it is of public importance. I never expected that the Home Minister would go to the extent of defending or of saying that there was no failure on the part of the authorities in preventing such a calamity. That is not an occasion to defend the action of Government and to say that there was no failure and they did everything to see that such a thing did not happen. The action they have taken after the incident is not before the House. No doubt, they have visited the hospital and consoled the injured and their families and gave facility and help to them; they have done that; it is really admirable. But that is not the point at issue. The point is, that Government have failed to take adequate steps by which they could have prevented this calamity. Therefore, Sir, this is a motion admissible under the rules. According to the statement of the Minister himself, the District Magistrate on 24-9-1954 had warned the aerodrome authorities that such a flight should not be resorted to. Therefore, Government did not take adequate precaution; they could have easily prohibited the flying of the plane on that particular day.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Sir, the Member is trying to argue the case which he should not. He has stated how the matter is of public importance and it is for the Speaker to give a ruling whether it would be taken up for consideration and if so, at that time. This is not a stage where he can make out a case for this motion.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Because the Home Minister made a detailed statement defending the Government, I had to make this statement.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Sri Veeranna Gowdh raised an objection that there was no precedent of this kind.

Sri H. K. VEERANNA GOWDH.—I did not say anything about the precedents. A doubt arose in my mind whether it was in order if a statement is to be made by the Home Minister even before the mover of the motion made out a case for the admissibility of the motion.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Anyway, there is a precedent. I want to bring to your notice that a similar motion was tabled by Sri Mulka Govinda Reddy himself some time past and the present procedure was adopted.

Sri H. K. VEERANNA GOWDH.—That is all right, Sir.

Sri S. GOPALA GOWDA (Sagar—Hosanagara).—When an adjournment was tabled by me regarding Mattedoddi, the Speaker himself admitted that he adopted an incorrect procedure in allowing the Minister to make a statement.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Now, I have examined all aspects of the question. I think the matter is of importance; there is no doubt. Since it was important, I asked the concerned Minister to make a statement which he did accordingly. The mover of the motion has also explained the case. Though the matter is of importance, it is not very urgent in the sense, that it should be permitted to interfere with the normal work of the House. So, I rule the adjournment motion out of order.

MYSORE BOARD OF REVENUE BILL, 1954.

Motion to consider. (contd.)

Sri A. BHEEMAPPA NAIK (Molakalmuru).—Sir, I want to know whether the Revenue Board Bill has been brought here for the consideration of the House now alone.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The Minister has moved the consideration motion; I will put it now.

Motion moved:

> "That the Mysore Board of Revenue Bill, 1954, be taken into consideration."

* **Sri A. BHEEMAPPA NAIK.**—Sir, this is really a very important measure and I must congratulate the Government for having brought this. This will not only lighten the work of the Minister but it will quicken the pace of the judgment. But, Sir, as it stands now, instead of quickening the pace, the Bill certainly works the other way. Here, the authority that sits in judgment over the orders of the Deputy Commissioner also becomes the authority sitting in judgment over the appellate side. I do not know whether there is such a provision anywhere. The Board consists of the Revenue Commissioner, the Excise Commissioner and the Commissioner for Local Self-Government. If one or the other officer is on tour, instead of these appeals being disposed of in months, years may be taken. The very objects with which we urged for the constitution of such a Board will be nullified by putting these officers in the Board. It is very strange that an authority who decides a particular case, himself becomes the appellate authority. The status of the Board is to decide appeals or revisions against the orders of the State officers, not the Deputy Commissioner. The powers of the Revenue Commissioner is to decide appeals against the orders of the Deputy Commissioner. The Board is given that power now. Then, what about the Revenue Commissioner? Is he relieved of the work that he is doing at present or does he sit in judgment over the orders of the Deputy Commissioner and again sit in judgment in the Board over his own orders passed as the appellate authority? This is not clear. There will be three members in the Board. One or the other will be on tour. Or, before they fix up their touring programme, they must consult each other to fix up their tour and nobody will agree for a definite time because each will have to go at different times. Therefore, the sitting of the Board

(SRI A. BHEEMAPPA NAIK.)

itself is doubtful, and the accumulation of work would be so big that the Board will never be able to finish the work allotted to it. That would be the position of forming a Board as proposed just at present. The Hon'ble Minister for Revenue, while trying to disburden himself of certain work, is also trying to disburden the work of his subordinates. While doing so, he has not looked into the aspect of accumulation of the work that would naturally occur if all these three or four officers are made to sit as a Board. Therefore, I suggest that these matters are to be thrashed out in a Select Committee.

Sri K. HANUMANTHAIYA (Chief Minister).—Do not thrash; only discuss. (*Laughter.*)

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—All right, Sir; I will accept the amendment of the Chief Minister; we will discuss there. This Board should not consist of these officers as is proposed in the Bill, but it should be only just like a Bench which should function throughout the year. They should not be executive officers; they must be exclusively of the type of judges. In Madras the function of the Board is quite different. The Heads of Departments have independent powers. The Board does not interfere, unless it be in a form of revision. Therefore, Sir, I would suggest that this Bill be sent to either a Select Committee or a Joint Select Committee, if necessary.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR (T.-Narasipur).—Sir, I would like to place before this House my views with regard to this Revenue Board Bill. I heard with rapt attention the speech delivered by the Hon'ble the Revenue Minister. I am surprised to see how he wants to try to get rid of the trouble that he had all these years. By a provision in clause 6 of this Bill, Government have retained the power to call for any record from the Board and hear the party and reverse the decision of the Board, if necessary; for, a person who is aggrieved by the decision of the Board naturally approaches the Government with an application praying for calling for the records. Government, therefore, will continue to have the same kind of trouble that they are having today. They will never be rid of the trouble as they anticipate. After all, as the Government put it, the Board is to be constituted for the purpose of expediting the disputes now which are large in number and further to relieve the Government or the Minister the trouble of hearing the parties and other things. I wish to place before the House the way in which such things are done in the neighbouring States of Bombay and Madras. In Bombay the tribunal is working under the Revenue Appeal Tribunal Act of 1938. Its composition is as follows. It shall compose of such number of members possessing such qualifications as may be prescribed by rules. And under Section 6 of the Tribunal Act of Bombay, there is no appeal against the decision of the Board. But in Mysore the Government have reserved the right of calling for records of the Board under clause 6. I entirely oppose that. In Madras, the tribunal is working under various enactments. The first enactment is of the year 1803 and subsequently in 1894 there is another enactment. These two regulations do not lay down the composition definitely. The Board consists of Government Officers to expedite disposal of disputes. In these two Regulations, nothing is mentioned about the appeal powers of the Government. The tribunal in Madras is subject to different Acts. If an appeal is not heard by the Board that is governed by a particular Act, no specific provision is made in the Madras Regulation about the powers of appeal to Government. Well, I have heard that in the Government of India even the Ministers were prohibited from hearing appeals. After the introduction of the Constitution of India, nowhere it has been specifically mentioned, but prior to that I have heard that the Ministers of the Government of India were not hearing any appeals as they are doing in the Mysore State. Therefore, reservation of power to call for records in disputes under this Bill is not called for. There is no use introducing such a Bill. You can as well continue the present system. Now, there are two stages provided for an aggrieved party beyond the orders of the Deputy Commissioner. The first appeal is to the Departmental Head and the next appeal is to the Government. As it is, according to this Bill, instead of the Departmental Head, we will have the Board. That is correct and instead of the Government, we have the Board. It satisfies. But by clause 6 Government will call for the records. That means, once again there will be a hierarchy of officers and that will nullify the effect. What the Government want to give to the Board in one hand is taken away by the other hand by clause 6. If clause 6 is deleted, then I will agree to this Bill. But if it remains, there is no use in introducing this Bill. In no other State such a thing is being done. That is so far as the powers of the Government are concerned. As it is, there will be a good lot of delay. Because all the officers of the Board are executive officers. They will have touring programmes and will not stay in their headquarters.

Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—What is the position in Madras?

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—They quickly do it. There also the Government do not call for records.

Sri Kadidal MANJAPPA.—That is your objection. I have understood that.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR (T.-Narasipur).—I entirely agree with you that in Madras also they are executive officers and the executive officers are made members of the Board.

The other viewpoint that I want to impress is this. Under clause 3 Government desire to constitute a Board with a certain number of officers. They have also retained the power of nominating any other officers, if necessary. I strongly feel an officer of the Judicial Department not below the rank and status of a District Judge should be member by a definite provision. In addition to the names of Revenue Commissioner, the Excise Commissioner, the Commissioner for Local Self-Government, if you mention the membership of the officer of the Judicial Department not below the rank of District Judge, I think that will be good. Because the Board has to deal with several matters which may have some bearing on the legal profession. I do not mean to say that the departmental heads will not be in a position to do it. But I am of the opinion that the inclusion of an officer of that type will be helpful for quick settlement of disputes. The Board as such will no doubt require the help of such an officer.

Then, I see in the Statement of Objects and Reasons that no expenditure is stated to be incurred for the staff. I would like to know how the Board will have its secretariat maintained. It may be that the Government are thinking of retrenching some staff in some other department and pass them on to this Board. But, all the same, the expenditure is to be booked under some head of account. There may not be additional expenditure. But, I am afraid, there may be some expenditure, because the volume of work is very heavy and therefore what the financial commitment is should have been pointed out to us.

Therefore, if the Government straightaway declare that they are prepared to withdraw the Bill, that will be good. Otherwise, I believe the matter has to be gone through in detail and that can be better done in a Select Committee.

Sri M. LINGANNA (Nanjangud).—A long-felt need is being attempted to be fulfilled now by this Revenue Board Bill. I have read the provisions of the Bill completely. No doubt the effort of Government to get themselves rid of the powers of appeal over the orders passed by the State officials will commend itself. And also by this Bill an authority is set up. It will completely free the Government of the duties of administration of justice. The Hon'ble the Revenue Minister is aware that the executive head of a democratic government will have to be completely free and will have to completely devote himself in laying down policies. I believe that this principle will have to be adumbrated in this Bill. We have

(SRI M. LINGANNA.)

to see how far that principle is fulfilled by this Bill. I have read the provisions in the Bill. Revisional powers are vested in the hands of the Government over and above the orders of the Board. Once again the executive authority of a democratic set-up of Government will not be free from hearing appeals.

Sri Kadidal MANJAPPA.—There is no appeal.

Sri M. LINGANNA.—I am sure it is so even on the revisional side. The intention with which this Bill is brought forward, namely, not to hear appeals, shall not be achieved as long as the revisional powers are retained. Even on the revisional side there will be the same quantum of work thrust upon them. Because every party shall have a right to prefer an application on the revision side, over the orders passed by the Board. So I am sure that the work on the revision side cannot be lessened. But taking it for granted that the work on the revisional side will be almost equal to that on the appeal side, the same amount of work there will be and what they hoped that the executive should be free for several administrative matters will not be achieved. So I am sure that the Government or the Member in charge of the Bill will once again bestow thought and revise the provision in respect of revisional powers of the Government.

2-30 P.M.

Why I say this is that the executive in a democratic set-up should be completely free from hearing appeals or hearing applications on the revisional side. I have heard my friends saying often-times that by these appeals whether on the revenue side, excise side or sales-tax side, etc., most of the time of the Ministers will be taken away and there will not be proper time left for administrative work. So, Sir, it would be better and also we are accepting a principle, a most laudable principle, of keeping the executive free from all this judicial nature of work and allowing them to devote their full attention for administrative purposes. I submit that the deletion of the revisional powers retained in this Bill will do well and will augur better for the Bill.

Sir, with regard to the constitution of the Board, the Bill seeks to imitate the model of Madras. But even this aspect of the question needs some revision for this reason that most of the Heads of Departments are put as Members of the Board. Whether the expediency or economy should take priority over the necessities of the situation is a matter for investigation and is also a question to be examined in detail. The constitution of the Board as it is does not expedite matters. Probably that is the reason why Government have taken powers to nominate other members to the Board as it finds necessary. That seems to be the reason why powers have been sought to be taken by Government in case some of the Members of the Board would not be in a position to attend because of their urgent pre-occupation within the State or without. So, Sir, whether the constitution of the Board as it is provided in section 3 of the Bill would expedite the disposal of the work before the Board may have to be re-examined.

But in the terms of the Bill, the constitution of the Board has not solved any financial commitment. So far as judicial matters are concerned, even if the State were to spend a certain amount from the State exchequer, I believe the Government should not hesitate to spend to a reasonable extent possible. Suppose a Board independently of the Heads of Departments is constituted; I am of the opinion that the expnditure that the Government will have to incur on this account will not be much. Let us therefore think of such a Board consisting of three members wholely chosen from among the retired Judges of the High Court or retired District Judges. My idea is that the expenditure that we may have to incur by the constitution of such a Board would not be too much and what would be the effect of the constitution of such a Board is a matter for examination. Now the difficulty that we would be feeling by setting up a Board purely consisting of Heads of Departments would not be there; because it is an independent Board without executive power, it will work full time; the question of delay would not arise and the matters that would come up before the Board would be greatly expedited; and as members of the Board would be drawn purely from the retired officers of the Judiciary, the legal aspects that would come up before the Board would be properly and most reasonably be adjudicated upon.

Sri T. MARIAPPA (Mysore City North).—Where is it stated that it should be constituted from among the retired officers?

Sri M. LINGANNA.—I am only visualising a modified constitution of the Board as such an alternative only.

Sri T. MARIAPPA.—Is it always possible to draw upon people retired from the judicial service? They ought to be Heads of Departments and it is the I.A.S. officers who have experience of the revenue matters that come up before the Board.

Sri K. HANUMANTHAIYA.—In other States also it is like that.

Sri T. MARIAPPA.—Perhaps he is contemplating a super-Board where you will have retired Judges along with the Revenue Commissioner, Excise Commissioner and so on.

Sri M. LINGANNA.—I am only thinking of making an alternative suggestion for the constitution of the Board purely from the retired Judges.

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Why should you have only retired Judges?

Sri M. LINGANNA.—Because the principle is now accepted that the Chairman of the Board should be at least drawn from a panel of persons who have judicial experience and this is a Board which has to adjudicate upon every point of law and fact when the matter comes up in appeal. So the principle is accepted that a Board of this kind should be presided over by a person with judicial bent of mind and the entire personnel constituting the Board should be drawn from the retired Judges.

Sri Kadidal MANJAPPA.—You may as well give it to the concerned District Judges!

Sri M. LINGANNA.—This is also the practice in Bombay.

Sri Kadidal MANJAPPA.—It is an appellate tribunal.

Sri M. LINGANNA.—Over the order of the tribunal, Government will not have any power of appeal. So, Sir, the composition of the Board itself, from my point of view, needs some revision, because I am against the constitution of the Board drawn from the Heads of Departments. Certainly, of course, the interests of the Government are to see that the expenditure to be incurred in this behalf is reduced as much as possible. But my feeling is that any little expenditure in the matter that may be incidental the Government need not hesitate to incur as it is necessitated by speedy dispensation of justice.

With these observations, I wholeheartedly support the Bill subject to the suggestions that the revisional power vested in the Government should be fully taken away and that the constitution of the Board should be changed.

[SRI D. DEVARAJ URS in the Chair]

Sri K. PATTABHIRAMAN (Kolar).—Sir, I would like to offer some remarks on this very important Bill. No doubt I must at the very outset congratulate the Hon'ble the Revenue Minister for bringing forward a Bill of this kind. And if, nevertheless, I should like to make some remarks, it is only with a view to suggesting certain possible improvements which certainly this Bill would otherwise admit of.

There are some suggestions which I should like the Hon'ble Minister to consider. Considering the tenor of the debate we have had, I feel certain clauses, those referred to particularly by my Hon'ble friend Sri Bheemappa Naik and others, deserve more consideration than we normally would bestow. I mean no offence to any one. When I heard the Hon'ble Minister I felt that he wanted to divest himself of a good deal of trouble which he has by way of appeals, revision petitions, etc., pending before him. He has also quoted figures about the pendency of petitions. If the intention of the Hon'ble Minister is to reduce his work and quicken the tempo of work, I say that he may not be successful in

(SRI K. PATTABHIRAMAN.)

this venture. This would be evident if he only looked at this Bill in a logical manner. Please see if your difficulty was really solved by a measure of this kind. There are already one or two suggestions; take for instance clause 4. What you are suggesting is that the appellate or revisional powers now exercised by the several officers referred to in that clause "shall hereafter be exercisable by the Board." In fact, what is it? There are two ways of looking at a matter of this kind. So far as the common man who requires quick justice, how far and in what manner does this clause react to his advantage? From the administrative point of view, how does it work? Now, today, take for instance an order of a Deputy Commissioner; we go to the officer immediately above him and file an appeal. What you say now is that instead of that, file the appeal before the Board of which that officer also continues to be a member. Therefore virtually the result will be that an order which would have been disposed of either under the appellate or the revisional jurisdiction by one officer, will have to be adjudicated upon by a Board on which he is also member. The matter that he might have disposed of in his individual capacity will have to be considered by him jointly with other members. As it is, the Heads of Departments are heavily over-worked and if today the decisions of individual Heads of the Departments have not given that measure of satisfaction which otherwise is ordinarily expected, it is because of this single factor. When that is the reality, if you want these officers to sit jointly and adjudicate upon their own orders, I am afraid you will not be reducing the volume of your work, but there will be a revision petition in every case. This is not to mean any reflection upon the officers and our Heads of Departments. I have a great regard for all the officers and on an occasion like this I must express my appreciation of the high standard of work turned out by them. I am now concerned only with a matter principle whether it is fair to ask the same officer to sit in judgment over his own order. I am having contacts personally as a lawyer with most of the officers and their judgments and decisions have always given a great deal of satisfaction. Therefore, that cannot be a ground. I ask the Hon'ble Minister to consider whether really he feels that the difficulty he wanted to solve would be solved by this. For instance, take the revenue appeal. Against the order of the Deputy Commissioner we come to the Revenue Commissioner in appeal and hereafter what is the amount of inconvenience and what is more, the cost for filing such appeals, from the clients' point of view? Now it is said the Revenue Commissioner who was competent to do this work so far shall not do so, but that power shall be exercised by the Board. I do not think that the difficulty that you envisage is really solved. That is why the leaders of the Opposition asked you in the course of an interrogation, whether this Board comes in the place of the Government or in the place of the Officers who were exercising the appellate authority. Therefore, the appellate powers exercised by these officers shall vest in the Board and similar powers that were being exercised by Government shall also vest in the Board. This Board extends its arms both ways. On one side it swallows the powers of the officers and on the other the powers of the Government; it will gradually take within its arms the entire machinery from the Government down to the State Officers. Sir, I am sure that this Bill has been brought before this House with the best intention. On a closer analysis I feel that unfortunately this will create more difficulties and more inconveniences than what exist now. I want the Hon'ble Minister to kindly consider this.

Take clause 4 (2). Where an original order was passed by any of these same officers in the original jurisdiction, it is now said, that the appellate power shall be exercisable by the same Board. It has raised a fundamental question. Here an appeal against the order of the Revenue Commissioner which should lie with the Government, now goes before the Board of which he is also a member. I know what Government will say for this. They will at once say that such appeals shall not be heard by the Revenue Commissioner; I know that. But still I ask, is it a fair or a sound principle to allow the appeal before the Board where an order has been passed in the original jurisdiction by one of the officers of that Board? It must come before a higher body.

Sri Kadidal MANJAPPA.—Is it not the case in the High Court?

Sri K. PATTABHIRAMAN.—It is only in certain cases where a single judge sits and in certain cases two judges sit. Here I say, it is a question of concurrent jurisdiction. Knowing human nature what it is, you will have to consider how this will react. In such cases the main test is, the satisfaction that the client gets. If he feels that he has gone to a higher seat of justice and if he gets the needed relief, that must be considered as the sole test of the legislation that we might pass. According to this, the original order is made by the Revenue Commissioner in a revenue appeal; ordinarily, the appeal against his order should have come before the Revenue Minister. But, it is said here that that power exercised by the Revenue Minister shall be exercised by the Board hereafter. I do not say this in any derogatory manner against any officers. After all the Revenue Commissoner will be a seniormost I. A. S. officer. But you must consider that his colleagues should not be entirely placed in an embarrassed position. That is an embarrassment and these officers may ask to be saved from this at your hands. Therefore, so far as clause 4 (2) is concerned, I ask the Hon'ble Minister to consider what that kind of a change would come to.

I now refer to clause 5. In regard to the proviso to clause 5, this is how it reads. 5 (1) reads thus:

> "The powers of the Board may be exercised by a Bench consisting of two or more members of the Board, and all decisions of such a Bench shall be deemed to be decisions of the Board:
>
> Provided that any Member of the Board may exercise the power of the Board for purposes of admission of any appeal, petition or application."

I want you to consider the effect of a clause like this. Take an original order passed by one of these officers. An appeal against that order will be filed before the Board. It is said that application for stay will be heard and admitted by the Board. But it is not specified here as to who was the particular person that would grant the stay. You may say that in cases where an appeal is filed against the orders of a particular officer who will be in the Board, such applications will not be heard by him but they will be heard by some other officer, his own colleagues. I ask you, do you really think it will ensure that amount of homogeneity amongst the colleagues of that Board?

Sri A. BEEMAPPA NAIK (Molakalmuru).—There is a proviso to clause 5 to help us in getting stay orders.

> "Provided that any member of the Board may exercise the powers of the Board for purposes of admission of any appeal, petition or application;"

Sri K. PATTABHIRAMAN.—You are simply emphasising my difficulty; Sir, (*Laughter*) that is what I have said. Then, there is another aspect. Here, it looks as though in regard to the composition of the Board itself, no one is made the Chairman of the Board. The words are very widely used.

> "There shall be constituted for the State of Mysore a Board called the Mysore Board of Revenue consisting of the Revenue Commissioner, the Excise Commissioner and the Commissioner for Local Self-Government and such other officers, if any, as the State Government may, from time to time, by notification appoint."

The result is, no one has got the overall power. The powers are co-equal and they are going to exercise concurrent jurisdiction. I ask the

(SRI K. PATTABHIRAMAN.)

Government whether in the working of this Board, will it not create difficulties? Hon'ble member Sri Linganna made out a very good point. In the course of the working, the client will not know as to where he has got to file an appeal, apply for a stay, whether to the Revenue Commissioner or the Excise Commissioner or the Commissioner for Local Self-Government. For all this, no doubt, there will be additional expenditure. Therefore, I say that so far as the function of the Board is concerned, unless you make one of the Officers as the Chairman of the Board to look into urgent applications and pass orders, there will be some difficulty.

There is also another aspect which has already received a good deal of attention at the hands of several Hon'ble Members of this House, namely, clause 6—Powers of revision of the State Government. I am afraid, Sir, I have to use the phrase which my friend Sri Linganna used. In order to put down a devil which seems to be tormenting the Minister all these years, he is really raising a fresh devil and putting himself in the clutches of greater difficulties. I know as a lawyer the two words, a revision and an appeal. But, we know how ordinarily it is going to be exercised. The Revenue Minister wants relief. He has given us the number of appeals that come up every year before him for disposal. He wants to get out of all that trouble by giving that power to a Board. But under clause 6 the difficulty is, in a greater measure, recoiling upon him. He can turn back and say that it is only when the decision of the Board was contrary to law that he would interfere. But he knows as a lawyer of very great standing, how this clause could be interpreted by a court of law. "And" is used meaning two conditions—the correlative and the conjunctive. But, there are decisions where it is said, miscarriage of justice itself might be contrary to law. Therefore, I ask the Hon'ble the Revenue Minister to consider, apart from the arguments that have been very ably advanced by several Hon'ble members of this House, the question of retention of clause 6. What is more, with all humility to the Hon'ble Revenue Minister, does he really think that we can congratulate him for this proposition? Sir, I do not mean any derogation. This is an extraordinary proposition brought before the House to make this a legislation. I must say with some amount of sadness and some amount of sorrow that no responsible Minister could come before the House and say that it is difficult for him to dispose of the work and that it should be and would be the sole cause for legislation, for the constitution of a Board.

Sri Kadidal MANJAPPA.—I did not say that it is the sole cause.

Sri K. PATTABHIRAMAN.—I must still be very sorry.

Sri Kadidal MANJAPPA.—I would like to know whether you want existing practice to continue.

Sri K. PATTABHIRAMAN.—I would be landing myself in a very uncomplimentary debate by pursuing the matter. I do not like to do it. I feel that the difficulty of the Minister in coping with this work can never be or, in fact, should never be the justification for legislating a measure. I mean nothing derogatory to him; personally I have got very great regard towards him.

Mr. CHAIRMAN (Sri D. Devaraj Urs).—It is two minutes to Three; if you want to continue, you may do so after lunch.

Sri K. PATTABHIRAMAN.—I shall continue after lunch.

Mr. CHAIRMAN.—The House will now rise for lunch and meet again at 3-30 P.M.

The House rose for Lunch at Three of the Clock and reassembled at Thirty Minutes past Three of the Clock.

[SRI D. DEVARAJ URS in the Chair]

Sri K. PATTABHIRAMAN.—Sir, now I propose to make some concrete suggestions indicating in what manner this Bill can be improved upon and made more acceptable. Before I do so, I want to make a reference to one other matter, an important clause, clause 11. It is about court fee payable in proceedings before the Board.

> "Notwithstanding anything contained in the Mysore Court Fees Act, 1900, the court-fee payable in respect of proceedings before the Board shall be as follows, namely,—
>
> (*a*) on every appeal. Five rupees
>
> (*b*) on every revision petition ... Three rupees
>
> (*c*) on every application or petition other than (*a*) and (*b*) ... Two rupees."

What I want to impress upon the House and the Government is this. Only recently we amended the Mysore Court-fees Act. At that stage we left this matter intact and we did not enhance the fees. Now, as it is, the client is asked to pay Rs. 2 on every petition or application that may be preferred before the Government or the appellate authority. But indirectly you want to amend the Mysore Court-fees Act as it were and enhance the fee that is leviable on an appeal. I want you to consider this provision in two ways: whether it would be correct to do so in a measure of this kind which really becomes a fiscal measure; whether in such an indirect manner you could seek to amend the Mysore Court-fees Act which was only recently amended. I want the Government to consider that. I am simply expressing my doubts in this matter, whether it would be proper and reasonable to try to amend the Mysore Court-fees Act in such an indirect manner and enhance the present fees payable. The other aspect is, whether it would be fair to the client that he should be asked to pay more. The object of bringing forward this Bill is not to get a little more income to the Government. That is not the object. And I really appreciate the spirit in which this Bill has been brought forward. In view of that I should say that absolutely no case is made out as to why the client, in order to have the same relief, should be asked to pay more. These are the two aspects which I wanted to say. If the Law Secretariat assures us that there is no impediment, I will not worry this House seriously over that matter. Otherwise, I want you to consider whether it would be fair to ask the client to pay Rs. 5 when otherwise today he is asked to pay only Rs. 2.

As regards the concrete suggestions I want to make, first and foremost will be in respect of clause 3. I have already made myself clear to this House when speaking on the original Bill. It would be advantageous to all concerned to continue the present arrangement. In the light of those suggestions, if you still feel that you want a Board of Revenue as contemplated here, with which I am in full agreement, and for other reasons, I would suggest that the present powers exercised by the several State Officers must continue as they are under several enactments; and, in addition to that, where the Government would otherwise creep in, to that extent, create a Board of Revenue with seniormost civilian officers meant exclusively and solely for the purpose. At this stage I may bring to the notice of the Government the practice obtaining in Madras. There they have a Board of Revenue. Revenue officers, the highest I.C.S. officers, the seniormost only, are put in there as first, second and third member of the Board. They are meant only and exclusively for that purpose. Whenever urgent applications are to be moved, everybody knows, every lawyer knows whom he has to approach in order to get redress. I feel that the jurisdiction now exercised by the several State Officers should continue; whereas into this Board of Revenue, seniormost civilian officers should come in there and they should be there only for that purpose. I therefore consider that this Board should consist of not more than three members, who are the topmost and the highest personnel among the civilian officers of the State meant solely and exclusively for the work of the Board. That will be very helpful;

(Sri K. PATTABHIRAMAN).

And the seniormost of them should be the Chairman. Therefore I am making this concrete suggestion to the Minister in charge through you so that he may kindly consider it.

After all, one other difficulty is being experienced. In spite of the best intentions, in spite of the best efforts made by the several State Officers, they are all touring officers, they have got so many departmental works and therefore the time that they can possibly devote for disposal of work will necessarily be hampered or circumscribed by other work that they have as touring officers. In these matters, contact with the masses that these officers have is a great advantage. When you make it a merely judicial body guided by the data or material placed before them, away from mass contact, it will not be helpful, because in regard to these matters it is the executive responsibility of the Government that we are really trying to dispense with in a Bill of this kind. Therefore it should be the exclusive concern of the Board to look into these matters. I congratulate the Revenue Minister in trying to give the highest compliment to the civilian personnel of Mysore. Here is a case of highest tribute being paid to them. For decades and decades they have maintained a certain tradition and on the top of that all you want to give them the glory of the achievement and say that they shall have the entire and exclusive right. All that you have done is good. I should say that the highest civilian officers should continue to have the powers they now have. I am in perfect sympathy with you. But I only ask, do not remove the contact that these executive officers now have in regard to their original jurisdiction. If you want expeditious diposal of the cases and the best decision, I feel that the constitution of a Board of that kind with the highest civilian officers meant exclusively and solely for that purpose would solve the difficulty.

As regards the other concrete suggestion I wish to make, it is with respect to clause 6. On the floor of the House so far various suggestions have been made. Some of them are made with a view to impress upon the Government that it is not fair or proper that the Government should be entrusted with the burden of hearing appeals and revision petitions, that they should not be asked to shoulder that burden any longer. That is one extreme view. There is also another view. The method obtaining at present may continue and the Government can dispose of all matters coming in their jurisdiction. In between the two, I feel that a happy compromise can be arrived at. In fact, a day must come when these executive matters must be the concern of the topmost executive officers, the ministers concerned being there only to frame policy and deal with only policy questions. That is perhaps the way in which parliamentary Government should ultimately, eventually, shape itself in our country. But till then, before we reach that stage, when the Ministers would be there with reference to policy questions and such other cases, the day-to-day administration becoming the responsibilty as it ought to be of only the permanent civilian personnel, until that stage is reached, I feel that for the transition period some happy compromise is necessary. It is necessary that the Government of the day should be clothed with certain powers so that in extraordinary cases, it should be open to the Minister concerned to call for records. I am making that suggestion deliberately and without hesitation. I am certainly not going away from the main principle when I am making that suggestion. If there is compromise, it is not a surrender. Let it be a happy compromise. In extraordinary cases where justice demands, it may be open for the Government to call for the records. For an analogy I will give an example. You own revision jurisdiction under 435, Criminal Procedure Code, or 461 A in regard to the High Court. In extraordinary cases they can call for any records, examine them with reference to the correctness, legality and propriety and so on. We can introduce some such terms in the provision in the Bill. Certain powers may be reserved like that to call for records in extraordinary cases. Otherwise, we must make a good start and see that the parliamentary Government that we are really thinking of is set up. Thereby we will be making a great stride. In the West, the day-to-day administration is exclusively the responsibility of the permanent civilians. If we adopt that system, we will be making a great stride and we welcome it. And I congratulate the Government for it. But nevertheless, in the transition period, I am prepared on the floor of the House to say that certain powers necessarily must be reserved and availed of to call for records in extraordinary cases. Subject to these considerations, I am making a statement, I wholeheartedly endorse the appeal made by the Revenue Minister that there is a case made out for the constitution of a Revenue Board. But the improvements suggested may be made at the proper stage. I am not suggesting that the Bill should go before a Select Committee. I may even say that if the Revenue Minister is willing to accede to the suggestion, it should not be difficult to make suitable amendments in this very session so that this Bill with those amendments may be placed on the Statute Book before this session is over.

Sri R. ANANTARAMAN (Chamarajpet). ‡ Mr. Chairman, Sir, my friends who have spoken earlier to me, particularly my good friend, Sri K. Pattabhiraman, have given very good suggestions. I do not therefore want to take much of the time of the House, except to congratulate the Government in bringing forward this Bill. One happy feature of this Bill is Section 7–Review of orders. You know, of late, after a decision was taken by the High Court of Mysore, there was no review power either to the Government or to the other revenue officers. A lot of difficulty was felt by the clients. After the introduction of the Revenue Board Bill, I think it will be welcomed by the clientele, especially those who thought that they have not received justice at the hands of certain court. So it is very good that clause 7 is included in the Bill.

Then the advantage or disadvantage that we find in this Bill is in respect of the revisional powers of the Government. The Hon'ble Minister was kind enough to say that in order to see that appeals are disposed of quickly, the Board is proposed to be constituted and the Board will dispose of the cases. But as I find it, and also as my friends who have spoken have already stated, hereafter we will have many cases of revision. Usually, the party who does not get justice at the hands of the Board will prefer an appeal or revision before the Government and the Government will have to admit it or call for the records and dispose of the appeal or revision petition. So the difficulty that the Minister is experiencing in his time being taken away by hearing has not been solved and I do not think he will be able to give his attention to other items of work. In Madras, there is no appeal against the orders of the Revenue Board there. Only when there are certain questions of law to be decided, and the Board feels doubtful, the whole case may be referred to the High Court and the High Court will itself dispose of the case. So it is better that some such provision is made in this Bill. I know, Sir, as a lawyer, that the Hon'ble Minister will be busy throughout the week disposing of appeals and he will have no time to attend to other work. So, it is better he divests himself of the work relating to appeals and revision petitions, and that these appeals are finally disposed of by the Board. If there is any question of Law, it may be referred to the High Court for disposal.

I do not want to dilate upon the other aspects. My Hon'ble friends have already dealt with the other aspects, the powers and functions of the Board and the composition of the Board rather exhaustively and discussed it at length. I only wish to congratulate the Hon'ble Minister for bringing forward a measure of this kind. Sir, we know that 'justice delayed is justice denied'. It also happens in a few cases, Sir, that by the time the judgment is delivered two or three

(SRI R. ANANTARAMAN.)

years would have elapsed and some times parties be dead also.

Sri Kadidal MANJAPPA.—Lawyers are also responsible for the delay.

Sri R. ANANTARAMAN.—I admit that, Sir. At least now the delay will be minimised if not eliminated altogether if the Board meets four or five times and disposes of appeals.

It is possible there may be some lacuna in the Bill as framed and I, therefore, suggest that it is better to refer it to Select Committee and if it is urgent, the Select Committee may be asked to report during this Session itself. Such a Board is very desirable and I am sure the Hon'ble Members of this House will support this Bill.

Sri B. NARAYANASWAMY (Mysore City South).—Mr. Speaker, Sir, by the way in which the Hon'ble Member from Kolar started his observations, I thought that he would totally oppose the Bill. He has conceded a very fundamental principle, namely, the power of Government to hear appeals. When he spoke on clause 6 of this Bill which gives the Government power to entertain revision petitions, I thought that he would not concede that point. I am glad, he has conceded that Government should have revision powers. After all, the Revenue Board that is contemplated under this Bill, deals with the administration of revenue laws and executive orders; and it is but right that the Government should have some sort of supervisory control over any order that is passed either by an executive officer or an executive board. Some Hon'ble Members who spoke before me seem to be under a notion that the Revenue Board should be purely an appellate tribunal, while it is not so. I wish Sri Pattabhiraman had spent some time in reading the Statement of Objects and Reasons that is given under this Bill. There it is stated that the Revenue Board is set up as a sort of unifying body and that is not merely an appellate body but also an executive body. If my Hon'ble friend had read Section 4 and all the sub-clauses under that, I do not think he would have committed that mistake. It is not only an appellate body but also an executive authority. If my learned friend reads sub-clauses (1) and (2) relating to the appellate power and revisional power, he will find that sub-clauses (3), (4) and (5) relate to some other powers that are delegated by the Government off and on, and as it is proposed it may be appellate power or executive power that the Board has to wield. As such, it is not merely an appellate body but also the executive authority; and again it is for this simple reason that the authors of the Bill have thought of constituting this Board with the Heads of Departments. I can very well understand that there are some difficulties. I know, as Sri Pattabhiraman rightly put it—sometimes he is right also !

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Sometimes !!

Sri K. PATTABHIRAMAN.—Because I do not belong to his Party which is in power.

Sri K. HANUMANTHAIYA (Chief Minister).—Sir, if powers alone can give him that perfection, I am prepared to give it.

Sri B. NARAYANASWAMY.—It is rightly pointed that any order passed by the Revenue Commissioner or by the Excise Commissioner, cannot be heard by the same officer sitting jointly with others as a Board and it is not probable that he will stick to his own conclusions. Secondly, after all the Board as it is contemplated to be constituted by members who are of the same standing, who are colleagues, perhaps it will be very difficult and embarrassing for the Members to pass any remarks over the judgment or the orders passed by a colleague on the Board. This is a point which we have to consider deeply in the formation or the constitution of the Board—whether it should consist of merely Heads of Departments or somebody else, is a matter that has to be gone into very carefully in the Select Committee. I think there will be difference of opinion.

Apart from this, from the speeches, I have heard only two objections. One was that the Government should not have revisional powers and the second was that in the constitution of the Board, it should not merely consist of executive officers. So far as the first point is concerned, the Government should have revisional powers for the simple reason that it is the administration of revenue laws that the Board is expected to deal with. As such the Government itself should have some supervisory control over these matters and the authors of the Bill are quite right in saying that there should be such powers to the Government, naturally, if there is any miscarriage of justice on points of law; and, on a question of fact, I am sure the decision of the Board would be the final authority. After the constitution of the Board, it is proposed to decide who should be the Members of the Board and who should be the Chairman and who should be the Secretary. As a matter of fact, it would have been better had it been stated in the Bill itself. I am very much surprised to find that there was no mention of this in the Bill. It is perhaps left to the procedure. A matter like this should not be left to the rules to be framed hereafter. It should be found in the body of the Bill itself, and we should definitely say as to who should be the Chairman, who should be the Secretary and what is the establishment that it is to have and so on. Suppose we leave it to the Rules Committee, they may very well say that the Revenue Commissioner should be the Chairman. It is better to say in the Bill itself whether the Revenue Commissioner or some other Head of Department should be the Chairman. It would be better if Government nominate the Chairman and Secretary and provisions to this effect should be included in the body of the Bill itself.

On the whole, Sir, this Bill contemplating the Revenue Board is a very timely measure and it was being urged by the Members for several years past and I am glad this Government has thought it fit to bring this Bill at the right time. I only hope that the Hon'ble Members will give full support. I am also sure that the several suggestions made by Hon'ble Members will be considered and the Bill as it emerges from the Select Committee will be much better.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ (ಸಾಗರ—ಹೊಸನಗರ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ರೆವೆನ್ಯೂ ಬೋರ್ಡ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಸೂದಾಕಾನೂನು ಇದುವರೆಗೂ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಕೆಲವು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯಗಳು, ಅದರಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ನ್ಯೂನತೆಗಳು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿವೆ. ಈ ರೀತಿ ಒಂದು ಮಂಡಲಿಯನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ವಿಷಯ ಹೊಸದೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇದು ಸರ್ಕಾರದ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಪರ್ಯಾಲೋಚನೆಯಲ್ಲಿತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಮತ್ತು ಈ ಮಸೂದಾಕಾನೂನನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮ ಅಭಿನಂದನೆಗಳನ್ನು ತಪ್ಪದೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕರಂಥ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಮಸೂದಾ ಕಾನೂನು ಈಗಿರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾನೂನಾದರೆ ಈ ಮಂಡಲ ರಚನೆ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಉದ್ದೆಗಳಿದ್ದವೋ ಆ ಉದ್ದೇಶಗಳು ಪೂರೈಸುವುದಿಲ್ಲ, ಇದರಿಂದ ಏನೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರು ಖಡಾಖಂಡಿತವಾಗಿಯೇ ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಅದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ತೇಲಿಸಿ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಇದರಿಂದ ಯಾವ ಉದ್ದೇಶ ಇತ್ತೋ ಅದನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾರ್ಥಕವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪಟ್ಟಾಭಿರಾಮನ್‌ರವರು, ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್‌ರವರು ಮತ್ತು ಇತರರೂ ಕೂಡ ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಲೋಪದೋಷಗಳಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಈ ಬೋರ್ಡಿನ ರಚನೆಯನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾ ನನ್ನ ಕೆಲವು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಇದರ ಉದ್ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಹಾಗೆ, ಸರ್ವೇ ಸೆಟ್ಲ್‌ಮೆಂಟ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಜಮೀನು ದಾಖಲೆಗಳನ್ನಿಡುವುದು, ಎಕ್ಸೈಜು ಸುಂಕ, ಸರಕುಗಳ ಮೇಲೆ ಮಾರಾಟದ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಿಧಾಯಕ ಮಾಡುವುದು ಈ ವಿಷಯಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ವಿಷಯ ಸೇರಿ, ಜಮೀನು ಕಂದಾಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲೂ ಏಕರೀತಿಯಾದ ಹತೋಟಿಯನ್ನು ಚಲಾಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನುಳ್ಳ ರೆವೆನ್ಯೂ ಬೋರ್ಡಿನಂಥ ಶಾಸನ ಬದ್ಧವಾದ ಯಾವ ಮಂಡಲಿಯೂ ಈಗ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಮದರಾಸು, ಮಧ್ಯಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಬೋರ್ಡುಗಳಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಉದ್ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾರಲಾಗಿದೆ.

4 P.M.

ಆದರೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇದರ ರಚನೆಯನ್ನು ನಾವು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ರೆವೆನ್ಯೂ ಕಮಿಷನರು ಮತ್ತು ಇತರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಮಂಡಿಸುವಾಗ ಕೊಟ್ಟ ಮುಖ್ಯವಾದ ಕಾರಣವೊಂದನ್ನು ಅವರು ಕೊಡಬಾರದ್ದಾಗಿತ್ತೆಂದು ಈಗಾಗಲೇ ಶ್ರೀ ಪಟ್ಟಾಭಿರಾಮನ್‌ರವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದೊಂದು ಕಾರಣವೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೂ ಕೂಡ, ವರ್ಷಕ್ಕೆ 300-400 ಅಪೀಲುಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಜೊತೆಗೆ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕಾನೂನು, ಟೆನೆನ್ಸಿ ಕಾನೂನು ಮುಂತಾದುವು ಅನೇಕವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಾಹ ಮಾಡುವುದು, ಅದ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.)

ರಲ್ಲೂ ತಮ್ಮ ಇತರೆ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳ ಜೊತೆಗೆ ನಿರ್ವಾಹ ಮಾಡುವುದು ಕಷ್ಟ, ಈ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ವಹಿಸಬೇಕಾದ್ದು ಅಗತ್ಯವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಹೇಳಿದರು. ಈಗಿರುವ ಪದ್ಧತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗಿರುವ ಒಂದು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೇನಾದರೂ ಈ ಕಾನೂನಿನಿಂದ ಚ್ಯುತಿಬರುತ್ತದೆಯೆ, ಈಗಿರುವ ಅವರ ಅಧಿಕಾರಗಳು ಇದರಿಂದ ಮೊಟಕಾಗುತ್ತವೆಯೆ ಎಂಬ ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆ ಈಗ ಉದ್ಭವವಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಬೋರ್ಡನ್ನು ಒಂದು ಕೊನೆಯ ಮಂಡಲಿಯಾಗಿ ರಚಿಸಿದ್ದರೂ ಅಧಿಕಾರದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವುದಾದರೂ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೈ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಅನ್ಯಾಯವಾದೀತು ಎಂಬ ಒಂದು ಶಂಕೆ ಇಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಮೇಲಾಗಿ, ಈಗಿರುವ ರೆವಿನ್ಯೂ ಕಮಿಷನರಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಇತರ ಸ್ಟೇಟ್ ಆಫೀಸರುಗಳಾಗಲಿ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಅವರು ಮಾಡಿರುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮತ್ತು ಆರ್ಡರನ್ನು ಅವರೇ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭ ಬರುವುದರಿಂದ ಅವರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆಲ್ಲಿ ಚ್ಯುತಿಬರುತ್ತದೆಯೋ ಎಂಬ ಶಂಕೆ ಬೇರೆ ಇದೆ. ಹೀಗೆ ಈ ಎರಡು ಶಂಕೆಗಳಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಕಾನೂನಿನ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ರಚನೆಯ ರೀತಿಯಿಂದ ಅದರ ಉದ್ದೇಶ ಸಾರ್ಥಕವಾಗಲಾರದೆಂಬ ಅನುಮಾನವಿದೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ, ಅವರ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯತೆ ಬಂದರೆ ಅವರು ಸಂತೋಷಪಡಬಹುದು. ಆದರೆ ರಿವಿಷನ್ ಮತ್ತು ಅಪೀಲುಗಳ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಕೂಡ ಯಾವಾಗಬೇಕಾದರೂ ರಿಕಾರ್ಡು ತರಿಸಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಡಬಹುದು, ತಾವು ಕೂಡ ಅಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕಾರ ಈ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಎರಡು ಅಧಿಕಾರಗಳ ತಿಕ್ಕಾಟದಲ್ಲಿ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ, ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಈಗಿರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲೇ ಈ ಕಾನೂನು ಜಾರಿಗೆ ಬಂದರೆ ಬಹುಶಃ ಇದರಿಂದ ಯಾವರೀತಿಯಲ್ಲೂ ನ್ಯಾಯ ದೊರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಾರದು. ಅಲ್ಲದೆ ಇಲ್ಲಿ ಬೋರ್ಡಿನ ರಚನೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಹ ನೋಡಬೇಕು. "ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ರೆವಿನ್ಯೂ ಬೋರ್ಡು ಎಂಬ ಒಂದು ಬೋರ್ಡ್ ಮಂಡಲಿಯು ರಚಿಸಲ್ಪಡತಕ್ಕದು. ರೆವಿನ್ಯೂ ಕಮೀಷನರೂ, ಎಕ್ಸೈಜು ಕಮೀಷನರೂ, ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರಜಾಧಿಕಾರ ಶಾಖೆಯ ಕಮೀಷನರೂ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಇಸ್ತಿಹಾರ್ನಾಮೆಯ ಮೂಲಕ ನೇಮಕಮಾಡಬಹುದಾದಂಥ ಇತರ ಯಾರಾದರೂ ಆಫೀಸರಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅವರೂ ಸದಸ್ಯರಾಗಿರುವಂತೆ ಆ ಬೋರ್ಡು ರಚಿಸಲ್ಪಡತಕ್ಕದು." ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಈಗ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಏನೇನು ಅಧಿಕಾರವಿದೆಯೋ, ಅದನ್ನು ಅವರು ಇಂಡಿವಿಜುಯಲ್ಲಾಗೇನು ಡಿಸ್ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅದನ್ನು ಕರೆಕ್ಟಿವ್ ಆಗಿ ಡಿಸ್ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದರೆ ಆಗ ಅವರು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಕುಳಿತು ಕೇಸುಗಳನ್ನು ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಇದು ಅಷ್ಟು ಸಾಧುವಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲ. ಈಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸಭಿಕರು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ನೀಡಿ ಇದು ಹೇಗೆ ಸಾಧುವಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರುವಂತೆ ಈ ಬೋರ್ಡನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ನೀವು ಈಗಿರತಕ್ಕಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಖಚಿತ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಏಳನೆಯ ವಿಧಿಯಲ್ಲಿ "ಹುಕುಮುಗಳನ್ನು ಪುನಃ ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದು" ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ "ಬೋರ್ಡಿನವರು, ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಇಲಾಖೆಯ ಮೇಲಾಗಲಿ ಅಥವಾ ತೊಂದರೆಗೀಡಾದ ಯಾವ ಕಕ್ಷಿಗಳಾಗಲಿ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡುದರ ಮೇಲಾಗಲಿ, ತಾವೇ ಸಾದರುಮಾಡಿರುವ ಯಾವ ಹುಕುಮನ್ನೇ ಆಗಲಿ ಪುನಃ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ಆ ಮೊಕದ್ದಮೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಅವರು ಆವಶ್ಯಕವೆಂದು ಭಾವಿಸುವ ಹುಕುಮುಗಳನ್ನು ಸಾದರುಮಾಡಬಹುದು." ಎಂದು ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ರಿವ್ಯೂ ಮಾಡುವುದು ಕೂಡ ಸಾಧುವಾದುದಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅನೇಕವೇಳೆ ರೆವ್ಯೂಮಾಡಿರುವುದುಂಟು ಈಗ ಬಹುಶಃ ಅದಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಎಷ್ಟೋ ಕೇಸುಗಳು ಒಂದು ಪಕ್ಷದವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ತೀರ್ಮಾನವಾದಾಗ ಇನ್ನೊಂದು ಪಕ್ಷದವರು ಬಂದು ಅಪೀಲು ಮಾಡಿದಾಗ ಪುನಃ ರೆವ್ಯೂ ಆಗಿ ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದು, ಹೀಗೆ ಒಂದೊಂದು ಕೇಸೂ 3-4 ಸಲ ರೆವ್ಯೂ ಆಗಿರುವ ನಿದರ್ಶನಗಳಿವೆ. ನನ್ನ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆಲ್ಲಿ ಚ್ಯುತಿ ಬರುತ್ತದೆಯೋ ಬೋರ್ಡನ್ನು ರಚಿಸುವುದರಿಂದ ನನಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಬಹುದೋ ಏನೋ ಎಂದು ಒಂದು ಸಂಕುಚಿತ ಮನೋಭಾವನೆಯಿಂದ ಒಂದು ಕಾನೂನು ಮಾಡಿದರೆ ಯಾವತ್ತೂ ಅದರಿಂದ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವಾಗಲೂ ದೂರದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಲಾಜಿಕಲ್ಲಾಗಿ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿಸಬಹುದೆಂದು ನೋಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಕಾನೂನು ರಚಿಸಬೇಕು. ಕಮೀಷನರುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಬೋರ್ಡು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಈಗಿರುವ ಅಧಿಕಾರದ ಜೊತೆಗೆ ಸಮಷ್ಟಿಯಾಗಿ ಕರೆಕ್ಟಿವ್ ಅಧಿಕಾರವೊಂದು ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟರೂ ಕೂಡ ಅವರೇ ಮಾಡಿರುವ ಆರ್ಡರಿನಮೇಲೆ ಅವರ ದಿನದ ಆಡಳಿತದ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸಿ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ, ಇರುವ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಬೋರ್ಡಿನಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಆಗಲೇ ಶ್ರೀ ಪಟ್ಟಾಭಿರಾಮಯ್ಯರವರು ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ; ನಿವೃತ್ತರಾದ ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಆಫೀಸರುಗಳೂ ಸಹ ಈ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿರಬಹುದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ರೆವಿನ್ಯೂ ಕಮೀಷನರು ಅಥವಾ ಇತರ ಕಮೀಷನರುಗಳಿರಬಾರದು, wholetime ಆಫೀಸರುಗಳಾಗಿರಬೇಕು, ಕೆಲಸಕಾರ್ಯ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ, ಹತೋಟಿಯಲ್ಲಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಎಗ್ಜಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಅಥಾರಿಟಿ ರೂಪದಲ್ಲಿರಬೇಕು ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶವಿತ್ತು. ಈ ಉದ್ದೇಶ ಸಾರ್ಥಕವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಈ ಬೋರ್ಡಿನ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅಧಿಕಾರಗಳಿರಬೇಕು; ಅವರು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದೇ ಕೊನೆಯ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿರಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಅವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಸರಿಯಾದ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅಪೀಲಿಗೆ, ರಿವಿಷನ್ನಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪದೇ ಪದೇ ಕೈಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರಬಾರದು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇ ಮಾಡಿರುವ ಅನೇಕ ಆರ್ಡರುಗಳನ್ನು ಅವರೇ ರೆವ್ಯೂ ಮಾಡಬೇಕಾಗುವುದರಿಂದ ಉದ್ದೇಶವೇನೇ ಇರಲಿ, ಕಾರ್ಯತಃ ಏನೂ ಸರಿ

ಯಾದ ಕೆಲಸವಾಗುವುದಿಲ್ಲ; ಏನೋ ಒಂದು ವಿಧದಲ್ಲಿ ರಾಜಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಯಲಾರದು. ಇದನ್ನು ರಚಿಸುವುದರಿಂದ ಈಗಿರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸುಧಾರಣೆಯಾದಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಇದರಿಂದ ಹಣಕಾಸಿನ ಖರ್ಚನ್ನೇನೂ ನಿರೀಕ್ಷೆಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಶ್ರೀ ಲಿಂಗಣ್ಣನವರು ಮತ್ತು ಇತರರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ, ಬೋರ್ಡಿನವರು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಆರಂಭಿಸಿದಾಗ ಗುಮಾಸ್ತರು, ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಬೇಕಾಗಿ, ಅದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಖರ್ಚಾಗಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಖರ್ಚಿಲ್ಲದೆ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತದೆಂದು ಸೌಮ್ಯದಿಂದ ಹೇಳಿದರೂ ಸಹ ಕಾರ್ಯತಃ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಈಗಿರುವ ಒಂದು ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ತೊಡೆದುಹಾಕಬೇಕು ಎಂದು ಇಷ್ಟವಿದ್ದರೆ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿರುವಂತೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡಬೇಕು. ಒಂದು ಆರ್ಡರು ಮಾಡಿದರೆ ಅದನ್ನು ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ, ತೀರ್ಮಾನವೀಯುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವಿರುವಂಥ ಬಾಡಿಯಾಗಬೇಕು.

ಆಮೇಲೆ transition period ನಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದರೆ ಇದನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಶ್ರೀ ಪಟ್ಟಾಭಿರಾಮನ್‌ರವರು ಹೇಳಿದರು. ಆ ಅಗತ್ಯ ನನಗೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ದಿವಸ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬೇಕು ಎಂಬ ರೀತಿ ನೀತಿಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಈ ದಿವಸ ಗೊತ್ತುಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ವಿಧಾನ ಸಭೆಯಿದೆ, ಒಂದು ರಾಜ್ಯಾಂಗವಿದೆ, ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇವುಗಳ ಮೂಲಕ ರಾಜ್ಯಭಾರ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರ ಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅಪೇಕ್ಷೆಯಿದ್ದರೂ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಏನು ಅನಾಹುತವಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತದೆಯೋ ಎಂಬ ಒಂದು ಭಯ ಇದೆ. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗೆ ಕೊಡುವ ಹಣವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಏನಾಗುತ್ತದೋ ಎಂದು ಭಯ; ಹಣ ತಿಂದುಹಾಕಿಬಿಡಬಹುದೆಂಬ ಭಯ ಇದೆ. ಇಂಥ ಭಯ ಈ ಪ್ರಜಾ ಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿರಲು ಕಾರಣವಿಲ್ಲ, ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅಂತಹ ಕಾನೂನು ರಚಿಸಬೇಕು. ಕಾನೂನು ರಚನೆ ಮಾಡುವ ಹಕ್ಕು ವಿಧಾನ ಸಭೆಗೆ ಯಾವತ್ತೂ ಇದೆ. ಒಂದುವೇಳೆ ಈ ಬೋರ್ಡಿನ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಈ ಬೋರ್ಡು ಕೆಲಸಮಾಡುವ ರೀತಿನೀತಿಯಲ್ಲಿ ತೊಡಕು, ಲೋಪದೋಷ ಕಂಡುಬಂದರೆ, ವಿಧಾನ ಸಭೆಯು ತಕ್ಷಣ ಈ ಕಾನೂನನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರ ಪಡೆದಿದೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೇಕಾದರೆ ಕೊಡಬಹುದು, ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದರೆ ಮೊಟಕು ಮಾಡಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ದಿವಸ ನಮಗೆ ಯಾವ ಭಯವೂ ಇಲ್ಲ. ಬೋರ್ಡು ಮಾಡಿರುವ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಅನುಮಾನ ಬಂದಾಗ ಅಥವಾ ಅಪೇಕ್ಷೆಪಟ್ಟಾಗ ಸರ್ಕಾರ ರಿವಿಷನ್ ಮಾಡಬಹುದು, ಪರಿಶೀಲಿಸಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಪುನಃ ಬೋರ್ಡಿನ ಕೆಲಸ ಅಸಮರ್ಪಕವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಬೋರ್ಡನ್ನು ರಚನೆಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶ ಇಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿರುವಂತೆ ನಿಜವಾಗಿದ್ದರೆ, ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಉದ್ದೇಶ ಸಾರ್ಥಕಪಡಿಸಬೇಕಾದರೆ, ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಒಂದು ಬೋರ್ಡನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿರುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವ ಒಂದು ಹವ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ನೀವು ಹೋಗದೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇದುವರೆಗೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿರುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಈ ಮಸೂದಾ ಕಾನೂನನ್ನು ಆಮೂಲಾಗ್ರವಾಗಿ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ಮದ್ರಾಸಿನ ಕಾನೂನನ್ನು ಆದರ್ಶವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ಬೊಂಬಾಯಿ ಕಾನೂನೇ ಕೊನೆಯ ಆದರ್ಶವಲ್ಲ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನೂ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಿ ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ ಒಂದು ಬೋರ್ಡನ್ನು ರಚಿಸಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಈ ಸರ್ಕಾರದ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಇರುವ ಕೆಲಸ ಕಡಮೆಯಾಗುವುದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ನ್ಯಾಯ ದೊರೆಯುವುದಕ್ಕೂ ಸಹ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಬೋರ್ಡನ್ನು ರಚಿಸಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಾರೆ, ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಆಶಿಸಿ ನನ್ನ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri T. MARIAPPA (Mysore City North).—Sir, I would like to make only a few observations on the Mysore Board of Revenue Bill now being discussed by the House. I have heard with great attention the very valuable suggestions put forward by my Hon'ble friend Sri K. Pattabhiraman. He laid great emphasis on the need for a measure of this kind. But he very cleverly and ingeniously tried to make out that the reasons advanced for bringing in a measure of this kind were not sound and that they should not form the basis for legislation of this kind. That apart, I would like this Hon'ble House to consider the system in vogue now in the Mysore State. Sir, the Land Revenue Code in force in Mysore is of the year 1888. From the year 1888 other measures have also come into effect and the officers named in this Bill have been administering those enactments. Therefore, the present system is simple, direct, effective and easily understandable by the masses of the people. But I may suggest in this behalf that it is also very convenient for us lawyers who always like to have not a very direct and simple measure but a measure wherein they can argue for considerable length of time, throwing much light on the most complicated provisions of any enactment. Mysore State is after all a small State. The system in vogue is most effective and direct. It has been in practice for a long time but now the necessity it felt to have a statutory Board of Revenue.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Only it is going to become big.

Sri T. MARIAPPA.—It may or may not be going to become big. But it is felt that the Board may expeditiously dispose of the present litigation that has been coming up to Government. This hope is expressed and that hope may or may not be realised by the device that we are going to adopt under this Bill. The main provisions of the Bill have to be examined before we give our own opinion as to whether it is in the best interests of the State or whether it would give us the desired result of expediting the disposal of numerous appeals and revision petitions that come up before the Government often times. The measure is also simple in this sense that instead of Government taking the trouble of hearing appeals or revision petitions themselves, an intermediate Board of the sort contemplated in this Bill may be set up not only to hear appeal and revision petitions but also to exercise the powers now exercised by the Government. But the apprehension that has been expressed by some members is that the Board would not be competent or the members of the Board would be most embarrassed in deciding upon some of the appeals or revision petitions, particularly when they have to reverse the orders of their own colleagues. I am sure the Hon'ble Minister for Revenue would bear in mind these apprehensions.

Sri J. MOHAMED IMAM.—It is prompting!

Sri T. MARIAPPA.—A similar procedure is now prevailing in the ordering of the business of the High Court. And I would like to make a personal appeal to the Minister that the analogy of the High Court need not be dragged in to justify the creation of a Revenue Board. The High Court is the supreme authority. It has got not only the powers vested in it under certain enactments but also it has certain inherent powers. But this Board on the other hand is the creation of a statute merely and specifically for certain limited purpose under a new enactment.

Let us consider questions under the Land Revenue Code. At present, the Revenue Commissioner has not only the appellate authority over his subordinate functionaries but has also got original jurisdiction. Sir, as Sri Pattabhiraman put it, the poor man is still backward; he needs all help at the hands of the Government. The ushering of democracy is only very recent. Large number of people look to the Government for redress at times. Having as we have civilian officers,—I mean no reflection on them—they usually administer the law as it is. At times it is not possible to get proper justice. Certain appeals are disposed of on mere technical grounds and they may not be able to do justice required in certain circumstancs. I do not agree with all those who want the Government to be divested of all their powers of revision and appeal. Perhaps, they are under the impression that the executive is likely to be influenced by political considerations. Sir, show me one instance in which they are not influenced by other considerations, congenial or non-congenial. Therefore, that should not be the ground. It all depends upon the person who administers the law. If he is a conscious person, if he is well-versed in law, it would not be difficult for him to administer the law in a just manner even though he forms the executive for the time being. Therefore, to say that his judgments or pronouncements is likely to be affected by political considerations will be reading more meaning or making some imputation to the incumbent there. Sir, apart from these decisions, are there not a not a hundred and one other matters where he is going to give decisions which would ultimately affect the lives and destinies of the people? Therefore, it is but just that we must have that much of confidence in the person who hears appeals even on the revenue side. It is true that there is accumulation of work after the advent of democracy. But it does not mean that the people, all on a sudden, have become more litigious. It is not so.

Formerly, even under the present enactments, there used to be appeals though very rarely. Because, even under the law, it is only on a point of law an appeal lies to Government. But what has happened is, at times and in certain circumstances when there is gross miscarriage of justice, certain appeals or revisions come up. What is contemplated is, that the entire work of appeals should be heard by the Board; still clause 6 opens up the same flood gate in the form of revision petitions. In that form thousands of applications will come in. If the law is strictly adhered to, most of the applications could be rejected if they are frivolous. But supposing some of these applications disclose some faulty grounds. I want Government to have the power and to exercise it to give the much needed relief to the people of the country. All are not enlightened. All do not understand law and its entire scope. Even some of the lawyers, with great respect to them, do not understand the entire scope of law. Even the clients may not have that much of capacity to engage brilliant lawyers to give them proper advice. In all such cases . . .

Sri K. HANUMANTHAIYA.—In fact, some clients argue more brilliantly than lawyers.

Sri T. MARIAPPA.—May be. I have seen many people coming up to executive officers and getting justice, villagers coming up to Deputy Commissioners and getting justice without the assistance of any lawyers. It is possible. Because, it is the executive that can really sympathise with the lot of these people. After all in revenue matters, there are only questions of land, questions of encroachment and such other matters. Therefore, there is no reason why the Government should try to divest themselves of these powers.

There is another point. If a Board is contemplated with co-ordinate powers of the Government, a body which is higher than the Revenue Commissioner, the Excise Commissioner or the Local Self-Government Commissioner, there would have been some justification to say that such statutory Board is necessary and it would give the much needed relief to the Executive. But it is not so. It looks as though the arrangement now made is one where the very members who now exercise their functions are transformed into a different category altogether as soon as they become the members of the Board. Sir, human nature being what it is, particularly when these are co-ordinate officers and one is likely to succeed the other in the course of a year or two, such being the composition of the Board, whatever may be its justification for its existence in Bombay and Madras, I do not think it will be helpful here. There was a move in Madras to get back to the simple, direct and effective method. Perhaps a committee has been set up recently after the advent of the new Ministry, to go into the whole question. Therefore, let us have a system which is simple, direct, effective and easily understandable by the public at large. I would make a personal appeal here or in the Select Committee. Let us not be in a hurry and create a statutory body the functions of which would not be in the best interests of the people. If I may use another expression, who knows it may become a fifth wheel in the coach. It may not function smoothly, because Benches have to be constituted by the Chairman. There is no provision for the appointment of the Chairman. Supposing some subsidiary rule is framed for the constitution of Benches, even then conditions in Madras are not exactly alike in Mysore. There is no similarity. Because formerly in the British Indian provinces the seniormost members of the Civil Service used to be the Secretaries and the juniors used to be the Heads of Departments. In Mysore, by experience we have adopted both, namely senior members of the service as secretaries and juniors the heads of departments and junior members as secretaries and senior members as the heads of departments. This is functioning well here. That is why the Revenue Commissioner used to be the seniormost person in the civil service. Therefore, what I say is, conditions are not alike in Madras and Mysore. Even so it is with regard to the Centre. There is a Board of Revenue there and there the seniormost men are the members. Here we have both seniormost and junior men. We have worked this experiment

(SRI T. MARIAPPA.)

and it is successful. Juniors are made to work as secretaries and sent on to districts. Therefore this Board may not be able to fulfil the expectations of the Hon'ble the Revenue Minister. His idea is that remedy must be cheap and expeditious. But whether it is going to be fulfilled is the point. Therefore I make a special appeal to him to consider this in all its aspects. Let us not create a new body. What happens is: there are three officers: all the three are over-worked today. The Revenue Commissioner is over-worked because in addition to other duties he has got other development works to attend to. Similarly the Commissioner for Local Self-Government. Similarly the Excise Commissioner. They have to administer so many subsidiary Acts, smaller Acts.

4-30 P. M.

Therefore in this welfare State all these three officers have got hundreds of functions in addition to attending to a number of committee meetings. I have had occasion to deal with them. Almost for ten days in a month they had to be at the Secretariat. They have got to tour the various areas of the State in the discharge of their official duties and how will all of them together find time to sit as a Revenue Board? Sir, Mysore has developed a new system. I had occasion to tour the whole of India during the last six months. Our officers have developed personal contact with the masses; people know them and they know the people. This is a feature which is entirely absent in the former British Indian Provinces. There is an air of aloofness. It is only recently after the inauguration of the Community Projects and the National Extension Services that these officers are slowly developing this mass contact; even that is very slow. This is a feature that we are able to notice in spite of the suggestions from the Planning Commission to the officers to mix very freely with the masses and become one with them. This was the system that was there and I do not blame anyone. But Mysore had developed a method of training officers who could keep closest touch with the masses. You will be depriving them of this advantage if you are going to load them with more and more work. Your object is to get relief from the huge volume of work; but in reality you will not get that expected relief. What happens is that in the form of revision applications, they will still be before you. With the political climate that is prevailing now the Minister will never get relief and that is bound up with that political climate when democracy is still in its infancy. Therefore in my humble opinion, the very purpose will be defeated by this provision. If the Board is entirely different from the Heads of Departments, we can advance some arguments. In that case, are you prepared to appoint retired judges or other judges on a level with the Government? They could certainly be expected to bring to bear that impartial judgment. On the other hand, what happens is this. The executive officers will exercise original powers and they will have appellate powers if they sit up hearing appeals. Let it be noted that they will not be able to attend to inspection work.

Sri Kadidal MANJAPPA.—They are hearing appeals even now.

Sri T. MARIAPPA.—It is very difficult to co-ordinate the work of all the three Officers. Suppose the Chief Minister wants one or two officers to accompany him in his tour. Then work will suffer. Instead of expeditious disposal of work, I very humbly submit before the House, there will be more accumulation of work. We need not be in a hurry; let the present system function for some more time; we shall then think about the matter and see whether such a body is after all necessary.

Lastly, I would like to make a personal request. Sir, we need not tell the House that the work is too much. We must sit over-time and work hard. If necessary you can have two more Ministers.

A MEMBER.—Deputy Ministers.

ANOTHER MEMBER.—So, take one more Minister.

Sri T. MARIAPPA.—That is a different matter. Mysore administration used to be carried on by only two

Ministers but now work has also accumulated to a very great extent. Work in the past was entirely different. I have argued before the Revenue Commissioner for not more than five minutes on a point of law. He has disposed of appeals. It cannot be done so now. He must at least pretend to hear. Even the poorest man has a claim on the Ministers. It is as it should be. Therefore, Sir, let him not say there is more work, or that he is over-worked.

Sri Kadidal MANJAPPA.—I never said that I was over-worked. I only brought to the notice of the House the number of appeals.

Sri T. MARIAPPA.—I know Sri Kadidal Manjappa is capable of putting in over-time work. Sir, I for one would say that even now the Government have power and if only this power is strictly enforced, they can dispose of 95 per cent of the work. If they still feel any difficulty, then decentralise the power. Invest the Revenue Commissioner with more power to deal with the entire revenue matter fully; the Commissioner for Rural Development may be given more powers to deal with the work in his sphere more fully. Naturally work on the table of the Minister gets reduced. If you simply concentrate power in the hands of Ministers, what happens is, political considerations come in. Everybody would like to be heard by the Minister and village lawyers appear and it would be very difficult for the Government to dispose of cases. It would therefore be much better if the Revenue Commissioner is given more power and only on points of law Government may have appeals. In Mysore the Government has also the revisionary powers. Sir, there are certain special taxation measures in force. For example, the Sales-tax Act is a most complicated measure. It is not always that all officers can follow that Act. Therefore it is better that these officers alone are made to hear the appeals. If you mix up other officers in the Board, it would rather be greatly embarrassing to them. Therefore, it is better to continue the present system. Over these decisions, if you want you can have a small Board or Tribunal which would function on a higher level. Let the Revenue Commissioner and the Excise Commissioner feel that there is a higher body which would scrutinise their work. The executive officers, if they are aware that their work is subject to scrutiny at a higher level, they know what sort of judgments to write. Therefore at least from the point of view of the proper administration of the revenue laws, it is better to have this system. After all the Heads of Departments will have gone into the entire facts of the case and parties come to the Government only on points of law or on revision petitions. Let the Government not divest themselves of these powers. Sir, democracy in its correct form is being worked in the United Kingdom. There the Ministers do not generally tour. But the system prevailing here is slightly different. We have really to develop a democratic outlook. We need not be very hasty.

With these few remarks, I would once again personally request the Hon'ble the Revenue Minister to think over the matter, consider all aspects of the matter that have been raised and then bring such amendments as he may prefer or bring in a new measure which would certainly give the desired benefit to the masses. The Revenue Department is a department which has the closest touch with the masses and the Government should help them to maintain this contact with the masses.

Sri V. M. MASCARENHAS (St. John's Hill).—Mr. Speaker, Sir, I support the stand taken by my Hon'ble friend Sri T. Mariappa. Fears have been expressed by other members that the Bill as it stands will not serve its purpose. The Board as contemplated to be constituted will not serve the purpose for which it is proposed to be constituted. Three officers who have already heavy work on hand sit in judgment over cases which they might have individually dealt with already. I am afraid that a system of that kind where a person sits in judgment over his own judgment is not to be found anywhere. I do not think it will appeal to anybody. Over and above that, Sir, it is within our experience,

(SRI V. M. MASCARENHAS.)

how difficult it is to get an ordinary Government official and how often meetings of committees are postponed weeks and months to get the Head of a Department to the committee. When this is the case, when here are thousands of applications pending, with these three officers who are touring officers, who are at the mercy of the Ministers while they (Ministers) are on tour, is it possible for the Board to sit 8 or 10 days in Bangalore and hear these revision petitions? I for one, do not believe it. If you have a Board with absolute whole-time people who do nothing but this work, I agree. But, if you want to save money and therefore put these three officers who are already burdened with heavy work, I am definitely of the opinion that no useful work will be turned out. Sri Mariappa suggested that the Hon'ble Minister for Revenue, Sri Kadidal Manjappa, may sit a little overtime and work. No Sir; I for one, would not agree for this. The poor Revenue Minister.........(*Loud laughter*)......... I will tell you why I have called him as poor. He has the revenue portfolio which is a heavy portfolio. He has a revenue collecting department in the Sales Tax Department. Added to this, he has the Muzrai Department and the Public Works. In my opinion, it is inhuman to burden one single minister with so many portfolios. Every month he has to hear hundreds of appeals. The mistake has been with our system, not with the man. So, if only the Revenue portfolio is given to the Minister, I am certain that he can look after the appeals and the need for this Board will automatically vanish.

A MEMBER.—You are making a suggestion to have another Minister.

Sri Kadidal MANJAPPA.—I have disposed of nearly 1,500 appeals.

Sri V. M. MASCARENHAS.—Congratulations, Sir. If you say that, then this Bill falls through. Because you said that you are rather overworked, we thought of having this Board. If however you say that you have disposed of so many cases, I will merely say that the *status quo* may continue; I shall wish the best of luck to the Hon'ble Minister Sri Kadidal Manjappa and sit down.

(*Loud laughter.*)

Sri B. T. KEMPARAJ (Bangalore South—Scheduled Castes).—Mr. Speaker, Sir, many Hon'ble Members have already spoken on this Bill. I personally feel that it is high time that such measure should be brought into force. Sir, the number of revenue as well as sales-tax appeals are increasing day by day. Again, there are the excise appeals. It is a matter which requires great deal of consideration as to how these three officers sit together and work together. All the three Members of the Board attend to the appeals against the orders of the Deputy Commissioner whether it is in respect of revenue, sales-tax, or excise. In one person, that is the Deputy Commissioner, we see that there are so many branches of work wherein he passes orders on which different appeals lie with different authorities. I feel, Sir, there will be no harm if all these Heads of Departments are made to sit together as a Board and dispose of the appeals. But, one point which we have to consider seriously is, whether one Head of Department can sit in judgment over an order passed by him as an appellate authority, again in the Board as a member of the Board. That has to be clarified here before we think of giving any powers to the Board or think of constituting a Board of this kind. As already pointed out by several Hon'ble Members, if one officer who sits in judgment as an appellate authority over the orders passed by the Deputy Commissioner, is made to sit again in the Board where he has to give a decision, some inconvenience will be caused to such officer. It will be somewhat irksome for him to give his decision on a matter which he has already disposed of. To make this process easy, it should be clearly pointed out that the appeal over the orders of the Deputy Commissioner should lie only before the Board; otherwise, it will mean that the Board will be an intermediary body between the Government and Heads of Departments who are now acting as the Appellate Authority. Sir, as has already been pointed out by some of my Hon'ble friends, we have to think of the working of this Board from the point of view of illiterate persons who are not aware of the proceedings of law. As it is, a person who has to prefer an appeal against the orders of the Deputy Commissioner either in respect of revenue or excise or sales-tax, finds it very difficult as to whom he should go and file his appeal. Under such circumstances, the poor man who is ignorant of law will very much be handicapped as to where and how he should appeal to the members of the Board. Again, as far as the constitution of the Board is concerned, it is very misleading because of the reason as to who should be the chairman is not mentioned. If an appeal should be preferred, should it be preferred to the Board or to the Chairman of the Board? Therefore, there is also some misleading factor as far as the formation of the Board is concerned. It is essential for us to see how the Board should be constituted, who should be members, who should be the Chairman, who should directly receive appeals when there are no members of the Board and when the Board is not sitting, and the time and place where exactly the members should sit and when the appeals will be entertained by the members of the Board. These also should be mentioned clearly for the guidance of the people who seek redress at the hands of the Board.

The Government may be thinking that by constituting this kind of Board their work may be lessened, that the work of the Hon'ble the Revenue Minister may decrease. But under clause 6, it could be seen that on a point of law there may be revision preferred to the Government. Though the Board comes into existence, anyway revision lies to the Government under this clause. As the Hon'ble Member Sri T. Mariappa pointed out, it is necessary, for some time more, to have even the appellate authority retained by the Government for the simple reason that in some of the cases the party may not be aware of the judgment awarded by several officers, the executive Heads of Departments. Sometimes we see that in most of the cases relief given is not timely. Thereby justice will not be meted out to the party in difficulty. Let us take for instance a case. There will be two parties to a case. The appellant will prefer the appeal but there will be no notice served on the respondent. Under such circumstances the Government should reserve such power so that justice may be done to the parties. The Government should not think that our people have all the enlightenment which this Act or statute contemplates, because our people have not come up to the mark. Therefore I feel it is necessary that the Government should have a provision for appeal being heard by Government.

With these remarks I welcome this Bill; because of the existing conditions the necessity for the Board is welcome and I thank in particular the Minister for having attempted to bring forward such a Bill before this House.

Mr. CHAIRMAN.—There are only four minutes more to Five of the Clock. I do not think any Hon'ble Members are willing to speak in this short time. So we will continue the debate on this Bill tomorrow.

Several MEMBERS.—Yes, Sir.

Mr. CHAIRMAN.—The House stands adjourned and will meet again at 12 NOON tomorrow.

The House adjourned at Fifty-six Minutes past Four of the Clock to meet again at 12 Noon on Wednesday, the 13th October 1954.

WD 3539—GPB—550—28-10-54

MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY.

THIRD DAY.

Wednesday 13th October 1954

The House met in the Assembly Hall, Old Public Offices, Bangalore, at Twelve of the Clock.

MR. DEPUTY SPEAKER (SRI R. CHENNIGARAMIAH) in the Chair.

QUESTIONS AND ANSWERS

Restoration of Madaga Tank.

Q.—137. Sri D. M. GOVINDARAJU (Nelamangala).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) when the estimate for the restoration of Madaga tank, Sompur Hobli, Nelamangala Taluk was prepared ;

(*b*) at what stage this question is at present ;

(*c*) since how long the people of the locality are representing before Government for the restoration of this tank ?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

(*a*) In July 1953.

(*b*) The estimate is under scrutiny.

(*c*) Since 1937.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಗೋವಿಂದರಾಜು.—ಇದರ ಅಂದಾಜಿನ ಮೊಬಲಗೆಷ್ಟು ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಒಂದು ಲಕ್ಷ 80 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಗೋವಿಂದರಾಜು.—ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಈ ಅಂದಾಜನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅದನ್ನು ನಿಖರವಾಗಿ ಈಗ ಹೇಳಲಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಇದರ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟೆಷ್ಟಿದೆ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—350 ಎಕರೆಯೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ವಿ. ನರಸಿಂಹರೆಡ್ಡಿ.—ಬರೀ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರಕ್ಕೇ ಇಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆಯೆ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಈಚೆಗೆ ತಯಾರು ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಹಿಂದೆ ಎಷ್ಟಾಗುತ್ತಿತ್ತೋ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಈಗ ಮಾಡಿರುವುದು ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡಿಂಗ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ರವರ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ವಿ. ನರಸಿಂಹರೆಡ್ಡಿ.—ಯಾವಾಗ ತಯಾರು ಮಾಡಿರುವುದು ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಈ ವರ್ಷ.

ಶ್ರೀ ಎ. ವಿ. ನರಸಿಂಹರೆಡ್ಡಿ.—300 ಚಿಲ್ಲರೆ ಎಕರೆ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದರಿಂದ ಈ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ ಕೆಲಸ ರೆಮ್ಯೂನರೇಟಿವ್ ಅಲ್ಲವೆ ? ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಬಾಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಎಷ್ಟು ಜಮೀನು ನೀರು ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುತ್ತದೆ, ಎಷ್ಟು ಪ್ರದೇಶ ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ, ಮುಳುಗಡೆಯಾದ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಕಾಂಪೆನ್ಸೇಷನ್ ಎಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಅನಂತರ ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎ. ವಿ. ನರಸಿಂಹರೆಡ್ಡಿ.—ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ಮಾಡುವಾಗ ಅದರಲ್ಲಿ ಕಾಂಪೆನ್ಸೇಷನ್ ಕೊಡಬೇಕಾಗುವ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಸೇರಿಸುವುದಿಲ್ಲವೆ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸೇರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ಸೇರಿಸಿದೆಯೆ, ಇಲ್ಲವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ಧಾರವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎನ್. ಮೂಡಲಗಿರಿಗೌಡ.—ಇದರಿಂದ ರಿಟರ್ನ್ ಎಷ್ಟು ಬರುತ್ತದೆ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅದನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎನ್. ಮೂಡಲಗಿರಿಗೌಡ.—ಎಷ್ಟು ಬರಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಶೇಕಡ ಮೂರರಷ್ಟು.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎನ್. ಮೂಡಲಗಿರಿಗೌಡ.—ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಮೇಲೆ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕುತ್ತೀರೋ ಅಥವಾ ವಾಟರ್ ರೇಟ್, ಕಂದಾಯ ಎಲ್ಲಾ ಸೇರಿಸಿ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕುತ್ತೀರೋ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ವಾಟರ್ ರೇಟ್ ಮತ್ತು ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಮೇಲೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎನ್. ಮೂಡಲಗಿರಿಗೌಡ.—ಶೇಕಡ ಮೂರಕ್ಕಿಂತ ಕಡಮೆ ಬರುವುದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲವೆ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಯಾವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ ಮೂರಕ್ಕಿಂತ ಕಡಮೆ ಬರುವುದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಆ ಕೆರೆ ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ನೀರಿನ ಆಶ್ರಯವಿಲ್ಲದಿದ್ದಾಗ, ನೀರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿರುವಾಗ, ರೈತರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಹಾಯವಾಗುವಾಗ—ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ಶೇಕಡ ಮೂರಕ್ಕಿಂತ ಕಡಮೆ ಬರುವುದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ನೀರು ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುವ ಜಮೀನಿನವರು ತಮಗೆ ಕಾಂಪೆನ್ಸೇಷನ್ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಬರೆದುಕೊಟ್ಟರೆ ಆ ಹಣವನ್ನು ಒಟ್ಟು ಅಂದಾಜಿನಲ್ಲಿ ಕಡಮೆಮಾಡಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವೆ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅದು ಆಯಾ ಸಂದರ್ಭದಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಗೌಡ.—ಈಗ ಹಾಕತಕ್ಕ ವಾಟರ್ ರೇಟಿನ ಪರಮಾವಧಿ ಮೊಬಲಗೆಷ್ಟು?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಆ ರೀತಿ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಗೌಡ.—ಹಾಗಾದರೆ ಯಾವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಿಗದಿ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಷ್ಟವಾಗದಿರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಿಗದಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಗೌಡ.—ಈಗ ಶೇಕಡ ಮೂರರಷ್ಟು ಬರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಅದರ ಮೇಲೆ ವಾಟರ್ ರೇಟ್ ನಿಗದಿ ಮಾಡುತ್ತೀರೋ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಯಾವ ಆಧಾರದ ಮೇಲಾದರೂ ನಿಗದಿ ಮಾಡುತ್ತೀರೋ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ತಕ್ಕಷ್ಟು ರಿಟರ್ನ್ ಬರುವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಿಗದಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಗೌಡ.—ಹಾಗೆ ನಿಗದಿ ಮಾಡುವಾಗ ವಾಟರ್ ರೇಟ್, ಏಕರೇಜ್ ಮೇಲಿರುವ ಕಂದಾಯ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿಸುತ್ತೀರಲ್ಲವೆ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಸೇರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ವಾಟರ್ ರೇಟ್ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಗೌಡ.—ವಾಟರ್ ರೇಟ್ ಒಂದನ್ನೇ ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತೀರೋ ಅಥವಾ ಖುಷ್ಕಿ ದರವಿದೆಯಲ್ಲಾ ಅದನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿ ವಾಟರ್ ರೇಟಿನೊಂದಿಗೆ ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತೀರೋ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಹಾಕುವಾಗ ವಾಟರ್ ರೇಟ್ ಬಿಟ್ಟು ಖುಷ್ಕಿ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ವಸೂಲು ಮಾಡಲಾಗುವುದು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಗೌಡ.—ಹಾಗೆ ಮಾಡುವಾಗ ದರಗಳು ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದಿಲ್ಲವಲ್ಲವೆ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಸ್ಥಿತಿಗತಿ ನೋಡಿ ಹೆಚ್ಚದ ಹಾಗೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಗೌಡ.—ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಎಕರೆಗೆ 6½ ರೂಪಾಯಿಗಳ ದರವಿರುವಾಗ 9½ ರೂಪಾಯಿಗಳಂತೆ ತಾವು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲವೆ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಜ್ಞಾಪಕವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಗೌಡ.—ಈಗ ಹೊಸದಾಗಿ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿರುವ ಕೆರೆಗಳಿಗೆ 15 ರೂಪಾಯಿಗಳ ವಾಟರ್ ರೇಟ್ ಕೇಳಿಲ್ಲವೆ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಕೆರೆ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರತಿಫಲವುಂಟಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಲಾಭದಾಯಕವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ರೈತರು 'ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ ಮಾಡಬೇಕು, ಅಷ್ಟು ವಾಟರ್ ರೇಟ್, ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ' ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಗೌಡ.—ರೈತರಿಗೆ ಜೀವನೋಪಾಯಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗವಾಗುವಾಗ ಸರ್ಕಾರ ಅದನ್ನು ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಬೇಕಲ್ಲವೆ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಸರ್ಕಾರದ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕೂಡ ಗಮನಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಗೌಡ.—ವಾಟರ್ ರೇಟ್ 15 ರೂಪಾಯಿಗಳು ಹಾಕುವುದು ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚೆಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ನಿದರ್ಶನ ಹೇಳಿದರೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

Low level causeway near Muthusandra Village.

Q.—148. H. T. PUTTAPPA (Hosakote-Anekal—Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state :—

whether it has come to their notice that the work of constructing a low level causeway near Muthusandra Village, Anugondahalli Hobli, has not been taken up, though the estimate for the same has been prepared ?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

Yes ; Government are aware that the work has not been taken up yet. A detailed estimate is under preparation.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಟಿ. ಪುಟ್ಟಪ್ಪ.—ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಷುರು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ತಯಾರಾಗುತ್ತಿದೆ, ತಯಾರಾದನಂತರ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಟಿ. ಪುಟ್ಟಪ್ಪ.—ಎಷ್ಟು ದಿವಸಗಳಿಂದ ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ತಯಾರಾಗುತ್ತಿದೆ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಈ ವರ್ಷ ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಟಿ. ಪುಟ್ಟಪ್ಪ.—ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ತಯಾರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಎಷ್ಟು ದಿವಸ ಬೇಕು?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಕಾಲ ಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಮುನಿಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ಈ ಕೆರೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಸಲ ಅಂದಾಜುಮಾಡಿದ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಕೆರೆಯನ್ನಲ್ಲ, 'ಕಾಸ್‌ವೆ' ಯನ್ನು ಈಗ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ, ಹಿಂದಿನ ವಿಚಾರ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಮುನಿಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ಹೀಗೆ ಕಾಲಹರಣ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಷ್ಟವಲ್ಲವೆ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಕಾಲಹರಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ವಿ. ನರಸಿಂಹರೆಡ್ಡಿ.—ಈ ಕಾಸ್‌ವೆಯಿಂದ ಎಷ್ಟು ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ವಿ. ನರಸಿಂಹರೆಡ್ಡಿ.—ಎಷ್ಟು ಕಾಲದಿಂದ ಇದನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಬಹಳ ಕಾಲದಿಂದ.

ಶ್ರೀ ಎ. ವಿ. ನರಸಿಂಹರೆಡ್ಡಿ.—ಇದು ಬಹಳ ಆವಶ್ಯಕವಾದ ಕಾಸ್‌ವೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಬೇಗ ಮಾಡಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಯೋಚನೆಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಇದು ಸ್ಟೇಟ್‌ಫಂಡ್ ರಸ್ತೆಗೆ ಕಟ್ಟುವ ಕಾಸ್‌ವೆ. ಇದೊಂದು ಗ್ರಾಮಾಂತರದ ರಸ್ತೆ. ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ರಸ್ತೆಗಳಿಗೆ ಸೇತುವೆ ವಗೈರೆ ಕಟ್ಟುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ, ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದು. ತಮ್ಮ ಕೋರಿಕೆಯನ್ನು. ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ವಿ. ನರಸಿಂಹರೆಡ್ಡಿ.—ಈ ಕಾಸ್‌ವೆಯನ್ನು ದಕ್ಷಿಣ ಪಿನಾಕಿನಿ ನದಿಗೆ ಕಟ್ಟತಕ್ಕಂಥಾದು . ಇದಕ್ಕೆ ಹಣ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ನಿರ್ದೇಶನಕೊಟ್ಟು ಮಾಡಿಸುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ತಮ್ಮ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಟಿ. ಕೆಂಪರಾಜ್.—ಈ ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ಈಗ ಯಾವ ಲೆವಲ್‌ನಲ್ಲಿದೆ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಎಗ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜನಿಯರ್ ಲೆವಲ್‌ನಲ್ಲಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಟಿ. ಕೆಂಪರಾಜ್.—ಸರ್ಕಾರದ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬರಲು ಇನ್ನೂ ಎಷ್ಟು ಕಾಲ ಬೇಕು ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಕಾಲ ಹಿಡಿಯಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಟಿ. ಕೆಂಪರಾಜ್.—ಈಗಾಗಲೆ ಎಗ್ಸಿಕ್ಯುಟಿವ್ ಇಂಜನಿಯರ ಸಲಹೆಯ ಮೇಲೆ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಅಬ್ಜೆಕ್ಷನ್ ಬಂದಿದೆಯೆ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಆ ವಿಚಾರ ಅವರನ್ನೇ ಕೇಳಬೇಕು, ವರದಿ ಬಂದಿಲ್ಲ.

Land Revenue (Remission in Kolar District).

Q.—360. Sri K. S. VASAN (Kolar Gold Fields).—

Will the Government be pleased to state :—

the talukwar figures Re. Remission of Land Revenue granted in Kolar District for the years 1951-52, 1952-53 and 1953-54 ?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—Statement appended below.

Statement showing the Talukwise figures of remission of Land Revenue granted in Kolar District for the years 1951-52, 1952-53 and 1953-54.

Name of the tank	1951–52			1952–53			1953–54
	Rs.	a.	p.	Rs.	a.	p.	
1. Bangarapet ...	24,594	14	5	63,017	5	10	Nil.
2. Srinivasapur ...	21,016	14	11	52,104	11	1	...
3. Sidlaghatta ...	19,301	15	0	14,655	13	3	...
4. Gudibanda ...	8,633	12	0	4,709	12	11	...
5. Goribidanur ...	40,037	11	6	39,424	2	0	...
6. Kolar ...	8,330	8	0	73,215	14	7	...
7. Chickballapur ...	32,890	2	1	10,945	11	9	...
8. Bagepalli ...	1,25,151	7	1	66,495	2	5	...
9. Mulbagal ...	14,148	0	3	71,131	10	6	...
10. Chintamani ...	63,957	6	2	79,085	15	11	...
11. Malur ...	...			9,075	6	6	...
Total .	3,58,062	11	5	4,83,861	10	9	...

Sri K. S. VASAN.—Have the distress conditions in Gudibanda Taluk in the years 1952 and 1953 really improved and are they better than what they were previously ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—It may be in the same condition.

Sri K. S. VASAN.—Have not representations been made that the conditions remained the same in the years 1953 and 1954 in some of the taluks ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—No distress conditions in any taluk in these years.

Sri K. S. VASAN.—Are not the Government aware that even now the agriculturists in some taluks are not completely free from the adverse effects of distress conditions ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—That is so in every taluk. That some Agriculturists have not recovered from distress conditions is not peculiar to Gudibanda.

Sri K. S. VASAN.—In some other taluks, I mean.

Sri Kadidal MANJAPPA.—Conditions have improved.

High Level Causeway near B. Kalapanahalli, (Construction).

Q.—457. **Sm. Bellary SIDDAMMA** (Davangere).—

Will the Government be pleased to state :—

whether action has been taken to construct a high level causeway near B. Kalapanahalli, Davangere Taluk ?

A.—**Sri Kadidal MANJAPPA** (Minister for Revenue and Public Works).—

Yes.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಳ್ಳಾರಿ ಸಿದ್ದಮ್ಮ.—ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಹೌದು ಎಂಬುದಾಗಿ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಯಾವಾಗ ಈ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಇದು ಕೂಡ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಾಲುವೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರನೇಕರು ರಸ್ತೆ, ಕಾಲುವೆ ರಿಪೇರಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಮಾಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್‌ನವರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯೂ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿಯ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಆಫೀಸರಿಗೆ ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ಕಳುಹಿಸಿದೆ. ಬಂದಮೇಲೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಳ್ಳಾರಿ ಸಿದ್ದಮ್ಮ.—ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಹೌದು ಎಂಬುದಾಗಿ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಲ್ಲಾ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿದೆ, ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ತಯಾರಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಆ ರೀತಿ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಳ್ಳಾರಿ ಸಿದ್ದಮ್ಮ.—ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಣವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರಲ್ಲ ; ಯಾರು ಮಾಡಬೇಕು ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಣವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಶಿವಪ್ಪ.—ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಲು ಒಂದು ಬಿಲ್ಲೆ ಕಾಸು ಸಹ ಇಲ್ಲವೆಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ರೂಪಾಯಿಗಟ್ಟಲೆ ಹಣವಿದೆಯೆಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ.

Sri G. SIVAPPA.—Has it come to the notice of the Government that certain works are not maintained or repaired even ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ತಾವು ಹೇಳುವ ವಿಚಾರ ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ; ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಕೆಲಸ ನೆರವೇರಿದೆ ಎಂದು ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ.

Sri G. SIVAPPA.—Have not representations been made complaining about the non-maintenance or non-repairs of these works ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬರತಕ್ಕ complaint.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಮಹಮ್ಮದ್ ಇಮಾಂ.—'ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್‌ನವರ ಕೆಲಸವಿದು, ನಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇಲ್ಲ' ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರ್ಕಾರದ್ದಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಹೌದು.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಮಹಮ್ಮದ್ ಇಮಾಂ.—ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಸುಮಾರು 8-10 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು liability ಇದೆಯೆಂಬುದು ನಿಜವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ನೋಟೀಸ್.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಮಹಮ್ಮದ್ ಇಮಾಂ.—ಆ ರೀತಿ ಇದ್ದು ಅದಕ್ಕೆ normal work ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲೂ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಮಹಮ್ಮದ್ ಇಮಾಂ.—ಯಾವಾಗ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Has it come to the notice of the Government that they have passed orders to the effect that all income of District Boards would be adjusted towards loans due by the Boards ?

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Questions about District Board administration are not relevant to the question now under discussion.

Railway line from Bangalore to Salem via Bannerghatta and Anekal, (survey).

Q.—529. **Srimathi LAKSHMIDEVI RAMANNA** (Hoskote-Anekal).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether any surveys have been conducted to lay out a railway line from Bangalore to Salem *via* Bannerghatta and Anekal ;

(*b*) if so, how many times and the years in which those surveys were conducted ;

(*c*) whether any change in the above railway route has been contemplated recently ;

(*d*) whether recommendation would be made to Central Government to start the laying of this railway line from this year alone ?

A.—**Sri Kadidal MANJAPPA** (Minister for Revenue and Public Works).—

(*a*) Information not available since all the records of the Railway Department have been transferred to the Central Government during April 1950.

(*b*), (*c*) and (*d*) These do not arise in view of reply to (*a*).

ಶ್ರೀಮತಿ ಲಕ್ಷ್ಮಿದೇವಿ ರಾಮಣ್ಣ.—ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರಾದರೂ ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಈ ವಿಚಾರ ಈಗ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದು. ಆದುದರಿಂದ ನಾವೇನೂ ಮಾಡುವಹಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಲಕ್ಷ್ಮಿದೇವಿ ರಾಮಣ್ಣ.—ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಶಿಫಾರ್ಸು ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಎಂದು ಕೇಳಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ, ಇದನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಅಂದರೆ, ಇದನ್ನು ಶಿಫಾರ್ಸು ಮಾಡಲು ಸಹ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಮಾಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಟಿ. ಕೆಂಪರಾಜ್.—ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಾಂತ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಹಾಗೆ ರೈಲ್ವೆ ಲೈನ್ ಹಾಕುವಾಗ ಪ್ರಾಂತ ಸರ್ಕಾರದ ಸಲಹೆ ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಇದುವರೆಗೆ ಕೇಳಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಟಿ. ಕೆಂಪರಾಜ್.—ಇದುವರೆಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಾಂತ ಸರ್ಕಾರದ ಸಲಹೆ ಕೇಳಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ರೈಲ್ವೆ ಲೈನ್ ಹಾಕುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರೇನಾದರೂ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಯಾವ ಯಾವ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಸಲಹೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವ ಮಾರ್ಗವೂ ಸಹ ಆ ಸಲಹೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು-ಕಡೂರು-ಮಂಗಳೂರು ರೈಲ್ವೆ ಲೈನ್ ಅದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿದೆಯೋ ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—That does not arise.

Sri M. PALANIYAPPAN.—Has it come to the notice of the Government that there are no adequate railway facilities in the State ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—That is too general a question.

Sri M. PALANIYAPPAN.—Will the Government represent to the Central Government and see that more railway facilities are given ?

Mr. DEPUTY SPEAKER.—That is also a general question. It is a suggestion you are making.

ಶ್ರೀ ಎ. ವಿ. ನರಸಿಂಹರೆಡ್ಡಿ.—ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಸೇಲಂಗೆ ಬನ್ನೇರುಘಟ್ಟದ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ರೈಲ್ವೆ ಲೈನ್ ಹಾಕುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರೇನಾದರೂ ಸರ್ವೇ ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ನನಗೆ ತಿಳಿದುಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ವಿ. ನರಸಿಂಹರೆಡ್ಡಿ.—ಈ ಲೈನ್ ಹಾಕುವ ವಿಚಾರ ಬಹಳ ದಿನಗಳಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿದ್ದು ಕೈಬಿಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದುಚಿತವೆಂಬ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ವಿ. ನರಸಿಂಹರೆಡ್ಡಿ.—ಆ ಪ್ರದೇಶದ ಪಾರ್ಲಮೆಂಟ್ ಮೆಂಬರಿಗೆ ಜನರು ಮನವಿ ಸಲ್ಲಿಸಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಗೊತ್ತೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ವಿ. ನರಸಿಂಹರೆಡ್ಡಿ.—ಹಾಗೆ ಒಂದುವೇಳೆ ಮನವಿ ಬಂದರೆ ಈಗಲಾದರೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಈ ಲೈನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸುತ್ತೀರಾ ?

Mr. DEPUTY SPEAKER.—That is hypothetical.

ಶ್ರೀ ಎ. ವಿ. ನರಸಿಂಹರೆಡ್ಡಿ.—ನಾನು ಮತ್ತು ಆ ಪ್ರದೇಶದ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮೆಂಬರೊಬ್ಬರು ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿರುವುದು ಗೊತ್ತೇ ?

Sri M. MADIAH.—I rise to a point of order. According to rule 26 (f) a question shall not relate to a matter which is not the concern of Government. The subject matter of the question now is one which does not relate to this Government.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I do not think there is any point of order. His concern is about the railway facilities in the Mysore State not being adequate. Even though the Government of India have to provide the facilities, this Government is concerned with making recommendations. That is his object.

ಶ್ರೀ ಎ. ವಿ. ನರಸಿಂಹರೆಡ್ಡಿ.—ಈ ಲೈನು ಹಾಕುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸಿರುವುದು ಗೊತ್ತೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರ.

ಶ್ರೀ ಎ. ವಿ. ನರಸಿಂಹರೆಡ್ಡಿ.—ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ಈ ಲೈನನ್ನು ಅವರ ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಯೋಚನೆ ಮಾಡೋಣ.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Does the State's second Five-Year Plan contain a proposal to lay a railway line with in the Mysore State ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—The State's Five-Year Plan cannot necessarily contain a provision relating to the laying of a railway line.

Sri A., BHEEMAPPA NAIK.—I am not asking you about the necessities or otherwise. Do you wish to propose this line in the second Five-Year Plan ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—We have proposed already certain lines.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—This question refers only to a particular line. Your question is too general.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—I am putting the question whether the Government of Mysore propose to recommend to include in the second Five-Year Plan of Mysore this particular bit to be done by the Government of India ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—That we may recommend. But in view of the other factors, I do not know whether the Government of India will give priority to this line.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—I am not asking whether the Government of India will give priority. Do you recommend this line particularly to be included in the second Five-Year Plan ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—I have already said, I am aware of it.

Lakkavalli Project.

Q.—632. **Sri T. C. BASAPPA** (Tarikere).—

Will the Government be pleased to state :—

The amount spent for Lakkavalli Project towards (i) the dam, and (ii) the channels ?

A.—**Sri Kadidal MANJAPPA** (Minister for Revenue and Public Works).—

(i) The amount spent on Lakkavalli Project since commencement and up to end of August 1954 is as follows :—

		Rs.
(ii) Dam	...	1,92,57,551
Channels	...	34,09,679
Total	...	2,26,67,230

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿ. ಬಸಪ್ಪ.—ಈ ಒಂದು ಕೋಟಿ ಚಿಲ್ಲರೆ ರೂಪಾಯಿಗಳ Dam foundation ಕೆಲಸ ಪೂರ್ತಿ ಆಗಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಆಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿ. ಬಸಪ್ಪ.—ಇದರಲ್ಲಿ Left Bank Channel Labour Colony ಗೆ housing ಮತ್ತು Water Supply Scheme ಸಹ ಸೇರಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—Housing ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಷೆಡ್ಸ್ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿ. ಬಸಪ್ಪ.—ಹಳೇ ಲಕ್ಕವಳ್ಳಿ ಟೌನಿನಲ್ಲಿ ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈಗೆ 23 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸ್ಕೀಂ ಸೇರಿಸಲು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಲಕ್ಕವಳ್ಳಿ ಕೆಲಸ ಪೂರ್ತಿ ನಡೆದ ಮೇಲೆ ಅದು ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರ ಸಹಾಯ ಬಂದಿದ್ದರಿಂದ ಲಕ್ಕವಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ನೀರು ಸರಬರಾಯಿ ಮಾಡಲು ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿ. ಬಸಪ್ಪ.—ಕಾಲರಾದಿಂದ ಸುಮಾರು ನೂರಾರು ಹೆಣ ಇಲ್ಲಿಯುವರೆಗೂ ಬಿದ್ದಿದೆ ಎಂಬುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲವೆ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಕಾಲರಾ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ನೂರಾರು ಹೆಣ ಬಿದ್ದಿದೆ ಎಂದು ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿ. ಬಸಪ್ಪ.—ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಕಾಲರಾದಿಂದ ಕೊನೆಯಪಕ್ಷ ನೂರಾರು ಜನ ಸತ್ತುಹೋಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಎಷ್ಟು ಜನ ಸತ್ತು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಸರಿಯಾದ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳು ಇಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದರಿಂದ ತಕ್ಷಣ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಆಜ್ಞೆಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಈಗಾಗಲೇ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಲೂ ಇದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿ. ಬಸಪ್ಪ.—ಇದುವರೆಗೂ ಹಳೇ ಲಕ್ಕವಳ್ಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ನೀರು ಸರಬರಾಯಿ ಯೋಜನೆ ತಡವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನು, ಸ್ವಾಮಿ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—I submit Sir, this question will not arise out of the main question.

Sri T. C. BASAPPA.—Because it is included in the figures, Sir, ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಯೋಜನೆಯೂ ಅಡಕವಾಗಿದೆ; ಆದ್ದರಿಂದ ಹಳೇ ಟೌನ್ನ ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ ಸ್ಕೀಂ ಸಹ ಇದರಲ್ಲಿ ಸೇರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಈ ನೀರು ಸರಬರಾಯಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಂಜೂರುಮಾಡಲಿಕ್ಕಾದರೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ, ಸ್ವಾಮಿ?

Mr. DEPUTY SPEAKER.—You can put any question arising out of the answers given. If there is anything outside the scope of this question, it will be very difficult to admit. Supplementaries will generally arise out of the answers given; they should not be completely different from the main question.

Sri T. C. BASAPPA.—In the figures they have furnished this scheme is included, Sir.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—It may have been furnished. But my duty is to confine supplementaries to the main question.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿ. ಬಸಪ್ಪ.—ಈಗ ಈ ಚಾನಲ್‌ಗಾಗಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಿರುವ ಹಣದಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲೂ ಸಹ ಹೆಲ್ತ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುವ ವಿಚಾರ ಸೇರಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿ. ಬಸಪ್ಪ.—ರೈಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಚಾನಲ್‌ಗೆ ಒಬ್ಬ ಡಾಕ್ಟರೂ ಇಲ್ಲದೆ ದಿನವಹಿ 8-10 ಜನ ಸಾಯುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ, ಸ್ವಾಮಿ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—Does this question arise, Sir?

Mr. DEPUTY SPEAKER.—If the Hon'ble Minister has no information, he can ask for notice.

Sri Kadidal MANJAPPA.—There are doctors and arrangements have been made for the visit of doctors to these areas.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿ. ಬಸಪ್ಪ.—ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಡಾಕ್ಟರನ್ನು ಇಡತಕ್ಕ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ವಿಸಿಟ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೀರೋ ಅಥವಾ ಒಬ್ಬ ಡಾಕ್ಟರನ್ನೇ ಇಡಲಿಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತೀರೋ ಎಂದು?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಖಾಯಂ ಆಗಿ ಒಬ್ಬ ಹೆಲ್ತ್ ಆಫೀಸರನ್ನು ಇಡಬೇಕೆಂಬ ಸಲಹೆ ಇದೆ. ಅದು ಸರ್ಕಾರದ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಈ ಜಲಾಶಯ ಪ್ರಾರಂಭವಾದದ್ದು ಯಾವಾಗ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—I think it is in the year 1946-47.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಒಟ್ಟು ತಗಲತಕ್ಕ ವೆಚ್ಚದ ಮೊಬಲಗೆಷ್ಟು?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಸುಮಾರು 132 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಮೊದಲನೆ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಸಾಧ್ಯವಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಈಗ ಎಷ್ಟನ್ನು ಕಾರ್ಯ ರೂಪಕ್ಕೆತಂದಿದ್ದೀರಿ, ಸ್ವಾಮಿ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಆ ಸಮಾಚಾರ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಇಲ್ಲ. ಬೇಕಾದರೆ ಆಮೇಲೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಈಗ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇರುವ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಭಾಗವನ್ನು ಅಮಾನಿ ಮೇಲೆ ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಮತ್ತು ಎಷ್ಟು ಭಾಗವನ್ನು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್‌ದಾರರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಸಭೆಗೆ ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಕನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ಕೆಲಸ ಅಮಾನಿ ಮೇಲೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. Departmental ಆಗಿ ಬಾಕಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು Piecework system ಮೇಲೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಅಮಾನಿ ಸಿಸ್ಟಂ ಮೇಲೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸದ ಮೇಲೆ ಸರಿಯಾದ ಸೂಪರ್‌ವಿಷನ್ ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ನಾನು ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಸೂಪರ್‌ವಿಷನ್‌ಗೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಯು. ಎಂ. ಮಾದಪ್ಪ.—ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಅಡಿಷನಲ್ ಎಸ್ಟ್ಯಾಬ್ಲಿಷ್‌ಮೆಂಟ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಯು. ಎಂ. ಮಾದಪ್ಪ.—ಇದರ ಅಂದಾಜು ತಯಾರು ಮಾಡಿದಾಗ ಇದನ್ನು ಯಾವ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಪೂರೈಸಬೇಕೆಂದು ಇತ್ತೋ ಆ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಇದು ಮುಗಿಯದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತೇ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಫಸ್ಟ್ ಸ್ಟೇಜ್ ಯಾವಾಗ ಮುಗಿಯಬೇಕೆಂದು ಇತ್ತೋ ಆ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ ಮುಗಿಯತಕ್ಕ ಸನ್ನಿವೇಶವಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಯು. ಎಂ. ಮಾದಪ್ಪ.—ಹಾಗಾದರೆ ಈ ಅಂದಾಜಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ ಮುಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಕಾಣಿಸಿದ್ದೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಫಸ್ಟ್‌ಸ್ಟೇಜು 1956 ರಲ್ಲಿ ಮುಗಿಯಬೇಕೆಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಯು. ಎಂ. ಮಾದಪ್ಪ.—ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟು ಮುಗಿಯಬೇಕಾದರೆ ಎಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮುಗಿಯಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಅಂದಾಜಿನಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಫಸ್ಟ್‌ಸ್ಟೇಜ್‌ನಲ್ಲೇ ಮುಗಿಯಬೇಕೆಂದು ಇತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಯು. ಎಂ. ಮಾದಪ್ಪ.—ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟು ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಇಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಪೂರೈಸಬೇಕು ಎಂದು ಅಂದಾಜಿನಲ್ಲಿ ನಮೂದಾಗಿತ್ತೇ ಎಂದು ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆ.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಇಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮುಗಿಯಬೇಕೆಂದು ಅಂದಾಜಿನಲ್ಲಿ ನಮೂದು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಯು. ಎಂ. ಮಾದಪ್ಪ.—ಈಗ ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ಸ್ ಸಮಿತಿಯವರು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿರತಕ್ಕ 1954ನೇ ಇಸವಿ ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ ತಿಳಿಸಿರುವ ಅಂಶ ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೋ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ನೋಡಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಯು. ಎಂ. ಮಾದಪ್ಪ.—ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಈಗ ತಾವು ಹೇಳಿದ್ದು ಸರಿ ತಾನೆ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಯಾವ ಅಂದಾಜಾದರೂ ಕೂಡ ಇಷ್ಟು ಅವಧಿ ಒಳಗೆ ಮುಗಿಯಬೇಕೆಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಯು. ಎಂ. ಮಾದಪ್ಪ.—ಅದು ಯಾವ ಅವಧಿ ಹೇಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಯಾವುದು ಎಂಬುದು ನೆನಪಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಯು. ಎಂ. ಮಾದಪ್ಪ.—ಆ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ ಮುಗಿಯದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿರುವುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ ತಾನೆ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ಕೆಲಸ ನಿಧಾನವಾಗಿಯೇ ಆಗುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಹಣ ಕಾಸಿನ ಅಭಾವದಿಂದ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಯು. ಎಂ. ಮಾದಪ್ಪ.—ಸರ್ಕಾರದ ಡಿಫೆಕ್ಟಿವ್ ಪಾಲಿಸಿ ತಾನೆ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿರುವುದು ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅಲ್ಲ.

12-30 P.M.

Additional District Court at Mysore (re-starting).

Q.—264. **Sri M. LINGANNA** (Nanjangud).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether the Government have been requested to re-start additional District Court at Mysore ;

(*b*) if so, what action they have taken by now ?

A.—**Sri A. G. RAMACHANDRA RAO** (Minister for Law and Education).—

(*a*) Yes.

(*b*) The matter is under consideration of Government.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಲಿಂಗಣ್ಣ.—ಎಷ್ಟು ತಿಂಗಳಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಪರ್ಯಾಲೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಸುಮಾರು ಎರಡು ತಿಂಗಳಿಂದ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಲಿಂಗಣ್ಣ.—ಹಾಗಾದರೆ ಈಗ ಇದರ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಆಖೈರು ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದೆಯೆ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಇಲ್ಲ, ಈ ವಿಷಯ ಪರ್ಯಾಲೋಚನೆಯಲ್ಲಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಲಿಂಗಣ್ಣ.—ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಎರಡು ತಿಂಗಳಿಂದ ಪರ್ಯಾಲೋಚನೆಮಾಡಬೇಕಾದ ಆವಶ್ಯಕತೆಯೇನು ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಈಗ ಕೋರ್ಟುಗಳ ರೀ-ಆರ್ಗನೈಜೇಷನ್‌ಗಾಗಿ ಸಮಿತಿಯನ್ನೇರ್ಪಡಿಸಿರುವುದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತೇ ಇದೆ. ಆ ಸಮಿತಿಯ ವರದಿ ಬಂದಮೇಲೆ, ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

Sri M. LINGANNA.—Shall I take it that till the report of that Committee comes to Government, no action will be taken so far as this matter is concerned ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—The view is, as far as possible, to reorganize the courts after we receive the report.

Sri M. LINGANNA.—Is it not a fact that because of the abolition of this court, the work has accumulated ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—It is not a question of abolition ; it was an additional court and when the work was completed, it ceased to work.

Sri M. LINGANNA.—Did Government take the consent of the judiciary before they abolished the additional court ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Yes.

Sri M. LINGANNA.—May I know the opinion of the Judiciary on this point, Sir ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—They recommended for its continuance.

Sri M. LINGANNA.—Then, what was the reason for abolishing this additional court ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—The acceptance of the recommendation is not inexorable.

Sri M. LINGANNA.—But, still was it not the duty of Government to see that in the interest of proper working of justice, this court was continued ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Certainly justice has not suffered.

Sri M. LINGANNA.—Is it not a fact that justice has been delayed to a certain extent ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Whenever we think of a reorganisation, consequential inconveniences may happen.

Sri M. LINGANNA.—Shall I take it that Government will not act till the report is received ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—That would be the best way of doing it.

Sri M. LINGANNA.—What would they do in the intermediate period for the speedy disposal of the heavy files before the District Judge ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—The existing court will attend to the work.

Sri M. LINGANNA.—Have Government not received representations from the Judiciary as well as by the Bar that an additional court is necessary and it should be opened in the immediate future ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—As I said, their views are under consideration of Government.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎ. ತಿಮ್ಮಪ್ಪಗೌಡ.—ಮೈಸೂರಿಗೆ ಅಡಿಷನಲ್ ಕೋರ್ಟನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೋರ್ಟನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲವೆ ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—In fact, the main purpose of reorganising these courts is to meet the demands of the nature mentioned by the Hon'ble member.

Jurisdiction of Courts (Reorganisation).

Q.—350. **Sri A. BHEEMAPPA NAIK** (Molakalmuru).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether the High Court of Mysore are contemplating to reorganise the Civil and Criminal jurisdiction of Courts in the State ;

(*b*) whether any Committee has been appointed to make a report in this respect ;

(*c*) whether any report has been received so far ;

(*d*) whether they will consult the House before finalising the proposal ?

A.—**Sri A. G. RAMACHANDRA RAO** (Minister for Law and Education).—

(*a*) and (*b*) A Committee consisting of Justice Sri T. N. Mallappa as Chairman and Sri M. P. Somasekhara Rao and Sri Neele Gowda, Advocates, has been appointed by the Government for suggesting measures for reorganising the territorial and pecuniary jurisdiction of Courts.

(*c*) No.

(*d*) This will be considered by Government at the time of taking action on the report of the Committee.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—What are the terms of reference to this Committee, Sir ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—As the Hon'ble member knows various people were urging for establishing courts in their area, some near the existing courts and some far away. Therefore, it was felt that it would be better to assess the work of each of the locality and then distribute the courts.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Will the cost of litigation and also the nearness of the area be taken into consideration in reorganising this, Sir ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Yes, those two factors and other factors also will be taken into consideration.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Will the opinion of the people nearby those areas also be taken into consideration as regards including a taluk either to one court or to the other ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Yes.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Before implementing this, will the Government be pleased to assure that they would place that report before this House and take the general opinion of the House ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Certainly the report will be placed before the House; whether they would be consulted, will be considered and decided at an appropriate time.

National Extension Service (Chitaldrug District).

Q.—77. **Sri T. HANUMIAH** (Hiriyur—Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the taluk of the Chitaldrug District in which the National Extension Service has been brought into force ;

(*b*) the taluk in which the Government desire to bring into force the said Extension Service during this year ?

A.—**Dr. R. NAGAN GOWDA** (Minister for Agriculture).—

(*a*) Harihar-Davangere.

(*b*) Holalkere.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯ.—ನ್ಯಾಷನಲ್ ಎಕ್ಸ್‌ಟೆನ್‌ಷನ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಯಾವಯಾವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತೀರಿ ? ಯಾವ ನೀತಿ ನಿಯಮಗಳ ಮೇಲೆ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಚುನಾಯಿಸುತ್ತೀರಿ ?

ಡಾ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟಿವ್ ಅನುಕೂಲತೆ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಆವಶ್ಯಕತೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವ ಕಡೆಗಳನ್ನು ಚುನಾಯಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯ.—ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್‌ನವರು ಇದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕಾದರೆ ಇಂಥ ನೀತಿ ನಿಯಮಗಳನ್ನನುಸರಿಸಬೇಕು, ಇಂಥ ಕಡೆಗಳಿಗೆ ಮೊದಲು ಪ್ರಿಫರೆನ್ಸ್ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಏನಾದರೂ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆಯೆ ?

ಡಾ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಜನರಲ್ ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ಸ್ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯ.—ಆ ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ಸ್ ದಾವಣಗೆರೆ, ಹರಿಹರ ಮತ್ತು ಹೊಳಲ್ಕೆರೆ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯುಯೆನ್ಸಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆಯೆ ?

ಡಾ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಇಡೀ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯ.—ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹಿರಿಯೂರು ಮತ್ತು ಚಳ್ಳಕೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ಫಸ್ಟ್ ಪ್ರಿಫರೆನ್ಸ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್‌ನವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿಲ್ಲವೆ ?

ಡಾ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಆ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳ ಟರ್ನ್ ಸಹ ಬರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯ.—ಈಗ ಹೊಳಲ್ಕೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹರಿಹರ ಮತ್ತು ದಾವಣಗೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಕಾರಣವೇನು ? ಯಾವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಯಾವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರಿ ?

ಡಾ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿತ್ತು. ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟಿವ್ ಅನುಕೂಲತೆ ನೋಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I just want to know whether the Hon'ble Minister has anything to say ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—As you were kind enough to remark, I have already answered the question.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—That is not correct. Simply to say something and after another supplementary say is put to that he has already answered the question, is not correct. Let him give reasons as to why they left off Harihar Taluk or Davangere Taluk. What was the recommendation made ? What are the reasons for leaving out that taluk ? We are very serious about this.

(*Interruptions*)

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I am very sorry that this is not the way of proceeding with our business.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—And it is not also the way of answering.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—That is also true. I hope the concerned Minister may be in a position to satisfy the members as far as possible. The question is simple and definite. I think he must be in a position to answer satisfactorily. He has, no doubt, in a way answered but there is no harm in repeating a satisfactory answer.

Dr. R. NAGAN GOWDA.—Thank you, Sir. But since you were kind enough already to remark that the Minister has already answered, I did not of think of answering. Anyhow I I will answer it again. We have had to select one of the Taluks from Chitaldrug District and so we suggested Holalkere. The other taluks also get their turn in due course of time.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯ.—ಹೊಳಲ್ಕೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕನ್ನು ಈ National Extension Service ಗೆ ಚುನಾಯಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಸಲಹೆ ಕೇಳಿದ್ದರೇ ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—It is not necessary.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯ.—ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಯಾವ ತಾಲ್ಲೂಕು ಸರಿಯಾಗಿದೆಯೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನೇನಾದರೂ ಸಲಹೆ ಕೇಳಿದ್ದರೇ ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—We had not asked the Agricultural Department about that.

ಶ್ರಿ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯ.—ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾರಿಂದಲೂ ಅರ್ಜಿ ಬಂದಿಲ್ಲ, ಯಾವ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಲಹೆಯನ್ನೂ ಕೇಳಿಲ್ಲ, ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಬಂದಿರುವ general instructions ಅನುಸರಿಸಿಲ್ಲ—ಹೀಗಿರುವಾಗ ಯಾವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ತಾವು ಹೊಳಲ್ಕೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕನ್ನು select ಮಾಡಿದಿರಿ ?

Mr. DEPUTY SPEAKER.—That I think has already been answered. Your very first question was that, namely, the principles on which the Government selected areas for the National Extension Service scheme. He has replied to that question. After all you will be repeating the same question and the answer also will be repeated. It is left to you whether you are satisfied with the answers or not. But repeating the same question will not help; the answers also will be repeated.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಮಸಿಯಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರ ಉತ್ತರ ಕೇಳಿದರೆ, ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ನೀತಿ ನಿಯಮವನ್ನೂ ಅನುಸರಿಸದೆ at random Holalkere Taluk has been selected ಎಂಬುದಾಗಿ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ, ಇದು ಸರಿಯೇ ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—Last time when we selected Davangere in Chitaldrug there were complaints from other Hon'ble Members. This time also we thought that if we selected the rest of the area from Chitaldrug or Davangere area, the same complaint would be coming in. So we left of and selected the next one.

Sri V. MASIYAPPA.—Is it not a fact that the Development Commissioner had in the very first instance recommended Harihar Taluk to be selected for the first year and then contiguous areas from Harihar Taluk ? This recommendation was made last year itself but that re-commendation was not heeded to. Why ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—Last year we selected from one end of the district.

Sri V. MASIYAPPA.—Will the Government be pleased to say whether they have gone into the records in this matter ?

Mr. DEPUTY SPEAKER.—How can they say ?

Sri V. MASIYAPPA.—Is it not found in the records that the Development Commissioner has recommended Harihar Taluk last year itself when it was given to Harihar ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—Well, I will look into the matter.

Sri V. MASIYAPPA.—If any injustice has been done to that taluk, will the Government assure that it will be rectified next year ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—It is not proposed to do any injustice. On the other hand it is proposed to do justice for all the taluks. So far as what would be done next year, we cannot say anything now.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಮಹಮ್ಮದ್ ಇಮಾಂ.—National Extension Centres select ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ contiguous area select ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲವೇ ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—That is one consideration.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಮಹಮ್ಮದ್ ಇಮಾಂ.—ಹಾಗಾದರೆ, ದಾವಣಗೆರೆಗೆ ಸೇರಿದಹಾಗೆ contiguous area ಎಂದೆನ್ನಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಜಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಏಕೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಇನ್ನೂ ಆ ಕಡೆ ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಮಹಮ್ಮದ್ ಇಮಾಂ.—ಹಾಗಾದರೆ ಅಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ ಮಾಡಿದ ಹಾಗಾಯಿತಲ್ಲವೇ ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—We have followed the Leader of the Opposition.

Dr. R. NAGAN GOWDA.—It is no doubt in a contiguous area. We have got an entirely independent organisation. It is a unit by itself. We have got a Block Development Officer. He is the Revenue Sub-Division Officer and also there are a number of workers at the village level. They will do. In this case, being in the border Taluk, we left it off. The whole difficulty arises from the fact that we get only a very small number of blocks. This year we got seven blocks for the entire ten districts of the State. So there is the difficulty. But we will have in our mind what you have said and see whether we can take up the taluk contiguous and also far off.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಳ್ಳಾರಿ ಸಿದ್ದಮ್ಮ.—ಈ ಸ್ಕೀಂ ಆವಶ್ಯಕತೆ ದಾವಣಗೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆಯೆಂಬುದು ತಮ್ಮ ಅವಗಾಹನೆಗೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಡಾ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಒಂದೊಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

Sri G. DUGGAPPA.—Sir, whether it is not a fact that there are three co-operative societies in Holalkere Taluk ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—Yes.

Sri G. DUGGAPPA.—The co-operative farms are working very well and there are 1,500 acres in each co-operative farm—is it not a fact that this is one of the reasons why this Holalkere Taluk was selected for the National Extension Service Block ?

(No answer.)

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Are there contiguous areas between Davangere Taluk and Harihar Taluk which are not taken up when the last scheme was introduced ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—We have taken only parts of the two taluks. So there are some villages which have been left out.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—If these villages were taken up, the grant which you get from the Government of India would have been doubled, is it not ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—I want notice for that. So far as each block is concerned, the grant is fixed. I do not know how we would be able to get double the grant if we had selected these taluks.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Will the Hon'ble Minister kindly consult his colleague to his left whether he told that the grant that the State would get would have been doubled if the Harihar and Davangere areas were taken up when he selected the Holalkere Taluk ?

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Part of it does not form a question.

Dr. R. NAGAN GOWDA.—I do not believe that we get double the grant. Possibly he means that if Davangere and Harihar taluks had been selected, they would have got two blocks instead of one each. That probably he is mistaking for a double grant.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—While selecting the National Extension Service scheme to several taluks last year, is there a place which was selected because that forms the constituency of an important Minister ? Was that one of the considerations ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—That is not the consideration, Sir.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಶಿವಪ್ಪ.—ಹೋದ ವರ್ಷ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಹರಿಹರ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮತ್ತು ಈ ವರ್ಷ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಹೊಳಲ್ಕೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಒಂದೇ ಡಿವಿಜನ್‌ನಲ್ಲಿರುವುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—Yes.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಶಿವಪ್ಪ.—ಈ ಎರಡರ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ನೋಡತಕ್ಕವರು ಒಬ್ಬರೇ ಸಬ್ ಡಿವಿಜನ್ ಆಫೀಸರು ಎಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ? ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್ ವರದಿ ಪ್ರಕಾರ, will it be possible to select areas always after consulting all the persons residing in the taluk ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—All relevant considerations will be kept in view.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ಆಂಜನೇಯ ರೆಡ್ಡಿ.—ಶಿಡ್ಲಘಟ್ಟದಿಂದ ಚಿಂತಾಮಣಿ ತಾಲ್ಲೂಕನ್ನು ಹಾರಿಸಿ ಶ್ರೀನಿವಾಸಪುರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಏಕೆ, ಸ್ವಾಮಿ ?

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಇದು ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ. ಚಿಂತಾಮಣಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ವಿ. ನರಸಿಂಹ ರೆಡ್ಡಿ.—ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ಪ್ರಕಾರ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಈ ವರ್ಷ ಎಷ್ಟು ಈ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಸ್ತರಣ ಯೋಜನಾ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಬರುತ್ತವೆ, ಸ್ವಾಮಿ ?

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದು ಜನರಲ್ ಆಯಿತು. ಹರಿಹರ, ದಾವಣಗೆರೆ, ಹೊಳಲ್ಕೆರೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೇಳುವುದು ಇದ್ದರೆ ಕೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಎ. ವಿ. ನರಸಿಂಹರೆಡ್ಡಿ.—ಇದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಸ್ತರಣ ಯೋಜನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದು ; ಆದ್ದರಿಂದ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಒಟ್ಟು ಎಷ್ಟು ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The question has already been answered.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಸಪ್ಪ.—ಈ ಯೋಜನೆಯ ಉದ್ದೇಶ ಹಿಂದುಳಿದ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಯಾವಯಾವುವು ಇವೆಯೋ ಅವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸುವುದೇ ಉದ್ದೇಶ ಅಲ್ಲವೇ ?

ಡಾ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಜನರಲ್ ಆಗಿ ಯಾವಯಾವ ಪ್ರದೇಶ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಗುವುದು ಅಗತ್ಯ ಎಂದು ಕಂಡು ಬಂದಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಆಗದೆ ತರೀ ಭೂಮಿ ಇರುವುದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಸಪ್ಪ.—ಹಿಂದುಳಿದ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವಕ್ಕೆ ಫಸ್ಟ್ ಪ್ರಯಾರಿಟಿ ಕೊಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲವೇ ?

ಡಾ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಟೌನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ಅಗತ್ಯ ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ, ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

Sri V. M. MASCARENHAS.—Now that National Extension Service Schemes have been in vogue for the last 18 months, will the Government consider the question of appointing a committee to assess the work done so far ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—Sir, there is a committee as a matter of fact, which goes into the working of these Community Projects and the National

Extension Services Schemes, which consists of the departmental officers and the Deputy Commissioner and the Secretary concerned with the Development Department. I do not know exactly if it is necessary to have another committee to go into the working of these services. So far as these National Extension Service Blocks are concerned, they are working only for the past 12 months and the work of the community projects is looked into very closely. There is also an advisory committee which will consider periodical reports about the work done from time to time. There is also a committee for watching the progress about Community Projects constituted by the Government of India.

Sri V. M. MASCARENHAS.—Would it be possible for the Hon'ble Members of this House to know what exactly the committee has done ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—If it is required, I shall give a summary of the work that has been done by the Community Projects for the last 18 months and also the work that has been done by the N.E.S. blocks. I think that will serve the purpose the Hon'ble Member has in view.

Sri V. M. MASCARENHAS.—I shall be glad if I can get it.

Dr. R. NAGAN GOWDA.—I have got a very detailed report maintained about the progress attained by these Community Projects and N.E.S. blocks and I shall be glad to allow the Hon'ble Member to look into it.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್.—ನೆಲಮಂಗಲ ತಾಲ್ಲೂಕನ್ನು ಈ ಯೋಜನೆಯೊಳಗೆ ಸೇರಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಇದೇ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿಲ್ಲವೇ, ಸ್ವಾಮಿ ?

Mr. DEPUTY SPEAKER.—That is not quite relevant to this question.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯ.—ಅನೇಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿವೆ. ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರಗಳ ಕಾಲವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I am going to close the question-hour exactly at 1 to-day.

Inter-village Communication Roads.

Q.—35. **Sri B. MADHAVACHAR** (Bhadravathi).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether they are aware that the general conditions of roads in rural parts deserve immediate attention ;

(*b*) whether they will make a larger allotment in the next Budget for Inter-Village Communication Roads and such other rural development activities ?

A.—**Sri T. CHANNIAH** (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

(*a*) Yes. The responsibility of maintaining these roads is that of District Boards and Panchayets.

(*b*) 25 per cent of the L. R. collected is being made over to District Boards and Panchayets every year. This together with the resources of Local Bodies and local effort should be sufficient to keep the roads in good condition, and to attend to Rural Development activities.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಮಾಧವಾಚಾರ್.—ಶೇಕಡಾ 25 ರಷ್ಟು ಜಮೀನು ಕಂದಾಯವನ್ನು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಮಾಧವಾಚಾರ್.—ಆದರೂ ಕೂಡ ಐ. ವಿ. ಸಿ. ರಸ್ತೆಗಳು ಬಹಳ ಕೆಟ್ಟಿವೆಯೆಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೆ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಬಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಮಾಧವಾಚಾರ್.—ಆದ್ದರಿಂದ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ಈ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಈಗ ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The question-hour is over.

QUESTIONS FOR ANSWERS ON THE DAY

(But not taken up)

Kagehalla Project.

Q.—33. **Sri B. MADHAVACHAR** (Bhadravathi).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the amount spent on Kagehalla Project in Bhadravathi Taluk and the year in which it was done ;

(*b*) under whose advice the work was taken up ;

(SRI B. MADHAVACHAR.)

(c) the circumstances under which the work was dropped without completion ?

A.—**Sri Kadidal MANJAPPA** (Minister for Revenue and Public Works).—

(*a*) Rs. 5,02,870 between the years 1945 and 1952.

(*b*) In pursuance of a report from the Department and under orders of Government.

(*c*) Part of the Project was dropped as the area proposed to be irrigated by it comes under the *atchkat* of the Bhadra Reservoir Project.

Road from Krishnarajapet to Sravanabelagola *via* Koratikere (Constructions.)

Q.—60. **Sri S. M. LINGAPPA** (Krishnarajpet).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether they have received any representation for constructing a road from Krishnarajpet to Sravanabelagola *via* Koratikere and Bharatipura ;

(*b*) if so, what is the action taken by the Government ?

A.—**Sri T. CHANNIAH** (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

(*a*) Yes.

(*b*) The question is under examination.

Health Unit Building at Bandihole (Construction).

Q.—67. **Sri S. M. LINGAPPA** (Krishnarajpet).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether they sanctioned any amount for the construction of Health Unit Building at Bandihole in Krishnarajpet Taluk ;

(*b*) if so, the action taken by them ?

A.—**Sri T. CHANNIAH** (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

(*a*) Yes.

(*b*) Administrative sanction has been accorded for the construction of the Health Unit Building at Bandihole at a total revised estimate cost of Rs. 34,000, utilising the budget provision of Rs. 10,000 as also extra funds required for expenditure during the current year by reappropriation, if necessary.

Amildars' and Assistant Commissioners (Eligibility list).

Q.—125. **Sri B. RACHAIAH** (Yelandur—Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether lists of officials to be appointed as Amildars and as Assistant Commissioners have been prepared ;

(*b*) whether a Committee was appointed to prepare these lists ;

(*c*) if so, the names of those officials as recommended by the Committee ;

(*d*) the names of the officials finally approved by the Government ?

A.—**Sri Kadidal MANJAPPA** (Minister for Revenue and Public Works).—

(*a*) and (*b*)—

(i) Amildari list which was prepared by the Public Service Commission is under the consideration of Government.

(ii) Eligibility list of Assistant Commissioners prepared by the Revenue Commissioner has been referred to the Public Service Commission for their opinion.

(*c*) It is confidential.

(*d*) Does not arise.

Director of Ophthalmology (Appointment).

Q.—129. **Sri B. RACHAIAH** (Yelandur—Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the names and designations of Surgeons as entered in the Civil List;

(*b*) whether seniority, merit and qualification are taken into consideration while giving promotions;

(*c*) whether they are contemplating to appoint a Director of Ophthalmology to organise mobile ophthalmic dispensaries to reduce blindness?

A.—Sri T. CHANNIAH (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

(*a*) Please see a copy of the latest Civil List placed on the table of the House.

(*b*) Yes.

(*c*) No.

Madarahalli Tank (Compensation to Raiyats of submerged Lands).

Q.—180. Sri B. Y. NEELE GOWDA (Pandavapura).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) the extent of land likely to be submerged by the construction of a tank at Madarahalli of Pandavapura Taluk;

(*b*) whether it is a fact that the construction is nearing completion;

(*c*) whether the land is acquired;

(*d*) the relief proposed by Government to the expropriated ryots?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

(*a*) 91 acres and 33 guntas.

(*b*) No.

(*c*) Not yet.

(*d*) Compensation is proposed.

Director of Anti-corruption and Efficiency Audit.

Q.—277. Sri M. RAJASEKHARA MURTHY (Yelandur).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) whether it is a fact that the present Director of the Department of Anti-corruption and Efficiency Audit was appointed only for a period of two years:

(*b*) when that period expired;

(*c*) whether his services are still continued?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

(*a*) Yes.

(*b*) 31st May 1954.

(*c*) His services were continued till the end of September 1954.

Amildari List.

Q.—375. Sri G. BASAPPA (Hosadurga).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) whether the proposal for finalisation of the Amildari list referred to the Public Service Commission has been received back by the Government with its recommendations; if so, when;

(*b*) whether the final orders approving the recommendations of the Public Service Commission have been passed; if not, the reason for the delay?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

(*a*) Yes. In the month of July.

(*b*) No final orders are passed as there are certain other questions to be decided in connection with this subject.

Local Fund Dispensary at Tekal.

Q.—415. Sri H. C. LINGA REDDY (Malur).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) whether it is true that Government have sanctioned a local fund dispensary to Tekal in Malur Taluk;

(*b*) the steps taken to open the same?

A.—Sri T. CHANNIAH (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

(*a*) No.

(SRI T. CHANNIAH.)

(*b*) The question of opening a reduced scale Local Fund Dispensary is under examination.

Recruitment to Railway Department.

Q.—502. **Sri SHIVANANJE GOWDA** (Mysore Taluk).—

Will the Government be pleased to state:—

whether it has come to their notice that the method of recruitment of persons to the Railway Department in Mysore State has been contrary to the Rules after the Railway Administration was taken over by the Centre?

A.—**Sri Kadidal MANJAPPA** (Minister for Revenue and Public Works).—

The question is not clear.

Maddur Shuttle Train.

Q.—503. **Sri SHIVANANJE GOWDA** (Mysore Taluk).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) whether it has not come to their notice that much inconvenience is being felt by passengers as a result of attaching only four bogies to the Maddur Shuttle train;

(*b*) whether they will take steps to urge upon the Union Government to make proper arrangements in this behalf?

A.—**Sri Kadidal MANJAPPA** (Minister for Revenue and Public Works).—

(*a*) No.

(*b*) In view of reply to (*a*) this does not arise.

ELECTION OF SPEAKER.

Sri T. MARIAPPA (Mysore City North).—Sir, I beg to move:

"That Sri H. S. Rudrappa be elected as Speaker of the Legislative Assembly."

Sri A. BHEEMAPPA NAIK (Molakalmuru).—I beg to second the motion:

"That Sri H. S. Rudrappa be elected as Speaker of the Legislative Assembly."

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Motion moved:

"That Sri H. S. Rudrappa be elected as Speaker of the Legislative Assembly."

Sri J. MOHAMED IMAM (Jagalur).—Sir, this is the first time . . . .

Sri M. MADIAH (Nanjangud-Scheduled Castes).—I rise to a point of order. The motion must be put now.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—After the motion is moved, if there is nobody who wants to speak, then the motion will be put. Since the Leader of the Opposition has risen to speak, he will be allowed first to speak and then I will put the motion for the vote of the House.

Sri J. MOHAMED IMAM.—This is the first time we are having the election of the Speaker according to the revised rules. When a motion has been moved and when the motion is before this House, every member of this House has a right to speak on it. Sir, the mover of the motion has, in one simple sentence, proposed that Sri H. S. Rudrappa be elected as the Speaker of this House and it has been seconded by my mighty friend Sri Bheemappa Naik.

(*Laughter.*)

A MEMBER.—Weighty friend.

***Sri J. MOHAMED IMAM.**—Weighty also. Sri H. S. Rudrappa has been my esteemed friend and we have worked in comradeship from a very long time. He has served in this House and the State in various capacities. I have personally nothing against him. Perhaps the ruling party, the majority party, has had good reasons for selecting him for this high office. I have no regret so far as this choice is concerned. But, my regret lies otherwise.

Sir, the Speaker's place and position is a very responsible one; it is a sacred one. The Speaker becomes the highest dignatory of this House to whom every member of this House irrespective of the party to which he may belong, looks for protection and for safeguarding his rights and privileges. When a member of this House becomes the Speaker, he is no longer a partyman; he becomes the property of every member of this House.

---

* Indicates that the speech has not been revised by the Member concerned.

A MEMBER.—Please mark it.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Yes. Sir, the choice of the Speaker is all the more important from the point of view of the Opposition. The Opposition who are in a minority and who may be attacked in season and out of season by the majority party and perhaps, who are subject to the tyranny of the ruling party, always look to the Speaker for protection and safeguarding their rights and interests.

Sir, it is a tradition everywhere, though not in this country, where democracy is well established, that the election of the Speaker is never made a party issue, because the Speaker should enjoy the universal confidence of all the members of all the parties. So, the Speaker's place is never contested and he will not identify himself with any party. There will not be any controversy in the election of the Speaker, especially in England, the Constitution of which we have adopted. Sir, here we have had election of the Speaker thrice. First, Sri V. Venkatappa was elected as the Speaker. Then late Sri H. Siddaiya, whose demise we bemoaned, was elected. On both these occasions, the Opposition stressed this point and brought it to the notice of the Leader of the House that, for the proper working of democracy, healthy conventions and traditions should be established and the choice for the place of the Speaker must, as far as possible, be unanimous. Sir, the Leader of the House has himself expressed that in all such important matters he would take the Opposition into confidence and would consult them before coming to a conclusion. But now, Sir, the Leader of the House has overlooked the fact. We looked forward that he would take the Opposition into confidence before coming to a decision in this behalf. But, he has made it absolutely a party issue. May be, he thought that through his own might and the might of his party, he would have a nominee of one party. Perhaps, he was obsessed with the idea that there would not be a unanimous election on account of party internal differences; or perhaps, there was too much of competition within his own party or there were too many who aspired for this place. Whatever it may be, on this occasion, the Leader of the House ought to have laid down a convention, established a convention, of not making the choice of the Speaker a party issue. The choice should have been made in consultation—not with the approval, I do not go so far—with the members of the Opposition. This principle was not adopted by the Leader of the House. We take it as scant respect shown to the Opposition which plays an effective and important part in moulding the destiny of the State; they are entirely ignored. Well, Sir, we have been appealing to you that this Opposition is not sitting here for the sake of opposition. It is here to guide the ruling party in the right path. It is here to see that democracy is made a success. It is here to see that healthy conventions and practices are established. But, I must state with great regret that the Leader of the House has made this an absolute party issue and the party has selected a candidate for this office. This is against the principle of democracy, against the principle of all traditions. Sir, as I said, the Speaker should inspire confidence in all and therefore if the Speaker's choice were to be universal, to be unanimous, then certainly this House will welcome him and it will be building up a great convention. My regret is all the more, because I have been stressing this point during the last three or four years.

Sir, the other point that I want to stress is: however great a person may be, however sincere a person may be, when he belongs to a certain group or party and when he is elected by that party to this place which requires all the impartiality, fairness and justice, then, it is bound to give room for suspicion; it may be well-founded or ill-founded. But, taking human

(SRI J. MOHAMED IMAM.)

nature as it is and taking the circumstances as they are, when the person who is elected to this place feels that his present position is due to a certain political party and he owes loyalty and allegiance to a particular party, it would be very difficult, when crucial questions arise, to disentangle himself from the party loyalty and be fair. I am speaking generally. That is why I stressed during the last election that as far ar possible we must elect a person unanimously with the concurrence of all the parties or a person who enjoys the confidence of all the parties, an independent person, a person who will not owe any allegiance to any party. That should be the criterion.

But here, however, eminent Sri Rudrappa may be,—we have great respect towards him,—still there is the possibility that, when once the party elects him, when he is under an obligation to that party and his loyalty is towards that party, on important matters or party issues brought before this House, it will be very difficult for him to be away from party affiliation. I am sure there are Speakers who can break the shackles of party affiliation. But it requires an extraordinary mind too. Ordinarily speaking, it gives rise to suspicion that, after all, seeing that the Speaker is a party man, he belongs to a certain party. This is what we want should not be associated with the Speaker. It often happens. So, unless the Speaker makes a public announcement that he is above all parties, that he has given up all party affiliations, as was done by Sri Vithalbhai Patel when he was first elected as the President of the Central Legislative Assembly,—he stated that he belonged to no party after election,—unless the Speaker says like that, there is a suspicion lurking in everyone's mind. That is a great disadvantage in electing one belonging to a party as Speaker. So, though I do not oppose the election now, I have to say that it would have been better if we had been consulted. If we are not able to come to a unanimous understanding to select a person who does not show any affiliation to any party, is it really difficult to find such a person? You may be anxious to know what the attitude of the Opposition will be. I can tell you that the Opposition is more interested in seeing that democracy works; it wants to establish healthy conventions and traditions it wants to show a lesson to the party in power. Where the majority has failed to establish a convention, the Opposition at this stage will be the first to establish a convention and tradition by not opposing this motion but by helping to make the choice a universal one. (Claps). We want to do so because we are interested in healthy traditions and conventions and I do not want to strike a discordant note. Let it be proclaimed to the posterity that the Opposition was the first to set this example, that the Opposition gave a lead to the Treasury Bench to establish further healthy conventions and traditions. It is true that last time we protested. But it was with a particular object. We just wanted to show the imperative need for establishing such conventions. But you did not learn a lesson. Now we are taking the other course, namely, we will be good to you. We will be good to you so that you may correct yourself and do the right thing in a proper manner.

Sri T. MARIAPPA.—Non-violent way, is it?

Sri J. MOHAMED IMAM.—We are making tremendous sacrifices, but, still in the interests of the country, in the interests of democracy, in the interests of smooth working of democracy, because the Speaker's place is an important one, we do not want that election to that place be controversial. It is to impress this fact and to set an example to you we are supporting the candidature of Sri H. S. Rudrappa. Sir, I support the motion now before the House and I hope that all members of my party will support the motion.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ (ತುರುವೇಕೆರೆ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗ ತಂದಿರತಕ್ಕ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ನಾನು ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ತಿಳಿಸಲಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರಜಾ ಪ್ರಭುತ್ವ ತತ್ವದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ನಂಬಿಕೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸಂದೇಹಗಳು ವ್ಯಕ್ತಪಟ್ಟಿವೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಈಗ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಅದು ತಪ್ಪಾಗಲಾರ

ದೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕಳೆದ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಸ್ಪೀಕರ್ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ನಡೆಯಬೇಕಾದ ಚುನಾವಣೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ದಾಸಪ್ಪನವರು ನನ್ನನ್ನು ಕರೆದು ಕೇಳಿದರು—ಈ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸ್ಪರ್ಧೆ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲವೇ ಎಂದು. ಈ ಕನ್ವೆನ್ಷನ್ ಏರ್ಪಡಿಸಲು ನಾನು ಒಪ್ಪಿದೆ. ಅನಂತರ ಅದೇನು ಕಾರಣದಿಂದಲೋ ಅವರೇ ಅದನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟರು. ಈ ರೀತಿ healthy convention ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವರ ಕಡೆಯವರೇ ಸಿದ್ಧವಾಗಿಲ್ಲ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಬರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಭಾ ನಾಯಕರು ನಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳಿದರು—ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿದರೆ ಅವರು ಸರ್ವಾನುಮತದಿಂದ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬರುವಂತಿರಬೇಕು, ಹಾಗೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಎಂದು. ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ, ನೀವು ಬಹುಮತದ ಪಕ್ಷದವರಾದುದರಿಂದ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ, ನೀವು ಯಾರನ್ನು ಬೇಕಾದರೂ ಚುನಾಯಿಸಬಹುದು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದೆವು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವರು ಸ್ವತಂತ್ರರಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಟ್ಟಾಭಿರಾಮನ್‌ರವರನ್ನು ಆ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ತರಬಹುದೆಂದು ತಿಳಿಸಿದರು. ಆಗ ಅದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸರ್ವಸಮರ್ಪಕವಾಗಿತ್ತು. ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ಅವರ ಪಾರ್ಟಿಯವರನ್ನೇ ಒಬ್ಬರನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ತಂದರು. ಆದುದರಿಂದ ನಮ್ಮನ್ನು consult ಮಾಡಿದ್ದರೂ ನಮ್ಮ ಇಷ್ಟದಂತೆಯೇನೂ ನಡೆಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. Consultation ಮಾಡಿದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೇ ಅದರಂತೆ ನಡೆಯಬೇಕೆಂದೇನೂ ಇಲ್ಲ.

Sri L. SIDDAPPA (Chennagiri).—But courtesy requires that they should consult us.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಇಂಥ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪಾರ್ಟಿಯಿಂದ ಚುನಾಯಿತರಾದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೇ ಅವರಿಗೆ ಪಾರ್ಟಿಪರವಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಲು disqualification ಆದ ಹಾಗೆ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಚುನಾಯಿತರಾದಮೇಲೆ ಪಾರ್ಟಿ ಪರವಾಗಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವುದು ಪ್ರಜಾ ಪ್ರಭುತ್ವ ತತ್ವಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ನನ್ನ ವಾದ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ಒಂದು healthy convention ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬರಲಿ ಎಂಬ ಸದುದ್ದೇಶದಿಂದ ನಾವು ಇಂದು ಯಾರನ್ನೂ ಈ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲಿಸಲಿಲ್ಲ, ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶವೂ ನಮಗಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದರೂ Road Roller Majority ಇರುವ ಪಕ್ಷದ ಪರವಾಗಿಯೇ ಚುನಾವಣೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಎಂಬುದು ನಮಗೆ ತಿಳಿದಿದೆ. ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ಈ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ Secret Ballot ಕ್ರಮವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ, ಕೈ ಎತ್ತುವ ಕ್ರಮವನ್ನು ಆಚರಣೆಗೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ! ಈ ವರ್ತನೆಯು, ಬಹುಮತವಿರುವ ಅವರಿಗೇ ಅವರವರಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇಲ್ಲ, ತಮ್ಮ ಆತ್ಮ ಶಕ್ತಿಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತಮಗೇ ನಂಬಿಕೆ ಇಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.

ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ, ನಾನು ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ರುದ್ರಪ್ಪನವರು ಈ ಸ್ಪೀಕರ್ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಪೂರ್ಣ ಅರ್ಹರು, ಆ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದುಕೊಂಡು ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತ ಮನೋಭಾವನೆಯಿಂದ ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುತ್ತಾರೆಂಬ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮಗೆಲ್ಲಾ ಪೂರ್ಣ ಭರವಸೆ ಇದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಸಿ, ಅವರನ್ನು ಈ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತಿಸಿ, ಈ ಸೂಚನೆಗೆ ನನ್ನ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

Sri K. HANUMANTHAIYA (Leader of the House and Chief Minister).—Sir, the Leader of the Opposition and my Hon'ble friend Sri B. Hutche Gowda have made references to me and to the building up of a convention. If they had not made such references, probably I would not have spoken.

Sri J. MOHAMED IMAM.—We wanted you to speak.

Sri K. HANUMANTHAIYA.—I may at once say that I am in agreement with the Leader of the Opposition that good conventions must be created. I would have myself been very happy if I had the occasion to consult the Leader of the Opposition. As Sri B. Hutche Gowda himself admitted, last time, I did consult them but there was no agreement in regard to the approach of the matter. He himself has admitted it. This time we were unable to decide upon the candidate till the very last minute. It was almost two hours before the actual nomination was to be filed that the name was finalised. You will therefore see whether I would have been able to consult you. If I have not been able to consult you, it is not because I wanted to disregard your opinion or that I did not want to consult you but it is because there was hardly any time left for us. That shows there is keen consciousness about the importance of the place. Therefore it is more the importance of the place than any inherent good or bad nature in the Members. Therefore he need not dwell upon it greatly if there was not consultation this time. In order to establish good conventions I would advise him to take a different course of attitude altogether and not come here and make a big speech in order to put the Government or me personally in the wrong. That is not a good way of building up convention. In arguments on a situation, it is easy to win a point but it is very difficult to win the hearts of the people. Either I or anybody may try to win a point in an argument or try to put the other party in an awkward situation. But this is hardly a place to gain the goodwill of the party or the other side, nor it would be a

(SRI K. HANUMANTHAIYA.)

happy convention. If you had told me privately before the very same words you have so pontifically put forward now on the floor of the House, it would have had a better effect. If, as you say, the Opposition is sincere in building up good conventions, let it not try to win a point, let it not try to put any other person in an awkward situation in this House or in the Press or in the country. That is not the way of building up convention. (*Interruption*)

Teaching can be done and whether we are just in a position to teach better I do not want to discuss because I do not want to spoil the good atmosphere that has developed. I would like to omit some of the phraseologies he has used. He claims the right to "guide the ruling party." I do not suppose any Leader of the Opposition could use a phrase like "guiding the ruling party."

Sri J. MOHAMED IMAM.—In the right path.

Sri K. HANUMANTHAIYA.—And also to use "road roller majority, tyrannical majority", etc. Such expressions are not very happy. It does not solve the problem.

1-30 P.M.

It may be that some general propositions might be put down by Hon'ble Members on the other side. I want an atmosphere to be created with the goodwill of all the Members of this House and then a situation would arise when not only mutual consultation is possible, but also unanimous election is a certainty. There is a form and substance in every matter. Let us not emphasise the form too much, having a great deal of differences in substance. That happy consulting stage arises when every body concerned almost feels unanimously that this is the inevitable person for being chosen as Speaker. When you have certain ideas, and when there are several ideas on our side, you must see how difficult it is to build a convention in substance--I am not concerned about the form. These are the difficulties in the way. If you are earnest about creating good conventions, let us tackle these difficulties in advance and informally and you will see that the results will be to your satisfaction and to my satisfaction. I hope at least this good convention will be started in future and the subsequent convention spoken about by you would be based on it.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The question is:

> "That Sri H. S. Rudrappa be elected as Speaker of the Legislative Assembly."

The motion was adopted unanimously.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I now declare Sri H. S. Rudrappa as the elected Speaker of this Assembly. I call upon the mover and the seconder of the motion to kindly conduct the Speaker to the Chair.

(*Sri H. S. Rudrappa was installed in the Speaker's seat at 1-32 p.m. to the applause of the House.*)

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Sir, before I congratulate you, I want to congratulate the Hon'ble Leader of the Opposition and the Hon'ble Members of the Opposition for making it possible for you to be elected unanimously. That is a gesture they have shown. As Leader of the House, I appreciate the gesture and congratulate them. I am sure that their gesture itself will be a guiding star for you to be impartial and conduct yourself beyond any suspicion or a shadow of doubt. In fact, if ultimately it is found that you are the personification of impartiality, that will be an achievement of the Party to which you had the honour to belong. Thereby the Congress Party will have made a contribution to democracy and we can justly feel proud of it.

Sir, I know you personally. I have seen you working in the political field for the last 15 years. You have worked in your District; you have worked in the wider field, namely, the State and you have worked in a still wider field, namely, INDIA. You were a Member of the District Board; subsequently you became the President of the District Board; and I have heard people say that you have worked with efficiency and integrity. You have been a Member of the Legislature in Mysore State previously as well as now. You have always contributed to the debates and discussion by your thoughtful speeches which have been universally appreciated. It may be that your have not spoken with that oratorical power that some others are capable of. But your solid contributions have been informed with sincerity and patriotism. You were my colleague in the Indian Parliament at Delhi, and I know with what sincerity of outlook you used to view the problems that came before the Parliament. Therefore, all your legislative and administrative career has been one of universal approval and approbation. So far as your services to the country are concerned, they need hardly be dilated upon now. You are one of those who fought for freedom. You are one of those who suffered in the cause of Freedom. You are one of those who have made every kind of sacrifice that is possible for an Indian to make during these fifteen years in order to see that this land of ours not only becomes independent, but also economically and otherwise progressive. You have suffered imprisonments as many times as some of us did. You have deprived yourself of your professional income. All these things are there. These will be recorded not only in the proceedings of this House, but in the history and it will be said that you have been one of those undaunted soldiers of the Freedom battle. Today you have been called upon to occupy one of the highest offices in the land, namely, the Speaker. In the order of precedence, as you know, after the Chief Minister comes the Speaker or the Chairman as the case may be. The dignity attached to the office is so great and everybody realises it. It is only my fervent and fond hope that every one of us who gets these high places must come up to expectations. This is not the time to assess the individual worth of persons who occupied this office up to now. This is an occasion for us to congratulate. Impartiality is the hall-mark of this Office. Not only must you be impartial between party and party, but also between group and group, between community and community, between person and person. Impartiality does not merely mean carrying out the provisions of the Rules in letter without having much regad for the substance. As I said, the impress of impartiality must be felt individually and collectively and politically. I know the difficulty. In fact, I once declined to be the Speaker because I thought I was incapable of being impartial. It requires a great deal of restraint to be exercised on one's thought and one's speech and personal conduct even. Most of us who have been active political workers have found it very hard to exercise that amount of restraint in this office. I bow to that individual who, in spite of having been a live political worker, exercises that amount of impartiality in his speech and conduct when he assumes this high office. That is the test of human personality. How many people can come up to that standard is the question that this House puts, that the country puts and that every one of us puts. As I said, I have got the greatest respect for that individual who exercises, that self-imposed control on himself in order to make a success of this office. He is the man who has to be respected not merely when he occupies the Chair, but even after he leaves the office that respect must go with him. I expect, knowing you as I do, that you will come up to these expectations; there will not be even a whisper that you are supporting this person or that personor this group that group. If that whisper is heard, or your office may not go, but your reputation will surely go. After all success in life, as I have often said, does not consist of occupying a series of offices one after the other. True success is what is given to an individual, if he proves to the world that no other individual could have done that work in that office better; if that feeling and if that reputation grows, that is success according to me and I have every hope that you will rise to that expectation. I know you to be impartial by nature. I know you to be incapable of an extreme attitude.

(SRI K. HANUMANTHAIYA.)

These are the qualities which have made every one of us, whether in this Party or in the Opposition, to accept you unanimously as Speaker. That faith should not be abused, or misused; that faith not only must be nursed, but, as the Leader of the Opposition has said—I subscribe to his views—when the General Election comes, let us also build up a tradition that the Speaker is returned unopposed. These are conventions and these are traditions that you have to build and for which I will be very happy. It is for this reason that I congratulated the Leader of the Opposition in the first instance for laying the solid foundations for these good conventions. I congratulate you heartily. May be that there are others to speak and it is but right. On behalf of the House, I convey to you our great pleasure and the implicit faith this House has in your goodness, in your impartiality and in your integrity.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Sir, it is my pleasant duty to congratulate you on your election to this important office. Sir, as I said, personally I am very glad and the members of my Party who know you very well are also highly pleased on your election to this office. Sir, we know each other for a very long time and we know each other quite enough. In that high office which you are called upon to occupy, I know you will acquit yourself very well and your services will be remembered not only by the present generation but also by the posterity. We are very good friends not only because we have worked together, but also due to other reasons. As a personal friend, I am very glad that you have been elected to this office of Speaker. Sir, you have worked in several capacities; you have worked in the Assemblies and as pointed out by the Leader of the House, whether you were within the jail or outside it, I must say that you are one of those who have rendered important service to the State.

Sir, as I pointed out, this is a very important office and the destiny of 105 members are entrusted to you. They always look up to you for protection and for establishing healthy conventions and traditions. Sir, we know that some of the rulings and conventions established in Parliament centuries ago, are still being quoted. I am sure that under your Speakership, you will be quite impartial as pointed out by the Leader of the House and you will be quite fair. I am quite certain that when you are there, you will discard all party affiliations and your main concern will be to guide this House in the right path, to give protection to those who are really in need of it. Sir, I may point out that the Opposition here, though effective, is still in an infant stage. We are not powerful in number, but still I may place before you and you are also aware that the Opposition is guided with sincerity of purpose of serving the State. I am certain that you will uphold the rights and privileges of the members of this House in general and of the Opposition in particular. On behalf of myself and my party let me express my sincere and hearty congratulations on your having been elected to this office. May God bless you and make your regime to be such as it would be ever remembered by the future generation.

Sri M. V. RAMA RAO (Tumkur).—Mr. Speaker, Sir, it is a rare privilege to get an opportunity of making a congratulatory speech on the floor of this House. The opportunity is rare because we elect, ordinarily, a Speaker once in five years and but for the sad and untimely demise of the previous incumbent of this high office, we should not have had this second occasion on which we could express our feelings of gratification that a person of your attainments has had the opportunity of filling that high office. It does not, however, happen that the Leader of the House or any member of the Cabinet gets this privilege of listening to congratulatory speech concerning himself. Therefore, Sir, I must say, the Hon'ble the Chief Minister and the other members of the Cabinet envy perhaps, this privilege, which belongs especially to the Speaker, of listening to congratulatory speeches concerning oneself.

Apart from that, Sir, I should like to say how gratifying it is to me personally, to be able to say how happy we all feel that a comrade, a colleague and a personal friend like yourself should have been chosen to fill this high office. The Hon'ble the Chief Minister has made reference to the public services rendered by you in various fields and in different capacities. Without desiring to repeat all those observations, I should like to say that wherever you have worked, and I have had the privilege of being associated with you as a colleague, you have left the impress of your unassuming and sweet manner, the impress of dignity which naturally belongs to you and the impress of your outlook on service. Sir, you are not one of those who regard the attainment of high office as a piece of personal good fortune or as a personal reward for political meritorious service rendered either to the party or the country. I am sure, knowing you as I do, you are one of those rare individuals who consider the attainment of high office as a rare opportunity afforded to a person to work according to his own light in the cause of democracy, and in the larger interest of the country.

Sir, I have no desire to make a long speech. I should like to say that this House will extend to you its utmost co-operation in enabling you to hold the scales even and to translate into legislative practice the ideal of not mere impartiality but of a constructive and informed objectivity. Sir, I extend to you my personal congratulation and I hope that good and noble traditions that belong to the office of Speaker in the State of Mysore will be further enriched and will remain the positive contribution to the history of democracy with which we have just made a beginning in this country of ours,

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚೆನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯ (ಕೊರಟಗೆರೆ ಮಧುಗಿರಿ - ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳು).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ತಮ್ಮ ಚುನಾವಣೆಯು ಯಾವ ಪ್ರತಿಸ್ಪರ್ಧಿಯೂ ಇಲ್ಲದಹಾಗೆ ಆದದ್ದರಿಂದ ಮತ್ತು ತಾವು ಈ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಅರ್ಹರಾಗಿ ಚುನಾಯಿತರಾದದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ. ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ನಿಬಾಯಿಸತಕ್ಕಂಥ ಸರ್ವ ಗುಣಗಳೂ ಇವೆಯೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡೇ ನಾವುಗಳು ತಮ್ಮನ್ನು ಯುನಾನಿಮಸ್ಸಾಗಿ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ತಾವು ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಪ್ರಜಾಸೇವೆಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನಲ್ಲಿದ್ದು ಬಹಳವಾಗಿ ದುಡಿದಿದ್ದೀರಿ. ಈಗ ತಾನೆ ಸಭಾನಾಯಕರು ಅಪ್ಪಣೆಕೊಡಿಸಿದ ಹಾಗೆ, ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದಿರಿ ಮತ್ತು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ಜೈಲಗೆ ಹೋಗಿ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಹೀಗೆ ದೇಶಕ್ಕೆ ತಾವು ಸಲ್ಲಿಸಿರುವ ಸೇವೆ, ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಶಕ್ತಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಅಸಾಧಾರಣವಾಗಿವೆ. ತಮ್ಮಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗುಣಗಳೂ ಈ ಅಧ್ಯಕ್ಷಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಅರ್ಹವಾಗಿರತಕ್ಕವೇ ಆಗಿವೆ. ಈ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಸರ್ವಗುಣಗಳೂ ತಮ್ಮಲ್ಲಿವೆಯೆಂಬ ನಂಬಿಕೆಯಿಟ್ಟು ತಮ್ಮನ್ನು ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡಿದಮೇಲೆ ನಾನು ತಮ್ಮನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಾವು ಹೇಗಿರಬೇಕು, ಹೇಗೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ತಾವು ಈ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಶಾಸನ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇದ್ದು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ ರೂಲಿಂಗ್‌ಗಳನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೀರಿ ಮತ್ತು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲೂ ಸೇವೆ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಕೊಡುವ ರೂಲಿಂಗುಗಳನ್ನೂ ಸಹ ನೋಡಿ ಈ ಮೂಲಕ ಅನುಭವ ಪಡೆದಿರುವುದರಿಂದ ಹೊಸದಾಗಿ ಹೇಳುವುದು ನನ್ನ ಯೋಗ್ಯತೆಗೆ ಮೀರಿದೆಯೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ. ತಮ್ಮ ದಕ್ಷತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ನಂಬಿಕೆಯಿದೆ. ಭಗವಂತನು ತಮಗೆ ಈ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿಯೂ, ದಕ್ಷತೆಯಿಂದಲೂ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ವಶಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಕೊಡಲೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ತಮಗೆ ನನ್ನ ಸರ್ವಸಹಕಾರವನ್ನೂ ನೀಡುತ್ತೇನೆಂದು ಭರವಸೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಟ್ಟಾಭಿರಾಮನ್ (ಕೋಲಾರ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೆ, ತಾವು ಈ ಸಭೆಯ ಸಭಾಪತಿಗಳಾಗಿ ಆರಿಸಿ ಬಂದಿರುವ ಈ ಸುಸಂಧಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅಭಿನಂದಿಸಲು ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ. ನನಗೆ ಈ ದಿವಸ ಮಹದಾನಂದವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಉತ್ಪ್ರೇಕ್ಷೆಯಾಗಲಾರದು. ನಾನೂ ನೀವೂ ಒಡನಾಡಿಗಳಾಗಿ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ತಿರುಗಿದ್ದೇವೆ, ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ತಮ್ಮ ಗುಣಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ವಿಶಾಲವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಬಹಳ ಅವಕಾಶ ದೊರೆತಿತ್ತು. ನಾನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದೇನೆ, ಈ ಮಾತನ್ನು ಕಳೆದ 2½ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ದಿವಸ ನನ್ನ ವಿಚಿತ್ರಸ್ಥಾನ ಇನ್ನೂ ಸ್ಥಿರಪಟ್ಟಿತು. ಇದಕ್ಕೆ ದೇವರೇ ಕಾರಣ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನನಗೆ ಸಂತೋಷವೇ. ಆದರೆ ಶ್ರೀ ಮಾನ್ ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು ನನ್ನ ಹೆಸರನ್ನು ಪ್ರಾಸಂಗಿಕವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ತರದಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಬಹುದು. ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ವಿನಯದಿಂದ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ನನಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ನಡೆದ ಒಂದು ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ಶ್ರೀ ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು ಈ ದಿವಸ ಹೊರಪಡಿಸಿದರೂ ಅದು ಎಳ್ಳಷ್ಟೂ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಪರಿಣಾಮವನ್ನೂ ಉಂಟುಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕಳೆದ 2½ ವರ್ಷಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಿಂದ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಟ್ಟಾಭಿರಾಮನ್.)

ನಂಬಿಕೆ ಮತ್ತು ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಲ್ಲೆ. ಅದೇ ನಂಬಿಕೆ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಕೂಡ 2½ ವರ್ಷಗಳು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿರುವವರಿಗೂ ಇರುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರ ಚುನಾವಣೆಯಾದಾಗಲೂ ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಚುನಾವಣೆ ಯಾದಾಗಲೂ ನನಗೆ ಸಂತೋಷವುಂಟಾಗಿದೆ. 2½ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ನಡೆದ ಆ ಪ್ರಸಂಗ, ಮತ್ತು ನನ್ನ ಹೆಸರು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬರಬಾರದಾಗಿತ್ತು. ತಾವು ಈ ಸಭೆಯ ಸಭಾಪತಿಗಳಾಗಿ ಚುನಾಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಬಹಳ ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತೇನೆ. ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಈ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ವಿಶಿಷ್ಟಗುಣಗಳೂ ಇವೆ. ತಿರುವಾಂಕೂರು ಕೊಚಿನ್‌ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಾವು ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡುವಾಗ ಹತ್ತಾರು ದಿನಗಳು ರಾತ್ರಿ ಹನ್ನೊಂದು ಗಂಟೆಯವರೆಗೂ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ತಿರುಗುತ್ತಾ, ರಾಜಕೀಯ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೂ ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನೂ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಆ ದಿವಸ ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು ಎಷ್ಟು ವಿಶಾಲವಾದುದು, ಎಷ್ಟು ವಿತರಣೆಯಿಂದ ತಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ, ದೇಶದ ಕ್ಲಿಷ್ಟ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಬಿಡಿಸುತ್ತೀರಿ, ಹಾಗೆ ಬಿಡಿಸುವಾಗ ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು ಎಷ್ಟು ನೋಯುತ್ತಿತ್ತು, ಅವನ್ನು ನೋಡಿ ದೇಶಾಭಿಮಾನದಿಂದ ತಾವು ಹೇಗೆ ಸಂಕಟಪಡುತ್ತಿದ್ದಿರಿ ಎಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ನೋಡಿದ ನಾನು ಈ ದಿವಸ ಮುಕ್ತಕಂಠದಿಂದ ತಮಗೆ ಅಭಿನಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸದೇ ಹೋದರೆ ತಪ್ಪಾದೀತು.

2 P.M.

ಪ್ರಾಯಶಃ ನಾನು ಇದುವರೆಗೂ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಸಲಿಗೆ, ಸರಸ ಸಲ್ಲಾಪಗಳಿಂದ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೆನೋ ಹಾಗೆ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ತಾವು ಈ ಅಗ್ರಸ್ಥಾನವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಲು ನನಗೆ ತಪ್ಪಿಹೋಯಿತಲ್ಲಾ ಎಂಬ ಒಂದು ಚಿಂತೆ ಮಾತ್ರ ನನ್ನನ್ನು ಬಾಧಿಸುತ್ತಿದೆಯೇ ಹೊರತು, ತಾವು ಈ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಂತ ಅರ್ಹತೆ ಪಡೆದವರು ಎಂಬ ಪೂರ್ಣ ನಂಬಿಕೆ ನನಗಿರುವುದರಿಂದ ತಮ್ಮನ್ನು ಬಹಳ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ತಮ್ಮ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯ ಬಹು ವಿಚಕ್ಷಣೆಯಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತದೆಂಬ ಪೂರ್ಣ ನಂಬಿಕೆ ನನಗಿದೆ. ಸಭಾನಾಯಕರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷಸ್ಥಾನದ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಅದು seat of impartiality ಎಂಬ ಅರ್ಥ ಬರುವಂತೆ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಆ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ನಿರ್ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯ ಮನೋಭಾವನೆಯಿಂದ, ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತಾವು ವರ್ತಿಸಿ ಆ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ಬೆಳಕನ್ನು ಬೀರುತ್ತೀರೆಂಬ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಪೂರ್ಣ ಭರವಸೆಯಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ತಾವು ವರ್ತಿಸಿ ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಲು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಸಹಕಾರವನ್ನು ಯಾವ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ತಾವು ನಿರೀಕ್ಷಸುತ್ತೀರೋ ಅದು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತಮಗೆ ಲಭಿಸುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ತಮಗೆ ಆಶ್ವಾಸನವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ತಮಗೆ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತ ಸಂದರ್ಭದ ಫಲವಾಗಿ ಈಗ 2½ ವರ್ಷ ಕಾಲ ಮಾತ್ರ ಈ ಸ್ಥಾನ ದೊರೆತಿರುವುದು ಪ್ರಯೋಗಾರ್ಥವಾಗಿ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಮುಂದಿನ ಭವಿಷ್ಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಪ್ರಯೋಗ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ತಾವು ಜಯಭೇರಿ ಹೊಡೆದು ಅದನ್ನು ಸಾರ್ಥಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರೆಂಬ ಪೂರ್ಣ ಭರವಸೆ ಮತ್ತು ನಂಬಿಕೆ ನನಗಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಭಾನಾಯಕರು ಸಹ ತಮ್ಮ 2½ ವರ್ಷಗಳಕಾಲದ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಸ್ಥಾನ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬೆಳಗಲಿ ಎಂದು ಆಶ್ವಾಸನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು convention ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಈಗಲೇ ಬೇಕಾದರೆ ಹಾಕಲಿ. ಬರುವ ಮಹಾಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ತಮಗೇ ಈ ಸ್ಥಾನ ಅವಿರೋಧವಾಗಿ ದೊರೆಯತಕ್ಕದ್ದು ಎಂದು ಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ಸತ್ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಹಾಕಲಿ, ಅದನ್ನು ನಾನು ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಜಗನ್ನಿಯಾಮಕನು ತಮಗೆ ಈ 2½ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆ ಅಗ್ರಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಪೂಜ್ಯತೆ ಲಭಿಸುವಂತೆ ಕರುಣಿಸಲಿ. ತಾವು ದಕ್ಷರು, ಕಾರ್ಯಧುರೀಣರು, ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತಿಗಳು ಎಂಬ ಕೀರ್ತಿಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗಲು ಸರ್ವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡಲಿ ಎಂದು ಹಾರೈಸುತ್ತೇನೆ. ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಸ್ಪೀಕರ್ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಸ್ಪರ್ಧೆಯೇ ಇಲ್ಲದೆ, ಆ ಸ್ಥಾನವನ್ನಲಂಕರಿಸಿರುವವರು ನಿವೃತ್ತಿ ಹೊಂದುವವರೆಗೂ ಹಾಗೆಯೇ ಅವರಿಗೇ ಲಭ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದೊಂದು convention ಅಲ್ಲಿ ಹಲವು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಬೆಳೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಅಂಥ ಸತ್ಸಂಪ್ರದಾಯ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬೇಗ ಬರಲಿ ಎಂದು ಹಾರೈಸಿ, ತಮಗೆ ಈ ಉಚ್ಚಸ್ಥಾನ ದೊರೆತಿರುವುದಕ್ಕೆ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕ ಸ್ವಾಗತವನ್ನು ನೀಡುತ್ತೇನೆ.

Sri L. SIDDAPPA (Chennnagiri).—Sir, I take this opportunity of expressing my genuine pleasure at your unanimous election as the Speaker of this Hon'ble House and to congratulate you on that. I have known you, Sir, from your boyhood, from your student days, when I and you were members of a Boarding Home (Veerasaiva hostel) in Nagar Division. I knew even in those days that you were showing signs of leadership. Later, Sir, after you passed your Law Degree examination and entered the legal profession, then also you showed conspicuous ability as lawyer and organiser. I recall to memory a conference which you organised in Honnali Taluk. It was a splendid conference which you were able to organise. By the way in which you conducted yourself you had become endeared to each and every one not only in your taluk but also in the, neighbouring taluks. This goes to show what great qualities you possessed. I again recall to my memory that when you and your friend the Hon'ble the Revenue Minister—because both of you entered public life and parlamentary life together—what great sacrifices you were making and what great services you were rendering to people. Incidentally I may tell today no one is more pleased on your election as Speaker than my friend the Hon'ble the Minister. Another instance also comes to my mind. Some time back when an office was offered to you, when a lucrative post was offered to you, you declined it. Then I happened to tell you that you should not reject it; but then you told me that by accepting that office, you would be losing contact with the masses and that you will not be in a position to render as much service as you would if you were free from that office. What a wise decision you took I was able to realise when I and you and the then District Board President Sri Badri Narayan and Sri N. G. Rudrappa were touring the distress affected areas of Shimoga District. People were looking to you for help, for relief. Then I realised that the decision that you took was a wise decision. Sir, I do not want to say anything more on this occasion. I wholeheartedly congratulate you on your unanimous election and wish you all success.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಆರ್. ರಾಮಯ್ಯ (ಬಸವನಗುಡಿ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಇದುವರೆಗೆ ಆದ ಅಭಿನಂದನೆಯ ಭಾಷಣಗಳೊಡನೆ ನಾನೂ ಭಾಗಿಯಾಗಲು ಹರ್ಷಿಸಿ,, ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ನಿಂತಿರುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಭೆಯು ನೂರು ಜನರ ಮೇಲೆ ಸದಸ್ಯರನ್ನೊಳಗೊಂಡಿದೆ. ಈ ಸಭೆಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಸದಸ್ಯರು adult franchise ಚುನಾವಣಾಕ್ರಮದ ಮೇಲೆ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಸಂಸ್ಥಾನದ ನಾನಾ ಭಾಗಗಳಿಂದ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತು ಜನರ ಆಶೋತ್ತರಗಳೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ, ಈ ಸಭೆಗೆ ನಿವೇದಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ 640 ಜನ ಸದಸ್ಯರಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಈಗ 640 ಜನ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಕಾಲಾವಕಾಶ ಬಹಳವಾಗಿದೆಯೆಂಬುದು ನಮಗೆ ಅರಿವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಅಧಿವೇಶನ ಬಹಳ ದಿನಗಳು ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಆ ರೀತಿಯ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲಿ ಈ ಸಭಾಸದಸ್ಯರಿಗಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಇರತಕ್ಕ ಅಲ್ಪಾವಕಾಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಚುನಾವಣೆ ಸ್ಥಾನದಿಂದ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ಚುನಾವಣೆ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿರುವ ಜನರ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಅವುಗಳನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಿ ಉಪಕಾರಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಸಭೆಯ ಕಾಲ ಅತ್ಯಮೂಲ್ಯವಾದುದು. ಈ ಕಾಲವನ್ನು ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಉಪಯುಕ್ತವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿನಿಯೋಗಿಸಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ, ಈಗ್ಗೆ 2½ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಧರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಈಗಲಾದರೂ ನಿರ್ಧರಿಸುವ ದೊಡ್ಡ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ತಮಗೆ ಸೇರಿದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಈಗ ಒಂದೇ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರೂ ಭಾಷಣ ಮಾಡಲು ಆಸಕ್ತರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಕಾಲನಿಯಮವನ್ನು ಗೊತ್ತುಮಾಡಿ, ಯಾರುಯಾರಿಗೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಕಾಲಾವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಬಹುದೆಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಿ, ಆದಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಜನ ಸದಸ್ಯರು ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವ ದೊಡ್ಡ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ತಮಗೆ ಸೇರಿದೆ. ಈ ಸಭೆಗೆ ಬಂದ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಜನರ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ, ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿರುವಂತೆ ತಾವು ಏರ್ಪಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಸಭೆ ಕಾನೂನು, ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳ ಸಮುದಾಯ ಮಾತ್ರವೇ ಅಲ್ಲ. ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಚರಿತ್ರೆಗಳನ್ನೂ ಮತ್ತು ಅವರು ಮಾಡಿರುವ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ ನೋಡಿದರೆ, ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಉದ್ರೇಕ ವಾತಾವರಣ ಕಲ್ಪಿತವಾದಾಗ ಅದನ್ನು ನ್ಯಾಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹಾಸ್ಯಭರಿತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿ ಆ ಉದ್ರೇಕವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿರುವ ಸಂದರ್ಭ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೂ ಸಹ ಇದನ್ನು ಮನಗಂಡು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ತೀವ್ರ ಗಮನಕೊಟ್ಟು ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಈಗಾಗಲೇ ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರ ಸ್ವೀಕಾರದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತ ಮನೋಭಾವ, ತಮ್ಮ ನಿದಾರ್ಕ್ಷಿಣ್ಯ ಕಾರ್ಯ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಹಳವಾಗಿ ಹೊಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಏನು ಹೇಳಿದರೂ ಅದು ಪುನಃ ಹೇಳಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ತಮ್ಮ ಈ ಅಧಿಕಾರಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಸ್ಥಾನದ ಕೀರ್ತಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಲಿ ಎಂದು ಭಗವಂತನನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ (ಪಿರಿಯಾಪಟ್ಟಣ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ತಾವು ಈ ದಿವಸ ಈ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದಂತೆ ತಾವು ಬಹಳ ತ್ಯಾಗಮಾಡಿ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಉಪಕಾರ ಮಾಡಿರುವಿರಿ. ಅನೇಕವೇಳೆ ಅಧಿಕಾರಸ್ಥಾನ ಲಭಿಸತಕ್ಕ ಸಂಭವಗಳು ದೊರೆಕಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಆ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಮೋಹವನ್ನು ಬದಿಗೊತ್ತಿ ದೇಶಸೇವೆ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು ಅನೇಕವಿವೆ. ಈ ದಿವಸ ಪ್ರತಿಸ್ಪರ್ಧಿ ಇಲ್ಲದೆ ತಮ್ಮನ್ನು ಈ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವಿದೆ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು “ಈ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿರತಕ್ಕವರು ಬಹಳ ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತಿಗಳಾಗಿರಬೇಕು, ಪಕ್ಷಪಾತ ಮನೋಭಾವ ಇರಬಾರದು” ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ತಮ್ಮ ಚುನಾವಣೆಯ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಪಕ್ಷಪಾತ ಮಾಡುವುದು ತಮ್ಮಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ; ಆಗುವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಈ ವಿಶೇಷಗುಣ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇದ್ದುದರಿಂದಲೇ ಈ ಸಭೆಯವರ ಪ್ರತಿಸ್ಪರ್ಧಿ ಇಲ್ಲದೆ ತಮ್ಮನ್ನು ಈ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಸಂಪ್ರದಾಯವಿದೆ. ಈ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರತಕ್ಕವರು ಅವರಿಗೆ ದುಡಿಯಲು ಶಕ್ತಿ ಇರುವವರೆಗೂ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿರತಕ್ಕ ಸಂಪ್ರದಾಯವಿದೆ. ಅದು ವಾಸ್ತವಾಂಶ. ಅಂಥ ಒಂದು ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಕಟ್ಟಲಿಕ್ಕೆ ತಮಗಿಂತಲೂ ಅರ್ಹರಾದವರು ಸಿಕ್ಕುವುದು ಕಷ್ಟವೆಂದು ನಾನು ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳಬಲ್ಲೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಪಕ್ಷಪಾತವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೊರಟರೂ ಅದು ನಿಮ್ಮಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತ ಮನೋಭಾವದಿಂದ ಕೂಡಿದ ನಿಮಗೆ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರ ಒಪ್ಪತಕ್ಕದ್ದು. ಶ್ರೀ ಪಟ್ಟಾಭಿರಾಮನ್‌ರವರು

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.)

ಹೇಳಿದಂತೆ ಈ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ತಾವು ಬಹಳ ಕಾಲವಿದ್ದು ಕೆಲಸಮಾಡುವಂತಾಗಬೇಕೆಂಬುದೇ ನನ್ನ ಆಸೆ. ಈ ಆಸೆ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದಲ್ಲೂ ಹುಟ್ಟಬೇಕು. ಜೊತೆಗೆ ತಮ್ಮ ಚುನಾವಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ತಾವೇ ಖಾಯಂ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಲು ಸಹಾಯಕವಾಗುವಂತೆ ಓಟುದಾರರು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಚುನಾಯಿಸಬೇಕು. ಈ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ತಾವು ತುಂಬ ಅರ್ಹರು, ದಕ್ಷರು ಮತ್ತು ಶಕ್ತರು. ಆದ್ದರಿಂದ ತಮ್ಮನ್ನು ಆ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕೂರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಸ್ಥಾನ ಬಲದಿಂದ ತಾವು ಒಳ್ಳೆಯ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಬೆಳಸಿ ಈ ಸಭೆಯ ಗೌರವ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಕೀರ್ತಿ ಪಡೆಯಬೇಕೆಂಬುದೇ ನನ್ನ ಆಸೆ. ಈ ಸಭೆಯ ಘನತೆ, ಗೌರವವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸಲಕ್ಕೆ ತಮಗೆ ಪರಮಾತ್ಮನು ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡಲಿ ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—I know all of you have got a very soft corner for me. Since this is only a congratulatory motion, I do not want that any more members should speak in praise of me. Therefore, I seek your permission to close this debate.

HON'BLE MEMBERS,

I take this opportunity to thank you wholeheartedly for having elected me unanimously to this high office. It is indeed very kind of you all to have conferred on me this great honour. It only shows the confidence and trust you have reposed in me. Let me assure you that I will try to discharge my duties without fear or favour and to your fullest satisfaction.

I am aware that the Speaker's place is one of greatest responsibility. After the advent of democracy and the establishment of the Parliamentary system of Government, the Legislature occupies a very important place in the administration of the country. The Executive is responsible to the Legislature.

Therefore for the proper functioning of the Legislature, it is very necessary to see that the business is conducted properly and healthy precedents and conventions are established. All these form an important part of legislative work.

I am highly conscious of the fact that this place was occupied by no less a great and worthy person than the late Sri H. Siddaiya, who filled this place with high honour and dignity. As a member of this august House, I have carefully watched the deliberations of the House and the dignified and impartial manner in which Sri Siddaiya conducted the business. We are all sorry that we have lost him from our midst. May his soul rest in peace.

The Legislature in Mysore has had a long history and we have developed very salutary conventions and precedents. Our legislature has earned a reputation second to none for the dignity and decorum in the conduct of its business and it shall be my endeavour to carry on these traditions.

You have made very kind references in your speech to my personal qualities. You have spoken well of me. It only shows your generosity and goodness. It will be my earnest endeavour to justify the great confidence and trust you have reposed in me.

As Speaker, I know, I must be fair and impartial to all the Hon'ble Members of this House, irrespective of their party affiliation and hold the scales even. I must not only maintain a high tradition and prestige of this House, but also the dignity of the office I hold. More than all, I consider it as my sacred duty to safeguard the legitimate rights and privileges of the Hon'ble Members of this House.

I earnestly appeal to you all to give me your valuable help and co-operation in the proper discharge of my duties, which the Speakers have been accustomed to receive at your hands in the past.

I thank you once again.

MYSORE BOARD OF REVENUE BILL, 1954.

Motion to consider.

Mr. SPEAKER.—Now the Debate on the Revenue Board Bill will continue.

Sri P. R. RAMAIYA (Basavanagudi).—Sir, the opinions expressed so far in regard to the constitution of this Board have not been pointing in one direction. There have been differences of opinion specially in regard to the constitution of the Revenue Board. As to what function it has to discharge, there has been some mention about it. It is not merely a body which hears appeals, but it has also to co-ordinate the work of the various Heads of Departments. If the raiyat should get any relief, it should be by a body of people who have not already dealt with that case. In the case of the revenue appeal beginning from the Amildar right up to the Deputy Commissioner, the matter would have been dealt with. But again if it comes to the Board as it is going to be constituted containing the Revenue Commissioner, Excise Commissioner and others—these are all officers of more or less equal rank—it will be difficult for this Board which consists of officers of equal rank to dispose of matters in an impartial manner. Therefore it is very necessary that the Board should be constituted of men who are not Heads of Departments. We have in Madras a Revenue Board functioning and I learn that there was an idea of abolishing that Revenue Board. But as long as it was working, the members of the Revenue Board were not Heads of Departments. They were different men having higher powers than the Heads of Departments. Therefore, if we want to have the benefit of the Bill and if the matter has to be decided expeditiously, it is very necessary that the Board should be constituted by men who are not Heads of Departments but by men who are other than these. I venture to make a suggestion that this Board may comprise the senior I.A.S. officers and some judicial men also. A mixture of men of judicial experience will go a long may in helping the cause of the raiyat. Therefore, Sir, I would suggest that if we should have a Revenue Board it should be really beneficial to the cause of the raiyat. I would therefore suggest, Sir, that the Select Committee will have to consider the question of the constitution of the Board—whether it should comprise those who are not Heads of Departments and also some judicial men.

Sir, along with this, I would like to refer to the way in which the Revenue Department from the bottom-most level to the top-most level has been working. I think, Sir, it has been one of the most antiquated Department and I am of the opinion that, on the occasion of the formation of a Revenue Board, the work of this most antiquated department beginning from the Taluk Office right up to the Revenue Commissioner has to be reformed. Mere multiplication of agencies will not be for the benefit of the raiyat. Therefore, Sir, when you are thinking of the creation of the Revenue Board, you also kindly devote your mind to the sort of reforms that should be effected in the Revenue Department.

***Sri M. V. RAMA RAO (Tumkur).**—Mr. Speaker Sir, a great many observations have been made on the Mysore Board of Revenue Bill which is now under discussion and most of the observations that were made in the course of the debate yesterday were highly critical not merely of the provisions contained in the Bill, but also of the Government generally and of the Hon'ble Revenue Minister in particular.

Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—I do not think so, Sir.

Sri M. V. RAMA RAO.—My esteemed friend Mr. K. Pattabhi Raman made a highly critical speech and he was as severely critical of my friend the Hon'ble the Revenue Minister as he was of the various clauses in the Bill itself. The Hon'ble the Revenue Minister was pleased to say just now that he does not think so. Sir, be that as it may, I should like to advert, in the first instance, to the Statement of Objects and Reasons appended to this Bill as also to the opening speech made by the Hon'ble the Minister when he moved for consideration of the Bill.

2-30 P.M.

In the Statement of Objects and Reasons it is said: "There is at present no statutory body like the Board of Revenue in the State with powers to exercise unified control in matters relating to land revenue including survey settlement and land records, sales-tax and other subjects. The departmental heads who are in charge of these subjects are vested with express statutory powers under the respective enactments governing these

(SRI M. V. RAMA RAO.)

subjects and Government have powers of appeal or revision. The need is keenly felt to have a statutory Board of Revenue for the State on the pattern of similar bodies functioning in certain States with powers of a Chief Controlling Authority." Such is the statement of the need and the necessity for establishing a statutory Board of Revenue in the State of Mysore. It is, therefore, somewhat astonishing that in clause 3 of the Bill, which relates to the constitution of the Board, no express or specific provision is made for including the Director of Land Records and Settlement or as he is generally designated, the Director of Survey Settlement, as a member of this Board. It is no doubt true thal clause 3 itself provides for officers other than those specifically mentioned in that clause.

Sri Kadidal MANJAPPA.—With your permission, Sir, the Revenue Commissioner is also the Commissioner for Land Records and Survey Settlement.

Sri M. V. RAMA RAO.—Sir, we have had a separate officer dealing with survey settlement and we have had at the same time, a Revenue Commissioner for many years in the State. It may be that at present both the offices are held by the same person. Even so, I should like to say that the necessity for including the officer who is the head of the Department of Survey Settlement in a Board like this, is greater than the necessity for the inclusion of the Commissioner for Local Self-Government. It is just possible that some cases which the Commissioner for Local Self-Government may have to hear and dispose of in the exercise of his appellate or original jurisdiction, may also be more appropriately dealt with by the Board of Revenue. But, it seems to me that in a very large number of cases which come up before the Government at present and which will have to come up before the Board of Revenue hereafter will be cases in which the knowledge, experience and the specialised acquaintance with the administration of the Survey Settlement Department will be of great avail and advantage to the Board itself in the disposal of matters which will come up before it. Therefore, Sir, I emphasise that whether the office of the Director for Survey Settlement and the office of the Revenue Commissioner are both held by the same person or whether they are held separately by two separate officers, the inclusion of the officer who is the Head of the Department of Survey Settlement would be not only desirable but very necessary in constituting a Board of Revenue. The use of the phrase "unified control in matters relating to land revenue including survey settlement and land records, excise, sales.tax and other subjects", I conceive, probably has reference to the wholesale desire of the Government to augment their revenue and to devise new ways of collecting the revenues that the State would get. Very desirable as this certainly is, it seems to me that no specific provisions have been made in the Bill itself enabling this statutory Board either to devise ways of avoiding leakage of revenue or devising ways of collecting or augmenting different sources of revenue which the State ought to have. It seems to me that the general structure of the Bill is more like constituting simply an appellate revenue authority in the place of the present appellate authority which is personified by the Revenue Minister himself. The Minister for Revenue not only deals with land revenue as such, he also happens to deal with sales-tax; perhaps, not with the excise; I am not quite up-to-date with regard to these matters. It is just possible for the Minister for Revenue generally to deal with all matters which fetch revenue to Government and which have a tendency to deprive Government of its legitimate revenues. Therefore, Sir, the present arrangement that prevails in the State, which constitutes the Hon'ble the Revenue Minister as the final appellate authority in all matters pertaining to revenue and allied matters, is exceedingly satisfactory. I am not averse to our improving the existing arrangements, if Government have any desire to make such improvements, with a view to make available more time to members of the Cabinet to devote themselves to matters of policy, planning and such other maters.

Sir, it is true that in the neighbouring States of Madras and Bombay we have statutory appellate authorities in matters pertaining to revenue and allied matters. For instance, in the neighbouring State of Madras, there is what is known as the Board of Revenue functioning for quite a long number of years. So far as my lay acquaintance with the Board of Revenue in Madras goes, it seems to me that the way in which that Board is constituted in Madras is a considerable improvement upon the way in which we think to constitute a similar Board in Mysore. I say this with particular reference to functions and duties of the members of the Board itself. In Madras, appointments to the Board of Revenue are to be made by designating the members as First Member of the Board of Revenue, and so on and so forth. These members of the Board of Revenue are not officers who hold or exercise any other office or authority and function on the Board as ex-officio *persona designata*. The member of the Board of Revenue in Madras is just a member of the Board of Revenue. He has no other administrative or other functions. He does not exercise any other original or appellate authority in matters of revenue. Here, if the Revenne Commissioner is a member of the Board of Revenue, he functions not exclusively as a member of the Board of Revenue, but he also functions simultaneously as Revenue Commissioner and does the various official acts under the Land Revenue Code and other legislative enactments under which he is invested with power to pass orders, original or revisional. What happens if we make no drastic changes in the constitution of the Board will be, the Revenue Commissioner will continue to function as the Revenue Commissioner under the Land Revenue Code and other allied enactments, and, in addition, he will function as a member of the Board of Revenue which functions or is intended to function, as an appellate authority in the place of the Hon'ble the Revenue Minister. The way in which three or more officers have to function as members of the Board of Revenue seems to indicate the possibility of administrative friction or the probability of the Board not being able to function effectively as the final appellate authority in matters of revenue. The way in which this Board is proposed to be constituted would not secure this purpose.

It is inevitable that a certain amount of friction should exist or develop in the actual working of this Board, because the various officers who constitute this Board will be all officers with co-ordinate powers and the Board itself would have to sit in appeal over one or the other of these officers in respect of some orders......

A MEMBER.—Sir, on a point of order: An Hon'ble Member is sleeping.

Mr. SPEAKER.—That is no point of order.

Sri M. V. RAMA RAO.—Passed by one or the other member of the Board. This possibility of friction is one obstacle to the proposed constitution of the Board.

The other objection is probably that the appellate authority will not be fulfilling the object for which it is sought to be established. It is jus possible, that the members ot the Board of Revenue, while sitting in judgment over a matter in which a colleague of theirs has passed an order in the exercise of his original authority, whatever may be the matter, would not be as free as it is desirable, to exercise their judgments unfettered by considerations such as those which must arise in their mind when dealing with a matter in which a colleague of theirs has already exercised judgment and would further be restrained in their judgment by the consideration that that colleague when he has the opportunity of sitting in judgment along with one or other members of the Board in a matter in which one of those may have passed an order in the exercise of his own original authority, may be similarly disturbed in the exercise of free judgment and in the exercise

(SRI M. V. RAMA RAO.)

of that judicial objectivity which alone is the most necessary attribute of an appellate tribunal.

Next, Sir, it seems to me that the Bill is not calculated to relieve my esteemed friend the Hon'ble the Revenue Minister of the very onerous duties which would devolve upon him, and which has devolved upon him till now, in the matter of disposing of revenue matters as the final appellate authority. Yesterday, the Hon'ble the Revenue Minister was explaining to the House during the course of the debate, and as far as I remember, when my friend Sri K. Pattabhi Raman was making his speech, that inspite of his having disposed of as many as a thousand revenue appeals......

Sri Kadidal MANJAPPA.—More than that.

Sri M. V. RAMA RAO.—It would not make any difference to the point I am making out. It may be 1,500; I am willing to agree that it is more. That inspite of his having disposed of over a thousand appeals he has still on his hands very nearly 400 revenue appeals pending with him, if I may say in all friendliness and without meaning any offence whatever to my esteemed friend the Revenue Minister, is not either a highly complimentary record or any record that has not been or cannot be surpassed. As a matter of fact, having been a very busy member of the legal profession himself before he made up his mind to assume a political office, my friend the Revenue Minister knows that half a dozen cases in the course of a day is next to nothing for a busy lawyer and half a dozen or even a dozen appeals to be heard and disposed of in the course of a day is also very nearly next to nothing for a judicial or quasi-judicial appellate authority. And therefore if we boil out thisdisposal of thousand revenue appeals in the course of 30 months, it would really come down to not much more than 50 or so in the course of a month and if that is so, making due allowance for the other administrative and political distractions, personal disabilities and inconveniences from which every minister necessarily suffers, I should think that if he found time to sit in his Chamber and hear appeals, say 150 or so in a month of 30 days, he would not need to hear more than five appeals in the course of a day on an average. That is I think not at all a terrifying prospect for my friend the Revenue Minister because I know that, though he has not a very well built physique, he has abundant reserve of nervous energy.

Sri Kadidal MANJAPPA.—Thank you for the compliment.

Sri M. V. RAMA RAO.—Except when certain situations occur and those occasions are happily very rare. And therefore I should think that a thousand or fifteen hundred revenue appeals disposed of in the course of 2½ years should not discourage him at all and the fact that he has still on his hands 400 odd appeals should not compel him to suggest to this House that it is necessary to relieve the concerned minister of the statutory legal necessity of having to hear these appeals himself. I personally consider that our existing arrangements for having the Revenue Minister to dispose of finally all revenue appeals is quite a satisfactory arrangement. It has worked satisfactorily not for just 5 or 10 years but for perhaps 50 years. And if it happens that at the moment we have a heavy number of appeals pending, it must be owing to other factors for which other remedies may be found out.

Sri Kadidal MANJAPPA.—By way of personal explanation, one minute. I did not complain that I am incapable of managing this work. For other reasons I said that the Board is necessary. Up to now I have received about 311 appeals. The pendency is 478 or so. So far as pendency is concerned, it is not much.

Sri M. V. RAMA RAO.—It is far from my intention to suggest or state that the Hon'ble the Revenue Minister is not capable of coping with either the volume or the quality of the work that comes up in appeal before him as the final revenue appellate authority. I do not suggest it. I was merely adverting to certain figures cited yesterday in the House. I leave the point there.

It will be seen that clauses 6 of this Bill provides for powers of revision of the State Government.

> "6. The State Government may at any time, call for the records of any case which has been decided by the Board, and if the State Government after such enquiry as it deems fit and after hearing the parties, if any, to the case, is satisfied that the decision of the Board is contrary to law and has resulted in a miscarriage of justice, pass such orders thereon as the State Government deems legal and just :
>
> Provided that nothing in this section shall apply to—
>
> "(i) any order of the Board under the Mysore Sales Tax Act, 1948 (Mysore Act XLVI of 1948) or the Motor Spirit (Taxation on Sales) Act, 1949 (Mysore Act XLIX of 1949) ; and
>
> (ii) orders in such classes of cases as may be prescribed."

The revisional powers of Government are retained by clause 6 of this Bill and as was very picturesquely described by my friend Sri K. Pattabhiraman yesterday, the distinction between appeal and revision is not much. The distinction in practice amounts to not more than the manner of drafting the petition, which if it is drafted in one form would be called a memorandum of appeal or if drafted in another form would be called a revision petition. The object or the attempt in both cases would be to reopen not merely matters of fact but all matters contained in the record either by way of evidence or by way of appeal provision including mahazars and othe matters. Therefore, if Government in the exercise of its revisional jurisdiction is required to hear parties to a matter which has been decided by the Board. . . .

Mr. SPEAKER.—May I know whether the Hon'ble Member's intention is to take some more time ?

Sri M. V. RAMA RAO.—A little more time, Sir.

Mr. SPEAKER.—Then the House will now rise for lunch and meet at 3-30.

The House adjourned for Lunch at Three of the Clock and reassembled at Thirty Minutes past Three of the Clock.

[MR. SPEAKER in the Chair].

Sri M. V. RAMA RAO.—Sir, I was referring to the revisional powers of the Government provided in clause 6 of the Bill. I was saying that the matters which have been decided by the Board of Revenue in appeal will still come before the Government in the form of revision petition and although the procedure lays down a distinction between an appeal and revision, in actual practice, there is no difference in substance and the hearing is not confined to a mere point of law or a mere disputed fact, but hearing has to be gone through all over again on the very matters which have been decided by numerous tribunals starting perhaps from the Amildar or the Sub-Division Officer and coming up in appeal through successive stages before the Revenue Board, and cases which have finally been decided by them in appeal, will come up before the Government in the form of revision petitions ; since the clause provides that revision petitions will lie on the ground that the decision of the Board is contrary to law and has resulted in miscarriage of justice, it will be sufficient to make this averment in the revision petition in order to gain a hearing though it may not secure a reversal of the order passed by the Board. Therefore, Government will still be subjected to the necessity of deciding whether a revision petition is admissible and should be admitted on the ground stated in the petition and if so, then post it for hearing upon the point upon which it has been admitted. This in fact will mean that, instead of having to hear the matter in appeal in one instalment at one hearing, the Minister will be compelled in actual

(SRI M. V. RAMA RAO.)

practice to devote his mind to this business on two occasions in respect of each such matter which may come up for revision. The revision petition would have to be heard upon the points as to whether it should be admitted, whether the grounds stated are sufficient and then after it has been admitted, it has got to be heard on its merits. This, I think, makes it quite clear that instead of relieving the present appellate authority of the volume of work which devolves upon it now, the real result will be that he will have to perform the same duty not once, but in most cases, at least twice.

These broadly are some of the features which are not satisfactory from the point of view of the constitution of the tribunal and from the point of view of the administration of revenue law. Looking at this Bill from the point of view of a person who approaches these authorities for relief, it seems to me that the establishment of this statutory Board will not only make for further delay in the disposal of revenue matters, but that it will also make for further dilatoriness and consequent further disadvantage and inconvenience to parties who seek relief at the hands of the appellate authorities. Let us by way of illustration picture to ourselves any ordinary matter which comes up in the form of revenue appeal before the Assistant Commissioner or the Deputy Commissioner—a matter pertaining to the grant for land or a matter pertaining to any other similar subject affecting either the occupancy right or the assessment fixed or any such allied matter. When the appeal is heard and decided by the Deputy Commissioner, an appeal would lie to the Revenue Commissioner. It is not quite clear to me, because I had not enough time to check up the various provisions and equip my mind about it. It seems to me that the Revenue Commissioner may still have to hear this appeal from the order of the Deputy Commissioner in such a matter, and having heard it, whenthe matter comes up before the Board of Revenue he may not hear, but the other Members of the Board would hear it. It is not clear to me whether the appellate authority of the Revenue Commissioner over the Deputy Commissioner in revenue matters is retained or is taken away. There are matters in which the Revenue Commissioner in the exercise not of appellate authority over other subordinate revenue officers such as the Deputy Commissioner, but in the exercise of original authority under one or the other enactment may have passed an order from which an appeal might come up before this Board, in which it would be desirable for him that other members of the Board should sit and hear the appeal. But if there is a matter upon which he has already heard an appeal in his capacity as Revenue Commissioner and the matter comes up before the Board of Revenue, I do not think why or how the procedure to exclude him from hearing the appeal as a member of the Board of Revenue can be said to be an improvement. In the law courts, for instance in the High Court, where judges who hear a matter as Division Bench arrive at different conclusions upon hearing on the same matter, the practice is to constitute a Full Bench or to refer the point to a third judge for arriving at a finding when the differing judges are not excluded from sitting on the Bench along with other judges and hearing the matter to enable the court as a whole to come to a decision which is effective and can be operated. There is really no reason why the Revenue Commissioner or the Commissioner for Sales-Tax or the Commissioner for Excise, who deals in essence with matters of revenue should not so sit at any hearing of an appeal as a Member of the Board along with the other Members who constitute the Board even in a matter in which he has already come to a decision sitting in appeal in the exercise of his own particular power.

These are some of the factors which would determine the usefulness of the tribunal or the Board after it has been actually set up. It seems to me that, instead of simplifying the procedure for obtaining relief in matters which come up before these authorities, the provisions of the Bill actually have the effect of making the procedure a little more difficult and in the process of obtaining relief a little more expensive; and where interim relief such as an order of stay is required, it may well happen that such relief is not readily obtainable by reason of the other administrative and official pre-occupations of these Members who are proposed to constitute the proposed Board of Revenue. It is common knowledge that the Revenue Commissioner has considerable touring. I am sure, the Commissioner for Local Self-Government also has occasion to be going about on tour. If these officers are not readily available at their headquarters and if it happens that an order has been passed by the Excise Commissioner and the order is taken up in appeal to the Board of Revenue and the other members of the Board of Revenue are not at headquarters but happen to be on tour and the only member of the Board available happens to be the Excise Commissioner, then, no interim relief is available. It might happen and considerable inconvenience and injury in many cases might result as a result of interim relief not being immediately available. For these reasons, I consider that the constitution of the Board of Revenue should not only be different but should also be divorced from administrative officers. Members of the Government are of opinion that it is desirable to have a Board of Revenue. Let us, by all means, have a Board of Revenue. But, let us not constitute it with officers who have already on their hands plenty of other work, probably sufficient work and could ill find time to devote to function as members of the Board of Revenue, to sit and hear appeals. If, for reasons of economy, as it is considered not feasible to have members of the Board of Revenue, those not holding other administrative posts, then, let us deprive them of their existing appellate authority; that could be a more reasonable way of dealing with the question. Let the decisions at the level of Deputy Commissioner and other co-ordinating officers be final and let the appeal from those orders lie straight to the Board of Revenue instead of lying to the Revenue Commissioner or the Excise Commissioner or the Commissioner for Local Self-Government and again the Board of Revenue in which these very officers sit. The other way of doing it would be, to have three members on the Board of Revenue, one of whom should be in a position to deal with the admission of appeals or revision petitions or grant interim relief and two of whom could sit and hear appeals and pass orders which should be final. If Government are anxious, for whatever reasons, to retain in their own hands the final authority for disposing of Revenue matters in the exercise of their revisional jurisdiction, the best thing is to retain the present arrangement of exercising their appellate power as they are now doing. I suggest this not with a view to give vent to my feeling of contravention towards the Government but with a view to help my esteemed friend the Hon'ble the Revenue Minister, for, this Bill, after it is passed into law, will be sent out through one door and will be coming back to him through the other door; and, not only it will involve additional administrative work to be performed in various offices at considerable public expense and time but it also will still have the effect of leaving on the hands of Government almost the same volume of work.

Sir, it might be useful to know what has been done in the State of Bombay, for instance. In Bombay, in the year 1939, an Act has been passed called the Bombay Revenue Tribunal Act of 1939 which is an Act to provide the constitution of a Revenue Tribunal for the Province of Bombay. What is provided there is, that the Provincial Government shall constitute a Tribunal, called the Bombay Revenue Tribunal, the Tribunal shall consist of members possessing such qualifications as may be prescribed. It is a very delightful way of constituting a Tribunal, but the Government of Bombay have a a tradition of doing the right things in spite of vague phraseology employed in legislative enactment. The authority of this Tribunal is final. It is provided in Section 5 of this Act as follows :—

(SRI M. V. RAMA RAO.)

> "In the exercise of the jurisdiction conferred upon it under Section 4 in any case, the Tribunal shall have and may exercise all the powers which the Provincial Government had or could have exercised in such case".

Under Section 6 of that Act, it is provided that no appeal shall lie against any order passed by the Tribunal in the exercise of its powers of appeal or revision under Section 4. Under Section 7, it provides for the review of the orders of the Tribunal:

> "The Tribunal may, either on its own motion or on the application of any party interested, review its own decision or order in any case and pass. . ." and so on and so forth.

No provision is made in this Act for revision to Government from the orders passed by the Appellate Tribunal. It all depends on, if I may say so in all sincerity and friendliness to my esteemed friend the Revenue Minister, who constitute the Board; if we know whom to put on the Board of Revenue, we need not be anxious to provide for any revision to Government on the ground that the decision of the Board may be contrary to law or may result in miscarriage of justice. We ought to know in constituting a Board of Revenue, and an authority as important as the Board of Revenue, that such persons should be appointed to the Board of Revenue who, by virtue of their qualifications and other attainments, are incapable of going contrary to law in matters with which they are concerned or of doing things which would result in miscarriage of justice. It would be relevant in this connection to remind ourselves that, while a revision has been provided for to Government from the final appellate orders of this Board of Revenue, nothing prevents an aggrieved person from approaching the High Court, for instance, on the ground that the Revenue Minister or the State Government has exceeded its authority or has acted outside the scope of its legitimate authority as laid down, in exercising its jurisdiction. What would happen is, we would not only add to the difficulties of the Government but we would also be adding to the difficulties of the High Court and also the litigants. We would be tempting the aggrieved parties to seek more relief from diverse Tribunals; that, I think, is certainly not conducive to the efficiency and the working in the Revenue and allied Departments. It would be a truism for me to say that expediency is the essence of the administration in revenue matters, because they fetch money to Government and dilatoriness is not certainly in the interest of the Government. Therefore, I would suggest that either we retain the present arrangements with regard to the final appellate authority being exercised by Government itself or we alter the constitution of the Board so as to invest it with final appellate authority and not be too much concerned about retaining revisional authority in the hands of Government, because, as I said, in Bombay they have found it possible to provide adequate relief. This Act is 15 years old and it does not appear to have been a subject matter of great controversy; and the schedule of this enactment mentions as many as 13 different legislative enactments in respect of which, the authority of Government would be exercised by the Revenue Tribunal. To me it seems that, if we can do something along the lines of what has been done in the neighbouring States, the Bombay Act would furnish the proper basis upon which our own Board should be set up. Even in Madras, as I had been saying a little early, we have the Board of Revenue although a proposition had been mentioned some months ago, before a change of Ministry happened in Madras, for doing away with the Board of Revenue. I think the Board of Revenue will continue to exist and will continue to deal with matters of revenue satisfactorily as it seems to have been doing at least for one and a half century. It would appear little strange to us that a legislative enactment passed in the year 1803 still governs the constitution and the functions of the Board of Revenue in Madras ; in fact, it is so.

4 P.M.

The Madras Board of Revenue Act was formed as Madras Regulation I of 1803 and it has been a good law. That Regulation provides for the setting up of a Board of Revenue. It is really a large enactment and it is not my intention to take any time in engaging the House by reading out portions of that enactment. All that I wish to point out is that this Board of Revenue was provided for by a statute as long as 150 years ago and it has been continuing to function, and, according to reports, continues to function satisfactorily in the State of Madras. There was another enactment in 1894 conferring additional powers upon the Board of Revenue. And the Board continues to function and it is practically the final appellate authority in all matters pertaining to revenue. There the members of the Board of Revenue are not *ex-officio* members of the Board while holding other substantive appointments or other administrative offices, but function as whole-time members of the Board of Revenue. The First Member of the Board of Revenue or the Second Member or the Third Member would be a whole-time appellate authority not distracted by other administrative duties. Similarly in the Central Government, we have a Central Board of Revenue and whoever may be the members of the Central Board of Revenue it is the Central Board of Revenue that is the final appellate authority in all matters relating to revenues. The Minister for Finance in the Government of India has no appellate or revisional authority over the Central Board of Revenue. Therefore I would suggest that, if the intention is to divest the Minister in charge of the portfolio of the work,—I will not say trouble but I will say work,—of having to hear and dispose of appeals in revenue matters, the most desirable thing would be to set up a statutory Board, appoint proper persons to be the members of the Board and invest them with powers of final appellate authority. That is the best thing. But if there is any desire to retain the final authority in the Government, let them continue the existing practice. Our people are accustomed to it and I hope I shall not be misunderstood if say that our Ministers are accustomed to it and therefore let the existing practice continue. If there is any little improvement that can be made in the procedure or if there is anything that can be done to minimise the number of appeals that Government may hear, those improvements may be made.

Then, Sir, I find that Government have taken advantage of this opportunity to add just a little more of their revenues by enhancing the court fees payable on appeals before the Board. At present the court fees payable on revenue appeal before the Revenue Commissioner, to the best of my recollection, is Rs. 1-8-0 or Rs. 2. To enhance the court fees payable from Rs. 2 to Rs. 5 is not reasonable and I do not consider it just, merely because an appeal is to be heard by more than one person. And the levy of court fee of Rs. 3 on revision petition to Government is also not reasonable. After all the additional revenue that this enhanced levy might fetch may not amount to even a lakh of rupees. I do not expect the enhanced revenue would amount to even Rs. 50,000. But this enhanced levy will be remembered by the people to our disadvantage collectively as well as individually as representatives of the people. And apart from being remembered, they will certainly dwell upon it as a matter of great inconvenience and expenditure and show who are really the persons who will be knocking in appeal or revision before one or the other of these authorities.

Sir, it must be within the experience of my friend the Revenue Minister that hundreds and hundreds of petitions, upon which in the ordinary courts of law court fees of at least Rs. 2 would be payable, are presented free of court fee when the Hon'ble Minister goes on tour or happens to be

(SRI M. V. RAMA RAO.)

invited for a function at a place away from here. Large numbers of those petitions are received with sympathy and are looked into at leisure and I dare say relief is given in deserving cases without levying court fee. When no necessity is felt about the amount of court fee payable upon these appeals and revision petitions, let us not make the enhanced levy of court fee on these appeal petitions and revision petitions.

These are the important matters which I wish the Select Committee, to which this Bill is likely to be referred, would examine carefully, unless the Hon'ble Minister has any other intention with respect to this Bill. I hope that no considerations of Governmental prestige will stand in the way of our making such provisions in the Bill as will make it really effective for the purpose the Government have in their view.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ (ಪಿರಿಯಾಪಟ್ಟಣ).—ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ತಂದಿರತಕ್ಕ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆಯಿಂದ ಈ ಉದ್ದೇಶ ಸಫಲವಾಗುತ್ತದೆಯೇ, ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದು ಈ ಸಭೆಯ ಕರ್ತವ್ಯ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಸಫಲವಾಗದೆ ಇದ್ದರೆ ಇದನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು. ಈಗಿರತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೇ ಎಂಬುದನ್ನೂ ಸಹ ನಾವು ಯೋಚಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಮಸೂದೆಯ ಮೇಲೆ ಹಿಂದೆ ಮಾತನಾಡಿದ ಸದಸ್ಯರು ಅನೇಕ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕಿಂತ, ಹಾಲಿ ಇರತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೇ ಉತ್ತಮವಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಬರುವಂತೆ ಅವರು ಮಾತನಾಡಿದರು. ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿರುವ ಲೋಪದೋಷಗಳೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ಶ್ರೀ ಪಟ್ಟಾಭಿರಾಮನ್ರವರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ರಾಮರಾಯರು ವಿಶದವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಈಗಿರತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಆರ್ಡರಿನ ಮೇಲೆ ಅಪೆಲೇಟ್ ಅಥಾರಿಟಿ ರೆವೆನ್ಯೂ ಕಮಿಷನರ್ ಅವರು, ಅನಂತರ ಸರ್ಕಾರ ಎಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಈಗ ತಂದಿರುವ ಮಸೂದೆಯ ಉದ್ದೇಶವಾದರೂ ಜನರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಕಡಮೆ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ದೊರಕಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದೇ ಆಗಿದೆ. ಆ ಉದ್ದೇಶ ಸಾಧನೆಯು ಈ ಮಸೂದೆಯಿಂದ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಯೋಚಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ ಒಂದು ರೆವಿನ್ಯೂ ಬೋರ್ಡ್ constitute ಮಾಡಬೇಕೆಂದೂ, ಅದರ ಸದಸ್ಯರು ರೆವೆನ್ಯೂ ಕಮಿಷನರು, ಎಕ್ಸೈಜ್ ಕಮಿಷನರು, ಲೋಕಲ್ ಸೆಲ್ಫ್ ಗೌವರ್ನ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಉಚಿತವೆಂದು ತೋರಿಬರುವ ಇನ್ನಾರಾದರೂ ಇರಬಹುದೆಂದೂ ಹೇಳಿದೆ. ಈ ಬೋರ್ಡಿನ ಸದಸ್ಯತ್ವದ ಸಂಖ್ಯೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮೂರು ಇರುವುದೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಅದು ಆರು ಆಗುತ್ತದೆಯೋ ಅಥವಾ ಹನ್ನೆರಡು ಆಗುತ್ತದೆಯೋ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟೇ ಸಂಖ್ಯೆ ಇರಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿಲ್ಲ; ಮತ್ತು appellate jurisdiction ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರಬೇಕೇ ಅಥವಾ ಈ ಬೋರ್ಡಿಗೇ ಇರಬೇಕೇ ಎಂಬುದು ಸಹ ಜಿಜ್ಞಾಸೆಯ ವಿಚಾರ. ಏಕೆಂದರೆ, ರೆವೆನ್ಯೂ ಕಮಿಷನರು original jurisdictionನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ, ಪುನಃ appellate jurisdiction ನಲ್ಲಿ ಅವರೇ ಅಧಿಕಾರ ಹೊಂದಿ ಬೇರೊಂದು ರೀತಿ ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡುವುದು ಸಾಧುವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಯೋಚಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದು ಅಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾದುದು. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ತಮ್ಮ ಮೊದಲನೆಯ ಆರ್ಡರಿಗೇ ಇತರ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಗಳನ್ನೂ ಒಲಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಯುವುದು ಅಸ್ವಾಭಾವಿಕವಲ್ಲ. ಹೀಗಿರುವಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಯಾವ ರೀತಿ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಯೋಚಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

Sri Kadidal MANJAPPA.—It is provided in clause 5 of the Bill—Exercise of powers of the Board.

> "Provided further that no appeal or revision petition against any original order referred to in sub-section (2) of section 4 shall be heard by the member who passed the original order."

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಎಕ್ಸ್‌ಕ್ಲೂಡ್ ಮಾಡುವ ಏರ್ಪಾಡೂ ಸಹ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಬಲ್ಲೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಕೂಡ ಒಬ್ಬರು ಒಂದು ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿರುವಾಗ ಅವರು ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿದ ಒಂದು ಆರ್ಡರಿನ ಮೇಲೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂದರೆ ಸಭೆಯ ಇತರ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಮನೋಭಾವ ವುಂಟಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ. ಮನುಷ್ಯ ಸ್ವಭಾವ ಯಾವ ರೀತಿ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಕಾನೂನು ಮಾಡಬೇಕು. ಮನುಷ್ಯರು ಮೆಕ್ಯಾನಿಕಲ್ ಮೆಷೀನುಗಳಲ್ಲ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿರತಕ್ಕ ಈ ಭಾವನೆಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರೂ ಒಳಪಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ಬೋರ್ಡು ಹೇಗೆ ರಚನೆಯಾಗಬೇಕೆಂದರೆ ಕೆಳಗಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ತೀರ್ಮಾನದ ಮೇಲೆ ಅಪೆಲೇಟ್ ಜ್ಯೂರಿಸ್‌ಡಿಕ್ಷನ್ ಎಕ್ಸರ್‌ಸೈಜ್ ಮಾಡುವವರು ನಿರ್ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯ ಮನೋಭಾವದಿಂದ ನೋಡತಕ್ಕವರಿರಬೇಕು. ಈ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆಲ್ಲ ದಿನಕ್ಕೆ 15 ಘಂಟೆ ಕೆಲಸಮಾಡಿದರೂ ಸಾಲದಷ್ಟು ಕೆಲಸವಿರುತ್ತದೆ. ಅವರುಗಳಿಗೆ ಈ ಬೋರ್ಡ್ ಆಫ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನೂ ಹಚ್ಚಿಸಿಬಿಟ್ಟರೆ ಮೀಟಿಂಗಿನ ದಿವಸವನ್ನು ಗೊತ್ತುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದುವೇಳೆ ಗೊತ್ತುಮಾಡಿಕೊಂಡರೂ ಆ ದಿವಸ ಏನೇನು ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಕಗಳು ಬರುತ್ತವೆಯೋ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆಗ್ಗೆ

ಮೀಟಿಂಗು ಸೇರುವುದೇ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಸುಗಮವಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರ ಮೇಲೆ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಮಾಡುವ ತೀರ್ಮಾನವೇ ಕೊನೆಯದೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಹಾಗಿಲ್ಲದೆ ಅವರ ತೀರ್ಮಾನದಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಪೀಲು ಇರುತ್ತದೆ. Miscarriage of justice ಆದ ವಿಶೇಷ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಪೆಲೇಟ್ ಜ್ಯೂರಿಸ್‌ಡಿಕ್ಷನ್ ಇರುತ್ತದೆ. ಆ ಅಧಿಕಾರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದೆ ಎಂದಮೇಲೆ ಬೋರ್ಡ್ ಆಫ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಾಡಿದ ಆರ್ಡರ್‌ಮೇಲೆ ಯಾರೂ ಸುಮ್ಮನೆ ಕೂರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಪೀಲು ಮಾಡಿಯೇ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಶ್ರೀ ಮರಿಯಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದಪ್ರಕಾರ ಈ ಬೋರ್ಡ್ ಆಫ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಗಾಡಿಯು ಐದನೆ ಚಕ್ರವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿ ಒಂದುತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಾ ಇದ್ದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಮೂರು ತಿಂಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. In a way a fifth wheel is attached to the coach; where to attach it and how to attach it, it is for the Hon'ble Minister Sri Kadidal Manjappa to say. Miscarriage of justice ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ವಿಶಾಲವಾದ ಅರ್ಥ ಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಶಾಸನಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಏನಾದರೂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಡೆದರೆ ರೂಲ್ 26-27ರ ಪ್ರಕಾರ ಅಪೀಲು ಇರುತ್ತದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ miscarriage of justice ಗೂ ಸಹ ಅಪೀಲಿದೆ. ಇವೆರಡು ಪದಗಳನ್ನೂ ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದರೂ ಅಳವಡಿಸಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ತಾವು ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಕಲ್ಪನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾರ್ಗವನ್ನೂ ಸುಲಭವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಬೋರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಯಾರು ಇರಬೇಕು ಎಂದರೆ—ಇತರ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕವರು ಇರಬಾರದು. ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ರಾಮರಾಯರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ, ಇಲಾಖಾ ಮೊಖ್ತೇಸರರುಗಳಿಗಿಂತ ಉನ್ನತ ದರ್ಜೆಯ ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು ಇದ್ದರೆ ಈಗ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಸಾಕು. One man ಬೋರ್ಡನ್ನು ರಚನೆಮಾಡಿ ಈಗ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಚಲಾಯಿಸುತ್ತಾ ಇದೆಯೋ ಆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಈ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಉತ್ತಮ. ಆಗ್ಯೆ ಜನಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ವಿಶೇಷ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ point of law ಮೇಲೆ ಅವಶ್ಯಕಬಿದ್ದರೆ ರಿವಿಷನ್ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಈಗಿನ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ mass contact ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಲಾಷೆ ತಮಗಿದ್ದರೆ ಪೂರ್ಣ ಅಧಿಕಾರ ತಮ್ಮಲ್ಲಿರಬೇಕು. (ನಗು!) ಉದ್ದೇಶ ಸಫಲವಾಗಬೇಕು, ಬಹಳ ಬೇಗ ಜನಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ದೊರೆಯಬೇಕು, ಈಗಿರತಕ್ಕ ಕಿರುಕುಳ ಹೋಗಬೇಕು ಎನ್ನುವುದಿದ್ದರೆ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿರುವ ರೀತಿಯು ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಈ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಹೊರಿಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಈಗ ಹಾಲಿ ಇರತಕ್ಕ ರೀತಿನೀತಿಯೇ ಸಮ್ಮರ್ಪಕವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾದರೆ ಅದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ದಿವಸ ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ. ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಕಗಳು ಪ್ರಬಲವಾಗಿದ್ದರೆ ಈ ಬೋರ್ಡ್ ಆಫ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಯಾವರೀತಿ ಸ್ಥಾಪನೆಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡೋಣ. ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕವರು, ನ್ಯಾಯಾಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದು ತತ್ವಶಃ ಸರಿಯಲ್ಲ, ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಈ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ವಹಿಸಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತಮಗಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಈಗ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬರು ಸದಸ್ಯರು ಇರತಕ್ಕ ಬೋರ್ಡ್ ಆಫ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ರಚನೆಮಾಡಿ. ಇದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ದುಡ್ಡು ಖರ್ಚಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ Board of Revenue with one man ಸಾಕು. ಆಮೇಲೆ ಬೇಕಾದರೆ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಮೂರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಬಹುದು. ಈಗ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬರನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಹೇಗೆ ನಡೆಯುತ್ತವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ; ಅದರ ಅನುಭವದಮೇಲೆ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಸೇರಿಸಬಹುದು. ಈಗ್ಯೆ ಇದನ್ನು ಮಾಡೋಣ. ಬೋರ್ಡು ಮಾಡಿದ ತೀರ್ಮಾನದಮೇಲೆ ವಿಶೇಷ ಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ರಿವಿಷನ್ ಅಧಿಕಾರ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಅವರ ಆರ್ಡರೇ ಫೈನಲ್ ಎಂದು ಮಾಡಿ. ಅದರಮೇಲೆ miscarriage of justice ಮುಂತಾದವು ನಡೆದರೆ ಹೈಕೋರ್ಟು ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ಈ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಅಂಗೀಕಾರಮಾಡಿ ತಾವು ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತಂದರೆ ಆಗ ಈ ಬೋರ್ಡನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆಮಾಡಲು ಒಪ್ಪಬಹುದು. ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ರೀತಿಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನೇ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕಾಭಿಪ್ರಾಯ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಇದನ್ನು ಗೆಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಯಿಷ್‌ಮಾಡಿ. ಕೆಲವು ಕಾಲ ನೋಡೋಣ. ಮುಂದಿನ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ತಂದರೆ ಆಗ್ಯೆ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಪರ್ಯಾಲೋಚನೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಹಾಗಲ್ಲದೆ ಈಗಲೇ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಮನಸ್ಸು ಇದ್ದರೆ ಇದನ್ನು ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಸಮಿತಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಏನು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೋ ಅದನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸೂಕ್ತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಪಾಡುಮಾಡಿ. ಆಮೇಲೆ ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡೋಣ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಮಸಿಯಪ್ಪ (ಹಿರಿಯೂರು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಮೈಸೂರು ಬೋರ್ಡ್ ಆಫ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಬಿಲ್ಲು ಕೇವಲ 14 ಕ್ಲಾಸುಗಳು ಮತ್ತು ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಷೆಡ್ಯೂಲು ಇರತಕ್ಕ ಒಂದು ಚಿಕ್ಕ ಬಿಲ್ಲು. ಈ ಬಿಲ್ಲಿನ ಮೇಲೂ ಕೂಡ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರನೇಕರು ಬಹಳ ಕಾಲ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸಿ ಬಹಳ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಬಹುಶಃ ಇದರ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಭಾಷಣ ಮಾಡಬೇಕಾದದ್ದು ಅಷ್ಟಾಗಿ ಕಾಣದೇ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಒಂದೆರಡು ಅಂಶಗಳು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದವನ್ನು, ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ, ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಮಸೂದಾ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿರತಕ್ಕ ಉದ್ದೇಶ ಬಹಳ ಘನವಾದದ್ದು, ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು ಮತ್ತು ಇದರಿಂದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಕ್ಷಿಗಾರರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಎಂದರೆ ಜಾಗ್ರತೆ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ಮೂಲಕ ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚುಕಾಲ ವಿಳಂಬವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚು ವೆಚ್ಚವಾಗುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂಬ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಉದ್ದೇಶ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಆದರೆ ಇದು ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಕಕ್ಷಿಗಾರರಿಗೆ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಎಂದರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಮಲ್ದಾರರು, ಸಬ್ ಡಿವಿಜನ್ ಆಫೀಸರು, ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರು, ರೆವಿನ್ಯೂ ಕಮಿಷನರು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರ, ಹೀಗೆ ನಾನಾ ವರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯ

(ಶ್ರೀ ವಿ. ಮಸಿಯಪ್ಪ.)

ದೊರಕಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಈ ಮಸೂದಾ ಕಾನೂನನ್ನು ತಂದಿರುವುದರಲ್ಲಿ ನಾವು ಈಗ ಹಾಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಯಾವುದನ್ನೂ ಕಡಮೆ ಮಾಡದೆ ಈ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಉಳಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಕಕ್ಷಿಗಾರರಿಗೆ ಜಾಗ್ರತೆ ನ್ಯಾಯ ಒದಗಿಸುವ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಡೀಲ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ರಿವಿಷನ್, ಅಪೆಲೇಟ್ ಜ್ಯೂರಿಸ್‌ಡಿಕ್ಷನ್ ಈ ಕೆಲಸಗಳಿಗಾಗಿ ಬೇರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಬೋರ್ಡನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಿ ಆ ಮೂಲಕ ಬೇಗ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ಈಗ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಮಸೂದಾ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಕಾಣುವುದು ಈಗ ಇರತಕ್ಕ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಎಂದರೆ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಲ್ ಹೆಡ್ಸ್, ಎಂದರೆ, ರೆವಿನ್ಯೂ ಕಮಿಷನರು, ಎಕ್ಸೈಜ್ ಕಮಿಷನರು, ಎಲ್.ಎಸ್.ಜಿ. ಕಮಿಷನರು ಇರುವಂಥ ಒಂದು ಬೋರ್ಡನ್ನು ರಚನೆಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ವರ್ಗಾವಣೆಮಾಡಿ ಅವರು ನ್ಯಾಯ ಕೊಡುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದು ಕಕ್ಷಿಗಾರರಿಗೆ ಹಾಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಸೌಲಭ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನು ಕಳೆದ ಹಾಗಾಯಿತು, ಎಂದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಅಪ್ರೋಚ್‌ಮಾಡಿ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂಥ ಒಂದು ಸ್ಟೇಜ್ ಕಡಮೆಯಾಯಿತು. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ನ್ಯಾಯ ಜಾಗ್ರತೆ ಒದಗಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನಗಾದರೂ ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಎಷ್ಟು ಸೌಲಭ್ಯ ನಾವು ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೆವೋ ಅದು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನೆಂಬುದನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಅನೇಕರು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಒಬ್ಬ ಇಲಾಖೆಯ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳು, ಎಕ್ಸಿಕ್ಯುಟಿವ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೇ ಈ ಒಂದು ನ್ಯಾಯ ನಿರ್ವಹಣ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ತೊಂದರೆ ಇದೆ. ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಕಾಲ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಎಂದಮೇಲೆ ಇಬ್ಬರು ಇಲಾಖಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಸೇರಿ ನ್ಯಾಯ ಕೊಡಬೇಕು, ಅದೂ ಕೊನೆಯ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದರೆ ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟ ಎಂಬುದು, ಇಲಾಖೆಯ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಅನೇಕ ಕಮಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತ ಇರತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಬರದೇ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಮೀಟಿಂಗ್ ಅಡ್ಜರ್ನ್ ಆಗಿ, ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಸದಸ್ಯರು ಸುಮ್ಮನೆ ವಾಪಸು ಹೋಗುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ಕಣ್ಣಾರೆ ನೋಡಿದವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರಿಂದ ನ್ಯಾಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಜಾಗ್ರತೆ ಆಗುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ತಡವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ನಿರ್ವಿವಾದವಾದದ್ದು. ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಮಂಡಿಸತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಿಶದೀಕರಿಸುತ್ತಾ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಈ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಅಪೀಲು ಪೆಟಿಷನ್‌ಗಳು, ರಿವಿಷನ್ ಅಪ್ಲಿಕೇಷನ್‌ಗಳು ಎಷ್ಟು ಎಂಬ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ತಖ್ತೆಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟರು. ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಅಂಕಿ ಅಂಶ ನೋಡಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೇನೋ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲಸ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಆದರೂ ಅವರು ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಅಂಶವನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಇದರ ಪೂರ್ಣ ವಿಮರ್ಶೆಗೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತಾ ಇತ್ತು. ಈಗ ಹಾಲಿ ರೆವಿನ್ಯೂ ಕಮಿಷನರ ಮುಂದೆ ಬರತಕ್ಕ ರಿವಿಜನ್ ಅಪ್ಲಿಕೇಷನ್‌ಗಳೆಷ್ಟು; ಎಕ್ಸೈಜ್ ಕಮಿಷನರ್, ಎಲ್. ಎಸ್. ಜಿ. ಕಮಿಷನರ್ ಇವರುಗಳ ಮುಂದೆ ಬರತಕ್ಕ ಅಪ್ಲಿಕೇಷನ್‌ಗಳು ಎಷ್ಟು; ಅವರು ಆ ಅಪೀಲುಗಳನ್ನು ವಿಲೇಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದು ಎಷ್ಟು; ಈಗಿರತಕ್ಕ ಕಾಲಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ವಿಲೇಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಶಕ್ತರಾಗಿದ್ದಾರೆಯೇ; ಅವರಿಗೆ ಈ ಮಸೂದಾಕಾನೂನಿನ ಪ್ರಕಾರ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೆಲಸ ಕೊಡುವುದಾದರೆ ಅದನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಯೇ—ಎಂಬ ಈ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಬಹುಶಃ ಇದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ, ಒಂದು ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬರಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದು ನನಗೆ ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರತಕ್ಕ ಒಂದು ಸರ್ವೇ ಸಾಧಾರಣ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಯಾವ ಒಬ್ಬ ಇಲಾಖಾ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಈ ದಿವಸ ಕೆಲಸ ಕಡಮೆ ಇಲ್ಲ. ಹಾಗಿರುವಾಗ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ನಮಗಂತೂ ನಂಬಿಕೆ ಇಲ್ಲ, ಸ್ವಾಮಿ.

ಇನ್ನು ಈ ಬಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿರತಕ್ಕ ಒಂದೆರಡು ಪ್ರಾವಿಜನ್‌ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಾದರೆ, ಸೆಕ್ಷನ್ (5) ರ ಪ್ರೊವೈಜೋವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಓದ ಹೇಳಿದರು. ಅದರಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿರುವಂತೆ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಬಂದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದವರೇ ಈಗ ಎರಡನೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂಥ ಒಂದು ಪ್ರೊವೈಸೋ (2) ರಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಅದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ:

> "5(2): Provided further that no appeal or revision petition against original order referred to in sub-section (2) of section 4 shall be heard by the member who passed the original order."
>
> "4(2): The appellate or revisional powers exercisable by or under any enactment, regulation, rule or order having the force of law by the State Government against any original order passed by the Revenue Commissioner, the Muzrai Commissioner, the Commissioner for Land Records, the Excise Commissioner, the Commissioner of Sales Tax, the Commissioner for Local Self-Government or the Commissioner of Stamps, shall be exercisable by the Board."

ಎಂದರೆ ಈಗಾಗಲೇ ಈ ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಆರ್ಡರುಗಳಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಚಲಾಯಿಸುತ್ತಿದ್ದರೋ ಆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನೂ ಮುಂದೆ ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಚಲಾಯಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಹಾಗಾಯಿತು.

4-30 P.M.

ಆದ್ದರಿಂದ ಮುಂದೆ ಬರಬಹುದಾದ ಕೇಸುಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರೇನು ಅಧಿಕಾರ ಚಲಾ

ಯಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಈ ಬೋರ್ಡು ಚಲಾಯಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಇಬ್ಬರು ಸದಸ್ಯರಾದರೂ ಇದ್ದು ಕೇಸನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಆರ್ಡರು ಮಾಡಬೇಕು. ಮೊದಲನೆಯ ಪ್ರಾವಿಸೋದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಾಕಿ ಎಲ್ಲಾ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಇಬ್ಬರು ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಕಡಮೆಯಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದು ಕೇಸನ್ನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಒಂದು ತೊಂದರೆ ಕೂಡ ಈ ಬಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿದೆ.

ಇನ್ನು 6ನೆಯ ಕ್ಲಾಜಿನಲ್ಲಿ ''Powers of revision of the State Government'' ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಾವಿಸೋ ಸಹ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿದೆ :

> ''Provided that nothing in this section shall apply to—
>
> (i) any order of the Board under the Mysore Sales Tax Act, 1948 (Mysore Act XLVI of 1948) or the Motor Spirit (Taxation on Sales) Act, 1949''.

ಈ ಪ್ರಾವಿಸೋ ಏಕೆ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಬಾಕಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಾನೂನುಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಬರುವ ಕೇಸುಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ರಿವಿಷನ್ ಅಧಿಕಾರವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಈಗ ಹೊಸದಾಗಿ ಆಗಿರುವ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಸೇಲ್ಸ್‌ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕಮಿಷನರ ಮೇಲೆ ಅಪೀಲ್ ರಿವಿಷನ್ನಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಈ ಕಾನೂನಿನ ಪ್ರಾವಿಸೋವಿನಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿರುವುದಕ್ಕೇಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರವಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿಲ್ಲ ? ಒಂದುವೇಳೆ ಈ ಬೋರ್ಡನ್ನು ರಚಿಸಬೇಕು, ಇದರಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಈ ಪ್ರಾವಿಸೋ ಉದ್ದೇಶವೇನು ? ಇದು ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನೊಂದು ಮೂರನೆಯ ಛಾಪ್ಟರಿನಲ್ಲಿ ''Pending proceedings to be transferred to the Board'' ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಇದು ಈಗಾಗಲೆ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದಿರುವ ರಿವಿಷನ್ ಮತ್ತು ಅಪೀಲುಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುವ ಕ್ಲಾಜೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಕೇಸುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇಲಾಖಾ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳಾದ ರೆವಿನ್ಯೂ ಕಮಿಷನರು, ಎಲ್.ಎಸ್.ಜಿ. ಕಮಿಷನರು ಮುಂತಾದವರು ಹಿಯರ್ ಮಾಡಿ ಆರ್ಡರು ಪಾಸ್ ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥವು. ಅದರ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಪೀಲುಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಇಂಥ ಕೇಸುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪುನಃ ಈ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸುತ್ತೇವೆ, ಯಾರು ಆರ್ಡರು ಪಾಸ್ ಮಾಡಿದ್ದರೋ ಅವರೇ ಪುನಃ ಕಕ್ಷಿಗಳನ್ನು ಹಿಯರ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ . . .

Mr. SPEAKER.—Sri Masiyappa, there is a provision that he should not sit over his own judgment.

Sri V. MASIYAPPA.—That would be a still more anomalous position.

ಏಕೆಂದರೆ ಸೇಲ್ಸ್‌ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕಮಿಷನರಿಗೆ ಸೇಲ್ಸ್‌ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕೆಲಸ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ, ಅವರಿಗೆ ಅದರ ಅನುಭವ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅವರು ಆ ಸಂಬಂಧಪಾದ ಕೇಸನ್ನು ಹಿಯರ್ ಮಾಡದೆ ರೆವೆನ್ಯೂ ಕಮಿಷನರು, ಎಲ್.ಎಸ್.ಜಿ. ಕಮಿಷನರು ಸೇಲ್ಸ್‌ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಡೀಲ್ ಮಾಡದಿರುವವರು ಈ ದಿವಸ ಡೀಲ್ ಮಾಡಿ ಜಡ್ಜ್‌ಮೆಂಟ್‌ಕೊಟ್ಟರೆ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಅದು ಸಮರ್ಪಕವಾದೀತು ಎಂಬುದನ್ನು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಹೀಗಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಮಸೂದೆಯು ಕೆಲವಾರು ಅಂಶಗಳಲ್ಲಿ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಾಗಬೇಕಾದದ್ದು ಆವಶ್ಯಕ. ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ರೆವಿನ್ಯೂ, ಸೇಲ್ಸ್‌ಟ್ಯಾಕ್ಸ್, ಎಕ್ಸೈಜ್ ಕೇಸುಗಳೇ ಅನೇಕ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದಾದರೆ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಹೆಚ್ಚು ಜನರಿಗೆ ಅಫೆಕ್ಟಾಗುವ ಸಂಭವವಿದೆ. ಈ ಬಿಲ್ಲು ಚಿಕ್ಕದಾದರೂ ಅಂಗೀಕಾರ ಮಾಡುವಾಗ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಮುಂಚೆ ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. This is a Bill which touches the larger section of the public. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಇದನ್ನು ಅಂಗೀಕಾರ ಮಾಡಬೇಕೆ, ಬಿಡಬೇಕೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡುವುದು ಆವಶ್ಯಕ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಒಪೀನಿಯನ್ ಎಲಿಸಿಟ್ ಮಾಡಲು ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಸರ್ಕ್ಯುಲೇಷನ್‌ಗೆ ಕಳುಹಿಸಬಹುದು ಎಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ (ತುರುವೇಕೆರೆ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಮಸೂದೆಯು ಈಗಿರತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ನನ್ನಭಿಪ್ರಾಯ. ರೆವೆನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದಾಗ ಇದರ ಉದ್ದೇಶ ಅವರಲ್ಲಿ ಅಪೀಲುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಬೇರೊಂದು ಕೋರ್ಟನ್ನು ಅಥವಾ ಬೋರ್ಡನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿ ಜಾಗ್ರತೆ ಅವು ಫೈಸಲಾಗಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈಗಿರತಕ್ಕ ಅಪೀಲು ಕೋರ್ಟುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಸೇರಿ ಇದರಿಂದ ಕಾಲವಿಳಂಬವಾಗಲು ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ, ನ್ಯಾಯ ದೊರೆಯಲು ನಿಧಾನವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನನಗೆ ಭಯವಾಗಿದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಮಗೊಂದು ರೆವೆನ್ಯೂ ಬೋರ್ಡ್ ಆಗಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಕೇಳಿದ ಉದ್ದೇಶವೇ ಬೇರೆ. ಹಿಂದೆ 1946ಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ರೆವೆನ್ಯೂ ಅಪೀಲುಗಳೆಲ್ಲಾ ಇಬ್ಬರು ಮಂತ್ರಿಗಳಿಂದ ಪರಿಶೀಲಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿದ್ದುವು. ಆಗ ಅವರು ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರೊಸೀಜರಲ್ ಮ್ಯಾಟರ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಕುಂದು ಕೊರತೆಯಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಒಂದು ಇನ್‌ಫ್ಲುಯನ್ಸ್ ಅಥವಾ ಪ್ರಭಾವ ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಒಂದೊಂದು ಅಪೀಲು ಫೈಸಲಾಗಬೇಕಾದರೆ ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ನೂರು ಬೇಕಾದರೂ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಸೆಕ್ಷನ್ ಆರರ ಪ್ರಕಾರ ರಿವ್ಯೂ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ರಿವ್ಯೂ ಅಂದರೇನು ? ಈಗ ರೆವೆನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಎಂಟನೆಯ ರಿವ್ಯೂ, ಒಂಬತ್ತನೆಯ ರಿವ್ಯೂ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

Sri Kadidal MANJAPPA.—Sir, the Member is giving a wrong picture ; we are not reviewing in that way.

Mr. SPEAKER.—Will the Hon'ble Member disclose some of such instances, because it is a very serious charge ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—I request the Hon'ble Member to let me know the number of cases where Government

(SRI KADIDAL MANJAPPA.)

has given a decision and again revised it.

Sri B. HUTCHE GOWDA.—I accept the challenge. Has the Minister not come across such cases, I ask.

Mr. SPEAKER.—But the Revenue Minister desires to know if there are any such cases; you can point out.

Sri B. HUTCHE GOWDA.—I will quote tomorrow, Sir. ಈಗ ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಇಂಥ ಕೇಸುಗಳು ಬಂದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಮುಂದೆ ಕೋಟ್ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಬಂದಿಲ್ಲ. ತಾವು ಎಂಟನೆಯ ರಿವ್ಯೂ, ಒಂಬತ್ತನೆಯ ರಿವ್ಯೂ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದಿರಲ್ಲಾ, ಆ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಯಾವುವೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ನನ್ನ ಸ್ವಂತ ಕೇಸನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಐದನೆಯ ರಿವ್ಯೂ ಆಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಡಿನೈ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿಯಿದೆಯೆ, ಹೇಳಲಿ.

Mr. SPEAKER.—This is the only case you have said. (*Laughter.*)

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಬೇಕಾದರೆ ಬರೆದು ನಾಳೆಯ ದಿವಸ ತಂದುಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಈ ರೀತಿ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ನನ್ನದೇ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಂಥ ಒಂದು ಕೇಸನ್ನು ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ writ ಹಾಕಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದು ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಇದೆ. ಎಂಟನೆಯ revision petition ಬೇಕಾದರೆ ಅದನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡು ನೋಡಬಹುದು. ಈ caseನಲ್ಲಿ ಕಾನೂನಿಗೆ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತವಾಗಿಯೇ ವರ್ತಿಸಿರುತ್ತಾರೆಯೋ ಅಥವಾ procedureನಲ್ಲಿ ತಪ್ಪುಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆಯೋ ನನಗೆ ತಿಳಿಯದು. ಹತ್ತು-ಇಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಫೈನಲ್ ಆದ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಪುನಃ review ಮಾಡಿರುವ ಸಂದರ್ಭಗಳಿವೆ.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಈ ರೀತಿ ಅವರು ಹೇಳುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಮಾಹಿತಿ ಇಲ್ಲವೆಂದೇ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

Sri B. HUTCHE GOWDA.—I am referring to . . .

Mr. SPEAKER.—Please wait. On the point said by the Member that revision was admitted on a case sufficiently old and decision given after reviews eight or nine times, I think the Minister is entitled to make a statement.

Sri B. HUTCHE GOWDA.—Yes, let him make a statement. (*Interruption.*)

Sri L. SIDDAPPA (Chennagiri).—He is entitled to make, Sir.

Sri Kadidal MANJAPPA.—Sir, the state of affairs that he has pictured is not prevailing now. I am not aware of any case in which the revision petition is entertained and decision given for the 8th time.

Sri J. MOHAMED IMAM (Jagalur).—Not by you.

Mr. SPEAKER.—He is entitled to reply so far as he is concerned.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಇನ್ನು ಈ ಬಿಲ್ಲಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ. 1940ನೆಯ ಇಸವಿಯಿಂದಲೂ ಈಗ ಒಂದೇ ವಿಧವಾದ ಪದ್ಧತಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸ್ವೇಚ್ಛಾವರ್ತನೆ ಇದೆಯೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಿಂದಲೋ ಏನೋ, ಈ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಒಂದು impartial tribunal,—ಬೋರ್ಡ್ ಆಫ್ ರೆವೆನ್ಯೂ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿರುವ ಹಾಗಿದೆ. ಈ impartial tribunalಗೆ ಪೂರ್ಣಾಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟು ಅದೇ appellate authority ಯಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿದರೆ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ. ಹಾಗಿಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಬಡವರಿಗೆ ನೂರಾರು ರೂಪಾಯಿಗಳ ಖರ್ಚು, ವೆಚ್ಚವಾಗುವ ಸಂಭವವಿದೆ.

ಈಗ ಸೆಕ್ಷನ್ ಆರರ ಪ್ರಕಾರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವ ಸ್ಟೇಜ್‌ನಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದರೂ interfere ಮಾಡಬಹುದೆಂದಿದೆ.

Mr. SPEAKER.—According to the Bill, the Government are entitled to call for records on revision. The powers of revision are now kept on.

Sri B. HUTCHE GOWDA.—It is said "The State Government may at any time......" What does 'at any time' mean? It is very comprehensive. Even after 100 years they may call for records on cases which have been disposed of previously.

Mr. SPEAKER.—Your interpretation is not correct. 'At any time' means, even if there is no appeal, they are entitled as a matter of right, if there is miscarriage of justice, to call for records. That is the interpretation.—Not on the previous cases which have been disposed of.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಇದಕ್ಕೆ period fix ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. At any time ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಒಂದುವೇಳೆ ಬೋರ್ಡ್ ಆಫ್ ರೆವೆನ್ಯೂ ತೀರ್ಮಾನವಾದ, ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳಾದ ಮೇಲೂ ಆ ಕೇಸನ್ನೂ ಪುನಃ ಸರ್ಕಾರದವರು ತರಿಸಿಕೊಂಡು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬಹುದೇ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪ (ಮೈಸೂರು-ಉತ್ತರ).—ನೀವೇ suggest ಮಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಈಗಿರತಕ್ಕ ಸೆಕ್ಷನ್ interpretation ವಿವರಣೆ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ (ಹುಲಿಯೂರುದುರ್ಗ).—ತಮ್ಮ interpretation ಯಾವರೀತಿ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—"ಯಾವಕಾಲದಲ್ಲಾದರೂ" ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಆಮೇಲೆ ಈ ಬೋರ್ಡ್ ಆಫ್ ರೆವಿನ್ಯೂನಲ್ಲಿ ರೆವೆನ್ಯೂ ಕಮಿಷನರ್, ಎಕ್ಸೈಜ್ ಕಮಿಷನರ್, ಕಮಿಷನರ್ ಆಫ್ ಲೋಕಲ್ ಸೆಲ್ಫ್ ಗವರ್ನ್‌ಮೆಂಟ್ ಅಲ್ಲದೆ ಮತ್ತಾರಾದರೂ ಇರುವುದಾದರೆ—ಇಬ್ಬರು ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಮೂರುಮಂದಿ ಇದ್ದರೆ ಆಗ ಬಹುಮತ ಹೇಗೆ ಬರುತ್ತದೋ ಆರೀತಿ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರಬಹುದು. ಹಾಗಿಲ್ಲದೆ ನಾಲ್ಕು ಮಂದಿ ಇದ್ದರೆ ಇಬ್ಬರು ಒಂದುರೀತಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೂ ಮತ್ತಿಬ್ಬರು ಬೇರೊಂದು ರೀತಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೂ ಬಂದರೆ ಯಾವ ರೀತಿ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅಲ್ಲೇ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಓದಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ—page 50.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಅದರಲ್ಲಿ—

> "Provided that where the Bench hearing the appeal, petition or application, is composed of two members and the members composing the Bench differ in opinion on any point material for the decision of the case, they shall state such point, and the case shall then be heard upon that point only by another member of the Board, and such point shall be decided according to the opinion of the majority of the members including those who first heard it."

ಇಬ್ಬರು ಎಂದು ಮಾತ್ರ ಇದೆ. ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ನಾಲ್ಕು ಜನರು ಇದ್ದರೆ ಏನುಮಾಡುವುದು ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—Rules will be provided for those things.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಈಗ ನೇರವಾಗಿ, ಶ್ರೀ ರಾಮರಾಯರು ಹೇಳಿದಂತೆ, ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರಿಂದ ತೀರ್ಮಾನವಾದಮೇಲೆ ಫೈನಲ್ ಅಪೀಲ್ ಬೋರ್ಡ್ ಆಫ್ ರೆವೆನ್ಯೂ ಮುಂದೆ ಬಂದರೆ ಸರಿಯಾಗಿದೆ. ಹಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ತಮ್ಮ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅತೃಪ್ತಿಕರವಾದುದೆಂದೇ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗಿನ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆ ಇಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಎಂದಿಗೂ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಅವರ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿಯ ಲೋಪದೋಷಗಳು ಒಂದೊಂದಾಗಿ ಈಚೆಗೆ ಬರುತ್ತಿವೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಆಕ್ಯುಪೇಷನಲ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್‌ನ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ವಿಚಾರ ಅವರೇ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ discipline ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

Mr. SPEAKER.—May I request the Member to speak only on the provisions of the Bill ?

Sri J. MOHAMED IMAM.—These are all auxiliary ones. (*Laughter*)

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Member may confine himself to the provisions of the Bill.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಇಷ್ಟು ನಿರ್ಬಂಧಮಾಡುವುದಾದರೆ ಒಂದು ಬಿಲ್ಲನಮೇಲೆ ಯಾವ ಯಾವ ವಿಚಾರ ಮಾತನಾಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಹೇಳದೇ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

Mr. SPEAKER.—I have no objection to your making a reference to the provisions in the Bill, but not to what the Chief Minister said outside the House regarding certain other matters.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಈ ರೀತಿ ಆಗುತ್ತಾ ಇರುವುದು ವಾಸ್ತವವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅದನ್ನು ಹೇಳಿದೆ. ನಾನು ಹೇಳುವುದು miscarriage of justice ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ. ಬಡವರಿಗೆ ಜಮೀನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದರೆ ರೆವಿನ್ಯೂ ಕಮಿಷನರು, 1000 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ, ಕೊಡಬೇಕು, ಅದಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಕೊಡಲೇಕೂಡದು, ಬೇಕಾದರೆ ಹರಾಜಿನಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿ ಎಂದು ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಬಡವರಿಗೆ ಜಮೀನು ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಸರ್ಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಜಾರಿಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅನೇಕ ತಪ್ಪುಗಳು ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ಒಂದೊಂದು ಅಪೀಲು ತೀರ್ಮಾನವಾಗಬೇಕಾದರೆ ವರ್ಷ, ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಈಗಲೇ ಹೀಗಿರುವಾಗ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಇದರ ಪ್ರಕಾರ 10-12 ವರ್ಷಗಳಾಗುತ್ತವೆಯೋ ಏನೋ ಎಂಬ ಅನುಮಾನ ನನಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅಪೀಲು ಕೋರ್ಟುಗಳನ್ನು ಕಡಮೆಮಾಡಬೇಕು. ಬೋರ್ಡ್ ಆಫ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಆಗಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಮಧ್ಯೆ ರೆವಿನ್ಯೂ ಕಮಿಷನರ ಒಂದು ಆಫೀಸು ಅನಾವಶ್ಯಕ. ಅದು ಒಂದು ಪೋಸ್ಟ್ ಆಫೀಸು ಆಗುತ್ತದೆ. ಫಸ್ಟ್ ಮೆಂಬರು, ಸೆಕೆಂಡ್ ಮೆಂಬರು, ಥರ್ಡ್ ಮೆಂಬರು ಎಂಬುದಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಬೊಂಬಾಯಿನಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಅಡಿಷನಲ್ ಆಫೀಸರುಗಳನ್ನಿಟ್ಟರೆ ಸಾಕು ಹಾಗಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಬಡಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗಿರತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ತಿಳಿಸಿದಂತೆ ಇದನ್ನು ಸರ್ಕ್ಯುಲೇಷನ್‌ಗೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು ಅಥವಾ ಮುಂದಿನ ಅಧಿವೇಶನಕ್ಕೆ ಡೆಫರ್‌ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ವಿ. ನರಸಿಂಹರೆಡ್ಡಿ (ಬೆಂಗಳೂರು ದಕ್ಷಿಣ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು 1954 ನೇ ಇಸವಿಯ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ರೆವಿನ್ಯೂ ಬೋರ್ಡ್ ಮಸೂದಾಕಾನೂನನ್ನು ತಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆ ಮಸೂದೆಯ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಮತ್ತು ಆ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೋ ಆ ಉದ್ದೇಶ ಸಾಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಎಂಬುದನ್ನು ಕುರಿತು ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇಂಥ ಬೋರ್ಡುಗಳು ನಮ್ಮ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮಿಕ್ಕ ಸಂಸ್ಥಾನ ಸರ್ಕಾರಗಳಲ್ಲೂ ಇವೆ. ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನೇರವಾಗಿ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಅಪೀಲುಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಅಪೀಲುಗಳ ಮೂಲಕ ಬರತಕ್ಕ ಜನಗಳಿಗೆ ಶೀಘ್ರ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕುವಂತೆ ಏರ್ಪಡಿಸಬೇಕು ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದಲೂ

(ಶ್ರೀ ಎ. ವಿ. ನರಸಿಂಹರೆಡ್ಡಿ.)

ಇದನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ಬೋರ್ಡನ್ನು ರಚಿಸಿ ಕಾರ್ಯಸಾಧನೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೋ ಆ ಉದ್ದೇಶ ಸಫಲವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಎಂಬ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಅನುಮಾನ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಈ ಬೋರ್ಡನ್ನು ರಚನೆಮಾಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯಗಳಿವೆ. ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ನಿತ್ಯ ಆಡಳಿತ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸತಕ್ಕ ಏನೊಂದು ಸಂದರ್ಭವಿದೆಯೋ ಅದು ಹೋಗಬೇಕು. ಎರಡನೆಯದು ನ್ಯಾಯ ಬೇಗ ದೊರಕಬೇಕು. ಇವೆರಡೂ ಮುಖ್ಯ ಅಂಶಗಳು. ಇವು ಎರಡೂ ನೆರವೇರಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಈ ಅಪೀಲುಗಳು ಬರತಕ್ಕ ಕ್ರಮವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸದೇ ಹೋದರೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯಸದಸ್ಯರನೇಕರು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿರತಕ್ಕವರು ಆ ಅಂಶಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ಒಬ್ಬ ರೆವಿನ್ಯೂ ಕಮೀಷನರು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮೀಷನರಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ರೆವಿನ್ಯೂಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕೇಸಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ತೀರ್ಪು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೋ ಅದೇ ತೀರ್ಪಿನ ವಿಷಯ ಮತ್ತೆ ಬಂದಾಗ ಅವರೇ ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅದು ಮನುಷ್ಯನ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಗುಣಗಳಿಗೆ ಸರಿಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಅವರ ಸ್ನೇಹಿತರು ಅಥವಾ ಅವರ ಸಹಪಾಟಿಗಳು ಏನು ತೀರ್ಪನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೋ ಆ ಕಡೆಗೆ ಅವರ ಮನಸ್ಸು ವಾಲತಕ್ಕದ್ದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಂಥ ಜನಗಳಿರುವುದರಿಂದ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಈ ರೆವಿನ್ಯೂ ಬೋರ್ಡಿನ ಉದ್ದೇಶ ಸಫಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ನಿಜವಾದ ಭಾವನೆ, ಸ್ವಾಮಿ.

ಇನ್ನು ಈ ಬಿಲ್ಲಿನ ಇತರ ಅಂಶಗಳಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳಬೇಕಾದ್ದಿಲ್ಲ; ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಉದ್ದೇಶ ಸಫಲವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ರೆವಿನ್ಯೂ ಬೋರ್ಡಿನ ಸದಸ್ಯರು ಖಾಸಗೀ ಜನರಾಗಿರಬೇಕು. ಅವರು ಪೂರ್ಣ ಕಾಲಾವಧಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿರಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ನಾವು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕೆಲಸದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಭಾವಿಸುವುದಾದರೆ ಅವರಿಗೆ ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಇತರ ಇಲಾಖೆಗಳವರ ಅನೇಕ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ವಹಿಸಬಹುದು, ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಈ ಬೋರ್ಡಿನಿಂದ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ, ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಕೆಲಸವಾಗುತ್ತದೆ. ಇತರ ಬಾಬುಗಳಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಕಡಮೆಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಈ ಬೋರ್ಡಿನ ಖರ್ಚಿಗೆ ಒದಗಿಸಬಹುದು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸ್ಟೋರ್ಸ್ ಪರ್ಚೇಸ್ ಕಮಿಟಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಆ ಬಾಬನ್ನು ಇದಕ್ಕೆ ವಹಿಸಬಹುದು. ಅದರಂತೆಯೇ ಲೇಬರ್ ಇಲಾಖೆ ಇದೆ; ಅವರ ಕೆಲಸವನ್ನು ಇವರಿಗೆ ವಹಿಸಬಹುದು. ನಾನು ಇದನ್ನು ಏಕೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಎಂದರೆ ಪೂರ್ಣ ಕಾಲಾವಧಿ ಬೋರ್ಡನ್ನು ರಚನೆಮಾಡಿ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ ಅದಕ್ಕೆ ವಹಿಸಬೇಕು. ಆ ರೀತಿ ಬೋರ್ಡನ್ನು ರಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನಕೊಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಈ ಬೋರ್ಡನ್ನು ಈಗಿರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ರೂಪುಗೊಳಿಸುವುದರಿಂದ ಉದ್ದೇಶ ಸಫಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾವ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ತಂದು ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ಉದ್ದೇಶ ಸಫಲವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ಮಾರ್ಪಡಿಸಿ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ನಮ್ಮಮುಂದೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆಮಾಡಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Now the House will rise and meet tomorrow at 12.

The House adjourned at Five of the Clock to meet again the next day Thursday, the 14th October 1954 at Twelve of the Clock.

WD 3539—GPB—550—6-11-54

MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY

FOURTH DAY

Thursday, 14th October 1954.

The House met in the Assembly Hall, Old Public Offices, Bangalore, at Twelve of the Clock.

MR. SPEAKER (SRI H. S. RUDRAPPA, B.SC., LL.B.), in the Chair.

QUESTIONS AND ANSWERS

Staff Members in the Political Science Department of Mysore University, (Supersessions).

Q.—275. **Sri M. RAJASEKHARA MURTHY** (Yelandur).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the names and qualifications of the Staff members in the Political Science Department with the dates of their joining service ;

(*b*) the designation of the Staff members as on 1st April 1944 ;

(*c*) the names of the staff members who were made Assistant Professors by the University Council in their meeting held in the month of August 1954 ;

(*d*) whether the decision of the University Council is given effect to ?

A.—**Sri A. G. RAMACHANDRA RAO** (Minister for Law and Education).—

(*a*) and (*b*) Statement appended.

(*c*) (1) Dr. K. B. Y. Thotappa (Lecturer, Class II), and

(2) Sri K. H. Cheluvaraju (Lecturer, Class III).

(*d*) Yes, by the University, pending orders of Government.

Sl. No.	Name and Qualifications		Date of commencement of service
	SANCTIONED SCALE.		
	Professors (1) M.C.M. 1	...	...
	Assistant Professors (2) M.C.M. 1	...	...
	PROFESSORS—1		
1	*Vacant.*		
	Sri G. S. Halappa, M.A. (Columbia)	...	...
	ASSISTANT PROFESSORS—2		
	Sri G. S. Halappa, M.A. (Columbia)	...	31-10-1946
1	*Vacant*		

(SRI A. G. RAMACHANDRA RAO.)

Sl. No.	Name and Qualifications	Date of commencement of service
	LECTURERS—Sanctioned posts—4 *plus* 1 Temporary.	
	Sriyuths.—	
1	T. S. Narayana Rao, M.A.	30-10-1946
2	M. Basheer Hussain, M.A., LL.B., M.A. (Mich.)	8-9-1949
3	K. B. Y. Thotappa, M.A., Ph.D. (Bom.), Ph.D. (Chic.).	27-1-1949
4	K. H. Cheluvaraju, M.A.	27-9-1950
5	N. Shankaralingaiah, M.A.	18-10-1952
6	H. L. Mallaiah, M.A.	20-10-1952
7	J. R. Mahalingaiah, M.A.	12-11-1953
	M. Krishna Reddy, M.A.	2-9-1952
	K. S. Munigowda, M.A.	31-7-1954

Sri M. RAJASEKHARA MURTHY.—Is it not a fact that at the time the University Council took the decision there existed two permanent vacancies of Assistant Professors, one in the Political Science Department and another in Public Administration ?

***Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.**—Yes.

Sri M. RAJASEKHARA MURTHY.—Is it not a fact that Sri Cheluvaraj was appointed as a permanent Assistant Professor of Public Administration and Sri Thotappa was appointed only as a temporary Assistant Professor of Political Science till the return of Sri Narayana Rao from his foreign studies ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—That is the recommendation of the University Council.

Sri M. RAJASEKHARA MURTHY.—Are the Government aware that according to the recommendation of the University Council Sri Thotappa would be reverted as a lecturer from the post of Assistant Professor soon after Sri Narayana Rao returns from his foreign studies ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—If the recommendation of the University Council is accepted, that would be the result.

Sri M. RAJASEKHARA MURTHY.—May I know whether this vacancy was advertised ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—No, it was not advertised.

Sri M. RAJASEKHARA MURTHY.—May I inform the Government that this vacancy was advertised and applications were invited ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—I will make enquiries about that.

Sri M. RAJASEKHARA MURTHY.—Where was the necessity for advertisement ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—That is left to the discretion of the University Council.

Sri M. RAJASEKHARA MURTHY.—According to the resolution of the University Council, are the Government aware that the vacancies of Assistant Professors will be filled up only by promotion and not by selection after advertisement ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—No. Practice provides for either of the courses being adopted.

Sri M. RAJASEKHARA MURTHY.—Is it not the practice and procedure that where a suitable candidate is available, the vacancy is to be filled up by promotion ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—As I said already, it is in the discretion of the University Council.

Sri M. RAJASEKHARA MURTHY.—Is it not a fact that the standing committee constituted by the University and presided over by Professor Henry C. Harp of America decided unanimously that Sri Thotappa should be appointed as Assistant Professor ?

---

* Indicates that the remarks or speeches have not been revised by the Member concerned.

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Notice.

Sri M. RAJASEKHARA MURTHY.—Are the Government aware that Sri Thotappa has taken Public Administration for his Ph.D. Degree both in Bombay and Chicago Universities ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Government have received that information.

Sri M. RAJASEKHARA MURTHY.—Are the Government aware that Sri Thotappa has had a brilliant academic career and has secnred first rank in all the public examinations ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—As I said, his qualifications are known to the Government.

Sri M. RAJASEKHARA MURTHY.—Are the Government aware that Sri Cheluvaraju is only a student of Sri Thotappa ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—I do not know that.

Sri M. RAJASEKHARA MURTHY.—Are the Government aware that Sri Cheluvaraju has no specialised knowledge in Public Administration?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—The qualifications of both candidates are before the Government.

Sri M. RAJASEKHARA MURTHY.—What are the special considerations that prompted the University Council to appoint Sri Cheluaraja as Assistant Professor of Public Administration overlooking the claims of Sri Thotappa?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Discretion of the University Council.

Sri M. RAJASEKHARA MURTHY.—In view of the injustice done to Sri Thotappa and in view of the acceptance of the resignation tendered by the Professsor of Politics, will the Government refer back the question for reconsideration by the University Council ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Government are considering the position.

Sri M. RAJASEKHARA MURTHY.—Are the Government aware that there is already a talk in the public that the University Council has become a hot bed of politics rather than a temple of justice ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—That question does not arise.

Sri J. MOHAMED IMAM.—You want them to be superseded ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—Sanctioned strength ಭರ್ತಿ ಮಾಡದೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ವೇನು ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಪ್ರೊಫೆಸರ್ vacancy ಆದುದು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ. ಅದಕ್ಕೆ acting arrangement ಮಾಡಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಏಕೆ ಭರ್ತಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಈ vacancy fill up ಮಾಡುವ ವಿಚಾರ ಈಗ ಸರ್ಕಾರದ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ನಿಂದಲೂ ಶಿಫಾರ್ಸು ಬಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಪ್ರೊಫೆಸರುಗಳ ಜಾಗ ಎರಡು ಇವೆಯಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಎರಡಕ್ಕೂ ಭರ್ತಿ ಮಾಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಶಿಫಾರ್ಸು ಬಂದಿದೆ. ಅದು ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಎಷ್ಟು ದಿನಗಳಿಂದ ಖಾಲಿ ಇದೆ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ನೋಟಿಸ್.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಹೀಗೆ ಖಾಲಿ ಬಿದ್ದಿರುವುದರಿಂದ ಅನೇಕ ಲೆಚ್ಚರರುಗಳು ಶಿಫಾರ್ಸು ತಂದುಕೊಂಡು ಬಂದು influence ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Will the Government be pleased to state whether Sri T. S. Narayana Rao and Sri M. Basheer Hussain are Assistant Professors ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Yes, they are.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Are they holding permanent posts ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—No. They are acting Assistant Professors.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Has it come to the notice of the Government that the University Council has recommended some other person for this permanent post ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—As I said, the matter is before the Government.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ತಾವು ಒದಗಿಸಿರುವ ಉತ್ತರದಿಂದ ಶ್ರೀ ಬಷೀರ್ ಹುಸೇನ್‌ರವರು 8-9-1949ರಲ್ಲಿ appoint ಆಗಿರುವುದಾಗಿಯೂ, ಶ್ರೀ ತೋಟಪ್ಪನವರು 27-1-1949ರಲ್ಲಿ appoint

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.)

ಆಗಿರುವುದಾಗಿಯೂ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಶ್ರೀ ಬಷೀರ್ ಹುಸೇನ್‌ರವರನ್ನು ಎರಡನೆಯವರನ್ನಾಗಿಯೂ, ಶ್ರೀ ತೋಟಪ್ಪನವರನ್ನು ಮೂರನೆಯವರನ್ನಾಗಿಯೂ ತೋರಿಸಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಈ ಬಗ್ಗೆ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಸರ್ವಿಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೀನಿಯರ್ ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಸ್. ನಾರಾಯಣರಾಯರು. ಅವರಿಗೆ next ಯಾರು ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—I have called for that information.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಹಾಗಾದರೆ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಮೇಲೆ ಉಪಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಈ information ಸರ್ಕಾರದವರು ತಿಳಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಕೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸರ್ವಿಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೀನಿಯರ್ ಆಗಿರುವವರ claims overlook ಮಾಡಿದ ಹಾಗಾಗಬಹುದು.

Mr. SPEAKER.—No discussion please. You can only elicit information. You can take another opportunity for discussion.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಇದರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಸ್. ನಾರಾಯಣರಾಯರ ಸರ್ವಿಸ್ ಎಷ್ಟು ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—Date of commencement of service 30-10-1946 ಎಂಬುದಾಗಿ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

Sri M. LINGANNA.—Sir, on a point of order. There is a prcedent created by your worthy predecessor that where the Government are not fully equipped with information in respect of such questions he used to say that they may be taken up later on when the full information became available. Now that is the position. A question was asked and the answer was that further information would be obtained.

Mr. SPEAKER.—Sri Channabasappa has not asked for that, and so there is no point of order.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—I put the question and the reply was that it would be given later on.

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Sir, information is complete. Regarding an error,—I felt it was an error,—I said that I have sought for additional information. That is all.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—If the Hon'ble Minister says that there is an error, I am prepared to take it.

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—It seems to be an error. For verification I have sought for additional information.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—That is why I submit to the Chair that this question may be taken up for further supplementaries later on.

Mr. SPEAKER.—I have no objection. The question may be taken up for further answers another day. Next question.

High Power Text-book Committee (Text-books prescribed for Secondary and Primary Standards).

Q.—291. **Sri Mulka GOVINDA REDDY** (Chitaldrug).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) how many times the High Power Text-book Committee has met so far ;

(*b*) how many Text-books for review and patronage have been received by the Director of Public Instruction for being prescribed as Text-books for the year 1955-56 ;

(*c*) whether the Text-books have been reviewed by the High Power Committee ;

(*d*) the policy of the Government in prescribing Text-books to various classes of Primary and Secondary standards ;

(*e*) whether the Text books received for review and patronage for the year 1955-56 will be considered by the High Power Committee for being prescribed as Text-books ?

A.—**Sri A. G. RAMACHANDRA RAO** (Minister for Law and Education).—

(*a*) The Text-book Board recently constituted has not met so far.

(*b*) 642 books.

(*c*) No, in view of answer to (*a*).

(*d*) Hitherto Text-books for the various classes were being prescribed according to the existing rules of the Text-book Sub-Committees. Hereafter the prescription of Text-books will be done by the Text-book Board subject to rules to be approved by Government.

(*e*) Yes.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—When was the Text-book Committee constituted ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—About two months ago.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Who are the members of that committee ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—The names of members have already been published. If you want the names, I will get it.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—What is the procedure adopted in prescribing text-books for various standards in schools and colleges ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—There are rules now prescribing the procedure governing the working of the Text-book Committee.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—What are those rules ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—They are also published. If copies are wanted by the Member, I will get them.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Who is the publisher that has printed the prescribed books ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—If they are departmental text-books they are printed and published by Government. Otherwise, Government do not.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Are the Government aware that these publishers are making lots of money in respect of these text books ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—No.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Is it not desirabe that the Government should take over the publication of these text books and give some royalty ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—That is a matter of opinion.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Is not a certain copy book prescribed sold at different rates in different places—at six pies in one place and at 3 annas in another place ? Also is there a circular that no other copy book should be used than this particular copy book ?

Mr. SPEAKER.—I want to know how that question is relevant to the quetion on hand. This only concerns with text-books. A copy book is not a text-book.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Copy book is a text book prescribed by the department and students are prohibited from buying any other book.

Mr. SPEAKER.—That is quite a different thing. It is not a text-book.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—It is prescribed by the department as text-book !

Mr. SPEAKER.—Is that information correct ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—I am prepared to answer the question. I may state that the particular issue is before the High Court now and in view of that further discussion is not desirable.

Government High School for Kolar Gold Fields.

Q.—329. **Sri P. M. SWAMIDORAI** (Kolar Gold Fields—Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state :—

whether they will start a Government High School in Kolar Gold Fields in view of the increased school-going population ?

A.—**Sri A. G. RAMACHANDRA RAO** (Minister for Law and Education).—

No.

Sri P. M. SWAMIDORAI.—Is it not a fact that about 100 students had no seats in the Sanitary Board High School for the first year ?

***Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.**—The question of seats does not arise here.

Sri P. M. SWAMIDORAI.—How many sections there are in the first year class of the Sanitary Board High School ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—I want notice for that.

Sri P. M. SWAMIDORAI.—Has it come to the notice of the Government that the K.G.F. Sanitary Board High School is unable to start any more new sections in future ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—That may be so.

Sri P. M. SWAMIDORAI.—As such, how can the problem of accommodation in the High School be solved without another High School being started there ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—It is up to the public to start another new high school.

Sri P. M. SWAMIDORAI.—The public have already started three high schools. There is a high school belonging to the local bodies and there is a private high school also. In spite of that there is not enough accommodation in view of the increase of student population there. That is why I have put the question. Will the Government kindly consider the question of starting a Government high school in that place ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—In fact an additional section has been added in the existing school. I have already answered that question.

Sri P. M. SWAMIDORAI.—My question is this, Sir : Even the opening of an additional section has not solved the problem. It may be for the time being. The local high school authorities have definitely stated that they are not going to start any more sections. That is why I am asking whether the Government will consider the starting of a new high school there ?

ಶ್ರೀ ಎ. ವಿ. ನರಸಿಂಹರೆಡ್ಡಿ.—ಕೆ. ಜಿ. ಎಫ್. ಸ್ಯಾನಿಟೆರಿಬೋರ್ಡ್ ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಇನ್ನೊಂದು ಹೈಸ್ಕೂಲು ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಮನವಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೋ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಇಲ್ಲ. ಗೌರ್ನಮೆಂಟ್ ಹೈಸ್ಕೂಲು ಅಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಹೈಸ್ಕೂಲು ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ವಿ. ನರಸಿಂಹರೆಡ್ಡಿ.—ಈಗಿರತಕ್ಕ ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಹೈಸ್ಕೂಲನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಇಲ್ಲ, ಕೇಳಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ವಿ. ನರಸಿಂಹರೆಡ್ಡಿ.—ಸ್ಯಾನಿಟರಿ ಬೋರ್ಡ್ ಹೈಸ್ಕೂಲನ್ನು ಇನ್ನೂ ಬಡಾವಣೆಮಾಡಬೇಕು, ಎಲ್ಲಾ ಸೆಕ್ಷನ್‌ಗಳಲ್ಲೂ ಹೊಸ ಕ್ಲಾಸುಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಬೇಕು, ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಮುಂದಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದೆ. ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಹೈಸ್ಕೂಲನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮದೇನೂ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ.

Q.—357. **Sri K. S. VASAN** (Kolar Gold Fields).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) if they have received representations from the Kolar Gold Fields Sanitary Board, various organisations and citizens from that place urging starting of a Government High School in Kolar Gold Fields ;

(*b*) what action, if any, has been taken on such representations ?

A.—**Sri A. G. RAMACHANDRA RAO** (Minister for Law and Education).—

(*a*) Yes.

(*b*) An additional section was opened in the First Year Class of the Sanitary Board High School, Kolar Gold Fields and all such students who sought admission to the First Year Class this year have been admitted.

Sri K. S. VASAN.—Sir, is it not the policy of the Government to make education available to all who seek it ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—As far as possible.

Sri K. S. VASAN.—Are the Government aware that quite a good number of school-going children are compelled to abandon their educational career even at the High School Stage for want of accommodation in the present high schools in K. G. F ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Government is not aware of that, Sir.

Sri K. S. VASAN.—Have not representations been made by various organisations including the Sanitary Board for the past three years in this respect ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Pressure for admission is there. But I have already said that students who have sought admisson to the high school have been admitted. So far as is known to me, there is no denial of admission.

Sri K. S. VASAN.—Are not the Government aware that starting an additional section in one high school will not solve the problem but would result in further problem in the other classes of the high school in the coming years ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—How it develops in future I cannot say at present.

Sri K. S. VASAN.—Will the Government at least prevail upon the

Mining Companies to start another high school in the mining area ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—We will consider that aspect of the question.

(Electricity supply to Andhra and Bombay States).

Q.—301. **Sri R. ANANTARAMAN** (Chamarajpet).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) when the agreements were entered into to supply electricity to Andra and Bombay States ;

(*b*) the rate for supplying the electricity ?

A.—**Dr. R. NAGAN GOWDA** (Minister for Agriculture).—

(*a*) Power supply to Andhra is being made in pursuance of an Agreement entered into with the composite State of Madras in the year 1949.

(*b*) In regard to Bombay, an agreement was reached in 1949 to supply 11,500 K. W. of power and rates were finalised in 1954. Formal Agreement has yet to be executed.

ANDHRA.

Class and total monthly consumption in K.W.H.	Rate per K.W.H. Anna	Rate per K.W. of maximum demand per month
I. Up to 100,000	0·450	*Plus* up to 1,000 K.W. Rs. 3 and 1,000 K.W. and over Rs. 2-12-0.
II. Exceeding 100,000 and up to 150,000	0·425	
III. Do 150,000 do 200 000	0·400	
IV. Do 200,000 do 300,000	0·375	
V. Do 300,000 do 500,000	0 350	
VI. Do 500,000 do 1,000,000	0·325	
VII. Do 1,000,000 do	0·300	

BOMBAY.

For power to be supplied at Jog : 0·225 anna per unit.
For power supplied at Harihar :

Class and total monthly consumption in K.W.H.	Rate per K.W.H. Anna	Rate per K.W. of maximum demand per month
I. Up to 100,000	0·550	*Plus* less than 1,000 K.W. Rs. 3, and 1,000 K.W. and over Rs. 2-12-0.
II. Exceeding 100,000 and up to 150,000	0·525	
III. Do 150,000 do 200,000	0·500	
IV. Do 200,000 do 300,000	0·475	
V. Do 300,000 do 500,000	0·450	
VI. Do 500,000 do 1,000,000	0·425	
VII. Do 1,000,000 do	0.400	

Sri R. ANANTARAMAN.—Is it not that the rates charged are very low ?

Dr. R NAGAN GOWDA.—When bulk supplies are made, it is always the practice to show some concession.

Sri R. ANANTARAMAN.—What is the rate charged in Mysore, Sir ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—For bulk supplies the rates charged are almost of the same order as the ones indicated here to Andhra and Bombay.

Sri R. ANANTARAMAN. - Is that power supplied to Andhra and Bombay not used for domestic consumption ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—Part of it is used for domestic consumption also.

Dr. R. NAGAN GOWDA.—Are they not charging four annas per unit for domestic consumption ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—Yes, for lighting purposes.

Sri R. ANANTARAMAN.—Will they not get much profit out of this, Sir ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—Well these rates have been fixed by an agreement that has been entered into with that Government long ago.

Sri R. ANANTARAMAN.—Who is supervising the installation work in Andhra and Bombay, Sir ? Is it our officers or their officers ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—In Bombay we supply current up to our borders and thereafter they take it across the border. Afterwards they deal with it themselves. The same thing in respect of Andhra also. From Bellary we give current ; they supply to Adoni, Alur and other areas and they deal with it thereafter.

Sri R. ANANTARAMAN.—What is the production cost per unit in Mysore, Sir ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—We have got three stations. I do not think it is just the same for all stations. The cost of production at the site is different from what it costs at the place where it is delivered, because the cost of the lines and all that comes into calculation.

Sri R. ANANTARAMAN.—May I suggest that the cost of production is a little bit higher than the rates that are charged to those States ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—Well, I would like to have notice about that.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Will the Government be pleased to state the reasons why the Government took five long years to settle the rate for the supply of electricity as contained in answer (*b*) ? It is stated in the answer that although the agreement was reached in 1949, the rates were finalised in 1954. May I know the reason for this delay ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—So far as the supply from Jog is concerned, the Bombay Government is not taking current even at the present time. The rate has been fixed at Jog at ·225 annas, but they have not yet taken current. Recently they have started taking current from Harihar. Lines have just now been drawn. There was correspondence and negotiations going on with the Bombay Government all these years.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—My question was why did they take five years to settle the rate ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—Negotiations had been going on.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Then, what was the rate that was proposed in 1949 ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—Notice please.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—What is the cost of generation at Jog per kilowatt ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—I do not know just at present.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Will the Government be pleased to state that in the interest of the State, they do not undersell it ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—of course.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Then, are the Government sure that they will sell it at more than the cost of generation ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—Well, I think so ; I am sure, it would not be less than the cost of production.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Will the Government be pleased to state the cost that Government will have to bear at Harihar at the point of delivery to Bombay per kilowatt ?

Mr. SPEAKER.—May I intervene ? This is a very important question because it touches the finances of

Government. I request the Minister to reply to this question tomorrow or on another day.

Dr. R. NAGAN GOWDA.—I request the Hon'ble Member to repeat the question ?

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Is this the way of answering, Sir. The Minister says, 'I think so.' This is not all right.

Dr. R. NAGAN GOWDA.—Please repeat the question.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Will the Government be pleased to state as to what will be the cost per K.W. at Harihar, the point of delivery to Bombay ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—I would like to have notice for that.

Mr. SPEAKER.—Therefore, instead of wasting the time of the House, I would request the Minister to take this question up tomorrow or on another day.

Electricity for Lift Irrigation.

Q.—425. Sri V. MASIYAPPA (Hiriyur).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether an estimate for supply of electricity for lift irrigation to Pillally, Mahadevapur, Gowripura, Kyadigunte, etc., has been prepared and submitted to Government ;

(*b*) whether it has been sanctioned ?

A.—Dr. R. NAGAN GOWDA (Minister for Agriculture).—

(*a*) The estimate in respect of the villages Gowripura, Mahadevapur, Kadehudu has been prepared and submitted to Government. Another estimate for the remaining villages has been prepared and is under examination in the Department.

(*b*) The question of sanction to the first of the above-mentioned estimates is under consideration. The second estimate will be considered as soon as it is received.

Sri V. MASIYAPPA.—Has it come to the notice of Government that lift irrigation alone is the main source of irrigation in Challakere taluk ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—Yes; Government is aware of that. I may inform the Hon'ble Member that the estimates in respect of Gowripura, Mahadevapur, Kadehudu have been sanctioned.

Sri V. MASIYAPPA.—Thank you very much.

Headquarters Superintendents of Electrical Department.

Q.—465. Sri D. R. KARI GOWDA (Hassan).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) in how many District Headquarters there are Superintendents for carrying on the administration of Electrical Department;

(*b*) the names of districts and taluks over which their jurisdiction extends ?

A.—Dr. R. NAGAN GOWDA (Minister for Agriculture).—

(*a*) 4.

(*b*)

	Headquarters of the Superintendents.	*Districts*	*Taluks*
1.	(i) Superintendent, Power and Light, City Area, Bangalore,	Bangalore ...	Bangalore South Bangalore North
	(ii) Superintendent, Power and Light, Civil Area, Bangalore.	Do	Bangalore South Bangalore North Hoskote Anekal

(DR. R. NAGAN GOWDA.)

Headquarters of the Superintendents.	*Districts*	*Taluks*
2. Superintendent, Power and Light, Mysore.	Mysore	... Mysore, T.-Narasipur, Nanjangud, Chamarajanagar, Gundlupet, Krishnarajanagar, Heggadadevanakote, Periyapatna, Hunsur.
	Mandya	... Mandya, Maddur, Srirangapatna, Pandavapura, Nagamangala.
3. Superintendent, Power and Light, Hassan.	Hassan	... Hassan, Belur, Channarayapatna, Arsikere, Manjarabad, Alur, Arkalgud, Hole-Narasipur.
	Mandya	... Krishnarajapet
	Mysore	... Krishnarajanagar
	Tumkur	... Tiptur, Turuvekere, Chiknayakanahalli.
	Chikmagalur	... Chikmagalur, Kadur, Tarikere, Mudigere, Sringeri.
4. Divisional Electrical Engineer, Bellary.	Bellary	... Hospet, Bellary, Sandur, Kudligi, Harapanahalli, Hadagali, Siruguppa.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಆರ್. ಕರಿಗೌಡ.—ತುಮಕೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನ ಜನರು ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಕಷ್ಟ ಸುಖ ತಿಳಿಸಬೇಕಾದರೆ ಯಾವ ಆಫೀಸಿಗೆ ಕಳಿಸಬೇಕು?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—The Headquarters of the officer is at Hassan. He is in charge of Tumkur; and for instance, Tiptur, Turuvekere, Chiknaikanhalli.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಆರ್. ಕರಿಗೌಡ.—ಹಾಸನದಲ್ಲಿರುವ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರು ಶೃಂಗೇರಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿನ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಯೆ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—That is true.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಆರ್. ಕರಿಗೌಡ.—ಒಬ್ಬ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರು ಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಶೃಂಗೇರಿ, ಚಿಕ್ಕನಾಯಕನಹಳ್ಳಿ, ಕೃಷ್ಣರಾಜಪೇಟೆ, ಕೃಷ್ಣರಾಜನಗರ ಇವನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಯೆ?

ಡಾ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಈ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿರಬೇಕೆಂದು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುವಾಗ ವರ್ಕ್‌ಲೋಡ್ ಮುಂತಾದ್ದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರಿದ್ದರೆ ಕೆಲಸ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವೆಂದು ಯೋಚಿಸಿ ಏರ್ಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಆರ್. ಕರಿಗೌಡ.—ನಾಲ್ಕು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟುಗಳನ್ನೂ ಒಬ್ಬರೆ ನೋಡಬೇಕಾದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಟಿ. ಎ. ಮುಂತಾದ ಅಲೋಯನ್ಸ್ ಏನಾದರೂ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ?

Sri R. NAGAN GOWDA.—Of course, they will get T. A. There is also some proposal for re-organising some of these districts and the areas controlled by these Superintendents.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಆರ್. ಕರಿಗೌಡ.—ಈ ಇಲಾಖೆ ಕೆಲಸ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆದು ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಬರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಜಾಗ್ರತೆ ರೀ ಆರ್ಗನೈಜೇಷನ್ ಮಾಡಿ ಹೆಚ್ಚು ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಲು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲವೆ?

ಡಾ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಈಗ ಒಂದು ರೀ ಆರ್ಗನೈಜೇಷನ್ ಪ್ರಪೋಸಲ್ಲಿದೆ. ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಎಷ್ಟು ಜನ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರಿದ್ದಾರೆ?

ಡಾ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—12.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಹೆಡ್ ಕ್ವಾರ್ಟರಿನಲ್ಲಿ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟ್ ಇಲ್ಲದಿರುವ ಕಡೆ ಎರಡು ಮೂರು ಜನ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರುಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನು ಒಬ್ಬರಿಗೇ ವಹಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಬಹಳ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲವೆ?

ಡಾ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಇಲ್ಲ. ಪೊಲಿಟಿಕಲ್ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಡಿವಿಷನ್ನಿಗೂ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಹಂಚಿಕೆಗಾಗಿ ಮಾಡಿರುವ ಡಿವಿಷನ್ನಿಗೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಎಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೇಕೋ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಕೆ. ಜಿ. ಎಫ್. ನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಹೆಡ್‌ಕ್ವಾರ್ಟರ್ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರಿದ್ದಾರೆ. ಕನಕಪುರ, ರಾಮನಗರ ಮತ್ತು ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಿಗೆ ರಾಮನಗರದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಬಹಳ ಸೌಲಭ್ಯವಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ತುಮಕೂರು, ಹಾಸನ, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ತಿಪಟೂರು, ಕನಕಪುರ ಈ ಭಾಗಕ್ಕೆ 3 ಜನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿರಬೇಕಾಗಿರುವಾಗ ಒಬ್ಬರಿದ್ದರೆ ಬಹಳ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆ?

ಡಾ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡೋಣ.

Sri G. SIVAPPA.—Is not Chitaldrug district a part and parcel of Mysore State, Sir? (Laughter)

(No answer.)

12-30 P.M.

Board for Electric Department (Constitution).

Q.—629. **Sri T. C. BASAPPA** (Tarikere).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether they have received any suggestion from the Government of India for constituting a Board for the Electrical Department in the State;

(*b*) when was it received and whether a copy of it would be placed on the Table;

(*c*) the reply given in respect of the above (it is requested to place on the Table all the correspondence made in this behalf)?

A.—**Dr. R. NAGAN GOWDA** (Minister for Agriculture).—

(*a*) Yes. The proposal is in regard to the formation of a State Electricity Board under the provisions of the Indian Electricity (Supply) Act, 1948.

(*b*) The first reference was received in March 1952.

(*c*) Exemption from the operation of the relevant provisions of the Indian Electricity (Supply) Act, 1948 has been given by the Government of India up to 31st March 1955. As the question of continuing the exemption has still not been finalised, it is not proposed to place the correspondence on the Table.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿ. ಬಸಪ್ಪ.—1955ನೆಯ ಇಸವಿ ಮಾರ್ಚಿ ಆಖೈರಿನಲ್ಲಿ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಸಿಟಿ ಬೋರ್ಡ್ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳಿಲ್ಲವೇ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—I have no information as to what was stated.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿ. ಬಸಪ್ಪ.—ತಮಗೆ ಈ ರೀತಿ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಮನವಿಯೊಂದು ಬಂದಿಲ್ಲವೇ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಬೋರ್ಡ್ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಮಗೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ exemption ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿ, 1955ನೆಯ ಮಾರ್ಚಿ ಆಖೈರುವರೆಗೆ exemption ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿ. ಬಸಪ್ಪ.—ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಬೋರ್ಡ್ constitute ಆದುದು ಯಾವಾಗ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—I would like to have notice about that because I will have to look into it and say.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿ. ಬಸಪ್ಪ.—ಈ ಬೋರ್ಡ್ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಈ ಬಾಬಿನಿಂದ ಬರುತ್ತಿರುವ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿನ ಹತೋಟಿಗೆ ಒಳಪಡುತ್ತದೆಯೇ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಹೌದು; "ಈ ಬೋರ್ಡಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆ ನಮಗಿಲ್ಲ. ಇತರ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿರುವಹಾಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ production, supply ಮತ್ತು distribution ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದಕಾರಣ ಈ ಬೋರ್ಡ್ ಬೇಕಿಲ್ಲ" ಎಂದು ನಾವು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿ. ಬಸಪ್ಪ.—ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿಯಿಂದ ಈಗ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿರುವ ನಿವ್ವಳ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಎಷ್ಟು?

Mr. SPEAKER.—That is not a proper supplementary.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿ. ಬಸಪ್ಪ.—ಈ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸಭೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಯಾವರೀತಿ ಇದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲವೇ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಹೌದು; ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿ. ಬಸಪ್ಪ.—ಆ ರೀತಿ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದಮುಂದೆ ಸಭೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಯಾವರೀತಿಯಾಗಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಇಡುತ್ತಾರೆ.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Why a copy of it cannot be placed on the Table?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—The entire matter is under correspondence with the Government of India and since we are asking for a further period of exemption, it was not found advisable to place it on the Table of the House.

Sri J. MOHAMED IMAM.—After they receive elucidation from the Government of India, will a copy of it be placed on the Table to help us a good deal? At least then will a copy of the proposals made by the Government of India be placed before this House?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—The suggestion will be considered.

Sri J. MOHAMED IMAM.—What are the functions and duties of this Board and what are the financial implications?

Mr. SPEAKER.—This question requires a very lengthy answer.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Does the constitution of the Board involve any extra expenditure and also add to the working cost ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—Yes, it would.

Sri J. MOHAMED IMAM.—To what extent ?

Sri T. MARIAPPA.—They have to work under the Central Electricity Act.

Mr. SPEAKER.—Sri T. Mariappa may ask questions, but should not try to answer.

Sri J. MOHAMED IMAM.—To what extent this Government would divest itself of its power after the constitution of the Board ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—A greater part of the power would be taken away by the Board.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Does the Board consist of the nominees of the Mysore Government or the nominees of the Central Government or what is the composition of the Board ? Is it something like the Tungabhadra Project Board ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—The Board has been described by the Electricity Act of 1948 of the Government of India.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Will the Minister be pleased to enlighten me as to the constitution of the Board if he has not had occasion to look into it ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—I will place it on the Table of the House.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Taking into consideration the traditions set up here regarding electrical schemes, taking into consideration that Mysore was the pioneer in installing hydro-electric works, will the Government formally represent to the Central Government holding that there is no need for the formation of the Board within the State, that it is the unanimous wish of this House and of the people of Mysore that there is no need for such a Board and that the constitution of the Board would be detrimental for the future development of electricity in Mysore ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—The views will be taken note of by the Government.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Not merely taken note of, but I want an effective representation to be made by the Government.

Mr. SPEAKER.—It is not a question. The Hon'ble Member may take another opportunity to discuss, if he wants to.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ 'the State shall constitute an Electricity Board' ಎಂದಿದೆ ಯಲ್ಲವೇ ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—I will look into the copy and let you know. But we have asked for further exemption. We got it for a certain period and the question of having further exemption is under consideration.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಇನ್ನು ಮುಂದೆ exemption ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬರೆದಿಲ್ಲವೇ ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—That is a hypothetical question.

Mr. SPEAKER.—Whether you have received information to the effect that it is not possible to give exemption is the question asked. It is not hypothetical.

A MEMBER.—Time may be given to find out.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Will the Government be pleased to state whether the employees of the Electrical Department would have the benefit of profit sharing under the Board ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—I will note it.

Pensioners (Enhancement of dearness allowance.)

Q.—175. **Sri P. R. RAMAIYA** (Basavangudi).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) how much they spend every year for the disbursement of pensions to the Government officers and employees ;

(*b*) whether this amount has been increasing year by year or whether it has been stationary;

(*c*) whether the Government has received petitions from pensioners of low-scale that their conditions ought to be improved by some better emoluments;

(*d*) whether Government have considered this matter?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works) [On behalf of SRI K. HANUMANTHAIYA (Chief Minister)].—

(*a*) The total amount disbursed annually as pension, excluding gratuities and dearness allowance, ranges from Rs. 31 lakhs in 1947-48 to Rs. 42·56 lakhs in 1952-53.

(*b*) The amount is progressively on the increase.

(*c*) There were representations from some of the pensioners for an increase in the rate of dearness allowance paid to them.

(*d*) Yes.

Sri P. R. RAMAIYA.—How many officers are there who draw pensions of Rs. 500 and above?

Sri Kadidal MANJAPPA.—Notice.

Sri P. R. RAMAIYA.—What is the pension given to IAS officers?

Sri Kadidal MANJAPPA.—I cannot furnish separate figures. I can only tell the Hon'ble Member the rise in each year under the head 'Pension' from 1948 to 1953.

Sri P. R. RAMAIYA.—I want to know from the Government what is the pension given to IAS officers?

Sri Kadidal MANJAPPA.—Figures are not readily available.

Sri P. R. RAMAIYA.—Have any contributions been made to State Funds by the Centre in this respect?

Sri Kadidal MANJAPPA.—No.

Sri P. R. RAMAIYA.—Do not the Government think it necessary to scale down such high level pensions to low level?

Sri Kadidal MANJAPPA.—It is a matter of opinion.

Sri P. R. RAMAIYA.—In view of the fact that the cost of living has risen, have the Government any idea of increasing the quantum of pension of low paid officials?

Sri Kadidal MANJAPPA.—In the case of low paid officials, the dearness allowance was enhanced once in 1944 and another time in 1946. But the present financial position of the State does not permit further enhancement.

Sri P. R. RAMAIYA.—Will the Government provide at least medical and other facilities which are afforded to non-gazetted officers, even after retirement from service?

Mr. SPEAKER.—That does not arise.

Sri P. R. RAMAIYA.—Will the Government consider the cases of pensioners when they ask for re-employment in suitable places, as they have done in the case of some persons?

Sri Kadidal MANJAPPA.—That has to be considered in consultation with the Public Service Commission.

Daily allowance to the non-Gazetted officials.

Q.—463. Sri D. R. KARI GOWDA (Hassan).—

Will the Government be pleased to state:—

the rates of daily allowance allowed to the non-gazetted officials when they go to other places on duty?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works) [On behalf of SRI K. HANUMANTHAIYA (Chief Minister)].—

Rates of daily allowance are based on salary as indicated in the table under Articles 470 and 471 of the Mysore Service Regulations. Relevant particulars regarding the rates are given below:—

(SRI KADIDAL MANJAPPA.)

(i) FOR HALTS WITHIN THE STATE.

Class of Officials :		*Remarks.*
Officials whose salary is Rs. 250 or more but less than Rs. 800.	Rs. 4-0-0	These rates are subject (1) to an increase of 33⅓ per cent, and (2) to the minimum as follows for halts at— Rs. a. p. (a) Bangalore, Mysore, K.G.F. and Davangere. 1 4 0 (b) District Headquarters. 1 0 0 (c) Other places... 0 12 0 *N.B.*—The increase of 33⅓ per cent at (1) is not applicable to the minima referred to above.
Officials whose salary is Rs. 150 or more but less than Rs. 250.	Two annas for every Rs. 10 of actual salary or fraction thereof in excess.	
All other officials in superior service.	Two annas for every Rs. 10 of actual salary or fraction thereof subject to minimum specified, *vide* remarks column.	
Officials in inferior service.	Do do	

(ii) FOR HALTS OUTSIDE THE STATE.

Class of Officials :		*Remarks.*
Officials whose salary is Rs. 250 and above.	Two and a half times the daily allowance admissible under the rules, subject to a minimum of Rs. 10.	Bombay, Delhi, Calcutta, Madras and Simla.
Officials whose salary is Rs. 100 and above but below Rs. 250.	Do subject to a minimum of Rs. 6.	
All other officials in superior service.	Do subject to a minimum of Rs. 4.	
Officials in inferior service.	Do subject to a minimum of Rs. 3.	
All Officials in superior service and inferior service.	One and a half times the daily allowance admissible under the rules, subject to a minimum of Rs. 1-12-0.	Places other than Bombay, Delhi, Calcutta, Madras and Simla and Ootacamund.
Officials in superior and inferior services.	One and a half times the rates admissible under the rules, if provided with Government lodging and double the rates if not provided with lodging.	Ootacamund.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಆರ್. ಕರಿಗೌಡ.—ಸುಪೀರಿಯರ್ ಸರ್ವೀಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ನೌಕರರುಗಳಿಗೆ ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ಪಡೆಯುವ ಸಂಬಳದ ಪ್ರತಿ 10 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿನದಾದ ಅವರ ಒಂದು ಭಾಗಕ್ಕೆ 2 ಆಣೆಗಳಂತೆ ಕೊಡಲಾಗುವುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಪೋಲೀಸ್ ಆಫೀಸರುಗಳು ಬಳ್ಳಾರಿಗೆ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಡ್ಯೂಟಿ ಮೇಲೆ ಹೋದರೆ ಎಷ್ಟು ಕೊಡುತ್ತೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಎಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕೆಂದಿದೆಯೋ ಅಷ್ಟು ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಆರ್. ಕರಿಗೌಡ.—ಅದು ಎಷ್ಟು ಸ್ವಾಮಿ? 8 ಆಣೆಯೋ 10 ಆಣೆಯೋ?

Mr. SPEAKER.—That requires an answer.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಆರ್. ಕರಿಗೌಡ.—ಹೊಸಪೇಟೆಗೆ ಹೋದರೆ ಎಷ್ಟು ಭತ್ಯ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ, ಸ್ವಾಮಿ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—12 ಆಣೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಆರ್. ಕರಿಗೌಡ.—12 ಆಣೆ ಸಾಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಹೆಡ್ ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್ ಆದರೆ 1 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಆರ್. ಕರಿಗೌಡ.—ಹೊಸಪೇಟೆಗೆ ಇಲ್ಲಿಂದ ಹೋದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಎರಡು ಹೊತ್ತು ಊಟಕ್ಕೆ ಈ 12 ಆಣೆ ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಯು ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅದು ಅವರವರ ಅಂತಸ್ತಿನ ಮೇಲೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ.

Mr. SPEAKER.—It requires an answer.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಸಾಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಭಾವನೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಆರ್. ಕರಿಗೌಡ.—ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಈ ಆರ್ಡರು ಸುಮಾರು 20-30 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿದ್ದು, ಈಗ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾದದ್ದು ಅವಶ್ಯಕ ಎಂದು ಕಂಡುಬಂದಿಲ್ಲವೆ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ತಮ್ಮ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಮುಸಿಯಪ್ಪ.—ಕಡಮೆ ಸಂಬಳ ಪಡೆಯುತಕ್ಕ ನೌಕರರ, ಅದರಲ್ಲೂ ಪೋಲೀಸ್ ಆಫೀಸರುಗಳ ಟಿ. ಎ., ಡಿ. ಎ., ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಬರಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ ಮೊಬಲಗಿನಲ್ಲಿ, ಬಡ್ಜೆಟ್ ಪ್ರೊವಿಜನ್ ಇಲ್ಲ ಎಂದೋ ಬೇರೆ ಕಾರಣದಿಂದಲೋ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣ ಹೊಡೆದುಹಾಕಿ ಆರ್ಬಿಟ್ರರಿ ಆಗಿ ಮಿತವಾದ ಹಣವನ್ನು ಬಿಲ್ ಪಾಸ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಆಫೀಸರು ಪಾಸ್‌ಮಾಡುವುದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಬಂದಿಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ತಪ್ಪು. ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭ ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಲ್ಲಿ ಸರಿಪಡಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯ.—ಮೈಸೂರು ಸರ್ವಿಸ್ ರೆಗ್ಯುಲೇಷನ್ ರೂಲ್ಸ್ 470 ಮತ್ತು 471 ಎಷ್ಟು ದಿವಸಗಳ ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿದ್ದು, ಸ್ವಾಮಿ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ನೆನಪಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯ.—ಈ ಸರ್ವಿಸ್ ರೆಗ್ಯುಲೇಷನ್ ಬಹಳ ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದ್ದು ಎಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಸ್ವಲ್ಪ ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದ್ದು ಎಂದು ಗೊತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯ.—ಈಗ ಸುಪೀರಿಯರ್ ಮತ್ತು ಇನ್‌ಫೀರಿಯರ್ ಆಫೀಸರುಗಳಿಗೆ ಈ ದಿನ ಭತ್ಯ ಕೊಡುತ್ತ ಇರುವುದು ಅವರ ಊಟದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ತಾನೆ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಹೌದು.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯ.—ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳ ಬರುವವರಿಗೆ ಹೋಟೆಲಿನಲ್ಲಿ ಜಾಸ್ತಿ ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, 10 ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳ ಬರುವವರಿಗೆ ಕಡಮೆ ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೆ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಶ್ನೆ ಅದು, ತತ್ವಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಚಾರ ; ಇದು ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಇದೆ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಲ್ಲೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯ.—ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಏನೆಂದರೆ, ಒಬ್ಬ 10 ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳ ಬರತಕ್ಕ ಕ್ಲಾರ್ಕು ಆಫೀಸರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ ; ಅವನಿಗೆ 12 ಆಣೆ ದಿನ ಭತ್ಯ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ. ಹೋಟೆಲುಗಳಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೂ ಒಂದೇ ಚಾರ್ಜು, ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಬರುವವನಿಗೂ ಒಂದೇ ಚಾರ್ಜು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ ಎಂದು.

Mr. SPEAKER.—That question has been answered.

Panchajanya Weekly (Government Patronage).

Q.—551. **Sri A. MUNIYAPPA** (Sidlaghatta - Chikballapur—Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether it has come to their notice that the weekly, *viz.*, 'Panchajanya' is a paper published for the upliftment of Depressed Classes ;

(*b*) whether the copies of this weekly were being purchased by Government in the past and distributed to Depressed Classes free of cost ;

(*c*) if so, the number of copies that were being purchased and the rate at which purchased ;

(*d*) whether the copies of this weekly are even now being purchased and distributed to the poor people of that class ;

(*e*) if not, since when was this stopped and the reasons therefor ?

A.—**Sri Kadidal MANJAPPA** (Minister for Revenue and Public Works) [On behalf of SRI K. HANUMANTHAIYA (Chief Minister)].—

(*a*) The paper has come to the notice of Government.

(*b*) Yes.

(*c*) Two thousand copies at the rate of Re. 0-2-0 (two annas) per copy.

(*d*) Not now.

(*e*) Since 1st October 1952. It was felt that the money that was being spent for this purpose could be utilised better on other Depressed Class amelioration works.

ಶ್ರೀ ಎ. ಮುನಿಯಪ್ಪ.—ಹಿಂದಿನ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದವರು ಈ ಪತ್ರಿಕೆ ಹರಿಜನರ ಏಳಿಗೆಗೆ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ಅಗತ್ಯ ಎಂದು ಕಂಡುಬಂದದ್ದರಿಂದ ತಾನೆ ಇದನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ್ದುದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿ ಕೊಂಡು ಬಂದದ್ದು ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಯಾವ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ್ದರು ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಿ ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹಳೆಯಸುದ್ದಿ ಬರುತ್ತದೆ ಅದರಿಂದ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾನಿವಾರಣೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಮನಗಂಡಿದ್ದರಿಂದ ಈ ಪತ್ರಿಕೆ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲಾಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಎ. ಮುನಿಯಪ್ಪ.—ಹಾಗಾದರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಹರಿಜನರ ಮುಖಂಡರುಗಳಿಗೂ ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಇದುವರೆಗೂ ಒದಗಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಯಾರಾರಿಗೆ ಒದಗಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ನೋಟೀಸ್ ಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎ. ಮುನಿಯಪ್ಪ.—ಈ ಪಾಂಚಜನ್ಯ ಪತ್ರಿಕೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹರಿಜನ ಮುಖಂಡರು ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ವರದಿ ತರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ವರದಿ ಯಾರಿಂದ ಬಂದಿತ್ತೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಮುನಿಯಪ್ಪ.—ಹರಿಜನರು ಇನ್ನು ಕೆಲವೇ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಸವರ್ಣೀಯರ ಜೊತೆಗೆ ಉತ್ತಮಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರಲು ಇಂಥ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಮೂಲಕ ಪ್ರಚಾರಕಾರ್ಯ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಅವಶ್ಯಕವಲ್ಲವೆ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಬೇರೆ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲೂ ಅದು ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಹಾಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಂಡುಬಂದದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲಾಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಎ. ಮುನಿಯಪ್ಪ.—ಇದರಮೂಲಕ ಸರಿಯಾಗಿ ಪ್ರಚಾರ ಆಗುತ್ತಾ ಇದ್ದುದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರಾದರೂ ವರದಿ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹಳೆಯಸುದ್ದಿ ಬರುತ್ತಾ ಇತ್ತು ಎಂದು ಆಗಲೇ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಮುನಿಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ಇದು ವಾರ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲವೆ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಹೌದು.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಮುನಿಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ಹಾಗಿದ್ದರೆ ವಾರದ ವಿಷಯಗಳು ಹಳೆಯ ವಿಷಯಗಳಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ?

Mr. SPEAKER.—That requires no answer.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ದುಗ್ಗಪ್ಪ.—ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯಿಂದ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಉಪಯೋಗವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಏನಾದರೂ ವರದಿ ತರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ವರದಿ ತರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದು ನನಗೆ ನೆನಪಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ತಿಳಿದುಬಂದಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯಿಂದ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ನಿವಾರಣೆ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಂಡುಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ದುಗ್ಗಪ್ಪ.—ಆ ರೀತಿ ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯಿಂದ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಏನಾದರೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ವರದಿ ತರಿಸಿದ್ದೀರಾ ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—I have answered that question.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯ.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹಳೆಯ ವಿಷಯ ಪ್ರಿಂಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಹಳೆಯ ವಿಷಯ ಎಂದರೆ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ಡಿಫೈನ್ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಬಹಳ ದಿವಸಗಳ ಹಿಂದೆ ಬೇರೆ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದದ್ದನ್ನೇ ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹಳೆಯ ವಿಷಯ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕ್.—ಬೇರೆ ವಿಷಯಗಳು ಬಹಳ ದಿವಸಗಳ ಹಿಂದೆ ಬಂದದ್ದಕ್ಕೂ ನಿನ್ನೆ ಬಂದದ್ದಕ್ಕೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ? ಹರಿಜನೋದ್ಧಾರದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಂದ ಆರ್ಟಿಕಲ್ಸು ನಿನ್ನೆಗೂ ಇವತ್ತಿಗೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗುತ್ತವೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ನಾನು ಆರ್ಟಿಕಲ್ಸ್ ವಿಷಯ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ; ನ್ಯೂಸ್ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕ್.—ಇದು ನ್ಯೂಸ್ ಪೇಪರ್ ಅಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಹರಿಜನೋದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ಬರೆದ ಆರ್ಟಿಕಲ್ಸು ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಅದರ ಮಧ್ಯೆ ಏನಾದರೂ ನ್ಯೂಸ್ ಹಾಕಿದ್ದರ ಅದಕ್ಕೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಡಬೇಕು, ನ್ಯೂಸ್ ಸರಿಯಾಗಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು, ಅಲ್ಲವೆ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅದು ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಮಾತು.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕ್.—ಇದು ಈಗಲೂ ಕೂಡ ಹರಿಜನರ ಏಳಿಗೆಗಾಗಿ ಏನಾದರೂ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪಬ್ಲಿಷ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರೆ. ಅಂಥದ್ದಕ್ಕೆ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡುವುದು, ಅದು ಹರಿಜನರಿಗೆ ಸೇರುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಕರ್ತವ್ಯವಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡುವುದು ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಾದರೆ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲಎಂದು ಕಂಡುಬಂದದ್ದರಿಂದ ನಿಲ್ಲಿಸಲಾಯಿತು. ಪುನಃ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡೋಣ.

Sri R. CHANNIGARAMIAH.—Is the Hon'ble Minister aware, Sir, that the then Commissioner for Depressed Classes has recommended that this paper has been doing very good service to the Harijan community ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—I want notice please.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Does it not contain mainly articles concerning the upliftment of Harijans ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—Mainly it contains according to my information news and secondarily articles.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ.—ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಂಪಾಧಕರು ಯಾರು ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಶ್ರೀಮತಿ ರುಕ್ಮಿಣಿಯಮ್ಮ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ.—ಹಿಂದೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ಪತ್ರಿಕೆ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿತ್ತು ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ.—ಈ ದಿವಸ ಈ ಪತ್ರಿಕೆ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆಯೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಅಂಕಿ ಅಂಶವಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ.—ಈಗ ಈ ಪತ್ರಿಕೆ ಹೊರಡುತ್ತಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಇರಬಹುದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ, ನಿಖರವಾದ ಸಮಾಚಾರ ತಿಳಿಯದು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಹರಿಜನರ ಏಳಿಗೆ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಈಗ ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತಿರುವ ಕೆಲವು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಕೆಲವು ಲೇಖನಗಳು ಬರುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಹೊಸದಾಗಿ ಒಂದು ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೊರಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಈಗ ಹರಿಜನರ ಏಳಿಗೆಗಾಗಿಯೇ ಅಲಾಯಿದ ಒಂದು ಪತ್ರಿಕೆ ಹೊರಡಿಸುವುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಆಲೋಚಿಸುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅಗತ್ಯ ಕಂಡು ಬಂದರೆ ನೋಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಆರ್. ರಾಮಯ್ಯ.—ಈಗ ಹರಿಜನ ಅಭ್ಯುದಯ ಎಂಬ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಬಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯ.—ಇದು ವೃತ್ತಪತ್ರಿಕೆಯೆ ಅಥವಾ ಪ್ರಚಾರ ಪತ್ರಿಕೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲಿ ಪತ್ರಿಕೆ ಎಂದು ಕೇಳಿರುವುದರಿಂದ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ನಾವೂ ಹಾಗೆಯೇ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯ.—ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯು ಬೇಡವೆಂದು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಡಿಪ್ರೆಸ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸ್ ಸಮಿತಿಯು ಹೇಳಿದೆಯೇ?

Mr. SPEAKER.—That has been answered.

Members of Legislature (Lodging facilities).

Q.—602. **Sri N. HUCHMASTHY GOWDA** (Huliyurdurga).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) the lodging facilities provided at present for the members of the Legislative Assembly and Legislative Council at Bangalore;

(*b*) the action taken to provide better lodging facilities than at present?

A.—**Sri Kadidal MANJAPPA** (Minister for Revenue and Public Works) [On behalf of Sri K. Hanumanthaiya (Chief Minister)].—

(*a*) The members are being provided with fully furnished accommodation without payment of rent as required in Section 9 (A) of the Mysore Legislature Salaries Act, 1952.

(*b*) This is under consideration.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಈಗಿರುವ ಗೆಸ್ಟ್ ಕ್ವಾರ್ಟರುಗಳು ದಿವಾನರು ವಗೈರೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ವಾಸಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕಟ್ಟಿರತಕ್ಕುವಲ್ಲವೆ?

Mr. SPEAKER.—It requires no answer.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಅವು ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಸಭಾ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಗಹನವಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೆ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅಲ್ಲಿ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಸೌಕರ್ಯವಿದೆಯೆಂಬುದು ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಕುರ್ಚಿ, ಮಂಚ ಇವೆಲ್ಲಾ ಹಾಕಿರುವುದೇ ಸೌಕರ್ಯವೇ? ಓದುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಕೊಠಡಿ ಮುಂತಾದ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಡವೆ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಈ ವಿಷಯವು ಸರ್ಕಾರದ ಪರ್ಯಾಲೋಚನೆಯಲ್ಲಿದೆಯೆಂದು ಉತ್ತರದಲ್ಲೇ ಹೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—1955-56ನೆಯ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಹಣಕಾಸನ್ನೊದಗಿಸಿ ತಕ್ಕ ಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಟಲು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ತಮ್ಮ ಕೋರಿಕೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತಾರೆ.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Will the Government be pleased to state whether they are aware of the congestion in the Crescent House?

Sri Kadidal MANJAPPA.—It is a nice building. (*Laughter.*)

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Have they ascertained how it looks in each room?

Sri Kadidal MANJAPPA.—I was staying myself there as a member of this House; rooms are quite comfortable.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Has the Government ascertained how they are today?

Sri Kadidal MANJAPPA.—It has not changed.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Are Government aware that in a room of 10 x 20, there are three members housed?

Sri Kadidal MANJAPPA.—I must tell the Hon'ble Member that as a member when I used to stay there, four members were staying.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Are the Government aware that members have to do a lot of study nowadays? (*Laughter*).

(No answer)

Government Food Stock.

Q.—186. **Sri G. SIVAPPA** (Holalkere).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the actual quantity of food stock they are having at their disposal ;

(*b*) how far and the way in which they have disposed so far ?

A.—**Sri H. SIDDAVEERAPPA** (Minister for Home and Industries).—

(*a*) The stocks as on 5th October 1954 are as follows :—

Paddy	...	442,146 Pallas.
Rice	...	16,196 ,,
Broken Rice	...	25 ,,
Ragi	...	16,065 ,,
Jola	...	1,380 ,,
Minor Millets	...	1 Palla.
Wheat	...	19 Pallas.
Wheat Products	...	103 ,,

(*b*) Negotiations for handing over 25,000 tons of rice to Central Government are complete and necessary action is being taken in this behalf.

The millets and wheat will be disposed of by sales locally.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಶಿವಪ್ಪ.—ಯಾವಯಾವ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ದಾಸ್ತಾನಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವೆ?

*ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಸಾಧ್ಯ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಶಿವಪ್ಪ.—ಹಾಗಾದರೆ ತಿಳಿಸುತ್ತೀರಾ!

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಆ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ತಃಖ್ತೆಯನ್ನು ಟೇಬಲ್ ಮೇಲೆ ಇಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಶಿವಪ್ಪ.—ತಾವು ಈ ಬತ್ತವನ್ನು ಮಿಲ್ ಮಾಡಿಸಿ ಎಷ್ಟು ದಿವಸವಾಯಿತು!

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Some of it has been hulled quite a long time back.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಶಿವಪ್ಪ.—ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಮಿಲ್ ಮಾಡಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಹುಳ ಬದ್ದಿದೆಯೆಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಇಲ್ಲ, ಕೆಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಾಗಿಲ್ಲ, ಕೆಲವಾರು ತಿಂಗಳಾಗಿವೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಶಿವಪ್ಪ.—ತಾವು ಯಾವ ದರದಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ!

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ನಷ್ಟವಾಗದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ ಶಿವಪ್ಪ.—ಈಗ ಮುಂದೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿರುವ ದರಕ್ಕೂ ತಮಗೆ ಪಲ್ಲಾಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗಿದೆಯೋ ಅದಕ್ಕೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೆಷ್ಟಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವೆ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.— Well, Sir, I cannot disclose it now as it is still to be finalised.

Sri G. SIVAPPA.—May I ask whether the sale that you are going to make would be a loss to Government ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I can assure the House, taking an overall picture, there would be no loss to the State by this sale.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಶಿವಪ್ಪ.—ತಾವು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಗೋಡೌನುಗಳು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಕಟ್ಟಿರುವುವೋ ಅಥವಾ ಬಾಡಿಗೆ ಮನೆಗಳೊ!

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಈಗ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಗೋಡೌನಿಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ಒಪ್ಪಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಸಪ್ಲೈ ಮಾಡಬೇಕಾದದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಶಿವಪ್ಪ—ಈಗ ಆಹಾರದ ಇಲಾಖೆಯೇ ರದ್ದಾಗುತ್ತಿರುವಾಗ ಗೋಡೌನುಗಳ ಆವಶ್ಯಕತೆಯೇನಿದೆ!

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಅದರಿಂದ ಮುಂದೆ ಬಹಳ ಪ್ರಯೋಜನವಿದೆ. ಮುಂದೆ ವ್ಯವಸಾಯದ ಇಲಾಖೆಯುವರು ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಶಿವಪ್ಪ.—ಹೋದ ವರ್ಷ ತಿರುವಾಂಕೂರು-ಕೊಚಿನ್ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಕ್ಕಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಒಂದು ಸಲ ಹೇಳಿದ್ದರು. ಅದನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಮಾರಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಶಿವಪ್ಪ.—ಅದಕ್ಕೇನು ಕಾರಣ!

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಧಾರಣೆ ಕುದುರಲಿಲ್ಲ.

S. N. 142 Thalagavadi Village (Land available for cultivation.)

Q.—201. **Sri M. CHIKKALINGIAH** (Malavalli—Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the total extent of land available for cultivation in S. N. 142 of Thalagavadi Village, Malavalli Taluk ;

(*b*) the number of applications received from—

(1) the Depressed Class People,
(2) military applicants,
(3) political sufferers,
(4) other applicants ;

(*c*) the action taken by the authorities in this case ?

A.—**Sri Kadidal MANJAPPA** (Minister for Revenue and Public Works).—

(*a*) The total extent of the survey number is 181 acres and 28 guntas. The net area available for disposal at present is 116 acres 34 guntas.

(*b*)—(1) 23
(2) 15
(3) 7
(4) 112

Total ... 157

(*c*) The recommendations of the Revenue Commissioner is under the consideration of the Government.

1 P.M.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ.—ರೆವೆನ್ಯೂ ಕಮಿಷನರಿಂದ recommendation ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಯಾವಾಗ ಬಂತು ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—Recently.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ.—ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ agricultural colonyಗಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತೀರಿ ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—64 and odd acres of land.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ.—ಅದರಲ್ಲಿ ಕಾಲೊನಿ ಜನರು ವಾಸಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ನೋಟೀಸ್.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ.—ರೆವೆನ್ಯೂ ಕಮಿಷನರಿಂದ recommendation ಆಗಿರುವುದನ್ನೆಲ್ಲಾ pass ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ಅಥವಾ ಕೆಲವನ್ನು ಮಾತ್ರ select ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಶೇಕಡ 20ರಷ್ಟನ್ನು ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರಿಗೆ ಮೀಸಲಾಗಿಡಬೇಕೆಂದು ರೆವೆನ್ಯೂ ಕಮಿಷನರು ಶಿಫಾರ್ಸು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ.—Political sufferersನಿಂದ ಬಂದ ಅರ್ಜಿಗಳು ಏಳು ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಯಾವಯಾವುವು ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬಲ್ಲಿರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಶ್ರೀ ಡಿ. ಬಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ, ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ವೆಂಕಟೇಶನ್, ಶ್ರೀ ಶಂಭುಲಿಂಗಪ್ಪ, ಶ್ರೀ ಈರಯ್ಯ ಮತ್ತು ಇನ್ನು ಮೂವರು.

Mr. SPEAKER.—Question-hour is over.

QUESTIONS FOR ANSWERS ON THE DAY

(But not taken up)

Elementary Schools.

Q.—121. **Sri KOTRA BASAVANA GOWD** (Kudligi).—

Will the Government be pleased to state :—

whether they intend to open Elementary Schools in villages or group of villages with a population of three hundred and above ?

A.—**Sri A. G. RAMACHANDRA RAO** (Minister for Law and Education).—

The policy of Government is usually to sanction Primary Schools to single village or groups of neighbouring villages with a population of 500 and above in Maidan and 200 and above in Malnad, preference being given to villages where building facilities for the schools and quarters for the teachers are readily available.

Water Supply to Channahalli Anicut.

Q.—199. **Sri K. SINGARI GOWDA** (Nagamangala).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether it is not a fact that the Government proposed to supply water from Channahalli anicut in Kunigal Taluk border to some of the villages in Nagamangala Taluk by opening a right bank channel;

(*b*) whether any representation is made to supply water by opening a right bank channel; if so, what the action taken is ?

A.—**Sri Kadidal MANJAPPA** (Minister for Revenue and Public Works).—

(*a*) No.

(*b*) Yes. The matter is being investigated.

Vaidyas and Hakims (Registration).

Q.—292. **Sri B. T. KEMPARAJ** (Bangalore South-Scheduled-Castes).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether they are aware of enforcement of Registration for Vaidyas and Hakims in the neighbouring States of Bombay, Madras and other States of India ;

(*b*) whether they are aware of the proceedings of the Central Council of Health contemplating legislation for the above purpose ;

(SRI B. T. KEMPARAJ.)

(*c*) whether they introduce such a measure in our State to prevent further multiplication of quacks and providing due facilities for the *bona fide* practitioners of indigenous system of medicine ?

A.—Sri T. CHANNIAH (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

(*a*) Yes.

(*b*) Yes.

(*c*) This aspect is under contemplation.

Devikere Tank, Javagal Hobli (Restoration).

Q.—397. Sri G. A. THIMMAPPA GOWDA (Arkalgud).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) when the Devikere Tank (near Kalyadi) in Javagal Hobli, Arsikere Taluk, was breached ;

(*b*) when the estimate for restoration of this tank was sanctioned ;

(*c*) whether it is a fact that the work of the tank has not till now commenced ?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

(*a*) During 1933-34.

(*b*) During June 1942.

(*c*) No. A portion of the work has been done.

Chief Medical Officer, J.I.I.M.

Q.—431. Sri K. PRABHAKAR (Nelamangala—Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) who is the head of the Department of Indian Medicine at present ;

(*b*) whether it is not a fact that the Committee of Indian Medicine recommended for the appointment of a technically qualified Chief Medical Officer to Sri Jayachamarajendra Institute of Indian Medicine, Bangalore?

A.—Sri T CHANNIAH (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

(*a*) The Chairman, Central Board of Indian Medicine (The Minister for Public Health and Local Self-Government), is the Head of the Department of Indian Medicine, so far as Ayurvedic and Unani College, Mysore, and Sri Jayachamarajendra Institute of Indian Medicine, Bangalore, are concerned. The Commissioner for Local Self-Government is the Unit Officer for the Ayurvedic and Unani Dispensaries in the Districts.

(*b*) Yes.

D.D.T. spraying in Davangere Taluk.

Q.—458. Sm. Bellary SIDDAMMA (Davangere).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the intervals at which D.D.T. is expected to be sprayed by the malaria control staff in Davangere Taluk ;

(*b*) the reasons for the delay in taking up the spraying work ?

A.—Sri T. CHANNIAH (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

(*a*) D.D.T. is sprayed at an interval of six months in malaria affected parts of the State.

(*b*) The spraying under the National Malaria Control Programme which has been sponsored by the Government of India in collaboration with the State Government of Mysore, was started in last November 1953. The first round of spraying was over by February 1954 under the Programme. The second round was scheduled to be taken up in last April 1954. But for want of D.D.T. supplies by the Government of India, the spraying was not done in all the areas of the N.M.C. Programme, but was restricted only to the areas of pre-National Malaria Control Programme.

Thotis and Talaries (Change in pay and designation).

Q.—481. Sri J. NARAYANAPPA (Chintamani—Scheduled Castes).—

Wlll the Government be pleased to state :—

(*a*) the duties of Thotis and Talaries in our State;

(*b*) whether it is under their consideration to change the present names of Thotis and Talaries and designate them as village peons and to arrange for their monthly payments ?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

(*a*) The duties of Thotis and Talaries as prescribed in the Village Offices Act IV of 1908, are extracted below :—

Thotis.—The Thotis are the responsible watchmen of the village and its crops. They are required to assist Patels and Shanbhogs in the collection of revenue; to act as guides to Government officers and travellers of importance and, in the absence of the Talari, have to perform the duties of that official in addition to their own.

Talari.—The Talari is the scout of the village. He traces robbers and thieves, watches the movements of suspicious characters in villages, and is in fact the Police peon to the Patel.

(*b*) No.

Rice supplied to Non-Gazetted Officers.

Q.—509. Sri B. CHIKKANNA (Javagal).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the number of pallas of rice supplied by them to the non-gazetted officers on the credit basis; and the quantity issued to each of them ;

(*b*) the quantity so distributed in each of the Districts ?

A.—Sri H. SIDDAVEERAPPA (Minister for Home and Industries).—

(*a*) 27,025-03 pallas. The quantity issued per individual ranges from 50 seers to 2 pallas depending upon availability at the time of approach by the individual.

(*b*) A statement showing the quantities issued in the several Units is printed below.

Statement showing the quantities of rice issued to Non-Gazetted Officers in the several Units of the State.

	Unit.		*Quantity issued.* Pallas	 Seers
1.	Assistant Director of Food Supplies (Depots), Bangalore	...	12,626	00
2.	Deputy Commissioner, Bangalore	... ...	2,143	92
3.	Food Rationing Authority, K.G.F.	... ...	1,552	93
4.	Deputy Commissioner, Kolar	... ...	600	25
5.	Do Tumkur	... ...	1,723	60¾
6.	Do Mysore	... ...	2,054	00
7.	Do Mandya	... ...	281	95
8.	Do Hassan	... ...	404	10
9.	Do Shimoga	... ...	1,858	71
10.	Do Chikmagalur	... ...	593	56¼
11.	Do Chitaldrug	... ...	3,186	00
	Total	...	27,025	03

Tanks in Chikmagalur District.

Q.—587 Srimathi B. L. SUBBAMMA (Chikmagalur—Mudigere).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the number of major and minor tanks in Chikmagalur District ;

(*b*) the steps they have taken to desilt tanks ?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

(*a*) 124 major tanks, 2,199 minor tanks.

(*b*) 76 tanks have been taken up for desilting, out of which 41 tanks have been completed. The remaining ones are in progress.

Anecut across Uttarapinakini.

Q.—619. Sri C. T. HANUMANTHAIYA (Pavagada—Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether it is a fact that an estimate is being prepared by them for constructing an anecut across the river Uttarapinakini near Thimmammanahalli, Nagarmadike Hobli in Pavagada Taluk ;

(*b*) if so, when it will be started ?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

(*a*) Yes.

(*b*) As soon as the estimate which is ready is sanctioned.

Engineering Probationers.

Q.—652. Sri S. SIDDAPPA (Magadi).—

Will the Government be pleased to state : —

(*a*) whether the Engineering Probationers appointed some time back have been placed in independent charge of the sub-divisions ;

(*b*) whether the probationary period of those people has been cancelled in consequence of their being posted to independent charge ;

(*c*) the pay that was being drawn by them before they were appointed as probationers ;

(*d*) the pay that they are now drawing ?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

(*a*) Yes.

(*b*) No.

(*c*) List appended below.

(*d*) The Probationers have been permitted to draw Rs. 150 or any higher pay that they were drawing as Supervisors in the Department ; but the Accountant-General has allowed only Rs. 150 per mensem pending further clarification in the matter.

Sl. No.	Name	Pay drawn before appointment as Probationers
	Sriyuths—	
1	C N Nagaraj, B.Sc., B.E.	Did not join duty
2	K B Murarappa, B.E.	Rs. 190
3	B Krishna Murthy, B.Sc., B.E.	Direct recruitment
4	K Chandrasekhara Reddy, B.E.	Rs. 106
5	G Karisiddappa, B.E.	Rs. 190
6	K S Rame Gowda, B.E.	Rs. 190
7	B Muniswamiah, B.Sc., B.E.	Rs. 190
8	K S Paramesh, B.E.	Rs. 190
9	K Gangahanumiah, B.Sc., B.E.	Rs. 190

Sl. No.	Name	Pay drawn before appointment as Probationers
	Sriyuths—	Rs.
10	V Parasuram, B.E.	190
11	B M Chikkanna, B.Sc., B.E.	190
12	N Lakshminarasimhiah, B.Sc., B.E.	190
13	H V Giriyappa, B.Sc. (Hons.), B.E.	180
14	James D'Souza, B.E.	170
15	S M Aswathanarayana Reddy, B.Sc., B.E.	170
16	G K Varadappa, B.E.	170
17	B Subbaiah, B.E.	160
18	K R Markande Gowda, B.Sc., B.E.	160
19	M R Dharamaiah Gowda, B.E.	160
20	R Vijayarangam, B.Sc., B.E.	160
21	Noor Ahmed, B.E.	160
22	R Siddiah, B.E.	190
23	J V Narayana, B.E.	180
24	N Somanna, B.Sc., B.E.	180
25	S V Puttanna Raju, B.E.	190
26	K Siddiah, B.Sc., B.E.	190
27	N Siddiah, B.Sc., B.E.	190
28	S B Narasimhaiah, B.E.	190
29	P Bhima Reddy, B.E.	180
30	S Anjane Gowda, B.Sc., B.E.	190
31	C Veeranna, B.Sc., B.E.	190
32	B Aswathanarayana Gowda, B.E.	190
33	P S Nanjundappa, B.E.	180
34	K Venkata Reddy, B.E.	180
35	B S Sidde Gowda, B.E.	190

BOARD OF INDUSTRIES.

Mr. SPEAKER.—The Chair desires to announce that in connection with the election to the Board of Industries as the number of candidates is equal to the number of places to be filled up, the following members are declared elected and consequently there will be no election to-morrow :—

Sri D. R. Kari Gowda.
Sri T. C. Basappa.
Sri S. Gopala Gowda.

DISPOSAL OF QUESTIONS

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ (ತುರುವೇಕೆರೆ).—I have one request to make. ಈ ಸಾರಿ ಅಧಿವೇಶನಕ್ಕೆ 652 ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದೆ. ಅಧಿವೇಶನ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳ ಕಾಲಾವಧಿಯನ್ನು ಹನ್ನೆರಡು ದಿನಗಳೆಂದು ಗೊತ್ತುಮಾಡಿದೆ. ಈಗ್ಗೆ ನಾಲ್ಕು ದಿನಗಳಿಂದ 10-12 ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಒಂದು ದಿನಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಿವೆ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ನೋಡಿದರೆ ಅನೇಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಉಪಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಉತ್ತರ ಪಡೆಯಲು ಅವಕಾಶವೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಲೆಕ್ಕದ ಪ್ರಕಾರ ದಿನಕ್ಕೆ 54 ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಚರ್ಚೆಗೆ ಬರಬೇಕು. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ progress ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ.

Mr. SPEAKER.—I am very glad that the Hon'ble Member has brought this fact to the notice of the House. I am also anxious, and I earnestly pray for the co-operation of all the members to dispose of all questions. So far as the request to expedite answers to many questions is concerned, certainly we will write to the Government and request them to send answers as early as possible. But I also expect and earnestly request you all to co-operate with me to dispose of questions

(MR. SPEAKER.)

expeditiously. I will see that as many questions as possible are answered and disposed of. Also, we are responsible to see that questions do not lapse. But we cannot by-pass the rules. Either we have to change the rules or adhere to them.

PAPERS LAID ON THE TABLE

Bills passed by the Council.

SECRETARY.—Sir, as required by Rule 90 (*f*) of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Assembly I beg to lay on the Table of the House copies of the Mysore Transfer of Prisoners Bill, 1954 and the Mysore Contract (Extension to Agricultural Land) Bill, 1954 as passed by the Legislative Council, on 12th October 1954.

MYSORE HOUSING BOARD BILL, 1954.

Presentation of Joint Select Committee Report.

Sri T. CHANNIAH (Minister for Local Self-Government and Public Health) [On behalf of SRI A. G. RAMACHANDRA RAO (Chairman of the Committee)].—Sir, I beg to present the Report of the Joint Select Committee on the Mysore Housing Board Bill, 1954.

MYSORE (RELIGIOUS AND CHARITALE) INAMS ABOLITION BILL, 1954.

Presentation of Joint Select Committee Report.

Sri Kadidal MANJAPPA (Chairman of the Committee).—Sir, I beg to present the Report of the Joint Select Committee on the Mysore (Religious and Charitable) Inams Abolition Bill, 1954.

MYSORE BOARD OF REVENUE BILL, 1954.

Motion to consider.

Mr. SPEAKER.—The debate on the Mysore Revenue Board Bill will continue.

Sri J. MOHAMED IMAM (Jagalur).—Sir, I would like to offer a few remarks on the Board of Revenue Bill. Those who know the Revenue Minister best are the first to sympathise with him on the unnecessary trouble he brings upon himself by introducing in this House unnecessary, uncalled for and untimely pieces of legislation.

Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—Sir, I do not understand the Hon'ble Member. (*Laughter*)

Sri J. MOHAMED IMAM.—After the advent of democracy, it has become the practice, if not the fashion, to bring before this House during every session a series of legislative measures which merely load our statute books and land lawyers in utter confusion. If you compare the present legislative measures with those in the past—I must also say that I was associated with the Administration—if you compare the number of legislative measures with . . .

Sri Kadidal MANJAPPA.—I was also a member at that time.

Sri J. MOHAMED IMAM.—If you compare the number of legislative measures introduced now with those before, you will find that the number has gone up by leaps and bounds. (*A Voice*: Progress.) Progress? Yes, progress; we know how far we have progressed. Are these measures necessary and inevitable? I know from experience, and perhaps many of my colleagues will argue too, that many legislative measures that have been passed are practically inoperative and ineffective and are not working. Now to remember particularly one legislative measure which my friend Sri T. Mariappa introduced before this House. He introduced before this House a piece of legislation advocating the castration of scrub bulls.

Sri T. MARIAPPA (Mysore City—North).—I may tell for the information of my Hon'ble friend that that measure is in full operation. 40,000 bulls have been already castrated. (*Laughter.*)

Sri J. MOHAMED IMAM.—I can quote many measures which are quite unnecessary and unnecessarily take the valuable time.......

A MEMBER.—There is the Cultivation of Fallow Lands Act.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Yes.

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Member may be allowed to procced.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Some healthy interruptions are necessary. Before introducing legislation, the Minister in charge of the Government must study all aspects. They must bring legislative measures before the House only when they are convinced that they are inevitable and that unless they are introduced it would be detrimental to the good of the people. It should be either in conformity with the democratic spirit or it must be such a measure which will be an improvement over the existing practice or it must be in pursuance of the public demand or it must be a measure which will benefit or bring relief to the people. When the Government feels that such legislative measure is inevitable for the good of the country, only then they must bring legislation and introduce it before the House. You must know that every legislative measure involves financial commitment. It takes away valuable portion of the time of the House. It is with this background that I would like to examine the present Bill.

Sir, after a good deal of consideration the Revenue Minister has brought in this Bill proposing to constitute a Revenue Board and the reason he has given, and the only important reason he has adduced, is that the poor Minister should be relieved of his burden; he wants that the Government should be relieved of this burden as the Minister is incapable of handling this work. The work according to him is of great magnitude.

Sri Kadidal MANJAPPA.—I never said that I am incapable of handling. I have disposed of nearly 1,500 cases and there are about 475 now pending. That is not great. It is not a great matter to dispose of all these cases.

Sri J. MOHAMED IMAM.—The Minister is quite capable of handling all these cases and I congratulate him. But the reason he gave was this, that he wanted to be relieved of the burden or at least that the burden should be lessened.

Mr. SPEAKER.—That reason is not given in the Statement of Objects and Reasons.

Sri Kadidal MANJAPPA.—So that I may attend to other important matters.

Sri J. MOHAMED IMAM.—This reason he gave when he introduced the Bill and it is unnecessary that it should be mentioned in the Statement of Objects and Reasons. He has not mentioned any other reason there as to why the measure should be approved by this House. This reason we cannot accept. If the Minister has said that in accordance with the principle of democracy the popular and responsible ministers should be divested of their executive powers, and that it is with that object the Bill has been introduced, if he has advanced that reason, then I would have been the first to congratulate him.

Sri Kadidal MANJAPPA.—I advanced; perhaps the member was not attentive.

Sri J. MOHAMED IMAM.—I would have been the first to accept the principle. But as it is, apart from creating a Board, we find that the Government have not made any attempt to divest themselves of their existing powers. It is quite against the principles of democracy.

Mr. SPEAKER.— This is one instance of divesting powers of appeal.

Sri J. MOHAMED IMAM.—I beg to submit that according to this measure they have not divested themselves of this power, because the main ultimate authority is still the Government. It is centralising. I am coming to that. It is a practice in all democratic countries that the responsible minister or the popular minister will do his utmost to get himself rid of all executive power and also judicial

(SRI J. MOHAMED IMAM.)

power or quasi-judicial powers. But here we find that the popular ministers not only act as Ministers but also play the role of judicial officers, play the role of civil servants, I.A.S. officers and every possible executive action and authority is centralised in them. This is indirectly against the spirit of democracy. This attempt has not been abolished in spite of repeated requests pointing out that the ministers are meant only to lay down policies and rules, and that regarding the actual execution of the administration, it must be left to the lower ranks, to the I.A.S. officers. No attempt has been made in this direction. And much less with respect to the entertainment of revenue appeals and petitions by the Government, which is highly detrimental. I may just point out one relevant clause in the Government of India Act of 1935 wherein that principle has been clearly laid down.

Sri Kadidal MANJAPPA.—That is not in force now.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Does not matter, but the principle is enunciated there, which lays down that revenue appeals should not be disposed of by tribunals composed of members of the Legislature. Somehow I caught hold of that and I am going to read it.

> "Section 296.—No member of the Federal or Provincial Legislature shall be a member of any tribunal in British India....."

At that time Mysore had its own law.

> "...having jurisdiction to entertain appeals or revise decisions in revenue cases."

This is laid down in the Government of India Act of 1935. In the 1935 Act, it has been laid down unequivocally that Members of the Legislatures should not deal with revenue appeals. That is the principle laid down :

> "No member of the Federal or Provincial Legislature shall be a member of any Tribunal in British India having jurisdiction to entertain appeals or revise decisions in revenue cases."

That is why the Revenue Boards were formed. This Government of India Act of 1935 may not be operative now, but the principle must be admitted. They thought it was not wise to entertain revisions and appeals in revenue cases by persons who are members of a provincial legislature or the Central legislature. Now that we are in a full democratic set up, it is in the interest of the State and in the interest of the people to adopt this principle. Taking human nature as it is—Ministers are human beings, they are subject to human weaknesses. They owe their position and presence here to the people and the electorate. They have got to satisfy many people. Being surrounded by all such adverse circumstances, it is but right and it is in pursuance of justice that they should divest themselves of this power and hereafter I hope they will have nothing to do with revenue appeals and other appeals. This is all the more necessary when the Government is based on party principle. You have to face elections. Many a time a person with the best of intentions will find it very difficult to do justice. I will give one example. I am under the obligation of the electorate. There are many leading persons to whom you will be obliged in particular localities. Suppose I am under a debt of certain influential person and he comes before me and says, 'I am in difficulties; can you help me?' If such a situation arises, the Minister, whoever it may be, will certainly be swayed and he will be in an awkward position. Either he must lose his confidence and the confidence of the electorate or he must go against his conscience. That is why the principle has been laid down in that way.

Sri Kadidal MANJAPPA.—That applies to all other activities of the Ministers.

Sri J. MOHAMED IMAM.—That is why you should lay down policies and leave it to be carried on by the executive officers. I leave this matter at that. There will be very difficult cases and even if the slightest injustice is done, the whole future is gone. I do not impute motives to the Minister but such a contingency is bound to arise in a democratic set up and as a safeguard against it, it is quite necessary and it is inevitable that the persons who will come as elected representatives of the people must divest themselves of their executive power at least in order to be above suspicion. And Cæsar's wife must be above suspicion! The Bill does not satisfy that principle. What is it that they provide in this Bill ? They have constituted a Board consisting of the nominees of the Government who themselves are heads of various departments and they are interested in their departments. It is said that they can hear appeals and exercise revisional powers. But under clause 6 provision has been made for empowering any aggrieved party to go in revision to Government. Take it from me, this measure will not mitigate the trouble that is already surrounding the Hon'ble Minister. This will not minimise revision petitions. Every matter will be brought up to the Minister and again the Minister will be faced with the same volume of work and again he finds himself in a quandry and in an awkward position. So, Sir, it would have been in accordance with democracy and it would have been perfectly right if the decisions of the Revenue Board, after it is constituted, were treated as absolutely final and Government had nothing to do with the decisions of the Revenue Board. The power of appeal should lie not to the Government but to some other body; Government should divest themselves and this is the occasion for you to help democracy.

I may take the question of the constitution of the Board, Sir. It is said the Board will be composed of the Revenue Commissioner, the Excise Commissioner and other Heads of Departments who will be there as nominees of the Government. I can state, Sir, when they become members of the Board, they will not be entirely disinterested persons, because each will be thinking of his own department and his departmental activities. So, if these persons who are subordinate to the Government and who are responsible for the management and adminstration of their own departments, are the persons who should constitute the Board, I am afraid that such a Board will not command much respect. I would like to know, Sir, because I want that information from the Minister, if such a composition of a Revenue Board exists in any other State.

Sri Kadidal MANJAPPA.—It is in Madras.

Sri J. MOHAMED IMAM.—In Madras, I think there is no Revenue Commissioner. I want to know if there is a Revenue Board composed of officers similarly situated. In Madras the Board is composed of highly placed officers and they have got unlimited powers. But here to make the Board consist of Heads of Departments I think will not be in the best interests of the State. They are responsible to the Government and we cannot take it for granted that it will be an independent body.

Apart from this objection, Sir, I want to know how this is an improvement over the existing practice, and where was the need to think of a change at this stage. Were there any representations made to the Government that the present arrangement is not functioning properly ? Was there any demand from the public complaining about any inordinate delay or gross injustice having been done at the present time? So far as I know, Sir, I have not heard much complaint either about the delay or unfair and unsatisfactory disposal.

Another significant factor, Sir, is this. Madras and Bombay are having these Revenue Boards from a very long time. The administration of Mysore during all this time did not think it necessary to have a Revenue Board here. The administration of the State of Mysore has been going on for the last one century during which it has built up a high reputation. Its efficiency was not questioned. The reason why a Revenue Board was not thought of earlier was probably because Mysore is limited in area. May be that those States were very big in size—probably thrice as big and perhaps they thought it

(SRI J. MOHAMED IMAM.)
advantageous to have a Revenue Board. But Mysore is a compact State.

Sri V. VENKATAPPA (Channapatna).—You were enunciating some principle previously; does it not hold good now?

Sri J. MAHOMED IMAM.—I am now saying a different point.

They perhaps thought that Revenue Board was quite unnecessary in a State like Mysore. If you want to adopt the system that is obtaining elsewhere at this stage, you may constitute the Board in such a way as to command the confidence of all sections of the population. I would suggest that instead of having Heads of Departments who are intensely and directly interested in the working of their own department, I would suggest you to have independent persons including retired High Court Judges, including highly placed officers who have retired, who will form a tribunal. You are having labour tribunals, industrial tribunals. You are not having the head of the Labour Department on those tribunals. It is quite an independent body and people have confidence in such tribunals—both employers and employees, because it will do justice, because it will not view things from a prejudiced point of view. Similarly here the Revenue Board must be independent of the influence of the Government and the personnel constituting it must be of such a high standing that you should give them sufficient powers and their decision must be final. But in case you feel that some provision is necessary to entertain appeals against their orders, then the appeal should lie not to the Government but to the High Court. I have not examined this aspect very carefully, but it seems to be the wise course. Members of the Revenue Board must be of a sufficiently high standing, they must be independent persons, they must not be subject to influences from the Government and their judgments and decisions must be final. If necessary, it must be challenged only in a court of law because all matters that come up there are only of a judicial nature involving high points of law and if the body which can hear revision petitions is to be constituted by Judges of the High Court, then I think you will be providing an excellent machinery to do justice to the people.

I may also suggest, if you are taking my suggestions, the present powers of the Revenue Commissioner may be retained, and an appeal might lie to the Board against his orders. The appeal or revision must be provided not to the Government but to the High Court.

Sir, there are other matters and my Hon'ble friends have dealt exhaustively with them. My opinion is this: if the present Bill is passed in the form in which it is now drafted, it will not result in any good. It will create more complications. I am not convinced that there will be speedy disposal of cases and speedy dispensation of justice and that it is in any way an improvement over the existing practice. I would even prefer the present arrangement to continue for some time and Meantime the necessity for a Bill of this nature may be considered at greater length. If the same appeal is to be filed before the Revenue Board, it requires elaborate procedure and formality to be observed. All this will take much time. I do not know how it will help the speedy disposal of the cases and thereby ensure justice. Therefore, I suggested that the present practice may continue but the appeal from the Head of the Departments can go before the Tribunal who will be a final authority and against their decision a revision or appeal must be provided to a court of law. Sir, I know the good intention of the Revenue Minister. But I request him to study the pros and cons and instead of pushing through the Bill, instead of being hasty, let him collect public opinion, study the practice prevailing in other States and then bring this. Let him bring in a fresh Bill which will ensure speedy and adequate justice for all the people.

Mr. SPEAKER.—If the Bill is referred to a Select Committee, the purpose would be served.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Agreeing to refer to the Select Committee means,

Sir, we will be committing ourselves. Before sending to the Select Committee, I would ask the Government to study how this is working in the neighbouring provinces, examine the conditions existing in our State and then bring it at the next session.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣಗೌಡ (ಮದ್ದೂರು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿರುವ ರೆವೆನ್ಯೂ ಬೋರ್ಡ್ ಮಸೂದೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರನೇಕರು ವಿರೋಧವಾಗಿ ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೆವೆನ್ಯೂ ಬೋರ್ಡು ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವೆ ಎಂಬ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದುವರೆಗೆ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ರೆವೆನ್ಯೂ ಬೋರ್ಡ್ ಇರಲಿಲ್ಲ, ಬೇರೆ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿತ್ತು. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವನ್ನು ಸಹ ಕೆಲವರು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ರೆವೆನ್ಯೂ ಕಮೀಷನರಿದ್ದಾರೆ, ಮದ್ರಾಸು ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಹುದ್ದೆಯಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮಾಡಿದ ತೀರ್ಮಾನಗಳ ಮೇಲೆ ಅಪೀಲು ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಒಂದು ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್ ಅಥವಾ ಬೋರ್ಡು ಇರುವುದು ಅಗತ್ಯವೆಂದು ರೆವೆನ್ಯೂ ಕಮೀಷನರಿಲ್ಲದಿರುವ ಕಡೆ ರೆವೆನ್ಯೂ ಬೋರ್ಡು ಮಾಡಿದರು. ಹಾಗೆ ಮಾಡುವಾಗ ರೆವೆನ್ಯೂ ಬೋರ್ಡಿನ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಬೇರೆ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದೆ ಅವರು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ವಾರಕ್ಕೆ ಎರಡು ಸಾರಿಯಾದರೂ ಕೂತು ಬೋರ್ಡಿನ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕಡ್ಡಾಯಮಾಡಿದ್ದರು. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲೂ ಈ ಅಗತ್ಯವಿದೆಯೆ ಎಂದರೆ ಈಚೆಗೆ ರೆವೆನ್ಯೂ ಕಮೀಷನರಿದ್ದರೂ ಸಹ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಬಂದುದರಿಂದ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ರೆವೆನ್ಯೂ ಬೋರ್ಡು ಅಗತ್ಯ ಎಂದು ನನಗೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ಶ್ರೀ ಇಮಾಂರವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಟೀಕಿಸಿ ವಿರೋಧಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಈ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಸಂಕೋಚಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡುವವರು ಬಹಳ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯದ ಪ್ರಸಂಗಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚಿನ ಉದಾಹರಣೆಯೊಂದು ನನಗೆ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಅಮಲ್ದಾರರು ಒಂದು ಜಮೀನಿನ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಆರ್ಡರು ಮಾಡಿದರು. ಸಬ್‌ಡಿವಿಜನ್ ಆಫೀಸರು ಅದನ್ನು ಎತ್ತಿಹಿಡಿದರು. ಅನಂತರ ಡೆಪ್ಯುಟಿಕಮೀಷನರೂ ಹಾಗೆಯೇ ಮಾಡಿದರು. ರೆವೆನ್ಯೂ ಕಮೀಷನರೂ ಸಹ ಕೆಳಗಿನ ರೆವೆನ್ಯೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಎತ್ತಿಹಿಡಿದು 'ಅಪೀಲುದಾರನು ಎಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನೂ ಧಿಕ್ಕಾರಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ, ಇವನನ್ನು ಏಕೆ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಟ್ ಮಾಡಬಾರದು' ಎಂದು ಜಡ್ಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟರು. ಹೀಗೆ ಅಪೀಲು ಮೇಲೆ ಅಪೀಲು ಹೋದರೂ ಸಹ ರೆವೆನ್ಯೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯವರು ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಬೆಲೆ ಕೊಟ್ಟು ಅದನ್ನೇ ಎತ್ತಿಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ಕೇಸಿನಲ್ಲಿ ಇರಿಗೇಷನ್ ಇಲಾಖೆ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರೂ ಎಗ್ಸಿಕ್ಯುಟಿವ್-ಇಂಜಿನಿಯರೂ ರೆವೆನ್ಯೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನೇ ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಪೀಲು ಮಾಡಿದರು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಸ್ಟೇ ಆರ್ಡರು ಕೊಟ್ಟರು. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ರೆವೆನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯವರೂ ಇರಿಗೇಷನ್ ಇಲಾಖೆಯವರೂ ಇಬ್ಬರೂ ಜಾಯಿಂಟ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು. ಮೊದಲೇ ಎರಡು ಇಲಾಖೆಯವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದ್ದರೂ ಪುನಃ ಅದೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೋರಿ ಸ್ಟೇ ಆರ್ಡರು ಮಾಡಿರುವುದು ಸಖೇದಾಶ್ಚರ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇದೇಕೆ ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದಿರಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಸ್ಟೇ ಆರ್ಡರು ತಾನೆ, ಫೈನಲ್ ಆರ್ಡರಲ್ಲವಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಮೇಲೆ ಮೇಲೆ ನೋಡಿದವರಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಜನಗಳಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿಸುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಕ್ಷಿಗಾರರು ಮನೆಕೆಲಸ ಬಿಟ್ಟು ತಿರುಗಬೇಕು, ಲಾಯರುಗಳಿಗೆ ಹಣ ತೆರಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಸ್ಟೇ ಆರ್ಡರಾದರೆ ಅಪೀಲು ಹಿಡಿದು ವಿಚಾರಣೆಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದೊಂದು ಉದಾಹರಣೆ. ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯಕ್ಕೊಳಗಾಗಿ ನ್ಯಾಯಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿರುವುದೂ ಉಂಟು. ಏಕೆ ಇದನ್ನು ಹೇಳಿದೆನೆಂದರೆ, ಈ ದಿವಸ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ, ಪ್ರಜೆಗಳಿಂದ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬಂದಿರುವವರು ದೊಡ್ಡ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ನಿಷ್ಠುರಕ್ಕೆ ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗದೆ, ಅನ್ಯಾಯ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೆ ಇರಬೇಕಾದರೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿರುವ ಇಂಥ ಒಂದು ಬೋರ್ಡಿರಬೇಕಾದದ್ದು ಅಗತ್ಯ.

ಈ ಬೋರ್ಡು ಹೇಗಿರಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರು ಹೇಳಿರುವುದರಿಂದ ನಾನು ಅದನ್ನು ಪುನಃ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಈ ಮಸೂದೆಯಂತೆ ಈ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಎಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ನಾಲ್ಕೈದು ಜನ ಅಥವಾ ಏಳೆಂಟು ಜನ ಇರಬಹುದು. ಅವರೆಲ್ಲಾ ಒಂದು ಕಡೆ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಸೇರಬೇಕಾದರೆ ಬಹಳ ನಿಧಾನವಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕೆಲಸವಿರುತ್ತದೆ. ನಾನು ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾಗಿದ್ದೆ. ಆ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕಾರು ಜನ ಖಾಸಗಿ ಸದಸ್ಯರು ಮತ್ತು ನಾಲ್ಕಾರು ಜನ ಇಲಾಖಾ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದ್ದರು; ಅನೇಕ ಮೀಟಿಂಗುಗಳಿಗೆ ಇಲಾಖಾ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಬರುತ್ತಲೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ವಿಷಯವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕೆಲಸವಿರುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ 'ಯಾವತ್ತು ನಿಮಗೆ ಅನುಕೂಲ, ಮೀಟಿಂಗಿಗೆ ಬರಲು ಎಂದು ಅವಕಾಶವಿದೆ' ಎಂದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾದ ದಿನ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಪ್ರ: ಮೀಟಿಂಗಿಗೂ ಬರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕೋರಂ ಇಷ್ಟೇ ಇರಬೇಕೆಂಬ ನಿರ್ಬಂಧವಿಲ್ಲದಿದ್ದುದರಿಂದ ಮತ್ತು ಖಾಸಗೀ ಸದಸ್ಯರು ಬರುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ ಮೀಟಿಂಗ್ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಸಂಸ್ಥಾನದ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಬಾರದೇ ಹೋದರೂ ಮೀಟಿಂಗ್ ನಡೆಯುವುದು ನಿಲ್ಲಲಿಲ್ಲ. ಒಂದೆರಡು ಸಲ ಮಾತ್ರ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ಪೋಸ್ಟ್‌ಪೋನ್ ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು. ಒಂದು ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೆಲ್ತ್ ಇಲಾಖೆ ಡೈರೆಕ್ಟರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅವರು ಮೀಟಿಂಗಿಗೆ ಬಾರದೆ ಒಂದೆರಡು ವೇಳೆ ಮೀಟಿಂಗ್ ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸೇರಿ ಮೀಟಿಂಗ್ ಮಾಡುವುದು ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರು ಹೇಳುವ

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣಗೌಡ.)

ಹಾಗೆ “ಕಪ್ಪೆ ತಕ್ಕಡಿಗೆ ಹಾಕಿದ ಹಾಗೆ”. ಇದರಿಂದ ಕೆಲಸ ನಿಧಾನವಾಗಲು ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬರು ಅಧಿಕಾರಿ ಒಂದು ದಿವಸ ಊರಿನಲ್ಲಿರಬಹುದು, ಇನ್ನೊಂದು ದಿವಸ ಇಲ್ಲದಿರಬಹುದು. ಅಂತೂ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಜನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸೇರಿ ಒಂದೇ ದಿವಸ ಕೆಲಸಮಾಡುವುದು ಕಷ್ಟ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾದುದೇನೆಂದರೆ, ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸೀನಿಯರ್ ಮೋಸ್ಟ್ ಆಫೀಸರು ರೆವೆನ್ಯೂ ಕಮಿಷನರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿದ್ದರೆ, ಅವರು ರೆವೆನ್ಯೂ ಕಮಿಷನರ ತೀರ್ಮಾನದಮೇಲೆ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಅಪೀಲು ಬಂದರೆ, ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹಿಂದು ಮುಂದು ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಶ್ರೀ ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಸ್ವಾರಸ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಪೀಲು ಕೇಳದೆ ಹೋದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಹಿರಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಆಜ್ಞೆಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಡುವುದು ಸರಿಯಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮನೋಧರ್ಮ ಸಹ ಒಬ್ಬರು ಮತ್ತೊಬ್ಬರೊಡನೆ ಸಹಕರಿಸಬೇಕೆಂದಿರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ನಾನು ಮಾಡಿದ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ನಾನೇ ಬೇರೆ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕೆಂದರೆ ಬಹಳ ಇಕ್ಕಟ್ಟಿನ ಪ್ರಸಂಗ. ನಾನು ಮಾಡಿದ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ನಾನೇ ಜಡ್ಜಿಯಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿದರೆ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ತೀರ್ಮಾನ ಬರುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರು ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಅವಕಾಶವಿರಬಾರದು; ಮತ್ತು ಯಾವ ರೀತಿ, ತಿಂಗಳಿಗೊಂದು ಸಲವೇ, ಅಥವಾ ವಾರಕ್ಕೊಂದು ಸಲವೇ, ಎಷ್ಟು ಸಲ ಸೇರಬೇಕು, ಎಲ್ಲಿ ಆಫೀಸು ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೂ ಸೂಚಿಸಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ರೂಲ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಈ ಬೋರ್ಡಿನಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಖರ್ಚಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಆಫೀಸು, ತಕ್ಕ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಇದೆಲ್ಲಾ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಈ ಕೆಲಸ ಹೇಗೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ? ಅಪೀಲು ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ದಾಖಲೆ ಮಾಡುವವರು ಯಾರು? 5 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸ್ಟಾಂಪು ಅಪೀಲಿಗೆ ಹಾಕಬೇಕೆಂದರೆ ಜನರಿಗೆ ತೊಂದರೆ. 2-3 ರೂಪಾಯಿಗಳದು ಸಾಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು, ನಿಜ. ಆದರೆ, ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಲಾಯರುಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು, ಅಡಜರ್ನ್‌ಮೆಂಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಅಪೀಲು ಹೀರಂಗಿನ ದಿವಸ ತೀರ್ಮಾನವಾಗುತ್ತದೆಂಬ ಭರವಸೆಯಿರುವುದಿಲ್ಲ, ಇದು ಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟ. ಇಂಥ ದಿವಸ ಖಚಿತವಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಲ್ಪಡುತ್ತದೆಂದು; ಗೊತ್ತಾದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ವೃಥಾ ಖರ್ಚುಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯ ಬಿಟ್ಟು ತಿರುಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೂ ಸಹ ಈ ಮಸೂದೆ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬೋರ್ಡು ಅಥವಾ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್ ಇರಬೇಕಾದದ್ದು ಆವಶ್ಯಕ, ಏಕೆಂದರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮಾಡಿದ ತೀರ್ಮಾನದ ಮೇಲೆ ಅಪೀಲು ಹೋದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಪಕ್ಷಪಾತವಿಲ್ಲದೆ ನ್ಯಾಯ ನೀಡುತ್ತದೆಂಬ ಭರವಸೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸಡಿಲವಾಗುತ್ತಿದೆ; ಪ್ರಜೆಗಳಿಂದ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬಂದವರು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯಕ್ಕೆ ಒಳಪಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಠೂರಕ್ಕೊಳಗಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅವರಿವರ ಮಾತು ಕೇಳಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂಬ ಭಾವನೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸದಸ್ಯರು ಇನ್‌ಫ್ಲೂಯೆನ್ಸ್ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು ಎಂದು ಹಿಂದೆ ಇಬ್ಬರು ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ. ಬೇಕಾದರೆ ರಿಕಾರ್ಡು ತೆಗೆದು ನೋಡಬಹುದು. Two Ministers have admitted, including the Chief Minister, that they have been influenced by members of this House—belonging to Congress as well as non-Congress parties—and therefore, orders had to be revised; it is something like that. It is on record. ಆದ್ದರಿಂದ ಹೀಗೆ ಸಮಯ ಸಂದರ್ಭ ಬರುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ತರಹದಲ್ಲಿ ಅಪೀಲು ತೀರ್ಮಾನಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರ ಹೊಂದಿರಬಾರದು.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ. Miscarriage of justice and law point ಇರುವಾಗ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಪೀಲು ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಆದರೆ miscarriage of justice ಎಂದು ಹೇಳುವವರು ಯಾರು? ಅಂಥ ಪಾಯಿಂಟ್ ಬಂದರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಹೈಯೆಸ್ಟ್ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು. Miscarriage of justice ಮತ್ತು ಲಾ ಪಾಯಿಂಟ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಪೀಲು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕಿರಬಾರದು. ಏಕೆಂದರೆ, eminent lawyers like Mr. Manjappa may be in the ministry today, but he may not be there always. Besides there is no guarantee that only lawyers will be returned to this House. The holder of scales and the tiller of the soil also will be elected and some of them become ministers. What such laymen know about law points?

ಈ ದಿವಸವಿರುವ ಕಾನೂನಿನಿಂದ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಜನರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಹೀಗೆ ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಪೆಲೇಟ್ ಅಧಿಕಾರವಿರಬಾರದೆಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ನಿಷ್ಠೂರಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗಬಾರದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಶ್ರೀ ಇಮಾಂರವರು ಹೇಳುವುದು ಬಹಳ ಸೂಕ್ತ. ಈಗಿರುವ ಅಪೀಲು ಕೇಳುವ ಅಧಿಕಾರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕಿರಬಾರದು. ರೆವೆನ್ಯೂ ಕಮಿಷನರ ಆರ್ಡರಿನಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಪೀಲು ತಿರುಗಿ ಬಂದರೆ ಕಷ್ಟ, ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯ, ನಿಷ್ಠೂರ, ಬಹಳ ನಿಧಾನವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿದ ತೀರ್ಮಾನಗಳು ಕೆಲವು ಏಳೆಂಟು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶೆಯಾಗುವುದರಲ್ಲಿವೆ, ಹೀಗೆ ಕಾಲಹರಣವಾದರೆ ಜನರಿಗೆ ತೊಂದರೆ; ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೆಟ್ಟ ಹೆಸರು ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಒಂದು ಬೋರ್ಡು ಅಥವಾ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಇದಕ್ಕೆ ಶ್ರೀ ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ, ಖರ್ಚು ಕಡಮೆಯಾಗಬೇಕೆಂದರೆ ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬರನ್ನು ಮಾತ್ರ ನೇಮಿಸಿ. ಖರ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾದರೂ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಆಫೀಸು, ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಇವೆಲ್ಲಾ ಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ನಿರ್ವಿಘ್ನವಾಗಿ ನೆರವೇರಿಸಲು ತಕ್ಕ ಸ್ಥಾನಮಾನ ಕೊಡಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ಇಂಥ ಕೆಲಸಮಾಡಲು ಸಮರ್ಥರು ಎಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಅವರು ಕೊಟ್ಟತೀರ್ಪಿನ ಮೇಲೆ ಅಪೀಲು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರಬಾರದು. ಈ ಅಂಶಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಕೂಲಂ

ಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಸಲಹೆ ಮಾಡುವುದೇನೆಂದರೆ ದಯವಿಟ್ಟು ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು pursue ಮಾಡಬೇಡಿ, ಇದನ್ನು ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡಿ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಸೂಚಿಸಿರುವ ಸಲಹೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಇನ್ನೊಂದು ಸಾರಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಲೋಪದೋಷಗಳಿಗೂ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ತರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ನೀವೇ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಇರತಕ್ಕದು ಎಂಬ ನಿಯಮವಿಲ್ಲ. ಐದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಂದು ಬಾರಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಆಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಮದರಾಸು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ 1803ರಲ್ಲಿದ್ದ ಕಾನೂನು ಸಹ ಈ ದಿನವೂ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿವೆ ಎಂದು ಈಗ ತಾನೇ ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ರಾಮರಾಯರು ಹೇಳಿರುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಒಂದು ಕಾನೂನು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಬದಲಾವಣೆ ಆಗದಿರಬೇಕಾದರೆ ಅದರ ಮೂಲ ಭೂತ ವಿಚಾರಗಳು ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಬದಲಾಯಿಸದಂತೆ ಇರಬೇಕು. ಇದರ ಉದ್ದೇಶ, ಶ್ರೀ ಮಹಮದ್ ಇಮಾಂರವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ, ಜನರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಬಾರದು, ಅವರಿಗೆ ಬೇಗ ಪರಿಹಾರ ದೊರಕಬೇಕು, ಖರ್ಚು ಕಡಮೆ ಆಗಬೇಕು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಉತ್ತಮವೆಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ, ತಕ್ಕಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಒಂದು ಮಸೂದೆ ತರುವುದು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ನಾನು ಸಲಹೆಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

Sri B. P. NAGARAJA MURTHY (Malavalli).—Sir, the idea of constituting a Revenue Board is really commendable and I congratulate the Government for the attempt that they have made to constitute this Board But I regret to say that the constitution of the Board and the functions of the Board and the exercise of the powers of the Board, as envisaged in the present Bill, are imperfect and impracticable. Unless the Bill is redrafted in the light of the observations made by a number of Hon'ble Members of this House, it is not wise to press this Bill in this session itself. After all, the reasons and the principles that guide the other Governments where such Boards are in existence are decentralisation of power and giving relief to the Government to devote their precious time for some important work like laying down policies and other things and to ensure better efficiency, better administration and speedy disposal of justice. As the Hon'ble Member Sri H. K. Veeranna Gowdh pointed out, in a party-Government it is better if the party-Government—let it be Congress or P. S. P. or Communist—is divested of judicial or quasi-judicial powers as far as possible, because naturally people owing allegiance to other parties look with grave suspicion whenever a judicial matter is pending before that Government; and the minister owing allegiance to some other party may in all probability be influenced by any consideration. After the attainment of independence, of course without imputing any motives to any minister, our experience in the disposal of revenue cases is not pleasant. I am quite aware of some revenue cases where the disposal did not take place for years together and one case had not been disposed of until his office was terminated and the lawyers were appointed not on legal merit or acumen they had but on the influence or relation they had with the minister concerned. So, if this is the state of affairs, the present constitution of the Board will not ensure speedy disposal of justice, but, on the other hand, it will result in delay of justice which amounts to justice denied, and I fear the parties may not live to see the result of their cases. Because, the executive officers who are members of the Board, in addition to the heavy work that they have already, will not be able to dispose of matters entrusted to them as early as possible; and even the number of members of this Board is not limited. In addition to the three officers in the State it is stated 'such other officers, if any, as the State Government may . . .' It is always dangerous to put an indefinite number like that. Because if the Government wants to accommodate any officer in whom they are interested they may increase it to any indefinite number. It will not give relief to the Government to devote their time for better purposes, because clause 6 of the Bill will give the powers of revision to the State Government. In clause 6 it is said—

> "The State Government may at any time call for the records of any case which has been decided by the Board."

Even the period of limitation is not fixed here. The Government, if they mind or if they want to hit hard against any individual, may rake up the question one hundred years after. So, if the Government pursue this present

(SRI B. P. NAGARAJA MURTHY.)

Bill to constitute the Revenue Board, I think it may not cater to the wishes of the country. I therefore appeal to the Government to withdraw this Bill and to redraft the Bill once again in the light of the observations made by this House and introduce it in the next session.

Sri M. PALANIYAPPAN (Ulsoor).—I understand that the Minister got the Bill drafted with the best of intentions, namely, that appeals should be disposed of as early as possible. We are now in a period of democracy where the ministers are partly responsible to this House and partly to the people. As such it is but natural that the minister should have direct control and power in disposing of appeals. It is not necessary to attribute motives to the minister that he is being influenced. Ministers are there to do justice to the people in a quick manner and in the shortest period possible.

As the Bill stands, the Board has got powers to hear appeals against the orders of the Deputy Commissioner and other officers. But it disallows appeals now preferred before the Revenue Commissioner and other officers. We can pass the legislation stating that appeals heard by the Revenue Commissioner or such other officer may not be reviewed and that no further appeal lies above him. But we see on one side the same Revenue Commissioner, the Muzrai Commissioner and the Local Self-Government Commissioner and other officers are empowered to hear appeals. That means the appeal is thrown again into the hands of the officials. Officials will not take the view that the Ministers will take, because the Ministers know the difficulties of the people and are directly responsible to the people. Further, the work will not be minimised. Again, all the appeals heard by the Revenue Commissioner will again come up to the Minister for further hearing. So, if we accept the constitution of the Board as stated here, it will not be minimising the work of the Minister. So I would suggest that a tribunal may be appointed where none of these officials is a member and against the orders passed by the Revenue Commissioner this tribunal will have the powers of appeal and the Government may have the powers of revision within certain prescribed period and dispose of cases of a particular nature. So, I strongly feel that the constitution of this Board will further create chaos in the administration, because we see that the other States are now contemplating to abolish the Revenue Board that has been constituted. With these few words I strongly feel that the constitution of the Revenue Board as per the provisions of this Bill will be more detrimental to the people than beneficial to them.

Sri Ijari SIRASAPPA (Harapanhalli).—I have heard the deliberations that are going on in this House regarding the Bill to constitute the Revenue Board. I quite understand that there is no complete opposition for the constitution of a Revenue Board in this State. As I could follow from the speeches made by Hon'ble Members here, the difficulty is about the nature of the constitution of the Board and in respect of the powers of appeal retained by the Government. Yesterday my Hon'ble friend Sri Rama Rao was referring to the Board of Revenue functioning for about 150 years in Madras very efficiently and that there was nothing wrong against that Board to-day. Again mention was made about the contemplated abolition of the Board of Revenue. In this connection, I would like to inform this House that even though the Madras Government contemplate the abolition of the Revenue Board they want to create some agency within the State and ask one of the members to go and look after the appeals that are to be heard against the orders passed by the District Heads.

Much was said about clause 3 which speaks of the constitution of the Board. Briefly I would like to put before this House the practice that is going on in Madras. Some departments in which revenues are involved, titles and disputes over the rights of people are involved, revenue yielding departments such as Excise, etc. and the department of prohibition come under the jurisdiction of the Board of Revenue in Madras. All these subjects are dealt with by the Members of the Board of Revenue. There are only three members unlike the number suggested here. The First and Second and Third Members of the Board of Revenue will hear appeals against the orders passed by District Heads in the departments with which they are concerned. But in this Bill you are making them dual officers, retaining their powers as the Heads of the Departments concerned and at the same time making them members of the Board. That is a very embarrassing aspect. Instead of that you can allocate some of the revenue yielding departments to the jurisdiction of the Revenue Board here and then ask them to sit in judgment over the orders passed by District Heads.

Another important factor in Madras is that, in the departments where revenues are not involved, on appeals final orders are passed by departmental Heads, as for instance in matters relating to Co-operation, Religious Endowments, Motor Transport, etc. Similarly you can think of having seniormost revenue officers as members of the Revenue Board here and give them some departments in which they can very easily go into details, hear the parties either by themselves or through legal advisers and then decide finally.

2 P.M.

Then, in Madras there is no appeal to Government against the orders passed by the Revenue Board. Only when there is miscarriage of justice the Government can interfere and say that they can revise the orders passed by the Board of Revenue. Some such measure has also to be adopted in our State. The ultimate authority to decide any dispute in the State must be the Government as we all can see. To save the time of the Hon'ble Minister, once decisions are taken by the Board of Revenue that is to be constituted under this Bill, the Minister need not hear the parties. If there is any deviation of law, if there is any legal point and if there is any miscarriage of justice, Government, could interfere and reverse, or revise the orders passed by the Board of Revenue.

One other aspect of this question was referred to by some Hon'ble Members. They said that the Heads of Departments are able to take a dispassionate view and their impartial judgments could be relied upon as hitherto and people say that the present practice is suited to our State. In this connection I would like to inform the House that nobody has questioned the impartiality of the Heads of Departments; nobody has questioned the ability of the Heads of Departments. This Bill is now put forth before this House in order to see that the cases are disposed of speedily and justice will be available not only quickly but also cheaply. People will find it easy to get their disputes settled very quickly. The sense of the House is on the whole in favour of the constitution of a Board of Revenue as contemplated in the Bill; you may call it a Board or a tribunal. Anyhow a Board of this type is considered desirable. If the Bill is to be referred to a Select Committee it would be possible to gather public opinion by the Select Committee, and perhaps with such slight modifications as may be suggested in the Select Committee, the Bill would be acceptable to the House and such a Board would also serve a very useful purpose. I request Government therefore to kindly consider some of the suggestions put forward by Hon'ble Members.

*Sri Mulka **GOVINDA REDDY** (Chitaldrug).--Mr. Speaker, Sir, while I am in agreement with the principle underlying the Bill that is before us, that is, the Mysore Board of Revenue Bill 1954, I am not in agreement with some of the provisions that are included in this Bill. It is true, Sir, after the advent of freedom the volume of work is more at the Governmental level and in the districts the work has increased enormously; not only the volume of work but the responsibilities of the Government are enormous and especially when we are politically in a welfare State that aims at the welfare of the people, it is but right that the responsibilities of the Ministry should

(SRI MULKA GOVINDA REDDY.)

be more and they will have to attend to these responsibilities primarily.

Sir, as some Hon'ble Members have already expressed, it is likely that in a party Government there would be room for some sort of influence or yielding to some sort of pressure. It is but right that the Government should divest themselves of such powers and there will be no room for anyone to point his finger at the Minister for the way in which he conducted himself while disposing of judicial or quasi-judicial matters. When it is conceded that the main responsibility of the Government is to lay down policies and to see that they are executed properly and when it is cenceded that they should not have anything to do with judicial, and quasi-judicial matters, it is but right that a tribunal or a Board is constituted to dispose of such appeals or revision petitions that used to come up before the Government till today. The constitution of the Board as has been adumbrated in this Bill is not satisfactory. As some members have already pointed out, Sir, the officers who are going to constitute the Revenue Board are already over-burdened with work. The volume of work that has been and is being carried on by them is so much that they are not in a position to attend to their normal duties. When such is the case, if they are asked to sit as a Board to hear appeals that may come before them, it may not be possible for them to meet at an agreed time and dispose of appeals or petitions as quickly as they are expected to do.

Further, Sir, all these days, we had the facility of appealing against the orders of the Deputy Commissioners to the Revenue Commissioner and against the orders of the Revenue Commissioner, to the Government. Such an opportunity will be denied by constituting this Board with Members as mentioned in this Bill. As some members have already pointed out, Sir, it will be desirable only if an independent Board is constituted solely and exclusively for the purpose of hearing appeals or revision petitions and disposing them of, because we can expect fairplay and justice from such a Board and we can expect also quick and speedy justice from such a Board.

Again, Sir, under section 6, though appeals may not be entertained, revision petitions are going to be entertained so much so, the way in which they try to divest themselves of their responsibilities will not bring them any relief from heavy volume of work, but on the other hand, their work will increase and will not diminish. In my opinion, the orders of the Board should be final. If there is any appeal or revision, it should not lie to the Government. If there is any miscarriage of justice or anything that has been decided contrary to law, the highest court in the land, the High Court will be there to decide such issues when the matter is referred to the High Court. Hence, Sir, I strongly object that the Government should have any revisional powers over the decisions of the Board or tribunal and I strongly suggest that the Board or tribunal that is going to be constituted should be composed of such members who are exclusively and solely meant for carrying on the work of this Board. I have finished, Sir.

Sri Kadidal MANJAPPA.—Sir, I have very carefully followed the debate. Several Hon'ble Members have given valuable suggestions. Arguments were advanced in favour of the retention of the present practice. They have said that the existing system is working very satisfactorily and there is no need for a change. Some of the Hon'ble Members have dealt with some of the provisions of the Bill, particularly clauses that relate to the constitution of the Board, clause 6. References were made to the Bombay Appellate Tribunal and the Madras Revenue Board.

Sir, as everybody in this House knows, there is some difference between the state of affairs obtaining in Bombay and in Mysore. Similarly, there is difference between the revenue administration in Mysore and Madras. In Madras there is no Land Revenue Code. Here in Mysore, mostly we are governed by the provisions of the Land Revenue Code in regard to land revenue matters. The Land Revenue Code not only deals with administrative matters, but also deals with matters which pertain to the rights of individuals. An officer of the Revenue Department gives decisions not only on disciplinary matters, but also on other administrative matters and matters which relate to the rights of individuals in the State. Therefore there is a lot of difference between the revenue administration obtaining in Madras and that which is prevailing in Mysore. That is a point which has to be understood by Hon'ble Members. In Bombay there is an Act known as the Bombay Appellate Tribunal Act of 1939, if I remember correctly. In this Act the powers of the tribunal have been well-defined. Only certain appellate powers of the Government have been assigned to the tribunal and the decisions of the tribunal are made final. The position is quite clear. For instance in the schedule appended to that enactment it is mentioned like this :

> "Appeals or revisions which lie to the Tribunal under Rule 2 of Schedule A to the Act.
>
> Appeals in revenue cases made under section 13 of the Act.
>
> Appeals in revenue cases made under section 28 of the Act.
>
> Revision of decisions in revenue cases under section 79 of the Act.
>
> Revision of the Collector's orders in revenue cases under sections 8 and 12 of the Act.
>
> Appeals in revenue cases under section 60 of the Act.
>
> Appeals and revision in revenue cases under section 204 and 211 of the Code.
>
> Appeals in revenue cases under section 20 (2) of the Act.
>
> Revision of decisions in revenue cases under section 4 of the Madras Act 1887 (Bombay VI of 1887) read with section 79 of the Bombay Hereditary Offices Act, 1874 (Bombay III of 1874).
>
> Appeals and revision in revenue cases specified against the Bombay Land Revenue Code, 1879 read with section 33 of the Gujarat Talukdars Act, 1888 (Bombay VI of 1888).
>
> Revision in revenue cases under section 47 of the Act and appeals and revisions under Government Notification, Revenue Department, No. 1191, dated 5th February 1918.
>
> Revision in revenue cases under sections 18 and 22 of the Act.
>
> Appeals and revision in revenue cases under section 26 of the Act.

Sir, before deciding to introduce this Bill, I have pondered over the problem very deeply. It is not as though I have not considered all the aspects which were referred to by the several Hon'ble Members. I have considered all the aspects and the *pros* and *cons*. At first thought it occurred to me that a Tribunal may be constituted on the model of the Bombay Appellate Tribunal. But the cost involved is much. A tribunal should consist of atleast two or three members. A suggestion was made to the effect that a Tribunal may have a single person; I will come to that aspect later on. So, Sir, I thought that the Tribunal was a costly machine and then I thought of a Revenue Board on the model of the Madras Board of Revenue.

Sir, in Madras, three senior officers are appointed as members of the Revenue Board. In addition to their function as judges, they have got other functions too. Some Hon'ble Members are under the impression that their sole occupation is to decide only revenue cases; it is not so. I have enquired and I am definite that they have got other functions. They are all touring officers. Some Hon'ble Members said that there would be delay in the disposal of cases that would come before the Board because it consists of touring officers. I do not think there would be delay.

Mr. SPEAKER.—As it is envisaged to be constituted.

Sri Kadidal MANJAPPA.—Yes; as envisaged in the Bill, though there would be three or four officers, there will not be any delay in the disposing of cases because two of them will sit continuously for about a week or two

(SRI KADIDAL MANJAPPA.)

in the month and dispose of the cases. One or two members can go on tour and inspect offices which are under the administration of the other members. This arrangement would work well. . .

Sri K. PATTABHIRAMAN (Kolar).—A little clarification, Sir. Somehow, I am not able to follow your arguments just now. If one of the officer is attending to the work of the Board of Revenue for ten days in the month, the work of inspection of his department would be attended to by other officers : is it what you suggest ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—If there are three members, two members will attend to the work in connection with the disposal of appeals and the other member will attend to the work of these two officers; *i.e.*, inspection work.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK (Molakalmuru).—Is there an instance of this kind in the whole of the world, Sir ?

V. M. MASCARENHAS (St. John's Hill).—You argue thereby that to-day for ten days in a month these officers will have no work and the moment this Bill is passed, they will be entrusted with this work.

Sri Kadidal MANJAPPA.—Sir, I have discussed this matter threadbare with the officers who are going to be members of this Board and they are of the view that the Board is going to function very satisfactorily.

Sri K. PATTABHIRAMAN.—I want you to consider the practical difficulty. Take a practical proposition Here is the Revenue Commissioner who is sitting at Bangalore for disposing of the cases. Do you suggest that the Sales-tax commissioner or the Excise Commissioner shall go on tour and inspect the offices pertaining to the Revenue Department ? Have you really appreciated all the implications of this suggestion ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—Yes. Sir, as it is, the Revenue Commissioner, individually, hears appeals against the decision of the Deputy Commissioner and passes judgments on revenue matters. So also the Excise Commissioner and the Commissioner for Local Self-Government. We can make arrangements whereby the other officer can inspect the other offices. There is on difficulty at all.

Sri K. PATTABHIRAMAN.—Please appreciate my difficulty. The Commissioner is at Bangalore for disposal of cases for ten days in the month ; granted. Is it the suggestion that during these ten days, the Excise Commissioner or the Sales-tax Commissioner shall be on tour and inspect the offices of the Revenue Department which otherwise ought to have been inspected by the Revenue Commissioner ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—My suggestion is, they can sit for ten days for disposal of appeals and then they will find time for tour. If need be, in some extraordinary cases, one officer can inspect the offices of the other officer if rules permit.

Sri K. PATTABHIRAMAN.—I am glad, you have modified your suggestion.

Sri Kadidal MANJAPPA.—There is nothing wrong, in extraordinary cases, to authorise some officer to inspect or look after the work of other officers. Then, Sir, it was said that there would be friction between the members in disposing of cases.

Sri P. R. RAMAIYA (Basavangudi).—I want one clarification. In the Statement of Objects and Reasons it is stated : "There is at present no statutory body like the Board of Revenue in the State with powers to exercise unified control. . ." What is meant by 'unified control' Sir ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—'Unified control' is 'unified control'. (*Laughter*) I do not think it can be better explained than by those phrases.

Sri P. R. RAMAIYA.—What I want to know is, just now a question arose whether one of the members of the Board would inspect the offices of the department which belong to another member as Head of the Department.

Sri Kadidal MANJAPPA.—In extraordinary circumstances, I said, he can attend to the work belonging to the other officer. In Madras it is happening ; when one of the members of the Board is touring, he attends to the work of all the departments belonging to the Board.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ (ತುರುವೇಕೆರೆ).—ಅಲ್ಲಿ ಕಮಿಷನರಿದ್ದಾರೆಯೆ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ವಿ. ನರಸಿಂಹರೆಡ್ಡಿ (ಬೆಂಗಳೂರು-ದಕ್ಷಿಣ).—ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವ ರೆವೆನ್ಯೂ ಕಮಿಷನರ ಹುದ್ದೆ ಮತ್ತು ಎಕ್ಸೈಜು ಕಮಿಷನರ ಹುದ್ದೆ ಅಲ್ಲಿಲ್ಲ, ಕಲೆಕ್ಟರ್ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಬೋರ್ಡ್ ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದು ಎಂಬುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕೆ ಬಂದಿದೆಯೆ ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—That I know. Sir, a suggestion was made that the Board or Tribunal should consist of judicial officers. Sir, according to the Constitution, the executive authority of the State vests with the Government. If any officer functions in his official capacity, he does so according to the authority delegated to him by the Government. So, in the Executive domain the Government must be supreme in judicial matters. I agree that the law courts should be supreme. As I already submitted, in our present administrative set-up, administrative matters are mixed up with other matters. I agree that in the case of judicial or quasi-judicial matters, there should be a Tribunal or a Board whose decision should be made final. But, in regard to administrative matters, I do not agree to the proposal that such matters should be decided by either Tribunal or Judicial officers.

Sri H. K. VEERANNA GOWDH.—But, you said, miscarriage of justice or law points ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—I do not say that this Bill is perfect. The Bill may be referred to the Select Committee and at the stage of the Select Committee, suggestions may be examined and the Bill may be made perfect. Some members found fault with the provision relating to the revisional powers of the Government. Sir, I am looking at this Bill, not as a man who thinks that he is going to be a Revenue Minister for all time, I am looking at this Bill as an ordinary citizen. I have experience as a lawyer; I have experience as a Minister. In some cases, I think, the Government has got to interfere. Some Hon'ble Members said that in a Party Government, the men in authority are likely to be influenced by party considerations or political considerations. That applies to every Government or every Tribunal or every Board. It all depends upon the men who exercise powers in a particular capacity.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR (T.-Narasipur). It is not possible.

Sri Kadidal MANJAPPA.—I am of the view that, at least, in rare cases where injustice is being done, the Government should have power to intervene. I leave the matter to the House and the Select Committee; that is my suggestion as an ordinary citizen. My friend Sri Veeranna Gowdh said that there are instances where Government have been influenced. . . .

Sri H. K. VEERANNA GOWDH.—According to the admission of Government.

Sri Kadidal MANJAPPA.— . . . .in coming to certain decisions. So far as I am concerned, as Revenue Minister I have disposed of nearly 1,500 cases. I am prepared. . . .

Sri J. MOHAMED IMAM.—Personalities are to be avoided. We are not concerned with persons; we are concerned with Government.

Mr. SPEAKER.—The Leader of the Opposition must note that the Minister has to defend himself and make his position clear.

Sri J. MOHAMED IMAM.—We never attack him in personal capacity. He is representing the Government. So, there is no occasion here to defend oneself personally; there is no need also.

Sri Kadidal MANJAPPA.—I only say, if any Hon'ble Member has got the slightest suspicion that I have been influenced either on party consideration or any other consideration, I am prepared to discuss the matter with him and convince him. I can swear that I have satisfied my conscience.

2-30 P.M.

Sri J. MOHAMED IMAM.—We are not concerned with Sri Manjappa personally. So far as I am concerned, I can prove . . . .

Mr. SPEAKER.– The Hon'ble Member need not make any reference to persons n his statement.

Sri J. MOHAMED IMAM.—There must not be scope even, I say. For example at the time of elections some persons promise lands readily. Before my own eyes I have seen.

Mr. SPEAKER.—He can speak for himself.

Sri Kadidal MANJAPPA.—It was said that the decision of the Government was being influenced . . . .

Sri H. K. VEERANNA GOWDH.—Government themselves have admitted that on the floor of this House.

Sri Kadidal MANJAPPA.—I may go a step further and say that it is true that in some cases the party approaches the concerned Minister and requests him to decide the case in his favour in a particular way. In such cases . . . .

Sri H. K. VEERANNA GOWDH.—And Government have admitted that they have refused because of the influence.

Sri Kadidal MANJAPPA.—In such cases what I do is, I request the Chief Minister to transfer the case to some other Minister for disposal. That I have done in so many cases.

Sri L. SIDDAPPA (Chennagiri).—I was about to say that you are extra sensitive.

Sri Kadidal MANJAPPA.—However, we cannot prevent parties approaching the Government and telling us details of the cases.

Sri H. K. VEERANNA GOWDH.—Therefore, what I meant was that there should not be even such occasions for influences.

Sri Kadidal MANJAPPA.—Nobody said that the Minister is influenced. My own proposal is and the Hon'ble Members can realise that I am anxious to divest myself of my powers in regard to revenue appeals and revision petitions.

Sir, as I have said, with slight modifications the Bill may be made perfect. There is no need for eliciting public opinion as suggested by Sri J. Mohamed Imam.

Sri K. PATTABHIRAMAN.—Mr. Speaker, on a point of clarification. With reference to the clause wherein you have enhanced the court fees stamp payable on appeal and other petitions, I asked whether you were indirectly seeking to amend the Court Fees Act. I raised two questions for your kind consideration. Will you help me to some extent in regard to that ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—The provisions relating to levy of court fees are not repugnant to the Constitution. Such a practice is prevailing in other States. And even in other enactments you can see such provisions. Therefore, Sir, I am sure that this Bill, after it comes back from the Select Committee, will receive the whole-hearted support of the members of the House.

Mr. SPEAKER.—I will now put the motion. The question is :

> "That the Mysore Board of Revenue Bill, 1954, be taken into consideration."

The motion was adopted.

Motion to refer.

Sri Kadidal MANJAPPA.—Sir, I beg to move.—

> "That the Mysore Board of Revenue Bill, 1954, be referred to a Joint Select Committee of this House and the Legislative Council consisting of a total number of 12 members (8 from this House and 4 from the Legislative Council), that the concurrence of the Legislative Council be obtained therefor and that the following Members of this House, shall be Members of the Joint Select Committee, namely—

Sriyuts.—
T. Mariappa.
A. V. Narasimha Reddy.
B. T. Kemparaj.
V. M. Mascarenhas.
B. Y. Neele Gowda.
M. Linganna.
B. Hutche Gowda.
L. Siddappa."

Mr. SPEAKER.—The question is.–

> "That the Mysore Board of Revenue Bill, 1954, be referred to a Joint Select Committee of this

House and the Legislative Council consisting of a total number of 12 members (8 from this House and 4 from the Legislative Council), that the concurrence of the Legislative Council be obtained therefor and that the following Members of this House shall be Members of the Joint Select Committee namely—

Sriyuts.—

T. Mariappa.
A. V. Narasimha Reddy.
B. T. Kemparaj.
V. M. Mascarenhas.
B. Y. Neele Gowda.
M. Linganna.
B. Hutche Gowda.
L. Siddappa."

The motion was adopted.

MADRAS TENANTS AND RYOTS PROTECTION (MYSORE AMENDMENT) BILL, 1954.

Motion to consider.

Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—Sir, I beg to move :

> " That the Madras Tenants and Ryots Protection (Mysore Amendment) Bill, 1954 be taken into consideration."

It is a very simple measure. There is an Act in force in Bellary. It is known as the Madras Tenants and Ryots Protection Act, 1949. It expired on 7th October 1954. As the Legislature was not in session, we had to issue an Ordinance to extend the duration of the Act up to 7th October 1955. The present Bill is brought before the House to replace this Ordinance. There can be no controversy in regard to this Bill. I am sure it will receive the universal support of this House.

Mr. SPEAKER.—The question is :—

> " That the Madras Tenants and Ryots Protection (Mysore Amendment) Bill, 1954 be taken into consideration.

The motion was adopted.

Mr. SPEAKER.—Clauses 2 and 3. The question is :—

> " That Clauses 2 and 3 stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clauses 2 and 3 were added to the Bill.

Mr. SPEAKER.—Clause 1. The question is :—

> " That Clause 1 stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clause 1 was added to the Bill.

Mr. SPEAKER.-Title and Preamble. The question is :—

> " That the Title and the Preamble stand part of the Bill."

The motion was adopted.

The Title and the Preamble were added to the Bill.

Motion to pass.

Sri Kadidal MANJAPPA.—Sir, I beg to move :—

> " That the Madras Tenants and Ryots Protection (Mysore Amendment) Bill, 1954, be passed."

Mr. SPEAKER.—Motion moved :—

> " That the Madras Tenants and Ryots Protection (Mysore Amendment) Bill, 1954, be passed."

***Sri Mulka GOVINDA REDDY** (Chitaldrug).—I am opposing this Bill. Time and again we have impressed upon the Government on the floor of this House that the Government should not resort to Ordinances whatever may be the merits of the cases. Last year also they tried to rule by Ordinances and the Government should have had forethought about these measures. They should have conducted a survey regarding Acts that are being administered in Bellary and when they are going to expire. All precautions they should take. Instead of that, they simply keep quiet and sleep over matters and on one fine morning when it is brought to their notice that such and such Act expires on such and such day, they issue Ordinances. This sort of

(SRI MULKA GOVINDA REDDY.)

resorting to Ordinances has been criticised rightly by our party and it is for this reason that the Government should not resort to Ordinances. For this reason I am opposing this motion.

Sri Kadidal MANJAPPA.—In emergent circumstances Government has been given the power to issue Ordinances. In a case like this I would resort to Ordinance without hesitation, because it is a case where we can help the ryots. The Act is in force in Bellary from 1949. The Ordinance is to the effect that the life of the Act may be extended for a further period up to 7th October 1954. I do not think that the makers of the Constitution did not envisage such cases. They did envisage such cases and have provided for them. In extraordinary cases Government should necessarily have such powers in the interest of the general public.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK (Molakalmuru).—More than that, Sir, the Assembly met on the 11th of this month. On 7th the Act in force in Bellary expired. So it was necessary for the Government to pass the Ordinance on the 5th so that no law may be kept in abeyance. Therefore it was necessary to promulgate the Ordinance on 5th October 1954 and as soon as the House met they have placed a Bill before this House. So there is no delay whatsoever of any kind.

Mr. SPEAKER.—The question is:—

> "That the Madras Tenants and Ryots Protection (Mysore Amendment) Bill, 1954, be passed."

The motion was adopted.

Mr. SPEAKER.— The House will now adjourn for lunch and meet at 3-30.

The House adjourned for Lunch at Forty-five Minutes past Two of the Clock and reassembled at Thirty Minutes past Three of the Clock.

[MR. SPEAKER in the Chair.]

MYSORE TENANCY (SECOND AMENDMENT) BILL, 1954.

Motion to consider.

Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—Sir, I beg to move :

> "That the Mysore Tenancy (Second Amendment) Bill, 1954 be taken into consideration."

ಸ್ವಾಮಿ, ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್‌ನವರು ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಭೂ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಧ್ಯಾಯವನ್ನೇ ಭೂ ಸುಧಾರಣೆಗಾಗಿ ಮೀಸಲಾಗಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಭೂಮಿಯುಳ್ಳವರು ತಮ್ಮ ಜಮೀನನ್ನು ಗೇಣಿದಾರರಿಗೆ ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಯಾವರೀತಿಯ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಭೂಮಿಯುಳ್ಳವರು ಜಮೀನನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಮಾಲೀಕರಿಗೆ ಒಂದು ಹಿಡುವಳಿಯ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ ಆ ಪರಮಾವಧಿಯ ಮೇಲಿರತಕ್ಕ ಜಮೀನನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಭೂ ಸುಧಾರಣೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಭೂ ಸುಧಾರಣೆಗಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಕೆಲವು ಜನ ಸಚಿವರುಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಕೂಡ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಭೂ ಸುಧಾರಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೆ ಕೆಲವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಪರ್ಸನಲ್ ಮತ್ತು ಮಿಸಲೇನಿಯಸ್ ಇನಾಂಗಳ ರದ್ದಿಯಾತಿ ಬಗ್ಗೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದ ಬಿಲ್ಲು ಶಾಸನ ಸಭೆಗಳ ಮಂಜೂರಾತಿಯನ್ನು ಪಡೆದು ಅದಕ್ಕೆ ರಾಷ್ಟ್ರಾಧ್ಯಕ್ಷರ ಒಪ್ಪಿಗೆ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇನಾಂ ರದ್ದಿಯಾತಿ ಬಿಲ್ಲು ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಸಮಿತಿಗೆ ಹೋಗಿತ್ತು. ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಸಮಿತಿಯ ವರದಿಯನ್ನು ಸಭೆಗೆ ಈ ದಿವಸ ಒಪ್ಪಿಸಿದ್ದೇನೆ. 1952ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಗೇಣಿದಾರರ ಕಾನೂನು ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಆ ಗೇಣಿದಾರರ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ರೈತರ ಹಿತ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಕೆಲವು ನಿಯಮಗಳು ಅಡಕವಾಗಿವೆ. ಗೇಣಿದಾರರಿಗೆ ಇರತಕ್ಕ ನಿಯಮಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಗೇಣಿ ಅವಧಿ 5 ವರ್ಷಗಳಿರತಕ್ಕದ್ದೆಂದು ವಿಧಾಯಕವಾಗಿದೆ. ಗೇಣಿ ಕಾನೂನನ್ನು ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡತಕ್ಕವರು ಅಮಲ್ದಾರರು ಎಂದು ವಿಧಾಯಕವಾಗಿದೆ. ಪರಮಾವಧಿ ಬೆಳೆದ ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಧಭಾಗಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಗೇಣಿ ಇರಕೂಡದೆಂದು ವಿಧಾಯಕವಾಗಿದೆ. ಕಳೆದ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಅಥವಾ ಒಂದೂವರೆ ವರ್ಷದಿಂದ ಗೇಣಿದಾರರ ಕಾನೂನು ಸಂಸ್ಥಾನದಾದ್ಯಂತ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಈ ಒಂದು ಅಥವಾ ಒಂದೂವರೆ ವರ್ಷದಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ ಅನುಭವದಲ್ಲಿ ಈಗಿರತಕ್ಕ ಗೇಣಿ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಬದಲಾವಣೆಯಾಗತಕ್ಕದ್ದು ಸೂಕ್ತ ಎಂದು ವ್ಯಕ್ತವಾಯಿತು. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ

ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿರತಕ್ಕ ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಗಮನಕ್ಕೆ ವಿವರವಾಗಿ ತರತಕ್ಕದ್ದು ಅಗತ್ಯವೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ. ನಾನಾಗಲೆ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಹಾಗೆ ಈಗಿರುವ ಗೇಣಿದಾರರ ಶಾಸನದ ಪ್ರಕಾರ ಗೇಣಿಯ ಅವಧಿ 5 ವರ್ಷವಿತ್ತು. ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಗೇಣಿ ಅವಧಿ ಹತ್ತುವರ್ಷಗಳಿರತಕ್ಕದ್ದೆಂದು ಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಈಗ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಬೆಳೆದ ಎಲ್ಲಾ ಫಸಲುಗಳಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಭಾಗಕ್ಕಿಂತ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿರದೆ ಗೇಣಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ವಿಧಾಯಕವಾಗಿದೆ. ಈ ತಿದ್ದುಪಾಟು ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತಂದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಭಾಗ ಕೊಡುವುದು, ಅರ್ಧಕ್ಕೆ ಜಾಸ್ತಿ ಗೇಣಿ ಇರಕೂಡದು ಎಂದು ವಿಧಾಯಕವಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ಅಂಶವೆಂದರೆ, ಭೂಮಾಲೀಕರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ರೈತರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಪರ್ಮಿಸಿಬಲ್ ಹೋಲ್ಡಿಂಗ್ ಎಂದು ಅವರ ಹಿಡುವಳಿಯ ಪರಮಾವಧಿಯನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದು. ಪರ್ಮಿಸಿಬಲ್ ಹೋಲ್ಡಿಂಗ್ ಎಂದಿರುವುದನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಟ್ಯಾಂಡರ್ಡ್ ಎಕರ್ ಎಂದು ಒಂದು ಕೃತಕ ಎಕರೆಯನ್ನು ನಾವು ಗೊತ್ತುಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಸ್ಟ್ಯಾಂಡರ್ಡ್ ಎಕರ್ ಅಂದರೆ 8 ಪಲ್ಲ ಬತ್ತ ಅಥವಾ 8 ಪಲ್ಲ ರಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವ ಪ್ರದೇಶ ಎಂದು ಈ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಿವರಣೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಸ್ಟ್ಯಾಂಡರ್ಡ್ ಎಕರೆ ಸಂಸ್ಥಾನದಾದ್ಯಂತವೂ ಒಂದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈ ಸ್ಟ್ಯಾಂಡರ್ಡ್ ಎಕರೆಯ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಆಯಾ ಸ್ಥಳ ಮತ್ತು ಜಮೀನಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಹೊಂದುತ್ತದೆ. 25 ಸ್ಟ್ಯಾಂಡರ್ಡ್ ಎಕರೆ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಪರ್ಮಿಸಿಬಲ್ ಹೋಲ್ಡಿಂಗ್ ಎಂದು ಇದರಲ್ಲಿ ವಿಧಾಯಕ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ 25 ಸ್ಟ್ಯಾಂಡರ್ಡ್ ಎಕರೆ, ಒಂದು ಕುಟುಂಬವಿದ್ದರೆ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೂ ಕೂಡ 25 ಎಕರೆಗಳಂತೆ ಲೆಕ್ಕಹಾಕಿ 100 ಎಕರೆಗಳವರೆಗೆ ಪರ್ಮಿಸಿಬಲ್ ಹೋಲ್ಡಿಂಗ್ ನಿರ್ಧರ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಭೂಮಾಲೀಕರು ಈ ಪರ್ಮಿಸಿಬಲ್ ಹೋಲ್ಡಿಂಗ್ ಇದೆಯೆಲ್ಲಾ ಅದರ ವಿಸ್ತೀರ್ಣಕ್ಕಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಜಮೀನನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು ಅದನ್ನು ಗೇಣಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಪರ್ಮಿಸಿಬಲ್ ಹೋಲ್ಡಿಂಗ್‌ಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಇರುವ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ರೈತರು ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವರು ಇಷ್ಟಪಟ್ಟರೆ ಅವರು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಬೇಕು. ಆ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿ ಮಾಲೀಕರಿಗೆ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟು ಮಾಲೀಕರಿಗೂ ರೈತರಿಗೂ ಕ್ರಯದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಂದ ಬಾರದೇಯಿದ್ದರೆ ಕ್ರಯದ ಮೊಬಲಗಿಷ್ಟು ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವವರು ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರು. ಇದನ್ನು ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಬೆಲೆ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರು ನಿಗದಿಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಒಂದುವೇಳೆ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರು ಕೊಟ್ಟ ತೀರ್ಪಿನಮೇಲೆ ಅಪೀಲು ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಜಡ್ಜ್ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಅಪೀಲು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ.

ಈಗಿರತಕ್ಕ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಗೇಣಿ ವಿವಾದಗಳನ್ನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡತಕ್ಕವರು ಅಮಲ್ದಾರರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಗೇಣಿ ಕಾನೂನು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಷ್ಟ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇನ್ನುಮುಂದೆ ಈ ಗೇಣಿ ವಿವಾದವನ್ನು ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಎಂದು ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಅಂಶವೇನೆಂದರೆ, 1951ನೆಯ ಇಸವಿಯ ಹಿಂದೆ 9 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಅವಿಚ್ಛಿನ್ನವಾಗಿ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುವ ರೈತರನ್ನು ಪ್ರೊಟೆಕ್ಟೆಡ್ ಟೆನೆಂಟ್ಸ್ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ; ಅಂದರೆ ರಕ್ಷಣೆ ಪಡೆದ ರೈತರು ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಕೆಲವು ವಿಶೇಷ ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಅಂಥ ರೈತರನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬಿಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮಾಲೀಕರಿಗೆ ಹಕ್ಕಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದುವೇಳೆ ಮಾಲೀಕರಿಗೆ ಪರ್ಮಿಸಿಬಲ್ ಹೋಲ್ಡಿಂಗ್‌ಗಿಂತ ಕಡಮೆ ಜಮೀನಿದ್ದಾಗ ಮಾತ್ರ ಅಂಥ ರೈತರಿಂದ ಜಮೀನನ್ನು ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಉಳಿದ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅವರಿಂದ ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಈಗಿರತಕ್ಕ ಕಾನೂನಿನ ಪ್ರಕಾರ ಯಾವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲೇ ಆಗಲಿ ಮಾಲೀಕರು 5 ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ ಜಮೀನನ್ನು ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರ ಹೊಂದಿಲ್ಲ. ಈಗ ತಂದಿರತಕ್ಕ ಮಸೂದೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಲೀಕರಿಗೆ ಬೇರೆಯಾವುದೂ ವರಮಾನವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹಕ್ಕು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಅಂದರೆ, ಅವರಿಗೆ permissible limitಗಿಂತ ಕಡಮೆ ಜಮೀನು ಇದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಅದು ಸಾಧ್ಯ. ಈ ರಕ್ಷಣೆ ಹೊಂದಿದ ಗೇಣಿದಾರರು ವಂಶಪಾರಂಪರ್ಯವಾಗಿ ಜಮೀನು ಅನುಭವಿಸತಕ್ಕ ಹಕ್ಕನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಷರತ್ತುಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು ಈ ಹಕ್ಕುಗಳು ಅವನಿಗೆ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ತನ್ನ ಗೇಣಿ ಹಕ್ಕನ್ನು ಪರಭಾರೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಜಮೀನು ನಾದುರಸ್ತು ಮಾಡತಕ್ಕ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ನಾದುರಸ್ತು ಮಾಡಿದರೆ, ಪರಭಾರೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಗೇಣಿ ಸಲೀಸಾಗಿ ಕೊಡದೇ ಇದ್ದರೆ, ಯಾವ ಜಮೀನ್ದಾರನಿಗಾದರೂ ತನ್ನ ಜಮೀನನ್ನು ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಹಕ್ಕುಬರುತ್ತದೆ. ಕೆಲವರು ನನ್ನೊಡನೆ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಗೇಣಿದಾರರಿಗೆ ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯ ಹಂಚಿಕೆಯಿಂದ ಪರಮಾವಧಿಯನ್ನು ಕೂಡ ಗೊತ್ತುಮಾಡಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಪ್ರತಿಭೆಯಾಗಲಿ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯಾಗಲಿ ಇಲ್ಲ. ಉಳಿದ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇಂಥ ಗೇಣಿ ಶಾಸನ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಬೊಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಗೇಣಿದಾರರ ಕಾನೂನು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಆರು ವರ್ಷಗಳಕಾಲ ನಾಲಾ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಿದವರನ್ನು protected tenants ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಒಂಭತ್ತು ವರ್ಷಗಳೆಂದು ನಾವು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಬೊಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಲೀಕರಿಗೆ ಪರಮಾವಧಿ ಐವತ್ತು ಎಕರೆ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಜಮೀನು ಮಾಲೀಕರಿಗಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಹೈದರಾಬಾದಿನಲ್ಲಿ family holdings ಎಂದು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿಯೂ protected tenants ಎಂಬವವರನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಆರು ವರ್ಷಗಳಕಾಲ ಅವಿಚ್ಛಿನ್ನವಾಗಿ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಿದ ರೈತರು, ರಕ್ಷಣೆ ಹೊಂದಿದ ರೈತರು ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ರಕ್ಷಣೆ ಹೊಂದಿದ ರೈತರು ಜಮೀನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರ ಹೈದರಾಬಾದಿನಲ್ಲಿಯೂ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ, ಹೈದರಾ

(SRI KADIDAL MANJAPPA.)

ಬಾದಿನಲ್ಲಿ family holdings ಎಂದು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದರ ಪರಮಾವಧಿ ಹೀಗಿದೆ.

The family holdings in Hyderabad are as follows.—

Wet land single crop each year	... 6 acres
All others	... 9 ,,
Dry land first class soil	... 24 ,,
All other cases	... 36 ,,

ಇತರ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಹಿಡುವಳಿ ಪರಮಾವಧಿಯನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಟ್ರಾವಂಕೂರ್-ಕೊಚಿನ್‌ನಲ್ಲಿ ಗೇಣಿದಾರರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಪರಮಾವಧಿಯನ್ನು ಇನ್ನೂ ಗೊತ್ತುಮಾಡಿಲ್ಲ ಅಲ್ಲಿ ಮಾಲೀಕರಿಗೆ ಪರಮಾವಧಿ ಗೊತ್ತುಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಬಿಲ್ಲು ತಯಾರುಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿಯ ಕೆಲವು clauseಗಳನ್ನು ಓದುವುದು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕ್ (ಮೊಳಕಾಲ್ಮೂರು).—ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಯಾಕೆ ಓದುತ್ತೀರಿ ? ಅಲ್ಲಿಯ legislature ಒಪ್ಪಿ ಅದನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿ ಕಾನೂನು ಕಡತಕ್ಕೇರಿಸಿದ್ದರೆ ಆಗ ತಾವು ತಿಳಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತ. ಹಾಗಿಲ್ಲದೆ ಆ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಓದುವುದು ಸೂಕ್ತವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಉದ್ದೇಶ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ತಮಗೆ ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಓದುತ್ತೇನೆ.

(Several members rose.)

Mr. SPEAKER.—Order, order.

Sri M. CHIKKALINGIAH (Malavalli—Scheduled Castes).—There is nothing wrong in giving certain piece of information though it may not be an Act passed.

Sri B. HUTCHE GOWDA (Turuvekere).—It is not the Government's intention, is it not ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಹೌದು ಅಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ನಿಯಮ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದಾರೆ:

> "No person either by himself or through any member of his family...shall possess as owner or tenant lands in the State of Travancore-Cochin exceeding in the aggregate the following limits, namely,

Double crop land	... 15 acres
Single crop land	... 22½ ,,
Cocoanut garden	... 15 ,,
Peramboka	... 32 ,,

Sri J. MOHAMED IMAM (Jagalur).—Is it what the Socialist Government did or the Congress Government ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—It is still in the stage of a Bill.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿ. ಬಸಪ್ಪ (Tarikere).—ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಇರುವ ಜಮೀನನ್ನು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಇರುವುದನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

Sri T. MARIAPPA (Mysore City—North).—May I request the Hon'ble the Minister for Revenue, that when he quotes from a similar measure in Travancore-Cochin, he may kindly place all the circumstances obtaining in that State for the consideration of the House, because Travancore-Cochin is a peculiar State where the density of population is the highest. I had an opportunity of examining all these measures very recently. There are 3 regions where the density of population varies very widely. The pressure on land is the greatest and distribution also is highly limited, especially in the coastal belt that pertains to a strip between the Western Ghats and the sea; the entire portion is scattered on that strip and the pressure on land is so great there that it bears no comparison to conditions prevailing here. True, there are other difficulties also, such as the system of inheritance prevailing there which is entirely different from that here.

Mr. SPEAKER.—You cannot go on arguing about that now.

Sri T. MARIAPPA.—I want him to give us facts so that the House can compare similar measures.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಶ್ರೀ ಮರಿಯಪ್ಪನವರು ಸಂಕ್ಷೇಪವಾಗಿ ಟ್ರಾವಂಕೂರ್—ಕೊಚಿನ್ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ವಿವರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟರು. ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಯ ಜಮೀನು ಮೇಲೆ ಒತ್ತಡ—ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಅಲ್ಲಿಯದನ್ನು ಮಾದರಿಯಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬಾಕಿ ಕಡೆ ಸಹ ಜಮೀನ್ದಾರರ ವಿಚಾರದಲ್ಲ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದೆ, ಅಷ್ಟೇ. ಬೊಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಟೆನೆನ್ಸಿ ಕಾನೂನು ಇದೆ. ನಾವು permissible holdings ಏನು ನಿಗದಿಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆಯೋ ಅದು ಅಲ್ಲಿ 1948 ರಿಂದ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ 50 ಎಕರೆಗಳಿಗೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಜಮೀನು ಮಾಲೀಕರಿಗೆ ಇದ್ದರೆ, ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ರೈತರಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ನಾವು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಒತ್ತಾಯವನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ವಿಮರ್ಶೆಮಾಡಿ ಇಲ್ಲಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಒಂದು ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ 100 ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ಜಮೀನು ಇದ್ದರೆ ಸಾಕು ಎಂದು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಕೆಲವರು ನನ್ನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು standard acre ನಿಗದಿಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆ ರೀತಿ ನಿಗದಿಮಾಡಲು ಬೇಕಾದ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು

ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿಲ್ಲ; ಆದುದರಿಂದ ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಿದೆ. ಆದರೂ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತಾವೆಲ್ಲರೂ ಯಾವರೀತಿ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡೋಣ. ವಿಸ್ತೀರ್ಣದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಭೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಹೇಗೋ ಹಾಗೆ ಮಾರ್ಪಡಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಯೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಭೂ ಮಾಲೀಕರು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಲು ಚೈತನ್ಯವಿರುವಷ್ಟು ಜಮೀನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಲು ಶಕ್ತಿ ಇರಬೇಕೆಂಬುದು ಮಸೂದೆಯ ಉದ್ದೇಶ. Permissible holdings ನಿಗದಿಯಾದಮೇಲೆ ಅದು ಎಷ್ಟಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಮಾಲೀಕರು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಆದರೆ protected tenants ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ರಕ್ಷಣೆ ಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ಜಮೀನ್ದಾರರಿಗೆ permissible holdings ಪೈಕಿ ಕಾಲು ಭಾಗದ ಜಮೀನಿಗೆ ಕಡಮೆ ಇದ್ದಾಗ ಮಾತ್ರ protected tenants ಗಳಿಂದ ಜಮೀನು ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರಬೇಕೆಂದು ಇದರಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ. (ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆ—ಹೆಗ್ಗಡದೇವನಕೋಟೆ).—ತಾವು ಗೇಣಿದಾರರೋ ಅಥವಾ ಮಾಲೀಕರೋ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Please let him go on. Allow him to continue his arguments. After he finishes, you can ask him.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅದಕ್ಕೂ ಜವಾಬು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನನಗೆ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಜಮೀನು ಯಾವುವೂ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ family ಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಜಮೀನಿದೆ. ಒಂದುವೇಳೆ ನಾನು ಗೇಣಿದಾರನೇ ಆಗಲಿ, ಜಮೀನ್ದಾರನೇ ಆಗಲಿ, ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ತಡ್ಡಿ ಆತಂಕವೂ ಇಲ್ಲ. ಇಬ್ಬರ ಕಷ್ಟವನ್ನೂ ನಾನು ಅರಿತುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಈ ವಿಧವಾದ ಕಾನೂನು ಬಾಕಿ ಕಡೆ ಇದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಪರಮಾವಧಿ ಹಿಡುವಳಿ ನಿಗದಿಮಾಡುವುದು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದುದಲ್ಲ. ಮಾಲೀಕರಿಗೂ ಮತ್ತು ಗೇಣಿದಾರರಿಗೂ ಇರತಕ್ಕ ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸತಕ್ಕ ವಿಧಾನ ಇದರಲ್ಲಿ ನಮೂದಿತವಾಗಿದೆ, ಇದು ಅಗತ್ಯ ಎಂದು ನಾನು ಮನವಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ರೀತಿ ಇರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ರಾಜ್ಯಾಂಗಕ್ಕಾಗಲಿ ಕಾನೂನಿಗಾಗಲಿ ವಿರುದ್ಧವಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿನ ತೀರ್ಮಾನ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಯೇನಾದರೂ ಬಂದರೆ ಆಗ ಆ ತೀರ್ಪನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ಕೆಲವರು ಇನಾಂ ಬಿಲ್ಲು ತಂದಾಗ ಎಲ್ಲಾ ಭೂ ಮಾಲೀಕರಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುವಂತೆ ಬಿಲ್ಲು ತನ್ನಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. Personal Inam Bill ತಂದಾಗ, Religious Inams ಏಕೆ ಕೈಬಿಟ್ಟಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಒಂದು Comprehensive Land Reforms ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದು ವೇದ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಇದು ಸರ್ವಸಮ್ಮತವಾಗಿರುವಂತೆ ಇದನ್ನು ತಂದಿದೆ.

4 P.M.

Mr. SPEAKER.—I request Hon'ble Members to allow the Hon'ble Minister to go on with the Bill. Everybody will have an opportunity to express his views before the House. If necessary, it will be before them for weeks.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಆದ್ದರಿಂಧ ಈ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ಸಾರಿ ಎಲ್ಲಾ ವಿಧವಾದ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುವಂತೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಭೂ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕಾದರೆ ಬಹಳ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ, ಕ್ರಮೇಣ, ತರಬೇಕೇ ಹೊರತು ಒಂದೇ ಸಾರಿ ಎಲ್ಲಾ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನೂ ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವ ನೀತಿ ಸರಿಯಾದದ್ದಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ಬಹಳ ಸಾಧುವಾದ ಒಂದು ಮಸೂದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಬೊಂಬಾಯಿನ ಹಾಗೆ 50 ಎಕರೆ ಇಲ್ಲ. ಅಥವಾ ತಿರುವಾಂಕೂರು ಕೊಚ್ಚಿನ್‌ನಂತೆ 15 ಎಕರೆ ಇಲ್ಲ. ಹೈದರಾಬಾದಿನಲ್ಲಿ 25 ಎಕರೆ ಇರುವಂತೆ 25 ಎಕರೆ ಇಲ್ಲ. ಇಷ್ಟಾಗಿ ಎಂಟು ಪಲ್ಲಾ ರಾಗಿ ಅಥವಾ ಎಂಟು ಪಲ್ಲಾ ಭತ್ತ ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಸ್ಟ್ಯಾಂಡರ್ಡ್ ಎಕರ್ ಎಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರನೇಕರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವಂತೆ ಒಂದು ಎಕರೆ ಖುಷ್ಕಿ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಮೂರು ಪಲ್ಲ ರಾಗಿ ಬೆಳೆಯಬಹುದು. ಒಂದು ಸ್ಟ್ಯಾಂಡರ್ಡ್ ಎಕರ್ ಎಂದರೆ 100 ಎಕರೆ ಖುಷ್ಕಿ ಜಮೀನು ಆಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕ್.—ಟೆನೆಂಟ್ಸ್‌ಗೆ ಬಹಳ ಪ್ರಯೋಜನ ತಾನೆ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಟೆನೆಟ್ಸ್‌ಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಮಾತನಾಡುವುದು ಒಂದು ವಿಧವಾದ ವಾದಸರಣಿ; ಅದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ಭತ್ತ ಬೆಳೆಯುತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆ ಇದೆ ಎಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಎಂಟು ಪಲ್ಲಾ ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ಟ್ಯಾಂಡರ್ಡ್ ಎಕರ್ ಎಂದು ಅನ್ವಯಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಬಹುಶಃ ಚಾನಲ್ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ ಎರಡು ಸ್ಟ್ಯಾಂಡರ್ಡ್ ಎಕರ್ ಆಗಬಹುದು ; 2½ ಸ್ಟ್ಯಾಂಡರ್ಡ್ ಎಕರ್ ಆಗಬಹುದು. ಅವರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾದರೆ ಸರಿಪಡಿಸೋಣ. ಹೆಚ್ಚು ಕಮ್ಮಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಇದ್ದರೆ ಮಾಡೋಣ. ಹೆಚ್ಚು ಕಮ್ಮಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಇಲ್ಲ. ಕೆಲವರು ಮಹನೀಯರು ಇದು ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿಯಾಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. 100 ಸ್ಟ್ಯಾಂಡರ್ಡ್ ಎಕರ್ ಒಬ್ಬ ಜಮೀನ್ದಾರನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಎಷ್ಟು ಜಮೀನು ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಎಂದು ವಾದ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. 100 ಎಕರೆಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಇರತಕ್ಕ ಜಮೀನ್ದಾರರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದರೆ ಒಟ್ಟು 5-6 ಸಾವಿರ ಜನ ನೂರು ಎಕರೆಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಹಿಡುವಳಿ ಇರತಕ್ಕವರು ಇರಬಹುದು. ಮನುಷ್ಯ ತನಗೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ವ್ಯಥೆಪಡುವುದಕ್ಕಿಂತ—ಶ್ರೀ ಮಾನ್ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಐಯ್ಯಂಗಾರ್ಯರಿಗೆ ಇದೆ, ನನ್ನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ವ್ಯಥೆಪಡುವವರೇ ಜಾಸ್ತಿ—ಇದ್ದದ್ದರಲ್ಲಿ ತೃಪ್ತಿಪಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಆದರೆ ಹಾಗೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಮಾನವ ಸ್ವಭಾವ, ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ಇದೆ, ನನ್ನಲ್ಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ದುಃಖ ಪಡುವವರೇ ಜಾಸ್ತಿ. ಆ ಮಾನಸಿಕ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಇಂಥ ಒಂದು ಮಸೂದೆ ಅಗತ್ಯ. ಈಗ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಸಂಬಳ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇರಬಹುದು.

(ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.)

ಅವರ ಸಂಬಳಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಡಮೆಮಾಡಿ ದುಡ್ಡು ಉಳಿಸಿದರೂ ಕೂಡ ಕೇವಲ ಕೆಲವು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮಿಗಬಹುದು. ಆದರೆ ಯಾವ ಒಂದು psychological atmosphere ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಅದು ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು. ಆ psychological atmosphere ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಅಗತ್ಯ ಎಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮನವಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದನಂತರ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರ ಗಮನ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಸರಿಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿದೆ. ಸಾಧ್ಯಇರುವಮಟ್ಟಿಗೂ ಕೂಡ ಸರಿಸಮಾನತೆಯ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯ. ಆದರೆ ಈ ಸರಿಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವ ನೆಪದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಎಡರು ತೊಡರು ಉಂಟಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದು. ಕೆಲವರು 'ಏಕೆ ಸ್ವಾಮಿ, ಒಬ್ಬರಿಗೆ 190 ಸ್ಟ್ಯಾಂಡರ್ಡ್ ಎಕರ್ ಎಂದು ತೋರಿಸಲಾಗಿದೆ' ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಇಷ್ಟು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಮಿಲ್ ಮಾಲೀಕರೂ ಬ್ಯಾಂಕರುಗಳೂ ಅಥವಾ ಮನೆಗಳ ಮಾಲೀಕರೂ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಸಾವಿರಾರು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಲಾಭದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹೊಂದತಕ್ಕ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ವ್ಯವಸಾಯದಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿರತಕ್ಕ, ಭೂಮಾಲೀಕರಿಗೂ ಕೂಡ ಅವರಿಗಿರತಕ್ಕ ಜಮೀನಿನಿಂದ ಇದ್ದದ್ದರಲ್ಲಿ ಸುಖವಾಗಿ ಜೀವನ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರಬೇಕು. ಈ ಎರಡು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಅಣ್ಣನಿಗೆ 75 ಎಕರೆ ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ, ತಮ್ಮನಿಗೆ ಏಕೆ ಕೊಡಬೇಕು, ತಂದೆಗೆ ಏಕೆ ಕೊಡಬೇಕು, ಮಗನಿಗೆ ಏಕೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಅವರನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ : ಅಣ್ಣ ಸರ್ಕಾರಿ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಇರಬಹುದು, ತಮ್ಮನೂ ಇರಬಹುದು ; ಅದೇ ರೀತಿ ಅಣ್ಣನೂ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡಬಹುದು,ಮಗನೂ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡಬಹುದು ತಂದೆಯೂ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡಬಹುದು, ಆದ್ದರಿಂದ ಬಾಕಿ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಪ್ರತಿಬಂಧಕ ಅಥವಾ restriction ಇರುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಈ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹಂಚುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಮನವಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಎರಡು ದೃಷ್ಟಿಗಳನ್ನೂ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಮಸೂದೆ ಸರ್ವಸಮರ್ಪಕವಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ನ್ಯೂನತೆಗಳಿರಬಹುದು. ಈ ಸಭೆಯ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಯಾವ ರೀತಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡುತ್ತದೆಯೋ ಆ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಂತೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವರು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು 'ಇದುವರೆಗೂ ಏನೂ ತೊಂದರೆ ಇಲ್ಲದೆ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರ ಜೀವನ ಸಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ ; ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರಿಗೂ ಭೂಮಾಲೀಕರಿಗೂ ಯಾವ ಘರ್ಷಣೆಯೂ ಇಲ್ಲದೆ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ; ಯಾವ ತೊಂದರೆ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದೀರಿ ?' ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಅವರಿಗೆ ನನ್ನ ಉತ್ತರ ಇಷ್ಟೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಮಹಮ್ಮದ್ ಇಮಾಂ (ಜಗಳೂರು).—ಹೇಳಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಹೇಳುತ್ತೇವೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಅದು ಬೇರೆ ಮಾತು. ಆಮೇಲೆ ಅವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡಬಹುದು. ಈಗಲೇ ಹೇಳಬಹುದು ಎಂದು ಅವರೇ ಪ್ರಶ್ನೆಹಾಕಿ ಅವರೇ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸರಿಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. Statement of facts ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟರೆ ಸಾಕು.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗಳು ಬಂದೇ ಬರುತ್ತವೆ, ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾರೂ ಇದ್ದ ಜಮೀನನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಹಿಂಸೆ ಇಲ್ಲದೆ, ಅಹಿಂಸೆಯಿಂದ ರಾಜಕೀಯ ಕ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅಹಿಂಸೆಯಿಂದಲೇ ಆರ್ಥಿಕದ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಕ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದದ್ದು ಅಗತ್ಯ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡದೇ ಇದ್ದರೆ ನಾನಾ ವಿಧವಾದ ತೊಂದರೆ, ಆಂದೋಳನ ಇವುಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ತಪ್ಪಿರಬಹುದು. ಇದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತರಲಾಗಿದೆ. ಇದು ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ಮಸೂದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಸಮಿತಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಬೇಕಾದದ್ದು ಅಗತ್ಯ. ಅದನ್ನು ನಾನು ಈಗಲೇ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಈ ಮಸೂದೆ ಕಾನೂನಾಗಬೇಕಾದದ್ದು ಬಹಳ ಅಗತ್ಯ ಎಂದು ವಿನಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಮಸೂದೆಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಬೆಂಬಲ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ದೇಶದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇಂಥ ಮಸೂದೆ ಬಹಳ ಅಗತ್ಯ ಎಂದು ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕ್ (ಮೊಳಕಾಲ್ಮೂರು).—ಭಾಷಣ ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ ಶ್ರೀ ಮಂಜಪ್ಪನವರು ಕೆಲವು ಸಮಾಚಾರಗಳನ್ನು ಈ ಸಭೆಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೆವು; ಆದರೆ ತಿಳಿಸಲಿಲ್ಲ. ಈಗಲೂ ಕೂಡ ಅವರು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದರೆ ಇದನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಾ ಇತ್ತು. ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಎಷ್ಟು ಹೋಲ್ಡಿಂಗ್‌ಗಳು ಇವೆ; ಟೆನೆಂಟುಗಳು ಎಷ್ಟು ಜನ ಇದ್ದಾರೆ; ಎಷ್ಟು ಜನ ಜಮೀನ್ದಾರರು ಇದ್ದಾರೆ; ಅವರ ಪೈಕಿ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಜಮೀನು ಕೊಟ್ಟು ಕೆಲವು ಭಾಗವನ್ನು ತಾವೇ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವವರು ಎಷ್ಟು ಜನ; Absentee Landlords ಎಷ್ಟು ಜನ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಇದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯ, ಇವು ಏನನ್ನೂ ಹೇಳದೆ 100 ಎಕರೆ ಸ್ಟ್ಯಾಂಡರ್ಡ್ ಎಕರ್ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಹೇಗೆ? ಸಿಂಗಲ್ ಆಗಿದ್ದು 25 ಎಕರೆ ಇರುವವರು ಎಷ್ಟು ಜನ, ಯಾವ ಯಾವ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ, ಯಾರಾರಿಗೆ ಇದು affect ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಅಥವಾ ಈಗ ತಂದಿರತಕ್ಕ ಮಸೂದೆ ಗೇಣಿದಾರರ ಮಸೂದೆಯೋ ? ಭೂಸುಧಾರಣಾ ಮಸೂದೆಯೋ ಎಂಬುದನ್ನೂ ಅವರು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಇದುವರೆಗೂ ನಾವು ಕೇಳಿದ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಭೂಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಹೇಗೆ ಅನ್ನುವ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆ ಎಂದು ಇದರಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಗೇಣಿದಾರರ ಕಾನೂನು 1952ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಒಂದೆರಡು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ಬಂತು.

ಅದೇ ಇಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ :

> “Certain difficulties experienced by landlords and tenants in the working of the Mysore Tenancy Act, 1952, have been brought to notice and it is found necessary to amend the Act. . . .”

ಏನು difficulties ಬಂದವು, ಯಾವಯಾವುದನ್ನು ನಿಮ್ಮ ನೋಟೀಸಿಗೆ ಯಾರುತಂದರು, ಅಂಥಾದ್ದನ್ನು ಪರಿಹಾರಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿ ಯಾವ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದೀರಿ? ಈಗ ಇರುವಹಿಂದಿನ ಆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಂದ difficulties ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದೀರಿ, ಆ ಡಿಫಿಕಲ್ಟೀಸ್ ಯಾವ ಯಾವುವು ಎಂಬುದು ನಮಗೆ ಹೇಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಬೇಕು? ಈ ಹಿಂದೆ ಕೇಳಿದಂತೆ ಎಷ್ಟು ಜನ ಟೆನೆಂಟುಗಳಿದ್ದಾರೆ, ಯಾವ ಯಾವ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಜನ ಇದ್ದಾರೆ, ಯಾವ ಯಾವ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ತಾವಾಗಿ ಕಲ್ಟಿವೇಟ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜನ ಎಷ್ಟು ಜನ ಇದ್ದಾರೆ, ಜಮೀನ್‌ದಾರರಿಗೂ ಮತ್ತು ಟೆನೆಂಟುಗಳಿಗೂ ಇರತಕ್ಕ ಸಂಬಂಧಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯವಾಗುವಂತೆ ತಂದಿದ್ದೀರಾ ಅಥವಾ ತಾನಾಗಿಯೇ ಸಾವಿರಾರು ಎಕರೆಗಳನ್ನು ಹೈರ್ಡ್‌ಲೇಬರ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕಲ್ಟಿವೇಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುತ್ತಾನೊ ಅಂತಹವನಿಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ownership ಎಂದು 100 ಎಕರೆ ಹೋಲ್ಡಿಂಗ್ ನಿಗದಿಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. 500 ಎಕರೆಗಳನ್ನು ಸ್ವಂತವಾಗಿ ಒಬ್ಬ ರೈತ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ; ಯಾರೂ ಗೇಣಿದಾರರು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇದು ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಎಂಬ ಈ ಸಮಾಚಾರ ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಇದರ ಆಧಾರದಮೇಲೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದೇನೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಈ ಸಮಾಚಾರವನ್ನು ಈ ಸಭೆಗೆ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ (ಪಿರಿಯಾಪಟ್ಟಣ).—ತಿರುವಾಂಕೂರು—ಕೊಚ್ಚಿನ್, ಮದರಾಸು ಮತ್ತು ಹೈದರಾಬಾದು ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಎಷ್ಟು, ಹಿಡುವಳಿ ಜಮೀನು ಎಷ್ಟು, tenancy problem ಯಾವ ರೀತಿ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರು ಹೇಳಿದಂಥ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳಿಗೆ ಮಾನ್ಯತೆ ದೊರೆಯುತ್ತದೆಯೇ ವಿನಾ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಮಹಮ್ಮದ್ ಇಮಾಂ.—ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ತರಹವಾದ ಹೋಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್ ಇವೆ? ಐದು ಅಥವಾ ಹತ್ತು ಎಕರೆ ಇರುವ ಹೋಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್ ಎಷ್ಟು? ಐವತ್ತು ಎಕರೆಯವರೆಗೆ, ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ಎಕರೆ ವರೆಗೆ, ನೂರು ಎಕರೆ ಮತ್ತು 300 ಎಕರೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಇರುವ ಹೋಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್ ಎಷ್ಟಿವೆ? ಟೆನೆನ್ಸಿ ಆಕ್ಟ್ ಅನ್ವಯಿಸಿದನಂತರ ಎಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಜಮೀನು ರಿಲೀಸ್ ಆಗಿದೆ? ಪರ್ಮಿಸಿಬಲ್ ಹೋಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್ ಎಷ್ಟು ಮಾಡಬಹುದು? ಮದರಾಸಿನಲ್ಲಿರುವ ಹಾಗೆ ಜಮೀಂದಾರಿಯಂಥ ದೊಡ್ಡ ಎಸ್ಟೇಟ್ ಏನಾದರೂ ಇದೆಯೆ, ಇದ್ದರೆ ಎಷ್ಟು ನಮ್ಮಲ್ಲಿದೆ? How many families can be settled ? The percentage of tenants that have been cultivating permissive holding—ಎಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಪರ್ಸನಲ್ಲಾಗಿ ವ್ಯವಸಾಯಮಾಡಿದರೆ ಎಷ್ಟು ಎಕರೆ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಬಹುದು? Another most important question is about joint family. ಹಿಂದೂ, ಲಾ ಪ್ರಕಾರ ಜಾಯಿಂಟ್ ಫ್ಯಾಮಿಲಿಯಿಲ್ಲದೆ ಪರ್ಸನಲ್ಲಾಗಿ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ? I am governed by Mohamedan law and Sri Mascarenhas is governed by Christian law. ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಜಾಯಿಂಟ್ ಫ್ಯಾಮಿಲಿ ಪದ್ಧತಿಯಿಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಯಾವ ರೀತಿ ಈ ಕಾನೂನು ಅನ್ವಯಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ? ಇಷ್ಟು ಸಮಾಚಾರ ತಿಳಿಸಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಶ್ರೀ ವೈ. ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯ (ಕಡೂರು).—ಅಡಕೆ, ತೆಂಗು ಇರುವ ತೋಟಗಳಿದ್ದರೆ, ಹುರುಳಿ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಸರ್ವೆಗಿಡ ಬೆಳೆಸಿದ್ದರೆ ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಇದರಿಂದ ಧಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ (ತುರುವೇಕೆರೆ).—ಶ್ರೀ ಗುಂಡಪ್ಪಗೌಡರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ನೇಮಕವಾಗಿದ್ದ ಸಮಿತಿಯವರು ತಮ್ಮ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಅಂಕಿ ಅಂಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಸುಮಾರು ಆರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಒದಗಿಸಿದ್ದು. ಈಚೆಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಅಂಕಿ ಅಂಶ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಈ ದಿವಸದವರೆಗೆ ಇರುವ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸುರಿಮಳೆಯೇ ಬಂದಿದೆ. ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಗೇಣಿದಾರರ ಸಂಖ್ಯೆಯೆಷ್ಟು, ಶೇಕಡಾವಾರು ಎಷ್ಟು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾಳೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರೆಷರ್ ಆಫ್ ಪಾಪ್ಯುಲೇಷನ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬೊಂಬಾಯಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೂ ಇಲ್ಲಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಬೊಂಬಾಯಿನ ಅಂಕಿ ಅಂಶ ನಾವೀಗ ಶೇಖರಿಸಬೇಕು. ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಡುತ್ತೇನೆ. ಹೋಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಸೆನ್ಸಸ್ ವರದಿಯ ಅಂಕಿ ಅಂಶ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಆಮೇಲೆ ಈ ಮಸೂದೆ ಭೂಸುಧಾರಣೆ ಮಸೂದೆಯೇ ಅಥವಾ ಗೇಣಿದಾರರ ಕಾನೂನೇ ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಭೂಸುಧಾರಣೆಯಾಗಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಲಾಷೆಯಿರುವಾಗ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ಯಾವ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಮಸೂದೆ ಬಂದರೆ ಏನು? ಕಾನೂನಿಗನುಸಾರವಾಗಿದ್ದರೆ ಸರಿ, ರಾಜ್ಯಾಂಗಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿದ್ದರೆ ಸರಿ. ಈ ಮಸೂದೆ ಕಾನೂನಿಗನುಸಾರವಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಾಂಗಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿಯೂ ಇದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಬಾಕಿ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲೂ ಇಂತಹ ಕಾನೂನುಗಳು ಈಗ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿವೆ. ಬೊಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಒಪ್ಪುವುದಾದರೆ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇಕೆ? ಎಷ್ಟೋ ಜನ ರೈತರಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 25 ಅಥವಾ 30 ಸಾವಿರ ಜನರಿಗೆ ಸಹಾಯವಾಗಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕ್.—ಶ್ರೀ ಗುಂಡಪ್ಪಗೌಡರ ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ 12 ಲಕ್ಷ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಹೋಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್ ಇವೆ ಮತ್ತು 15 ಸಾವಿರ ಜನ ಟೆನೆಂಟ್ಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗಿರುವಾಗ 25 ಸಾವಿರ ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂತು? ಈಗ ಆರು ವರ್ಷಗಳ ಮೇಲೆ ಏನಾಗಿದೆಯೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಜಮೀನು ಯಾರಾರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟಿದೆಯೆಂಬುದೂ ತಿಳಿಯದು.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅಂತೂ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಂಕಿಯ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ಬೇಡ; ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಸರಿಯಾದ ಅಂಶ ತಿಳಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸಯ್ಯಂಗಾರ್ (ಟಿ.-ನರಸೀಪುರ).—10 ಸಾವಿರ ಜನ ಕೂಡ ಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಪರ್ಮಿಸಿಬಲ್ ಹೋಲ್ಡಿಂಗ್ ಮೇಲೆ ಇರುವವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅಪೇಕ್ಷ್ಯಾಗುವುದು. ಅಂಥ ರೈತರೆಷ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಹೇಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಗೇಣಿದಾರರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಥಾನದಾದ್ಯಂತ ಗೇಣಿ ಕಾನೂನು ಜಾರಿಯಲ್ಲದೆ, ಗೇಣಿವಿವಾದ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಯಾವ ಕಾನೂನು ಮಾಡಬೇಕಾದರೂ ಆ ಕಾನೂನಿನಿಂದ ಪ್ರತಿಫಲ ಹೊಂದುವವರನ್ನು ಅಥವಾ ಆ ಕಾನೂನಿನಿಂದ ತೊಂದರೆಪಡುವವರನ್ನು ಲೆಕ್ಕಮಾಡಿ ಕಾನೂನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೌಸ್ ರೆಂಟ್ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿದಾಗ ಎಷ್ಟು ಮನೆಗಳಿವೆ, ಎಷ್ಟು ಜನ ಬಾಡಿಗೆ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಶೇಖರಿಸಿ ನಂತರ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಶಾಸನ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡಲಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ಮುಲ್ಕ ಗೋವಿಂದರೆಡ್ಡಿಯವರು ಈಗ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ, ಉಳುವವನಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಉಳುವವನು ಸಾಧ್ಯವಾದಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಾಲೀಕನಾಗಿರಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ತಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪುತ್ತೀರಿ. ಆ ನೀತಿ ಅನುಸರಿಸಿ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನಿಡಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ಕಂದಾಯದ ಖಾತೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆಯನ್ನಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲದ ಹಿಂದೆ ಅವರು ಹೊಸದಾಗಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದಾಗ ಗೇಣೀದಾರರ ಕಾನೂನಿಗೆ ಮೊದಲನೆಯ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿದರು. ಆಗ ಒಂದೆರಡು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ಮೊದಲು ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈಗ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಕಾನೂನಿಗೆ ಅಂಕಿ ಅಂಶ ಕೇಳಿದೆ. ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಒದಗಿಸುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಈ ಕಾನೂನು ವಿಷಯ ಮೊದಲು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದಾಗ ತಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಡಿಸಿಷನ್ ಆಗಿರುವುದಿದೆ, ಇದು ಯಾವ ಫಂಡಮೆಂಟಲ್ ರೈಟ್ಸ್‌ಗೂ ತೊಂದರೆಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ಆದ್ದರಿಂದ ತಂದಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಅಪ್ಪಣೆಕೊಟ್ಟರು. ಇದರಲ್ಲಿ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ತರಹ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಒಂದರಲ್ಲೇ ಸೇರಿಸಿ ಒಂದು ಕಾನೂನು ತಂದಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಗೇಣೀದಾರರ ಕಾನೂನಿಗೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತರುವುದರ ಮೂಲಕ ಭೂಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ನಾವು ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತೇವೆಂದು ನಾನಂತೂ ಇದುವರೆಗೂ ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಕೇಳಿರಲಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅವರು ಹೆಚ್ಚಾದ ಹಕ್ಕು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಬೊಂಬಾಯಿ ಮತ್ತು ಹೈದರಾಬಾದು ಈ ಎರಡು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಈ ರೀತಿಯಿದೆ, ತಿರುವಾಂಕೂರು-ಕೊಚಿನ್‌ನಲ್ಲಿ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಇಂಡಿಯಾದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೆಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಿವೆ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಅವರು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ತಿರುವಾಂಕೂರಿನಲ್ಲಿ ಈಗ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಟ್ಟಿರುವುದು ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ಬಿಲ್ಲು.

ಈಗ "ಉದ್ದೇಶಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರಣಗಳ ವಿವರ" ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೋ ಅಲ್ಲಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಆಕ್ಟನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದು ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಡೆಯಿಸುವ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ನ್ಯೂನತೆಗಳು ಕಂಡು ಬಂದಿವೆ. ಅವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲು ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

4-30 P.M.

ಒಬ್ಬ tenant ಗೆ tenancy period ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಐದು ವರ್ಷಗಳೆಂದು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಆ ಅವಧಿ ಮುಗಿಯುವವರೆಗೂ ಸುಮ್ಮನಿದ್ದು ಅದರಿಂದೇನಾದರೂ ತೊಂದರೆ ಇದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಅನಂತರ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಿದೆ. ಅದು ಬಿಟ್ಟು ಒಂದೆರಡು ವರ್ಷದ ಅವಧಿ ಸಹ ಮುಗಿಯದೆ ಇರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಐದು ವರ್ಷದ ಅವಧಿ ತುಂಬುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆಯೇ ಇದನ್ನು ಹತ್ತು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಬದಲಾಯಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ. ಈಗಿರುವ ಅವಧಿ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆಯೆಂಬ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಾಕ್ಯದ ವಿವರಣೆಯೂ ಸಹ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಮೊದಲೇ protected tenants ಎಂಬುದಕ್ಕೆ definition ಆಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಹಕ್ಕು ಬಾಧ್ಯತೆಗಳೇನು, permissible holding ಏನು ಎಂಬುದೆಲ್ಲಾ ನಿಗದಿಯಾಗಿದೆ. ಈಗ working of the Tenancy Act ನಿಂದ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು Statements of Objects and Reasonsನಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿಲ್ಲ. ಹೋಗಲಿ, ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್‌ನಿಂದ ಏನಾದರೂ ಸಲಹೆ ಬಂದಿತ್ತೆ ಎಂದರೆ ಅದೂ ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಹೋಗಲಿ, ಇದರಿಂದೇನಾದರೂ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಐಶ್ವರ್ಯವನ್ನು ಸಮನಾಗಿ ಹಂಚಬೇಕೆಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ಎಂದು ನೋಡಿದರೆ ಅದೂ ಕಂಡು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲೇನಾದರೂ ತತ್ವವಡಗಿದೆಯೇ ಎಂದರೆ ಅದೂ ತೋರಿಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಒಂದು half-hearted measure, half-digested measure ಆಗಿ ಮಾತ್ರ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ಭೂ ಸುಧಾರಣೆ ಮತ್ತು ಟೆನೆನ್ಸಿ ಆಕ್ಟ್ ಇವೆರಡರ ಕಲಸುಮೇಲೋಗರದ ಮೂರ್ತಿ ಎಂದು ನಾನು ಕರೆಯುತ್ತೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಯಾವ ಒಂದು ತತ್ವವೂ ಅಡಗಿಲ್ಲ, ಇದನ್ನು ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದಲೂ ತಂದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು, ನಾನು ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸೆಕ್ಷನ್ ಅನುಸಹ ಓದಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಷಯದ ಮೇಲೆಯೂ ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂಬ ಆಶೆ ಇದೆ. ಇದು ಒಂದು ಕಲಸುಮೇಲೋಗರದ ಭಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಇದರಿಂದ ಯಾರಿಗೂ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ನಾವು ಯಾರಾದರೂ ಮಾತನಾಡಿದರೆ, 'ನೀವು capitalist, ನೀವು landlord' ಎಂದು ಮುಂತಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಸ್ವಂತ ವಿಚಾರ ಸಹ ಹೇಳಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಜಮೀನ್ದಾರನೇ ಆದರೂ ನಾನು ಯಾರಿಗೂ ಗುತ್ತಿಗೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಹೇಗೆ ಬಾಧಕವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೋ ನನಗೂ ಹಾಗೆಯೇ ಬಾಧಕವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಇದರ ಸಾಧಕ ಬಾಧಕಗಳನ್ನು ಯೋಚನೆಮಾಡುವು

ದಾದರೆ ಇದೊಂದು discriminatory legislation ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇದರಲ್ಲಿ standard acre ಎಂಬುದನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು, permissible holding ಎಂಬುದನ್ನು ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ 25 standard acres ಎಂದು ಬೇಗನೆ ಗೊತ್ತುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಮೇಲೆ, ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಆತನು tenant ಗೆ ಕೊಡಬೇಕು, ಹಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಮತ್ತಾರಿಗಾದರೂ ಕೊಡಬೇಕು—ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೇ ಕೊಡಬೇಕು. ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿರುತ್ತಾರೆಯೇ ? ಮತ್ತೊಂದು ವಿಚಿತ್ರವೆಂದರೆ, ಸ್ವಂತ ಜಮೀನು ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕವನಾದರೆ ಅವನು ಎಷ್ಟು ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಬೇಕಾದರೂ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅಂದ ಮೇಲೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಏನೊಂದು ತತ್ತ್ವವೂ ಅಡಗಿಲ್ಲ; landlordಗೆ ಇದರಿಂದ ಏನೂ affect ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಒಂದು ಬಾರಿ ನನಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಹೇಳಿದರು.

Sri Kadidal MANJAPPA.—I never said this to him.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕ್.—An agriculturist cultivates the land for himself, ಅವನಿಗೂ 25 ಎಕರೆಗಳಿಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಇರಬಾರದು, ಅವನು ಅದಕಿಂತಲೂ ಜಾಸ್ತಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಾರದು ಎಂದು ಏಕೆ ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿಲ್ಲ ? ಆ ರೀತಿ ಮಾಡದೆ ಇದ್ದರೆ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆಯ ಉದ್ದೇಶ ಸಾರ್ಥಕವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ಇದ್ದರೆ ಈ ಕೋರಿದಾರರಿಗೆ, ಗೇಣೀದಾರರಿಗೆ—land to the tiller ಎಂದು ಹೇಳುವ ಬದಲು land to the middleman ಎಂದು ಹೇಳುವ ಹಾಗೆ ಆಗಿ ತಮ್ಮ ಈ ಟೆನೆನ್ಸಿ ಆಕ್ಟ್ ಎಂಬುದು ಒಂದು ಕರಡುಪ್ರತಿಯಾಗಿ ನಿಂತಿರಬೇಕೇ ಹೊರತು ಮತ್ತೇನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಹೈದರಾಬಾದಿನಲ್ಲಿರುವವನೊಬ್ಬನಿಗೆ ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣದ ಕಡೆ 200 ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಇದ್ದು, ಅವನು ಅದನ್ನು ಗುತ್ತಿಗೆಯಮೇಲೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ, ಆತನಿಗೆ ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ ಹತ್ತು ಪಲ್ಲದಂತೆ ದವಸ ಆಗಿ 2000 ಪಲ್ಲ ಆದರೆ ಅಂಥವನು ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—On a point of clarification, Sir. He told something which is not in the Bill. A tenant is a person who has cultivated the land personally.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕ್.—ಅದಕ್ಕೇ ನಾನು ಕೇಳುವುದು, ಈ personal cultivation ಎಂಬುದನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ನಿರ್ಧರ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎಂದು. Hired labour ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಒಂದು ಜೊತೆ ಎತ್ತು, ಇಬ್ಬರು ಆಳುಗಳನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡಿಸುವವನನ್ನು ಈ categoryಗೆ ಸೇರಿಸುತ್ತೀರಾ ? ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಉಳತಕ್ಕವನಿಗೇ ಜಮೀನು ಹಂಚತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ? 12 ಲಕ್ಷದ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು and owners ಐದು ಎಕರೆಗಳಿಂದ ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗಳವರೆಗೆ ಇರುವವರಿದ್ದಾರೆಂದು ತಾವೇ ತಿಳಿಸಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಐದು ಎಕರೆ ಒಳಗೆ ಇರುವವರೇ 7 ಲಕ್ಷದ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಇದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕ್.—ಇನ್ನು ಈ standard acre ಎಂಬುದನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ dry land ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ annual productive capacity of eight pallas of ragi ಮತ್ತು wet land ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ annual productive capacity of eight pallas of paddy ಎಂದು ಬೇರೆ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅಂದ ಮೇಲೆ ಈ ವಿಧವಾದ ಕಾನೂನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ landlordಗಳನ್ನು ಪಟೇಲ್ ಶ್ಯಾನುಭೋಗರ ಕೈವಾಡಕ್ಕೆ ಸಿಲುಕಿ ಬೀಳುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ಏಕೆಂದರೆ, ಆತನು ಒದಗಿಸುವ ಪಹಣಿ ಲೆಕ್ಕದ ಆಧಾರದಮೇಲೆ ತಾವು ಇದನ್ನು ಗೊತ್ತು ಪಡಿಸುತ್ತೀರಿ. ತಾವು ಗೊತ್ತುಮಾಡುವ standard acre ಎಂಬುದು ಮೈಸೂರು ದೇಶಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರವೇ ಅಲ್ಲ ಇಡೀ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ಯಾವ ಪ್ರಾಂತ್ಯಕ್ಕಾಗಲಿ ಹೇಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತೀರಿ ? ಇಲ್ಲೇನೋ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ಸರ್ಕ್ಯುಲರ್ ಹೊರಡಿಸಿದರೆ ಪಟೇಲ್ ಶ್ಯಾನುಭೋಗರ ಪಹಣಿ ಲೆಕ್ಕದ ಆಧಾರದಮೇಲೆ ಒಂದು ಕುರುಡು ಅಂಕಿ ಅಂಶ ದೊರಕಬಹುದು. ಆದರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕನ್ಯಾಕುಮಾರಿಯಿಂದಾಗಲಿ, ಬಂಗಾಳದಿಂದಾಗಲಿ, ಹಿಮಾಚಲ ಪ್ರದೇಶದಿಂದಾಗಲಿ ಲೆಕ್ಕ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಂದರ್ಭ ಒದಗಿದರೆ ಹೇಗೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ?

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ. ಇದುವರೆಗೂ Grow More Food Campaign ಆಯಿತು. ಈಗ grow less food campaign ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದರ ಪ್ರಕಾರ ತಮಗೆ ನಿಖರವಾದ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳೇ ದೊರಕುವುದಿಲ್ಲವಲ್ಲಾ ; ಆಗ ಏನು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ?

ಬೆಳೆಯುವವರು ತಮಗಿರುವ ಜಮೀನಿನ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿ 8 ಪಲ್ಲದಂತೆ ಬೆಳೆದರೆ ಸಾಕು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬೆಳೆಯುವುದನ್ನೇ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡೋಣ, ಸುಖವಾಗಿ ಇರುತ್ತೇವೆಯಲ್ಲಾ ಎಂದು ಅಂದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಇದರಿಂದ ಪ್ರೇರೇಪಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಸ್ವಾಮಿ, ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ, ಇಲ್ಲಿ 25 ಎಕರೆ ಇದೆ, ಅಲ್ಲಿ 12 ಎಕರೆ ಇದೆ, ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಒಂದು ಸಂಸಾರಕ್ಕೆ 100 ಎಕರೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು. ಇಲ್ಲಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನು ? ಇಲ್ಲಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಮಗಿಂತ ನಿಮಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ, ನಿಜ. ಆದರೆ ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ನಾವು ಬೆಳೆಯುವವರ ಜೊತೆಗೆ ಇರುವವರು. ನೀವು ಈಗಾಗಲೇ 3 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅವರ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಟಿ. ಬಿ.ಯಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತೀರಿ, ಗೊತ್ತು. ನಾನು ಹೇಳುವುದು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಜಮೀನು ಮಾಡಿಸಬೇಕಾದರೆ ಕಳೆ ಕೀಳಬೇಕು, ಗೊಬ್ಬರ ಹಾಕಬೇಕು ; ಕಾಳು, ಕಟ್ಟಣೆ, ಪೈರು ಒಂದೊಂದನ್ನೂ ಕಿತ್ತು ಆಮೇಲೆ ಶೇಕಡ 50 ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಅಂದ ಮೇಲೆ ಇದು ಹೇಗಿದೆ, ಜಮೀನು ಎಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ನೋಡದೇ ಇರತಕ್ಕ ಜಮೀನುದಾರರು ಏನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕೂ ಇದಕ್ಕೂ ಹೋಲಿಕೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ಅನುಭವ ಎಂದಾಯಿತೇ ? ತಿರುವಾಂಕೂರು ಸ್ಟೇಟ್ ಎಲ್ಲಾ ಸೇರಿಸಿದರೆ 10 ಸಾವಿರ ಚದರ ಮೈಲಿಗಳು. ಅಲ್ಲಿ 98 ಲಕ್ಷ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇದೆ. ಇದು 129 ಚದರ ಮೈಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶ. ಇಲ್ಲಿ 95 ಲಕ್ಷ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಕ್ ವಾಟರ್ಸ್ ಬಂದು ಅರ್ಧ ತಿರುವಾಂಕೂರು-ಕೊಚ್ಚಿನನ್ನೇ ನುಂಗಿಹಾಕಿದೆ ಅಲ್ಲಿ. ಅವರು ಬೆಳೆಯುವುದು ಮೀನು ಒಂದೇ. ಅದು

(ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕ್.)

ಹೊರತು ಇನ್ನಾವ ಬೆಳೆಯೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮೀನು ಮತ್ತು ಟಾಪಿಯೋಕಾ ಇವೆರಡೂ ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. 50-100 ಮೈಲ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಹೋದರೂ ಕೂಡ ರಸ್ತೆಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಊರು, 150 ಮನೆ ಇರುತ್ತದೆ; ಬ್ಯಾಕ್ ವಾಟರ್ಸ್ ಹರಿಯುತ್ತಿರುತ್ತದೆ, ಅದರ ಹಿಂಬದಿಗೆ ಗುಡಿಸಲು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಸ್ವಲ್ಪ ಟಾಪಿಯೋಕಾ, ಸ್ವಲ್ಪ ತೆಂಗಿನ ಗಿಡ, ಇನ್ನು ಕೈಲಾದದ್ದರಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಬತ್ತ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಅವನಿಗೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇರುವುದು ಮೀನು, ಟಾಪಿಯೋಕಾ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವನಿಗಿರುವ 10 ಎಕರೆಗೋ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿರುವಾಗ ಅಲ್ಲಿ 8 ಎಕರೆ ಸಾಕು ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾದದ್ದು ನ್ಯಾಯ. ತಿರುವಾಂಕೂರು-ಕೊಚ್ಚಿನ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಗೆ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ 12 ತಿಂಗಳು ಎಲ್ಲಿ ತಿರುಗಿದರೂ ಕೂಡ ಹಸಿರು ಇಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕ ದಿವಸವೇ ಇಲ್ಲ. ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟಗಳು ಇವೆ, ಬಂದ ಮಳೆಯನ್ನು ಅಲ್ಲೇ ಹಿಡಿದುಹಾಕುತ್ತವೆ. ಅಲ್ಲಿ 150 ಇಂಚು ಮಳೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿ, ಅದು ಹಾಗಿದೆ ನೋಡಿ, ಇಲ್ಲೂ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ ಎಂದರೆ ಹೇಗೆ ? ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ. ತಾವು ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿ ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟದಮೇಲೆ ಬಾಂಬ್ ಹಾಕಿ ಅವುಗಳ ಎತ್ತರ ಕಡಿಮೆಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿ ಆಗತಕ್ಕ ಮಳೆಯನ್ನು ಲಿಮಿಟ್ ಮಾಡಿಸಿದರೆ......(ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಗು) ಈ ಕಡೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಳೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆಗ 50 ಅಲ್ಲ 100 ಎಕರೆ ಕೊಡದೇ ಇದ್ದರೂ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ. 'ಯಾವ ಮನುಷ್ಯನಿಗೂ ಕೂಡ ಮಳೆ-ಬೆಳೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಗತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ 150—200 ಎಕರೆ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿ ಬೇಕು ಎಂದು ಅವನಿಗೆ ಅನ್ನಿಸುವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಂದಾಯ ಕೊಟ್ಟು ಅದರಿಂದ ಅವನಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಕೂಡ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಗಣಿಗಳ ಮಾಲೀಕರು 26-28 ಮೈಲ ಬೇಕು ಎಂದು ಮೈನ್ ಲೀಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಎಕರೆಗೆ ಹತ್ತು ರೂಪಾಯಿಗಳಂತೆ 28 ಚದರ ಮೈಲಿಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಹಣ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವನಾಗಿ ಅವನೇ ಕೈಬಿಡುತ್ತಾನೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅನುಕೂಲತೆ ಬೇಕಾದಹಾಗೆ ಇದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ 100 ಎಕರೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕಂದಾಯ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಚಳ್ಳಕೆರೆ, ಜಗಳೂರು ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಬಂದಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಇವೊತ್ತು 12 ಇಂಚು ಮಳೆ ಬರುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. 10 ಇಂಚು ಸಹಾ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ 10 ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಂದುಸಾರಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ, ಪುಷ್ಟಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆ ಬಂದಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ. ಅಂಥ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಾವಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡು 3-4 ಎಕರೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಾಕಿಯದನ್ನು ಯಾರಿಗೆ ಬೇಕಾದರೂ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ—ಅದರಲ್ಲೂ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಕೊಟ್ಟರೆ—ತಯಾರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ನಿಮಗೆ permissible acres ಎಷ್ಟು ಇರಬಹುದು ಎಂಬ ಅಂದಾಜು ತಿಳಿಯದೇ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಆಮೇಲೆ ಅದರಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಆಗಬಾರದ ಅಪಘಾತ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆ ರೀತಿ ಆಗುವುದಕ್ಕಿಂತ ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಒಂದೊಂದನ್ನೂ ಆಲೋಚಿಸುವಾಗ ದಯವಿಟ್ಟು ಬೊಂಬಾಯಿ ಆಗಲಿ, ಹೈದರಾಬಾದು ಆಗಲಿ—ಅಲ್ಲಿ ತೆಲಂಗಾಣ ಇದೆ —ಮೈಸೂರಿಗೆ ಹೋಲಿಸಬೇಡಿ. "ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟರು ತಲೆ ಒಡೆಯುತ್ತಾರೆ! ಏನಾದರೂ ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳೋಣ ಎಂದರೆ ಮೈಸೂರು ದೇಶಕ್ಕೂ ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟರು ಬರುತ್ತಾರೆ, ಹುಷಾರು ! ಅದಕ್ಕೆ ಈಗಲೇ ಮಾಡಿಕೊಂಡುಬಿಡಿ ಎಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳಬಹುದು. ಗೋಪಾಲಗೌಡರು ಏನೂ ಅದನ್ನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ ಅವರು ಸೋಷಿಯಲ್ ಲೆಜಿಸ್ಲೇಷನ್ ಹೇಳುತ್ತಾರೆಯೇ ಹೊರತು ಈ ರೀತಿ ಪೀಸ್‌ಮೀಲ್ ಆಗಿ, ಬಿಟ್ ಬೈಬಿಟನ್ನು ಅಂತೂ ಅಲ್ಲ. ರಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವೊತ್ತು ನೋಡಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ ಮಿರ್ಜಾ ಇಸ್ಮೇಲ್‌ರವರಿಗೆ ಮನೆ ಬಾಡಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ, ಲೆಕ್ಕಹಾಕಿ. ಅವರಿಗೆ ಇರುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದಲ್ಲ, ಹಾಗೆಯೇ ಇರಲಿ, ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ದಿವಸ. ಯಾವುದು ಮೊದಲು ಹೋಗಬೇಕೋ ಅದರ ತಂಟೆಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾರಿಗೂ ಏನೂ ಆಗಬಾರದು ; ಬಡವರಿಗೆ—ಅವರ ಕುತ್ತಿಗೆ ಕುಯ್ಯುವುದನ್ನು ಮೊದಲು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ರೈತರಿಗೆ ಭೂಮಿ ಹಂಚುತ್ತೇವೆ ಎಂದು. ಇದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ನೀವೇನಾದರೂ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ ; ನಾವು ಸ್ವತಂತ್ರರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ಸುಖವಾಗಿ ಜೀವನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಷ್ಟವಾಗಬಹುದು. ಈಗ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಎಂಟರ್‌ಪ್ರೈಸಸ್ ಇವೆ. ತಾವು ಉದಾತ್ತವಾದ ಭಾವನೆ ತೋರಿಸುವಾಗ ಭದ್ರಾವತಿ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ಕೆಲಸಗಾರರಿದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಗಿರತಕ್ಕ ಅನುಕೂಲಗಳೇನು ಎಂಬ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಡಿ ಸ್ವಾಮಿ, ನೋಡೋಣ ! ಅದೇಕಾಗಬಾರದು ? ಯಾವ ಕೆಲಸಗಾರರು ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅವರಿಗೆ ಸುಖವಾಗಿ ಜೀವನ ಮಾಡಲು ತಕಷ್ಟು ಸೌಲಭ್ಯ, ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಡಿ, ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟ್ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಹಣ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಿ, ಬಂದ ಲಾಭ ಕೆಲಸಗಾರರಿಗೆ ಹಂಚಿ. ಅವರು ಸುಖವಾಗಿ ತೃಪ್ತಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೋ, ಇಲ್ಲವೇ ನೋಡೋಣ, ಅದನ್ನು ಏಕೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ! ಇದು ರೈತನದು, ಹೋಗಲಿ ಅದಕೆ, ಸರ್ಕಾರದವರೇ ನಿಂತು ಟ್ರಸ್ಟಿ ಆಗಿ, ಮೈನರ್ಸ್ ಗಾರ್ಡಿಯನ್ ಆಗಿದ್ದೀರಿ ; ಬೇಕಾದ ಸುಖ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಡಬಹುದಲ್ಲಾ ! ಪಾಪ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಮೈನರ್ಸ್; ಗಲಾಟೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಅಲ್ಲವೇ ! ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇದು ತರಬಾರದಾಗಿತ್ತು, ಇದು ಸರಿಯಾದ ಕಾಲವಲ್ಲ. ಭೂ ಸುಧಾರಣೆ ಎಂದು ತನ್ನಿ, ಭೂ ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡಿ. ಅದನ್ನೇ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿ. ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಇವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಫಂಡಮೆಂಟಲ್ ರೈಟ್ಸ್‌ನ್ನೇ ತೆಗೆದುಹಾಕಿ ಅದನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮೂಲಕ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. The fundamental right cannot be disposed of by an ammendment. ಇಂಥ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಜನತೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. 15 ಲಕ್ಷ ಜನರಿಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗತಕ್ಕ ಈ ಕಾನೂನಿನಿಂದ ಯಾರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ! ಈಗ ಎಷ್ಟೋ ಜನಗಳಿಗೆ ಸ್ವಂತ ಭೂಮಿ ಇಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಜಮೀನನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಡಿಪ್ರೆಸ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸ್‌ಗೆ ಸೇರಿದವರು, ನಾಯಕರು, ಕುರುಬರು ನಮ್ಮಂಥ ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಾಂಗದವರಿಗೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಭೂಮಿ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರಲ್ಲಿ ಎತ್ತಿಲ್ಲ, ಕರು ಇಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲತೆ ಮಾಡಿಕೊಡುವವರಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಇವರನ್ನು ಕೇಳುವವರೇ ಇಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಜಮೀನು ಹಂಚಿ ಮತ್ತು all lands belong to the State

ಎಂದು ಮಾಡಿ ಯಾರುಯಾರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟುಬಿಡಿ: ಉಳಿದದ್ದರಲ್ಲಿ 98 ಲಕ್ಷ ಜನರಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅವರಿಗೆ ಹಂಚಿಬಿಡಿ. ಆಗ equitable distribution ಆಗುತ್ತದೆ; ಒಂದು ನ್ಯಾಯ ಇರುತ್ತದೆ; ಒಂದು ಧರ್ಮ ಬರುತ್ತದೆ. ಮೈಸೂರು ಆಗ ಮಾದರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರಲ್ಲ ಆ ಮಾದರಿ ಆಗುತ್ತದೆ, ಸ್ವಾಮಿ. ಅವೊತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಅನಂತರಾಮನ್ ಅವರು "ನೋಡಿ ನನ್ನ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಷಿಪ್‌ನಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಿದೆ" ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

(ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಗು)

ಮಾಡಲ್ ಎಂದು ಮಾಡುವಾಗ ಕಾನೂನುಗಳೂ ಸಹ ಮಾದರಿಯಾಗಿರಬೇಕು, ಅರ್ಧಂಬರ್ಧ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ತಂದವುಗಳಾಗಿರಬಾರದು.

ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ಮೊದಲು ಪ್ರಿಲಿಮಿನರಿಯಾಗಿ ಈ ವಿಷಯ ಹೇಳಿದೆ. ಈಗ ಆಕ್ಟಿನ ವಿಚಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬಿಲ್ಲಿನ ಬುಕ್ಕನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಿಂಟ್ ಆಗಿಲ್ಲದೆ ಔಟ್ ಆಫ್ ಪ್ರಿಂಟ್ ಆಗಿರುವುದನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ನಮೂದು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಆಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಒರಿಜಿನಲ್ ಸೆಕ್ಷನ್ ಏನಿದೆಯೆಂಬುದೇ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಬಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ sections so and so be omitted and this has to be substituted ಎಂದು ಒಂದು ಕಡೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆ ಹೇಳದೆ original section reads thus: when amended, it reads thus ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು. Clause 3 shall be omitted ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದೇನಿತ್ತೆಂದು ಹುಡುಕಬೇಕು. ಎರಡು ಸಭೆಗಳಿಂದ ನಾವು ಸುಮಾರು 140 ಜನ ಇರುವುದು. ಒರಿಜಿನಲ್ ಆಕ್ಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನೋಡಲು ಕೇಳಿದರೆ ಯಾರೋ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಒಂದೆರಡು ಪುಸ್ತಕಗಳಿರುವುದರಿಂದ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಬೇಕಾದಾಗ ಬೇಗ ಸಿಕುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಓದಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಕೂಲವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಹೇಳುವಾಗ ಏನಾದರೂ ತಪ್ಪಿದ್ದರೆ ಅದು ನಮ್ಮ ತಪ್ಪಲ್ಲ, ಒರಿಜಿನಲ್ ಆಕ್ಟನ್ನು ಒದಗಿಸದಿದ್ದುದು ಅವರ ತಪ್ಪು.

ಆಮೇಲೆ "Permissible holding means permissible holding specified in section 2-C" ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಗಂಡಸು ಎಂದರೆ ಗಂಡಸು, ಮುಂದೆ ಹೇಳುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಹಾಗಿದೆ ಇದು.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಇಲ್ಲಿ ಗಂಡಸಿನ ವಿಚಾರವೂ ಇಲ್ಲ, ಹೆಂಗಸಿನ ವಿಚಾರವೂ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕ್.—ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇದು ಬರೆಯುವ ರೀತಿಯೇ ಅಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ವಿಶದವಾಗಿ ವಿಷಯ ತಿಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಮೇಲೆ:

> "A tenant shall be deemed to be a protected tenant in respect of any land if he has held such land continuously for a period of not less than nine years immediately preceding the first day of April 1951."

ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. Retrospective ಅಂದರೆ ಇವೊತ್ತಿನದಲ್ಲ, ಲಾ ಮಾಡಿದ ದಿನದಿಂದ ಅಲ್ಲ. 1952ರಲ್ಲಿ ಲಾ ಮಾಡಿರುವುದು. ಈಗ ಹೇಳುವುದು 1951ನೆಯ ಇಸವಿಯ ಹಿಂದೆ 9 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಯಾರಾದರೂ ಜಮೀನು ಪಡೆದಿದ್ದರೆ ಅವರು ಪರ್ಮನೆಂಟ್ ಟೆನೆಂಟ್ಸ್ ಎಂದು. ಇದು ಹೇಗೆ ಸರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ? ನಮ್ಮಪ್ಪ, ನಮ್ಮಜ್ಜ ಹುಟ್ಟಿದಲಾಗಾಯ್ತು ನಮ್ಮದೇ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಹಾಗಿದೆ. This is really something which I cannot understand. ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ರೆಟ್ರಾಸ್ಪೆಕ್ಟಿವ್, ಹಿಂದೆ 1946ನೆಯ ಇಸವಿಯಿಂದ ಈಚೆಗೆ ಯಾರಿಗೆ ಜಮೀನಿದೆಯೋ ಅವರನ್ನು ಒಂದು ತರಹ ಟೆನೆಂಟೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಜಮೀನನ್ನು ಎಷ್ಟು ವರ್ಷ ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡಲಿ ಎಂದಿತ್ತು. ಈಗ ಪ್ರೊಟೆಕ್ಟೆಡ್ ಟೆನೆಂಟ್ ಎಂದು ಮಾಡಿ ಆದಾದ ಮಾರನೆಯ ದಿವಸ ಅವನಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ಮುಂದೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಆಮೇಲೆ ಎರಡನೆ ಸೆಕ್ಷನ್ನಿನ ಎರಡನೆಯ explanation ಅಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ:

> "If the person who held such land on the first day of April 1951, held as a tenant at any time within nine years before the said date from the same landlord in the same village any other land which he cultivated personally, the period during which he held such other land shall be included in calculating the period of nine years under this clause."

ಒಂದು ಊರಿನಲ್ಲಿ ಇಮಾಂ ಸಾಹೇಬರ ಹತ್ತಿರ ಒಬ್ಬ 1942ನೆಯ ಇಸವಿಯಿಂದ 1944ನೆಯ ಇಸವಿಯವರೆಗೆ ಜಮೀನು ಮಾಡಿ ಅದು ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲ, ಅನುಕೂಲವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಇನ್ನೊಂದು ಜಮೀನಿಗೆ ಹೋದರೆ ಹಕ್ಕನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಒಂದು ಜಮೀನನ್ನು 4 ವರ್ಷ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು 2 ವರ್ಷ ಬೇರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಮಾಡಿ, ಅನಂತರ 3 ವರ್ಷ ಇನ್ನೊಂದು ಜಮೀನನ್ನು ಮಾಡಿದರೂ ಆ ಮೂರೂ ಸೇರಿ 9 ವರ್ಷ ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಆದರೆ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿದವನನ್ನು ಪ್ರೊಟೆಕ್ಟೆಡ್ ಟೆನೆಂಟ್ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಅವನಿಗೆ ಆ ಜಮೀನಿನ ಮೇಲೆ ಹಕ್ಕು ಬಂತು. ಆದರೆ ಯಾವ ಜಮೀನಿಗೆ ಹಕ್ಕು ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಬಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಅವನು ಜಮೀನು ಬಿಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಇನ್ನಾರಿಗೋ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಯಾವ ಜಮೀನಿನಮೇಲೆ ಪ್ರೊಟೆಕ್ಷನ್ ಬಂತು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

Sri Kadidal MANJAPPA.—Sir, the Hon'ble Member is certainly misinterpreting it.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Sir, if the Minister interprets correctly, I will be very happy. But, there is no other interpretation for this than that I am giving; let him answer; let him say on which land the raiyat will get the right.

Sri H. K. VEERANNA GOWDH (Maddur).—Sir, the Hon'ble Minister

(**Sri H. K. Veeranna Gowdh.**)
would do well to explain this, so that it may facilitate members to make their observations.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಶ್ರೀಮಾನ್ ಭೀಮಪ್ಪ ನಾಯಕರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಪ್ರೊಟೆಕ್ಟೆಡ್ ಟೆನೆಂಟ್ ಎಂಬ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ, ಅದರ ಅರ್ಥ ವಿವರಣೆ ಬಹಳ ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಪ್ರೊಟೆಕ್ಟೆಡ್ ಟೆನೆಂಟ್ ಎಂದರೆ ಯಾರು ಎಂಬುದು 31 (*c*) ನಲ್ಲಿ ನಮೂದಾಗಿದೆ, ವಿಚಿತ್ರವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಆಮೇಲೆ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲನೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಗೇಣೀದಾರ ಒಬ್ಬ ಜಮೀನ್‌ದಾರರ ಜಮೀನನ್ನು 9 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಯಾವುದೇ ಜಮೀನು ಮಾಡಿರಲಿ ಅವನು ಪ್ರೊಟೆಕ್ಟೆಡ್ ಟೆನೆಂಟ್ ಆಗುತ್ತಾನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. In counting the period, the time during which he cultivated the land continuously will be taken into account. It does not mean that he should be deemed as a protected tenant of the land which he previously cultivated.

Mr. SPEAKER.—So far as I have understood it, it is like this. If a tenant is continuously a tenant' for nine years under a landlord, whichever land he may be cultivating, he will have a claim on the land he will be cultivating on the relevant date.

5 P. M.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ಇದರ ಅರ್ಥ ವಿವರಣೆ ಸರಿಯಾಗಿರಬೇಕು. ನಾನು ರಾಯರಾಗಿ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಈ ಸಂಬಂಧದ ವ್ಯವಹಾರ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಪಾರ್ಟಿಯ ಪರವಾಗಿ ವಾದ ಮಾಡುವಾಗ ಇದರ ಅರ್ಥವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಮಾಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ವಿವರಣೆ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿರಬೇಕು. ಒಬ್ಬ tenantನ್ನು protected tenant ಎಂದು ಕರೆಯಲು ತಾವು ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿರುವ 9 ವರ್ಷದ ಕಾಲಾವಧಿ ಯಾವ ವಿಧದಲ್ಲಿಯೂ interpret ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಿಖರವಾಗಿ ನಮೂದಾಗಿರಬೇಕು.

Sri T. MARIAPPA.—Supposing there is an interruption in tenancy. A person has cultivated only for two years and gives up and subsequently after a lapse of one year he takes it upon himself to cultivate the land. According to this explanation, even the period of break can be included.

Sri Kadidal MANJAPPA.—Even if there is break a it can be included, provided he had cultivated the land for a period of five years.

Sri B. HUTCHE GOWDA.—It is five of the clock.

Mr. SPEAKER.—I think the Hon'ble Member requires some more time.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—I have not yet commenced, Sir.

Mr. SPEAKER.—You have commenced and are almost finishing!

Sri Kadidal MANJAPPA.—I made a mistake. If he has held the land continuously for not less than five years, it must be understood like that. There is the word 'continuously.'

Sri T. MARIAPPA.—In the explanation there is no such word as 'continuously.'

Sri Kadidal MANJAPPA.—I would like also to bring to the notice of Hon'ble Members clause 31 (B).

Mr. SPEAKER.—The House will now rise for the day and meet tomorrow at Twelve of the Clock.

The House adjourned at Two Minutes past Five of the Clock to meet again at Twelve of the Clock on Friday the 15th October 1954.

MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY

FIFTH DAY

Friday, 15th October 1954

The House met in the Assembly Hall, Old Public Offices, Bangalore, at Twelve of the Clock.

MR. SPEAKER (SRI H. S. RUDRAPPA, B.SC., LL.B.) in the Chair.

QUESTIONS AND ANSWERS

States Re-organisation Commission.

Q.—111. **Sri S. SRINIVASA IYENGAR** (T.-Narsipur).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether the States Re-organisation Commission of which Sri Fazl Ali is the Chairman, visited the State ;

(*b*) if so, whether the Government placed their views before the Commission ;

(*c*) if the answer is in the affirmative, whether a copy of the report would be furnished ?

A.—**Sri A. G. RAMACHANDRA RAO** (Minister for Law and Education) [On behalf of SRI K. HANUMANTHAIYA (Chief Minister)].—

(*a*) to (*c*) Please see Question No. 79 answered on 11th October 1954.

Mr. SPEAKER.—So far as this question is concerned, I think sufficient number of supplementaries have been put and answered on an earlier occasion. You can ask one or two questions.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—I want to know from the Speaker whether answers could be furnished in this way asking us to look for answers given on some other day when the proceedings are not supplied to us. On the printed answers a number of supplementaries have been put and answers have been furnished by Government and if we could have those answers before us, we could have used that knowledge to put further questions.

Mr. SPEAKER.—I request the Hon'ble Minister to give proper answers from next time in some other form. But this time, the Hon'ble Member should go on with what he could get.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Will the Government be pleased to state how many times the Fazl Ali Commission visit the State ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—I remember twice.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—At the second time, may I know what transpired between the Fazl Ali Commission and the Government, Sir ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—I do not think there was any meeting between the Government and the Fazl Ali Commission at that stage, when they visited the State for a second time.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Had the Government met the Fazl Ali Commission in connection with anything, Sir ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—No, Sir.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Did the Hon'ble Minister interview the Members of the Fazl Ali Commission for the second time ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—It has already been answered in the negative by the Hon'ble Chief Minister.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—I wanted to know whether any of the Ministers met any Member of that Commission in connection with the Thungabhadra Project or something like that.

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—No, not when they came to Bangalore.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—When they visited Bellary for a second time, did any of the Ministers of the Government interview the Members of the Commission in connection with the Thungabhadra Project ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—On a point of order, Sir. I beg leave to draw the attention of the Chair to item (n) of sub-rule 2 of Rule 26:

> "It shall not repeat in substance questions which have been disallowed or in respect of which answers have been furnished at the preceding Session."

Mr. SPEAKER.—I have therefore asked him to put fresh questions.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—This question was not disallowed, Sir. It might have been answered, but the proceedings are not before us. Purely by memory we have to say whether the questions have been answered or not. I am working under a disadvantage.

Mr. SPEAKER.—The Chair knows it.

Sri M. PALANIYAPPAN.—Sir, questions are given sufficiently in advance some 15 days in advance. There are similar questions with similar answers. It would greatly facilitate if all similar questions dealing with the same subject matter are collected together and answers furnished, Sir, on the same day.

Mr. SPEAKER.—We shall do that next time.

Q.—354. **Sri K. S. VASAN** (Kolar Gold Fields).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) if they made any representation to the States Re-organisation Commission ;

(*b*) if they would make a copy of such representation available to the members of this House ?

A.—**Sri A. G. RAMACHANDRA RAO** (Minister for Law and Education) [On behalf of SRI K. HANUMANTHAIYA (Chief Minister)].—

(*a*) No.

(*b*) Does not arise.

Sri K. S. VASAN.—Did the Government make any representation to this Commission ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—That has been answered. We have not taken that stand at all.

Investment of Government Share Capital on Central Factories.

Q.—187. **Sri G. SIVAPPA** (Holalkere).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the amount of share capital they have invested on the Machine Tools Factory, Bangalore ; Hindustan Aircraft, Ltd., Bangalore ; and Indian Telephone Factory, Bangalore ;

(*b*) how the interest of Government is safeguarded in these factories ?

A.—**Sri A. G. RAMACHANDRA RAO** (Minister for Law and Education) [On behalf of Sri K. HANUMANTHAIYA (Chief Minister)].—

(*a*) The Machine Tool Factory ...	Nil
The Hindustan Aircraft, Ltd....	Rs. 60,08,300.
The Indian Telephone Industries, Ltd.	Rs. 31,25,000.

(*b*) There is a Government Director on the Board of Directorate of each of the above Companies, *viz.*, the Hindustan Aircraft, Ltd., and the Indian Telephone Industries, Ltd.

Sri G. SIVAPPA.—What is the dividend you are getting from these two factories, Sir ? What is it that you got last year ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—No dividend was got last year.

Sri G. SIVAPPA.—Are you not getting any profit for the amount that you have invested, Sir ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—I may state that once, a few years ago, we got 12 lakhs of rupees and then subsequently bonus shares to the value of 1½ lakhs. Since then no dividend has been received.

Sri G. SIVAPPA.—Shall I understand that the companies are not earning any profit and that they are working under loss ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—That inference is not correct. They have been earning profits, but the dividend has not been declared.

Sri G. SIVAPPA.—May I know who is managing these concerns, whether it is the Central Government or the State Government ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—There is a Committee of Management in which Mysore Government is represented.

Sri G. SIVAPPA.—Whether the supervisory control is vested in the Central Government or the State Government ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—It is under the control of the Central Government and the Managing Committee manages the whole thing.

Sri G. SIVAPPA.—How do you communicate the views of Mysore to the Management ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—The views of the Government of Mysore will be conveyed through the representative who is there.

Sri G. SIVAPPA.—What are the facilities that the State Government has extended to the company in our State, Sir ?

Mr. SPEAKER.—That question does not arise out of this question.

Sri G. SIVAPPA.—By whom are appointments made in these companies ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—It is the Managements who manage the whole thing including recruitment of necessary staff, labour, etc.

Sri G. SIVAPPA.—What is the percentage of Mysorean representation in these factories ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—I do not think they are making any territorial classification in these appointments ?

Sri G. SIVAPPA.—Is it not desirable for the Mysore Government to insist upon these Managements to see that proper representation is given in view of the fact that you have extended a number of facilities to these factories in Mysore ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—That would be a matter of opinion.

Sri V. M. MASCARENHAS.—Is there a proposal to take over these shares and relieve Mysore Government of all responsibility ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—That would be the easiest thing. But the fact is whether, in a national industry, the State should not have a proper place.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇದರಲ್ಲಿ interest ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಯಿತು. ಟೆಲಿಫೋನ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀ ಮತ್ತು ಏರೋಪ್ಲೇನ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಡಿಫೆನ್ಸ್ ಸರ್ವಿಸಸ್‌ಗಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾದವು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರಲ್ಲಿ ಹಾಕಿರುವ ದುಡ್ಡನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತೆಗೆದು ಬೇರೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಅದಕ್ಕೆ ಜವಾಬು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.. ಇದು National Concern. ಇದು ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಇರುವಾಗ ನಮಗೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸ್ಥಾನ ಇರಬೇಕೇ ಬೇಡವೇ ಎಂಬ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನವೂ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಅದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಭಾಗವೂ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ, ಅಲ್ಲವೇ ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—That is a matter of opinion.

Non-Gazetted Officers in the Secretariat (Delay in Confirmation).

Q.—239. **Sri D. VENKATESH** (Gandhinagar).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether it has come to their notice that confirmation of Non-Gazetted Officers is not being made regularly in the Mysore Government Secretariat ;

(*b*) the strength of the Non-Gazetted staff (permanent and temporary to be given separately) in the Secretariat ;

(*c*) the number of vacancies available for confirmation of officials in each cadre and the dates of occurrence of such vacancies, particulars in respect of each post in all the grades to be given in the Secretariat ;

(SRI D. VENKATESH.)

(*d*) whether the officials would be confirmed in the available vacancies at least now in the Secretariat;

(*e*) if so, what the time within which confirmation of the officials of the Secretariat can be expected to be completed;

(*f*) whether the delay in making timely confirmations in the Secretariat would not lead to passing over the claims of qualified candidates on the date of occurrence of vacancies and give time to non-qualified candidates to get themselves qualified and thereby get confirmed earlier than the qualified candidates on the date of occurrence of vacancies ?

A.—**Sri A. G. RAMACHANDRA RAO** (Minister for Law and Education) [On behalf of SRI K. HANUMANTHAIYA (Chief Minister)].—

(*a*) No.

(*b*)

	Kind of Post.		*Number*		
			Permanent.	*Temporary.*	*Total.*
1.	Superintendents	...	20	3	23
2.	I Division Clerks	...	150	68	218
3.	II Division Clerks	...	75	57	132
4.	I Grade Stenographers	...	38	25	63
5.	II Grade Typists	...	19	22	41
6.	Drivers ...	...	19	3	22
7.	Doctor ...	...	1	Nil.	1
8.	Compounder ...	...	1	...	1
9.	Watch and Ward Supervisor	...	1	...	1
10.	Typewriter Mechanic	...	1	...	1
11.	Clock Mechanic	...	1	...	1
12.	Cash Clerk ...	...	1	...	1
13.	Multigraph Setters	...	2	...	2
14.	Mutchis and Book-binders inclusive of Attenders.		41	3	44
	Total	...	370	181	551

(*c*)

Kind of appointment.		*No of vacancies available for confirmation.*	*From date*
Superintendents	...	2	24th May 1954
I Division Clerks	...	102	17th August 1954
II Division Clerks	...	75	Do
I Grade Stenographers	...	31	11th May 1954
II Grade Typists	...	16	Do
Mutchis and Book-binders	...	2	June 1954

(*d*) Yes; it is being done.

(*e*) Very early.

(*f*) No.

Mr. SPEAKER.—The next question No. 265 may also be taken up along with this question.

Q.—265. **Sri M. LINGANNA** (Nanjangud).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the number of sanctioned posts of permanent First and Second Division Clerks in the Secretariat on 1st September 1954;

(*b*) the number of qualified officials remaining unconfirmed in the above two cadres and the length of their service in each division ?

A.—**Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.**— (Minister for Law and Education) [On behalf of Sri K. HANUMANTHAIYA (Chief Minister).—

	Kind of Post	*Total sanctioned permanent strength*	*No. of posts admitting of confirmations*
(a)	First Division Clerks	150	102
	Second Division Clerks	75	75
(b)	Number of qualified First Division Clerks awaiting confirmation		184
	Number of qualified Second Division Clerks awaiting confirmation		91
	Length of Service in the Secretariat		From 6 years to 1 year.

Note.—The question of confirmation is under active consideration of Government.

Sri D. VENKATESH.—Are there any instances where the seniormost, qualified, meritorious, efficient officials have been overlooked and only juniormost officials have been confirmed, Sir ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Confirmation and promotion are generally done according to rules and no supersessions of the kind suggested have taken place.

Sri D. VENKATESH.—If such instances are brought to notice, would the Government rectify the same, Sir ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Certainly.

Sri M. LINGANNA.—May I know the reasons why qualified First Division Clerks were not confirmed till now ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—There were two difficulties. One is the re-organisation in 1946 when a number of people were upgraded and their places required consideration. Apart from upgrading, there were people who were coming from other Departments. Their places in the seniority list are continuing. These two things are under the consideration of the Government and I hope it will be settled shortly.

Sri M. LINGANNA.—Have Government sought the permission of the Public Service Commission so far as the confirmation of these clerks are concerned ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Their opinion has also been taken.

Sri M. LINGANNA.—Since how many months back the opinion of the Public Service Commission was taken ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Notice.

Sri M. LINGANNA.—In the last sentence it is said :

> 'Length of service in the Secretariat is from 6 years to 1 year '

Does it refer to First Division Clerks or Second Division Clerks ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Sir, I must make one point clear regarding confirmation of these officials. Many of them are pooled in the supernumerary cadre in the First Division, and they must be confirmed. That question is awaiting settlement and I am sure that will be settled very early.

Sri M. LINGANNA.—So far as Second Division posts are concerned, it is given as 75 and the number of qualified Second Division Clerks as 91. What would be the fate of the others that would be left over after confirming 75 ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—The strength of the cadre and the number that will have to be confirmed is given. Though the number is given as 91, the bulk of that are supernumerary First Division Clerks. They will have to be confirmed first and then the Second Division Clerks should be confirmed.

Sri M. LINGANNA.—Shall I take it that some of them would be left over ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Subject to the strength of the cadre, we will confirm all of them.

Sri M. LINGANNA.—What time Government would take to confirm them, Sir ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—I have already said that serious attention is being paid and this would be done very early.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಆಫೀಸಿನಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಫಸ್ಟ್ ಡಿವಿಜನ್ ಮತ್ತು ಸೆಕೆಂಡ್ ಡಿವಿಜನ್ ಕ್ಲಾರ್ಕುಗಳು 1 : 5 ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿರಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದ ನಿಯಮವಿದೆಯಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಇದೆ. ಆ ರೇಷಿಯೋ ಪ್ರಕಾರವೇ ಇಲ್ಲಿ ನೇಮಕಮಾಡಿರುವುದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಹಾಗಿದ್ದಮೇಲೆ ಇಲ್ಲಿ ಆ ರೇಷಿಯೋಕ್ಕಿಂತ ಜಾಸ್ತಿಯಿಲ್ಲವೇ? ಫಸ್ಟ್ ಡಿವಿಜನ್ ಕ್ಲಾರ್ಕುಗಳು 50 ಜನರಿದ್ದರೆ, ಸೆಕೆಂಡ್ ಡಿವಿಜನ್ ಕ್ಲಾರ್ಕುಗಳು 250 ಇರಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿ ಜಾಸ್ತಿಯಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—In the Secretariat, there is a peculiar circumstance and therefore this proportion is fixed.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ತಾವು ಇಷ್ಟಬಂದ ಹಾಗೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಹೇಗೆ? ಇಷ್ಟು ಜನರನ್ನು ಫಸ್ಟ್ ಡಿವಿಜನ್‌ಗೆ ಪ್ರಮೋಟ್ ಮಾಡಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಇದನ್ನು ನಿಗದಿಮಾಡಿ 7-8 ವರ್ಷಗಳಾದುವು. ಆದ್ದರಿಂದ ಹಾಗೆ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ, ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಖಾಯಂ ಫಸ್ಟ್ ಡಿವಿಜನ್ ಹುದ್ದೆಗಳು 150 ಇರುವಾಗ ಈಗಿರುವ 184 ಜನರನ್ನು ಹೇಗೆ ಖಾಯಂ ಮಾಡುವುದು?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಪ್ಲೇಸಸ್ ಇರುವುದು 150; 184 ಕ್ಯಾಂಡಿಡೇಟ್ಸ್ ಇದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಪರ್ಯಾಲೋಚನೆಮಾಡಿ ಮುಂದಿನ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

Confidential information (Selling by Secretariat Officials)

Q.—318. **Sri M. V. RAMA RAO** (Tumkur).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) The number of Superintendents and other officials of the Mysore Government Secretariat who have been discovered by the Chief Minister to be selling confidential information ;

(*b*) the number of such officials who have been transferred out of the Secretariat on that ground since 23rd September 1954 ;

(*c*) the nature of the agency employed by the Chief Minister for making this discovery and the expenditure incurred ?

A.—**Sri A. G. RAMACHANDRA RAO** (Minister for Law and Education) [On behalf of Sri K. HANUMANTHAIYA (Chief Minister)].—

(*a*) The matter is under investigation.

(*b*) and (*c*) Does not arise in view of the answer to (*a*) above.

Sri M. V. RAMA RAO.—May I know what is the matter that is under investigation ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—The question itself suggests the answer as to the matter which is being investigated.

Sri M. V. RAMA RAO.—Is there any ascertained number of cases that have come to the notice of the Government of the kind referred to in the question?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—That is also under investigation ; but I may say this, necessarily and naturally it would be a small number.

Sri M. V. RAMA RAO.—Is the Hon'ble Minister in a position to state the actual number of cases that have come to the notice of the Government ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Just at present I am not in a position to give the number.

Sri M. V. RAMA RAO.—Is he not in a position to say one or ten or hundred ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—As I said, it is a small number.

Sri M. V. RAMA RAO.—May I know what is the nature of agency to investigate ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—It is an ordinary official enquiry.

Sri M. V. RAMA RAO.—What is the designation of the official who has been deputed for making this investigation ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—No special officer has been appointed for the purpose.

Sri M. V. RAMA RAO.—Then, who is making the investigation ? Is it any of the Ministers or is it any servant of the Government ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Usual official channels would be used for the purpose.

Sri M. V. RAMA RAO.—What is the cause for secrecy in stating the designation of the official deputed for this purpose ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—I have answered that question, Sir.

Sri M. V. RAMA RAO.—The Hon'ble Minister has not given any reason for not disclosing the designation of the official agency employed for the purpose.

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—The usual official channels; that is indicative enough.

Sri M. V. RAMA RAO.—Are there any cases of transfer having been effected by reason of such a conduct on the part of any Superintendent ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—The enquiry is not complete. After the completion of the enquiry, action would be taken.

Sri M. V. RAMA RAO.—Is it not a fact that the Chief Minister while speaking to the members of the Mysore Government Secretariat Club on the 23rd September 1954 told them that it had come to his notice that some Superintendents and other officials of the Secretariat had been selling official confidential information and therefore some of them would be transferred immediately ? Is it not a fact that he made that statement ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—I do not remember exactly the statement; something to that effect, I think, has been made.

Sri M. V. RAMA RAO.—Was it on the very suspicion of the Minister that he made that statement, if no cases have come to their notice ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—He did not say it on suspicion ; some definite information has reached him and therefore he has said that action would be taken.

Sri M. V. RAMA RAO.—Then, some ascertainable information must have come to their notice; what is that information ?

Mr. SPEAKER.—That question was answered.

Sri M. V. RAMA RAO.—Question has been put but answer has not been given.

Mr. SPEAKER.—Answer also has been given.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Has anybody been suspended pending investigation, Sir ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—No.

Sri T. MARIAPPA.—May I know the nature of information ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—No, Sir, I cannot give that information.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Sir, I would suggest to defer this question till the Chief Minister comes. Perhaps the Minister for Education may not be in a position to give all the facts. Since it is the Chief Minister that has made this statement, I suggest that this question may be deferred till the Chief Minister is here, as he would be in a better position to answer all the questions.

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—No, Sir. All the questions have been fully answered and at this stage the Leader of the Opposition is putting forward this suggestion. I have answered all the questions.

Sri J. MOHAMED IMAM.—This is a very important point, Sir. Certain allegations have been made against certain officials by the Chief Minister. I do not know whether he made this in his personal capacity or as Government. But, as allegations are made, in fairness to Government and in fairness to him, it is proper that the Chief Minister is here and answers this question. Though the Education Minister is competent to answer the question, he is not quite competent to answer all these questions since he is not a party to this statement. If the Chief Minister is here, perhaps, he may throw more light on this.

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—No, Sir. This is a dangerous precedence to ask the person to come before this House and answer.

Sri J. MOHAMED IMAM.—So, I want to know whether that statement was made by him on behalf of Government or in individual capacity. If the Minister says that it was made on behalf of the Government, then, I think, he is justified in answering it. If he says that the statement was made in the personal capacity of the Chief Minister, without the matter being brought before the Cabinet, then will the Chief Minister answer ?

Mr. SPEAKER.—Adequate number of questions are put and answered. Hon'ble members may take another opportunity to discuss the matter.

Non-Gazetted Officers in the Secretariat (Transfers).

Q.—541. **Sri Y. M. CHANDRASEKHARAIAH** (Kadur).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the number of non-gazetted officers in the Secretariat ;

(*b*) whether it is possible to transfer them to other places ;

(*c*) if so, the difficulties that are in the way of transferring them to other places ;

(*d*) whether it has come to their notice that Government business and public works are being delayed owing to their long stay in the same place ?

A.—**Sri A. G. RAMACHANDRA RAO** (Minister for Law and Education) [On behalf Sri K. HANUMANTHAIYA (Chief Minister)].—

(*a*) 551.

(*b*) The suject is under consideration.

(*c*) Does not arise.

(*d*) Not in all cases.

ಶ್ರೀ ವೈ. ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯ.—ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಎಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳಿಂದಿದ್ದಾರೆ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವರು ಈಚೆಗೆ ಬಂದಿರುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ವೈ. ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯ.—ಕೆಲವರಂತೂ ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಿಂದಿದ್ದಾರಲ್ಲವೆ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಹೌದು.

ಶ್ರೀ ವೈ. ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯ.—ಆ ರೀತಿ ಇರುವವರೆಷ್ಟು ಮಂದಿ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಸಂಖ್ಯೆ ತಿಳಿಸುವುದು ಕಷ್ಟ.

ಶ್ರೀ ವೈ. ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯ.—ಅವರನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸುವ ವಿಚಾರ ಯೋಚಿಸುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಯೋಚಿಸತಕ್ಕ ವಿಚಾರ.

ಶ್ರೀ ವೈ. ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯ.—ಎಷ್ಟು ಕಾಲ ಈ ಯೋಚನೆಗೆ ಹಿಡಿಯುತ್ತದೆ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಅದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವೈ. ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯ.—'ಡಿ' ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳು ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಿಧಾನವಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿ ಇಂಥವರು ಬಹಳ ದಿನಗಳಿಂದ ಒಂದೇಕಡೆ ಇರುವ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಿವೆಯೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಆ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಾವುವು ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ನೋಟೀಸ್.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಆರ್. ನಾಯ್ಡು.—ಅನೇಕ ಮಂದಿ ನಾನ್ ಗೆಜೆಟೆಡ್ ನೌಕರರನ್ನು ಕೇವಲ ಮೂಕರ್ಜಿಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ವಿಚಾರಣೆ ಇಲ್ಲದೆ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿರುವುದು ಗೊತ್ತೇ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ನೋಟೀಸ್.

Intermediate College at Malleswaram (Starting).

Q.—162. **Sri V. R. NAIDU** (Malleswaram).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether it has come to their notice that there are two to three thousand students going to the Intermediate College from the extensions of Malleswaram, Srirampuram, Seshadripuram, Munireddypalyam, Rajamahal Guttahalli, etc. ;

(*b*) whether it has come to their notice that the students are experiencing much difficulty owing to the absence of a College nearby ;

(*c*) whether Government would take action to establish an Intermediate College near Malleswaram ?

A.—**Sri A. G. RAMACHANDRA RAO** (Minister for Law and Education).—

(*a*) Yes, but actual figures are not available.

(*b*) No.

(*c*) No.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಆರ್. ನಾಯ್ಡು.—ಮಲ್ಲೇಶ್ವರ, ಶ್ರೀರಾಮಪುರ, ಶೇಷಾದ್ರಿಪುರ, ಮುನಿರೆಡ್ಡಿಪಾಳ್ಯ, ರಾಜಾಮಹಲ್ ಗುಟ್ಟಹಳ್ಳಿ ಮುಂತಾದ ಬಡಾವಣೆಗಳಿಂದ ಹೆಚ್ಚುಮಂದಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಕಾಲೇಜ್ ವ್ಯಾಸಂಗಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೆ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಹೆಚ್ಚುಮಂದಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ; ಅಲ್ಲಿಂದಲೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಆರ್. ನಾಯ್ಡು.—ಈಗಿನ ಇಂಟರ್‌ಮೀಡಿಯಟ್ ಕಾಲೇಜನ್ನು ಆ ಬಡಾವಣೆಗೆ ವರ್ಗ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಆರ್. ನಾಯ್ಡು.—ಆ ಬಡಾವಣೆಗಳ ಪುರನಿವಾಸಿಗಳಿಂದ ಅಲ್ಲಿಗೊಂದು ಕಾಲೇಜು ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆಯೆಂದು, ಮನವಿಗಳು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲವೆ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಕೆಲವರು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಅಲ್ಲೊಂದು ಕಾಲೇಜು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

Primary Schools in Bangalore City.

Q.—298. **Sri R. ANANTARAMAN** (Chamarajapet).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the number of primary schools run by Government, the Corporation of the City of Bangalore and other private bodies in the Corporation area of the City of Bangalore ;

(*b*) the number of children attending such schools ;

(*c*) whether it is not true that large numbers of children were refused admission into the schools for want of staff and accommodation ?

A.—**Sri A. G. RAMACHANDRA RAO** (Minister for Law and Education).—

(*a*) (i) Government ... 129
(ii) The Corporation ... 5
(iii) Other private bodies in the Corporation area of the City of Bangalore. 67
(*b*) 54,159 children.
(*c*) Not true.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಅನಂತರಾಮನ್.—ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೈಮರಿ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚುಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತೆರೆಯುವುದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಕರ್ತವ್ಯವಲ್ಲದೇ ?

*ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಹೌದು.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಅನಂತರಾಮನ್.— ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರೈಮರಿ ತರಗತಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುವ ಹುಡುಗರ ಸಂಖ್ಯೆ 54,159 ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಪ್ರೈಮರಿ ತರಗತಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿರುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಎರಡು ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಒಪ್ಪುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಈಗ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ವಿಪರೀತವಾಗಿ ಏರಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಸಂಖ್ಯೆಯೂ ಏರಿರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಅನಂತರಾಮನ್.—ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಮಂದಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ವಿದ್ಯಾವ್ಯಾಸಂಗವನ್ನು ಮಾಡಲು ಹೆಚ್ಚು ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದು ಅವಶ್ಯಕವಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಅವಶ್ಯಕವೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

Sri M. PALANIYAPPAN.—Will the Government consider shifting primary schools ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—If it is necessary, we will consider.

Admission Committees (Medical College, Medical School and Engineering College).

Q.—310. **Sri B. V. NARAYANA REDDY** (Bagepally-Gudibanda).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether admission committees for the Medical College, the Medical School and the Engineering College were appointed for the current year ;

(*b*) if so, who are the members of those committees ?

A.—**Sri A. G. RAMACHANDRA RAO** (Minister for Law and Education).—

(*a*) Yes.

(*b*) Statement appended below.

MEDICAL COLLEGE, MYSORE.

1.	Principal, Medical College (*Chairman*).	
2.	Dr. V R Naidu	Professors in the Medical College.
3.	Dr. S Hiriyanniah	
4.	Sri Kondajji Basappa	Members of the University Council.
5.	Sri M P L Sastry	
6.	Sri Boranna Gowda, M.L.A., Sri Ramakrishna Ashrama, Belur, Hassan District.	
7.	Sri D Devaraj Urs, M.L.A., Kallaballi Village, Chilkunda Circle, Hunsur Taluk.	

(SRI A. G. RAMACHANDRA RAO.)

ENGINEERING COLLEGE, BANGALORE.

1. Principal, Engineering College, Bangalore (*Chairman*).
2. Sri B R Narayana Iyengar } Professors in the Engineering College.
3. Sri K Venkatachala Iyengar }
4. Sri B V Lankappa } Members of the University Council.
5. Sri S Kariappa }
6. Sri B P Nagaraja Murthy, B.A., LL.B., M.L.A., Advocate, Mandya.
7. Sri S R Nagappasetty, Agriculturist, Old Thirthahalli Road, Shimoga.

MEDICAL SCHOOL, BANGALORE.

1. Principal, Medical School (*Chairman*).
2. Dr. P Krishna Rao } Professors in the Medical School.
3. Dr. Venkatasubba Rao }
4. Sri Y Dharmappa } Member of the University Council.
5. Sri H M Gangadhariah }
6. Sri T N Mudalagiri Gowda, M.L.A., Nagavally, Tumkur Taluk.
7. Sri Bondade Hanumantha Rao, B.A., LL.B., Advocate, Davangere.

Sri B. V. NARAYANA REDDY.—In the allocation of seats, have the Committees followed any particular method ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Yes.

Sri B. N. NARAYANA REDDY.—What are the standing methods ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Some directions have been given and they have been published also.

Sri B. V. NARAYANA REDDY.—I would like to know what are the methods as they are not mentioned here ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—It has been notified. If considered necessary, I am prepared to place a copy of it on the table of the House.

Mr. SPEAKER.—If the Hon'ble Member had not put that particular question, how can it be answered ?

Sri B. V. NARAYANA REDDY.—Is there any writ regarding the allocation of seats ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—So far as I remember, there was a writ in the High Court.

Sri B. V. NARAYANA REDDY.—Does that instance not show that it has not been followed ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—The mere presentation of a writ does not mean that it has not been followed.

Sri B. V. NARAYANA REDDY.—In the Medical School Admission Committee there is Sri Dharmappa. Did he not retire ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—The matter is before the High Court and the writ application is pending and obviously my Hon'ble friend is referring to that.

Sri B. V. NARAYANA REDDY.—Does he continue to be a member of this Committee though he retired after a particular period ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—He has continued. As a member of the University Council he is now in that Committee.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿ. ಬಸಪ್ಪ.—ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜು ಮತ್ತು ಮೆಡಿಕಲ್ ಸ್ಕೂಲಿಗೆ ನೇಮಕಮಾಡಿರುವ admission committee ಗಳಲ್ಲಿ ಮಲೆನಾಡು ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಇಲ್ಲ, ಅಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಸ್. ಬೋರಣ್ಣಗೌಡರೂ ಮತ್ತು ಮೆಡಿಕಲ್ ಸ್ಕೂಲಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ವೈ. ಧರ್ಮಪ್ಪನವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಬ್ಬರೂ ಮಲೆನಾಡು ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೇ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿ. ಬಸಪ್ಪ.—ಶಿವಮೊಗ್ಗ, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಇಲ್ಲ, ಅಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಇವರು ಆ ಜಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನೂ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿ. ಬಸಪ್ಪ.—ಮುಂದೆಯಾದರೂ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಈಗಾಗಲೇ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

12-30 P.M.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ಎಷ್ಟು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಂದುಸಾರಿ ಈ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಪುನರ್ರಚನೆಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಸ್ವಾಮಿ ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—I think every year.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ಈ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ, ಸೀಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಲಂಚ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಆಪಾದನೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ.—ಬಂದರೆ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಬಂದಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡೋಣ ?

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Is there a method by which an appeal can be made against any injustice done by the Admission Committees ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Yes, there is the University Council which is competent to hear that.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—If so, how is it that the Members of the University Council are represented in the admission committees ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—The University Council itself has sent some of the Members. That does not preclude them from hearing appeals.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Is it not desirable that the Members of the University Council should not be on these committees so that the University Council can hear appeals ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Desirability or otherwise is a matter of opinion.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Are the Government aware, Sir, that there is plenty of delay in making selections of students for admission to the different colleges ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—I know there has been some delay.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Is it not desirable to appoint committees consisting of the Principal and some Professors of the College and see that this delay caused on account of the inconvenience of the non-official Members, may be avoided ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—That will be kept in view and considered next time.

Sri M. MADIAH.—May I know whether representation was given on these committees to scheduled castes ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—I believe in one of these committees there is representation given.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯ.—ಮೆಡಿಕಲ್ ಮತ್ತು ಇಂಜನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜುಗಳ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಆಯಾ ಕಾಲೇಜುಗಳ ಮೆಂಬರುಗಳ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ನವರು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದರೇ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಹೌದು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯ.—ಹೀಗೆಯೇ ಬಾಕಿ ಮೆಂಬರುಗಳ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಯಾರು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದರು ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಖಾಸಗೀ ಮೆಂಬರುಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದರು. ಒಟ್ಟು ಆಖೈರು ತಿರ್ಮಾನ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ನವರದು.

Sri M. MADIAH.—May I know why when members were selected to constitute the admission committees in respect of admissions to Medical College and the Engineering College, the Members of the Scheduled Castes were not selected ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—They being very small committees, it was not possible to give representation to every community in each committee.

Sri M. MADIAH.—Did not Government find a single individual or candidate belonging to the scheduled castes who was capable of serving on these committees ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Sri H. M. Gangadharaiya is already on one of the committees.

Mr. SPEAKER.—This is question hour; you can make use of this information to make your remarks on another occasion.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎ. ತಿಮ್ಮಪ್ಪಗೌಡ.—ಈ ಮೆಡಿಕಲ್ ಸ್ಕೂಲ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಈ ಸಾರಿ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಜಾಗ ಹಂಚುವಾಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಾಕಿರತಕ್ಕ ರೂಲ್ಸುಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸದೆ ತಿರಸ್ಕರಿಸಿ, ಯದ್ವಾ ತದ್ವಾ, ಮನಸೋ ಇಚ್ಛೆ, 65-70% ಮಾರ್ಕ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೂ, extra curricular activities, physical fitness, ನೋಡಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬ ಕಾರಣದ ಮೇಲೆ 38-40 ಶೇಕಡ ಮಾರ್ಕ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಹುಡುಗರಿಗೂ ಜಾಗ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ದೂರುಗಳು ಬಂದಿವೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ನಮಗೆ ದೂರುಗಳು ಬಂದಲ್ಲಿ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕಾಲ್‌ಫಾರ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎ. ತಿಮ್ಮಪ್ಪಗೌಡ.—ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ Interview ನಲ್ಲೂ ಕೂಡ certain minimum marks ಗೆ ಕೆಳಗಿರುವವರು ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಕೂಡ ಕಮಿಟಿಯವರು ಅಂಥವರಿಗೆ ಟೆಲಿಗ್ರಾಂ ಕೊಟ್ಟು ಕರೆಸಿಕೊಂಡು ಜಾಗ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎ. ತಿಮ್ಮಪ್ಪಗೌಡ.—ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಆಪಾದನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆ ರೆಕಾರ್ಡುಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಆರ್. ರಾಮಯ್ಯ.—ಈ ಕಮಿಟಿಗಳನ್ನು ವಜಾಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲ ಈಗ ಸನ್ನಿಹಿತವಾಗಿಲ್ಲವೆ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಅದು ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಮಾತು.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯ.—ಈ ಎರಡು ಕಮಿಟಿಗಳಲ್ಲೂ ಹರಿಜನರ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಇದು ಯಾವಾಗ ಸ್ವಾಮಿ ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಯಿತು ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯ.—ಮತ್ತೆ ಏನು ಹೇಳಿದರು ಸ್ವಾಮಿ ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ತಾವು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು.

(ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಗು !)

ಬಹಳ ಸಣ್ಣ ಕಮಿಟಿ ಆದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಮುಂದೆ ನೋಡೋಣ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯ.—ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟಿನವರು ಮೈನಾರಿಟಿ ಕಮ್ಯೂನಿಟಿ ಎಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಆ ವಿಚಾರ ಅವರು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯ.—ಹಾಗಾದರೆ ಅವರಿಗೆ ಈ ಸಮಿತಿಯ ಮೆಂಬರುಗಳಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಏನಾದರೂ ಅವರನ್ನು ಈ ಸಮಿತಿಯ ಮೆಂಬರುಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಇದು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ನವರು ಮಾಡಿರುವುದು. They have given the best consideration to the matter.

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Member can take another opportunity to press his claim.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ನಾಗಪ್ಪಶೆಟ್ಟಿ.—ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜು ಮತ್ತು ಮೆಡಿಕಲ್ ಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಚುನಾಯಿಸಬೇಕಾದರೆ ಮಲೆನಾಡಿಗೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂಬದು ಸರ್ಕಾರದವರ, ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಇಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿ ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ನಾಗಪ್ಪಶೆಟ್ಟಿ.—ಮಲೆನಾಡಿಗೆ ಡಾಕ್ಟರುಗಳು ಮೈದಾನ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಈ ಹಿಂದೆ ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಹೆಚ್ಚುಮಂದಿ ಮಲೆನಾಡಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೇ ಜಾಗ ಕೊಡಬೇಕು. ಆ ರೀತಿ ಅವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಟ್ಟು ಮಲೆನಾಡಿಗೆ ಡಾಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಬೇಕು ಎಂಬ ಯೋಚನೆ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗಿರಲಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಅದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಕೊಂಡೇ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸೂಕ್ತವಾದ direction ಅನ್ನು ಆ Notification ಅಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

Depressed Class Scholarships

Q.—388. **Sri M. MADIAH** (Nanjangud-Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether they are aware that the representatives of the Scheduled Castes in the State are urging the Government both in the Houses of Legislature and in the Policy Committee and also in the D. C. Education Advisory Committee of the State to sanction adequate sum of money as additional grant for the current year (*i.e.*, 1954-55) to award D. C. Scholarships to the deserving poor scheduled castes students studying in high schools in the State ;

(*b*) whether they have passed orders sanctioning the required amount as additional grant for the above purpose;

(*c*) if the answer (*b*) *supra* is in the affirmative, the amount of additional grant sanctioned ;

(*d*) if the answer to (*b*) *supra* is in the negative, the reasons as to why orders have not been passed yet sanctioning additional grant for the said purpose ?

A.—**Sri A. G. RAMACHANDRA RAO** (Minister for Law and Education).—

(*a*) Yes.

(*b*) No.

(*c*) Does not arise.

(*d*) Financial condition of the State does not permit of any further grant.

Sri M. MADIAH.—May I know, Sir, whether the Government have called for information with regard to the number of applications received in various high schools of the State from the members of the Scheduled Castes for Depressed Class Scholarships ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—That information I think has been given in connection with some other question.

Sri M. MADIAH.—May I know since how long the representatives of the Scheduled-Castes are urging the Government to increase the allotment every year ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Yes, it has been urged.

Sri M. MADIAH.—May I know whether the just claims of the Scheduled Caste representatives to increase the allotment has been considered by the Government ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Yes.

Sri M. MADIAH.—Are not the Government thinking of increasing the allotment ?

Mr. SPEAKER.—The answer is given.

Sri M. MADIAH.—Is it a fact that the representatives of this House are very strongly urging the Government to reconsider this question of allotment through an additional grant for the current year ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Yes, that will be considered.

Sri M. MADIAH.—Will it be considered and adequate allotment made for the purpose ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—I can say, the best consideration will be given.

Sri M. MADIAH.—May I know whether it is not a fact that the Leader of the House declared at Mysore that the improvement of the conditions of the Scheduled Castes and Tribes is a sacred duty entrusted to Government ?

Mr. SPEAKER.—Not only the Government, you and I all know it.

Sri M. MADIAH.—Is this not sacred ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—That is not the only piece of work. It is a very comprehensive work, made evincing the amount of interest this Government have in the matter ; that indicates the earnestness and interest that the Government is taking and want to take in the matter.

Sri G. DUGGAPPA.—Will the Government be pleased to state the total number of scholarships during the current year for boys and girls of Scheduled Castes ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—I believe that statistics has been furnished : if not, I will get the information.

Sri G. DUGGAPPA.—What is the basis on which Government is going to allot these scholarships ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Considering all the damands as well as the availability of the resources.

Sri G. DUGGAPPA.—If the number of applications are more, is it not necessary to increase the funds ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—I have answered that question, Sir. Necessity has to be reconciled with the adequacy of the resources; that is a matter of adjustment.

Sri G. DUGGAPPA.—Is it not a fact that the allotment has been the same for many years ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Yes; year after year allotments are being made.

Sri G. DUGGAPPA.—My question is, whether it is not a fact that the amount allotted for scholarships is the same for many years.

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—For some years it is the same.

Sri G. DUGGAPPA.—Should it not be increased proportionately when the number of applications for scholarships are on the increase ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—I do not think that there is any ratio kept for the purpose, nor is it possible. I do not want to enter into details at this stage.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ಸಿದ್ದಯ್ಯ.—ಈ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನಗಳನ್ನು ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್—ಇದನ್ನು ಪುನಃ ಪರ್ಯಾಲೋಚಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ಸಿದ್ದಯ್ಯ.—ಈಗ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಸಾಲದು, ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—That will be kept in view.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಈಗ ಒಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ ಎಷ್ಟು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನ ಕೊಡುತ್ತಿದೆ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಮಿಡ್ಲ್ ಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲಿ 3 ರೂಪಾಯಿಗಳು, ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲಿ 7½ ರೂಪಾಯಿಗಳು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಈ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನ ಎಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿರುವುದು ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇದೇ ದರವಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಈಗ ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೆ ?

Mr. SPEAKER.—That question has been put and answered.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಹಿಂದಿನ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಈ ಖಾತೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಈ

(ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.)

ವೇತನಕ್ಕೆ ಗ್ರಾಂಟು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲವೆ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಹಾಗೆ ಹೇಳಿರಲಿಲ್ಲ, ಪರ್ಯಾಲೋಚಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿತ್ತು. ಪರ್ಯಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಈ ವರ್ಷ ಹೋದವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಖೋತಾ ಜಾಸ್ತಿಯಾದ್ದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಈ ಗ್ರಾಂಟು ಕಡಮೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಬಹಳ ಜನರು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವುದನ್ನೇ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೆ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಆ ಕಾರಣದಿಂದ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯ.—ಡಿಪ್ರೆಸ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸ್ ಸಮಿತಿಯವರು ಮತ್ತು ಪಾಲಿಸಿ ಸಮಿತಿಯವರು ಈ ಗ್ರಾಂಟು ಸಾಲದು, ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಶಿಪಾರ್ಸು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೆ ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್.—ಈಗ ಬಂದಿರುವ ಅರ್ಜಿಗಳೆಷ್ಟು, ಎಷ್ಟು ಹಣವಿದೆ, ಎಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಯಾವ ರೇಷಿಯೋ ಪ್ರಕಾರ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಆ ಅಂಕಿಅಂಶ ಒದಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್.—ಈಗಿರುವ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಯಾವ ವರ್ಷ ನಿಗದಿಮಾಡಲಾಯ್ತು ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಈ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಇದೇ ರೀತಿ ಕೊಡುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್.—ಮೊದಲನೆಯ ಸಲ ಯಾವ ವರ್ಷ ಇದನ್ನು ಗೊತ್ತು ಮಾಡಲಾಯಿತು ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ನೋಟೀಸ್ ಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ.—ಈ ವೇತನವನ್ನು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಇತರ ವಿದ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೂ ಬೇರೆಬೇರೆ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದೆಯಲ್ಲವೆ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಹೌದು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ.—ವರ್ಷೇವರ್ಷೇ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲಿ ಈ ಹಣ ಲ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗುತ್ತಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೆ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಇಲ್ಲ. ಹೋದ ವರ್ಷ ಹಣ ಉಳಿಯಿತು. ಆ ಹಣವನ್ನು ಅದಕ್ಕೇ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಆದರೆ ಖೋತ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಹೆಚ್ಚಿದ್ದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತತೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಿಲ್ಲಿಸಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯ.—ಮೇಜರ್ ಮತ್ತು ಮೈನರ್ ಕಮ್ಯೂನಿಟಿಗಳಿಗೆ ಯಾವ ದಾಮಾಷಾ ಪ್ರಕಾರ ಅಲಾಟ್ ಮಾಡಲಾಗುವುದು ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಆ ರೀತಿ ವಿಂಗಡಿಸಿಲ್ಲ; ಬ್ಯಾಕ್‌ವರ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸ್ ಮತ್ತು ಡಿಪ್ರೆಸ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸ್ ಎಂದು ವಿಂಗಡಿಸಿ ಹಂಚುತ್ತಿದೆ.

Schools started in Rural Parts.

Q.—471. **Sri D. R. KARI GOWDA** (Hassan).—Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the number of primary schools newly sanctioned in rural parts in the State during the year 1954-55 ; the number of middle schools, and the number of high schools ;

(*b*) the number in each district ?

A.—**Sri A. G. RAMACHANDRA RAO** (Minister for Law and Education).—

(*a*)

Primary Schools	...	Nil
Middle Schools	...	4
High Schools	...	2

(*b*)—

		Bangalore District.	*Chikmagalur District.*	*Shimoga District.*
Primary Schools	...	Nil	Nil	Nil
Middle Schools	...	1	2	1
High Schools	...	1	Nil	1

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಆರ್. ಕರಿಗೌಡ.—ಕೇವಲ 4 ಮಾತ್ರ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಸಂಸ್ಥಾನಾ ಮಳೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಬೇರೆ ಯಾವ ಜಿಲ್ಲೆಯವರೂ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿಲ್ಲವೆ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಆರ್. ಕರಿಗೌಡ.—ಹಾಗಾದರೆ ಅವರಿಗೇಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದಿಲ್ಲ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಆರ್ಥಿಕ ಮುಗ್ಗಟ್ಟಿನಿಂದ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಆರ್. ಕರಿಗೌಡ.—ಮುಂದೆ ಆರ್ಥಿಕ ಮುಗ್ಗಟ್ಟು ಹೀಗೇ ಇದ್ದರೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಇದಕ್ಕೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕರೂ, ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಸೇರಿ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಆರ್. ಕರಿಗೌಡ.—ಈಗ ನ್ಯೂ ಟೈಪ್ ಮಿಡ್ಲ್ ಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ನೋಡಿದರೆ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ತಮಗೇ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಆರ್. ಕರಿಗೌಡ.—ಪ್ರೈಮರಿ ಸ್ಕೂಲುಗಳು ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೇಕೆಂದು ಅರ್ಜಿಬಂದಿಲ್ಲವೆ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಬಂದಿವೆ, ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಆವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆಯೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಆರ್. ಕರಿಗೌಡ.—ಹಾಗಾದರೆ ಆರ್ಥಿಕ ಮುಗ್ಗಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಪ್ರೈಮರಿ ಸ್ಕೂಲು ಕೊಡಬಾರದೆಂದು ಯೋಚಿಸಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಕೊಡಬಾರದೆಂದಿಲ್ಲ, ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಬಹಳ ವಿಷಾದವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಆರ್. ಕರಿಗೌಡ.—ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲ ಒದಗಿಸುವುದು ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ಪ್ರಕಾರ ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವಲ್ಲವೆ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಹೌದು.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಆರ್. ಕರಿಗೌಡ.—ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಹಾಯ ನೀಡುವುದು ಕರ್ತವ್ಯವಲ್ಲವೆ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಇದಕ್ಕೆ ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಖಂಡಿತ ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಮಸಿಯಪ್ಪ.—ಕಳೆದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚಳ್ಳಕೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ತಿಮ್ಮಯ್ಯನಹಳ್ಳಿಗೆ ಒಂದು ಮಿಡ್ಲ್ ಸ್ಕೂಲು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲವೆ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಕೊಟ್ಟಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಮಸಿಯಪ್ಪ.—ಹಾಗಾದರೆ ಈ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಹಣದ ಮುಗ್ಗಟ್ಟು ಎಂದು ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದೆ, ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಈಗಲೂ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಮಸಿಯಪ್ಪ.—ಮುಂದಿನ ಸಾಲನಲ್ಲಾದರೂ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Have you not provided increased amount for education ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Yes ; slight increase.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಮಹಮ್ಮದ್ ಇಮಾಂ.—ಈ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ 35 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಒದಗಿಸಿರುವುದು ನಿಜವೆ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಖಚಿತವಾದ ಅಂಕಿ ಅಂಶ ಈಗ ನನ್ನಲ್ಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಮಹಮ್ಮದ್ ಇಮಾಂ.—ಇದನ್ನು ಯಾವ ಕಡೆ ಡೈವರ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಎಜುಕೇಷನ್ನಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಮಹಮ್ಮದ್ ಇಮಾಂ.—ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಎಜುಕೇಷನ್ ಮತ್ತು ಪ್ರೈಮರಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಇವೆರಡರಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಮುಖ್ಯವಾದುದು ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಎರಡೂ ಮುಖ್ಯ. ಇದರಲ್ಲಿ ಪ್ರೈಮರಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಮಹಮ್ಮದ್ ಇಮಾಂ.—ಪ್ರೈಮರಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುವ ಆವಶ್ಯಕತೆಯಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೆ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಅಲ್ಲ, ಅದು ಹೆಚ್ಚಾಗಬೇಕೆಂಬುದು ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಮಹಮ್ಮದ್ ಇಮಾಂ.—ಈ ರೀತಿ ಆರ್ಥಿಕ ಮುಗ್ಗಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚುತ್ತಾ ಇರುವಾಗ ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ಪ್ರಕಾರ ಉಚಿತವಾದ ಮತ್ತು ಒತ್ತಾಯವಾದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕೊಡಲು ಹೇಗೆ ಯೋಚನೆಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಇಡೀ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದೊಡನೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಮಹಮ್ಮದ್ ಇಮಾಂ.—ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಪ್ರೈಮರಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಗ್ರಾಂಟು ಬರುವ ಸಂಭವವಿದೆಯು ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಚರ್ಚೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ, ಇನ್ನೂ ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಮಹಮ್ಮದ್ ಇಮಾಂ.—ತಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾಸುಧಾರಣೆ ಸಮಿತಿ ಸಲಹೆ ಪ್ರಕಾರ ಬಹಳ ಹಣ ಬೇಕು. ಬರುವ ಹಣವೆಲ್ಲಾ ಸುಧಾರಣೆಗೇ ಆದರೆ ಪ್ರೈಮರಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಲು ಧಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆ ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—It is a matter of opinion.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಮಹಮ್ಮದ್ ಇಮಾಂ.—ವಿದ್ಯಾಸುಧಾರಣೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ, ಬೇಸಿಕ್ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಮತ್ತು craft ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಣ ಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಪ್ರೈಮರಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಹಿಂದೆ ಬೀಳುವ ಸಂಭವವಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡೇ ವಿದ್ಯಾಸುಧಾರಣಾ ಸಮಿತಿಯವರು ಈ ರೀತಿ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಮಹಮ್ಮದ್ ಇಮಾಂ.—ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಿಂದೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 400-500 ಪ್ರೈಮರಿ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದು ಈ ವರ್ಷ ಸಂಸ್ಥಾನಾಮುಳೆ ಒಂದೂ ಸಹ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿಲ್ಲದಿರುವುದು ಶೋಚನೀಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲವೇ ?

Mr. SPEAKER.—That is not a question. You do not require an answer for it.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Of course it may touch the present Government.

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—All right, let it touch. But it does not require an answer.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಮಹಮ್ಮದ್ ಇಮಾಂ.—ಹಿಂದೆ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ವರ್ಷಕ್ಕೆ 400 ಪ್ರೈಮರಿ ಸ್ಕೂಲು ಕೊಡುವ ಸಂಭವವಿದ್ದು ಈಗೇಕೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಅಭಾವದ ಉಗ್ರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಒದಗಿರುವುದು ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಆಗ ಈಗಿನ ಹಾಗೆ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೇ ಇರುವುದೇ ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಮಹಮ್ಮದ್ ಇಮಾಂ.—ಪ್ರೈಮರಿ ಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕೊಡದೇ ಇರುವುದೇ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಅಲ್ಲವೇ ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—I am sorry for the insinuation.

Sri J. MOHAMED IMAM.—It is no insinuation. But it is question of fact.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಇತರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಪ್ರೈಮರಿ ಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದನ್ನು ಒಂದು ಅಂಗವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮುಂದುವರಿಯುವುದು ನ್ಯಾಯವಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಅಂದಾಜುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಇದನ್ನೂ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಾಡಲು ಯೋಚಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ಕೇವಲ ಏನೂ ಕೊಡದೆ ಇರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿರುವ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಇವುಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಹಣದ ಮುಗ್ಗಟ್ಟಿನಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಯೋಚಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎನ್. ಬೋರಣ್ಣಗೌಡ.—ಹೋದವರ್ಷ ಪ್ರೈಮರಿ ಸ್ಕೂಲುಗಳು ಬೇಕೆಂದು ಸಂಸ್ಥಾನಾವಳಿ ಎಷ್ಟು ಅರ್ಜಿಗಳು ಬಂದಿವೆಯೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬಲ್ಲಿರಾ ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—I want notice for that.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎನ್. ಬೋರಣ್ಣಗೌಡ.—ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಸ್ಥಾಪನೆಮಾಡುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಪ್ರೈಮರಿ ಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ನೋಟೀಸ್.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—May I know the number of villages that are in need of primary schools in the State ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Notice to give that answer.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—Government are not aware of it ? At this rate, when are we to see that all places which are in need of primary schools are given the schools ?

Mr. SPEAKER.—That does not require an answer.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪ.—ವಿದ್ಯಾ ಸುಧಾರಣಾ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಐದು ಸಾವಿರ ಪ್ರೈಮರಿ ಸ್ಕೂಲುಗಳ ಅಗತ್ಯವಿದೆ ಎಂದು ನಮೂದಾಗಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಆಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪ.—ಅದನ್ನು ಒಂದು planned basis ಮೇಲೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕೆಂದು ಅದರಲ್ಲಿ ಸಲಹೆ ಒಳಗೊಂಡಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪ.—ಹೀಗಿರುವಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಮುಂದುವರಿಯಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದೆ ಇರುವಂಥ ಆರ್ಥಿಕ ಮುಗ್ಗಟ್ಟಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಯಾವುದು ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಈ ಬಗ್ಗೆ ಡಿಫಿಸಿಟ್ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ತಲೆದೋರಿ, ಅದು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅಂಗೀಕಾರವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ.—ಬೆಂಗಳೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಅರಳಸಂದ್ರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಹೈಸ್ಕೂಲು ಕೊಟ್ಟಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ.—ಒಂದು ಹೈಸ್ಕೂಲಿಗೆ ಕನಿಷ್ಠಪಕ್ಷ ಎಷ್ಟು ಮಂದಿ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳಿರಬೇಕು ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ನಾಲ್ಕು ಮಂದಿಯಾದರೂ ಮೊದಲ ವರ್ಷ ಇರಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ.—ಈಗ ಈ ಹೈಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರೇ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿದ್ದು ಎಲ್ಲ ತರಗತಿಗಳನ್ನೂ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರಲ್ಲವೇ ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Yes ; that is how it will begin.

Mr. SPEAKER.—We are not concerned with the administration of a particular school.

Nurses (Payment of Ration and Uniform Allowances during leave).

Q.—167. **Sri M. PALANIYAPPAN** (Ulsoor).—

Will the Government be pleased to state :—

whether nurses going on privilege or maternity leave are not allowed ration and uniforn allowances ?

A.—**Sri T. CHANNIAH** (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

No; ration and uniform allowances are inadmissible during privilege or maternity leave.

Sri M. PALANIYAPPAN.—Under what Service Rules the nurses are governed ?

Sri T. CHANNIAH.—Mysore Service Regulations.

Sri M. PALANIYAPPAN.—Is there any provision in the M.S.R. to grant them this privilege of uniform and ration allowances ?

Sri T. CHANNIAH.—No. These allowances are admissible to them while on actual duty and not during privilege leave or maternity leave.

Sri M. PALANIYAPPAN.—Is any substitute posted if required on occasions ?

Sri T. CHANNIAH.—Substitutes will be posted when necessary.

Sri M. PALANIYAPPAN.—They are expected to work from morning till night . . . .

Mr. SPEAKER.—This question refers to the grant of the allowances during privilege or maternity leave. Next question.

Plague at Agaram Village, Mulbagal Taluk.

Q.—245. **Sri G. NARAYANA GOWDA** (Mulbagal-Srinivaspur).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) when plague broke out at Agaram Village in Mulbagal Taluk;

(*b*) the number of deaths that occurred;

(*c*) the preventive measures taken;

(*d*) whether this epidemic still prevails there;

(*e*) the names of surrounding villages to which this epidemic has spread;

(*f*) the number of deaths in these several villages on account of this epidemic;

(*g*) the names of villages where this epidemic still prevails?

A.—**Sri T. CHANNIAH** (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

(*a*) 13th September 1954.

(*b*) 3.

(*c*) Inoculations, spraying with residual insecticide, etc.

(*d*) No.

(*e*) There was no spread of infection from this village.

(*f*) 6.

(*g*) No reports of infection since 27th September 1954.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಗೌಡ.—ಈ ಅಗರಂ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಪ್ಲೇಗ್ ರೋಗ ಹರಡಿದ್ದು 13ನೆಯ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 1954 ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಎರಡನೆಯ ಬಾರಿ ಅಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ನೋಟೀಸ್.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಗೌಡ.—ಮೊದಲೇ ಈ ಬಗ್ಗೆ preventive measures ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಅನಾಹುತಗಳು ಆಗದಂತೆ ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದ ಕೂಡಲೇ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಗೌಡ.—ಅಲ್ಲಿಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಆಪ್ ಹೆಲ್ತ್‌ರವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ನೋಟೀಸ್.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಗೌಡ.—ಆಮೇಲೆ ಇಲಾಖೆಯವರು 13ನೆಯ ತಾರೀಖು ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಕೂಡಲೇ ಆ ರೋಗದ ನಿವಾರಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತ್ವರಿತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳದೇ ಇದ್ದುದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ—ಅರಳುಗುಪ್ಪೆ, ನಾರಾಯಣಪುರ, ಮುಂತಾದ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಇದು ಹರಡಿದ್ದು ನಿಜವೆ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಅಗರಂ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ 13-9-1954 ರಲ್ಲಿ ಪ್ಲೇಗ್ ಸೋಂಕಿದೆ ಎಂಬ ವರ್ತಮಾನ ಕೇಳಿದ ಕೂಡಲೇ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ inoculation, spraying with residual insecticide ಮುಂತಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು ಅದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಗೌಡ.—ಹಾಗಾದರೆ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಈ ರೋಗ ಹೇಗೆ ಹರಡಿತು ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಅಗರಂ ಗ್ರಾಮದಿಂದ ಪ್ಲೇಗ್ ರೋಗ ಬೇರೆಕಡೆಗೆ ಹರಡದಂತೆ ತಡೆಗಟ್ಟಿರುವುದಾಗಿ ಇಲಾಖೆಯವರು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಗೌಡ.—" F " ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಸುತ್ತಮುತ್ತಣ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ಲೇಗ್ ರೋಗದಿಂದ ಸತ್ತಿರುವವರು ಆರುಮಂದಿ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದೆ. ಆ ಗ್ರಾಮಗಳಾವುವು ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ನೋಟೀಸ್.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಗೌಡ.—ಆರುಮಂದಿ ಪ್ಲೇಗ್ ರೋಗದಿಂದ ಸತ್ತಿರುವುದು ಇಲಾಖೆಯವರ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯದಿಂದಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಹಾಗೆ ಭಾವಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಹೆಲ್ತ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರಿಗೆ ಈ ವರ್ತಮಾನ ತಿಳಿಯಬಂತೋ ಅಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಅವರು ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಗೌಡ.—ಅಗರಂ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳುಕಾಲ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಇಲಾಖೆಯವರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದೂ, ಇತರ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಈ ರೋಗ ಹರಡುವಂತೆ ಮಾಡಿದುದು ಅವರ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯದ ಸೂಚನೆಯಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ನಮಗೆ ಆ ರೀತಿ ವರದಿ ಬಂದಿಲ್ಲ.

1 P. M.

Sri H. K. VEERANNA GOWDH.—I want to know whether the Hon'ble Minister has understood the sub-question (*g*) and given the answer or has answered it in a haphazard manner?

Sri T CHANNIAH.—The Government have no reports of infection from that date.

Sri H. K. VEERANNA GOWDH.—May I repeat, Sir? ಈ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗದ ಸೋಂಕು ಇನ್ನೂ ಯಾವ ಯಾವ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿರುವುದಕ್ಕೆ 27-9-1954 ರ ಲಾಗಾಯಿತು ಈ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗವು ತಗುಲಿದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ವರದಿಗಳು ಬಂದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. Is it correctly understood by the Minister at least?

Sri T. CHANNIAH.—When there is no report of infection there is no necessity for giving the names of villages.

Combined Hospital at Tiptur. (Construction)

Q.—255. **Sri T. G. THIMME GOWDA** (Tiptur).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether it is a fact that a combined hospital is proposed to be established at Tiptur;

(*b*) what the proposed contributions of the Government and of the Municipal Council in this regard are;

(*c*) whether any estimate has been got prepared or sanctioned in this regard;

(*d*) when they propose to begin construction ?

A.—**Sri T. CHANNIAH** (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

(*a*) No.

(*b*) to (*d*) Do not arise in view of reply to (*a*).

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಜಿ. ತಿಮ್ಮೇಗೌಡ.—ತಿಪಟೂರು ಟೌನ್‌ನಲ್ಲಿ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಒಂದು ಕಂಬೈಂಡ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಬೇಕೆಂಬ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಹೌದು.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಜಿ. ತಿಮ್ಮೇಗೌಡ.—ಎಷ್ಟು ವರ್ಷದಿಂದ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ, ಸ್ವಾಮಿ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಸುಮಾರು 5 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಜಿ. ತಿಮ್ಮೇಗೌಡ.—ತಿಪಟೂರು ಟೌನ್ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಕೊಡುವ ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಮೊಬಲಗು ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಕೊಡುವ ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಮೊಬಲಗು ಇವೆರಡನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿ ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸ್ವಲ್ಪ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಈ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಪುನಃ ಮನವಿಮಾಡಿಕೊಂಡಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

Mr. SPEAKER.—Question hour is over.

QUESTIONS FOR ANSWERS ON THE DAY

(but not taken up).

Breaches in Sangenally and Thuppadahally Tanks (Engineers involved and action on report of Committee).

Q.—80. **Sri J. MOHAMED IMAM** (Jagalur).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the names of the Executive and Assistant Engineers that were in charge of the Sangenahalli and Thuppadahalli Tank works since the commencement of these works up to the time of the breaching of these tanks;

(*b*) the period of stay of each of these Engineers, the date on which he assumed charge of the Division or Sub-Division and the date of transfer from those places;

(*c*) the action that the Government have taken on the report of Sri L. Siddappa's Committee on their recommendations in respect of these Engineers and the restoration of breaches ?

A.—**Sri Kadidal MANJAPPA** (Minister for Revenue and Public Works).—

(*a*) and (*b*) Statement appended below.

(*c*) The tanks are being restored. But the action to be taken against the officers is being examined.

STATEMENT.

Sl. No.	Name	Date of assuming charge	Date of transfer	Period
	SANGENAHALLY.			
	Executive Engineers.—			
	Sriyuts—	From	To	
1	K. V. Srinivasamurthy (Retd.)	Dec. 1945	March 1948	About 2 years and 3 months.
2	T. Huchaveeraiah	16— 3—1948	13— 5—1948	2 months
3	K. Seshadri Iyengar	13— 5—1948	24— 5—1949	About a year
4	T. Ramaswamy Iyengar	24— 5—1949	8— 9—1951	2 years and 4 months
5	Siddabasavaiah	8— 9—1951	10—12—1952	1 year and 3 months
6	S. Krishnappa	11—12—1952	15—5 —1954	1 year and 5 months
	Assistant Engineers.—			
	Sriyuts—			
1	A. Seshappa	Dec. 1945	2—11—1946	11 months
2	H. Srinivasa Iyengar	2—11—1946	17—11—1947	About a year
3	C Visveswaraiah	17—12—1947	17— 2—1949	1 year and 2 months
4	Shivalingappa	17— 2—1949	17—12—1949	10 months
5	Abdul Jaleel	17—12—1949	10— 3—1950	About 4 months
6	Shivalingappa (Second time)	10— 3—1950	27— 9—1950	About 6 months
7	G. Sreenivasamurthy (S.D.O)	27— 9—1950	3— 6—1954	3 years and 9 months
	THUPPADAHALLI TANK			
	Executive Engineers.—			
	Sriyuts—			
1	K. V. Srinivasamurthy	17—12—1943	13—10—1944	10 months
2	T. C. Nagakumaraiah (Retired)	13—10—1944	1— 7—1946	1 year and 8½ months
3	K. V. Srinivasamurthy (Second time).	1— 7—1946	15— 3—1948	1 year and 8½ months
4	T. Huchaveeriah	16— 3—1948	13— 5—1948	2 months
5	Seshadri Iyengar	13— 5—1948	24— 5—1949	1 year
6	T. Ramaswamy Iyengar	24— 5—1949	8— 9—1951	2 years and 4 months
7	K. V. Siddabasavaiah	8— 9—1951	10—12—1952	1 year and 3 months
8	S. Krishnappa	11—12—1952	15— 5—1954	1 year and 5 months
	Assistant Engineers.—			
	Sriyuths—			
1	C. J. Venkateshadas	Sept. 1944	Dec. 1944	3 months
2	C. Visveswaraiah	Dec. 1944	June 1945	6 months
3	C. S. Subramanyam (Now deceased).	June 1945	January 1946	6 months
4	L. Narayana Jois (was also in charge for some time during December 1945 when Sri Subramanyam was on leave).			
5	M. Vedavyasachar	7— 2—1946	17—12—1947	1 year and 5 months
6	K. V. Sreenivasamurthy	28—12—1947	16—11—1948	In charge of the Sub-Division for 11 days.
7	M. K. Subramanyam	16—11—1948	31— 3—1953	4 years and 3 months
8	H. Sreenivasa Iyengar (S.D.O.)	1— 4—1953	......	Continuing still

National Extension Service Blocks (Extension to Bangalore North and Devanahalli Taluks)

Q.—216. Sri K. V. BYRE GOWDA (Bangalore North).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the principle and procedure of starting National Extension Service blocks in the State ;

(*b*) whether they would include Bangalore North and Devanahalli Taluks in the National Extension Scheme ?

A.— **Dr. R. NAGAN GOWDA** (Minister for Agriculture).—

(*a*) The guiding principle is to make available the benefits of the scheme to the rural population all over the State by stages.

(*b*) Section of Taluks for the 1954-55 series of National Extension Service blocks has already been made.

Departmental Standing Committees

Q.—227. **Sri G. PUTTASWAMY** (Chikmagalur-Mudigere—Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) the Standing Committees of the Government in several departments working at present;

(*b*) when they were reconstituted;

(*c*) the members nominated to each Committee;

(*d*) the principle on which these nominations are made (number and names of members working in these Committees for the last five years, from Chikmagalur District may be given)?

A.—**Sri A. G RAMACHANDRA RAO** (Minister for Law and Education).—

(*a*) There are no Departmental Standing Committees appointed by Government.

(*b*), (*c*) and (*d*) Do not arise in view of reply to (*a*).

Gold Duty (K. G. F.)

Q.—247. **Sri G. NARAYANA GOWDA** (Mulbagal-Srinivasapur).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) the amount of gold duty that they received from the Kolar Gold Mining Companies for the years that the Act was in operation:

(*b*) whether the Government feel the necessity of revival of this duty?

A.—**Sri H. SIDDAVEERAPPA** (Minister for Home and Industries).—

(*a*) *Year.*	*Net Duty* (in lakhs of rupees)
1940	... 20·11
1941	... 34·04
1942	... 87·39
1943	... 192·15
1944	... 111·80
1945	... 72·83
1946	... 71·52
1947	... 110·24
1948	... 126·08
1949 (till 5—6th May 1949)	... 34·82

(*b*) Does not arise at this stage in view of the subsisting agreement with the Mining Companies and the review of the entire position by the Special Committee appointed in this behalf.

Maternity Hospital, Tiptur (expansion).

Q.—256. **Sri T. G. THIMME GOWDA** (Tiptur).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) the number of beds for in-patients provided for in the Maternity Hospital, Tiptur;

(*b*) whether it is a fact that there have been consistent and repeated requests for increasing their number;

(*c*) whether it is a fact that there is increasing pressure and need for increasing provision;

(*d*) whether Government propose to provide the necessary funds forthwith?

A.—**Sri. T. CHANNIAH** (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

(*a*) The sanctioned bed strength is eight.

(*b*) No.

(*c*) No.

(*d*) Does not arise in view of reply to (*c*).

Fact Finding Committee, Kannada Area.

Q.—262. **Sri M. LINGANNA** (Nanjangud).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether a Committee is constituted to collect statistics in the whole of Kannada speaking area :

(*b*) if so, the personnel of the committee and the terms of reference ;

(*c*) whether it has submitted its report by now ?

A—**Sri K. HANUMANTHAIYA** (Chief Minister).—

(*a*) Yes.

(*b*) Please see Government Order dated 7th June 1954 constituting the Committee placed on the Table. (Placed in the Legislature Library No. 37 L.A. of 1954).

(*c*) No.

Scheduled Castes (Representation in State's Services)

Q.—391. **Sri M. MADIAH** (Nanjangud—Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether it is a fact that before 1952 the Government of Mysore sought the advice of the Mysore Public Service Commission with regard to reservation of appointments or posts in favour of Scheduled Castes and other Backward Classes which are not adequately represented in the State services ;

(*b*) whether it is a fact that (at the instance of the Government) the Commission tendered its advice by sending its proposal on the 21st January 1952 on this question of adequate representation of Backward Classes, Scheduled Castes and Tribes in the State services ;

(*c*) whether it is a fact that orders of Government on the above proposals are awaited both by the Commission and by the Public ;

(*d*) if the answers to (*a*), (*b*) and (*c*) *supra* are in the affirmative, the reasons for the inordinate delay for not passing orders on the said proposals of the Commission making provision for adequate representation in the State services as envisaged under Article 16 (4) of the Indian Constitution ?

A.—**Sri Kadidal MANJAPPA** (Minister for Revenue and Public Works).—

(*a*) Yes.

(*b*) Yes.

(*c*) No. The proposal of the P.S.C. for the reservation of 16 2/3 per cent of all appointments to be filled up by direct recruitment in favour of Scheduled Castes and Scheduled Tribes was approved in G. O. No. E. 9040-140—R. & P.S. 18-53-1, dated 21st August 1953.

(*d*) In view of the reply to item No. (*c*) above the question does not arise.

Food grains (Distribution to N.G.Os.).

Q.—439. **Sri K. PRABHAKAR** (Nelamangala—Scheduled Castes)—

Will the Government be pleased to state :—

whether it is not profitable to arrange for the distribution of food grains to the N.G.Os. instead of transferring all the grains to the Central Government and the cost thereof being recovered by easy instalments ?

A.—**Sri H. SIDDAVEERAPPA** (Minister for Home and Industries).—

It is not practicable to sell the entire stock of rice with Government by sale of the same to the Non-gazetted Officers. The matter is, however, being examined.

Sri V. B. Naidu, Executive Engineer (Complaints against).

Q.—469. **Sri D. R. KARI GOWDA** (Hassan).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether it is a fact that complaints have been received against

(SRI D. R KARI GOWDA.)

Sri V. B. Naidu who was at Hassan previously as Executive Engineer ;

(*b*) whether any action has been taken to assess the loss sustained by the Government by his having acted against the rules ;

(*c*) whether there is any evidence to indicate that tenders have been tampered with in respect of contracts entered into by him as Executive Engineer ?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and public Works).—

(*a*) Yes.

(*b*) Yes ; the allegations against this officer are examined by the Special Officer, Efficiency Audit and a preliminary report received from him.

(*c*) The preliminary report of the Special Officer, Efficiency Audit, is under the consideration of Government. Details are not available.

Totis and Talaris (Takavi loans on inam lands held).

Q.—556. Sri A. MUNIYAPPA (Sidlaghatta--Chikballapur—Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state :—

whether there is any provision for obtaining takavi loans from Government by mortgaging the inam lands given to Totis and Talaris in the State ?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works)—

There is no provision for obtaining takavi loans from Government by mortgaging the inam lands given to Totis and Talaris in the State.

Maternity Hospital (Opening at either Kubbahalli or Somahalli, Gundlupet Taluk).

Q.-570. Sri H. K. SHIVARUDRAPPA (Gundlupet-Heggaddevankote).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether the villagers of Kabbahalli and Somahalli of Gundlupet, Taluk have made a request for a Maternity Hospital; if so, when and to whom ;

(*b*) the names of donors who have come forward to give donation in this behalf ; and the amount of donation ;

(*c*) whether any letter has been received from the District Board, Mysore, in the matter of establishing an Hospital ; if so, the details ;

(*d*) out of the donations offered by the two villages, which of them would be accepted and the Hospital opened ?

A.—Sri T. CHANNIAH (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

(*a*) Yes, to the Deputy Commissioner, Mysore, the District Board, Mysore and to the Director of Medical Services, during July and August 1954.

	Rs.
(*b*) Sri Siriyappa of Kabbahalli.	15,000
Sri Chinnaswamy Iyengar of Somahalli.	15,000

(*c*) Yes. The Special Officer, District Board, Mysore has communicated a copy of the Board's Resolution agreeing to meet the maintenance charges of a Maternity Hospital and to contribute a sum of Rs. 10,000 for construction of a building at either of the two places.

(*d*) Will be examined.

Hospital Building (Chandrasekharapura)

Q.—638. Sri C. M. ANNAYYAPPA (Gubbi).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) the amount deposited for the hospital building fund by the villagers of Chandrasekharapura of Gubbi Taluk ;

(*b*) how many years back has that deposit been made ;

(*c*) whether any estimate has been prepared for the building ;

(*d*) if so, the estimated amount ?

A.—**Sri T. CHANNIAH** (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

(*a*) Rs. 4,500 by the Village Panchayet, Chandrasekharapura.

(*b*) Six years back.

(*c*) Yes.

(*d*) Rs. 12,300.

Maternity Hospital, Sira Town (Provision of Electric lights)

Q.-620. **Sri C. T. HANUMANTHAIYA** (Pavagada—Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether they have received any report for providing electric lights to the Maternity Hospital at Sira Town ;

(*b*) if so, the reason for not providing the same so far ?

A.—**Sri T. CHANNIAH** (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

(*a*) Yes.

(*b*) The concurrence of the Local Bodies to meet the expenditure is awaited.

Questions and Answers.

(Mode of Disposal)

***Sri Mulka GOVINDA REDDY** (Chitaldrug).—Mr. Speaker, Sir, in every Session of the Assembly, we have been making representations that when questions are tabled on similar or identical subjects, all answers should be supplied to such questions on the same day. Instead of doing this, they have been furnishing answers in their own way and taking the time of this Hon'ble House unnecessarily. I may point out that some questions relating to the States Re-organisation Commission were put on some day previously and today again these questions relating to the same subject have come up. Similarly another question regarding the official secrets was answered yesterday or day before yesterday and again the same question has come up today. If this is the way in which answers are being furnished by the Government, it will work havoc on the time of the House and unnecessarily time is wasted. I would suggest earnestly that steps be taken to see that questions on identical subjects or on similar subjects should be answered on one and the same day.

Mr. SPEAKER.—I am highly thankful to the Hon'ble Member for having brought this matter to my notice. This matter has been brought to my notice previously also. In future I shall see that questions are properly arranged so that the time of the House is not wasted.

Sri J. MOHAMED IMAM (Jagalur).—I had sent a requisition under Rule 39 requesting the Hon'ble Speaker to allot time for discussion.

Mr. SPEAKER.—I will give a ruling tomorrow.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ (ಸಾಗರ-ಹೊಸನಗರ).—ನಾನು ತಾಳಗುಂದ ಪ್ರಕರಣದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೆ . . . .

Mr. SPEAKER.—All right, we will consider. Next item of work.

SUPPLEMENTARY ESTIMATES FOR 1954-55

(Procedure of debate).

Mr. SPEAKER.—Before next item of work is taken up, I would like to place before this Hon'ble House my suggestion regarding the manner and procedure to be adopted in transacting the business today.

As Hon'ble Members are aware, the motions for Demands for Grants that come up today relate to supplementary estimates. The debate is therefore to be restricted to the particulars contained in the estimates on which these grants are sought and the debate cannot touch the policy underlying the original grant except in certain circumstances. Similarly cut motions will have to be restricted to the items covered by the supplementary estimate. I have examined all the cut motions tabled by the Hon'ble Members, copies of which have already been circulated. The following cut motions are

---

* Indicates that the remarks or speeches have not been revised by the Member concerned.

(MR. SPEAKER.)

inadmissible on the ground that they do not refer to the particulars contained in the estimates, namely,—

Serial Nos. 1, 3, 4, 5, 8, 9, 18, 19, 24, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 41, 46 and 47.

The other cut motions are admissible.

We have three and half hours within which to dispose of ten motions. The procedure of moving the demands one after the other and permitting as much debate as the Members would Desire on each motion would inevitably result in confining the discussion to only a few motions, the remaining motions having to be put to the guillotine. I think it would be in the interest of members and would avoid waste of time if a slightly different procedure is adopted. I have examined all the Demands as well as the cut motions and I think we may adopt the following procedure. All the motions will be moved together. In respect of each Demand a specified time will be allotted. Discussion will proceed on that Demand and on the expiry of the allotted time, we will proceed to the discussion of the next Demand. At 5 O'clock all the demands will be put to vote together. Any other procedure will result in avoidable waste of time. The time-table I have arrived at is as follows considering the importance of the Demands and the cut motions tabled.

Demand No. 2	...	five minutes
Demand No. 11	...	five minutes
Demand No. 14	...	five minutes
Demand No. 17	...	five minutes
Demand No. 23	...	fifty-five minutes
Demand No. 26	...	one hour
Demand No. 27	...	fifteen minutes
Demand No. 40	...	half-an-hour
Demand No. 42	...	Twenty-five minutes
Demand No. 45	...	five minutes

The mover of a cut motion will take three minutes and the Minister concerned will briefly reply in respect of each Demand.

If Hon'ble Members are agreeable to this procedure, we may adopt the same. Otherwise, I will have to proceed Demand by Demand with the inevitable result that some of the more important Demands coming at the end would have to be guillotined.

Therefore I would invite the suggestions of the Hon'ble Members of this House whether this can be approved or any slightly modified procedure can be adopted.

***Sri A. BHEEMAPPA NAIK** (Molakalmuru).—I must congratulate the Hon'ble Speaker on the way in which these timings have been adjusted. This is the first time that timings have been adjusted in such a way that all the Demands can be discussed on a certain day. This is a very good procedure and if these timings are strictly enforced, it would be quite possible for us to express our views on all the Demands. Otherwise many of the Demands would go undiscussed.

Mr. SPEAKER.—We have already wasted ten minutes. Therefore we shall be very cautious about time. I want the approval of the Leader of the Opposition.

***Sri J. MOHAMED IMAM** (Jagalur).—So far as this Session is concerned, I have no serious objection, Sir, though personally I would have been glad if full dress debate had been allowed on one or two items—specially the National Extension Scheme and Rural Development. There is not much time for such of those who want to oppose the motions. But I do not take serious objection on that score. But this should not be taken as a precedent during the regular Budget Session.

Mr. SPEAKER.—I would assure the Hon'ble House and the Hon'ble Leader of the Opposition that we will never take it as a precedent. The House is supreme authority. I will always consult the House on all matters.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Sir, so far as Rural Development, National Extension Service and Irrigation Schemes are concerned, I think, out of the time allotted, about five or ten minutes may be allotted for making general observations opposing the motions. If the Hon'ble Speaker thinks it fit, that may be done.

Mr. SPEAKER.—Yes, we will see.

Motion moved:

> " That further sums not exceeding the sums specified in the motions for Additional and Supplementary Demands for grants for the year 1954-55 and included in the list distributed to Members be granted to Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st March 1955 in respect of Demands 2, 11, 14, 17, 23, 26, 27, 40, 42 and 45."

Statement by the Minister for Law and Education on Supplementary Estimates.

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO (Minister for Law and Education).—Sir, in order to help discussion and also to throw some light on the estimate that has been placed before the House, I wish to make a few remarks.

At the last Budget Session there was a criticism that Supplementary Estimates were being placed in almost every session of the Legislature. While the principle that Supplementary Estimates may be placed at one of the sessions, preferably the last one before the Budget Session, is acceptable, in practice it is found difficult to adhere to it. Fresh commitments or occasion for incurring urgent expenditure on schemes and projects for which provisions could not have been made or foreseen in the Budget, arise frequently between sessions and it is required by the Constitution that such expenditure be covered by Supplementary Grants before the expenditure is incurred. It is also necessary to recoup the amounts advanced from Contingency Fund from time to time. Hence the need for placing the Supplementary Demands during this session.

Members will kindly see from the Statement of Supplementary Estimates placed on the table of the House and the explanation furnished against each item that it was not possible for the Government to have foreseen this additional expenditure at the time of framing the Budget Estimates. It will also be noted that additional source in respect of the demands became available only after the Budget Estimates of 1954-55 were passed by the Legislature.

Coming to the Estimates themselves the demands may be classified under the following three categories :

		Rs. in Lakhs
1.	Revenue Expenditure ...	30·90
2.	Capital Expenditure ...	75·00
3.	Loans and Advances ...	7·38
	Total . .	113·28

Out of the demand of Rs. 30·90 lakhs on item 1 above, a sum of Rs. 27 lakhs is on works of public utility as detailed below and the entire expenditure except for Rs. 3·90 lakhs is covered by Central assistance.

	Rs. in Lakhs
National Extension Service (For Housing Accommodation).	2·00(*a*)
Local Development Works...	13·15
Upliftment of Scheduled Castes and Tribes.	0·69(*a*)
Schemes for Development of Handloom Industry.	10·36(*a*)
Schemes financed by the Central Silk Board.	0·80
Total...	27·00

(*a*) Covered by Central assistance.

The balance of Rs. 3·90 lakhs is on account of changes in accounting procedure or adjustment of old items and other small demands which do not call for remarks.

Out of the demand of Rs. 75 lakhs under item 2 above, Rs. 50 lakhs relate to Bhadra and Nugu Projects for which additional assistance has been secured from the Government of India. I may state that including the additional assistance for these projects the total grants in respect of them for the current year will amount to Rs. 245 lakhs. The balance of Rs. 25 lakhs is on account of power supply to irrigation pumps and this is fully covered by Central assistance.

(SRI A. G. RAMACHANDRA RAO.)

A sum of Rs. 7·38 lakhs under item 3 above relates entirely to loans for Handloom Industry and this is covered by Central assistance.

It will thus be seen that all but a small portion of the total demand of Rs. 113·28 lakhs is covered by fresh resources and additional assistance which was secured only subsequent to voting on the main demands of the Budget.

I now leave the Supplementary Estimates for the consideration of the House.

Mr. SPEAKER.—There is no necessity to move the cut motions. On the cut motions that have been allowed, members can speak.

DEMAND NO. 2-STATE EXCISE

8. State Excise Duties.

(Recovery of Arrears from defaulting Ganja Contractors.

Sri R. MUNISWAMIAH (Bangalore North—Scheduled Castes).—I have brought this cut motion with the purpose to bring to the notice of this House that some of the present contractors who have been issued licences to grow ganja in their fields are defaulters. The Deputy Commissioner of Kolar District and the Excise Commissioner also have reported that they are defaulters and have recommended some other names of persons who are not defaulters for granting permission. But, I learn that out of six members who have been issued licenses to grow ganja in 30 acres in Goribidanur, five are defaulters. I do not know why Government have taken this attitude to allow more loss in course of time. Sir, I further learn that Government has not taken any serious action or necessary action to recover all the amount in a lumpsum or in instalments.

Sri T. CHANNIAH (Minister for Public Health and Local Self-Government).—Sir, on the recommendation of the Deputy Commissioner, Kolar District and the Excise Commissioner to give 30 acres to grow ganja in Goribidanur in two places, Government have considered all aspects of the question in detail and in consultation of the Deputy Commissioner and the Excise Commissioner, granted permission to six persons to cultivate ganja. It is true that a few defaulters have been granted licence. I do not want to say more about this, because the matter is before the High Court. Considering all aspects, the suitability of the lands and the reliability of applicants licenses have been granted. We have not shown any favouritism to anybody.

DEMAND NO. 11-GENERAL ADMINISTRATION.

25. General Administration (except the Sub-Major heads B. C. & F.)

Reduction of Gazetted posts in the State.

Mr. SPEAKER.—Next demand, Demand No. 11. I want to know whether this cut motion relates to the officers working in the National Extension Service or it relates to a general question.

Sri R. MUNISWAMAIAH.—It is a general question.

Mr. SPEAKER.—It is not allowed then.

Scheme to provide quarters to Administrative Staff of N.E.S. Blocks.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR (T.-Narsipur).—Mr. Speaker, my object in sending the cut motion is to know the nature of the scheme that the Government have sanctioned for providing quarters to the Administrative staff working in the National Extension Service Blocks, throughout the State. I want to know the total number of quarters that Government propose to construct, the cost and the extent to which Government of India would give assistance. I also want to know whether after the expiry of the term of the National Extension Service, the development work continues in those Blocks. Suppose, these schemes are not continued; how do Government dispose of these buildings, because they are putting good many buildings, receiving loan from Government of India which has to be repaid ? After the term of the blocks expires, Government may find it very difficult to continue the scheme in those places. Perhaps, this property would be a wasteful asset to Government. I would also like to know whether Government have thought of making use of them ; if so, how ? This is a very important information that should be furnished before we authorise Government to incur any expenditure like that. I am sorry the concerned Minister is not here. I wish the House is given full information about this scheme because it involves huge expenditure and further commitment on the State funds.

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO (Minister for Law and Education).—Sir, the provision for the structures has been done by the Planning Committee and it has been finally decided in consultation with Government of India. In fact, this incidental question came up as to the period the scheme would run and as to the utility of these buildings. We were told that immediately after the Five-Year Plan, the work will not come to an end. Further National work would be taken up and these buildings would be certainly made use of. Other National works are bound to be taken up and these may be used for that. I believe, Sir, that the buildings that we are constructing are of such nature that they can be made use of not only by this Department but by other departments as well. In each of the National Extension Blocks the requirements have been envisaged and provided for. I will get all the details.

DEMAND NO. 14—ADMINISTRATION OF JUSTICE.

27. Administration of Justice.

Nature of pending Bills of the Previous Advocate-General and Assistant Public Prosecutors of transferred Territory.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR (T.-Narsipur).—Sir, my object in sending this cut motion was to know the purpose for which the Advocate-General spent the money. The nature of the bill, we are told, is to meet the expenditure incurred by the previous Advocate-General and the Assistant Public Prosecutors of the transferred territory. The latter portion, I am not interested to know. But I want to know how much the Advocate-General spent, where was it incurred and what was the object for which it was incurred. I somehow know that the Advocate-General and the Assistant Abvocate-General were in Delhi for a period of one month. Is it for that that the Bill has come for payment or is there any other expenditure to which Government refer ? If so, what is the nature of the Bill ? That is all I want to know.

1-30 P.M.

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—The motion is rather confusing, because the matter relates to transferred territory and the previous Advocate-General for Bellary is a Madras Advocate-General. According to the Andhra State Act all payments to be made after a certain date will have to be borne by us as per bills supplied because they will have incurred expenditure and the liability is thrown on the present Government. These bills relate to the journeys performed and the expenditure incurred by the previous Advocate-General.

Regarding Public Prosecutors, there are four Public Prosecutors in the area and they continue even now under the present Government and therefore that question does not present any difficulty. It is only in respect of the Bills of the previous Advocate-General there is some difficulty. We will further examine the bills before any payment is made.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Was he not transferred long before the Budget for 1954-55 was framed and why was not this amount included in the original Budget itself ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—We will come to know of these only at the time of presentation of the bills and not before.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—All right.

Policy in providing Telephones to Public Prosecutors at Bangalore and Mysore.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Telephone connections have been provided to the Public Prosecutors in Bangalore and Mysore Cities. Were they provided all along ? If they are being provided now as a new procedure, where was the need for providing telephone connections to Public Prosecutors? What is the volume of work that the Government will have with Public Prosecutors as to necessitate the provision of telephones ? When the Public Prosecutors could discharge their duty efficiently in the previous years without telephone connections where was the urgency or the need for providing them telephones ? I want to know the purpose, because if it is a wasteful expenditure we could avoid it.

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—All along, the Public Prosecutors of Bangalore and Mysore Cities have been urging for them. This has also been recommended by the District Magistrates of the two places that it is necessary to ascertain information of an emergent nature as and when occasions arise in courts and there have been considerable delay for want of these as to make servants run about would be difficult and causes delay. Because they have been urging, the Government have decided to give them telephone connections. In order to provide for that this demand has been made.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—All right.

Sri B. HUTCHE GOWDA (Turuvekere).—Sir, on a point of order : is it not necessary to vote on each Demand after discussion is over ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—That procedure could be regulated by the Chair.

Mr. SPEAKER.—The House has agreed to the new procedure suggested earlier and we are proceeding on that. There is no voting on each Demand.

DEMAND No. 17—SCIENTIFIC DEPARTMENTS.

36—Scientific Departments.

Sri T. Thimmaiah's deputation for foreign studies.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Sir, I have an object in tabling the cut motion and that is to know the conditions ordered by Government at the time of deputing this individual Sri Thimmaiah for foreign studies. The supplementary demand does not make that point clear. The amount is needed to meet the expenditure incurred by Sri T. Thimmaiah in connection with his studies in England and also to meet the payment of family allowance of Sri Thimmaiah. I feel that in no other case family allowance is given. The salary of the official deputed is paid to his family. There is no payment of separate allowance of this category. Sri Thimmaiah was just a temporary officer of the Geological Department who had put in not more than two months' service at the time of selection. I was surprised to see how Government could make selection of an officer who was not even permanent here, who was only temporary and that too who has put in a service of two or three months. Such an officer has been deputed to London, and he is a B.Sc. graduate and nothing more. Further, at the time of deputing, I would like to know whether it is not customary to know or to lay down certain conditions for deputing. Is the payment in the nature of loan or is it in the nature of scholarship or is the amount the Government propose to spend recoverable or is it an outright expenditure on behalf of the student deputed—these are the points that need clarification. Has this expenditure been sanctioned for the particular studies or has he been sent to qualify himself with additional qualification? Has he been sent for the benefit of the department which he serves ? These things are to be known. Further, another point to be considered is whether the proposed expenditure is to be admitted today ? I think he was deputed long ago and why was it not included in the Budget at the time the Budget was prepared? They could have certainly included it and why did they not do it? At this stage when they are faced with bills, they want the amount sanctioned by this House. But he was deputed long back and you could have as well provided for this amount at the time of preparing the Budget.

Sri B. HUTCHE GOWDA (Turuvekere).—On a point of order: the Minister concerned is not here and the Hon'ble Member is asking definite questions for answers.

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—It may be just a remark but there is no point of order. Any Minister can reply.

Sri B. HUTCHE GOWDA.—If there is no controversy, we agree.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR—So, Sir, unless I am convinced, anybody can immediately conclude that there is some personal friendship or favour. Otherwise, the Government must be in a position to place before this House all points for consideration. I request you to kindly answer every one of my points so that we can correctly assess the necessity for the expenditure.

*ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಶ್ರೀ ಟಿ. ತಿಮ್ಮಯ್ಯನವರನ್ನು foreign studies ಗೆ ಕಳುಹಿಸಿರುವ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸಯ್ಯಂಗಾರ್ಯರು ಆಕ್ಷೇಪಿಸಿದರು; ಚಿಕ್ಕ ವಯಸ್ಸಿನವರನ್ನೂ, ಕೇವಲ ಕಡಿಮೆ ಸರ್ವಿಸ್ ಹಾಕಿರುವವರನ್ನೂ, ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಹಂಗಾಮಿಯಾಗಿ ಸರ್ವಿಸ್‌ನಲ್ಲಿರುವವರನ್ನೂ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ಇನ್ನೇನು 2-3 ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ರಿಟೈರ್ ಆಗುತ್ತಾರೆ ಎಂಬಂಥವರನ್ನು ಇಂಥ ವ್ಯಾಸಂಗಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸುವ ಬದಲು . . . .

Mr. SPEAKER.—Are you opposing?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—Not exactly opposing. But I want to throw some light on this subject. ಚಿಕ್ಕ ವಯಸ್ಸಿನವರನ್ನು ಇಂಥ ವಿದ್ಯಾ ವ್ಯಾಸಂಗಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿ, ಅವರು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರೌಢಿಮೆ ಪಡೆದು ಬಂದಮೇಲೆ ಅವರಿಗೆ ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರ ವಹಿಸಿಕೊಡುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ರೀತಿ ಪಾಂಡಿತ್ಯ ಪಡೆದು ಬಂದವರು ಇಂಥ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಲಾಯಕ್ಕಾಗಿರುತ್ತಾರೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—In various ways persons are deputed for foreign studies. Some go under the Damodar Das scholarships, some under the Colombo Plan and some others are given scholarships from the U.S.A., etc., each under different set of circumstances, conveniences, and rights and privileges. Therefore, they are all not of the same category. The Government considered the whole aspect and also the method of recruiting these. So they appointed a committee for the purpose consisting of the Chief Secretary, the Director of Public Instruction and some other officers. Whenever these applications come, they scrutinise them. In this particular case, in the Geological Department there was dearth of fully trained candidates. It so happened that, probably he was the lucky man,—immediately he joined service he was selected and has been sent.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—On a point of clarification. Were there no officers of sufficient experience and who have put in good many years of service who could have been deputed for the benefit of the department?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—The committee has considered all these aspects and has decided upon this candidate and therefore he was sent. That is all I can say.

Regarding the exact expenditure that has to be incurred we have raised the issue. It is only later we got the information and there has been some delay and we will try to avoid delay.

DEMAND No. 23—RURAL DEVELOPMENT.

40 A—Rural Development.

Sri V. VENKATAPPA (Channapatna).—Should we not know what happens to the cut motions?

Mr. SPEAKER.—They are not moved at all. The House has agreed that Members will speak on the subjects referred to in those cut motions which have been admitted but the cut-motions will not be moved. The House has approved of the procedure and I am proceeding on that basis.

Sri M. MADIAH (Nanjangud—Scheduled Castes).—I want to know from the Chair whether a member who

has not tabled any cut motion is allowed to speak on each demand.

Mr. SPEAKER.—On the subject-matter of the particular cut motion.

Speedy execution of Rural works.

*ಶ್ರೀ ಜಿ. ಶಿವಪ್ಪ (ಹೊಳಲ್ಕೆರೆ).—ಸ್ವಾಮಿ, 13ನೆಯ ನಂಬರಿನ ಖೋತಾ ಸೂಚನೆಯ ಉದ್ದೇಶ ಇಷ್ಟು. ನಾವು ಈ ಸಭೆಗೆ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿ ಬಂದಲಾಗಾಯ್ತು ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೆರೆಕಟ್ಟೆಗಳಿಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಭಾವಿಗಳಿಗಾಗಿ ಹಣವನ್ನೊದಗಿಸಿರುವುದು ನೋಡಿ ನೋಡಿ ನಿರಾಶೆಯುಂಟಾಗಿದೆ. ಈ 2½ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲಾವಧಿಯ ಅನುಭವವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕೊಂಚ ದೊಡ್ಡ ಮನಸ್ಸುಮಾಡಿ ಹೋದವರ್ಷ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಬಾಬಿಗಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಣವನ್ನೊದಗಿಸಿದ್ದರು. ಆದರೂ ಸಹ ಆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಣ ಒದಗಿಸಿದ್ದುದು pending listನಲ್ಲಿ ದಾಖಲಾಗಿ ಲ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಯಿತೇ ಹೊರತು ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸಾಗಿಸಿದಂತಾಗಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಲು ನನಗೆ ವಿಷಾದವಾಗುತ್ತದೆ. ತಾವು ಯಾವುದಾದರೂ ಬಾಬಿಗೆ ಹಣವನ್ನೊದಗಿಸಿದ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಅದ್ಯುನ್ಯಾಯವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಾಬಿಗಾಗಿ ಖರ್ಚಾಗಿ ತಾವು ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಹಣವನ್ನೊದಗಿಸಿದರೋ ಅದು ಸಫಲಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆಗಲೇ ತಾವು ಒದಗಿಸಿದ ಹಣದ ಸಾರ್ಥಕತೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು. ಹೀಗಾದರೆ, ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾದ ನಾವು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಂದು ನಮ್ಮ ಚುನಾವಣಾಕ್ಷೇತ್ರದ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಂಡರೆ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ತಾವು ಹಣವನ್ನೊದಗಿಸಿಯೂ ಅದು ಖರ್ಚಾಗದೆ ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿತಾಯವಾಗಿ ಹೋದರೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಅವರು ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯದಿಂದ ನೋಡುತ್ತಾರೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಬಗ್ಗೆ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ಯೋಜನೆಯೊಂದನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ ಸೌಕರ್ಯ ಒದಗಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅನುಕೂಲ.

ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಹಳ್ಳಿಯವರಿಗೆ ತಾವು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮೂಲಕವೋ ಅಥವಾ ಇನ್ನಾವುದಾದರು ಮೂಲಕವೋ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಮುಂದೆ ಬಂದರೆ ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಜನರು 1/3 ಭಾಗವನ್ನೂ, ಸರ್ಕಾರದವರು 1/3 ಭಾಗವನ್ನೂ, ಆಯಾ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿನವರು 1/3 ಭಾಗವನ್ನೂ ಕೊಡಬೇಕು, ಕೊಟ್ಟಲ್ಲಿ ತಕ್ಷಣ ಮಂಜೂರುಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂಬ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದೆ. ಆದರೆ ಅದು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಯಾರೂ ಕೂಡ ಪ್ರಯೋಜನ ಹೊಂದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಅದರಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಲೋಪದೋಷಗಳೇ ಕಾರಣ. ಏಕೆಂದರೆ ಯಾವ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡೂ ಸಹ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ಈ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಇದೇ ನನ್ನ ಖೋತಾನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿರುವ ಮುಖ್ಯವಾದ ಸಮಸ್ಯೆ. ಇದನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆ, ಮುಂದಿನ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಸಮಯದಲ್ಲಾದರೂ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಒಂದು ಸ್ಕೀಂ ಆದರೂ ತಯಾರಿಸಿ ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

Necessity for proper Planning with respect to well works.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ನಾಗಪ್ಪಶೆಟ್ಟಿ (ಶಿವಮೊಗ್ಗ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗತಾನೆ ಶ್ರೀ ಶಿವಪ್ಪನವರು ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳ ವಿಷಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ವಿಶದೀಕರಿಸಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ಅಂಶ ಏನೆಂದರೆ ; ರೆವೆನ್ಯೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಮಗೆ ಮಂಜೂರಾಗಿ ಹಣ ಬಂದಿದ್ದರೂ, ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಆ ಹಣ ಎಷ್ಟಿದೆ, ಹೇಗೆ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕು, ಎಷ್ಟು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೆ, ಹಣ ಲ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಮಾರ್ಚಿ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಕಂಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟು ಕೊಟ್ಟು ಆ ಕಂಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರು ಕೊಡತಕ್ಕ ಬಿಲ್ಲಿನ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಪ್ರಯತ್ನವಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ ; ಇದು ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ. ಇದು ತಮಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರುವ ಕೆಲಸಗಳಿಗಾಗಿ ಈ ವರ್ಷದ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೊಸದಾಗಿ ಹಣ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಧು ತಾವು ಹೇಳಿದ್ದರೂ, ಅದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡೂ ಕೂಡ ರೆವಿನ್ಯೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಒಂದು ಕ್ರಮವನ್ನನುಸರಿಸಿ ಈ ವರ್ಷ ಎಷ್ಟು ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ, ಮಂಜೂರಾಗಿ ಬಂದಿರುವ ಹಣ ಎಷ್ಟು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬ ವಿವೇಚನೆಯಿಂದ ಕೆಲಸಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ನೋಡಿ, ಈಗಾಗಲೇ ನಾಲ್ಕೈದು ತಿಂಗಳಾಗಿವೆ, 19 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಗ್ರ್ಯಾಂಟು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ. ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಕಾರ, ಇವೊತ್ತು ಮಂಜೂರಾತಿ ದೊರೆತರೂ ಕೂಡ ರೆವಿನ್ಯೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಜನವರಿ ಅಥವಾ ಫೆಬ್ರುವರಿಯಲ್ಲಿ. ಅಷ್ಟುಕಾಲ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ಮಾರ್ಚಿ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಈ ಹಣ ಲಾಪ್ಸ್ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನೆಪಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಕಾಂಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟು, ನಾಲ್ಕು ಕಲ್ಲು ತಂದು ಹಾಕಿದರೂ ಕೆಲಸ ಆಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರಿಗೆ ಹಣ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆಮೇಲೆ ಮತ್ತೆ ಪುನಃ ಈ ಬಾವಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ 'ಅಕ್ಟೋಬರ್, ನವೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಮಳೆ ಬರುವಹೊತ್ತಿಗೇ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಎಂದರೆ ಏಪ್ರಿಲ್, ಮೇ, ಜೂನ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಬೇಕೆಂದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಮಂಜೂರಾತಿ ಬಂದನಂತರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಮೂರು, ನಾಲ್ಕು, ಐದು ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಭಾವಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ಯೋಜನೆಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲಸಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮೇಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಮೊದಲು ರೂರಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಮಿಟಿ ಇತ್ತು. ಆಗ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರೇ ಸರಿಯಾದ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳ ಮೂಲಕ ಕೆಲಸಮಾಡಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. ಈಗ ಏನಾಗಿದೆ, ಬಡ್ಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಣ ಮಂಜೂರಾಯಿತು ಇಂಥ ಕಡೆ ಭಾವಿ ಮಾಡಿಸಬೇಕು ಎಂದ ತಕ್ಷಣವೇ ಅದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಒಬ್ಬ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರು ರೆವಿನ್ಯೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟು ಪಡೆದು

ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ನಮಗೆ ಕೆಲಸ ಇಲ್ಲ, ಕೆಲಸ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಅಲ್ಲಿನ ಗ್ರಾಮಸ್ತರೇ ಎರಡು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅವರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಯಾವುದೋ ಊರಿನಿಂದ, ಎಲ್ಲಿಂದಲೋ ಬರತಕ್ಕ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರನಿಗೆ ಏನು ಅಭಿಲಾಷೆ ಇರುತ್ತದೆ? ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿ ಹಣ ಉಳಿಸಬೇಕು, ಹೆಚ್ಚಿನ ಲಾಭ ಪಡೆಯಬೇಕು ಎಂದು ಇರುತ್ತದೆಯೇ ವಿನಾ ಹಳ್ಳಿಯವರಿಗೆ ಜಾಗ್ರತೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು, ಇರತಕ್ಕ ನೀರಿನ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ಅಭಿಲಾಷೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ರೆವಿನ್ಯೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಕೂಡ ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡದೆ, ಎಂತಹ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು, ಟೆಂಡರ್ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಹೆಚ್ಚೇ, ಕಡಿಮೆಯೆ, ಯಾವ ರೀತಿ ಕೆಲಸಆಗುತ್ತದೆ, ಆತನು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ರೇಟಿಗೂ ಇತರರ ರೇಟಿಗೂ ಹೇಗಿದೆ, ಕಾಂಪಿಟೇಟಿವ್ ಆಗಿದೆಯೇ, ಅವನು ಕೊಟ್ಟ ರೇಟಿನಂತೆ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಾನೆಯೇ ಎಂಬುದು ಯಾವುದನ್ನೂ ನೋಡದೆಯೇ, ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ರೆವಿನ್ಯೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಗ್ರಾಮಸ್ತರು ಬಾವಿ ತೆಗೆಯುತ್ತೇವೆ ಎಂದರೆ ಅವರಿಗೇ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟು ಅವರಿಂದಲೇ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಸತಕ್ಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಇನ್ನೊಂದು ಅಂಶವೇನೆಂದರೆ ಈ ವರ್ಷ ಗ್ರ್ಯಾಂಟ್ ಹಣ ಮಂಜೂರಾಯಿತು ಎಂದರೆ ಅದು ಲ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗಲಿ ಆಗದೇ ಇರಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಮಂಜೂರಾಗಿರತಕ್ಕ ಆ ಹಣ ಟ್ರೆಜರಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಸುಮ್ಮನೆ ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯೂ. ಡಿ. ಇಲಾಖೆಯವರಿಂದಲೋ ಅಥವಾ ಇನ್ನಾವ ಇಲಾಖೆಯಿಂದಲೋ ಲ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳಿ ರದ್ದುಪಡಿಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಹಣವನ್ನು ಮಂಜೂರುಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ಅದನ್ನು ಆ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿಟ್ಟು ಮುಂದಿನ ಬಡ್ಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಅದು ಪುನಃ ಬರದಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಆ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಆಗುತ್ತವೆಯೇ ವಿನಾ 13 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, 20 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಮಂಜೂರುಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಎಂದು ಹೇಳಿ ಸಾಲ್ ಆಖೈರಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಯಲಿಲ್ಲ ಎಂದು 10 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಲಾಪ್ಸ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕ್ರಮ ಸರಿಯಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಹಣ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ವಾಸ್ತವ. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಎಂದರೆ 20 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ 10 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನಾದರೂ ಖರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭ ಇತ್ತು. ಇವೊತ್ತು 19 ಲಕ್ಷದ 50 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಗ್ರ್ಯಾಂಟು ಬರುತ್ತದೆ, ಅದನ್ನು ಮಂಜೂರುಮಾಡಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದರೆ ಈ ಐದು ತಿಂಗಳುಗಳಿಂದ ಯಾವಯಾವ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ, ಯಾವಯಾವ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಅನುಕೂಲ ಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೀರಿ? 50 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಮಂಜೂರುಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಲ್ಲಾ ಅದೇ ರೀತಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಕಡೆ ಬಾವಿಗಳಿಲ್ಲ, ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಅನುಕೂಲ ಬೇಕು ಎಂಬ ವರದಿ ತರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಾ? ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ನಾವು ಕೇಳುತ್ತಲೇ ಇರುವುದು ತಾವು ಒಂದು ಉತ್ತರ ಹೇಳುವುದು—ಇದು ಸರಿಯಾದ ಕ್ರಮವಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಏನೇನು ಅನುಕೂಲತೆಗಳು ಬೇಕು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಆಯಾ ಗ್ರಾಮಸ್ತರಿಂದಲೇ ಆಯಾ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ಕಮ್ಯೂನಿಟಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟು ಮತ್ತು ನ್ಯಾಷನಲ್ ಎಕ್ಸ್‌ಟೆನ್ಷನ್ ಸ್ಕೀಂ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಆಯಾ ಗ್ರಾಮಸ್ತರೇ ಮಣ್ಣಿನಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಕಲ್ಲು, ಸಿಮೆಂಟು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ಮಧ್ಯೆ ಕಲ್ಲು ಬಂದಲ್ಲಿ ಡೈನಾಮೆಟ್ ಹೊಡೆಯುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಪ್ರಕಾರ, ಆ ಜನಗಳ ಕೈಯಿಂದಲೇ ಆಯಾ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸುವ ಯೋಜನೆ ಇದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಇದನ್ನು ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿನ ಜನಗಳನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಈ ವರ್ಷ ಮಂಜೂರುಮಾಡಿದ ಹಣವನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಖಜಾನೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟು, ಅದು ಲ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಈ ಖೋತಾ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ.

Necessity to provide wells in Nelamangala, Dodballapur and Magadi Taluks.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಗೋವಿಂದರಾಜು (ನೆಲಮಂಗಲ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಶ್ರೀ ಶಿವಪ್ಪನವರು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿಗಳ ವಿಷಯವನ್ನು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ, ವಿವರವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು. ಇವೊತ್ತು ನಾವು ಈ ಒಂದು ಪ್ರಜಾಸರ್ಕಾರವನ್ನು ರಚಿಸಿ ಇಷ್ಟು ದಿವಸ ಆದರೂ ಕೂಡ ಹಳ್ಳಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸಹಾಯ ಒದಗಿಸದೇ ಇದ್ದರೆ ನಾವು ಅವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಅನ್ಯಾಯಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆಮಾಡಬೇಕು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನಿಗೂ ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿಗಳಿಲ್ಲದೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಅನೇಕ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ಬಹಳ ದೂರದಿಂದ ಎಂದರೆ ಸುಮಾರು 1-1½ ಮೈಲಿ ದೂರದಿಂದ ತರುತ್ತಾ ಇರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಮಗೆ ಬಹಳ ವ್ಯಸನವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕಾದರೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯದ ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡಿದ್ದೀರೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲೂ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ತಯಾರುಮಾಡಿ, ಆ ಯೋಜನೆಯ ಆಧಾರದಮೇಲೆ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ. ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲೂ ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಬಡ್ಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಬೇಕಾದದ್ದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ಜನಗಳಿಗೆ ಯಾವ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನೂ ಮಾಡಿಕೊಡದೇ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಕೊನೆಯಪಕ್ಷ ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನಾದರೂ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕಾದದ್ದು ನಮ್ಮ ಆದ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದು ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಈ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಕಡೆಯಪಕ್ಷ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳೊಳಗಾದರೂ ಪರಿಹರಿಸಿ ಆ ಕೊರತೆ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎಂದುನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

Unsatisfactory condition of Rural Development works after abolition of Rural Development Board.

*ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ (ಚನ್ನರಾಯಪಟ್ಟಣ).—ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಜರೂರಾಗಿ ಈಡೇರಿಸುವುದು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕ ಎಂಬುದು ನಿರ್ವಿವಾದವಾದ ವಿಚಾರ. ಇದರ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಅರಿತು ಇದನ್ನು ಒಂದು ಯೋಜನೆಯ ಮೂಲಕ, ಕ್ರಮವಾದ ಒಂದು ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ನೀತಿ ರೂರಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಮಿಟಿ ಇದ್ದಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಅನುಸರಿಸಲ್ಪಟ್ಟು, ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಒಂದು ಕ್ರಮದಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದ್ದವು. ಒಂದು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ನೀರಿನ ಬಾವಿಗಳಿಗಾಗಿ ಇಷ್ಟು ಹಣ ಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒದಗಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. ಅದನ್ನು ಆಯಾ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟುಗಳಲ್ಲಿದ್ದಂಥ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೂ ಸರಿಸಮಾನವಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಮೆ ಇಷ್ಟಿಷ್ಟು ಹಣ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಒದಗಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. ಅನಂತರ ಆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರೋ ಅಷ್ಟು ಹಣವನ್ನೂ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಹೋಬಳಿಗಳಿಗೂ ಸರಿಹೋಗುವಂತೆ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ ವಿನಿಯೋಗಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಹಣ ಸಾಲದೆ ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಗ್ರಾಂಟ್ ಪಡೆದು ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪೂರೈಸಲು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ಹಣ ಒದಗಿಸಲು ತಕ್ಕ ಏರ್ಪಾಡು ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಈ ರೂರಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಮಿಟಿಗಳನ್ನು ರದ್ದುಮಾಡಿದಮೇಲೆ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ದೃಷ್ಟಾಂತಗಳ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಮಗೆ ಒಂದೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಎಷ್ಟು ಬಾವಿಗಳಿವೆ ಎಂಬ ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ತೆಗೆದು ಕ್ರಮವಾಗಿ ನೋಡಿದಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಬಾವಿಗಳಿವೆ, ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಬಾವಿಗಳೇ ಇಲ್ಲ, ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಬಾವಿಗಳಿವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಏನು ಕಾರಣ ಎಂದರೆ, ಮೊದಲಿನಂತೆ ಈ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹಿಡಿತ ಇಲ್ಲ. ಯಾರು ಉತ್ಸಾಹಿಗಳಾಗಿ, ಶ್ರದ್ಧೆವಹಿಸುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಂಥಹವರು ಇರುವಕಡೆ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಭಾಗದ ಕೆಲಸವಾಗಿದೆ, ಯಾರು ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರಭಾವಯುತರಾಗಿದ್ದಾರೋ ಅಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಭಾಗದ ಕೆಲಸ ಆಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆಗಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಸತಕ್ಕ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳೂ ಸಹ ಅನೇಕ ವಿಧವಾಗಿ ಅನ್ಯಾಯಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಬಾವಿ 50 ಅಡಿ ಆಳ ತೆಗೆಯಬೇಕೆಂದು ಅಂದಾಜು ಆಗಿದ್ದರೆ, ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡಿದ್ದೇವೆ, 45 ಅಡಿಗೇ ಮುಗಿಸಿ ಪೂರ್ತಿ ಆಯಿತು ಎಂದು ಬಿಲ್ ಪಾಸ್ ಮಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ರೂರಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಮಿಟಿ ಇದ್ದಾಗ ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅಜಮಾಯಿಷಿಮಾಡಿಸಿ ಈ ವಿಧವಾದ ಅಕ್ರಮ ನಡೆಯದಹಾಗೆ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೆಲಸ ಜರುಗಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. ಆದರೆ ಈಗ ಆ ರೀತಿಯಾದ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಯಾವುದೊಂದೂ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಹೀಗೆ ಅಕ್ರಮಗಳಾಗುತ್ತ ಇರುವುದು ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಈಗ ನೀರಿನ ಬಾವಿಗಳಿಗಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕ ಹಣವೂ ಸಹ ಹಿಂದೆ ಒದಗಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದುದಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಈ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಹಿಂದಿನ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ತೆಗೆಸಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಒದಗಿಸದೆ ಈಗ 1-1½ ವರ್ಷದಿಂದ ಹಣ ಇಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೂ ಆ ಕಾರ್ಯ ಆಗದೆ ಉಳಿದಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಳೆದ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಮೇಲೆ, ಈಗ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಒದಗಿಸಿಕೊಂಡು ಹಿಂದೆ ಮಾಡದೇಇದ್ದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ರೂರಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಸಮಿತಿ ಇದ್ದಾಗ ಈ ರೀತಿ ಅಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಈಗಲೂ ಸೂಚನೆ ಮಾಡುವುದು ಏನೆಂದರೆ: ಕ್ಷಿಪ್ರದಲ್ಲೇ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡುಗಳನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದೀರಿ. ಆ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಪಾಸ್ ಮಾಡುವವರಿದ್ದೀರಿ. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೆ ಈ ಬಾವಿಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸಹ ವಹಿಸಿ, ಸರಿಯಾದ ಒಂದು ಹತೋಟಿ ಇಟ್ಟು, ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ಸರಿಯಾದಂಥ ಯೋಜನೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸೂಚನೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

2 P.M.

General Works of Rural Development.

Sri M. LINGANNA (Nanjangud).—Mr. Speaker. Sir, the main purpose with which I wish to speak on this is, to bring to the notice of Government the failure on their part to obtain necessary grant from the Central Covernment for the Social Welfare activities. Every member of this House is aware that the welfare activity was directly sponsored and financed by the Central Government and I believe that every State has constituted a Committee on State level. To that extent, they are benefited. No such committee is constituted by this Government and as such Mysore State is not at all benefited by this activity sponsored and financed by the Central Government. Sir, I believe that two lakhs of rupees would have been drawn by this committee if the Government had constituted a Social Welfare Board at the State level. I want to know as to why the State Government have not taken any steps so far as this activity is concerned. I also ask, whether the amount that is due to the State Government by the..........

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—I rise to a point of order. The motion is regarding Rural Development and my Hon'ble friend is speaking about Social Welfare Board. I could answer all the points that he has raised; but whether it is relevant is the question.

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Member may confine himself to only Rural Development.

Sri M. LINGANNA.—Rural Development includes Social Welfare also.

Mr. SPEAKER.—It includes everything. You can take another opportunity. Arguments can be expanded, but now, on account of our limitation of time we shall confine ourselves to this.

Sri M. LINGANNA.—I have almost come to the end. The other aspect of the Rural Development is the roads. So far as the roads within the villages are concerned, there is no provision whatsoever similar to the provision they have made with regard to Municipalities. When the Chief Minister visited one of the villages of the, Mysore Taluk a member of the Village Panchayat discussed the point with him. The Chief Minister, if I remember correct, also agreed with me and the Panchayat member, and said the Government would find some amount and convert that amount into loans which could be utilised for village roads and their repairs within the village limit. It is a fact known to every one of us that every village needs the help of Government so far as the road aspect is concerned. I want a definite answer in this regard whether the Government is thinking of creating such a fund by which the Village Panchayats are helped by way of loans and recovered by instalments.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್ (ನೆಲಮಂಗಲ—ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಗ್ರ್ಯಾಂಟು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಬಂದಮೇಲೆ ಹರಿಜನರ ಅಭ್ಯುದಯದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಶ್ರದ್ಧೆವಹಿಸಿ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಆಕ್ಟುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಅನುಕೂಲವಾದ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಅಳವಡಿಸಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಕಾರ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಲಸ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈಗ ಅನೇಕ ಕಡೆ ತಾವು ಪರೀಕ್ಷೆಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ, ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಒದಗಿಸಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ, ಅದರಿಂದ ಹರಿಜನರ ಕೇರಿಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಕೆಲಸಗಳಿಗಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದರೆ ಶೋಚನೀಯವಾದ ಒಂದು ಚಿತ್ರ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅನೇಕ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಸ್ಕೀಂ ಕಳುಹಿಸುವಾಗ ಗ್ರ್ಯಾಂಟು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಬಹುಶಃ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡುವಾಗಲೂ ಕೂಡ ಎಷ್ಟೋಸಲ 'ಹರಿಜನರ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿ; ಹರಿಜನರಾದ ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಂಡರೆ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಅಮೀಲಿಯೋರೇಷನ್ ಗ್ರ್ಯಾಂಟು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ' ಎಂದು ಉತ್ತರಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ರೂರಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಗ್ರ್ಯಾಂಟನ್ನು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವಾಗ ಪಂಚಾಯಿತಿಯವರು ಮುಂದೆ ಬಂದು ಹರಿಜನರಿಗೆ ಇಂಥ ಸಹಾಯಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿರುವುದು ಬಹುಶಃ ಎಲ್ಲೂ ಕಂಡುಬಂದಿಲ್ಲ, ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದೆರಡು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳವರು ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅವರನ್ನು ವಂದಿಸಬೇಕು. ಅಂತೂ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಬಂದಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಷ್ಟೇ ಹೇಳಿದರೂ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ಬೋರ್ಡು, ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್, ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳವರು ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರ ಏಳಿಗೆಗಾಗಿ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಸಹಾಯಮಾಡಿಲ್ಲ. ಯಾರನ್ನು ಕೇಳಿದರೂ ಒಬ್ಬರು ಇನ್ನೊಬ್ಬರಮೇಲೆ ನೆಪಹೇಳಿ ಕಾಲತಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಹರಿಜನರಿಗಾಗಿ ಈ ಸಂಬಂಧವಾದ ಕಾರ್ಯಗಳು ಕಾರಣಾಂತರಗಳಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಸರ್ಕ್ಯುಲರ್ ಕಳುಹಿಸಿ ಸ್ಟ್ಯಾಚ್ಯುಟರಿ ಡ್ಯೂಟಿ ಎಂದು ಹೇಳುವಹಾಗೆ ಪಂಚಾಯಿತಿಯವರು ಸರಿಯಾದ ನಿಗಾಕೊಡುವಂತೆ ಆರ್ಡರು ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ರಿಟರ್ನ್ಸ್ ತರಿಸಿ ಪ್ರೋಗ್ರೆಸ್ ಎಷ್ಟಾಗಿದೆಯೆಂದು ನೋಡಿ ಪಂಚಾಯಿತಿಯವರಮೇಲೆ ತನಿಖೆ ನಡೆಸಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವ ಹರಿಜನರ ಉದ್ಧಾರದಕಡೆ ಪಂಚಾಯಿತಿಯವರು ಸರಿಯಾದ ನಿಗಾಕೊಡುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಸಲಹೆಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

Sri T. CHANNIAH (Minister for Public Health and Local Self-Government).—Mr. Speaker, Sir, Government are in general agreement with the views expressed by the Hon'ble members who just now spoke, namely, that rural development works should be executed promptly. Before answering them, I wish to point out that in regard to carrying out of the well works, road works, etc., we have at present one Sub-Overseer in each taluk. During last year and the current year, Government have sanctioned about Rs. 21,82,290 for carrying out the rural development works. Out of this amount nearly 850 works have been sanctioned and 599 well works have been carried out so far. Sir, Government is considering whether to augment the staff or to sanction an allowance to the Sub-Overseers, as their work has greatly increased. Another point that

(SRI T. CHANNIAH.)

was raised was that the well works and road works should be started well in advance. Of course, Government are very keen on seeing to expeditions completion of these works. But even after orders are communicated, these works cannot be taken up immediately because of the rainy season. This work cannot therefore be undertaken during the early part of the year. That is one of the reasons why these well works are taken up a little late. I agree with Hon'ble Member Sri Nagappa Setty and others that once the work is entrusted, it should be seen that it is completed before the end of the official year. I note the suggestion which will be duly communicated to the authorities concerned. Sir, on no previous occasion Government have sanctioned such huge amounts for well works as we have done now. Instructions have been issued to Deputy Commissioners that all incomplete wells must be completed and even new works must be completed well in time. Some members suggested that, just as in the case of the scheme sponsored by Government to sanction loans to the Town Municipalities for their water supply schemes, some such scheme should be formulated in the case of rural water supply also. Sir, we all know that such a scheme involves very huge expenditure. But, considering the urgent need for drinking water, in rural parts we have sanctioned Rs. 28 lakhs for construction of wells.

Sri M. MADIAH.—We have only one hour and the Hon'ble Minister is taking so much time.

Mr. SPEAKER.—I am noting the time.

Sri T. CHANNIAH.—Sir, I will not take much time of the House. Sir, another point was raised, namely, that when the Rural Development Committees were functioning, rural development works were being executed very expeditiously, and after their abolition the progress has been slow. Sri Lakkappa pointed out that after the abolition of the Development committees, the progress of rural development works was very slow. I want to contradict that statement. During the past two years the amount spent was Rs. 19 lakhs and odd in 1951-52 and Rs. 15 lakhs in 1950-51. The number of drinking water wells completed during these two years was 221 and 193 respectively. On the rural communications side sixty-eight miles and four furlongs were constructed in 1950-51 and $211\frac{1}{4}$ miles during 1951-52. The number of drainage works completed in 1950-51 is 201 and in 1951-52 it is 266. Village extension lay-outs—146 and 333 in 1950-51 and 1951-52, respectively. So I must say that after the abolition of Rural Development Committees, more work has been done. In regard to providing drinking water wells, compared to 1950-51, in 1951-52 627 well works had been completed. Village extensions laid during 1951-52 was 196 whereas in 1950-51 it was only 146.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ (ಸಾಗರ—ಹೊಸನಗರ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗ ತಾವು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲು ಹೊಸದಾಗಿ ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ಮಾಡಿರುವುದರಲ್ಲಿ ನಿಧಾನವಾಗಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಯೋಣವೇ ಅಥವಾ ಹಳೆಯ ಭಾವಿಗಳ ರಿಪೇರಿ ಕೆಲಸವೇ ತಡವಾಯಿತೆಂದು ತಿಳಿಯೋಣವೇ?

Mr. SPEAKER.—They want the Minister to be very brief in his reply.

Sri T. CHANNIAH.—Yes, Sir, I will be brief. I am coming to a close.

Regarding the point raised by Sri Gopala Gowda that no amount is set apart for rural road works, I think he must be aware that after the enactment of the District Boards and Village Panchayets Act of 1952, 25 per cent of land revenue has been assigned for rural communications, well works, etc.

Loans to Harijans for purchasing bullocks.

*ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ (ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು-ಮೂಡಿಗೆರೆ—ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಹರಿಜನರ ಏಳಿಗೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ನಿಯಮವೇನಿದೆಯೋ ಅದನ್ನನುಸರಿಸಿ, ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ಕ್ರಮ, ನಿರೂಪಣೆ, ಗುರಿ ಏನಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಒಂದು ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹರಿಜನರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಅದರಂತೆ ನಡೆಯುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು . . . .

Sri T. CHANNIAH.—Serial number 19 is disallowed.

Sri S. GOPALA GOWDA.—He is speaking on cut motion bearing Serial number 17.

Mr. SPEAKER.—The subject matter of your cut motion is 'purchase of bullocks.'

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ನಿಯಮವನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸರ್ಕಾರವೂ ಪಾಲಿಸಬೇಕಾದುದು ಆದ್ಯಕರ್ತವ್ಯ. ಹಾಗೆಯೇ ಹರಿಜನರ ಆರ್ಥಿಕಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ಒಂದು ಯೋಜನೆಹಾಕಿಕೊಂಡು ಅವರ ಅರ್ಥಿಕಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಿಖರವಾಗಿ ಉತ್ತಮ ಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡದೇಇದ್ದರೆ, ಈ ವಿಚಾರವಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಇದುವರೆಗೆ ಏನು ಸಾಧಿಸಿದೆಯೋ ಅದು ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ಬರದೆ, ಮುಂದೆ ಅದರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗದೇ ಬಹಳ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಹರಿಜನರ ಅರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಉತ್ತಮ ಗೊಳಿಸಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರಿಗೆ ಮುಫತ್ತಾಗಿ ಐದು ಎಕರೆ ಜಮೀನು—ಮೂರು ಎಕರೆ ಖುಷ್ಕಿ, ಎರಡು ಎಕಗೆ ತರೀ—ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದು ಗೊತ್ತೇ ಇದೆ. ಅದರಂತೆ ಜಮೀನು ಆಬಾದು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸಾಧನ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನೂ ಒದಗಿಸದಿದ್ದರೆ ಇನ್ನು ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಅವರು ಮುಂದುವರಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳದೇ ವಿಧಿಯಿಲ್ಲ. ಇದು ಬಹು ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯೆಂದೂ, ಇದನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಆಲೋಚನೆಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಬಹಳ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಸಹ ಶಾಸನ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿಜನ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಮನವಿಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಹೀಗೆ ಮನವಿಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿರುವುದು ಸಹ cut motions ಮೂಲಕ, ಬಡ್ಜೆಟ್ ಭಾಷಣಗಳ ಮೂಲಕ ಮತ್ತು ಇತರ ಸಮಯಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಆಗ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಸದಸ್ಯರು ಅಮೋಘ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಸಹ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಪಾಲಿಸಿ ಸಮಿತಿಗಳ ಮೂಲಕವೂ ಸಹ ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರ ಬೇಡಿಕೆಗಳೇನು ಎಂಬುದುರ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ ಇಷ್ಟಾದರೂ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ದೃಢಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರ ಏಳಿಗೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿದಿಲ್ಲವಲ್ಲ ಎಂದು ವಿಷಾದ ಪಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗಲಾದರೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆ ಅಮೂಲ್ಯ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ಗುರಿ ಏನಿದೆಯೋ, ನಿಯಮವೇನಿದೆಯೊ ಅದನ್ನು ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಸಿ ಅವರ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಉತ್ತಮ ಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ.

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Member must be brief.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಅವರು ವ್ಯವಸಾಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯಲು ಜಮೀನು ಆಬಾದು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಹರಿಜನನಿಗೂ ಒಂದು ಜೊತೆ ಎತ್ತು ಮತ್ತು ಜಮೀನು ಆಬಾದಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಇತರ ಸಲಕರಣೆಗಳು-ಇವುಗಳನ್ನೊದಗಿಸಲು ಬಡ್ಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನೊದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೋರುತ್ತೇನೆ.

Depressed Class Amelioration Grants (how spent).

*ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯ (ನಂಜನಗೂಡು-ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಸಭೆ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟನ್ನೂ ಮತ್ತು ಅದರ ಹಂಚಿಕೆಯನ್ನೂ ಅಂಗೀಕರಿಸಿದನಂತರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆ ಹಣದ ವಿನಿಯೋಗದ ಕಡೆಗೆ ಸರಿಯಾದ ನಿಗಾ ಕೊಡಬೇಕಾದುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯವೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಸಂಸ್ಥಾನದ ನಾನಾ ಬಾಬಿಗೆ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಮಂಜೂರಾಗುತ್ತಲೇ ಇದೆ. ಆದರೆ ಅದು ಸರಿಯಾಗಿ ವಿನಿಯೋಗವಾಗತ್ತಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆ ಹಣವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಸರ್ಕಾರದವರು Depressed Class Amelioration ಗಾಗಿ ಸುಮಾರು ಎಂಟು ಲಕ್ಷ ಚಿಲ್ಲರೆ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಒದಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಾಬಿಗಾಗಿ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಹ ಹಣವನ್ನೊದಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಒದಗಿಸಿದ ಹಣ ಸರಿಯಾಗಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬಹು ಭಾಗದ ಹಣ lapse ಆಗಿದೆ. ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಉತ್ಸಾಹದ ಮೇಲೆ ಹಣವನ್ನೇನೋ ಬಡ್ಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸುವುವು ವಾಡಿಕೆಯಾಗಿಹೋಗಿಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಆದರೆ ಖರ್ಚು ಮಾತ್ರ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಡಿಪ್ರೆಸ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸ್ ಹಾಸ್ಟೆಲ್‌ಗಳಿಗಾಗಿ ಸುಮಾರು ಐದು ಲಕ್ಷ ಚಿಲ್ಲರೆ ಹಣ ಮಂಜೂರಾಗಿದೆ. ಹಾಸ್ಟೆಲಿಗಾಗಿ ಹಣ ಒದಗಿಸಿದ್ದರೂ ಅದು ಸರಿಯಾಗಿ ವಿನಿಯೋಗವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ತುಮಕೂರು, ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ನಂಜನಗೂಡು—ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಸ್ಟೆಲಿಗಾಗಿ ಹಣ ಮಂಜೂರಾಗಿ estimate ಸಹ ಆಗಿದೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ, ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಏನು ಅನಾನುಕೂಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಂತೂ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಕೈಗೊಂಡಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರ, ಅಂದರೆ ಅಧಿಕಾರಿವರ್ಗ, ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏನು ತೊಂದರೆ ಎಂಬುದನ್ನೂ ತಿಳಿಸಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾರ್ಚಿ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗೌರ್ನಮೆಂಟ್ ಆರ್ಡರ್ ಹೊರಡಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಕೋಲಾರದಲ್ಲಿ ಸಹ ಒಂದು ಹಾಸ್ಟೆಲ್ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಮೊದಲು 60 ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ತಯಾರಾಗಿ, ಅದು 80 ಸಾವಿರದವರೆಗೆ ಏರಿ ಕೊನೆಗೆ 2 ಲಕ್ಷ 36 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಆದರೂ ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ಮಂಜೂರಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಬಾಬಿಗಾಗಿ ಒಂದಿಷ್ಟು ಹಣವನ್ನೇನೋ, ಒಂದು ಲಕ್ಷ 20 ಸಾವಿರದವರೆಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಹಣ lapse ಆಗುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಈ ಮಧ್ಯೆ ಇನ್ನೊಂದು ಗೌರ್ನಮೆಂಟ್ ಆರ್ಡರ್ ಆಗಿ ತುಮಕೂರು, ನಂಜನಗೂಡಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಹಣದಿಂದ 33 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ತೆಗೆದು ಕೋಲಾರದ ಹಾಸ್ಟಲಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಒಂದು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬೆಣ್ಣೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಸುಣ್ಣ ಹಚ್ಚುವಂತೆ ಆಗುತ್ತದೆ.

Money is already spent without estimates being sanctioned by Government. With regard to other hostels, though administrative and technical sanctions have been accorded by Government, neither the officers nor the Government have taken any further action. Will you admit such a situation? This work is declared to be important work. Can you tolerate such things? I do not know how things are going on. Public money is being spent without proper estimates.

(ಶ್ರೀ ಎಂ ಮಾದಯ್ಯ.)

2-30 P.M.

That is not the way and it is so in case of many other items. This is not the way in which moneys should be allowed to be expended.

ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದು. ಜಂಟಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಯಾರಿಗೇ ಆಗಲಿ ಒಂದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಮುತುವರ್ಜಿಯನ್ನು ವಹಿಸದೇ ನ್ಯಾಯವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಬೇಕು. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿ, ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರು ತಮ್ಮ ಹೆಸರಿನಲ್ಲೇ ಇಸ್ಟಿಮೇಷನ್ ಪ್ರಿಂಟ್ ಮಾಡಿಸಿ, ಚೀಫ್ ಮಿನಿಸ್ಟರವರನ್ನು ಕರೆಸಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷ 20 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಎಸ್ಟಿಮೇಟು ಮಂಜೂರಾಗಿಲ್ಲವೇ? ಕೇಳಿ.

Mr. SPEAKER.—You are taking more time. Please close your remarks. You are emphasising it more than is needed.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯ.—ದಯವಿಟ್ಟು ಪಕ್ಷಪಾತ ಮನೋಭಾವ ಬಿಡಿ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹಾಸ್ಟೆಲ್ ಅಗತ್ಯವಾಗಿರಬಹುದು. ಸ್ಪೀಡೀ ವರ್ಕ್ ಆಗಿರಬಹುದು. ಅದು ಅಲ್ಲ, ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸದೆ ಇರುವುದು ಧರ್ಮವಲ್ಲ, ನ್ಯಾಯವಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವವರು ತಮಗೆ ಇರುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು mis-use ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಮತ್ತೆ ಬೇರೆ ಅಲ್ಲ.

With these observations, I place this cut motion before the Hon'ble House.

*ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ (ಯಳಂದೂರು—ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳು).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಾದಯ್ಯನವರು ತಂದಿರತಕ್ಕ ಈ ಖೋತಾ ನಿರ್ಣಯದ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ನಿಮ್ನ ತರಗತಿಯವರಿಗೆ ಹಾಸ್ಟಲುಗಳಿಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು 1954-55ನೇ ಸಾಲಿನ ಬಡ್ಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿರತಕ್ಕ ಹಣ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಪಾಲಿಸಿ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸದಸ್ಯರುಗಳ ಒಂದು ಸಲಹೆ ಮೇರೆಗೆ, ಅದರ ಪ್ರಕಾರ 5 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹಾಸ್ಟಲುಗಳ ಕಟ್ಟಡಕ್ಕೆ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಹಾಸ್ಟೆಲುಗಳಿಗೆ ಪಕ್ಷಪಾತ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಮೈಸೂರು ಹಾಸ್ಟಲಿನ ವಿಷಯ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಮೈಸೂರಿನ ಹಾಸ್ಟೆಲಿಗೆ ಒಂದು ಸೈಟನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಂದರೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿನ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಅದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಭಾಗ ಮಾತ್ರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ—ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟೀವ್ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಆಗಿ 8 ತಿಂಗಳಾದರೂ ಕೂಡ-ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರ ಏನು ಒಂದು ಉದಾಸೀನ ಮನೋಭಾವ ತೋರಿಸಿದೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಇದೂ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಚಾಮರಾಜನಗರ ತಾಲ್ಲೂಕು, ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆ, ಹೆಗ್ಗಡದೇವನಕೋಟೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಇಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಕಾಲೊನಿ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುವಾಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದರೋ ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ, ಎಂದರೆ—, ಒಂದು ಮನೆಗೆ 2,000 ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಆದರೆ 2,800 ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ—ಅಲ್ಲಿ ವಾಸಕ್ಕೆ ಬರತಕ್ಕ ಜನರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಖರ್ಚಾದ ಆ 800 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಲ್‌ಟ್ರೈಬ್ಸ್ ಜನರು ಬಂದು ಅಲ್ಲಿ ವಾಸಕ್ಕೆ ಇರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿ 800 ರೂಪಾಯಿ ಮತ್ತೆ ವಸೂಲು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಕಂಡೀಷನ್ ಹಾಕಿರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಮನೆಗಳನ್ನು ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿದರೋ ಅದು ಸಫಲವಾಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು, ಬೆಂಗಳೂರು, ಕೋಲಾರ, ತುಮಕೂರು ಆ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಸ್ಟಲುಗಳಿಗಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಉತ್ಸಾಹವನ್ನು ತೋರುತ್ತೀರೋ ಅಷ್ಟೇ ಉತ್ಸಾಹವನ್ನು ಇದಕ್ಕೂ ತೋರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

***Sri R. ANANTARAMAN** (Chamarajpet).—I just want to support the cause of Harijans living in the City, Sir; their condition is woeful.

Mr. SPEAKER.—This is only rural development grant. Under this grant you cannot speak about Harijans living in the City.

Sri R. ANANTARAMAN.—I only wish to state that all the money spent over Harijans is spent in the rural parts and Harijans living in the cities are neglected. Their condition is rather very pitiable and Government has not bestowed any attention to this aspect.

Mr. SPEAKER.—You can take another opportunity to ventilate your grievance. The Hon'ble Minister will now reply.

***Sri P. R. RAMAIYA** (Basavangudi).—Sir, Scheduled tribes are all centred in Mysore District and Government has not been paying adequate attention to their improvement. There are no hostels, no houses for them to live and they have no educational facilities. Therefore I request Government to pay special attention to these tribes. After all, they are a small population of about 15,000.

Sri T. CHANNIAH (Minister for Public Health and Local Self-Government).—Mr. Speaker, Sir, the Hon'ble Member Sri G. Puttaswamy wanted that the Government should enunciate their policy in regard to amelioration of the Depressed Classes. In parti-

cular he wanted that each Harijan raiyat, especially in the Malnad districts of Shimoga, Chikmagalur and Hassan, should be provided with a pair of bullocks for cultivation of his land. On the recommendation of the Members of the Policy Committee for the Depressed Classes, Sir, a sum of Rs. 4,00,000 was earmarked for granting loans for purchase of bullocks and sheep, for starting cottage industries and for grant of scholarships. These concessions were discontinued this year as it was considered that the money set apart for these purposes may better be utilised for construction of hostels. Therefore this year, on the advice of the Policy Committee Members, Government have reserved this amount for the construction of hostels. This has been decided after careful consideration. I am not sure whether it would be possible to provide a pair of bullocks to each and every Harijan raiyat living in the Malnad. It will involve considerable amount and it may not be possible to say whether the suggestion to provide bullocks to Harijan families is feasible or not.

Sri Madiah, I must say, has raised a specific issue that the budget allotment is not properly spent. I must say at the outset that on the recommendation of the Policy Committee, major allotments are made and those allotments are spent for specific purposes. I think as much as 19 lakhs of rupees have been spent for Harijan housing and for acquisition of lands for providing building sites for them. The rest of the allotment has been spent for construction of hostels and for providing other facilities. A portion of. this amount has also been spent in connection with the ameliorative measure of the Scheduled Tribes. The Central Government also have given financial aid in all these matters. Government are convinced that the allotted moneys are being spent for which they are intended and not otherwise.

Regarding another point raised by my Hon'ble friend, I should say, it is an allegation which I must refute at the outset.

Sri M. MADIAH.—Sir, I take a challenge; if what I have said is not correct, I withdraw.

Mr. SPEAKER.—You can take another opportunity to make a challenge.

Sri J. MOHAMED IMAM.—On a point of information Sir. Are challenges allowed in this House?

Mr. SPEAKER.—No.

Sri T. CHANNIAH.—It is true, Sir, that the Government have set apart a sum of Rs. 5,34,000 for the construction of hostels during this year and my friend has referred to the construction of depressed class hostel at Kolar. It is not actually so. In this regard I must mention that in places like Tumkur, Mysore, Nanjangud perhaps there has been some delay due to the sites for the construction of the hostels not being settled.

Sri M. MADIAH.—Absolutely incorrect, Sir.

Sri T. CHANNIAH.—I am quite sure that the selection of the site in Tumkur has not yet been finalised. There is therefore the delay. Unless the question of site is settled, we cannot proceed further.

Mr. SPEAKER.—Do you hold the Hon'ble Member responsible for the dealy in the selection of the site?

Sri T. CHANNIAH.—No, Sir, there is no responsibility on him. Because in the locality . . . .

Mr. SPEAKER.—You mean, he ought to have helped?

Sri T. CHANNIAH.—I fully agree with the Hon'ble Speaker. Sir, My Hon'ble friend Sri Madiah thinks that it is so easy to get sites for the construction of depressed class hostels. In certain places there will be some difficulty or other in the selection of sites. Due to this, there has been some delay.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಈ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಹರಿಜನ ಸದಸ್ಯರು ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲವೇ ಸ್ವಾಮಿ ಇಷ್ಟು ಗಲಾಟೆಗೆಲ್ಲಾ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತಾ, ಇರುವುದು?

Mr. SPEAKER.—He is only giving reasons for the delay. This is not the time to request that Harijans should be included in the Trust Board.

Sri T. CHANNIAH.—Sir, the delay in construction of hostels, particularly

(SRI T. CHANNIAH.)

in Tumkur and Mysore, was mainly due to no-selection of sites.

That was the reason why the hostels could not be started early. The Public Works Department take prompt action in executing the work of constructing the hostel in Kolar. Nobody was in the way of the Hon'ble member to get a sanction for site for a hostel in Mysore and Nanjangud. Government sanctioned the amount. The local members could have taken special interest. Sir, Government always looks forward to see that the execution of the work of all the hostels are carried out very promptly.

Reasons for non-Receipt of entire Grant due from Government of India for 1953-54.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR (T.-Narasipur).—Mr. Speaker, from the Explanatory Note it is seen that a sum of Rs. 6,54,688 was due from Government of India as grant for 1953-54; and, Government have received only Rs. 3,45,300. I want to know why the Government did not receive the balance of the grant before the close of the year. Further, I wish to know whether the grants of the Government of India of a particular year do not lapse at the end of the year or do they continue in the coming year.

The other point is, from the Explanatory Note it is seen that the schemes will have to be approved by the Government of India. When the Government of Mysore knew definitely well that they were submitting schemes to the tune of nearly Rs. 19 lakhs and had not received those schemes approved in time for inclusion in the Budget, how did they arrive at the figure of Rs. 6,50,000 to include in the Budget? The point is, they had prepared a scheme to cost 20·5 lakhs and that scheme had been submitted to the Government of India for approval. The approval had not been received in time so as to enable the Government to provide the entire amount for the schemes in the Budget. Then, how did they pitch upon that figure 6·5 lakhs in the Budget of 1954-55? That is the point that needs a little clarification. Suppose, the Government of India did not give the lapsed grant for 1953-54, does it come to the point that we have to meet the Bill? This needs a little clarification.

Further, Sir, the rural development works for which money is sought, they are not undertaken in all the districts in a definite system. There are some taluks where there are absolutely no rural development works. Therefore, I want to know the nature of the scheme for which they are seeking our sanction.

Sri T. CHANNIAH.—Mr. Speaker, Sir, regarding the points raised by Mr. Srinivasa Iyengar whether the grant allotted by Government of India would lapse at the end of the year, it was only during the last year that such a thing happened; during the current year, I do not think, it will lapse. When these schemes were sent to Government of India, for arranging for the finances in this behalf, they took some time. Therefore, on account of the shortage of time, the Commissioner for the Depressed Classes and the Deputy Commissioners were unable to use the grant.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—On a point of order. I am raising the issue on the first item—rural development works. I am not touching the second item. The Hon'ble Minister is answering the second item.

Sri T. CHANNIAH.—About the point raised by the Member, I will let him know after knowing the details.

DEMAND NO. 26—INDUSTRIES AND SUPPLIES.

43—Industries and Supplies (excluding sericulture)

Need for a Mobile Van.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR (T.-Narasipur).—Mr. Speaker, under Demand No. 26 from the Supplementary Estimates, it is seen that the Government require Rs. 27,000 for the purchase of Mobile Van and Rs. 45,000 for establishing show-rooms in Mercara

Hubli and Mangalore and Rs. 45,000 for the expansion of Research and Designing Centre. Sir, the Government had purchased a number of vans in connection with the rural development work at the time of the working of the Committees. They have abolished these committees and those vehicles have been released. Government could have as well used one of these vehicles. I want to know the purpose for purchasing a new Van.

Policy in establishing show rooms.

Secondly, I congratulate the idea of Government for establishing show rooms. But, I would like to know the policy that they would adopt in establishing such centres. Show rooms have to be opened in every State in India. We have seen such show rooms opened by Kashmir Government everywhere. I certainly congratulate that Government. But, I want to know whether they would do it on commercial basis, whether they would sell all the goods produced by the industries run by Government and whether they would have a latitude of a commercial concern in selling these goods. With a view to ascertain the scheme that the Government have in their view, I have moved this cut motion.

Working of the designing section.

Further, Sir, about the designing section, I learn, there is already a desining section for the handloom industry. I am afraid, that office is not doing much work ; anyway, I am not fully informed about that. I would like to know what progress is made, and what research is made in designing so as to manufacturing articles suitable to the present market. Have the industries managed by Government adjusted themselves to such changes as are accomplisted by the neighbouring provinces to Mysore State. If all that is done is efficient, I am one of those to support the expenditure; otherwise, I would like to point out that something is wrong and it may be worked properly. I wanted to know the working of the designing section.

Sri H. SIDDAVEERPPA (Minister for Home and Industries).—Regarding the Van, Government proposed to purchase a mobile van for the simple reason that no van is available for that purpose. All the vans referred to by the Hon'ble Member have been fully utilised and no van is lying idle.

Regarding the show rooms a relevant point has been raised. Government want to utilise the show room not only for the purpose of selling all our goods but also for the purpose of exhibition so that anybody who wants to purchase those goods may place order and purchase through our departments. Government desire to have as many show rooms as possible. In some places, instead of having a show room, they propose to exhibit our goods in show rooms started by Central Government or other State Governments. For instance, in Bombay there is a show room for All India-Khadi and Cottage Industries.

Regarding the design section, I am sure that the Hon'ble Member has paid a visit to the Exhibition in Mysore. The designs that are now made are quite satisfactory. I am quite satisfied that the section is doing good work. The trouble with this design section is, as soon as any design is made, we cannot have a Trade Mark for it. The moment we have a particular design and think of pushing it in the market, there will be already the same designs in the market and at lower cost. I do not know how to solve this problem. I have been consulting my technicians and I am rtying to solve that problem ; we have not yet come to any conclusion. Apart from that, the designing section has been doing good work and I am thinking of strengthening that section because it is much better that we design quickly. I hope I have satisfied my friend.

Mr. SPEAKER.—Now, we shall rise for lunch and meet at 3-30.

The House adjourned for Lunch at Three of the Clock and reassembled at 3-30 P.M.

[MR. SPEAKER in the Chair]

DEMAND NO. 27.—SERICULTURE.

43. Industries and Supplies—Sericulture.

Supply of Refrigerators to Aided Graineurs.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR (T-Narsipur).—In items 3 and 4 of the Demand, Government have stated that they require a sum of Rs. 80,000 for the purpose of meeting expenditure in connection with the scheme of supplying refrigerators to aided graineurs. I know that this comes under the Seed Control Act. But I want to know the details about the scheme; how do they propose to supply these refrigerators, and do they give them to aided graineurs free of cost or on loan. Does the scheme contemplate the supply of such refrigerators to unaided graineurs? I am deliberately putting these questions because out of the graineurs working now in the State, a very small percentage are aided graineurs and therefore the problem of unaided graineurs needs study. Disease free layings have to be supplied by them too. Therefore will the Government also consider the question of supplying refrigerators to those graineurs other than aided? Under the Seed Control Act, there is no classification like aided graineurs or unaided graineurs. So, since that difference of aided graineurs and unaided graineurs has vanished immediately after the passing of the Seed Control Act, I want to know whether it is the policy of the Government to supply the refrigerators to all the graineurs and if so, what is the total number that is required and how do they propose to meet the expenditure. If they supply, what is the condition on which they supply? Is it on loan basis or is it an outright grant? These things have to be known by this House before they assent to the proposed expenditure and I request the Government to enlighten me on these issues.

Sri H. SIDDAVEERAPPA (Minister for Home and Industries).—At the moment the scheme is only to supply refrigerators to aided graineurs. I have not thought of giving them to unaided graineurs. I understand that in the new scheme they have got only licence. But at the moment we have got about 120 registered aided graineurs in the State, out of which 30 are already supplied with refrigerators. The idea is to supply them to the other 90 graineurs also. And as a first step I propose giving 50 new refrigerators so that the total strength may be 80. Hitherto, we were paying Rs. 400 to each aided graineur by way of subvention. Now the proposal is to supply refrigerators themselves at a cost of Rs. 2,000 each.

All this money has been financed by the Central Government. Fifty per cent of this will be given as outright subsidy to aided graineurs and the other 50 per cent is given as loan to be recovered from them in five equal annual instalments.

This is the scheme at the moment that has been sponsored by the Government of India Central Silk Board.

Grainage at Thyamagondlu.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಮುನಿಸ್ವಾಮಯ್ಯ (ಬೆಂಗಳೂರು ಉತ್ತರ—ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಮೈಸೂರ ದೇಶದ ರೇಷ್ಮೆ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿಯೇ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿದೆ. ಮೈಸೂರು ರೇಷ್ಮೆ ಬಹಳ ಪೂರ್ವ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ತ್ಯಾಮಗೊಂಡ್ಲು, ದೊಡ್ಡಬಳ್ಳಾಪುರ ಮತ್ತು ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಗೂಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ಈ ಪ್ರದೇಶದ ರೇಷ್ಮೆ ಹೊಳೆಯುವ ಹೊಂಬಣ್ಣದ ರೇಷ್ಮೆ. ಬಹಳ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ತ್ಯಾಮಗೊಂಡಲಿನ ಬೀಜಗಳನ್ನೂ, ದೊಡ್ಡಬಳ್ಳಾಪುರದ ಬೀಜಗಳನ್ನೂ ಮತ್ತು ಗೂಳೂರಿನ ಬೀಜಗಳನ್ನೂ ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ಇತರ ಭಾಗಗಳಿಗೆ ಕೊಂಡು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತ್ಯಾಮಗೊಂಡ್ಲು ಫಲವತ್ತಾದ ಭೂಮಿಯನ್ನೊಳಗೊಂಡು ಸೊಗಸಾದ ಹಿಪ್ಪನೇರಳೆ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ತುಂಬ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿನ ವಾಯುಗುಣ ರೇಷ್ಮೆ ಬೆಳೆಗೆ ಒಪ್ಪತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆಯೆಂಬುದು ಆ ಗಿಡಗಳು ಸೊಂಪಾಗಿ ಬೆಳೆದಿರುವುದರಿಂದಲೇ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಬಿತ್ತನೆ ಕೋಠಿಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವುದರಿಂದ ಈಗ ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಒರಟು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರೇಷ್ಮೆ ತಯಾರಾಗುತ್ತಿದೆಯೋ ಅದುತಪ್ಪಿ, ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾಗಿ ಇದನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಲು ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ, ಈ ಗೃಹಕ್ಕೈಗಾರಿಕೆಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬುತ್ತೇನೆ. ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಹ ಈ ರೇಷ್ಮೆ ವ್ಯವಸಾಯದ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಬಹಳ ಉತ್ತೇಜನಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಇದರ ಉತ್ತೇಜನಕ್ಕಾಗಿ ಬಿತ್ತನೆ ಕೋಠಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನೂ ಎಷ್ಟೋ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಗ್ರೈನೇಜ್ ಸ್ಥಾಪನೆ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರ ಸ್ಥಾಪನೆಯಿಂದ ಶುದ್ಧವಾದ ರೇಷ್ಮೆ ತಯಾರಿಕೆಗೆ ಮಹತ್ವವಾದ ಸೌಕರ್ಯವಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ತ್ಯಾಮಗೊಂಡ್ಲುವಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗ್ರೈನೇಜ್ ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಿ ಈ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದಿಡುತ್ತೇನೆ.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Sir, it is admitted that Thyamagondlu area is also one of the most important areas for Mysore seed campaign purposes. It is in this area the Mysore seed cocoons are reared. Equally in Dodballapur also the Mysore seed cocoons are reared. At present the Dodballopur area is supplying all the needs of Thyamagondlu area. 45 lakhs of disease-free layings per annum are produced in Dodballapur area. The production in Thyamagondlu is only 30 lakhs and the need of this area is only 24 thousand disease-free layings. Hence since Dodballapur has been able to meet the demands of Thyamagondlu it is found not possible to start one grainage at Thyamagondlu urgently. Government will certainly consider when the question arises and will examine it when the matter comes up for consideration.

— ——

Need for starting experimental Sericultural Farms in Malnad.

***ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ (ಚನ್ನರಾಯಪಟ್ಟಣ).**—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಮಲೆನಾಡು ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕಾಫಿ ತೋಟಗಳು, ಏಲಕ್ಕಿ ತೋಟಗಳು, ಬತ್ತ ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ಗದ್ದೆಗಳು ಮತ್ತು ಅಡಿಕೆ ವ್ಯವಸಾಯ—ಇವುಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಮತ್ತಾವ ವ್ಯವಸಾಯವೂ ಆ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಈ ವ್ಯವಸಾಯ ಸಹ ಕೇವಲ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿದ್ದು ಇನ್ನುಳಿದ ಭಾಗ ಯಾವ ಉಪಯೋಗವನ್ನೂ ಪಡೆಯದೇ ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿದಿದೆ. ಒಮ್ಮೆ ನಾನು ಮಲೆನಾಡು ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸಮಾಡಿದಾಗ ಸಕಲೇಶಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬಾಳೆಗುಪ್ಪ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ರೇಷ್ಮೆ ಬಿತ್ತನೆಯನ್ನು ಒಂದು ಮನೆಯ ಹಿತ್ತಲಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದ್ದರು. ಅದು ಹುಲುಸಾಗಿ ಬೆಳೆದು, ಕೋಲಾರ, ತುಮಕೂರು ಮತ್ತು ಚನ್ನಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದಿರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಗಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮಳೆ ಆಗುತ್ತಿರುವುದು ಕಾರಣವಾಗಿರಬಹುದು ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಭೂಗುಣ ಚೆನ್ನಾಗಿರಬಹುದು. ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ರೇಷ್ಮೆ ವ್ಯವಸಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಪ್ರಯೋಗಮಾಡಿ ನೋಡಬಾರದು ಎಂದೆನ್ನಿಸಿತು. ಇದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಸೌಕರ್ಯ ಮತ್ತು ಭೂಗುಣ ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿರಬಹುದು ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ, ಈ ಪ್ರಯೋಗ ಕೈಗೊಂಡರೆ ಆ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಈ ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಲು ಅವಕಾಶವಾಗಬಹುದು ಎಂದೆನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾಗಿ ಪ್ರಯೋಗವಾಗಿಲ್ಲ. ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇಲಾಖೆಯವರು ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಹುಳುಗಳನ್ನು ಸಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಿದೆಯೇ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನನ್ನ ಮಿತ್ರರಾದ ಶ್ರೀ ಪಾಪಣ್ಣನವರೇನೋ ಅಲ್ಲಿ ಗಿಡಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆದರೂ, ಹುಳುಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆಯೋ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅನುಮಾನವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು. ಆದರೂ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗ ನಡೆಸಬೇಕಾದುದು ಯುಕ್ತವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ರೇಷ್ಮೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಯು ಗೃಹಕೈಗಾರಿಕೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಬೇಕಾದುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಒಂದು ಪಕ್ಷ ಹುಳುಗಳು ಅಲ್ಲಿ ಬದುಕುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಗೊತ್ತಾದರೂ ಮಲೆನಾಡಿಗೆ ಸೇರಿದ ಹಾಗೆ 10-15 ಮೈಲಿ ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಮೈದಾನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಕೂಲತೆಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇದರಿಂದ ಅನೇಕ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಬಹುದು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗ ಕ್ಷೇತ್ರ ಒಂದನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ಪರೀಕ್ಷೆ ನಡೆಸಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅರಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

***ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪಾಪಣ್ಣ (ಶಿಡ್ಲಘಟ್ಟ-ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ).**—ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪನವರ ಸಲಹೆಯು ಅಷ್ಟು ಉಚಿತವಾದುದಲ್ಲವೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಬೈಲು ಸೀಮೆಯಲ್ಲಿ ರೇಷ್ಮೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ನಿರ್ಧರವಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗಿರತಕ್ಕ ಅಂಶ. ಈ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಲೆನಾಡಿನ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಒಗ್ಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಯ ಹವಾಗುಣ, ಭೂಗುಣ ಈ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾದುದು. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಗ ಕೈಗೊಂಡರೂ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಬಯಲುಸೀಮೆಯಲ್ಲಿಯೇ ತುಮಕೂರು ಮತ್ತು ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಯೋಗ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ, ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ದೊರಕುವುದಲ್ಲದೆ ಈ ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನು ಸಹ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಉಪಯೋಗವಿಲ್ಲವೆಂದು ನನ್ನ ಖಚಿತವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

Mr. SPEAKER.—You have got to speak on the motion. There is no time.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪಾಪಣ್ಣ.—ಈ ಡಿಮ್ಯಾಂಡಿನ ಮೇಲೆ ಇನ್ನೊಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. C. Development schemes—sericulture ಎಂದು ಹೇಳಿ 1 ಲಕ್ಷ 72 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಇದನ್ನು ಈ ಡಿಮ್ಯಾಂಡಿನಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಕೇಳಿದ್ದೀರೋ ನನಗಂತೂ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ 1 ಲಕ್ಷ 72 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತೀರಿ ಎಂದರೆ 1942ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ಯಾರಾಚೂಟ್‌ಗಾಗಿ ಕೊಂಡುಕೊಂಡ ರೇಷ್ಮೆ condemn ಆಗಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಹಣ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಕೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ. ಇದು ಸರಿಯೇ? ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರಾದರೂ ಇದು ಹೇಗೆ ಸರಿ ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಹಳೆಯ ಬಾಕಿಗೆ 12 ವರ್ಷ ಲಿಮಿಟೇಷನ್ ಕೂಡ

(ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪಾಪಣ್ಣ.)

ಮೀರಿ ಹೋಗಿದೆ. 12 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಬಾಕಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಈಗ ಸಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಡಿಮ್ಯಾಂಡಿನಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಇಡಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ನನಗಂತೂ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ದುಡ್ಡನ್ನು ಯಾವುದರಿಂದ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೀ ಆದರೆ, ಸಿಲ್ಕ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀ ಫಂಡ್‌ನಿಂದ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ. ಈ ಸಿಲ್ಕ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀ ಫಂಡು ಎಲ್ಲಿಂದ, ಯಾರಿಂದ ಬಂತು, ಈ ರೀತಿ ಕೊಡುವುದು ನ್ಯಾಯವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಇದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಕೊಡಬೇಕಾದದ್ದು, ಸಂಸ್ಥಾನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡಬೇಕಾದ್ದಿಲ್ಲವಾದುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಫಂಡ್‌ನಿಂದ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಒತ್ತಾಯವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿ ಅವರೇ ಇದನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪಾಪಣ್ಣನವರು ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ ಈ 1 ಲಕ್ಷ 72 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾದದ್ದು book adjustment. ಅವರು ತಿಳಿಸಿದ ಹಾಗೆ ಇದು 1942 ರಿಂದ ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಉಳಿದುಕೊಂಡು ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಮೊಬಲಗು. ಆಗ ಕಕೂನ್ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಸ್ಕೀಂ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಒಂದು ಸ್ಕೀಂಮಾಡಿ ಪ್ಯಾರಾಚ್ಯೂಟ್ ಸಿಲ್ಕ್ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಸಿಲ್ಕ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀ ಡೆವಲಪ್ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೂ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಒಂದು ಸ್ಕೀಂ ಕೊಟ್ಟರು. ಅದಕ್ಕೆ 1 ಲಕ್ಷ 72 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಾದವು. ಅದನ್ನು 1945-46ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿದೆವು, ನಿಮಗಾಗಿಯೇ ಮಾಡಿದ್ದು, ನೀವೇ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು. ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು long range and short range advantages ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಬಹಳವಾಗಿ ಲಭಿಸಿದೆ, ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಮತ್ತು ಅಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಸಿಲ್ಕ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀ ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸತತವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತಾಗಿದೆ ಆದ್ದರಿಂದ ನೀವೇ ಹೊರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆ ಪತ್ರ ವ್ಯವಹಾರ ಅನೇಕ ದಿವಸ ನಡೆದು ಫೈನಲ್ ಆಗಿ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ನೀವೇ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರಿಂದ ಈ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಮೊಬಲಗಿಗಾಗಿ ಜಿಜ್ಞಾಸೆ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಫೈನಲ್ ಆಗಿ ಅಕೌಂಟ್ ಕ್ಲೋಸ್ ಮಾಡಿದೆವು. 1947ರಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಟಿಷನ್ ಆದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಮೇಲೆ ನಾವು ಇದನ್ನು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಯಿತು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪಾಪಣ್ಣನವರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ, ಸಿಲ್ಕ್ ಫಂಡ್‌ನಿಂದ ಈ ಹಣವನ್ನು ಅಕೌಂಟೆಂಟ್ ಜನರಲ್‌ರವರು ಅಡ್ಜಸ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಭೆಯ ಅನುಮತಿಯಿಂದ ಈ ಲೆಕ್ಕವನ್ನು ಕ್ಲೋಸ್ ಮಾಡಲೇಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತರಲಾಗಿದೆ. ಇದು ಬಹಳ ಹಳೆಯ ಲೆಕ್ಕವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯವರು ಇದಕ್ಕೆ ಮನ್ನಣೆ ಕೊಟ್ಟು ಅನುಮತಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಅಂಶವನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಲಕ್ಕಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಈ ಸಿಲ್ಕ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಯಾವ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. 1945ರಲ್ಲಿ ಮಲೆನಾಡಿನ ಕೆಲವು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾಗಿ ಇದನ್ನು ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಆದರೆ ಅದು ಜಯಪ್ರದವಾಗಿ ನಡೆಯಲಿಲ್ಲ. ಎರಡನೆಯದು ಹವಾಗುಣದ ದೆಸೆಯಿಂದ ಈ ಹುಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯದೆ ಎಷ್ಟು ಬರಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಬರದೇಹೋಯಿತು. ಅದೇ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅರೆ ಮಲೆನಾಡಾದ ಹೊನ್ನಾಳಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗವಾಯಿತು. ಈಗಲೂ ಸಹ ರಿಸರ್ಚ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪರ್ಟಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಪುನಃ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಿ ನೋಡಿ ಎಂದು ಬೇಕಾದರೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಇದುವರೆಗೂ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಯೋಗದಿಂದ ನಮಗೆ ಅಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಕಂಡು ಬಂದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Next Demand.

DEMAND No. 40—IRRIGATION

68 Construction of I.N.E. and D. Works outside the Revenue Account.

Necessity to give employment to local people and contractors in Bhadra Project and Channels works.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ನಾಗಪ್ಪಶೆಟ್ಟಿ (ಶಿವಮೊಗ್ಗ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಭದ್ರಾಜಲಾಶಯದಲ್ಲಿ ಭದ್ರಾ ಅಣೆಕಟ್ಟು ಕಟ್ಟುತ್ತಾ ಇರುವುದು ತಮಗೆ ತಿಳಿದೇ ಇದೆ. ಇಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಅನೇಕ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳು ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ನೋಡಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರು ಯಾವ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ಬರವಣಿಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೋ, ಒದಲಿಕ್ಕೆ ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಂತಹ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ—ಹೆಬ್ಬೆಟ್ಟಿನ ಗುರುತು ಹಾಕತಕ್ಕ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪುರಸ್ಕಾರ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಇದೆ, ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕೆಲವು ಕೆಲಸಗಾರರು ತಮ್ಮ ಅನುಕೂಲತೆಗೆ, ತಾವೇ ಎಷ್ಟು ಕೆಲಸಮಾಡಿದರೆ ಎಷ್ಟಾಗುತ್ತದೆ, ಎಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಅನುಕೂಲ ಎಂಬ ಯಾವ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯೂ ಇಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕ ಅವನಿಂದ ಸುಮ್ಮನೆ ಇಷ್ಟು ಉದ್ದ ಅಗಿ, ಇದನ್ನು ಮಾಡು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತಾವೇ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ಅವನಿಗೆ ಹಣ ಕೊಡತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಗಿದೆ, ಹೀಗಿದೆ ಎಂದು ತಕರಾರು ಮಾಡಿ ಹಣಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಈ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮನೆ ಮಠ ಏನೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ಆಡಳಿತ ಖರ್ಚು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಿಂದಲೋ ಬರುತ್ತಾರೆ, ಯಾವುದೋ ಜನಗಳನ್ನು, ಕೂಲಿಯವರನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರಗಳಾಗಿ ಬಂದು ಈ ರೀತಿ ಅವರು ಜೀವನ ನಡೆಸುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲಿಂದಲೋ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಈ ಜನರಿಂದ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯದ ಖರ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವಾಗಲೂ ಸಹ ಕಡಮೆ ದರದ ಮೇಲೆ ಎಸ್ಟಿಮೇಟು ಅಪ್ರೂವ್ ಮಾಡಿಸಿ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭವಾದನಂತರ ಅಥವಾ ಕೆಲಸ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ಇದು ಹಾಗೆ ಆಯಿತು, ಹೀಗೆ ಆಯಿತು, ರಿವೈಸ್ಡ್ ಎಸ್ಟಿಮೇಟು ಆಗಬೇಕು, ಹಳೇ ಎಸ್ಟಿಮೇಟು ಬದಲಾವಣೆ

ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಬದಲಾವಣೆಮಾಡಿಸಿ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಅನೇಕರಿಂದ ನನಗೆ ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ವಾಸ್ತವವಾಗಿಯೂ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕವರು ಹಳ್ಳಿನಾಡಿನ ಜನರು ತಮಗೆ ಕೆಲಸ ಇಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದಾಗ್ಯೂ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಅದೇ ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಅನೇಕ ಜನರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಗುಡಿಸಲುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಇರತಕ್ಕಂಥ ಜನರಿಗೆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಹಳ್ಳಿ ಜನರಿಗೆ ಕೆಲಸ ದೊರೆಯದಂತೆ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಇವೆ. ಹೊನ್ನಾಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 2,000 ಜನರು ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಬಂದು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟುಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನರು ಹೋಗಿ, ಸ್ವಾಮಿ ಅಲ್ಲಿ ಚಾನಲ್ ತೆಗೆಯುವ ಕೆಲಸ ಇದೆ, ಇಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಕೆಲಸ ಇದೆ, ಆ ಕೆಲಸ ನಮಗೆ ಕೊಡಿ ಎಂದರೆ ಅದನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಯಾವನೋ ಒಬ್ಬನಿಗೆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಅನೇಕವಿವೆ. ಈಗ ಭದ್ರಾ ಚಾನಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಎಡಗಡೆ ಚಾನಲ್ಲಿನ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಈ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಜನರು ಬಂದು ಕೆಲಸ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬೇರೆಯವರಿಗೇ ಕೆಲಸ ಕೊಟ್ಟ ಹಾಗಾಯಿತು, ಹೀಗಾಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಮತ್ತು ಅಳತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದು ಎಷ್ಟು ಆಗಿದೆಯೋ ಅಷ್ಟು ಹಣ ಕೊಡಿಸಿ ಎಂದರೆ ತಕರಾರು ಮಾಡಿ 10-15 ದಿವಸ ಒಂದು ತಿಂಗಳು ಸತಾಯಿಸಿ ಅವರಲ್ಲಿರುವ ಹಣ ಎಲ್ಲಾ ಖರ್ಚಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ನಷ್ಟವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿ ತೊಂದರೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳು ತಮ್ಮ ಕೈಗಳಗೆ 15-20 ಜನ ಕೂಲಿಗಾರರನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಬಂದಿರುವ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳು ಒಗ್ಗಟ್ಟಾಗಿ ಈ ಸಣ್ಣ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ ಹತ್ತಿರ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಕೂಲಿಯವರನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ನಷ್ಟವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಅವರು ಮುಂದೆ ಕಂಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟು ಮಾಡದೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಬಹಳ ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಾವಾಗಿಯೇ ಈ ಕಂಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರುಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ, ಅವರ ಕೈಕೆಳಗೆ ಎಷ್ಟು ಜನ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಇಟ್ಟು, ಒಬ್ಬರ ಕೂಲಿಕಾರರನ್ನು ಮತ್ತೊಬ್ಬರು ಕರೆದುಕೊಳ್ಳದಂತೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ಒಂದನೇ ಗ್ರೇಡು, ಎರಡನೇ ಗ್ರೇಡು, ಮೂರನೇ ಗ್ರೇಡು ಎಂದು ವಿಂಗಡಿಸಿ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡಿ ಅದರಂತೆ ಕೆಲಸ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಹಂಚಬೇಕು. ಈ ಚಾನಲ್ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಹೋಗಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಆಯಾ ಗ್ರಾಮಸ್ತರೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಒದಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮದರಾಸು ಪ್ರಾಂತದಿಂದ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಆ ಜನರ ಸಂಪಾದನೆ ಏನು, ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ದುಡ್ಡು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಅವರು ತಮ್ಮ ಸಂಸಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ಪೋಸ್ಟಾಫೀಸಿನ ಮುಖೇನ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೇ ಇಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರು ಕೆಲಸ ಇಲ್ಲದೆ ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಅಲೆಯುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಈ ಹಿಂದೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೂ ಸಹ ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಅಂಶಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಕೊಡುವಾಗ ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೂ ಆಯಾ ಸ್ಥಳದ ಜನಗಳಿಗೇ ಹೆಚ್ಚು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇಲಾಖೆಯವರಿಕೆ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿ. ಬಸಪ್ಪ (ತರೀಕೆರೆ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಭದ್ರಾ ಅಣೆಕಟ್ಟಿನ ಬಲ ಭಾಗದ ಚಾನಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಈಗ ಯಾವ ತರಹ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಕೆಲವು ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಇಡಬೇಕೆಂದು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಭದ್ರಾ ಚಾನಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಅನೇಕ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳು ಅನೇಕ ಗ್ರೇಡುಗಳ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಹಕಾರದಿಂದಲೋ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ರೂಪಗಳ ಮೂಲಕವೋ ಹೆಚ್ಚು ಗ್ರೇಡುಗಳ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟನ್ನು ಅವನ ಕೈ ಕೆಳಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಹೆಬ್ಬೆಟ್ಟು ಒತ್ತತಕ್ಕ ಕೂಲಿಗಾರರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ½ ಗ್ರೇಡು, ¼ ಗ್ರೇಡು ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಮಂಜೂರುಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ಆ ಮೇಲೆ ಸ್ಥಳೀಯ ಜನರು ಯಾರಾದರೂ ಬಂದರೆ, ನಫೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ಸಬ್ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಆಗಿರುವ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮವೇನೆಂದರೆ, ಹೆಚ್ಚು ಕಮ್ಮಿ ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡತಕ್ಕ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಅನುಭವಸ್ಥರಾದ ಅಥವಾ ವಿದ್ಯಾವಂತರಾದ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೂ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕದೆ ಸರಿಯಾದ ಕಡೆ ಅಥವಾ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕದೆಹೋಗಿದೆ. ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ನನ್ನನ್ನು ಭಾಧಿಸುವ ಇನ್ನೊಂದು ಅನುಮಾನವೇನೆಂದರೆ, ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಬಿಲ್ ಆಗುತ್ತಿವೆಯೋ, ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬ ಅನುಮಾನವೂ ಸಹ ಭಾಧಿಸುತ್ತಾ ಇದೆ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೂ ಸಹ ತಂದಿದ್ದೇವೆ. ಅತಿ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ, ಅತಿ ಜರೂರಾಗಿ ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿ ಇದಕ್ಕೆ ನಿವಾರಣೆ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕು. ಈಗಾಗಲೇ ಶ್ರೀ ನಾಗಪ್ಪಶೆಟ್ಟಿಯವರು ಸೂಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿ ಅವರ ಕೈ ಕೆಳಗೆ ಎಷ್ಟು ಜನ ಕೂಲಿಗಾರರು ಇದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಎಕ್ಸಿಕ್ಯುಟಿವ್ ಇಂಜನಿಯರುಗಳು ಅವುಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಟ್ಟಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಈ ರೀತಿ ಆಗುತ್ತಾ ಇರುವುದು ತಪ್ಪುತ್ತದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

4 P.M.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ (ಮಾಗಡಿ)—ಶ್ರೀ ಬಸಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟನ್ನು ವಿದ್ಯಾವಂತರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಕೊಡಬೇಕು, ಅವಿದ್ಯಾವಂತರಿಗೆ ಕೊಡಕೂಡದು ಎಂದು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ವಿದ್ಯಾವಂತರಿಗೆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಕೊಡುವುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾದರೂ ಬೇಲೂರು ಮತ್ತು ಹಳೇಬೀಡುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದವರು ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದವರು ಅವಿದ್ಯಾವಂತರೇ ಹೊರತು ವಿದ್ಯಾವಂತರಲ್ಲ. ವಿದ್ಯಾವಂತರಿಗೇ ಹೆಚ್ಚು ಮಾನ್ಯತೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಬಡವರು, ಕೂಲಿ ಮಾಡುವವರು ಮುಂತಾದವರ ಗತಿಯೇನು? ದೇಶದಲ್ಲಿ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್ ಸಿದ್ದಪ್ಪ)

ಬಡವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳು ಒಗ್ಗಟ್ಟಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ದರ ಪಡೆಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ, ಬಡವರಿಗೆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟು ಕೊಡುವುದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಬಂದಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀ ಮರಿಯಪ್ಪನವರು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಬಡವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಕೆಲಸ ನಡೆಯುವ ಊರುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲಸಗಾರರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿನ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದರಿಂದ ಅವರು ಕೆರೆಕಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಿ ಬಡವರ ಮೇಲೆ ಕರುಣೆಯಿಟ್ಟು ಅವರಿಗೆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟುಗಳು ದೊರೆಯಲು ಹೆಚ್ಚಿನ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸಿ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣ ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀ ವೈ. ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯ (ಕಡೂರು).—ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರಾದ ಶ್ರೀ ನಾಗಪ್ಪಶೆಟ್ಟರು ಹೇಳಿರುವುದು ಬಹಳ ಸಾಧುವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸುತ್ತುಮುತ್ತ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟುಮಾಡುವವರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆಮಾಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದ ಕೆಲಸಗಾರರಿರುವಾಗ ಇತರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಹೊರ ದೇಶದವರಿಗೆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟನ್ನು ವಹಿಸುವುದು ಉಚಿತವಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ದಕ್ಷರಿದ್ದಾರೆ, ಒಳ್ಳೆಯ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಯಾರಿಗೋ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರತಿಫಲ ಕೊಡಲು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಬೇರೆಕಡೆಯವರಿಗೆ ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಬಂಡವಾಳಗಾರರೂ ಜಾಸ್ತಿಯಿದ್ದಾರೆ, ಅನೇಕ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಬೆಳೆ ಇಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದ ದರ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾಕು, ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು.

*ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ (ರೆವೆನ್ಯೂ ಮತ್ತು ಮರಾಮತ್ತು ಶಾಖೆಗಳ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಕೆಲಸವನ್ನು ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ಕೂಲಿಗಾರರಿಗೆ ಕೊಡುವ ತತ್ವವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಭದ್ರಾ ಜಲಾಶಯದಲ್ಲಿ ಕನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ಕೆಲಸವನ್ನು ಇಲಾಖೆಯವರು ಅಮಾನಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಉಳಿದ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ಪೀಸ್ ವರ್ಕ್ ಸಿಸ್ಟಂ ಪ್ರಕಾರ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳಿಂದ ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಸ್ಥಳೀಯ ಕೆಲಸಗಾರರೆಷ್ಟು ಜನ ಬರುತ್ತಾರೆ, ಅವರು ಖಾಯಮಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವಂತೆ ಅವರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಹೋದ ವರ್ಷ ತುಂಗಾ ಅಣೆಕಟ್ಟಿನ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಲಾಯಿತು. ಕೆಲವು ತಿಂಗಳ ಕಾಲ ಅಲ್ಲಿನವರು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಷುರುಮಾಡಿದರು. ಯಾವಾಗ ಫಸಲು ಕಟಾವು ಕಾಲ ಬಂತೋ ಆಗ ಅವರು ಕೆಲಸಮಾಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಹೊಲಕ್ಕೆ ಹೋದರು. ಇಂಥ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಖಾಯಮಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವ ಜನರು ಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರಿನವರು ಅನ್ಯಥಾ ಭಾವಿಸಬಾರದು. ಮೈಸೂರು ಜನರು ಅಂಥ ಕಡೆ ಕೆಲಸಮಾಡುವುದು ಅಪರೂಪ. ಮನಸ್ಸುಮಾಡಿದರೆ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ 3-4 ತಿಂಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಆಮೇಲೆ ಗದ್ದೆ ಅಥವಾ ಹೊಲದ ಕಡೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಅದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಜಲಾಶಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವವರು ಹೊರಗಿನವರು. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಮದ್ರಾಸಿನಿಂದ ಕೂಡ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ನಾಗಪ್ಪಶೆಟ್ಟರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆ ವಿಚಾರ ಎರಡುಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿದೆ. ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಧಕ ಬಾಧಕ ಎರಡೂ ಇವೆ. ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರೆಲ್ಲಾ ಒಗ್ಗಟ್ಟಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಂತಾಗುವುದರಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಅಪಾಯವೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ನಾಗಪ್ಪಶೆಟ್ಟಿ.—ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ್ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳ ಪಟ್ಟಿಮಾಡಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದು.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅದನ್ನೂ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಮೇಲೆ ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ, ಇತರರು ಪೈಪೋಟಿಯಿಂದ ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳ ಹತ್ತಿರ ಕೆಲಸಮಾಡುವ ಕೂಲಿಗಾರರನ್ನು ಚದರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಏನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ತಾಕತ್ತಿದ್ದರೆ ಕೂಲಿಗಳನ್ನು ಶೇಖರಿಸಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರೇನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ; ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸ್ಥಳದ ಕೆಲಸಗಾರರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಕೊಡಬೇಕು, ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು. ಅದು ಅಗತ್ಯವೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ಕೂಲಿಯವರನ್ನು ಷರೀಕುಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ದ್ರೋಹಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಕೆಲವು ಕಡೆ ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ನಾನು ಅವರಮೇಲೆ ಉಗ್ರವಾದ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸ್ವಲ್ಪ ನಮಗೆ ಸಹಾಯಮಾಡಿದರೆ ಎಷ್ಟು ಉಗ್ರ ಕ್ರಮ ಬೇಕೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದೇನೆ. ರುಜುವಾತಿಲ್ಲದೆ ಯಾರಮೇಲೂ ಉಗ್ರಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ನಾಗಯ್ಯರೆಡ್ಡಿಯವರಿಗೆ ಇದು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿರಬೇಕು. ಸುಮ್ಮನೆ ಲೋಕಾಭಿರಾಮವಾಗಿ ಹೇಳಿದರೆ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಥಕಡೆ ಅಚಾತುರ್ಯ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ರುಜುವಾತು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ಭಾಗದ ಕೆಲಸಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಸದಾ ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆಯೂ ಕೂಡ ಸ್ಥಳೀಯ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳದ ಕೂಲಿಗಾರರಿಗೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡುವಂತೆ ಪುನಃ ತಿಳಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಭರವಸೆಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

Nugu Gates.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR (T.-Narasipur).—Mr. Speaker, I believe that the constructing of a reservior across Nugu was estimated twelve years ago to cost about 80 lakhs. To-day, according to the revised estimate, it comes to 2·2 crores. Sir,

it is very necessary that we must provide funds immediately to see that the work is executed ; there is no difference of opinion about that. But, I should like to know why the work was delayed. Sir, as far as I know, the delay is about the gates. In the Explanatory Note I see an observation that as they would be receiving the gates in the month of December 1954, they want some funds to meet the Bill. Well, Sir, about a few years ago the department thought of changing the design. Prior to that they had already called for tenders for the gates as per old design. That tender was for about 3 lakhs. If they had only got them in those days, they could have got them within 3 or 4 lakhs and the work would have been completed by now. There was a hitch and Government was not able to decide over that issue for a number of years and now they have changed the design and called for tenders. It is a separate design ; there is a change in the design. Perhaps, now, it will be costing more than what it used to be before. As I was talking to the Hon'ble Minister a few minutes ago, I learnt that it may cost a little less because of the change in the design. At Nugu, I have seen, walls of the dam constructed leaving huge place for the introduction of the gates. Further, I want to know why there has been so much of delay for the finalisation of the design, and the completion of the project. I also want to know the reason for the inflation of the estimate from 80 lakhs to 2·2 crores and the time that Government would take to complete the project.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಲಿಂಗಣ್ಣ (ನಂಜನಗೂಡು).—ಈ ನುಗು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ನಂಜನಗೂಡು ಕಸಬದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಅರಸಿನಕೆರೆಯವರೆಗೆ ಕಾಲುವೆ ತೆಗೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ದಿವಸಕ್ಕೆ ನಾಲೆ ತೆಗೆಯುವುದು ಅರಸಿನಕೆರೆ ಮುಟ್ಟಬಹುದು. ಈ ಕಾಲುವೆ ತೆಗೆಯುವಾಗ ಅದರ ಜೊತೆಯಲ್ಲೇ ನಾಲೆಯ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಜಮೀನುಗಳವರು ಮತ್ತು ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರುವ ಹಳ್ಳಿಗಳವರು ತಿರುಗಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಅವರ ವಾಹನ ಸೌಕರ್ಯಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಅಂದರೆ ನುಗುವಿನಿಂದ ಅರಸಿನಕೆರೆಯವರೆಗೆ ಸೇತುವೆ ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಎಸ್ಟಿಮೇಟಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಈಗ ಪ್ರಪೋಸ್ ಮಾಡಿರುವುದು, ಈಗಿನ ಎಸ್ಟಿಮೇಟಿನ ಪ್ರಕಾರ ಸೇತುವೆ ಕಟ್ಟುವುದು ಸಾಲದು. ಇದನ್ನು ಆಗಲೇ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಕೂಡ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಈಗಿರುವ ಎಸ್ಟಿಮೇಟನ್ನು ರಿವೈಜ್ ಮಾಡಿ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿರುವ ಇತರ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಸೇತುವೆ ಕಟ್ಟಬೇಕಾದ್ದು ಅವಶ್ಯಕ. ಒಂದು ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಸೇತುವೆ ಹಾಕಲು ಹುಕುಂ ಸಾದರಾಗಿದೆ. ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಗ್ರಾಮಗಳವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರ ಮನೆಗಳು ನಾಲೆಯಿಂದ ಬರುವ ಜೌಗು ನೀರಿನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಸೇತುವೆ ಕಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಮೇಲೆ ಹೋಗಿ ವಸತಿ ಗೃಹಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ ಅಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡಬಹುದು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಲೆವಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಮೀಟಿಂಗ್ ಮಾಡಿದಾಗಲೂ ಈ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದೆ. ಜನ ಜಾನುವಾರುಗಳು ತಿರುಗಾಡಲು ಸೇತುವೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇದರ ಬದಲು ಗಾಡಿ ತಿರುಗಾಡಲು ಸೇತುವೆ ಆಗಬೇಕು. ಕಡಜೆಟ್ಟಿ, ಎಲೆಹಳ್ಳಿ ಇಂಥ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಸೇತುವೆ ಅವಶ್ಯಕ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸೇತುವೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಂದಾಜನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಸೇತುವೆಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಬೇಕು.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ. ನುಗು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಇಲಾಖೆಯವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಇತರರಿಗೆ ಸುಮಾರು 60 ವಸತಿ ಗೃಹಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸೇತುವೆ ಕೆಲಸ ಮುಗಿದಮೇಲೆ ಅಷ್ಟು ಜನರು ಅಲ್ಲಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಸೇತುವೆ ಪೂರೈಸಿ ನೀರು ಬಿಟ್ಟಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿ 5 ಮನೆ ಬೇಕಾಗಬಹುದು, ಉಳಿದ ಮನೆಗಳು ನಿರರ್ಥಕವಾಗುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆಯಿದೆ.

Sri Kadidal MANJAPPA.—Mr. Speaker, I am very glad to inform my friend Sri Srinivasa Iyengar that the design of the gates has been finalised and we are likely to get the gates by the end of December or the middle of January. No doubt there was some delay in bringing out the design. That was because there was difference of opinion between the engineers.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Persisting for five years ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—No, only for six months. I had to go and tell the members of the standing technical advisory committee and the design was finalised.

A MEMBER.—Was it not finalised in 1953 at the annual meeting ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—Yes, my friend was present at the time. It was finalised and immediately thereafter enquiry was instituted by the Stores Purchase Committee. There was delay in securing import permit. After some correspondence in the matter the permit was secured and subsequently arrangements have been made to secure the gates.

(SRI KADIDAL MANJAPPA.)

Sri Srinivasa Iyengar said that on account of the change in the design we are likely to lose some money. But I have to inform him that it is the other way. According to the old design, there was provision for three under sluices. And the estimated cost was Rs. 10 lakhs for the three gates. According to the modified design, the proposal is to instal one deep sluice gate and two curb gates. On account of this design the cost goes down to Rs. 4·6 lakhs. Therefore on account of the change in the design we have saved Rs. 5·4 lakhs.

My friend referred to the change in the revised estimate. It is quite natural. Prices went up and therefore naturally the estimate had to be revised.

My friend, (Sri Linganna,) brought to my notice that there is need for constructing some additional bridges to channels. His suggestion will be taken note of and the needful will be done.

(Sri G. Papanna rose.)

Mr. SPEAKER.—Now I bring to the notice of Hon'ble Members that on account of the limited time at our disposal and as we have to close the debate on all the Demands at Five of the Clock, I will strictly adhere to the time limit.

DEMAND No. 42—ELECTRICITY SCHEMES.

81-A.—Capital Account of Electricity Schemes Outside the Revenue Account.

Inadequate provision of electric power for Irrigation in Kolar District.

*ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪಾಪಣ್ಣ (ಶಿಡ್ಲಘಟ್ಟ-ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಕಳೆದ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಒದಗಿಸಲು ಸುಮಾರು ಐವತ್ತು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಸಾಲ ದೊರೆಯುತ್ತಾ ಇದ್ದರೂ, ಅದು ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅದು ಬಹಳ ನಿರಾಶಾಜನಕವಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಪಂಪುಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಒದಗಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಪೂರ್ತಿ ಒಂದು ಪಂಪ್ setಗೆ ಸಹ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಒದಗಿಸಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ ನೂರು-ಇನ್ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಬಂಡವಾಳ ಹಾಕಿದ್ದರೂ ಒಂದು H. P. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಹೀಗಿರುವಲ್ಲಿ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಿರುವಕಡೆ ಸಹ ಒಂದು H. P. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಒದಗಿಸದೇ ಇರುವುದು ಶೋಚನೀಯವಾದುದು. ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ return ಬರುತ್ತಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮನಗಂಡು, ಆ ಬಗ್ಗೆ ಪೂರ್ಣ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಶೇಖರಿಸಿದರೆ ತಮಗೇ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ return ಬರುತ್ತಿದೆಯೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸದೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ತಿ ಒಂದು pump setಗೆ ಸಹ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಕೊಡದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಕ್ಕ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೋರುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ನಾರಾಯಣರೆಡ್ಡಿ (ಬಾಗೇಪಲ್ಲಿ-ಗುಡಿಬಂಡೆ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಸರಬರಾಜಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಸಾರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಭರವಸೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೂ ಸಹ ಒಂದು ಭರವಸೆಯನ್ನೂ ಸಹ ಅವರು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಯಾವಾಗಲೂ 25 ಸೈಕಲ್‌ನ್ನು 50 ಸೈಕಲ್‌ಗೆ convert ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಸಬೂಬು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಆ ನೆಪದಮೇಲೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನೊದಗಿಸುವುದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡೇ ಬಂದಿರುತ್ತಾರೆಯೇ ಹೊರತು ಅವರು ಇತ್ತ ಭರವಸೆಯನ್ನೇನೂ ಈಡೇರಿಸಿಲ್ಲ. ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಗವರ್ನ್‌ಮೆಂಟ್ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಸರಬರಾಯಿಗಾಗಿ ಗ್ರಾಂಟು ಬರುತ್ತಿದ್ದರೂ ಸಹ, ಕೆ. ಜಿ. ಎಫ್., ಜೋಗ್ installation ಇವುಗಳಿಗೆ ವಿನಿಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ ಹೊರತು ಅಭಾವದ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನಾನು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನರಿತು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನನಗೆ ತಿಳಿದಮಟ್ಟಿಗೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟ pump setಗೆಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಸರಬರಾಯಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಿಯಮವಿದ್ದರೂ, ಕೇವಲ ನಾನೂರು, ಐನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳ pump setಗಳಿಗೂ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಒದಗಿಸಿಲ್ಲ. ಕೋಲಾರ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿಗಾಗಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಎಷ್ಟುಬಾರಿ ಕೇಳಿದರೂ ಒದಗಿಸದೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಿಧಾನ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ನೋಡಿದರೆ, ಆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ non-Congress ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಈ ರೀತಿ ಅನ್ಯಾಯಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಏನೋ ಎಂದು ಭಾವಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಜನತೆಗೆಮಾತ್ರ ಅನ್ಯಾಯಮಾಡದೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೀವ್ರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕೋರುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಬೈರೇಗೌಡ (ಬೆಂಗಳೂರು-ಉತ್ತರ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಯಾವ ಯಾವ ಬಾಬಿಗೆ ತುರ್ತಾಗಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಮನಗಂಡು ಅದನ್ನು ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವ ಪೂರ್ಣ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸೇರಿದುದು ಎಂದು ನನ್ನ ಖಚಿತ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಸಾಲದು ಎಂಬ ಕಾರಣವು ಅಷ್ಟಾಗಿ ಸರಿದೋರುವಂತೆ ನನಗೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ನಮಗೇ ಬೇಕಾಗಿರುವ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಮೊದಲ ಒದಗಿಸಿಕೊಂಡು ಅನಂತರ ಇತರರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಮೇಲಿನ ಪೂರ್ಣ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾಗಿದೆ. ತತ್ರಾಪಿ ಈ ದಿನ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಜನರು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಅಭಾವದಿಂದ ಒದ್ದಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಮಗೆ ಭಯವಾಗುತ್ತದೆ. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಅಭಾವದ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಅತಿ ತ್ವರಿತವಾಗಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು

ಒದಗಿಸುವ ಪೂರ್ಣ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ್ದು, ಅವರು ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿ ಅತಿ ಜರೂರಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೋರುತ್ತೇನೆ.

Necessity to supply power to Irrigation pump-sets in Kodihalli Hobli, Kanakapura Taluk.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪ (ವಿರೂಪಾಕ್ಷಪುರ).—ಸ್ವಾಮಿ, ನನ್ನ ಖೋತಾ ಸೂಚನೆ ಹೀಗಿದೆ :

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—On a point of order, sir. Cut motions are not being moved. But the Hon'ble Member is reading out the cut motion.

Mr. SPEAKER.—He is only reading and not moving; he will only speak on the subject matter of the cut motion.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪ—ಸ್ವಾಮಿ, ಕಾರ್ಕಾನಹಳ್ಳಿ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ನ ಕಣಜ; ಇಲ್ಲಿಂದ ರಾಗಿ, ಈರುಳ್ಳಿ, ಕಡಲೇಕಾಯಿ ಇವುಗಳೆಲ್ಲಾ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂ ಗೆ ಬರುತ್ತಿವೆ. ಇಂಥ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರೇನಾದರೂ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯ ಮಾಡಿದರೆ, ಇದು ಬೆಂಗಾಡಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿ, ನಿರ್ನಾಮವಾಗುತ್ತದೆ. ಬೆಳೆ ಆಗುವಾಗ ಈ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ವಿಪರೀತ ಮಳೆ ಆಯಿತು. ಈಗ ಮಳೆ ಇಲ್ಲದೆ ಬೆಳೆ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಜನರು ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ಸುಖವಾಗಿ ಯಾವ ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಕವೂ ಇಲ್ಲದೆ ಜರುಗಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಮಾರ್ಗ ಕಾಣದೆ, ಗಾಬರಿಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೆಂಗಾಡಾಗುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲೋಸುಗ 1932 ರಿಂದಲೂ ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿ ಪಂಪುಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದುವರೆಗೂ ಜನರ ಆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಇನ್ನೂ ಕೈಗೂಡಿಲ್ಲ. ಕಾನಕಾನಹಳ್ಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯೂ ಇಲ್ಲ, ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಸರಬರಾಯಿ ಇಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಅದು ಬಹಳ ಹಿಂದುಳಿದಿದೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ, ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಈ ತಾಲ್ಲೂಕು ಹಲವಾರು ಬಾರಿ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬೀಳತಕ್ಕ ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಗಿದ್ದರೂ ಸಹ, ಮೂಲೆ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಭಾಗ್ಯ ಇದುವರೆಗೂ ಇದಕ್ಕೆ ಲಭಿಸಿಲ್ಲವೆಂದೇ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಈ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಎಪ್ಪತ್ತು ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಜಮೀನಿನ ಪೈಕಿ ಕೇವಲ ಐದು ಸಾವಿರ ಎಕರೆಯಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ತರೀ ಜಮೀನಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಈ ತಾಲ್ಲೂಕನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಇದುವರೆಗೆ ಉದಾಸೀನದಿಂದ ಕಂಡಿರಬೇಕೆಂಬುದು ವೇದ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ: ಈಗಲಾದರೂ ಈ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಕಡೆಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಹೆಚ್ಚಿನ ನಿಗಾ ಕೊಡಬೇಕಾದುದು ಅಗತ್ಯವೆಂದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಈಗಂತೂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸುಸಮಯವಾಗಿದೆ. 50 cycles ಇರತಕ್ಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಈಗ ಸರಾಗವಾಗಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕಾನಕಾನಹಳ್ಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕು, ಚನ್ನಪಟ್ಟಣ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮತ್ತು ಮಾಗಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕು—ಈ ಮೂರು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಈಗ ಸುದೈವವೆಂದೇ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ 25 cycles line ಇದೆ. ಬಾಕಿ ಕಡೆ—50 cycles line ಇರುವ ಕಡೆ- ಈಗ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅಡಚಣೆಯಾಗಿದೆ. . . .

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ನಾರಾಯಣರೆಡ್ಡಿ.—25 cycles ಇರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನೊದಗಿಸಲು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಇದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪ.—ಇದೆ; 1932 ರಿಂದ ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಮತ್ತು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ ಈ ಪ್ರದೇಶದ ಪಂಪುಗಳಿಗೆ, ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಕೋಡಿಹಳ್ಳಿ I. P. setsಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಸರಬರಾಯಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೋರುತ್ತೇನೆ.

4-30 P.M.

Rural Electrification.

*ಶ್ರೀ ಎಂ.ಸಿ. ಆಂಜನೇಯ ರೆಡ್ಡಿ (ಚಿಂತಾಮಣಿ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಬಹಳ ವ್ಯಸನದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮದು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಕ್ಷಾಮದಿಂದ ನರಳುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್; ಅದರಲ್ಲೂ ಚಿಂತಾಮಣಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ 2 ಹೋಬಳಿಗಳಲ್ಲಂತೂ ವಿಪರೀತ ತೊಂದರೆ ಇದೆ. ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 2,000ಕ್ಕೂ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಬಾವಿಗಳಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಸಹ ಅವು 70-80 ಅಡಿ ಆಳಕ್ಕೆ ಇಳಿದಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವು ಗಳಿಂದ ಕಪಿಲೆ ಹೊಡೆದು ನೀರು ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟ ಎಂಬುದು ಸದಸ್ಯರನೇಕರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಸಹ ಆಹಾರಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುವವರಿಗೆ ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲೂಕೂಡ ಸರಿಯಾದ ಫಸಲು ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದಮೇಲೆ ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವರೀತಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅಂತಹವರಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ತಾವು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಇದುವರೆಗೂ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರದೆ ಇರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಬಹಳ ವಿಷಾದ ಪಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅವರೂ ಸಹ ಆ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಷ್ಟಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ನಮಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡದೇಇರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಬಹು ಮಟ್ಟಿಗೆ ವ್ಯಥೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಲಾದರೂ ಈ ಚಿಂತಾಮಣಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯವಸಾಯದ ಬಾವಿಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಪಂಪುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡಲು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಜಿ. ತಿಮ್ಮೇಗೌಡ (ತಿಪಟೂರು).—ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ಈ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕಾಗಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳು ಮತ್ತು ನಾಲೆಗಳ ಆಶ್ರಯ ಇಲ್ಲದೇಇರತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲೂ ಸಹ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳವರು ಮನವಿಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಸಹ ತೆಗೆದು ಅದರಿಂದ ನೀರಾವರಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಈಗ ಮನವಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ತಿಪಟೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು ಮತ್ತು ಅದರ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕಾಗಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳ

(ಶ್ರೀ ಟಿ. ಜಿ. ತಿಮ್ಮೇಗೌಡ.)

ಲದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಖುಷ್ಕಿ ಜಮೀನೆ ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಇದ್ದು ತರಿ ಜಮೀನು ತುಂಬ ಕಡಮೆಯಿರುವುದರಿಂದ ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ಪಂಪುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಅದರ ಮುಖೇನ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಬತ್ತ ವಗೈರೆ ಬೆಳೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ ಬಹಳ ಅಭಾವ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿದೆ, ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಆ ರೈತಾಪಿ ಜನರು ಅಕ್ಕಿ ವಗೈರೆ ಕೊಂಡುಕೊಂಡೇ ಜೀವನ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ನೀರಾವರಿ ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಒದಗಿಸಿ ಆಹಾರ ಬೆಳೆಯಲು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನೊದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR (T. Narasipur).—Sir, I am glad to note that the Government have realised all at once that Periyapatna is the only Taluk headquarter of the State that has not been supplied with electricity so far. Sir, electrification of Periyapatna and the surrounding villages was being pressed for the last three years and still Government had not thought of providing funds for that item. Now they have at once realised that it is a place worth supplying electric power and they have asked us to vote a token grant. Sir, whenever this question was broached previously the Government used to say that they have a scheme of supplying power to Mercara in Coorg and that this question of electrification of Periyapatna would be taken up along with that. I want to know whether that scheme has been finalised and if so what it costs and is it in connection with that scheme that they are undertaking the electrification of these villages.

I request you, Sir, kindly to enlighten me on that issue.

*ಶ್ರೀ ಬಿ. ಟಿ. ಕೆಂಪರಾಜ್ (ಬೆಂಗಳೂರು ದಕ್ಷಿಣ—ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಬೆಂಗಳೂರು ದಕ್ಷಿಣ ತಾಲ್ಲೂಕು ಸೋಮನಹಳ್ಳಿ ಸರ್ಕಲ್‌ನಲ್ಲಿ 1936ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದಲೂ ಈ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಮತ್ತು ಪಂಪುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಹೇಳುತ್ತಲೆ ಇದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲೂ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಮತ್ತು ಖೋತಾನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಲೇ ಇದ್ದೇವೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಇನ್ನೂ ಅದಕ್ಕೆ ಗಮನಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಈ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಇದನ್ನು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ (ಪೆರಿಯಾ ಪಟ್ಟಣ).—ಈ ಖೋತಾನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ ಪೆರಿಯಾ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ

. . . . .

Mr. SPEAKER.—On your behalf, Sri Sreenivasa Iyengar has already brought this matter to the notice of the House.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—I am exceedingly thankful to him, Sir.

ಪೆರಿಯಾ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಸರಬರಾಯಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಟೋಕನ್ ಗ್ರಾಂಟ್, ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಪೆರಿಯಾ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಇದುವರೆಗೂ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಸರಬರಾಯಿ ಮಾಡದೆ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಸೂಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಆಶಯವಿರಲಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ತಪ್ಪು. ಪೆರಿಯಾ ಪಟ್ಟಣ ಮತ್ತು ಇನ್ನಿತರ 3-4 ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಸರಬರಾಯಿ ಮಾಡಲು 8 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಒಂದು ಅಂದಾಜು ಸರ್ಕಾರದವರ ಮುಂದೆ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿ ಇದುವರೆಗೂ ನಿಧಾನ ಮಾಡಿದ ತಪ್ಪಿಗೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಎಲ್ಲಾ ಮುಖ್ಯ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಸರಬರಾಯಿ ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಈ ವರ್ಷವೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಲು ಈ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀ ಎನ್. ಸಿ. ನಾಗಯ್ಯರೆಡ್ಡಿ (ಗೋರಿಬಿದನೂರು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈಚೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಪಂಪೂ ಕೊಡಕೂಡದೆಂದು ಆಜ್ಞೆ ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನೆಂದರೆ, ಕರೆಂಟ್ ಸಪ್ಲೈ ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದೇ ಆಗಿದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೇ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ತಯಾರಾದರೂ ಸಹ ಅದನ್ನು ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಇದ್ದಬದ್ದದ್ದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬಳ್ಳಾರಿಗೆ ಸಾಗಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದು ತಪ್ಪು.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಸಿ. ನಾಗಯ್ಯರೆಡ್ಡಿ.—ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವೇನೆಂದರೆ, ಕೆಲವು ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ 10-15 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಎರಡು ಮೂರು ಪಂಪುಸೆಟ್ಟು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ಕೋಲಾರ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ಆ ರೀತಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಪಂಪುಸೆಟ್ಟು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ, ಅವಕಾಶಕೊಡಿ, ಎಂದು ಯಾರು ಕೇಳುತ್ತಾರೋ ಅವರಿಗೆ ಅವಕಾಶಕೊಡಿ. ಆ ರೀತಿ ಏಕೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೋ ನನಗಂತೂ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬೊಂಬಾಯಿನವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದದ್ದು ನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ. ಅವರು ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರು. ಆಂಧ್ರದೇಶಕ್ಕೇಕೆ ಕೊಡಬೇಕು? ಸ್ವಲ್ಪ ವಿವೇಕ ಬೇಡವೆ? ಕರ್ನೂಲಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿದೀಪ, ಪೆರಿಯಾ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕಿಲ್ಲ! ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಜನರಿಗಿಲ್ಲದಿರುವಾಗ ಅಲ್ಲಿಗೇಕೆ ಕೊಡಬೇಕು? ಇಲ್ಲಿ ಈಗ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಇಲಾಖೆ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಲ್ಲ. ಅವರ ತಲೆಗೆ ಇದು ಹತ್ತುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ನಾನೇನೂ ಉತ್ಪ್ರೇಕ್ಷೆಮಾಡಿ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇರುವ ವಿಷಯ ಹೇಳಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಷ್ಟ. ಯಾವ ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್

ಹೋದರೂ ಅದು ಮಂಜೂರಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ನಿಜ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸ್ವಲ್ಪ ನೋಡಿ ಜಾಗ್ರತೆ ಬೇಕಾದ ಕಡೆಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಒದಗಿಸಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಗೋರಿಬಿದನೂರು ತಾಲ್ಲೂಕನ್ನು ಮರೆಯದೆ ಅಲ್ಲಿ ಮಳೆಯೇ ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಬೇಗ ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

*ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ (ಮಾಗಡಿ).—ಮಾಗಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ನೂರು ಪಂಪುಗಳಿಗಾಗಿ ಹಣಕೊಟ್ಟು ಸುಮಾರು ಒಂದು ವರ್ಷದ ಮೇಲಾಯಿತು. 74 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೊಂದು ಅಂದಾಜು, 1¼ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೊಂದು ಅಂದಾಜು ಹೀಗೆ ಎರಡು ಅಂದಾಜುಗಳು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಸುಮಾರು ಒಂದು ವರ್ಷವಾಯಿತು. ಮಾಗಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕೆಲ್ಲಾ ಬೆಟ್ಟದ ಪ್ರದೇಶ. ಜನರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ದಯವಿಟ್ಟು ಹಣಕಟ್ಟಿರುವ ರೈತರಿಗೆಲ್ಲಾ ಪಂಪುಗಳನ್ನೊದಗಿಸಬೇಕು. ಹಿಂದೆ ಕೆಲವು ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಲಕ್ಷ ಪಂಪುಗಳಿಗಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೂ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೆ ಪ್ರಜೆಗಳು ಎಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತಾರೋ, ಎಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆಯೋ, ಎಲ್ಲಿ ಬಾವಿ ತೆಗೆದು ಹಣಕಟ್ಟಿ ಕಾದಿದ್ದಾರೋ ಅಂಥ ಕಡೆಗಳಿಗೆ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನೊದಗಿಸಬೇಕು. ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆದಿರುವ ಕರೆಂಟಾದ್ದರಿಂದ ಮೊದಲು ನಮ್ಮ ದೇಶದವರಿಗೆ ಅವಕಾಶಕೊಟ್ಟು ಅನಂತರ ಇತರರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ವಿನಂತಿಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ರೈತರುಗಳಿಂದ ವಸೂಲಾದ ಮೊಬಲಗಿನಿಂದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗಿರುವ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ದೇಶಾದ್ಯಂತ ನಮ್ಮ ಜನರಿಗೆ ಮೊದಲು ಒದಗಿಸಿ ಆಮೇಲೆ ಹೊರದೇಶಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೇ ವಿನಾ ನಮ್ಮ ದೇಶಧ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಮನ್ನಿಸದೆ ಕೊಡಬಾರದು. ಹಾಗೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಜನರಿಗೆ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಗಮನಿಸಿ ಮಾಗಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ರೈತರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೌಕರ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಹಣಕಟ್ಟಿರುವವರ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಪೂರೈಸಬೇಕು ಎಂದು ಈ ಮೂಲಕ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

Power Supply to Villages in Chitaldrug District

*Sri Mulka GOVINDA REDDY (Chitaldrug).—Mr. Speaker, Sir, as you are aware, electricity plays a very important part in the production of wealth of any country, which in turn changes the very mode of life. Hence, it is necessary that utmost priority is given to the generation of electricity and its utilisation. As is the case in other advanced countries, electricity has proved to be a very good asset and has proved to be a boon to the people. Sir, Sri S. V. Rama Murthy while delivering the Convocation Address at Mysore, said that even to have a stable democracy electrical energy should be generated and be made use of. When such is the case, I really cannot understand the way in which the Government of Mysore is going ahead with this problem. They are not evincing as much interest as they ought to in trying to see that more generation stations are established and electrical energy is supplied for the production of foodgrains and for industrial purposes.

Sir, in Chitaldrug District there are more than 7,000 wells. I am sorry to say that not more than 500 wells have been supplied with pump-sets. As all are aware, Sir, Chitaldrug distrist is a famine stricken area and top priority must be given to that district. While preparing estimates, some discrimintion is being made from man to man and village to village. In certain cases, unnecessary and unavoidable delay is being caused. Such a thing should not be allowed to happen. In cases where power has been sanctioned, drawing up lines is unnecessarily delayed. I do not know why Government have not cared to enquire into this state of affairs. The names of the villages are as follows: Dodagatta in Chitaldrug Taluk, Chanaganalli, Devareddihalli, Chitranaikanalli, Nerlagunte, Doddanmarthi, Ramjogihalli in Challakere Taluk; Nagasandra in Molakalmuru Taluk and Maradihalli, Gollalli, Basappanamalige in Hiriyur Taluk. These villages have applied for supply of power. I would urge upon Government to immediately sanction the estimates and see that power is supplied to these villages.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ (ಒಳಾಡಳಿತ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕೆ ಶಾಖೆಗಳ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಹರಿಹರ ಮತ್ತು ಹೊನ್ನಾಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಂದ ಪ್ರಸ್ತಾಪದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಮಾತು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹರಿಹರ ಮತ್ತು ಹೊನ್ನಾಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ನೀರಾವರಿ ಕಾಂಗಾರಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಈ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರ ಬೆಳೆಯಿರಿ ಎಂಬ ಯೋಜನೆ ಮೈಸೂರು ದೇಶಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಇಡೀ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೇ ತಯಾರಾಗಿ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅವರೂ ಸಹ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಅದು ಬಹಳ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ ಯೋಜನೆ,

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪ.)

ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದರೆ ನೀರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ ಹತ್ತು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಸುಮಾರು 3—3½ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗಿವೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಹೊನ್ನಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 40—50 ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಒದಗಿಸಿದೆ, ಹರಿಹರದ ಅಂಕಿ ಅಂಶ ನನ್ನಲ್ಲಲ್ಲ. ಆದರೆ ಗೋರಿಬಿದನೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 1924ನೆಯ ಇಸವಿಯಿಂದಲೂ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಸಹಾಯವನ್ನು ಜನರು ಕಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಅದು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅವರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಹಿಡಿದಿರುವುದರಿಂದ ಅವರು ಅದನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಉಪಯೋಗಿಸುವವರಿಗೇನೂ ತೊಂದರೆಯಿಲ್ಲ. ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಲೈನು ಹಾಕಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಹಣ ದುರ್ವಿನಿಯೋಗ ಯಾವುದೂ ಆಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎನ್. ಮೂಡಲಗಿರಿಗೌಡ (ಕುಣಿಗಲು).—ಸ್ವಾಮಿ, ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಅವಶ್ಯಕತೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿನ ಒತ್ತಾಯ ಬಂದಿರುವುದು ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಮನವರಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿರಬೇಕು. ದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದಮೇಲೆ, ಪ್ರಜಾಸರ್ಕಾರ ಸ್ಥಾಪಿತವಾದಮೇಲೆ, ಬರಬರುತ್ತಾ ಪ್ರಜೆಗಳ ಆಶೋತ್ತರಗಳು ಈಡೇರಲು ಸರ್ಕಾರ ಸತತ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಅದರ ಆದ್ಯಕರ್ತವ್ಯ. ಈ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಸರಬರಾಜಿನ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಸಾಮಾನುಗಳಿಲ್ಲ, ತಾಮ್ರದ ಕಂಬಗಳ ಅಭಾವ ಎಂದು ಮುಂತಾದ ನೆಪಗಳನ್ನು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಅಭಾವಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಮುಂದೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗಿನ ಸರ್ಕಾರ, 25 cyclesನ್ನು 50 cyclesಗೆ convert ಮಾಡುವುದನ್ನೇ ಒಂದು ನೆಪವಾಗಿ ಹೇಳಿಕೊಂಡು, ಇದೇ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಅಭಾವಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಈ ಧೋರಣೆ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗೆ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ತೋರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸಹ ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ಸಹಾಯ ದೊರಕುತ್ತಿರುವಾಗ, ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಮುಖ್ಯ ಆಧಾರಭೂತವಾದ ನೀರಾವರಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಬೇಕಾದ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಒದಗಿಸಲು ಸರ್ವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ, ಜನರ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ನೀಗಿಸಿ, ದೇಶಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕೆ ನೆರವಾಗಬೇಕು. ಇದೇ ಅವರ ನೀತಿ ಆಗಿರಬೇಕು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಸರಬರಾಜಿನ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

***Sri Kadidal MANJAPPA** (Minister for Revenue and Public Works).—Sir, of all the districts, Kolar has no reason to complain or to grumble.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—It has taken away a lion's share.

Sri Kadidal MANJAPPA.—In all the districts put together, there are 6,111 pump-sets. In Kolar District only there are 2,102 pump-sets. Government know that Kolar is liable to be affected by distress conditions. Therefore priority has been given to Kolar District.

In the year 1953-54, 261 pump-sets were serviced at a cost of Rs. 6·44 lakhs. Hon'ble Members may try to draw their own conclusion that the Government have given due importance to the demands of Kolar District.

(Interruption)

Other Hon'ble Members have stressed the need for supply of power to their own areas. Government are anxious to supply power, subject to the availability of funds, subject to the condition that the scheme is not prohibitive and also subject further to the condition that the power also is available.

Reference was made to the proposal for converting 25 cycles into 50 cycles. Action is being taken to prepare estimates. Hon'ble Members are perhaps aware of the fact that the proposal involves a considerable sum of money. And added to this, within one or two years we will realise that we will not be in a position to supply power either for lighting purposes or for other purposes unless new projects are taken up and additional energy is generated.

My friend, Sri Nagaiah Reddy objected to the supply of power to Andhra. Sir, there is an understanding, an agreement between the composite Madras State and the Mysore State for the supply of power to the Ceded Districts. According to that agreement power is taken to the Andhra State. I wish my friend had not made reference to...(*A Voice*:—'Inter-State allegations') No, not on the ability of my good friend Sri Nagan Gowda. I do not want to say anything more on that.

Mr. SPEAKER.—I do not think there is any personal allegation.

Sri Kadidal MANJAPPA.—Sir, coming to Tumkur District, I think that in 1952-53 Government had sanctioned nearly Rs. 9 lakhs for the supply of power for irrigation purposes. I am told that 40 or 50 pump-sets are in service now.

Hon'ble Members referred to Honnali Taluk. We are aware of the fact that Honnali Taluk is equally entitled to these sets. In the year 1952-53 we have sanctioned Rs. 12 or Rs. 11 lakhs to Chitaldrug District. My friend Sri Mulka Govinda Reddy referred to some discrimination and delay. If concrete instances are brought to the notice of the Government, they will take serious view of the matter and appropriate action.

Sri Mudlagiri Gowda who spoke last said that the Government of India are giving us any amount of money. That is a wrong impression. The Government of India no doubt are giving us money ; but not any amount of money that we require. We have got a special officer of the status of Superintendent. He has got the necessary staff. It may be that before the creation of that post the staff was not adequate. But it is not so now. But there is difficulty in securing materials like copper wire and iron hooks. These difficulties will be there. I can only say now that the Government are as anxious to help the raiyats to have the benefit of electricity for agricultural purposes as Hon'ble Members themselves.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—What has happened to the Kellog line ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—As regards Bagepalli, the remarks that I have made already in the case of Kolar District apply equally well for that taluk.

Sri B. V. NARAYANA REDDY.—He said that Kolar District was given a large amount but you have given only for Bowringpet.

Sri Kadidal MANJAPPA.—Sir, I know that Bagepalli is the worst affected area in the Kolar District. I know that. And Government are sympathetic towards Bagepalli.

Sri B. V. NARAYANA REDDY.—Only lip sympathy.

Sri Kadidal MANJAPPA.—As far as Periapatna is concerned, that is the only taluk headquarter which is not supplied with power. There is an estimate ready . . . .

5 P.M.

Mr. SPEAKER.—The time is over. The question is :

> " That further sums not exceeding the sums specified in the motions for additional and supplementary demands for grants for the year 1954-55 and included in the list distributed to members be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during year ending 31st day of March 1955 in respect of demands Nos. 2, 11, 14, 17, 23, 26, 27, 40, 42 and 45."

The motion was adopted.

(As directed by Mr. Speaker the motions for demands for Additional and Supplementary Grants which were adopted by the House are reproduced below.)

DEMAND NO. 2—STATE EXCISE.

8. STATE EXCISE DUTIES.

> " That a further sum not exceeding Rs. 1,64,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1955, in respect of ' State Excise.' "

DEMAND NO. 11—GENERAL ADMINISTRATION.

25. GENERAL ADMINISTRATION (EXCEPT THE SUB-MAJOR HEADS B, C AND F).

> " That a further sum not exceeding Rs. 2,00,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1955, in respect of ' General Administration (Except sub-major heads B, C and F).' "

(MR. SPEAKER.)

DEMAND NO. 14—ADMINISTRATION OF JUSTICE.

27. ADMINISTRATION OF JUSTICE.

"That a further sum not exceeding Rs. 20,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1955 in respect of 'Administration of Justice.'"

DEMAND NO. 17.—SCIENTIFIC DEPARTMENTS.

36. SCIENTIFIC DEPARTMENTS.

"That a further sum not exceeding Rs. 24,200 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1955, in respect of 'Scientific Departments.'"

DEMAND NO. 23.—RURAL DEVELOPMENT.

40-A. RURAL DEVELOPMENT.

"That a further sum not exceeding Rs. 13,82,500 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1955, in respect of 'Rural Development.'"

DEMAND NO. 26.—INDUSTRIES AND SUPPLIES.

43. INDUSTRIES AND SUPPLIES (EXCEPT SERICULTURE).

"That a further sum not exceeding Rs. 10,35,700 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1955, in respect of 'Industries and Supplies (Except Sericulture).'"

DEMAND NO. 27.—SERICULTURE.

43. INDUSTRIES AND SUPPLIES—SERICULTURE.

"That a further sum not exceeding Rs. 2,52,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1955, in respect of 'Sericulture.'"

DEMAND NO. 40.—IRRIGATION.

68. CONSTRUCTION OF IRRIGATION, NAVIGATION, EMBANKMENT AND DRAINAGE WORKS OUTSIDE THE REVENUE ACCOUNT.

"That a further sum not exceeding Rs. 50,00,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1955, in respect of 'Construction of Irrigation, Navigation, Embankment and Drainage Works outside the Revenue Account.'"

DEMAND No. 42—ELECTRICITY SCHEMES.

81-A. CAPITAL OUTLAY ON ELECTRICITY SCHEMES.

"That a further sum not exceeding Rs. 25,00,400 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1955, in respect of 'Capital Outlay on Electricity Schemes.'"

DEMAND No. 45—ADVANCES AND LOANS.

R. LOANS AND ADVANCES BY THE STATE GOVERNMENT.

" That a further sum not exceeding Rs. 7,38,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1955, in respect of 'Loans and Advances by the State Government.' "

Mr. SPEAKER.—The House will now rise for the day and meet to-morrow at 8-30 in the morning.

The House adjourned for the day at Two Minutes past Five of the Clock to meet again at Thirty Minutes past Eight of the Clock on Saturday, the 16th October 1954.

V-, 31 N 54
N 57 - 11
(B) 4714

MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY

SIXTH DAY.

Saturday, 16th October 1954.

The House met in the Assembly Hall, Old Public Offices, Bangalore, at Thirty Minutes past Eight of the Clock.

MR. SPEAKER (SRI H. S. RUDRAPPA, B.A., LL.B.), in the Chair.

QUESTIONS AND ANSWERS

Second Five-Year Plan

(Draft Proposals)

Q.—10. **Sri K. LAKKAPPA** (Chennarayapatna).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) what are all the important draft proposals in the field of irrigation, industry and communication relating to Mysore State included in the Second Five-Year Plan ;

(*b*) the amount involved for effecting these proposals ?

A.—**Sri Kadidal MANJAPPA** (Minister for Rvenue and Public Works.) [on behalf of SRI K. HANUMANTHAIYA (Chief Minister)]. —

(*a*) and (*b*) Statement appended below :—

Statement showing important draft proposals in the field of Irrigation, Industry and Communication proposed by the Heads of Departments for inclusion in the Second Five-Year Plan.

Name of Project			*Amount involved* (Rs. in lakhs)
Irrigation Projects.—			
I. Schemes of the First Five-Year Plan to be continued :—			
(*i*) Bhadra Reservoir Project	...	...	1147·00
(*ii*) Tunga Anicut	...	...	46·00
(*iii*) Nugu Reservoir Project	...	...	4·60
(*iv*) Ambligola Reservoir	...	...	51·00
II. New Projects.—			
(*i*) Kapini Reservoir Project	...	...	250·00
(*ii*) Taraka Reservoir Project	...	...	99·50
(*iii*) Chikhole Reservoir Project	...	...	21·90
(*iv*) Hebbahalla Reservoir Project	...	...	15·20
(*v*) Hemavati Reservoir (total cost Rs. 900 lakhs)		...	500·00
(*vi*) Dondavati Reservoir Project	...	...	60·00
(*vii*) Jambadahalla Reservoir Project	...	...	45·00
	Total	...	2240·20
(*a*) Schemes already included in the First Five-Year Plan and which will be in execution during the Second Five-Year Plan.—			
1 Anicut across Vedavati	...	...	10·00
2 New tank at Kariyala	...	...	10·00
	Total	...	20·00

(SRI KADIDAL MANJAPPA.)

(*b*) New Schemes (Proposed to be taken up)—

1	Sagre Doddakere in Heggaddevanakote Taluk	18·00
2	Yennehole Project in Nanjangud Taluk	10·00
3	Bhima Reservoir in Mandya District	12·00
4	Extending S.D. Dam North Channel from the Hemavathi River.	20·00
5	Sonnaikanahalli New Tank	10·00
6	Saravathihalla Tank, Harihar Taluk	12·00
7	Devarabilikere Tank Project in Harihar Taluk	45·00
8	Mavinakere Tank in Channagiri Taluk	10·00
9	Anicut across Shimsha near Ajjihalli and Left Bank Channel.	40·00
10	Reservoir across Arkavathi	40·00
11	Reservoir across Chikkahagari at Malavi	50·00
	Total	267·00

III.	Minor Irrigation tanks, etc.	500·00

Industries.—

1.	A plant for the manufacture of Rayon or Cellulose may be established either at Marikanive or at Nanjangud.	Estimates are yet to be prepared.
2.	An Aluminium Industry may be established either near Honnali or Harihar.	
3.	A Ferro-Manganese Plant may be established either at Sandur or Bhadravati.	
4.	New Sugar Factories may be established in Bellary District, Malavalli and in Kabbini reservoir area.	
5.	A Paper Mill in Kabbini Reservoir area	50·00
6.	Forest Industries do	25·00
7.	Fertiliser Factory in Shimoga	300·00

Communications.—

1.	Formation of new roads	50·00
2.	Cement-concreting	150·00
3.	Asphalting of roads	80·00
4.	Special Repairs to roads	150·00
5.	Construction of new bridges	60·00
6.	Acquisition of tools and plants	40·00
7.	Rural communications	45·00
8.	Malnad road development	45·00
	Total	620·00

ಶ್ರೀ ಕೆ ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ಈ ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ಪ್ರಪೋಸಲ್ಸ್ ಯಾವಾಗ ಫೈನಲೈಸ್ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಬಹುಶಃ ಇನ್ನು ಒಂದು-ಒಂದೂವರೆ ವರ್ಷಗಳೊಳಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ಈ ಪ್ರಪೋಸಲ್‌ಗಳನ್ನು ಇಷ್ಟೇ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಕಳುಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನಿರ್ದೇಶ ಬಂದಿದೆಯೆ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಕಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಬಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ಈ ಪ್ರಪೋಸಲ್‌ಗಳನ್ನು ಫೈನಲೈಸ್ ಮಾಡುವಾಗ ಒಂದು ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡ್ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಅದರ ಮುಂದಿಟ್ಟು ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ನಿರ್ಧಾರವಿನ್ನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಇಟ್ಟರೂ ಇಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ಈ ಪ್ರಪೋಸಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಪಿನಿ ರಿಸರ್ವಾಯರ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಸೇರಿಸಿದೆ. ಅದು ನೀರಾವರಿಗಾಗಿ ಮಾಡಿದೆಯೆ ಅಥವಾ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಗಾಗಿ ಮಾಡಿದೆಯೆ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ನೀರಾವರಿ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಎರಡಕ್ಕೂ; ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಗಾಗಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ರೇಯಾನ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿ ಮತ್ತು ಅಲ್ಯೂಮಿನಿಯಂ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬಹುದೆಂಬ ಸೂಚನೆಯಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಖಚಿತವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಸಂದರ್ಭವಿದೆಯೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಈ ಪ್ರಪೋಸಲ್ಸ್ ಎಲ್ಲಾ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅಂದಾಜ ಯಾವುದೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಹಂಗಾಮಿಯಾಗಿ ಇಂಥಿಂಥ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿದೆಯೆಂದು ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ಪರಿಶಿಷ್ಟದಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿರುವ ಮೊದಲನೆಯ ನಾಲ್ಕು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದನ್ನಾದರೂ ಎರಡನೆಯ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆಯೆ ? ಹಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಅದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಅಂದಾಜಿರಬಹುದು ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪ.—ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಿಂದಲೇ ಈ ಸೂಚನೆ ತಮ್ಮ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಫೆರ್ರೋ ಮ್ಯಾಂಗನೀಸ್ ಯಂತ್ರವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಅಲ್ಯೂಮಿನಿಯಂ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು ಇವೆರಡನ್ನೂ ಆದಷ್ಟು ತೀವ್ರತೆಯಿಂದ ತನಿಖೆಮಾಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಇರಾದೆಯಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ಹೊಳೆ ನರಸೀಪುರದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕಲ್ನಾರು ಸಿಕ್ಕುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಅಸ್‌ಬೆಸ್ಟೋಸ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಷುರು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಿದೆಯೆಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಬಂದಿದೆ, ಅಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಒಂದು ಫ್ಲಾಂಟ್ ಹಾಕುತ್ತೇವೆ. ಅಪ್ಪರ್ ಡೆಪ್ತ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಸೂಕ್ತ ಕಂಡರೆ ಆ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಎರಡನೆಯ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ರೆವೆನ್ಯೂ ಸಚಿವರು ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರನ್ನೂ ಮತ್ತು ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸದಸ್ಯರನ್ನೂ ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಭೆ ಸೇರಿಸಿ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟಿದ್ದು ನಿಜವೆ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಎರಡನೆ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಚಾರ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಸಭೆ ಕೂಡಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಶೇಖರಣೆ ಏಕೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಚನೆ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಮೀಟಿಂಗ್ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಕಾಲವಿದೆ, ಸೇರಿಸದಿರುವುದೇನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ನ್ಯಾಷನಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಎಂದಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿ ಫೈನಲೈಸ್ ಆಗಬೇಕು. ಆಗಲೇ ಒಳಾಡಳಿತ ಸಚಿವರು ತಿಳಿಸಿದ ಹಾಗೆ ಹಂಗಾಮಿಯಾಗಿ rough idea ಇಲ್ಲ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಈ ಪ್ರಪೋಸಲ್ಸ್ ಎಲ್ಲಾ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೆ ? ಏನೇನು ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೀರೋ ಅದನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ಪೂರ್ಣ ವಿವರಗಳೊಡನೆ ತರಲು ಸಾಧ್ಯವೆ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಈಗ rough ಆಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದೆ, ಆಖೈರು ಪಟ್ಟಿ ಫೈನಲೈಸ್ ಆಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಶಿವಪ್ಪ.—ಪರಿಶಿಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ IIIನೇ ಐಟಂನ ಮೈನರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಕೆಲಸಗಳೆಂದರೆ ಎಷ್ಟು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳೊಳಗಿರಬೇಕೆಂದು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದೆ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಬಹುಶಃ ಒಂದು ಲಕ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಕಡಮೆಯೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ, ನಿರ್ಧರವಾಗಿ ಹೇಳಲಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಶಿವಪ್ಪ.—ಮೈನರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಾಗ ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲೆಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಆ ರೀತಿಯ ಸೂಚನೆ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

Sri G. SIVAPPA.—Can you kindly give the names of these works ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಇಂಥಿಂಥ ಕೆಲಸವೆಂದು ಇನ್ನೂ ನಿರ್ಧರಿಸಿಲ್ಲ.

Sri G. SIVAPPA.—May I bring to your notice that in some cases, in spite of a number of representations, no irrigation work has been included in this 'Parishista'?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಈ ಮೈನರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕೆಲಸ ಬೇಕಾದರೂ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅದರ ಪಟ್ಟಿ ಇನ್ನೂ ತಯಾರಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ದುಗ್ಗಪ್ಪ.—ಎರಡನೆಯ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಆಖೈರು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡುವಾಗ ವಿಷಯ ಸಂಗ್ರಹ.ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಾ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ಗಳಿಂದಲೂ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತರಿಸಿದ್ದೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ತರಿಸಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ದುಗ್ಗಪ್ಪ.—ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಹಾಗೆ ಯಾವಯಾವ ಅಂಕಿ ಅಂಶ ತರಿಸಿದ್ದೀರಿ ?

Mr. SPEAKER.—It requires a lengthy answer; I do not think it could be answered.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ದುಗ್ಗಪ್ಪ.—ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಂದಲೂ ಅಂಕಿಅಂಶ ತರಿಸಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಹಾಗಾದರೆ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ ಇರಿಗೇಷನ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮೈನರ್ ಕೆರೆಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏನು ಅಂಕಿಅಂಶ ತರಿಸಿದೆ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅದನ್ನು ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ದುಗ್ಗಪ್ಪ.—ಅದು ಯಾವುದೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಮೈನರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಕೆಲಸ ಯಾವಯಾವುದನ್ನು ಸೇರಿಸಬೇಕೆಂದು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳ ವಿಚಾರ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎನ್. ಬೋರಣ್ಣಗೌಡ.—ಈ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಕೆರೆಗಳ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ, ಸಿಲ್ಟ್ ತೆಗೆಯುವುದು ಮುಂತಾದ ಮೈನರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿದೆಯೆ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಪರಿಶಿಷ್ಟದ IIIನೆಯ ಐಟಂನಲ್ಲೇ ಹೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಸ್. ಬೋರಣ್ಣಗೌಡ.—ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆ ಕೊರಳನೂರು ಕೆಲಸ ಸೇರಿಸಿದೆಯೆ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ನೋಟೀಸ್.

Sri M. LINGANNA.—May I know the last date by which Government will have to send all the proposals?

Sri Kadidal MANJAPPA.—Perhaps one year.

Sri M. LINGANNA.—Is it not possible for the Government to hold meetings at the district level as suggested by Sri Huchmasty Gowda to secure fuller data so far as projects and other works are concerned?

Sri Kadidal MANJAPPA.—It is quite possible. But, I invite the Hon'ble Members to give suggestions in this behalf instead of convening meetings in every district.

Sri M. LINGANNA.—May I know whether the Government are aware that the Nanjangud Sub-Division have requested for establishing a soap factory?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Sir, the Government of India have a policy regarding expansion of soap factories. Their view is that the production of soap in the country is more than the demand. Even for the expansion of the Soap Factory we had to exert so much.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎ. ತಿಮ್ಮಪ್ಪಗೌಡ.—ಪರಿಶಿಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಹೇಮಾವತಿ ಜಲಾಶಯಕ್ಕೆ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ 9 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಅದರ ತಪಶೀಲು, ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುವ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಮುಂತಾದವನ್ನು ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಹೇಳುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಸಾಧ್ಯ. ಬೇಕಾದರೆ ಆಮೇಲೆ ಹೇಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎ. ತಿಮ್ಮಪ್ಪಗೌಡ.—ಹಿಂದೆ ಈ ಜಲಾಶಯದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲವೆ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—1932-33ರಲ್ಲೇ rough estimate ತಯಾರಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ಸುಮಾರು 9ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತವೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎ. ತಿಮ್ಮಪ್ಪಗೌಡ.—Second Five-Year Planಗೆ ತಾವು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದಿರುವ ಕೆಲಸಗಳು ಲಾಭದಾಯಕವಾಗಿರುತ್ತವೆಯೋ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಿ ಅನಂತರ ಅವುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸುತ್ತೀರಲ್ಲವೆ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಹೌದು ; ಹಾಗೆಯೇ ಮಾಡುವುದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ನಾರಾಯಣ ರೆಡ್ಡಿ.—ಬಾಗೇಪಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕನ್ನು ತಮ್ಮ ಈ Second Five-Year Planನಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಕೈಬಿಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಕೈ ಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ನಾರಾಯಣರೆಡ್ಡಿ.—ಹಾಗಾದರೆ Second Five-Year Planನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಕೆಲವು ತೊಂದರೆಗಳು ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ತಡವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ನಾರಾಯಣ ರೆಡ್ಡಿ.—ಆ ತೊಂದರೆಗಳೇನು?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗಿಲ್ಲ. ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವವರೆಗೆ ಅದನ್ನು ಪಾಲಿಸಲೇಬೇಕು.

Mr. SPEAKER.—As this question relates to inter-State relations, may I request the Hon'ble Member to leave it there and allow the Government to deal with it?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಅನಂತರಾಮನ್.—ಮಂಗಳ ರಿಜರ್ವಾಯರ್ ಸ್ಕೀಮನ್ನು First Five-Year Planನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿರಲಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಸೇರಿಸಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಅನಂತರಾಮನ್.—ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಏಕೆ ಅದನ್ನು Second Five-Year Planನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಲ್ಲ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅಲ್ಲಿ ನೀರು ಶೇಖರಣೆಯಾಗಿರುವುದು ಅಷ್ಟು ಆಶಾದಾಯಕವಾಗಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಹಾಗೆಯೇ ಬಿಟ್ಟಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಅನಂತರಾಮನ್.—ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಬಾರಿ ಇದನ್ನು Second Five-Year Planನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿರಲಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಹೇಳಿದ್ದೆವು.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಅನಂತರಾಮನ್.—ಈಗಲಾದರೂ ಇದನ್ನು ಮತ್ತೆ ವಿಮರ್ಶಿಸುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಅನಂತರಾಮನ್.—New Projects ತಾವು ಕೈಗೊಂಡರೆ ಯಾವಯಾವ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಎಕರೆ ನೀರಾವರಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವೇ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಆ ವಿವರ ನನ್ನಲ್ಲಿಲ್ಲ ; ಆದರೂ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಒದಗಿಸಿರುವ ಪರಿಶಿಷ್ಟದಿಂದ ಈ ವಿಚಾರ ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೊಟ್ರಬಸವನಗೌಡ.—Second Five-Year Planಗೆ ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೆಲವು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಪಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಆ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Is it not a fact that there have been representations for the establishment of Iron and Steel plant at Hospet?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Yes, there was a proposal in regard to that and it was examined and found not feasible.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Is it not a fact that rich iron ore is available in large quantities?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—But there are other various difficulties. The raw material is there but the cost of production is high to have it as an economic unit.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Is it not a fact that in view of the establishment of Iron plant at Bombay it would be much easier to establish a plant at Hospet ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—But the only difficulty there is to have cheap power in order to maintain it as an economic unit. As soon as that is solved, possibly there is no difficulty in having one.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Is it not advisable at least to include it in the second Five-Year Plan subject to verification later ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I am awaiting the result of your committee's deliberations.

Sri V. MASIYAPPA.—Are the Government aware that iron is available in rich quantities in Ingal ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—As the Hon'ble Member knows, a pilotscheme is already working there.

Sri V. MASIYAPPA.—Will the Government be pleased to state whether they are going to include in the second-Five-Year Plan the proposal to start sulphur manufacturing industry at Ingal ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—It all depends upon the result of the experiments we are now carrying on. If it is found as a result of the experiments that we can start it as an economic unit, then it may be examined.

Sri V. MASIYAPPA.—Has it not been reported already that the availability of iron-sulphide is sufficient to establish the manufactory there ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Some more pilot schemes are necessary to find out what materials will be available for us to start an industry.

Sri V. MASIYAPPA.—Will it be possible to ascertain and get the report before the drafting of the second Five-Year Plan is completed ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I will examine it.

Sri Sydney A THOMAS.—Now that a new gold reef has been discovered in the Kolar Gold Field, will the Government consider granting financial assistance for its future development ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—The whole matter will have to be examined after the committee concludes its deliberations.

Sri Sydney A THOMAS.—Are you referring to the Probing Committee ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—That committee has in view all the matters relating to the K. G. F. mining industry.

Sri P. R. RAMAIYA.—Under Industries you have includel glass manufacture. Was there not a proposal to have glass manufacturing factory near about Talkad ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—We have not thought over it. Anyhow, since the Hon'ble Member has brought it to my notice, I will have the proposal examined.

ಶ್ರೀ ವೈ. ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯ.—ಪರಿಶಿಷ್ಟದಲ್ಲಿ Communications ಬಗ್ಗೆ ಐದನೆಯ ಐಟಂನಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲು ಹಣವನ್ನು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅಣೆಕಟ್ಟು ಸೇರಿರುವುದು ಯಾವುದು ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ನಾರಾಯಣಪುರ ಮತ್ತು ಚಿಡ್ಡಯ್ಯನಪಟ್ಟ ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳು ಸೇರಿವೆ.

ಶ್ರಿ ಜಿ. ಬಸಪ್ಪ.—ಹೊಸದುರ್ಗ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಸಿಮೆಂಟ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಒಂದನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವ ವಿಚಾರ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನದಲ್ಲಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕಷ್ಟ ಇದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ power ಇಲ್ಲ. More than anything else transport facilities are not available. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ, ಇದರ cost of production ವಿಚಾರ ಬೇರೆ ಇದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಭದ್ರಾವತಿಯಲ್ಲಿನ ಸಿಮೆಂಟ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯಲ್ಲಿ full production ಆಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ, ಮತ್ತೊಂದು ಸಿಮೆಂಟ್ ಪ್ಲಾಂಟನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆಮಾಡುವುದರ ಅವಶ್ಯಕತೆ, ಅನಾವಶ್ಯಕತೆ—ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಇನ್ನೂ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಯೋಚಿಸ ಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಸಪ್ಪ.—ಹಾಗಾದರೆ ಭದ್ರಾವತಿಯಲ್ಲಿ ಈಗ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿರುವ ಸಿಮೆಂಟ್ ಸಂಸ್ಥಾನವೆ ಅವಶ್ಯಕತೆಗೇ ಸಾಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—We are now in the all-India cement pool.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಸಪ್ಪ.—ಹೋಗಲಿ, ಅಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿರುವ Coir Industry ಯನ್ನಾದರೂ ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪ.—ಅದನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡಿ ಒಂದು ಪೈಲಟ್‌ಪ್ಲಾಂಟ್ ಹಾಕಲು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ನಾಗಪ್ಪಶೆಟ್ಟಿ.—Cellulose ಅಥವಾ Rayon ತಯಾರಿಕೆಗಾಗಿ ಒಂದು ಪ್ಲಾಂಟನ್ನು

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ನಾಗಪ್ಪಶೆಟ್ಟಿ.)

ಮಾರೀಕಣಿವೆ ಅಥವಾ ನಂಜನಗೂಡಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವ ಯೋಜನೆಯೊಂದನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಇದರಿಂದ Silk Industryಗೆ ಧಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಆ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. Rayon ಹೊರಗಿನಿಂದ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸರಿಯೇ, ಇದರಿಂದೇನಾದರೂ Silk Industry ಗೆ ಅಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ತೊಂದರೆಯಾಗುವ ಸಂಭವವಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತನಿಖೆಮಾಡಿ, ನಿರ್ಧಾರಮಾಡಿ, ಅನಂತರ ಪ್ಲಾನಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ನಾಗಪ್ಪಶೆಟ್ಟಿ.—ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೊಸ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಸ್ಥಾಪನೆಮಾಡಲು ಈಗಿರತಕ್ಕ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಸಾಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಹೊನ್ನೇಮರಡು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಆಗುವವರೆಗೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಸರಬರಾಜಿಗೆ ಮಾರ್ಗವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ನಾಗಪ್ಪಶೆಟ್ಟಿ.—ಹೊನ್ನೇಮರಡು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟುದೂರ ಸಾಗಿದ್ದೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ನಿರೀಕ್ಷೆಗೆ ತಕ್ಕಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿ. ಬಸಪ್ಪ.—ಮಲನಾಡು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನೇ ಒಂದು ಅಂಗವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿ project ಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಬಗ್ಗೆ ಏಕೆ ಯೇಜನೆಯೊಂದನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಲ್ಲ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಈಗ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಇದೆ. ಇಂಥಿಂಥ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೇ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನೇನೂ ತಯಾರುಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿ. ಬಸಪ್ಪ.—ಆ ರೀತಿ ಒಂದು exhaustive list ತಯಾರು ಮಾಡಿಕೊಂಡು. ಅದನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಕಾಲವನ್ನು ಸಹ ನಿಗದಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಸೂಕ್ತ, ನ್ಯಾಯ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸದಸ್ಯರೊಡನೆ ಸಮಾಲೋಚನೆ ನಡೆಸಿ ಕನಿಷ್ಟ ಪಕ್ಷದ ಯೋಜನೆ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಿ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಮಾಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿ. ಬಸಪ್ಪ.—ಮಲೆನಾಡಿಗಾಗಿ project ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಶಿಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಏಕೆ ನಮೂದಾಗಿಲ್ಲ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಆ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮಲೆನಾಡು ಸಹ ಸೇರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿ. ಬಸಪ್ಪ.—ಎರಡನೇ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಟೇಜ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಗೆ ಏನೂ ಪ್ರೊವಿಷನ್‌ಮಾಡಿಲ್ಲ ಅಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಕಾಟೇಜ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀ ಇದರಲ್ಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿ. ಬಸಪ್ಪ.—ಅದಕ್ಕೆ ಎರಡನೇ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರೊವೈಡ್ ಮಾಡುವುದು ನ್ಯಾಯವಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಬೇರೆ ಒಂದು ಫಂಡ್‌ನಿಂದ ಆ ಕೆಲಸನಡೆಯುತ್ತಾ ಇರುವುದರಿಂದ ಎರಡನೇ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಸೇರಿಸುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಕಂಡು ಬಂದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಯು. ಎಂ. ಮಾದಪ್ಪ.—ನಂಜನಗೂಡು ಸಬ್ ಡಿವಿಜನ್‌ನಲ್ಲಿ ರೇಷ್ಮೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಗೃಹ ಕೈಗಾರಿಕೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ರೇಯಾನ್ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದಲ್ಲಿ ರೇಷ್ಮೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಗೆ ಏಟು ಬೀಳುವುದಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಅದು ಇನ್ನು ಸಲಹಾರೂಪದಲ್ಲಿದೆ, ಪೂರ್ವಾಪರ ಯೋಚನೆಮಾಡದೆ ನಿರ್ಧಾರ ಕೈಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಯು. ಎಂ. ಮಾದಪ್ಪ.—ಇದರಲ್ಲಿ ಅನಂತರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಸೇರಿಸಿರುವುದರಲ್ಲಿ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸಹಾಯ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬ ನಿರೀಕ್ಷಣೆಯಮೇಲೆ ತಾನೆ ಅದನ್ನು ಸೇರಿಸಿರುವುದು ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಫೈನಾನ್ಷಿಯಲ್ ರಿಸೋರ್ಸ್ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಯು. ಎಂ. ಮಾದಪ್ಪ.—ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಪೂರ್ಣಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅಂದಾಜುಮಾಡಿ ತಾನೆ ಸೇರಿಸುವುದು ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಹೌದು.

ಶ್ರೀ ಯು. ಎಂ. ಮಾದಪ್ಪ.—ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಈಗಾಗಲೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಐಟಂಗಳಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಫೈನಾನ್ಷಿಯಲ್ ರಿಸೋರ್ಸ್ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಎಂದು ಭರವಸೆ ಇದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಆ ರೀತಿ ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿಯೇ ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಯು. ಎಂ. ಮಾದಪ್ಪ.—ಇವುಗಳಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆಯೇ ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—As my Hon'ble friend has already put it, it is partly still in the initial stage.

ಈಗ ಸೇರಿಸಿರತಕ್ಕ ಯೂನಿಟ್ಟುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಬೇರೆ ಹೊಸದನ್ನು ಸೇರಿಸಲೂ ಬಹುದು.

Sri T. MARIAPPA.—What I want to know is whether the Government of Mysore have thought of establishing a fertiliser factory in Shimoga. There was an old proposal which had been abandoned almost. Is it the same old proposal that they have included in the second Five-Year Plan ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—In view of the fact that the Central Government have been feeling the need to start some more Fertiliser Factories in this country, we thought that Mysore also could easily take in one. It is with that assumption that we have put it down in the Five-Year Plan.

Sri T. MARIAPPA.—Have you stated to the Government of India that there is need for a fertiliser factory in Mysore State ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—We have already communicated the proposal. The only difficulty is lack of adequate power.

Sri T. MARIAPPA.—Are the Government aware that the Central

Government are prepared to establish two fertiliser factories, one in the north and one in the south ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—That is what I have already said.

Sri T. MARIAPPA.—Are the Government aware that the Government of India are very keen on locating a fertiliser factory in the south and they are searching for a proper location where adequate power is available ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Yes.

Sri T. MARIAPPA.—May I know what is the quantum of power that is needed for the fertiliser factory of this magnitude ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I believe somewhere about 25,000 to 30,000 K.W.

Sri T. MARIAPPA.—If this is so, was it not possible to spare that much power because the matter is urgent and the Government of India are very earnest; they are already sounding the State Governments; if the Government of Mysore can only spare and make available about 20,000 to 25,000 K.W., is it not possible for this factory to be located here, Sir ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I understand from my colleague that it is not possible to spare that much of power at present.

Sri T. MARIAPPA.—Are the Government aware, Sir, that all the preliminaries connected with the establishment of the fertiliser factory had been worked up and plans are ready ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Yes, Sir.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಯಳಂದೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ನೀರಾವರಿಗಾಗಿ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಏನಾದರೂ ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಕೆರೆಗಳ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ತಯಾರು ಮಾಡಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಎಷ್ಟು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಯೋಜನೆ, ಸ್ವಾಮಿ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—3 ಲಕ್ಷದಿಂದ 6 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಈ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಅದು ಸೇರಿತ್ತೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಮೈನರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ವರ್ಕ್ಸ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಕೆಲಸ ನಡೆದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಕೆಲಸ ಆಗದೆ ಈ ಹಣ ಬಹಳವಾಗಿ ನಿಂತುಹೋಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ನಿಂತುಹೋಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ತಲಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಗಾಜು ತಯಾರಿಸಲು ಅಗತ್ಯವಾದ ಕಚ್ಚಾ ಪದಾರ್ಥವಿರುವ ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಮರಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಗಾಜು ತಯಾರಿಸಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಏಕೆ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿಲ್ಲ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಅದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದೀರಿ, ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯ.—ದ್ವಿತೀಯ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ಬಗ್ಗೆ ಸಲಹೆ ಕೊಡಲು ಒಂದು ಸಮಿತಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಲ್ಲಾ ಆ ಸಮಿತಿಯ ಸಲಹೆ ಕೇಳಿ ಈ ಪಟ್ಟಿ ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯ.—ಮತ್ತೆ ಯಾರ ಸಲಹೆ ಕೇಳಿ ಈ ಪಟ್ಟಿ ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಲಹೆಯ ಮೇಲೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯ.—ಹಾಗಾದರೆ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಲಹೆಯ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆ, ಸಲಹೆ ಕೇಳಲಕ್ಕೆ ಕಮಿಟಿ ಏಕೆ ರಚನೆ ಮಾಡಿದಿರಿ, ಸ್ವಾಮಿ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಆ ಸಮಿತಿ ಮಾಡಿರುವ ಉದ್ದೇಶ ಈಗ ನಡೆಯುತಕ್ಕ ಕಾಂಗಾರಿಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ರಿವ್ಯೂ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಮುಂದೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಲಹೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯ.—ಈ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿರುವುದೆಲ್ಲಾ ದ್ವಿತೀಯ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿದೆ ತಾನೆ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ದ್ವಿತೀಯ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಚನೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಸೇರಿಲ್ಲ. ಅದು ಆಖೈರು ತೀರ್ಮಾನವಾಗುವುದಕ್ಕೆ 1-1½ ವರ್ಷಬೇಕು ಅಂತ ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯ.—ದ್ವಿತೀಯ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಹರಿಜನಾಭ್ಯುದಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಯಾವ ಯಾವ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿದ್ದೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಇದು ಆಖೈರು ಪಟ್ಟಿ ಅಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಟೆಂಟೆಟೀವ್ ಆಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯ.—ಇದು ಆಖೈರು ಪಟ್ಟಿ ಅಲ್ಲದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಪುನಃ ಇದನ್ನು ಸಮಿತಿಯವರ ಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಇಡುತ್ತೇವೆ.

Mr. SPEAKER.—We have already spent half-an-hour over this question. We will take up the next question.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—This is a very important question. It is very necessary that some more information should be elicited and more questions should be put, Sir.

Mr. SPEAKER.—For that very reason, I have given half-an-hour to this question. All the grievances cannot be ventilated by every member during question-hour.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—It is not ventilating grievances, Sir. We have to collect information. Unless we have information, we will be unable to furnish our own ideas to the House. I would request the Hon'ble Speaker to kindly allow us to put some more questions.

Mr. SPEAKER.—I agree the question is very important and it pains me to find that there is not sufficient time. But you must take some other opportunity to discuss this matter as provided in the Rules of Procedure. I have no objection even if a day is allotted for this purpose. Merely by putting a few more questions, I do not think any good purpose will be served. No justice can be done to the Five-Year Plan in the course of a few questions. During question-hour we must cover sufficient number of questions.

Measures for Eradication of Untouchability.

9 A.M.

Q.—326. **Sri P. M. SWAMIDURAI** (Kolar Gold Fields-Scheduled Castes):—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the steps they have taken for the eradication of untouchability ;

(*b*) whether there are committees constituted to propagate and work for the eradication of untouchability ?

A.—**Sri Kadidal MANJAPPA** (Minister for Revenue and Public Works) [On behalf of SRI K. HANUMANTHAIYA (Chief Minister)].—

(*a*) The Government have passed two Acts removing the civil disabilities of Harijans in 1943 and 1948. It is also necessary to improve the economic condition of these people and for this purpose Government have undertaken various measures. Among them are the free grant of lands, giving house sites free, assisting them with subventions to build houses and helping them to start cottage industries, dairy farming, poultry, etc., by grant of suitable loans. Harijan students are provided with scholarships and free board and lodging. Qualified members of the community are also absorbed in Government service, 16 2/3 per cent of the posts being reserved for them.

(*b*) Committees are constituted to advise on all aspects of Harijan uplift work in the Districts and Taluks including the eradication of untouchability.

Sri P. M. SWAMIDURAI.—In your reply you have given that about 16 2/3 per cent of the posts will be reserved for them. Is it followed in recruitment ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—Yes ; in the case of direct recruitment it is followed.

Sri P. M. SWAMIDURAI.—What about in the case of promotional posts ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—It is not followed there because it is purely on the basis of seniority and merit.

Sri P. M. SWAMIDURAI.—So, so far no Scheduled Castes man proved himself to be efficient and has not put in more number of service ; is it so ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—If he is senior and if he has got the required qualification, he is bound to have a chance.

Sri P. M. SWAMIDURAI.—It means, there is no such man in the service.

Sri Kadidal MANJAPPA.—I did not say that there is no such man ; promotions are based on seniority and merit.

Sri P. M. SWAMIDURAI.—Sir, has it come to the notice of Government that due to inadequate allotment of scholarships, many students have discontinued their studies ?

Mr. SPEAKER.—That question was asked and answered yesterday.

Sri P. M. SWAMIDURAI.—Is it not a fact that considerable delay is caused in granting lands and sites for building houses to Schedules Castes people ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—There is no intentional delay only in the case of Scheduled Castes people. Generally, some delay in some cases will be caused due to several reasons.

Sri M. MADIAH.—On a point of order, Sir. In the question the subject matter is regarding the steps taken by

Government towards the removal of untouchability. But, all sorts of supplementary questions are put and answers furnished which do not arise out of the question.

Mr. SPEAKER.—I have read the question and answer. The supplementaries are regarding the steps undertaken by Government to improve the economic conditions of the Scheduled Castes people. Therefore, indirectly it will help the removal of untouchability if you improve their economic position. It is correct.

Sri P. M. SWAMIDURAI.—At least now, would Government take speedy steps to grant lands and house sites to the Scheduled Castes people ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—Government is anxious to grant land to all people irrespective of the community as early as possible and to the extent lands are available.

Sri P. M. SWAMIDURAI.—Will the Government take steps to start more hostels for Scheduled Castes ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—We shall consider the suggestion of the Hon'ble Member subject to the availability of funds.

Sri K. S. VASAN.—Will the Government be pleased to make a comprehensive report to this House on the results so far achieved and the measures taken to eradicate untouchability in the State ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—We will consider the suggestion.

Depressed Class Families in Bangalore South Taluk (Amelioration)

Q.—488. **Sri A. V. NARASIMHA REDDY** (Bangalore South).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the number of Depressed Class families living in Bangalore South Taluk ;

(*b*) the total population of them in this taluk according to 1951 Census ;

(*c*) the types of Government help extended to their amelioration from 1952 to 1954 (yearwise figures of help in value of money may kindly be stated) ?

A.—**Sri Kadidal MANJAPPA** (Minister for Revenue and Public Works) [On behalf of SRI K. HANUMANTHAIYA (Chief Minister)].—

(*a*) 6,233.

(*b*) 36,007.

(*c*) *Construction of houses.*—

		Rs.	a.	p.
1951-52	...	19,063	13	3
1952-53	...	14,923	11	3
1953-54	...	14,150	0	0

1953-54.—

		Rs.
(1) Publicity and Propaganda	...	305
(2) Loans—Agriculture	...	900
(3) Loans—Animal Husbandry	...	500
(4) Loans to Cottage Industries	...	550

Eradication of untouchability 1954.—

Harijan Day	...	100

ಶ್ರೀ ಎ. ವಿ. ನರಸಿಂಹರೆಡ್ಡಿ.—(*c*) ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರುವ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಅದರಲ್ಲಿ ವರ್ಷೇ ವರ್ಷೇ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಗ್ರಾಂಟು ಕಡಮೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಇದು ಸಂಸ್ಥಾನಾಮಳೆ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೂ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಗ್ರಾಂಟು. ಇದನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟುಗಳಿಗೂ ಹಂಚುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ವಿ. ನರಸಿಂಹರೆಡ್ಡಿ.—ನಮ್ಮ ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಿರುವ ಬೆಂಗಳೂರು ದಕ್ಷಿಣ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಇತರ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಮೆ ಗ್ರಾಂಟು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೆ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ನೋಟೀಸ್. ಯಾವ ಯಾವ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿಗೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂಬ ಅಂಕಿ ಅಂಶ ನನ್ನಲ್ಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ವಿ. ನರಸಿಂಹರೆಡ್ಡಿ.—ಹೀಗೆ ನಮ್ಮ ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ತಾರತಮ್ಯ ಮಾಡಿ ಹರಿಜನರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವ ಕಡೆಗೆ ಕಡಮೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ತಾರತಮ್ಯ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇಡೀ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜನಸಂಖ್ಯೆಗನುಸಾರವಾಗಿ ಈ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಹಂಚಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ವಿ. ನರಸಿಂಹರೆಡ್ಡಿ.—ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇತರ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗಿಂತ ನಮ್ಮ ಬೆಂಗಳೂರು ದಕ್ಷಿಣ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಹಣ ಒದಗಿಸಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಬಹುಶಃ ಪಟ್ಟಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎ. ವಿ. ನರಸಿಂಹರೆಡ್ಡಿ.—ಬೆಂಗಳೂರು ದಕ್ಷಿಣ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ತಾರತಮ್ಯ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಸರಿಪಡಿಸಬಹುದು, ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ವಿ. ನರಸಿಂಹರೆಡ್ಡಿ.—ರಾಮನಗರ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಬೆಂಗಳೂರು ದಕ್ಷಿಣ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ನೋಟೀಸ್.

ಶ್ರೀ ಎ. ವಿ. ನರಸಿಂಹರೆಡ್ಡಿ.—ಹಾಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ದಕ್ಷಿಣ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—It is a hypothetical question, Sir.

Ayurvedic College, Mysore (up-grading)

Q.—272. **Sri M. RAJASEKHARA MURTHY** (Yelandur).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the date of starting the Ayurvedic College in Mysore ;

(*b*) the strength of the students in that College from 1940 up till now ; (yearwise figures to be furnished) ;

(*c*) whether the Principal of the College has made any representation regarding the needs of the College in respect of accommodation, staff and other facilities ;

(*d*) if so, what that representation is ;

(*e*) whether the diploma-holders of this College have been recognised by the other Provinces ?

A.—**Sri T. CHANNIAH** (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

(*a*) 1908.

(*b*)

Year		*Ayurvedic*	*Unani*	*Total*
1940-41	...	46	10	56
1941-42	...	43	15	58
1942-43	...	43	16	59
1943-44	...	45	17	52
1944-45	...	38	23	51
1945-46	...	43	15	58
1946-47	...	33	11	44
1947-48	...	32	9	41
1948-49	...	39	8	47
1949-50	...	30	14	44
Revised Prospectus introduced in July 1950.				
1950-51	...	72	20	92
1951-52	...	113	24	137
1952-53	...	160	10	170
1953-54	...	158	14	172
1954-55	...	232	15	247

(*c*) and (*d*) Yes ; for providing more accommodation for holding classes, appointment of additional teaching staff and increasing the number of beds in the hospital, to provide clinical material and also in respect of other allied matters like Laboratories, Museum, Dissection Theatre, etc.

(*e*) Yes ; by the Government of Madras.

Sri M. RAJASEKHARA MURTHY.—Are Government aware that seating arrangement in the Ayurvedic College is inadequate to conduct classes, for staff members, etc. ?

Sri T. CHANNIAH.—It is true to some extent.

Sri M. RAJASEKHARA MURTHY.—Are the Government aware that the facility available is too inadequate to ensure proper clinic and training to students ?

Sri T. CHANNIAH.—Yes.

Sri M. RAJASEKHARA MURTHY.—Are Government aware that the nature of diseases taught in the College is limited only to a few diseases and hence the knowledge imparted to students is imperfect ?

Sri T. CHANNIAH.—That is why it is now proposed to give clinical training in K. R. Hospital, Mysore.

Sri M. RAJASEKHARA MURTHY.—Are the Government aware that the staff is skeleton-like when compared with the number of students and the number of subjects taught in the College ?

Sri T. CHANNIAH.—To a certain extent, it is true.

Sri M. RAJASEKHARA MURTHY.—Are the Government aware that the facilities in the College at present are enough for producing 'quacks' and not doctors ?

Sri T. CHANNIAH.—It is not correct. Bed-strength in the College is very much limited. Government are considering the feasibility of increasing the bed-strength in the Ayurvedic and Unani Hospital at Mysore to provide increased facilities in clinical training.

Sri M. RAJASEKHARA MURTHY.—Are Government aware that due to lack of all these facilities, the neighbouring States have denied recognition to the College ?

Sri T. CHANNIAH.—Yes ; that is one of the reasons.

Sri M. RAJASEKHARA MURTHY.—Is it not a fact that the Madras Government have written a letter to Government of Mysore that they are going to withdraw the recognition unless the standard is increased ?

Sri T. CHANNIAH.—No. They have accorded recognition to the Diploma of Mysore subject to certain conditions.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Under whose management is it being worked ? Who is the Chairman of the Board of Management ?

Sri T. CHANNIAH.—The Minister for Public Health.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—How many meetings were held for the last three years ?

Sri T. CHANNIAH.—Notice please.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Have the conditions contemplated by Madras Government for continuing recognition been worked out and fulfilled ?

Sri T. CHANNIAH.—Yes ; they are under the consideration of Government.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Is it not in the interest of Mysore, the Ayurvedic College and the students that this College should be shifted to Bangalore, whatever the cost and whatever the inconvenience may be ?

Sri T. CHANNIAH.—That was the idea of Government ; but an influential section of the public of Mysore agitated that the College should be continued in Mysore only. After due consideration, the proposal to shift the College to Bangalore was deferred for the present.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Is agitation of the people alone sufficient or is the need important ? Which is the factor that should guide you ?

Sri T. CHANNIAH.—The interest of the College has been the main guiding factor. The donor of the present College building, certain members of the Legislature and an influential section of the Mysore City Public repeatedly urged that the College should be continued at Mysore and that it should not be shifted elsewhere.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—In that case, instead of leaving it in a pell-mell condition, why were no improvements made so as to make it recognised all over India and considered as a really Ayurvedic and Unani College ?

Sri T. CHANNIAH.—It is not in a pell-mell condition. But the Government are considering how best they can increase accommodation for holding classes, for beds, etc. The fact is : the number of students seeking admission into the College and the number admitted have increased our fold, as can be seen from the answer furnished.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Will the Government be pleased to state whether it is not a fact that there is a proposal to introduce registration for diploma holders of this college ?

Sri T. CHANNIAH.—Yes, there is that proposal and a Bill in that connection is ready to be introduced in the Legislature.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—May I know when the Bill was prepared ?

Sri T. CHANNIAH.—It has been prepared and it will be introduced as early as possible.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Is it not a fact that the Bill is pending for the last four years ?

Sri T. CHANNIAH.—Yes.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Will the Government be pleased to expedite introducing the Bill before this House ?

Sri T. CHANNIAH.—As early as possible.

Darkhasts for lands in Krishnarajpet Taluk (applications pending)

Q.—59. **Sri S. M. LINGAPPA** (Krishnarajpet).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the number of darkhast applications received by them, praying for

(SRI. S. M. LINGAPPA.)

grant of lands in Krishnarajpet Taluk since 1947 ;

(b) how many persons have been given lands and the extent given during the said period ;

(c) of those who got lands, how many were landless and how many were insufficient and sufficient land holders ;

(d) the number of darkhast applications pending sanction ?

A.—**Sri Kadidal MANJAPPA** (Minister for Revenue and Public Works).—

(a) 1,632.

(b) 910 ; 4,078 acres and 30 guntas.

(c) Information is not readily available.

(d) 1,007.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಲಿಂಗಪ್ಪ.—"ಬಿ" ಭಾಗದ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾ 910 ಮಂದಿಗೆ ಜಮೀನು ಕೊಟ್ಟಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಎಷ್ಟು ಮಂದಿಗೆ ಇದು ಖೋತಾ ಆಗಿದೆ ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—I have no information on that point.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ 4,078 ಎಕರೆ 30 ಗುಂಟೆ ಜಮೀನಿನ ಪೈಕಿ, ಎಷ್ಟು ತರೀ ಜಮೀನು ಮತ್ತು ಎಷ್ಟು ಖುಷ್ಕಿ ಜಮೀನು ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—I want notice.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಬಾಕಿ ದರಖಾಸ್ತು ಅರ್ಜಿಗಳು ಅಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ವಿಲೇವಾರಿ ಆಗಿವೆಯಲ್ಲವೆ ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—We cannot conclude like that.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಬಾಕಿ ಅರ್ಜಿಗಳು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ವಿಲೇವಾರಿ ಆಗುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—We have already taken action.

Bridge across Gadi-Makuntal halla, (construction).

Q.—86. **Sri S. SRINIVASA IYENGAR** (T.-Narasipur) [On behalf of SRI J. MOHAMED IMAM (Jagalur)].—

Will the Government be pleased to state :—

(a) whether it is not a fact that representations were made to the Revenue Minister when he visited Jagalur urging for the construction of a bridge across Gadi-Makuntal halla ;

(b) whether plans and estimates have been prepared for the same ?

A.—**Sri Kadidal MANJAPPA** (Minister for Revenue and Public Works).—

(a) Yes.

(b) Yes.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Will the Government be pleased to state whether the estimate has been sanctioned ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—Not yet sanctioned. The estimate is being scrutinised.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Are the Government aware that Jagalur-Kottur road is an important road ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—My friend Sri Imam has told me that it is an important road.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—In view of the importance of that road, will the Government at least expedite preparing the estimates for its improvement ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—I cannot say definitely anything now. I can only say that a decision will be taken in the matter as early as possible.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—In view of the fact that the estimate amount is small, will the Government see that it is immediately sanctioned ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—For people like Sri Mulka Govinda Reddy the amount may be small.

S. No. 54 of Guthalu Village, Mandya Taluk.

Q.—202. **Sri M. CHIKKALINGIAH** (Malavalli—Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the total extent of land available for cultivation in S. No. 54 of Guthalu Village, Mandya Taluk ;

(b) since how long the Adikarnatakas of Channappanadoddi Village are praying for grant of land and the action taken in the matter ;

(*c*) whether it is a fact that the land under correspondence for cultivation is proposed to be acquired by the village shifting authorities :

(*d*) the action taken by the authorities in this case ?

A.—**Sri Kadidal MANJAPPA** (Minister for Revenue and Public Works).—

(*a*) About 71 acres and 20 guntas of land are available for disposal in S. No. 54 of Guthalu village.

(*b*) Since 1942-43 the Adikarnatakas of Channappanadoddi village are praying for grant of lands.

(*c*) Yes. The shifting of Markadudoddi hamlet of Guthalu to S. No. 54 of Guthalu has been approved by the Health Standing Committee in their meeting held on 19th May 1954. On the representation of the Adikarnatakas of Channappanadoddi, a stay order has been issued by Government in their No. L.B. 4812—V.P. 12-54-115, dated 11th August 1954.

(*d*) No final action has been taken. The matter is under correspondence.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ.—ಚನ್ನಪ್ಪನದೊಡ್ಡಿ ಗ್ರಾಮದ ನಿಮ್ನ ವರ್ಗದವರು ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಜಮೀನು ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲವೇ ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—I want notice.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ.—ಅಲ್ಲಿ ಜಮೀನು ಕೊಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ correspondence ನಡೆಸಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—I am sorry I have not understood the Hon'ble Member. Apart from the answer furnished here if he wants anything extra I want notice, because I cannot get the information readily.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ.—ತಾವು stay order ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪುನಃ ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಹೆಲ್ತ್ ಸ್ಟ್ಯಾಂಡಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಗಳಿಗೆ refer ಮಾಡಿದಿರಾ ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—I do not remember.

Lands granted under G.M.F. Schemes (confirmation).

Q.—203. **Sri M. CHIKKALINGIAH** (Malavalli—Scheduled Castes).—Will the Government be pleased to state :—

(*a*) what the conditions specified in Government Order regarding confirmation of lands granted under G.M.F. Scheme in 1942 after the expiry of the specified period;

(*b*) what was the rate of upset price per acre at the time of grant ;

(*c*) whether the specified conditions are followed properly by the authorities;

(*d*) the conditions followed in case of Depressed Class grantees under the Scheme ?

A.—**Sri Kadidal MANJAPPA** (Minister for Revenue and Public Works).—

(*a*) Lands granted under G.M.F. Scheme would be confirmed to the lessees if they have cultivated the lands since the first year of the lease period and have raised food crops thereon.

These rules were modified with effect from 10th August 1953, the date on which the revised darkhast policy was introduced According to the revised rules, the lands granted under the G.M.F. Scheme but not yet confirmed would be confirmed to the lessees provided they are landless or insufficient holders and have cultivated the land continuously for at least three years out of the lease period of five years. In other cases, the grants would be confirmed if the grantee has cultivated the entire extent continuously for five years.

(*b*) The upset price varies with the kind of land granted, *viz.*, wet, garden or dry and according to the price of lands prevailing in that locality.

(*c*) Yes.

(*d*) Same as those specified in clause (*a*).

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ.—ಈ Grow More Food Scheme ಬಗ್ಗೆ rules revise ಮಾಡಿದುದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ valuation of land affect ಆಗಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಈ ಬಗ್ಗೆ ರೂಲ್ಸಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳೇನಾದರೂ ನಡೆದಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ.—ಮೊದಲು valuation ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದನಂತರ ತಾನೇ ಆ landsನ್ನು

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ.)

Grow More Food Scheme ಪ್ರಕಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಡೆಸಲು ಹಿಡುವಳಿದಾರರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವುದು ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅದನ್ನು tentative ಆಗಿ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕಂದಾಯ under value ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ.—ಹಾಗಾದರೆ upset price ಗೊತ್ತುಮಾಡಿದನಂತರ ಪುನಃ ಅದನ್ನು revise ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಪಾರ್ಟಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಎಲ್ಲಾ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. Upset price ಕೇವಲ ಕಡಮೆಯಾಗಿದ್ದು ಅದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಷ್ಟವಾಗುವ ಸಂಭವವಿದ್ದರೆ ಆಗಮಾತ್ರವೇ revise ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ.—ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರಿಗೆ ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯ ಮೇಲೆ ಸಾಗುವಳಿಗಾಗಿ ಜಮೀನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಪಹಣಿ ಲೆಕ್ಕದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಅಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಪಹಣಿ ಲೆಕ್ಕದ ಆಧಾರದಮೇಲೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಸಹ, ಅದು ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಕೆಲವರು ದರಖಾಸ್ತುದಾರರೂ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಸ್ಥರೂ ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ.—ಯಾವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ತಾವು ಹಿಂದಿನ ಆರ್ಡರ್ಗಳನ್ನು revise ಮಾಡಿರುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಿಜಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ಮನಗಂಡು ಮಾಡಿರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದೇನೂ ಅನಾಹುತವಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ.—ಇದರಿಂದ ಅನೇಕ ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿರುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ ಅದನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿ ಸರಿಪಡಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಪ್ಪ.—ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಡಿಪ್ರೆಸ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸ್ ಸಮಿತಿಯಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಮಗೇನಾದರೂ ಶಿಫಾರ್ಸು ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ನೋಟೀಸ್.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಪ್ಪ.—Grow More Food ಯೋಜನೆಯಬಗ್ಗೆ ಜಮೀನಿಲ್ಲದ Depressed Class ನವರಿಗೆ ಜಮೀನು ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಧಾರ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅದರ ಅಗತ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಕಂಡುಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಮಸಿಯಪ್ಪ.—Grow More Food Schemeನ ಪ್ರಕಾರ ಸಾಗುವಳಿಗಾಗಿ ಜಮೀನು ಕೊಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಪುನಃ ಅವರಿಗೆ ತಪ್ಪಿಸಿರುವ ವಿಚಾರ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಮಸಿಯಪ್ಪ.—ಅಂಥಾದ್ದು ಆಗಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಆ ರೀತಿ ಆಗಿರುವ ನಿದರ್ಶನಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ ಸರಿಪಡಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಟಿ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—Grow More Food Schemeಗಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಜಮೀನನ್ನು ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಾದಮೇಲೆ ಕಿತ್ತುಕೊಂಡಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಟಿ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅಪೀಲು ಹಾಕಿಕೊಂಡರೆ ಪುನಃ ಅದನ್ನು ಅವರಿಗೆ ವಾಪಸ್ಸು ಕೊಡಿಸುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಸಕಾರಣದಿಂದ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಮಾಡಲೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್.—Grow More Food Schemeಗಾಗಿ ಜಮೀನು ಕೊಟ್ಟು ಅದು ಸಾಗುವಳಿದಾರರಿಗೆ ಸೇರುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತಡೆ ಆಗುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಆ ರೀತಿ ಆಗಿರುವ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ರೆವೆನ್ಯೂ ಕಮಿಷನರು ಈ upset price ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿಗೆ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿ ಹುಕುಂ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದರೆ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—Maximum ಮತ್ತು Minimum rate ನಿಗದಿ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ rules violate ಮಾಡಬಾರದೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ circular ಸಹ ಕಳುಹಿಸಿದೆ.

Hirekalale Tank (Restoration).

Q.—223. **Sri G. PUTTASWAMY** (Chikmagalur-Mudigere—Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether it has come to their notice that the atchkatdars of Hirekalale Tank at Chikmagalur are repeatedly representing for the restoration of the tank ;

(*b*) the action taken thereon ;

(*c*) the capacity, depth and area of the tank ;

(*d*) the atchkat ;

(*e*) whether they would restore the above tank as early as possible in the interest of the raiyats ?

A.—**Sri Kadidal MANJAPPA** (Minister for Revenue and Public Works).—

(*a*) Yes.

(*b*) Detailed investigations are being conducted.

(*c*) Statement appended (*vide* Appendix). (Survey and constructing details).

(*d*) 200 acres.

(*e*) Will be considered.

STATEMENT.

Survey and constructing details for the Hirekolale Reservoir Reg. No. of Chikmagalur Taluk. River drainage, Cauvery Branch, river drainages, Hemavathi.

Series. Upper Hemavathi Sub-Series. Yagati. Serial No.
position in Topo Sheet No. 480/11. Latitude 75 43 D.M. Longitude D.M. 13'21

	Survey Details.			*Remarks.*
1.	Drainage acres exclusive of tanks above	Sq. Miles	...	4'9 Sq. Miles
2.	Total acres exclusive of do	do	...	Do do
3.	Area of water spread at 650'00	Acres	...	32'68 Acres
4.	Maximum depth do	Fathoms	...	3'33 Fathoms
5.	Mean depth do	do	...	1'67¾ Fathoms
6.	Capacity 650'00 M.WL.	Units	...	66'38 Units
7.	Area of water spread at 654'00 M.W.L.	Acres	...	...
8.	Capacity 654'00	Units	...	...
9.	Total irrigable area as per Revenue Survey.	Acres	...	...
10.	Total area proposed to be irrigated	do	...	...
11.	Number of tanks above	No.	...	Nil
12.	Number of tanks below	No.	...	...

	Constructive Details			*Remarks*
1.	Length of present weirs	Right ft.	...	...
		Left ft.		...
2.	Length of proposed weirs	Right ft.	...	...
		Left ft.	...	100 feet
3.	R.L. of proposed weirs		...	650'00
4.	R.L. of Bund		...	660'00
5.	R.L. of Rivetment		...	655'00
6.	Top width of bund minimum		...	10 feet
7.	Front slope		...	1½ to 1 and 2 to 1
8.	Rear slope		...	3 to 1 and 3½ to 1
9.	R. L. Proposed Sluices	R. No. 1 and 2	...	630'00
10.	R. L. of No. Right B.M.		...	674'00
11.	R.L. of No. Left B.M.		...	675'62

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಪರಿಶಿಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ (*c*) ಭಾಗದ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಈ ಕೆರೆಯ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಎಕರೆಗಳನ್ನು ಅಕ್ವೈರ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೀರಿ ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—It is being investigated.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಸರ್ವೇ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಅಪ್ಪಣೆ ಆಗಿದೆ. ಸರ್ವೇ ಆದನಂತರ ಈ ಕೆರೆ ಬಡಾವಣೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಎಕರೆಗಳನ್ನು ಅಕ್ವೈರ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಉದ್ದೇಶಿಸಿರುತ್ತೀರಿ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆ.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಇನ್ನೂ ತನಿಖೆ ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಎಷ್ಟು ಎಕರೆ ಅಕ್ವೈರ್ ಆಗಬೇಕು, ಎಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಗೊತ್ತುಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಈ ಕೆರೆಯನ್ನು ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ ಮಾಡುವುರಿಂದ ಟೌನಿನ ಜನರಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ರೈತರ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಎರಡು ಕಾರಣಗಳಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಕಾಂಗಾರಿಯನ್ನು ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಜಾಗ್ರತೆ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಜಾಗ್ರತೆ ಅಂದಾಜು ತಯಾರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಎಷ್ಟು ದಿವಸಗಳಿಂದ ಇದು ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿದೆ, ಸ್ವಾಮಿ ? ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿನ ಆಸುಪಾಸು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿರುವ ಕೋಟೆ ಕೆರೆ ಮತ್ತು ಇತರ 3-4 ಕೆರೆಗಳು ಈ ಕೆರೆಯ ಕೆಳಭಾಗದಲ್ಲಿವೆ ಎಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ !

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ತಾವು ತಮ್ಮ ಕೇಸಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ. ಅದನ್ನೂ ಕೂಡ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

Kapila Project (Inclusion in Second Five-Year Plan).

Q.—261. **Sri M. LINGANNA** (Nanjangud).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether the Government have included the Kapila Project (Bidahalli Project) in the Second Five-Year Plan ;

(*b*) if so, what the estimate is and the amount shared by the Mysore Government and the Government of India ?

A.—**Sri Kadidal MANJAPPA** (Minister for Revenue and Public Works).—

(*a*) There is no Project called "Kapila" Project. It is proposed to include the "Kapini Project" in the Second Five-year Plan. This Project envisages the construction of a Reservoir across Kapini River near Bidarahalli.

(*b*) Cost of the Project is estimated at Rs. 250 lakhs.

The question of sharing of the cost arises only after the Project is approved for inclusion in the Second Five-Year Plan.

Sri M. LINGANNA.—Is the Government aware that the Kapini river as it is officially recognised and recorded is popularly known as 'Kapila River' Sir ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಸರ್ಕಾರದ ರಿಕಾರ್ಡುಗಳಲ್ಲಿ ಆ ರೀತಿ ಇದೆ.

Sri M. LINGANNA.—May I know, Sir, whether an estimate is prepared for this project?

Sri Kadidal MANJAPPA.—I believe the project has been prepared ; not the final estimate.

Sri M. LINGANNA.—When was the project prepared, Sir ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—I want notice please.

Sri M. LINGANNA.—Is it a fact that a Division was formed for this project, Sir ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—Yes, it was formed. Subsequently the Government of India were not agreeable to include this in the First Five-Year Plan. Therefore the sub-division had to be wound up.

Sri M. LINGANNA.—What was the expenditure incurred for the opening of the Division and execution of the work till it was wound up.

Sri Kadidal MANJAPPA.—The survey work was completed. I think Rs. 25,000 to 30,000 have been spent.

Mr. SPEAKER.—The question that is more important is, whether this project is going to be included in the Second Five-Year Plan.

S. Nos. 53 and 54 of Kattigenahalli, Gubbi Taluk.

Q.—295. **Sri R. ANANTARAMAN** (Chamarajapet).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the number and names of Harijans of Thorehally who were granted lands in S. Nos. 53 and 58 of Kattigenahalli, Gubbi Taluk, *vide* G. O. No. 11079-80—L. R. 79-49-7, dated 11th January 1952 ;

(*b*) the extents of land granted to them ;

(*c*) whether possession of the lands has been given to the grantees ;

(*d*) if not, what the reasons are for not handing over possession ?

A.—**Sri Kadidal MANJAPPA** (Minister for Revenue and Public Works).—

(*a*) 1 Guddiah
2 Kuntrangiah
3 Erarangiah
4 Chickaiah
5 Bhangirangaiah
6 Nanjaiah
7 Chickahanumanthaiah
8 Chikkanna
9 Bevinaguddiah
10 Hanumanthaiah
11 Rangiah
12 Doddrangiah

(*b*) One acre each.

(*c*) No.

(*d*) In the Government Order dated 11th January 1952 referred to in question 'A', it is directed that the surplus gomal of 9 acres in the above two S. Nos. 53 and 58 and the assessed waste in S. No. 65 measuring 23 acres and 1 gunta, should be disposed of to the six appellants (Yelayappa and others) at two acres each and that the remaining extent may be granted to the respondents (A. Ks.) referred to in question 'A' at one acre each. Both the appellants and the respondents (A.Ks.) in this case want land gomal S. No. 58. The excess gomal being only 9 acres, both the appellants and the respondents cannot be provided land in the gomal S. No. 58. Both of them are unwilling to take up land in the assessed waste S. No. 65 as ordered by Government. Hence the A. Ks. have not yet been put in possession of the land as per orders of Government referred to above. The Sub-Division Officer, Tumkur, after inspecting the land and making enquiries in the village has recently reported that S. No. 65 though classed as assessed waste contains two gunduthopes very near the village and is very useful to the cattle of the village. He is of opinion that this S. No. 65 serves more as gomal than as a cultivable land. He, therefore, proposes that both the A. Ks. and the gollars may be provided land in gomal S. No. 58 and that S. No. 65 may be reserved for gomal purposes. This question is being examined.

Sri R. ANANTARAMAN.—Is it not a fact that S. Nos. 53 and 58 in Kattigenahalli, Gubbi Taluk were granted to Harijans, Sir ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—I can read for the benefit of the Hon'ble Member the Government Order passed in 1951 :

> "The Revenue Commissioner has ordered that the excess extent of 9 acres of gomal and the assessed waste measuring 23 acres and one gunta may be disposed of in favour of the landless and needy applicants etc. Thus an extent of 32 acres and one gunta in this village is available for disposal. The cases of the appellants who were granted lands under the Grow More Food Scheme by the Deputy Commissioner in the gomal (S. Nos. 53 and 58) cannot be over-looked. They may each be granted an extent of two acres at an upset price of Rs. 5 (five rupees) per acre out of the above (32 acres 1 gunta) land available. The remaining extent may be granted to the respondents who are also urging for grant of land at one acre if they are poor and landless. If any more extent remains after these grants, the same may be disposed of in public auction. The Deputy Commissioner may take immediate action in the matter."

(Extract from G.O. No. 11079-80/L.A. 79-49-7 dated 11th January 1952).

Sri R. ANANTARAMAN.—Are you aware Sir, that these persons, Yellappa and others, have unauthorisedly encroahed in S.Nos. 53 and 58 and they have been cultivating it ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—I am not aware.

Sri R. ANANTARAMAN.—Are you aware that the information given in (*b*) is not correct and will you kindly get the correct information and place it before this House ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—If that is not correct, I shall get further information.

Sri R. ANANTARAMAN.—How long will it take to give possession of the land to these Harijans, Sir ?

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Minister has promised to furnish information.

Thimmala Devara Cheruvu Tank (Restoration)

Q.—306. **Sri B. V. NARAYANA REDDY** (Bagepalli-Gudibanda).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) when Thimmala Devara Cheruvu in M. Cheruvalapalli in Kolar District was breached ;

(*b*) whether the estimate for repairing that tank has been prepared ;

(*c*) when it was prepared ;

(*d*) why it is not repaired so far ?

A.—**Sri Kadidal MANJAPPA** (Minister for Revenue and Public Works).—

(*a*) In October 1953.

(*b*) Not yet.

(*c*) It is under preparation.

(*d*) Because the Project is not yet sanctioned.

Sri B. V. NARAYANA REDDY.—Sir, in regard to the answer furnished, may I know whether it relates to this particular Tank in Bagepally Taluk or whether there is another tank by the same name in any other taluk, Sir?

Sri Kadidal MANJAPPA.—I believe it refers to the tank in Bagepally Taluk.

Sri B. V. NARAYANA REDDY.—Then the answer furnished is wrong. It was breached in 1913 not in 1953.

Mr. SPEAKER.—Evidently there is some mistake somewhere.

Sri B. V. NARAYANA REDDY.—It is on the side of the officers, Sir. Not on my side. Anyway, will you kindly redress the suffering of these poor raiyats under this tank? For these forty years, they have been paying wet land *kandayam*.

Sri Kadidal MANJAPPA.—I will look into it.

New Road from Bangalore to Bombay *via* Bellary and Gadag.

Q.—342. **Sri Ijari SIRASAPPA** (Harapanahalli).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) whether there is any proposal with them to have provincial road from Bangalore-Bellary-Hospet-Kobbal and Gadag to Bombay;

(*b*) if so, when this will be taken up?

A.—**Sri Kadidal MANJAPPA** (Minister for Revenue and Public Works)

(*a*) No.

(*b*) Does not arise.

ಶ್ರೀ ಇಜಾರಿ ಸಿರಸಪ್ಪ.—ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಬಳ್ಳಾರಿ, ಹೊಸಪೇಟೆ, ಕೊಬ್ಬಾಳ ಮತ್ತು ಗದಗ ಈ ಸ್ಥಳಗಳ ಮೂಲಕ ಬೊಂಬಾಯಿಗೆ ಪ್ರಾಂತಿಕ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ ಎಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಮನಗಂಡು ಅದನ್ನು ನ್ಯಾಷನಲ್ ಹೈವೇಸ್ ಎಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಇಜಾರಿ ಸಿರಸಪ್ಪ.—ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ತಾವು ಏನು ಮಾಡಬೇಕು?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ನಾವು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಬಹುದು.

Anicut across Kushavati (repairs).

Q.—561. **M. C. ANJANEYA REDDY** (Chintamani).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) whether they are aware that the Anicut across Kushavati River flowing *via* Esagalahalli and Madamangala of Munganahalli Hobli, Chintmani Taluk has breached;

(*b*) whether it has come to their notice that much inconvenience is caused to the atchkatdars of the above-said two villages on account of the breach;

(*c*) whether they are aware that the villagers had presented a representation to the Engineer of No. 3 Sub-Division of Chintamani praying for the reconstruction of the dam, and that an estimate has been prepared by them;

(*d*) the amount of the estimate;

(*e*) whether they have given sanction to construct this Project;

(*f*) if not, whether they immediately sanction this and supply water to that atchkat?

A.—**Sri Kadidal MANJAPPA** (Minister for Revenue and Public Works).—

(*a*) Yes.

(*b*) Yes.

(*c*) Yes.

(*d*) Rs. 40,000.

(*e*) Not yet.

(*f*) Will be considered.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ಆಂಜನೇಯರೆಡ್ಡಿ.—ಈ ಕುಶಾವತಿ ನದಿಗೆ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಅಣೆಕಟ್ಟು ಒಡೆದುಹೋಗಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಯಾವಾಗ ಗೊತ್ತಾಯಿತು, ಸ್ವಾಮಿ!

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಯಾವಾಗ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ಆಂಜನೇಯರೆಡ್ಡಿ.—ಸುಮಾರು ಎಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳಾಗಿರಬಹುದು ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಾಗಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ಆಂಜನೇಯರೆಡ್ಡಿ.—ಹಾಗಾದರೆ ಇದನ್ನು ಮೊದಲನೇ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಸೇರಿಸಲಿಲ್ಲ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಇದು ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸುವಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಕೆಲಸವಲ್ಲ. ಸುಮಾರು 50 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕೆಲಸ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇಲಾಖೆಯವರೇ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ಆಂಜನೇಯರೆಡ್ಡಿ.—ನದಿಗೆ ಅಡ್ಡವಾಗಿದ್ದ ಅಣೆಕಟ್ಟು ಒಡೆದು ಹೋಗಿರುವುದನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆ ಸರಿಪಡಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯಕವಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕೆಲಸವಾಗಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಸಾವಿರಾರು ಕೆರೆಗಳು ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರವಾಗಬೇಕಾಗಿರುವುವು ಇನ್ನೂ ಇವೆ. ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಒಂದೇ ಸಾರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

Kadur-Mangalore Road (Cement-Concreting).

Q.—590. **Srimathi B. L. SUBBAMMA** (Chikmagalur-Mudigere).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the time required for cement-concreting the Kadur-Mangalore Road;

(*b*) the number of miles cement-concreted so far ?

A.—**Sri Kadidal MANJAPPA** (Minister for Revenue and Public Works).—

(*a*) There is no proposal to cement-concrete the entire length of Kadur-Mangalore Road. It may take one more year to complete the sanctioned work of cement-concreting 10 miles of the road (5 miles from Kadur and 5 miles from Chikmagalur).

(*b*) 6 miles and 6½ furlongs.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಿ. ಎಲ್. ಸುಬ್ಬಮ್ಮ.—(*a*) ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ 10 ಮೈಲಿಗಳಷ್ಟು ಭಾಗವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸಿಮೆಂಟ್ ಕಾಂಕ್ರೀಟ್ ರಸ್ತೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮಂಜೂರಾತಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಹಾಗಾದರೆ 10 ಮೈಲಿ ಪೂರ್ತಿ ಆದ ಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿಗೇ ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಿ. ಎಲ್. ಸುಬ್ಬಮ್ಮ.—ಇದನ್ನು ನ್ಯಾಷನಲ್ ಹೈವೇಸ್ ಸ್ಕೀಂನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆಯೇ, ಸ್ವಾಮಿ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಇದು ನ್ಯಾಷನಲ್ ಹೈವೇ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಿ. ಎಲ್. ಸುಬ್ಬಮ್ಮ.—ಈ 10 ಮೈಲಿ ಸಿಮೆಂಟ್ ಕಾಂಕ್ರೀಟ್ ಆಗಬೇಕಾದರೆ ಎಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳಾಗುತ್ತವೆ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಸಿಮೆಂಟ್ ಕಾರ್ಕ್ರೀಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲ ಹಿಡಿಯುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಅಥವಾ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮುಗಿಯಬಹುದು.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಿ. ಎಲ್. ಸುಬ್ಬಮ್ಮ.—ಈ ಸಿಮೆಂಟ್ ಕಾರ್ಕ್ರೀಟ್ ರಸ್ತೆಗಾಗಿ ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅದು ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿದೆ ; ಅದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಿ. ಎಲ್. ಸುಬ್ಬಮ್ಮ.—ಈ ರಸ್ತೆ ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ರಸ್ತೆ. ಇದು ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲದೆ ಸಂಚಾರಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಸರ್ಕ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ರಸ್ತೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮನಗಂಡೇ ಸಿಮೆಂಟ್ ಕಾರ್ಕ್ರೀಟ್ ಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಿ. ಎಲ್. ಸುಬ್ಬಮ್ಮ.—ಈ ವರ್ಷ ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಿ ಇದನ್ನು ಪೂರೈಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಎಷ್ಟು ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಷ್ಟೂ ಜಾಗ್ರತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

Steel Plant (Erection in Hospet—Sandur area).

9-30 A.M.

Q.—124. **Sri K. KOTRABASAVANA GOWD** (Kudligi).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether they are aware that the Central Government are contemplating to start a new steel plant ;

(*b*) whether they will press on the Central Government to locate the same at Hospet-Sandur area, as the iron ore found there is of best quality and is found in abundance and also there is availability of cheap electric power ?

A.—**Sri H. SIDDAVEERAPPA** (Minister for Home and Industries).—

(*a*) Yes.

(*b*) Will be considered.

ಶ್ರೀ ಕೊಟ್ರ ಬಸವನಗೌಡ.—ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸ್ಟೀಲ್ ಪ್ಲಾಂಟ್ ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕೆಂದಿರುವುದನು ಹೊಸಪೇಟೆ—ಸಂಡೂರು ಪ್ರದೇಶವು ಅದಕ್ಕೆ ಅನ್ನುಕೂಲವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಏರ್ಪಡಿಸುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಮೀಟಿಂಗ್ ಕರೆದು ಜೂನ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ತನಿಖೆಮಾಡಿ ನೋಡಿದರು. ಅಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವ ಕಷ್ಟ ಸೌದೆಯದು. ಅದಕ್ಕೇನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

Mr. SPEAKER.—Question hour is over.

QUESTIONS FOR ANSWERS ON THE DAY

(but not taken up)

Multi-purpose Co-operative Societies, Kanakapura Taluk (Misappropriation of funds).

Q.—2. **Sri S. KARIAPPA** (Virupakshapura).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the names of Multi--purpose Co-operative Societies in Kanakapura Taluk, in which the acts of misappropriation of funds have been reported ;

(*b*) the extent to which the misappropriation has taken place in each of these Societies ;

(*c*) the names of persons who have been alleged to have misappropriated the funds ;

(*d*) the respective dates on which the alleged misappropriation came to the notice of the Department ;

(*e*) the steps taken to recover the misappropriated money ?

A.—**Dr. R. NAGAN GOWDA** (Minister for Agriculture).—

(*a*) (1) Sathanur Circle Multi-purpose Co-operative Society.

(2) Hosadurga Circle Multi-purpose Co-operative Society.

(*b*) (1) Rs. 6,239-2-2.

(2) Rs. 944-8-4 including a sum of Rs. 206-10-9 being the value of the goods found short.

(*c*) (1) Sri N. Govinda Rao, Sales Clerk.

(2) Sri Abdul Khudus, Sales Clerk.

(*d*) (1) On 30th April 1953.

(2) On 3rd September 1953 and 21st March 1954.

(*e*) (1) A police complaint was lodged against Sri N Govinda Rao. A dispute was also filed against him for the recovery of the amount in the Court of the Registrar of Co-operative Societies on 8th. December 1953. The properties belonging to him have been attached before judgment.

(2) A sum of Rs. 315 has been recovered. He gave an undertaking to make good the balance amount of Rs. 422-13-7 by 25th March 1954. But, he did not do so. A complaint has been preferred against him by the Secretary of the said Society on 3rd June 1954. It is reported that he is now absconding and the case is under investigation by the police.

Government Industrial Concerns (establishment in Nelamangala Taluk).

Q.—140. **Sri D. M. GOVINDARAJU** (Nelamangala).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) since how long the people of Nelamangala Taluk are praying for the establishment of a big industry in Nelamangala Taluk to solve unemployment problem in the locality ;

(*b*) whether the Government intend to establish Government Industrial Concerns in the neighbouring taluks to relieve congestion in Bangalore City ?

A.—**Sri H. SIDDAVEERAPPA** (Minister for Home and Industries).—

(*a*) Since 11th June 1953.

(*b*) No. Facilities would be given if the private sector were to come forward with definite proposals.

Jeevimaradakere of Inganahalli (Restoration).

Q.—146. Sri H. T. PUTTAPPA (Hoskote-Anekal-Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the reason for delay in restoring the 'Jeevimaradakere' of Inganahalli Village, Jadigenahalli Hobli, Hoskote Taluk ;

(*b*) whether they would order the restoration work to be taken up immediately ?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

(*a*) There is no delay but the restoration of the tank has been dropped due to protests from the ryots whose lands will get submerged by restoration.

(*b*) Will be examined if the ryots agree to relinquish the lands that get submerged.

Vaddahalli Tank, Nandagudi Hobli (Restoration).

Q.—149. Sri H. T. PUTTAPPA (Hoskote-Anekal-Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether it has come to their notice that the Vaddahalli Tank of Nandagudi Hobli has breached and as a result the villagers of Siddanahalli are experiencing much hardships and severe losses due to rush of waters to the villages during rainy season every year ;

(*b*) the reason for not taking up the restoration of the tank in spite of the fact that the villagers are being put to hardships every year ;

(*c*) whether they would arrange for the restoration of the tank as early as possible at least now ?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

(*a*) That the tank has breached has come to notice but not the hardships and losses said to have been caused thereby.

(*b*) This is a Jodi tank and the Jodidars have not come forward to meet the cost of the restoration.

(*c*) Does not arise in view of answer to (*b*).

Beggars and Vagrants (steps to stop immigration into Bangalore City).

Q.—171. Sri P. R. RAMAIYA (Basavangudi).

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether it has come to their notice that the number of vagrants and beggars, immigrating into the City of Bangalore, has been increasing year by year ;

(*b*) whether the Government have collected any statistics in this matter ;

(*c*) if so, the number of vagrants and beggars that immigrated into Bangalore between the months of January and June 1954 ;

(*d*) whether the Government have taken any steps to check this immigration of vagrants and beggars into the area of the Corporation of the City of Bangalore ; if so, what they are ?

A.—Dr. R. NAGAN GOWDA (Minister for Agriculture).—

(*a*) No.

(*b*) No.

(*c*) Dose not arise in view of reply to (*b*).

(*d*) Does not arise in view of reply to (*a*).

Mysore Iron Works, Bhadravati (Profits earned and Bonus paid).

Q.—321. Sri M. V. RAMA RAO (Tumkur).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) what bonus has been ordered to be paid to the employees of the Mysore Iron Works at Bhadravati ;

(*b*) what profits have been made by the concern in the years 1952-53 and 1953-54 ;

(SRI M. V. RAMA RAO.)

(*c*) the value of the manufactured products held in stock at present;

(*d*) the exact relation between profits earned and the bonus paid?

A.—Sri H. SIDDAVEERAPPA (Minister for Home and Industries).—

(*a*) Three months' basic salary or wages were paid as bouns for 1952-53.

(*b*) (i) Rs. 35,45,367 for 1952-53.
(ii) Rs. 48,83,573 for 1953-54.

(*c*) Rs. 1,01,52,077 as at the end of 1953-54.

(*d*) Amount of bonus is determined each year after taking into account the profits earned by the works during that year, the nature of effort put in by the employees in securing such profits and other relevant factors.

Mysore Iron and Steel Works Bhadravati (Absorption of Probationers).

Q.—383. Sri L. SIDDAPPA (Channagiri).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) whether it is not a fact that the Government promised at the last Budget Session that they would absorb Probationers permanently in the vacancies of Mysore Iron and Steel works;

(*b*) what action has since been taken by the Government in this matter?

A.—Sri H. SIDDAVEERAPPA (Minister for Home and Industries).—

(*a*) A promise was made that the position would be examined.

(*b*) The matter has accordingly been reconsidered by the Board of Management of the Works and their proposals in this behalf are now under active examination.

Industrial State Aid Act (loans granted).

Q.—423. Sri B. NARAYANASWAMY (Mysore City South).—

Will the Government be pleased to state:—

the number of applicants for grants or loans under the Industrial State Aid Act received from Mysore City during the years 1952, 1953 and 1954 up-to-date; (Information may kindly be furnished as to the nature of the industry and amount given as State Aid)?

A.—Sri H. SIDDAVEERAPPA (Minister for Home and Industries).—

Year		*No. of Applications received*
1952	...	19
1953	...	5
1954	...	7

No loans have been sanctioned under the State Aid to Industries Act, 1951, to any of the applicants from Mysore City during the above period.

Myore Sugar Company Ltd., Bangalore (Removal of Chairman).

Q.—461. Sri S. GOPALA GOWDA (Sagar-Hosanagar).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) whether it is a fact that the Mysore Government owns 55 per cent of the share value in the Mysore Sugar Company, Ltd., Bangalore;

(*b*) whether it is not a fact that the Mysore Government nominates four Directors out of seven Directors;

(*c*) whether it is not a fact that one of the nominated Directors was elected in person of Sri A. G. Bandi Gowda, as Chairman;

(*d*) whether Sri A. G. Bandi Gowda was later removed from office by Government; if so, why?

A.—Sri H. SIDDAVEERAPPA (Minister for Home and Industries).—

(*a*) Yes.

(*b*) Yes.

(*c*) Yes.

(*d*) Yes; due to certain irregularities noticed during the Special Audit conducted by Government.

Fire Accident at Hosahalli Village (Amelioration to Harijan sufferers).

Q.—477. Sri J. NARAYANAPPA (Chintamani—Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) when the fire accident burning down the houses of Harijans at Hosahalli Village of Murugamalla Hobli in Chintamani Taluk took place;

(*b*) the number of houses of Harijans burnt;

(*c*) whether any compensation has been granted to them;

(*d*) whether any representations have been received requesting for a special grant from the amelioration fund; if so, the stage of their disposal?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

(*a*) 27th March 1952.

(*b*) 29.

(*c*) Yes. A cash grant of Rs. 25 to each of the 28 persons and Rs. 50 to one sufferer was granted.

(*d*) No.

Tumbadikere Voddu (Water supply to Talapariges of Pakirappa's Palya).

Q.—516. Sri MUDDURAMIAH (Koratagere-Madhugiri).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) whether the raiyats of Pakirappa's Palya of Gollahalli Majura, Koratagere Taluk, Kasaba Hobli, have represented to Government requesting that the water in the voddu behind Tumbadikere be led to their 'Talapariges';

(*b*) if so, the action taken by the Government?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

(*a*) Yes.

(*b*) Under investigation.

Tank for Laxmiah's Palya (Construction).

Q.—517. Sri MUDDURAMIAH (Koratagere-Madhugiri).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) whether the raiyats of Laxmiah's Palya of Hosahalli Majura, Puravara Hobli, Madhugiri Taluk, have represented to Government requesting that a tank be got constructed for them;

(*b*) if so, the action taken?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

(*a*) Yes.

(*b*) The project is under investigation.

New Sugar Factories (Permission to start in Shimoga Disrict).

Q.—526. Sri S. GOPALA GOWDA (Sagar-Hosanagar).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) the number of sugar factories the Government intend to permit starting newly in the State;

(*b*) whether it is a fact that some private gentlemen are urging for the opening of two factories in Shimoga District;

(*c*) whether any Agreement has been entered into between Sri Madhwani and the Government in the matter of starting a sugar factory;

(*d*) if so, whether they would place a copy of the Agreement on the Table?

A.—Sri H. SIDDAVEERAPPA (Minister for Home and Industries).—

(*a*) Three.

(*b*) No.

(*c*) No formal Agreement has been entered into.

(*d*) Does not arise.

Veterinary Dispensaries in Chamarajanagar Taluk.

Q.—578. **U. M. MADAPPA** (Chamarajanagar).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the number of Veterinary Dispensaries in Chamarajanagar Taluk ;

(*b*) the number of cattle served by each dispensary in this taluk ?

A.—**Dr. R. NAGAN GOWDA** (Minister for Agriculture).—

(*a*) Two—one in Chamarajanagar Town and the other in Ummatur Village.

(*b*) 44,900.

QUESTIONS AND ANSWERS

Daily Disposal.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ (ಸಾಗರ-ಹೊಸನಗರ).—ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಗಂಟೆಕಾಲ ಮಾತ್ರವಿರುವುದರಿಂದ ಕೆಲವು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಕೈಬಿಟ್ಟುಹೋಗುತ್ತಿರುವುದು ಈಗ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ದಿವಸಗಳಿಂದ ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರೂ ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಸಹಕರಿಸಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ಅಕಸ್ಮಾತ್ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಮುಂದಾದರೂ ಸಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಹಾಕಿ ಉತ್ತರ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಕಡೆಯಲ್ಲಿದ್ದು ಅವುಗಳ ಉಪಯೋಗ ಕೂಡ ಸಾರ್ಥಕವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಬಹಳ ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೇನಾದರೂ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮಾಡಬೇಕು.

Mr. SPEAKER.—I entirely agree with the Hon'ble Member. It is within the reach of the House. If all the Hon'ble Members agree with me and co-operate with me, I can do it very easily. But everybody wants to put any number of supplementaries and elicit answers whether proper or otherwise.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿ (ಮೈಸೂರು ಸಿಟಿ ದಕ್ಷಿಣ).—ನಾವು ಈ ಕಡೆಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಕೊನೆಯಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿವೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಕಾಲಾವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕದೇ ಹೋದರೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಬರುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕೊಂಚ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸಹಕರಿಸಬೇಕಾದ್ದು ಸಹಜ, ಆದರೆ ಕೆಲವು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಬಂದಾಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರಗಳ ಕಾಲ ಹತ್ತು ನಿಮಿಷ ಮುಂದೆ ಹೋದರೂ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕಿರುವುದನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಹತ್ತು ನಿಮಿಷ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅವಕಾಶಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು ಎಲ್ಲ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೂ ಉತ್ತರ ದೊರೆಯುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ.

*ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ನಾರಾಯಣರೆಡ್ಡಿ (ಬಾಗೇಪಲ್ಲಿ-ಗುಡಿಬಂಡೆ).—ಈ ದಿವಸ ಮೂವತ್ತೆರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿವೆ. ಇಷ್ಟನ್ನೂ ಯಾವ ರೀತಿ ಚರ್ಚೆಮಾಡುವುದು ? ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೇ ಅರ್ಧಗಂಟೆಯಾಯಿತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕಡಮೆಮಾಡಬೇಕು ಅಥವಾ ಮುಖ್ಯವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗಿಷ್ಟುಕಾಲ, ಬಾಕಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗಿಷ್ಟುಕಾಲ ಎಂದು ಯಾವುದಾದರೂ ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು.

*ಶ್ರೀ ಜಿ. ಶಿವಪ್ಪ (ಹೊಳಲ್ಕೆರೆ).—ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುವು. ಆದ್ದರಿಂದ ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳೂ ಮುಗಿಯುವಂತೆ ನಾವೂ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೂ ಸಹಕರಿಸಬೇಕು. ಹಿಂದೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಹೇಗೆ ಅಡ್ಜಸ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೋ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

Sri V. M. MASCARENHAS (St. John's Hill).—Some times, there will be 15 to 20 supplementaries to a question. If they are reduced, automatically time would be saved and the same utilised for taking up other questions.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರು ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರಿಗೆ ಸಹಕಾರ ನೀಡಬೇಕು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮೊದಲು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸದಸ್ಯರು ಮುಖ್ಯವಾದ ಉಪಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದಮೇಲೆ ಅಗತ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಬೇರೆಸದಸ್ಯರು ಪ್ರಶ್ನೆಹಾಕಬೇಕು. ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲದಿದ್ದಾಗ ಉಪಪ್ರಶ್ನೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹಾಕುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದರಿಂದ ಒಂದು ದಿವಸಕ್ಕೆ 30-40 ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬಹುದು. ಅಲ್ಲದೆ ಮುದ್ರಣ ಮಾಡುವಾಗ ಕೂಡ ಒಂದೇ ರೀತಿಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಪುನರಾವೃತ್ತಿ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬಹುದಾದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮತ್ತೆ ಸಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಹಾಕಿ ಉತ್ತರ ಪಡೆಯುವಹಾಗೆ 'no', 'yes' ಎಂದು ಹೇಳುವುದು, ಆ ರೀತಿ ಒಂದು ವಿಧದಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮನೋಭಾವದಿಂದ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದು—ಇವುಗಳಿಂದಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಸಭೆಗೆ ಬೇಕಾದ ಸಮಾಚಾರವನ್ನು ಒಂದು ಗಂಟೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎನ್. ಮೂಡಲಗಿರಿಗೌಡ (ಕುಣಿಗಲು).—ಒಂದೆರಡು ಇಲಾಖೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಒಂದೇ ಕಡೆ ಬರುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅನೇಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದರೂ ಹಾಕಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನೇ ಮತ್ತೆ ಹಾಕುವ ಸಂದರ್ಭ ಬಾರದೆ ಕಾಲ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ.

Sri K. S. VASAN (Kolar Gold Fields).—Sir, as it is, the rule pertaining to the duration of the question hour is being insisted upon. I suggest that repeating the questions, repeating supplementaries, making statements, etc., should not be allowed.

Sri P. R. RAMAIYA (Basavanagudi).—Sir, so many questions lapse without being put. Therefore, I would suggest that on the particular day all the questions that have been on the paper may be considered to have been put. As far as supplementaries are concerned, it is necessary to introduce the 'star' system and limit the number of supplementaries. That will facilitate putting more number of questions.

Sri M. PALANIYAPPAN (Ulsoor).—As soon as we take up questions, it may be taken that all the questions are put. If there is any important question, special time may be given.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯ (ನಂಜನಗೂಡು-ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳು).—ಇದೆಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಹಿಂದಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಯಾವುದು ಮುಖ್ಯ, ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ತಮಗೇ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸೇತುವೆ ಕಟ್ಟಬೇಕು, ಒಂದು ರಸ್ತೆ ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಅದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಂಬಂಧಪಡುವುದಿಲ್ಲ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯುಳ್ಳದ್ದಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಕೊಡಬೇಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಸಭೆಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಬಂದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆಗ ಆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಕಾಲ ಕೂಡಿಬರುತ್ತದೆ. ತಾವು ಬರುವಾಗ ಓದಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಮುಖ್ಯವಾದವಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾಲ ಕೊಟ್ಟು ಅಡ್ಜಸ್ಟ್ ಮಾಡಿದರೆ ಅನುಕೂಲ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಬಹುದು.

Mr. SPEAKER.—It pains me also to note that so many questions are left over every day; but, I cannot help it. If only members co-operate with me in expediting putting of questions and giving answers, I can certainly cover all the questions. If you leave it to me, I will allot time according to the importance of the question. In no Legislature or the Parliament, is the Question Hour extended to more than one hour; under the rule, Question Hour is limited to only one hour. I cannot relax and by-pass the rule. Breach of the rule is neither helpful nor healthy. Therefore, I leave it to the members. I request all the Hon'ble Members to co-operate with me and help me in covering all the questions from to-morrow.

STATEMENT BY MINISTER ON MYSORE TENANCY (SECOND AMENDMENT) BILL, 1954.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ (ರೆವಿನ್ಯೂ ಮತ್ತು ಮುರಾ ಮತ್ತು ಶಾಖೆಗಳ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಇತ್ತೀಚಿನ ಸೆನ್ಸಸ್ ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಸ್ವಂತವಾಗಿ ಸಾಗುವಳಿಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಭೂಮಿಯ ಮಾಲೀಕರ ಸಂಖ್ಯೆ 50,32,787, ಜಮೀನಿಲ್ಲದೆ ಬೇರೆಯವರ ಜಮೀನನ್ನು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಗೇಣಿದಾರರ ಸಂಖ್ಯೆ 4,32,415, ವ್ಯವಸಾಯದ ಕೂಲಿಗಾರರ ಸಂಖ್ಯೆ 6,15,853, non-cultivating owners ಅಂದರೆ ಆಬ್ಸೆಂಟಿ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಲಾರ್ಡ್ಸ್ ಸಂಖ್ಯೆ ಎರಡು ಸಾವಿರ ಚಿಲ್ಲರೆ.

Mr. SPEAKER.—May I make one suggestion? After he gives a full statement, you can ask any question and he will answer.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—100 ಎಕರೆಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವುಳ್ಳ ಹಿಡುವಳಿದಾರರ ಸಂಖ್ಯೆ 2,574. ಒಂದು ನೂರು ಎಕರೆಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವುಳ್ಳ ಒಟ್ಟು ಜಮೀನಿನ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ 4,39,237 ಎಕರೆಗಳು.

Sri L. SIDDAPPA (Channagiri).—We want copies of these figures to be made available to members.

Sri Kadidal MANJAPPA.—Yes.

Sri J. MOHAMED IMAM (Jagalur).—I want information about family holdings.

Mr. SPEAKER.—Anybody wanting any other information?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪ (ಪೆರಿಯಾಪಟ್ಟಣ).—ಈ ಕಾನೂನಿನಿಂದ ಎಷ್ಟು ಸಂಸಾರಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅದನ್ನು ನಿಖರವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

Sri KOTRA BASAVANA GOWD (Kudligi).—Do these figures include statistics about Bellary?

Sri Kadidal MANJAPPA.—Figures for Bellary are not included.

Mr. SPEAKER.—Will the Minister give information on that also?

Sri Kadidal MANJAPPA.—I will try to furnish that information.

Sri T. MARIAPPA (Mysore City-North).—May I request the Hon'ble Minister to give statistics relating to the acreage under cultivation out of 4,39,237 acres held by tenants?

Sri Kadidal MANJAPPA.—Unfortunately that is not available. I will try to find out and give the information.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ತಾವು ಈ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರೋ ಅಥವಾ ಸಂಸಾರಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರೋ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆಯ ಆಧಾರದಮೇಲೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್ (ನೆಲಮಂಗಲ).—ಈ ನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷ ಚಿಲ್ಲರೆ ಎಕರೆ ಪೈಕಿ ಇರುವ ಜಮೀನ್ದಾರರಲ್ಲಿ ಬೇಸಾಯಮಾಡುವವರೆಷ್ಟು, ಮತ್ತು ಗೇಣಿದಾರರೆಷ್ಟು ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಈ ವಿಚಾರ ತಿಳಿಸಬೇಕಾದರೆ ನೋಟೀಸ್ ಬೇಕು. ಆದರೂ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ತಿಳಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—This is not question hour. You can ask only information.

Sri K. PRABHAKAR.—Asking question is for getting information.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸಯ್ಯಂಗಾರ್ (ಟಿ.-ನರಸೀಪುರ).—100 ಎಕರೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ವಿಸ್ತೀರ್ಣವುಳ್ಳ ಒಟ್ಟು ಜಮೀನಿನ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ 4,39,237 ಎಕರೆಗಳೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕಾಫಿ ಪ್ಲಾಂಟೇಷನ್ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವೆಷ್ಟು?

Sri Kadidal MANJAPPA.—1¼ lakhs of acres.

Sri U. M. MADAPPA (Chamarajanagar).—What is the extent held under the management of Muzrai institutions and companies ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—On Monday I will give information about this.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷ ಚಿಲ್ಲರೆಯಷ್ಟು ಎಕರೆ ಟೆನೆಂಟ್ಸ್ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಇದರಲ್ಲಿ familiesಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರೆಲ್ಲರೂ ಸೇರುತ್ತಾರೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಟೆನೆಂಟ್ಸ್ ಆಗಿ ಆ ಕಸಬಿನಿಂದ ಜೀವನಮಾಡುವವರೆಲ್ಲರೂ ಸೇರುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಮುನ್ನೂರು ಎಕರೆಗಿಂತ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು holdings ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವವರೆಷ್ಟು ಮಂದಿ ಇದ್ದಾರೆ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—I will read the following figures.

Holdings not exceeding one acre in extent ...	2,80,088
Holdings exceeding one acre in extent but not exceeding 5 acres ...	6,17,964
Holdings exceeding 5 acres but not exceeding 10 acres	2,84,853
Holdings exceeding 10 acres but not exceeding 50 acres ...	1,46,554
Holdings exceeding 50 acres but not exceeding 100 acres ...	12,077
Holdings of above 100 acres and not exceeding 500 acres	2,480
Holdings of above 500 acres	94

Sri B. RACHAIAH (Yelandur-Scheduled Castes).—How many have no lands ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಸೆನ್ಸಸ್ ಅಂಕಿಗಳಿಂದ ಅದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಸ್ವಂತ ಜಮೀನಿಲ್ಲದೆ ಕೂಲಿಯಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿ ಜೀವನಮಾಡುತ್ತಿರುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಎಷ್ಟು?

Sri Kadidal MANJAPPA.—6,15,850.

Sri V. MASIYAPPA (Hiriyur).—Do they include figures relating to inam villages ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—It includes all.

Sri K. LAKKAPPA (Channarayapatna).—Do they include coffee and cardamom figures ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಎಲ್ಲವೂ ಸೇರಿವೆ.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—Is it possible to give figures with regard to tenants and landholders in inam and Government villages separately ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—I will try. In the case of inam villages it is possible to give a rough figure. I will try to find out.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—Even approximate figures will be sufficient.

Sri Kadidal MANJAPPA.—Yes, very good.

Mr. SPEAKER.—Now discussion will continue.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕ್ (ಮೊಳಕಾಲ್ಮೂರು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಸ್ಟಾಂಡರ್ಡ್ ಎಕರೆಯನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿರುವ ನಿಯಮ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. . . .

Sri B. V. NARAYANA REDDY (Bagepally-Gudibande).—We will now rise for lunch and meet after.

Mr. SPEAKER.—Yes. The House will adjourn for lunch and meet again at 10-30.

The House adjourned for Lunch at Fifty-five Minutes past Nine of the Clock and met again at Thirty Minutes past Ten of the Clock.

MYSORE TENANCY (SECOND AMENDMENT) BILL.

Motion to consider (Continued).

Mr. SPEAKER.—Discussion on the Mysore Tenancy (Second Amendment) Bill will continue.

***ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕ್.**—ಸ್ವಾಮಿ, ಮೊನ್ನೆ ದಿವಸ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಈ ಟೆನೆನ್ಸಿ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದಾ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ Protected tenants ಎಂಬ ಅರ್ಥ ವಿವರಣೆಯ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲನೇಷನ್

---

* Indicates that the speech has not been revised by the Member concerned.

(2) ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೆ. ಈಗ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲನೇಷನ್ (1) ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಒಂದೆರಡು ಮಾತನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬರು ಹಿಂದೆ ಆತನಿಗೆ ಸಂಬಂಧೀಕನಾಗಲಿ, ಆತನಿಗಿಂತ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದವನಾಗಲಿ, ಅವನು ಅಜ್ಜನಾಗಿರಬಹುದು, ಮುತ್ತಜ್ಜನಾಗಿರಬಹುದು, ಚಿಕ್ಕಪ್ಪನ ಮಗನಾಗಿರಬಹುದು, ಮೊಮ್ಮಗನಾಗಿರಬಹುದು.—ಅಂತಹವರು ಯಾರಾದರೂ ಒಂದು ಜಮೀನನ್ನು ಆಲೂರಿನಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರೆ, ಆತ ಅವರ ಸಂಬಂಧೀಕನಾಗುತ್ತಾನೆ ಎಂಬ ಲೆಕ್ಕ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಆತನಿಗೆ ಪ್ರೊಟೆಕ್ಟ್‌ಡ್ ಟೆನೆಂಟು ಎಂದು ಮಾಡಿರುವ ಹಾಗೆ ಅಥವಾ ಆ ರೀತಿ ಅರ್ಥ ಬರುವ ಹಾಗೆ ಇದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ "came to hold the same by inheritance" ಎಂದರೆ ಒಂದೊಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಏನಾಗುತ್ತದೆ? ಅಣ್ಣತಮ್ಮಂದಿರು ಒಟ್ಟಿಗೇ ಇದ್ದು ಅಣ್ಣನ ಅಥವಾ ತಮ್ಮನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಜಮೀನು ಇರುತ್ತದೆ, ಅಥವಾ ಮಾರಾಟವಾಗಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಇನ್ನಾರ ಹೆಸರಿಗೋ ಹೋಗಿರುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು heir ಅಂದಾಗ ಆತನೇ ಜಮೀನುಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದವನಾಗಿರಬೇಕೇ, ಬರೀ heir ಆಗಿದ್ದರೆ ಸಾಕೇ? ಈ ಜಮೀನು ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಿದಾಗ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಮನುಷ್ಯ ಯಾವುದೋ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಜಮೀನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಆತನಿಗೆ ಈ ಹಕ್ಕು ಬರುತ್ತದೆಯೇ? ಅಥವಾ ಆತನ ಮಗನಾಗಿದ್ದು ಜಾಯಿಂಟ್ ಫ್ಯಾಮಿಲಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕವನಾಗಿರಬೇಕೇ ಎಂಬುದು ಏನೂ ಇದರಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಲಿಖಿತವಾಗಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಏನಾದರೂ ಹೀಗೆಯೇ ಬಿಟ್ಟರೆ 100 ಎಕರೆ ಮೇಲೆ ಇದ್ದವರು ಈಗ 2,000 ಚಿಲ್ಲರೆ absentee landlords ಇದ್ದರೆ 4 ಸಾವಿರ ಅಥವಾ 40 ಸಾವಿರ ಚಿಲ್ಲರೆ ವ್ಯಾಜ್ಯಗಳು ಶುರು ಆಗುತ್ತವೆ. ಯಾವ ಸಕ್ಸೆಷನ್ ಪ್ರಕಾರ, ಹೇಗೆ ಬಂತು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇದರ ಹತ್ತರಷ್ಟು ಎಂದರೆ 2,000 ಜನಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುವುದಿದ್ದರೆ 20 ಸಾವಿರ ಜನಗಳು ವ್ಯಾಜ್ಯ ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಈ explanation one ಎನ್ನುವುದರಿಂದ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ರವೆನ್ಯೂ ಮಿನಿಸ್ಟರ್‌ರವರಿಗೆ ಅತಿ ವಿನಯದಿಂದ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಆಮೇಲೆ, 'Substitution of "Assistant Commissioner" for "Amildar" ಎಂದು ತಂದಿದ್ದೀರಿ. ಇದರ ಅರ್ಥ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಅಮಲ್ದಾರರಿಗೆ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ ಅಂತಲೋ, ದಕ್ಷತೆ ಇಲ್ಲ ಅಂತಲೋ ಅಥವಾ ನ್ಯಾಯಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ, ನ್ಯಾಯಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಅವರಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಸಂಧತೆ ಇಲ್ಲ ಅಂತಲೋ? ಈ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಶಕ್ತಿ, ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಇವೊತ್ತು ಹೊರಟುಹೋಗಿದೆ ಅಂತ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ 'ಅಮಲ್ದಾರ್' ಎಂದು ಇದೆಯೋ ಅದನ್ನು 'ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮೀಷನರ್' ಎಂದು ಹಾಕಿ ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ? ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಅಮಲ್ದಾರ್ ಆಗಿದ್ದವನಿಗೆ ನಿನ್ನೆ, ಮೊನ್ನೆ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮೀಷನರ್ ಆದಕೂಡಲೇ ಆ ದಕ್ಷತೆ, ಶಕ್ತಿ ಬಂದುಬಿಡುತ್ತದೆಯೇ? ಇದು ಒಂದನೆಯದು. ಎರಡನೆಯದು ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಊರಿನ ಹತ್ತಿರ ಇದ್ದು ಆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲೇ ಇರುವ ಅಮಲ್ದಾರರು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಹೊರತು ಅದನ್ನು ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮೀಷನರು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಆತನಿಗೆ ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ವ್ಯಾಜ್ಯ ಅಲ್ಲ ನಾಲ್ಕು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ವ್ಯಾಜ್ಯಗಳು ಬಂದು, ಕಲೆಕ್ಷನ್ ಸೂಪರ್‌ವಿಜನ್ ಮಾಡಿದಹಾಗೆ, ಕೋರ್ಟ್ ಆಗಿ ಸಂಭವಿಸುವ ಪ್ರಸಂಗ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು ಹೇಳಬಹುದು, ನಾಳೆ ಜಮೀನಿನ ಬೆಲೆ ಕಟ್ಟುವ ವಿಷಯ ಬರುತ್ತದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಆತನನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು. ಅಂಥ ಒಂದು ಅಧಿಕಾರ ಈಗಾಗಲೇ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಅಕ್ವಿಜಿಷನ್ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮೀಷನರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಆತ ವ್ಯಾಲ್ಯೂ ಮಾಡಿದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪದೇ ಇದ್ದರೆ ಮಾಲೀಕ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಬಂದು ವ್ಯಾಲ್ಯು ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ, ಆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮೀಷನರು ಮಾಡಿದ ತೀರ್ಮಾನದ ಮೇಲೆ ಅಂತ್ಯ ತೀರ್ಮಾನ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಜಡ್ಜ್‌ರವರ ತೀರ್ಮಾನವಾಗುತ್ತದೆ. The decision of the District Judge on such appeal shall be final. ಇದು ಏನು ಡಿಸ್ಕ್ರಿಮಿನೇಷನ್ನು, ಸ್ವಾಮಿ! ಒಂದು ಜಮೀನು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಂದ ಅಕ್ವೈರ್‌ಮಾಡಿದಾಗ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಅಕ್ವಿಸಿಷನ್ ಆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಆಸ್ತಿಗನು ಸಾರವಾಗಿ ಬೆಲೆ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ಅಧಿಕಾರವಿರುವಾಗ ಇಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಅದನ್ನು ಮೊಟಕು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ? ಏನು ಉದ್ದೇಶ ನಿಮ್ಮದು? ಎಂದು ಕೇಳುವುದು ಒಂದನೆಯದು. ಎರಡನೆಯದು, ಲಿಟಿಗೇಷನ್ ಒಂದು ಕಡೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ jurisdiction of the court limit ಮಾಡಿದರೆ ಸರಿಯೇ? ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲಗಳು ಇರಬೇಕು, ನ್ಯಾಯ ಸಿಕ್ಕಬೇಕು, ಅದು ಆತನಿಗೆ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲೇ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಒಂದು ಕಡೆ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಇತ್ತಕಡೆ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮೀಷನರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟು, ಅಮಲ್ದಾರರಿಗೆ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರವೂ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. 'For the word "Amildar" wherever it occurs, the words "Assistant Commissioner" shall be substituted throughout the principal Act' ಅಂತ ಅಂದಿದ್ದೀರಿ. ಈಗ ಏನಾಯಿತು? ಆರ್ಡಿನರಿ ಟೆನೆನ್ಸಿ ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಏನೇನು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರೋ ಅದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಅಮಲ್ದಾರರಿಂದ ಕಿತ್ತುಕೊಂಡ ಹಾಗಾಯಿತು. ಆ ದಿವಸ Principal Act ಮಾಡುವಾಗ ಸತ್ಯಸಂಧನಾಗಿದ್ದ ಅಮಲ್ದಾರ ಇವೊತ್ತು ಎಲ್ಲಿ ಹೋದ? ಏಕೆ ಹೋದ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅಸತ್ಯವಂತರು ಎಂದು ಎಲ್ಲೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ.

Mr. SPEAKER.—I do not think there can be much force in that. By experience we have to effect certain changes for the better administration of the legislative measures.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕ್.—ಅದಕ್ಕೇ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಆ experience ಯಾವುದೋ ಏನೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದು. ಏಕೆಂದರೆ ಆ ದಿವಸ ಇದ್ದ ಆತನ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಇವೊತ್ತು ಕಿತ್ತುಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ, ಯಾವ ಎಕ್ಸ್‌ಪೀರಿಯನ್ಸ್‌ನಿಂದ ಮಾಡಿದ್ದು ಎಂಬುದನ್ನು explanation ನಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿಲ್ಲ. ಮೊನ್ನೆ ದಿವಸ ಈ ಆಕ್ಟ್ ಇಟ್ಟಾಗ ಒಬ್ಬರ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ತೆಗೆದು ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಇನ್ನಾವುದರಲ್ಲೋ ಇರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಮೊಟಕು ಮಾಡಿ ಬೇರೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ಕೊಡುವ ಕಾರಣ ನಮೂದಿಸದೇ ಇದ್ದದ್ದರಿಂದ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

(ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕ್.)

ಇನ್ನು Chapter I-(a) permissible holdings ವಿಚಾರ. Permissible standard acre ಎಂದರೆ ಏನು ? ನಿನ್ನೆ ದಿನ ಇಂಟರ್‌ಪ್ರಿಟೇಷನ್ ಮೇಲೆ Question Hour decide ಮಾಡುವಾಗ ಹೇಗೆ ಮಾಡುವುದು ಎಂದೂ ಹೇಳಿದರು; ಅದು ನೆನಪಿಗೆ ಬಂತು. ಸ್ಟ್ಯಾಂಡರ್ಡ್ ಏಕರ್ ಎಂದರೆ 8 ಪಲ್ಲಾ ಬೆಳೆಯುವುದು ಎಂತಲೂ, ಅದೇ ರೀತಿ Question Hour ಎಂದರೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಪೂರೈಸುವುದು ಎಂತಲೂ ಹೇಳಿದರೆ ಆ ಸಮಸ್ಯೆ ಪರಿಹಾರವಾಯಿತಲ್ಲ ! ಹಾಗಲ್ಲ. Question Hour ಅಂದಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು adjective ಇದೆ. ಅದೇರೀತಿ ಇದಕ್ಕೂ ಒಂದು adjective ಇದೆ. 90 minutes is a question hour ಎಂದು ಯಾವ ರೀತಿ ಇದೆಯೋ ಅದೇರೀತಿ ಇದಕ್ಕೂ ಮಾಡಿಬಿಡಿ. ಅದು ಏನೇ ಇರಲಿ, you say 'standard acre of land, in the case of :

(*a*) dry land is that extent of land which has an annual productive capacity of eight pallas of ragi, etc.'

ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೂ ಸರಿಯೇ ಅದು ಯಾವ ಸ್ಟ್ಯಾಂಡರ್ಡ್ ಏಕರ್ ಎಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ಧರ ಮಾಡಿಬಿಡಿ. ಹೀಗೇನೋ ತಿರುವಾಂಕೂರು—ಕೊಚ್ಚಿನ್‌ನಲ್ಲಿ 23 ಸ್ಟ್ಯಾಂಡರ್ಡ್ ಏಕರ್ ಇದೆ, ಅದರ ಜೊತೆಗೆ 3 ಸ್ಟ್ಯಾಂಡರ್ಡ್ ಎಕರ್ ಸೇರಿಸಿದರೆ 26 ಸ್ಟ್ಯಾಂಡರ್ಡ್ ಏಕರ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಒಂದು ಏಕರ್ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡಬೇಕು ಅನ್ನುತ್ತೀರಾ ? ತಿರುವಾಂಕೂರು—ಕೊಚ್ಚಿನ್‌ನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಲೆಕ್ಕದಮೇಲೆ ಸ್ಟ್ಯಾಂಡರ್ಡ್ ಏಕರ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಆಫೀಸರುಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ, ಅವರ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ತನಿಖೆಮಾಡಿಸಿ average ತರಿಸಿದ್ದೀರಾ ? ಈ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವಾಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಹುಷಾರಾಗಿರಬೇಕು. ಅದು ಬಿಡಿ. ಈಗ standard money, manufacture, ಇವೆ. ಆ ರೀತಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಸ್ಟ್ಯಾಂಡರ್ಡ್ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಜಮೀನಿಗೆ 8 ಆಣೆ ಕಂದಾಯ ಇದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಸ್ಟ್ಯಾಂಡರ್ಡ್ ಏಕರ್ ಎಂದು ಅನ್ನೋಣವೇ ಅಥವಾ ಯಾವ ಜಮೀನಿಗೆ average ಕಂದಾಯ ಇದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಸ್ಟ್ಯಾಂಡರ್ಡ್ ಏಕರ್ ಅನ್ನೋಣವೇ ? ಅದು ಅಲ್ಲ. ಯಾವ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ 8 ಪಲ್ಲಾ ರಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಒಂದು ಸ್ಟ್ಯಾಂಡರ್ಡ್ ಏಕರ್ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವುದು ರಾಗಿ, ಬತ್ತ ಎರಡನ್ನೇ ? ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಆಲೂಗೆಡ್ಡೆ ಹಾಕಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ ಸ್ಟ್ಯಾಂಡರ್ಡ್ ಏಕರ್ ಅನ್ನುತ್ತೀರಿ ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಆಲೂಗೆಡ್ಡೆ ಹಾಕಿದ್ದರೂ, ರಾಗಿ ಬೆಳೆದೇ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರಲ್ಲಾ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕ್.—ಇನ್ನೊಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಹತ್ತಿರ ಕೆಂಗೇರಿಯಲ್ಲಿ ಜೋಸೆಫೀನ್ ಎಂಬೊಬ್ಬರು ಒಂದು ಸಾರಿ 12 ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ದ್ರಾಕ್ಷಿ ಹಾಕಿದ್ದರು. 6 ತಿಂಗಳಿಗೆ 26 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬಂದವು ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಅವರು ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಿದರು. ಈ ವರ್ಷ 1 ಲಕ್ಷದ 854 ಗಿಡ ಹಾಕಿದ್ದೇನೆ. ಒಳ್ಳೆಯ ದ್ರಾಕ್ಷಿ ಬೆಳೆ ಆದರೆ 1 ಲಕ್ಷದ 85 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅಂಥಾದಕ್ಕೆ ಸ್ಟ್ಯಾಂಡರ್ಡ್ ಏಕರ್ ಹೇಗೆ ಗೊತ್ತುಮಾಡುತ್ತೀರಿ ? ಇದು ಏಕೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಎಂದರೆ, ಈ ಸ್ಟ್ಯಾಂಡರ್ಡ್ ಏಕರ್ ಲೆಕ್ಕಹಾಕುವಾಗ ಹಳ್ಳಿ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಒಂದು ಸ್ಟ್ಯಾಂಡರ್ಡ್, ಊರು ಊರಿಗೆ ಒಂದು ಸ್ಟ್ಯಾಂಡರ್ಡ್, ತಾಲ್ಲೂಕು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಒಂದು ಸ್ಟ್ಯಾಂಡರ್ಡ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಆಗ ಲಿಟಿಗೇಷನ್ ಎಷ್ಟಾಗುತ್ತದೆ, ಜನಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ತೊಂದರೆ ? 8 ಪಲ್ಲಾ ಬೆಳೆದರೆ ಅದು ಒಂದು ಸ್ಟ್ಯಾಂಡರ್ಡ್ ಏಕರ್ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ನೂರಾರು ಎಕರೆ ಇರತಕ್ಕವನಿಗೆ ಎಷ್ಟಾಗುತ್ತದೆ ? ಒಬ್ಬನಿಗೆ 25 ಎಕರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಅದೇ ಜಾಯಿಂಟ್ ಫ್ಯಾಮಿಲಿ ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ನಾಕರಷ್ಟು ಎಂದರೆ ನೂರು ಎಕರೆ ಆಯಿತು. ಅವರು ಕಟ್ಟಿರುವ ಈ ಲೆಕ್ಕದ ಪ್ರಕಾರ ಇಷ್ಟು ಸ್ವಲ್ಪ ಜಮೀನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಭೂತಪ್ಪನನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಬಿಡಬೇಕು ಎಂದು ಅವರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಇಲ್ಲಿ ಆ ರೀತಿ ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕ್.—ಅಂತೂ ಆ ರೀತಿ ಬರುವಹಾಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

(ನಗು !)

ಸ್ವಾಮಿ, ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾ, ಇರುವುದು ನೂರು ಎಕರೆಗಳಿಗಿಂತ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಇರತಕ್ಕ 2,574 ಜನ ಇದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನ ಹೊಂದುತ್ತಾರೆ. ಒಬ್ಬರೇ ಇರತಕ್ಕವರು, ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಗಳಾಗಿರತಕ್ಕವರು, ಸಂಸಾರ ಇಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕವರು ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಆ 2,574 ಜನರಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅಷ್ಟು ಜನ ಅಲ್ಲ, number of holders ಅಷ್ಟು.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕ್.—ಈ 2,500 ಮಂದಿ 300 ಎಕರೆಯ ಮೇಲೆ ಪಡೆದಿರುವವರೆ ? ಎಕರೆಗೆ ಒಂದು ಪಲ್ಲ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ 25ನ್ನು 8ರಿಂದ ಗುಣಿಸಿ ಅನಂತರ ಅದನ್ನು ನಾಲ್ಕರಿಂದ ಗುಣಾಕಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಅಷ್ಟಿರುತ್ತದೆಯೆ ? ಕಾಫಿ ಪ್ಲಾಂಟರುಗಳೂ ಸೇರಿ 500 ಎಕರೆ ಇರುವವರು 94 ಜನ. ಅವರಿಗೆ ಈ ಮಹದುಪಕಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—I do not know why the Hon'ble Member is giving incorrect figures. Sir, I have already made it clear that there are 2,480 khatedars holding more than 100 acres and less than 500 acres.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕ್.—ನನ್ನ ವಾದವೂ ಅದೇ ಸ್ವಾಮಿ. 500 ಎಕರೆಗಳಿಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಎಂಬುದು ಸ್ಟ್ಯಾಂಡರ್ಡ್ ಎಕರೆಯಲ್ಲ. ಚಳ್ಳಕೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 500 ಎಕರೆಗೆ ಎರಡಾಣೆ ಕಂದಾಯ ಕೊಡುವವರು, 100 ಎಕರೆಗೆ ಎರಡಾಣೆ ಕಂದಾಯ ಕೊಡುವವರು ಎಷ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ಲೆಕ್ಕಹಾಕಿ. ಇದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಪಲ್ಲ ಬೆಳೆಯುವ ಸ್ಟ್ಯಾಂಡರ್ಡ್ ಎಕರೆ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕುವಾಗ ಇದು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತು. ನಿಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಫೀಸಿನ ಆವರೇಜ್ ಲೆಕ್ಕ ಈ ದಿವಸ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ತಾವು ಹೇಳಿರುವ ಹಾಗೆ ಈ ತತ್ವ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷ. ಏಕೆಂದರೆ ಗುಣಾಕಾರ, ಭಾಗಾಕಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರಿಹೋಗುತ್ತದೆ. According to your own admission I am going to take three acres to be sufficient for growing 8 pallas of ragi.

ಈಗ 8 ಪಲ್ಲ ರಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವ ಜಮೀನನ್ನು ತಲೆಯೊಂದಕ್ಕೆ 25 ಎಕರೆಗಳಂತೆ ಹಂಚುವ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದು ಜಾಯಿಂಟ್ ಫ್ಯಾಮಿಲಿಗೆ 300 ಎಕರೆ ಬರಬಹುದು. ಈಗ 300 ಮತ್ತು 500 ಎಕರೆಗಳ ಮೇಲೆ ಪಡೆದಿರುವವರೆಷ್ಟು ಜನರಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಅರ್ಥ ಎಂದು ನಾನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರಿಂದ 700—800 ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ —ಸ್ಟ್ಯಾಂಡರ್ಡ್ ಎಕರೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ, ಮಾಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕ್.—ನನ್ನ ಮಾತಿಗೆ ಬೆಲೆ ಕೊಡುವುದಾದರೆ 50 ಲಕ್ಷ ಜನ ಹೋಲ್ಡರ್ಸ್ ಇದ್ದಾರೆ, 10 ಲಕ್ಷ ಜನ ಕಲ್ಟಿವೇಟಿಂಗ್ ಓನರ್ಸ್ ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಲಿಮಿಟ್ ಮಾಡಿ ಸುಧಾರಣೆಯ ಆಕ್ಟ್ ತಂದು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಮೊದಲೇ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಕಡಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಅಭ್ಯಂತರವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸರಿಸಮನಾಗಿ ಹಂಚಿಕೆಯಾಗಬೇಕು. ರಷ್ಯಾದಲ್ಲಿರುವ ಕಮ್ಯೂನಿಸ್ಟ್ಸ್ ಮಾಡಿರುವ ರೀತಿ ಆಗಬೇಕು. Half baked ideas of socialism ನನಗಿದೆ. ಅವರಿಗಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ರಷ್ಯಾದಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಬಂತು. ಆಮೇಲೆ ಸರಿಹೋಯಿತು. ಈಗ 50 ಲಕ್ಷ ಜನರ ಮೇಲೆ ಈ ಗದಾಪ್ರಹಾರ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ 2,574 ಜನರಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಾವು ತಿಳಿದಿದ್ದರೆ ಇದು ಖಂಡಿತ ಇಲ್ಲದೇಯಿದ್ದು. . . .

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ನಾನು ಎರಡು ಸಾವಿರ ಚಿಲ್ಲರೆ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ, ನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷ ಚಿಲ್ಲರೆ ಟೆನೆಂಟುಗಳಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕ್.—ನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷ ಚಿಲ್ಲರೆ ಟೆನೆಂಟುಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದು. ಎರಡು ಸಾವಿರ ಚಿಲ್ಲರೆ ಇರುವವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಡಿ. ನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ 25 ಎಕರೆಗಳಿಗೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿರುವುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಭೂ ಸುಧಾರಣೆ ತನ್ನಿ. ಅವರಿಗೆ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಅನುಮಾನವಿದ್ದರೆ ಭರವಸೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಅಂಥ ಸುಧಾರಣಾ ಕಾನೂನನ್ನು ತರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ hero ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಅದಿಲ್ಲದೆ ಏನೇ ಮಾಡಿದರೂ ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ.

ಇದಾದ ಮೇಲೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಖುಷ್ಕಿ ಜಮೀನು, ತರಿ ಜಮೀನು ಇದೆ. ತರಿ ಜಮೀನು ಎಂದರೆ ಬಾಗಾಯ್ತು ಜಮೀನು ಸಹ ಸೇರುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಈಗ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಿವಪ್ಪನವರಿಗೆ ಬಾಗಾಯ್ತು ಜಮೀನಿದೆ. ಈ ದಿವಸ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೂ ಅದನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ರಾಗಿಗೆ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿ ಒಂದು ಎಕರೆ ಸಾಕು ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

Sri Kadidal MANJAPPA.—Sir, the member is giving an incorrect picture; at every stage a dismal picture of the Bill is being given. There is nothing in the Bill which says that the value of the land or the price of the land should be calculated on the basis of the standard acre.

***Sri J. MOHAMED IMAM** (Jagalur).—I would like to seek an information. My friend quoted the land of Sri G. Sivappa; he gets per acre an income of thousand rupees. As I understand, 8 pallas of ragi fetch about 150 rupees. So 1/4 or 1/8 of that garden would be a standard acre. So, only four guntas of garden land would be equal to one standard acre.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕ್.—ಬೆಳೆ ನೋಡಿ ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುವಾಗ price is not the criterion.

Sri Kadidal MANJAPPA.—With your permission, Sir, I want to intervene for one minute. The determination of the price is done according to section 31-B. It is on the basis of the market value of the land, not on the basis of the standard acre or how much can be grown on the land either ragi or paddy.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕ್.—ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಾರವನ್ನೂ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಅನುಕೂಲ. ಸ್ಟ್ಯಾಂಡರ್ಡ್ ಎಕರೆ ನಿಗದಿ ಮಾಡುವಾಗ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ ಬೆಲೆ ಇದ್ದರೆ ಅದರಲ್ಲಿರುವ ಬೆಳೆ, ಜಮೀನು ಉತ್ಕೃಷ್ಟತೆ ಹೇಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿ ನಿಗದಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದು. ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ರಾಗಿ ಅಥವಾ ಬತ್ತ ಎಷ್ಟಾಗುತ್ತದೆ, ತೆಂಗು, ಅಡಿಕೆ ಮುಂತಾದ ಮುಖ್ಯವಾದ ಬೆಳೆಯಿದೆಯೆ ಎಂಬುದನ್ನೂ ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಬ್ಯಾಟೆ ರಂಗಪ್ಪ ಎಂಬವರು ನೆಲಮಂಗಲದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ, ಎಕರೆಗೆ 1,800 ಮಣ ಆಲೂಗೆಡ್ಡೆ ಬೆಳೆದು ಮಣಕ್ಕೆ 8 ರೂಪಾಯಿಗಳಂತೆ ಮಾರಿದೆನೆಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ಮಣಕ್ಕೆ 4 ರೂಪಾಯಿ ಎಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೂ ಉತ್ಪತ್ತಿ ನೋಡಿ, ಒಂದು ವರ್ಷದ ಆದಾಯನೋಡಿ, ಲೆಕ್ಕಹಾಕಿ ಒಂದು ಎಕರೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ?

Mr. SPEAKER.—I want to make one suggestion. During the consideration stage, only the principles of the Bill can be discussed. With regard to any variation regarding the standard acre, you can improve on the present provisions in the Select Committee. Therefore, our main object at the consideration stage should be, whether we agree to the principles of the Bill or not. The Bill may undergoes changes in the Select Committee and even afterwards, amendments could be brought to each clause.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕ್.—ಇದರಲ್ಲಿರುವ ತತ್ವವೇನೆಂದರೆ, ದುಡ್ಡಿನ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಬೇಕೆ

(ಶ್ರೀ. ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕ್.)

ಅಥವಾ ಕಾಳಿನ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಬೇಕೆ ಎಂಬುದು. ಇದು ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಅರ್ಹವಾಗಿದೆಯೆಂದು ನಾನಂತೂ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದೇ ನನ್ನ ವಾದ, ಇದನ್ನು ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಲು ಒಪ್ಪುವುದಾದರೆ ಇಷ್ಟೇಕೆ ನಾನು ಟೀಕೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು ? ಹಾಗೆ ಒಪ್ಪಿದ್ದರೆ ಆ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ನನಗೂ ಜಾಗ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ಇದು ಸಮಿತಿಗೆ ಹೋಗಲು ಅರ್ಹತೆ ಪಡೆದಿಲ್ಲ. ಎರಡನೆಯದು ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇದು ಇಡೀ ದೇಶದ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮವನ್ನುಂಟುಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು, ದೇಶದಲ್ಲಿ 50 ಲಕ್ಷ ಜನರ ಮೇಲೆ, ಜಮೀನು ಮಾಲೀಕರ ಮೇಲೆ ಮಹತ್ಪರಿಣಾಮವನ್ನುಂಟು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು. ಇನಾಂ ಬಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಈ ತರಹ ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅದರ ಮಾತೇ ಬೇರೆ ಇರುತ್ತಿತ್ತು. ಟೆನೆನ್ಸಿ ಆಕ್ಟನ್ನು ಗೇಣಿ ಮಾಡುವವನಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡೋಣ ಎಂದು ಮಾಡಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಇದು ಹಾಗಿಲ್ಲ, ಜಮೀನಿನ ಹಕ್ಕನ್ನು ಕಿತ್ತುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಈ ದಿವಸ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡೆಯಲು ಪ್ರಕಟಪಡಿಸಿದರೆ ಸಾಕು. ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಇದು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡೆಯತಕ್ಕಂಥ ಬಿಲ್ಲಾಗಿದೆ.

***Sri J. MOHAMED IMAM.**—I have got a representation. It is better that the other Ministers and the Chief Minister are also here when such an important measure is being discussed on the floor of this House, instead of leaving the Revenue Minister alone. Of course, we cannot compel them to be present here ; this is only a suggestion. This Bill is of a revolutionary character. Decisions should be taken not by the Revenue Minister alone but by the Cabinet. So, when such important points are raised on a matter like this, and when there is so much of strong opposition, it is better that majority of the Ministers including the Chief Minister be present in the House. I am sure, this is not a Bill of Sri Kadidal Manjappa ; it is a Bill of the Government and it is the Government that introduce the Bill. This is an appeal I make to the Chair. If they make this a formal affair, it shows that they are ignoring the opinions of the members.

Mr. SPEAKER.—Though I agree, because both the Houses are sitting, the Ministers have to adjust themselves to the work of both Houses. The Chief Minister is indisposed.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Shall I take it that all the other five Ministers are in the other House ? This is a very important Bill which affects the destinies of ten millions of people. Though not to-day, at least during the days on which such important Bills are taken up, I request that they may be present here.

11 A.M.

Sri Kadidal MANJAPPA.—No doubt it is an important measure. But I humbly submit that the Minister in charge of the Bill can effectively represent the Government and whatever the opinion of the majority of members here, Government are bound to act in accordance with the opinion of that majority of members. The suggestion made is not practicable . . . .

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕ್.—ಈ standard acre ಎಂಬುದನ್ನು define ಮಾಡುವಾಗ defined standards ಏನೆಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಿ ಮೊದಲು ಅವುಗಳನ್ನು ಗೊತ್ತು ಮಾಡಬೇಕು. ಇನ್ನೂ ರಾಗಿ, ಜೋಳದ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಈಗಾಗಲೇ ತಾಲ್ಲೂಕು average ಏನೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆಯೆಂದು ಅವರೇ ತಿಳಿಸಿದರು. ಈ ತಾಲ್ಲೂಕು average ಗೊತ್ತುಮಾಡಿ ವಸೂಲಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಜಮೀನುಗಳೆಲ್ಲಾ ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಯಿತು, . ಪಟೇಲ್ ಶ್ಯಾನುಭೋಗರ ಕೈಗೆ ಪಹಣಿ ಲೆಕ್ಕವನ್ನು ಕೊಡಬೇಡಿ ಎಂಬ ಕೂಗು ದೇಶದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಆಗ ಎದ್ದಿತ್ತು. ಈಗ ಈ ಪಹಣಿ ಲೆಕ್ಕದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ average growth ನಿಗದಿಯಾದರೆ ಅನುಕೂಲಸ್ಥನಾದವನು ಪಟೇಲ್, ಶ್ಯಾನುಭೋಗರ ಕೈಹಿಡಿದು ಕೈವಾಡ ನಡೆಸಲು ತಾವೇ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕು average ವಿಚಾರವನ್ನೇ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದರೆ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಏಳು ಲಕ್ಷ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆ ಇದೆ. ಆ ಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ average growth ನಿರ್ಧರಿಸಬೇಕು. ಹಾಗೆ ನಿರ್ಧರಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನಿಗೆ ದಿವಸಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪಾವು ಅಕ್ಕಿ ಕೊಟ್ಟು ಊಟಮಾಡು ಎಂದರೆ, ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನನ್ನಂಥವನ ಗತಿ ಏನಾಗಬೇಕು ! ಈ average growth ನಿರ್ಧರಿಸಿ ಇವರಿಂದ ಜನರನ್ನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಬರೀ ಭ್ರಾಂತಿಯ ವಿಚಾರ. ಅದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬನು ಜಮೀನ್ದಾರನು ತನ್ನ ಭೂಮಿಯ fertility of the soil ಗೊತ್ತುಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಆ ಜಮೀನಿನ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ನಿರ್ಧರಮಾಡಿಕೊಂಡು, ವ್ಯವಸಾಯ ಇಲಾಖೆಯ ಸಹಾಯ ಪಡೆದು, ಸರ್ಕಾರಿ ಗೊಬ್ಬರ ಹಾಕಿ ಹುಲುಸಾಗಿ ಬೆಳೆ ತೆಗೆದಿರುತ್ತಾನೆ. ಮತ್ತೊಬ್ಬನು,—influence ಇಲ್ಲದವನು, ತನ್ನ ಸ್ವಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ದುಡಿದು ಕಡಮೆ ಬೆಳೆ ತೆಗೆದಿರುತ್ತಾನೆ. ಇವೆರಡನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿ ತಾವು average growth ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದರೆ, ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆದವನ ಗತಿ ಏನಾಗಬೇಕು ?

Sri A. V. NARASIMHA REDDY (Bangalore South).—A point of information, Sir. Standard Acre of Land ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ clause 2(A) sub-section 2(a) ನಲ್ಲಿ ಹೀಗಿದೆ:

> "For purposes of clause (1) the annual productive capacity per acre of any land in any taluk, halls be deemed to be the average annual gross yield per acre of such class of land in such taluk during a period of five years prior to the revenue year 1953-54".

ಅಂದ ಮೇಲೆ ಈ ಲೆಕ್ಕ ಈಗಾಗಲೇ ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ.

Mr. SPEAKER.—If you want to make a statement or a speech you can take another opportunity.

ಶ್ರೀ ಎ. ವಿ. ನರಸಿಂಹರೆಡ್ಡಿ.—ಅವರ interpretation ತಪ್ಪು. ಈಗಾಗಲೇ ಈ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧವಾಗಿವೆ. ಹೀಗಿರುವಲ್ಲಿ ಪಟೇಲ್ ಶ್ಯಾನುಭೋಗರ ಕೈವಾಡಕ್ಕೆ ಜಮೀನ್ದಾರರು ಸಿಲುಕಬೇಕೆಂದು ಅವರು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Is that a point of order ?

Mr. SPEAKER—He never said that it was a point of order.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Oh! I thought it was a point of order that he was raising and therefore I sat down,

Sri K. PRABHAKAR.—Sir, on a point of information, Sir.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—I am not yielding, Sir. ಸ್ವಾಮಿ, ಇವರು ಹೇಳಿದಂತೆ 1953-54ನೆಯ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆ ಈ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದರೆ, protected tenant ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಹಾಗೆ ಅದಕ್ಕೆ 9 ವರ್ಷ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. Protected tenantಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುವ ಹಾಗಿರುವ drafting ಬಹಳ ಸ್ವಾರಸ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿರುವ protected tenant ಎಂದರೆ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಏನರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ತಿಳಿಯಲು ಅದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಓದುವುದು ಅಗತ್ಯ :

> "A tenant shall be deemed to be a protected tenant in respect of any land if (*a*) he has held such land continuously for a period of not less than nine years immediately preceding the first day of April 1951".

ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ ಅವನು ಏನಾಗುತ್ತಾನೆಂಬುದು ಇದರಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಈ procected tenants ಬಗ್ಗೆ definition ಕೊಟ್ಟು ಅದರ ಕೆಳಗೆ 2-3 ವಿವರಣೆಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಇದೇನು ಸೊಗಸಾದ drafting ಎಂಬುದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಈ drafting ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯು ಯಾರದೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

Mr. SPEAKER.—That can be improved in the Select Committe.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—I am not sure; that is why I am making the suggestion. ತಮ್ಮ ಈ ವಿವರಣೆ ಸರ್ವಸಮರ್ಪಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳದೇ ವಿಧಿಯಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬ ಜಮೀನ್ದಾರನಿಗೆ ಒಂದು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಜಮೀನು ಇದ್ದು ಆತನಿಗೆ ಮಗ್ಗುಲ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಜಮೀನಿದ್ದರೆ ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಾವು ಇದನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತೀರಿ? ಈ drafting ನಿಂದ ಇಲ್ಲದ complications ಗೂ ಮತ್ತು litigationsಗೂ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವದರ ಬದಲು, ನಾವೆಲ್ಲ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಒಂದು ಮನವಿ ಸಲ್ಲಿಸಿ ಇಂಡಿಯಾದಲ್ಲಿ socialism introduce ಮಾಡುವುದು ಅಗತ್ಯವೆಂದು ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ limited holdings ಗೊತ್ತುಪಡಿಸೋಣ. Nobody shall be allowed more than 25 acres, ಎಂದು ಮಾಡೋಣ. ಮಾದರೀ ಸಂಸ್ಥಾನವೆಂದು ಹೆಸರುಗಳಿಸಿರುವ ಈ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಒಂದು social legislation ತಂದು ಇಡೀ ಮೈಸೂರು ದೇಶಕ್ಕೇ ಇಂಥ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ benefit ಆಯಿತೆಂಬ ಹೆಸರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಹಾಗೇಕೆ, ಇಂಥ ಸದಸ್ಯರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇಂಥ benefit ಆಯಿತೆಂದು ಹೇಳೋಣ.

Mr. SPEAKER.—Is it your opinion or your expectation ?

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—My expectation. But this is discriminatory legislation. ಈ ರೀತಿಯ discriminatory legislation ತರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. 'ಒಬ್ಬರ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಸುಣ್ಣ ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಕಣ್ಣಿಗ ಬೆಣ್ಣೆ' ಎಂಬ ನೀತಿ ಎಂದಿಗೂ ಸಾಧುವಾದುದಲ್ಲ. ಕೇವಲ ಒಂದೆರಡು ಸಾವಿರ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಇದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಾದರೆ ಇಡೀ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ಅಸಮಾಧಾನ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದ ದಾಂಧಲೆಗ ತಾವೇ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಕೇವಲ 2,000 ಚಿಲ್ಲರೆ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ಇಂಥ ಒಂದು ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತರುವುದಾದರೆ. . .

Sri Kadidal MANJAPPA.—An incorrect statement. I have never said that this would benefit only about two thousand and odd people in the State.

Mr. SPEAKER.—We do not know how many people will be benefited.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—All right Sir. Let it be that an indefinite number will be benefited. ಈಗ agricultural labourers ಆಗಿ ಕೂಲಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಜೀವನ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇರುವವರನೇಕರಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಧ್ಯವರ್ತಿ ಜನರನ್ನು ತಾವು tenant ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತೀರಾ? "Tenant is one who actually cultivates" ಎಂದು ನೀವು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಈ ಮಧ್ಯವರ್ತಿ ಜನರ ಗತಿ ಏನಾಗಬೇಕು? ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಒಂದು ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ ಕೈಯಿಲ್ಲದವನು, ತಾನು actual cultivator ಎಂದು ಬಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ decision ಬೇರೆ ಆಗಿದೆ.

Mr. SPEAKER.—But that is only an exception.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—But exception disproves the rule. ಈ ರೀತಿ legal turn ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಯಾವ ರೀತಿ ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ ಕಾರಣವೇ ತಮ್ಮ ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಗುರಿ, ಸಾಧನೆ ಇರಬೇಕು. ನಿಜವಾದ benefit ಯಾರಿಗೆ ಆಗಬೇಕೋ ಅವರಿಗೆ ಆಗಲಿ ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಯಾವ ಲೆಕ್ಕ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಟೆನೆಂಟ್ಸ್‌ಗಿಂತ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಲೇಬರರ್ಸ್ ಜಾಸ್ತಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ. 4 ಲಕ್ಷ ಚಿಲ್ಲರೆ ಒಂದು ಸಂಖ್ಯೆ ಇದೆ. 6 ಲಕ್ಷ ಚಿಲ್ಲರೆ ಒಂದು ಸಂಖ್ಯೆ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಗ್ರಿಕಲ್‌ಚರಲ್ ಲೇಬರ್‌ನಿಂದ ಎಂದರೆ ವ್ಯವಸಾಯದಲ್ಲಿ ಕೂಲಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅದರಿಂದ ಜೀವನ ನಡೆಸುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಮೊದಲು haves and have-nots ಎಷ್ಟು ಎಂಬ ಲೆಕ್ಕ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, have ನಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು have-nots ಕೊಡುವಾಗ ರೈತ ಅನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವನು ಯಾವನು ಏನೂ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದಾಗ ಅವನಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಉದ್ದೇಶ ಆ ರೀತಿ ಇದ್ದರೂ ಕಾರ್ಯತಃ ಹಾಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ನನ್ನಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟಾದರೂ ಇದೆ, ಅವನಲ್ಲಿ ಏನೂ ಇಲ್ಲವಲ್ಲ, ಕೂಲಿ ಮಾಡಿ ಜೀವನ ಮಾಡಬೇಕು, ಒಂದು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಇದ್ದರೆ ಇನ್ನೊಂದು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದಾನೆ, ಅಂತಹವನಿಗೆ ಕೊಡೋಣ, ಎಂದು ತಾವು ಏನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಹೇಳಿ, ಒಪ್ಪಿಯಾದರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಈ 6 ಲಕ್ಷ ಚಿಲ್ಲರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಎಲ್ಲಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಆದ ಸೆನ್ಸಸ್ ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕ್.—ಈಗ ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಅಂಕಿ ಅಂಶ ನ್ಯಾಯವಾದದ್ದು ಎಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹೀಗೆ ಲೆಕ್ಕ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೂ ಕೂಡ 1 : 1½ will be the proportion between the tenant and agricultural labour. ಈ 1½ ಯಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಏನು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಎರಡನೆಯದು ಟೆನೆಂಟ್ಸ್‌ನಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಕೆಲವು ಸಂಖ್ಯೆ absentee landlords, 100 ಎಕರೆ ಮೇಲೆ permissible acre ಎಂದು ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟು, ಉಳಿದವರು ಎಂದರೆ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಇರುವವರ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದೇ ಇದ್ದರೆ ಈ ಬಿಲ್ಲಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಆದರೂ ಏನಿತ್ತು, ಅದನ್ನು ನೋಡಿಯೇ ಇಲ್ಲವಲ್ಲಾ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಅದು ಅಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ಕೂಗು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೇಳಿಬಂತೋ ಅದನ್ನು ಸಮಾಧಾನ ಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಇದನ್ನು ತಂದಿರುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಜನರು ಅನ್ನುವುದಿಲ್ಲವೇ? 1951 ರಿಂದ 9 ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಪರ್ಮನೆಂಟಾಗಿ ಜಮೀನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವವರು ಎಷ್ಟು ಜನ ಇದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಬೆನಿಫಿಟ್ ಆಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು permissible ಎಕರೆಗೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಎಂದರೆ 100 ಎಕರೆಗೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಇರತಕ್ಕವರು ಎಷ್ಟು ಜನ ಇದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಬೆನಿಫಿಟ್ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಲೆಕ್ಕ ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಇಷ್ಟು argument ಗೆ ಅವಕಾಶವಿತ್ತೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇರತಕ್ಕ ಕೆಲಸ ಎಲ್ಲಾ ಬಿಟ್ಟು ಇಷ್ಟೊಂದು argument ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತೇ, ಸ್ವಾಮಿ?

Mr. SPEAKER.—That argument has been already advanced yesterday. Please do not repeat it.

Sri Kadidal MANJAPPA.—According to rules, he cannot repeat his arguments.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—I cannot convince one who refuses to be convinced.

Mr. SPEAKER.—He has already made a statement. If all of you are convinced, he is also convinced. There is no trouble.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕ್.—ಅದಕ್ಕೇ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇರುವುದು. ನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷ ಜನ ಟೆನೆಂಟ್ಸ್ ಮೇಲೆ ಪ್ರೇಮ, ವಿಶ್ವಾಸ, ಕರುಣೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇದನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಅದೇ ರೀತಿ ಈ ಕಡೆ ಅಗ್ರಿಕಲ್‌ಚರಲ್ ಲೇಬರರ್ಸ್‌ಗೂ ಆ ಕಡೆ ಲ್ಯಾಂಡ್‌ಲಾರ್ಡ್ಸ್‌ಗೂ ದಯವಿಟ್ಟು ಆ ಪ್ರೇಮ, ವಿಶ್ವಾಸ, ಕರುಣೆ ತೋರಿಸಿ, ಸ್ವಾಮಿ. ಅದನ್ನೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳೋಣ, ಯಾರು ಬೇಡ ಅನ್ನುತ್ತಾರೆ! ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ 30 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ arable lands, waste lands, ಆಕಾರ ಕಂಡ ಬಂಜರು ಇದೆ. ನೀವೂ ಕೊಡಿ, ನಾವೂ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಎಲ್ಲ ಜಮೀನನ್ನೂ ಹಂಚಿಕೆಮಾಡಿ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿ ತಂದರೆ ಅದಾದರೂ ಒಂದು ಅನುಕೂಲ.

Mr. SPEAKER.—May I bring it to the notice of the Hon'ble Member provisions of Rule 53 (3)—

> "(3) On the day on which any motion that the Bill be taken into consideration by the Assembly either at once or at some future day is moved, the principle of the Bill and its general provisions may be discussed, but the details of the Bill shall not be discussed further than is necessary to explain its principles."

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—I submit I have experience of twenty years in the Legislature and I am thankful to the Speaker for bringing that to my notice and warning me that I should not go beyond my province. I have not taken any word here and there. ಇದು ಏಕೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು ಅಂದರೆ, ಈ 4 ಲಕ್ಷ ಸಂಖ್ಯೆ ಲೆಕ್ಕ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದರಮೇಲೆ 70-80 ಸಾವಿರ ಸಂಸಾರಗಳು ಆಗುತ್ತವೆ ಎಂದು ತೋರಿಸಿ, 10 ಎಕರೆ ಪ್ರಕಾರ ಕೊಟ್ಟರೂ 7 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಆಗುತ್ತದೆ. 30 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಬಂಜರು ಜಮೀನು

ಇರುವಾಗ ಅದನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೆ ಉಪಕಾರವಾಗುತ್ತದೆ.

Mr. SPEAKER.—It is not necessary' Sri Bheemappa Naik. Any defect in any of the clauses can be improved. We only want an agreement on the principle.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Yes Sir. ಇಷ್ಟು repeat ಮಾಡಬೇಡಿ ಎಂದರೆ ಹೇಗೆ? ಹೋಗಲಿ ಈ ಹಿಂದೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದನ್ನು ಮಾತನಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಾವಾದರೂ ಒಂದು ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟುಬಿಡಿ, ಸ್ವಾಮಿ, ಸಂದರ್ಭ ಬಂದಾಗ ವಿಷಯಗಳನ್ನು substantiate ಮಾಡುವಾಗ ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದ ವಿಷಯ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳದೇ ಇದ್ದರೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬಾಕಿ ಮೆಂಬರುಗಳಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಬೇಕು, ಬಾಕಿ ಮೆಂಬರುಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ, ಅವರಿಗೆ convince ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲಿಗೆ ಪ್ರೊಟೆಕ್ಟೆಡ್ ಟೆನೆಂಟ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಅರ್ಥ ವಿವರಣೆ ಆಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾಯಿತು. ಆಮೇಲೆ ಪ್ರೊಟೆಕ್ಟೆಡ್ ಟೆನೆಂಟು ಎನ್ನುವುದಲ್ಲಿ 1951ರ ಹಿಂದೆ 9 ವರ್ಷದೊಳಗೆ ಯಾವಾಗಲಾದರೂ ಜಮೀನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಒಂದು ವೇಳೆ 1951ರಿಂದ ಹಿಂದೆ 8 ವರ್ಷ ಮಾಡಿದ್ದು 1954ರವರೆಗೂ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದರೆ 8+3=11 ವರ್ಷಗಳಾದವು ಅವನೂ ಪ್ರೊಟೆಕ್ಟೆಟ್ ಟೆನೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಾನೆಯೇ? ಇಲ್ಲವೇ 1951ರ ಹಿಂದೆ 9 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರು ಇದ್ದರೋ ಅವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತದೆಯೇ? ಆ ರೀತಿ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಿದೆಯೇ? ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಲಾ ಬರೆಯುವವರು ಇದ್ದಾರೆಯಲ್ಲಾ ಅವರು ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬರೆದಿದ್ದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಿತ್ತೋ ಏನೋ. ಅವರೇ ಓದಿ ಹೇಳಲಿ, ಸ್ವಾಮಿ, ಪ್ರೊಟೆಕ್ಟೆಡ್ ಟೆನೆನ್ಸಿ 1951ರ ಹಿಂದಿನವರೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೋ ಹೊರತು 1954ರವರೆಗೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. 1951ರಿಂದ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕೆ 9 ವರ್ಷ ಎಂದು ಏಕೆ ಸೇರಿಸಿದರು ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು, ಸ್ವಾಮಿ. ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುತ್ತೇನೆ, ಇನ್ನಾವ ತಂಟೆಗೂ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು Permissible holdings ಎಂದು ಇದೆ, ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬರುತ್ತೇನೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ಈ Permissible holding 2-C ನಲ್ಲಿ

> " 2-C Permissible holding.—The permissible holding in respect of any one person shall be an extent of arable land equal to twenty-five standard acres :
>
> Provided that where land is held by a person on behalf of himself and the other members of his family who are legally entitled to such land, the permissible holding shall be the extent of arable land determined on the basis of twenty-five standard acres per each member of the family subject to the condition that the total extent shall not in any case exceed one hundred standard acres "

ಎಂದು ಇದೆ. ನಾಲ್ಕು ಜನ ಅಣ್ಣತಮ್ಮಂದಿರು ಇದ್ದಾರೆ, ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ನಾಲ್ಕು ಜನ ಮಕ್ಕಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಮೈಸೂರಿನ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಸಾರಗಳಲ್ಲೂ ಒಟ್ಟು ಕುಟುಂಬ ಒಟ್ಟಾಗಿರಬೇಕೆಂಬ ಒಂದು ಪದ್ಧತಿ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ತಂದು ತಾವು ಏನು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ? ಜಾಗ್ರತೆ ಜಾಗ್ರತೆ ಈಗಲೇ ಅಣ್ಣತಮ್ಮಂದಿರು ಹೊಡೆದಾಡಿ ವಿಭಾಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿ ಎಂದೇ, ಸ್ವಾಮಿ? ಈಗ ತಾವು ಒಂದು ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ 100 ಎಕರೆ ಅಂತ ಲಿಮಿಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ನಾವ್ ಇರುವವರು 25 ಜನ ಮುಂದೆ 25 ಭಾಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಿಗೆ 4-4 ಎಕರೆಯೂ ಸಹ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗಲೇ ಭಾಗ ಆಗೋಣವೇ ಅಂತರೇ?

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ (ಚನ್ನಗಿರಿ).—ಯಾವ ಭೂಸುಧಾರಣೆ ತಂದರೆ ಈ ರೀತಿ ಭಯಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರು ಹೇಳಿದರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕ್.—ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಸರಪಟ್ಟರೆ ನಾವೇನು ಮಾಡೋಣ. ತಮಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದು. ಯಾವ ಭಯಕ್ಕೂ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. Actually ನ್ಯಾಯವಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಇದು ನ್ಯಾಯಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾದದ್ದು, ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾದದ್ದು ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. 25 ಜನ ಇದ್ದರೆ 100 ಎಕರೆ ಆಯಿತು ಆದ್ದರಿಂದ ಮೊದಲೇ ಜಗಳ ತೆಗೆದು ವಿಭಾಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡುಬಿಟ್ಟರೆ 25 ಎಕರೆ ಆದರೆ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬನಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಎಂದು ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿ ಎಂದೇ?............

ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು.—ಭೂದಾನದ ವಿಚಾರ ಏನೂ ಇಲ್ಲವೋ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕ್.—ಭೂದಾನ ವಿಚಾರ, ಒಳ್ಳೆಯ ನೆನಪು ತಂದಿರಿ. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಭೂದಾನ ಯಜ್ಞ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ವಿನೋಬಾ ಭಾವೆಯವರು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಇಲ್ಲ ಒಬ್ಬ ವಿನೋಬಾ ಭಾವೆಯವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರೂ ಭೂದಾನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇವರೂ ಭೂದಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ದಾನ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಮುಂದೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ 100 ಎಕರೆ ಎಂಬ ಒಂದು ಲಿಮಿಟೇಷನ್ ಏನು ಇದೆಯೋ ಈ ಲಿಮಿಟೇಷನ್‌ನಿಂದ ಆಗಬಾರದ ಅನಾಹುತ ಆಗುತ್ತದೆ. ಈ 100 ಎಕರೆ ಲಿಮಿಟೇಷನ್‌ನಿಂದ ಸುಖವಾಗಿ ಜೀವನ ಮಾಡುತ್ತಿರುವವರನ್ನು ಬಡತನಕ್ಕೆ ಗುರಿ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದು ನ್ಯಾಯವಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಏಕೆ ಲಿಮಿಟ್ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ? ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಇನಾಂ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ, ನಿಜ. ಅವನು ತನ್ನ ಹಣೆಮೇಲಿನ ಬೆವರು ಸುರಿಸಿ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡು ಕೊಂಡಿರುವ ಜಮೀನು ಸ್ವಾಮಿ ಅದು! ಯಾರೂ ನಶ್ಯದ ಪುಡಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಜಮೀನಲ್ಲ.

Mr. SPEAKER.—This statement is contrary to your previous statement.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕ್.—ವ್ಯವಸಾಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದೇ ಅನುಕೂಲ

(ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕ್.)

ಇರಬೇಕು. ಒಬ್ಬನಿಗೆ ಆದರೆ 25 ಸ್ಟ್ಯಾಂಡರ್ಡ್ ಎಕರೆ, ಒಂದು ಸಂಸಾರಕ್ಕೆ ಆದರೆ 100 ಸ್ಟ್ಯಾಂಡರ್ಡ್ ಎಕರೆ ಎಂದು ಮಾಡಿದರೆ 25 ಜನ ಅಣ್ಣತಮ್ಮಂದಿರು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಇದ್ದಾಗ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಿಗೆ 4-4 ಎಕರೆ ಬಂದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಹೊಟ್ಟೆ ಉರಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೇ ? ಇದೆಲ್ಲಾ ಡಿಸ್ಕ್ರಿಮಿನೇಷನ್ ಏಕೆ, ಸ್ವಾಮಿ ! ಡಿಸ್ಕ್ರಿಮಿನೇಷನ್‌ಗೂ ಲಿಮಿಟ್ ಇಲ್ಲವೇ ? In order to dub this as discriminatory law, I am repeating these things. That is all.

11-30 A.M.

ಇದರಲ್ಲಿರುವ ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯ ಪ್ರೊಟೆಕ್ಟೆಡ್ ಹೋಲ್ಡಿಂಗ್, ಪರ್ಮಿಸಿಬಲ್ ಹೋಲ್ಡಿಂಗ್ ಎಂಬುದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಎರಡು ಅಧ್ಯಾಯ ಬರೆದಿದ್ದೀರಿ. ಇರುವ ಟೆನೆನ್ಸಿ ಆಕ್ಟನ್ನು ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಮಸೂದೆ ತಂದಿದೆಯೆಂದು ಉದ್ದೇಶಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರಣಗಳ ವಿವರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿರುವುದು 5 ವರ್ಷ ಎಂದಿದ್ದುದನ್ನು 10 ವರ್ಷ ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದು ಒಂದು, ಅಮಲ್ದಾರರನ್ನು ತೆಗೆದು ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರರನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಇನ್ನೊಂದು. ಹೋಲ್ಡಿಂಗ್ ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿರುವುದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಆಧಾರವೇನೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಸಮಜಾಯಿಷಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ನೂರು ಎಕರೆ ಏಕೆ ನಿಗದಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು ? 50 ಏಕೆ ಆಗಬಾರದಾಗಿತ್ತು ? ಇದರ ತತ್ವನೇನು ?

Mr. SPEAKER.—That can be gone into at the further stages.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕ್.—ಇದನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿರುವುದು, ಈ ಲಿಮಿಟ್ ನಿರ್ಧರಿಸಿರುವುದು ನ್ಯಾಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಸಮಾಜ ಘಾತುಕವಾದ ಪರಿಣಾಮ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಆಕ್ಟ್ ಜಾರಿಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆಯೇ ಭಾಗವಾಗುವುದಕ್ಕೂ, ಭಾಗವಾಗದಿದ್ದರೂ ಸುಮ್ಮನೆ ಭಾಗವಾಗಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿ ಅನುಕೂಲ ಪಡೆಯಲು ರಿಜಿಸ್ಟರು ಮಾಡಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಇದರಿಂದ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಹತ್ತಾರು ಮಕ್ಕಳಿದ್ದರೆ ಈ ದಿವಸ ಪಾರೀಕತ್ತು ಮಾಡಿ ಸಬ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಆಫೀಸಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ವಿನಾ ಇನ್ನೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಇದು ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬಂದು ಜಾರಿಗೆ ಬರುವುದರೊಳಗೆ ಎಲ್ಲಾ ವಿಭಾಗ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ತರಹ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ 100 ಎಕರೆ ಎಂದು ಲಿಮಿಟ್ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಸ್ಟ್ಯಾಂಡರ್ಡ್ ಎಕರೆ 10 ಎಕರೆ ಎಂದು ಮಾಡಿ, ಆದಕ್ಕೆ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಯಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ, ವಿಭಾಗವಾದರೂ ಕೂಡ ಟೆನೆಂಟಿಗೆ ಬರುವಷ್ಟಾದರೂ ಬರುವಷ್ಟಿದೆಯೆ ಎಂದು ನೋಡಿ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಬೇಕು.

Mr. SPEAKER.—You have exhausted your points ?

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—No Sir, there is Chapter II-A ; I have not even touched "Special privileges of protected tenants and certain non protected tenants." ಇದರಲ್ಲಿ ಅನುಕೂಲತೆ ಹೇಗೆ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಯೂನಿಲ್ಯಾಟರಲ್ ಬೆನಿಫಿಟ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. "Right of protected tenant and non-protected tenant to purchase land" ; here comes the offence against the fundamental right of the ownership of property which is provided in the Constitution of India. It cannot be abrogated or curtailed. ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿನ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆ. I do not know whether the Supreme Court's decision can stand for all these 2,000 and odd cases. ಇದೇನಾದರೂ ಇರಲಿ. ಸ್ಪೆಷಲ್ ಪ್ರಿವಿಲೆಜಸ್ ಒದಗಿಸುವಾಗ ಹೇಗೆ ಮಾಡುವುದು ? ಯಾವನಾದರೂ ಒಬ್ಬ ಜಮೀನು ಮಾಡುವಾಗ ಮನಸ್ಸು ಬಂದಾಗ ಒಂದು ದಿವಸ ಅದನ್ನು ನಾನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಬರೆದುಕೊಡಬಹುದು. ಮೊನ್ನೆ ಮೈಸೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಯಾವನೋ ಒಬ್ಬ 75 ಎಕರೆಗಳನ್ನು 35 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಮಾರಿದ. ಆ ಕ್ರಯಪತ್ರ ರಿಜಿಸ್ಟರಾಗುವುದರೊಳಗಾಗಿ ಒಬ್ಬ ನೋಟೀಸು ಕೊಟ್ಟನಂತೆ, ನನಗೆ ನೀನು ಲ್ಯಾಂಡ್ ಲಾರ್ಡ್, ನಾನು ಟೆನೆಂಟಾಗಿದ್ದೆ, ಮಾರುವಾಗ ನನ್ನನ್ನು ಕೇಳಲಿಲ್ಲ, ಆದ್ದರಿಂದ transaction ಊರ್ಜಿತವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ, ಅದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟ. ಕೋರು ಮಾಡಿದವನಿಗೆ 5 ಎಕರೆ ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಹ ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಲಾಪ್ರಕಾರ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟು ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ ತಪ್ಪಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸರಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಕ್ರಮ ಜರುಗಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದನಂತೆ. ಹೀಗಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಬಿಲ್ಲಿನಿಂದ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ, ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಕೊಳ್ಳಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದಿವಸವಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಮೇಲೆ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಡಬಹುದು. ಅದೇ ಇದರ ಪರಿಣಾಮ. ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟು ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಬೆಲೆ ನಿರ್ಧರಿಸಿ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಕಂತು ಪ್ರಕಾರ ಕಟ್ಟಬಹುದು. ಈ ದಿವಸ 100 ರೂಪಾಯಿ ಎಕರೆಗೆ ಬೆಲೆಯಿದ್ದರೆ ಮುಂದೆ ಆ ಬೆಲೆ 1,000 ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗಬಹದು, 1,000 ಇರುವುದು 100 ರೂಪಾಯಾಗಬಹುದು. ಬೆಲೆ ಇಳಿದಾಗ ನನ್ನ ಹಣ ವಾಪಸು ಕೊಡಿ ಎಂದು ಗೇಣಿದಾರ ಹೇಳಿದರೆ ಹೇಗೆ ?

Is this the way how a sale is held ?

Mr. SPEAKER.—What is your suggestion regarding this provision ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕ್.—ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟು ಆಸಕ್ತಿಯಿದ್ದರೆ ಅವರು ಹಣ ಕೊಟ್ಟು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಲಿ. ಈಗ ಇನಾಂ ಜಮೀನು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲವೆ ? ಹಾಗೆ ಮಾಡಲಿ. ಅವರಿಗೆ ಶಕ್ತಿಯಿದ್ದರೆ ಬೆಲೆ ಕೊಟ್ಟು ಜಮೀನನ್ನು ಮಾಲೀಕನಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಟೆನೆಂಟುಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಲಿ. ಅದು ಬಿಟ್ಟು ಆಚಂದ್ರಾರ್ಕವಾಗಿ ದುಡಿದು ತೀರಿಸಬಹುದು, ಕಂತು ಪ್ರಕಾರ ಕೊಡಬಹುದು ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಸಾರಿ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆದಮೇಲೆ, ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿ ಹಣ ಸ್ವಲ್ಪ ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ, ಪುನಃ ಹಣ ವಾಪಸು ಕೊಡು, ಜಮೀನು ನನಗೆ ಬೇಡ ಎಂದುದಾಗಿ ಹೇಳುವುದು ಯಾವ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ? ಇದಕ್ಕೆ ಪೆನಾಲ್ಟಿ ಇದೆಯೆ ಎಂದರೆ ಇಲ್ಲ. ಮಾಲೀಕ ಜಮೀನು ಮಾರುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಟೆನೆಂಟ್ ಕೊಂಡುಕೊಂಡಿರುವುದು ಖಾಯಂ ಅಲ್ಲ. ಅನುಕೂಲವಿಲ್ಲದಿರುವ ಗೇಣಿ

ದಾರ ಹಣ ಕೊಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವೆ? ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಸ್ವಂತ ಜಮೀನಿಲ್ಲದೆ ಕಂಡವರ ಜಮೀನನ್ನು ಕೋರಿಗೆ ಮಾಡುವವನು ಕುಂಟ ಎತ್ತು, ಕುರುಡ ಕತ್ತೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಬೇಸಾಯ ಮಾಡುವವನು, ಜಮೀನು ಹೇಗೆ ತಾನೆ ಖರೀದಿಗೆ ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯ? ಜಮೀಂದಾರನಿಗೆ 3 ಕಾಸೂ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಅವನ ಗತಿಯೇನು? ಜಮೀಂದಾರ ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಜಮೀನು ಹಾಳಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎರೆ ಭೂಮಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಬಹಳ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದದ್ದು. ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳದೆ ಎರಡು ವರ್ಷ ಕೋರುದಾರ ಉಪೇಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದರೆ ಗರಿಕೆ ಎಂಬುದು ಬೆಳೆದು ಜಮೀನಿನ ಬೆಲೆ ಬಹಳವಾಗಿ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ಮಾಲೀಕನ ಗತಿ ಏನು? 100 ರೂಪಾಯಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಾಗಿ ಪ್ರಾಮಿಸರಿ ಬರೆದುಕೊಟ್ಟು 9-10 ವರ್ಷಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಬೇಡವೆಂದರೆ ಬಡ್ಡಿ ಸಮೇತ ಎಲ್ಲಾ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಖಾಯಮ್ಮಾದ ಅನುಕೂಲತೆ ದೊರೆತಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೋರುದಾರನಿಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವ ಶಕ್ತಿಯಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆಮೇಲೆ ಯೂನಿಲೇಟರಲ್ ಬೆನಿಫಿಟ್ ಇರುವುದರಿಂದ ಖರೀದಿ ನಿಷ್ಕರ್ಷೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಯಾವತ್ತು ಬೇಕಾದರೂ ಕಟ್ಟಬಹುದು. ಅದಕ್ಕೆ 10 ವರ್ಷ ಅವಧಿಯಿದೆ. ಆಮೇಲೆ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕಾಗದಿದ್ದರೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹಣ ವಾಪಸು ಕೊಡು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತೆ ಗೇಣೀದಾರ ಮತ್ತು ಮಾಲೀಕರ ಸಂಬಂಧವಿದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ, ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

Protected tenants and certain non-protected tenants ನ special privileges ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ lands purchase ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಅಧಿಕಾರ ವಿಚಿತ್ರ ರೀತಿಯದಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ: 38 ನೆಯ ಪುಟದಲ್ಲಿ—

> "The protected tenant or the non-protected tenants, as the case may be shall thereupon deposit the amount of market value so determined with the Assistant Commissioner within such time not exceeding three months as the Assistant Commissioner directs. Such amount shall be deposited with the Assistant Commissioner,
>
> (a) either in a lumpsum; or
>
> (b) in such instalments not exceeding six and at such intervals during a period not exceeding ten years and on or before each dates as may be fixed by the Assistant Commissioner in each case."

ಈ ಆರು ತಿಂಗಳುಗಳ ಕಂತು ಮತ್ತು ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯನ್ನು ಯಾವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ? ಇದರಲ್ಲೇನಾದರೂ ಅರ್ಥವಿದೆಯೇ?

Mr. SPEAKER.—It is only an enabling clause just to make provision where there is failure of crops so that ryots may pay out of cultivation profits.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕ್.—ತಾವೂ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರ ಮಕ್ಕಳು, ತಮಗೂ ಅನುಭವವಿದೆ. ರೈತನು ತಾನು ಬೆಳೆದ ಜಮೀನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಲಿ ಎಂದು ಅವನಿಗೆ incentive ಇರಬೇಕಾದರೆ ಅವನು ಬೆಳೆದದ್ದನ್ನು (he must plough back) ಪುನಃ ಅದಕ್ಕೆ ಹಾಕಿ ಇನ್ನೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುತ್ತಾನೆ; it is a term in industry ಇದು ರೂಢಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕದ್ದು. ಹೀಗಿರುವಲ್ಲಿ ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ತಾವು ಸೂಚಿಸಿರುವುದು practical impossibility. ಇದೇನಿದ್ದರೂ theory ಹೊರತು ಕಾರ್ಯತಃ ಇದರಿಂದ ಉಪಯೋಗವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾತೆತ್ತಿದರೆ, ಬೊಂಬಾಯಿಯ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ತರುತ್ತೀರಿ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಅಲ್ಲಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಹಾಗೆ ಶ್ರೀ ಮಹಮ್ಮದ್ ಇಮಾಂರವರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ಅವರ ಅಳಿಯಂದಿರು ಒಂದು ಕಾಗದ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ 30 litigations ಇವೆಯಂತೆ!

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಮಹಮ್ಮದ್ ಇಮಾಂ.—ನಾನು ಪಿ. ಎಸ್. ಪಿ., ನನ್ನ ಅಳಿಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕ್.—ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಬೊಂಬಾಯಿನಲ್ಲಿ ಹೀಗಿದೆ, ಹೈದರಾಬಾದಿನಲ್ಲಿ ಹಾಗಿದೆ ಎಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡುವುದು ಅಷ್ಟು ಉಚಿತವಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ಅಲ್ಲಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೇ ಬೇರೆ, ಇಲ್ಲಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೇ ಬೇರೆ. ಅಲ್ಲಿನ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೂ ಇಲ್ಲಿನ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಿಗೂ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಟ್ರಾವಂಕೂರಿನ ಜನಜೀವನದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನೇ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಿ. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮೈಲಿಯಷ್ಟು ವಿಸ್ತೀರ್ಣದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಒತ್ತಡಕ್ಕೂ ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮೈಲಿಯಷ್ಟು ವಿಸ್ತೀರ್ಣದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಒತ್ತಡಕ್ಕೂ ಅಜಗಜಾಂತರ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರುವಂತೆ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಅದರಿಂದೇನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿನ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳಿಗೆ ಸರಿಹೋಗುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಿದೆ.

ಒಬ್ಬ ಜಮೀನ್ದಾರನು ತನ್ನ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಟೆನೆಂಟಿಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿ ಅವನಿಂದ ಹಣ ಪಡೆಯಲು ತಾವು ಇದರಲ್ಲಿ ಆರು ಕಂತುಗಳ ಮತ್ತು 10 ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿ ಗೊತ್ತುಮಾಡಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ 'ಅಕ್ಕ ಕನ್ನಡಿಯಲ್ಲಿ ಮುಖ ನೋಡಿಕೊಂಡ' ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ, ಕನ್ನಡಿಯೊಳಗಿನ ಗಂಟನ್ನು ಜಮೀನ್ದಾರನಿಗೆ ತೋರಿಸಿದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಜಮೀನ್ದಾರನಿಗೆ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಹಣಬೇಕಾದರೆ ದೊರೆಕುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ನಗದು ಹಣ ತಕ್ಷಣ ಕೊಡತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿ ಟೆನೆಂಟಿಗೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತುರುತಾಗಿ ಜಮೀನ್ದಾರನಿಗೆ ಹಣ ಬೇಕಾದರೆ ಏನು ಮಾಡುವುದು? ಒಂದು ವೇಳೆ ಮಗನ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ತುರುತಾಗಿ ಜಮೀನ್ದಾರನಿಗೆ ಹಣ ಬೇಕಾದರೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು?

Sri A. V. NARASIMHA REDDY.—This is a tenants' Act which seeks to help tenants and not landlords.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Yes. It is tenants' Act for the whole State and kills all the landlords.

Mr. SPEAKER.—It will not kill but it will simply take away . . . .

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕ್.—ಈ ಟೆನೆನ್ಸಿ ಆಕ್ಟನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದರಿಂದ ಯಾವ ಜಮೀನ್ದಾರನಿಗೂ ತೊಂದರೆ ಆಗಬಾರದು. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ನ್ಯಾಯ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ತೊಂದರೆ ಆಗಬಾರದು. ಈ ರೀತಿ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಜಮೀನ್ದಾರನಾದವನು ಒಂದೊಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಜಮೀನನ್ನು ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಗೆ ಪರಭಾರೆ (mortgage) ಮಾಡಿ ಹಣ ಪಡೆದಿರುತ್ತಾನೆ; ಆ ಹಣವನ್ನು ಆತನು ಪುನಃ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಕೊಡಲು ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆತನು ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಇದರಲ್ಲಿ provision ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಹತ್ತು ವರ್ಷಕಾಲದ ಮೇಲೆ ಆ ಹಣವನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ಅವನು ಕೊಡುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಅದಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಬಡ್ಡಿ, ಅಸಲು ಎಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ಡಿಪಾಜಿಟ್ ಹಣದಷ್ಟು ಆಗಿ ಆತನು ಜಮೀನನ್ನೇ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದರೆ ಏನು ಮಾಡುವುದು ? 500 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಒಬ್ಬನು ತನ್ನ ಭೂಮಿಯನ್ನು mortgage ಮಾಡಿದ್ದರೆ 10 ವರ್ಷಗಳ ಮೇಲೆ ಅದು ಎರಡರಷ್ಟಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅಂಥವನ ಗತಿ ಏನು ? ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ತಾವು ಇದರಲ್ಲಿ ತಕ್ಕ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಅವನಿಗೆ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ?

ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯ. ಈ ಡಿಪಾಜಿಟ್ ಮೊಬಲಗನ್ನು protected tenants ಎನ್ನಿಸಿಕೊಂಡವನೂ ಪಾವತಿ ಮಾಡಿದಮೇಲೆ procedure ಬಹಳ ಸ್ವಾರಸ್ಯವಾಗಿದೆ. ಅದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ:

> "On the deposit of the entire amount of the price, the Assistant Commissioner shall issue a certificate in the prescribed form to the protected tenant or the non-protected tenant, as the case may be, declaring him to be the purchaser of the land. Such certificate shall, on registration, be conclusive evidence of the sale as against the landlord and all persons interested therein. The Assistant Commissioner shall also direct that the entire amount of the price deposited shall be paid to the landlord. If the protected tenant or the non-protected tenant, as the case may be, fails to pay the entire amount of the price within the period fixed under sub-section (4), the purchase shall not be effective and the amount deposited by the protected tenant or the non-protected tenant, as the case may be, shall be refunded to him."

ಈ ರೀತಿ ಖರೀದಿ ಆದ ಮೇಲೆ ಬೇಕಾದ ಹಾಗೆ ಹಾಲು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಎಮ್ಮೆ, ಬರಡು ಎಮ್ಮೆಯಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿದರೆ ಏನು ಮಾಡುವುದು ? ಇದು ಟೆನೆಂಟ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಸೊಗಸಾದ provision !

Mr. SPEAKER.—That can be improved.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕ್.—ಇದು ಒಂದೇ ಅಲ್ಲ ಆರೀತಿ improve ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಇದರಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಇವೆ. ಹಲವಾರು provisions ಬಹಳ ಬದಲಾವಣೆ ಆಗಬೇಕಾಗಿವೆ. ಮೊದಲು ಇದನ್ನು ಗೆಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಫಾಯಿಷ್‌ಮಾಡಿ ಜನಾಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿ. ಆಗ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳೋಣ, ಈ ಸರ್ಕಾರ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಸುಲಲಿತವಾಗಿ ನಡೆಸುವ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆಯೋ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳೋಣ.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹಾಗೇನೂ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಹೆದರಿಸಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕ್.—ತಾವು ಇದನ್ನು ಗೆಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ publish ಮಾಡಿದಾಗ ನೋಡೋಣ.

> "31B—(5): **Provided that until the deposit of the entire amount is made in a lumpsum or until the deposit of the last of the instalments is made, the liability of the protected tenant or the non-protected tenant, as the case may be, to pay the rent due in respect of the land shall continue and shall not be affected "

ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅವನು ದುಡ್ಡು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇರಬೇಕು, ಅಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಜೀವನ ಮಾಡಬೇಕು. ಆ ಜಮಿಾನು ಇಂಪ್ರೂವ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದರೆ ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ ? ಜಮಿಾನು ವ್ಯಾಪಾರ ಅಂದರೂ ಮುಂದೆ ಪೂರ್ತಿ ಹಣ ಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ನನಗೆ ಕೊಡುವ ಗುತ್ತಿಗೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಹೋಗು, ಅದಲ್ಲದೆ ಜಮಿಾನಿನ ರೆಂಟೂ ಸಹ ಕೊಡು ಎಂದು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ನ್ಯಾಯವಿದೆ ? ಅವನಿಗೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಇಂಟರೆಸ್ಟೂ ಇಲ್ಲ, ಅನುಕೂಲವೂ ಇಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಜಮೀನು ಹೇಗೆ ಮಾಡಿದ್ದನೋ ಹಾಗೆಯೇ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಅವನಿಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಜಮೀನು ಇಂಪ್ರೂವ್ ಮಾಡಿ ಹಣ ಪೂರ್ತಿ ಕಟ್ಟಲು ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವಾಗ ಈ ರೀತಿ ಎಲ್ಲಾ ಮಾಡಿದರೆ ನನ್ನ ಗತಿ ಏನು ? ಒಂದುವೇಳೆ ಬಾವಿ ತೆಗೆಸಿದ್ದ, ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಪಂಪ್ ಹಾಕಿಸಿದ್ದ ಎಂದಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳೋಣ; ಅದರ ಹಣವನ್ನು ವಾಪಸು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಏನಾದರೂ ಇದೆಯೇ ? ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಇಂಪ್ರೂವ್ ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ಅವನು ಬಲಾತ್ಕಾರವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಬೇಕೇ ? ಒಬ್ಬ ವಿಧವೆ ಇರುತ್ತಾಳೆ. ಮಗನನ್ನು ಬೇರೆ ಊರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಓದಿಸುತ್ತಾ ಇರುತ್ತಾಳೆ. ಅವಳು 2,000 ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಬಾವಿ ತೆಗೆಸಿರುತ್ತಾಳೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಇನ್ನೂ ಏನೇನು ಇಂಪ್ರೂವ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ಯಾರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಬೇಕು ? ಅಪ್ಪೊತ್ತು ಹಣ ಕೊಡುವಾಗ ಏಳು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಬಾವಿ ತೆಗೆಸಿದ್ದೇನೆ, ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಪಂಪ್ ಹಾಕಿಸಿದ್ದೇನೆ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೊಡಿಸಿಕೊಡಿ ಎಂದರೆ ಆಗ್ಗೆ ಕೊಟ್ಟು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೇ, ಕೊಡದೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೇ ? ಇದರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನು ? Sale in abeyance for ten years is not just, it cannot be thought of, and please do not repeat Bombay as an instance. ಏಕೆಂದರೆ ಅಲ್ಲೂ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ settled law ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬೊಂಬಾಯಿನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ನಾವೇನೂ ಜವಾಬು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತು ಇದು ಸೆಟೆಲ್ಡ್ ಲಾ ಆಗಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು experimental period ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿದ್ದೂ ಸಹ ಇನ್ನೂ ಮೂರುವರ್ಷ ಕೂಡ ಆಗಿಲ್ಲ; ಆಗಲೇ ಇನ್ನೊಂದು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿ ಎಂದು ತರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಐದು ವರ್ಷ ಏಕೆ ಕಾಯಬಾರದಾಗಿತ್ತು? ಐದು ವರ್ಷ ಕಾದು ಆಮೇಲೆ ಇದರ ರಿಪರ್‌ಕಷನ್ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ಏಕೆ ನೋಡಬಾರದು? ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಪರಭಾರೆ ಮಾಡಕೂಡದು ಎಂದು ಮಾಡಿ.

ಇನ್ನು ಸ್ವಂತ ಕಲ್ಟಿವೇಷನ್‌ಗೆ ಬೇಕಾದರೆ ಜಮೀನು ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂದು ಇದೆ. 31 (*C*) ನಲ್ಲಿ

> " Landlord's right to determine protected tenancy.—(1) Notwithstanding anything contained in section 15, a landlord may terminate the tenancy of a protected tenant by giving him one year's notice in writing, stating therein the reasons for such termination, if the landlord *bona fide* requires the land for any of the following purposes, namely :—
>
> (*a*) for cultivating personally, or
>
> (*b*) for any non-agricultural use for his own purpose

ಎಂದು ಇದೆ. 'For his own purpose' ಅಂದಾಗ ಒಂದು ವೇಳೆ ಅವನು ಇನ್ನೂ ಕೆಲವರನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಒಂದು ಜಾಯಿಂಟ್ ಸ್ಟಾಕ್ ಕಂಪೆನಿ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಹಾಕಬೇಕೆಂದರೆ ಜಗಳ ತರುವುದಕ್ಕೇ ಸ್ವಾಮಿ ಇದನ್ನು ಹಾಕಿರುವುದು? 'For his own purpose' ಎಂದಿದೆ. This is not for his own purpose, Sir, ಎಂದು ಅನ್ನುವುದಕ್ಕೇ?

This is for a joint purpose. It is not for his own purpose. It means that and nothing other than that.

ಆಮೇಲೆ ಇನ್ನೊಂದು ಏನೆಂದರೆ ಸ್ವಂತವಾಗಿ ಕಲ್ಟಿವೇಟ್ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಅಂತಲೋ ಅಥವಾ ನಾನ್ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಪರ್ಪಸಸ್‌ಗೆ ಅಂತಲೋ ಜಮೀನು ಬಿಡಿಸಿಕೊಂಡು ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೋ ಅಥವಾ ಇನ್ನಾವ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೋ ಒಂದು ಫೌಂಡೇಷನ್ ಹಾಕಿರುತ್ತಾನೆ. ಕಾರಣಾಂತರದಿಂದ ಕೆಲಸ ಪೂರೈಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆಗ, ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಪೂರೈಸಿಲ್ಲ, ಆದ್ದರಿಂದ ವಾಪಸು ಕೊಡಿ, ಇಲ್ಲಿ ಆ ಅರ್ಥ ಇದೆ ಎಂದು ಷುರುಮಾಡಿದರೆ ಹೇಗೆ? ಸ್ವಂತ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಾಲ್ಕು ಕಲ್ಲು, ಮಣ್ಣು ತಂದುಹಾಕಿ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಫೌಂಡೇಷನ್ ಹಾಕಿ ಕೈ ಬಿಟ್ಟರೆ, is the purpose completed? ಆಗ ಇದರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನು? ಇದು ಏಕೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಎಂದರೆ:

This is an imperfect kind of writing where far-reaching changes are to be effected. They have not thought of all aspects of this question. They have not considered these things seriously.

ಇದು ಜಾಯಿಂಟ್ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಹೋದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೇ ಇಂಪ್ರೂವ್ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅಲ್ಲ. ಫಂಡಮೆಂಟಲ್ ರೈಟ್ಸ್‌ಗೆ affect ಆಗುತ್ತಾ ಇರುವಾಗ, are you going to allow this to be passed? Are you going to allow the fundamental rights to be altered by putting a word here or a word there. What I am attacking is the principle and the policy. ಇವೊತ್ತು ನನ್ನದೇನೂ ಅಭ್ಯಂತರ ಇಲ್ಲ; ಸೋಷಿಯಲ್ ಲೆಜಿಸ್ಲೇಷನ್ ಆಗಬೇಕು. Ultimately social legislation is going to take place in India.

ಶ್ರೀ ಪಟ್ಟಾಭಿರಾಮನ್‌ರವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ರೆವಲ್ಯೂಷನರಿ ಚೇಂಜ್ ಆಗಬೇಕು ಎಂದು. ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡೋಣ. ಅಂಥದನ್ನು ತರುವುದಕ್ಕೆ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡೋಣ. ಅದಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಮಿತಿಮೀರಿ ಹೋಗುವುದಾದರೆ ಅದು ಕ್ರಾಂತಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾರನ್ನು hired labour ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರೋ, ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಲೇಬರ್ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರೋ ಅವರು ಬಹಳ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಎಲ್ಲರೂ ಟೆನೆಂಟುಗಳ ಕೈಕೆಳಗೆ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು middlemen ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನು avoid ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ, ಇವೊತ್ತು ಅಂಥವರು ಎಷ್ಟು ಜನ ಇದ್ದಾರೆ, ಎಷ್ಟು ಜನಕ್ಕೆ affect ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಯಾವುದಾದರೂ ಲೆಕ್ಕ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದೀರಾ? ಇಲ್ಲ.

> " 10 (3) 1 (A) : (*a*) ***Provided that where the tenancy is for a specified period agreed upon between the landlord and the tenant under a lease deed, the landlord shall not be entitled to terminate the tenancy under this sub-section before the expiry of such period ; "

ಇದರಲ್ಲಿ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ, ಒಂದು ಪೀರಿಯಡ್ ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿ ಅದರೊಳಗೆ ಬಿಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾವೇನಾದರೂ ಹೇಳಿದರೆ, ಬೋನಾಫೈಡಿ ಪರ್ಪಸ್‌ಗೆ ಬೇಕಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಆ ಅವಧಿ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು, ಬೋನಾಫೈಡಿ ಅಂದರೆ ಒಬ್ಬ ಮೈನರ್ ಮೆಜಾರಿಟಿಗೆ ಬಂದರೆ ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಹಕ್ಕು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳತ್ತೀರಿ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ?

12 NOON

Sri Kadidal MANJAPPA.—Shall I ask my learned friend to give this

(Sri KADIDAL MANJAPPA.)

information ? Is, under the ordinary law, the land-lord who leases the land for a definite period, able to evict the tenant ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕ್.—ಅದಕ್ಕೇ ನಾನು ಹೇಳುವುದು. ನೀವು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ, ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿರುವ ಲಾ ಪ್ರಕಾರ ಹಕ್ಕು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಿರುವಾಗ ಮಹಾ ಉಪಕಾರ ನೀವು ಮಾಡಿರುವುದೇನು ? ಆರ್ಡಿನೆರಿ ಲಾ ಪ್ರಕಾರ, ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ ಆಕ್ಟ್‌ನಂತೆ ಏನು ಹಕ್ಕಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು, ದತ್ತವಾದ ಹಕ್ಕನ್ನು ಕಿತ್ತು ಕತ್ತರಿ ಪ್ರಯೋಗಮಾಡಿ ಹೊಸ ಹಕ್ಕನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ಏಕೆ ಹೇಳುವುದು ? ಇದು ಬೆನಿಫಿಟ್ ಅಲ್ಲ. ಯಾವ ವಿಧದಲ್ಲೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

Mr. SPEAKER.—May I bring to the notice of the Hon'ble Member that he has taken two days ?

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—No, Sir; I took only three-fourths of an hour the other day and even to-day it was about 10-30 when I was asked to speak. I am seriously feeling that there are so many other things which I will have to point out before closing my speech.

Mr. SPEAKER.—Please be brief.

(1) in sub-section (1), for the words, brackets and figure " shall be given in the manner provided in sub-section (2) the first option of purchasing the site at a value determined ", the words " shall be given the first option of purchasing the site at the price agreed upon in writing between him and the landlord or in the absence of any such agreement at such price as may be determined " shall be substituted ;

(2) in sub-section (2), for the words " notice in writing to the tenant requiring him to state within three months ", the words " notice in writing to the tenant specifying the price at which he is willing to sell the site and requiring the tenant to state within one month " shall be substituted, and after the worde " purchase the site " the words " at such price " shall be added ;

(3) for sub-section (3), the following sub-section shall be substituted, namely :—

" (3) If within the period of one month so specified ;

(*a*) the tenant intimates in writing that he is willing to purchase the site at such price, the landlord shall transfer the site on payment of the said price ;

(*b*) the tenant intimates in writing that he is willing to purchase the site but is not willing to pay the price demanded by the landlord for such site, then unless the tenant and landlord agree upon any other price, the tenant may, within fifteen days after the said period of one month, make an application to the Assistant Commissioner for determination of the market value of the site. On receipt of such application the Assistant Commissioner shall, after giving the partice an opportunity of being heard, determine the market value of the site. The Assistant Commissioner may, by an order in writing, require the tenant to doposit the market value of such site within three months from the date of such order. On the deposit of such amount, the site shall be deemed to have been transferred to the tenant and the amount deposited shall be paid to the landlord. The Assistant Commissioner shall, on payment of the prescribed fee, grant a certificate in the prescribed form to such tenant specifying therein, the site so transferred and the name of such tenant and such certificate on registration shall be conclusive evidence of such transfer."

ಸ್ವಾಮಿ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ಕೊಳ್ಳುವವನೂ, ಕೊಡುವವನೂ ಪರಸ್ಪರ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕೊಳ್ಳುವವರು ಕಡಮೆ ಬೆಲೆಗೆ ಕೇಳುವುದೂ ಮಾರುವವರು ಜಾಸ್ತಿಬೆಲೆ ಹೇಳುವುದೂ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ವಾಡಿಕೆ. ಆಗ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರು ಬೆಲೆ ನಿಗದಿಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ನಿರ್ಧರ ಮಾಡುವುದರೊಳಗೆ 2-3 ವರ್ಷಗಳು ಕಳೆದು ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಅಕ್ವಿಜಿಷನ್ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ 17 (a) ಸೆಕ್ಷನ್ನಂತೆ ಬೆಲೆ ನಿಗದಿಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗಲೇ ವರ್ಷಗಟ್ಟಲೆಯಾಗುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಈ ದಿವಸ ಆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗಿರುವ ಕೆಲಸದ ಜೊತೆಗೆ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟರೆ ಹೇಗೆ ತಾನೆ ಜಾಗ್ರತೆ

ತೀರ್ಮಾನವಾದೀತು ? ಈ ದಿವಸ ತೆಂಗು, ಅಡಕೆ ಮುಂತಾದ ಗಿಡಗಳಿದ್ದರೆ ಜಮೀನಿನ ಬೆಲೆ ಕಟ್ಟುವುದು ಹೇಗೆ ? ಮಾರ್ಕೆಟ್ ವ್ಯಾಲ್ಯೂ ಪ್ರಕಾರ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಇದರ ಮೇಲೆ ಮನೆ, ಭಾವಿ, ವಿದು ಚ್ಛಕ್ತಿ ಪಂಪು ಇವೆಲ್ಲಾ ಇರಬಹುದು. ಆಜೂಬಾಜು ಜಮೀನಿನ ಬೆಲೆ, ಸಬ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುವ ಸಮಾಚಾರ ತಿಳಿದು ಬೆಲೆ ಗೊತ್ತುಮಾಡಬೇಕು. ಆಗ ಮಾಲೀಕನ ಕಡೆಯವರು ಜಮೀನಿಗೆ ಬೆಲೆ ಬರಲೆಂದು ಹೆಚ್ಚುಬೆಲೆಗೆ ತಾವು ಕೊಂಡ ಕೊಳ್ಳುವುದಾಗಿ ಅರ್ಜಿಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಹೇಗೆ ನಿರ್ಧರಿಸುವುದು ? ಯಾವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು ? ಮಗ್ಗುಲಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೈಲ್ವೆ ಸ್ಟೇಷನ್ ಬಂದರೆ, ಊರು ಬಡಾವಣೆಯಾದರೆ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ವ್ಯಾಲ್ಯೂ ಒಂದಕ್ಕೆ ಹತ್ತರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. ಸುತ್ತುಮುತ್ತ ಅನುಕೂಲತೆಗಳೊದಗಿದಲ್ಲಿ ಜಮೀನು ನೀರಾವರಿ ಯಾಗುವುದರಲ್ಲಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿದರೆ ಬೆಲೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. ಈ ದಿವಸ ಲಕ್ಕವಳ್ಳಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿನಿಂದ ಹರಿಹರದ ಕಡೆ ನೀರು ಬರುತ್ತದೆಂದು 300 ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆಯಿದ್ದ ಜಮೀನು 3-4 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಕೇಳುವಂತಾಗಿದೆ; ಸಬ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ 300 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ಜಮೀನುಗಳು ಮಾರಾಟವಾಗಿರುವಂತೆ ದಾಖಲೆ ಸಿಕ್ಕಬಹುದು. ಆಗ 3-4 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ವ್ಯಾಲ್ಯೂ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ ಅಥವಾ ಸಬ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಆಫೀಸಿನ ಲೆಕ್ಕ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಗೊತ್ತು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ? ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಹತ್ತು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಲೈನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆ ಹರಿಹರದ ಕಡೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಲೈನು ಬಂದಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಎರಡು ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ಪಂಪುಹಾಕಿಸಿರಬಹುದು. ಅಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ವಿದೆ, ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಕಟ್ಟಬಹುದು. ಮುಂದೆ ಈ ಅನುಕೂಲತೆಗಳೊದಗಿದಾಗ ಎಕರೆಗೆ 10 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಕೊಡುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಬಿಲ್ಲು ಪಾಸಾದಮೇಲೆ ಹೀಗಾದರೆ ಹೇಗೆ ? ಬೆಲೆಯನ್ನು ನಿಗದಿಮಾಡುವುದು ಹೇಗೆ ? ಹಿಂದೆ ಒಂದುಸಲ ಇನಾಂ ಜಮೀನಿನ ವಿಚಾರ ಬಂದಾಗ, 'Government is entitled to take back all the inam lands without compensation' ಎಂದು ಒಬ್ಬರು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರು. ಇನಾಂದಾರರು ಹಣ ಕೊಟ್ಟುಕೊಂಡಿಲ್ಲ, ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಸಂಪಾದಿಸಿಲ್ಲ, ಆದ್ದರಿಂದ ಏಕೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನೇನೂ ಕೊಡದೆ ಅವರಿಂದ ಜಮೀನ ವಾಪಸು ಪಡೆಯಬಾರದು ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕಿದರು. ಇದನ್ನೂ ಏಕೆ ಏನೂ ಕೊಡದೆ ಕಿತ್ತುಕೊಳ್ಳಬಾರದು ?

ಹೀಗೆ ಯಾವುದಾದರೂ compensation for improvement effected by protected tenant ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಅದು proper compensation, just compensation ಆಗಿರಬೇಕು. Justice, equity and fair-play all these things will have to come into play in fixing the compensation. Otherwise, they may be affected by the orders of the Deputy Commissioner. ಇದನ್ನು ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರ್ ನಿರ್ಧರಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿದೆ. ಈ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಆತನು preliminary enquiries ಏನುಮಾಡಿದ್ದಾನೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಸಲಹೆಯೇನೆಂದರೆ, ಇದನ್ನು ಆಯಾ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಹೆಡ್‌ಗೆ ವಹಿಸಿ. ಅನಂತರ ಅದರ ಮೇಲೆ second appealಗೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಜಡ್ಜರಿಗೆ ಹಾಕಲು ಅವಕಾಶವಿರಲಿ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ಗುರುತರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯೆಂದರೆ, ಒಂದು ಸೈಟ್ ಅಥವಾ ಭೂಮಿಯ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ವ್ಯಾಲ್ಯು ನಿರ್ಧಾರದ ಬಗ್ಗೆ 'the decision of the District Judge on such appeal shall be final' ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ; ಇದು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಹಣ. ಒಬ್ಬರ ಕೈಯಿಂದ ಕಸಿದು ಮತ್ತೊಬ್ಬರ ಕೈಗೆ ಈ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಅತ್ಯಂತ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ, ನ್ಯಾಯ ಸಮ್ಮತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ತಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತೆಂದು ನಾನು ಸೂಚಿಸಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಲಸ ರೆವೆನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡುವುದೆಂದರೆ ಆ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಕಾಲಾವಕಾಶವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ ಕಾರಣ ಯಾರಾದರೂ ಸತ್ಯಸಂಧರಾದ ಅಧಿಕಾರಿಯೊಬ್ಬರು—a whole timeofficer—ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರಿಗೆ ಇದನ್ನು ವಹಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತವಾದುದಲ್ಲ. ಈ market value of the land ನಿರ್ಧರಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರಕೊಟ್ಟು, ಆ ರೀತಿ ನಿರ್ಧಾರವಾದಮೇಲೆಯೂ protected tenant ಅಥವಾ non-protected tenantಗೆ ಈ ಮಾರ್ಕೆಟ್ value ಹಣವನ್ನು ಡಿಪಾಸಿಟ್ ಮಾಡಲು ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಅವಧಿಯನ್ನು ಬೇರೆ ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಭೂಸ್ವಾಮ್ಯ ಹೊಂದಿರುವುದರಲ್ಲಿ absentee landlords ಇರುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು quasi-pemanent tenants ಇರುತ್ತಾರೆ. ಇವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಅನ್ವಯವಾಗುವಂತೆ ತಾವು ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನೇ ನಂಬಿಕೊಂಡು ಜೀವನ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವವರಿಗೂ ತಮ್ಮ ಈ ಮಸೂದೆಯಿಂದ ಯಾವ ಅನಾನುಕೂಲವೂ ಆಗಬಾರದು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ಸಲಹೆ ನೀಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಐದುವರ್ಷಗಳ ತರುವಾಯ ಯಾವ ಮನುಷ್ಯನೂ 25 ಸ್ಟ್ಯಾಂಡರ್ಡ್ ಎಕರೆಗಳಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಜಮೀನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಾರದು ಎಂದು ಮಾಡಿಬಿಡಿ. ಆ ಕಾಲದೊಳಗಾಗಿ ನಾವು ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಜಮೀನನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ಬೇಕಾದರೂ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. At the termination of the fifth year he shall not have more than that standard. Judicially, legally, all facts have to be taken into consideration. There should be no discrimination. Any land in excess of what he is legally entitled to hold as cultivating tenant must be sold by him.

ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು.—ಹಾಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಇರುವ lands ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ದುಡ್ಡು ಕೊಡತಕ್ಕವರು ಯಾರು ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಬೀಮಪ್ಪನಾಯಕ್.—ಯಾರೂ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವವರು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಅದನ್ನು ಕೊಂಡು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಬೇಕಾದರೆ ಇದೇ ಉದ್ದೇಶ ಸಾಧನೆಗಾಗಿ ಒಂದು ಬ್ಯಾಂಕನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡೋಣ. ಅವರ ಮೂಲಕ lands ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಹಣ ದೊರಕಲಿ. ಇದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದರೆ ರಷ್ಯಾ ದೇಶದಿಂದ ಹಣ ಸಹಾಯ ಪಡೆಯೋಣ. It is the

(ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕ್.)

landless who purchase. If at all he sells the land, he shall sell only to the landless or to other persons who have less than 25 standard acres. Government can get either from the Reserve Bank or the World Bank some loan from which they can pay. This is how socialism can be brought about in the country. The State shall be the owner of all productive assets.

Mr. SPEAKER.—That is reserved to some of our friends.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ (ಸಾಗರ-ಹೊಸನಗರ).—Politiciansರಿಂದಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಖಾಸಗೀ ಜನರಿಂದಾಗಲಿ ಸಾಲ ಮಾಡಿ Socialism ತರುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವತ್ತಾದರೂ ಸಾಧ್ಯವೇ ?

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—That is why I said that all productive assets shall belong to the State. As a first step declare the Iron Works to belong to the State. ಭದ್ರಾವತಿ ಕಬ್ಬಿಣದ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಅಲ್ಲಿನ ಕೆಲಸಗಾರರಿಗೆ large heartedness ತೋರಿಸಿ.

Sri T. MARIAPPA (Mysore City-North).—May I point out that the State is the owner of land and the cultivator is only an occupant of the land ?

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—It is a new conception of my friend Sri Mariappa. This new definition must be added afresh.

Sri T. MARIAPPA.—My friend did not seem to have understood the question, because his ideas are so rivetted on something else. There is no necessity to declare by any special law. Land belongs to the State and all the so-called owners are occupants. Therefore it is much easier to bring socialism which my friend is so yearning for.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕ್.—ನನ್ನ ಮಿತ್ರರು ಹಿಂದೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಆಗ ಇದನ್ನು ತಂದಿದ್ದರೆ ತೊಂದರೆಯೇ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. He wants others to carry out this for him. ಇದು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ ? Private property according to him has been recognised under the Constitution and therefore you cannot deprive him of his private property. If you want to pay compensation, either the man who wants to purchase must pay or the Government which pleads for those have-nots, must pay. Without payment they cannot simply make an agreement with him extending the period up to 10 years. You have heard of Shylock entering into a ship contract. Shylock's ship did not come and the other man's ship did not come and Shylock wanted his pound of flesh. Let not such a thing happen in the case of this Bill later on. Where can I get Portia to argue ?

Sri B. NARAYANASWAMY (Mysore City-South).—It is Portia that is arguing.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—If my friend conceives me as Portia, woe be to manhood.

This is a repugnant clause. This is a provision under which the landlord should restore possession if he fails to cultivate within one year. I call it a repugnant proposition. ಇದಂತೂ in-effective ಆಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಎರಡು ಸಲ ಮಡಿಕೆ ತಿರುಗಿಸಿದರೆ ಕಲ್ಟಿವೇಷನ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆ portion ಬಿಟ್ಟು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ ? He has not cultivated completely and therefore I take it. ಎಷ್ಟು portion ಕಲ್ಟಿವೇಟ್ ಮಾಡಬೇಕು. ತೆಗೆದುಕೊಂಡದ್ದೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಬೇಕೇ ? ಹಿಂದಿನ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಆಗಬಾರದ್ದೆಲ್ಲಾ ಆಗಿ ಅದನ್ನು ಸರಿಮಾಡುವುದಕ್ಕೇ ಎರಡು ವರ್ಷ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಏನು ಮಾಡುವುದು ? ಇದನ್ನು exclude ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ?

Mr. SPEAKER.—My Hon'ble friend knows that mere lengthiness of the argument will not convince. It is only the force of reason that will convince.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—I am not trying to convince a single individual or anybody. I am trying to convince the House. Therefore, Sir, I must read the provisions clause by clause and put forward my arguments.

> "31-D : . . . . or ceases to use it for any of the aforesaid purpose within five years from the date on which he took possession, the land shall forthwith restore possession of the land to the tenant whose tenancy was terminated by him, unless he has obtained from the tenant his rafusul in writing to accept the tenancy on the same terms and conditions or has offered in writing to give possession of the land to the tenant on the same terms and conditions and the tenant has failed to accept the offer within one month of the receipt thereof."

ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರೋಣ ಎನ್ನುವಹಾಗಿದೆ. The way in which this legislation is looked at is such that they have thought that as much inconvenience as possible should exist to the landlord and as much facility as possible must be given to the tenant.

'ಆಮೇಲೆ Compensation for improvement made by protected tenant' ಎಂದು ಇದೆ. ಪ್ರೊಟೆಕ್ಟೆಡ್ ಟೆನೆಂಟ್‌ನಿಂದ ಜಮೀನು ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಕಾಂಪೆನ್ಸೇಷನ್ ಕ್ಲಾಸು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇದೆ. ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಕಾರಣದಿಂದ ಪ್ರೊಟೆಕ್ಟೆಡ್ ಟೆನೆಂಟ್‌ನಿಂದ ಜಮೀನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಅದೇ ತರಹ ಭೂಮಿಯ ಬೆಲೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಎಷ್ಟಿದೆಯೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆ ತರಹಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ತನ್ನ ಜಮೀನು ತಾನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಹಾಗಿಲ್ಲ. ಟೆನೆಂಟ್ ಆಗಿದ್ದವನು ಆ ಜಮೀನನ್ನು ಜಮೀನುದಾರನ ಪರವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರೆ ಅವನನ್ನು ಕೇಳದೇ ತನ್ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಾನೇ ಇಂಪ್ರೂಮೆಂಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾನೆಯೇ? ಅದೇಕೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ? ಒಂದು ವೇಳೆ ಕೇಳಿ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಜಮೀನ್ದಾರ ದುಡ್ಡುಕೊಟ್ಟಿರುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಅದಕ್ಕೆ ಲೆಕ್ಕ ಇರುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಇದಕ್ಕೆ ಏನು ಸಮಜಾಯಿಷಿ ಇದೆ? ಏನೂ ಇಲ್ಲ. The protected tenant who has made improvement on the land is under the provisions of the Bill entitled to compensation and for determining the amount of compensation, the tenant shall apply to the Assistant Commissioner. ಅದಕ್ಕೆ ರೆಕಾರ್ಡ್ ಏನಿದೆ? ಹಿಂದೆ ಹೇಗಿತ್ತು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ? ಫೋಟೋ ಏನಾದರೂ ಹಿಡಿದಿರುತ್ತಾನೆಯೇ? ಅವನು ಏನು ಹೇಳಿದರೂ ಅದೇ ಇಂಪ್ರೂವ್‌ಮೆಂಟು ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೇ? Evidence ಕೊಡುವುದು ಹೇಗೆ? ಸ್ವಂತ ಕಲ್ಟಿವೇಷನ್‌ಗೆ ಬೇಕು ಎಂದು ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟಾಗ ನಾನು ಇಂಥಿಂಥಾ ಇಂಪ್ರೂವ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಕಾಂಪೆನ್ಸೇಷನ್ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇ ಆದರೆ, ಆ ಕಾಂಪೆನ್ಸೇಷನ್ ಕೊಡುವವರೆಗೂ ಅವರು ಬಿಡುವಹಾಗಿಲ್ಲ. ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿರುವುದು ಏಕೆ? ಕಾಂಪೆನ್ಸೇಷನ್ ಡಿಟರ್‌ಮಿನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೇ ಹೊರತು, whether improvementwas affected earlier or later ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಅವರು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. This is a matter of evidence where witnesses may have to be examined and previous records to be studied. ಕಾಂಪೆನ್ಸೇಷನ್ ನಿರ್ಧರ ಆಗಬೇಕು, ಆಮೇಲೆ ಜಮೀನ್ದಾರ ಕೊಡಬೇಕು, ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೆ, ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಹೀಗಾದರೆ ಅವನಿಗೆ ಸ್ವಂತ ಕಲ್ಟಿವೇಷನ್ ಮಾಡಲು ಜಮೀನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ ಎನ್ನುವುದರ ಅರ್ಥವಾದರೂ ಏನು? What is given by the right hand is taken away by some other hand, not even by the left hand. I think this is a repugnant clause. This is a clause which frustrates the very object with which the other clauses have been introduced. This is a contrivance of getting back the land which was once granted to him. Therefore, Sir, I feel that this clause is not also correctly worded and that must also go.

Sri J. MOHAMED IMAM.—May I respectfully submit that it is 12-30? We want rest for our ears.

(*Laughter.*)

Mr. SPEAKER.—The House will now rise and meet at 12 O'clock on Monday.

The House adjourned at Thirty Minutes past Twelve of the Clock to meet at Twelve of the Clock on Monday, 18th October 1954.

WD 3539—GPB—550—15-12-54

L.A.

MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY

SEVENTH DAY

Monday the 18th October 1954.

The House met in the Assembly Hall, Old Public Offices, Bangalore, at Twelve of the Clock.

MR. SPEAKER (Sri H. S. Rudrappa, B.SC., LL.B., in the Chair.)

QUESTIONS AND ANSWERS

Sri V. R. NAIDU (Malleswaram).—Sir, questions 158, 170, 294, 26 and 452 may all be taken up together as they relate to the same subject-matter.

Mr. SPEAKER.—Yes. All the members may put their respective Questions first.

Crimes in Bangalore City and other parts of the State.

Q.—158. **Sri V. R. NAIDU.**—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) whether it has come to their notice that people have become fear-stricken due to the acts of theft, dacoity and the like, in the City and other parts of the State;

(*b*) whether they would take action to set up a 'vigilance corps' consisting of public persons and provide them with conveyance, arms and honorarium in order to check such occurrences?

A.—**Sri H. SIDDAVEERAPPA** (Minister for Home and Industries).—

(*a*) A scare has been created by some persons but there has been no justification as the crime has not shown any sharp rise.

(*b*) Station Vigilance Committees have been organised in Bangalore Corporation Area, since respectable members of the public are volunteering to serve on these Committees.

Q.—170. **Sri P. R. RAMAIYA** (Basavangudi).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) how many cases of house-breaking and theft were reported during the year 1953-54, in the area of Corporation of the City of Bangalore;

(*b*) how many cases were detected and what were the punishments given to the culprits;

(*c*) whether it has come to the notice of the Government that in the recent months, cases of house-breaking and theft in the Corporation of the City of Bangalore, have been much more than usual and the requests of the public for protection have been more persistent than ever;

(*d*) the steps taken by the Police Department to check the growth of this kind of crime in the area of the Corporation of the City of Bangalore?

A.—**Sri H. SIDDAVEERAPPA** (Minister for Home and Industries).—

(*a*) 875 from 1st April 1953 to 31st March 1954.

(*b*) Detected 516. The punishments awarded are under compilation and it may take considerable time.

(*c*) No.

The agitation for more police protection is presistent.

(*d*) Day and night patrols have been arranged. Vigilance Committees have been formed to check the spread of false alarms.

Recourse is being had to the preventive sections of law.

Q.—294. **Sri R. ANANTARAMAN** (Chamarajapet).—

Will the Government be pleased be state:—

(*a*) the number of offences of theft and house breaking committed during

\38

(SRI R. ANANTARAMAN.)

the last six months in the City of Bangalore as compared to similar period of past five years (monthwar statements to be supplied);

(*b*) the number of offences in which the accused were undetected and the numbers in which accused convicted ;

(*c*) whether it is not true that the offences are in the increase ;

(*d*) if so, the reasons for such increase ;

(*e*) the action taken by the Government to prevent the commission of such offences ?

A.—**Sri H. SIDDAVEERAPPA** (Minister for Home and Industries).—

(*a*) Statement appended below.

(*b*) Statement appended below.

Statement showing the number of House-breaking and Thefts reported during the last 5 years in Bangalore.

Month		1950	1951	1952	1953	1954
1 April	...	80	86	62	72	90
2 May	...	106	97	56	61	65
3 June	...	99	117	104	81	78
4 July	...	108	105	93	114	81
5 August	...	102	127	89	171	87
6 September	...	90	126	138	100	74
Total	...	585	658	542	599	475

Statement showing the number of accused and convicted in House-breaking and Theft cases during the last 5 years.

Month		1950		1951		1952		1953		1954	
		Convicted	Undetected	Convicted	Undetected	Convicted	Undetected	Convicted	Undetected	Convicted	Undetected
1 April	...	27	53	41	42	44	18	40	26	28	25
2 May	...	52	52	60	32	32	22	22	34	31	13
3 June	...	37	58	77	36	73	27	44	30	31	17
4 July	...	51	52	62	57	56	43	61	39	43	15
5 August	...	46	52	90	33	54	33	97	67	29	16
6 September	...	57	28	60	33	90	34	71	24	16	19
		270	295	390	233	349	177	335	220	178	105

(*c*) No.

(*d*) Does not arise in view of reply to (*c*).

(*e*) Effective patrols both day and night have been arranged. Active criminals are being booked under Security Sections. Station Vigilance Committees have been organised to assist the police for prevention and detection of crimes.

Q.—26. **Sri B. N. BORANNA GOWDA** (Belur).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the number of thefts under the following heads reported in Hassan District from January 1954 up to the end of August 1954—(i) house-breaking (*ii*) cattle theft, (*iii*) stealing and pick-pocketing ;

(*b*) how many of them are detected;

(*c*) how many of them are prosecuted;

(*d*) how many of them resulted in conviction?

A.—**Sri H. SIDDAVEERAPPA** (Minister for Home and Industries).—

From January 1954 to the end of August 1954 (Hassan District).—

	(*a*) *Reported*	(*b*) *Detected*	(*c*) *Prosecuted*	(*d*) *Convicted*
(i) House-breaking ...	57	19	19	11
(ii) Cattle theft ...	35	23	23	5
(iii) Stealing (ordinary) ...	106	50	50	27
(iv) Pick-pocketing ...	6	6	6	6

Q.—452. **Sm. Bellary SIDDAMMA** (Davangere).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) whether there is any increase in number of dacoities, murders and thefts in the State, of late;

(*b*) whether there is not adequate staff in the Police Department;

(*c*) the steps taken to prevent such crimes?

A.—**Sri H. SIDDAVEERAPPA** (Minister for Home and Industries).—

(*a*) There is no increase as stated.

(*b*) The question is being examined.

(*c*) *Vide* answer to (*b*).

ಶ್ರೀ ವಿ. ಆರ್. ನಾಯ್ಡು.—ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕಳ್ಳತನಗಳು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೋ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕಳ್ಳತನವಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಹೊಸದಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕಳ್ಳತನವು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಆರ್. ನಾಯ್ಡು.—ಪೊನ್ನೆ ಮೊನ್ನೆ ಸಹ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಕಿವಿಕತ್ತರಿಸಿ, ಧರಿಸಿರತಕ್ಕ ಆಭರಣಗಳನ್ನು ಸಾಗಿಸುತ್ತಿರುವುದು, ಮಕ್ಕಳನ್ನೇ ಸಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿರುವುದು—ಈ ವಿಷಯಗಳು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ತಾವು ಹೇಳುತ್ತಿರುವ ವಿಷಯ ಉತ್ಪ್ರೇಕ್ಷೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ಆ ರೀತಿ ಕಳ್ಳತನ ಆಗುತ್ತಿರುವುದು ಈಗ ಮಾತ್ರವೇ ಅಲ್ಲ. 3-4 ವರ್ಷಗಳ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಈ ವಿಷಯವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದ್ದರಲ್ಲಿ, ಈ crimes ಅಷ್ಟೇನೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ, usual course ನಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿವೆ ಎಂದು ಕಂಡುಬಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಆರ್. ನಾಯ್ಡು.—ತಾವು ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ವರದಿಯಾಗುತ್ತಿರುವುದು ನೋಡಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಇನ್ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಜನರಲ್ ಆಫ್ ಪೋಲೀಸ್ ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಸಮಿತಿಯೊಂದನ್ನು ಸಹ ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಉದ್ದೇಶ, ಈ ರೀತಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಕಳ್ಳತನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳನ್ನು ತಿಳಿದು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಇವುಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದು.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಆರ್. ನಾಯ್ಡು.—ಆ ಸಮಿತಿಯವರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಕೈಗೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಸಮಿತಿಯವರು ಸೇರಿ, ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೊಡನೆ ಸಮಾಲೋಚನೆ ನಡೆಸಿ ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಅದರಂತೆ ಮುಂದುವರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಆರ್. ನಾಯ್ಡು.—ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕಳ್ಳತನ ಮಾಡಿರುವವರಲ್ಲಿ ಹೆಂಗಸರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಅಲ್ಲವೇ !

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಸ್ತ್ರೀಯರೂ ಇದ್ದಾರೆ; ಆದರೆ ಅವರೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ನಿಖರವಾಗಿ ಹೇಳಲಾರೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಆರ್. ನಾಯ್ಡು.—ಇದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ, ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸಹ ಸ್ತ್ರೀ ಪೋಲೀಸ್ ದಳವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲವೇ !

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಆಲೋಚಿಸೋಣ.

Sri P. R. RAMAIYA.—Is it not a fact that the number of house-breakings and thefts in April 1954 is higher than in April 1953 or April 1952 or April 1951 or April 1950?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Any month's figures cannot be taken like that. If you take the figures for a whole years you will come to know that the crime position is not so bad as you imagine it to be. I can give the figures for the years 1952, 1953, 1954. In the Bangalore Corporation area all crimes put together, the number is 2,845 in 1952. For 1953 the number was 2,883. For the nine months during the current year from January to September, both months inclusive, the figure is 1,844.

Sri P. R. RAMAIYA.—Is it not a fact that in the month of October for which

(SRI P. R. RAMAIYA.)

the figures are not furnished here, the number of crimes has increased ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—For the month of October, that is current month, I cannot give the figures. But I may assure the Hon'ble Member that the crime position cannot be measured monthwise like this. We will have to take either quarterly or half-yearly figures. Usually we take quarterly figures. I give figures monthwise for the months of April, May, June, July, August and September for all the years 1950, 1951, 1952, 1953, and 1954. I can show to the Hon'ble Member that the figures are not abnormally heavy in these months or in 1954 when compared with the previous figures.

Sri P. R. RAMAIYA.—Is not the nature of the crime that has occurred in this current year more serious inasmuch as there has been a scare with regard to cutting and snatching away necklaces or ear-rings or bangles of girls ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I must admit that there is some scare. There cannot be any doubt about it. But I would appeal to the Press and also to the public to kindly consider the position and then find out whether the crime position is really so serious as mentioned by the Member. I have got figures to show that some of the reports that have been published in the Press, when subjected to scrutiny and verification and investigation, are found to be mere exaggerated versions. I am not blaming the Press but the versions are really exaggerated. That cannot be denied at all. I have got any number of cases now before me to show that what is published in the Press is not a correct one.

Sri P. R. RAMAIYA.—Have the Government taken care to see that these exaggerated versions or wrong versions are promptly corrected ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—That is why a vigilance committee was constituted. I had in view calling for a Press Conference and explaining the position. But in view of the sessions coming very soon, I thought that I could take advantage of the opportunity and place before the House the real situation.

Sri P. R. RAMAIYA.—Will the Minister please make a statement on this matter as early as possible ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Yes.

Mr. SPEAKER.—This long statement may take some time. So we cannot waste the time of the House.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—May I suggest that in view of the importance of the subject if a discussion is raised under the Rules relating to the business of the House here I am prepared to make a statement explaining the real situation before the House.

Mr. SPEAKER.—It is not for me nor for the Minister to do that. It is for the Member to raise the point.

Sri P. R. RAMAIYA.—Is it not a fact that the number of undetected cases in 1951 is very large and does it not show that the vigilance and detective capacity of the Police is low and the police are lacking in efficiency ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—You will have to take the figures for the whole of India in respect of that. It is not possible to say that every case reported is detected. The Hon'ble Member will be pleased to see that in 1952 out of 2,845 cases reported we detected about 1,948 cases. In 1953, out of 2,883 cases reported, we detected 1,935 cases. In 1954 out of 1,844 cases reported, 1,092 cases are detected. And the others are still in various stages of investigation.

Sri P. R. RAMAIYA.—Is it not a fact that due to immigration of a large number of bad characters from neighbouring States that these crimes have increased ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—This is one of the reasons that has been given. The floating pupulation today in Bangalore, on account of the various transport facilities available, is in the order of 17,000 per day.

Sri P. R. RAMAIYA.—What steps have Government taken to check the immigration of bad characters into the State, Sir ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Preventive steps have been taken and I would like to mention that action is being taken wherever necessary under sections 109, 190 of the Cr. P.C. or section 67 of the Act. We take action under them to get the suspected persons arrested and keep them under preventive detention. Further in bus stands, railway stations and other places, we are also posting staff to keep vigilance.

Sri P. R. RAMAIYA.—Have the Government employed more police to protect people against these crimes and if so, how many, and where ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—More police have not been employed. Government have been examining whether the police force in Bangalore is adequate in view of the increased population. We have in view to establish a horse squad in order to meet the situation temporarily.

Sri R. ANANTARAMAN.—Sir, will it not be better to appoint a special police force instead of vigilance committees ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—That will be examined. We will examine whether there is any need for extra police.

Sri R. ANANTARAMAN.—May I know how many offences of Satta game have been booked during the last four months ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I have not got separate figures for State, Sir ?

Sri R. ANANTARAMAN.—Sir, are you aware that there are many cases of thefts and also of kidnapping in Basavanagudi and Chamarajapet and the police have not yet detected the offenders ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Steps have been taken and the various cases are under various stages of investigation.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Has the appointment of the new I.G.P. any bearing on these crimes, Sir ? I am asking you in all seriousness.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I do not think that question would arise for this reason that the appointment has nothing to do with the crime position. As I have already said, crimes are on the decrease, not on the increase.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Decrease compared to the population and figures of this year or decrease compared for the last ten years ? If a graph is drawn about these crimes, especially decoities that are being committed near banks, would not this figure reach the peak ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Certainly not, Sir. It does not reach the peak. It cannot be for the simple reason—I might give this information for the benefit of Hon'ble Members that this year not a single case of dacoity has been reported in Bangalore Corporation area from January to September. I can give figures for murder, dacoity, robbery burglary, thefts and cattle thefts, etc.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Is the Hon'ble Member in the habit of reading newspapers ?

Mr. SPEAKER.—That question has been answered.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಳ್ಳಾರಿ ಸಿದ್ದಮ್ಮ.—ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ದಾವಣಗೆರೆಯಲ್ಲಿ ಆದ ಕೊಲೆ ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ತಾವು ಹೇಳುವುದು ಯಾವುದೂ ಬಂದಿಲ್ಲವಲ್ಲ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಳ್ಳಾರಿ ಸಿದ್ದಮ್ಮ.—ದಾವಣಗೆರೆಯಲ್ಲಿ, ಸರಾಫ್ ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ 6 ಘಂಟೆ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಕೊಲೆ ಆಗಿರುವುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಅವರು ಸತ್ತುಹೋಗಿರುವುದು ನಿಜ. ಕೊಲೆಯೋ, ಯಾವರೀತಿ ಆಯಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಳ್ಳಾರಿ ಸಿದ್ದಮ್ಮ.—ಸತ್ತುಹೋಗಿರುವುದು ನಿಜ ಅಂದಮೇಲೆ, ಕೊಲ್ಲದೇ ಸತ್ತುಹೋಗಿದ್ದಾನೆಯೇ ಹೇಗೆ ?

Mr. SPEAKER.—I want to know whether the matter is sub-judice.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—The matter is still under investigation, Sir.

Mr. SPEAKER.—The matter is still under investigation and therefore it cannot be answered.

Sri J. MOHAMED IMAM.—I would like to have a clarification from the Chair whether a matter which is still under police investigation might be treated as *sub-judice.*

Mr. SPEAKER.—I want to know whether a charge-sheet has been placed.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—This much is certain, Sir. As soon as F.I.R. is given, according to my feeling, the court gets seized of the matter and it becomes *sub-judice.*

Mr. SPEAKER.—I will examine that question and give my ruling later.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಳ್ಳಾರಿ ಸಿದ್ದಮ್ಮ.—ಪದೇಪದೇ ಕಳವು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂಬುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಬಂದಿದೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ scare ಇತ್ತೋ ಅದೇ ರೀತಿ ದಾವಣಗೆರೆಯಲ್ಲೂ ಇತ್ತು. ಈಗ ತಣ್ಣಗಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಳ್ಳಾರಿ ಸಿದ್ದಮ್ಮ.—ಹೀಗೆ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು? ಏನು ಬಂದೋಬಸ್ತು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—Crimes ಮತ್ತು offences ಆಗುವುದು ಮನುಷ್ಯ ಇರುವವರೆಗೂ ಆಗುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಅದು ನಿಜವೆ, ವಾಸ್ತವ ಯಾವುದು, ಸರಿಯೆ, ತಪ್ಪೇ, ಆ ರೀತಿ ನಡೆದಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಳ್ಳಾರಿ ಸಿದ್ದಮ್ಮ.—ಮನುಷ್ಯ ಯಾವಾಗಲೂ ಇದ್ದೇ ಇದ್ದಾನೆ; ಅದಲ್ಲ, ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಈ ರೀತಿ ಕಳವು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಾ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನು ಅಂತ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಹೆಚ್ಚಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಆಗಲೇ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಳ್ಳಾರಿ ಸಿದ್ದಮ್ಮ.—ಪೋಲೀಸ್‌ನವರು ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡದೇ ಇದ್ದಾರೆ, ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತಿದೆ, ಎಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ನಾನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಇಡುತ್ತೇನೆ. ಆ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳೇ ತಾವು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಆಧಾರ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ —ಈ ಹೊಸ ಐ.ಜಿ. ಸಾಹೇಬರಿಗೂ ಅವರ ಕೆಳಗಿರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಸೌಹಾರ್ದ, ಸಹಕಾರ ಇಲ್ಲದೆ ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಈ ರೀತಿ ಕೃತ್ಯಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಾ ಇರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

Sri. H. SIDDAVEERAPPA.—I stoutly deny that. It is not correct. There is perfect cordiality.

Traffic Supervisors, State Road Transport Department.

Q.—260. **Sri M. LINGANNA** (Nanjangud).—

Will the Government be pleased to state:

(*a*) the number of Supervisors (Inspectors) employed in State Road Transport Department;

(*b*) what their cadre is;

(*c*) whether their cadre permits any preferential treatment in regard to their pay and promotion;

(*d*) what the qualifications needed for a Supervisor are?

A.—**Sri H. SIDDAVEERAPPA** (Minister for Home and Industries).—

(*a*) (i) Senior Traffic Supervisors 4
(ii) Traffic Supervisors ... 5
(iii) Assistant Traffic Supervisors 2

(*b*) 1. Senior Traffic Supervisors Rs. 150—10—200.
2. Traffic Supervisors Rs. 100—10—150.
3. Assistant Traffic Supervisors Rs. 80—5—120.

(*c*) No.

(*d*) Candidates must be Graduates of the Mysore University or any recognised University.

Sri M. LINGANNA.—Is it not a fact that since 20th September 1954 all these nine Senior Traffic Supervisors and Traffic Supervisors have been designated as merely Traffic supervisors?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Yes, Sir.

Sri M. LINGANNA.—Is it not a fact that out of 9, 6 were appointed by means of one Government Order?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I do not know about the Government Order; all of them were appointed at the same time.

Sri M. LINGANNA.—Is it not a fact, Sir, that out of these six only four people are upgraded as Senior Traffic Supervisors?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Yes.

Sri M. LINGANNA.—May I know the considerations for doing so?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Their seniority and efficiency in service.

Sri M. LINGANNA.—Is it not a fact that all these six people were appointed on the same day and if so, why all of them have not been promoted?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—There were only four senior posts and according to seniority four of them have been appointed to those posts.

Sri M. LINGANNA.—What are the merits and qualifications that have been considered by the Government in making these promotions?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Efficiency, good work and their interest to do the work of the Department.

Sri M. LINGANNA.—Is it not a fact that one of those who have been upgraded is a person against whom there are charges of misconduct and misappropriation and now under suspension?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—He is not upgraded.

Sri M. LINGANNA.—Is it not a fact that the Government Order tells that in place of Chandrasekhara Naidu one Sri Govindappa be appointed ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—If he is proved guilty, probably his case will be considered.

Sri M. LINGANNA.—Have the Government looked into the files pending before them and satisfied themselves whether there has been any guilt ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—The Government have carefully examined.

Sri M. LINGANNA.—Is it not after being satisfied about the guilt of a person that an official will be kept under suspension ? Is it not a fact that charges have even been framed ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—The mere framing of charges does not mean that one is guilty.

Sri M. LINGANNA.—May I know why the Government have left out the other two people who were appointed on the same day when they have upgraded others as Senior Traffic Supervisors ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—The Department needed only four and these four have been appointed according to seniority. If there is need for more, we will examine the position.

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Member is entering into too many details which may not be pertinent and relevant.

Sri M. LINGANNA.—I submit to the ruling of the Chair, Sir. But I will never put one question which is outside the scope of the main question.

Is it not a fact that out of these six people, the two that have been left over have put in most efficient service and their records are clean and good ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—As I have said, there was need only for four appointments and those four cases were considered on two grounds—seniority and good work. You may be pleased to see that except one whose case has not been considered, the rest are all according to seniority.

Sri M. LINGANNA.—Is it not a fact that the General Manager recommended to Government that they should upgrade all on the same date and on the same scale of pay ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—We had discussion with all the officers and this recommendation was accepted.

Sri K. PATTABHIRAMAN.—Is it a case of up-grading or promotion ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Sir, I will place the actual Government Order on the Table of the House ; it is dated 20th September 1954.

Sri M. LINGANNA.—You were pleased to say that only one was left out when this upgrading was done on the basis of merit and seniority. May I know whether there is anything against that man who was left out ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—There is nothing.

Sri M. LINGANNA.—Then, Sir, does it not amount to discrimination ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—As I have already said, Government never had any discrimination in view. It was then decided that there was need to have four Senior Traffic Supervisors' posts. Those that were suitable according to seniority were taken. If there was any case of discrimination or a case for consideration in the case of any other officer, I will certainly look into it.

Bellara Gold Mines.

Q.—365. **Sri SYDNEY A. THOMAS** (Nominated).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) whether the Report on the Bellara Gold Mines by the Mining Engineer of Messrs. John Taylor & Sons will kindly be placed on the Table of the House ;

(SRI. SYDNEY A. THOMAS.)

(*b*) the names of officials and other supervisory staff (including Foreman and Assistant Foreman) employed in these mines, together with their qualifications and experience to conduct metalliferous mining operations and gold extraction, and their present salaries ;

(*c*) the programme, if any, for future development and also for the search of new ore bodies ;

(*d*) the following particulars for each of the last ten years:—

(i) tonnage of ore hoisted (not to include waste rock) ;

(ii) tonnage crushed or milled, and grade in cwts ;

(iii) fine gold produced and net value realised ;

(iv) cost per ton ;

(v) labour costs ;

(vi) labour strength ?

A.—**Sri H. SIDDAVEERAPPA** (Minister for Home and Industries).—

(*a*) Yes.

(*b*) Statement appended below.

(*c*) Nil, since the Bellara Gold Mines have been closed.

(*d*) Statement appended below.

Statement showing the Names, Qualifications, Experience and Salaries of the Officials and other Supervisory Staff employed in Bellara Gold Mines.

Sl. No.	Name	Designation	Pay Rs.	Qualification	Experience
	Sriyuts—				
1	K. Gavisetty ...	Superintendent	310/250-20-450 *plus* L.A. 75 p.m.	M.Sc. Degree in Geology of Mysore University with Crystallography and Mineralogy as special subjects.	Trained in metalliferous mining operations, both underground and open cut, surveying and extraction of gold at Bellara Gold Mines and Bageshpura for six months in 1945. Experienced as Asst. Superintendent of Bellara Gold Mines from 8-12-1949 to 18-12-1951. Working as Superintendent of Bellara Gold Mines from 20-6-1952. Deputed to Kolar Gold Fields to study the Metallurgy of Gold for about a fortnight during January 1953.
2	G. Shivashankar	Asst. Superintendent.	175/125-10-175 *plus* L.A. 50 p.m.	B.Sc. (Hons.) Degree in Geology of Mysore University.	Trained in metalliferous mining, surveying and extraction of gold for six months at Bellara Gold Mines. Working as Asst. Superintendent of Bellara Gold Mines from 26-12-1951 to 15-8-1954.
3	Mohamed Khan	Underground Shift Officer.	100/100-10-150 *plus* 20 p.m. Survey allowance.	Diploma in Mining of Sri Jayachamarajendra Occupational Institute, Bangalore.	Trained in Kolar Gold Fields for four months in underground mining and surveying and in Kemmangundi and Bhadigund Mines in open cut mining for two months.
4	S. J. Wesley ...	Chemist ...	155/125-10-175 *plus* L.A. 50 p.m.	B.Sc. Degree in Chemistry of Mysore University.	Experienced as Asst. Chemist at Mysore Mines, Kolar Gold Fields and as Asst. Chemist at Mysore Geological Department.

(**Sri H. Siddaveerappa.**)

Statement showing the Names, Qualifications, Experience and Salaries of the Officials and other Supervisory Staff employed in Bellara Gold Mines.

Sl. No.	Name	Designation	Pay	Qualification	Experience
	Sriyuts.—		Rs.		
5	M. Chandrasekharappa.	Mechanic	Rs.130/100-10-150	First Class (First Rank) Diploma in Mechanical Engineering, School of Engineering, Bangalore.	Training for one year in Electrical Engineering at Bangalore.
6	Y. Arkeswara. ...	Asst. Mechanic	Daily rated Rs. 3-8-0 per day *plus* usual Dearness allowance.	Certificate in Mechanical Engineering of School of Engineering, Bangalore.	Experienced as I Grade Mechanic in Hindustan Aircraft from 22nd February 1943 to 18th December 1945.
7	G. Issac ...	Fitter Foreman	Daily rated Rs. 4 per day *plus* usual D. A.	L. S. Course.	Experienced as I Grade Artisan in Mysore Railways for 14 years and as Fitter Foreman for 9 years at Bellara Gold Mines.
8	Y. Mohamed Yusoof.	Electric Operator	Rs.100/100-10-150	Diploma in Electrical Engineering of School of Engineering, Bangalore.	Experienced as an Electric Operator at Mysore Electrical Department for nearly 8 years.
9	M. N. Srikanta Sastry.	Shift Officer in Mills.	Daily rated Rs. 2-8-0 per day *plus* usual D. A.	B.Sc. Degree in C. B. G. of Mysore University and holds a Blaster and Maistry Certificate from Chief Inspector of Mines.	Five months practical training in mining and surveying in Mysore Geological Department.
10	H. Puttaswamy...	Do ...	Do ...	B.Sc. (Hons.) Degree in Geology of Mysore University.	Four months practical training in Mysore Geological Department.
11	H. R. Krishna Rao.	Do ...	Do ...	B.Sc. Degree in C. B. G. of Mysore University.	Four months practical training in Mysore Geological Department.
12	T. P. Meenakshi Sundaram.	Do ...	Do ...	Senior Inter, Diploma in Mining (S. J. O. C.)	Practical training in K.G.F. and Kemmannagundi Mines.

Statement showing the particulars of production of Ore, Gold, Mining and Labour Costs at Bellara Gold Mines.

..	1944-45	1945-46	1946-47	1947-48	1948-49	1949-50	1950-51	1951-52	1952-53	1953-54
1. Tonnage of ore hoisted or produced.	...	1,500	1,470	1,167	441	1,382	2,814	5,063	3,053	6,278
2. (a) Tons crushed or milled in stamp mill.	Dumps washed by Jalagars	Dumps washed by Jalagar	Dumps washed by Jalagar	539 milled about 316 washed	1,299	1,830	3,486	3,826	3,380 (a) 1,991	7,288 7,183
(b) Recovery in Dwts. per ton in stamp mill.	...	...	...	...	3.79	3.52	2.32	1.19	1.95 (b) 0.81	0.70 0.45
3. (a) Sponge gold produced in tolas.	23-0-0	959-13-0	286	120	617	856	1,035	402	1,032	1,060
(b) Fine gold sold in tolas.	...	691	330	82	480	840	820	451	860	893
(c) Value realised in rupees.	...	71,166	31,388	8,498	54,645	95,507	91,897	49,468	75,596	75,242
4. Cost per ton in rupees ...	...	(c) 81	73	103	348	84	60	34	96	62
5. Labour costs (d) ..	22,172	37,340	35,329	37,952	32,788	33,533	46,904	38,268	53,308	72,915
6. Labour strength : Average daily labour :										
(a) Below ground	Figures not available	48	51	47	55	36	40	55	59	65
(b) Surface		78	98	98	194	160	126	152	147	142

(a) Stamp mill tailings treated in tube mill.

(b) Recovery per ton in tube mill.

(c) Cost obtained by dividing revenue expenditure by number of tons produced during the year.

(d) Wages paid during the year.

Sri SYDNEY A. THOMAS.—Was there any expert advice which induced Government to embark on this costly venture ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Yes.

Sri SYDNEY A. THOMAS.—Who tendered the advice ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—The history of it runs back to decades. As early as 1897 this question of digging gold in Bellara area had been taken up. In April 1953 one expert called H. M. White of Champion Reef Gold Mines gave this advice and Government took up this scheme.

Sri SYDNEY A. THOMAS.—What was the total loss sustained by Government by this venture ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—In all the total loss will be somewhere to the tune of twelve lakhs or so.

Sri SYDNEY A. THOMAS.—What did the report cost to Government ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—A few thousands.

Sri SYDNEY A. THOMAS.—Was it in the light of this report that Government decided to close this Mine, Sir ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Yes, Sir.

Sri K. S. VASAN.—Does it mean that the Government was incompetent to run Gold Mines ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Absolutely not. It only meant there was no sufficient ore to work on economic value.

Sri B. V. NARAYANA REDDY.—Did John Taylor & Sons want to run the Mine, Sir ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—No.

Sri B. V. NARAYANA REDDY.—Government also did not want it !

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—We have already closed it.

'Sapperoga' incidence on Silkworms

Q.—446. **Sri G. PAPANNA** (Sidlaghatta-Chikballapur).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) since how long 'Sapperoga' which occurs to silkworms during rainy seasons is prevailing ;

(*b*) whether the loss on this account is estimated ;

(*c*) whether any steps have been taken to check this disease ?

A.—**Sri H. SIDDAVEERAPPA** (Minister for Home and Industries).—

(*a*) Since a long time.

(*b*) No definite survey has been made.

(*c*) Yes.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪಾಪಣ್ಣ.—(a) ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ "Since a long time," ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಖಚಿತವಾಗಿ ಯಾವ ಕಾಲದಿಂದ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆ ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Since a long time. According to the report I have received, ever since the sericulture industry started in Mysore, this disease is to be found.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪಾಪಣ್ಣ.—(b) ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ "No definite survey has been made." ಎಂದು ಹೇಳಲು ಕಾರಣವೇನು ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಇದುವರೆಗೆ ಇದು common disease ಆಗಿದೆಯೆಂದು ವರದಿ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಸರ್ವೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಆರ್ಡರು ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪಾಪಣ್ಣ.—ಇದರಿಂದ ಬಹಳ ರೈತರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿರುವಾಗ, ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಈ ರೋಗ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವಾಗ ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯು ಬೇಡವೇ ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—As a matter of fact, Sir, not only in Mysore but in all areas of the world where there is this sericulture, this disease is common. ಯಾವಾವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಅದರ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲೂ ಅದಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ನೋಡಿ ಈ ರೋಗವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪಾಪಣ್ಣ.—ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಅದಲ್ಲ. ಸರ್ವೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಿರಲಲ್ಲವೆ ? ಇದಕ್ಕಿಂತ ಮುಖ್ಯವಾದ ಕೆಲಸ ಈ ಇಲಾಖೆಗೆ ಏನಿದೆ ? ಹೀಗೆ ಸರ್ವೆ ಮಾಡದೆ ರೆಮಿಡಿ ಮಾಡುವುದು ಹೇಗೆ ? ರೈತರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಗೆ ಚೆಕ್ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ? ರಿಕಾರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಚೆಕ್ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Sir, it has been ascertained that since this disease is there from a very long period ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು, ಹೇಗೆ ಬರುತ್ತದೆ, ಇದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಏನೇನು ಕ್ರಮಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಇಲಾಖೆಯವರು ಪದೇ ಪದೇ ಈ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿರುವವರಿಗೆ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ವೆಮಾಡಲು ಬೇರೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪಾಪಣ್ಣ.—ಏನು ಪ್ರಿಕಾಷನ್ಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Absolute cleanliness, regular temperature and good and ample ventilation.

Sri U. M. MADAPPA.—May I know whether the Sericulture Research Institution is properly and actively working ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—If we are not up to the mark, we shall try to take further steps.

Sri U. M. MADAPPA.—If so, why this is prevalent since a long time ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—As I have already said, it is a disease so common to that worm and it is prevalent throughout the world. Whatever research is taken up, this disease is still to be found.

12-30 P.M.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಬರುತ್ತಿರುವ ನೆರವಿನಿಂದ ಈ ರೋಗವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ತಕ್ಕ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಈಗಾಗಲೇ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಲಾಗಿದೆ. In the research section we will take up this.

Railway Cess Fund Roads, Chitaldrug, (Compensation for Lands acquired).

Q.—88. **Sri J. MOHAMED IMAM** (Jagalur).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether it is not a fact that compensation has not yet been paid for the lands acquired for the Railway Cess fund of the District Board, Chitaldrug ;

(*b*) the action that the Government have taken on repeated, representations made to them in the matter ?

A.—**Sri T. CHANNIAH** (Minister for Public Health and Local Self-Government).

(*a*) Yes.

(*b*) As the District Board has no money to pay the compensation amount, it is proposed to assist it with a loan.

Sri J. MOHAMED IMAM.—When were these lands acquired ?

Sri T. CHANNIAH.—Prior to 1942.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Is it not nearly 18 years since these lands were taken possession of ?

Sri T. CHANNIAH.—Yes.

Sri J. MOHAMED IMAM.—What is the amount payable on the acquisiton ? Has it been calculated ?

Sri T. CHANNIAH.—The exact amount payable as cash compensation for the lands acquired is not definitely known. But compensation has been paid for 639 acres and 30 guntas and compensation has yet to be paid for 468 acres and 35 guntas.

Sri J. MOHAMED IMAM—Are the acquisition proceedings as far as these lands are concerned finished ? And what is the award and has it been paid ?

Sri T. CHANNIAH.—Award has not been paid and so the amount is not known.

Sri J. MOHAMED IMAM.—What is the reason for the award not being paid though it is nearly 18 years when the lands were acquired ?

Sri T. CHANNIAH.—The reason is given in answer to question (*b*). The reason is that the District Board had no fund to make payment for the lands acquired. The Commissioner for Local Self-Government has been addressed to send a specific resolution of the District Board requesting for a loan. After receipt of the resolution, arrangements will be made to pay compensation for the lands.

Sri J. MOHAMED IMAM.—When the District Board itself does not exist, how can a resolution be made ?

Sri T. CHANNIAH.—A Special Officer has been appointed and he will make a recommendation in this behalf.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Is it not a fact the people concerned are put to a good deal of hardship as compensation has not been paid to them though 18 years have elapsed and how much more time the Government want to take to make the payment ?

Sri T. CHANNIAH.—As soon as the Special Officer for Chitaldrug District Board sends up proposals in regard to the amount of loan required and the terms of repayment of the loan, arrangements will be made to sanction the loan.

Sri J. MOHAMED IMAM.- Can the Special Officer send such a recommendation or resolution when the District Board itself is defunct?

Sri T. CHANNIAH.—He has to send proposals to Government as to the amount of loan required for the purpose.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—What are the roads for acquiring for which compensation has been paid and what are the roads for which compensation has not been paid?

Sri T. CHANNIAH.—Notice.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—How much loan has been asked for from the District Board?

Sri T. CHANNIAH.—We have not received information as to the exact amount required for payment of cash compensation. It is yet to be ascertained.

Sri Mulka GOVINDA REDDY—In your answer you say that you propose to assist the District Board with a loan.

Sri T. CHANNIAH.—We have just asked the Commissioner for Local Self-Government to intimate us the exact amount of loan required.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Is it not a fact that even land revenue has not been remitted and the people affected are still paying land revenue for the lands acquired by the District Board for forming the roads?

Mr. SPEAKER.—That does not arise. It is only with regard to compensation, whether money is made available to the District Board for paying compensation. But in regard to land revenue that is being paid, you can put a separate question. That question does not arise in this connection.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—As regards money, do the Government mean to say that the District Board had no money in all these 18 years to pay?

Sri T. CHANNIAH.—Part payment has been made by the District Board in respect of cetain lands already.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—What has the District Board not having money to do with the award? One has noting to do with the other.

Sri T. CHANNIAH.—At the time the lands were acquired, the District Board had not sufficient funds to pay for the lands.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—When the District Board has not deposited the amount required under the rules, how can they acquire? Is it not illegal acquisition and do the Government concede this illegal right to the District Board continuously for these 18 years?

Sri T. CHANNIAH.—Roads have already been formed. The District Board will pay compensation for the lands acquired.

Non-Gazetted Officers (Free Medical Aid).

Q.—195. **Sri G. SIVAPPA** (Holalkere).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) whether they are considering the question for providing free medical amenities to Non-Gazetted Officers and their families;

(*b*) if so, what the nature of amenities proposed to be extended to them is?

A.—**Sri T. CHANNIAH** (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

(*a*) and (*b*) A copy of Government Order No. M. 13642-741—Med. 109-54-1, dated 4th October 1954, sanctioning certain concessions in respect of medical treatment for all Government servants and their families in the State, is appended below.

PROCEEDINGS OF THE GOVERNMENT OF MYSORE.

Order No. M. 13642-741—Med.

109-54-1, dated Bangalore, the 4th October 1954.

The Committee constituted in Government Orders Nos. M. 7849-51—Med. 68-48-4, dated 7th August 1950 and M. 451-52—Med. 77-51-3, dated 14th April 1952, in connection with the revision of hospital charges, recommended that all Government servants and their families be given free medical treatment.

2. Government in agreeing with the above recommendation are pleased to accord sanction to the following concessions is respect of medical treatment for all Government servants in the State.

(1) All Government servants and their families will be entitled to free treatment in all Government and Local Fund Hospitals and Dispensaries both as out-patients and as in-patients.

The term "family" means the wife, legitimate children and step-children of a Government servant residing with and wholly dependent upon him.

(2) They will be entitled to accommodation as in-patients with reference to salary drawn by them as indicated below :—

(i) Salary Rs. 100 per mensem and below.	General wards.
(ii) Salary above Rs. 100 per mensem and up to Rs. 200 per mensem.	Rs. 2-8-0 paying wards or similar wards.
(iii) Salary Rs. 200 per mensem and above and up to Rs. 500 per mensem.	Three bedded paying wards or similar wards.
(iv) Salary Rs. 500 per mensem and above and up to Rs. 800 per mensem.	Two bedded paying wards or similar wards.
(v) Salary Rs. 800 per mensem and above.	Single bedded wards.

(3) Treatment will not include tonics and special medicines which are not ordinarily kept for use in the hospitals. The Government servant concerned will have to pay for such special medicines and tonics. This does not mean that the patient will be denied the free use of a drug which though new to medical science is acknowledged to be of paramount importance in the treatment of diseases such as Streptomycin, Penicillin, etc.

(4) They will be entitled to free treatment in their houses when in the opinion of the Medical Officer the case is of such nature that the patient cannot be moved to the hospital without grave danger to the life of the patient, or where the matter is of such urgency that for immediate treatment the Medical Officer has to proceed to the residence of the patient and treat him.

(5) Patients will have to make their own arrangements for conveyance to go to the hospitals and return home, except in cases where the Government servant suddenly falls ill when on duty in any place where there are no medical facilities and has to be removed to the hospital quickly. In such cases cost of transport of the Government servant to the nearest hospital for proper treatment will be borne by Government.

(6) Government will bear the cost of treatment of a Government servant for the purpose of protecting himself by prophylactic inoculations and vaccinations against infectious diseases if his duties require that he should move or reside in areas where there are likely to be infectious diseases.

(7) No Government servant who has put in less than six months service will be eligible for these concessions.

(8) No Government servant will be entitled to any free treatment by Dentists or Oculists for purposes of removal of teeth or prescription of glasses or for supply of dentures nor will Government bear the cost of new glasses of dentures as the supply of the same does not come under the category of medicine or treatment.

(9) These concessions will not apply to Government servants who are on deputation or on leave outside the State and will apply only to Government servants in service and not to retired officials.

(10) No Government servant will be entitled to free treatment in any Government hospital for venereal disease or for a disease brought about by his intemperance or in a Mental Hospital.

(11) Government servant taking ill while travelling outside the State on duty will be reimbursed by the Government according to the following scale

(SRI T. CHANNIAH.)

of medical charges incurred by him for treatment in any Government hospital of the State where he took ill. These scales are the maximum and are payable if supported by proper vouchers only under special orders of Government :—

Salary	*Medical charges*
Rs. 100 per mensem and below.	Rs. 2 (Rupees two only) per day.
Above Rs. 100 per mensem and up to Rs. 200 per mensem.	Rs.3-8-0 (Rupees three and annas eight only) per day.
From Rs. 200 per mensem and up to Rs. 500 per mensem.	Rs. 5 (Rupees five only) per day.
From Rs. 500 per mensem and up to Rs. 800 per mensem.	Rs.6-8-0 (Rupees six and annas eight only) per day.
From Rs. 800 per mensem and above.	Rs.7-8-0 (Rupees seven and annas eight only) per day.

Government reserve the right to interpret or vary these rules and the decision of Government in any particular case will be final.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಶಿವಪ್ಪ.—ಈ ಆರ್ಡರ್ ಆದಲಾಗಾಯ್ತು ಈ ಬಾಬಿಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಇದುವರೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗಿದೆ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಇನ್ನೊಂದು ಸಾರಿ ಕೇಳಿ.

Sri G. SIVAPPA.—What is the probable amount of expenditure you are going to incur by passing this order in favour of the officers ?

Sri T. CHANNIAH.—That cannot be made out.

Sri G. SIVAPPA.—Will the Government consider extending a few more facilities to the Non-Gazetted Officers such as supply of medicines and tonics and rendering surgical operations free ?

Sri T. CHANNIAH.—The suggestion will be considered if possible.

Sri G. SIVAPPA.—In the order, you have said that the term 'family' means the wife, legitimate children and step-children of a Government servant residing with and wholly dependent upon him. Is it not desirable to include brother and sister and such other members in the family ?

Sri T. CHANNIAH.—No.

Sri P. R. RAMAIYA.—Will it be possible for the Government to kindly consider the question of extending these amenities to retired officials ?

Sri T. CHANNIAH.—No.

Mr. SPEAKER.—It is a request for action.

ಶ್ರೀ ವೈ. ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯ.—ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆಂದು ಸಪ್ಲೈಮಾಡುವ ಔಷಧಿ ಆರು ತಿಂಗಳು ಸಹ ಸಾಲದು ಎಂಬುದು ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

Mr. SPEAKER.—That does not arise out of this question.

Water Supply to Kadabanakatte.

Q.—282. **Sri Mulka GOVINDA REDDY** (Chitaldrug).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) when the water supply scheme to Kadabanakatte, Chitaldrug Taluk was sanctioned ;

(*b*) what the estimate was; and how the expenditure was proposed to be shared ;

(*c*) whether the work has been taken up ;

(*d*) if not, why it was not taken up and what the reasons for delay are ;

(*e*) the steps that the Government intend to take to punish the concerned officers ;

A.—**Sri T. CHANNIAH** (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

(*a*) On 23rd February 1954.

(*b*) The total estimate for this work was Rs. 29,000 and the expenditure was proposed to be shared as follows :—

	Rs.
1. Planning Commission grant.	10,000
2. Contribution by the State Government.	10,166
3. Contribution by the Local Body.	4,000
4. Contribution by the local efforts.	4,834
Total	29,000

(c) No.

(d) The Superintending Engineer, Sanitary Circle, after scrutiny of the estimate reports that the matter requires further examination and that the estimate requires revision.

(e) Does not arise.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Was not an estimate for water supply to Kadabanakatte prepared by the concerned officers and scrutinised by the Superintending Engineer before it was sanctioned ?

Sri T. CHANNIAH.—No. It was scrutinised by the Superintending Engineer before it was sent up for sanction.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—When were these estimates scrutinised and found wanting in certain respects by the Superintending Engineer ?

Sri T. CHANNIAH.—The exact date is not known ; perhaps in the month of April or May.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—How is it that though eight months have elapsed the scheme has not been taken up ?

Sri T. CHANNIAH.—The Superintending Engineer, after inspecting the spot, found that the well if excavated at the place proposed would not yield the required quantity of water. He found that it would be not possible to supply 5,000 gallons per hour to that village if the well was excavated at the place. On that account he has suggested the revision of the estimate. He wished to make it sure that even during the summer the well proposed to be constructed would really yield 5,000 gallons per hour. Also in respect of pipes and other materials, he wanted to include the costs in the revised estimate. That also accounted for the increase in the estimated cost. Hence the delay.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Has he prepared any revised estimate ?

Sri T. CHANNIAH.—Not yet.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Will t enhance the cost of this scheme ?

Sri T. CHANNIAH.—It will be known only after the revised estimate is prepared. It is not possible to say that now.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Will the Government take care to see that inordinate delay is not caused in completing, this Sir ?

Sri T. CHANNIAH.—Yes.

Leprosy in Bellary District.

Q.—334 **Sri Ijari SIRASAPPA** (Harpanahalli).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) whether they are aware that the leprosy in Bellary District is on the increase ;

(b) whether they have received any report or representations in this matter ?

(c) the action taken to check the spread of the dreadful disease ?

A.—**Sri T. CHANNIAH** (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

(a) No.

(b) Yes.

(c) A rapid survey of the cases of leprosy has been undertaken in Halavagal village where the incidence is high and arrangements have been made for the administration of Sulphone drugs to the patients.

Leprosy cases at Harpanahalli, Hospet and Bellary towns are all being treated in the respective dispensaries during the clinic held every week.

Government have sanctioned the recommendation of the Director of Public Health to give special training to the Health Inspectors of Hospet and Harpanahalli in the treatment of leprosy cases at the Central Leprosarium, Bangalore. The Senior Leprologist will shortly visit all the places where leprosy is prevailing in Bellary.

Sri Ijari SIRASAPPA.—In answer to (a) you have said 'no' and in answer to (b) you have said 'yes' ; have you received representations or reports ? How is it that the Government is not aware of the spread of that disease ?

Sri T. CHANNIAH.—Please repeat your question.

ಶ್ರೀ ಇಜಾರಿ ಸಿರಸಪ್ಪ.—ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆಯ (ಎ) ಭಾಗಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. (ಬಿ) ಭಾಗ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ನಿಮಗೆ ವರದಿ ಆಗಲಿ, ಮನವಿಯಾಗಲಿ ಬಂದಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಈ ವಿಚಾರ ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಏಕೆ ಬರಲಿಲ್ಲ, ಸ್ವಾಮಿ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಆರೋಗ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹರಪನಹಳ್ಳಿ, ಹೊಸಪೇಟೆ, ಬಳ್ಳಾರಿ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದು ವರದಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಇಜಾರಿ ಸಿರಸಪ್ಪ.—ಬಳ್ಳಾರಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಈ ವ್ಯಾಧಿಯು ಬಹಳ ಉಲ್ಬಣವಾಗುತ್ತಿರುವುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

Sri T. CHANNIAH.—Excepting in one village the problem is not serious in other places. Except Varunali where there are about 30 patients for whom arrangements are being made to give treatment, the other places do not present any problem. At Hospet, Harpanahalli and Bellary, survey has not been conducted. The Health Department has arranged to get the necessary statistics.

ಶ್ರೀ ಇಜಾರಿ ಸಿರಸಪ್ಪ.—ಹರಪನಹಳ್ಳಿ, ಹೊಸಪೇಟೆ, ಬಳ್ಳಾರಿ ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಲೆಪ್ಪರ್ ಅಸೈಲಂ ಏರ್ಪಡಿಸುವುದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಆಲೋಚನೆಯಲ್ಲಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಹರಪನಹಳ್ಳಿ, ಹೊಸಪೇಟೆ, ಬಳ್ಳಾರಿ ಟೌನ್‌ನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕ್ಲಿನಿಕ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಟ್ರೀಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

Maternity Hospital, Davangere (Posting a Lady Assistant Surgeon).

Q.—453. **Srimathi Bellary SIDDAMMA** (Davangere).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the reason for not appointing a Lady Assistant Surgeon to the Maternity Hospital at Davangere ;

(*b*) the action taken in the matter of providing equipment ?

A.—**Sri T. CHANNIAH** (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

(*a*) A Lady Assistant Surgeon, Grade III has since been posted—Joined duty on 27th September 1954.

(*b*) Action is being taken to supply the necessary equipment to the institution.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಳ್ಳಾರಿ ಸಿದ್ದಮ್ಮ.—(ಬಿ) ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಈ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಯಾವಯಾವ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದೀರಿ, ಸ್ವಾಮಿ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಬಟ್ಟೆ ಒದಗಿಸಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಕಂಡುಬಂತು ; ಅದನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಳ್ಳಾರಿ ಸಿದ್ದಮ್ಮ.—ಬಟ್ಟೆ ಒದಗಿಸದೆ ಎಷ್ಟು ವರ್ಷವಾಯಿತು, ಸ್ವಾಮಿ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಇಷ್ಟು ವರ್ಷ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ವರದಿ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಅದರ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ ಎಂದು ನಮಗೆ ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಜಾಗ್ರತೆ ಒದಗಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಳ್ಳಾರಿ ಸಿದ್ದಮ್ಮ.—ಈ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ರೋಗಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತೆ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಳ್ಳಾರಿ ಸಿದ್ದಮ್ಮ.—ನರ್ಸುಗಳು ಎಷ್ಟು ಜನ ಇದ್ದಾರೆ, ಸ್ವಾಮಿ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ನೋಟೀಸ್.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಳ್ಳಾರಿ ಸಿದ್ದಮ್ಮ.—ಇದು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಆಸ್ಪತ್ರೆ. 400-500 ಜನ ರೋಗಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಬಹಳ ತೊಂದರೆ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಅದನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಲು ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

Scheduled Castes—Scholarships.

Q. 207.—**Sri M. CHIKKALINGIAH** (Malavalli—Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the amount allotted for grant of scholarships for 1954-55 to the students of Scheduled Castes (boys and girls)—districtwar figures may kindly be given under following heads, *viz.*, (1) Middle Schools, (2) New Type Middle Schools, and (3) High Schools and groupwise ;

(*b*) the number of applications received (districtwar and groupwise) from the students (boys and girls) from each school ;

(*c*) the number of scholarships awarded under each group (boys and girls) districtwise ;

(*d*) the excess amount allotted as against previous years under this head?

A.—**Sri A. G. RAMACHANDRA RAO** (Minister for Law and Education).—

(*a*), (*b*) and (*c*) Statement appended below.

(*d*) Nil.

Statement showing the amount allotted, number of applications received and the number of pupils awarded Depressed Class Scholarships in High Schools (Boys).

Sl. No.	Name of District	High Schools (Boys)								
		Group I			Group II			Group III		
		Amount allotted	No. of applications recd.	No. awarded scholarships	Amount allotted	No. of applications recd.	No. awarded scholarships	Amount allotted	No. of applications recd.	No. awarded scholarships
		Rs.			Rs.			Rs.		
1	City District Bangalore ...	300	16	4	600	11	8	1,800	81	24
2	Civil Station, Bangalore ...	150	7	2	150	5	2	4,950	206	66
3	Bangalore District ...	225	16	3	525	18	7	975	83	13
4	Kolar ...	750	7	7	1,350	18	18	13,875	229	185
5	Tumkur ...	75	5	1	525	22	7	1,500	59	20
6	Mysore ...	75	7	1	225	2	2	2,475	162	33
7	Mandya ...	...	...	...	75	...	...	1,200	96	16
8	Hassan ...	75	1	1	75	3	1	675	45	9
9	Chikmagalur ...	75	1	...	150	2	1	2,325	20	3
10	Shimoga ...	225	20	3	225	13	3	375	33	5
11	Chitaldrug ...	825	...	...	900	...	...	1,050	...	...

(**Sri A. G. Ramachandra Rao.**)

Statement showing the amount allotted, number of applications received and the number of pupils awarded Depressed Class Scholarships in High Schools (Girls).

Sl. No.	Name of District	High Schools (Girls)								
		Group I			Group II			Group III		
		Amount allotted	No. of applications received	No. awarded scholarships	Amount allotted	No. of applications received	No. awarded scholarships	Amount allotted	No. of applications received	No. awarded scholarships
		Rs.			Rs.			Rs.		
1	City District, Bangalore ...	75	1	1	...	1	...	300	11	4
2	Civil Station, Bangalore ...	75	2	1	...	...	...	975	18	13
3	Bangalore District ...	75	1	1	75	...	...	150	4	2
4	Kolar ...	75	1	1	75	1	1	2,550	75	34
5	Tumkur ...	...	...	...	75	1	1	150	6	2
6	Mysore ...	...	...	...	...	...	...	300	11	4
7	Mandya ...	...	...	...	...	...	...	75	6	1
8	Hassan ...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
9	Chikmagalur ...	75	1	1	75	1	1	75	1	1
10	Shimoga ...	...	...	...	...	...	...	75	...	...
11	Chitaldrug ...	75	1	1	75	1	1	75	1	1

Statement showing the amount allotted, number of applications received and the number of pupils awarded Depressed Class Scholarships in New Type Middle Schools (Boys and Girls).

Sl. No.	Name of District	New Type Middle Schools (Boys and Girls)								
		Group I			Group II			Group III		
		Amount allotted	No. of applications recd.	No. awarded scholarships	Amount allotted	No. of applications recd.	No. awarded scholarships	Amount allotted	No. of applications recd.	No. awarded scholarships
		Rs.			Rs.			Rs.		
1	City District, Bangalore ...	...	2	...	60	11	2	150	36	5
2	Civil Station, Bangalore ...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
3	Bangalore District ...	90	12	3	210	25	7	1,080	183	36
4	Kolar ...	90	7	3	270	27	9	1,500	195	50
5	Tumkur ...	60	14	2	180	19	6	1,350	153	45
6	Mysore ...	...	1	...	...	2	...	990	214	33
7	Mandya ...	...	...	...	...	2	...	240	56	8
8	Hassan ...		4	...	30	3	1	780	70	26
9	Chikmagalur ...	60	2	2	...	1	...	60	15	2
10	Shimoga ...	150	28	5	90	12	3	240	28	8
11	Chitaldrug ...	240	12	8	390	42	13	1,050	96	35

(SRI A. G. RAMACHANDRA RAO.)

Statement showing the amount allotted, number of applications received and the number of pupils awarded Depressed Class Scholarships in Middle Schools (Boys).

Sl. No.	Name of District	Middle Schools (Boys)								
		Group I			Group II			Group III		
		Amount allotted	No. of applications received	No. awarded scholarships	Amount allotted	No. of applications received	No. awarded scholarships	Amount allotted	No. of applications received	No. awarded scholarships
		Rs.			Rs.			Rs.		
1	City District, Bangalore ...	120	26	4	540	31	18	900	225	30
2	Civil Station, Bangalore ...	300	16	10	150	19	5	2,550	299	85
3	Bangalore District ...	270	44	9	450	56	15	1,620	348	54
4	Kolar ...	...	23	...	60	55	2	3,120	553	104
5	Tumkur ...	210	44	7	540	54	18	1,950	386	65
6	Mysore ...	60	14	2	90	14	3	3,600	533	120
7	Mandya ...	30	...	...	90	16	3	2,610	457	87
8	Hassan ...	60	10	2	90	3	3	1,110	135	37
9	Chikmagalur ...	120	17	4	60	8	2	360	58	12
10	Shimoga ...	210	51	7	330	18	11	300	84	10
11	Chitaldrug ...	420	...	...	720	...	...	930	...	...

Statement showing the amount allotted, number of applications received and the number of pupils awarded Depressed Class Scholarships in Middle Schools (Girls).

Sl. No.	Name of District	Middle Schools (Girls)								
		Group I			Group II			Group III		
		Amount allotted	No. of applications recd.	No. awarded scholarships	Amount allotted	No. of applications recd.	No. awarded scholarships	Amount allotted	No. of applications recd.	No. awarded scholarships
		Rs.			Rs.			Rs.		
1	City District, Bangalore ...	30	1	1	60	...	...	150	30	5
2	Civil Station, Bangalore ...	30	1	1	30	...	...	330	45	11
3	Bangalore District ...	...	1	...	30	6	1	60	15	2
4	Kolar District ...	30	2	1	60	10	2	1,170	198	39
5	Tumkur ...	30	1	1	90	2	2	120	13	4
6	Mysore ...	...	...	...	...	...	...	210	37	7
7	Mandya ...	...	1	...	30	1	1	240	41	8
8	Hassan ...	30	1	1	30	2	1	60	17	2
9	Chikmagalur ...	30	4	1	...	...	...	30	6	1
10	Shimoga ...	...	2	...	...	...	...	30	10	1
11	Chitaldrug ...	30	4	1	60	6	2	...	12	...

N.B.—1. The above figures relate to the year 1953-54, as the awards for this year are not yet over in all the Districts.

2. Group I consists of the communities Koracha, Korama and Banjars. Group II consists of Voddars and Group III consists of Adikarnatakas and Adidravidas, Mochis, Animists and Scheduled Tribes.

3. There was no separate allotment for scholarships to pupils in New Type Middle Schools.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ.—ಪರಿಶಿಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಬಹಳ ಅರ್ಜಿಗಳು ಬಂದಿವೆ ಎಂಬುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲವೆ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಬಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ.—ಅವರೆಲ್ಲಾ 100 ಕ್ಕೆ 99 ಭಾಗ ಬಡವರು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತೇ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಅದು ಹೇಳುವುದು ಕಷ್ಟ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ.—ತಾವು ಹೊಸದಾಗಿ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಷಿಪ್ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಕೊಡದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಈ ವರ್ಷವಾದರೂ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಯೋಚನೆ ಮಾಡೋಣ.

Samskrithi Prachar (Personnel)

Q.—219. Sri K. V. BYRE GOWDA (Bangalore North).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the names of persons enlisted to deliver lectures on Samskrithi Prachar, their castes and communities ;

(*b*) the financial help awarded to the lecturers (details may be furnished) ;

(*c*) the persons allotted for Bangalore District on the Samskrithi Prachar and their castes ?

A.—A. G. RAMACHANDRA RAO (Minister for Law and Education.)—

(*a*) List appended. Information regarding the castes and communities of the lecturers is not readily available.

(*b*) T. A.—Second Class (Single Railway fare).

Mileage.—Single bus fare or Re. 0-4-0 per mile where bus convenience is not available.

Daily Allowance.—Rs. 4 per day.

Remuneration—Rs. 20 per lecture.

Note—For the day or days on which remuneration is paid Daily Allowance will not be admitted.

(*c*) List appended below.

LIST OF LECTURERS.

BANGALORE DISTRICT.

No.	*Name*		*Community*
1	Sri D. V. Gundappa	...	Brahmin
2	,, K. Guru Dutt, B.A., I.A.S. (Retd.)	...	do
3	,, Hullur Sreenivas Jois	...	do
4	,, Yatisvarananda Swamigalu	...	Not known
5	,, B. M. Krishnan, I.A.S.	...	Visvakarma
6	,, M A. Venkata Rao, M.A.	...	Brahmin
7	Dr. M. Shivaram, B.SC., M.B.B.S.	...	do
8	Sri T. S. Shama Rao, M.A.	...	do
9	,, N. Prahlada Rao, M.A.	...	do
10	,, R. Subramaniam	...	do
11	,, Anantharangachar, M.A.	...	do
12	,, M. S. Venkatesa Sastry	...	do

List of names of persons enlisted to deliver lectures on Samskrithi Prachar.

Sriyuts.—

1 *Rajasevasakta* Sri Masti Venkatesha Iyengar.
2 D V Gundappa
3 K Guru Dutt, B.A., I.A.S.
4 A R Krishna Sastri
5 Sivakumara Swamigalu
6 Yatisvarananda Swamigalu

Sriyuts.—

7 J B Mallaradhya, M.A., I.A S.
8 N S Hirannayya, M.A., I.A.S.
9 K P Ramanathaiya, M.A., I.A.S.
10 B M Krishnan, I.A.S.
11 *Rajasevasakta* Sri C K Venkataramayya, M.A., LL.B.
12 M K Varadarajan, M.A., B.L.

Sriyuts—

13 *Asthanavidwan Panditaratnam Keertanacharya* Sri B. Sivamurthy Sastry.
14 Devadu Narasimha Sastri, M.A.
15 T M Amir, B.A.
16 S Suryanarayana Sastri
17 C K Nagaraja Rao
18 M Seetharama Sastri
19 *Asthanavidwan* Sri M S Subramanya Sastri.
20 O N Linganniah, B.A. (Hons.)
21 A N Krishna Rao
22 D R Ramaya, B.A.
23 Jeerage Katte Basavappa, B.A.
24 M Rama Rao
25 *Asthanavidwan* Sri H Channakeshava Iyengar.
26 T T Sharma
27 G Venkatasubbaiah, M.A.
28 Siddavvanahalli Krishna Sharma
29 K S Dharanendraiya, M.A.
30 A N Murthy Rao, M.A.
31 *Asthanavidwan* Sri Y Chandrasekhara Sastri, M.A.
32 Dr. A N Narasimhaiya, M.A., L.T. Ph.D.
33 M Siddalingaiya, B.A., Ph.D.
34 K S Nagarajan, B.A.
35 K Sampathgiri Rao, M.A.
36 Sm. Yeshodaramma Dasappa
37 M P L Sastri, M.A., M.L.C.
38 Sm. Bellary Siddamma
39 Gorur Ramaswamy Iyengar, M.L.C.
40 K V Puttappa, M.A.
41 S V Ranganna, M.A.
42 V Seetharamaiya, M.A.
43 D L. Narasimhachar, M.A.
44 Sri K Venkataramappa, M.A.
45 K V Raghavachar, M.A.
46 N Sivarama Sastri
47 N Kasturi, M.A., B.L.
48 M Yamunacharya, M.A.
49 S Ramachandra Rao, M.A.
50 D Javare Gowda, M.A.
51 G P Rajaratnam, M.A.
52 Dr. B Kuppuswami Naidu, M.A., Ph.D.
53 Dr. T A Purushottam, M.A., D.Litt.
54 *Asthanavidwan* Sri Bellavi Narahari Sastri.
55 M S Venkatesha Sastri
56 *Asthanavidwan* Y Nagesha Sastri
57 K Channabasavappa, B.A., B.L.
58 P Shama Rao, B.A., B.L.

Sriyuts—

59 M G Venkateshaiah, B.A.
60 M Tirumalachar, B.A., B.L.
61 R L Narasimhaiya, M.Sc.
62 B Bheema Raju
63 Cheemanahalli Raghunathacharya
64 *Asthanavidwan* M G Nanjundaradhya.
65 S Karim Khan
66 Mathighatta Krishna Murti
67 Bhimasenachar
68 Hullur Srinivasa Jois
69 *Asthanavidwan* Jinachandra Sastri
70 *Asthana Maha Vidwan* Sri A Subbaiah Sastry.
71 C R Sreenivasa Iyengar
72 M Ramakrishna Bhat
73 M V M Patil, B.A. (Hons.), LL.B.
74 H N Raghavendrachar
75 Chikkerur Govindacharya
76 Kukke Seetharama Sastri, B.A., LL.B.
77 G K Thimmannachar, M.A.
78 Hebbani Krishna Sastri
79 Muthya Nageshachar, M.A.
80 T Gurunanjiah, B.A., LL.B.
81 M A Venkata Rao, M.A.
82 Dr. M Shivaram, B.Sc., M.B.B.S.
83 K Gopalakrishna Rao, B.A.
84 S V Parameswara Bhatta, M.A.
85 L Gundappa, M.A.
86 T N Channappa
87 *Asthana Vidwan* Sri D Nagaraja Sastri.
88 Pandit D Gangaraju
89 Subbanarasimha Sastri
90 Archik Venkatesh
91 H M Nagaiah
92 K R Lingappa, B.A., LL.B.
93 Patankar Chandrasekhara Bhatta
94 Rudrapathi, M.A.
95 B Lakshminarayana Rao, B.A.
96 Appaswamy Duriar
97 D Renukacharya
98 T R Subba Rao
99 D A Subba Rao, M.A
100 Kashinatha Sastri
101 L Basavaraju, M.A.
102 H Deveerappa, M.A.
103 R S Rama Rao, M.A.
104 P Sreenivasa Rao, M.Sc.
105 S Rangappa, B.A., B.L.
106 Dr. L Sibaiya, M.Sc., Ph.D.
107 Dr. P Krishna Rao, B.Sc., M.B.B.S., D.T.M & H. (Eng.), F.A.Sc.
108 Dr. S T Puttanna

(Sri A. G. Ramachandra Rao.)

Sriyuts—

109 Dr. T Manickam, M.B.B.S., D.L.O. (Eng.), M.S.(E.N.T.) F.I.C.S. (U.S.A.).
110 A Narayana Rao, M.Sc.
111 K Subrahmanya Sastri, B.A.
112 K G Mahadevappa, M.A.
113 H Thipperudraswamy, M.A.
114 T N Krishna Rao, M.A., B.T., M. Ed.
115 R Muniswamaiah, B.A., M.L.A.
116 K Ramaswamy
117 Bhimasena Rao, B.Sc.
118 G Varadaraja Rao
119 T S Shama Rao, M.A.
120 N Prahlada Rao, M.A.
121 D V Seshagiri Rao, B.A.
122 A Krishnappa
123 S Narasingappa
124 R Subramaniam
125 V Muniswamy
126 Anantharangachar

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.—ಈ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪ್ರಚಾರದ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ, ಸ್ವಾಮಿ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಇದರ ಹಿಂದೆ ಪರಿಶಿಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಅಂಕಿ ಅಂಶ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಪ್ರಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ಹೋದವರ್ಷ ಖರ್ಚುಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಈ ಆರ್ಗ್ನೈಸರ್‌ಗೆ 31,454 ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗಿವೆ. ಈ ವರ್ಷ ಇದುವರೆಗೂ ಸುಮಾರು ಐದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗಿವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.—ಈ ಭಾಷಣಕಾರರ ಪೈಕಿ ದುಡ್ಡು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಯಾರಾದರೂ ಮುಂದೆ ಬಂದು ಭಾಷಣಮಾಡುವವರಿದ್ದಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಇದುವರೆಗೂ ಯಾರಿಗೂ ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇನ್ನುಮೇಲೆ ಆ ವಿಚಾರ ನೋಡಿ ಹೇಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.—ಈ ಭಾಷಣಕಾರರಿಗೆ ಒಂದು ದಿವಸಕ್ಕೆ ಇಪ್ಪತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಯಾರಾದರೂ ಮುಫತ್ತಾಗಿ ಭಾಷಣಮಾಡುವವರಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಆ ರೀತಿ ದರನಿಗದಿ ಆಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಖರ್ಚಾದಮೇಲೆ ತಿಳಿಸಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.—ಈ ವರ್ಷ ಎಷ್ಟು ಜನಕ್ಕೆ ಆ ರೀತಿ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಆ ಪಟ್ಟಿ ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ. ಭಾಷಣಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇವೆ. ಬಿಲ್ಲು ಬಂದಮೇಲೆ ಹೇಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.—ಬೆಂಗಳೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹನ್ನೆರಡು ಜನರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಅದೇ ರೀತಿ ಬೇರೆಕಡೆಯಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಈ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿರುವವರನ್ನು ಯಾರನ್ನು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಬೇಕಾದರೂ ಕಳುಹಿಸಬಹುದು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಆಯಾ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನವರನ್ನೇ ಕಳುಹಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತ, ಖರ್ಚು ಕಡಮೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಭಾವನೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ವಿ. ನರಸಿಂಹರೆಡ್ಡಿ.—ಈ ಭಾಷಣಕಾರರ ಹೆಸರನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಅವರು ಎಲ್ಲಾದರೂ ಇದುವರೆಗೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಕೆಲವರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ವಿ. ನರಸಿಂಹರೆಡ್ಡಿ.—ಎಲ್ಲಿ, ಯಾವಕಡೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಅದನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ವಿ. ನರಸಿಂಹರೆಡ್ಡಿ.—ಈ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ ಮಹನೀಯರಿಗೆ ಇಪ್ಪತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ? ಟಿ. ಎ. ಅಂತಲೇ ಏನು ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಮಾಧವಾಚಾರ್.—ಈ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕೀರ್ತನಕಾರರೂ ಇದ್ದಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನನ್ನ ಊಹೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಮಾಧವಾಚಾರ್.—ಅವರ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಪಟ್ಟಿ ಇದೆಯೇ, ಇದೇ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಈ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲೇ ಅದೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಈ ಪ್ರಚಾರ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುವಾಗ ತಗಲತಕ್ಕ ಇತರ ಖರ್ಚುಗಳನ್ನೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ವಹಿಸುತ್ತಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಇತರ ಖರ್ಚು ಎಂದರೆ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿದಾಗ, ಲೌಡ್‌ಸ್ಪೀಕರ್, ಪ್ರಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ಹಸ್ತಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಿಂಟ್ ಮಾಡಿಸುವುದು ಈ ಖರ್ಚುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ವಹಿಸುತ್ತಾರೆಯೇ ಅಥವಾ ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರೇ ವಹಿಸಿ ಅನಂತರ ಈ ಭಾಷಣಕಾರರನ್ನು ಕರೆಸುತ್ತಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಆಯಾ ಹಳ್ಳಿಯವರೇ ಅದನ್ನು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಗ್ರ್ಯಾಂಟ್ ಕೇಳಿದರೆ ಆಗ್ಗೆ ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಈ ಭಾಷಣಕಾರರಿಗೆ ಇಂಥಿಂಥದೇ ಗೊತ್ತಾದ ವಿಷಯದಮೇಲೆ, ಇದೇ ರೀತಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಬೇಕು, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಎಂದರೆ ಇದು, ಈ ರೀತಿ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಏನಾದರೂ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ guiding factors ಸರ್ಕಾರದವರು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಅಂತಹ ಲಿಟರೇಚರ್ ಏನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಎಂದರೆ ಏನು ಎಂಬ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಪಬ್ಲಿಕೇಷನ್‌ಗಳು ಹೊರಟಿವೆ. ಅವುಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಈ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪ್ರಚಾರ ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಬಹಳ ಅನೀತಿ ದೂರವಾಗಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನರು ಸಂಸ್ಕೃತರಾಗಲು ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ವಾತಾವರಣ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ದೇಶ ಅದೇ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣಗೌಡ.—(*c*) ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲಿ the persons allotted for Bangalore District on the samskrithi prachar ಎಂದು ಕೇಳಿರುವುದಕ್ಕೆ 126 ಜನರ ಹೆಸರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಬೆಂಗಳೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿಗೆ ಮಾತ್ರವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಬೆಂಗಳೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ಗೆ ಮಾತ್ರ ಅಂತ ಅಲ್ಲ; ಯಾವ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ಗೆ ಬೇಕಾದರೂ ಕಳುಹಿಸಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣಗೌಡ.—ಹಾಗಾದರೆ (*c*) ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ 126 ಜನರ ಹೆಸರನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. (*a*) ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಹನ್ನೆರಡು ಜನರನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಪೈಕಿ ಯಾರು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಎಂಬ ವಿವರಣೆ ಹೇಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—(*a*) ಮತ್ತು (*c*) ಅದಲುಬದಲಾಗಿದೆ, ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ವಿ. ನಾರಾಯಣರೆಡ್ಡಿ.—ಅಪರಾಧಗಳು ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕೂ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೂ ಏನಾದರೂ ಸಂಬಂಧವಿದೆಯೇ ?

(*No answer*)

Officers of the Anti-Corruption Department.

Q.—7. **Sri S. KARIAPPA** (Viruakshapura).

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the number of officers with their grades in the Department of Anti-Corruption ;

(*b*) the duties and responsibilities that are entrusted to them ?

... ...

A.—**Sri Kadidal MANJAPPA** (Minister for Revenue and Public Works).—

(*a*) A statement furnishing the details is appended below.

(*b*) A note furnishing the information is appended below.

Statement showing the Number of Officers with their grades.

DEPARTMENT OF ANTI-CORRUPTION.

	Grade
	Rs.
1. Special Officer, Efficiency Audit. (Head of the Department) ...	1,000—50—1,400

Remarks.—The present officer is an I.A.S. Officer in grade Rs. 800—1,800.

ANTI-CORRUPTION BRANCH.

Gazetted Officers:

District Superintendents of Police ...	(2)	300—25—500
Assistant Superintendent of Police ...	(1)	200—20—300

Non-Gazetted Officers (*Executive*)

Inspectors of Police (6), I Grade ...	200
Sub-Inspectors of Police (12), I Grade ...	120
Daffedars (4), I Grade ...	40

Non-Gazetted Officers (*Ministerial*).

Manager	(1)	100—10—200
I Division Clerk	(1)	60—5—90/E.B. 8—130—10—180.
II Division Clerks	(2)	45—3—60/ E.B. 4-100
I Grade Stenographers	(2)	75—5—100—10—150/ E.B. 10—200

(SRI KADIDAL MANJAPPA.)

EFFICIENCY AUDIT BRANCH.

Gazetted Officers.

Assistant to the Special Officer, Efficiency Audit (Assistant Commissioner).	(1)	300—25—500
Gazetted Assistant (Amildar)	(1)	200—20—300

Non-Gazetted Officers.

Auditors	(5)	One on Rs. 180-10-300 Four on Rs. 100-10-200
I Division Clerks	(2)	60—5—90/ E.B. 8—130—10—180.
II Division Clerks	(1)	45—3—60/ E.B. 4—100
I Grade Stenographers	(2)	75—5—100—10—150/ E.B. 10—200.

Duties and responsibilities that are entrusted to the Officers of the Anti-Corruption Department.

Special Officer, Efficiency Audit (Head of the Department).	Being in charge of the Department, he exercises General Administrative Control over it. Besides he conducts regular and surprise inspections of subordinate Government Offices, as also regular enquiries into certain important cases of corruption, etc., on the part of Government servants.

Anti-corruption Branch.

District Superintendents of Police.

District Superintendent of Police, "A" Division.	Exercises jurisdiction over Chitaldrug, Bangalore, Tumkur and Kolar Districts; conducts regular enquiries into cases of corruption and misconduct, etc., relating to his division.
District Superintendent of Police, "B" Division.	Exercises jurisdiction over Mysore, Mandya, Hassan, Chikmagalur and Shimoga Districts; conducts regular enquiries into cases of corruption, etc., relating to his jurisdiction.
Assistant Superintendent of Police	Functions as Office Assistant to the Special Officer on Anti-corruption side. Besides, conducts certain preliminary and regular enquiries assigned to him by the Special Officer. Exercises jurisdiction over Bellary District.

Anti-Corruption Branch—(*Concld.*)

Inspectors and Sub-Inspectors of Police. ...	They conduct preliminary investigations into cases of alleged bribery and corruption on the part of Government servants with a view to verify the truth or otherwise of the allegations made by the petitioning public and others. The Inspectors, in addition, lead evidence for the "prosecution" in regular enquiries.
Police Daffeders	Assist the Police Inspectors and Sub-Inspectors in the collection of information relating to cases of corruption, etc.
Manager and Ministerial Staff ...	Attend to office work.

Efficiency Audit Branch.

Assistant to the Special Officer, Efficiency Audit and the Gazetted Assistant to Special Officer.	They assist the Special Officer, Efficiency Audit on the Efficiency Audit side, and are functioning as the Office Assistants to the Special Officer.
Auditors and the Ministerial Officials ...	The Auditors assist the Gazetted Officers in the inspection of offices while the Ministerial officials attend to office work.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪ.—ಲಂಚ ನಿರೋಧ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿರುವ ಪೋಲೀಸು ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರು ಮುಂತಾದ ಗೆಜೆಟೆಡ್ ಆಫೀಸರುಗಳಿಗೆ ಜ್ಯೂರಿಸ್‌ಡಿಕ್ಷನ್ ಗೊತ್ತುಮಾಡಿದೆಯೆ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅದನ್ನು ಪರಿಶಿಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪ.—ನಾನಾ ಗೆಜೆಟೆಡ್ ಆಫೀಸರುಗಳಾದ ಪೋಲೀಸ್ ದಫೇದಾರರು ಮುಂತಾದವರಿಗೇನು ಕೆಲಸ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಪೋಲೀಸ್ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರಿಗೆ ಸಹಾಯಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪ.—ಈ ಸಂಖ್ಯೆ ಸಾಕೆ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಸಾಲದೆಂದು ಅವರು ಹೇಳಿಲ್ಲ.

Scheduled Castes (Lands Granted under G.M.F.)

Q.—8. Sri S. KARIAPPA (Virupakshapura).—

Will the Government to be pleased to state :—

(*a*) the names of Scheduled Class persons who have been granted lands under (i) Grow More Food Scheme, and (ii) Depressed Class Amelioration Scheme in Uttarahalli Hobli, Bangalore South Taluk (details for the past ten years are requested for) ;

(*b*) the extent of land granted to each of those persons ;

(*c*) the area that is leased out by the grantees ;

(*d*) the area that remains fallow ?

A.—Sri KADIDAL MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

(*a*) The details for the past ten years are furnished in the list appended below.

(*b*) Two to four acres per individual.

(*c*) No such cases are brought to notice.

(*d*) Nil.

(SRI KADIDAL MANJAPPA.)

Statement showing the list of lands granted to Depressed Class people under Grow More Food Scheme from 1944-54 in Bangalore South Taluk.

(Uttarahalli Hobli).

Sl. No.	Name af village.	Survey No.	Name of Grantee.	Extent.		Assessment.		
			Sriyuts.	A.	G.	Rs.	a.	p.
1	Thattiguppe	25	Kunta Yangata ...	2	0	2	4	0
		Do	Yalligara Santhaiya ...	2	0	2	4	0
		Do	Mariga ...	2	0	2	4	0
		Do	Inasappa ...	2	0	2	4	0
		Do	Rayappa ...	2	0	2	4	0
		Do	Vaddara Bhojappa ...	2	0	2	4	0
		Do	Chowdappa ...	2	0	2	4	0
		Do	Mariyappa ...	2	0	2	4	0
		Do	Sm. Nakshatramma ...	2	0	2	4	0
		Do	Anthonappa ...	2	0	2	4	0
		Do	Cheluva ...	2	0	2	4	0
		Do	Popanna ...	2	0	2	4	0
		Do	Mikelappa ...	2	0	2	4	0
		Do	Salhuluve Chowdappa ...	2	0	2	4	0
		Do	Thopumara Ankaiya ...	2	0	2	4	0
		Do	Chinnathuru Chowdaiya .	2	0	2	4	0
		Do	Bhojappa ...	2	0	2	4	0
		Do	Kudlur Anthoni ...	2	0	2	4	0
		Do	Anthonappa ...	2	0	2	4	0
		Do	Anasthin Chinnappa ...	2	0	2	4	0
		Do	Jalamangala Jabasthinna...	2	0	2	4	0
		Do	Koramara Jepappa ...	2	0	2	4	0
		Do	Modal Muthappa ...	2	0	2	4	0
		Do	Modal Asilappa ...	2	0	2	4	0
		Do	Marisoga ...	2	0	2	4	0
		Do	Karitappana Bathalappa...	2	0	2	4	0
		Do	Ballari Jojappa ...	2	0	2	4	0
		Do	Sm. Anthonappana Mariyamma. ...	2	0	2	4	0
		Do	Sm. Vaddara Anasthinamma. ...	2	0	2	4	0
	Utharahalli Manavarthekaval	Do	Vajra *alias* Kunta ...	4	0	5	0	0
		Do	Bhangi *alias* Muniya ...	4	0	5	0	0
			(*Under Depressed Class Darkhast Rules*).					
	Channasandra	22	Settappa ...	4	0	6	0	0
		Do	Ramaiya ...	4	0	6	0	0
	Holenakere Voddarapalya	49	Chikkathimmaiya ...	4	0	5	0	0
		8	Dasappa ...	2	0	5	0	0
		Do	Arasappa ...	2	0	2	8	0
		Do	Guttappa ...	2	0	2	8	0
	Nettigere	42	Muniya ...	2	0	2	4	0
		Do	Lingaiya ...	2	0	2	4	0
		Do	Motabhoyi ...	2	0	2	4	0
		Do	Venkatasami ...	2	0	2	4	0
		Do	Sm. Puttamma ...	2	0	2	4	0
	Uttarahalli	81	Katappa ...	4	0	5	0	0
	Gubbalalu	62	Anjanappa ...	2	0	3	8	0

Statement showing the list of lands granted to Depressed Class people under Grow More Food Scheme from 1944-54 in Bangalore South Taluk—(*concld.*)

Sl. No.	*Name of village.*	*Survey No.*	*Name of Grantee.*	*Extent.*		*Assessment.*		
			Sriyuts.—	A.	G.	Rs.	a.	p.
	Doddakalsandra	15	G. Gopalappa ...	4	0	5	0	0
	Pillaganahalli	1	Jagani Kaveriga ...	2	0	2	0	0
		Do	Venkatappa ...	2	0	2	0	0
		Do	Konakunte Venkata ...	2	0	2	0	0
		Do	Muniyappa ...	2	0	2	0	0
		Do	N. Narasimhaiah ...	2	0	2	0	0
		Do	Muninanjappa ...	2	0	2	0	0
		Do	Hatta, S/o Kempa ...	2	0	2	0	0
		Do	Maraiya ...	2	0	2	0	0
		Do	Muniswamy ...	2	0	2	0	0
		Do	Venkatarama ...	2	0	2	0	0
		Do	Muniga ...	2	0	2	0	0
		Do	Thayiga ...	2	0	2	0	0
		Do	Munisami ...	2	0	2	0	0
		2	Chikka Muniga ...	2	0	2	0	0
		Do	Muniga ...	2	0	2	0	0
		Do	Ramadasi ...	2	0	2	0	0
		Do	Kaveriga ...	2	0	2	0	0
		Do	Arjunaiya ...	2	0	2	0	0
		Do	Rama ...	2	0	2	0	0
		Do	Perappa ...	2	0	2	0	0
		Do	Mulliga ...	2	0	2	0	0
		Do	Honnaiya ...	2	0	2	0	0
		Do	Guruva ...	2	0	2	0	0
		Do	Muniga ...	2	0	2	0	0
		Do	Munisamaiya ...	2	0	2	0	0
		Do	Narayana ...	2	0	2	0	0
		Do	Munisami, S/o Munigappa ...	2	0	2	0	0
		Do	Narasimhiah ...	2	0	2	0	0
		Do	Munivenkatappa ...	2	0	2	0	0
		Do	Muthappa ...	2	0	2	0	0
		Do	Munisami, S/o Govindaraju ...	2	0	2	0	0
		Do	Kanakaraju ...	2	0	2	0	0

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪ.—ಉತ್ತರಹಳ್ಳಿ ಹೋಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಜಮೀನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಈಗ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಖಾಯಮ್ಮಾಗಿ ತಾನೆ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಕೆಲವು ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರ ಬೆಳೆಯುವ ಯೋಜನೆ ಪ್ರಕಾರ, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಡಿಪ್ರೆಸ್ಟ್‌ಕ್ಲಾಸ್ ಅಮಿಲಿಯೊರೇಷನ್ ಸ್ಕೀಂ ಪ್ರಕಾರ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರ ಬೆಳೆಯುವ ಯೋಜನೆ ಪ್ರಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಕೆಲವು ಖಾಯಮ್ಮಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪ.—ಇದರಲ್ಲಿ ಸೇರದಿರುವುದೂ ಇದೆಯೆ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಹಿಂದಿನವರ್ಷದ್ದೂ ಇರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪ.—ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರ ಬೆಳೆಯುವ ಯೋಜನೆ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದೇ ಸಂಸಾರದವರಿಗೆ 30ರಿಂದ 60 ಎಕರೆಗಳವರೆಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆಯೆ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಹಿಂದೆ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪ.—ಹರಿಜನರ ಪೈಕಿ ಕೆಲವರಿಗೆ ಒಂದೇ ಸಂಸಾರದವರಿಗೆ 30 ಎಕರೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಬಾಕಿಯವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಡವೆ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಬಹಳ ಹಿಂದೆ ಆ ರೀತಿ ಕೊಟ್ಟಿರಬೇಕು, ಈಗ ಹಾಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ.—ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರ ಬೆಳೆಯುವ ಯೋಜನೆ ಪ್ರಕಾರ ಜಮೀನು ಕೊಟ್ಟು 5 ವರ್ಷಗಳಾದರೆ ಅವರಿಗೇ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬ ನಿಯಮವಿದೆಯೆ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಕಾನೂನಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದಿದೆ.

Thungabhadra Project (Engineers Employed).

Q.—82. **Sri J. MOHAMED IMAM** (Jagalur).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) how many Superintending Engineers, Executive Engineers and Assistant Engineers are employed in the Thungabhadra Project :

(*b*) of these, how many are Mysoreans ?

(*c*) how many Mysoreans are employed in Non-Gazetted Engineering and ministerial staff ?

A.—**Sri Kadidal MANJAPPA** (Minister for Revenue and Public Works).—

		Irrigational side	*Electrical side*
(*a*)	Superintending Engineers. ...	1	1
	Executive Engineers ...	4	2
	Assistant Engineers ...	15	11
(*b*)	Executive Engineers ...	1	1
	Assistant Engineers ...	2	2*
(*c*)	Non-Gazetted Engineering staff	17	4
	Ministerial staff ...	Nil	12

(*apportioned to the Mysore State).

Sri J. MOHAMED IMAM.—Was it not agreed at the time of negotiations that at least one of the Superintending Engineers must be appointed by Government of Mysore ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—That point was placed before the concerned authorities.

Sri J. MOHAMED IMAM.—When Mysore Government has been contributing practically half the amount, is it not necessary that one Superintending Engineer must represent Mysore Government ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—At the first meeting of the Thungabhadra Board, it was agreed that the proportion should be 50 : 50 and in the electric project, it should be 18 : 20. But, it was understood that this proportion would be given effect to as and when vacancies arise and gradually.

Sri J. MOHAMED IMAM.—But, that proportion has not been given effect to, and Mysore is not represented or very poorly represented. What action Government propose to take in this behalf ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—That is the resolution ; we will try to get the resolution implemented.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Who is the authority that appoint these persons to these offices ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—So far as Mysore officers are concerned, we must send names and the Board should appoint them.

Sri J. MOHAMED IMAM.—What is the number of Non-Gazetted staff ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—I am sorry, I am not in a position to give that information now.

Sri J. MOHAMED IMAM.—At least, have the Government been satisfied, so far as Non-Gazetted staff is concerned, that Mysore Government has an adequate share ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—I have brought to the notice of the Hon'ble Members, the resolution passed at the first meeting of the Board, namely, 50 per cent of the staff should be Mysoreans.

Sri J. MOHAMED IMAM.—So, what steps Government take to implement that resolution ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—We will try our best to see that the resolution is implemented.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Will the Government bring this to the notice of the Government of India and see that this is implemented ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—Yes.

Muzrai Institutions (Renovation of Certain Temples).

Q.—143. **Sri D. M. GOVINDARAJU** (Nelamangala).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether any estimates have been prepared for the renovation of the following Muzrai Institutions:—

(i) Mukthanatheswaraswamy Temple near Binnamangala, Kasaba Hobli, Nelamangala Taluk.

(ii) Sri Eswara Temple, Manne, Tyamagondlu Hobli, Nelamangala Taluk;

(*b*) when the estimates were prepared and what the amounts of the estimates are?

A.—**Sri Kadidal MANJAPPA** (Minister for Revenue and Public Works).—

(*a*) Yes. Estimates have been prepared for the renovation of these two Villages Muzrai Institutions.

(*b*) (i) *Sri Mukthanatheswaraswami Temple*—

An estimate for Rs. 11,300 for the renovation of this temple was prepared during 1949-50. Another estimate for Rs. 2,600 for urgent repairs to the temple was prepared during the year 1952-53.

(ii) *Sri Eswara Temple*—

An estimate for Rs. 13,260 has been got prepared by the Executive Engineer, Bangalore Division, during January 1954.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಗೋವಿಂದರಾಜು.—ಶ್ರೀಮುಕ್ತನಾಥೇಶ್ವರಸ್ವಾಮಿ ದೇವಾಲಯದ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ 11,300 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅಂದಾಜಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿರುವುದು ಮಂಜೂರಾಗಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಹಣದ ಅಭಾವದಿಂದ ಮಂಜೂರಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಗೋವಿಂದರಾಜು.—ಈ ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕಾಗಿ 1952-53ರಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗಿರುವ 2,600 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅಂದಾಜು ಮಂಜೂರಾಗಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅದೂ ಮಂಜೂರಾಗಿಲ್ಲ. ಹಣವಿದ್ದ ಹೊರತು ಮಂಜೂರಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಗೋವಿಂದರಾಜು.—ಈ ದೇವಸ್ಥಾನ ಬಹಳ ದುಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಈಗಲಾದರೂ 2,600 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅಂದಾಜನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿ ರಿಪೇರಿಗೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ರಿಪೇರಿಗಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಗೂ ಸುಮಾರು 10-15 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮುಜರಾಯಿ ಫಂಡಿನಿಂದ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಯಾವುದು ಅವಶ್ಯಕ, ಯಾವುದು ಜರೂರಾದುದು ಎಂದು ನೋಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಂದಾಜನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಗೋವಿಂದರಾಜು.—ಮಣ್ಣೆ ಗ್ರಾಮದ ಈಶ್ವರ ದೇವಾಲಯಕ್ಕಾಗಿ ತಯಾರಾಗಿರುವ 13,260 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅಂದಾಜು ಮಂಜೂರಾಗಿದೆಯು ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅದೂ ಆಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ ಗೋವಿಂದರಾಜು.—ಇದನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ಅಪಾಯವಾಗುವ ಸಂಭವವಿದೆಯೆಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ತಾವೇ ಹೇಳಿದ್ದೀರೆಂದು ನನಗೆ ಜ್ಞಾಪಕವಿದೆ.

Second Five-Year Plan (Irrigation Projects in Molakalmuru Taluk.)

Q.—346 **Sri A. BHEEMAPPA NAIK** (Molakalmuru).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the names of irrgation projects that will be taken up in the Second Five-Year Plan in Molakalmuru Taluk in Chitaldrug District;

(*b*) the names of irrigation projects that are estimated in that taluk so far?

A.—**Sri Kadidal MANJAPPA** (Minister for Revenue and Public Works).—

(*a*) Construction of new tanks like—

(1) Tuppadakkanahalli Tank,
(2) Muthugerahalli Tank,
(3) Guddadahalli Tank,

are proposed by the Department of Public Works.

(*b*) *Vide* reply to (*a*) above.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—What is the area and for how many villages this benefit will accrue, Sir?

Sri Kadidal MANJAPPA.—The construction of a new tank near Tuppadakkanahalli is expected to irrigate about 200 acres. The construction of the tank near Muthugerahalli is expected to benefit about 100 acres and the construction of the new tank near Guddadahalli is expected to irrigate about 80 acres.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—In such small matters, should not Government take immediate action

(SRI A. BHEEMAPPA NAIK.)

and see that these works are immediately taken up and completed, Sir ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—For a big man like my friend, it is a small matter Sir. (*Laughter.*) But the first project costs 4.5 lakhs, the second costs 2 lakhs and the third costs about 2 lakhs; all the projects put together may cost about ten lakhs.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Does the Hon'ble Minister know that that area has a very lean rainfall as lean as the Hon'ble Minister ? (*Laughter.*)

Mr. SPEAKER.—Next question.

1 P.M.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Has not the Ramamurthi Committee urged on the need for putting up such projects in view of the areas being always famine-stricken so that wells could be sunk and sub-soil water may be utilised ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—In general he has said about taking up projects in distress areas, particularly in such areas like Molakalmuru.

Mr. SPEAKER.—Question hour is over.

QUESTIONS FOR ANSWERS ON THE DAY

(But not taken up)

Electricity (Supply to Irrigation Pump sets)

Q.—64. **Sri S. M. LINGAPPA** (Krishnarajpet).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the number of lift irrigation pumps working in the State (district-war details to be furnished) ;

(*b*) the number of applications received for supply of electricity for irrigation pumpsets in Krishnarajpet Taluk for the last two years ;

(*c*) the number sanctioned so far ?

A.—**Dr. R. NAGAN GOWDA** (Minister for Agriculture).—

(*a*)—

District.		*No. of Pumps working (to end of September 1954).*
Kolar	... ...	2,087
Tumkur	... ...	873
Chitaldrug	... ...	824
Shimoga	... ...	129
Bellary	... ...	92
Bangalore	... ...	1,654
Mandya	... ...	70
Mysore	... ...	243
Hassan	... ...	56
Chikmagalur	... ...	25
Total	...	6,053

(*b*) 60 applications.

(*c*) 33.

Bridges proposed to be constructed in Mysore District by the District Board.

Q.—131. **Sri B. RACHAIAH** (Yelandur—Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the number and names of bridges proposed to be constructed by the District Board of Mysore for the last five years ;

(*b*) the names of the bridges, the estimates of which are already sanctioned and work commenced ;

(*c*) the names of the bridges, the estimates of which are not sanctioned ;

(*d*) whether it is not a fact that the District Board have passed a resolution agreeing to pay their quota of contribution to construct a bridge across Suvarnavathi near Alur ?

A.—**Sri T. CHANNIAH** (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

SIX BRIDGES.

(*a*) (1) Bridge near Immavu across Yennehole in Basavanpura-Mudahalli Road.

(2) Madapura Bridge across Gundlu River.

(3) Bridge across Kapila near Thumbasoge in Heggadadevankote.

(4) Bridge across Cauvery near Chunchankatte.

(5) Bridge across Cauvery near Bannur.

(6) Stone Masonry Bridge across Devanur Halla in Nanjangud Taluk.

(*b*) Estimates in respect of all the six bridges mentioned above have been sanctioned and the work has been entrusted to the Public Works Department.

(*c*) Bridge across the River Laxmanathirtha near Hussainpur, Hunsur Taluk.

(*d*) Yes.

National Extension Service Scheme

Q.—133. **Sri B. RACHAIAH** (Yelandur—Scheduled Castes).

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) when the National Extension Service Scheme was introduced in the State ;

(*b*) the taluks into which this scheme was introduced ;

(*c*) the amount incurred towards establishment and the works (talukwise information to be given) ;

(*d*) the names of the taluks into which this scheme has to be introduced ;

(*e*) whether appointments are made for this scheme as per the Public Service Commission Rules ?

A.—**Dr. R. NAGAN GOWDA** (Minister for Agriculture).—

(*a*) 2nd October 1953.

(*b*) Ramanagaram *cum* Kanakapura, Gundlupet.

Hole-Narasipur *cum* Arakalgud.
Harihar-Davangere.
Koppa-Narasimharajapura.
Turuvekere.
Sidlaghatta.

(*c*) *Name of the Block*		*Amount incurred towards Establishment*			*Amount incurred towards Works.*		
		Rs.	a.	p.	Rs.	a.	p.
Ramanagaram-Kanakapura	...	13,748	10	0	15,671	12	3
Gundlupet	...	13,606	4	0	18,621	10	0
Hole-Narasipur-Arakalgud	...	12,336	0	0	14,016	3	6
Koppa-Narasimharajapura	...	12,621	2	0	11,069	11	0
Harihar-Davangere	...	15,809	4	0	24,431	14	0
Sidlaghatta	...	13,984	5	0	11,188	4	6
Turuvekere	...	14,216	4	0	13,868	7	8

(*d*) By stages it is proposed to extend the Scheme to all the Taluks of the State by the end of the Second Five-Year Plan period.

(*e*) Clerical and Supervisory Staff required are taken from servicemen in Departments of Government. Village Level Workers, Social Education Organisers and Block Development Officers are selected by a Committee appointed by Government for the purpose and having a Member of the Public Service Commission as one of the Members.

Electricity (tapped and supplied through 11 K. V. A. line).

Q.—243. **Sri G. NARAYANA GOWDA** (Mulbagal-Srinivasapur).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the names of taluks in the State to which power is tapped and supplied through 11 K. V. A. line ;

(*b*) whether it is a fact that materials such as transformers, etc., used in such lines are costlier than those that are used in other lines ;

(SRI G. NARAYANA GOWDA.)

(*c*) whether it is a fact that on account of the costlier materials the estimates in those particular taluks where power is supplied through 11 K. V. A. line go abnormally high ?

A.—**Dr. R. NAGAN GOWDA** (Minister for Agriculture).—

(*a*) Srinivasapur in Kolar District, Bellary ; Kudligi and Hospet in Bellary District.

(*b*) No.

(*c*) Does not arise in view of reply to (*b*).

Loud Speakers (enforcement of amendments to Mysore Police Act).

Q.—315. **Sri M. V. RAMA RAO** (Tumkur).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether the amendments effected in the Mysore Police Act to regulate the use of loud-speakers are being enforced ;

(*b*) if so, the number of licences granted up-to-date for the use of loud-speakers for advertising cinema shows and other amusements in the cities and towns ?

A.—**Sri H. SIDDAVEERAPPA** (Minister for Home and Industries).—

(*a*) Yes.

(*b*) 1,168.

Maternity Hospital K. G. F. (complaints)

Q.—330. **Sri P. M. SWAMIDORAI** (Kolar Gold Fields-Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether they have received series of complaints against the Maternity Hospital, Kolar Gold Fields ;

(*b*) if so, the action taken against the hospital ?

A.—**Sri T. CHANNIAH** (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

(*a*) Yes.

(*b*) An enquiry was made and certain staff was transferred to ensure smooth working of the institution.

Thimmannanaikanakere, Mallipattana Hobli (restoration)

Q.—394. **Sri G. A. THIMMAPPA GOWDA** (Arkalgud).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the total extent of "Atchkat" (area) under (the tank) "Thimmannanaikanakere" in Mallipattana Hobli, Arkalgud Taluk, Hassan District ;

(*b*) out of this 'Atchkat', what is the extent which is under cultivation and also the extent that is lying fallow ;

(*c*) when was the above tank restored ;

(*d*) whether any representation has been made to restore and repair this tank ; if so, what is the action that has been taken to restore this tank very early ?

A.—**Sri Kadidal MANJAPPA** (Minister for Revenue and Public Works).—

(*a*) 204 acres and 25 guntas.

(*b*) The entire area is under cultivation.

(*c*) About 30 years ago.

(*d*) Yes. Surveys have been conducted for improving the tank by raising the waste-weir and bund.

Agricultural Produce and Marketing Societies (organisation)

Q.—427. **Sri V. MASIYAPPA** (Hiriyur).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the steps taken by them to get good marketing facilities for the agricultural produce of the State ;

(*b*) whether there are any representations for fixing uniform weights and measures and guarantee of minimum prices ;

(*c*) whether they will consider to organise more Agricultural Produce and Marketing Societies in the State ?

A.—**Dr. R. NAGAN GOWDA** (Minister for Agriculture).—

(*a*) Regulated Markets are opened in important Trade Centres in the State with a view to provide marketing facilities for Agricultural Produce. In addition to these Regulated Markets, Co-operative Marketing Societies have been organised in important trade centres.

(*b*) Yes.

(*c*) More Regulated Markets will be opened in the State as and when there is need for the same.

Marketing Department

Q.—507. **Sri B. CHIKKANNA** (Javagal).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) (i) when the Marketing Department was established and made permanent, (ii) the main objects and duties of this department;

(*b*) (i) the amount allotted to this department in the first Five-Year Plan ; (ii) the amount expended and the amount remaining; and (iii) the amount they have provided in this behalf for the years 1953, 1954 and 1955 ;

(*c*) the names of the gazetted officers working in this department, their qualifications, their pay and their status ;

(*d*) (i) the Head of this Department and the names of other departments under his control; (ii) the permanent post that he holds ; and (iii) whether the said officer has undergone any foreign training to acquire a special knowledge pertaining to this department ;

(*e*) (i) whether they have sent any person to foreign countries to acquire a special knowledge pertaining to the sale of agricultural produces ; (ii) if so, whether his services are now being utilised ;

(*f*) whether it is not desirable to appoint a foreign-trained Officer exclusively to be in charge of the Marketing Department ?

A.—**Dr. R. NAGAN GOWDA** (Minister for Agriculture).—

(*a*) (i) The Marketing Department was established on a temporary basis in April 1941 and was made permanent from 18th April 1948.

(ii) The main objects and duties of the Marketing Department are to deal with problems of agricultural marketing including the opening of Grading Stations and Regulated Markets, the improvement of containers and method of packing, storage and other facilities, the organisation of Co-operative Marketing Societies and the development of Market News Service.

(*b*) (i) Nil.

(ii) and (iii) These do not arise in view of reply to (*b*) (i).

(*c*)

Name of the Officer	*Qualifications*	*Pay and grade*	*Status.*
1. Sri K. Nanjappa	B.A., B.L., Revenue (Higher), Accounts (Higher and Lower), Registration, Office Manual Examination of Mysore Government Secretariat.	Rs. 250 in grade Rs. 150-25/2-250.	Marketing Officer.
2. Sri H. Nagaiah.	B.A. (Hons.), M.A., LL.B., Revenue (Higher,) Accounts (Higher), Registration, Muzrai, Excise, Co-operative Inspectors' Examination, M.L.S. Examination, Office Manual Examintion of Mysore Government Secretariat.	Do	Marketing Officer.

(DR. R. NAGAN GOWDA.)

(*d*) (i) The Chief Marketing Officer is the Head of the Department. He is also the Joint-Registrar of Co-operative Societies.

(ii) Assistant Commissioner.

(iii) He was deputed to England, Continent, United States of America, and Canada for study of Agricultural Co-operation and Co-operative Agricultural Marketing.

(*e*) (i) Yes, for training in Co-operation with special reference to Agricultural Marketing.

(ii) Yes, in the Co-operative Department.

(*f*) Not necessary.

L.F. Hospital, Chintamani.

Q.—558. **Sri M. C. ANJANEYA REDDY** (Chintamani).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the number of beds available for in-patients at present in Chintamani Town Local Fund Hospital for women and men ;

(*b*) the total number of in-patients admitted in the year 1954 ;

(*c*) whether they have considered the desirability of converting these two hospitals into a combined hospital ;

(*d*) the rate of diet charge per year is being given to the patients at present ;

(*e*) whether it has come to their notice that this being insufficient the patients are put to inconvenience ;

(*f*) the average number of malarial cases received during the past five years in the same Chintamani Town (women and men) Local Fund Hospitals ;

(*g*) whether they have made arrangements for spraying D.D.T. in Chintamani Town to combat malaria ;

(*h*) if not, whether it is possible to make arrangements for spraying D.D.T. in order to check the spreading of this disease ?

A.—**Sri T. CHANNIAH** (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

(*a*) 26 beds.

(*b*) 95.

(*c*) The matter is under consideration.

(*d*) The allotment for diet charges of patients is Rs. 1,000 per year.

(*e*) No.

		Rs.
(*f*)	1949	8,876
	1950	7,840
	1951	2,896
	1952	3,232
	1953	7,618
	1954 (up to end of September 1954).	8,976

(*g*) No.

(*h*) Proposals to take up D. D. T. spraying in Town Municipalities are under cosideration of Government.

Gundlupet-Terakanambi Loop Road (repairs).

Q.—568. **Sri H. K. SHIVARUDRAPPA** (Gundlupet-Heggadadevankote).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) (i) when the Gundlupet-Terakanambi Loop Road was formed ;

(ii) the amount spent ;

(*b*) the arrangements made for the yearly repairs of this road ;

(*c*) whether it has come to their notice that this road is in a state of disrepair due to lack of yearly repairs resulting in its becoming thoroughly unfit for traffic at present ;

(*d*) (i) whether an estimate is prepared for the repairs of this road ;

(ii) if so, the amount of the estimate ;

(iii) whether this has been sanctioned ;

(iv) when they intend to take up the repairs work ?

A.—**Sri Kadidal MANJAPPA** (Minister for Revenue and Public Works).—

(*a*) (i) During 1953.

(ii) Rs. 1,49,000.

(*b*) The annual maintenance of the road is being attended to by the District Board, Mysore, as it is classified as a District Fund Road, having a mileage grant of Rs. 200.

(*c*) Yes. It is not in a good condition.

(*d*) (i) It is under preparation.

(ii) Not yet known.

(iii) No.

(iv) After sanction to the estimate.

Report on Bellara Gold Mines.

Sri B. V. NARAYANA REDDY (Bagepally-Gudibanda).—Sir, on a point of order. To a question put by Sri Sydney Thomas whether the report on the Bellara Gold Mines by the Mining Engineer would be kindly placed on the Table of the House, the answer given was 'Yes'. They have not placed it on the Table.

Mr. SPEAKER.—It was said it would be laid on the Table. I request the Hon'ble Minister concerned to do so.

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Yes, it will be placed.

BILL LAID ON THE TABLE.

Cattle Trespass (Amendment) Bill, 1954, as Passed by Legislative Council.

SECRETARY.—Sir, as required by Rule 90(f) of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Mysore Legislative Assembly, I beg to lay on the Table of the House a copy of the Cattle Trespass (Amendment) Bill, 1954, as passed by the Legislative Council on 15th October 1954.

DISCUSSION ON Q. No. 79.

Formation of Karnataka and Future of Mysore.

Mr. SPEAKER.—Sri J. Mohamed Imam has given notice of intention to raise discussion under Rule 39 on the subject matter of question No. 79 which was answered on the floor of the House on 11th October 1954. The question relates to the future of Mysore and formation of Karnataka. Since the matter is of sufficient public importance, the notice is admitted and the discussion will take place at the conclusion of business on Wednesday the 20th October 1954.

DISCUSSION ON Q. No. 80.

Breaches of Sangenahalli and Thuppadahalli Tanks.

Mr. SPEAKER.—The same member has given notice of intention to raise discussion under Rule 39 on the subject matter of another question, *viz.*, Question No. 80 which was included in the list of business for 15th October 1954. The question relates to the breaches of Sangenahalli and Thuppadahalli tanks and was not reached in the question hour of that day. Since the matter is of sufficient public importance, the notice is admitted and the discussion will take place at the conclusion of business on Friday the 22nd October 1954.

PUBLIC ACCOUNTS COMMITTEE REPORT.

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO (Minister for Education).—Sir, I beg—

> "That the Report of the Public Accounts Committee on the Appropriation Accounts, 1950-51 and Audit Report, 1952 and Finance Accounts, 1950-51 and Audit Report, 1951 be taken into consideration."

Copies of this report have already been circulated and are in the hands of Hon'ble Members. Discussion may take place on the report.

Mr. SPEAKER.—Motion moved:

> "That the report of the Public Accounts Committee on the Appropriation Accounts, 1950-51 and Audit Report, 1952 and Finance Accounts, 1950-51, and Audit Report, 1951, be taken into consideration."

Sri S. SRINIVASA IYENGAR (T.-Narasipur).—Mr. Speaker, I rise to offer my observations on the report of the Public Accounts Committee on the Appropriation Accounts, 1950-51 and Audit Report, 1952 and Finance Accounts, 1950-51 and Audit Report, 1951. Sir, this is the first time that we are having the opportunity of offering our observations on the audit note of the State. This is certainly the first time that the Accountant-General and the Comptroller are placing the accounts of the State and their audit notes before the Legislature according to the Constitution. If the proceedings of the Public Accounts Committee are gone through in detail, it will be seen that there were demands by members that the Chairman of the Committee should be from the Opposition party. Page 18 shows that there is no objection under the rule. The Secretary read out the rule. The provision is as follows :—

> "The Chairman of the Committee shall be appointed by the Speaker from amongst the members of the Committee."

But in this case the previous Speaker was pleased to appoint the Finance Minister as the Chairman. At least hereafter I urge that the Opposition or any member of the Opposition who is in the committee be appointed as Chairman. I have sufficient reason to urge this, because the Accountant-General has. . . .

Mr. SPEAKER.—May I bring to the notice of the Hon'ble Member that it is provided in the Rules of Procedure that the Finance Minister shall be a member of the Committee ? You can bring an amendment to the rule if you want the Chairman be to some one else. Till it is approved by the House you should can not criticise the selection. I think the point was raised by the Leader of the Opposition in the previous years and we thought of examining it in the Rules Committee.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—I was coming to that. Because there was an observation of the committee also to that point. Thank you very much, Sir, I myself was coming to that point in the course of my arguments.

I was just saying and my argument was further strengthened by the observation made by the Accountant-General about the practice in other countries. In the same page 18 it is stated by the Accountant-General that according to the revised procedure of the House of the People with regard to the constitution of the Committee on Public Accounts, that in India the Chairman belonged to the political party in office while in England, by convention, a well-known member of the Opposition was selected as the Chairman and that it was to be hoped that that practice would be adopted in India also. This is what he has stated in his report. The Committee has therefore recommended that the Rules of Procedure of the House may be amended in order to accommodate this opinion. Therefore I submit, Sir, that the Rules of Procedure should be amended in such a manner as to have the Chairman for the Public Accounts Committee from the Opposition.

In this connection I would like to point out the other observations of the Committee, namely that the accounts are not being presented in a reasonable time. For example the Audit accounts and the Appropriation report for the year 1951 are presented to us in the year 1954-55, after a lapse of 4 to 5 years. It is no use making any observation now about the accounts of things that happened several years ago and therefore the decision of the Committee to the effect that the accounts of every year should be presented within at least one year after the closing of the year is to be accepted.

The third point I want to make is about the percentage of savings. Last year in the course of my budget speech I had also mentioned that there has been very large variations in the budget estimates. The Public Accounts Committee too have made a similar observation. For the year 1950-51 there have been variations to the tune of 18·3 per cent of the final grants. In nearly 24 cases these variations have been noticed. The Minister will remember that there are certain cases where the variations range from 30 to 100 per cent. This is most unsatisfactory, because why should we estimate so heavily and at the same time show savings at the end of the year ? The Speaker also had observed in the course of discussion that it would come in the way of other departments, which may be requiring funds. If some department holds up unnecessarily large sums of money, that will come in the way of other departments badly in need of sufficient funds. Therefore variations should not be very large. As the committee put it correctly, variations should be within 10 per cent. If there are large variations, then we can safely assume that in 1954-55 there will not be any deficit at all. So there should not be such abnormal variations. They should work properly so as not to give room for criticism. In fact the Chairman of the Committee, that is the Chief Minister himself, has said in page 20 as follows :—

> "There is one good argument in Mr. Imam's contentions. If there are large savings it speaks of the inefficiency of the Department."

So, Sir, we hope that the Departmental Heads will send estimates in such a manner as to have the least amount of savings at the end of the year.

The Public Accounts Committee have also made another important reference about supplementary estimates. They have drawn our attention to this fact : In the year 1950-51 the budget provision was Rs. 24·17 crores; Government moved a supplementary demand to the tune of Rs. 2·12 crores. Why ? The accounts show that for 1950-51 the expenditure was Rs. 20·148 crores only. Thereby the savings were Rs. 4·81 crores. When the original estimate itself had not been fully spent, where was any need to move supplementary demands ? So, supplementary estimates are being moved irrespective of the fact whether there would be savings or not, whether the amount already granted is enough or not. This shows that there is indiscriminate demand for money and the Government move supplementary demands before the House. The Committee feels very strongly about this issue and I entirely agree with the committee.

The fourth issue is control over expenditure. The Heads of Departments are not having any control over expenditure and as such they cannot check the expenditure of each department. Instances have been brought to notice of excess expenditure. The most important examples are as follows :—

...	Final Grant for 1950-51	Expenditure	Excess
	Rs. in lakhs	Rs. in lakhs	Rs. in lakhs
Land Revenue ...	53·79	57·17	3·38
Irrigation Works ...	14·05	27·78	11·83
Agriculture and Animal Husbandry.	1,10·00	1,45·00	34·64
K. R. S. Hydro-Electric Works.	81·71	86·91	5·20
Industrial Works ...	1,39·0	2,00·0	61·04

If there is so much of expenditure in excess, it means automatically that the Heads of Departments have no control whatever about expenditure in their departments. It is true that, as I have explained, because they have not enough staff it has not been possible for them to keep a watch over the expenditure. After all we will be spending very little towards the staff,

(SRI S. SRINIVASA IYENGAR.)

and I feel the Government can take steps to strengthen the Accounts staff of the Departments.

The Accountant-General has also made a very important remark and it is as follows:—

> "But it was seen that even during 1953-54 none of the departments had followed the instructions and no Head of a Department or controlling officer appeared to have exercised any check over the flow of expenditure in the absence of proper accounts."

What a sorrowful state of affairs! If the Departmental Heads have no control over expenditure, I do not know how the Government can be efficient? It means otherwise, that the Government is absolutely inefficient (*Laughter*). It is proved by this statement.

Sri B. V. NARAYANA REDDY (Bagepalli-Gudibanda).—I wish the Hon'ble the Finance Minister is present now. Such an important discussion is going on.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK (Molakalmuru).—But the Hon'ble Revenue Minister has already said that there is joint responsibility and any Minister can speak on behalf of any other.

Sri B. V. NARAYANA REDDY.—Is he the Speaker, Sir?

Sri J. MOHAMED IMAM (Jagalur).—One important issue arising out of this is this: This is the report of the committee; and one member of the committee must take charge of the report in case an occasion arises to clear some facts. Generally it will be the Chairman of the Committee, because it is the report of a committee and the Government have nothing to do with the report, as it is not their report. Naturally members of the committee hesitate to take part in the debate, because they themselves are a party to this report. So I think some body must be in charge of the report.

Mr. SPEAKER.—We shall examine it.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Sir, I was making a reference about the excess of expenditure over the grants. I would like to draw the attention of this House to the recommendation of the Public Accounts Committee. If recommends that these excesses may be regularised by placing a statement of excess expenditure and by obtaining appropriation at the next session of the Legislature. I think it must have been placed before the House now. This was the proper time for placing such excess demands before the House. But I am sorry to know that the Government have not taken steps to implement the recommendations of the Public Accounts Committee so far as this item is concerned. It is really highly irregular to permit certain excess expenditure to go uncovered by the sanction of the legislature which is the only competent authority to sanction it.

Next, Sir, we come to 'Financial irregularities'; there have been very many financial irregularities in the year 1950-51. Sir, there is so much that can be said and perhaps the Hon'ble Speaker may not permit me to take so much time. So I will be brief.

Mr. SPEAKER.—I will give you time.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Thank you very much, Sir.

Sir, the Public Accounts Committee have taken a good lot of pains to look into each case, to summon witnesses and study the whole file and put questions, so that the Legislature may have a very good picture of how things stand. I was very delighted to find when I was reading the book that really they have done the finest possible service to the State. The only thing is, it refers to accounts of four years ago. Unfortunately we do not have a report relating to accounts of recent years. Perhaps when the accounts of recent years come before the House, I may not be in the Legislature at all. It may be so late. Sir, taking the financial irregularities of the year 1950-51, the most important items under which the Public Accounts Committee have classified the expenditure is as follows:—

The first is, loss incurred in relining the Blast Furnace: Two lakhs of rupees have been spent in relining the Blast Furnace and the Blast Furnace has collapsed. The whole thing is a total loss. Government have not taken proper steps to see that it was properly done.

The other point is, the losses in the Government Electric Factory. I will come to that point subsequently. Sir, on page 92 of the report you find the details mentioned. If the Speaker permits, I will read the whole para. It explains the position very nicely and it does it much better than what I can do:

> "P. 92. The Director of Industries and Commerce explained that the loss was the accumulated effect of the situation for a number of years. The rules required that when a balance sheet was prepared, materials at the end of the year should be valued at cost or market value whichever was less. That practice has not been followed strictly in Government concerns. They found that materials carried value which had not been fixed for a number of years. A scheme for manufacturing electric motors was sanctioned in 1943-44 and the machinery was installed but it did not go into production for some reason or other. The result was that the accumulated Rs. 10 lakhs worth of equipment and raw materials together with depreciation thereon had been shown in the balance sheet. 200 people were appointed for this purpose and the overhead and labour charges could not be charged to any particular production. Further, they had obtained large quantities of bakelight powder at high rate and its price had come down considerably. These large quantities of bakelite powder were ordered but nobody had foreseen that the prices would come down still. With regard to physical loss of stores, investigation was made and certain items were found missing. But it was not possible to enforce personal responsibility."

The opinion of the members was:

> "The members felt that personal responsibility should be enforced in such cases."

Well, Sir, with regard to working capital also, "there was as much as 9 lakhs worth of hardware material not immediately required and now they have taken a decision to dispose of these materials as soon as prices have gone up a little and they would not lose much." Why I have quoted this is to show that they will introduce to schemes and they will not bestow much thought on them. I will also quote another instance.

Sir, on the Fertilizer Factory, they spent 2.2 crores. Prior to venturing on the project, they did not care to see whether power was available. They have entered into the habit of spending money on schemes without even verifying fundamentals. They have even entered into a contract. It has involved them in a commitment of 6.4 lakhs. Even now they have not terminated the contract; they have already toured foreign countries; they have paid bills all along not knowing that the Government of Mysore had not enough power, but yet they spent money. What a scandalous state of affairs so far as public funds are concerned! We have to know today what has happened in 1950-51! Surely the Government should not be so irresponsible about public moneys. A trust has been placed in the Ministry and the Ministry has been spending as they like without due regard to the well-being of the people in their minds.

Well, Sir, another big scandal—a big waste of money so far as the food Department is concerned. The examination by the Members of the Committee of the Director of Food is very valuable. They have put frank questions and elicited answers. The Members and especially the Hon'ble Speaker have all participated in this examination and put questions to the Director with reference to the Thur Dhal incident. It was perhaps in the year 1942-43. It may be stated that the Government has not adjusted the loss till 1948.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Another suggestion I want to make. This report contains recommendations which affect all the Ministers.

Mr. SPEAKER.—I am also conscious of it. But since the other House is also in session, we have to allow some Ministers to be present there.

Sri J. MOHAMED IMAM.—All the Ministers not being present in this House at this time is a very great handicap, Sir.

Mr. SPEAKER.—I am also thinking about it.

Sri B. V. NARAYANA REDDY.—Of the two which House should be better represented, Sir?

Mr. SPEAKER.—Please do not make such statements.

Sri K. PUTTASWAMY (Sreeranga-patna).—May I request that this may be taken up at some other time when Government members could more conveniently be present?

Mr. SPEAKER.—I have sent word. We will make arrangements. Let us go on.

Sri Mulka GOVINDA REDDY (Chitaldrug).—It is better that this question is taken up at some other time.

(At this stage the Hon'ble Chief Minister entered the House and took his seat.)

Mr. SPEAKER.—We will make arrangements for all the concerned Ministers to be present. Only three Ministers are concerned with this.

The leader of the House who was the Chairman of the Public Accounts Committee and who is in a position to answer all questions, is present. You need not worry now.

Sri K. HANUMANTHAIYA (Leader of the House and Chief Minister).—There is no difficulty for the Ministers to be present here. As you know the Legislative Council is also sitting and I was not able to attend the Legislative Council even once. Therefore I had to answer questions there. Today is a non-official day in the Legislative Council and two Ministers have to be there and the rest of us will be here.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Sir, I was referring to the Thur Dhall incident. This transaction took place in 1942-43 and the accounts were completed or the case was not closed till 1948. Six long years have elapsed. Many things have become untraceable. What is the use of looking into the accounts of so back a period as 1942-43. My point in raising this question is just to impress on this House that things should not be allowed by the Government to drift. In page 30, the Accountant-General who is unfortunately no long with us,—may his soul rest in peace!—Mr. Ghatak, the then Accountant-General of Mysore, has been pleased to remark like this:

> "They allow things to drift for eight years. This is a thing I object to. The Food Department must take credit. We will not be able to effect recovery if it is delayed."

The Director of Food Supplies says that the records are not available. Why I quote these things is, the Government allow things to drift and this is what has happened. Well, Sir, so far as Thur Dhal is concerned, it may be argued that there was scarcity. They entered into contracts under the basic plan. They received some allotments from U.P. and Hyderabad—2,500 bags from U.P. and from Hyderabad 11,500 bags.

1-30 P.M.

The Government entrusted the work to two merchants. I do not know how they selected these two persons and it is those two merchants who made the Government to lose Rs. 2,36,622-5-7, in one deal. Well, Sir, these two merchants are Hajee Habib Ahmed Moosa and Hajee Habib Peer Mohamed. Curiously enough their names are identical and perhaps they may belong to the same family.

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Hajee means . . . .

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—I know; it means, 'saint'. Their names are identical except the last two words and so I thought they were members of the same family. That is an incidental observation. These two merchants were entrusted to purchase a stock to the extent of 41,141 bags of thur dhal. They were actually purchased and the Government was able to sell 28,273 bags only. Twelve thousand and odd bags remained unsold. Hon'ble Members in the Committee have observed that the quality imported was of an inferior one. I will read the relevant portion, Sir.

> "SRI V. M. MASCARENHAS.—Have the merchants of Mysore complained to Government that the dhal imported was not of the right quality?"

> "SRI H. S. RUDRAPPA.—There was a lot of complaint that so many articles imported were not of the right quality and that they were of inferior quality. If the right type of quality was imported, why was it not sold?"

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Why do you not read my remarks also?

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—I proposed to avoid it, Sir; I will read it. (*Laughter*). I want to point out another thing. Under the basic plan of the Central Government they had no doubt permitted to buy eleven thousand bags of thur dhall from Hyderabad and to sell jaggery to them. I do not know whether Government took the necessary steps to sell jaggery to Hyderabad. Supposing, they had undertaken that; then, there might not have been any loss at all. Another point is, the Director has remarked that for one year the dhal that was imported was not sold; it was held in stock. Why? The Government said, there was scarcity condition, it should have demanded the release of the stock. To a suggestion made by Sri M. Madiah, the Finance Minister has said that it was necessary to examine the concerned officers. But, no officer was called for. The next day, when the Committee met, the subject was not touched at all. The previous day the Minister said that the particular officer would be called upon and examined and the next day, I find nothing is done! Did any Government officer go there to see the quality of dhal, was any officer entrusted with this work or were only two merchants entrusted with this? Sir, these things deserve greater scrutiny. If there are no records, there is no question; but, if there are records available, please see these things are gone into as this involves heavy loss.

Sir, the present Speaker, as a member of the Public Accounts Committee, has been pleased to observe that the loss due to food operation in the year 1950-51 was 56·64 lakhs. Perhaps, subsequently to 1950-51, for these four years we may not have sustained any loss because the Chairman of the Committee observed that the Government was dealing on 'no profit', 'no loss' basis. But, such a heavy loss must certainly be accounted for. Many explanations could be given; but the real culprit has to be booked. Sir, there are many others also who are responsible for this loss and who have contributed their little mite to make Government to incur heavy loss. I am referring to the mill-owners. There are many mill-owners who were just nothing prior to 1942 and today they are worth several lakhs. How did it happen? These things will have to be gone into in greater details. We must tag on the responsibility on some one or other.

Sir, so far as the Medical Department is concerned, it is really very surprising to see the Director of the Department admitting that payments have been made more than the claims. Here, a question was put to him as to how moneys could be paid more than what was due, but he has kept quiet. A remark is made that such irregularities in the department should never be allowed to continue. We must ask the department to work more efficiently.

I next come to irregular execution of works without sanction to estimates. Sir, I am not making any reference to any individual but I am speaking of the efficiency of the department. Sir, administration of many departments are inefficient and greater care should be paid for State funds; that is what I am concerned with. Sir, I had better read the notes.

> "The Committee feels that the following observations made in

(SRI S. SRINIVASA IYENGAR.)

the previous report have not been followed :—

It is seen that the department sought only administrative approval for the project at the time. They should have obtained technical sanction for the project subsequently before they took up the execution of the works and even if it was not possible to prepare detailed estimates for every part of the project before technical sanction was obtained, the department should have at least prepared the detailed estimates of the component parts of the project, which they had taken up for execution and obtained sanction for the same as per Article 82 of the Mysore Public Works Account Code. The Committee found that even that has not been done in the case of most of the component parts. The Committee could not accept this explanation however useful a purpose it might have served in the matter of expediting the project. This cannot be considered a purely formal one because without the detailed estimate, the Audit Department could have no basis for checking whether any expenditure was within the sanctioned amount and could not say whether the expenditure was regular or not. The Committee felt that in the case of such big projects, it was necessary to see that every pie spent was regular and observed that the department should take immediate action in getting the sanction and communicating it to the Accountant-General with the estimates."

It is a very important point. Many works are undertaken without the technical sanction; without, in fact, a regular sanction of Government. I may mention in this connection, the Tunga Bhadra, the Bhadra and Nugu Projects. What has happened is, projects have been prepared in 1942, 1943, 1944. The Public Works Department no doubt, prepared a rough estimate and administrative sanction has been obtained. But, administrative sanction is only a sanction for the department to undertake the work. For spending money, they must have regular estimates sent to Government and sanction obtained. Government must be in a position to know whether any money could be spent on the project. Bhadra Project which was to have cost 8 crores according to the rough estimate, to-day, it is about 22 crores or 25. . . .

Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—17·5.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—All right, Sir. Perhaps, I do not know, you will be facing with another revision.

Sri K. HANUMANTHAIYA.—That is an age old tradition. (*Laughter*)

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—How can the Government cope with the situation, if they do not know how much funds they must provide ? For Bhadra Project, the Chief Engineer has said, it has already taken 25 years to prepare a scheme. It is not yet complete. What a colossal waste of time! It must be expedited and the Government should have a proper estimate. In this connection, I must also say, large amounts of money, to the tune of 50 to 60 lakhs, are spent by works proposed by the Local Self-Government. It is being spent for a number of years. Government does not know whether it can be recovered or not. Many Local Bodies have not paid. Such things should be looked into and the proper hold must be there.

I now come to Capital and Revenue Accounts. This is another major irregularity. We are asked to vote. We give our sanction. Even if we do not, you have a majority and therefore, you will get it sanctioned. The Capital and Revenue Accounts are not being maintained. We do not know how much return is to be got. You pay so much to industrial concerns, there is so much of depreciation and you do not know where you are. The Krishnarajasagar work was taken up in 1925 and still the account is not finalised.

Do Government need 30 years to finalise the account of a project? This is a most unsatisfactory state of affairs. Such things should be looked into.

Outstandings under advances for purchase of seed and manures. Sir, it may not be possible for me to estimate the loss. Manure was imported by Government of Mysore. This import came and everybody wanted to take it. I do not know if Government have maintained any account as to who have all taken this manure and the amount outstanding thereby. Government of Mysore have made the payment to Government of India for this purchase. This was issued to raiyats and I do not know whether the Govenment are in a position to collect the money. Many Multi-purpose Societies have drawn this. Who have drawn, what is the outstanding, all these things should be properly accounted for. The Public Accounts Committee have rightly observed that these things must be properly looked into and immediately looked into so that there might not be further losses.

Then, I will come to matters connected with accounts of commercial concerns. Perhaps this is the worse charge levelled by the Committee. We are providing funds for them from the consolidated funds of the State. So the State has a right to borrow and you have got good credit; the State continues to buy money and what happens to that? This is simply kept back as dead stock in commercial concerns. I will quote one or two or three or four, or half a dozen or even hundred cases. To start with I will take up Iron and Steel Works. What is the stock position today? It has a stock worth Rs. 1 crore, 1 lakh, 52 thousand and seventy-seven by the end of 1953-54. Is it creditable? And that amount belongs to the Government of Mysore and the State has to pay interest on it. It is not available for any other developmental work and yet you have to maintain so much stock and you are not in a position to sell it. Why? Either the sales organisation is defective or production has no relation to the market. These are the two defects. They must be set right immediately.

I will give another instance, of silk factory. It manufactures 90,000 yards of parachute silk . . .

Sri K. HANUMANTHAIYA.—They did not expect the War to conclude.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—They should not make the people of Mysore to lose. Whose money is that?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—As the Hon'ble Member knows, there are certain risks in business. This parachute silk was manufactured for the purposes of the War and they could not ask the War to continue in order to have a market for this particular kind of silk. Therefore, just as war profit was unexpected, the loss also was unexpected.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—I think, Sir, if the Government industrial concerns are managed on business lines it will be possible for the Government to work them well and get profits. I believe the Leader of the House agrees with me when I say that Government industrial concerns are not running on commercial lines as a private person would run. That is why there is so much of defect. This will continue until youe stablish an Industrial Board vested with authority to deal with matters so far as production is concerned. Further, the system of accounts adopted by the Government of Mysore so far as industrial concerns are concerned is not correct. We had a very good accounts system previously, when the concerns had individual accounts. Unless the concerns earn, they will have no money to spend. Today it is not so. All the receipts on account of sales, etc., are booked under Revenue and all expenditure under Expenditure. One thing has no relation to the other. So much so the officer goes on drawing funds whenever he needs them. If he sells the stock he gets the money to the revenue side and if he does not he keeps it under stock. Huge stocks are maintained and it is not to the credit of the State to maintain such heavy stock, because you have got the risk of deficit and falling prices. Suppose the prices fall tomorrow the stock may not be worth one crore.

Sri K. HANUMANTHAIYA.—But if prices go up?

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—If the present trend in the market is any indication, I believe it will not go up. Already falling in prices is forecast. How can the price ever rise? There will naturally be loss. The trend is like that. The world position is like that. Every country is fighting for a market for its own products. No restriction is placed now. Even Russia is coming to the picture. Prices will naturally go down and when they come down, we will suffer heavily. We are interested in the welfare of the State. So let us have no such huge stocks. The Committee has stated that no such stock should be kept and production should stop. In fact I wanted to say that an experienced officer in cost accounting should be appointed. It is an important industrial concern. I entirely agree with observations of the Committee.

The last thing is in respect of Finance accounts. I would like to quote what the Committee has stated about this matter. It has stated:

> " An appreciable portion of the balances may become irrecoverable if timely action for reconciliation of balances is not taken."

Money is due from many people. Several institutions have borrowed funds. Several factories have been advanced loans. All these things come under Loans and Advances. If proper recoveries are not effected, they become irrecoverable. I believe Government will certainly take action on the lines suggested by the Committee which has done very valuable work.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿ. ಬಸಪ್ಪ (ತರೀಕೆರೆ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಸಮಿತಿಯ ವರದಿ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀ ಶ್ರೀನಿವಾಸಯ್ಯಂಗಾರ್ಯರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಧಿಕಾರ ಪ್ರಾರಂಭವಾದಮೇಲೆ ಎರಡನೆಯ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದೇ ಮೊದಲನೆ ಸಾರಿ ಈ ವರದಿಯನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. 1949-50ನೆಯ ಸಾಲಿನ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಸಮಿತಿ ವರದಿಯನ್ನು 1951ರಲ್ಲಿ ಆಗಿನ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ದಾಸಪ್ಪನವರು ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಾಗ ದೀರ್ಘ ಭಾಷಣಮಾಡಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ತೀರ್ಮಾನಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದರು. ಈ ದಿವಸ ಸಹ ಈಗಿನ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಸಮಿತಿಯವರು 1950-51ರ ಆಡಿಟ್ ವರದಿಯಮೇಲೆ ತೀರ್ಮಾನಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಬಂದಿದೆ. ಇಷ್ಟು ಹಳೆಯದಾದ 1950-51ನೆಯ ಸಾಲಿನ ವರದಿ 1954ರಲ್ಲಿ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಬರುವುದು ಎಂದರೆ ಅದು ಬಹಳ ತಪ್ಪು ಎಂದು ನನಗೆ ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಯಾವ ಆಡಿಟ್ ವರದಿಯೇ ಆಗಲಿ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆಯ ಅವಗಾಹನೆಗೆ ಬಂದರೆ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಸಭಾ ಸದಸ್ಯರು ಮಾಡಿದರೆ, ಇರತಕ್ಕ ನ್ಯೂನಾತಿರಿಕ್ತಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ. ಹಾಗಿಲ್ಲದೆ ಈಗ ಬಂದಿರುವ 1950-51ರ ವರದಿ 1954ರಲ್ಲಿ ಬಂದರೆ ನಾವು ಏನು ಹೇಳಿದರೂ ಅದರಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ನ್ಯೂನಾತಿರಿಕ್ತಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಶ್ರೀ ಮಹಮ್ಮದ್ ಇಮಾಂರವರೂ ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ವರದಿಯ 31ನೆಯ ಪುಟದಲ್ಲಿ ಚೇರ್ಮನ್ನರು ಈ ರೀತಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ :

> " We are holding the officers responsible here for acts done by somebody else. That is the real difficulty. That is why I appreciated Sri Imam's remarks yesterday that the audit report must come immediately. Then we can pull up the people responsible. "

ಇದು ಬಹಳ ಅಗತ್ಯ. ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷದ ಆಡಿಟ್ ವರದಿ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ, ಸದಸ್ಯರು ಆ ಬಗ್ಗೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಕ್ರೋಡೀಕರಿಸಿ ಅದರಲ್ಲಿರುವ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ಹಣಕಾಸಿನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳೂ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್ ಜನರಲ್‌ರವರೂ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಇದಕ್ಕೆ ತೀವ್ರಗಮನವನ್ನು ಕೊಡುವರೆಂದು ಆಶಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ. ಈ ವರ್ಷ ನಾವು 1950-51ರ ಆಡಿಟ್ ವರದಿಯಮೇಲೆ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹಲವು ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರುತ್ತೇವೆ, ಅನೇಕ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಿರುತ್ತೇವೆ. ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆಂಬುದನ್ನು ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಸಭೆಯ ಮುಂದ ಇಡಬೇಕಾದುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಏಕೆಂದರೆ, ಸಂಸ್ಥಾನದ ಆಯವ್ಯಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನಾರ್ಹವಾದ ಲೋಪದೋಷಗಳೂ ಮತ್ತು ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಸಲಹೆಗಳೂ ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸದಸ್ಯರು ಟೀಕಿಸಿ, ಸಲಹೆಗಳನ್ನಿತ್ತರೆ ಅವುಗಳಿಗೆ ಪುರಸ್ಕಾರ ಕೊಡುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಆದ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ವರದಿಯ 110ನೆಯ ಪುಟದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ :

> " Procedure to be followed by the Executive Government on the recommendations of the Public Accounts Committee.—
>
> The action taken by Government on the recommendation of the Public Accounts Committee has to be reported to the Committee for their information before they meet

> to consider the next year's Appropriation Accounts. In order that the Committee may be kept fully aware of the action taken by the Executive on the several points raised in their report, the Finance Department should forward quarterly to the Committee a statement showing the action taken by Government on the several points raised by the Committee on the Appropriation Accounts of the Government of each year. In cases where Government do not accept the recommendations of the Committee, it should be arranged by Government that the matter is remitted to the Public Accounts Committee through Audit for reconsideration. If, after reconsideration, the Committee do not reiterate their recommendation, the matter ends. If, however, the Committee reiterate their recommendation and if, in spite of it, Government do not accept the recommendation, the matter has to be brought to the State Legislature either by Government in the form of a resolution or by a further report by the Public Accounts Committee."

ಹಿಂದಿನ ಆಡಿಟ್ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸರಿಪಡಿಸಿದರು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷದ ಆಡಿಟ್ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು summary report ಇರಬೇಕಾದುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಇದನ್ನು ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ಗಮನಿಸಿ ಆಡಿಟ್ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು summary reportನ್ನು ಅಳವಡಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬುತ್ತೇನೆ. ಈ ವರದಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಕೆಲವು ಬಾಬುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳವಾಗಿ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಒಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ: under Industrial works–ಗ್ರಾಂಟು 32–ಸೀರಿಯಲ್ ನಂಬರ್ 16–ಇದರಲ್ಲಿ final grant ಒಂದು ಕೋಟಿ 79 ಲಕ್ಷ ಚಿಲ್ಲರೆ, ಖರ್ಚಾಗಿರುವುದು 2 ಕೋಟಿ 74 ಸಾವಿರ ಚಿಲ್ಲರೆ ಅಂದರೆ ಸುಮಾರು 61 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಜಾಸ್ತಿ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ. ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಶೇಕಡ ಐವತ್ತರಷ್ಟು over the final grant ಖರ್ಚುಮಾಡಿದಹಾಗಾಯಿತು. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇಲಾಖಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಆ ಬಾಬಿಗಾಗಿ ಒದಗಿಸಿರುವ ಗ್ರಾಂಟಿನ ಬಗ್ಗೆ ಲೆಕ್ಕವನ್ನೂ ಸಹ ನೋಡದೆ ಮನಸ್ವಿಯಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ವ್ಯಕ್ತಪಡುತ್ತದೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಸಮಿತಿಯವರು ತಿಳಿಸಿರುವ ಹಾಗೆ ಖರ್ಚು ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹತೋಟಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ವರ್ತಿಸಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ಇಲಾಖೆಯ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳೂ, ಫೈನಾನ್ಷಿಯಲ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರೂ ಮತ್ತು ಅಕೌಂಟೆಂಟ್ ಜನರಲ್‌ರವರೂ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪೂರ್ಣ ನಿಗಾ ಕೊಟ್ಟು ಒದಗಿಸಲಾಗಿರುವ ಗ್ರಾಂಟಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದುಚಿತವೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

Commercial Concerns ಲೆಕ್ಕದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ the system of stock taking is defective ಎಂಬುದು ಸಮಿತಿಯವರ ಅವಗಾಹನೆಗೆ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬಂದಿದೆ. ನನಗೆ ತಿಳಿದಮಟ್ಟಿಗೆ ನಮ್ಮ ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲೇ stock ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಲೋಪದೋಷಗಳೇನಾದರೂ ಕಂಡುಬಂದರೆ ತಪ್ಪು ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ stock-taking ಬಗ್ಗೆ ಬೇರೆ ಏಜೆನ್ಸಿ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದು ಸೂಕ್ತ ಸಲಹೆ. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಇಲಾಖೆಗಳ ಆಡಳಿತ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ಬೇರೆ ಏಜೆನ್ಸಿಯೊಂದನ್ನು ಈ stock taking ಬಗ್ಗೆ ಏರ್ಪಡಿಸಬೇಕಾದುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಸಮಿತಿ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿರುವ ಸಲಹೆಯಮೇರೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದುಚಿತವಾದುದೆಂದು ನಾನು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತೇನೆ. Proper system of cost accounting ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀನಿವಾಸಯ್ಯಂಗಾರ್ಯರು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಸಲಹೆಗಳು ಅಮೂಲ್ಯವಾದವು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ cost accountingನಲ್ಲಿ ನೈಪುಣ್ಯತೆ ಪಡೆದ ಒಬ್ಬ ವಿಶೇಷಾಧಿಕಾರಿ ಇದ್ದರೆ, ಈ cost accounting ಬಗ್ಗೆ ತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತೇನೆ.

2 P.M.

ಇನ್ನು ಈ ಮಲ್ಟಿ ಪರ್‌ಪಸ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಅಪ್ಪಾಜಪ್ಪನವರ ಎಕ್ಸಾಮಿನೇಷನ್ ಆಗುವಾಗ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ನ್ಯೂನಾತಿರಿಕ್ತಗಳು ಇವೆ. ಅವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತಾ ಅವರು ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿರುತ್ತಾರೆ :

> "About 31 lakhs of rupees are still due by societies. The 70 lakhs of rupees shown as outstandings include the outstandings of other departments also."

ಹೀಗೆಯೇ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಮುಂದುವರಿದು ಓದಿದರೆ ಸರಿಯಾದ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರ ಇಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಲ್ಟಿ ಪರ್‌ಪಸ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಹೋಬಳಿ ಮಲ್ಟಿ ಪರ್ಪಸ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ consignment basis ಮೇಲೆ ಕಬ್ಬಿಣ, ಗೊಬ್ಬರ ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಕೆಲವು ಹೋಬಳಿಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಣವೂ ಇಲ್ಲ, ಕಬ್ಬಿಣ, ಗೊಬ್ಬರ ಸಹ ಇಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಂದ ಹೇಗೆ ವಸೂಲ್ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ ? ಜರೂರಾಗಿ ತನಿಖೆಮಾಡಿ ಎಷ್ಟು ಬರಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ವಸೂಲುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೇ ಹೊರತು ಸುಮ್ಮನೆ ಲೆಕ್ಕಗಳಲ್ಲಿ 20-30 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಬರಬೇಕು ಎಂದು ತೋರಿಸುವುದು ಬಹಳ ತಪ್ಪು. ಇದೇ ರೀತಿ ಅನೇಕ ಸರ್ಕಲ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲೂ ಸಹ ಕಬ್ಬಿಣ, ಗೊಬ್ಬರ ಮುಂತಾದುವುಗಳನ್ನು ಮಾರಿ ಬೇರೆ ಬಾಬುಗಳಿಗೆ ಆ ಹಣವ

(ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿ. ಬಸಪ್ಪ.)

ನ್ನೆಲ್ಲಾ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಅವು ಮುಚ್ಚುವ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರುತ್ತಾ ಇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಜರೂರಾಗಿ ತನಿಖೆಮಾಡಬೇಕಾದದ್ದು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ರಿಪೋರ್ಟಿನ 98-99ನೇ ಪುಟದಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಚಿತ್ರ ನ್ಯೂನತೆಯು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಡದೇ ಇರುವ ಕೆಲವು ಕಟ್ಟಡಗಳ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರದ ದುಡ್ಡು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ರಿಮಾರ್ಕು ಇದೆ.

> P-98 : "The Accountant-General said that the main point here was that the Government had spent Rs. 35,000 to end of 1950-51 on improvement works on the Government and hired buildings occupied by Ministers. That expenditure was not correct."

ಸರ್ಕಾರಿ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಅಲ್ಲದೆ ಬಾಡಿಗೆ ಅಥವಾ ಖಾಸಗಿ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರೆ ಅಂಥ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್‌ಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಹಣ ಹೇಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರು? ಆ ಅಂದಾಜು ಯಾರು ಮಾಡಿದರು? ಕೌಂಟರ್ ಸೈನ್ ಯಾರು ಮಾಡಿದರು, ಆ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಡಿಚರಿಗೆ ಯಾರು ರುಜು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ? ಮಂಜೂರು ಯಾರು ಮಾಡಿದರು? ಈ ಬಿಲ್ಲುಗಳಿಗೆ ಹಣ ಕೊಡಲು ಇದು ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚು ಜವಾಬ್ದಾರಿ. ಸರ್ಕಾರಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಬೇಕಾದರೆ ಆ ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ಮಂಜೂರಾಗಲಿಕ್ಕೇ ಎಷ್ಟೋ ತಿಂಗಳುಬೇಕು. ಹಾಗಿರುವಾಗ ಈ ಖಾಸಗಿ ಬಾಡಿಗೆ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್‌ಗಳ ಮೇಲೆ ಈ ರೀತಿ ಖರ್ಚು ಹೇಗೆ ಮಾಡಿದರೋ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ,

> P-99 : "The Committee were of the view that the amount spent over the purchase of articles was heavy and extravagant, that suitable rules might be framed to see that they were given reasonable but not excessive comforts at a reasonable cost. So far as improvements to private buildings were concerned, the question of recovery of amount already spent may be examined and the Committee desires a fuller report regarding the authority responsible for incurring the expenditure and details of amounts spent. The Committee felt that it is objectionable to spend for improvement works over private buildings out of the public funds"

ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕಮಿಟಿಯವರು ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ರಿಪೇರಿ ಆಗಬೇಕಾದರೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೇ ಅದು ಮಂಜೂರಾಗಿರಬೇಕು. ಮಂಜೂರಾಗಿಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಯಾರು ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೋ ಅವರನ್ನು ಜವಾಬ್ದಾರರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಆ ರೀತಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊರಿಸಿ ಅವರಿಂದ ಹಣ ವಸೂಲು ಮಾಡಬೇಕಾದದ್ದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಇದೇ ರೀತಿ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ತೀರ್ಮಾನಗಳನ್ನು ಸಮಿತಿಯವರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ; ಮತ್ತು ಆ ತೀರ್ಮಾನಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಿನ ಶ್ರಮವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಕೊನೆಯ ವಿನಂತಿ ಏನೆಂದರೆ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಂಸ್ಥೆಯ ಮೇಲೂ ಅವರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ತೀರ್ಮಾನದ ಮೇಲೆ ಅತಿ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಂಡು ಮುಂದಿನ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಅಧಿವೇಶನದ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಒಂದು ವರದಿ ತಯಾರುಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯ ಮುಂದೆ ಇಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಸಮಿತಿಯವರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಈ ಸಭೆಯವರು ಅವರಿಗೆ ಅಭಿನಂದನೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಬೇಕಾದದ್ದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಅಭಿನಂದನೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ನಾಗಪ್ಪಶೆಟ್ಟಿ (ಶಿವಮೊಗ್ಗ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಯವರು 1950-51ನೇ ಇಸವಿಯ ವರದಿಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆಯೇ ಇವರು 1950-51, 1951-52, 1952-53, 1953-54 ಈ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳ ಅಕೌಂಟುಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ನೋಡಿ ಅವರ ವರದಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಈ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳ ಅಥವಾ ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಕೆಳಗೆ ಆಗಿರತಕ್ಕ ನಡವಳಿಕೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವರು ಈಗ ಒಂದು ವರ್ಷದ ವರದಿಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ನೋಡಿ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದಾದ ನಂತರ ಪುನಃ ಇನ್ನೊಂದು ಸಮಿತಿ ರಚನೆ ಆಗಿ ಅವರು 1951-52ನೇ ಸಾಲಿನ ಲೆಕ್ಕಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಅವರ ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಡುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ 1956ನೇ ಇಸವಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಏನಾದಹಾಗಾಯಿತು ಎಂದರೆ ಹಿಂದಿನ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ನಡವಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಎರಡು ವರ್ಷಗಳದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಒಂದೊಂದು ವರ್ಷದ ಲೆಕ್ಕ ವರದಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾದಂತಾಯಿತು. 1951 ರಿಂದ ಹಿಡಿದು 1957ರ ವರೆಗೂ ಆಗತಕ್ಕ ಲೆಕ್ಕಗಳನ್ನು ಮುಂದಿನ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದವರು ಒಂದು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಟಿ ನೇಮಕಮಾಡಿ ಆ ಲೆಕ್ಕಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮುಂದೆ ರಚನೆಯಾಗತಕ್ಕ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಈ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷವಾದರೂ ಆ ಲೆಕ್ಕಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ವರದಿಯನ್ನು ಈ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟರೆ ಈ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬ ವಿಚಾರವನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೆ ಯಾರಾರು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿದ್ದರೋ ಅವರು ರಿಟೈರ್ ಆಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರನ್ನು ಈ ದಿನ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ, ಯಾರು ಜವಾಬ್ದಾರರು ಎಂಬುದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಹಿಂದೆ ಅನೇಕರು ಏನೇನು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದರೋ ಅದನ್ನು ಆಗಲೇ ಕಂಡುಹಿಡಿ

ದಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಗುರಿಪಡಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಆಕೌಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಒಂದು ವರ್ಷದ ಅಕೌಂಟನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಗಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದರಂತೆ ಮುಂದೆ ಆಗತಕ್ಕ ನಡವಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದೇ ಈ ವರದಿಯ ಮುಖ್ಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಈಗ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಒಬ್ಬ ಖಾಸಗೀ ಮನುಷ್ಯ, ಪ್ರೈವೇಟ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀ ನಡೆಸತಕ್ಕವನು ಅವನ ಬಂಡವಾಳ 10 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಆಗಿದ್ದರೆ ಅದೇ ಸರ್ಕಾರೀ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 80 ಲಕ್ಷ, 90 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಬಂಡವಾಳ ಇರುತ್ತದೆ. ಖಾಸಗೀ ವರ್ತಕ ತಾನು ಹಾಕಿದ ಬಂಡವಾಳದಲ್ಲಿ ಒಂದಕ್ಕೆ 3 ರಷ್ಟು 4 ರಷ್ಟು ಲಾಭ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಅವನ ವೆಚ್ಚವನ್ನೂ ಆದಾಯವನ್ನೂ ನೋಡಿದರೆ ಅವನ ಬಂಡವಾಳ 10 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ 40 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ವ್ಯಾಪಾರ ನಡೆಸಿರುತ್ತಾನೆ. ನಾನು ನಾಲ್ಕೈದು ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಮಾಡಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಕಚ್ಚಾ ಸಾಮಾನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡದ್ದು, ತಯಾರಾದ ವಸ್ತುವನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದ್ದು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿ ಬಂಡವಾಳ ಇಷ್ಟಿರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ವಾಸ್ತವವಾಗಿಯೂ ಈ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಖಾಸಗೀ ಸಂಸ್ಥೆಯವರು ಯಾವ ರೀತಿ ವ್ಯಾಪಾರೋದ್ಯಮವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೋ ಅದೇರೀತಿ ಒಂದು ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ನಿಗದಿಮಾಡಿ ಆ ಬಂಡವಾಳದಲ್ಲೇ ಅವರು ವ್ಯಾಪಾರ ನಡೆಸಿ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಲಾಭ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಈಗಲಾದರೂ ಕಂಡುಹಿಡಿದು ಕೆಲಸಮಾಡಿದಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಈ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರ ಹತೋಟಿಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಹುದೇ ವಿನಾ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಅವರ ಹತೋಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಬಂಡವಾಳವನ್ನೂ ಸಹ ನಿಗದಿಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬಹುದೇ ವಿನಾ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವರ್ಷವೂ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಸಮಿತಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು 5 ಅಥವಾ 6 ವರ್ಷದ ನಂತರ ಲೆಕ್ಕಗಳನ್ನು ತನಿಖೆಮಾಡಿ ವರದಿ ಕೊಡುವುದು ಖಂಡಿತ ಸರಿಯಾದ್ದಲ್ಲ. ಈಗ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಸಮಿತಿಯವರು ಯಾವ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕಾದರೆ, ಆ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕಾದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ಕೊಟ್ಟ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಈ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೆಲವರು ಈಗಲೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರಾದರೂ ಕೂಡ ಮುಂದೆ ಏನೇನು ಬದಲಾವಣೆ ಆಗಬೇಕು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಡೈರೆಕ್ಷನ್ ಕೊಟ್ಟು ಸರಿಪಡಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದೆ ನಡೆದಂಥ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಈಗ ವಿನಾಕಾರಣ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೇ ಇರುವುದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ತತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರತಕ್ಕ ನಡವಳಿಕೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಿ, ಈ ಕಮಿಟಿಯವರು ತಮ್ಮ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಸೂಚನೆಮಾಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಯಾವ ರೀತಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಸಮಿತಿಯವರಿಗೆ ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಲೆಕ್ಕಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

Sri P. R. RAMAIYA (Basavanagudi).—Sir, I wish to make a few remarks in connection with the report of the Public Accounts Committee. At the outset I should thank the Members of the Committee for the careful scrutiny they have made of the Public Accounts. They have pointed out irregularities that are very grave. They have also made suggestions as to how these irregularities could be avoided. But Sir, the greatest sinner seems to be the Public Works Department and next comes Electrical Department. The Committee have pointed out several irregularities in these Departments. I do not know if these Departments would rectify these, because we have seen Sir, how on the floor of the Assembly and the Council the work of the Public Works Department has been criticised very often and with good reason. But we find no improvement at all in respect of the irregularities that have been pointed out in respect of the works that have been undertaken by this Department. Sir, on page 8 reference has been made to the irregularities in connection with some expenditure relating to the expansion of the Soap Factory and starting of a Fertiliser Factory. Sir, details have been given in this report about the extraordinary way in which amounts were spent with regard to the starting of Fertiliser Project. I do not want to take much of the time of the House in going into the details. But, Sir, it is very amazing how such a thing could take place without even considering the need. Even this expenditure could have been avoided if all aspects of the case had been fully examined. The Chairman of the Committee has observed that the scheme was thought of without making available the required funds and power supply, and that they ought not to have envisaged such a scheme without prior thought.

Sir, now I come to Tunga Project. The Committee says :

(SRI P. R. RAMAIYA.)

> "Ten years have elapsed since Tunga Project was started and no estimate has been submitted for sanction though the work is nearing completion."

THE ACCOUNTS OF COMMERCIAL CONCERNS.

Sir, this is a very important matter. The Committee has rendered very great service by pointing out the defects in this department. Supposing, these concerns were managed by Limited Companies, what would have been the fate of the Managing Directors? Sir, while Government has been managing the industries and commercial concerns, it should be working with a view to promoting the working of the industry on a profitable basis and set an example for private enterprises as to how to run these concerns in a profitable manner. The way in which they are proceeding is very astonishing. It is observed here:

> "The Committee examined the accounts of each concern as furnished in the Report. It has been specifically brought to the notice of the Committee that (1) the system of stock-taking is defective, (2) that there is no proper system of cost accounting and (3) that the terms of credit sales are not defined and that there are large outstandings."

Proceeding further the Committee observes:

> "There is at present no officer who is well qualified and specialised in cost accounting."

Sir, this is a very important matter; if these commercial concerns are to be managed properly, this cost accounting is very important.

Another point which the Committee has brought to the notice of this House is: "It should also be seen that the industrial concerns do not accumulate stock and that production is strictly limited to the demand." In the last paragraph of the summary the Committee says:

> "In the course of review of balances of debt heads, the Committee examined a few Departmental Heads and it was found that there were large differences between the Accountant General's books and departmental accounts. General explanations offered were not convincing and the Committee gained the impression that the position of the Departmental Accounts under Loans and Advances is thoroughly unsatisfactory and that an appreciable portion of the balances may become irrecoverable if timely action for reconciliation of balances is not taken. The employment of necessary staff for proper maintenance of accounts may be considered and the cost of such staff will more than compensate the losses that would otherwise occur by non-recovery of capital and interest."

Sir, without taking much time of the House, I may state that the members of this House have to carefully study the report with a view to suggest to Government that such irregularities are avoided in future. I wish the Government do implement all the recommendations made by the Committee with regard to each officer. With these few remarks, I welcome the Report of the Public Accounts Committee.

***Sri A. BHEEMAPPA NAIK** (Molakalmuru).—Sir, I want to say a few words with regard to a point raised by some Hon'ble Members. It was observed that some of these projects were taken up without preparing the estimates. There will be certain circumstances under which projects will have to be taken up without preparing final estimates. I refer to Tunga Anicut. The Government of Madras, without consulting the Government of Mysore, raised a loan for the Project. The conditions are that, if one Government were to take up a project and after that, another Government wanted to take up a project under the same river, the former Government will have to give its consent. Therefore, at that time it was felt necessary to agree to start this project immediately and estimates prepared later. I think, estimates must have been prepared later; I do not know what the latest position is. In all cases, if it is taken as a rule that a work should not be taken up without the preparation of the estimate, the projects like Tuppadahalli and Sangenahalli, where immediate action was necessary to prevent further loss, could not have been taken up. Under such circumstances, I believe, it should not be an inexorable rule to say that no work should be taken up before actually the estimate is prepared. Circumstances will have to be taken into consideration.

---

* Indicates that the speech has not been revised by the Member concerned.

Sri T. MARIAPPA (Mysore City-North).—May I add a few words to what my Hon'ble friend has already said in this behalf? It is true that in the case of public works, there are instances of irregularities. Unfortunately, we notice such irregularities not only in Mysore but in other parts of India as well. Hon'ble Members of this House must have read with interest, similar irregularities in respect of river projects. Essentially, if the reasons for execution of the projects and particularly, urgent projects are kept in mind, perhaps you will find some reason for not preparing detailed estimates. Sir, may I submit to this Hon'ble House that no work is started without an estimate? Rough estimates are always drawn up and administrative sanction is always taken. Therefore, let it not be said that no estimate was prepared; details might not have been prepared in certain cases. What has happened in the case of Thungabhadra and other projects is, that the Government of Mysore and Government of Madras did not come to an agreement readily. Hon'ble Member Sri L. Siddappa was in charge of the Public Works. Then, in Mysore there were two Chief Engineers. It was pressed that the claims of Mysore should not be lost by mere time default. When Government of Madras were taking steps to build Thungabhadra, when they had already taken up certain irrigation works like Krishna-Pennar, Vedavathi basin, Thungabhadra basin, it was up to Mysore Government also to take necessary steps, because we were also entitled to certain portion of water. We did not want the efflux of time to be in favour of Madras. Therefore, the Chief Engineers of Mysore and the Chief Engineer of Madras met and tentatively agreed for sharing of water both of Tunga and Bhadra as also the tributaries of Cauvery. We have not yet agreed for the sharing of water of Kapini. The Government of Madras have agreed not to put any anicut for irrigation; it is only for power. Therefore, these agreements have to be finalised. With a view to see that we also come up simultaneously with Madras, we had to take up this work. After a lapse of a year or two, detailed estimates have been drawn up.

2-30 P. M.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ (ಸಾಗರ–ಹೊಸನಗರ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಪರಿಶೀಲನೆಗಾಗಿ ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಯ ವರದಿಯ ಮೇಲೆ ಈಗಾಗಲೆ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀನಿವಾಸಯ್ಯಂಗಾರ್‌ರವರು ಮತ್ತು ಇತರರು ಮಾತನಾಡಿ ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ಮುಖ್ಯವಾದ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಪುನಃ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿ ಈ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ.

. ಈ ಲೆಕ್ಕದ ವರದಿಯಲ್ಲಿ 1950-51ನೆಯ ಸಾಲಿನ ಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಅಕೌಂಟ್ಸ್, 1952ರ ಆಡಿಟ್ ವರದಿ, 1950-51ನೆಯ ಸಾಲಿನ Finance Accounts ಮತ್ತು 1951ರ ಆಡಿಟ್ ವರದಿ ನಮೂದಾಗಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀನಿವಾಸಯ್ಯಂಗಾರ್‌ರು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಎಂದರೆ Fertiliser Factory ಯೊಂದನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ವೃಥಾ 2.2 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರು ಎಂದೂ, ಹಾಗೆಯೇ ತೊಗರಿಬೇಳೆಯ ಒಂದು ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಇದರಿಂದ 2 ಲಕ್ಷ 36 ಸಾವಿರ ಚಿಲ್ಲರೆಯಷ್ಟು ರೂಪಾಯಿಗಳು ನಷ್ಟವಾಗಿದೆಯೆಂದೂ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಭದ್ರಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್, silk industry ಬಗ್ಗೆ, ಭದ್ರಾವತಿಯಲ್ಲಿ finance ಬಗ್ಗೆ, ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಸಮಿತಿಯವರು ಯಾವ ತೀರ್ಮಾನಗಳನ್ನೂ ಮತ್ತು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನೂ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿರುತ್ತಾರೋ ಅವೆಲ್ಲವೂ ಈಗ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿವೆ. ಸಮಿತಿಯವರು ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ಹಣಕಾಸಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳನ್ನು ತನಿಖೆಮಾಡಿ, ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಸಮಜಾಯಿಷಿ ಕೇಳಿ, ಅನಂತರ ಈ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ಈ ವರದಿಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ಇಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ನಾಗಪ್ಪಶೆಟ್ಟರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ, ಇದು ಹಳೆಯ ಲೆಕ್ಕ, ಇದರ ಮೇಲೆ ನಾವು ಚರ್ಚೆಮಾಡಿ ಪ್ರಯೋಜನವಾದರೂ ಏನಿದೆ, ಈಗ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ನಾವು ಖರ್ಚುಮಾಡುವ ಹಣದಮೇಲೆ ಸರಿಯಾದ accounting ಕ್ರಮ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲಹೆಮಾಡಬೇಕು, ವರದಿಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರುವ ರೀತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತಕ್ಷಣ ಕೈಗೊಳ್ಳಭೇಕೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಅವರು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ನಾಗಪ್ಪಶೆಟ್ಟಿ.—ಚರ್ಚಿಸಿ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಇದನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನವೆಂಬ ಅರ್ಥ ಬರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಮಾತನಾಡಿದರು.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎನ್. ಮೂಡಲಗಿರಿಗೌಡ (ಕುಣಿಗಲ್).—ಸರ್ಕಾರದವರು 3-4 ವರ್ಷಗಳಾದಮೇಲೆ ಈ ವರದಿಯನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಟ್ಟರೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನವೆಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದರು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಅದು ಹೇಗಾದರೂ ಇರಲಿ; 3-4 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ ಹಣಕ್ಕೆ ಯಾರು ಜವಾಬ್ದಾರರು ಎಂಬ ವಾದವನ್ನು ಅವರು ಹೂಡಿದರು. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ continuity ಇದೆ. ಇವೊತ್ತು ಐದು ವರ್ಷಗಳಿಗೊಂದು ಬಾರಿ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಬದಲಾವಣೆಯಾದರೂ ಸಹ, ಸರ್ಕಾರ ಬಹಳ ಕಾಲದಿಂದ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬರತಕ್ಕ ಸಂಸ್ಥೆ. ಇದು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಯ ಜನತೆಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ ಹಣದ ಪೂರ್ಣ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಬೇಕು. ಇವೊತ್ತೂ ಸಹ ಆ ಹಣಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಪೂರ್ಣ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊತ್ತಿದೆ ಮತ್ತು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಲೆಕ್ಕ ಪತ್ರಗಳ ಪೂರ್ಣ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಸಹ ಸರ್ಕಾರವೇ ಹೊರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತೆ ಯಾರೂ ಇದನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಇದರ ಪೂರ್ಣ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊತ್ತಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ತೀರಿಹೋಗಿದ್ದರೆ, ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆಸ್ತಿ ಇದ್ದರೆ ಮುಟ್ಟುಗೋಲು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ, ಗ್ರಾಂಟು ಆಗಿರುವ ಹಣಕ್ಕಿಂತಲೂ ಅಧಿಕಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಇಲಾಖೆಯವರು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯ ನಾವು ಇಂದು ಗಮನಿಸಬೇಕಾದುದು. ಇದು ಸರ್ವಥಾ ಸರಿಯಲ್ಲ. ಆಮೇಲೆ ಖರ್ಚುವೆಚ್ಚಗಳ ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ irregularities ಕಂಡುಬರುವ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿಯೂ ನಮೂದಿಸಿರುವುದಲ್ಲದೆ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೂ ಸಹ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ತೀರ ಅಸಮರ್ಪಕವಾದುದು. ಸಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಗ್ರಾಂಟು ರೂಪದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ; ಆದರೆ ವಸ್ತುತಃ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಸಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಗ್ರಾಂಟುಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಇಂಥವು ಅನೇಕವು ಇಲ್ಲಿವೆ. ಕೆಲವು ದೃಷ್ಟಾಂತಗಳನ್ನು ಸಹ ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಆಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರದ ಕೆಲವು ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೆ ಕೆಲಸಗಳಿಗಾಗಿ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಮಂಜೂರು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಅವುಗಳಿಗಾಗಿ ಒದಗಿಸಿರುವ ಹಣವನ್ನು ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನಾನಾ ಕಾರಣಗಳನ್ನು—ಆ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಹೇಳಲು ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ-ಹೇಳಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಹತ್ತಾರುವರ್ಷಗಳಿಂದ ಗ್ರಾಂಟಾದ ಮೊಬಲಗು ಖರ್ಚಾಗದೆ,ಕೆಲಸವಾಗದೆ ನಿಂತಿರುವುದೂ, ಆ ಅಧಿಕಾರಿ ವರ್ಗವಾಗಿ ಬೇರೆ ಅಧಿಕಾರಿ ಆ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಬಂದಿರುವುದೂ ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ; ಈಗಿನ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲವನ್ನು, ಹಿಂದಿನ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ನಿರ್ವಹಿಸಿದ ಕೆಲಸದ ವಿಚಾರವನ್ನು ಕೇಳಿದರೂ ಸಹ, ಅದರ ಪೂರ್ಣ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನು ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಹೊರಿಸಿ ಜಾರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಯಾವಾಗಲೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದಕ್ಕೆ ದೃಷ್ಟಾಂತಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಹಲವಾರು ದೃಷ್ಟಾಂತಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಹುದು. ಹಲವಾರು ಬಾಬುಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಖರ್ಚಾಗದೆ ಉಳಿದಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಬಹುದು. ಏನೋ ಖರ್ಚಿನ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 10-15ರಷ್ಟು ಗ್ರಾಂಟು ಮೊಬಲಗಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಆಗಿದ್ದರೆ ಅಷ್ಟೇನೂ ಆಕ್ಷೇಪಣೀಯವಾದುದಲ್ಲ. ಹಾಗಿಲ್ಲದೆ ಶೇಕಡ 50—70—100ರಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಬಾಬು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ಸುಮ್ಮನೆ ಬಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿ ಆಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಕೇಳಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ವರ್ತಿಸಿ, ಆ ರೀತಿ ಖರ್ಚಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಸಕಾರಣಗಳನ್ನು ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದುದು ಮುಖ್ಯಾಂಶ. ಈ ವಿಧಾನಸಭೆಗೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಮುಖ್ಯವಾದ ಎರಡು ಅಧಿಕಾರ ಮತ್ತು ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಣಕಾಸು ಅತ್ಯಂತ ಮುಖ್ಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ, ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದರ ಬಗ್ಗೆ, ಯಾವ ರೀತಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಹಿಡಿತವಿಲ್ಲ. ಸುಮಾರು ಆರುಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು large industriesಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಇಷ್ಟು ಹಣ ಬಂಡವಾಳಗಾರರ ಕೈಲಿ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಈ ಆರುಕೋಟಿ invest ಮಾಡಿ ಅದರಮೇಲೆ 4-6 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಲಾಬ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ನಮ್ಮಲ್ಲಾದರೋ ಖರ್ಚಿನ ಬಾಬೇ ವಿಪರೀತವಾಗಿರುವಾಗ ಇನ್ನು ಲಾಭವೆಲ್ಲಿ ಬಂದೀತು? ಇನ್ನೂ ಭದ್ರಾವತಿ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಇನ್ನಾವುದಾದರೂ ಸಂಪೂರ್ಣ ಆಡಳಿತವಿರುವ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನಾಗಲಿ—ಅಲ್ಲಿನ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಯನ್ನು, ತಾತಾ, ಬಿರ್ಲಾ ಮುಂತಾದ ಖಾಸಗಿ ಬಂಡವಾಳಗಾರರ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಅಜಗಜಾಂತರ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ತಾತಾ, ಬಿರ್ಲಾ products ಖರ್ಚಾಗುವ ಹಾಗೆ ಮತ್ತು ಅವು ಬಾಳಿಕೆ ಬರುವಹಾಗೆ ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ತಯಾರಾದ products ಖರ್ಚಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಬಾಳಿಕೆಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಅನೇಕ ದೂರುಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನ ಮಾದರೀ ಸಂಸ್ಥಾನವೆಂದು ಹೆಸರುಗಳಿಸಿದ್ದರೂ, ಹಿಂದೆ ಈ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾದ ದಿವಾನರುಗಳು ನಡೆಸಿದ್ದರೂ, ಇಂದಿಗೂ ಅವರು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ವಿಖ್ಯಾತಪುರುಷರೆಂದು ಹೆಸರುಗಳಿಸಿದ್ದರೂ, ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿಲ್ಲ, ಜನತೆಗೆ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಬೇಕಾದ ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಖಾಸಗಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೊಡನೆ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಾಗಲಿ, ಆಡಳಿತ ದಕ್ಷತೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಾಗಲಿ, ಕೂಲಗಾರರ ಸೌಕರ್ಯದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಾಗಲಿ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದಿರುವುದು ಗೋಚರವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ವಿಷಾದಕರವಾದ ಪ್ರಸಂಗ. ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಆಡಳಿತ ದಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ, ಕೆಲಸ

ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದರಲ್ಲಿ, ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಇತರ ಖಾಸಗೀ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೊಡನೆ ಸರಿಸಮಾನವಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವವರೆಗೂ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಬರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಹಾಸನ ಇಪ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು designs ಉಳ್ಳ ಸಾಮಾನುಗಳು ತಯಾರಾಗುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವವರೇ ಇಲ್ಲ. ಹೀಗಾದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ತಾವು ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ ಹಣ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿದಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಹತ್ವ ಸಾಧಿಸಿದಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ವೃಥಾ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಣ ಪೋಲುಮಾಡಿದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ನನಗೆ ತಿಳಿದುಬಂದಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಭದ್ರಾವತಿಯ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಮಾಲು stock ನಲ್ಲಿ ಹಾಗೆಯೇ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ದೊರಕದೇ ಇರುವುದೇ ಇದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಸರ್ಕಾರದ ಬಂಡವಾಳದ ನೆರವಿನಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಕೈಗಾರಿಕೋದ್ಯಮಗಳ ಆಡಳಿತ ಯಾವರೀತಿ ಇದೆಯೆಂಬುದು ಈ ವರದಿಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಸಿದರೆ, ಖಂಡನೀಯವಾಗಿದೆ, ವಿಷಾದಕರವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಯೆಂಬುದು ವ್ಯಕ್ತಪಡುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಪೋಲಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವೂ ಆಗಿದೆ.

ಆಹಾರದ ಇಲಾಖೆಯ ವಿಚಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಅದರಲ್ಲಿ 90 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ transaction ಆಗಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳ ಕೂಲಂಕಷ ಪರಿಶೀಲನೆ ಅವಶ್ಯಕವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಎರಡು ಸಾವಿರ ಜನರ retrenchment ಆಗಿದೆ. ಇದರ ಲೇವಾದೇವಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾದ ಬಾಕಿಗಳು ಎಷ್ಟೋ ಇವೆ. ಎಷ್ಟೇ ಮುತುವರ್ಜಿ ವಹಿಸಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಾಕಿ ವಸೂಲಿ ಮಾಡಿದರೂ, ಎಷ್ಟೇ margin ಬಿಟ್ಟರೂ 25 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ write off ಮಾಡಲೇಬೇಕು. ಈ 90 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಸಬ್ಸಿಡಿ ಸಹ ಸೇರಿದ್ದರೂ, ಉಳಿದ ಮೊಬಲಗಿನ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ಕರಾರುವಾಕ್ಕಾದ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳು ಸಿಕ್ಕುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನೇನಾದರೂ ಖಾಸಗಿಯವರ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದರೆ 90 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸಿ ಅದರಿಂದ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಲಾಭ ಸಹ ಸಂಪಾದಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗಿನ ಲೆಕ್ಕ ತನಿಖೆಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ, ಎಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು, ಎಲ್ಲಿ ಕೊನೆಯಾಯಿತು, ಎಲ್ಲಿ stocks ಇದೆ ಎಂಬವುಗಳನ್ನು locate ಮಾಡುವುದಕ್ಕೇ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸಿದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು—ಅವರು ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರಾಮನಾಥಯ್ಯನವರೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ—ತಿಳಿಸಿರುವ ವಿವರಣೆ ನೋಡಿದರೆ ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಸಮಜಾಯಿಷಿ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂದರೆ, ಯಾವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಕೈಹಾಕಿ ಹಣ ಕಾಸಿನ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ನಡೆಸಿದೆಯೋ ಅದರಲ್ಲಿ ಅದರ supervision ಸಾಲದು ; ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ನೇಮಿಸಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅವರು ನಿರ್ವಹಿಸಿದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ, ಮುತುವರ್ಜಿಯಿಂದ ವಹಿಸಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಇದರಿಂದ ವ್ಯಕ್ತಪಡುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನೂ ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶ್ರೀನಿವಾಸಅಯ್ಯಂಗಾರ್‌ರವರು ಅನೇಕ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ; ಭದ್ರಾ, ತುಂಗಾ, ನುಗು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳ ಸರ್ವೇ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು, ಈ ವಿಷಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ವೇ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಬೇಕು, ದುಡಿಯಬೇಕು ಎಂದು ಅಪೇಕ್ಷೆಪಡುವವರಿಗೆ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಇದ್ದಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಪದ್ಧತಿಯಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದೆ, ಇದರಿಂದ ಉಪಯೋಗ ಏನು ದೊರೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ? ಕೆಲಸ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಮಾತ್ರವೇ ಅಲ್ಲದೆ profit margin 75 per cent ಇದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. 25 per cent actual workಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ನೆಹರೂ ಅವರೂ ಕೂಡ ಬೊಂಬಾಯಿನಲ್ಲಿ ಹೀರಾಕುಡ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನಿಂದ ಏನು ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ, ಕೆಲವರಿಗೆ ಈಗೇನೋ ಕೆಲಸ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ ಅಷ್ಟೇ ಹೊರತು ತಕ್ಷಣ ಯಾವ ಉಪಯೋಗವೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಪ್ರೊಡ್ಯೂಸ್ ಆಗುವುದು ಬಹಳ ಮುಂದೆ, ಈಗ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಉದ್ಯೋಗವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರಲ್ಲಾ ಅವರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಇವು ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಕೂಡ ವಿಧಾನಸೌಧ ಏಕೆ ಎಂದರೆ ಅನೇಕರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ಸಿಕ್ಕುವುದಕ್ಕೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಉದ್ಯೋಗ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಒಂದೊಂದು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಎನ್ನುವುದು ಮೂಲಭೂತವಾದ ವಿಷಯ. ಉದ್ಯೋಗ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಈ ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದಾದರೆ ಆ ಜನರು ಎಷ್ಟು ದಿವಸ ಅದನ್ನೇ ನಂಬಿಕೊಂಡು ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ? ಅದು ಸಮಾಪ್ತಿ ಆಯಿತು ಎಂದರೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಅವರ ಜೀವನ ಮುಗಿಯಿತು, ಪುನಃ ವಾಪಸು ಹೋಗಬೇಕು ಎಂತಲೇ? ಈಗ ಭದ್ರಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸಿಕ್ಕಿದ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಸಾಡಿ, ಕೈಯಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದೇ ಕಲ್ಲು ಮಣ್ಣು ಹೊರುತ್ತಿರುವವರ ಪಾಡನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ಅನೇಕ ಜನ ಕಾಲರಾದಿಂದ ಸತ್ತು ಹೋಗುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಪ್ರಾಯಶಃ ಅಲ್ಲೇ ಅವರು ಸಮಾಧಿಯಾಗುವವರೇ ಹೊರತು ಮುಂದಿನ ಭವಿಷ್ಯ ಅವರಿಗೆ ಏನೂ ಇದ್ದಂತೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುವುದು 6 ಆಣೆ, 8 ಆಣೆ, 10 ಆಣೆಯಿಂದ 1½ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕೂಲಿ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಇಂಥ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವಾಗ ಅಮಾನಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಭಾಗ ಇದೆ. ಯಾವ ಕೆಲಸ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟುದಾರರಿಗೆ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ತೆಗಲುತ್ತದೆ ಅಥವಾ ಹಣ ದುರುಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆಯೋ ಅಂಥಾದ್ದನ್ನು ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮೂಲಕ ತಾವೇ ನಿಂತು ಸೂಪರ್‌ಡಿರ್ಜ್ ಮಾಡಿ ಕೆಲಸ ಪೂರೈಸಬೇಕೆಂದು ಅಮಾನಿ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ಇವೊತ್ತು ಭದ್ರಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿನ ಬಲಭಾಗದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅಮಾನಿ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಇಂಜನಿಯರುಗಳು ಸೂಪರ್‌ವೈಜರ್‌ಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು—ಅಲ್ಲಿ 500-600 ಜನ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ—ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪ್ರತಿ ದಿವಸ ಚೆಕ್ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಬಹಳ ನಿಸ್ಪೃಹತೆಬೇಕು, ಸಾತ್ವಿಕರಾಗಿರಬೇಕು. 500 ಜನ ಕೆಲಸಮಾಡಿ 600 ಜನ ಎಂದು ಬರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಸಿಮೆಂಟ್

(ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.)

ಮಿಕ್ಸ್ ಮಾಡುವಾಗಲೂ ಸಹ ಸಿಮೆಂಟ್ ಚೀಲಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ದಿವಸಕ್ಕೆ 8 ಸಿಮೆಂಟ್ ಮೂಟೆಗಳಂತೆ 10 ದಿವಸ ಸಾಗಿಸಿದರೆ ಸಾಕು ಒಬ್ಬನ ಜೀವನ ಆಗುತ್ತದೆ. ಎಂದರೆ ಮುಂದೆ ಅವನ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟು ಹೋದರೂ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ, ಅವನ ಜೀವನ ನಡೆಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನ ಕೆಲಸ, ಅದರಲ್ಲೂ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾದಮೇಲೆ, ಹೆಚ್ಚುತ್ತಾ ಹೋಗಿ ಸುಮಾರು 4 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಇದ್ದ ಮೇನ್‌ಟೆನೆನ್ಸ್ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳ ಕೆಲಸ ಎಂದರೆ ಭದ್ರಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟು ಮುಂತಾದುವೂ ಸಹ ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯಲ್ಲೇ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಅಲ್ಲಿನ ನ್ಯೂನಾತಿರಿಕ್ತಗಳನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪನವರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು 6 ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಸರಿಪಡಿಸಿ, ಲಂಚ ರುಷುವತ್ತನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಒಂದು ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದರು. ಅಂಥ 6 ತಿಂಗಳುಗಳು ಎಷ್ಟಾದುವು, ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಅವರಲ್ಲಿ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ನೀವೇನಾದರೂ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಿರೋ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಅದನ್ನು ಈಗ ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ (ನಗು !) ಇವೊತ್ತಿನ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ಮೊದಲು ಒಂದು ಎಸ್ಟಿಮೇಟು ಮಾಡಿ ಆಮೇಲೆ ಹೇಗೆ ಆ ಎಸ್ಟಿಮೇಟುಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶ್ರೀನಿವಾಸಯ್ಯಂಗಾರ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಕಮಿಟಿಯವರೂ ಸಹ ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ತೀವ್ರವಾಗಿ ರಿಮಾರ್ಕ್ಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ತರಹ ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು, ಎಸ್ಟಿಮೇಟುಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸತಕ್ಕದ್ದು, approximate estimation ಇಲ್ಲದೆ, ಫೈನಲ್ ಆಗಿ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೆ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವುದು, ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿ ಅರ್ಧಕ್ಕೆ ಬಿಡುವುದು ಮತ್ತು ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಆ ಸ್ಕೆಟುಗಳನ್ನೇ ಬದಲಾಯಿಸುವುದು ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಅಂತಿಮದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಬಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಇದು ಅಲ್ಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಒಬ್ಬರ ಮೇಲೊಬ್ಬರು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಂಡು ಒಬ್ಬರು ಮಾಡಿದ ಎಸ್ಟಿಮೇಟನ್ನು ಅವರು ವರ್ಗವಾಗಿ ಹೋದರು ಎಂತಲೋ ಅಥವಾ ಅವರು ಮಾಡಿದ ಎಸ್ಟಿಮೇಟು ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂತಲೋ ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅನೇಕ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೇ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂಥಾದ್ದನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೂ ಕೂಡ ನಿಸ್ಪೃಹತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಈ ರೀತಿ ಒಂದಕ್ಕೆ ಎರಡರಷ್ಟು ವೆಚ್ಚ ಅಥವಾ ಲುಕ್ಸಾನಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇವೊತ್ತು ಇಂಥ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಗಳು ಈ ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇರುವುದನ್ನು ತಾವು ನೋಡಬಹುದು. ಡಿಸೈನ್ ಮಾಡತಕ್ಕವರು, ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ಮಾಡತಕ್ಕವರು, ಸೂಪರ್‌ವೈಸ್ ಮಾಡತಕ್ಕವರು, ಇವೆಲ್ಲ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕವರು ಒಬ್ಬರೇ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಪರ್ಟಿಕ್ಯುಲರ್ ಆಗಿ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡಿಂಗ್ ಎಂಜಿನಿಯರ್, ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಎಂಜಿನಿಯರ್, ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಎಂಜಿನಿಯರ್ ಎಂದು ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಸೂಪರ್‌ವೈಸರ್ ಎಂದು ಯಾರು ಇದ್ದಾರೆಯೋ ಅವರ ಮುಖಾಂತರ ಬಹಳ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಆ ಸೂಪರ್‌ವೈಸರ್ ಮಾಡಿಸಿರುವ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಎಂಜಿನಿಯರು checked and found correct ಎಂದು ಹಾಕದಿದ್ದರೆ ಆ ಇಂಜಿನಿಯರಿಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟ ಕೊಡುವ ಸಂಭವವಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಇದ್ದವರು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರೇ ಎಂದು ಹೊಸದಾಗಿ ಬಂದ ಇಂಜಿನಿಯರು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಅವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡದೇ ಇದ್ದರೆ ಆ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಇರುವುದಕ್ಕೇ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರು ಸೂಪರ್‌ವೈಸರ್ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಇಷ್ಟು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಹೊಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಮೊದಲೇ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಶೇಕಡ 18 ರಂತೆ ಸಾಲ ತರುತ್ತಾರೆ, ಕೆಲವು ವೇಳೆ 100ಕ್ಕೆ 300 ರೂಪಾಯಿ ಕೂಡ ಬಡ್ಡಿ ಕೊಡುವುದುಂಟು. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಅವರಿಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಲಾಭ ಈ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿ ಎಷ್ಟು ಲಾಭ ಬರಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಮೊದಲೇ ನಿರ್ಣಯಿಸಿ ಆ ಕೆಲಸದ ಅಂದಾಜು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಈಗ ಆರೀತಿ ಇಲ್ಲ, ಬದಲಾಯಿಸಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಈಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಒಬ್ಬರು ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಸೇತುವೆ ಕಟ್ಟಿಸಬೇಕೆಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಡಿಸೈನ್ ಒಬ್ಬರು ಕೊಡಬೇಕು. ಡಿಸೈನ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರ ಕೆಲಸ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಮುಗಿಯಿತು. ಅದೇ ರೀತಿ ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ಮಾಡುವವರು ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ ಆಯಿತು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಅವರ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಯಿತು. ಸೂಪರ್‌ವೈಜರ್ ಕೆಲಸ ಬರೀ ಸೂಪರ್‌ವಿಷನ್ ಎಷ್ಟೋ ಅಷ್ಟೇ, ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ರಿವೈಸ್ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸ ಅವರದಲ್ಲ, ಹೇಳಿದಷ್ಟು ಕೆಲಸ ನೋಡಿಕೊಂಡಿರುವುದೆಷ್ಟೋ ಅಷ್ಟೇ. ಹೀಗೆ 3 ಭಾಗವಾಗಿ ಮಾಡಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಬೇರ್ಪಡಿಸುವುದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಕರಪ್ಷನ್ ತಪ್ಪಿಸಬಹುದು. ಈಗಿರತಕ್ಕ ಸಖ್ಯ, ಸ್ನೇಹದಿಂದ, ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರೂ, ಸೂಪರ್‌ವೈಜರುಗಳೂ ಮತ್ತು ಇತರ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಸೇರಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಸುಮಾರು ಶೇಕಡ 75-80 ಲಾಭ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಮಣ್ಣು ಕಡಿದು ಹಾಕುವುದು ಇರುತ್ತದೆ. 6 ಅಡಿ, 8 ಅಡಿ ಮಣ್ಣು ತೆಗೆದು ಹಾಕುವುದು ಎಂದು ಅದರಲ್ಲಿ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ? ಹಿಂದೆ ಯಾವಾಗಲೋ ತೆಗೆಸಿಹಾಕಿರುತ್ತಾನೆ, ಅದನ್ನೇ ಈಗಲೂ ತೋರಿಸಿ ಮಣ್ಣು ತೆಗೆದುಹಾಕಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅಂಥಾದ್ದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಕಣ್ಣುಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟರೂ ಕೂಡ, ದೊಡ್ಡ, ದೊಡ್ಡದು, ಶಾಶ್ವತವಾದ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮೈನ್‌ಟೈನ್ ಮಾಡುವುದು, ಶಾಶ್ವತವಾದ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದು, ಮತ್ತು ಶಾಶ್ವತವಾದ ಅಣೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದು, ಸೇತುವೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವುದು ಇಂತಹ ಯಾವ ಕೆಲಸದಮೇಲೆ ವಿಶೇಷವಾದ ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ಹಾಕಿ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಕೆಲಸ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತೇವೋ ಅಂಥಾದ್ದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ನಿಗಾ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕ ಹಣ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೂ ಬಹಳ ನಷ್ಟ

ವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ P.W.D. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಶ್ರಮವಹಿಸಿ ಈಗ ಇರತಕ್ಕ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಿ ತಕ್ಷಣ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಕೋಟಿ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹಣ ಮಣ್ಣುಪಾಲೋ, ಹೊಳೆಯ ಪಾಲೋ ಅಥವಾ ಇನ್ನಾವುದರ ಪಾಲೋ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಂಪೂರ್ಣ ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇದು ಪ್ರತಿಯೊಂದನ್ನೂ ಸಹ ಒಳಗೊಂಡು ಒಂದು condensed report ಆಗಿದೆ. ಸಾಧಾರಣವಾದ ವರದಿ ಅಲ್ಲ. ಜವಾಬ್ದಾರರಾಗಿರತಕ್ಕವರು, ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮತ್ತು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನರಿತವರು ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ವರದಿ ಇದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಾಕ್ಯವೂ ಕೂಡ ಬಹಳ ಅಮೂಲ್ಯವಾದದ್ದು. ದೇಶದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನಾನಿಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಒಂದೇ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಟ್ಟು ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಎದ್ದು ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ವಾಸವಾಗಿರತಕ್ಕ ಮನೆಗಳಿಗೆ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತು ಇದೆ. ವಿಮಲಪ್ರಭಾ ಅಂತ ಒಂದು ಮನೆ. ಅದನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಅದಕ್ಕೆ 30 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ.

Page 98: "Sri H. S. Rudrappa emphasised the need for recovery of the amount spent over repairs, as the landlords were bound to effect necessary repairs to their buildings according to the provisions contained in the H.R.C. Act. If a landlord refuses to attend to the repairs, legal action could be taken against him."

"The Chairman remarked that the Government had been paying very heavy rents for the buildings occupied by Ministers and that Government ought not to have undertaken repairs for themselves. The amount that had been spent over the repairs of rented buildings should be recovered out of the rents payable to the landlords."

ಇದು ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಟ್ಟಡವೇ ! ಹಾಗಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕು ಬೇಕಾದ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಆ ಕಟ್ಟಡದ ಮಾಲೀಕರು ಅದಕ್ಕೆ, ಅವರ ಅನುಮತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ, ಒಪ್ಪದೇ ಹೋಗಬಹುದು. ಇಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಅನುಕೂಲ ಆಗಬೇಕು, ನಲ್ಲಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಹಾಕಿಸಿಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅವರ ಅನುಮತಿ ಪಡೆದು ಅವರಿಗೆ ಖರ್ಚು ಹಾಕಿಸುವುದು ಸರಿಯಾದ ಮಾರ್ಗ. ಹಾಗಲ್ಲದೆ ಮನೆಯನ್ನೇ ಪೂರ್ತಿ ಬದಲಾಯಿಸಿ, 10 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಯ ಮನೆಯನ್ನು 50 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಮನೆಯನ್ನಾಗಿ ಬದಲಾಯಿಸಿದ್ದೇವೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ನಿಮಗೆ ಬಾಡಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲು ನೀವೇ ನಮಗೆ ಹಣ ಕೊಡುತ್ತಾ ಹೋಗಿ ಎಂದರೆ ಯಾರು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ? ಹೀಗೆ 30 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ಬಹುಶಃ ಅವರು ಕೊಡಲಿಲ್ಲವೋ ಏನೋ ?

Mr. SPEAKER.—May I know whether the Hon'ble Member is going to take more time ?

Sri S. GOPALA GOWDA.—Yes.

Mr. SPEAKER.—The House will rise now and meet at 3-30.

The House adjourned at Three of the Clock and reassembled at Thirty Minutes past Three of the Clock.

[MR. SPEAKER in the Chair.]

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ನಾನು ಮಂತ್ರಿಗಳು ವಾಸವಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಮನೆಗಳಿಗೆ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಇತರ ಖರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು 30 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಅದು 35 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಸಮಿತಿಯು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದೆ :—

> "The Committee observed that improvement works to hired buildings should not be undertaken unless the cost is recoverable from the owners and it was the duty of the landlord to attend to repairs of such buildings."

ಅದಕ್ಕೆ ಮುಂದುಗಡೆ 99ನೆಯ ಪುಟದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ರಿಮಾರ್ಕ್ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

> "Sri H. S. Rudrappa said that present Ministers' Salaries and Allowances Act, 1952 did not specify the scale of articles to be supplied to the Ministers. It was better that such a scale was fixed."
>
> "The Committee were of the view that the amount spent over the purchase of articles was heavy and extravagant, that suitable rules might be framed to see that they were given reasonable but not excessive comforts at a reasonable cost. So far as improvements to private buildings were concerned, the question of recovery of amount already spent

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ)

may be examined and the Committee desires a fuller report regarding the authority responsible for incurring the expenditure and details of amounts spent. The Committee felt that it is objectionable to spend for improvement works over private buildings out of the public funds."

ಇದಕ್ಕೆ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಮತ್ತು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವಾಗ ನಿಗದಿಯಾದ ಹಣವನ್ನು ಗೊತ್ತು ಮಾಡದೆ ಹೋದರೆ ಲೆಕ್ಕ ಮೀರಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಆ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸಮಿತಿಯವರು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಇನ್ನು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಗಳು ನಡೆದಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸು ಇಲಾಖೆ, ಜೈಲು ಇಲಾಖೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದುಂಟು. ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಖರ್ಚುಗಳಿಗೆ ಯಾವ ವೌಚರೂ ಇಲ್ಲ, ಹಣವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು ಎಂದು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಫೈನಾನ್ಷಿಯಲ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರು ಹೇಳಿರುವುದು ಈ ರೀತಿಯಿದೆ :—

"Financial Secretary.—Vouchers for the expenditure are not there. Either the vouchers should be there or money should be there.

"Chairman.—You purchase foodstuffs for your men in some hotel. Could you not have got the vouchers also?

"I. G. P. of Police.—That is not possible. On emergency duty, policemen will be placed on duty in different places. We give each of them something for their food. He takes his lunch or refreshment in a hotel. How can we get vouchers for that?"

ಆಮೇಲೆ ಸಮಿತಿಯು ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ.

"The Committee, while agreeing with the observations of audit, recorded that in future vouchers should be produced for such expenditure and when it was not possible to obtain vouchers in certain cases details of expenditure as required by audit must be furnished."

ಈ ರೀತಿ ಅವರು ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಇಂಥ ಲೋಪದೋಷಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಿತಿ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ತನ್ನ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ಅನೇಕ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಇನ್ನೂ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಈ ವರದಿ ಇಲ್ಲಿ ಪರ್ಯಾಲೋಚನೆಗೆ ಬಂದು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಮುದ್ರಣವಾಗಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ಇದಾದ ಮೇಲಾದರೂ ಕೂಡ ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಈ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಬಹುದೋ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಈ ವರದಿಯಿಂದ ಇನ್ನುಮೇಲಾದರೂ ಈ ರೀತಿಯ ಲೋಪದೋಷಗಳು ಪುನಃ ನಡೆಯದಂತೆ ಸರ್ಕಾರ ಸಂಪೂರ್ಣ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ವರ್ತಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಪ್ರಾಮಿಸ್‌ಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತಂದಿಲ್ಲದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಕೇಳಿದರು ; ಉದಾಹರಣೆಗಳಿವೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರವಾಸ ಹೋದಾಗ ಅಲ್ಲಿಯ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರು ಒಂದು ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಬಗ್ಗೆ, ಒಂದು ಸೇತುವೆ ಬಗ್ಗೆ, ಒಂದು ಕಾಸ್‌ವೇ ಬಗ್ಗೆ ಅಥವಾ ಒಂದು ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳುವುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ.. ಈ ರೀತಿ ಕೇಳಿದಾಗ ಅವರ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿರಲಿ ಅಥವಾ ಒಳಪಡದಿರಲಿ, ಸರ್ಕಾರದ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅದನ್ನು ಪೂರೈಸುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಹಾಗಿರಲಿ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲದಿರಲಿ, ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನೋಡೋಣ, ಮಾಡಿಸುತ್ತೇವೆ, ಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ಆಗಲಿ ವಿಚಾರಿಸುತ್ತೇವೆ, ಇದನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ಸಲ ಬರುವಾಗ ಮಾಡಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹೇಳಿರುವ ಅನೇಕ ದೃಷ್ಟಾಂತಗಳಿವೆ. ಈ ವಿಚಾರ ಈ ವರದಿಯಲ್ಲೂ ನೋಡಬಹುದು. 54 ನೆಯ ಪುಟದಲ್ಲಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ವಿಷಯ ಹೇಳಿದೆ.

"Then the personnel to man the dispensaries may not be available. In 1950 plans were made to open 63 dispensaries. But till today we have been able to open only 39."

ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. 63 ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕೆಂದು 1950 ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತಯಾರಿಸಿದರು. ಆ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಇದುವರೆಗೂ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಬರೀ 39 ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಇದುವರೆಗೆ ತೆರೆಯಲಾಗಿದೆ. ಇದು ಹೀಗಾಗಬಾರದಾಗಿತ್ತು. ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಅವರು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಮಾಧಾನ ಪಡೆಯಲಾಗಿದೆ.

"The Committee resolved that in future extra grants should not be asked for unless all preliminaries are completed and the Department is in a position to carry out the programme of opening dispensaries or purchase of new equipments."

ಈ ರೀತಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಹೀಗೆ ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದೆ. ಈ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಗಮನದ

ಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ಹಣಕಾಸಿನ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದದ್ದು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಜನರಲ್ ರಿಮಾರ್ಕ್‌ನಲ್ಲಿ 9 ನೆಯ ಪುಟದಲ್ಲಿ, "Disposal of Audit Notes" ಎಂದು ಒಂದು ಪ್ಯಾರ ಇದೆ. ಅದೂ ಕೂಡ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಈ ಆಡಿಟ್ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಲೆಕ್ಕ ಸರಿಫಡದೆ ಪುನಃ ತೊಂದರೆ ಬರುತ್ತಿತ್ತು.

> "Disposal of Audit Notes.—It was brought to the notice of the Committee that there was considerable delay in dealing with audit notes by the Departments. The Finance Department explained that Government had taken action to issue suitable instructions and had even gone to the extent of stopping the pay of Departmental Officers who did not comply with the requirements of audit. The Committee observes that as belated disposal of audit notes in any form would conceal serious irregularities by lapse of time, the officers should be made aware of their responsibilities and any dilatoriness on the part of departmental officers should be dealt with suitably."

ಎಂದು ಕೂಡ ಅವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಒಂದು ಸ್ವತಂತ್ರವಾದ ಆಡಿಟ್ ಇಲಾಖೆಯಿರುವುದರಿಂದ ಆ ಇಲಾಖೆಯವರು ಹಣಕಾಸಿನ ಬಗ್ಗೆ ನಿಷ್ಠುರವಾದ ಕ್ವೆರಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಪ್ರಶ್ನೆಮಾಡಿ ಸೂಕ್ತವಾದ ಸಮಜಾಯಿಷಿ ಬಂದ ಹೊರತು ಹಣ ಡ್ರಾ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಿರುವ ಹಾಗೆ ಕಾನೂನು ಕಟ್ಟಳೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜನಗಳ ಹಣ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಹಿಡಿತದಿಂದ ಖರ್ಚಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಇದು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ. ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಹಣಕಾಸಿನ ಲೆಕ್ಕಗಳು ಹಿಂದಿನಿಂದ ತನಿಖೆಯಾಗದೆ ಈಗ ವರದಿಯಲ್ಲಿರುವ ಹಾಗೆ 1942 ರಿಂದ ಲೆಕ್ಕವಿರುವ ಹಾಗೆಯೇ ಇದ್ದರೆ ಆಗ ಯಾರು ಜವಾಬ್ದಾರರಾಗಬೇಕು ! ಆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಾರದಿರುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ, ಹಳೇ ಲೆಕ್ಕ ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಆದರೆ, ಕೊನೆಗೆ ಬರಬೇಕಾದ್ದನ್ನು ಬ್ಯಾಡ್ ಡೆಟ್ಸ್ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಅಥವಾ ರೈಟ್ ಆಫ್‌ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಕೊಡದ ಹಾಗೆ ಈಗಿನ ಹೊಸ ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ಪ್ರಕಾರ ಹಣಕಾಸಿನ ಮೇಲೆ ಶಾಸನ ಸಭೆಗಳಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಹತೋಟಿಯಿರುವಾಗ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೂ, ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಮುಖಾಂತರ ಈಗ ನಡೆಸುವ ವ್ಯವಹಾರ ಮುಂತಾದುವುಗಳ ಮೇಲೂ ಪೂರ್ಣ ಹತೋಟಿಯಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಕ್ಷಣ ಸೂಕ್ತಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಈ ಲೆಕ್ಕ ಪತ್ರದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಪಾಯ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಹಣಕಾಸಿಗುಂಟಾಗುತ್ತವೆ ಎಂದು ನಾವು ಭಾವಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಸ್ಟೋರ್ಸ್ ಪರ್ಚೇಸ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸಾಮಾನುಗಳು ಗೈರುವಿಲೆಯಾಗಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕೆಲವು ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆಂದು ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ವಾಚ್ ಅಂಡ್ ವಾರ್ಡ್ ಇರುತ್ತದೆ. ವರಾಂಡದಲ್ಲಿ ತಂತಿ ಸಾಮಾನು ಮುಂತಾದವನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದೆವು, ಎಲ್ಲೋ ಹೋಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಹೇಳುವಾಗ ವಾಚ್ ಅಂಡ್ ವಾರ್ಡ್ ಇರಲಿಲ್ಲವೆ, ಅವರೇನಾದರೂ ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೇ, ಏಕೆ ಹೋಯಿತು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು. ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆ ಬಾಳುವ ವಸ್ತುಗಳು ಸ್ಟೋರ್ ಕೀಪರ್ ವಶದಲ್ಲಿರುತ್ತವೆ. ಹೀಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಇಲಾಖೆ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲೂ ಅನೇಕ ಬೆಲೆ ಬಾಳತಕ್ಕ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಸ್ಟೋರಿನಲ್ಲಿರುತ್ತವೆ. ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ವರಾಂಡದಲ್ಲೋ, ವಾರ್ಡ್‌ನಲ್ಲೋ ಇಟ್ಟು, ತುಕ್ಕು ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಮಾಡಿದರೆ, ದೇಶದ ಸಂಪತ್ತು ನಷ್ಟವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಜವಾಬ್ದಾರರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಅಂಥ ಏನಾದರೂ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊರಿಸಿದಾಗ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಮ್ಮನ್ನು ಆಗಾಗ್ಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸುವುದನ್ನು ನೆಪಮಾಡಿಕೊಂಡು ತಾವು ಛಾರ್ಜು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಾಗ ಅಷ್ಟು ಮಾತ್ರವಿತ್ತು ಎಂದೇನೋ ತಮ್ಮ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಬೇಕಾದ ಎವಿಡೆನ್ಸ್ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅನಂತರ ಕಳವಾದ ಮಾಲಿಗೆ ಯಾರಮೇಲಾದರೂ ತಪ್ಪು ಹೊರಿಸಿ ಅದನ್ನು replace ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇಂಥದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇರಬಾರದು. ಯಾವುದೇ ವಸ್ತು,—ಅದು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ವತ್ತೇ ಆಗಿರಲಿ ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರದ ಸ್ವತ್ತೇ ಆಗಿರಲಿ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ಬಂದೋಬಸ್ತು ಇರಬೇಕು. ಯಾರಮೇಲೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇರುತ್ತದೆಯೋ ಅವರನ್ನು personal ಜವಾಬ್ದಾರರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದರಲ್ಲಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ (ಹುಣಸೂರು).—ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ಥಳವೇ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಸ್ಥಳವಿಲ್ಲದೇ ಒಂದು ಸಾಮಾನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದೆಂದರೆ ಅದು ಅವಿವೇಕವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ? ಏನು ಮಾಡಬೇಕು, ಎಲ್ಲಿ ಇಡಬೇಕು, ಯಾಕೆ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಆ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡು ಒಂದು ಕಡೆ ರಾಶಿ ಹಾಕಿದ್ದರೆ, ಅವುಗಳಿಗೆ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ತುಕ್ಕು ಹಿಡಿದರೆ ಯಾರು ಜವಾಬ್ದಾರರಾಗುತ್ತಾರೆ ? ಎಷ್ಟು community set radio ಕೊಂಡುಕೊಂಡಿರಿ, ಎಷ್ಟು ಉಳಿದಿವೆ, ಎಲ್ಲಿವೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಈ ಒಂದು ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆ ಯಾರು ಕಾರಣರು ? ಇದರಿಂದ ಎಷ್ಟು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಹಣ ಪೋಲಾಗಿದೆ ! ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಹಣ ಪೋಲಾಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕೇಳುವವರೇ ಇಲ್ಲ. ಅದೇ ಸರ್ಕಾರದ ಬೆನ್ನು ಮೂಳೆಯೆನ್ನಿಸಿರುವ ನಾನ್‌ಗೆಜೆಟೆಡ್ ನೌಕರರ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಎಂಬ ಬೇಡಿಕೆ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಹಲವಾರುಬಾರಿ ಬಂದು ಯಾವಾಗ ಕೇಳಿದರೂ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬ ಉತ್ತರವನ್ನು ಸಿದ್ಧವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಕೊನೆಗೆ, ಆವರ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.)

ಡಿಯರ್‌ನೆಸ್ ಅಲೋಯನ್ಸನ್ನಾದರೂ ಸಂಬಳದೊಡನೆ merge ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದರೂ, ಅದಕ್ಕೆ ಈ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮವಾಗಿಲ್ಲ, ಇದಕ್ಕಾಗಿ 6½ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಖರ್ಚು ಹೊರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಸಬೂಬು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಒಂದೊಂದು ಬಾಬಿನಲ್ಲಿಯೂ ಲೆಕ್ಕ ಸಿಕ್ಕದೆ ಇರುವುದನ್ನೂ, ಅಂದಾಜಿಗೆ ಮಿತಿಮೀರಿದ ವೆಚ್ಚವಾಗುವುದನ್ನೂ ಮುತುವರ್ಜಿಯಿಂದ ಉಳಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ವಾಸ್ತವವಾಗಿಯೂ ಈ ನಾನ್‌ಗೆಜೆಟೆಡ್ ನೌಕರರ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ನಂಬುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಾಮಗಾರಿ ಕೈಗೊಂಡು, ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಲಾಭದಾಯಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಯಾರಾದ ಮಾಲುಗಳ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅದರಿಂದಲೂ ಸಹ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸಬಹುದು. ಈ ದಿನ Consolidated Fund ನಿಂದ ಖರ್ಚು ವೆಚ್ಚಗಳಿಗಾಗಿ ಹಣದ ಹಂಚಿಕೆಯಾಗಿ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಬಜೆಟ್ ಒಂದನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿ ಸಭೆಯ ಅಂಗೀಕಾರ ಪಡೆಯುವುದು ವಾಡಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಆದರೆ, ಇದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಈ ರೀತಿಯ ಏರ್ಪಾಡಿನಲ್ಲಿ ಲೋಪದೋಷಗಳೇನೆಂಬುದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದು effective ಆಗಿ ಇದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೇ ಎಂಬುದು ನಾವು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕಾದ ವಿಚಾರ. ಇದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರೇನೋ ಹೇಳಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸಹ ಬಹಳವಾಗಿದೆ. ರಸ್ತೆಗಳ ಕಾಮಗಾರಿ ಕೆಲಸ, ಕೆರೆ ಕಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ದುರಸ್ತುಮಾಡುವ ಕೆಲಸ, ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳ ಕೆಲಸ—ಹೀಗೆ ನಾನಾ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಣವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಇಂದು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಹಣದ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿದ್ದರೆ, ಹಣ ಸರಿಯಾಗಿ ಖರ್ಚಾಗದೇ ಇದ್ದರೆ, ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಹಣ ವಿನಿಯೋಗವಾಗಬೇಕೋ ಅದಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಪಕವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿನಿಯೋಗವಾಗದೇ ಇದ್ದರೆ, ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಸಹ ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ vigilant ಆಗಿದ್ದು ಅವುಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾದ ಸಮಯ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದರಿಂದ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಹಣ ಪೋಲಾಗುವುದನ್ನು, ತಡೆಗಟ್ಟಬಹುದು. ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಸಹ ಪೂರ್ಣ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ತಕ್ಕ ಬಂದೋಬಸ್ತು ಮಾಡುವುದು ಅವರ ಆದ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯ. ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಲಕ್ಷಗಟ್ಲೆ, ಕೋಟಿಗಟ್ಲೆ ಹಣ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿರುವುದರ ಸಾರ್ಥಕತೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಬಡತನವಿರುತ್ತದೆ, ಸರ್ಕಾರದ ವ್ಯವಹಾರಗಳಲ್ಲಿ ಜನತೆಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅದರಿಂದ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮವುಂಟಾಗಿ ಜನರ ನೈತಿಕಮಟ್ಟ ಸಹ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರನ್ನು ತಾನೇ ಜವಾಬ್ದಾರರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯ? ಇಂಥ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಮುಖಂಡರಾದ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಜವಾಬ್ದಾರರೆಂದು ಹೇಳೋಣವೇ, ಅಥವಾ ಹಣಕಾಸಿನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರನ್ನು ಜವಾಬ್ದಾರರೆಂದು ಹೇಳೋಣವೇ ಅಥವಾ ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳಮೇಲೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊರಿಸೋಣವೇ? ಈ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹರಿದು ಹಂಚಿಹೋಗಿ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರೊಬ್ಬರಮೇಲೂ ಈ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಒದಗುತ್ತದೆ. ಆದಕಾರಣ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಹಣ ಪೋಲಾಗುವುದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಸರ್ಕಾರದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೊಡನೆ, ಸಾಮೂಹಿಕ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯೂ ಇರಬೇಕು. ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಸಹ ಇದಕ್ಕೆ ನಿಗಾಕೊಟ್ಟು ಯಾವ ಯಾವ ಬಾಬಿಗೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಹಣ ಮಂಜೂರಾಗಿದೆ, ಆ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟು ಕೆಲಸ ನಡೆದಿದೆ, ಎಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಎಷ್ಟು ಉಳಿದಿದೆಯೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು vigilant ಆಗಿದ್ದು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಸಮಾಚಾರಕೊಟ್ಟು ಬಂದೋಬಸ್ತು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಸುವುದು ಉತ್ತಮವಾದ ಮಾರ್ಗ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಹ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಣಕಾಸಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸದಸ್ಯರು ಇತ್ತಿರುವ ಸಲಹೆಗಳನ್ನೂ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನೂ ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು.

ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು.—ಇದೇನು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಭೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಸಭೆ, ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೂ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಇಲ್ಲಿ ಸಮಾವೇಶಗೊಂಡು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಿವೇದಿಸಿಕೊಂಡು ಸೂಕ್ತ ಪರಿಹಾರ ಪಡೆಯಲೋಸುಗ ಏರ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಸಭೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವ ಹಣದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸಹ ಬಹಳವಾಗಿದೆಯೆಂಬುದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಇಷ್ಟು ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಬೇಕಾಯಿತು.

ಈಗತಾನೇ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬೆಳ್ಳಾರ ಚಿನ್ನದ ಗಣಿಗಾಗಿ 12 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾದಮೇಲೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಬಂಗಾರವು ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಅದು ಅವಶ್ಯಕವಿಲ್ಲವಾದುದರಿಂದ ಆ ಉದ್ಯಮವನ್ನು ಇನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಕೈಬಿಟ್ಟಂತೆಯೇ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದರು. ಇಂಥ ಉದ್ಯಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು ಈ ರೀತಿ ನಷ್ಟ ಹೊಂದುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ನಮಗೆ ಎಷ್ಟೋ ನೆರವು ದೊರೆತರೂ, ಕೊನೆಗೆ ಅಮೇರಿಕಾ ಮತ್ತು ರಷ್ಯಾಗಳ ನೆರವು ದೊರೆತರೂ ದೇಶ ಊರ್ಜಿತವಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ದೇಶವು ಮತ್ತಷ್ಟು ಬಡತನದಲ್ಲಿ ತೊಳಲಿ ಬಳಲಿ ಅಧೋಗತಿಗೆ ಇಳಿಯುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಇಂಥ ಉದ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಕೈಹಾಕಿ ಅಪಯಶಸ್ಸು ಗಳಿಸಿದ ಸರ್ಕಾರ ಸಹ ಅದರ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಸಮರ್ಥತೆಯನ್ನೂ ಮತ್ತು ಅಲಕ್ಷ್ಯತೆಯನ್ನೂ ತೋರಿಸಿದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವರದಿಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕಾದರೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈ ಸಭೆಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಗುರುತರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ, ಹಣಕಾಸನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಯಾವ ಯಾವ ಬಾಬಿಗೆ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದು. ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ಇದುವರೆಗೂ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಡೆದುಕೊಂಡುಬಂದಿರುವುದು ಬರೀ formality ಆಗಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಪೂರ್ಣ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿಲ್ಲ. ನಾನು formality ಎಂದು ಹೇಳುವುದರ ಅರ್ಥವಿಷ್ಟೆ : ಮೊದಲೇ ಬಜೆಟ್ಟನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಡುತ್ತಾರೆ. ಆಗ formal ಆಗಿ ಗ್ರಾಂಟು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. Aye or Nay ಹೇಳುತ್ತೇವೆ.

Majority ಪಕ್ಷ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುತ್ತಾರೆ. They will carry. ಆದುದರಿಂದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೆಂದೆನ್ನಿಸಿಕೊಂಡು ಈ ಸಭೆಗೆ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬಂದಿರುವ ನಾವು ಸಾರ್ವಜನಿಕರೇ ಸರ್ಕಾರದ ಯಂತ್ರ ಎಂಬುದನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸಂಸ್ಥಾನದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಖರ್ಚುಮಾಡುವ ಹಣಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈ ಸಭೆ, ಅಂದರೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾದ ಈ ಸಭಾಸದಸ್ಯರು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಹಣ ಕೋಟಿಗಟ್ಲೆ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ನಡೆದಿರತಕ್ಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಏನೇನು ಮತ್ತು ಇವುಗಳಿಗೆ ಖರ್ಚಾಗಿರುವ ಮೊಬಲಗೆಷ್ಟು ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ವಿಷಾದವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ ಸಾಕಷ್ಟು vigilance ಇಲ್ಲದಿರುವುದು, ಉದ್ದೇಶ ಸಾರ್ಥಕತೆಯಿಂದ ಖರ್ಚಾಗದಿರುವುದು. ಆದುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ ನಿಗಾ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ.

ಇನ್ನೊಂದು ಅಂಶವನ್ನು ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಭದ್ರಾವತಿಯಲ್ಲಿ Ferro Alloy Plant ಇದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರಿಗೆ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಬಂತು . . .

Mr. SPEAKER.—That does not come within the purview of this report.

Sri K. HANUMANTHAIYA.—It will come in the next year's report.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಇದನ್ನೂ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಇದನ್ನು ಸೇರಿಸಿಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

Mr. SPEAKER.—This report refers to 1950-51. After all, you can just mention one example and come to the point. You cannot completely digress.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ನನಗೆ ತಿಳಿದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಭದ್ರಾವತಿ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ blast furnace ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀ ಮುನಿನಂಜಪ್ಪವರು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ವಿವರಣೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ Ferro Alloy Plant ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತು ಸಹ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿಲ್ಲ.

Mr. SPEAKER—The Hon'ble Member can take another opportunity to ventilate his grievances on that particular point.

SRI S. GOPALA GOWDA.—It is not my personal grievance.

ಈ ವರದಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳೆಲ್ಲ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಅಮೂಲ್ಯ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಮುನಿಸ್ವಾಮಯ್ಯ (ಬೆಂಗಳೂರು ಉತ್ತರ—ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಸಮಿತಿಯವರ ವರದಿಯನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸಮಿತಿಯವರು ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ವಿಮರ್ಶಿಸಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿರುತ್ತಾರೆಂಬುದು ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ, ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆ. ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಗೊತ್ತು ಗುರಿ ಇಲ್ಲದೆ ಅಂದಾಜು ತಯಾರಾಗುವುದು, ಅನಂತರ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಅದು ಬದಲಾವಣೆ ಹೊಂದಿ, ಕೊನೆಗೆ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಯುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೆಹನತ್ತಿನಿಂದ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಮಿತಿಮೀರಿದ ಹಣಕ್ಕೆ ಮಂಜೂರಾತಿ ದೊರಕುವುದು—ಹೀಗೆ ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಗೊತ್ತುಗುರಿ ಇಲ್ಲದೆ ಹಣ ವ್ಯಯವಾಗುವುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಗಮನಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕಾದರೆ, ಮೊದಲೇ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ plan and estimate ತಯಾರು ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ. ಬದಲಾವಣೆಯೇನಾದರೂ ಆದರೆ plan and estimate ತಯಾರು ಮಾಡಿದವರ ಮೇಲೆ ಪೂರ್ಣ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊರಿಸಿ ಬಹಳ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡರೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹಣ ಪೋಲಾಗುವುದನ್ನು ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಉಳಿಸಬಹುದು.

4 P. M.

ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಸರ್ಕಾರಿ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಂತವಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿದ್ದರೆ ಎಷ್ಟು ಲಾಭ ಬರುತ್ತಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟು ಲಾಭ ಬರತಕ್ಕ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳದೆ ಇಲ್ಲಿ ನಷ್ಟವನ್ನೇ ತೋರಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಿ. ಎಂ. ಶ್ರೀನಿವಾಸಯ್ಯನವರು 100—150 ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸೋಪು ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕಾಲೇಜುಗಳು, ಪಾಠಶಾಲೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಲು ಧನ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವಷ್ಟು ಐಶ್ವರ್ಯವಂತರಾದರು. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ತಮ್ಮ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಬೇಕು, ಯಾವರೀತಿ ಅದು ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗದಂತೆ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ತಮ್ಮ ಯೋಚನಾಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಯಾವಾಗಲೂ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರು ಈಗ ಸರ್ಕಾರಿ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ಆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಿಂಗಳ ಕೊನೆ ಆಯಿತು ಎಂದರೆ ಸಂಬಳ ಬರುತ್ತದೆ,. ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕಂದಾಯ ವಸೂಲು ಮಾಡಿದ್ದೋ, ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ವಸೂಲು ಮಾಡಿದ್ದೋ, ವರಮಾನದ ತೆರಿಗೆಯಿಂದ ವಸೂಲು ಮಾಡಿದ್ದೋ ಇಂಥ ಹಣವನ್ನು ತಂದು ಅವರ ಸಂಬಳಕ್ಕೆ ಸುರಿಯುತ್ತಾರೆ. ಹೇಗೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋದರೂ ಆಯಿತು, ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಚೇರ್ಮನ್ನೋ, ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟೋ, ಮ್ಯಾನೇಜರೋ, ಡೈರೆಕ್ಟರೋ ಏನೋ ಎಂದು ಹೆಸರಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿ ಎಂದು ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಜಬರ್‌ದಸ್ತ್ ತೋರಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದರೆ ಸಾಕು. . . .

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಸೋಪ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯಿಂದ ಎಷ್ಟು ಲಾಭ ಬಂದಿದೆ ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಯೋ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಮುನಿಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ಅದರ ವಿಷಯ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತ ಇಲ್ಲ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಲಾಭ ಬರಬೇಕು ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಸರ್ಕಾರಿ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ಇತರ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಿಗಿಂತ. ಹೇಗೆ

(ಶ್ರೀ ಆರ್. ಮುನಿಸ್ವಾಮಯ್ಯ.)

ನಷ್ಟ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಯಾವಯಾವುದರಲ್ಲಿ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಮುನಿಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ಐರನ್ ವರ್ಕ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ.

ಶ್ರೀ. ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಐರನ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ವಿಷಯ ಮೊದಲೇ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಸ್ಪೀಚ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಶೇಕಡ 7 ಲಾಭ ಬಂದಿದೆ. ಹಾಕಿರುವ ಕ್ಯಾಪಿಟಲ್ 33 ಲಕ್ಷ 45 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು.

ಶ್ರೀ ಆರ್ ಮುನಿಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ಹಾಸನದ ಇಂಪ್ಲಿಮೆಂಟ್ಸ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ, ಷುಗರ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯಲ್ಲಿ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಷುಗರ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 51 ಸರ್ಕಾರದ ಷೇರು ಇದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಬರುವಷ್ಟು ಶೇಕಡ ಲಾಭ ಇನ್ನಾವುದರಲ್ಲೂ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಮುನಿಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ಸಿಲ್ಕ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯಲ್ಲಿ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಮುನಿಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅದು ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಆಗಿದ್ದರೆ ಎಷ್ಟು ಶ್ರದ್ಧೆ ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದರೋ ಅಷ್ಟು ಶ್ರದ್ಧೆ ವಹಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ತಮ್ಮ ಅವಗಾಹನೆಗೆ ತರುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಇದನ್ನು ಸಹ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸರಿಪಡಿಸಬಹುದು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈಗ ಕಚ್ಚಾ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ book adjustment ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಗದಾಗಿ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಆಯಾ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಒಂದಷ್ಟು ಹಣ ಒದಗಿಸಿ ನಗದಾಗಿ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದರೆ ಮುಂದೆ ಆಗತಕ್ಕ ನಷ್ಟವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

***Sri J. MOHAMED IMAM** (Jagalur).—Sir, I was a member of the Public Accounts Committee and as a member, I feel glad that the report has been received very well and there is practically unanimity of approval of the report. Sir, at this time, I cannot but recall the services rendered to the Committee by the late Accountant-General Sri Ghatak who passed away only two days ago. We deeply regret this incident and I must at this moment acknowledge the services rendered by him to the Committee and pay a tribute to the valuable help rendered by him. I must also state that but for his co-operation, the Committee would not have given so many suggestions and the Committee itself would not have had so much material before them. He was fearless in his criticism and without fear or favour he brought up before the Committee all the facts for consideration. It is a great pity that he is no longer with us and I pray that his soul may rest in peace. May I request you Sir, on behalf of this House to convey to the members of the bereaved family the sense of grief of this House?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—That is my work.

Sri J. MOHAMED IMAM.—I am only making a suggestion. Sir, I will now touch on one or two observations that the Committee has made on the facts brought out by the Accountant-General that many works, important works and works of great magnitude were being carried on without proper estimate and without any sanctioned estimate. In this connection, Sir, I must bring to the notice of this House that estimates are of two kinds and there are two stages of sanction. First of all, there is what is called the administrative sanction, *i.e.*, the Government approves of a certain work being taken up and then further steps including the preparation of estimates and plans would be taken up. The Department is concerned with this stage and it has to prepare detailed estimates and plans and send them for the sanction of the competent authority, whether it be Government or the Chief Engineer or the Superintending Engineer or whoever it may be. But technical sanction must be obtained in time. I agree with Sri T. Mariappa that there are works which cannot await sanction of the competent authority and these works must be carried on.

Sri T. MARIAPPA.—Cannot afford to wait for technical sanction.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Of course, Sir, that is only an exception. That cannot be the rule. I do agree with him that in important cases, it cannot await technical sanction, that works may have to be taken up for execution without administrative or technical sanction. But this cannot be the general rule. What is found in this report is that many works have not received technical sanction at all. Although a long period of eight or ten years has elapsed, the concerned Department has not taken the trouble

to finalise the estimate and submit it for sanction. If I may give some instances, we are given to understand that the Bhadra Project, the Thunga Project, even the Sangenahalli and Tuppadahalli and many other tanks have not, till the report was considered, received technical sanction. That is what the Committee observe and this ought not to be like that. Sir, it is all right that the work may have to be commenced pending sanction, but the Department should take timely action to see that they submit plans and estimates in due time and that they are sanctioned. This ought not to be the case. Want of technical sanction will often give room to many irregularities. Technical sanction binds the Executive Engineer and the Departmental Officers to a certain course of action and if there is technical sanction, the Engineer in charge of the works and others will be at liberty to carry on the work according to the finalised plan and estimate. But now the entire work is carried on without any technical sanction and afterwards plans and estimates are prepared according to the work done and then submitted to Government for sanction. This I think ought not to be the case. Sri T. Mariappa said that the Bhadra Anicut has been taken up without sanction because it was an urgent matter. The same perhaps applies to Thunga Project. I can just give a brief history of these two projects. I think the agreement regarding Thunga and Bhadra was arrived at between the Government of Mysore represented by myself and Sri N. Madhava Rao and Sri S. V. Rama Murthy. All of us met at Ooty and we came to an agreement regarding the sharing of the waters and the agreement was finally concluded. Soon after that, the Madras and Hyderabad portion of the work was commenced and I think the portion of work relating to Bhadra Project was given administrative sanction in the year 1946. The work has been going on till now for the past eight years and it looks rather strange that no serious attempt has been made to finalite estimates and submit them for sanction. Similarly the other works have been taken up nearly eight years ago and there was ample time for the Engineers to come to a definite conclusion and submit details for sanction. The fact that they have not been able to do it and that they have been taking indefinite time and failed to submit necessary details shows that our Public Works Department is not vigilant and it is in order to prevent a further repetition of this mistake that the Committee have made these recommendations. Let us compare the Bhadra Project with the progress made in connection with the Thungabhadra Project that is going on at Hospet. It is worth while to compare both these projects in regard to administrative sanction and technical sanction. So far as I know, the formalities are observed very well and very strictly in the other sections pertaining to Hyderabad and Madras and the works are carried on according to a definite programme and on the definite plans and estimates. But here there is so much of uncertainty and our engineers seem to be very lax and I must state at this moment that this is one contributory factor that is responsible for a good deal of revision of estimates and each revision of estimate involves huge sums of money. I am aware that in many cases the cost has gone up by three or four times the original estimate. A work which was once estimated at five lakhs, has gone up to twenty lakhs. And when the final estimate at twenty lakhs is sent up to Government, they will have no option but to sanction the estimate. On the other hand, if the plans and estimates are submitted in time by the Department, Government will have an occasion to scrutinise the details. Government scrutiny is very important. I may tell you that in very many cases, timely scrutiny by the Government has saved several lakhs of rupees to the State. That is the advantage.

So, I think this sort of a thing must be minimised. When a work is entrusted to the Public Works Department, they must be asked to submit an estimate in time before they undertake this work. Afterwards, if there

(SRI J. MOHAMED IMAM.)

is any need for revision, they can approach Government and ask for sanction for the revised estimate giving proper reasons. But, now it has become a general affair. Sir, my friend referred to Damodar Valley and compared it with schemes in Mysore. We are hearing good deal of that valley, but I do not want to touch upon it. I only say that our Engineers are all experienced and familiar with all these intricacies and technical matters; it will not be difficult for them to send estimates prepared in time. Therefore, the Committee has observed that this practice must be avoided and Government must be given an occasion to scrutinise and exercise their discretion when it is a question involving huge sums of money.

Sir, all the observations made by the Committee refer to previous Administrations prior to 1950 and the present Administration is not concerned with it. They even relate to items concerned with the Administration with which I was associated. I raised an objection in the Committee that when the present Administration is concerned with the omissions and commissions and when the Finance Minister himself is responsible for those irregularities, then there must be an independent Chairman rather than the Finance Minister himself. My friend pointed out that the practice in other democratic countries is that an important member of the Opposition is made the Chairman of the Public Accounts Committee. I am glad the Chief Minister has conceded this principle and he has been good enough to ask me to preside over some of the meetings; a convention has been established. Mr. Speaker, you were good enough to point out that the Finance Minister would be the Chairman of the Committee.

Mr. SPEAKER.—No; I said, by virtue of the rules.

Sri J. MOHAMED IMAM.—This is the rule:

> "The Chairman of the Committee shall be appointed by the Speaker from amongst the members of the Committee."

There is no obligation that the Finance Minister should be the Chairman. Anyway, Sir, in view of the fact that a healthy tradition and convention has been established, this matter may be left to the Speaker. On this occasion, I must acknowledge, on behalf of the members of the Committee, the help rendered by the Accountant-General in the Committee.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್ (ನೆಲಮಂಗಲ-ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಚರ್ಚೆ ವಿಚಾರ, ಸರ್ಕಾರದ ಹಣಕಾಸಿನ ಖರ್ಚು ಯಾವರೀತಿ ನಡೆದಿದೆ, ಇದೆಷ್ಟು ಸರಿಯಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯವಲ್ಲ. ಅಗಾಧವಾದ ವಿಚಾರವಾದರೂ ಕೂಡ ಪ್ರಜಾ ಸರ್ಕಾರವಿದ್ದು, ಇಂಥ ಸೈಂಟಿಫಿಕ್ ರಿಸರ್ಚ್ ಇದ್ದು, ಮನುಷ್ಯನ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ವಿಶಾಲವಾಗಿ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಾಗಿದ್ದು ಐದಾರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದಿನ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರವನ್ನು, ಯಾವುದೋ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಾದುದನ್ನು ನಾವು ಈಗ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವುದೆಂದರೆ ಇದು ಬಹಳ ಶೋಚನೀಯವಾದ ವಿಷಯ. ಈ ಆಡಳಿತ ವಿಚಾರವನ್ನು, ಕನಿಷ್ಟಪಕ್ಷ ಹೋದವರ್ಷ ಆದ ಆಗುಹೋಗುಗಳನ್ನು, ಈ ವರ್ಷ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತ. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಯಾರೋ ಮಾಡಿದ ತಪ್ಪನ್ನು ಅವರುಗಳು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿಲ್ಲದಿರುವಾಗ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಾದ ಸಂಪ್ರದಾಯವಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ up-to-date ಎಂದು ಹೇಳುವಹಾಗೆ ಮಾಡಿ ಮೂಲಭೂತವಾದ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿ ಕಳೆದ ವರ್ಷದ ಅಕೌಂಟನ್ನು ಈ ವರ್ಷ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿ ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ.

ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಲೆಕ್ಕ ಪರಿಶೀಲಿಸುವಾಗ ಎಲ್ಲಾ ಇಲಾಖೆಗಳ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನೂ ಸಾಕ್ಷಿಗಳನ್ನೂ ವಿಚಾರಮಾಡುವಂತೆ ಕರೆಸಿ ಪ್ರಶ್ನೆಹಾಕಿ ಸಮಜಾಯಿಷಿ ಪಡೆದಿದ್ದೀರಿ. ಬರಬೇಕಾದದ್ದನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಯತ್ನವಿಲ್ಲದೆ ರೈಟಾಫ್ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಆಗಿನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಯಾರು ಆ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಯತ್ನವಿಲ್ಲದೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮನುಷ್ಯನ ಮನೋಧರ್ಮ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಜೆಗಳ ಪರವಾಗಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ವಹಿಸಿರುವ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಯತ್ನವಿಲ್ಲದೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುವ ಧೈರ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮಹಾಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಸಲ ಅವರ ಮನಸ್ಸಿಗೂ ಇದು ಸರಿಹೋಗದೆ ಕೋಪ ಸಹ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೇಗೆ ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕೆಂದು ಶಂಕೆಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಖೋತಾ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಒಂದು ಕಡೆ, 25-30 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ರೈಟಾಫ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಬಾಧಿಸುತ್ತಿದೆ. ಆದರೂ ಅನೇಕ ಇಲಾಖೆಯವರು staff ಸಾಲದೆ ಹೋದದ್ದರಿಂದ, ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಕ್ಲಾರ್ಕ್ ಇಲ್ಲದಿದ್ದುದರಿಂದ up-to-date ಲೆಕ್ಕ ಇಡುವುದಕ್ಕಾಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಏನೇನೋ ನೆಪ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಪೋಲೀಸು ಇಲಾಖೆಯ ಐ.ಜಿ.ಪಿ. ಯವರು ಹೆಚ್ಚು ಸಿಬ್ಬಂದಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ $1\frac{1}{2}$ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ, ಅಷ್ಟು ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಅಷ್ಟು ಹಣ ಹೆಚ್ಚು ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಾಗಿ ಖರ್ಚುಮಾಡುವಾಗ,

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಣ ಖರ್ಚಾಗುವಾಗ ಅದು ಆವಶ್ಯಕವೇ, ಇಲ್ಲವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ರಿಟ್ರೆಂಚ್‌ಮೆಂಟ್ ಒಂದುಕಡೆ ಆಗುತ್ತಿದೆ, ಹಣ ಸಾಲದೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಎಷ್ಟೋ ಜನರಿಗೆ ಹುದ್ದೆಗಳಿಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಈಗ ರೈಟ್‌ಆಫ್ ಮಾಡಿರುವ ಹಣವನ್ನು ಸದ್ವಿನಿಯೋಗವಮಾಡಿ ರಿಟ್ರೆಂಚ್ ಆಗಿರುವ ಜನರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಒದಗಿಸಲು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಬಹುಶಃ ಸುಂಟರಗಾಳಿ ಬಂದು ಕಾಗೆ ಸೀಗೆಮೆಳೆಗೆ ತೂರಿದರೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಹಾಗೆ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯ, ಸತ್ಯ ಹಾರಿಹೋಗಿ ಎಷ್ಟೋ ಸಲ ಯಾರೋ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಯಾರೋ ಜಡ್ಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡುವಾಗ ಯತ್ನವಿಲ್ಲದೆ ರೈಟ್‌ಆಫ್ ಮಾಡಬೇಕಾತ್ತದೆ. ಈಗ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಆಡಳಿತದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವ ಇಲಾಖೆ. ಮಂಜೂರಾಗದೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕಡಮೆಯಾಗಿದೆ, ಮೊದಲು ನಿರಾಯಾಸವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಅನೂಚಾನವಾಗಿ ಬಂದಿರುವ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಮೂಲ ಬದಲಾವಣೆ ಇನ್ನೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಎಷ್ಟೋ ಉತ್ತಮಪಡಿಸಿ ಅಕ್ರಮವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟಾದರೂ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೆಲವೇ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಪಡಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವೂ ಇಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಶುದ್ಧಿಮಾಡುವ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನಿಗದಿಮಾಡುವಾಗ ಆಫೀಸರುಗಳು ಸಮಜಾಯಿಷಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ಗುಮಾಸ್ತರ ಮೇಲೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊರಿಸಿ ಅವರ ಸಂಬಳದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾದ ಹಣವನ್ನು ಕಟಾಯಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಎಷ್ಟೋ ತೊಂದರೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಹೆಚ್ಚಾದ ಹಣ ದೊಡ್ಡವರಿಂದ ಬರಬೇಕಾದಾಗ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರೆದು ರೈಟಾಫ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ವಿಧಿಯಿಲ್ಲದೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಲಂಚನಿರೋಧ ಇಲಾಖೆ ಏರ್ಪಡಿಸಿದಮೇಲೆ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಖರ್ಚಾದರೂ, ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭಯವಿದೆ, ಯಾವ ದಿವಸ ಯಾರನ್ನು ಏನುಕೇಳುತ್ತಾರೋ ಎಂಬ ಭೀತಿಯಿದೆ, ಈ ಇಲಾಖೆಯಿರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಗ್ರೀಸ್ ಮುಂತಾದ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥಾನವಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಆಫೀಸರು ಯಾರಾದರೂ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದಾನೆಂದು ಕಂಡುಬಂದರೆ, ಯಾವ ಆಫೀಸರಾದರೂ ಕಟ್ಟಿಸಿದ ಸೇತುವೆ ಬಿದ್ದುಹೋದರೆ, ಅವನು ರಿಟೈರ್ ಆದರೂ ಕೂಡ ಆತನನ್ನು ಪಬ್ಲಿಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಕರೆಸಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊರಿಸಿ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ರೀತಿಯ ಒಂದು ಭಯವಿರಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪ ನಾಯಕ್.—ಹಿಂದಿನ (ancient) ಗ್ರೀಸ್‌ನಲ್ಲೋ ?

Sri K. PRABHAKAR.—Whether it is ancient or modern, the principle is there. To have control over the officers who have been responsible for the mal administration of any kind, it does not make any difference so far as the fundamental principle is involved.

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Member has only five minutes to conclude. The Minister must have some time to reply; otherwise, the discussion on this report would be of no avail.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್.—ಈಗ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಆಫೀಸರುಗಳನ್ನು meddle ಮಾಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಏಕೋ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಧೈರ್ಯವಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಲಂಚ ನಿರೋಧ ಇಲಾಖೆ ವರದಿ ನೋಡಿದರೆ ಗುಮಾಸ್ತರು, ವಾಚ್‌ಮೆನ್, ಪೋಲೀಸು ಕಾನ್‌ಸ್ಟೇಬಲ್ಲುಗಳು ಇಂಥವರಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಂಡಿರುವುದು ಕಾಣಬರುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಆಫೀಸರುಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ meddle ಮಾಡಿರುವಂತೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ದೊಡ್ಡ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಉನ್ನತ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಾಕ್ಷಿ ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೂ ದೊಡ್ಡ ಆಫೀಸರುಗಳ ಮೇಲೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊರಿಸಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಬೇಳೆಕಾಳು ಆಹಾರ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಸಾಗಿಹೋಗಿ ಅದಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾದ ಮೊಬಲಗನ್ನು ವಸೂಲುಮಾಡಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದೆ ರೈಟಾಫ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೈತರಿಗೆ ಸಾಲ ಕೊಡುವಾಗ ಏನು ಆಧಾರವಿದೆಯೆಂದು ನೋಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಯಾವ ಆಧಾರವೂ ಇಲ್ಲದಿರುವವರ ವಶಕ್ಕೆ ಸಾವಿರಾರು ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆ ಬಾಳುವ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. All the security of the Government Officers should be invariably there. ಒಂದು ಎಕರೆ ಜಮೀನಿಲ್ಲದಿರುವವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಂತರಲ್ಲದವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿರುವ ಮಾತ್ರಕ್ಕೇ ಸಾವಿರಾರು ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆ ಬಾಳುವ ಮೆಷಿನರಿ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಏನಾದರೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಮೆಯಾದರೆ ಗತಿಯೇನು ! ಇದನ್ನು ಯಾರೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿರುವ ಹಾಗೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆಯೇ ರೇಸ್ ಕ್ಲಬ್ಬಿನಲ್ಲಿ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ವಸೂಲುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಆಫೀಸರಿರುತ್ತಾರೆ. 300 ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳ ಪಡೆದು ಅವರು ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರೇನಾದರೂ ಆ ಹಣ ತಿಂದು ಹಾಕಿದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೇನೂ ಹತೋಟಿಯಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹಾಗೆ ಹಣದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಅಥವಾ ಸ್ಟೋರಿನ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊರಿಸುವ ಕಡೆ ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಿಗದಿಮಾಡಬೇಕು.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Is it security or responsibility ?

Sri K. PRABHAKAR.—Responsibility implies security and security implies responsibility. ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾದ್ದನ್ನು ವಸೂಲುಮಾಡಲು ರಹ ಇಲ್ಲದೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯದೆ ಸುಮ್ಮನಾಗಿದ್ದೇವೆಂದು ಎಷ್ಟೋ ಸಲ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು.

(SRI K. PRABHAKAR.)

4-30 P.M.

ಈ ರೀತಿ poor administration ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಮ್ಯೈನರ್ ಆಫೀಸರು ಒಂದು ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಗಳುಗಳ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಬೊಂಬುಗಳೆಂದು ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿ ಖರ್ಚು ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಒಂದಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕರಷ್ಟು ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೂ ಏನೂ ಕ್ರಮ ಜರುಗಿಸಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಖಾಸಗೀ ಮಹನೀಯರೊಬ್ಬರು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರಿಗೆ ವರದಿ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ, ಆ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರು ಅಮಲ್ದಾರರಿಗೆ ಬರೆದು file ಎಂದು ಹೇಳಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಬೇರೊಂದು crime ಇದೆಯೇ ! ಗಳುವಿನ ಬೆಲೆ ನಾಲ್ಕು ಅಣೆ ಆದರೆ ಬೊಂಬಿನ ಬೆಲೆ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ನಷ್ಟವೆಷ್ಟಾಗಿರಬಹುದು ! ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. . .

Mr. SPEAKER.—That particular case is not included in the Committee's report. Therefore, no reference need be made to that.

Sri K. PRABHAKAR.—It is only as an illustration I said that.

Mr. SPEAKER.—But there is no time. I call upon the Hon'ble Member to close his speech.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್.—ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಶ್ರೀ ಜೆ. ಅಪ್ಪಾಜಿಗೌಡರು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು.

Mr. SPEAKER.—I want to bring to the notice of the Hon'ble Member that he is making a budget speech. You are now concerned only with the report of the Public Accounts Committee.

Sri K. PRABHAKAR.—I am making suggestions.

Mr. SPEAKER.—No suggestions. If you have got any point on the report of the Committee, you can speak on that.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್.—ಈಗ ನಾನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದಿರುವುದು ಇಷ್ಟು : ಯಾವುದಾದರೂ ಬಾಬಿನ ಬಗ್ಗೆ ವಸೂಲಾಗಬೇಕಾಗಿರುವ ಹಣವನ್ನು write-off ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಹಳ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ವರ್ತಿಸಬೇಕಾದುದು ಅವಶ್ಯಕ. ನಮ್ಮ ಪ್ರಜಾ ಸರ್ಕಾರದ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆಗಾಗ Tour Programme ಹಾಕಿಕೊಂಡು surprise inspection ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ನಡೆಸುವಾಗ ಎಷ್ಟು cases ಅವರು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಿದ್ದಾರೆಂಬ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ದಾಖಲೆಗಳಿವೆಯೇ ?

Mr. SPEAKER.—Now, it is time. I request the Hon'ble Minister to reply.

Sri Kadidal MANJAPPA.—Sir, I will confine myself to the observations made by Hon'ble Members with reference to my department. The Public Works Department was the object of onslaught at the hands of many Hon'ble Members. One member went to the length of saying that this department is the greatest sinner. I may straightaway tell him that this department has been the greatest benefactor. (*Hear, hear!*) Several analogies were pointed out, that works were being executed without proper estimates being sanctioned. The Hon'ble Member, my friend Sri T. Mariappa, has rightly pointed out that in some cases it is very necessary to start works without estimates. For instance, in respect of Thuppadahalli and Sangenahalli tanks which breached, we had to commence the work and we could not await for the sanction of the estimates. There are several such cases where the Government were obliged to take up the works without estimates thereto being sanctioned. One Member observed that the Bhadra Project which was originally estimated to cost Rs. 8 crores now costs Rs. 17.5 crores. It is true; the project was started in 1947 and after the War the prices began to sour high. For this reason and for various other reasons the estimates are bound to be revised. In the case of Thunga project it is observed that the estimate has not been sanctioned even after a lapse of 8 to 10 years. The first estimate for the entire work was for Rs. 70 lakhs and it was sanctioned on 12th December 1946. The revised estimate was sanctioned for Rs. 151.37 lakhs on 27th March 1953. Again, the revised—second stage scheme—estimate was for Rs. 79.75 lakhs and it has been submitted to Government and it is being examined.

It was also said that capital accounts are not maintained in the case of major works. It is true. It is a problem which is continuing for the last seven years. It is not a new problem that has arisen. A special staff has been sanctioned to maintain the accounts regarding Capital Works.

My friend Sri S. Gopala Gowda (he is not here now) said that engineers and contractors put together take away 75 per cent of the amount spent in the Public Works Department. I can understand an innocent villager or a child imagining this state of affairs. There may be some loopholes, there may be unscrupulous contractors and unscrupulous officials colluding together. But to imagine that 75 per cent of the amount spent is being swallowed by the officers is a colossal exaggeration. I do not think that any Hon'ble Member of this House will agree with my friend Sri S. Gopala Gowda. In each case we call for quotations, we call for tenders; if it was the case that every contractor is going to make a profit of 75 per cent, there would have been competition in the field. On the other hand we see . . . .

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Why do you argue? It is absurd on the face of it to say that 75 per cent is swallowed.

Sri Kadidal MANJAPPA.—He also said that bills are being paid without work actually being done. It has happened in some cases; we have detected them. Human nature being what it is, such a thing is bound to be, and as rightly observed, the public should co-operate with the Government and the Department to put down these things.

Wherever these irregularities are brought to the notice of the Government drastic action is being taken.

It was also said that our engineers are inefficient. Well, Mysore engineers have made a name throughout India. (*A Voice*—'Once') May I also point out that in this State the works are executed more cheaply than in other States? I may also point out that the establishment charges here in this State are less than those incurred in other States.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಹಾಗಾದರೆ ಹೊರಗಡೆ ಹೇಗಿರಬಹುದು, ಸ್ವಾಮಿ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—If such irregularities or loopholes are in every State, I do not console myself with the state of affairs there. But these things will have to be put down no doubt and the Government are as keen and as anxious as Hon'ble Members are in regard to the elimination of these defects in the administration.

We, occupying the treasury benches, also, welcome the suggestions made by the Public Accounts Committee and the defects pointed out by them.

My friend Sri Imam said that technical sanction has to be obtained in every case.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Except in emergent cases.

Sri Kadidal MANJAPPA.—In every case if administrative sanction and technical sanction have to be obtained, there will be some difficulty. The Hon'ble Member the Ex-Minister for Public Works is aware that in some cases for valid reasons the estimates have had to be varied and design has to be changed. For various reasons there will be delay in according technical sanction.

Reference was also made to the savings in the several Departments. Sir, simply because the amount provided for in the Budget is not spent, it does not mean that the works have not been executed. In most cases, the estimates will have to be refused before the official year. If that is not done, payment will not have been made. Therefore there is bound to be savings under various heads. In some cases, the amount will have been provided for the execution of certain works for which certain formalities are required. For instance, the Kapini Project which was included in the Budget 2 years ago: Government of India said we need not take up that project; therefore there was saving to the extent of five lakhs.

Sir, in conclusion, I submit that the Government will take note of all the good and valuable suggestions made by the Public Accounts Committee and I assure the Hon'ble Members that we on our part will not hesitate to take such action as is warranted in the circumstances.

***Sri K. HANUMANTHAIYA.**—Sir, it so happens that when we are considering the Report of the Public Accounts Committee, the most important official connected with its preparation, namely, the Accountant-General is no longer with us. Sri Ghatak was our Accountant-General. He was one of the best Government servants I have

(SRI K. HANUMANTHAIYA.)

seen. He was honest; he was able; he was intelligent; he was painstaking and more than all, he was a man who was getting on very well with not only his own Department, but with the State Government. His loss, I feel keenly. His loss has also been felt keenly by the Leader of the Opposition, and it is the universal opinion in the State that we have lost one of our best officials. On behalf of the House, Sir, I pray for the peace of his soul. To the Members of the bereaved family, this House conveys its sincere condolences.

So far as the Report itself is concerned, Sir, it is true that many Hon'ble Members have remarked that there has been a great delay in its preparation and submission to this House. People who are conversant with the new Constitutional provisions will realise that it is not the fault of the Ministry, it is not the fault of the Finance Department of the Government of Mysore, it is not the fault of the Members of the Public Accounts Committee. The Constitution was launched for the first time, as you know, two or three years back. The accounting procedure had to be changed. Before the financial integration it was the Mysore Government which was responsible for the preparation of the Public Accounts Committee Report. Now the Accountant-General has to finalise it and it has to go before the Auditor-General of India and he has to give his final approval; then it has to come before the Public Accounts Committee and then before the Legislature. Therefore the formalities prescribed under the Constitution are to some extent responsible for this delay. This delay of about 2 and odd years will not recur, for this is the first report that we are discussing after the Constitution came into force. So to begin with, there have been some difficulties in preparing the report expeditiously. As has been mentioned in the report itself, hereafter the report will be prepared more expeditiously and placed before the Legislature. The Committee itself, as Hon'ble Members have expressed, made a remark to the effect that these reports should be submitted to the Legislature at the earliest possible moment. We have also made the observation that the Comptroller and the Auditor-General of India may be requested to present reports for 1951-52 and 1952-53 immediately; and thereafter the future reports should be presented within one year after the accounts are finally closed. The House will therefore see that none of us is responsible for the delay caused and hereafter these reports may be prepared, as I have already said, as expeditiously as possible.

Regarding the observations that have been made in the Report, there has been unanimity amongst the members; and the same unanimity has been evident in the remarks that various Hon'ble Members have made. That is a happy feature. I for one, wish that irrespective of the Party, irrespective of the membership of this Committee or that Committee, every Member of this Hon'ble House is anxious that the accounts should be maintained properly and rules should be observed rigorously; public expenditure must, as far as it lies in human hands, be above human suspicion. That principle is the bed-rock on which I suppose future reports will be written and implemented.

My Hon'ble friend Sri T. C. Basappa made a suggestion that hereafter along with the report, a report of action taken by the Government may also be given. I perfectly agree with him. I welcome that suggestion and I hope hereafter we will be able to report to the House the steps taken by the Government in implementing the recommendations contained in the report.

There was a good deal of criticism regarding industries. I am sorry to say that most of us were ill-informed. Many people are under the impression that all the industries that are being managed by the Government are running at a loss. Even my sober friend, Sri Gopala Gowda, went to the extent of saying that if six crores are earned, six crores are spent. It is hardly true. For example, the Mysore Iron and Steel Works have earned last year Rs. 33,15,000 which means 7 per cent profit. The Government Electric Factory has earned a profit of 7 per cent; the Government Porcelain Factory 4 per cent; the Government Soap Factory earned 66 per cent and the Central Industrial Workshop 16 per cent; Sandal Oil Factory and the Government Silk Weaving Factory earned 5 per cent. The only factories that have not been able to earn any profit and have resulted in a little loss are three and all of them are very small factories.

The Mysore Implements Factory at Hassan is one of those three concerns and subsequently we have decided to mechanise it at a cost of ten lakhs, as I have already informed the House in one of my speeches.

The Government Dichromate Factory at Belagola is another such concern which has shown some loss. The Government Silk Filatures has similarly fallen on evil days after the war. It is so because of foreign competition.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಆದಾಯ ವೆಚ್ಚ ಎಷ್ಟು?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—I have given you the capital invested and the profit and loss. It will work out roughly between five and six crores. That is the gross expenditure.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Is gross expenditure, not loss?

Sri L. SIDDAPPA (Channagiri).—I want to know the total amount.

Sri K. HANUMANTHAIYA.—It is about 45 to 50 lakhs. Sir, it is a familiar argument to advance that private industries are being managed efficiently. Has anyone of the Hon'ble Members scrutinised the list of private enterprises and found out how many of them have proved successes and how many of them have proved failures? In fact, the percentage of failures of industrial ventures in the private sector would be far more than the failures in the Government sector. In our anxiety to discharge our responsibilities very efficiently in this House or in the Ministry, we always place Government on an unexpectedly high pedestal and expect everything to be done correctly and perfectly. Those who work in the private enterprises are human beings and those that work in Government enterprises are also human beings. So, human defects will have their own advantages and disadvantages in both the fields. Therefore, we have to see that Government agencies are also prone to err and prone to risk. We should not go away with the idea that everything must be correct and perfect where Government is concerned. That will lead to disappointment and what are called, bitter remarks. Sir, so far as industries are concerned, I agree with the Hon'ble Members that we have to be continuously vigilant as to their working. We have to put forth every effort of ours to increase their income, increase their efficiency and increase their utility to the society. In fact, the various procedures that have been prescribed, the very preparation of a report of this kind is a proof of it. Every year we are taking stock, we are finding out the defects and we are making efforts to improve. That itself is a guarantee that we will not lag behind or that we will not go to sleep.

Sir, some remarks were made in regard to Financial Report and the failure of Government to make recoveries in regard to loans. Strictly, it may not be relevant for me to say, what steps this Ministry has taken, for, the report relates to a period when this Ministry was not in office. But, I assure the House that we are taking very strict steps in order to make recoveries according to the terms of the agreements.

Naturally, the House is very much concerned with the malpractices that take place whether in the Public Works Department or in any other department of Government. I am happy to know that Sri Gopala Gowda has made profound observation with which everyone of us must agree. Democracy is a Government not of the few but of the many. In fact, it is a Government of the people. It is only when people, as a whole, take a lively interest in its working, that its efficiency can be guaranteed. If, in far off places, malpractices take place in any department, in the very nature of things it is impossible for a Minister or for that matter for a Member of this House, to

(SRI K. HANUMANTHAIYA.)

keep an eye on everyone of these transactions. The people of the place know what is going on there. If they are alive to the happenings and make a report to the Government or the concerned authorities, most of the corruptions we talk of will stop. It is only public opinion and public vigilance that can ultimately stop corruption. He has made an appeal and I think it is our duty to make such an appeal to everyone in the country, to keep a vigilant eye over everyone of these works.

I conclude, Sir, with my appreciation of the co-operation that has been extended by the members of the Public Accounts Committee. They have done their work impartially and without any party or personal bias, as I have already admitted. It was a very happy atmosphere to see that everyone of the members of the Committee was anxious and solely anxious, to set matters right. That is a welcome move.

5 P.M.

Regarding the convention that my Hon'ble friend spoke of, the way we worked in the Committee gave no room for changing the convention. I do not think any member of the Committee had occasion to complain that the Finance Minister brought any difficulties in the way of their doing their work impartially and effectively. In fact, we got on together so well that we did not simply think of any convention being established anew and I do not know what you seemed to suggest now. Anyway, this is a matter which we have to discuss with the Hon'ble Speaker, for under the rules it is the Speaker that has to nominate the Chairman. At the appropriate time I will be too happy to discuss this matter with the Hon'ble Speaker and the Hon'ble Leader of the Opposition and see if we cannot establish a good convention. What that good convention is, I do not want to say now. All that I have to state is that the convention that we have followed for the last one year has not been bad.

Mr. SPEAKER.—The House will now rise for the day and meet tomorrow at 12 o'clock.

The House adjourned at One Minute past Five of the Clock to meet again at Twelve fo the Clock on Tuesday, the 19th October 1954.

MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY

EIGHTH DAY.

Tuesday, 19th October 1954.

The House met in the Assembly Hall, Old Public Offices, Bangalore, at Thirty Minutes past Eight of the Clock.

MR. SPEAKER (SRI H. S. RUDRAPPA, B.SC., LL. B.) in the Chair.

QUESTIONS AND ANSWERS.

Agricultural College.

Q.—211. **Sri K. V. BYRE GOWDA** (Bangalore North).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether they have thought of providing pakka buildings for the Agricultural College ;

(*b*) whether they know that the present sheds for running classes, etc., were built as a temporary measure ;

(*c*) whether they have been thinking of shifting the Agricultural College from Hebbal to any other place ;

(*d*) How many times the Minister concerned has inspected the buildings and farms ;

(*e*) what his suggestions were for improving the Agricultural College ;

(*f*) how far they have been carried out ;

(*g*) how many pairs of bullocks there are to give the students practical training, etc ;

(*h*) whether there is a dairy farm attached to the College ;

(*i*) the extent of land attached to the College for giving practical lessons;

(*j*) whether there is adequate staff employed to cope with the teaching work for the present strength of students ?

A.—**Dr. R. NAGAN GOWDA** (Minister for Agriculture).—

(*a*) Yes.

(*b*) Yes.

(*c*) This question has already been fully examined by a Special Committee appointed by Government and on its recommendation, it has been ordered by Government in their Order No. A.F. 2234—Agri. 255-50-2, dated 5th June 1951, that the 'Agricultural College may continue at Hebbal as hitherto.

(*d*), (*e*) and (*f*) It is difficult to furnish the details in the absence of specific reference to the period covered by the question.

(*g*) Five pairs of bullocks.

(*h*) No.

(*i*) The area of the Farm attached to the College is as follows :—

(1)	Dry land	...	140 acres.
(2)	Wet land	...	20 acres.

(*j*) No. The question of providing additional staff is under consideration of Government.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.—ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆಯ (*b*) ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿರುವುದಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಈಗ ಅದರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ, ಸ್ವಾಮಿ?

ಡಾ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಅವು ಇನ್ನೂ ಟೆಂಪೊರೆರಿ ಆಗಿಯೇ ಇವೆ. ಪರ್ಮನೆಂಟ್ ಆಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.—(*d*) ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಚಿವರು ಎಷ್ಟು ಸಲ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ವ್ಯವಸಾಯ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಅಜಮಾಯಿಷಿ ಮಾಡಿದರು ಎಂದು ಕೇಳಿರುವುದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತೀರಾ, ಸ್ವಾಮಿ?

ಡಾ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಅದು ಯಾವ ಪೀರಿಯಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿಲ್ಲ, ಆದಕಾರಣ ಉತ್ತರ ಕೊಡಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ನಾಲ್ಕೈದು ಸಾರಿ ಹೋಗಿದ್ದೇನೆ. ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಅವರಿಗೆ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.—ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್, ಲ್ಯಾಬೊರೇಟರಿ ಮತ್ತು ಸ್ಟ್ಯಾಫ್ ಈ ಮೂರು ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಸ್ವಾಮಿ?

ಡಾ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ವಿಷಯ ತಿಳಿದಿದೆ. ಜಾಗ ಕಮ್ಮಿ ಇದೆ. ಅದು ನಿಜವಾದ ಮಾತು. ಅದನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟರೊಳಗೇ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತು ಸ್ಟ್ಯಾಫ್ ವಿಷಯ ತಾವು ತಮ್ಮ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಕೊನೆಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಅದು ಇನ್ನೂ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಆಗಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟು

(ಡಾ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.)

ದಿವಸ 58 ಮಂದಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿದ್ದರು, ಈಗ 80 ಮಂದಿ ಇದ್ದಾರೆ. First yearನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಸ್ಟ್ಯಾಫ್ ಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.—ಈ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಡೈರಿಯು ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲವೇ ?

ಡಾ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಈಗ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಏನೇನು ಬೇಕೋ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.—ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಡೈರಿ ಇಲ್ಲದೆ ಕ್ಲಾಸಸ್ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ?

ಡಾ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಈ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರುವ ಕೆರೆಯ ಆಚೆಕಡೆ ಇಂಪೀರಿಯಲ್ ಡೈರಿ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಸ್ಟಡಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಸಾಧ್ಯವಾದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲೇ ಒಂದು ಡೈರಿ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಚ್. ಬೋರಣ್ಣಗೌಡ.—ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಕಾಲೇಜು ಮತ್ತು ಸ್ಕೂಲು ಎರಡೂ ಒಂದೇ ಕಡೆ ಇದೆ ಅಲ್ಲವೇ ?

ಡಾ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಹೌದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಚ್. ಬೋರಣ್ಣಗೌಡ.—ಈ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ತಾವು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು 140 ಎಕರೆ ಖುಷ್ಕಿ, 20 ಎಕರೆ ತರೀ ಜಮೀನು ಎಂದುಹೇಳುತ್ತೀರಿ. Practical classಗೆ ಇದು ಸಾಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ ?

ಡಾ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—Practical class ಎಂದರೆ ಏನು ಎಂಬುದು ತಮಗೇ ಗೊತ್ತಿದೆ. Practical class ವಿಷಯ ಹೇಳುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ. ಇದರೊಳಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಇದೆ. ಹುಡುಗರಿಗೆ Practical Training ಕೊಡಲು ಎಷ್ಟು ಜೊತೆ ಎತ್ತುಗಳಿವೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹುಡುಗರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡುಹೋಗಿ, ನೋಡಿ, ಎತ್ತು ಹೀಗೆ ಕಟ್ಟಬೇಕು, ನೇಗಿಲು ಹೀಗೆ ಹಿಡಿಯಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅಲ್ಲಿ ಕಲಿಸಬಾರದು ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ರಜಾ ದಿನದಲ್ಲಿ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾಗ ಅವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಲಿತುಕೊಂಡು ಬರಬೇಕು. Practical ಆಗಿ ಅವನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾವು ಕಲಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಚ್. ಬೋರಣ್ಣಗೌಡ.—ಯಾವ ಯಾವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುವ ವಿಧಾನ ಹೇಗೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ 20 ಎಕರೆ ತರಿ, 140 ಎಕರೆ ಖುಷ್ಕಿ ಜಮೀನು ಸಾಕೇ ?

ಡಾ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಚಾಮರಾಜನಗರದ ಹತ್ತಿರ ಒಂದು ಫಾರಂ ಇದೆ, ಬಬ್ಬೂರಿನ ಹತ್ತಿರ ಒಂದು ಫಾರಂ ಇದೆ. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ ಕೆನಾಲ್‌ನ ಹತ್ತಿರ ಮಂಡ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಫಾರಂ ಇದೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ನಾನಾ ವಿಧವಾದ ಪ್ರಯೋಗಗಳು ಈಗಾಗಲೇ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇವೆ. ಇದೊಂದೇ ಫಾರಂನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರಖಂ ಭೂಮಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಿಗೂ ಕಳುಹಿಸುವುದರಿಂದ ಆಯಾ ಫಾರಂನಲ್ಲಿ ಆಗತಕ್ಕ ಪ್ರಯೋಗಗಳ ಅನುಭವ ಬರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಚ್. ಬೋರಣ್ಣಗೌಡ.—ಆ ಫಾರಂಗಳಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದೀರಾ ?

ಡಾ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಆ ಫಾರಂಗಳಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಇರುವಷ್ಟು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೋ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ತಾವು ಈ ವ್ಯವಸಾಯದ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಬಹಳ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಎಷ್ಟಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟೇ ಈಗಲೂ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ?

ಡಾ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಹೆಬ್ಬಾಳದಲ್ಲಿ ಒಂದಿಷ್ಟು ಇದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಇದೆ. ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಾವು ನೋಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಇಲ್ಲಿರತಕ್ಕ 130 ಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಒಂದು ಸೌಕರ್ಯ, ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದಮೇಲೆ, ಅದರಲ್ಲೂ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಜಾ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲ ಒದಗಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೂ ಸಹ, ತಕ್ಕ ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡದೇ ಇರುವುದು ಸರಿಯೇ ?

ಡಾ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ತಾವು ಹೇಳುವುದು ನಿಜ. ನಮ್ಮ ಕಾಲೇಜು, ಸ್ಕೂಲು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಾ ವಿಧವಾದ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

Sri K. PUTTASWAMY.—Sir, I want to know whether the Government were not thinking of shifting the College after they received the report dated 5th June 1951.

Dr. R. NAGAN GOWDA.—Well, that question has been under consideration of the Government. The Visitors' Committee has also sent a report regarding the unsuitability of the present farm and the question of selecting some other site at the V. C. Farm at Mandya is engaging attention. The question has not been finally settled. For the present, we have been continuing in the same place.

Sri K. PUTTASWAMY.—Sir, what is the difficulty in taking a definite step in this direction ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—Not much, except finances.

Sri K. PUTTASWAMY.—If the Government is earnest about running this college, is it not necessary that they should take the required steps to provide finances, Sir ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—Yes, that matter is under the consideration of the Government now.

Sri R. ANANTARAMAN.—Are you aware that the Agricultural College has requested the Government for the appointment of additional staff ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—Yes, they have asked for additional staff and we have recently sanctioned some of the staff that has been requested.

Electricity (supply in Hosadurga Taluk).

Q.—371. **Sri G. BASAPPA** (Hosadurga).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the number of villages which have prayed for the supply of electricity in Hosadurga Taluk ;

(*b*) whether any estimates have been prepared ; if so, how many ?

A.—**Dr. R. NAGAN GOWDA** (Minister for Agriculture).—

(*a*) Seven.

(*b*) Estimate for the electrification of Anivala Village has been prepared.

Sri G. BASAPPA.—Since how long they are pending with the Government ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—I do not know exactly since how long. But, I hope that the estimate for Anivala has been prepared and sent to the Deputy Commissioner for the load survey.

Sri G. BASAPPA.—What is the percentage of return from Anivala village, Sir ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.— I do not know.

Sri G. BASAPPA.—When will it be sanctioned ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—Immediately we get the load survey and if the return is all right.

Sri G. BASAPPA.—Is it not the policy of the Government to send for the information of the Deputy Commissioner whether the estimate works up within the required percentage ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—I do not think so.

Electricity (supply to Basavapatna).

Q.—393. **Sri G. A. THIMMAPPA GOWDA** (Arkalgud).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether estimates have been prepared to supply electricity to Basavapatna, Keralapura and Rudrapatna villages in Arkalgud Taluk ;

(*b*) if so, what action will be taken to expedite this work ?

A.—**Dr. R. NAGAN GOWDA** (Minister for Agriculture).—

(*a*) Yes.

(*b*) According sanction to the estimates is being considered.

Sri G. A. THIMMAPPA GOWDA.—When the estimates were ready, why was this delay, Sir ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—The estimates required to be recast somewhat. We wanted to take it in two sections—firstly Basavapatna and then the other villages.

Contract between Government and Plywood Corporation.

Q.—398. **Sri G. A. THIMMAPPA GOWDA** (Arkalgud).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the nature of the contract between the Government and the Mysore Plywood Corporation, Ltd., regarding supply of timber to the factory ;

(*b*) the sizes of timber allowed to be removed to the factory ;

(*c*) the total number of trees cut by the Company at the Sakaleshpur Forest during the years 1952-53, 1953-54 ;

(*d*) whether they are aware of the fact that the Company is selling timber to private parties against the terms of contract ?

A.—**Dr. R. NAGAN GOWDA** (Minister for Agriculture).—

(*a*) The concern is permitted to remove certain species of timber from Hassan Ghat Forests on payment of half seigniorage rates in some cases and at Re. 0-1-0 per C. ft. in others.

(*b*) 6½ Ft. girth.

(*c*) Information regarding number of trees is not available but the quantity of timber felled is as follows :—

1952-53	...	220,489 C. ft.
1953-54	...	85,488 C. ft.

(*d*) No.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎ. ತಿಮ್ಮಪ್ಪಗೌಡ.—1952-53 ರಲ್ಲಿ 2 ಲಕ್ಷ ಚಿಲ್ಲರೆ ಅಡಿಗಳಷ್ಟು ಮರ ಒಂದಾಣೆ ದರದಂತೆ ಅವರಿಗೆ ಸರಬರಾಜಾಗಿದೆ. ಆಗಿದ್ದ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ರೇಟ್ ಎಷ್ಟು ?

ಡಾ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಅವರಿಗೂ ನಮಗೂ ಒಂದು ಒಪ್ಪಂದವಾಗಿದೆ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ (a) ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಉತ್ತರದಂತೆ ದರಹಾಕಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಮಾರ್ಕೆಟ್ ರೇಟ್ ಎಷ್ಟಿದೆಯೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದು ಸ್ವಲ್ಪ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎ. ತಿಮ್ಮಪ್ಪಗೌಡ.—ಇದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆಯೆಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೆ ?

ಡಾ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಅವರಿಗೂ ನಮಗೂ ಒಂದು ಒಪ್ಪಂದವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಕೊಡಲೇಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎ. ತಿಮ್ಮಪ್ಪಗೌಡ.—ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಆ ಒಪ್ಪಂದವಿರುವುದು ?

ಡಾ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ನೋಟೀಸ್.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎ. ತಿಮ್ಮಪ್ಪಗೌಡ.—ಪ್ಲೈವುಡ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನವರು ಒಪ್ಪಂದದ ಷರತ್ತಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ವರ್ತಿಸಿರುವುದು ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೆ ?

ಡಾ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಬಂದಿಲ್ಲ, ಬಂದರೆ ವಿಚಾರಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎ. ತಿಮ್ಮಪ್ಪಗೌಡ.—ಈಗ (d) ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲಿ ಕೇಳಿರುವ ಹಾಗೆ ಕಂಪೆನಿಯು ಸರ್ಕಾರದ ಕಾನೂನಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಮರವನ್ನು ಹೊರಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಸಂದರ್ಭ ಯಾವುದೂ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲವೆ ?

ಡಾ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಇಲ್ಲ, ಬಂದರೆ ವಿಚಾರಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎ. ತಿಮ್ಮಪ್ಪಗೌಡ.—ಈ ದೂರು ನಿಜವಾಗಿದ್ದರೆ ಇದನ್ನೇ ಒಂದು ಕಾರಣ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅವರ ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟನ್ನೇಕೆ ವಜಾಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡಬಾರದು ?

ಡಾ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಇದನ್ನೂ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎ. ತಿಮ್ಮಪ್ಪಗೌಡ.—6½ ಘನ ಅಡಿ ಸುತ್ತಳತೆಯ ಮರಗಳನ್ನು ಕಂಪೆನಿಯವರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಹಾಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ 3—4 ಅಡಿ ಇರುವುದು ಮಿಕ್ಕರೆ ಅದನ್ನೇನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ?

ಡಾ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಅವರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡುದಕ್ಕೆ ಲೆಕ್ಕ ಕೊಟ್ಟೇ ತೀರಬೇಕು. ಅವರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಮತಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಿಕ್ಕದ್ದನ್ನು ಅಲ್ಲೇ ಬಿಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎ. ತಿಮ್ಮಪ್ಪಗೌಡ.—6½ ಅಡಿಗಳಿಗೆ ಕಡಮೆಯಿರುವುದನ್ನು ಅಲ್ಲೇ ಬಿಟ್ಟರೆ ಅದು ಕೊಳೆತುಹೋಗಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಷ್ಟವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆ ? ಅಲ್ಲದೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನವರು ಅದನ್ನು ಮಾರಿಕೊಂಡು ಹೆಚ್ಚು ನಫೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ಇದರಿಂದ ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲವೆ ?

ಡಾ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ವಿಚಾರಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎನ್. ಬೋರಣ್ಣಗೌಡ.—ಈಗ ಒಂದಾಣೆ ದರದಂತೆ ಕಂಪೆನಿಯವರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ದರ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಬೇರೆ ಯಾವರು ಅಪ್ಲಿಕೇಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೇ ?

ಡಾ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಈಗ ಆಗಿರುವ ಒಪ್ಪಂದದ ಅವಧಿ ಮುಗಿದಮೇಲೆ ಕೇಳಿದರೆ ಕೊಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎನ್. ಬೋರಣ್ಣಗೌಡ.—ಈಗ ಈ ಕಂಪೆನಿಯವರಿಗೇಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ?

ಡಾ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ವಿಚಾರಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎನ್. ಬೋರಣ್ಣಗೌಡ.—ಈಗ 6½ ಅಡಿ ಮರಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಮತಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವಾಗ ಎಷ್ಟೋ ಸಣ್ಣಗಿಡಗಳು ಹಾಳಾಗುತ್ತಿವೆ, ಕತ್ತರಿಸುವಾಗ ತುಂಡು ಬೀಳುತ್ತಿವೆ ಎಂಬುದು ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೆ ?

ಡಾ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಮರ ಹಾಳಾಗದಂತೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎನ್. ಬೋರಣ್ಣಗೌಡ.—3-4 ಅಡಿ ತುಂಡುಗಳನ್ನು ತಂದು 3—4 ಆಣೆಗಳಂತೆ ಮಾರಿ ಲಾಭ ಪಡೆಯುತ್ತಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೆ ?

ಡಾ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಇಲ್ಲ, ವಿಚಾರಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎನ್. ಬೋರಣ್ಣಗೌಡ.—ತುಂಡುಗಳನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಸಾಗಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೆ ?

ಡಾ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಅವರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸಾಗಿಸಬೇಕೇ ಹೊರತು ಬೇರೆ ವಿಧವಾದುದನ್ನು ಸಾಗಿಸಕೂಡದೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ನಡೆಯುವುದು ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಈಗ ಒಪ್ಪಂದ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಎಷ್ಟು ದಿವಸವಾಯಿತು ?

ಡಾ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಆ ಸಮಾಚಾರ ಇಲ್ಲಿಲ್ಲ, ವಿಚಾರಿಸಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

State Forests in Kolar District.

Q.—416. **Sri H. C. LINGA REDDY** (Malur).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the extent of State Forests in Kolar District ;

(*b*) the area of Antharaganga State Forest in Kolar Range ;

(*c*) the number of coupes given for charcoal and fuel purposes in various Forest Ranges in Kolar District ;

(*d*) the steps taken for developmental programmes within the last one year ;

(*e*) the amount spent on the various developmental programmes ;

(*f*) the revenues so far received by the State in the district ?

A.—**Dr. R. NAGAN GOWDA** (Minister for Agriculture).—

(*a*) 286·39 Sq. miles.

(*b*) 4·20 Sq. miles.

(*c*) For the current lease period 1954-55.

Name of Range		*No. of Coupes*	*Area*
Srinivasapur	...	3	188·0
Malur	...	2	140.0
Bagepalli	...	7	841·0
Chikballapur	...	2	308·0
Total	...	14	1,477·0

(*d*) The following artificial regeneration work was executed :—

Kind of plantations raised	*Area operated upon*	*No. of plants planted*
Eucalyptus	301·0 acres	373,782
Sissoo	5·0 ,,	6,000
Trench and Mound sowings ...	92·0 ,,	9,205 trenches

In addition the following work was also got executed during 1953-54 :—

Advance clearing...		231¼ acres
Replacement of failures	...	151,200 plants
Hoeing	...	119,000 ,,
Weeding	...	498 acres
Scrapping, etc.	...	322 ,,

(*e*) Rs. 38,748-15-0.

(*f*) Rs. 82,197-15-0 from 1st April 1954 to end of August 1954.

Sri H. C. LINGA REDDY.—In answer to (*c*), it is mentioned that 14 coupes are given. Are Government aware that the system of giving coupes in the forest leads to destruction of forest, Sir ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—As a matter of fact, we have got a working plan and are allowing wood to be cut on a certain percentage of the area of the forest; these forests are not over-exploited.

Sri H. C. LINGA REDDY.—Has it not been urged on the floor of this House in the last Budget Session that this system of giving coupes in Kolar District should be done away with ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—Yes, a question was asked. The area in Kolar District is 1,83,000 acres and as you see, the area that has been allowed to be exploited is about 14,077 acres.

Sri H. C. LINGA REDDY.—You said that the percentage exploited is not very much. Does Government know that there is no rainfall in this area and the forest growth is very low ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—Yes. We are also trying to do afforestation in this area.

Sri H. C. LINGA REDDY.—Did you not give an assurance on the floor of this House in the last Budget Session, that in future this coupe system would be abolished ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—That question was raised. It was our desire to consider the question in all its aspects. Because the percentage is so small and because these forests are yielding considerable revenue to Government, as you would see from answer to (*f*), this had to be continued.

Sri H. C. LINGA REDDY.—With regard to Antharaganga forest area it is said that the area is 4·20 sq. miles. Are Government aware that in this whole area there are only hills and rocks and there is no plantation and no work is undertaken by Government at all ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—As you would see from answer to (*d*), we are doing certain amount of plantation. But, this problem of afforestation is a very serious one and the cost per acre is quite high. Now, we are carrying on certain experiments of reducing the cost of planting in these bare hills and forest areas. In course of time, we will evolve a plan for planting more trees economically.

Sri B. V. NARAYANA REDDY.—When compared to other districts, is not vegetation scanty in Kolar District ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—The forest area is the greatest in Bagepalli Taluk.

Sri B. V. NARAYANA REDDY.—Do you mean to say that the forest area in Begepalli Taluk is more than in Srinivasapur or Chikaballapur Taluk ?

Mr. SPEAKER.—It is according to figures given in the answer.

Dr. R. NAGAN GOWDA.—When the area was leased out for coupes in Bagepalli Taluk.

Sri B. V. NARAYANA REDDY.—You have given more in Bagepalli than in either Srinivasapur or Chikballapur Taluks. Thereby I would like to know whether the forest area is more in Bagepalli and other taluks.

Mr. SPEAKER.—But the figures given here show that it is more in Bagepalli.

Sri B. V. NARAYANA REDDY.—I want the Minister to say.

Dr. R. NAGAN GOWDA.—It is.

Sri B. V. NARAYANA REDDY.—Is that a fact, I ask ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—Are you asking whether the answer furnished is correct ?

Sri B V. NARAYANA REDDY.—I want to know whether in your opinion the area of forest in Bagepalli is more than in Srinivasapur ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—The area given out on lease is more in Bagepalli than in Srinivasapur Taluk.

Sri B. V. NARAYANA REDDY.—That is all right. But you were gracious enough to state that during the Budget session that giving coupes in Bagepalli Taluk would be stopped in view of its having the lowest rainfall.

Dr. R. NAGAN GOWDA.—We are working out according to a system by which certain areas are worked out or exploited once in 30 years. That is the system we are working out. And that is the accepted system by which we exploit certain areas and then transplant. We are exploiting forests regularly and systematically and we expect to do that much more intensively hereafter.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಗೌಡ.—ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡುವಾಗ ಅಲ್ಲಿಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನೋಡಿರುತ್ತೀರಾ ?

ಡಾ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಕೋಲಾರದಲ್ಲಿ ಬಹುಭಾಗ ನೋಡಿರುತ್ತೇನೆ. ನಿಮ್ಮ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಗೌಡ.—Charcoal ಮತ್ತು Fuel Coupesಗೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಕಾಡು ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಕೊಡಕೂಡದೆಂದು ಸ್ಥಳೀಯ ಮುಖಂಡರು ಮನವಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದರೂ ಆ ರೀತಿ ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದು ನ್ಯಾಯವೇ ?

ಡಾ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಅದು ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ವಿಚಾರವಾಯಿತು.

Electricity (Stoppage of supply from sub-sections of Chikballapur).

Q.—444. **Sri G. PAPANNA** (Sidlaghatta-Chikballapur).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the names of sub-sections of the Chikballapur electric section from which new supply of electric power to irrigation purposes has been stopped and the period from which it has been stopped ;

(*b*) when will such new supply of power be made in future to the said areas ?

A.—**Dr. R. NAGAN GOWDA** (Minister for Agriculture).—

(*a*) Devanahalli
Dodballapur
Chikballapur
Sidlaghatta
Goribidnur
Bagepalli
Gudibanda
Pavagada
Vijayapura
Kodigenahalli

Date of stoppage: From June 1954.

(*b*) After the 25-cy. frequency in these areas are changed over to 50-cy. system.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪಾಪಣ್ಣ.—ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ current ನಿಲ್ಲಿಸಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ?

ಡಾ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಅಲ್ಲಿ overload ಆಗಿ, "ಎ" ಸ್ಟೇಷನ್ನಿಂದ ಕೋಲಾರ್‌ದೇವನಹಳ್ಳಿ, ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ, ದೊಡ್ಡಬಳ್ಳಾಪುರ—ಈ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ current flow ಆಗಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಈ ರೀತಿ ಆ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ current ನಿಲ್ಲಿಸಲು ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪಾಪಣ್ಣ.—ಎಷ್ಟು ದಿನದಲ್ಲಿ current ಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯ ?

ಡಾ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—25 cycles, 50 cyclesಗೆ convert ಆದಕೂಡಲೇ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪಾಪಣ್ಣ.—ಅದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಕಾಲ ಹಿಡಿಯುತ್ತದೆ ?

ಡಾ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಅದನ್ನು ಖಚಿತವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಗೌಡ.—25 cyclesನ್ನು 50 cyclesಗೆ convert ಮಾಡಲು ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ?

ಡಾ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಆ information ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ನನ್ನಲ್ಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಗೌಡ.— ಈ conversion ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಾಗ ಎಲ್ಲಿಂದ current tap ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದೆ ?

ಡಾ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಜೋಗ್ system ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿಂದ tap ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಗೌಡ.—ಅದಕ್ಕೆ 2-3 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗಬಹುದಲ್ಲವೇ ?

ಡಾ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಆ information ಈಗ ನನ್ನಲ್ಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ನಾರಾಯಣರೆಡ್ಡಿ.—ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅಂದರೆ 25 cyclesನ್ನು 50 cycles ಆಗಿ convert ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ, ಚೀಫ್ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕಲ್ ಇಂಜನಿಯರಿಂದ 3½ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆಂದು ಅಂದಾಜು ತಯಾರಾಗಿ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಡಾ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.— ಈಗ ಈ ರೀತಿ conversion ಬಗ್ಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಇಷ್ಟಿಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಅಂದಾಜು ತಯಾರಾಗಿದೆ. ಒಟ್ಟು ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಅಂಕಿ ಅಂಶ ಈಗ ನನ್ನಲ್ಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ನಾರಾಯಣರೆಡ್ಡಿ.—ತಮಗೆ ಹೊಸ ಹೊಸ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಿಂದ ನೆರವು ಪೂರ್ಣವಾಗಿದೆಯೇ ?

ಡಾ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಇದೆ; ಈ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲೂ ಸಹ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ನಾರಾಯಣರೆಡ್ಡಿ.—ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವ ಸಲಕರಣೆಗಳನ್ನೊದಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಹೊರಗಿನ red tapism ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿ ನಿಧಾನವಾಗಿದೆಯಲ್ಲವೇ ?

ಡಾ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಆ ರೀತಿ ನಮಗೆ ತೋರಿಬಂದಿಲ್ಲ.

Electricity (Supply to Honnur Village, Yelandur Taluk).

Q.—577. **Sri U. M. MADAPPA** (Chamarajanagar).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether the residents of Honnur Village, Yelandur Taluk, have requested for the supply of electricity for lighting and for irrigation wells ;

(*b*) if so, whether separate estimates have been made for lighting and for irrigation pumps ;

(*c*) if so, the estimated amount for each ;

(*d*) the period from which they are asking ;

(*e*) the place from which electricity has to be supplied to this village ;

(*f*) the distance from that place to this village ;

(*g*) the population of this village as stated in the petition ?

A.—**Dr. R. NAGAN GOWDA** (Minister for Agriculture).—

(*a*) Yes.

(*b*) Yes.

(*c*) 1. Electrification (combined estimate for 3 villages—Rs. 90,000).

2. Irrigation pumps-Rs.24,000

(*d*) Electrification-December 1953.

Irrigation Pumps—May 1954.

(*e*) Tapping will be done from the existing Bannur-Chamarajanagar Line and extended over a distance of 1·5 miles.

(*f*) *Vide* answer to item (*e*).

(*g*) 3,245.

Sri U. M. MADAPPA.—May I know which estimate has been sanctioned by the Government ? Two estimates are referred to in the answer.

Dr. R. NAGAN GOWDA.—A combined system for electrification of Honnur-Duggur etc., has been prepared. The load survey forms from the Deputy Commissioner have not come.

Sri U. M. MADAPPA.—Whether it is sanctioned or not, I want to know.

Dr. R. NAGAN GOWDA.—No.

Sri U. M. MADAPPA.—Supposing this is sanctioned, what is the return that is expected by the Department according to the estimate ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—The return will be 8·8 per cent.

Sri U. M. MADAPPA.—Is it not workable in accordance with the rule that is framed by the Government ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—Yes.

Sri U. M. MADAPPA.—What is the opinion of the Government as well as the Department regarding this work, Sir ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—There will not be any difficulty in taking up this work.

Bridges and causeways in Hassan District.

Q.—25. **Sri B. N. BORANNA GOWDA** (Belur).—

Will the Government be pleased to state :—

(SRI B. N. BORANNA GOWDA.)

(*a*) the number of bridges, high level causeways and construction in Hassan District;

(*b*) the amount sanctioned for these bridges and causeways;

(*c*) the bridges and causeways completed up to the end of August 1954;

(*d*) whether there are any bridges and causeways for which the estimates have been prepared and if so, how many?

A.—**Sri Kadidal MANJAPPA** (Minister for Revenue and Public Works).—

(*a*) Six bridges and two causeways.

(*b*) The amount of the estimate sanctioned for these bridges and causeways are as follows:—

1. Constructing a bridge across Benaganahalli Rs. 32,660.
2. Constructing a bridge across Yagachi river near Bannur Rs. 52,300.
3. Constructing a bridge across Kyathehole near Hosur Rs. 24,750.
4. Constructing a bridge across Bindigehalla near Arakere Rs. 20,700.
5. Constructing a bridge across Kagehalla Rs. 20,280.
6. Constructing a bridge across Vothehole near Belur Rs. 19,000.

Causeways:—

1. H.L.C. across Gulgalehalla Rs. 16,000.
2. H.C.C. across Yegachi river near Kundlur Anicut Rs. 33,000.

(*c*) Six bridges and one causeway have been completed.

(*d*) Yes, seven estimates for construction of bridges have been prepared.

Sri B. N. BORANNA GOWDA.—May I know when the estimate for constructing the bridge across Benaganahalli was first prepared, Sir?

Sri Kadidal MANJAPPA.—I cannot tell you.

Sri B. N. BORANNA GOWDA.—May I know the date of sanction?

Sri Kadidal MANJAPPA.—I am sorry; if the Hon'ble Member had put the question, I would have been able to give the information.

Sri B. N. BORANNA GOWDA.—Regarding constructing the bridge across Kagehalla I want to know when the estimate was prepared and when it was sanctioned, Sir?

Sri Kadidal MANJAPPA.—The estimate was sanctioned in the year 1953-54.

Sri B. N. BORANNA GOWDA.—May I know the date of sanction of the first estimate for the construction of a bridge across Benaganahalli?

Sri Kadidal MANJAPPA.—The information is not readily available. Perhaps it is sanctioned in the year 1953-54.

Sri B. N. BORANNA GOWDA.—All these six bridges you are constructing out of State funds?

Sri Kadidal MANJAPPA.—That I cannot tell you definitely. Some of them get contribution from the District Boards.

Sri B. N. BORANNA GOWDA.—Regarding item No. 7, are the Government going to take up the work?

Sri Kadidal MANJAPPA.—As early as possible. As soon as the estimates are sanctioned, the work will be taken up.

S. No. 83 of Haliyur village, Chitaldrug Taluk (Sale of 6 acres in Auction).

Q.—69. **Sri T. HANUMIAH** (Hiriyur—Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) when the public auction took place of about six acres of land in Survey No. 83 of Haliyur village in Chitaldrug Taluk;

(*b*) when the land was confirmed to the purchaser in the public auction (the Government order and date may kindly be stated);

(*c*) what objections were put forth before the Revenue Commissioner in Mysore, Bangalore, by the appellants and the orders passed by the Revenue Commissioner thereon;

(*d*) whether there are any appeals filed before the Revenue Minister regarding the disposal of land in Survey No. 83 of Haliyur village referred to above;

(*e*) what orders have been passed against the said appeals if any and the number of the Government order and date may kindly be stated ;

(*f*) the extents of land that the appellants possess ;

(*g*) what the highest bid that was got in the public auction is ; in what year the same was confirmed ; who is held responsible for the loss of interest, etc., sustained by the auction-purchaser between the date of auction and the date of confirmation ?

A.—**Sri Kadidal MANJAPPA** (Minister for Revenue and Public Works).—

(*a*) 2nd April 1949.

(*b*) The sale was not confirmed.

(*c*) For objections please see Appendix below. The Revenue Commissioner dismissed the appeal and directed that the sale already held in respect of the respondent be confirmed.

(*d*) Yes.

(*e*) The sale is set aside and two acres of land adjacent to the appellants' lands are ordered to be granted to them and the remaining four acres to the respondent, upset price being fixed at Rs. 175 per acre. Government Order No. R. 6939-40—L.R. 68-51-8, dated 20th August 1954.

(*f*) Information not available.

(*g*) Rs. 985. Sale was not confirmed ; The confirmation of the sale is subject to decisions in appeal.

Vide Reply to (*c*)

1. That he the first appellant was the only applicant for the land for the grant of which there was no objection from the villagers.

2. That he and the second appellant are bajudars owning lands on the three sides of the Survey Number in question and there is no approach to it from any other place except through their hiduvali land and therefore the disposal of this land to any other person causes great inconvenience and hardship besides leading to frictions and disputes.

3. That the land is not valuable and does not contain thick growth of date trees.

4. That the respondent is a poor Adikarnataka having no means of livelihood but set up by interested powerful persons with a view to knock off the land ultimately for themselves.

5. That the sale itself is not regular as the bidder-respondent did not deposit ¼ bid amount on the date of sale and this will be elicited by a proper enquiry.

6. That the sale Notification was not served on all the bajudars and hence irregular and liable to be cancelled.

7. That the order passed by the Deputy Commissioner for the disposal of the land is opposed to principles of equity and the special circumstances of the case, unjust and prejudicial.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯ.—(ಬಿ) ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಜಮೀನಿನ ಹರಾಜನ್ನು ಖಾಯಂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಹರಾಜುಮಾಡಿದ ಎಷ್ಟು ವರ್ಷದಮೇಲೆ ಖಾಯಂ ಮಾಡುವುದು ?

*ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಖಾಯಂ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

*ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯ.—ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಟೈಂ ಇಲ್ಲವೇ ? 3 ತಿಂಗಳೇ, 6 ತಿಂಗಳೇ, ಒಂದು ವರ್ಷವೇ 5 ವರ್ಷಗಳೇ, ಹೇಗೆ ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಎಷ್ಟು ತಿಂಗಳು ಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ತಿಂಗಳು ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಬೇರೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯ.—ಅಪೀಲುದಾರರಿಗೆ ಎರಡು ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಇದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ಅವರು ಆ ಜಮೀನನ್ನು ನನಗೇ ಕೊಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ನಿಜವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅರ್ಜಿಕೊಟ್ಟು ರೆಕಾರ್ಡ್ ಬಿಲ್ಡ್ ಅಪ್ ಆಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಜಮೀನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅದು ವಜಾ ಆಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯ.—ವಜಾ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಆ ವಿವರ ಇಲ್ಲ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯ.—ಅಪೀಲುದಾರನಿಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಆ ಜಮೀನಿನ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರುವ ಜಮೀನು ತಾನೆ ಎರಡು ಎಕರೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಹೌದು.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯ.—ಅವನು ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಆ ಜಮೀನನ್ನು ತನಗೇ ಕೊಡಿಸಬೇಕೆಂದು ದರಖಾಸ್ತು ಮೂಲಕ ಕೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದನಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅವನು ಎರಡು ಎಕರೆ ಕೇಳಿರಲಿಲ್ಲ, 6 ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ದರಖಾಸ್ತು ಹಾಕಿದ್ದ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯ.—ತಾವು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಜಮೀನು ಹರಾಜು ಕ್ಯಾನ್ಸಲ್ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ತಮ್ಮ ಪ್ರಶ್ನೆ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯ.—ಹರಾಜು ಮಾಡಿದಮೇಲೆ ಪುನಃ ಈ ರೀತಿ ಜಮೀನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಯಾವ ತತ್ವ, ಆಧಾರದಮೇಲೆ ಕೊಟ್ಟಿರಿ ?

---

* Indicates that the remarks or speeches have not been revised by the Member concerned.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಒಂದು ತತ್ವದಮೇಲೆ ಜಮೀನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಅವರ ಪರವಾಗಿ ರೆಕಾರ್ಡ್ ಬಿಲ್ಡ್ಅಪ್ ಆಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಆ ಜಮೀನು ರಿಲೀಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ದರಖಾಸ್ತು ವಜಾ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಪುನಃ ಅವನ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸದೆ ಹರಾಜು ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಎರಡು ಎಕರೆ ಆದರೂ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯ.—ದರಖಾಸ್ತು ಅರ್ಜಿ ತಿರಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿರುವ ಡೆಪ್ಯುಟಿಕಮೀಷನರು, ಈ ಜಮೀನು ಆತನಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಕೂಡದು ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಮಾಡಿರುವುದು ನಿಜವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅದು ಈ ರೆಕಾರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯ.—ಹಾಗಾದರೆ ಯಾವ ಆಧಾರದಮೇಲೆ ಇದನ್ನು ಹರಾಜು ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರಿ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಒಂದನೆಯದು ಜಮೀನು ರಿಲೀಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಈ ಅಪೀಲುದಾರನ ಅರ್ಜಿ ವಜಾಮಾಡಿದ್ದರು. ಕೆಲವುದಿನಗಳ ನಂತರ ರಿಲೀಸ್ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟರು. ಆ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಪ್ರಕಾರ ಹರಾಜು ಆಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯ.—ಪ್ರತಿಪಾದಿಯು ಜೀವನೋಪಾಯಕ್ಕೆ ಯಾವ ಮಾರ್ಗವೂ ಇಲ್ಲದಿರುವ ಒಬ್ಬ ಬಡ ಆದಿಕರ್ಣಾಟಕ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗಾದರೆ ಈ ಎರಡು ಎಕರೆ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದೀರಲ್ಲಾ ಇವರು ಕೋಟ್ಯಾಧೀಶ್ವರರೋ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಬಡ ಆದಿಕರ್ಣಾಟಕರು ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದು ನ್ಯಾಯವಾದ ಕಾರಣವಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯ.—ಅಷ್ಟೇಅಲ್ಲದೆ ಅವರ ಹಿಂದೆ ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಯಾರು, ಸ್ವಾಮಿ, ಆ ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿಗಳು, ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆಯೋ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿರತಕ್ಕ ರೆಕಾರ್ಡ್‌ಮೇಲೆಯೇ ಕೇಸು ತೀರ್ಮಾನ ಆಗುವುದು.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯ.—ಹಾಗಾದರೆ ಅಪೀಲುದಾರ ಏನು ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಡುತ್ತಾನೆಯೋ ಅದೇ ನಿಜ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅವನು ಹೇಳಿದ್ದೆಲ್ಲಾ ವೇದವಾಕ್ಯ ಅಲ್ಲ. ರೆಕಾರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿರುವುದರಮೇಲೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ.

Muzrai Institutions. (Representation of Harijans in Committees of Dharmadarsis).

Q.—208. Sri M. CHIKKALINGIAH (Malavalli—Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether it is not a fact that constant representations have been made regarding the selection of Dharmadarsis to the Managing Committees of Major and Minor Muzrai Institutions in the State ;

(*b*) the action taken by the authorities in this direction ;

(*c*) whether it has come to their notice that in some cases where Dharmadarsis are not taken to Committees, they are not properly invited to the meetings ?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

(*a*) The question is vague and too general.

(*b*) and (*c*) Do not arise in view of answer to (*a*).

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ.—ಮೇಜರ್ ಮತ್ತು ಮೈನರ್ ಮುಜರಾಯಿ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಮ್ಯಾನೇಜಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಗಳು ಇವೆಯಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ.—ಆ ಕಮಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಡಿಪ್ರೆಸ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸ್‌ನವರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಅಥವಾ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅವರನ್ನೂ ಸಹ, ಸರಿಯಾದ ಅರ್ಹತೆ ಇದ್ದವರು ಇದ್ದರೆ ಸೇರಿಸಬೇಕು ಎಂದುಹೇಳಿ ಸರ್ಕ್ಯುಲರ್ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ.—ತಾವು ಹೇಳಿದ್ದು ಸರಿಯಾಗಿ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ತಮಗೆ ಆ ಸರ್ಕ್ಯುಲರ್‌ನ್ನೇ ಓದಿಹೇಳುತ್ತೇನೆ :—

> "Government agree that this is desirable and the Muzrai Commissioner is accordingly requested to issue suitable instructions to the Deputy Commissioners of Districts to appoint one or two Harijans whom they consider suitable at the next reconstitution of the committees of Dharmadarsis to the Muzrai Temples."

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ.—ಇವುಗಳು ರೀಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಗಬೇಕಾದರೆ 3-4 ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಂದುಸಾರಿ ಆಗುತ್ತವೆ. ರೀಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಗುವಾಗ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬುದಲ್ಲ. ಈಗ ಹಾಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಲಿಸ್ಟ್‌ನಲ್ಲೇ additional ಆಗಿ ನಮ್ಮವರನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇರುವುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೋ ?

*ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅದು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ.—ಹರಿಜನರನ್ನು ಈ ಧರ್ಮದರ್ಶಿಗಳ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸುವ ದೆಸೆಯಿಂದ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾನಿವಾರಣೆಗೆ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆಯಲ್ಲವೆ ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—I agree with the Hon'ble Member.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ.—ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ definite ಆಗಿ, ಅಡಿಷನಲ್ ಮೆಂಬರುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಇನ್ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

Anicut across Kushavati River, Chintamani Taluk.

Q.—473. Sri J. NARAYANAPPA (Chintamani—Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) when the estimate for Rs. 4,000 was prepared for repairing the anicut across the Kushavati River near Yesagalahalli in Chintamani Taluk ;

(*b*) the reason for not taking up the work so far ;

(*c*) whether it is not a fact that it has an atchkat of 105 acres ;

(*d*) the time required for repairing the said anicut ?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

(*a*) In January 1954. It is for Rs. 40,000 and not Rs. 4,000.

(*b*) The estimate is not yet sanctioned.

(*c*) Yes.

(*d*) About a year to complete the work after the estimate is sanctioned.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ನಾರಾಯಣಪ್ಪ.—ಈ ಅಣೆಕಟ್ಟೆ ಒಡೆದು ಹೋಗಿ ಎಷ್ಟು ವರ್ಷವಾಯಿತೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೆ ?

*ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ. ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ನಾರಾಯಣಪ್ಪ.—ಈ 105 ಎಕರೆ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಿಗೆ ತರಿ ಕಂದಾಯ ಕೊಡುತ್ತಾರೋ ಅಥವಾ ಖುಷ್ಕಿ ಕಂದಾಯ ಕೊಡುತ್ತಾರೋ ?

*ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಆ ವಿವರ ಈಗ ನನ್ನಲ್ಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ನಾರಾಯಣಪ್ಪ.—ಈ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಖುಷ್ಕಿ ಫಸಲಿಟ್ಟರೆ ಜೌಗುನೀರಿನಿಂದ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ತರಿ ಫಸಲಿಟ್ಟರೆ ನೀರು ಸಾಲದೆ ಒಣಗಿ ಹೋಗುವುದು ಎಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೆ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ನಾರಾಯಣಪ್ಪ.—ಈಗ ನಾನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೀಗಿರುವುದರಿಂದ ಈಗ ತರಿ ಕಂದಾಯ ಮಾಫಿ ಮಾಡುತ್ತೀರೋ ಅಥವಾ ಖುಷ್ಕಿ ಕಂದಾಯ ಹಾಕುತ್ತೀರೋ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಈ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ತರಿಬೆಳೆಯಾಗದಿದ್ದರೆ ತಮ್ಮ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಬಹಳ ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪಾಪಣ್ಣ.—ಈ ಅಣೆಕಟ್ಟು ಒಡೆದು ಹೋಗಿರುವಾಗ ಕಂದಾಯ ತರಿ ದರದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಹಾಕುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಒಡೆದುಹೋದರೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಭಾಗ ನೀರಿರುತ್ತದೆ, ಅದರಿಂದ ತರಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ನಾರಾಯಣಪ್ಪ.—ನಿಜ, ಆದರೆ ಬೆಳೆಯಿಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳ ಮೇಲೆ ನೀರು ಸಾಲದೆ ಒಣಗಿ ಹೋಗುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲವೆ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಆ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ನಾನು ನೋಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ನಾರಾಯಣಪ್ಪ.—ಈ ಅಣೆಕಟ್ಟನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಇದಕ್ಕೆ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಡೀಟೈಲ್ಸ್ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವೆ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ಧರವಾಗಿ ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

Minor Irrigation Works in Bangalore District.

Q.—491. Sri A. V. NARASIMHA REDDY (Bangalore South).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the amount spent out of the amount provided for minor irrigation works in Bangalore District ;

(*b*) the number of works undertaken during the year 1954 and the number completed up to 15th September 1954 and the works still remaining to be completed ?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

(*a*) Rs. 1,80,818.

(*b*) 164 ; 43 and 121.

ಶ್ರೀ ಎ. ವಿ. ನರಸಿಂಹರೆಡ್ಡಿ.—ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ಮೈನರ್ ನೀರಾವರಿ ಕಾಂಗಾರಿಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಈಸಾರಿ ಒದಗಿಸಿದ್ದೀರಿ ?

*ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಈ ವರ್ಷ ಎಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ಚೀಫ್ ಇಂಜನಿಯರನ್ನು ಕೇಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎ. ವಿ. ನರಸಿಂಹರೆಡ್ಡಿ.—ಈಗ 43 ಕಾಂಗಾರಿಗಳು ಮುಗಿದಿವೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಇನ್ನೂ ಉಳಿದಿರುವ 121 ಕಾಂಗಾರಿಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸಲು ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಹಣವಿದೆಯೆ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ವಿ. ನರಸಿಂಹರೆಡ್ಡಿ.—ಈ ಫೈನಾನ್ಷಿಯಲ್ ಸಾಲು ಮುಗಿಯಲು ನಾಲ್ಕೈದು ತಿಂಗಳು ಮಾತ್ರ ಉಳಿದಿವೆ. ಅದರೊಳಗಾಗಿ ಈ ಕೆಲಸಗಳು ಮುಗಿಯುತ್ತವೆಯೆ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಆದಷ್ಟುಬೇಗ ತರದೂದು ಮಾಡಿ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ವಿ. ನರಸಿಂಹರೆಡ್ಡಿ.—ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವಂತೆ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ತೀವ್ರಗತಿಯಿಂದ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಕೆಲಸ ನಡೆದು ಬಹಳ ದಿವಸಗಳಾದರೂ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ಜಾಗ್ರತೆ ಬಿಲ್ ಪಾಸ್ ಮಾಡಿ ಹಣ ಪಾವತಿ ಮಾಡದಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೆ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಬಂದಿಲ್ಲ.

Building of Taluk Office, Kunigal.

Q.—498. Sri T. N. MUDALAGIRI GOWDA (Kunigal).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) when the work relating to the building of the Taluk Office, Kunigal, had been given on tender basis ;

(*b*) the amount for which the tender had been accepted;

(*c*) the number of times this estimate was revised ; the years in which it was revised and the reasons therefor ;

(*d*) the extent on this account to which the tender amount has exceeded ?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

(*a*) In 1947.

(*b*) Rs. 56,193 for the work portion.

(*c*) The revised estimate is come for the first time and is under consideration though enhanced rates were sanctioned in respect of some items earlier.

(*d*) Rs. 8,631 on account of paying enhanced rates.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎನ್. ಮೂಡಲಗಿರಿಗೌಡ.—ಇದರ ಅಂದಾಜಿನ ಮೊಬಲಗೆಷ್ಟು ?

*ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—85 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎನ್. ಮೂಡಲಗಿರಿಗೌಡ.—ಯಾವ ಯಾವ ಬಾಬುಗಳಿಗಾಗಿ ಈ ಅಂದಾಜಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—Teak Wood, R.C.C. Jajja, R.C.C. Beams, roofing, white-washing, green painting, flooring.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎನ್. ಮೂಡಲಗಿರಿಗೌಡ.—ಟೆಂಡರಿನಲ್ಲಿ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿಸಿತ್ತೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಸೇರಿಸಿತ್ತು. ಆದರೆ ಕೆಲಸಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ದರ ಗಿಟ್ಟುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರಿಂದ 1951ರಲ್ಲಿ ದರ ಜಾಸ್ತಿಮಾಡಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎನ್. ಮೂಡಲಗಿರಿಗೌಡ.—ಗಿಟ್ಟುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಯಾವ ಆಧಾರದಮೇಲೆ ಒಪ್ಪಿದಿರಿ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ದರ ಗಿಟ್ಟುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದಮೇಲೆ ಕೆಲಸ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದರಿಂದ ದರ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎನ್. ಮೂಡಲಗಿರಿಗೌಡ.—ದರ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ತಾನೆ ಕೆಲಸ ನಿಲ್ಲಿಸುವುದು ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಹಾಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆಗ ಬಾಕಿಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಅದೇ ವಿಧವಾದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಯಾವ ದರವಿದೆ ಮತ್ತು ಆ ದರ ಲಾಭದಾಯಕವಾಗಿದೆಯೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಜಾಸ್ತಿಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎನ್. ಮೂಡಲಗಿರಿಗೌಡ.—ಟೆಂಡರನ್ನು ಒಪ್ಪುವಾಗ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ತಾನೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದು ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಕಾನೂನಿರುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಟೆಂಡರನ್ನು ಒಪ್ಪಿದಮೇಲೆ ದರ ಜಾಸ್ತಿಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎನ್. ಮೂಡಲಗಿರಿಗೌಡ.—ಈಗ ಒಟ್ಟು ಎಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಚೀಫ್ ಇಂಜನಿಯರಿಂದ 1,11,786 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ತಿದ್ದುಪಾಟಾದ ಅಂದಾಜು ಬಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎನ್. ಮೂಡಲಗಿರಿಗೌಡ.—ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಈ ತರಹ ತಿದ್ದುಪಾಟು ಮಾಡುವ ಒಂದು ನೀತಿಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಮೊಬಲಗು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆಯೆಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುಮಾರು ಒಂದು ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಟೆಂಡರು ಮೂಲಕ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ದರ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಒಂದು ಸರ್ಕ್ಯುಲರ್ ಕಳುಹಿಸಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಗೊತ್ತುಮಾಡಿರುವ ದರಕ್ಕಿಂತ ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೊಡಬಾರದೆಂದು ಬಹಳ ಕಾಲದಿಂದ ವಿಧಾಯಕವಾಗಿಲ್ಲವೆ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಕೊಡಬಾರದೆಂದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳಿದೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ,ನ್ಯಾಯವಾದ ಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿ ದರವನ್ನು ತಿದ್ದುಪಾಟುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

Mavathur Tank in Koratagere Taluk.

Q.—518. Sri MUDDURAMIAH (Koratagere-Madhugiri).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether Government have thought of increasing the capacity of Mavathur Tank in Koratagere Taluk by one foot;

(*b*) if so, the additional extent of land that is expected to come under cultivation?

A.—**Sri Kadidal MANJAPPA** (Minister for Revenue and Public Works).—

(*a*) No.
(*b*) Does not arise.

ಶ್ರೀ ಮುದ್ದುರಾಮಯ್ಯ.—ಕೆರೆ ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಸೇರಿರುವ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟೆಷ್ಟಿದೆ?

*ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—2,700 ಎಕರೆ ನೀರಾವರಿಯಾಗಬಹುದೆಂಬ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಿತ್ತು. ಆದರೆ ಪೂರ್ತಿ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟು ಇನ್ನೂ ಡೆವಲಪ್ ಆಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಮುದ್ದುರಾಮಯ್ಯ.—ಇದಕ್ಕಿರುವ ಕ್ಯಾಚ್‌ಮೆಂಟ್ ಏರಿಯಾ ಎಷ್ಟು?

Sri Kadidal MANJAPPA.—I have no idea.

ಶ್ರೀ ಮುದ್ದುರಾಮಯ್ಯ.—ಈ ರೀತಿ ಒಂದು ಅಡಿ ಉತಾವಣೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತರೀ ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಬರಬಹುದೆಂದು ಜನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—But, technical opinion is against increasing the capacity of the Tank.

Ane to Kallakatte Halla near Hullepura, Gundlupet Taluk, (Construction).

Q.—566. **Sri H. K. SHIVARUDRAPPA** (Gundlupet-Heggaddevankote).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) (i) whether an estimate has been prepared for the construction of an *ane* to the Kallakatte halla near Hullepura in Gundlupet Taluk;

(ii) if so, the amount of the estimate;

(*b*) (i) the estimated extent of land that could come under irrigation from this *anekat*;

(ii) out of that the extent that has been brought under wet cultivation already; and

(iii) the extent that would be submerged;

(*c*) whether this would be included in the First Five-Year Plan?

A.—**Sri Kadidal MANJAPPA** (Minister for Revenue and Public Works).—

(*a*) (i) Yes.
(ii) Rs. 1·47 lakhs.

(*b*) (i) 300 acres.
(ii) Nil.
(iii) 26 acres and 36 guntas.

(*c*) No, as the works for the First Five-Year Plan are already finalised.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ.—ಈ ಅಂದಾಜು ಮಂಜೂರಾಗಿದೆಯೇ?

***Sri Kadidal MANJAPPA**.—The project is under scrutiny.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ.—ಈ ಅಂದಾಜು ಆದುದು ಯಾವಾಗ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—The date is not available. Probably recently.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ.—ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಯಾವಾಗ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವೆಂಬುದನು ತಿಳಿಸಬಲ್ಲಿರಾ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—In the absence of technical details I cannot say anything definitely.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ.—ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ನೀರಾವರಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—It applies to many other taluks.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ.—ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಬಗ್ಗೆ ಬೇರೆ ವಿಧವಾದ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಬೇರೆವಿಧವಾದ ಸನ್ನಿವೇಶವಿದ್ದು ಅದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದ್ದರೆ ಮಾಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ.—ಎರಡನೆಯ ಪ್ಲಾನಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ಪೂರ್ತಿ ಆದಕೂಡಲೇ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ

Sri Kadidal MANJAPPA.—Sir, with your kind permission, I have got a prepared plan of nationalisation for the benefit of the Hon'ble Members because in connection with the privilege question the point was raised.

Mr. SPEAKER.—Yes, it can be placed on the table of the House.

Darkhast Applications, Chickmagalur District (Disposal with respect to Depressed Classes and Others).

Q.—631. Sri T. C. BASAPPA (Tarikere).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the number of darkhast applications pending at the beginning of the year 1952 in Chickmagalur District pertaining to (i) depressed classes, and (ii) others (talukwise figures to be given separately for each item);

(*b*) the number of applications received from these two groups; out of them the number sanctioned and the number rejected (talukwise particulars for each group to be furnished separately);

(*c*) the number of applications pending in each taluk for the year 1954?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

(*a*) Number pending at the beginning of the year 1952.—

(i) Depressed Classes 139
(ii) Others 803 } Statements appended below.

(*b*)		*No. received*	*No. sanctioned*	*Rejected.*
Depressed Classed	...	705	380	328
Others ...	...	3,521	1,737	1,897

(*c*) 1. Depressed Classes ... 136
2. Others ... 690

Statement showing the receipt and disposal of darkhasts in respect of Depressed Class People in Chikmagalur District.

Name of Taluk	No. of darkhast applications pending at the beginning of the year 1952.	No. of applications received	Total	No. of applications Sanctioned	No. of applications Rejected	No. of applications Total	No. of applications pending for the year 1954.
1 Chikmagalur ...	27	200	227	135	61	196	31
2 Kadur ...	53	136	189	73	86	159	30
3 Tarikere ...	13	221	234	111	101	212	22
4 Koppa ...	7	27	34	8	15	23	11
5 Mudigere ...	28	77	105	32	48	80	25
6 N.R. Pura ...	11	44	55	21	17	38	17
Total ...	139	705	844	380	328	708	136

Statement showing the receipt and disposal of darkhasts in respect of all communities except Depressed Class People in Chikmagalur District.

Name of Taluk	No. of darkhast applications pending at the beginning of the year 1952.	No. of applications received	Total	No. of applications Sanctioned	Rejected	Total	No. of applications pending for the year 1954.
1 Chikmagalur ...	123	787	910	424	363	787	123
2 Kadur ...	292	655	947	374	444	815	132
3 Tarikere ...	82	836	918	395	445	840	78
4 Koppa ..	100	461	561	224	192	416	145
5 Mudigere ...	135	488	623	257	264	521	102
6 N.R. Pura ...	71	294	365	66	189	255	110
Total ...	803	3,521	4,324	1,737	1,897	3,634	690

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿ. ಬಸಪ್ಪ.—1954ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ದರಖಾಸ್ತು ಅರ್ಜಿಗಳು pending ಆಗಿರುವ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಎರಡು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು pending ಆಗಿರತಕ್ಕವು ಎಷ್ಟು?

*ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಕೆಲವು ಇರಬಹುದು; ಇಷ್ಟೇ ಎಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿ. ಬಸಪ್ಪ.—ಈ ರೀತಿ ನಿಧಾನವಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಮೊದಲು ರೆವೆನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯವರು ಈ ಜಮೀನುಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆ ನಡೆಸಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬರುವುದು ತಡವಾಗಿ, ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಥಳ ಪರಿಶೀಲನೆ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಾಲಾವಕಾಶ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿ. ಬಸಪ್ಪ.—ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಕಾರ್ಯ ಆಗಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ನಿಯಮವಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ನಿಯಮ ಇದೆ; ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಆರು ತಿಂಗಳಿಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಆಗಬಾರದು.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿ. ಬಸಪ್ಪ.—Rejected Applications ಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಪುನಃ ಪುನಃ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ, ಏನು ಮಾಡುವುದು?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿ. ಬಸಪ್ಪ.—ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪೆಷಲ್ ರೆವೆನ್ಯೂ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ ಕೈವಾಡದಿಂದ ಬಹಳ ನಿಧಾನವಾಗಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಸ್ಪೆಷಲ್ ರೆವೆನ್ಯೂ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರಿಗೆ ಜಮೀನು ಕೊಡತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರವೇ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿ. ಬಸಪ್ಪ.—ಆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮನಸ್ಸು ಬಂದಹಾಗೆ record build-up ಮಾಡಿರುವುದು ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೆ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಆ ರೀತಿ record build-up ಮಾಡಿರುವುದು ಕಂಡುಬಂದಿಲ್ಲ. ಕಂಡು ಬಂದರೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ.

S. No. 140 in Agasarahalli, Krishnarajpet Taluk (acquisition for village extension).

Q.—65. Sri S. M. LINGAPPA (Krishnarajpet).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) the year when the application for acquisition of S. No. 140 in Agasarahalli Village in Krishnarajpet Taluk for village extension was made;

(*b*) whether this matter has been finally disposed of?

A.—Sri T. CHANNIAH (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

(*a*) 1947-48.

(*b*) No.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಈ ಅರ್ಜಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಪೂರ್ಣನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬರಲು ಇರತಕ್ಕ ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಕಗಳೇನು?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಸರ್ವೆ ನಂಬರು 140—ಈ ಜಮೀನನ್ನು ಅಕ್ವೈರ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೇ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಸರ್ವೆ ನಂಬರಿನ ಮೀನುಗಳನ್ನೂ ಸಹ ಸ್ಥಳೀಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಶಿಫಾರ್ಸು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಆ ರೀತಿ ಶಿಫಾರ್ಸು ಮಾಡಿದ ಅಧಿಕಾರಿ ಯಾರು ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಹೆಲ್ತ್ ಆಫೀಸರು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಆ ರೀತಿ ಶಿಫಾರ್ಸಾದ ಸರ್ವೆ ನಂಬರುಗಳು ಯಾವುವು ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಸರ್ವೆ ನಂಬರ್ 21, 31 ಮತ್ತು 32.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಇದು ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗಲು ಇನ್ನೆಷ್ಟು ಕಾಲ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಸ್ಥಳ ಅಜಮಾಯಿಷಿ ಆದ ಮೇಲೆ ಸಬ್-ಡಿವಿಜನ್ ಅಫೀಸರು ಕ್ರಮಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

Slums in Bangalore City (Improvement).

Q.—176. **Sri P. R. RAMAIYA** (Basavangudi).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether it has come to their notice that the general health and sanitation of the Corporation of the City of Bangalore has suffered on account of the slums in that area ;

(*b*) whether it has come to the notice of the Government that not enough attention is paid to the general sanitary and health conveniences of the people dwelling in these slum areas ;

(*c*) whether they will be pleased to take necessary steps as early as possible to improve the sanitary and health conditions of the people dwelling in slum areas ?

A.—**Sri T. CHANNIAH** (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

(*a*) Yes ; only in and around the slum areas but not in other places.

(*b*) Yes.

(*c*) This matter about improvement of slums is under active consideration of both Government and Corporation.

Rs. 1,00,000 (Corporation Rs. 50,000 and Government Rs. 50,000) has been set apart for improvement during 1954.

Sri P. R. RAMAIYA.—With reference to answer to (*c*), since how long this matter about improvement of slums is under active consideration of both Government and Corporation ?

Sri T. CHANNIAH.—The Corporation and the Mysore Government have come to some understanding and the proposals by the Corporation have not been received by the Government and therefore the slum improvement works could not be taken up promptly. But with regard to certain.......

Mr. SPEAKER.—The question is : since how long is the matter under consideration of the Government ?

Sri T. CHANNIAH.—Three months.

Sri P. R. RAMAIYA.—Have the Government any definite schemes in the matter ?

Sri T. CHANNIAH.—Yes.

Sri P. R. RAMAIYA.—What are they?

Sri T. CHANNIAH.—Government have taken up certain schemes of improvement of slum areas, for instance : Kunigal huts, Leprosy colony, Swatantrapalya and many others. Proposals have been received and Government have set apart funds for the improvement of these slums.

Sri P. R. RAMAIYA.—Are these schemes taken up under the Five-Year Plan ?

Sri T. CHANNIAH.—No. The Corporation have asked for certain grants from the Government of India for the improvement of these slums and proposals in this behalf have not been received from the Corporation yet.

Sri P. R. RAMAIYA.—What I asked for is, with reference to the schemes included in the Five-Year Plan. Is clearance of these slum areas included in the Five Year Plan ?

Sri T. CHANNIAH.—No, they are not included.

Sri P. R. RAMAIYA.—What will be the entire expenditure of the scheme ?

Sri T. CHANNIAH.—Rs. 1,18,85,200.

Sri R. ANANTARAMAN.—Are the Government aware that there are about 96 slums in the Corporation area and the money allotted is too meagre for the improvement of these areas ?

Sri T. CHANNIAH.—Yes.

Sri R. ANANTARAMAN.—At this rate, how many years will it take to clear the slums ?

Sri T. CHANNIAH.—That depends upon the availability of funds.

Sri B. V. NARAYANA REDDY.—Question Nos. 308 and 309 may be clubbed together. I put both questions.

Mr. SPEAKER.—Yes.

Medical Probationers.

Q.—308. **Sri B. V. NARAYANA REDDY** (Bagepalli-Gudibanda).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) how many Medical Probationers were taken for the last three years (yearwise information to be given) and the order in which they were placed by the Public Service Commission to be given ;

(*b*) whether the same order in which they were placed by the Public Service Commission is continued ;

(*c*) whether there is any move for changing that order of ranking ?

A.—**Sri T. CHANNIAH** (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

(*a*) 1951 ... Nil.
1952 ... Nil.
1953 ... 18

Eighteen Medical Probationers appointed in the year 1953 are placed in the following order by the Public Service Commission :—

Sriyuths—

1 B. G. Gopalakrishna Rao
2 B. Basavaraju
3 U. Ramachandraiah
4 M. Rajashekharappa
5 V. Viswachandra Kumar
6 S. Chinna Pullay
7 M. V. Jeevandhara Kumar
8 S. R. Siddalingappa
9 N. A. Narayanaswamy
10 K. N. Ramaswamy
11 M. Krishna Bhargva
12 K. C. Basappa
13 D. M. Satyanarayana Setty
14 R. Rangappa
15 V. T. Bhima Reddy
16 M. Appaji
17 J. T. Ramalingam
18 *D. Chamaraj.

*Fixing the rank of Sri D. Chamaraj is under the examination of Government.

(*b*) Yes.

(*c*) Yes. Sri D. Chamaraj (Serial No. 18) who was selected by the Public Service Commission as Health Probationer, has been appointed as Medical Probationer by Government. The question of fixing his rank is under examination. Representation of Sri M. Appaji (Serial No. 16) and Sri J. T. Ramalingam (Serial No. 17) for higher rank have been referred to the Public Service Commission for opinion.

Q.—309. **Sri B. V. NARAYANA REDDY** (Bagepally-Gudibanda).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) how many hospitals there are in the State ;

(*b*) in how many hospitals there are doctors (*i*) Assistant Surgeons, Class I ; (*ii*) Assistant Surgeons, Class III ;

(*c*) since how long these hospitals are going without doctors ;

(*d*) how many vacancies of Assistant Surgeons, Class I and III have been advertised and how many have been filled up by the Public Service Commission and by the Government ?

A.—**T. CHANNIAH** (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

(*a*) 51 at the end of 1953.

(*b*) There are Assistant Surgeons, Grade I and Grade III in all the hospitals.

(*c*) Does not arise in view of reply to clause (*b*).

(*d*) The Public Service Commission have been addressed to call for applications from Medical Graduates for filling up twelve posts of Assistant Surgeons, Grade II (Gazetted) and five posts of Lady Assistant Surgeons, Grade I (Gazetted). No vacancies of Assistant Surgeons, Grade III have been advertised.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಈ ರ್ಯಾಂಕುಗಳನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಮೇಲೆ ಇರತಕ್ಕ 1, 2, 3ನೇಯವರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ತೊಂದರೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಈ 18 ಜನರ ಪೈಕಿ ಡಿಪ್ರೆಸ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸ್‌ನವರು ಒಬ್ಬರು ಮಾತ್ರ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರ ರ್ಯಾಂಕನ್ನು ಫಿಕ್ಸ್‌ಮಾಡ

(ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.)

ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿದೆ.

Mr. SPEAKER.—Question hour is over.

QUESTIONS FOR ANSWERS ON THE DAY

(But not taken up)

Electricity (Supply to Hirisave)

Q.—11. **Sri K. LAKKAPPA** (Channarayapatna).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether they are aware that the people of Hirisave Village have asked for electrification of their village ;

(*b*) whether any estimate has been prepared and sanctioned ?

A.—**Dr. R. NAGAN GOWDA** (Minister for Agriculture).—

(*a*) Yes.

(*b*) Estimates have been prepared but not sanctioned.

Police Constables (enhancement of pay)

Q.—154. **Sri V. R. NAIDU** (Malleswaram).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the pay that is being paid to Police Constables in the State ; the pay that is being paid to them in the neighbouring States ;

(*b*) whether Government would think of increasing their pay by at least five rupees ?

A.—**Sri H. SIDDAVEERAPPA** (Minister for Home and Industries).—

		Rs.
(*a*)	(i) Mysore ...	22—1—32 (Bi-annual)
	(ii) Madras ...	30—½—40 (Annual)
	(iii) Bombay ...	35—½—50
	(iv) Hyderabad ...	35—45

(*b*) The matter will be considered when finances of the State improve.

Relief to growers when prices go low.

Q.—212. **Sri K. V. BYRE GOWDA** (Bangalore North).—

Will the Government be pleased to State :—

the action they have been thinking to give relief to growers when the prices go lower than the production cost ?

A.—**Sri H. SIDDAVEERAPPA** (Minister for Home and Industries).—

It depends upon the situation that may arise.

Maternity Wards and Hospitals in Bellary District (Provision of Staff).

Q.—333. **Sri Ijari SIRASAPPA** (Harpanahalli).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether they are aware that buildings for Maternity Wards and Hospitals are completed in Bellary District, cost being donated by the public ;

(*b*) whether they are aware that medical personnel, staff, adequate apparatus and medicines are not supplied and thereby the public are not having the benefit ;

(*c*) if so, what action has been taken to start functioning these institutions in Bellary District ?

A.—**Sri T. CHANNIAH** (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

(*a*) Yes—one at Kampli and another at Hospet.

(*b*) Yes—only in the case of the Maternity Ward at Kampli.

(*c*) The Special Officer, District Board, Bellary, has been taking action to see that the Maternity Ward is recognised as an integral part of the L.F. Dispensary already functioning at Kampli and see that necessary staff is posted and the necessary equipment and materials are supplied. The supply of allopathic medicines has been obtained and arrangements have been made for the supply of Ayurvedic Medicines.

Iron Works, Bhadravathi (Stock Value of Pig Iron on 31st March 1954).

Q.—343. Sri A. BHEEMAPPA NAIK (Molakalmuru).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the value of stock of pig iron as on 31st March 1954 in the Iron Works, Bhadravathi;

(*b*) whether it was valued at cost price or maket value when deciding the profits of the Company for 1953-54 ?

A.—Sri H. SIDDAVEERAPPA (Minister for Home and Industries).—

(*a*) Rs. 56,69,117.

(*b*) At cost price.

Proceedings launched against Members of Assembly and other Trade Union Leaders in K. G. F.

Q.—356. Sri K. S. VASAN (Kolar Gold Fields).—

Will the Government be pleased to state :—

if it has come to their notice that proceedings under Sections 107 and 110, Criminal Procedure Code have been launched against members of the Legislative Assembly from Kolar Gold Fields and against leading Trade Union Leaders and activists of that place ?

A.—Sri H. SIDDAVEERAPPA (Minister for Home and Industries).—

Yes. The matter is *sub judice.*

Rural Industrial Development Scheme. (loans to poor artisans and craftsmen).

Q.—527. Srimathi LAKSHMIDEVI RAMANNA (Hosakote-Anekal).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether it has been prescribed that the security of property or land is necessary to obtain loans under the Rural Industrial Development Scheme ;

(*b*) whether it has come to their notice that such a provision is not beneficial to poor people possessing no property ;

(*c*) whether they would arrange to extend to such poor people the benefit of this scheme by removing the aforesaid provision ?

A.—Sri H. SIDDAVEERAPPA (Minister for Home and Industries).—

(*a*) Yes, under the bye-laws of the Mysore Central Co-operative Rural Industrial Financing Bank, Ltd., and its affiliated Rural Industrial Co-operative Societies.

(*b*) Yes.

(*c*) A proposal for grant of unsecured loans up to Rs. 300 in each case to poor artisans and craftsmen in rural areas is under consideration.

Vani Vilas Hospital (Representations to increase number of Doctors).

Q.—535. Srimathi LAKSHMIDEVI RAMANNA (Hosakote—Anekal).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether it is a fact that representations have been received for increasing the number of doctors in the Vani Vilas Hospital due to the enormous increase of patients ;

(*b*) the steps they have taken in this behalf ?

A.—Sri T. CHANNIAH (Minister for Public Health and Local Self-Government).

(*a*) No.

(*b*) Does not arise in view of answer to (*a*).

Director of Medical Services (Alleged Discourteous Treatment to Subordinates).

Q.—540. Sri Y. M. CHANDRASEKHARIAH (Kadur).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) when was the present Director of Medical Services appointed to the post ;

(SRI Y. M. CHANDRASEKHARIAH.)

(*b*) the number of doctors and nurses that have resigned their appointments after he assumed charge of this office;

(*c*) whether it has come to their notice that the Director is treating his subordinates most discourteously ?

A.—**Sri T. CHANNIAH** (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

(*a*) 15th September 1952.

(*b*) None.

(*c*) No.

Tanks Restoration in Tumkur. (Allotment of Funds and Lapses).

Q.—596. **Sri N. HUCHMASTHY GOWDA** (Huliyurdurga).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the amount allotted to Tumkur District for restoration of tanks from 1943 to the end of 1953-54 ;

(*b*) out of the amount allotted, how much has been spent in each taluk ;

(*c*) how much has been allowed to lapse during these ten years ?

A.—**Sri Kadidal MANJAPPA** (Minister for Revenue and Public Works).—

(*a*) Rs. 6,67,950.

(*b*) Talukwise figures are not readily available.

(*c*) Rs. 41,936.

National Highways.

Q.—597. **Sri N. HUCHMASTHY GOWDA** (Huliyurdurga).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the number of miles of road classed as National Highways in the State ;

(*b*) the roads so classified ;

(*c*) the arrangement made for providing the amounts required for A.R. and S.R. of these roads ;

(*d*) the policy adopted in selecting the roads in the State as National Highways ?

A.—**Sri Kadidal MANJAPPA** (Minister for Revenue and Public Works).—

(*a*) 317 miles 5 furlongs.

(*b*) Statement appended below.

(*c*) Government of India have sanctioned a sum of Rs. 8·78 lakhs for meeting the expenditure on A.R. and S.R. of these roads.

(*d*) National Highway routes are classified by the Government of India and the roads in this State as per statement from part of those routes.

NATIONAL HIGHWAYS IN MYSORE STATE.

Description of National Highway	Name of road	Commencing mileage	Ending mileage	Length in Division limits
				M. F.
National Highway No. 4 (Madras-Bombay route).	(1) Bangalore-Kolar Road ...	7/4	4/29	24 5 Bangalore.
	(2) Bangalore-Tumkur Road ...	5/4	8/34	30 3 Bangalore.
	(3) Madras-Cannanore Road ...	5/29	3/72	42 6 Kolar.
	(4) Salem-Bellary Road ...	34-0	85-4	51 4 Tumkur.
	(5) Bangalore-Dharwar Road ...	6/100	7/146	46 2 Chitaldrug *plus* 3 0 Deviation Road in Chitaldrug.
National Highway No. 7 (Benaras-Cape Comorin route).	(6) Bangalore-Dharwar Road ...	146-0	173-0	27 0 Davangere.
	(7) Salem-Bellary Road ...	5/86	6/100	14 2 Chitaldrug.
	(8) Bangalore-Hosur Road ...	6/3	5/21	17 7 Bangalore.
	(9) Bangalore-Devanahalli-Bagepalli Road.	8/3	4/30	26 4 Bangalore.
	(10) Bangalore-Devanahalli-Bagepalli Road.	4/30	8/63	33 4 Kolar.
	Total ...	...	...	317 5

Sri J. MOHAMED IMAM (Jagalur).—Sir, I have to bring certain facts to the notice of the Chair.

Sri B. V. NARAYANA REDDY (Bagepalli-Gudibanda).—On a point of order, Sir. I had asked for a copy of the Report of Messrs. John Taylor on the Bellara Gold Mines. The Government have not yet furnished it, Sir.

Sri H. SIDDAVEERAPPA (Minister for Home and Industries).—I remember Sir, I have furnished it to the Office.

Mr. SPEAKER.—If it has been received in my office it will be made available to Hon'ble Member.

PUBLIC ACCOUNTS COMMITTEE.

Election Results.

Mr. SPEAKER.—The Chair desires to announce that at the election held yesterday, the following members have been declared elected to the Public Accounts Committee.

Sriyuts.—

1 G. Sivappa
2 Ijari Sirasappa
3 K. Singari Gowda
4 T. Mariappa
5 J. Mohamed Imam
6 M. Linganna.

According to sub-rule (2) of rule 134 of the Rules of Procedure, the Finance Minister is also a member of the Committee.

ESTIMATES COMMITTEE.

Election Results.

Mr. SPEAKER.—The Chair desires to announce that in connection with he election to the Estimates Committee as the number of candidates is equal to the number of places to be filled up, the following members are declared elected and consequently there will be no election today.

Sriyuts.—

1 H. M. Channabasappa
2 C. T. Hanumanthaiya
3 T. N. Mudalagiri Gowda
4 N. C. Nagiah Reddy
5 B. P. Nagarajamurthy
6 B. V. Narayana Reddy
7 B. Rachiah
8 H. K. Siddaiya
9 S. Siddappa
10 Srimathi B. L. Subbamma
11 K. G. Thimme Gowda
12 D. Venkatesh

Uses of Telephones by Members.

***Sri J. MOHAMED IMAM.**—I have to bring to the notice of the Chair a certain important fact which concerns not merely all the Members of this House, but also their self-respect and prestige. Sir, when we attend the sessions of this House, we are housed in various Government quarters where among other things telephones are also provided. But it so happens that we are proscribed from using these phones. When we have to send trunk calls to outside places it will not be possible. These telephones are meant for the use of members not only in the internal service, but also external service. We come from far off places and have to stay here for a number of days at a time. In such a circumstance, we will naturally be anxious about our family affairs and we will have to communicate with members of the family. Fortunately in these days almost every place is connected by telephone. But when we ask for connection the telephone exchange authorities say that it is proscribed and trunk calls will not be booked from those numbers. This in my opinion is a great slur on the Members of this Hon'ble House. I had represented this aspect last time alone, but I do not know what action was taken. I do not know who is responsible for this, whether it is the Chief Secretary or the Special Duty Officer. I want to be enlightened upon this point. Perhaps there may be a doubt that when Members use the phones for purposes of trunk calls, they may not pay the bill. This is hardly to be expected on the part of Hon'ble Members of this House. When we come here to approve grants amounting to crores and crores of rupees, the Members of the Legislature are suspected for a small pittance of telephone charges! This must be set right. Let them make any satisfactory arrangements; if they want, let them take some money in advance if necessary. In any case, this sort of restriction on the use of telephones has resulted in great inconvenience to Members and it must be remedied immediately.

Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—Sir, if the Hon'ble Members had paid their trunk call bills, there would have been no difficulty at all.

Mr. SPEAKER.—If you do not have full information on the point, you may make a fuller statement tomorrow. It will save time.

Sri Kadidal MANJAPPA.—I will make a statement tomorrow, Sir.

Business of the House.

Sri J. MOHAMED IMAM (Jagalur).—Sir, there is another point. A number of Bills are being introduced and if all of them are to be taken up during this session itself, I am afraid there may not be sufficient time. We must have an idea of the legislative business that is going to be transacted during this session and our future programme.

***Sri A. BHEEMAPPA NAIK** (Molakalmuru).—In this connection, I want to add one word. So many Bills are being amended and not even a single parent Act is available. I have been continuously urging that when they are printing the amendments, they might as well print the whole section as it stands and the amendment that is proposed. That is not done. Nor are the parent Acts available to us. Even in the Library there will be only one or two copies and they will have been engaged by somebody. We are here to co-operate with the Government. But there is a real difficulty in the way. The parent Acts in many cases will not be easily available. I therefore suggest that this difficulty may be removed either by supplying the parent Acts to all members or by printing the original provisions of the various enactments also along with the amendment, so that Members may have the advantage of having some sort of ready reference.

***ಶ್ರೀ ವಿ. ಆರ್. ನಾಯ್ಡು** (ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ).-ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದೇನೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಈ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಪುಣ್ಯಾತ್ಮರಿಗೆ ಮಾತ್ರ, ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳತಕ್ಕ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ, ನಮ್ಮಂಥವರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳೂ ಸಹ ಇರುತ್ತವೆ. ನಮಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕಿ ಉತ್ತರ ಪಡೆಯಬೇಕೆಂಬ ಆಶೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕುವಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ನಾವು ಬದುಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. (ನಗು!)

***Sri Mulka GOVINDA REDDY** (Chitaldrug).—I seek your permission, Mr. Speaker, to add one or two words to what Sri Bheemappa Naik said. Regarding the old Acts, I suggest that in each of the buildings where the Members are lodged, one copy at least of the parent Acts which are sought to be amended by means of amending Bills, may be placed for purposes of reference by Members. There are only three or four buildings which are utilised generally for lodging Members; the members of the Opposition stay in Crescent House; the other buildings are the Park House, the Carlton House and Sudarshan and the Residency also. If at least one copy of such Acts is kept in each of these buildings, it will greatly facilitate Members in preparing themselves in respect of those legislative enactments.

Regarding the programme of work it has been printed in the Programme given to us that 23rd will be the last day for this session. If we see the volume of business that is before us, we require at least two to three weeks if we should do full justice. We would therefore like to have an idea of the future programme, exactly when the Assembly is going to be adjourned and when it is going to be re-convened. If the present session is going to be extended, for how long? We would like to have this information from the Government, Sir.

***Sri S. SRINIVASA IYENGAR** (T.—Narsipur).—Sir, in the course of the Budget Session, I had moved a cut motion in connection with the establish-

(SRI S. SRINIVASA IYENGAR.)

ment of a good library attached to the Legislature. At that time the Hon'ble Speaker had promised that he would look into the matter and would discuss this question with the Leader of the House and arrange for a good library. Now I find, Sir, there is not even a study room in the library to sit and look into any book. The present hall that is used for the library serves also as a lounge, as a conference hall, as a meeting hall and also as a reading room. I do not know where to sit and read books. This is a great difficulty. During the sessions, there will be big crowds in the Library Hall and it is not possible to read books there. I had occasion to visit Kashmir and Hyderabad Legislatures where they have maintained beautiful libraries.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Soon after Vidhana Soudha is completed, you will get very good accommodation.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—The enactments that are passed in other legislatures are available for reference. I therefore request the Chair at least to set apart a room as study room.

Mr. SPEAKER.—Is the Hon'ble Minister prepared to answer these points now alone ?

Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—So far as the programme is concerned, we will make a definite statement either in the afternoon or tomorrow.

Regarding the inconvenience pointed out by my friend Sri Srinivasa Iyengár, I think this inconvenience will vanish when the Vidhana Soudha is completed.

Regarding the suggestion that the provisions in the parent Acts should be got printed along with the amendments, I do not know whether such a procedure is prevailing in other States or in the Centre.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—The same practice is in vogue in the Centre even today. My Hon'ble friends Sri Thimmappa Gowda and others will bear me out.

Sri Kadidal MANJAPPA.—It is reasonable to expect to have the old Acts. We will try to supply the old Acts as far as possible. In the case of the Tenancy (Amendment) Bill, I have already instructed the officers to distribute the available copies among the Members.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—The practice in the Centre is to print the existing provisions and also how it would read as amended.

Mr. SPEAKER.—I will find out and we shall try to make satisfactory arrangements. So far as providing copies of old Acts, we shall consider.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ (ಸಾಗರ—ಹೊಸನಗರ).—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನೊಂದು Short-Notice question ಕಳುಹಿಸಿದೆ.

Mr. SPEAKER.—You will receive the communication. Now, Resolutions. The first Resolution stands in the name of Sri C. T. Hanumanthaiya.

NON-OFFICIAL RESOLUTIONS.

No. 1. Appointment of a Scheduled Caste Member to the Public Service Commission.

***ಶ್ರೀ ಸಿ. ಟಿ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ** (ಪಾವಗಡ—ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳು).—ಸ್ವಾಮಿ, ನನ್ನ ನಿರ್ಣಯ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿದೆ :—

> "ಹಿಂದುಳಿದ ಪಂಗಡದವರ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಭದ್ರಪಡಿಸಲು ಗೆಜಟೆಡ್ ಮತ್ತು ನಾನ್ ಗೆಜಟೆಡ್ ಹುದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯಗಳು ದೊರಕುವಂತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಮಂಡಲಿಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ನವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಒಬ್ಬರು ಸದಸ್ಯರಿರುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಭೆಯವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತಾರೆ."

ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸುತ್ತಾ ಕೆಲವಾರು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಪ್ರಾರಂಭವಾದಾಗ 19[ಲಕ್ಷ ಹಿಂದುಳಿದ ಜನರಿಗೆ ಒಂದು ಸ್ಥಾನ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ತತ್ವ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದ ಕೂಡಲೇ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಕ್ಷಣ ಆ ತತ್ವಕ್ಕನು ಸಾರವಾಗಿ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಪ್ರಥಮತಃ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂಬದ್ದೆ. ಆದರೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡದಿರುವುದರಿಂದ ನನಗೆ ಬಹಳ ಅಸಮಾಧಾನವುಂಟಾಗಿದೆ. ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರಿಗೆ ಒಂದು ಸ್ಥಾನ ದೊರೆಯು ಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಹಾಗೆ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡದಿರುವುದು ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕು ಬಾಧ್ಯತೆಗಳಿಗೆ ಧಕ್ಕೆ ತಂದಿದೆ. ಸಭಾಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ಇದನ್ನು ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ನಮಗೆ ಸ್ಥಾನ ದೊರೆಯದಿದ್ದರೂ ನಾವು ಸಂತೋಷದಂದಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಈ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಜನಾಂಗವೆಂದರೆ

ಒಕ್ಕಲಿಗರು, ಎರಡನೆಯವರು ಆದಿಕರ್ಣಾಟಕರು. ಎರಡನೆಯವರಾದ ನಿಮ್ನ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಸ್ಥಾನಮಾನ ದೊರೆಯದೆ ಅನೇಕ ತೊಂದರೆಗಳಾಗಿವೆ. ಇದನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವುದು ಹೇಗೆ? ನಮ್ಮ ಕಷ್ಟ ನಮಗೇ ಗೊತ್ತು. ಈಗಲಾದರೂ ನಮ್ಮ ಕಷ್ಟ ವನ್ನರಿತು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸ್ಥಾನ ನಮ್ಮ ಪಂಗಡದವರಿಗೆ ಮೀಸಲಾಗಿಡಬೇಕು. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಮೂಲಕ ಮತ್ತು ಇತರ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಅವಗಾಹನೆಗೆ ತಂದಿದ್ದರೂ ಇದುವರೆಗೂ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲೇನೂ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿಲ್ಲ. ಈಗಲಾದರೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಮ್ಮ ಬೇಡಿಕೆಗೆ ಪೂರ್ಣ ಗಮನಕೊಟ್ಟು ಈ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ನಮಗೊಂದು ಸ್ಥಾನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Resolution moved:

> "This Assembly is of the opinion that a provision be made for the appointment of a Depressed Class Member in the Public Service Commission with a view to safeguard their position and also to see that their class is properly represented in both the gazetted and the non-gazetted ranks."

***Sri M. MADIAH** (Nanjangud-Scheduled Castes).—Sir, while supporting the resolution sponsored by the Hon'ble Member Sri C. T. Hanumanthaiya, I would like to offer some remarks on the subject. I am aware of the provision in the Constitution of India that when the Public Service Commission is constituted, the number should be fixed by a Notification by Rajpramukh. So far as Mysore is concerned, Government of Mysore have tendered advice to His Highness the Rajpramukh to fix the number of the Members of the Commission as three. Now the urge is, to have a Depressed Class Member on the Commission. Sir, on behalf of the Scheduled Castes this has been urged on the floor of the Legislature since several years. In spite of assurances given by the members of the Cabinet, who were then functioning as members of the Council, they were not implemented. It was assured at that time that when the Public Service Commission was constituted the claims of the Scheduled Castes would be favourably considered. I am sorry to state that this was not fulfilled when the present Commission was constituted. Whatever may be the reasons, I do not want to comment about the personnel of the present Commission. Members of the present Commission are all able, efficient and they deserve the place they hold, and the communities from which these Members are chosen also deserve this. But the grievance of the Scheduled Castes who form 1/5th of the population of the State remains as it was. Sir, this subject is coming before the Legislature frequently, and during the last Budget Session, if I remember correctly, to a question sponsored by Sri C. T. Hanumanthaiya, the Hon'ble Minister Sri H. Siddaveerappa replied and assured that the question of giving representation to Scheduled Castes in the Commission was under consideration of Government. Perhaps, unless the present Regulation is amended, this could not be done, that is, increasing the number of the members in the Commission. I was just looking into the Article 380 of the Constitution of India, wherein it is clearly stated that nearly half of the members of the Commission should be persons drawn from the officers who have put in a service of not less than ten years. I do not see an officer of the Depressed Class who has put in a service of not less than ten years by virtue of which he can come up to that post. Therefore, Sir, unless the Government make up their mind to amend the regulation, it may not be possible to increase the number. Though there are other methods, I do not want to suggest any other method by which the number of members of the Public Service Commission could be increased or a place given to a representative of the Scheduled Castes in the Commission. I only once again urge that the question should be considered by Government seriously and as early as possible and a member of the Scheduled Castes must be appointed to the Commission. I whole-heartedly support the Resolution, Sir.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ (ಯಳಂದೂರು—ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರು ತಂದಿರ ತಕ್ಕಂಥ ಈ ನಿರ್ಣಯ ನಿಮ್ನ ತರಗತಿಯ ಜನಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದು ಬಹುಶಃ ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದುದೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ ರಚನೆಯಾಗಿ ಈಗಾಗಲೇ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಾಗಿವೆ. ಆದರ ವಾಯಿದೆಯು ಮುಗಿಯುವವರೆಗೆ ಈ ಮಧ್ಯೆ ಯಾವ ಅಡೀಷನಲ್

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.)

ಮೆಂಬರನ್ನು ಕೂಡ ಸೇರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಈಗ ಸೇರಿಸುವುದು ರಾಜ್ಯಾಂಗಕ್ಕೆ ಬಹುಶಃ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಈಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಕಮಿಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ತರಗತಿಯವರಿಗೆಷ್ಟು ನ್ಯಾಯ ದೊರಕುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥದನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಂದೆರಡು ಉದಾಹರಣೆ ಮುಖಾಂತರ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರೇನೋ ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದ ಉಮೇದುವಾರರಿಗೆ ಶೇಕಡ 16⅔ ಭಾಗದ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಮೀಸಲಾಗಿಟ್ಟಿರುವುದಾಗಿ ಒಂದು ಆಜ್ಞೆ ಹೊರಡಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಇದು ಏನಿದ್ದರೂ direct recruitment ಗೆ ಮಾತ್ರ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತದೆಂದೂ promotional appointments ಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದೂ ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. Direct recruitment ಆಗಿರುವ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಈ ನೀತಿಯನ್ನು ಕೆಲವು ಇಲಾಖಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಪರಿಪಾಲಿಸಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಸಲು ವಿಷಾದವಾಗುತ್ತದೆ. ರೋಡ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಕೆಲವು appointments ಆಗಿವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸಿರುವ ಕ್ರಮ ನೋಡಿದರೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ ರೂಲ್ಸಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿಲ್ಲದೆ ಅವರ ಇಷ್ಟಬಂದ ಹಾಗೆ ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಹಾಗಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರ ಪೈಕಿ ಒಬ್ಬರಿಗಾದರೂ ಡ್ರೈವರ್ ಕೆಲಸ ಆ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆ ಕಂಪೆನಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಕೆಲಸಮಾಡಿ ಇಲಾಖಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೆಚ್ಚಿಕೆಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ಈ ಕೆಲಸ ಅವರಿಗೆ ದೊರೆಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದೇ ರೀತಿ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಎಕ್ಸ್‌ಟೆನ್‌ಷನ್ ಸರ್ವಿಸ್‌ಗಾಗಿ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಬ್ಲಾಕ್ ಡೆವೆಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಫೀಸರುಗಳನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಹೀಗೆಯೇ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸಾರಿ ಏಳು ಮಂದಿ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಬ್ಲಾಕ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಫೀಸರುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಆ ಪೈಕಿ ಒಬ್ಬರಾದರೂ ಡಿಪ್ರೆಸ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸ್‌ನವರಿಲ್ಲ. ವಿಧಾನ ಸೌಧ ಕಟ್ಟಡಕ್ಕಾಗಿ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಹುದ್ದೆಗಳಿಗೆ 60 ಜನರನ್ನು ನೇಮಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋದ ಡಿಪ್ರೆಸ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸ್ ಉಮೇದುವಾರರನ್ನು 'ನೀವೇನು ಸರ್ಕಾರದ ಹಣ ಲೂಟಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುತ್ತೀರಾ' ಎಂದು ಮುಂತಾಗಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿರುತ್ತಾರೆ. ಪೋಲೀಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ದಫೇದಾರ್, ಕಾನ್‌ಸ್ಟೇಬಲ್‌ಗಳ ಹುದ್ದೆಗಳು ಸಿಕ್ಕುವುದು ಸಹ ಈ ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ ರೂಲ್ಸ್ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಅದು ಕಾರ್ಯ ರೂಪಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ ಎಂಬದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಈ ಕೆಲವು ದೃಷ್ಟಾಂತರಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಯಿತು.

ಇದೇ ರೀತಿ ಮೆಡಿಕಲ್ ಪ್ರೊಬೇಷನರುಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ಸಹ ಡಿಪ್ರೆಸ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿರುವ ಶ್ರೀ ಚಾಮರಾಜ್ ಎಂಬವರಿಗೆ 18 ನೆಯ ರ್‍ಯಾಂಕ್ ಆಗಿ ಲಿಸ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಾಕಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವರನ್ನು general test ಗೆ ಒಳಪಡಿಸಿದರೆ ಇವೊತ್ತಿಗೂ ಯಾರಿಗಿಂತಲೂ ಕಡಿಮೆ ಬೀಳುವುದಿಲ್ಲ. ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಸಹ ಯಾರಿಗಿಂತಲೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರದೇ ಉತ್ತಮ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ತೇರ್ಗಡೆಯಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಹುದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕಂಡು ಬಂದಿರುವ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಿ ತಕ್ಕ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಇವರಿಗೆ ಕಲ್ಪಿಸಲು ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರೊಬ್ಬರು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬರೀ ಮಾತಿನ ಆಶ್ವಾಸನವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಡದೆ ಕಾರ್ಯರೂಢರಾಗಿ ಈ ನಮ್ಮ ಆಶೆಯನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೋರುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀ ಜಿ. ದುಗ್ಗಪ್ಪ (ಹೊಳಲ್ಕೆರೆ—ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳು).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರಾದ ಶ್ರೀ ಸಿ. ಟಿ. ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತಾ ಒಂದೆರಡು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಮಾದಯ್ಯನವರು ಹಿಂದುಳಿದ ಪಂಗಡದ ಪ್ರಜಾ ಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಶೇಕಡ 16⅔ ಭಾಗದಷ್ಟು ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರಿಗಳನ್ನು ಮೀಸಲಾಗಿಡುವುದು ಎಂದು ತಂದ ನಿರ್ಣಯವು ಈ ಸಭೆಯ ಅಂಗೀಕಾರ ಪಡೆದಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಇತ್ತೀಚಿಗೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್‌ನವರು ಸಹ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು ಹುದ್ದೆಗಳ ನೇಮಕದ ಬಗ್ಗೆ ಈ ನಿಯಮವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೂ ಸಹ ಇದರಲ್ಲಿ ಹಲವು ಕುಂದು ಕೊರತೆಗಳಿವೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯನವರು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹುದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ, ಲೆಕ್ಚರರ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವಾಗ ಈ ಕಾನೂನು, ನಿಯಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹಿಂದುಳಿದ ಪಂಗಡದ ಹಿತರಕ್ಷಣೆ ಸರ್ವಸಮರ್ಪಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಗಲಿ, ಅವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಹುದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ತಕ್ಕ ಸ್ಥಾನಮಾನ ದೊರಕಲಿ ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ನಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದ ಪಂಗಡದ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಇರುವುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯವೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನನ್ನ ಮಿತ್ರರು ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಸಾಧುವಾದ ಬೇಡಿಕೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ಣ ಪುರಸ್ಕಾರವನ್ನು ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬೇಡುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯನವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ, ಅನೇಕ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಭರ್ತಿಮಾಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್‌ನವರು ರಚಿಸಿರುವ ನಿಯಮವನ್ನು ಪರಿಪಾಲಿಸಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ—ರಾಜಾಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ—ಕೆಲವು ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟ್‌ಗೆಂದು ಮೀಸಲಾಗಿಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ನಾವು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೂ, ಈ ನೇಮಕಗಳ ಬಗ್ಗೆ ರಚಿತವಾಗಿರುವ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪರವಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಇರಲಿ ಎಂದು. ಇದರಿಂದ ಹಿಂದುಳಿದ ಪಂಗಡದ ಹಿತರಕ್ಷಣೆ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಧಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಿರುತ್ತದೆಯೆಂದು ನಮ್ಮ ಆಶಯ. ರಾಜ್ಯಾಂಗ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿಯೂ ಹಿಂದುಳಿದ ರಕ್ಷಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳನ್ನು ಅಳಪಡಿಸಿದೆ. ಅದಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ಈ ನಮ್ಮ ಬೇಡಿಕೆಗೆ ಪೂರ್ಣ ಪುರಸ್ಕಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಹಿಂದುಳಿದ ಹಿತರಕ್ಷಣೆಯ ಸಲುವಾಗಿ ಆ ಕಮಿಷನ್ನಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಟಿ. ಕೆಂಪರಾಜ್ (ಬೆಂಗಳೂರು—ದಕ್ಷಿಣ ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಪ್ರತಿಸಲವೂ ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಲೇ ಇದೆ. ಇದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರ. ಈಗಾಗಲೇ ಕೆಲವು ಮಿತ್ರರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಶೇಕಡಾ 16⅔ ರಷ್ಟು ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರಿಗಳನ್ನು ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಮೀಸಲಾಗಿಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರಿ ಆಜ್ಞೆ ಸಹ ಆಗಿದೆ. ಆದರೆ ಇದು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸಮಂಜಸ ಉತ್ತರ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ, ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಶೇಕಡಾ 16⅔ ಭಾಗ ನೌಕರಿಗಳನ್ನು ಮೀಸಲಾಗಿಡಬೇಕೆಂಬ ನಿರ್ಣಯವು ಯಾವಾಗ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅಂಗೀಕೃತವಾಯಿತೋ ಅದು ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಬೇಕಾದ ಕಾಲವೆಂದರೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಯಾವತ್ತಿನ ದಿನ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತೋ ಆ ದಿನದಿಂದ ಈ ಆರ್ಡರನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾದುದು ಸರ್ಕಾರದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ. ಏಕೆಂದರೆ, promotional vacancies ಮತ್ತು ಇತರ ನೌಕರಿಗಳಲ್ಲಿ ಇದುವರೆಗೆ ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಏನು ಕೊರತೆ ಯುಂಟಾಗಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕಾದರೆ ಈ ನಿರ್ಣಯ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಬೇಕಾದುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಮರ್ಪಕವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಒಬ್ಬರು ಈ ದಿನ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದೇ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕೊರತೆ ಎಂಬುದು ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಮನದಟ್ಟಾಗಿದೆ. ಈ ನಿರ್ಣಯ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ರೂಪದಲ್ಲಿ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ, ಕಾಲ ಸನ್ನಿವೇಶ ಅರಿತು ಸೂಕ್ತ ರೀತಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಭರವಸೆ ಸಹ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ದೊರೆತಿದೆ. ಈಗ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ನಲ್ಲಿರುವ ಮೂರು ಮಂದಿ ಸದಸ್ಯರ ಪೈಕಿ ಒಬ್ಬರು ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರು ಸಹ ಇರುತ್ತಾರೆ. ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ನಮೂದಿತವಾಗಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದ ಒಬ್ಬ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯೂ ಆ ಕಮಿಷನ್ನಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಯಾವ ಕೊರತೆ ಈ ದಿನ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೋ ಅದನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿದ ಹಾಗಾಗುವುದಲ್ಲದೆ, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರಿಂದ ಬರುತ್ತಿರುವ ಒತ್ತಾಯ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ, ಹಿಂದುಳಿದ ಪಂಗಡದವರು ಮುನ್ನುಗ್ಗಲು ಒಂದು ಮಾರ್ಗ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗಲಾದರೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಕಮಿಷನ್‌ಗೆ ಒಬ್ಬ ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಲು ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕೋರುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕ್ (ಮೊಳಕಾಲ್ಮುರು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಇಂದು ನಮ್ಮ ಹರಿಜನ ಮಿತ್ರರು ಈ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ನಿರ್ಣಯದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಸಲ್ಲಿಸಿರುವ ಮನವಿಯಲ್ಲಿ ಸಕಾರಣವಾದ ಕೊರತೆ ಇದೆ ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಈಗ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬರೀ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಮಾತ್ರವೇ ಅಲ್ಲದೆ ಇತರ ಹಿಂದುಳಿದ ಅಲ್ಪ ಸಂಖ್ಯಾತರಿಗೂ ಸಹ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈಗ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಎಂಬುದು ಯಾವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿದೆಯೋ ಆ ಉದ್ದೇಶ ಸಾಧನೆ ಸರ್ವಸಮರ್ಪಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೆರವೇರುವಂತೆ ತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ತಿಸಬೇಕಾದುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಈಗಾಗಲೇ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಿಂದ ಆ ಕಛೇರಿಯವರು ನೌಕರಿಗಳಿಗೆ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು enlist ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ನಾನಾತೆರದ influence ಗೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತಾರೆಂಬ ಕೂಗು ಕೇಳಿ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಆ ರೀತಿ influence ಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವೇ ಇರಬಾರದು. ಆ ರೀತಿ enlist ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಯಾರೊಬ್ಬರಶಿಫಾರ್ಸಿಗಾಗಲಿ ಅವಕಾಶ ಇರಬಾರದು. "Nobody should be allowed to bring recommendation. We should be as dictatorial as Stalin himself." ಅನ್ನುವ ಅರ್ಥ ಬರುವ ಹಾಗೆ ಬರೆದಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಯಾರೂ ಕಾಗದ ಬರೆಯುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ತಪ್ಪು ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಕಮ್ಯೂನಿಟಿಯವರಿಗೂ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ. . . .

Mr. SPEAKER.—I think it is a well-known principle that personal references to officers working in the Departments of Government who are not in a position to defend themselves, should be avoided. I request Hon'ble Members to avoid all personal references. They are at liberty to make their own demands on the Government.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—That is why I do not make any reference to any one Member. Because some of my friends wanted some illustration, I made some particular reference. But we do not know what the Public Service Commission is doing to-day. We are not in the know of things as to whether they are following rules or regulations. ಒಂದು ಕಟ್ಟುಪಾಡಿನಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ ಅನ್ನುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಹರಿಜನರಿಗೆ ಈ ಹೊತ್ತು ಎಷ್ಟು ಅಸಮಾಧಾನವಾಗಿದೆ, ಅದರ ಹತ್ತರಷ್ಟು ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರಿಗೆ ಅಸಮಾಧಾನವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ಏನೋ ಹಂಚಿಕೆಯಾಗುತ್ತ ಇದೆ ಎಂದು ಜನರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ; ಕಾರಣವೇನೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಈ ಹೊತ್ತು ಯಾವುದಾದರೂ provision ಮಾಡಿ, ಹರಿಜನರ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಅಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಕಷ್ಟಸುಖ ನೋಡಿಕೊಂಡಾರು ಎನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ. ಆರೀತಿ ಪ್ರಾವಿಜನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆ ಇದೆ ಎಂದರೆ ಅದು ಹೇಗೆ ಸರಿಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಿ. ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ನಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕುತ್ತ ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಗಮನಕ್ಕೂ ಬಂದಿದೆ. ಅದನ್ನು ಸರಿಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಅಧಿಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಬರೆದು, ತಿಂಗಳಿಗೆ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಿಗೆ 1½ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಂತೆ ಕೊಟ್ಟ ದ ರ'ವ್ಯಯವಾಗುತ್ತಿದೆ, ಇದನ್ನು ಮಾಡಿದ ಮಹಾಪಾಪಕ್ಕೆ ಕ್ಷಮೆಬೇಡುತ್ತೇವೆ, ಇದನ್ನು ವಜಾಮಾಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳಿ. ಒಬ್ಬ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮೀಷನರ್ ಇದ್ದಾಗ ಆಗುತ್ತಿದ್ದ ಕೆಲಸದ 10 ರಷ್ಟು ಭಾಗ ಕೆಲಸ ಕೂಡ ಈಗ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯ ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ದಯವಿಟ್ಟು ಹರಿಜನರಿಗೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ.

*ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ (ಮಳವಳ್ಳಿ-ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರುಗಳು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ವಿವರಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪದೇ ಪದೇ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ತೋರಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಕೊಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದಿನ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಚರ್ಚೆಮಾಡಿದಾಗ ಒಂದು ಅಷ್ಯೂರೆನ್ಸ್ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೇ ಹೊರತು ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲಿಲ್ಲ. ಹರಿಜನರಿಗೆ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಾಯ, ತೊಂದರೆ ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಸರ್ಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾದರೂ ಫಲಕಾರಿಯಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುತ್ತದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭ ಈಗ ಬಂದಿದೆ. ಇದನ್ನು ಏಕೆ ಒತ್ತಾಯ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಎಂದರೆ ಈಗ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವೀಸ್ ಕಮಿಷನ್ನವರು ಒಂದು ವರದಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಮಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟ್ಸ್‌ಗೆ ಶೇಕಡ 18 ರಿಂದ 20 ರವರೆಗೂ ಎಲ್ಲಾ ಕೇಡರ್‌ನಲ್ಲೂ ಅಪಾಯಿಂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಪಟ್ಟಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಗೆಜೆಟೆಡ್‌ರ್ಯಾಂಕು 1.0, ನಾನ್‌ಗೆಜೆಟೆಡ್‌ರ್ಯಾಂಕು 5.7 ಎಂದು ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಇದೆ. ನಮಗೆ ಕಾನೂನು ಇದೆ. ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಆಗಬೇಕೆಂಬ ತತ್ವವನ್ನು ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅದು ಯಾವರೀತಿ ಆಗಿದೆ? ಆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರು ಇತರ ಜನಾಂಗದವರ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಯಾವಯಾವ ರಿಯಾಯಿತಿಗಳನ್ನು, ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕೋ ಅವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇವೊತ್ತಿನವರೆಗೂ ಯೋಚನೆಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂದು ನನಗೆ ಶಂಕೆಯಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಭೀಮಪ್ಪ ನಾಯಕರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ, ಈ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ನಿಂದ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ನ್ಯಾಯ ದೊರಕುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾನೂ ಕೂಡ ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೆಲವು ಅಪಾಯಿಂಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗಳನ್ನು ಟೋಕನ್ ಅಪಾಯಿಂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಎಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲೂ ಸಹ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಸ್ಥಾನ ದೊರಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಚಯ್ಯನವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ, 18 ಜನ ಮೆಡಿಕಲ್ ಪ್ರೊಬೇಷನರುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಾಗಲೂ ಸಹ ಅವರ ಪೈಕಿ ಒಬ್ಬರೇ ಒಬ್ಬರು ಇದ್ದ ಹರಿಜನರನ್ನು 18ನೇ ರ್ಯಾಂಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಫಿಕ್ಸ್‌ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲದೆಯೋ ಏನೋ ಕೊನೆಗೆ ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೋ ಏನೋ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಬಂದೇ ಬರುತ್ತದೆ. 16 2/3% ಸಾಲದು, ಶೇಕಡ 18 ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆಯಮೇಲೆ ನಿಷ್ಕರ್ಷೆಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಬಹುಶಃ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ರೆಫರೆನ್ಸ್ ಬಂದಿರಬಹುದು ಎಂದು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ತಾವು ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಗಮನಕೊಡದೆ, ನಾವು ಏನಾದರೂ ಕೇಳಿಕೊಂಡದ್ದೇ ಆದರೆ ಪದೇಪದೇ ಇವರ ಕೂಗು ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ಎಂದು ತಾವು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಾವು ಮಾಡುವುದೇನು! ಹರಿಜನರಿಗೆ ಉಂಟಾಗಿರತಕ್ಕ ಅನ್ಯಾಯ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಸಂಕಟ ತಮಗೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ವಿದ್ಯಾವಂತ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳು ಹರಿಜನರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ನೌಕರಿ ಸಿಕ್ಕದೆ ಬೇಸತ್ತು, ಜಮೀನೇನಾದರೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಿಕ್ಕರೆ ಅದರಲ್ಲಾದರೂ ಜೀವನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳೋಣ ಎಂದು ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟರೆ ಅದೂ ಕೂಡ ಸಿಕ್ಕುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ.

Mr. SPEAKER.—The present statement is outside the scope of the resolution. You can only urge for the inclusion of a Harijan member in the Public Service Commission.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ.—ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ. ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಪರ್ಸೆಂಟೇಜ್ ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿದಮೇಲೆ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಸರಿಯಾದ ಟ್ರೀಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮುನಿಯಪ್ಪ ಎಂಬ ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟೀವ್ ಇಂಜಿನಿಯರವರೊಬ್ಬರ ಹತ್ತಿರ ಹರಿಜನರೊಬ್ಬರು ಹೋಗಿ ಕೆಲಸ ಕೇಳಿದಾಗ. . . . . .

Sri K. HANUMANTHAIYA (Chief Minister).—Sir, as the Hon'ble Speaker rightly remarked, it is better not to refer to individual cases. You may represent one point of view regarding a particular case. There is another point of view. Therefore, whatever you speak will in most cases be one-sided version. Better to speak on general principles rather than quote individual cases.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ.—ನಾನು ಹರಿಜನರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೆ— ಆಗಲಿ ಕೆಲಸ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಆತ ಅಷ್ಟು ದೂರ ಹೋದನಂತರ ವಾಪಸು ಕರೆಸಿ ನೀನು ಯಾವ ಜಾತಿಯವನು ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆಂದೂ, ಆದಿಕರ್ಣಾಟಕ ಜಾತಿಯವನು ಎಂದು ಆತ ಹೇಳಿದಾಗ "ಓಹೋ! ಆದಿಕರ್ಣಾಟಕರವನೋ! ನೀವು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಲೂಟಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೀರೋ!" ಎಂದು ಹೇಳಿ ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ವಾಪಸು ಕಳುಹಿಸಿದರಂತೆ. ಈ ರೀತಿ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತಿರುವುದು ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಇದನ್ನು ಏಕೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಎಂದರೆ, ವಿದ್ಯಾವಂತರಾದರೂ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ, ನೌಕರಿ ಪಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟವಿದೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ, ಇದನ್ನು ಹೇಳದೇ ವಿಧಿಇಲ್ಲ. ತಾವು ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಿ, ಬಿಡಿ; ಹೇಳುವುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲೇಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಇದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಅವರು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಮಗಿರತಕ್ಕ ಕಷ್ಟಸುಖಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ಭರವಸೆ ಇರುವುದರಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ ಪ್ರಾವಿಜನ್‌ನಂತೆ ಇವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಕಡ್ಡಾಯವಿರುವುದರಿಂದಲೂ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೀವ್ರ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀ ವಿ. ಆರ್. ನಾಯ್ಡು (ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಈಗ ನನ್ನ ಹಿಂದೆ ಮಾತ

ನಾಡಿದಂಥ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೂ ಕೂಡ ಸ್ವಾರಸ್ಯವಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ವ್ಯಸನಕರವಾಗಿಯೂ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ತಾವು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಧರ್ಮರಾಯರಂಥ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದೀರಿ. ತಾವು ಅನುಮತಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಒಂದು ಗಾದೆ ಹೇಳಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದೇನೆ. ಈಗ ತಾನೆ ಮಾತನಾಡಿದಂಥ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ನಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಒಂದು ಸ್ಥಾನ ಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದು ತುಂಬ ನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ. ಅದು ಹೇಗೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಗಾದೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೈವಾರ ನಾರಾಯಣಪ್ಪನವರು ಬರೆದಿದ್ದು. ತಮ್ಮ ಮತ್ತು ಸಭೆಯ ಅನುಮತಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೇಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದು ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದಾದರೆ ಹೇಳಿ. (ನಗು !)

ಶ್ರೀ ವಿ. ಆರ್. ನಾಯ್ಡು.—ತಾವು ಯಾರೂ ಕೋಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು, ಕೈವಾರ ನಾರಾಯಣಪ್ಪನವರು "ಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಬಂತು ಸಂಪತ್ತು, ನೇಗಿಲಿಗೆ ಬಂತು ದೌಲತ್ತು, ಇದನ್ನರಿಯದವರಿಗೆ ವಿಪತ್ತು, ಇದೇ ಮೈಸೂರು ಕಿಸ್ಮತ್ತು" ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಯಾರೂ ತಪ್ಪು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಹಿಂದೆ ವಿಜಯನಗರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಕಟ್ಟಲು ನಾಯ್ಡುಗಳೇ ಕಾರಣ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. (ನಗು !) ಇದು ಒಂದು ಬಹಳ ಸಂತೋಷದ ವಿಷಯ. ಶ್ರೀ ಸಿ ಟಿ. ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರು ಹೇಳುವಂತೆ, ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ನಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರ ಪರವಾಗಿ ಒಬ್ಬಿಬ್ಬರು ಸದಸ್ಯರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಅದರಿಂದ ನಮಗೂ ಸಹ ಸ್ವಲ್ಪ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕು ನಿಜ. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಹಿಂದೆ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಕಟ್ಟಿದವರು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದು ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದಲ್ಲ, ಬೇರೆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ. (ನಗು !)

ಶ್ರೀ ವಿ. ಆರ್. ನಾಯ್ಡು.—ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ನಲ್ಲಿ ನಾಯ್ಡು ಜನಾಂಗಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಅನ್ವಯವಾಗುವ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅಂಶಗಳಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರಿಗೆ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಕೊಟ್ಟದ್ದೇ ಆದಲ್ಲಿ ನಮಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಮಾನ್ಯ ಹಿರಿಯರಾದ ಶ್ರೀ ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕರು ಹೇಳಿದಂತೆ, ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಇರುವುದರಿಂದ ಎಷ್ಟು ಅನುಕೂಲವೋ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೂ ಅಷ್ಟೇ ಅನುಕೂಲ. ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—The question has been discussed sufficiently. There are other resolutions to be taken up. We have already taken one hour for this. Arguments are being repeated. Therefore, we shall request the Government to reply.

Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Wroks).—Mr. Speaker, Sir, I am sure that the Hon'ble Members are convinced about the sincerity of the Government in trying to safeguard the interests of persons belonging to Scheduled Castes. Government is fully alive to the aspirations of the people belonging to the Scheduled Castes. So far as the Public Service Commission is concerned, the constitution of the Public Service Commission is governed by Chapter II and Part 14 of the Constitution. The appointment of the Chairman and the members is made for a definite period and they cannot be removed unless for definite reasons specified in article 317 of the Constitution. The article reads thus :

> "317 (1) Subject to provisions of clause (3), the Chairman or any other member of a Public Service Commission shall only be removed from his office by order of the President on the ground of misbehaviour after the Supreme Court, on reference being made to it by the President, has, on inquiry held in accordance with the procedure prescribed in that behalf under article 145 . . ."

Sri M. CHIKKALINGIAH.—On a point of clarification. ನಾವು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಈಗಿರುವ ಮೆಂಬರುಗಳನ್ನಾಗಲಿ, ಛೇರ್ಮನ್ನರನ್ನಾಗಲಿ ತೆಗೆಯಿರಿ ಎಂದು ನಾವು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈಗಿರುವವರ ಜೊತೆಗೆ ಕಮಿಷನ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಯಾಂಡ್ ಮಾಡಿ ಒಬ್ಬ ಅಡಿಷನಲ್ ಮೆಂಬರನ್ನು ನಮ್ಮ ಪಂಗಡದಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ, ಅದಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವಿದೆ ಎಂದು ನಾವು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ.

Sri Kadidal MANJAPPA.—The strength of the Commission has been prescribed in the Regulation known as Mysore Public Service Commission Regulation, 1950. Half the number should consst of those who have put in certain number of years of Government service. At present, the number is three—two non-official members and one officer. It is evident that they cannot be removed. The only other alternative is, to increase this strength by amending this Regulation. I would request the Hon'ble Members to consider the feasibility of having a Public Service Commission consisting of four members in a small State like Mysore. I would also request the Hon'ble Members to consider the expenditure that will have to be incurred.

Sri M. MADIAH.—The Regulation may be amended and two more

(SRI M. MADIAH.)

members may be included-one from the Scheduled Castes and the other from a minority community.

Sri Kadidal MANJAPPA.—Is it feasible to have a costly machinery as is envisaged by the Hon'ble Member?

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Is this a costly machinery? Would it be very costly if one more is added?

Sri Kadidal MANJAPPA.—Sir, some of the Hon'ble Members pointed out that the work of the Public Service Commission was not satisfactory and people were not getting justice at the hands of the Commission. Series of accusations were made against the Public Service Commission, but the Commission is not in a position to defend themselves here. Sir, concrete instances must be brought before Government, before such accusations are made. Even now I appeal to Hon'ble Members to give concrete instances where the Commission has gone out of the way and acted against the rules.

Mr. SPEAKER.—An instance was given by Sri Rachaiah about Medical Probationers.

Sri Kadidal MANJAPPA.—He has not understood the position fully in connection with that case. Sir, the Public Service Commission, if I remember correctly, had sent a proposal for appointment of Public Health Probationers and Medical Probationers. One Harijan was included in the list of Health Probationers. Government, while appointing them, transferred them to the list of Medical Probationers. The Public Service Commission had fixed the rank of Medical Probationers. So, naturally, this Harijan became the last in the list. Government referred the matter to the Commission and they said that they were not in a position to fix the rank; this is subject to correction because I do not remember exactly. The matter stands there and it is under the consideration of the Government.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಇದರಲ್ಲಿ ರ್ಯಾಂಕ್ ನಿಗದಿ ಮಾಡಲು ಏನಾದರೂ ಟೆಸ್ಟ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಾ ಸ್ವಾಮಿ?

Mr. SPEAKER.—The reply is there.

Sri Kadidal MANJAPPA.—I think the usual tests were followed by the Public Service Commission when they sent up their recommendations for the appointment of Health Probationers and Medical Probationers.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಇನ್ನೊಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ನ್ಯಾಷನಲ್ ಎಕ್ಸ್‌ಟೆನ್ಷನ್ ಸರ್ವಿಸ್‌ಗೆ ಏಳು ಜನರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲೂ ಸಹ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ.

Sri Kadidal MANJAPPA.—The Public Service Commission had nothing to do with the appointment of Development Officers for which there is a separate Committee.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ.—ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಾಗ 9 ಮತ್ತು 24 ಎಂದು ನಿಗದಿಮಾಡಿರುವುದು ಯಾವ ಆಧಾರದಮೇಲೆ?

Mr. SPEAKER.—Individual cases cannot be referred to and the Hon'ble Minister cannot be expected to know each case and give a reply.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ.—ಈಗ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರ ಪೈಕಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರು, ಎಗ್ಜಿಕ್ಯುಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರು, ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡಿಂಗ್ ಇಂಜಿನಿಯರು ಮತ್ತು ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರು ಇದ್ದಾರೆ? ಸಿಂಗಲ್ ಗ್ರಾಜುಯೇಟ್ಸ್ ಹೋದಮೇಲೆ ಬಂದ ಡಬ್ಬಲ್ ಗ್ರಾಜುಯೇಟ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಯಾವ ಆಧಾರದಮೇಲೆ ಚುನಾಯಿಸಿದಿರಿ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—They have got certain tests. They interview the candidates, go through the confidential report of the candidates who are already in service. The merit, namely, the marks obtained in the examination, will also be taken into consideration. On the basis of all these tests, the rank is settled just as in the case of other appointments. I do not think that they have followed a different method in the case of a candidate belonging to Scheduled Castes.

Sir, reference was made to the delay in the appointment of four Probationary Assistant Engineers. In accordance with the decision of Government to give representation to the candidates belonging to Scheduled Castes, Government passed an order requesting the Public Service Commission to call for applications for four Probationary Assistant Engineers from amongst the candidates belonging to Scheduled Castes. I am told that the Commission has called for applications and they are going to interview the candidates shortly. There may be some delay, but it is not a ground to presume that there is injustice in the matter of appointment.

Sri M. MADIAH.—I want to know from the Hon'ble Minister as to what has happened to the resolution which was adopted by this House in the matter of appointment of communities which were not adequately represented in Government Service.

Sri Kadidal MANJAPPA.—The resolution referred to by the Hon'ble Member has been sent to the Public Service Commission for being implemented.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್.—ಇನ್ನೂ ಪರ್ಯಾಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಅಡ್ವರ್ಟೈಸ್ ಮಾಡಿದ್ದ ಕಂಡೀಷನ್ಸ್ ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಬರೆದಿರುವುದು ನಿಜವೆ ?

Mr. SPEAKER.—It is not possible for the Hon'ble Minister to note every case and give suitable replies. This question can be raised at some other time.

Sri K. PRABHAKAR.—I am not referring to any particular appointment. Recently, there were certain conditions attached to the appointment of Depressed Class Officers. Even these conditions are not followed. Then, Government referred the matter to the Public Service Commission. Now we learn that Government is considering the matter of appointing the officers and to withdraw the conditions. I want to know the reason for this from the Government.

Sri K. HANUMANTHAIYA (Chief Minister).—If I may satisfy my friend in this case, to be fair to the Public Service Commission, theirs is not the fault. It is, what is called, representation against representation that caused the delay in the disposal of the matter. We had to send fresh instructions to the Public Service Commission. Therefore, after they received these fresh instructions, they will have to recruit according to these instructions. It would be unjust to blame the Public Service Commission for our own difference of opinion in the matter.

***Sri Kadidal MANJAPPA.**—Sir, it was said that appointments are being shared by certain communities. Here is the annual return of the Public Service Commission for 1951-52. The figures relating to the appointments and the representation of each community is given. Hon'ble Members can satisfy themselves by going through the report.

Mr. SPEAKER.—I want to know whether there are any instances wherein members of the Depressed Classes have been omitted though there were proper applicants.

Sri Kadidal MANJAPPA.—I had occasion to speak to the Chairman of the Public Service Commission. He told me that whenever there was an applicant belonging to Depressed Class with the required qualification, they have not ignored his claim. Then, Sir, it was said that the Public Service Commission was not implementing the decision of the Government to give $16\frac{2}{3}$ per cent of the appointments to the members of the Scheduled Castes. I am told, Sir, that this is being implemented. I will enquire into the matter and satisfy myself. If need be, I have no objection to discuss this matter with the Chairman of the Commission in the presence of some of the Hon'ble Members belonging to Scheduled Castes, because very serious allegations are made.

It was said that in the case of appointments of Lecturers in the University, adequate representation is not being given to Scheduled Castes people though there are qualified candidates. Sir, definite qualifications are prescribed for the appointment of Lecturers, *i.e.*, one should have passed Honours in First or Second Class or one must be First Class graduate securing First or Second Rank. If there are such qualified persons among the candidates belonging to Scheduled Castes, Government will certainly do their best to see that they are appointed. My friend said that minor communities are being ignored. I may point out . . .

Mr. SPEAKER.—May I bring to the notice of the Minister that this particular point is outside the purview of this resolution ? Though the Hon'ble Member has made a statement on that point, I do not think you need reply on that point.

Sri Kadidal MANJAPPA.—I can only submit that some minority communities are more than adequately

(SRI KADIDAL MANJAPPA.)
represented. Without reference to the communities, the figures are there in the report. No doubt it is true that some minority communities are not adequately represented and that it is the duty of the Public Service Commission and of the Government to see that they are adequately represented. Some member said "ಸರ್ಕಾರದವರು ಸೂಕ್ತ ತೋರಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ." The constitutional position is there and we cannot go against the provisions and give our own assurance. I can only submit that whatever has been said on the floor of the House to-day will be borne in mind when the Public Service Commission is next constituted.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಟಿ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ನನ್ನ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲಕೊಟ್ಟಂಥ ಎಲ್ಲ ಮಹನೀಯರಿಗೂ ವಂದಿಸಿ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆಯ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಿಳಿಸಿದ ಅಂಶಗಳನ್ನೂ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ರೀತಿಯ ನಿರ್ಣಯ ಮತ್ತೊಂದು ಬಾರಿ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಂತೆ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂಬ ನಂಬಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ನಾನು ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಭೆಯ ಅನುಮತಿ ಬೇಡುತ್ತೇನೆ.

The Resolution was, by leave, withdrawn.

Sri R. ANANTARAMAN.—I make a suggestion. Resolution Nos. 2, 11, 23 are all of the same nature and may be taken up together.

Mr. SPEAKER.—Yes.

No. 2—Specification of fixed prices for important crops.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಳ್ಳಾರಿ ಸಿದ್ದಮ್ಮ (ದಾವಣಗೆರೆ).—ಸ್ವಾಮೀ, ನನ್ನ ನಿರ್ಣಯ ಈ ರೀತಿ ಇದೆ.

> "This Assembly is of the opinion that a fixed rate be specified for important crops grown by the ryots so as to create an incentive in the mind of the agriculturists."

Sri S. SRINIVASA IYENGAR (T. Narasipur).—Sir, is that procedure agreed?

Mr. SPEAKER.—These resolutions cannot be taken up together.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Last year there was a ruling in this connection. The resolutions are generally put down according to the order of ballot. A resolution down below cannot therefore be put on the top. They must be taken up in the order of ballot, though some of them refer to the same subject matter. They cannot be clubbed like that.

Mr. SPEAKER.—Yes, members will speak in support of the earlier resolution. They will be given an opportunity to support this resolution.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—That may be done.

*ಶ್ರೀಮತಿ ಬಳ್ಳಾರಿ ಸಿದ್ದಮ್ಮ.—ಸ್ವಾಮಿ, ರೈತರು ಬೆಳೆದ ಬೆಳೆಗೆ ನಿಗದಿಯಾದ ಬೆಲೆ ಗೊತ್ತುಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದೇ ಈ ನಿರ್ಣಯದ ಉದ್ದೇಶ. ರೈತರಿಗೆ, ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ದವಸಧಾನ್ಯಗಳ ಬೆಲೆಯು ಏರಿಳಿತ ಯಾವ ರೀತಿ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಬೆಳೆ ಈ ವರ್ಷ ಹಾಕಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಬೆಲೆ ಸಿಕ್ಕಬಹುದೆಂಬ ನಿರೀಕ್ಷಣೆಯ ಮೇಲೆ ರೈತರು ಆ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ, ಹಾಗೆ ಬೆಳೆದ ಬೆಳೆ ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟಿಗೆ ಬರುವ ವೇಳೆಗೆ ಅದರ ಬೆಲೆ ಇದಕ್ಕೆ ಇದ್ದಹಾಗೆಯೇ ಬದ್ದುಹೋಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಯಾವ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದರೂ ಸಹ ರೈತರ ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಯೇ ಹೊರತು ಆ ಉದ್ಧಾರಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕಾರ್ಯತಃ ತೋರಿಸುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದೇ ರೈತರಿಗೆ ತೋರುತ್ತಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ರೈತರು ಇಂದು ಆಶೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬೆಳೆ ಬೆಳೆದು ಅದನ್ನು ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟಿಗೆ ತಂದು ಬಲವಾದ ಪೆಟ್ಟು ತಿಂದಿರುವ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಹಲವಾರು ಇವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ, commercial crop ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಹತ್ತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಸಂಪಾದಿಸಬಹುದೆಂಬ ಆಶೆಯ ಮೇಲೆ ರೈತರು ಬೆಳೆದು ಅದನ್ನು ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರೆಂದರೆ, ಹಠಾತ್ತನೆ ಅದರ ದರ ಇಳಿದುಹೋದರೆ ಅದರ ಸಲುವಾಗಿ ನಷ್ಟಹೊಂದುವುದನ್ನು ರೈತರು ಸುಧಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ವರ್ಷಗಟ್ಟಲೆಯಾದರೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇದರಂತೆ ರಾಗಿ, ಜೋಳ, ಎಣ್ಣೆ, ಆಲೂಗಡ್ಡೆ, ಹುಣಸೇಹಣ್ಣು, ಇವುಗಳ ಬೆಲೆ ವಿಪರೀತವಾಗಿರುವ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ರೈತರು ಏನೋ ಒಂದು ಆಶೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅವುಗಳನ್ನು ಬೆಳೆದು ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟಿಗೆ ತರುವ ವೇಳೆಗೆ ಬೆಲೆಗಳು ಹಠಾತ್ತನೆ ಇಳಿಮುಖವಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತವೆ. ಹೀಗಾದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಬೆಳೆದ ರೈತರ ಪಾಡೇನು? ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ಬೆಳೆಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಾದರೂ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಗೊತ್ತುಪಡಿಸದೇ ಇದ್ದರೆ, ಈ ದಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ರೈತರ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಅವರ ಉದ್ದೇಶ ಸಾರ್ಥಕವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಬೋರ್ಡ್ ರಚನೆಮಾಡಿ, ರೈತರು ಬೆಳೆಯುತಕ್ಕ ಮುಖ್ಯ ಬೆಳೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬೆಲೆ ನಿಗದಿ ಮಾಡಲು ಸಮಾಲೋಚನೆ ನಡೆಸಿ, ಅಗತ್ಯ ಕಂಡುಬಂದರೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದೊಡನೆ ಸಹ ವ್ಯವಹರಿಸಿ ರೈತಾಪಿಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೋರುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀ ಎ. ವಿ. ನರಸಿಂಹರೆಡ್ಡಿ (ಬೆಂಗಳೂರು-ದಕ್ಷಿಣ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ನಾನು ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸುತ್ತಾ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಘನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬತ್ತದ ಖರೀದಿಯನ್ನು ಗೊತ್ತುಮಾಡಿ, ಹಾಗೆ ನಿಗದಿಯಾದ ಬೆಲೆಗೆ ಬತ್ತವನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಾಗಿ ಅವರು ಆಶ್ವಾಸನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೇ ಹೊರತು ಆ ಮಾತನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲ ಕಳೆದಮೇಲೆ ಅವರು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರಲಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯವೇ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕಂಡುಬಂದಿರುವಾಗ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರ ಹಿತರಕ್ಷಣೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಬಹಳ ವ್ಯಸನದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಯಾವುದೇ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಾನೂನು ಮಾಡಿ ರಕ್ಷಣೆ ಒದಗಿಸಬೇಕಾದರೂ, ರೈತರ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯ ಗಮನಕೊಡಬೇಕಾದುದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ, ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳ ಕೆಲಸಗಾರರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಹಿಡಿದು ಪ್ರಾಂತ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರೆಗೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪೂರ್ಣ ಸಹಕಾರ ದೊರೆತಿದೆ. ಇದೇ ರೀತಿಯ ಸಹಕಾರ ರೈತಾಪಿಜನರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಡೆದಿಲ್ಲ, ಅಂದರೆ ಅಷ್ಟೇ ತೀವ್ರತೆಯಿಂದ ನಡೆದಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಹಿಡಿದು ಪ್ರಾಂತ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರೆಗೆ ಹಾಗೆಯೇ ಆಗಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ರೈತರು ಪಡುತ್ತಿರುವ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ವಿವರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕಂಟ್ರೋಲ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಯಥೇಚ್ಛವಾದ ಬೆಲೆ ಇರತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ದವಸಧಾನ್ಯಗಳ ಮಾರಾಟದ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ನಿರ್ಧಾರಗೊಳಿಸಿದ್ದರು. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕಾನೂನುಮಾಡಿ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಈ ಏರ್ಪಾಡು ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಹೀಗಿದ್ದೂ, ದವಸಧಾನ್ಯಗಳಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ಕಾಸು ರೈತರಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸಿದರು. ಈ ದಿವಸ ಈ ರೈತಾಪಿ ಜನರ ಕಷ್ಟನಷ್ಟವನ್ನು ಕೇಳುವವರೇ ಇಲ್ಲ; ಸರ್ಕಾರದವರು ಇವರ ಕೈಬಿಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಆದರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ರೈತರ ಉದ್ಧಾರ ಕಾರ್ಯ ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ರೈತರು ದೇಶದ ಬೆನ್ನುಮೂಳೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮರೆಯದೆ, ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇನ್ನುಮುಂದೆ ಕಳವಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗದೆ ಇರಲು, ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ರೈತರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಗ್ಗೆ ಅಸಡ್ಡೆ ಮನೋಭಾವ ತಾಳಬಾರದು ಎಂದು ಕೋರುತ್ತೇನೆ. ದವಸಧಾನ್ಯಗಳ ಮಾರಾಟದ ಬೆಲೆಯ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಮಾತ್ರ ವರ್ತಕರ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಸ್ಥಗಾರರ ಕೈವಾಡಕ್ಕೆ ಸಿಲುಕಿಸಬಾರದು. ಇದರಿಂದ ರೈತರು ಬಲವಾದ ಪೆಟ್ಟು ತಿನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದುಚಿತವೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಬೆಲ್ಲ ಮಣ ಒಂದಕ್ಕೆ ಕಳೆದ ವರ್ಷ 10-12 ರೂಪಾಯಿಗಳಂತೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದು ಬರಬರುತ್ತಾ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಈಗ $2\frac{1}{2}$-3 ರೂಪಾಯಿಗೆ ಇಳಿದು ಬಿಟ್ಟಿದೆಯೆಂದರೆ ಆ ರೈತ ಬದುಕುವುದಾದರೂ ಹೇಗೆ? ಅವನಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ವ್ಯವಸಾಯವೇ ಮುಖ್ಯವಾಗಿರತಕ್ಕ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಬಗ್ಗೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಮೂಲಕಾರಣಭೂತರಾದ ರೈತರ ಏಳಿಗೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಪೂರ್ಣ ಗಮನವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡಬೇಕಾದುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಹಿಂದೆ ವ್ಯವಸಾಯಸಂಘದ ಒಂದು ಸಮ್ಮೇಳನವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ಸಹ ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ಬಂದಿತ್ತು. ಆಗ ಮಾನ್ಯ ಆಹಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳು ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರು ಬೆಳೆಯುವ ಕನಿಷ್ಠ ಪರಿಮಿತಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಗೊತ್ತುಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರ . ಈ ವಿಷಯ ಗಮನಾರ್ಹವಾದುದು, ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದುದು ಎಂದು ಶ್ರೀನಗರದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ನಿರ್ಧರವಾಗಿದೆ.

2-30 P.M.

ಸ್ವಾಮಿ, ಇದೇ ರೀತಿಯಾದ ದರವನ್ನು ಇನ್ನು ಮುಂದೂ ಕೊಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ರೈತ ತನ್ನ ವೃತ್ತಿಯನ್ನೇ ಬಿಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಅಥವಾ ಇನ್ನಾವುದಾದರೂ ಖಾಯಂ ಆಗಿ ಬೆಲೆ ಬರತಕ್ಕ ನಾಲ್ಕು ಕಾಸು ಆಗತಕ್ಕ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಹಾಕಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅವನಿಗೆ ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಲೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಒಂದು ಭರವಸೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಬೇಕೆಂಬ ಆಸಕ್ತಿ ಇರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಉಪಾಯವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕು. ನಾನು ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೆ; ಅದು ಬ್ಯಾಲೆಟ್ ಪ್ರಕಾರ 23ನೆಯ ನಿರ್ಣಯ ಆಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಂಶ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳಿಗೆ ಕನಿಷ್ಟ ಬೆಲೆ ಎಷ್ಟಿರಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ವ್ಯವಸಾಯದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಇರತಕ್ಕ ಖಾಸಗಿ ಜನರ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ, ಅವರಿಂದ ವರದಿಯನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡು, ಅದರ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸೂಕ್ತಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಂಡು ರೈತರಿಗೆ ಕೂಡಲೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನೊದಗಿಸುವ ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಸಲಹೆ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅಭ್ಯಂತರವೂ ಇಲ್ಲ. ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಸಲಹೆಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿ. ಬಸಪ್ಪ (ತರೀಕೆರೆ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಮಾತನಾಡಿರತಕ್ಕವರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ರೈತನ ಈಗಿನ ಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು ಅವನ ಕಷ್ಟಗಳು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವನ ಕಷ್ಟನಿವಾರಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಏನ್ನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರವನ್ನು ವಿಶದೀಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರು ಸುಮಾರು ಶೇಕಡ ಎಪ್ಪತ್ತು ಮಂದಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಈ ದೇಶದ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಅವರೇ ಹೆಚ್ಚು ಜನ ಇರುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಸುಖ, ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನೊದಗಿಸಬೇಕಾದದ್ದು ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯ ಎಂದು ಬೇರೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಬಾಕಿಯವರು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ, ಕೂಲಿಗಾರರು, ನಾನ್‌ಗೆಜೆಟೆಡ್ ನೌಕರರು, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಅನೇಕ ಸಂಘಗಳು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮಲ್ಲೇ ಒಗ್ಗಟ್ಟಾಗಿ, ತಮ್ಮ ಕಷ್ಟನಿವಾರಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಘಶಕ್ತಿ ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು, ಕಷ್ಟನಿವಾರಣೆ ಆಗದಿದ್ದರೆ, ತಮಗೆ ಸೌಲಭ್ಯ ಕೊಡದಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದಮೇಲೂ, ಸಮಾಜದಮೇಲೂ ಒತ್ತಾಯ

(ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿ. ಬಸಪ್ಪ)

ಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ಆಶಯಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಒಂದು ಧೋರಣೆಯನ್ನು ನೋಡುತ್ತ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಅಂದಮೇಲೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಶೇಕಡ ಎಪ್ಪತ್ತು ಮಂದಿ ಇರತಕ್ಕ ರೈತನ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ರೈತ ಇನ್ನೂ ಅರಿತುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ರೈತರು ಇನ್ನೂ ಒಗ್ಗಟ್ಟಾಗಿ ತಮ್ಮ ಕಷ್ಟನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಸಂಘಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಕಷ್ಟನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಬೇಕು, ಹಾಗೆ ನಿವಾರಣೆ ಆಗದಿದ್ದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೂ, ಸಮಾಜದಮೇಲೂ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಇನ್ನೂ ರೈತನಿಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಇದು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ದೌರ್ಭಾಗ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಎಂದಮೇಲೆ, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ರೈತನಿಗೆ ತಾನು ಬೆಳೆದ ಬೆಳೆಗೆ ಸರಿಯಾದ, ನ್ಯಾಯವಾದ ಒಂದು ಬೆಲೆ ಸಿಕ್ಕರೆ ಸಾಕು, ಇಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾಕು ಎಂದು ರೈತ ಎಣಿಸುತ್ತಾನೆ. ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರಿಗೆ ಸಂಬಳ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಕಷ್ಟಕಾಲದಲ್ಲಿ ತುಟ್ಟಿಭತ್ಯ ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರನ್ನು ಸುಖವಾಗಿಟ್ಟಿರಬೇಕು, ದೇಶದ ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ಆಡಳಿತಯಂತ್ರ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿರುವ ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ನೌಕರರಿಗೆ ನೆಮ್ಮದಿ, ತೃಪ್ತಿ ಇರುವಂತೆ ಕಷ್ಟಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಡಿ.ಎ. ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸಹಾಯ ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಕಾರಣ ಕಷ್ಟಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಆಗಬಾರದು, ಸುಖವಾಗಿ ಜೀವನ ನಡಸಿಕೊಂಡು ದೇಶದ ಒಂದು ಯಂತ್ರ ಸುಗಮವಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲಿ ಎಂಬ ಆಶಯದಿಂದ ಈ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒದಗಿಸುತ್ತೇವೆ. ಎಂದಮೇಲೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಎಷ್ಟು? ಶೇಕಡ 3-4-5, ಇಷ್ಟು ಕೇವಲ ಕಡಿಮೆ ಸಂಖ್ಯೆ ಇರತಕ್ಕ ದೇಶದ ಅರ್ಥಾತ್ ಸಮಾಜದ ಒಂದು ಭಾಗಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟು ಶೇಕಡ ಎಪ್ಪತ್ತು ಇರತಕ್ಕ ರೈತನ ಕಷ್ಟನಿವಾರಣೆಗೆ ತಕ್ಕ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡದಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಯೋಚನೆಮಾಡತಕ್ಕ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ, ಕಾಲ ಈಗ ಒದಗಿದೆ. ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ರೈತನ ದುಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಒಬ್ಬ ಸ್ನೇಹಿತರು ಈಗಾಗಲೇ ವರ್ಣನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ರೈತ ತಾನು ಬೆಳೆದ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಕೇವಲ ಕನಿಷ್ಠಾಂಶದಲ್ಲಿ ಮಾರಿದ್ದಾನೆ. ರಾಗಿ ಆಗಲಿ, ಬೇರೆ ದವಸ ಧಾನ್ಯ ಆಗಲಿ ಒಂದು ಪಲ್ಲಾಕ್ಕೆ ಎರಡು ರೂಪಾಯಿ, ನಾಲ್ಕು ರೂಪಾಯಿನಂತೆ ಮಾರಿದ್ದಾನೆ. ಆಗ ಅವನು ಸಾಲ ಸೋಲ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಮನೆ ಮಠ ಮಾರಿಕೊಂಡು, ತಾನು ಬೆಳೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಸಹ ತನ್ನ ಕಷ್ಟನಿವಾರಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾರಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಆಗ ಸಮಾಜವಾಗಲಿ, ಸರ್ಕಾರವಾಗಲಿ ಅವನ ನೆರವಿಗೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಯುದ್ಧಕಾಲ ಬಂದಕೂಡಲೇ ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ದವಸಧಾನ್ಯ ಬರುವಹಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ರೈತ ತಾನು ಬೆಳೆದ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಮಾರಿಬಿಟ್ಟನು. ಅವನೂ ಸಹ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆ ಕಡಿಮೆ ಆಯಿತು, ಆಹಾರಧಾನ್ಯ ಕಡಿಮೆ ಆಯಿತು. ಆಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಮಾಡಿದರು? ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರು ಮತ್ತು ಕೂಲಿಗಾರರು ಇವರೆಲ್ಲರ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ರೈತನ ಕುತ್ತಿಗೆಗೆ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಹಾಕಿದರು. ಹಿಂದೆ ಅವನು ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಆತನ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಯಾವ ಸಮಾಜ, ಸರ್ಕಾರ ಬರಲಿಲ್ಲವೋ ಅದೇ ಸರ್ಕಾರ ಆತನಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ಕಾಸು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಸಮಯ ಬಂದಕೂಡಲೇ ದೇಶದ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಹಾಕಿದರಲ್ಲ ಆಗ ರೈತನ ಸಾಲ ಸೋಲಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಲಿಕ್ಕಾಗಲೀ ಕಷ್ಟನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕಾಗಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದಮೇಲೆ ಈಗ ಆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ. ರೈತನಿಗೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಒಂದು ಗ್ಯಾರಂಟಿಯಾದ ಬೆಲೆ ಕೊಡದಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಒತ್ತಿ ಒತ್ತಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಇವೊತ್ತು ನಾವು ರೈತನು ಬೆಳೆದ ಬೆಳೆಗೆ ಸರಿಯಾದ, ನಿಗದಿಯಾದ, ನ್ಯಾಯವಾದ ಒಂದು ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕೊಡದಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಜಮೀನು ಪುನಃ ಬಂಜರು ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ರೈತ ತನ್ನ ಜಮೀನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರಿಗೋ ಅಥವಾ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಲಿಗಾರನಾಗಿಯೋ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸುಖವಾಗಿರುವ ದಾರಿ ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಜಮೀನು ಬಂಜರು ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಮುಂದೆ ಆಹಾರಧಾನ್ಯ ದೊರಕದೆ ಇರುವ, ತೊಂದರೆಯಾಗತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ನಿಗದಿಯಾದ, ನ್ಯಾಯವಾದ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಅವನಿಗೆ ದೊರಕುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕಾದದ್ದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಕರ್ತವ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇಲ್ಲಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಾವು ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿಕೊಂಡರೆ ನಮಗೆ ಇಲ್ಲಿನ ಸ್ಥಿತಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಇದೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಅನೇಕರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ, ಅಮೆರಿಕಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹತ್ತಿ ಮುಂತಾದ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ನಿಗದಿಯಾದ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಗೊತ್ತುಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ಆ ಬೆಲೆ ಬರದಿದ್ದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬೇರೆ ಹೊರಗಡೆ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ ಅಥವಾ ಅದು ಬೇಡವಾಗಿದ್ದರೆ ಬೆಂಕಿಗೂ ಸಹ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಏಕೆಂದರೆ ರೈತನಿಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ ನ್ಯಾಯವಾದ, ನಿಗದಿಯಾದ ಬೆಲೆ ಸಿಕ್ಕಬೇಕು ಎಂಬುದೇ ಸರ್ಕಾರದವರ ಆಶಯ: ಅದರಂತೆಯೇ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲೂ ಸಹ ಆಗಬೇಕು ಎಂಬ ಕೂಗು ಎಲ್ಲಾಕಡೆಯೂ ಕೇಳಿ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರಗಳವರೂ ಮಾಡಬೇಕಾದದ್ದು ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲೂ ಸಹ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಷಯ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಆಹಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಜವಾಬು ಕೊಡುತ್ತಾ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ:—

> "Replying to the debate Sri Rafi Ahmad Kidwai, Minister for Food and Agriculture, said that the House knew the Government had been trying to give some price support where necessary. Last year, the Food Minister recalled, when the prices of paddy went down in Bengal, the Central Government asked the Bengal Government to procure rice at a slightly lower price than the

previous procurement price. They had then succeeded in bringing the prices up. The same thing happened this year when the prices of wheat started falling in Unitted Provinces and the Punjab below Rs. 10. The Centre then asked these two Governments to purchase wheat at Rs. 10. This was an assurance that some sort of price support will be brought into effect if prices go down precipitately. But at the same time, prices ought to go down to the extent that an average Indian could afford to take his full meal within his income.''

ಎಂದರೆ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೂ ಸಹ ಇದರ ವಿಷಯ ಗೊತ್ತಿದೆ, ಇದು ಅವರ ಗಮನದಲ್ಲಿದೆ, ರೈತನಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಆಗದಹಾಗೆ ನ್ಯಾಯವಾದ ಬೆಲೆ ಸಿಕ್ಕಬೇಕು, ಊಟಮಾಡತಕ್ಕವನಿಗೂ ಸಹ ದುಬಾರಿ ಆಗಬಾರದು, ಇವೆರಡನ್ನೂ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬೆಲೆಯನ್ನು ನಿಗದಿಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಪ್ರಾಂತ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳ ಮತ್ತು ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯ ಎಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದಾರೆ. ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬೋರ್ಡ್ ರಚನೆ ಮಾಡಿ 'ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಸಹ ಯಾವ ಯಾವ ಬೆಳೆಗೆ ಯಾವ ಯಾವ ರೀತಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಬೆಲೆ ನಿಗದಿಯಾಗಿರಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಗೊತ್ತುಮಾಡಬೇಕು, ಇಂಥ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಅನುಸರಿಸಬೇಕೆಂದ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಸಹ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ರೈತರ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಬರದಿದ್ದರೆ ರೈತನ ಕಷ್ಟ ಅನೇಕ ವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಎಲ್ಲರೂ ಸಹ ಇದಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲಕೊಟ್ಟು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರೊಡನೆ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸಿ ಅತಿ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಲು ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಈ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಬೆಂಬಲ ನೀಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಮಸಿಯಪ್ಪ (ಹಿರಿಯೂರು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಶ್ರೀಮತಿ ಸಿದ್ದಮ್ಮನವರು ತಂದಿರುವ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಪುಷ್ಟೀಕರಿಸಲು ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರತಕ್ಕ 29ನೆಯ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ನಾನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿರತಕ್ಕ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರು ಈಗಾಗಲೇ ಚರ್ಚೆಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ವ್ಯವಸಾಯಗಾರನ ಸ್ಥಿತಿ ವ್ಯವಸಾಯದ ಬೆಳೆಗಳ ಸ್ಥಿತಿ ಇವೊತ್ತು ಏನಿದೆ, ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಏನಿತ್ತು, ಯುದ್ಧ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಏನಿತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವುದಾದರೆ, ಒಂದು ವಿಹಂಗಮ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುವುದಾದರೆ, ಮುಂದೆ ವ್ಯವಸಾಯದ ಬೆಳೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯ ಏನೆಂಬುದರ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರಲು ಮತ್ತು ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಪುಷ್ಟೀಕರಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. 1939ನೇ ಇಸವಿಗಿಂತ ಮುಂಚೆ, ಎಂದರೆ ಯುದ್ಧ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರನ ಸ್ಥಿತಿ ಬಹಳ ಕೀಳುದರ್ಜೆಯಲ್ಲಿತ್ತು. ಎಂದರೆ ಅವನು ಜೀವಂತನಾಗಿ ವ್ಯವಸಾಯ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೇ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತಾ ಇತ್ತು. ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗತಕ್ಕ ಖರ್ಚು ಕೂಡ ಅದರಿಂದ ದುಡಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಆಗಿನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿದ್ದ ಧಾರಣವಾಸಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೇ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಉದಾರಣೆ ಕೊಡುವುದಾದರೆ, 1939 ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ಪಲ್ಲ ಬತ್ತವನ್ನು ಪಲ್ಲಾಕ್ಕೆ 2¾-3 ರೂಪಾಯಿಗಳಂತೆ ಮಾರಿರುವ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ರೈತರನ್ನು ನಾವು ಕಣ್ಣಾರೆ ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಆಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ನೂರು ಎಕರೆ ಗದ್ದೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡದಿರುವ ಅನೇಕ ರೈತರನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಕಂದಾಯ ಕಟ್ಟಲಾರದೆ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಫಡಕ್ಕೆ ತಂದು ಅವನ್ನು ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವುಗಳ ಮೇಲಿರುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಅನೇಕ ಸಲ ಕೇಳಿರುವುದನ್ನು ಕಣ್ಣಾರೆ ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. 1939 ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಯುದ್ಧ ಷುರುವಾಯಿತು. ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಕಾಲ ಸುಮಾರು 1942-43 ನೆಯ ಸಾಲಿನವರೆಗೆ ರೈತರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ಉತ್ತಮವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಮುಖ್ಯವಾದ ಅಂಶ ಇದರಿಂದ ಹೊರಪಡುತ್ತದೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ವಿಚಾರ ರೈತನ ಕಿವಿಗೆ ತಲಪಿ ರೈತನ ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಕಾಲಹಿಡಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ಕಾರಣ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ವೃತ್ತ ಪತ್ರಿಕೆ ಅಥವಾ ವರ್ತಮಾನ ಬರುವ ಸೌಲಭ್ಯವಿಲ್ಲದಿದ್ದುದರಿಂದ ಪೇಟೆ ಧಾರಣೆವಾಸಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಜಾಗ್ರತೆ ರೈತರಿಗೆ ತಿಳಿಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ತಿಳಿದ ಬುದ್ಧಿವಂತರು, ವರ್ತಕರು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಸುಲಭ ಬೆಲೆಗೆ ರೈತರಿಂದ ದವಸ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಂಡು ಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಮಾರಿ ಹೆಚ್ಚು ಲಾಭ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರೇ ಹೊರತು 3-4 ವರ್ಷ ರೈತರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಸಹಾಯ ದೊರೆಯಲಿಲ್ಲ. ಇದೊಂದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಅಂಶ. ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಏರುಪೇರು ಜಾಗ್ರತೆ ಆದ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅದರಿಂದ ಅನುಕೂಲಸ್ಥರಾದ ವರ್ತಕರಿಗೆ ಲಾಭ ಬಂತೇ ವಿನಾ ರೈತರಿಗೆ ಯಾವ ವಿಧದಲ್ಲೂ ಅನುಕೂಲವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಆ ನಾಲ್ಕಾರು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಲೆ ಏರಿದಾಗ್ಯೂ ಕೂಡ ರೈತರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಲಾಭಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಂದಾಚೆಗೆ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಷುರುವಾಯಿತು. ಆಗ ರೈತರೂ ಕೂಡ ಓಡಾಡುವುದು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ವ್ಯವಹಾರ ಸ್ವಲ್ಪ ತಿಳಿದವರಿಗಾದರೂ ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟಿನ ಬದಲಾವಣೆ ತಿಳಿಯುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುಕೂಲ ಪಡೆಯಬಹುದೆಂಬ ಆಸೆ ಅವರ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸಮಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಆಡಳಿತ ಸುಗಮವಾಗಿ ನಡೆಸುವುದು ಅವಶ್ಯಕ ಎಂದು ಆಗಿನ ಆಡಳಿತಗಾರರು ಕಂಟ್ರೋಲ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದರು. ಆಗ ಧಾರಣೆವಾಸಿಯನ್ನು ಸಿಕ್ಕಿದ ಹಾಗೆ ಮುಂದುವರಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಡದೆ ಒಂದು ಮಿತಿಯಲ್ಲಿಡಬೇಕೆಂದು ಮನಸ್ಸನ್ನು ಮಾಡಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ಆಹಾರವಸ್ತುಗಳ ಧಾರಣೆಯನ್ನು ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಮಾಡಿದರು. ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಮಿತಿಗೊಳಿಸುವುದರಿಂದ ಜೀವನದ ಖರ್ಚು ಕಡಮೆ ಯಾಗುತ್ತದೆ, ಇತರ ಎಲ್ಲಾ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಬೆಲೆಯೂ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಮೆಯಾಗಬಹುದು ಎಂಬ ತತ್ವದ ಮೇಲೆ ಆಹಾರಪದಾರ್ಥಗಳ ಬೆಲೆಯನ್ನು ನಿಗದಿಮಾಡಿದರು. ಇದು ರೈತರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ

(ಶ್ರೀ ವಿ. ಮಸಿಯಪ್ಪ.)

ಮೊದಲನೆಯ ಗದೆ ಏಟು ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲೂ ರೈತರಿಗೆ ಲಾಭಗಳಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿದ್ದರೂ ಅನುಕೂಲ ದೊರೆಯಲಿಲ್ಲ. ಅನಂತರ ಯುದ್ಧ ಮುಕ್ತಾಯವಾಯಿತು. ಮುಕ್ತಾಯವಾದ ಮೇಲೂ ಕೆಲವು ಕಾಲ ಕಂಟ್ರೋಲಿತ್ತು. ಆಗಲೂ ಅದರಿಂದ ತೊಂದರೆಯಾಯಿತು. ಯುದ್ಧ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗಿ ಕಂಟ್ರೋಲು ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತಾ ಬಂದರೂ ಈಗ ಅದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾದ ಇನ್ನೊಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯುಂಟಾಗಿದೆ. ಕಾರಣ ದೇವರದಯೆಯಿಂದ ಮಳೆ ಬೆಳೆ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಒಂದು ಸಮಗ್ರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೆ ನಾವು ಈ ದಿವಸ ಒಂದು ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಹೀಗೆ ಒಂದು ತೃಪ್ತಿಕರವಾದ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿರುವಾಗ ನಮ್ಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೇನಾಗುತ್ತಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಆಲೋಚಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ಕೂಡ ಇಧ್ದೇ ಅದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮತಃ ವ್ಯವಸಾಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಯೋಜನೆಮಾಡಿದೆ. ನೀರಾವರಿ ಕಾಂಗಾರಿಗಳು ಪೂರೈಸಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಎಕರೆಗಳು ನೀರಾವರಿಯಾದಾಗ ಬತ್ತ, ರಾಗಿ ಮುಂತಾದ ಅಹಾರ ವಸ್ತುಗಳ ಮತ್ತು ಹತ್ತಿ ಮೊದಲಾದ ಇತರ ವಸ್ತುಗಳ ಬೆಲೆಯೂ ಇಳಿಮುಖವಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ನಾವು ನೋಡುವ ಹಾಗೆ ಸೇಂಗಾ ಎರಡು ಬೆಳೆ ಬಂದು ಧಾರಣೆ ಅಪಾರವಾಗಿ ಇಳಿದು ಹೋಗಿದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಮೊನ್ನೆತಾನೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಕಾನೂನನ್ನು ಪಾಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಷೆಡ್ಯೂಲನ್ನು ಹಾಕಿ ಆ ಷೆಡ್ಯೂಲಿನಲ್ಲಿರುವ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ರಫ್ತು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದ ಅನುಮತಿಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬೆಳೆದುದನ್ನು ಬೇಕಾದ ಹಾಗೆ ಸಾಗಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಇದು ಸೇಂಗಾ ಮೇಲೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಪರಿಣಾಮವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿತು. ಸೇಂಗಾ ಧಾರಣೆ ಇಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ರಫ್ತು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪರ್ಮಿಟ್ ಕೊಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದು. ಮಣಕ್ಕೆ 11 ರೂಪಾಯಿಗಳಿದ್ದ ಬೆಲೆ 3-4 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಳಿದರೂ ಅದನ್ನು ಕೇಳುವವರೇ ಇಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ನಷ್ಟವಾಯಿತು. ಆ ಮೇಲೆ ಇದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ರಫ್ತು ಮಾಡಲು ಪರ್ಮಿಟ್ ಕೊಟ್ಟರು. ಹಾಗೆ ಕೊಟ್ಟಾಗ ಧಾರಣೆ ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕರಿಂದ ಎಂಟಾಣೆಗಳವರೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿತು. ಹೀಗೆ ಆಮದು ಮತ್ತು ರಫ್ತುಮಾಡುವಾಗ ಅನುಸರಿಸುವ ನೀತಿಗಳಿಂದಲೂ ರೈತರಿಗೆ ಏಟು ಬೀಳುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗ ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಹೊಸಹೊಸ ಯೋಜನೆಗಳ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಬೆಳೆ ದಿನದಿನಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿತು. ಒಂದು ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವಾಗ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಧಾರಣೆವಾಸಿ ಕಡಮೆಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ; ಲೋಕಲ್ ಡಿಮ್ಯಾಂಡು ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಧಾರಣೆವಾಸಿ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಅಂಡ್ ಸಪ್ಲೈ ಥಿಯರಿ ಪ್ರಕಾರ ಕಡಮೆಯಾಗುವ ಸಂಭವ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡದೇ ಹೋದರೆ, ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡದೇ ಹೋದರೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವುದನ್ನೇ ಬಿಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಯಾವತ್ತೂ ಕೂಡ ಲಾಭದಾಯಕವಾದ ವೃತ್ತಿಯಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಏನೋ ವಂಶಪಾರಂಪರ್ಯವಾಗಿ ಬಂದ ಕಸಬಾದ್ದರಿಂದ ಲಾಭವಿರಲಿ, ಇಲ್ಲದಿರಲಿ ಶೇಕಡ 75 ಮಂದಿ ಈ ಕಸಬನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ವ್ಯವಸಾಯಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದೆ ಅವರು ಸೋಮಾರಿಗಳಾಗಿರಬೇಕು. ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಕಸಬನ್ನು ಲಾಭದಾಯಕವಾಗಿ ಮಾಡುವುದು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಕರ್ತವ್ಯ. ಹೀಗೆ ಮಾಡಲು ತಕ್ಕ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುವುದು ಆವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆ ಕೊಡುವಾಗ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. 48 ನೆಯ ಆರ್ಟಿಕಲ್ ಪ್ರಕಾರ ರಕ್ಷಣೆ ನೀಡಬೇಕಾದದ್ದು ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಹಾಗಿರುವಾಗ ಸರ್ಕಾರದವರೇನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ನೋಡಿದರೆ ಈ ದಿವಸದವರೆಗೂ ಏನೂ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ, ವ್ಯವಸಾಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಏನೂ ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮೂರು ಮುಖ್ಯವಾದ ಅಂಶಗಳಿವೆ. ಬೆಳೆಯುವ ಧಾನ್ಯಗಳಿಗೆ ಧಾರಣೆ ನಿಗದಿಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಫಾರಂ ಅಕೌಂಟಿಂಗ್ ಎಂಬುದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಧಾರಣೆ ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಮಿತಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಎಂದು ಈ ದಿವಸ ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟರೂ ನಮ್ಮ ಜನಗಳು ಲೆಕ್ಕವಿಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಲೆಕ್ಕವಿಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಗೊತ್ತುಮಾಡಬೇಕು. ಉತ್ಪತ್ತಿಮಾಡಲು ತಗಲುವ ಖರ್ಚನ್ನು ನಿಗದಿಮಾಡುವಾಗ ಅಕೌಂಟಿಂಗ್ ಸಿಸ್ಟಂ ಇರಬೇಕು. ರೈತರಿಗೆ ಲೆಕ್ಕವಿಡುವಂತೆ ವಿಧಿಸಲು ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ಧಾರಣೆ ನಿಗದಿಮಾಡಿದಾಗ ಎಲ್ಲಾ ಭೂಮಿಗಳಲ್ಲೂ ಎಲ್ಲಾ ಬೆಳೆಯನ್ನೂ ಬೆಳೆಯಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದು ತಪ್ಪು; ಯಾವ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಏನು ಬೆಳೆಯಿಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೂಡ ನಿಗದಿಮಾಡಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಧಾರಣೆ ನಿರ್ಧಾರಮಾಡುವಾಗ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಉದ್ಭವಿಸುವ ಸನ್ನಿವೇಶವಿರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಸರಿಯಾದ ನೀತಿಯನ್ನನುಸರಿಸಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಧಿಕಾರಯುತವಾದ ಸಂಸ್ಥೆಗಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಅನಧಿಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಾಗಲಿ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡಬೇಕು. ಶ್ರೀ ನರಸಿಂಹರೆಡ್ಡಿಯವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ, ಮೈಸೂರು ವ್ಯವಸಾಯ ಸಂಘದ ಜನರಲ್ ಬಾಡಿಯವರು ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕಾದದ್ದು ಅಗತ್ಯವೆಂದು ವ್ಯವಸಾಯ ಸಚಿವರಿಗೂ, ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಆಹಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಮನವಿಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಬಹುಶಃ ಇದು ಇಡೀ ಇಂಡಿಯಾದ ನೀತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದು, ಆದ್ದರಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಲೆವಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಬಹುದು; ಅವರು ಏನಾದರೂ ಮಾಡುವವರೆಗೆ ನಿಧಾನಿಸೋಣ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಈ ದಿವಸ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಧಾರಣೆ ನಿಗದಿಮಾಡಲು ಒಂದು ಬೋರ್ಡನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ವರದಿಯಾಗಿದೆ. ಹಾಗಿರುವಾಗ ನಮ್ಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ಏನು ಮಾಡಿದರೆ ಸರಿಹೋಗುತ್ತದೆಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮನವಿಮಾಡಬೇಕಾದದ್ದು ಅಗತ್ಯ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಆಲೋಚಿಸಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸರಿಯಾದ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬರಲು ಸೂಕ್ತಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದರ ಅಗತ್ಯ ಬಹಳವಾಗಿದೆ. ಮೊನ್ನೆ ವ್ಯವಸಾಯದ ಕೂಲಿಗಳಿಗೆ ಮಿನಿಮಂ ವೇಜಸ್ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿರುವುದು ಯಾವ ಆಧಾರದಮೇಲೆ? ಬೆಳೆಗೆ ಆಗುವ ಖರ್ಚನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳದೆ, ವ್ಯವಸಾಯಗಾರ ಎಷ್ಟು ಕೂಲಿಗಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತಾನೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡದೆ, ಯಾವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿರುವುದು? ಗೊಬ್ಬರಕ್ಕೆ ಸಿಂಧ್ರಿ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯವರು ನಿಗದಿಮಾಡಿರುವ ಧಾರಣೆ ನೋಡಿ

ಏನಾದರೂ ಗೊತ್ತುಮಾಡಿದ್ದೀರಾ? ರೈತರಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಒಳ್ಳೆಯ ಗೊಬ್ಬರ ಯಾವುದು ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೀರಾ? ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ವಿಚಾರಮಾಡಿ ಸನ್ನಿವೇಶಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ರೈತನಿಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುವಂತೆ ಒಂದು ಆಖೈರು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು. ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಅಂಡ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪರಿಮೆಂಟಲ್ ಯೂನಿಯರ್ನವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲಹೆ ಮಾಡಲು ವ್ಯವಸಾಯದ ಸೆಮಿನಾರ್ ಸಹ ಕರೆದು ಅಲ್ಲಿ ರೈತರ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಿ ಇಲಾಖೆಗಳ ಎಲ್ಲ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿ ಬಹಳ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಆಲೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರಾದರೂ ಸರಿಯೆ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಇಂಥ ಸಂಸ್ಥೆಯಾದರೂ ಸರಿಯೆ ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಿ ಮಾಡುವ ನಿರ್ಣಯಗಳು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಮುಂದೆ ಬರಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀ ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ (ಚನ್ನಪಟ್ಟಣ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಶ್ರೀಮತಿ ಬಳ್ಳಾರಿ ಸಿದ್ದಮ್ಮನವರು ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಬಹಳವಾಗಿ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ನಾಟುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಮಾತನಾಡಿರತಕ್ಕಂಥ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಬಹಳ ದಿವಸಗಳಿಂದ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪರ್ಯಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಈ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಮೇಲೆ ನಡೆದ ಮೊದಲನೆಯ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಆಗ ವ್ಯವಸಾಯ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದವರು—ಇವರಿಬ್ಬರೂ ಅವರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಹೋಗುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ರೈತರಿಗೇನು ತೊಂದರೆಯಾಗಬಹುದೆಂಬುದನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿದಾಗ ಅದನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡಬಾರದೆಂದೂ, ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಕ್ಕೆ, ರೈತರು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ನಿಗದಿಯಾದ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಗೊತ್ತುಮಾಡಬೇಕೆಂದೂ ನಾವು ಹೇಳಿದೆವು. ಅದನ್ನು ಅವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರು; ಆ ರೀತಿ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಅಗತ್ಯವೆಂದು ನಮ್ಮೆದುರಿನಲ್ಲಿ ನುಡಿದಿರುವುದು ರಿಕಾರ್ಡಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದಾಗಿ ಈ ಸಭೆಗೆ ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಅದರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇದುವರೆಗೂ ಯಾವ ಕಾರ್ಯವನ್ನೂ ಕೈಕೊಂಡಂತೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯದಿಂದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗತಕ್ಕಂಥ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಗೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ನಿಗ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ, ಯುದ್ಧಕಾಲದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಹಾಗೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೆವು. ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಇದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ವ್ಯವಸಾಯಗಾರನ ಸ್ಥಾನವೆಂಥಾದ್ದು ಎಂಬುದು ದೇಶದ ಎಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರಗಳಿಗೂ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರೂ ಈ ದಿವಸ ಆಗಲೇ ಅದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಮರೆತಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಮರೆತುಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಜ್ಞಾಪಕಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಬಳ್ಳಾರಿ ಸಿದ್ದಮ್ಮನವರು ಈ ಠರಾವನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಹಳ ತೀವ್ರತೆಯಿಂದ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಪರ್ಯಾಲೋಚಿಸಬೇಕು. ಕಂಟ್ರೋಲಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬೆಲೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಜನರಿದ್ದಾರೆ; ಬಂದಿದೆ; ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗತಾನೆ ಶ್ರೀ ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯನವರು ರೂಪಾಯಿಗೆ ಎರಡು ಸೇರು ರಾಗಿಯಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಎರಡಾಣೆಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ ರಾಗಿಗೆ ಈ ದಿವಸ $1\frac{1}{4}$ ರೂಪಾಯಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಒಂದಕ್ಕೊಂದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿರುವ ವಿಷಯ.

ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಬೆಲೆಗಳ ಏರಿಳಿತದ ವಿಚಾರ ರೈತರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಬೆಲೆಗಳ ಏರಿಳಿತದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ವರ್ತಕರ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಸ್ಥಗಾರರ ಹಿಡಿತಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಇದರಿಂದ ರೈತರು ಬಹುಮಟ್ಟಿನ ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ರೈತರು ಮೂಕಪ್ರಾಣಿಗಳಂತೆ ಇದ್ದಾರೆ. ಪಟ್ಟಣಿಗರು ಹೇಗೋ ಇವರನ್ನು ತಮ್ಮ ಹಿಡಿತಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿಸಿಕೊಂಡು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ (ಮಳವಳ್ಳಿ—ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳು).—ರೈತರೇನೂ ದಡ್ಡರಲ್ಲ

ಶ್ರೀ ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ.—ಮುಂದೆ ಗೊತ್ತಾಗಬೇಕು, ರೈತರ ಇಂದಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೇಳುವುದು ಅಸಾಧ್ಯ. ಒಂದು ಗಳಿಗೆ ವ್ಯವಸಾಯದ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನನ್ನ ಜೊತೆಗೆ ಬಂದರೆ ಅವರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕಡಲೇಕಾಯಿ ಬಿತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕೀಳುವುದು ಬೇಡ, ಉತ್ತುಬಿಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಈ ಉತ್ತು ಬಿತ್ತಿದ ಬೆಲೆಯು ಸಹ ಬಾರದೇ ಇದ್ದರೆ ಮತ್ತೇನುತಾನೇ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯ! ಅದನ್ನು ಉತ್ತುಬಿಟ್ಟರೆ ಬರುವ ವರ್ಷ ದವಸವಾದರೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥ ಶೋಚನೀಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ರೈತರಿಗೆ ಒದಗಿದೆ.

3 P.M.

Mr. SPEAKER.—Does the Hon'ble Member take some more time?

Sri V. VENKATAPPA.—I will stop now and again continue after 3-30.

Mr. SPEAKER.—The House will now rise for lunch and meet at 3–30.

The House adjourned for Lunch at One Minute past Three of the Clock and reassembled at Thirty Minutes past Three of the Clock.

[MR. SPEAKER in the Chair.]

ಶ್ರೀ ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ.—ರೈತರ ಕಳವಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು Regulated market ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಗೊತ್ತುಮಾಡುವುದು ಆವಶ್ಯಕ. ಇದರಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಒಂದು ಕಷ್ಟಪರಿಸ್ಥಿತಿ ತಲೆದೋರಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ದಿನಸಿ ಮಾರಾಟದ ಬೆಲೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹರಾಜು ಕೂಗುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಏರ್ಪಡಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಲೈಸನ್ಸ್ ಪಡೆದಿರುವವರೇ ಆ ಹರಾಜಿನಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಬೇಕು. ಅಂಥವರು 8-10 ಮಂದಿ ಮಾತ್ರ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಇವರೇನಾದರೂ ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು ಮಾತನಾಡಿಕೊಂಡು ಹರಾಜು ಕೂಗಿದರೆ ಫಸಲು ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ತಂದ ರೈತರ ಗತಿ ಮುಗಿದುಹೋಯಿತು.

Sri L. SIDDAPPA (Channagiri).—Similar state of affairs is present in Davangere.

Sri V. VENKATAPPA.—I am glad to hear that.

ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಫಸಲು ಮಾರಾಟದ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ನಿರ್ಧರಿಸಬೇಕು. ರೆಗ್ಯುಲೇಟೆಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ದರವನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿರುವುದರಲ್ಲಿ, ಯಾವನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದಿರುತ್ತಾನೋ ಅವನಿಗೆ ಅಡ್ಡಿಪಡಿಸಿ ಹರಾಜು ಮೂಲಕ ಈ ಬೆಲೆ ನಿರ್ಧಾರಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಏಕೆ ಏರ್ಪಡಿಸಬೇಕು ? ಲೈಸೆನ್ಸ್‌ದಾರರ ಹತೋಟಿಗೆ ಇದು ಒಳಪಟ್ಟರೆ, ಅವರು ಎಷ್ಟಕ್ಕೆಬೇಕೋ ಅಷ್ಟಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಹರಾಜು ಕೂಗಿ ಬೆಲೆಯ ಏರಿಳಿತವನ್ನು ತಮ್ಮ ಹತೋಟಿಗೆ ಸಿಲುಕಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯುಂಟಾಗಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೇನೋ ಘನವಾದ ಉದ್ದೇಶವೇ ಇದೆ. ಆದರೂ ಕೊನೆಗೆ ಏಟು ಬೀಳುವುದು ರೈತರಿಗೇ. ಈಗ ಕಡಲೇಕಾಯಿ ವಿಚಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ: ಅದನ್ನು ಹೊರಗೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕಾದರೆ, ನಮ್ಮ ದೇಶದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಎಷ್ಟು ಕಳುಹಿಸಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ತಿಂಗಳುಗಟ್ಟಲೆ ಹಿಡಿಯುತ್ತದೆ. ಹೊರಗೆ ಈ ಫಸಲನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಾಂತ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳಿಂದ ಎಷ್ಟು ಕಳುಹಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಗದ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಪ್ರಾಂತ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಇಷ್ಟೇ ಆಗುತ್ತದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಲು ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಶೇಖರಿಸಬೇಕು. ಇದೆಲ್ಲ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿ ಆಖೈರು ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬರುವವೇಳೆಗೆ ಆ ಫಸಲೇ ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗಿ ರೈತರು ಬಹಳ ತೊಂದರೆಗೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಬೆಳೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿಯೂ ಇದು ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ಫಸಲುಗಳ ಬಗ್ಗೆಯಾದರೂ ಬೆಲೆ ನಿಗದಿಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮುಂದುವರಿದ ಎಲ್ಲ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಪದ್ಧತಿ ಇದೆ. ಅಮೆರಿಕಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬೆಲೆ ನಿಗದಿಮಾಡಿ, ಅದು ಕಡಮೆ-ಹೆಚ್ಚು ಆಗುವುದು ಕಂಡುಬಂದರೆ, ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಪೂರ್ಣ ಹತೋಟಿಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಎಷ್ಟು ಪರಿಮಿತಿಯ ಉತ್ಪತ್ತಿಬೇಕೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಬೆಳೆಯಲು ಅದಕ್ಕೆ subsidy ಸಹ ಕೊಟ್ಟು ಉತ್ತೇಜನಗೊಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಬೆಳೆಗೆ ಏನಾದರೂ ರೋಗ ತಗಲುವ ಸಂಭವವಿದ್ದ ಕೂಡಲೇ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅನೇಕ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ crop insurance ಸಹ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಎಲ್ಲ ಸೌಕರ್ಯಗಳೂ ರೈತರಿಗೆ ಲಭಿಸಬೇಕು. ಈಗಾಗಲೇ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಿತಿಯೊಂದನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿ ರೈತರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗದ ಹಾಗೆ ಬೆಲೆ ನಿಗದಿಮಾಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸರ್ಕಾರದವರು ಸೂಕ್ತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೋರುತ್ತೇನೆ.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Mr. Speaker, I thank you very much for having given me an opportunity to express my views on this resolution.

Agriculture in Mysore State is almost a gamble. It is not of course any industry. If it is an industry then there will be some planned economy, there will be some costing. In an industry we have got the system of costing, cost of production, sale price factor, etc. But for agricultural products in the Mysore State we have nothing of that kind. The farmer will attend to agriculture, his son is interested in agriculture and his grandson also gets into it. So it has come to us as a tradition. It is not an industry; it is a gamble. There have been many failures of rainfall. In those areas where failure of rainfall has been registered neither the Government nor the consuming public has gone to the help of the producer. The producer is simply to be satisfied with what little he can get. Now what happens to the agriculturists? In agriculture, there are two kinds of operations; one is agricultural operations in connection with food crops and the other in connection with money crops. Many people would be very much interested in undertaking money crop and today on account of the advantages of electrical energy, pumpsets subventions, grants, etc.,—all these have gone a long way to increase the money crop value. The agriculturist feels that it will be more profitable to raise money crops. The cost of production of food crops has increased. So, the food crop is at a disadvantage. Naturally the agriculturist is not interested in raising food crops because it does not pay. Perhaps it might be too much on my part if I suggest to this House that "the land follows the law of diminishing returns". As the years pass by the fertility of the soil gets reduced and to maintain it naturally the producer has to put in something else to maintain fertility; that is, manuring. Manuring the crop is an investment. When the investment does not pay, how can he maintain that fertility? Therefore when land follows the law of diminishing returns it is very necessary that Government which represents the producer should come to his aid and see that he maintains that fertility so that he may not allow the land to deteriorate.

Well, Sir, so far as agricultural production is concerned, particularly food crops, I may be permitted to place before this House my own experience about prices. I am an agriculturist; I own large holdings no doubt, but yet I am an agriculturist. I am also having own cultivation. Hon'ble Members interested can go to T.-Narasipur and go round my lands. Sir, I maintain accounts for the sale value on agricultural produce. I have maintained it for the last thirty years. In the year 1914-19 when there was the first World War paddy was being sold at Rs. 14 a palla; it had some relation to the cost of production. By the year 1930, I have sold at the rate of Rs. 3 a palla. Prices went up to Rs. 8 a palla in 1938 and Government when they introduced procurement in the year 1942 fixed the basic value at Rs. 8 per palla of second variety and Rs. 10 per palla for the first variety. In the course of 12 years, by 1952, the Government fixed the rate at Rs. 25 per palla. This is the history of the price structure of paddy from 1914 to 1953. There is such a big variation as that. As the price goes down, naturally the cultivator or the producer would lose interest in raising food crops. When lesser acreage is brought under food crops, it is quite probable that scarcity conditions may once again appear. Once scarcity conditions are there Government come forward with measures of control and other things. That should not be allowed to happen. What I urge upon the Government is that we must have a planned economy. We must fix a particular basic value. This has already been done in the case of coffee. Please take for instance the Coffee Marketing Board. There are rich coffee planters; they have used their influence with the members of the Parliament and got the Coffee Markeing Board Act. Under the Coffee Marketing Board, they have got a basic value below which the Coffee Marketing Board will not allow coffee to be sold at all. While fixing the basic value, they have taken into consideration the cost of production, the return that the planter should get in the shape of percentage. I had the privilege of discussing this issue with one of the planters. I enquired how this basic value was fixed. He said that for the determination of the basic value, the cost of production is takeninto consideration and to that 10 per cent of the total value of the estate is added as a guaranteed return to the planter. Certain percentage of return is guaranteed to the planters apart from the cost of production. Therefore I urge, Sir, that when a thing like that has already been done in the case of coffee, nothing prevents us to do it in the case of main crops like food crops and important money crops, for example mulberry. So, Sir, it is very necessary that we should go into the question in detail and see that a minimum price is fixed.

Then another issue springs up. If the market value is lower than the basic value, how to control it? The Government must be in a position to buy the commodity at the minimum price. Unless the Government is ready, it is no use fixing a minimum price because they cannot check the fall in prices. They must be in a position to check it. They must buy out the stock whenever the price comes down in the market. It is necessary that the minimum basic value has to be fixed properly.

Sir, the next important thing that I wanted to speak about today is the establishment of Marketing Boards. Marketing Boards have to be established in every taluk headquarters, Marketing Boards for the sale of food crops, Marketing Boards for the sale of silk. Sir, in the matter of silk, I am coming from a silk area; I know the difficulties too well. I know the situation too well. The producer does not know what price he will get for the silk that he produces. Sir, he produces silk at great cost, comes to Bangalore and offers it for sale. The wholesaler here who purchases silk offers prices at will. It may perhaps be lower than the cost of production. The agriculturist or silk producer has no other option. He has only to deposit the silk with the wholesaler pending sale and return home. He will probably be awaiting some enhancement in rate; that will never happen. Naturally he gets a low return and the middleman is benefited. That is why I insist that Marketing Board should be established

(SRI S. SRINIVASA IYENGAR.)
in each taluk headquarters, so that the agricultural produce may be marketed properly.

Sri M. MADIAH.—There are a number of other resolutions. This subject has been sufficiently discussed.

Mr. SPEAKER.—This is an important resolution and I think there are many Hon'ble Members desiring to speak on this resolution. We shall limit the time.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—I shall be finishing my remarks soon, Sir.

I am also suggesting that the Government can come to the aid of the agriculturist in many other ways. Government can offer most of the important articles necessary for agriculture at subsidised rate at the taluk headquarters itself. Government can offer technical advice in the matter of soil classification. We are raising crops in lands which are not properly suited. We are experimenting on several kinds of lands. The Department can certainly examine the soil and advise the agriculturists about the correctness of the crop that he can raise. Such things would minimise the cost of production and it would go a long way in giving proper prices.

Therefore I whole-heartedly support this resolution and in view of the limited time, I close my speech.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ (ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ನಿರ್ಣಯದ ಮೇಲೆ ನಾನು ಮಾತನಾಡಬೇಕಾದದ್ದು ಬಹುಶಃ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈ ನಿರ್ಣಯದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡದಾದದ್ದು, ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾದದ್ದು, ಇದು ಹಾಗೂ ದೇಶದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಚರ್ಚೆಯಾಗುತ್ತ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನೂ ಕೂಡ ಈ ನಿರ್ಣಯದ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಮೇಯ ಬಂತು. ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರ ಉತ್ಪನ್ನದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ನೀತಿ. ಅದನ್ನು ನಾನು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಆಗುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಪ್ರತಿಪಾದನೆಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Even in Parliament I remember you have said so.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಕೂಡ ಯಾರಿಗೂ ಮರವು ಉಂಟಾಗತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಮೇಯ, ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಏನು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದೇ ಇದ್ದ ಅನೇಕ ಕಷ್ಟಗಳು ಇವೆ, ಅದನ್ನು ವಿಚಾರಪರರೆಲ್ಲರೂ ಯೋಚನೆಮಾಡಬೇಕು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ನೀತಿಯೂ ಕೂಡ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರನ ಉತ್ಪನ್ನದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಗೊತ್ತಾದ ಆದಾಯ ಬರತಕ್ಕ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದು. ಸುಮಾರು 7-8 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವರ್ಕಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಒಂದು ಸಬ್‌ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಆ ಸಬ್‌ಕಮಿಟಿಯ ವರದಿಯಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಿಸ್ಟ್‌ಗೆ ಮಿನಿಮಂ ಪ್ರಾಫಿಟಬಲ್ ಪ್ರೈಸ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಶಿಫಾರಸನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಅಮೆರಿಕಾ ಮತ್ತು ಇತರ ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಈ ತರಹ ಪ್ರೈಸ್ ಸ್ಟೆಬಿಲಿಟಿ ಪಾಲಿಸಿಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸರ್ಕಾರಗಳೂ ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೂ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೂ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ.

ಯುದ್ಧಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ರೈತರ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ಒಂದು ಬೆಲೆ ನಿಯಂತ್ರಣವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ವಿಧಿಸಿದ್ದರು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದು ಪೂರ್ಣ ಸತ್ಯವಲ್ಲ. ತಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಆಗ ಬೆಲೆ ನಿಯಂತ್ರಣ ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರವೇ ಅನ್ವಯಿಸಲಿಲ್ಲ. ಔಷಧಗಳಿಗೆ, ಕಬ್ಬಿಣದ ಸಾಮಾನುಗಳಿಗೆ, ಬಟ್ಟೆಗೆ, ಕಾಗದಕ್ಕೆ ಈ ಎಲ್ಲ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು. ಹೀಗೆ ಜನಗಳ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು ಇದ್ದವೋ ಬಹುಶಃ ಅವೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಅನ್ವಯಿಸಿತ್ತು. ಸಮಯ ಬಂದಾಗ ನಾವು ನಮಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ಮಾತ್ರವೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಉಗ್ರವಾಗಿ ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದು. ಅಷ್ಟೇನೂ ಸಮಂಜಸವಾಗಿ ಕಾಣುವುದಲ್ಲ. ಈ ದಿವಸ ಈ ರೀತಿ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದರ ಮೇಲೆ ಬೆಲೆ ನಿಗದಿಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಮಿಕ್ಕ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಬೆಲೆ ವಿಷಯ ಏನು ಎಂಬುದು ಉದ್ಭವಿಸಿಯೇ ಉದ್ಭವಿಸುತ್ತದೆ. ರೈತನ ಆದಾಯ, ಅದು ಲೋಕಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದದ್ದು, ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಆದಾಯ. ಅವನ ಕಸಬು ಬಹುಶಃ ಆದಾಯವಿಲ್ಲದ ಕಸಬು ಎಂದರೂ ಉತ್ಪ್ರೇಕ್ಷೆ ಏನೂ ಅಲ್ಲ. ಈರೀತಿ ಸಮಾಜದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿರತಕ್ಕ ರೈತನಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು ನ್ಯಾಯ. ರಕ್ಷಣೆ ಯಾವ ವಿಧದಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಯೋಚನೆಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಬಂದ ಮೇಲೆ ರೈತನ ಹಿತರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳಬಲ್ಲೆ. ಹೋದ ವರ್ಷ ಬೆಲೆ ಇಳಿಮುಖವಾಗುತ್ತಾ ಇದ್ದಾಗ ಬತ್ತದ ಬೆಲೆಯನ್ನು 22-23 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಕಡಮೆ ಇಲ್ಲದೆ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರ ಮುಂದೆ ಬಂದುದರ ಸಲುವಾಗಿ ರೈತನಿಗೆ ಉಪಕಾರವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮರೆತಿರುವವರು ಸ್ವಲ್ಪ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆಗ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಾಯಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ಅನುಭವಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸುಮಾರು ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ದವಸವನ್ನು ನಾವು ಕೊಂಡುಕೊಂಡೆವು. ಬೆಲೆ ಇಳಿಯುತ್ತಾ ಇರುವಾಗ ನಮ್ಮ ಡಿಪೋಗಳಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಿ ದವಸ ಖರ್ಚಾಗದೆ ಅದೆಲ್ಲಾ ಸ್ಟಾಕ್ ಆಗಿ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿತು. ಕೊನೆಕೊನೆಗೆ ಈ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅಕ್ಕಿ ಖರ್ಚಾಗದೆ ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿದು ಹುಳಿತುಹೋದರೆ ಏನುಮಾಡುವುದು ಎಂಬ ಒಂದು ಭಯವನ್ನುಂಟುಮಾಡತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂತು. ಆಗ ನಾನಾಮಾರ್ಗಗಳನ್ನನುಸರಿಸಿ ಆ ಸ್ಟಾಕ್ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಮಾರಬೇಕಾಯಿತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಬೆಲೆ ನಿಗದಿಮಾಡಿದರೆ ಎರಡು

ತರಹ ಮಾಡಬಹುದು. ಬೆಲೆ ನಿಗದಿಮಾಡಿ ಯಾರುಬೇಕಾದರೂ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಕಾಗದದಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ಬರೆದ ಬೆಲೆ ಆಗುತ್ತದೆ, ಯಾರೂ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ನಿಗದಿಯಾದ ಬೆಲೆಗೆ ಭದ್ರತೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಸರ್ಕಾರ ನಾವೇ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಮುಂದೆ ಬರಬೇಕು ಅಥವಾ ಯಾವುದಾದರೂ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನವರು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಮುಂದೆ ಬರಬೇಕು. ಆಗ ಆ ಬೆಲೆ ನಿರ್ಧರವಾಗಿದ್ದಕ್ಕೆ seriousness ಇರುತ್ತದೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಆ ರೀತಿ ಒಂದು ನಾನ್ ಅಫಿಷಿಯಲ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಚೈತನ್ಯ ಇಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಉಳಿದದ್ದು ಸರ್ಕಾರ ಒಂದೇ. ಆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ರೀತಿ ಒಂದು ಬೆಲೆ ನಿರ್ಧರಿಸಿ ಆ ಬೆಲೆ ನಿರ್ಧಾರ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಯತ್ನ ಏನಾದರೂ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಿರಬೇಕು. ಹೇರಳವಾಗಿ ಬೆಳೆ ಆಗುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಂಡು ಕೊಂಡ ಸ್ಟಾಕು ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ಖಾಸಗಿಯಾಗಿರುವುದು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ಸರ್ಕಾರಿ ಡಿಪೋಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ 1 ಕೋಟಿ, 2 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸ್ಟಾಕು ಉಳಿತಾಯವಾದರೆ, ನಷ್ಟವಾದರೆ ಆ ಹೊರೆಯನ್ನು ಹೊರುವುದಕ್ಕೆ ಆಯಾ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಚೈತನ್ಯವಿದೆಯೇ ಎಂಬುದು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಆಗ ನಾವೇನು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ? ಯುದ್ಧಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕನ್ಸ್ಯೂಮರ್ಸ್‌ಗೆ ಯಾವರೀತಿ ಸಬ್‌ಸಿಡಿ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆಮಾಡಿ ಮಾರುತ್ತಾ ಇದ್ದೆವೋ ಅದೇ ತತ್ವವನ್ನು ಈ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರನ ವಿಷಯದಲ್ಲೂ ಅನ್ವಯಿಸಿ ಸಬ್‌ಸಿಡಿಗಾಗಿ ಹಣ ತೆಗೆದಿಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ಸುಮಾರು 2-3 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರ 10 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಮುಡಿಪಾಗಿಟ್ಟು ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು. ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರ 300 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು. ಆ ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ

4 P.M.

ಸಬ್ಸಿಡಿ ಒಂದು ಅಥವಾ ಎರಡು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಎಷ್ಟಾಗುತ್ತದೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ನಾವು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿ ಆ ಲೆಕ್ಕದ ಪ್ರಕಾರ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹಣ ಒದಗಿಸದಿದ್ದರೆ ನಾವೀಗ ಏನು ನೀತಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದನೆಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೋ ಅದೆಲ್ಲವೂ ಶುಷ್ಕ ವಾದವಾಗುತ್ತದೆ. ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಡಲೇಕಾಯಿ, ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ, ರಾಗಿ, ಬತ್ತ ಇಂಥ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ನಿಖರವಾದ ಬೆಲೆಗೆ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ನೀತಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಅನುಸರಿಸಿದರೆ ವರ್ಷವೊಂದಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ಹತ್ತು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಾದರೂ ಸಾಲುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಮೊದಲನೆಯ ಕಷ್ಟ. ಎರಡನೆಯ ಕಷ್ಟವೇನೆಂದರೆ, ಈ ನೀತಿಯನ್ನು ಒಂದು ಸಂಸ್ಥಾನದವರು ಅನುಸರಿಸಿ ಮಿಕ್ಕ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳವರು ಏನಾದರೂ ಮಾಡಲಿ ಎಂದು ಬಿಡುವಹಾಗಿಲ್ಲ. ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರಗಳೂ ಕೂಡ ಒಂದು ನೀತಿಯನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಿ ಅದಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದುವೇಳೆ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ಸ್ ಕಾನ್ಫರೆನ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯ ಬಂದಿರುವುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳದೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮರೆತು ನಿದ್ದೆಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಯಾರಾದರೂ ಹೇಳಿದರೆ ಅವರು ನಿದ್ದೆಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಅರ್ಥಮಾಡಬಹುದೇ ಹೊರತು ಸರ್ಕಾರ ನಿದ್ದೆಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ಸ್ ಕಾನ್ಫರೆನ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಪಡೆದಿದೆ. ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್ನಿಗೂ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಮುಂದಿನ ತಿಂಗಳು ನಡೆಯುವ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್‌ನವರು ನಮ್ಮ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳೇನೇನಿವೆಯೋ ಅವನ್ನು ಯೋಜನಾರೂಪವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೂ ಧಾರಣೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ ನೀತಿಗೂ ನಿಕಟವಾದ ಸಂಬಂಧವಿದೆ. ಇದನ್ನು ಯಾವುದೋ ಒಂದು ವರ್ಗದ ಪರವಾಗಿಯಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಒಂದು ಒಳಭಾವನೆಯಿಂದಲಾಗಲಿ ತಿಳಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದು ತೀಕ್ಷ್ಣವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರ. ವ್ಯವಸಾಯದಿಂದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುವ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಬೆಲೆ ಇಳಿದರೆ ಮಿಕ್ಕ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಬೆಲೆಯೂ ಇಳಿಯುತ್ತದೆಂಬುದು ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ಒಪ್ಪುವ ಮಾತು. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ತಿಂಗಳು ಅಥವಾ ಆರು ತಿಂಗಳು ಆಗಬಹುದು. ಏಕೆಂದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಬೆಲೆಗಳಿಗೂ ವ್ಯವಸಾಯದಿಂದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುವ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಬೆಲೆಗಳೇ ಆಧಾರ, ಅಸ್ತಿಭಾರ. ಈ ಅಸ್ತಿಭಾರ ಸ್ವಲ್ಪ ಕೆಳಗಿಳಿದರೆ ಮಿಕ್ಕ ಬೆಲೆಗಳೂ ಕೆಳಗೆ ಬರುತ್ತವೆ ಎಂಬುದು ಎಲ್ಲಾ ಎಕಾನಮಿಸ್ಟ್‌ಗಳೂ ಒಪ್ಪುವ ವಿಷಯ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ವ್ಯವಸಾಯದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಬೆಲೆ ಕಡಮೆಯಾದರೆ ಕ್ರಮೇಣ ಮಿಕ್ಕ ಬೆಲೆಗಳು ಕಡಮೆಯಾಗಿ ಇನ್ಫ್ಲೇಟೆಟ್ ಎಕಾನಮಿ ಹೋಗಿ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾದ ಎಕಾನಮಿ ಬರುತ್ತದೆ; ತತ್ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗೆ ಇನ್ಫ್ಲೇಟೆಡ್ ಎಕಾನಮಿಯ ಪ್ರಕಾರ 2,500 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿರುವುದು ಬಹುಶಃ 2,000 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಾದರೆ ಸಾಕಾಗಬಹುದು; ಈಗ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಬೇಕೋ ಅಷ್ಟಕ್ಕಿಂತ ಕಡಮೆಯಾಗಿಯೇ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆಗಲೇ ಪಬ್ಲಿಕ್‌ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿರುವ ಹಾಗೆ, ಮೊದಮೊದಲು ಟೆಂಡರು ಕರೆದರೆ ಎಷ್ಟಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿತ್ತೋ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಕಡಮೆಗೆ ಬರುತ್ತದೆ; ಬೆಲೆಗಳು ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತಿವೆ. ಈ ರೀತಿ ಧಾರಣೆಗಳು ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತಿರುವಾಗ, ಈ ಸ್ವಭಾವವುಂಟಾಗಿರುವಾಗ ಇದಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗದ ಬೆಲೆಗಳೂ ಕಡಮೆಯಾಗುವ ಹಾಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆ ಅಥವಾ ವ್ಯವಸಾಯದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಗಮನಕೊಟ್ಟು ಮಿಕ್ಕದ್ದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಇದ್ದಹಾಗೆಯೇ ಇರಿಸಬೇಕೇ ಎಂಬುದು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇನ್ನೂ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲೇ ಇದೆ. ಕೆಲವರು ವ್ಯವಸಾಯದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಬೆಲೆ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತಿರುವಾಗ ಮಿಕ್ಕ ಬೆಲೆಗಳು ಕ್ರಮಕ್ರಮೇಣ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತವೆ, ಆಗ we will go into a realistic economy ಎಂದು ವಾದಿಸುವವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ವ್ಯವಸಾಯದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ಈರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಡಮೆ ಬೆಲೆಯಾದರೆ ರೈತರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ, ರಕ್ಷಣೆ ಸಿಕ್ಕುವಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ವಾದ ಮಾಡುವವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಈ ಎರಡು ವಾದಗಳೂ ತುಂಬ ಗಹನವಾದವುಗಳಾಗಿವೆ. ಒಂದೇ ವಾದ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟು ವಾದಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಎಂಬ ಯೋಜನಾ ಪರಿಚಯವಾಗಬೇಕು. ಈ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಯಾವ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.)

ಪ್ರಭಾವಯುತವಾದ ಪರಿಣಾಮವಾಗುತ್ತದೆಯೆಂದು ಯೋಚನೆಮಾಡಬೇಕಾದ ಕಾಲ ಬಂದಿದೆ. ಇದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಸರಿಯಾದ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿದರೆ, that is planned economy. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ತಾವುಗಳು ಪರ್ಯಾಲೋಚಿಸುವಾಗ ಈ ಬ್ಯಾಕ್‌ಗ್ರೌಂಡಿನಲ್ಲಿ ಈ ಆಧಾರದಮೇಲೆ ಪರಿಗಣನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು ನನ್ನ ಸವಿನಯ ಸೂಚನೆ. ಈ ದಿವಸ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರನಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಒಂದು ನೀತಿಯೇನಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು, ಆ ನೀತಿಯನ್ನು ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ನಾನೂ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ನಾನೊಬ್ಬನೇ ಆ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ಸಾಲದು. ಈ ಸಭೆಯೂ ಕೂಡ ಅದೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿರಬೇಕು. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಈ ಸಭೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇ ಇಂಡಿಯಾದೇಶದ ಎಲ್ಲಾ ಶಾಸನ ಸಭೆಗಳಲ್ಲೂ ಮೂಡಿ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರ ಒಪ್ಪಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಈಗ ಇದನ್ನು ಗಹನವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುವ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ. ಇದನ್ನು ಸಾವಧಾನವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ. ಕೂಡ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಪ್ರಾಡ್ಯೂಸ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಬೆಲೆ ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಈ ದಿವಸ ನಾವು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಬೆಲೆ ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೈ ಹಾಕಿದರೆ ಅದನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು ಒಂದು ಮಹಾ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಊರಿನಲ್ಲಿ ರಾಗಿಯಾಗಲಿ, ಬತ್ತವಾಗಲಿ ಒಂದು ಗೊತ್ತಾದ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಇನ್ನೊಂದು 20 ಮೈಲಿ ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅದರ ಬೆಲೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚುಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. There is no uniformity of cost of production. ಆ ಸಂದರ್ಭವೊದಗಿದಾಗ ನಾವೇನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ನಾವು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಉತ್ತರೋತ್ತರ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರೈತನ ಹಿತರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಸಭೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾದರೂ ಕೂಡ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಬೆಳೆಯತಕ್ಕವನ ಹಿತರಕ್ಷಣೆ ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಈ ನಿರ್ಣಯದ ಯಾವ ಉದ್ದೇಶವಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಿ ಆ ಸದುದ್ದೇಶವನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಾನ್ಫರೆನ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ, ಮೀಟಿಂಗುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದೇ ನನ್ನ ನೀತಿಯಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಸಭೆಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ (ಪೆರಿಯಾಪಟ್ಟಣ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಬಹಳ ಗಹನವಾದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ . . .

Mr. SPEAKER.—Sri Channabasappa, so many Hon'ble Members have spoken already. If you have any new points you may speak.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—Yes, Sir. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಈ ವಿಷಯ ಬಹಳ ಗಹನವಾದುದು, ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಹಳ ತೀವ್ರಾಸಕ್ತಿಯುಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ಇದನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕೆಂಬ ಸಲಹೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ಬಹಳ ಕಾತರದಿಂದಿದ್ದೆ. ಅವರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಏನೂ ಕಂಡುಬರಲಿಲ್ಲ. ಇದುವರೆಗಾಗಲೇ ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿದ ಅಂಶಗಳಿಗೆ ನಾನು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವೆಲ್ಲಾ ನಿರ್ವಿವಾದವಾದ ಅಂಶಗಳೇ ಆಗಿವೆ. ದವಸಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುವ ರೈತರ ಹಿತರಕ್ಷಣೆಯಾಗದಿದ್ದರೆ ದೇಶ ಏಳಿಗೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ನಿಶ್ಚಯ. ಇದು ಬಹಳ ಅಗತ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಅದೇ ತೀವ್ರತೆಯಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದದ್ದು ಅಗತ್ಯವೆಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಿವೇದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಭಾಷಣದಿಂದ ಒಂದು ಅಂಶ ಹೊರಬಿದ್ದಿತು. ದವಸಧಾನ್ಯಗಳ ಧಾರಣೆ ನಾವು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿ ಅದೇ ಬೆಲೆಗೆ ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕಾನೂನು ಮಾಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶ ಸಾರ್ಥಕವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ದವಸ ಧಾನ್ಯಗಳ ಧಾರಣೆ ಇಳಿದಾಗ ಇತರ ಸಾಮಾನುಗಳ ಬೆಲೆಯ ಇಳಿಯುವುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ, ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪ್ಲಾನ್ಡ್ ಎಕಾನಮಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಆ ತರಹ ಈಕ್ವಲಿಬ್ರಿಯಂ ಸ್ಟೇಟ್ ಆಗುವವರೆಗೆ ಹಾಗೆಯೇ ಬಿಟ್ಟರೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕೆಡುತ್ತದೆ. ಜಮೀನು ಮಾಡುವುದೇ ಪಾಪಕರವೆಂಬ ಭಾವನೆ ಬಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಪಟ್ಟಣ ಸೇರುತ್ತಾರೆ. ದವಸಧಾನ್ಯದ ಉತ್ಪತ್ತಿಗೆ ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಕೇವಲ ಬರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿರುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಧಾನ್ಯಗಳ ಬೆಲೆ ಹತೋಟಿ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕಷ್ಟವಿದೆ. ಈಗ ದವಸಧಾನ್ಯದ ಬೆಲೆ ನಿಗದಿಮಾಡಲು ಒಂದು ಕಾನೂನು ಮಾಡಲು ಇದರಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾನೂನು ಮಾಡಿ ಇದೇ ಧಾರಣೆಗೆ ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಕಡ್ಡಾಯಮಾಡಿದರೂ ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ಬೆಳೆದಾಗ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವವರು ಯಾರೂ ಮುಂದೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಯಾರು ಎಷ್ಟಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೋ ಅಷ್ಟಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಪ್ಲಾನ್ಡ್ ಎಕಾನಮಿಯೆಂದರೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿರುವುದು ಟೊಟಾಲಿಟೇರಿಯನ್ ಸರ್ಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವೇ ಹೊರತು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಸರ್ಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಾವೀಗ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಎಕನಾಮಿಕ್ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಮಾಡಬೇಕೇ ಹೊರತು ಪ್ಲಾನ್ಡ್ ಎಕಾನಮಿ ಮಾಡುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈಗ ದವಸ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡಿ ಅದರಿಂದ ಆಗುವ ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಾವು ಜವಾಬ್ದಾರರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೆ ? ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದು ವಾಸ್ತವ. ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊತ್ತ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ವ್ಯಾಪಾರಮಾಡಿ ಆದ ನಷ್ಟವನ್ನು ಸಬ್ಸಿಡಿ ಮೂಲಕ ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಈವರೆಗೆ ಆಲೋಚನೆಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ನೀವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಹೇಳಿ.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—Then, the credit goes to me.

Sri K. HANUMANTHAIYA.—All right; I give you that credit. (*Laughter.*)

Sri H M CHANNABASAPPA.–Thank you. ಈ ದಿವಸದವರೆಗೂ ಈ ವಿಷಯ ಸರ್ಕಾರದ ಆಲೋಚನೆಯಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲೇ ಇದ್ದೇವೆ. ಶ್ರೀಮತಿ ಬಳ್ಳಾರಿ ಸಿದ್ದಮ್ಮನವರು ಮತ್ತು ಇತರ ಸದಸ್ಯರು ಈ ದಿನ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡದಿದ್ದರೆ ಪುನಃ ಇದು ಸಭೆಯಮುಂದೆ ಬರುವ ವರೆಗೂ ಆಲೋಚನಾಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲೇ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಉಳಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗಲಾದರೂ ಕಾರ್ಯಸಾಧನೆ ಆಗಲೇ ಬೇಕು. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಆಹಾರ ಇಲಾಖೆಯ ಮುಖೇನ ದವಸಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಂಡು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವ ನೀತಿಯನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ಶ್ರೀನಿವಾಸಯ್ಯಂಗಾರ್ ಅವರು ಸೂಚಿಸಿದಂತೆ, ಕಾಫಿ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡ್ ಮಾಡಿ ಬೆಳೆಯುವವನಿಗೆ ನಷ್ಟವಾಗದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೇ ಆದಾಯವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಕಾಫಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಮಾಡಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಹಾಗೆಯೇ ಈ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಜೋಳ, ಗೋಧಿ, ಬತ್ತ, ರಾಗಿ ಈಗ ಸದ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುವು. ಈ ನಾಲ್ಕು ಧಾನ್ಯಗಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಬೆಲೆ ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸ ಆಗಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯ ವಿದೆ.

ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಸಲಹೆ ಇಷ್ಟು: ಈಗ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿವೆ. ಈ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿವೆಯೋ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ನಾನು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮುಖ್ಯ ಧ್ಯೇಯವೇ ಸಹಕಾರವಾಗಿರುವಾಗ ಅವುಗಳ ಮೂಲಕ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ, ಅವುಗಳ ಮೂಲಕ ಬತ್ತ, ರಾಗಿ, ಜೋಳ ಮತ್ತು ಗೋಧಿಯನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡಬೇಕು. ಧಾನ್ಯಗಳ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಖರ್ಚು ಎಷ್ಟಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಅದರಮೇಲೆ ಶೇಕಡ 10ರಷ್ಟು ಸೇರಿಸಿ ಬೆಲೆ ನಿರ್ಧರಮಾಡಿ, ಈ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಮೂಲಕ ಮಾರಾಟ ಆಗುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದರೆ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿರುತ್ತದೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಧಾನ್ಯಗಳ ಮಾರಾಟವನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಮೂಲಕ ಎಲ್ಲಾ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸಿದರೆ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಉದ್ದೇಶ ಸಾಧನೆ ಆಗುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಈಗ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯೊಂದಿದೆ. ರೈತಾಪಿ ಜನರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಒದಗಿದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ತಕ್ಕ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಆದ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯ. ಶೇಕಡ 70ರಷ್ಟು ಮಂದಿ ಜನರಿಗೆ ಕಷ್ಟಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಒದಗಿರುವಾಗ ಅವರ ರಕ್ಷಣೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತೀವ್ರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ತಾವು ರೈತರ ಹಿತರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗುವ ಹಾಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡಿದರೆ ಮಾತ್ರ ನಮ್ಮ ಅಭಿನಂದನೆಗೆ ಅರ್ಹರು. ಹಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ತಾವು ಹೇಳುವುದೆಲ್ಲ ಬರೀ ವಾಚಾ ತೃಪ್ತಿಗಾಗಿ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ; ನಿಮ್ಮ ಆಸೆಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನ ಭಾವನೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

Mr. SPEAKER.—It is time, Sri Channabasappa.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.–Well, Sir, I will close. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ಸಲಹೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಕ್ಷಣ ಅನುಭವಸ್ಥರನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಒಂದು ಸಮಿತಿ ರಚಿಸಿ, ಅದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ಯೋಜನೆಯೊಂದನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟು, ಆ ಆಲೋಚನೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಸರ್ಕಾರ ಅತಿ ಕ್ಷಿಪ್ರವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡು ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri Mulka GOVINDA REDDY (Chitaldrug).—Mr. Speaker, I support the resolution that has been moved.

Sri M. MADIAH.—Sir, the subject has been sufficiently discussed and I move for closure.

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Member is on his legs. I will put the closure motion to the vote of the House after he closes his speech.

***Sri Mulka GOVINDA REDDY.**— This is a very important problem. I quite realise the difficulties enumerated by the Leader of the House that it will be difficult to fix the price for agricultural products while the prices of industrial products will be left to the goodwill of the market. Of course, under a capitalistic economy, it is really difficult to fix the prices of certain commodities and leave the prices of other products to the goodwill of the market. The Chief Minister was pleading for something in economics. If we do not guarantee a minimum price for agriculturists, not only the incentive in him to grow more food crop or any other product to enrich the country will be lost but also it will work as hardship in the larger interests of the consumers in the production of foodgrains and also other necessaries of life. What is happening now is, agricultural products, especially prices of food crops are falling whereas the prices of industrial products are not falling in consonance with the fall in the prices of agricultural products, so much so the agriculturist will be at a risk. It is but right that the Government should come forward to guarantee minimum prices to the agriculturist. Otherwise, the agriculturist will be at the mercy of the market and as we have seen by past experience, the agriculturist is the one man who suffers whereas the manufacturers of industrial products will not suffer. Of course, prices of agricultural

(SRI MULKA GOVINDA REDDY.)

products many a time will depend on what import and export policy the Government of India will adopt. Especially, we have seen how the prices of groundnuts have gone down because some policy has been adopted by the Government of India.

Sri T. MARIAPPA (Mysore City-North).—Now there is no export.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—There is agitation now that the ban imposed on the export of oil seeds has worked havoc on the price structure of oil seeds in India. So the price of agricultural products including food-crops and many other crops will depend on the policy of the Government of India in this respect. Many a time the policy of the Government of India is influenced to a great extent by merchants. The mercantile community will try to see that by the Government of India adopting a certain policy the prices of oil seeds and exportable products are reduced so that the producers may sell these oil seeds and when the merchants buy produce at a very cheap rate they will try to see that the ban is removed and export them. The producer is at a loss and the merchant is the gainer at the cost of the producer. If the foreign trade is in the hands of the Government of India, it is possible to see that whatever profits the Government of India earns may be distributed to the producer of these products. Of course, if there is planned economy, it is possible to have crop planning. To what extent we should grow food crops, to what extent we should grow money crops, etc. We cannot simply say that just because we want food crops you all must grow food crops and not money crops. If you do so, we will not be in a position to earn foreign exchange and bring machinery for our industrial development. So, in that case we must have crop planning which is very necessary. If you want to guarantee minimum price to the agriculturist, you must have crop planning and it is not possible for any one State to introduce or guarantee a minimum price for the agriculturist. The Government of India should come forward and see that the prices are guaranteed for all the products produced by the agriculturist and also that the necessaries required by the agriculturist are supplied at certain rates. The products that are manufactured by the industrialist must be supplied to the agriculturist at prices guaranteed and the Government of India should come forward and guarantee. It is necessary, if we want to improve and go to the aid of agriculturist, that we must give a minimum guarantee of prices.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಆರ್. ನಾಯ್ಡು (ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ).—I rise to a point of order, Sir. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವಾಗ ನೀರು ಕುಡಿಯಬಾರದು ಎಂದು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ರೂಲಿಂಗ್ ಹಿಂದೆ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬಾರದು.

Mr. SPEAKER.—There is no point of order. Now, as Sri Madiah has already moved a closure motion on this resolution, I will put it to the House. The question is.—

"That the question be now put."

The motion was negatived.

Mr. SPEAKER.—The debate will continue.

Sri M. MADIAH.—I rise to a point of order. You gave a ruling that Sri Mulka Govinda Reddy will be the last speaker.

Mr. SPEAKER.—I am sorry; you have evidently misheard me. I said that I would put the closure motion to the vote after the close of his speech.

4-30 P.M.

*ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಶ್ರೀಮತಿ ಸಿದ್ದಮ್ಮನವರು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತಂದಿರುವ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ನಾನು ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಈ ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಪುನರ್ರಚನೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಉದ್ಯಮಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಥಾನಗಳ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೈ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜಕೀಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದ ತಕ್ಷಣ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಸುಖ, ಸೌಲಭ್ಯ, ಸಮಾಧಾನ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ರಾಜಕೀಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಸಾಧನೆಯ ಮಾರ್ಗವನ್ನಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕಾದದ್ದು ಅಗತ್ಯ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಬಹಳ ಅಧೋಗತಿಗೆ ಹೋಗಿರುವ ಮತ್ತು ದುರವಸ್ಥೆಗೆ ಇಳಿದಿರುವ ಈ ನಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಪುನರುದ್ಧಾರ ಮಾಡಬೇಕು; ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ

ಮಾಡಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಪುನರ್ರಚನೆ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ಸನ್ನಿವೇಶಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಹೊಂದಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೇ ಯೋಜನಾ ಸಮಿತಿಯವರು ಅನೇಕ ಅರ್ಥಿಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ದೇಶದ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಪೈಕಿ ವ್ಯವಸಾಯಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಆದ ಹೊರತು ನಮ್ಮ ಆಯವ್ಯಯಕ್ಕೆ ಭದ್ರವಾದಂಥ ತಳಹದಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಈ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಪ್ರೊಡಕ್ಷನ್‌ಗೆ ಪ್ರಥಮ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಯೋಜನಾ ಸಮಿತಿಯವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ 1942ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದ ಆಹಾರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಕಚ್ಚಾ ಮಾಲುಗಳ ಅಭಾವ ಇದೆಲ್ಲವನ್ನು ಮನಗಂಡು ವ್ಯವಸಾಯದ ಉತ್ಪನ್ನಕ್ಕೆ ಪ್ರಥಮಸ್ಥಾನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆಹಾರೋತ್ಪನ್ನವಾದ ಹೊರತು ಈ ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ಭದ್ರವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ವ್ಯವಸಾಯೋತ್ಪನ್ನ ಹೇರಳವಾಗಿ ಆಗಬೇಕು, ನಾವು ಹೊರಗಡೆಯ ದೇಶವನ್ನು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಅವಲಂಬಿಸಬಾರದು, ಇದು ಭದ್ರವಾದರೆ ಅನಂತರ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ಪ್ರಥಮಸ್ಥಾನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಭೂಸಂಬಂಧವಾದ ಸುಧಾರಣೆಗಳು ಆಗಬೇಕು, ಯಾರು ಭೂಮಿಯ ಉತ್ಪನ್ನದಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿದ್ದಾರೋ .ಅವರ ದುಡಿಮೆಗೆ ತಕ್ಕ ಫಲ ಬರಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಯೋಜನಾ ಸಮಿತಿಯವರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಶ್ರೀಮತಿ ಸಿದ್ದಮ್ಮನವರು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಿಜ, ರೈತ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾಡಿದರೆ, ಆತನಿಗೆ ಸರಿಯಾದಂಥ ಬೆಲೆ ಬರದೇ ಹೋದರೆ ಆತ ನಿರಾಶನಾಗುತ್ತಾನೆ, ಆ ಉದ್ಯೋಗದಿಂದ ಆತನಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಪ್ರತಿಫಲ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅವರು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. 1951ನೇ ಇಸವಿ ಸೆನ್ಸೆಸ್ ನೋಡಿದರೆ ಆದರಲ್ಲಿ occupational grades ವಿಚಾರ ಸವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಮೈಸೂರು ದೇಶ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿದ ದೇಶ ಎಂದು ನಾವು ಹೇಳಿಕೊಂಡರೂ ಕೂಡ 10. 2 per cent of the population ಮಾತ್ರ ಕೈಗಾರಿಕೆಯಿಂದ ಪರಿಪೋಷಿತರಾಗುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ Industrial economy weak ಆಗಿದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರಿನ ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ extra ಒಂದು ಪದ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. Even though we are boasting that we are an industrialised country, still our economy is weak. ಬಾಕಿ, ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಯಿಂದ ಎಷ್ಟು ಜನ ಪರಿಪೋಷಿತರಾಗುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೋ ಅಷ್ಟುಕೂಡ ನಾವು ಪರಿಪೋಷಿತರಾಗಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ 1 ಲಕ್ಷ ಜನಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅದು ಅನ್ನ ನೀಡುತ್ತಾ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮೈಸೂರಿನ ಮುಖ್ಯವಾದ ಎಕಾನಮಿ ಕೂಡ-ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಎಕಾನಮಿ. ಹೆಚ್ಚು ಜನಗಳು ಭೂಮಿಯಿಂದಲೇ ಜೀವನ ಮಾಡತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಮೊನ್ನೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪನವರು 50 ಲಕ್ಷ ಜನ ಸ್ವಂತ ಜಮೀನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಸೆನ್ಸೆಸ್ ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಸುಮಾರು ಶೇಕಡ 69 ಜನ ವ್ಯವಸಾಯದಿಂದಲೇ ಜೀವನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. 1921ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ 1951ನೇ ಇಸವಿಯವರೆಗೂ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಭೂಮಿಯಿಂದ ಜೀವನ ಮಾಡುವವರೇ ಜಾಸ್ತಿ ಆಗುತ್ತಾರೆ, ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಡ ಜಾಸ್ತಿ ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂಬ ಕಾರಣವನ್ನು ನಮೂದಿಸಿದ್ದಾರೆ. 1951ನೇ ಇಸವಿ ಸೆನ್ಸೆಸ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ 2½ ಲಕ್ಷ ಜನ ಜೀವನ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದ ಸಂಖ್ಯೆ ವರ್ಷೇ ವರ್ಷೇ ಇಳಿಯುತ್ತಹೋಗಿ ಈಗ 1½ ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಇಳಿದಿದೆ. ಎಂದರೆ ಗೃಹ ಕೈಗಾರಿಕೆಯಿಂದ ಜೀವನ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜನ ಕಡಿಮೆ ಆಗಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಪ್ರತಿಫಲ ಇಲ್ಲದೆ, ವಿಧಿ ಇಲ್ಲದೆ ಜಮೀನಿನ ಕಡೆಗೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. 1-2 ಎಕರೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಜೀವನ ಮಾಡುವವರು ಅಥವಾ ಕೂಲಿಗಾರರ ಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂಬುದು ಅದರಿಂದ ವ್ಯಕ್ತಪಡುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀಮತಿ ಸಿದ್ದಮ್ಮನವರು, ಬೇರೆ ರಹ ಇಲ್ಲದೆ, ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ವ್ಯವಸಾಯೋತ್ಪನ್ನ ಮಾಡತಕ್ಕ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಬೆಲೆ ಬರದಿದ್ದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಈಡಾಗುತ್ತಾನೆ ಎಂಬ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಇದನ್ನು ಬಹಳ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಪರ್ಯಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಯೋಜನೆ ಇಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ನಿಜ. ಆದರೆ ಇದು ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಬ್ರಿಟಿಷರು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾಗ ಇದ್ದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಯಾವ ಪ್ರಾಂತ್ಯ ತೀವ್ರ ಕೆಳಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಇಳಿದಿತ್ತು, ತೀರ ಅಧೋಗತಿಗೆ ಹೋಗಿತ್ತು ಎಂದರೆ ಅದು ಬಂಗಾಳ ದೇಶ. Because it was longest under the British rule, it is the poorest country today. ನಾನು ಒಂದು ಅಂಗುಲವನ್ನು ಬಿಡದೆ ನೋಡಿಕೊಂಡುಬಂದಿದ್ದೇನೆ; ಕಷ್ಟಗಳು ಇವೆ. ಮೈಸೂರು ದೇಶ ಇಷ್ಟೊಂದು ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಆಗಿರುವಾಗ, ಇಲ್ಲೇ ಹೀಗಿದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಹೇಗಿರಬೇಕು ? ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಂದರಿಂದ ಐದು ಎಕರೆ ಹೊಂದಿರತಕ್ಕವರು ವಿಪರೀತ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ, ವಾಸ್ತವ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತಕ್ಕ ರೈತರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಬೆಲೆ ಬರಬೇಕಾದದ್ದು ಬಹಳ ಅಗತ್ಯ ಎಂಬುದು ನಿರ್ವಿವಾದವಾದದ್ದು. ಆದರೆ ಈ ವಿಷಯ ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡತಕ್ಕ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಯೋಜನಾ ಸಮಿತಿಯವರು ಈ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಅವರೂ ಸಹ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ದುರದೃಷ್ಟದಿಂದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ತೋರಿಸತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಅದಕ್ಕೂ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರೂ, ಸಂಸ್ಥಾನ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ವ್ಯವಸಾಯೋತ್ಪನ್ನಗಳ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿನೋಡಿ, ಎಂದರೆ ಸರಿಯಾದ, ನ್ಯಾಯವಾದ ಬೆಲೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಬೆಲೆ ಇದೆ ಎಂಬ ಅಂಕಿ ಅಂಶ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ, ಆ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಟ್ಯಾಬ್ಯುಲೇಟ್ ಮಾಡಿ, ಸರಿಯಾದ ಸ್ಟ್ಯಾಟಿಸ್ಟಿಕ್ಸ್ ತಯಾರುಮಾಡಬೇಕು ; ಸರಿಯಾದ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳಿಲ್ಲದೆ ಬೆಲೆ ನಿಗದಿಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ; ಆದ್ದರಿಂದ ಸಂಸ್ಥಾನ ಸರ್ಕಾರ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಎರಡೂ ಕೂಡ

(ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪ.)

ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಕ್ಕ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು, ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ಸಲಹೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾಯಶಃ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸಲಹೆ ಬಂದಿರಬಹುದು. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಯೋಜನಾ ಸಮಿತಿಯವರೂ ಸಹ ಇದನ್ನು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಬಹಳ ಸುಲಭವಾದ ಮಾರ್ಗ ಎಂದರೆ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಉತ್ಪನ್ನವಾದಂಥ ಯಾವ ಯಾವ ವಸ್ತು ಇದೆಯೋ ಅದರ ಬೆಲೆ ಒಂದು ಕನಿಷ್ಠಾಂಶಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಆದಾಗ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಹಳ ಕಠಿಣವಾದದ್ದು, ಬಹಳ ಕ್ಲಿಷ್ಟವಾದದ್ದು. ಯೋಜನಾ ಸಮಿತಿಯವರೂ ಕೂಡ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲೂ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಅಭ್ಯುದಯ ಆಗಬೇಕಾದರೆ ರೈತನ ಅಭ್ಯುದಯ ಆಗಬೇಕು. ರೈತ ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾಡತಕ್ಕ ವಸ್ತುವಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಬೆಲೆ ದೊರೆಯಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ ಮಾಡಬೇಕು ? ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕಾಗತಕ್ಕ ಖರ್ಚನ್ನು ಗೊತ್ತುಮಾಡುವುದು ಕಷ್ಟ. ಒಂದೊಂದು ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೂ, ಒಂದೊಂದು ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸನ್ನಿವೇಶಕ್ಕೂ ಬಹಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಇದರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸೈಂಟಿಫಿಕ್ ಎಂಕ್ವೈರಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೂ ಕಷ್ಟ. ನಮಗೆ ಎರಡು ವರ್ಷ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಳೆ ಬೆಳೆ ಆದರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಹು ಬೇಗ ಬೆಲೆ ಇಳಿಯತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಹೋದ ವರ್ಷ, ಈ ವರ್ಷ ಮಳೆ ಬೆಳೆ ಸಕಾಲಕ್ಕೆ ಆಗಿದ್ದರೆ ಬೆಲೆ ಇಳಿಯುತ್ತಾ ಇತ್ತು. ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ರಾಗಿ ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಇಲ್ಲದೆ ರಾಗಿ ಬೆಳೆ ಕೆಟ್ಟಿತು. ಆದ್ದರಿಂದ ರಾಗಿ ಬೆಲೆ ಐದು ಸೇರು ಆಗದೆ ಇದೆ. ಈ ರೀತಿ ವಿಶೇಷ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗುತ್ತಾ ಇರುವುದರಿಂದ ನಾವು ಒಂದು ಸೈಂಟಿಫಿಕ್ ಎಂಕ್ವೈರಿ ಮಾಡಿ ಬೆಲೆ ನಿಗದಿಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ. ಮತ್ತು ಅದು ಆಯಾಯಾ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದೆ. ಒಂದು ಅಂದಾಜಿನಮೇಲೆ ಇಷ್ಟು ಬೆಲೆಗಿಂತ ಕಡಮೆಯಾದಾಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು ಎಂಬ ತತ್ವವೇನಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಥಾನಗಳ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಯಾವಾಗ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಬೆಲೆಗಿಂತ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತದೋ ಆಗ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಂತ ಸರ್ಕಾರ ತಿಳಿದು ತಕ್ಕ ಸಹಾಯನೀಡಬೇಕು. ಅಂದಾಜಿನಮೇಲೆ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾದರೆ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲೂ ಈಗಿರತಕ್ಕ ವ್ಯವಸಾಯಶಾಖೆ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಪಂಜಾಬ್ ದೇಶಮುಖ್‌ರವರು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ನೀಡಲು ಆಸಕ್ತಿಯುಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳವರು ಕೊಂಡು ಮಾರಬೇಕೆಂದು ಶ್ರೀ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಹೇಳುವುದು ಸುಲಭವಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಸಹಕಾರ ಸಂಘ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಸೇರಿದೆ ; ಸರ್ಕಾರದ ಕೈವಾಡ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅದರಲ್ಲಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಬೆಲೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾದಾಗ ಸರಿಯಾದ ಬೆಲೆ ಸಿಕ್ಕುವಹಾಗೆ ಸರ್ಕಾರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು ; ಬೆಲೆ ಸ್ಟೆಬಿಲೈಸ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ವೇರ್ ಹೌಸಸ್ ಮಾಡಬೇಕು, ಬೆಲೆ ಇಳಿದಾಗ ಕೂಡಲೆ ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟಿಗೆ ಬಾರದಿರುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ವೇರ್ ಹೌಸಸ್‌ಗೆ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಹಾಕಿ ಶೇಕಡ 60 ರಿಂದ 75ರವರೆಗೆ ಹಣ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳುಗಳಾದಮೇಲೆ ಖರೀದಿ ಬಂದಾಗ ನೋಡಿ ಆಗ ಕೊಡಬೇಕು. ಷಾರ್ಟ್ ಟರ್ಮ್ ಲೋನ್ ಮತ್ತು ಲಾಂಗ್ ಟರ್ಮ್ ಲೋನ್ ರೈತರಿಗೆ ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಹೀಗೆ ನಾನಾ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡು ಸರಿಯಾದ ಬೆಲೆ ದೊರೆಯುವ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು. ಒಂದೇ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಕಷ್ಟವಾಗುವುದರಿಂದ ನಾನಾ ತರಹದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಸೌಲಭ್ಯ ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಬತ್ತ, ರಾಗಿ, ಜೋಳ ಮುಂತಾದವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲ ಬಿಟ್ಟು ಸಬ್ಸಿಡೈಸ್ ಮಾಡಿದರೆ ಬೆಲೆ ಇಳಿಯುತ್ತದೆ. ನವೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಈ ಧಾನ್ಯಗಳು ಖೋತಾ ಬೀಳುತ್ತವೆ. ಆಗ ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟಿಗೆ ಹಾಕಿದರೆ ಸರಿಯಾದ ಬೆಲೆ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ನಾಲ್ಕೈದು ವರ್ಷಗಳವರೆಗಾದರೂ ನಾಲ್ಕೈದು ಲಕ್ಷ ಪಲ್ಲಗಳಷ್ಟು ಭತ್ತ ದಾಸ್ತಾನು ಮಾಡಬಹುದು, ಮಾರ್ಕೆಟ್ ದರಕ್ಕೆ ಮಾರಿದರೆ ನಫೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಧಾರಣೆಯನ್ನು ಸ್ಟೆಬಿಲೈಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಅನುಮತಿ ಪಡೆದು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಸರ್ಕಾರ ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ ಕೊಂಡು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯವಸಾಯದ ಬೆಳೆಗಳಿಗೂ ಹೀಗೆ ಮಾಡಕೂಡದು. ಅದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಬರೀ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಸರ್ಕಾರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವುದು ಕಷ್ಟ, ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಥಾನಗಳವರು ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ಯೋಜನಾ ಸಮಿತಿ ಸಲಹೆ ಪ್ರಕಾರ ವ್ಯವಸ್ಥಾ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಅನ್ವಯಿಸುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅನುಕೂಲ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಕಷ್ಟ. ಅದರಲ್ಲೂ ಈ ಪ್ರಜಾ ಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಇತರರಿಗೆ ನಷ್ಟ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಪೈಪೋಟಿ ಮಾಡುವವರೂ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಹತೋಟಿ ಮಾಡಲು ಶಾಸನವಿರಬೇಕು. ಈ ಎಲ್ಲಾ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಯೋಚನೆಮಾಡಬೇಕಾದದ್ದು ಅಗತ್ಯ, ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಒತ್ತಾಯಮಾಡುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಈ ಮಧ್ಯೆ ತಕ್ಷಣ ಬೆಲೆ ಇಳಿದರೆ ಸಬ್ಸಿಡೈಸ್ ನೀತಿಯನ್ನು ಒಂದುವೇಳೆ ಬೇಕಾದರೂ ಅನುಸರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

(Several Members rose).

Mr. SPEAKER.—There are only 18 minutes more. The Hon'ble Minister will require some time to reply. I can allow only two minutes to a member.

*ಶ್ರೀ ಶಿವನಂಜೇಗೌಡ (ಮೈಸೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ನಿರ್ಣಯ ಬಹಳ ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹವಾದುದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ಸೇರಬೇಕಾಗಿತ್ತೆಂದು ನನಗೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಬೆಲೆ ನಿಗದಿ ಮಾಡುವುದಲ್ಲದೆ ಸರ್ಕಾರ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳವರೆಗಾದರೂ ರೈತರಿಗೆ ಒಂದು ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅದು ಬಿಟ್ಟುಹೋಗಿದೆ. ಯಾವಾಗಲೂ ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ನಿಖರವಾದ ಬೆಲೆ ಕೊಡುವುದಾಗಿ ರೈತರಿಗೆ 10 ವರ್ಷಗಳ ಅಥವಾ 5 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲವಾದರೂ ಒಂದು ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಕೊಡದೇ ಹೋದರೆ ರೈತರಿಗೆ ಯಾವ ಉಪಕಾರವೂ ಮಾಡಿದಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ವರ್ಷೇ ವರ್ಷೇ ಬೆಲೆ ನಿಗದಿಮಾಡಿದರೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಲ್ಲಿರುವ 90 ಭಾಗದ ಜನರಿಂದ ಈ ವ್ಯವಸಾಯ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ, ಅದರಿಂದಲೇ ಈ ದೇಶ. ಸರ್ಕಾರವಿರಬೇಕಾದದ್ದೂ ದೇಶಕ್ಕಾಗಿಯೇ, ಬೆಳೆಯುವ ರೈತನ ಕಷ್ಟ ನೋಡಿ ಧಾರಣೆ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಕೇಳುವಾಗ ಸರ್ಕಾರ ಅದನ್ನು ಗಮ

ಸಿಸಬೇಕು. ಇದು ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಯಾವ ಬೆಳೆಯಾದರೂ ಆಗಲಿ ಅದು ಮುಖ್ಯವಾದ ಜೀವನಾಡಿ, ಶರೀರವನ್ನು ಪುಷ್ಟಿಗೊಳಿಸುವ, ರಕ್ತವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುವ ಮತ್ತು ದೇಶವನ್ನು ಕಟ್ಟುವ, ಮತ್ತೇನುಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಅನ್ನವಿದೆಯೆಲ್ಲಾ, ಅದಕ್ಕೆ ಯಾವಾಗಲೂ ನಿಖರವಾದ ಬೆಲೆ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಕೊಡಲೇಬೇಕು. ಹಿಂದೆ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಾಗಲೇ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದೆಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಇದು ಮುಖ್ಯವೆಂದು ದೇಶವೆಲ್ಲಾ ಹೇಳುವಾಗ ಇನ್ನೂ ಚರ್ಚೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದಾಗಲೇ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟು, ಚರ್ಚೆಯೆಲ್ಲಾ ಆದಮೇಲೆ ಉತ್ತರಕೊಡುವ ಕಟ್ಳೆಗೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ನಡುವೆ ಮಾತನಾಡಿರುವುದು ಎರಡು ತರಹ ಕಪ್ಪೆ ತಕ್ಕಡಿಗೆ ಹಾಕಿದ ಹಾಗಾಗಿದೆ. ದೇಶವನ್ನೇ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವ ಗತಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂತಲ್ಲಾ ಎಂದು ನನಗೆ ಏಕ್ಕೇ ತೋಚದ ಹಾಗಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಒಂದು ಕಂಡೀರ್ಷ ಇದ್ದೇ ಇರಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಈಗ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಾಗಲೂ ಇರುವ ಸತ್ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನೇ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಸಾಕಾಗಿತ್ತು, ಇಷ್ಟು ಚರ್ಚೆ ಬೇಕಾಗಿರಲಲ್ಲ. ಇಷ್ಟು ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಸಮಂಜಸವಾಗಿ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಬೆಲೆ ನಿಗದಿಮಾಡದಿದ್ದರೆ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥ ಬಂದು ಹತ್ತು ರೂಪಾಯಿಗೆ ಕೊಂಡು ಇಪ್ಪತ್ತು ರೂಪಾಯಿಗೆ ಮಾರಿ ಹಿಂದಿನಂತೆ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕೈದು ಮನೆ ಕಟ್ಟುತ್ತಾನೆ. ಅದೇ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನವರು ಒಂದು ಮನೆ ಸಹ ಕಟ್ಟಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ದಾರಿದ್ರ್ಯವೇ ಅವರನ್ನು ಆವರಿಸಿದೆ. ಇಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟಕರ. ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ನಿಮಿಷ, ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಒಂದು ವರ್ಷ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನೆನಪಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ವರ್ಷಕ್ಕೊಂದು ಬಂಗಲೆಯನ್ನು ಸಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟುತ್ತಾರೆ. ಅದೇ ರೈತ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಒಂದು ಮನೆ ಕಟ್ಟಲಾರ. ರೈತನ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಸರ್ಕಾರವೇ ಪರಿಹರಿಸಬೇಕು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಿಖರವಾದ ಬೆಲೆಯನ್ನಾದರೂ ಗೊತ್ತುಮಾಡಬೇಕು. ವ್ಯವಸಾಯಗಾರ ಇಕ್ಕಟ್ಟಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಬಹಳವಾಗಿ ನರಳಿದ್ದಾನೆ. ಅವನ ಸಾಲ ಸೋಲಗಳನ್ನು ತೀರಿಸುವುದಕ್ಕಾದರೂ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ರೈತನ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು, ಇದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಬೆಂಬಲವಿದೆ. ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸದೆ ಏನು ಜವಾಬು ಹೇಳಿದರೂ ಫಲಕಾರಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಉಳದಿರುವವರು ಹೇಳುವ ಮಾತು, ಉಳುವವರು ಹೇಳುವ ಮಾತು, ಉಳಿಸುವವರು ಹೇಳುವ ಮಾತು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು.

ರೈತರ ಹಿತರಕ್ಷಣೆ ಸಾಧನೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡರೂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅದರಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೀರ್ತಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ ಸೂಚಿತವಾಗಿರುವಂತೆ ರೈತರ ಹಿತಸಾಧನೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೊನೆಯಪಕ್ಷ ಅವರು ಬೆಳೆಯುವ ಅತಿ ಮುಖ್ಯ ಬೆಳೆಗಳಿಗಾದರೂ ಧಾರಣೆಯನ್ನು ನಿಖರವಾಗಿಡುವುದು ಬಹಳ ಸೂಕ್ತವಾದುದೆಂದು ತಿಳಿಸಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ (ವ್ಯವಸಾಯ ಇಲಾಖಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಶ್ರೀಮತಿ ಬಳ್ಳಾರಿ ಸಿದ್ದಮ್ಮನವರು ತಂದಿರುವ ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ ಏನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆಯೋ ಅದು—ರೈತರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಧಾರಣೆ ಕೊಡಬೇಕು ಅನ್ನುವುದು—ಎಲ್ಲ ರೈತರಿಗೂ ಬೇಕಾದ ವಿಷಯವೇ, ಒಪ್ಪತಕ್ಕ ಮಾತೇ ಆಗಿದೆ. ರೈತರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಧಾರಣೆ ಬರಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆಯವರು ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಇವೊತ್ತು ರೈತರಿಗೆ minimum price ಬೇಕು, ಅದನ್ನು ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ವಿಷಯ ಕೃಷಿ ಮಂತ್ರಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಕೆಲವು ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ ಶ್ರೀನಗರದಲ್ಲಿ ಕೂಡಿದಾಗ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಯೋಚಿಸಿ ದವಸಧಾನ್ಯಗಳ ಧಾರಣೆ stabilise ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಅವಶ್ಯಕ, ಅದಕ್ಕೆ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನುಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಯೋಚಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಅವಶ್ಯಕವೆಂದು ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಷಯ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಇಲ್ಲ ಅನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಇಂದಿನವರೆಗೆ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಏನು ನಿರ್ಣಯ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಇದ್ದೇವೆಯೋ ಅದು ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಇದೆಯೇ ಎಂದು ಕೆಲವರು ಪ್ರಶ್ನೆಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಹಳ ಉಚಿತವಾದುದು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಮೆರಿಕಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಏನುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಇಂದು ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಅವರು ಮಾಡಿರುವುದು ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವಾಗಿದ್ದಿದ್ದರೆ ನಾವು ಇಲ್ಲಿನವರೆಗೂ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡದೇ ಸುಮ್ಮನಿರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಮೇರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಶೇಕಡ 17ರಷ್ಟು ಮಂದಿ ಮಾತ್ರ ವ್ಯವಸಾಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 70ರಷ್ಟು ಮಂದಿ ವ್ಯವಸಾಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ತಪ್ಪಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಅಮೇರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 83ರಷ್ಟು ಮಂದಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ protection ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಹಸು ಕರುವಿಗೆ protection ಕೊಡುತ್ತಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ನಮ್ಮದು ಕರುವೇ ಹೋಗಿ ಹಸುವಿಗೆ protection ಕೊಡುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ನಮ್ಮ industries ಹೆಚ್ಚ ಬೆಳೆದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ರೈತರು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕಾರು ತಿಂಗಳು ಕೆಲಸ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವುದರಿಂದಲೂ, ನಾವು ನಮ್ಮ industrial productsಗಳನ್ನು ಹೊರದೇಶದಿಂದ ಬಹಳವಾಗಿ ತರಿಸುವುದರಿಂದಲೂ ನಮ್ಮ ರೈತರುಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸಾಮಾನುಗಳು ಸರಿಯಾದ ಬೆಲೆಗೆ ದೊರಕದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಯಾರೂ ಮರೆಯಬಾರದು. Agriculture ಮತ್ತು Industries—ಇವೆರಡೂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಮಾನವಾದ ವಿಷಯಗಳು. ನಮ್ಮ industries, cottage industries ಇವು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಆದರೆ agricultureಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಹಾಯ ಬಂದು, ಬರುವ price ಬರುತ್ತದೆ. ಧಾರಣೆ ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಆ ಬಗ್ಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಕಷ್ಟ, ಇವೊತ್ತು ರೈತರು ಬೆಳೆದುದನ್ನು ನಿಖರವಾದ ಬೆಲೆಗೆ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವವರು ಯಾರು ? ಅಮೇರಿಕಾ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದರು. ಅವರು ಅನಂತರ ಒಂದು planned basis ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಆ ರೀತಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮಾಡಲು ಅಷ್ಟು ಸುಲಭ ಸಾಧ್ಯವಾದುದಲ್ಲ. ಅಮೇರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಈ ವರ್ಷ ಹತ್ತು ಎಕರೆಯಷ್ಟು ಬೆಳೆದರೆ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ $\frac{1}{4}$ ಭಾಗ ಕಡಿಮೆಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಆ ರೀತಿಯೇ

(ಡಾ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.)

ಅವರು ಮಾಡಲು ಸಿದ್ಧರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ನಾವು ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದು ಕಷ್ಟ ಸಾಧ್ಯವಾದುದೇ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ನಾರಾಯಣರೆಡ್ಡಿ (ಬಾಗೇಪಲ್ಲಿ-ಗುಡಿಬಂಡ).—ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ capacity ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರಿಗೆ ಆ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಎಲ್ಲಿಂದ ಒದಗಿಸುತ್ತೀರಿ ?

ಡಾ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಈಗ ನಾವು ರೈತರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಧಾರಣೆ ನಿಗದಿ ಮಾಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ—ಅವನ cost of production ಕಡಿಮೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು. ಕಡಿಮೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲತೆಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಯತ್ನವಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಈಗ ಮಾಡುತ್ತಲೂ ಇದ್ದಾರೆ. ರೈತ ಪೈರು ಬೆಳೆದ ಮೇಲೆ ಮಾರಾಟಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವನಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಸಿಕ್ಕದೇ ಇದ್ದರೆ, ಅದನ್ನು ಅವನು ಸರಿಯಾದ ಧಾರಣೆ ಬರುವವರಿಗೆ ಎಲ್ಲಾದರೂ ಇಟ್ಟು ತನ್ನ ಮಾಲಿನಮೇಲೆ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು, ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲತೆ ಒದಗಿಸುವುದೂ ಒಂದು ವಿಧಾನ. ಇನ್ನೊಂದು, ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ ಈರುಳ್ಳಿ ಬೆಳೆದು ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಧಾರಣೆ ಇಲ್ಲಿ ದೊರಕದಿದ್ದರೆ ಹೊರದೇಶಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಧಾರಣೆಯ ಮೇಲೆ export ಮಾಡುವುದೂ ಒಂದು ದಾರಿ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ, ಶ್ರೀ ಶ್ರೀನಿವಾಸಯ್ಯಂಗಾರ್ಯರು ಹೇಳಿದರು, market advice ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಈಗ ರೈತರು ಬೆಳೆಯುತಕ್ಕ ಫಸಲಿಗೆ ಧಾರಣೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಅದರ ಪ್ರಯುಕ್ತ cost of production ಸಹ ಕಡಿಮೆಯಾಗಲಿಕ್ಕೇಬೇಕು. ಈ ಬಗ್ಗೆ fertilisers manures ಏನು ಬೇಕೋ ಅವುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಹ ಸರ್ವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

5 P. M.

ಈಗ ನಾವು ದವಸಧಾನ್ಯಗಳಿಗೆ ಧಾರಣೆ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಅಂಶ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಮರೆಯಬಾರದು. ಈಗ ಕೇವಲ ಕೆಲವು ಕಾಲದ ಹಿಂದೆ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಎಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಇದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಬೇಡವೇ ಬೇಡ, ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಇದ್ದರೆ ಫ್ರೀ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ಗೆ ಬಹಳ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಹೇಳಿದವರೂ ನೀವೇ. ಈಗ ಒಂದು ನಿಗದಿಯಾದ ಬೆಲೆ ನಿರ್ಧರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಕಂಟ್ರೋಲೂ ಸಹ ಬರಬಹುದು. ಈಗ free movement of agricultural produce ಇರುವುದೇ ನಮಗೆ ಅನುಕೂಲ. ಕಳೆದವರ್ಷ ಸರ್ಕಾರದವರು 22 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಬತ್ತ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಹೇಳಿದ್ದು ಒಂದು ವಿಧವಾಗಿ ಭತ್ತದ ಧಾರಣೆ ಸ್ಟೆಬಿಲೈಸ್ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಯಿತು. ಆಗಲೂ ಕೂಡ ನಾವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ, 3½ ಲಕ್ಷ ಪಲ್ಲದಷ್ಟು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೆವು. ಅದೂ free offer ಇತ್ತು. ಕಡ್ಡಾಯ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡದ್ದರಲ್ಲಿ 25 ಸಾವಿರ ಟನ್ ಅಕ್ಕಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಉಳಿಯಿತು. ಲೇವಾದೇವಿ 1 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಆಯಿತು. ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು, ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮತ್ತು ಇತರ ಸರ್ಕಾರಗಳವರು ಎಲ್ಲರೂ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ವ್ಯವಸಾಯೋತ್ಪನ್ನದ ಧಾರಣೆ cost of production ಗಿಂತಲೂ ಕಮ್ಮಿ ಆಗುವ ಸಂಭವ ಬಂದರೆ ಆಗ ಕೆಲವು ಭಾಗವಾದರೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಒಂದು ಕಡೆ ದಾಸ್ತಾನುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡುವ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು; ಅದರಿಂದ ಉಪಯೋಗವಾಗಬಹುದು. ಆದರೆ ಇದು ಅಖಿಲಭಾರತದ ಸಮಸ್ಯೆ. ಇದರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಈ ಸರ್ಕಾರದವರೊಬ್ಬರೇ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಸರಿಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಸಹ ನಮ್ಮ ಜೊತೆಗೆ ಕೂಡಿ ಯೋಜನೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಅವಶ್ಯಕ. ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ, ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬೆಲೆ ಸ್ಟೆಬಿಲೈಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯಶಾಖಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೂಡಿದಾಗಲೆಲ್ಲಾ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಇದು ಎಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರಗಳ ಮುಂದೂ ಇದೆ. ಇಷ್ಟು ಭರವಸೆಯಮೇಲೆ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸೂಚಕರು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಳ್ಳಾರಿ ಸಿದ್ದಮ್ಮ.—ಸ್ವಾಮಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ರೈತರ ಕಷ್ಟಸುಖ ಅರಿತವರೇ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ರೈತರ ಹಿತರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಇಂಥ ನಿರ್ಣಯ ಮತ್ತೊಂದು ಸಾರಿ ಬರದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ಭರವಸೆಯಮೇಲೆ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಮತಿ ಬೇಡುತ್ತೇನೆ.

The resolution was, by leave, withdrawn.

Mr. SPEAKER.—The House will now adjourn and meet tomorrow at 12 NOON.

The House adjourned at Five Minutes past Five of the Clock to meet again at Twelve of the Clock the next day, Wednesday, 20th October 1954.

WD 3539—GPB--550—24-12-54

THE MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY.

NINTH DAY.

Wednesday, 20th October 1954.

The House met in the Assembly Hall, Old Public Offices, Bangalore, at Twelve of the Clock.

MR. SPEAKER (SRI H. S. RUDRAPPA, B.SC., LL.B.) in the Chair.

QUESTIONS AND ANSWERS

Mysore Officers in I.A.S. and I.P.S. Cadres.

Q.—390. **Sri M. MADIAH** (Nanjangud—Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the names of the officers from Mysore State whose names are included in the I.A.S. (Indian Administrative Services) and I.P.S. (Indian Police Services) ; both to the Junior and Senior cadres ever since these cadres were extended to Mysore State ;

(*b*) the community to which each of the officers whose names are included in the I.A.S. and I.P.S. cadres belongs;

(*c*) the dates on which the names of the officers were included in the said I.A.S. and I.P.S. cadres ;

(*d*) the principles followed and the procedure adopted in selecting these Junior and Senior officers for both I.A.S. and I.P.S. cadres ;

(*e*) the names of the selected officers (i) who were interviewed, (ii) who were not interviewed, before their names were included in the cadres ;

(*f*) the names of the selected officers directly recommended by the State Government ;

(*g*) the reasons as to why none of the officers belonging to the Scheduled Castes in the State is included so far either in the I.A.S. cadres (both Junior and Senior) or I.P.S. cadres ;

(*h*) the action taken by the State Government to recommend adequate number of officers of the Scheduled Castes to be included in the I.A.S. and I.P.S. cadres ?

A.—**Sri Kadidal MANJAPPA** (Minister for Revenue and Public Works).—

(*a*), (*b*) and (*c*) Statements appended.

(*d*) The following principles and procedure were adopted for selection and absorption of officers of the State Civil/Police service in the I.A.S./I.P.S. in the initial constitution of the cadres :—

The Special Recruitment Board (set up by the Government of India) after interviewing the officers of the State Civil/Police Service and assessing their claims for admission to the I.A.S./I.P.S. placed them in any one or more of the following three lists :—

List I.—Officers considered suitable for immediate appointment to the I.A.S./I.P.S. subject to probation, with reference to the minimun All-India standard adopted in assessing the suitability of the officers for these services.

List II.—Officers though not considered up to the required standard immediately they showed sufficient promise to render it likely that they would attain such standard with further experience during a period not exceeding five years.

(SRI KADIDAL MANJAPPA.)

List III.—Officers who for good and sufficient reasons, were shown to have developed a right to hold permanently one of the posts included in the I.A.S./I.P.S. cadres.

Officers in List I were appointed with effect from 26th January 1951, the date on which the cadres come into force.

Officers in List II were allowed to continue to hold their posts at the time of the constitution of the cadres and they were admitted to the All-India Service concerned subsequently as a result of periodical reviews as and when they were found fit for the service.

Those of them who were not found fit within the period of five years would either have to revert to posts outside the cadre of the I.A.S./I.P.S. or retire as the State Government might think fit, unless they were also included in List III.

Officers in List III were to continue to hold their posts at the time of the constitution of the cadres of posts of equivalent rank until they retired, whether or not they were subsequently absorbed in the I.A.S./I.P.S.

The posts held by the officers in Lists II and III were excluded from the cadres for the period that they were required to be held by the concerned incumbents so that they reverted to the respective cadres as and when they ceased to be required for this purpose.

(*e*) The names of the selected officers are given in the statements furnished in answer to clauses (*a*), (*b*) and (*c*) above and they were all interviewed before their inclusion in the respective cadres.

(*f*) There are none among the selected officers who are directly recommended by the State Government.

(*g*) Because the officers of the Scheduled castes who appeared before the Special Recruitment Board were not selected for the Junior or Senior I.A.S. or I.P.S. cadres.

(*h*) Provision in the I.A.S./I.P.S. (Recruitment) Rules, 1954, exists reserving in favour of candidates belonging to the Scheduled Castes to an extent not exceeding 12½ per cent of the number of vacancies to be filled in on the results of each competitive examination.

The Government of India are also considering the question of increasing this reserved quota in view of the meagre number of officers of the Scheduled Castes in the All-India Services at present, for the next and a few subsequent examinations.

List of Members of the Indian Administrative Service on the Mysore Establishment.

Sl. No.	Name	Community	Date of appointment to I.A.S.
1	2	3	4
	Sriyuts.—		
1	E. V. Ganapati Iyer	Br.	26-1-1951
2	K. Srinivasan	Br.	26-1-1951
3	N. Madhava Rao	Br.	26-1-1951
4	N. S. Hirannayya	Br.	16-12-1952
5	G. N. Nagaraja Rao	Br.	26-1-1951
6	A. C. Nirvani Gowda	L.	16-12-1952
7	Safi Darashah	OC.	26-1-1951
8	J. B. Mallaradhya	L.	26-1-1951
9	N. Puttarangaswamy	Kun.	26-1-1951
10	K. P. Ramanathaiya	Br.	26-1-1951
11	K. Thipperudriah	L.	16-12-1952
12	K. Mohamed Ahmed	M.	18-9-1953
13	H. N. Pallegar	L.	16-12-1952
14	L. Muniswamy	Vkr.	18-9-1953
15	R. J. Rego	C.	18-9-1953
16	M. K. Appajappa	Vkr.	26-1-1951
17	S. Muninanjappa	Y.	26-1-1951
18	T. Rangamalliah	Kun.	16-12-1952
19	K. Seshagiri Rao	Br.	16-12-1952
20	K. Narayanaswamy	Bjg.	26-1-1951
21	G. Narasimha Moorthy	Br.	26-1-1951
22	D. K. Srinivasachar	Br.	26-1-1951
23	B. M. Abu Baker	M.	16-12-1952
24	B. Beerappa	Kur.	16-12-1952
25	M. S. Swaminathan	Br.	16-12-1952
26	K. Balasubramanyam	Br.	26-1-1951
27	T. Venkatasiva Reddy	Vkr.	18-9-1953
28	G. Venkatakrishna Rao	Br.	26-1-1951
29	M. S. Shankara Rao	Br.	18-9-1953
30	M. A. S. Rajan	Br.	26-1-1951
31	N. S. Ramachandra	Br.	26-1-1951
32	D. J. Balaraj	C.	26-1-1951
33	B. M. Krishnan	Vis.	12-2-1954
34	M. Veeraraj Urs	Ksh.	18-9-1953
35	M. D. Shivananjappa	L.	18-9-1953
36	T. Shamanna	OCH.	26-1-1951
37	C. S. Seshadri	Br.	18-9-1953
38	R. Anandakrishna	Br.	18-9-1953
39	M. Subramanyam	L.	26-1-1951
40	N. Narasimha Rau	Br.	18-9-1953
41	V. Byrappa	Vkr.	18-9-1953
42	T. R. Satish Chandran	Br.	2-4-1952

(Sri KADIDAL MANJAPPA.)

List of Members of the Indian Police Service on the Mysore Establishment.

Sl. No.	Name	Community	Date of appointment to I.P.S.
1	2	3	4
	Sriyuts.—		
1	J. Devasahayam	C.	9-6-1954
2	R. Muthoji Rao Scindia	OCH.	13-3-1952
3	N. V. Babu Reddy	Vkr.	26-1-1951
4	B. Thimmaraj Urs	Ksh.	26-1-1951
5	C. Chandy	C.	26-1-1951
6	K. S. Krishnamurthy	Br.	26-1-1951
7	S. C. Mallappa	L.	13-3-1952
8	M. G. Heblikar	Br.	13-3-1952
9	M. Quadir Ali	M.	26-1-1951
10	R. D. Anderson	C.	13-3-1952
11	M. Jaisingh	Ksh.	13-3-1952
12	A. D. Anandan	OCH.	13-3-1952
13	A. P. Ratnarajiah	OC.	26-1-1951
14	P. S. Narasimhachar	Br.	26-1-1951
15	M. Mahadevappa	L.	26-1-1951
16	H. Veerabhadriah	L.	13-3-1952
17	D. Vijayadevaraj Urs	Ksh.	13-3-1952
18	B. P. Revanna	Kur.	26-1-1951
19	M. L. Chandrashekar	Vkr.	7-4-1953
20	M. Kemparamiah	Kur.	7-4-1953

N. B.—

(1)	Vokkaligars	Vkr.
(2)	Lingayets	L.
(3)	Kurubars	Kur.
(4)	Brahmins	Br.
(5)	Yadavas	Y.
(6)	Banajigas	Bjg.
(7)	Viswakarmas	Vis.
(8)	Kunchitigas	Kun.
(9)	Kshatriyas	Ksh.
(10)	Other Caste Hindus including Sadars	OCH.
(11)	Indian Christians, Anglo-Indians and Europeans.	C.
(12)	Muslims	M.
(13)	Other communities (Jains, Parsees, Buddhists, Jews, Sikhs, Tribes and others)	OC.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯ.—ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಇಂಡಿಯನ್ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟಿವ್ ಸರ್ವಿಸ್ಸಿನ ದರ್ಜೆಯಲ್ಲಿರುವ ಸೀನಿಯರ್ ಆಫೀಸರುಗಳು ಯಾರು ಯಾರು ?

*ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಪರಿಶಿಷ್ಟದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿರುವ ಶ್ರೀಯುತರುಗಳಾದ ಎಂ. ಡಿ. ಶಿವನಂಜಪ್ಪ, ಟಿ. ಶಾಮಣ್ಣ, ಸಿ. ಎಸ್. ಶೇಷಾದ್ರಿ, ಆರ್. ಆನಂದಕೃಷ್ಣ, ಎಂ. ಸುಬ್ರಮಣ್ಯಂ, ಎನ್. ನರಸಿಂಹರಾವ್, ವಿ. ಬೈರಪ್ಪ ಮತ್ತು ಟಿ. ಆರ್. ಸತೀಶ್ ಚಂದ್ರನ್.

Sri M. MADIAH.—So also in the I.P.S. list ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—One is junior officer.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯ.—ಇವರುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ವರ್ಷ ಇಂಟರ್ವ್ಯೂ ಮಾಡಿದರೋ ಅಥವಾ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಮಾಡಿದರೋ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಒಂದೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಸ್ಪೆಷಲ್ ರಿಕ್ರೂಟ್ ಮೆಂಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಬಂದು ಇಂಟರ್ವ್ಯೂ ಮಾಡಿತು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯ.—ಈ ಇಂಟರ್ವ್ಯೂ ಮಾಡುವಾಗ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಮೆಂಬರುಗಳಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಚಿವರಾಗಲಿ ಹಾಜರಿದ್ದರೆ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ರೆವೆನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಪಿ. ಎಸ್. ಸಿ. ಛೇರ್ಮನ್ ಮೆಂಬರುಗಳಾಗಿದ್ದರು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯ.—ಯಾವಾಗ ಇಂಟರ್ವ್ಯೂ ಆಗಿರುವುದು ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—I think, this is in the year 1951 ; I will give the date later.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯ.—ಆಗ total number of officers invited for interview ಎಷ್ಟು ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—Majority of the officers were interviewed.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯ.—ಸಿವಿಲ್ ಲಿಸ್ಟಿನಲ್ಲಿರುವ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರುಗಳ ಮತ್ತು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರುಗಳ ಗ್ರೇಡಿನವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಇಂಟರ್ವ್ಯೂ ಕೊಟ್ಟರೆ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರುಗಳ ಪೈಕಿ ಬಹಳಮಂದಿ ಇಂಟರ್ವ್ಯೂ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟರು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯ.—ಕೆಲವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿರುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಡಿಸ್ಕ್ರಿಮಿನೇಷನ್ ಮಾಡಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಸೂಪರ್ ಅನ್ಯುಯೇಷನ್ ಆಗಿರುವವರು, ಆಗತಾನೆ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಸಿಕ್ಕಿರುವವರು ಇಂಥವರು ಕೆಲವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯ.—ಅ ಪೈಕಿ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟ್‌ನವರೂ ಇದ್ದರೆ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಐದಾರು ಜನ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟ್‌ನವರಿಗೂ ಇಂಟರ್ವ್ಯೂ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

Sri M. MADIAH.—Can you give the names of the officers to whom interviews were given ?

Sri Kadidal MANJAPPA.— Sri Rachappa was one of those who were interviewed. Similarly, there were four or five Assistant Commissioners.

Sri M. MADIAH.—How many police officers were interviewed from amongst the scheduled castes ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—I do not remember.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯ.—ಆಗ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಒಂದೇ ಸಾರಿ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿಸಲಾಯಿತ್ತು ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರುವ ಹಾಗೆ Iನೇ ಪಟ್ಟಿ, IIನೇ ಪಟ್ಟಿ ಮತ್ತು IIIನೇ ಪಟ್ಟಿ ಎಂದು ಒಂದೇಸಲ ಮಾಡಿದರು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯ.—ಪರಿಶಿಷ್ಟದಲ್ಲಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ ತಾರೀಖನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಒಂದೊಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ನೇಮಕಮಾಡಿರುವ ತಾರೀಖು ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗಲೇಬೇಕು. Iನೇ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿರುವವರನ್ನು ಮೊದಲು, IIನೇ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿರುವವರನ್ನು ಆಮೇಲೆ, IIIನೇ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿರುವವರನ್ನು ಅದಾದಮೇಲೆ ನೇಮಕ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯ.—ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟಿನವರ ಪೈಕಿ ಇಂಟರ್ವ್ಯೂ ಮಾಡಿರುವವರನ್ನು ಏಕೆ ಸೇರಿಸಿಲ್ಲವೆಂಬುದಕ್ಕೆ ರಿಕಾರ್ಡಿದೆಯೆ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅರ್ಹತೆಯಿರುವವರನ್ನು ಸೇರಿಸಿರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯ.—ಇಂಟರ್ವ್ಯೂ ಮಾಡುವಾಗ ಇದ್ದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಪರವಾಗಿ ಇಂಥವರಿಗೆ ಕೊಡಬಹುದು, ಇಂಥವರನ್ನು ಪಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿಸಬಹುದು ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿರುವುದು ಬರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿದೆಯೋ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಆ ರಿಕಾರ್ಡು ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ನನಗೆ ತಿಳಿದಹಾಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ರೆವೆನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಛೇರ್ಮನ್ನರು ಕೆಲವು ಆಫೀಸರುಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮೆಹನತ್ತು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅವರ ಪರವಾಗಿ ವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯ.—ಈಗ ಎಲಿಜಿಬಲಿಟಿ ಲಿಸ್ಟ್ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಪೆಂಡಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಅದು ಇಂಟರ್ವ್ಯೂಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಿರುವ ಪಟ್ಟಿಯೋ ಅಥವ ಸಬ್ಸಿಕ್ವೆಂಟ್ ಲಿಸ್ಟೋ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಲಿಸ್ಟ್. ಸ್ಪೆಷಲ್ ರಿಕ್ರೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಬಂದು ಇಂಟರ್ವ್ಯೂಮಾಡಿ ಪಟ್ಟಿ ತಯಾರು ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ಐ. ಎ. ಎಸ್. ಲಿಸ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿಸದೆ ಬಿಟ್ಟಿರುವ ಕೆಲವರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ, ಅವರು ಆರ್ಡಿನರಿ ಕೋರ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರಾಗಲು ಅವಕಾಶವಿತ್ತು, ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಿದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೂ ಮತ್ತು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೂ ಒಂದು ಒಪ್ಪಂದವಾಗಿ ಟ್ರಾನ್ಸಿಷನ್ ಪೀರಿಯಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ದೇಶದವರಿಗೆ ಶೇಕಡ 50 ರಷ್ಟು ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಡುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಈ ಕೋಟಾ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಡಲು ಒಂದು ಪಟ್ಟಿ ತಯಾ

---

* Indicates that the remarks or speeches have not been revised by the Member concerned.

(ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.)

ರಿಸುವಂತೆ ತಿಳಿಸಿದರು. ಆದರ ಪ್ರಕಾರ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು 1952 ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಮಿತಿ ಏರ್ಪಡಿಸಿದರು. ಆ ಸಮಿತಿ ಎಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ಇಂಟರ್ವ್ಯೂ ಮಾಡಿ ಅವರ ಅರ್ಹತೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿ ತಯಾರಿಸಿತು. ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದರು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯ.—ಆ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟ್ಸನವರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನರನ್ನು ಸೇರಿಸಿದೆ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—7 ಅಥವಾ 8 ಜನ ಇರಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯ.—'ಎಚ್'' ಭಾಗದ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ 1954ನೆಯ ಇಸವಿಯ I.A.S. ಮತ್ತು I.P.S. Recruitment Rules Provision ಕಡೆಗೆ ನಮ್ಮ ಗಮನ ಸೆಳೆದಿದ್ದೀರಿ. ಆ provision ಏನು ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—Recruitment ಮಾಡುವಾಗ ಶೇಕಡ 12½ ಯಷ್ಟು All India basis ಮೇಲೆ ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರಿಗೆ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಎಂದು ಆ provisionನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯ.—ಈ ರೀತಿ ಮೀಸಲಾಗಿಡಲ್ಪಟ್ಟ ಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ merit ಮೇಲೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಯೇ ಅಥವಾ ಇನ್ನೇನಾದರೂ basis ಇದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—Competitive examination and merit ಎರಡನ್ನೂ ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಭರ್ತಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Member has already taken ten minutes.

(SRI M. MADIAH wanted to put some more supplementaries)

Mr. SPEAKER.—You must co-operate with me. Other Members are complaining that many questions are left out. There was also a resolution on this subject discussed threadbare yesterday and the Government have replied in detail. I think the Hon'ble Member must be satisfied with that. I know that he will not be satisfied even if ten minutes more are given. But please co-operate with me.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯ.—ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನಾದರೂ ಪರೀಕ್ಷೆ ಏರ್ಪಡಿಸಿ ಅದರಲ್ಲಿ ತೇರ್ಗಡೆಯಾದವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಜಾಗ್ರತೆ ಈ cadresಗೆ ಸೇರಿಸುವ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಂತ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಏನೂ ಮಾಡುವಹಾಗಿಲ್ಲ.

Public Service Commission (disposal of applications).

Q.—553. **Sri A. MUNIYAPPA** (Sidlaghatta-Chickballapur— Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the number of applications received in the Public Service Commission Office since 1952-53 to date for registration ;

(*b*) the number of applications registered ?

A.—**Sri Kadidal MANJAPPA** (Minister for Revenue and Public Works).—

	1952-53.	*1953-54.*
(*a*) and (*b*) Number of applications received in response to advertisement for issuing approved lists of candidates for different kinds and classes of appointments.	10,301	14,584
Number of candidates selected and assigned in the approved lists.	2,981	2,292

Note.—Applications are not received and registered for appointments. But once in a year, approved lists of candidates are issued after inviting applications for different kinds and classes of appointments.

ಶ್ರೀ ಎ. ಮುನಿಯಪ್ಪ.—ಬೇರೆ ಬೇರೆ ನೌಕರಿಗಳಿಗೆ ಈ ಹಂಚಿಕೆಯನ್ನು ಯಾವ ಆಧಾರದಮೇಲೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ?

*ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ recruitment rules ಇದೆ. ಅದಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಬಂದ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಇದನ್ನು ನಿರ್ಧರ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಮುನಿಯಪ್ಪ.—ಈ ಬಗ್ಗೆ ಉಮೇದುವಾರರನ್ನು select ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ interview ಮೂಲಕ ನಿರ್ಧರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಅಥವಾ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಇವರುಗಳಿಗೆ ಬಂದಿರುವ ನಂಬರುಗಳನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು, ಶಿಫಾರಸಿನ ಮೇಲೆ ಇವರುಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಇಲ್ಲ.

Drinking water wells in Kudligi Taluk (Construction).

Q.—120. **Sri K. KOTRABASAVANA GOWD** (Kudligi).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the names of villages without drinking water wells in Kudligi Taluk;

(*b*) whether they will give top priority for providing drinking water wells to these villages?

A.—Sri T. CHANNIAH (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

(*a*) The following are the villages :-

1. Dasanahalli, hamlet of Hire Kumbalakuta.
2. Yerammanahalli, hamlet of Numbalageri.
3. Linganahalli, hamlet of Gudekota.
4. Koracharahatti, hamlet of Y. L. halli.
5. Uttanahalli, hamlet of Banvikal.
6. Linganahalli, hamlet of Sidegal.
7. Nagenahalli.
8. D. Siddapuram, hamlet of Appayyanahalli.
9. Bisanahalli.
10. Badeladuku.
11. Kasapuram.
12. Gollarahatti, hamlet of Badeladuku.
13. Kenganahatti, hamlet of Kuppanakeri.
14. Narasimhagiri, hamlet of Bellikatta.
15. Nagarakatti.
16. Chinnanahalli, hamlet of Kalapur.
17. Sathapahalli, hamlet of Harkabhavi.
18. Gollarahatti, hamlet of Siddapuram.
19. Yembli.
20. Musukunahalli, hamlet of Urdihalli.
21. Karanahatti, hamlet of Hudem.

(*b*) Yes, consistent with the provision made in the Budget.

ಶ್ರೀ ಕೊಟ್ರ ಬಸವನಗೌಡ.—ತಾವು ತಿಳಿಸಿರುವ ಹಾಗೆ ಕೂಡ್ಲಿಗಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ 21 ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಯಾವಾಗ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡುವಿರಿ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಎಂಭತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ, ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ 27 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಭಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಹಣದಲ್ಲಿ ಕೂಡ್ಲಿಗೆ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೂ ಹಂಚಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

Major Panchayet Boards in Bellary District (Conversion to Municipalities).

Q. 123.—Sri K. KOTRABASAVANA GOWD (Kudligi).—

Will the Government be pleased to state :—

when they will take steps to convert Major Panchayet Boards in Bellary District into Municipalities?

A.—Sri T. CHANNIAH (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

This will be considered after the Mysore Laws relating to Local Administration are extended to Bellary District.

ಶ್ರೀ ಕೊಟ್ರಬಸವನಗೌಡ.—ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಮೇಜರ್ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯಾಗಿ ಮಾರ್ಪಡಿಸಲು ಜಾಗ್ರತೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುವಿರಾ?

Sri T. CHANNIAH.—Local Administration Acts. ಬಳ್ಳಾರಿಗೆ ಅನ್ವಯವಾದನಂತರ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೊಟ್ರಬಸವನಗೌಡ.—ಆ ಕಾರ್ಯ ಬಹಳ ನಿಧಾನವಾಗುತ್ತದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಟಿ ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಅದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಪಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

Harijans (Grants to dig wells).

Q. 152.—Sri H. T. PUTTAPPA (Hoskote-Anekal—Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to State :—

(*a*) the amount sanctioned to Harijans for digging wells during 1954-55;

(*b*) the number of wells completed and the number of wells the works of which remain incomplete?

A.—Sri T. CHANNIAH (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

(*a*) In the grants made available in the State Budget for rural water supply and in the amounts set apart for the purpose under the Local Development Works Scheme, no separate allotment is set apart for Harijans, but wells for them are liberally sanctioned wherever there is necessity.

(SRI T. CHANNIAH.)

So far, 92 well works at a cost of Rs. 1,58,171 have been sanctioned under Local Development Works during the year for the benefit of Harijans and more are to be sanctioned on receipt of proposals. Further, under the Scheme, for eradication of untouchability taken up with the assistance of the Government of India a sum of Rs. 50,000 is set apart for provision of wells for Harijans. Well works for Harijans will be sanctioned under this grant also.

(*b*) The sanctions were communicated recently. The work is under progress and the wells proposed are expected to be completed within another six months.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಟಿ. ಪುಟ್ಟಪ್ಪ.—ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವ ಬಹುಮಂದಿ ಹರಿಜನರು ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಮಂಜೂರಾಗಿರುವ ಹಣದಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರ ಅವಶ್ಯಕತೆ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಈ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡಿಸಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಟಿ. ಪುಟ್ಟಪ್ಪ.—ಕೇವಲ 92 ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ತೋಡಿಸಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದೆಯಲ್ಲಾ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಹೌದು ; ಹಣದ ಮಂಜೂರಾತಿ ಎಷ್ಟೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಮಾಡಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಟಿ. ಪುಟ್ಟಪ್ಪ.—ಈ 92 ಬಾವಿಗಳಪೈಕಿ ಯಾವ ಯಾವ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿಗೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಹಂಚಿಕೆಯಾಗಿದೆ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಬೆಂಗಳೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿಗೆ 17, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿಗೆ 13, ತುಮಕೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿಗೆ 25, ಕೋಲಾರ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿಗೆ 14, ಮಂಡ್ಯ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿಗೆ 20 ಮತ್ತು ಬಳ್ಳಾರಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿಗೆ 3—ಈ ರೀತಿ 92 ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಹರಿಜನರಿಗಾಗಿ ಎಂದು ಹಂಚಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಮೈಸೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ಸಾರಿ ಹರಿಜನರಿಗಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡಿಸಿರುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—Information ಸಿದ್ಧವಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಈ ವರ್ಷ 92 ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡಿಸಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಒಂದೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಒಪ್ಪುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಮೈಸೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವರದಿ ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಗೌಡ.—ಹರಿಜನರಿಗಾಗಿ ಬೇರೆ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡಿಸಿಕೊಡುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿಯೋ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಸವರ್ಣ ಹಿಂದುಗಳು ಮತ್ತು ಹರಿಜನರು ಒಂದೇ. ಆದರೂ ಹರಿಜನರು ತಮಗಾಗಿ ಬಾವಿಯೊಂದನ್ನು ತೋಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಆ ರೀತಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಭ್ಯಂತರವೇನೂ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಗೌಡ.—ಹಾಗಾದರೆ separateness ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ದೇಶ ಹರಿಜನರಿಗಾಗಿ ಬೇರೆ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಸವರ್ಣ ಹಿಂದುಗಳಿಗಾಗಿ ಏರ್ಪಡಿಸಿರುವ ಬಾವಿಗಳಿಂದ ಹರಿಜನರು ನೀರು ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಅವರವರಿಗೆ ಇರುವ ವೈಮನಸ್ಯದಿಂದ ತೊಂದರೆಯಾಗಿ ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಗೌಡ.—ಈ ರೀತಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಎಂಬ ಮನೋಭಾವನೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ನೀತಿಯನ್ನು ಬಿಡುತ್ತಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಅದೇ ಉದ್ದೇಶವೇ ಇದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸಹ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟರೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಟಿ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ತಾಲ್ಲೂಕುವಾರು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮವಾರು ಹರಿಜನರಿಂದ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟು ಅರ್ಜಿಗಳು ಬಂದಿವೆ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಆ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಗಳು ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಟಿ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿಗಳಿಂದ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಸವರ್ಣ ಹಿಂದುಗಳಿಗೂ ಹರಿಜನರಿಗೂ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಮನಸ್ತಾಪವೂ ಬಾರದಂತೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುವಿರಾ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸರ್ವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲು ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಸಹಕಾರ ಅತ್ಯಗತ್ಯ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯ.—ಮೈಸೂರು ದೇಶಧಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಬಾವಿಗಳು ಬೇಕು ಎಂಬ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯ.—ಎಷ್ಟು ಬಾವಿಗಳು ಬೇಕು ಅಥವಾ ಬೇಡ ಎಂಬ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡದೇ ಇರಲಿಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಯಾವ ಯಾವ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ ಎನ್ನುವ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಆಯಾ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮತ್ತು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಆಯಾ ಪ್ರದೇಶದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಮುಖಂಡರು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ; ಮತ್ತು ಹಾಗೆ ಬಾವಿಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರುಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ನೀರಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರುವ ಪ್ರತಿ ಗ್ರಾಮದ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನೂ ತಯಾರುಮಾಡುವ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯ.—ನೀರಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆ ದನಕರುಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಹಾಗಿರುವಾಗ ಹರಿಜನರಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಕೈಯಿಂದ ಎತ್ತಿ ಹಾಕುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಸಿಕ್ಕಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆ ಇದೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಿ ಎಷ್ಟು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಾವಿ ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುಕ್ಕೆ ಏಕೆ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿ ತಯಾರುಮಾಡಿಲ್ಲ, ಸ್ವಾಮಿ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ನೀರಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದಲೇ ಸರ್ಕಾರದವರು 28 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಕುಡಿ

ಯಾವ ನೀರಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ನಾವು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಅಂತಹ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರುಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಅಷ್ಟೇ ಹೊರತು ಸಂಸ್ಥಾನಾಮಳೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಬಾವಿ ಬೇಕು ಎಂಬ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಕಂಡುಬಂದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪಟ್ಟಿ ತಯಾರು ಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯ.—ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಕೈಯಿಂದ ಎತ್ತಿಹಾಕುತ್ತಾ ಇರುವುದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಾಲಿನಲ್ಲೂ ಬಾವಿಗಳಿಗಾಗಿ ಅಲಾಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುತಕ್ಕ ಗ್ರ್ಯಾಂಟ್ ಹಣ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಖರ್ಚಾಗದೆ ಲ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗುತ್ತಾ ಇರುವುದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಮಂಜೂರಾದ ಹಣ ಸಾಲ್ ಆಖೈರೊಳಗೆ ವಿನಿಯೋಗಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಆಯಾ ಸ್ಥಳೀಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಗಮನ ಕೊಡದೇ ಈ ರೀತಿ ಲ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಹಾಗೆ ಆಗಿದ್ದರೆ ಜಾಗ್ರತೆ ಸರಿಪಡಿಸುತ್ತೇವೆ.

Labour Colony of Srirampuram
(Confirmation of Tenements).

Q.—161. Sri V. R. NAIDU (Malleswaram).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) how many years ago the Labour Colony of Srirampuram was formed;

(*b*) whether Government is aware that Sir Mirza M. Ismail as Dewan had promised to confirm the tenements in which the labourers are living to the labourers themselves after a period of twelve years at original cost;

(*c*) whether Government will consider the confirmation of these tenements to the labourers accordingly?

A.—Sri T. CHANNIAH (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

(*a*) Narly twenty years ago.

(*b*) The Government is not aware of any such promise made.

(*c*) The question does not arise in view of the reply to (*b*).

ಶ್ರೀ ವಿ. ಆರ್. ನಾಯ್ಡು.—ಶ್ರೀರಾಮಪುರದಲ್ಲಿ ಲೇಬರ್ ಕಾಲೊನಿ ಕಟ್ಟಿಸಿ ಎಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳಾದವು?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—20 ವರ್ಷ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಆರ್. ನಾಯ್ಡು.—ಈ ಹಿಂದೆ ಶ್ರೀರಾಮಪುರ ಲೇಬರ್ ಕಾಲೊನಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಸರ್ ಮಿರ್ಜಾ ಇಸ್ಮೈಲ್‌ರವರು ಆ ಗೃಹಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಅಸಲು ಬೆಲೆಗೇ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಲು ವಾಗ್ದಾನಮಾಡಿದ್ದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಉತ್ತರದಲ್ಲೇ ಹೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಆರ್. ನಾಯ್ಡು.—ಈಗಲಾದರೂ ಶ್ರೀರಾಮಪುರದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿರುವ ಆ ಲೇಬರ್ ಕಾಲೊನಿಯಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೇ ಆ ಗೃಹಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಅದು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಆರ್. ನಾಯ್ಡು.—ಬೇರೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಆದರೂ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ, ದಯವಿಟ್ಟು ಬಡವರಿಗೇ ಅವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು, ಸ್ವಾಮಿ? (ನಗು!)

Malaria in Holalkere Taluk
(Measures to control).

Q.—189. Sri G. SIVAPPA (Holalkere).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether there is acute spread of malaria in Holalkere Taluk;

(*b*) whether there are not representations to spray D.D.T. in Holalkere Taluk;

(*c*) the action taken in this respect?

A.—Sri T. CHANNIAH (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

(*a*) Yes. During July 1954.

(*b*) Yes.

(*c*) Comprehensive proposals for the extension of D.D.T. spraying to Municipalities both malarious and non-malarious have been obtained from the Head of the Public Health Department and they are under active consideration of Government.

As a measure of immediate relief to the people, distribution of anti-malaria drugs has however been taken up on a mass scale and six taluks including Challakere in Chitaldrug District have been covered.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಶಿವಪ್ಪ.— ಐದು ಸಾವಿರ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆ ಇರತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಟೌನ್ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಹೆಲ್ತ್ ಯೂನಿಟ್ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ಕಳೆದ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟದ್ದು ತಮ್ಮ ಗಮನದಲ್ಲಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಶಿವಪ್ಪ.—ಇಲ್ಲಿಯುವರೆಗೂ ಕೂಡ ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರ ಭಾಗವೂ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದೆ. ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅವರಿಂದ ಇನ್ನೂ ಜವಾಬು ಬಂದಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಶಿವಪ್ಪ.—ಮಲೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಸೊಳ್ಳೆಗಳು ಮೈದಾನ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಬಂದು ಮಲೇರಿಯಾ ವಿಪರೀತ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಾ ಇರುವುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೆ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಡೈರೆಕ್ಟರವರು ಆ ರೀತಿ ವರದಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ.

Q.—192. **Sri G. SIVAPPA** (Holalkere).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether the Government has paid the land revenue assignment to the Chitaldrug District Board under Sections 106 and 107 ;

(*b*) whether it is not a fact that all District Fund Roads are not repaired in Chitaldrug District by the Board due to want of funds ?

A.—**Sri T. CHANNIAH** (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

(*a*) A sum of Rs. 3,50,080 was paid to the District Board, Chitaldrug, as Land Revenue Assignment under Section 106 of the Village Panchayets and District Boards Act.

No amount has been paid to it under Section 107 of the Act, as no revenues are assigned under this Section.

(*b*) No. 64 roads in Chitaldrug District have been classified as District Fund roads and out of these 35 roads were taken under the control of the District Board during 1953-54. An outlay of Rs. 2 lakhs was incurred for the execution of the road works.

During the year 1953-54, the remaining roads have been taken to the control of the Board and vigorous action is being taken to undertake the repairs of the roads out of District Funds.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಶಿವಪ್ಪ.—1951ರ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳಿಗೆ ಯಾವ ಯಾವ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಸ್ವಾಮಿ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳಿಗೆ ಗ್ರಾಂಟು ಮತ್ತು ಲೋನ್ ರೂಪದಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆ ನಿರ್ಮಾಣ ಇತ್ಯಾದಿ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಹಣ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ

Sri G. SIVAPPA.—I am not asking land revenue. According to section 1, you have allotted land revenue assignment. Apart from this section, what are the other items of amount that Government used to allot to District Boards, Sir ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಈಗ Land Revenue assignment ಎಂದು ಹೇಳಿ ಮೂರು ಲಕ್ಷ, 50 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. That is to meet the expenditure in connection with the formation of roads and other things.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಶಿವಪ್ಪ.—ಅನೇಕ ವಿಧವಾದ ಸೆಸ್‌ಗಳನ್ನೂ ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ವಸೂಲು ಮಾಡಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾಬೋರ್ಡಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿನ ಹಣ ಕೊಡುವುದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

Sri T. CHANNIAH.—Yes.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಶಿವಪ್ಪ.—ತಾವು ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಈ ಸೆಸ್ ಹಣ ಯಾವುದನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಅದನ್ನು ವಿಚಾರಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಶಿವಪ್ಪ.—ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಸಾಲ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಹೌದು. ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಮೆ ಒಂಭತ್ತು ಲಕ್ಷ 98 ಸಾವಿರದ 993 ರೂಪಾಯಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಶಿವಪ್ಪ.—ಮುಂದೆ ತಾವು ಸಾಲ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ತಮಗೆ ಬರಬೇಕಾದ ಹಣ ವಜಾ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಕೊಡುವ ಪದ್ಧತಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಹಣ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಗ್ರಾಂಟ್ ರೂಪದಲ್ಲಿ, ಅಥವಾ ಲೋನ್ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಶಿವಪ್ಪ.—(ಬ) ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನೂ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿನವರೇ ವಶಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಫಂಡ್‌ಗಳಿಂದ ರಸ್ತೆ ದುರಸ್ತುಪಡಿಸಲು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿರುತ್ತೀರಿ. ಇವೊತ್ತಿನವರೆಗೂ ಕೂಡ ಯಾವ ಕೆಲಸವೂ ಆಗದೆ ಆ ರಸ್ತೆಗಳು ಇದ್ದ ರೀತಿಯಲ್ಲೇ ಇರುವುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 64 ರಸ್ತೆಗಳು ಇವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ 35 ರಸ್ತೆಗಳ ಕಾಂಗಾರಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು 1953ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲೇ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಉಳಿದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ವರ್ಷ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

12-30 P.M.

Has it come to the notice of Government that there are no funds for the District Board to take up any work ?

Sri T. CHANNIAH.—This year an expenditure of about two lakhs of rupees has been incurred on the road work.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—Have Government passed orders for the payment of the portion of the land revenue assignment to be paid to the Local Boards under Section 107 ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ನೋಟೀಸ್.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Are not Government obliged under Section 107, to pay a portion of vehicle tax, road tax, etc., with in the local limits, to the District Board, Sir ?

Sri T. CHANNIAH.—Yes.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Why is it that the Government have not paid this amount to the District Board ?

Sri T. CHANNIAH.—We have not said that we are not going to pay.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—How much has been assigned and how much has been paid ?

Sri T. CHANNIAH.—Notice please.

Prohibition Week in the State.

Q.—194. **Sri G. SIVAPPA** (Holalkere).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether they have ordered the observance of Prohibition Week to enforce prohibition strictly ;

(*b*) the agency that carried out the programme ;

(*c*) the total amount spent on the occasion ?

A.—**Sri T. CHANNIAH** (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

(*a*) Yes.

(*b*) The week has to be observed between the 25th and 31st October 1954 by the District Co-ordinating Committees on behalf of the Co-ordinating Committee for the social service organisations.

(*c*) The amount proposed to be spent is about Rs. 15,000. (The expenditure to be met from "37—Edn. E. General, etc.").

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಶಿವಪ್ಪ.—ಪಾನನಿರೋಧದ ಸಪ್ತಾಹವನ್ನು ಆಚರಿಸಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹುಕುಂ ಮಾಡಿರುವುದರ ಉದ್ದೇಶವೇನು ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಈಗ ಪಾನನಿರೋದಮಾಡಿರುವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲೇನಾದರೂ ಅಕ್ರಮ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದು.

Sri G. SIVAPPA.—Was this Prohibition Week observed both in dry and wet areas ?

Sri T. CHANNIAH.—No, Sir ; it was observed in dry areas.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಶಿವಪ್ಪ.—ಹೋದ ವರ್ಷ ಸಹ ತಾವು ಈ ಪಾನನಿರೋಧದ ಸಪ್ತಾಹವನ್ನು ಆಚರಿಸಿದಿರಾ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಇಲ್ಲ ಈ ವರ್ಷದಿಂದ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹುಕುಂ ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಶಿವಪ್ಪ.—ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಪಾನನಿರೋಧಮಾಡಿರುವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವವರು ಕುಡಿತ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಬಂದು ಕುಡಿಯದಂತೆ ಪ್ರದರ್ಶನ ನಡೆಸಿದರೆ ಬಹುಮಾನ ಕೊಡುವುದಾಗಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಹೌದು, ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಪ್ರಕಟಣೆ ಮಾಡಿರುವುದರಲ್ಲಿ ನಾಟಕ ಮುಂತಾದವನ್ನು ಆಡಿದರೆ ಬಹುಮಾನ ಕೋಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದೆ.

Sri SYDNEY A. THOMAS.—Is it not due to the unsuccessful working of prohibition in the State that Government are seeking to have some propaganda in this behalf ?

Sri T. CHANNIAH.—No; just to minimise drinking by the addicts in the prohibited area that this Prohibition Week has been brought into play.

Sri D. VENKATESH.—Is it not a fact that grants to certain Federations have been withdrawn ?

Sri T. CHANNIAH.—Yes.

Sri D. VENKATESH.—Is it consistent with the policy of Government that propaganda is being made and money spent for that and at the same time grants that were being paid to such Federations engaged in the same work as Government wish to do in the matter of prohibition are withdrawn ?

Sri T. CHANNIAH.—I think, from one or two years that has been stopped. But, they were also requested to participate in the function and help the movement.

Sri D. VENKATESH.—Will the Government review their stand on this, Sir ?

Sri T. CHANNIAH.—It depends on the necessity ; it will be considered.

Sri M. PALANIYAPPAN.—While observing this Prohibition Week, will Government consider the idea of shifting toddy shops outside the City limits and thereby indirectly help the Prohibition Week ?

Sri T. CHANNIAH.—We will consider.

ಶ್ರೀ ವೈ. ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯ.—ಪಾನ ನಿರೋಧ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕಡೆ ಕಳ್ಳಬಟ್ಟಿ ಇಳಿಸುವುದು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೆ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವೈ. ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯ.—ಪೋಲೀಸಿನವರೇ ಆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು ಅವಗಾಹನೆಗೆ ಬಂದಿದೆಯೆ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಆರ್. ನಾಯ್ಡು.—ಪಾನ ನಿರೋಧವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಮಾನವರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ನೀವೇನು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ?

(ಉತ್ತರವಿಲ್ಲ)

Health Centre in Devanahalli and Bangalore North Taluk.

Q.—217. **Sri K. V. BYRE GOWDA** (Bangalore North).—

Will the Government be pleased to state:—

whether they are starting Health Centres in Devanahalli and Bangalore North Taluks ?

A.—**Sri T. CHANNIAH** (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

Proposals for the formation of Health Units in Bangalore North Taluk are under examination.

The question of starting Health Centres in Devanahalli Taluk will be taken up for examination in the order of priority in due course.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.—ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಬೆಲ್ಟ್ ಏರಿಯಾ ಮತ್ತು ಸ್ಯಾಂಕಿ ರಸ್ತೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.—ಯಾವಾಗ ? ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಅಲ್ಲಿ ಮಲೇರಿಯಾ ರೋಗವಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಅದನ್ನು ಅರಿತೇ ಈಗ ಬೆಂಗಳೂರು ಉತ್ತರ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಲ್ತ್ ಸೆಂಟರನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು.

Prohibition in Tiptur Taluk.

Q.—258. **Sri T. G. THIMME GOWDA** (Tiptur).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) whether it is a fact that tapping has been permitted in Tiptur Taluk in more than one place ;

(*b*) whether prohibition is in force in Tiptur ;

(*c*) whether it has come to their notice that illicit sale of liquor is very much on the increase in Tiptur and surrounding areas, on account of the permission accorded to tap toddy in the area ;

(*d*) whether it is a fact that assurances have been given by the Government more than once to issue order for the discontinuance of this practice of tapping in prohibited areas ?

(*e*) whether Government propose to issue orders forthwith in this regard and prevent illicit sale and consumption of liquor ?

A.—**Sri T. CHANNIAH** (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

(*a*) No.
(*b*) Yes.
(*c*) No.
(*d*) and (*e*) Yes.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಜಿ. ತಿಮ್ಮೇಗೌಡ.—ತಿಪಟೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಮೈಲಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೆಂಡವನ್ನಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಕೊಟ್ಟಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಇಲ್ಲವೆಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಜಿ. ತಿಮ್ಮೇಗೌಡ.—ತಿಪಟೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬಾರ್ಡರಿನಲ್ಲಿ ಹೆಂಡ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಬಂದಿಲ್ಲ, ಆ ತರಹ ಮಾರುತ್ತಿರುವುದು ಗೊತ್ತಾದರೆ ತಡೆಗಟ್ಟುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಜಿ. ತಿಮ್ಮೇಗೌಡ.—ಕಳ್ಳತನದಲ್ಲಿ ಹೆಂಡ ಮಾರಾಟವಾಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಆ ತರಹ ಇದ್ದರೆ ತನಿಖೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎನ್. ಬೋರಣ್ಣಗೌಡ.—ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಐದು ಮೈಲಿಗಳಾಚೆ ದೂರದಲ್ಲಿ ಅಂಗಡಿಯಿಲ್ಲದಿರುವಕಡೆ ಬೇರೆ ಅಂಗಡಿಯನ್ನಿಟ್ಟು ಹೆಂಡ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದೆಯೆ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎನ್. ಬೋರಣ್ಣಗೌಡ.—ಅಂಥ 50 ಅಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಿವೆ. ಅದಕ್ಕೇನು ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಏನು ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಟಿ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ತಿಪಟೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಮಡಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಂಡ ತಂದು ಮೊಸರು ಮಾರುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಅವಗಾಹನೆಗೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಗೊತ್ತಾದಮೇಲೆ ಪೋಲೀಸು ಇಲಾಖೆಗೆ ದೂರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ ?

State-owned Industries.

Q.—28. **Sri B. N. BORANNA GOWDA** (Belur) :—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the number of State-owned industries in Mysore ;

(*b*) the amount spent in total for these industries ;

(*c*) the income derived by these industries for the year ending 1954 March ;

(*d*) whether there are any State-owned industries working at a loss ;

(*e*) the action taken by Government to improve these industries ?

A.—**Sri H. SIDDAVEERAPPA** (Minister for Home and Industries).—

(*a*) Ten.

(*b*) Rs. 6,83,48,930.

(*c*) Rs. 55,05,011.

(*d*) Mysore Implements Factory, Hassan and Government Dichromate Factory, Belagula, worked at a loss during 1953-54.

(*e*) A scheme for the mechanisation of the Mysore Implements Factory, at a cost of Rs. 10 lakhs, spread over a period of 2 years has been sanctioned and is in the course of implementation. The Government Dichromate Factory has been ordered to be amalgamated with the Mysore Chemicals and Fertilisers, Ltd., Belagula.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ತಾವು ಮೈಸೂರು ಇಂಪ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯ ಮೆಷಿನರಿಗಾಗಿ ಹತ್ತು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿರುತ್ತೀರಿ. ಇದನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು order place ಮಾಡಿರುತ್ತೀರಾ ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Yes, tenders have been called for.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ಟೆಂಡರುಗಳನ್ನು ಕರೆದು ಎಷ್ಟು ದಿನಗಳಾದವು ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Very recently, about a month ago.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ಹಾಸನ ಇಂಪ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯಿಂದ 1953-54ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—For 1953-54, the loss in the Hassan Implements Factory comes to about Rs. 81,800. . . .

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Minister can furnish the reply afterwards.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ಈ ಹತ್ತು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿರುವುದು ಮೆಷಿನರಿಗೆ ಮಾತ್ರವೇ ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Mostly machinery of improved variety.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ಈ ವರ್ಷ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೀರಿ ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—This year I propose spending about Rs. 4 lakhs and odd.

Sri V. MASCARENHAS.—By the so-called mechanization of the factory, is it the sanguine expectation that they will equal the Tatas and the Birlas ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—We always hope and life is always built on hopes.

Sri V. MASCARENHAS.—Is that hope justified at least in the Minister's mind ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I am guided by my technical experts.

Sri V. MASCARENHAS.—Who are those technical experts ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Sri Krishna Rao of Bhadravathi and Sri Ramachar of Electric Factory.

Sri V. MASCARENHAS.—What experience have they in any kind of mechanization ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—So far as Sri Krishna Rao is concerned, he has spent his whole time in this kind of work. He has spent a lot of time in the manufacture of steel.

Sri V. MASCARENHAS.—Does it mean that he is able to manufacture implements ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I had sent him to study industries in several places like the Tatas and other places and they have examined his work and have given well-considered and thought out report about him.

Gadimakuntai Frontier Toll Gate.

Q.—87. **Sri J. MOHAMED IMAM** (Jagalur).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether it is not a fact that a frontier toll-gate still continues at Gadimakuntai, Jagalur Taluk, though it is midway between Bellary and Chitaldrug ;

(*b*) whether it is not a fact that it is no longer a frontier after the merger of Bellary ;

(*c*) whether the Government will take step to abolish this toll-gate ?

A.— **Sri H. SIDDAVEERAPPA** (Minister for Home and Industries).—

(*a*) Yes

(*b*) Yes.

(*c*) The matter is under consideration and orders will be passed early.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Is it not a fact that this is no longer a frontier toll-gate, because there is no longer a frontier after the merger of Bellary ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Yes, I have answered.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Is it not necessary to abolish that toll-gate ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I have said that it is under examination.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Why examination ? Why not immediate steps be taken to abolish it ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—It is a fact that there is no longer a frontier. The matter of discontinuing the toll-gate is under consideration.

Assistant Superintendents of Police (Promotions).

Q.—126. **Sri B. RACHAIAH** (Yelandur—Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether it is a fact that many of the Assistant Superintendents of Police have not been confirmed for the last 6 or 7 years ;

(*b*) the names, qualifications service and community of those officers

(*c*) the names of those officers who have caught dacoits in Davangere ;

(*d*) whether any encouragement has been given by way of promotions as promised by the Government on a previous occasion ;

(*e*) whether it is not a fact that there is a vast difference in salary between the I.P.S. and non-I.P.S. officers?

A.—**Sri H. SIDDAVEERAPPA** (Minister for Home and Industries).—

(*a*) Yes.

(*b*) *Vide* list enclosed. Information *re* : community is not available in the Civil List (*vide* Government letter No. Ch.S. 11886—C.B., dated 9th March 1950.) (Copy appended).

(*c*) None.

(*d*) Government Order *re* : the recognition of meritorious services rendered by officers is under issue.

(*e*) Yes.

List of Officiating Assistant Superintendents of Police.

Sl. No.	Name	Qualification	Date of entry into service	Date of appointment as Assistant Superintendent of Police
	Sriyuts.—			
1	A Venkoba Rao ...	I Year B.A., Cr. Hr., PTS.	1—10—1927	12— 9—1947
2	C D Adinarayana	Intermediate, Cr. Hr., PTI.	9— 1—1933	12— 9—1947
3	N G Shelke ...	B.Sc., Cr. Hr.	27—10—1947	7— 4—1949
4	M Kemparamiah ...	B.A., B.L.	12— 7—1943	30—11—1949
5	L H Smalley ...	..	21—12—1936	10—12—1948
6	B Hanumanthiah	SSLC., Cr. Hr., PTI.	26— 2—1922	26—11—1949
7	K Basavappa ...	Do	1— 9—1924	14— 5—1951
8	M Ramaswamy ...	B.A., B.L., PTI.	9— 1—1933	11— 5—1951
9	H Varadaraja Iyengar.	B.A. (Hons.), Cr. Hr., PTI., Acts. Hr., Rev. Hr.	9— 1—1933	7— 5—1951
10	K Hanumantha Rao.	B.Sc. (Hons), Cr. Hr. PTI., Acts. Hr., Rev. Hr.,	5— 1—1934	26— 5—1951
11	H T Deviah ...	SSLC., Cr. Hr., PTI.	16— 9—1924	14— 5—1951
12	G L Shivashankarappa.	B.A., Cr. Hr., PTI.	6— 1—1934	28— 4—1952
13	M K Thimmiah Gowda.	SSLC. Cr. Hr. PTI.	19—10—1925	19— 3—1952
14	R Mariswamy ...	B.A. (Parts I & II) PTI., Cr. Hr.	9— 1—1933	13— 7—1952
15	Mohamed Mustafa	B.A., Cr. Hr., PTI.	6— 1—1934	24— 8—1952
16	B R Nanjappa ...	B.A., do	6— 1—1934	11—11—1952
17	R N Sreenivasan	B.Sc.(Hons.), Cr. Hr. PTI.	17— 6—1935	20—11—1952
18	K Md. Yakhoob ...	B.Sc. (Hons.), Cr. Hr., Accts. Hr., PTI.,	9— 3—1936	11—11—1952
19	K S Ramachandra Rao.	B.Sc., LL.B., PTI.	17— 6—1937	11—11—1952
20	B N Puttaswamy	Do	23— 9—1935	13—11—1952
21	L S Gopalakrishna Setty.	B.A., LL.B., PTI., Rev. Hr., Accts. Hr.	16— 6—1935	22— 1—1953
22	B Mare Gowda ...	B.A., Cr. Hr., PTI., Accts. Hr.	9— 3—1936	1—10—1953
23	S Neelakantaradhya.	B.A., LL.B., Cr. Hr., PTI.	1—11—1934	1—10—1953
24	S Puttaraj Urs ...	B.A., B.T., Accts. Hr., PTI.	7— 5—1937	9—10—1953
25	B Mayanna ...	B.A., Cr. Hr., PTI., Accts. Hr.	13—12—1932	8— 4—1954
26	S B Basappa ...	Cr. Hr., Accts. Hr., Excise, Prisons, Equitation.	1—11—1935	19— 1—1950

(SRI H. SIDDAVEERAPPA.)

GOVERNMENT OF HIS HIGHNESS THE MAHARAJA OF MYSORE.

GENERAL AND REVENUE SECRETARIAT.

No. 11886—C.B., dated Bangalore, 9th March 1950.

From

The Chief Secretary to Government of Mysore.

To

The Comptroller to Government, Bangalore.

Sir,

Subject:—**Issue of Civil List—Part I as on 1st January 1950.**

With reference to your letter No. 431—G.A.D., dated the 29th December 1949, I am directed to state that Government approve of your suggestion that the next issue of the Civil List may be that one corrected up to 1st April 1950, and that the publication to be issued as on 1st January 1950, may be withheld. In this connection, I am to suggest that the dates of birth of all officers may be checked up and filled in before printing by writing to the officers themselves and where necessary by writing also to the Educational and University Institutions.

I am to add that the particulars showing the communities to which the officers belong may be deleted from the next issue of Civil List.

The receipt of this letter may kindly be acknowledged.

Yours faithfully,

K. M. RAMAKRISHNAIYA,

For *Chief Secretary to Government.*

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಕೈಕೊಳ್ಳಲು ಇರುವ ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಕಗಳೇನು?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—In the first and second grades of Police Superintendents, there were vacancies and they have to be verified by the Accountant-General. After the merger of Bellary there was the question of amalgamation of police guards. Now, after examining all these, the Accountant General has sent his report on 10th October 1954 and the matter will now be examined and settled soon.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—Border Areasನಲ್ಲಿ ಡಕಾಯಿತಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಲು ಎ.ಎಸ್.ಪಿ.ಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಿರಾ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—There were no A.S.P.s so far as the actual detection of border cases are concerned. There were other officers.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು meritorious service render ಮಾಡಿದವರ ಬಗ್ಗೆ ಹುಕುಂ ಒಂದನ್ನು ಹೊರಡಿಸುವುದರಲ್ಲದ್ದಾರೆಂದು

ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಅದರಲ್ಲಿ ಯಾರಯಾರ ಹೆಸರನ್ನು ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—The District and Sessions Judge has recommended some names. The High Court also have recommended some names. All these have been considered and a consolidated order is about to be issued by the Government.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯ.—ಈ ಲಿಸ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೀನಿಯಾರಿಟಿ ಪ್ರಕಾರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆಯೇ ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I presume so.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯ.—ಈ ಲಿಸ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿರುವ "Date of entry into Service" and "Date of Appointment as D.S.P." ನೋಡಿದರೆ, ಹಾಗಿರುವಂತೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲವಲ್ಲ ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I will examine it, whether it is according to seniority cadre or not.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯ.—1947ರಿಂದಲೂ A.S.P. ಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವವರಿದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಇನ್ನೂ ಏಕೆ confirm ಮಾಡಿಲ್ಲ ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Five out of them, according to the typed list, are about to be confirmed very soon. The whole thing has been held up for the reasons I have already mentioned and the Government will pass orders as early as possible.

Sri M. MADIAH.—We want confirmation of these, not promotion to the next cadre.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—That is also under examination as I told you.

Coir Industry at Kellodu (starting by the Industrial Department).

Q.—372. **Sri G. BASAPPA** (Hosadurga).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether the Industrial Department had asked for a site at Kellodu in Hosadurga Taluk for starting a coir industry ;

(*b*) whether the said land has been allotted for them by the Amildar ;

(*c*) the steps taken to start the coir industry immediately ?

A.—**Sri H. SIDDAVEERAPPA** (Minister for Home and Industries).—

(*a*) Yes.

(*b*) Yes.

(*c*) Action is being taken to construct a building for locating the Coir Centre in the site allotted at an estimated cost of Rs. 2,850 and the industry will be started as soon as the construction of the building is completed.

Sri G. BASAPPA.—Why was it not started ? Was it not possible for them to have started this industry ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—We could have by this time. We are awaiting the report of the Deputy Commissioner in this matter. There is the question of hiduvali land to be shifted and incidental matters.

Sri G. BASAPPA.—When are you going to take further action with regard to the construction of the building ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—After the acquisition proceedings are finished, I will have to take recourse to that. It is the only way.

ಶ್ರೀ ಎ. ಮಸಿಯಪ್ಪ.—ಈ industryಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕೆಂದಿರುವುದು ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೋ ಅಥವಾ ವ್ಯಾಪಾರದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೋ ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Both.

Crime position in Bangalore District from 1st July to 30th September 1954.

Q.—483. **Sri A. V. NARASIMHA REDDY** (Bangalore South).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the number of thefts occurred and cases registered, thefts investigated successfully in the District of Bangalore from 1st July 1954 to 30th September 1954 (talukwar information may kindly be furnished) ;

(*b*) the total value of the properties stolen ?

A.—**Sri H. SIDDAVEERAPPA** (Minister for Home and Industries).—

(*a*) Statement appended.

(*b*) Rs. 15,393-15-3.

(SRI H. SIDDAVEERAPPA.)

Statement showing the number of thefts occurred and cases registered in Bangalore District from 1st July 1954 to 30th September 1954.

Taluk		Total cases	Total true cases investigated	Total number of cases detected
1	Nelamangala ...	10	5	3
2	Dodballapur ...	16	13	7
3	Devanahalli ...	6	4	1
4	Hoskote ...	19	14	3
5	Anekal ...	18	14	6
6	Channapatna ...	20	16	8
7	Ramanagaram ...	14	9	5
8	Kanakapura ...	15	11	9
9	Magadi ...	8	8	6
	Total ...	126	94	48

ಶ್ರೀ ಎ. ವಿ. ನರಸಿಂಹರೆಡ್ಡಿ.—ಪರಿಶಿಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಒಂಭತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳ ವಿಚಾರ ಮಾತ್ರ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತೀರಿ. ಇನ್ನುಳಿದ ಎರಡು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಕಳ್ಳತನಗಳು ಏನೂ ನಡೆದಿಲ್ಲವೆಂದು ವರದಿ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ನಮಗೆ ಬಂದಿರುವ ವರದಿಯನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಶೇಖರಿಸಿ ಉತ್ತರ ಒದಗಿಸಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ವಿ. ನರಸಿಂಹರೆಡ್ಡಿ.—Total cases ಮತ್ತು Total true cases investigated ಎಂದು ಎರಡು ಐಟಂ ತಿಳಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಇದರ ಅರ್ಥವೇನು ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Total cases are the registered cases with the police. ಯಾರು ಬೇಕಾದರೂ cases register ಮಾಡಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದು ನಿಜವೇ ಅಥವಾ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರು ತನಿಖೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅನಂತರ ನಿಜವಲ್ಲವೇ investigationಗೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ವಿ. ನರಸಿಂಹರೆಡ್ಡಿ.—Detect ಆಗಿರುವ cases ಬಗ್ಗೆ ಲಿಸ್ಟ್‌ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ; ಇನ್ನುಳಿದವು ಆಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಅರ್ಥವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಆಗಿವೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ವಿ. ನರಸಿಂಹರೆಡ್ಡಿ.—ಅವುಗಳು ಇನ್ನೂ investigation stage ನಲ್ಲಿವೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಹೌದು.

ಶ್ರೀ ಎ. ವಿ. ನರಸಿಂಹರೆಡ್ಡಿ.—ಕಳ್ಳತನವಾಗಿರುವ ಮಾಲುಗಳ ಒಟ್ಟು ಮೊಬಲಗು 15,393-15-3 ರೂಪಾಯಿಗಳು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣ ಒಂದು ಕೇಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಳುವಾಗಿರುವುದು ಎಷ್ಟು ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಆ ಬಗ್ಗೆ ಅಂಕಿ ಅಂಶ ನನ್ನಲ್ಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ವಿ. ನರಸಿಂಹರೆಡ್ಡಿ.—ಈ ಕಳ್ಳತನಗಳು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ವರದಿಯಾಗಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ನಾನು ತಿಳಿಸುತ್ತಿರುವ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು ಆಧಾರಯುತವಾದವು.

Industrial School at Chikmagalur.

Q.—593. **Srimathi B. L. SUBBAMMA** (Chikmagalur-Mudigere).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the progress achieved by the Industrial School at Chikmagalur during the last one year ;

(*b* whether their lack of interest is not responsible for the backwardness of this institution ;

(*c*) whether they intend to start an occupational institute in place of this industrial school ;

(*d*) whether they intend to open a plywood factory in addition, as a measure of industrial development ?

A.—**Sri H. SIDDAVEERAPPA** (Minister for Home and Industries).—

(*a*)—	*1952-53*	*1953-54.*
Number of students trained.	40	44
	Rs.	Rs.
Production	2,245-12-6	5,684-6-0

(*b*) Does not arise in view of answer to (*a*).

(*c*) No.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬ. ಎಲ್. ಸುಬ್ಬಮ್ಮ.—'ಸಿ' ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ 'ಇಲ್ಲ' ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಹಾಗಾದರೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಏನೊಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನೂ ಇದುವರೆಗೆ ಕೈಗೊಂಡಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ತಮಗೇ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ, ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಏರ್ಪಡಿಸಲು 1952ರಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕದ್ದನ್ನೇ ರಿಪೇರಿಮಾಡುವ ಸಲು

ವಾಗಿ ಹನ್ನೆರಡು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಮಂಜೂರಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಎಗ್ಜಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರು ರಿಪೇರಿ ಆದರೆ ಪುನಃ ಬಿದ್ದು ಹೋಗುತ್ತದೆಂದೂ, ಹೊಸದಾಗಿ ಕಟ್ಟುವುದೇ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದೂ ಹೇಳಿ ಪುನಃ 4-9-54ರಲ್ಲಿ revised estimate ಕಳುಹಿಸಿದರು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಹದಿನೆಂಟು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಮಂಜೂರಾಗಿದೆ. ಇನ್ನೇನು administrative sanction ಸಹ ಆಗಿ, ಕೆಲಸ ನಡೆಯುವ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಿ. ಎಲ್. ಸುಬ್ಬಮ್ಮ.—ಈ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಸ್ಕೂಲ್ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವುದರಲ್ಲಿದೆ.

Mysore Government Development Loan.

Q.—108. Sri S. SRINIVASA IYENGAR (T.-Narsipur).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the total amount of 4 per cent Mysore Government Loan that matured in the year 1953 ;

(*b*) the amount of money that was available in the Loan Sinking Fund ;

(*c*) the concessions enjoyed by the holders of these bonds ;

(*d*) whether the loan has been discharged ;

(*e*) whether the First Mysore Government 4 per cent Development Loan carries the same concessions as the loan that matured in 1953 ?

A.— Sri K. HANUMANTHAIYA (Chief Minister).—

(*a*) If the question refers to 1953-63 loan, the earliest date of maturity is December 1953 and amount is Rs. 2,95,85,200.

(*b*) Rs. 5,17,87,000 as on 1st April 1953. The balance does not entirely refer to the 1953-63 loan.

(*c*) Interest on this loan is free of income-tax.

(*d*) No.

(*e*) No. Interest on the loan is subject to income-tax.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—May I know why the 1953-63 loan was not discharged immediately, Sir ?

*Sri K. HANUMANTHAIYA.—It was not thought advisable, Sir.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—In that case, what action have the Government taken to continue the loan for the period 1953 to 63 ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Interest is being paid.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Is it not necessary, Sir, that, if the matured loan has to be continued, notice has to be issued by the Government to the holder ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—I think these formalities have been complied with.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Sir, in connection with the exemption of income-tax, have the Government of India been consulted, Sir ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Notice.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—If the Government of India do not extend their concessions to the Government of Mysore, should not the Government of Mysore foot the Bill of income-tax ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—That is a contingent question.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Will the Government examine this issue immediately so that we may lose nothing, Sir ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Yes.

Scheduled Castes (amounts spent for economic improvements) .

Q.—327. Sri P. M. SWAMIDURAI (Kolar Gold Fields-Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state :—

the amount spent by them on the economic improvement of the Scheduled Castes from the year 1947 (figures for each year may kindly be furnished) ?

A.—Sri K. HANUMANTHAIYA (Chief Minister).—

Separate accounts are not kept for all items of expenditure incurred by the Government in this behalf such as grant of lands, loans for the starting of cottage industries, etc. The amount spent on the provision of house sites and subventions for building houses are as follows :—

			Rs.
1946-47	...	...	5,97,490
1947-48	...	...	12,95,959
1948-49	...	...	18,12,974

(SRI K. HANUMANTHAIYA.)

			Rs.
1949-50	...	...	7,49,114*
1950-51	...	...	17,35,813
1951-52	...	...	18,37,669
1952-53	...	...	18,15,439
1953-54	...	...	24,11,924

*For nine months only.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಲೋನ್ ಎಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬ ಅಂಕಿಅಂಶ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೇ ?

*ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. I have given the answer.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಾಲಿನಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಷಿಪ್ ಹಣ 50 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಹಿಂದುಳಿದ ಪಂಗಡದವರ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಇನ್ನ ಸ್ವಲ್ಪ ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದ ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲವೆ ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—It all depends upon the financial position of the Government.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಸೌಕರ್ಯ ಇಲ್ಲದೆ ಹೇಗೆ ಜಾಗ್ರತೆ ಮುಂದುವರಿಯುವುದು ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—I concede that more money is needed for speedier work. The difficulty is want of finances.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯ.—ನಿಮ್ನ ತರಗತಿಯವರ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಲ ಮಂಜೂರುಮಾಡುವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಡಿಪ್ರೆಸ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸ್ ಪಾಲಿಸಿ ಕಮಿಟಿಯವರು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದರು. ಅದರ ಮೇಲೆ ಆ ಸ್ಕೀಮನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡಲಾಯಿತು. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಮೇಲೆ ಒಂದೆರಡು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ.

Sri K. HANUMANTHAIYA.—That question is over.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯ.—'Separate accounts are not kept for all items of expenditure incurred by the Government in this behalf such as grant of lands, loans for the starting of cottage industries, etc.,' ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಸಾಲ ಕೊಡುವ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವಯಾವ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಲ ದೊರೆಯುತ್ತದೆಯೋ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಡಿಪ್ರೆಸ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸ್ ರೂಲ್ಸ್ ಅನುಸರಿಸಿಕೊಡುವ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—As the Hon'ble Member is aware, these loans will be disposed of according to rules framed.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯ.—ಡಿಪ್ರೆಸ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸ್ ಅಮೀಲಿಯೊರೇಷನ್ ಗ್ರ್ಯಾಂಟ್‌ನಿಂದ ಸಾಲ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ set of rules ಮಾಡಿದ್ದೀರಲ್ಲಾ, ಅದೇ ರೀತಿ ಇತರ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಲ ಕೊಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲೂ ಪಾಲಿಸಿಕಮಿಟಿಯವರು ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರಲ್ಲ ಅದನ್ನು ಇಂಪ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—That bristles with difficulties. The rules applicable to the funds relating to the depressed classes cannot be made applicable to other loans which are governed by a separate set of rules.

Secretariat Officers and Officials.

Q.—599. **Sri N. HUCHMASTHY GOWDA** (Huliyurdurga).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the names of officers who are in the Mysore Government Secretariat for over three years ;

(*b*) the names of Superintendents who are in the same Branch of the Secretariat for over five years ;

(*c*) the names of clerks who are in the same branch for over five years ?

A.—**Sri K. HANUMANTHAIYA** (Chief Minister).—

(*a*) Eleven Officers.

I.A.S. Officers.—

1 Sri N. Puttarangaswamy.

2 Sri R. J. Rego.

Civil Service (Assistant Secretaries).—

1 Sri G. P. Nagarajaiah.

2 Sri V. Hanumanthappa.

Law Department.—

1 Sri M. Sadasivayya.

P. W. Department.—

1 Sri H. Channaiya.

Non-Civil Service.—

1 Sri M. K. Varadarajan.

2 Sri K. Shankaran Nair.

3 Sri P. Honnappa.

4 Sri K. M. Ramakrishnaiya.

5 Sri N. S. Bharat.

(*b*).—

Sl. No.	*Name*		*Branch where working*
	Sriyuths.—		
1	C. B. Rama Rao	...	Law
2	S. Sivadatta	...	Electrical
3	K. Seshadri Iyengar	...	Labour

(*c*) List appended.

List of Clerks of the Mysore Government Secretariat who are in the same Branch for over five years.

Sl.No.	Name	Branch where working
	Sriyuts—	
1	B Andanappa	Revenue Branch
2	M P Basavaradhya	Do
3	M Madangopal	Medical Branch
4	S A Jaleel	Do
5	K Javare Gowda	Do
6	M Ekambaram	Do
7	K A Ananta Sastry	Education Branch
8	B L Gururaja Rao	Do
9	H M Mari Gowda	Do
10	G H Khan	Do
11	B U Venkataramanaiah	A. & F. Branch
12	V Doraiswamy	Electrical Branch
13	B Venkateshiah	Do
14	B N Nanjundiah	Do
15	H M Ismail	Do
16	B R Armugam	P. W. Branch
17	S Murigappa Sastry	Do
18	Iqbal Hussain	Do
19	C Jagadish	Do
20	M R Veeranna	Do
21	T A Vargeese	Do
22	R S Chandrasekhar	Legislation Branch
23	K N Gundappa	Do
24	K B Surendranath	Do
25	M Sadasiviah	Do
26	K Krishnaswamy	Do
27	G Seetharama Rao	Financial Branch
28	H C Sreenivasa	Home Branch 'B' Section
29	M B Lingappa	Do
30	J B Pichamuthu	Do
31	Narasimhe Gowda	Do
32	Y Venkatasubbiah	Do
33	Narasimhabhoopalachar	Local Boards Branch
34	N H Hanumantha Rao	Law Branch
35	B N Ranganna	Do
36	R Krishnaswami Naidu	Do
37	M K Renukaradhya	Do
38	B Ramachandra Rao	Do
39	M Azeez Ulla Khan	Do
40	V Bhadriah	Home (A) Branch
41	K S Rajagopal	Do
42	M A Meccai	Municipal Branch
43	S Subbaraja Urs	Do
44	M Sreenivasiah	Do
45	G Vasantha	Do
46	K M Ramaswamiengar	Do
47	K Rangiah	Labour Branch
48	C R Viswanatha Rao	General Records
49	M S Narayanaiah	Do
50	N Ramachar	Do
51	N K Sreenivasamurthy	F. & C. S. Branch
52	K Ahobala Sastry	Do
53	R V Shama Rao	Do
54	V K Venkatachalam	Do

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಈ ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯಟ್‌ನಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಸಿವಿಲ್ ಸರ್ವೀಸ್‌ನವರಲ್ಲದೇ ಇರುವವರನ್ನು ಮತ್ತು ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ವರ್ಕ್ ಅಲ್ಲದೇ ಇರುವವರನ್ನು ಹೊರಗಡೆ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಅಡ್ಡಿ ಇದೆ ?

*ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಇದುವರೆಗೂ ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಅಡ್ಡಿ ಇತ್ತು. ಇನ್ನುಮೇಲೆ ಆ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಹಿಂದೆ ಮಾರ್ಚಿ 9 ನೇ ತಾರೀಖು ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಮರಾಯರು ಹಾಕಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ "ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಇಲ್ಲೇ ಇರತಕ್ಕವರು ಯಾರಾದರೂ ಇದ್ದರೆ, ಅದು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ವರ್ಗಮಾಡುತ್ತೇವೆ" ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಇಲ್ಲಿ ತಾವು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ 54 ಜನರು ಒಂದೇ ಬ್ರಾಂಚಿನಲ್ಲಿ ಐದು ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಇದ್ದರೆ, ವರ್ಗಮಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ತಾವು ಅನುಸರಿಸುವ ಕ್ರಮ ಏನು ಸ್ವಾಮಿ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ವರ್ಗ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಂಪ್ರದಾಯ, ನಿಯಮ ಇತ್ತು. ಆ ಸಂಪ್ರದಾಯ, ನಿಯಮವನ್ನು ಬದಲಾವಣೆಮಾಡದೆ ಏನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಆ ನಿಯಮವನ್ನು ಬದಲಾವಣೆಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ತಾವು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಲಿಸ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬ್ರಾಂಚಿನ ಲಿಸ್ಟ್ ಕೊಡದೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—I do not know. Notice.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಇದು ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಆಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ವಿಚಾರಣೆಮಾಡಿ, ಇನ್‌ಫರ್‌ಮೇಷನ್ ಕೊಡದೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Yes, Sir.

Export of cardamom.

Q.—221. **Sri G. PUTTASWAMY** (Chikmagalur-Mudigere—Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) whether it has come to their notice that the Cardamom Association at Mudigere has sent a resolution to the Government regarding the recommendation to be made to the Central Government for starting an All-India Cardamom Board and grant of necessary facilities for export out of India;

(*b*) the action taken on the above resolution;

(*c*) whether it has come to their notice that the Cardamom Association at Mudigere is repeatedly urging for starting a Cardamom Research Station either at Mudigere or at Saklespur?

A.—**Dr. R. NAGAN GOWDA** (Minister for Agriculture).—

(*a*) A resolution passed by the Cardamom growers of Mudigere and Manjarabad Taluks in their meeting held at Mudigere on 7th December 1952 in this behalf has been received by the Government.

(*b*) The formation of a Cardamom Board is an all-India question. The Spices Enquiry Committee appointed by Government of India have been examining the question of increasing production and improving marketing of several spices including Cardamom as also the question of setting up of a Cardamom Board for the purpose.

(*c*) Yes.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—(ಬಿ) ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನೇಮಕಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಸಮಿತಿಯವರು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ನಾನು ಕೇಳಿರುವುದು ಈ ನಿರ್ಣಯದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೈಕೊಂಡಿರುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಏನು ಎಂದು.

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಈ ಒಂದು ಬೋರ್ಡನ್ನು ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು; ಈ ವಿಷಯ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ರಿಮೈಂಡರ್ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇವೆ ಬೇರೆ ಇನ್ನೇನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಕೇಳಿ ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೂ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೂ ಈ ಏಲಕ್ಕಿ ರಿಸರ್ಚ್ ಸ್ಟೇಷನ್ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏನು ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ನಡೆದಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ತಿಳಿಸುತ್ತೀರಾ ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದನ್ನು ಈಗ ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ; ಬೇರೆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಿ.

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ತಮಗೆ ಇನ್‌ಫರ್‌ಮೇಷನ್ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ರಿಸರ್ಚ್ ಸೆಕ್ಷನ್‌ನವರು ಒಂದು ರಿಸರ್ಚ್ ಸ್ಟೇಷನ್ ಅಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸಕಲೇಶಪುರದಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕೆ, ಮೂಡಿಗೆರೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕೇ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಗ ಕೂಡ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಆ ಕೆಲಸ ನೆರವೇರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಮೂಡಿಗೆರೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ಅಥವಾ ಸಕಲೇಶಪುರದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಸಕಲೇಶಪುರದಲ್ಲಿ ಅನುಕೂಲ ಹೆಚ್ಚು ಆಗಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಡಿಪಾರ್ಟುಮೆಂಟಿನವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಿ. ಎಲ್. ಸುಬ್ಬಮ್ಮ.—ಮೂಡಿಗೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಿ. ಎಚ್. ಕೃಷ್ಣೇಗೌಡ ಎಂಬುವರು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಜಾಗವನ್ನೂ ಸಹ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿರಲಿಲ್ಲವೇ ?

ಡಾ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಆ ಸಮಾಚಾರ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಈಗ ಇಲ್ಲ. ಸಕಲೇಶಪುರದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದಲೇ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲ ಎಂದು ತಜ್ಞರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಿ. ಎಲ್. ಸುಬ್ಬಮ್ಮ.—1953ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಏಲಕ್ಕಿ ಬೆಳೆಯಾಗಿತ್ತೋ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಬಹಳ 1954ರಲ್ಲಿ ಕಡಮೆ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಬಹಳ ನಷ್ಟವಲ್ಲವೇ ?

ಡಾ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವೇ ಈ ಸಂಶೋಧನಾ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಿ. ಎಲ್. ಸುಬ್ಬಮ್ಮ.—ಹೋದ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲೂ ಸಹ ಇದನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿಲ್ಲವೇ ?

ಡಾ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ನಿಜ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವೇ ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ.

Electricity.

(Step to augment production).

Q.—241. **Sri G. NARAYANA GOWDA** (Mulbagal—Srinivasapur).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether the present production of electric power is sufficient for the needs in the State ;

(*b*) if the answer is in the negative, what steps they intend taking for further production ?

A.—**Dr. R. NAGAN GOWDA** (Minister for Agriculture).—

(*a*) No ; it will not meet the needs of the State beyond 1955-56.

(*b*) New schemes such as (i) Shimsha Extension and (ii) Sharavathi Expansion are under contemplation.

1 P.M.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಗೌಡ.—ಶಿಂಷಾ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ವಿಸ್ತರಣೆ ಮತ್ತು ಶರಾವತಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಬಡಾವಣೆ—ಈ ಹೊಸ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಯಾವಾಗ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೀರಿ ?

ಡಾ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಈಗ ಅವು ಬಹಳ ತೀವ್ರವಾದ ಪರ್ಯಾಲೋಚನೆಯಲ್ಲಿವೆ. ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್ ಪರವಾಗಿ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯವರು ಬಂದಿದ್ದರು ಮತ್ತು ಇಂಜಿನಿಯರವರು ಬಂದಿದ್ದರು. ಅವರು ಇಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಸೈಟು ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಚಾರ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾವೂ ಬಹಳ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಗೌಡ.—ಶಿಂಷಾ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ವಿಸ್ತರಣೆಯಿಂದ ಎಷ್ಟು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ ?

ಡಾ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ನಮಗೆ ಬರುವುದು 18—19 ಸಾವಿರ ಕಿಲೋವಾಟ್ಸ್ ಇರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಗೌಡ.—ಈಗ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿರುವ 1,15,000 ಕಿಲೋವಾಟ್ಸ್ ವಿದುಚ್ಛಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟನ್ನು 1955-56ನೆಯ ಸಾಲಿನವರೆಗೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಉಳಿದುದನ್ನು ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಕೊಡಲು ನೀವು ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಾ ?

ಡಾ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಇಲ್ಲ. ಪೂರ್ವದ ಒಪ್ಪಂದ ಬಿಟ್ಟು ಹೊಸದಾಗಿ ಯಾರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೂ ನಾವು ಸಿದ್ಧವಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಗೌಡ.—ಈಗ ಬೊಂಬಾಯಿ ಸರ್ಕಾರದೊಡನೆ ಒಂದು ಕರಾರು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲವೆ ?

ಡಾ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—1949ರಲ್ಲೇ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿತ್ತು, ಈಗಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಗೌಡ.—ತಾವು ಪುನರಾಲೋಚನೆಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಕೈಬಿಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲವೆ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಜೋಗಿನಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಾಗ ಬೊಂಬಾಯಿ ಸರ್ಕಾರದ ಅನುಮತಿ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿತ್ತು. ಆ ಅನುಮತಿಯಿಲ್ಲದೆ ಆ ಕಾರ್ಯ ಮುಂದುವರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಅನುಮತಿ ಕೊಟ್ಟಾಗ, ಈ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾದಾಗ ಇಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಒಪ್ಪಂದವಾಗಿತ್ತು. ಆ ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕು. ಈಗ ಆಗಿರುವ ಒಪ್ಪಂದ ಬರೀ ದರದ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದೆ, ಕ್ವಾಂಟಿಟಿ ವಿಚಾರ ಅದರಲ್ಲಿಲ್ಲ.

Mr. SPEAKER.—Question hour is over.

QUESTIONS FOR ANSWERS ON THE DAY

(But not taken up)

Depressed Class People (Scheme to Grant Loans).

Q.—42. **Sri H. K. SIDDAIYA** (Belur—Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether they have introduced a scheme for granting loans for Depressed Class people ;

(*b*) whether it is a fact that they sanctioned Rs. 250 per grantee ;

(*c*) whether it is a fact that all these inconveniences are due to the

(SRI H. K. SIDDAIYA.)

absence of proper and effective control and supervision at the district level over the work of Depressed Classes at the taluk level ?

A.—Sri K. HANUMANTHAIYA (Chief Minister).—

(*a*) Yes.

(*b*) Yes.

(*c*) No.

Harijans and Hindus of Hireyemmaganur Village (Quarrel over use of Drinking Well).

Q.—76. Sri T. HANUMIAH (Hiriyur—Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether they are aware of a quarrel that ensued between the caste Hindus and the Harijans of Hireyemmaganur Village, Holalkere Taluk, regarding the dispute over the drinking water well ; the action the Government have taken in this direction ;

(*b*) whether they are aware of the troubles and inconveniences caused to the Harijans of the said village ?

A.—Sri T. CHANNIAH (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

(*a*) A report of the quarrel is received. The offence is cognizable. As however on the enquiry of the local officers and the action taken by them, the matter was amicably settled and Harijans were allowed the use of the well, no further action was taken.

(*b*) It is reported that there is no trouble or inconvenience to the Harijans and that a vigilant watch has been kept by the police.

Minto Ophthalmic Hospital. (Provision of Quarters to Staff).

Q.—90. Sri R. MUNISWAMIAH (Bangalore North—Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the number of doctors, nurses, compounders and other members of the establishment that are in Minto Ophthalmic Hospital, Bangalore ;

(*b*) the number of in-patients in 1952-53 and in 1953-54 ;

(*c*) the number of out-patients in 1952-53 and 1953-54 ;

(*d*) whether they intend to put up an electric lift ;

(*e*) whether they intend to construct dwelling quarters for the use of the staff of this hospital ?

A.—Sri T. CHANNIAH (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

(*a*)	Doctors ...	9
	Nursing Superintendent, II Grade ...	1
	Nurses	8
	Compounders ...	2
	Clerks	6
	Typist	1
	Menial Staff ...	53
(*b*)	1952-53 ...	2,630
	1953-54 ...	2,767
(*c*)	1952-53 ...	41,321
	1953-54 ...	40,801

(*d*) Yes.

(*e*) Will be examined.

Drinking Water Wells (Provision in certain villages).

Q.— Sri R. MUNISWAMIAH (Bangalore North—Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state :—

the action taken in respect of the following places to provide drinking water :—

(1) Bangalore North Taluk, (2) Sunkadakatte, (3) Rajankunte, (4) Kakolu, (5) Byatha, (6) Devarajeevanahalli, (7) Hebbala, (8) Yelahanka, (9) Hessaraghatta, (10) Devanahalli Taluk, (11) Devanahalli Town, (12) Alasuhalli, (13) Kundana, (14) Chikkanahalli, (15) Aradeshahalli ?

A.—**Sri T. CHANNIAH** (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

Bangalore North.—

1. *Sunkadakatte.* - Providing protected water supply is under consideration.
2. *Rajanakunte.* — A sum of Rs. 1,500 has been credited to Public Works Department for sinking a bore-well.
3. *Kakolu.*—An estimate has been sanctioned for Rs. 2,500.
4. *Byatha.*—Action will be taken to get the bore-well repaired.
5. *Devarajeevanahalli.*—The work has been taken up during the current year.
6. *Hebbala.*—The work has been taken up during the current year.
7. *Yelahanka.* — A loan of Rs. 15,000 has been sanctioned for testing the yield of water in bore-wells and the question of sanctioning the scheme and loan for the same will be taken up after sufficient yield of water is assured.
8. *Hessarghatta.*-The two existing wells have been repaired and a scheme for providing protected water supply at a cost of Rs. 20,000 has been sanctioned.

Devanahalli Taluk.—

1. *Devanahalli Town.*—A loan of Rs. 18,000 has been sanctioned for sinking bore-wells and the question of providing additional loan for the scheme will be taken up after the sources of water are found to be sufficient.
2. *Alasahalli.*—There is no such village.
3. *Kundana.*—There is a bore-well.
4. *Chikkanahalli.*—There is a private well and no representation from the public has been received for Government wells.
5. *Aradeshahalli.*—There is a private well and no representation from the public has been received for Government wells.

States Re-organisation Commission.

Q.—313. **Sri M. V. RAMA RAO** (Tumkur).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether any and if so which of the Ministers met the States Re-organisation Commission at Bangalore or Bellary ;

(*b*) whether the views of the Government about the formation of a Karnataka State including Mysore have been placed before the Commission and if so, by whom, when and to what effect ;

(*c*) whether the pronouncements of the Chief Minister on the subject from time to time from Press and Platform represent the view of the Government ;

(*d*) whether any memorandum has been presented to or view expressed before the Commission by or on behalf of Government concerning Bellary and if so, by whom, when and to what effect ?

A.—**Sri K. HANUMANTHAIYA** (Chief Minister).—

(*a*) The Minister for Law and Education and the Minister for Agriculture met them at Bellary.

(*b*) No.

(*c*) No.

(*d*) No.

Electricity (Policy in distribution.)

Q.—410. **Sri H. C. LINGA REDDY** (Malur).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the total quantity of electrical power generated in the various generating stations of the State ;

(*b*) the quantity required for the internal consumption such as rural electrification, irrigation pumps, industrial purposes, etc.;

(*c*) whether the State Government has electric power enough and to spare at present, to the neighbouring States ;

(SRI H. C. LINGA REDDY.)

(*d*) the rate at which power is now supplied to the neighbouring States;

(*e*) the policy of the Government in the matter of power supply to the neighbouring States as well as internal consumption when there is power shortage within the State ?

A.— **Dr. R. NAGAN GOWDA** (Minister for Agriculture).—

(*a*) 1,15,000 K.W. (corresponding to peak load condition).

(*b*) 1,11,900 K.W.

(*c*) Yes, to the extent already agreed.

(*d*) Madras (Kollegal)—

0·3 to 0·45 anna per unit *plus* a maximum demand charge of Rs. 2-12-0 to Rs. 3-0-0 per K.W.

Andhra (Ceded Districts)—

0·3 to 0·45 anna per unit *plus* a maximum demand charge of Rs. 2-12-0 to Rs. 3-0-0 per K.W.

Hyderabad—

0·3 to 0·55 anna per unit *plus* a maximum demand charge of Rs. 2-10-0 to Rs. 3-2-0 per K.W.

Bombay (at Harihar Border)

0·4 to 0·55 anna per unit *plus* a maximum demand charge of Rs. 2-12-0 to Rs. 3-0-0 per K.W.

(*e*) Generally the policy is to first take a note of the requirements within the State and then to meet the requirements of the neighbouring States, if power is available.

House Building Co-operative Societies (Loans to Government servants).

Q.—512. **Sri B. CHIKKANNA** (Javagal).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the amount granted to House Building Co-operative Societies in each district during the years 1953-54 and 1954-55 ;

(*b*) whether any money has been advanced to Government officers for constructing houses ; if so, their names ?

A.—**Dr. R. NAGAN GOWDA** (Minister for Agriculture).—

(*a*)— *1953-54*

	Rs.	a.	p.
Bangalore District.	2,75,000	0	0
Mandya District.	1,00,000	0	0
Bellary District	1,00,999	8	0
1954-55.			
Bangalore District ...	Nil.		
Mandya District ...	Nil.		
Bellary District ...	Nil.		

(From 1st October 1953 to 31st March 1954).

(*b*) Yes. A sum of Rs. 9,360 was sanctioned by Government to Sri J. N. Gangadhar, B.A., Assistant Registrar of Co-operative Societies.

Electricity (Supply to villages in Anekal Taluk).

Q.—528. **Sm. LAKSHMIDEVI RAMANNA** (Hosakote-Anekal).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the names of villages in Anekal Taluk to which they are contemplating to supply electricity ;

(*b*) from how many years the villagers of Doddaindlavadi, Jodi Adur Byagadadenahalli and Avadadenahalli have been petitioning for supply of electricity ?

A.—**Dr. R. NAGAN GOWDA** (Minister for Agriculture).—

(*a*) (1) Hebbagodi.
(2) Hullahalli.
(3) Neriga.
(4) Veerasandra.

(*b*)	(1) Doddaindlavadi.	1951.
	(2) Jodi Adur ...	No petition received so far.
	(3) Byagadadenahalli.	1953.
	(4) Avadadenahalli	No petition so far received.

CONDOLENCE REFERENCE.

Demise of Sri C. Narasimhiah.

Mr. SPEAKER.—I regret to have to inform the House that I have received intimation of the demise of Sri C. Narasimhiah, B.A., B.L. He was for a number of years a Member of the Mysore Legislature. He was for sometime the President of the Mysore Bar Association and a member of the District Board and the Mysore City Municipal Council. He was a leading figure in public affairs of the State. I desire on behalf of the House to express our sense of the loss sustained by his demise and to express on behalf of you all our sympathy with the relatives of the deceased.

Business of the House.

Sri K. HANUMANTHAIYA (Leader of the House).—Sir, yesterday the Leader of the Opposition wanted to know what the business of the House would be for the remaining days. Sir, I find that with your consent the List has already been prepared and Government is in agreement with that List. So far as, the duration of the sittings is concerned, we have programmed to sit till 23rd and that may stand.

MYSORE HOUSING BOARD BILL, 1954.

Motion to consider.

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO (Minister for Law and Education).—Sir, I beg to move:

> "That the Mysore Housing Board Bill, 1954, as reported by the Joint Select Committee, be taken into consideration."

Sir, since the advent of freedom, our country has been witnessing the process of converting a Police State into a Welfare State. Large features have been outlined in our Constitution and during these five years, since the Constitution was accepted in 1950, measures for the protection of the country, measures for supplying the physical needs of the country and also measures for improving the standard of life of the people have been put before the public. In particular, we have been witnessing how measures for adequate food, decent clothing, proper shelter are being put forward in the Legislature. In Mysore, Sir, regarding the provision of adequate number of houses of a proper nature, Government passed in 1949 a Labour Housing Corporation Act. In 1952, Government took up the question of implementing that Act. Since 1952, the Housing Corporation has spent in 1953-54—Rs. 11,60,000; in 1954-55, up-to-date, for this short period, Rs. 19,69,000. While working we found, Sir, that the Labour Housing Corporation Act had very circumscribed scope. It applied only to industrial labour, thus leaving out of account a large number of non-industrial labour living in rural parts. Further, it did not take into consideration other employees like Government servants or people engaged in commerce, etc. In order to widen the scope and to make full use of the facilities, this Bill had been brought up before the House. It elicited keen discussion in both the Houses of the Legislature and in order to bring forward a measure which would be acceptable to all the members, it was referred to a Joint Select Committee consisting of 18 members, probably the biggest Select Committee that has ever been proposed before by this Legislature. It sat eight times, probably the largest number of sittings that any Committee had. All the views and criticisms that were expressed in the Legislature were taken into consideration and necessary amendments have been proposed as could be seen from the Bill that is placed in the hands of the Hon'ble Members. Sir, I shall only refer to important features which mark this Bill.

Sir, there were several suggestions regarding the enlargement of the Board, but it was finally felt that that would be a matter to be considered by Government and that Government should keep

(SRI A. G. RAMACHANDRA RAO.)
in view a proper representation of rural and labour interest. Therefore, the constitution of the Board as proposed in the original Bill was accepted. The next point that was considered at length was the recruitment of the staff for the Board—whether this Statutory Body should do it or whether it should come under the Public Service Commission. Except one, all the other members were unanimous in their opinion that the staff who were paid above Rs. 60 should come under the Public Service Commission.

Further, Sir, there was again discussion regarding the charges to be levied in the areas where the housing schemes are to be inaugurated and in the neighbouring areas also. It was felt that it was premature and therefore, those provisions were dropped.

Further, Sir, in all enquiries to be made under this Bill, it was the consensus of opinion that the Code of Civil Procedure be adopted; a right of appeal has also been granted.

Regarding eviction from the house, it was felt that notice was necessary before eviction and that was accepted.

The Committee has taken particular care that large amounts passing through the Board's hands should have proper scrutiny and therefore, have expressed a view that Government should appoint Chartered Accountants for the purpose so that the large amounts that come under their control may be properly audited.

Further, regarding the rules to be made, it was felt that they must be made subject to the passing of the Legislature. Of course, rules would be framed and work would commence, but the Houses of Legislature are competent to modify the rules which would be placed before the House.

Thus, it would be seen, Sir, that every point of the view as to the functioning of the Board, the composition of the Board and the working of the Board, has been very comprehensively dealt with by the Joint Select Committee. On this occasion I wish to thank the members of the Committee for the keen interest and the constructive suggestions they made and the deep devotion each of the members brought on this subject. I must thank them for the good work that they have done and the co-operation they have given. The adoption of this Bill widens the scope of the work. As I have said, during this short period of five months, nearly 19 lakhs of rupees have been spent. Those houses are mainly in the urban area. The Government are too keen to see that the benefit of this measure is extended to rural parts very early; that would be kept in view.

Therefore, Sir, I commend this report for the adoption of the House and I believe that the unanimous report given by the Joint Select Committee will be readily adopted by this House.

Mr. SPEAKER.—Motion moved:

> "That the Mysore Housing Board Bill, 1954, as reported by the Joint Select Committee, be taken into consideration."

Sri V. M. MASCARENHAS (St. John's Hill).—Sir, when this Bill came up for discussion before this House at the last session, I raised a pertinent point, namely, the so-called contribution of four per cent leviable on industries was rather high and asked the Government not to introduce such a measure at present in view of the fact that the Government of India had come forward to make their own contribution. I had suggested that this matter may be dropped. I do not know definitely whether the Select Committee has taken cognisance of this attitude. I would like to request the Hon'ble Minister for Law, who was the Chairman of the Committee, to clarify the point.

Secondly, I just heard the Hon'ble Minister saying that the majority of the members of the Committee found it necessary that these petty jobs in the Board should go to the Public Service Commission. I for one, Sir, would like to differ. We heard the comments yesterday about the Public Service Commission and its working. The Public Service Commission, unfortunately, either works a little too slow or is loaded with too much of work; I do not know which of the two is correct. But, anyway, the result is the same.

Appointments are made by the Commission after a very very long period. If this is the result, I am afraid, the Board which has got so much of work and so much of power in its hands, will be handicapped to a great extent. I feel that that part of the clause may be amended so that the work of the Board may be expedited.

***Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.**—Regarding the four per cent levy, Sir, in the old Act which we are now seeking to change through this new Bill, there is a provision. As I submitted even on the last occasion, that provision has been kept in abeyance. I have just received a letter from the Government of India expressing some point of view. Government will consider the position and if need be, we will think of an amendment later and take up proper measure in this behalf.

Regarding Public Service Commission being entrusted with the work of recruitment of the staff to the Board, almost the unanimous opinion of the members of the Joint Select Committee was, to make a trial by reference to Public Service Commission. If the defects envisaged by the Hon'ble Member who has just now spoken were to be so glaring, Government would bring suitable amendments in this matter.

Mr. SPEAKER.—The question is ;

> "That the Mysore Housing Board Bill, 1954, as reported by the Joint Select Committee be taken into consideration."

The motion was adopted.

Mr. SPEAKER.—Clauses. Clauses 2 to 12. The question is :

> "That Clauses 2 to 12 stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clauses 2 to 12 were added to the Bill.

Mr. SPEAKER.—Clause 13.

***Sri P. R. RAMAIYA** (Basavangudi).—I move the following amendment to clause 13 :

> "That sub-clauses 3 and 4 be deleted, renumbering sub-clauses (5) and (6) as sub-clauses (3) and (4)."

Sub-clause (3) reads as under:—

> "Subject to the provisions of sub-section (4), Mysore Public Service Commission shall exercise the same functions as respects the services of the Board as the said Commission exercises under article 320 of the Constitution as respects the services of the State."

Sub-clause (4) is as follows:—

> "Every appointment to posts carrying a maximum monthly salary exceeding rupees sixty shall be made in consultation with the Mysore Public Service Commission:
>
> "Provided that this sub-section shall not apply to an officiating or temporary appointment for an aggregate period not exceeding one year :
>
> "Provided also that no appointment shall be mabe contrary to the advice of the Commission except with the approval of the State Government."

These sub-clauses are to be deleted according to my amendment. My point in moving this amendment is this. The Board is an autonomous body, a statutory body having independent powers. It is set up for a special purpose of building houses in the State. It is governed by its own rules. It is not of a permanent character. The two Houses of Legislature may by a resolution terminate the existence of this Housing Board. Therefore, when this Board is constituted for a special purpose of building houses, it is unnecessary to restrict the scope of appointment to this Board by bringing in a provision of referring appointments to the Public Service Commission or making appointments on the recommendations of the Public Service Commission. The Public Service Commission will certainly appoint people and consider their applications in regard to applications made to Government. But this Board is not a department of the Government. It is a sort of autonomous body and I do not

(SRI P. R. RAMAIYA.)

think that it is necessary to restrict the scope of appointment to this Board. After all this Board is of a special nature. The work that is to be done is in connection with building houses and people with necessary qualification are needed for this Board. But the qualifications that are needed for the appointment of people by the Public Service Commission are of different character. Therefore I do not think it is necessary to incorporate sub-clauses 3 and 4 as mentioned by me and I suggest that these two sub-clauses may be omitted and the next sub-clauses (5) and (6) be renumbered sub-clauses (3) and (4).

Supposing appointments are made on the recommendation of the Public Service Commission to this Board. What is to happen to those employees when the Board is terminated by a resolution of both the Houses of Legislature ? Then the employees will be in the air and therefore I think the appointments should be on contract basis. It may be for three or four years or seven years and so it is not necessary to incorporate these sub-clauses which restrict the working of this Board. I recommend my amendment for the consideration of this House.

Mr. SPEAKER.—Amendment moved :

> "That sub-clauses (3) and (4) be deleted, re-numbering sub-clauses (5) and (6) as sub-clauses (3) and (4)."

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ (ಚನ್ನರಾಯಪಟ್ಟಣ).—ನಾನು ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡು ಒಂದು statutory body, ಇದನ್ನು ಯಾವಾಗ ಬೇಕಾದರೂ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ terminate ಮಾಡಬಹುದು, ಆದಕಾರಣ ಇದಕ್ಕೆ ನೇಮಕ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬೋರ್ಡಿಗೇ ಬಿಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ appointments ಸೇರುವವರಿಗೇನೂ ಬರವಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕಾದು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬರತಕ್ಕ ಜನರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆಯೇನಿಲ್ಲ. Appointments ವಿಚಾರವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಒಂದನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಮೂಲಕವೇ appointments ಗಳಾದರೆ ನ್ಯಾಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹಾಗಿಲ್ಲದೆ ಈ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು statutory bodyಗೆ ವಹಿಸುವುದೆಂದರೆ ಅದು ಸಾಧುವಾದ ಮಾರ್ಗವಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಭಗ್ಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ consolidate ಮಾಡಿ ಆ ಮೂಲಕ ಬರುವ ಸಲಹೆಯ ಪ್ರಕಾರ appointments ಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತವಾದುದು. ಆದಕಾರಣ original ನಲ್ಲಿ ಏನಿದೆಯೋ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದೇ ಸೂಕ್ತವಾದುದೆಂದು ತಿಳಿಸಿ ನಾನು ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Sir, this question was discussed at great length by the Joint Select Committee. They said that recruitment to services should be on a uniform policy. Further, also in view of the proviso making provision for appointing persons up to one year on temporary basis, it was felt that no difficulty would be felt and that if such a difficulty were to be felt later on, it might be dealt with then. Therefore I oppose the amendment.

Sri P. R. RAMAIYA.—I have brought the matter to the notice of the Government. I have no intention, however, to press my amendment to a division.

The amendment was, by leave, withdrawn.

Mr. SPEAKER.—Clauses 13 to 72. The question is :

> "That Clauses 13 to 72 stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clauses 13 to 72 were added to the Bill.

Mr. SPEAKER.—First and Second Schedules. The question is :

> "That the First and the Second Schedules stand part of the Bill."

The motion was adopted.

The First and the Second Schedules were added to the Bill.

Mr. SPEAKER.—Clause 1, Title and Preamble. The question is :

> "That Clause 1, the Title and the Preamble stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clause 1, the Title and the Preamble were added to the Bill.

Motion to pass.

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Sir, I beg to move:

"That the Mysore Housing Board Bill, 1954, as reported by the Joint Select Committee, be passed."

Mr. SPEAKER.—The question is:

"That the Mysore Housing Board Bill, 1954, as reported by the Joint Select Committee, be passed."

The motion was adopted.

CATTLE TRESPASS (AMENDMENT) BILL, 1954.

Motion to consider.

Dr. R. NAGAN GOWDA (Minister for Agriculture).—Sir, I beg to move:

"That the Mysore Cattle Trespass (Amendment) Bill, 1954, as passed by the Legislative Council, be taken into consideration."

In doing so I wish to say just a few words. The original Bill . . .

Sri K. PATTABHIRAMAN (Kolar).—On a point of clarification, Sir. In the Statement of Objects and Reasons which you have appended to this Bill and circulated to us, it is said at the top that it refers to the Bill as introduced in the Legislative Council. But the Bill itself is as passed by the Legislative Council. So the Bill does not conform itself to what the Statement of Objects and Reasons refers to. It requires to be recast.

Sri T. MARIAPPA (Mysore City—North).—But there is a note at the end of the Statement that Clauses 5, 6, 7, 8 and 10 and part of Clause 12 have been deleted and the clauses renumbered.

Dr. R. NAGAN GOWDA.—I was going to make a reference to the original Bill as was introduced in the Legislative Council. There were two objects in view as stated . . .

Sri Mulka GOVINDA REDDY (Chitaldrug).—Please recast it and then place it before the House.

***Sri A. BHEEMAPPA NAIK** (Molakalmuru).—Whatever explanation he may give, he may give it later. According to the Bill, the Statement of Objects and Reasons cannot remain as is envisaged here. So this Bill is neither helpful nor is it of any use at all. The Cattle Trespass Act, as it stood originally, is standing so today. Therefore let him not take the trouble of moving this Bill. Let him drop it and then along with other Bills relating to Extension of Laws to Bellary, let him bring. There is no purpose to be served now, though the Statement of Objects and Reasons says that this Bill is to save agricultural crops from being damaged by cattle.

Mr. SPEAKER.—May I bring to the notice of the Hon'ble Member that he can speak on the Bill after the motion is moved?

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—But it is fundamentally wrong to take this Bill into consideration.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Sri K. Pattabhiraman took objection to the way in which the Bill is drafted. What is the opinion of the Chair regarding that?

1-30 P.M.

***Sri T. MARIAPPA.**—May I add a few words? Sir, in the original Statement of Objects and Reasons the main idea of the Government in introducing this Bill—not the Bill which is introduced in this House, but the Bill which was introduced in the Legislative Council,—was to make the law more stringent and to prevent cattle trespass. Under the Cattle Trespass Act, 1871 the cultivator or occupier of any land may seize cattle trespassing on his land and causing damage to any crop or produce and send them to a cattle pound. The cattle so impounded will be delivered to the owner only if he pays the fine prescribed under the Act and the question of deposit is made a condition precedent. That was the idea. The Bill as it is sought to be introduced now as it finally emerged from the other House merely has the effect of leaving original Act as it is except for extending the period for claiming the surplus sale proceeds mentioned in clause 9, to six months, and extending the operation of the Act to Bellary under clause 2. There is

(SRI T. MARIAPPA.)

already an Act in force in Bellary. Repealing that and extending this Act is the main object. Unfortunately what has happened is, clauses 5,6,7,8, 10 and part of 12 have all been deleted by the Upper House. Sir, after the House of elders has gone through the provisions very carefully and all the material provisions have been deleted, I very earnestly request the Hon'ble Minister for Agriculture to consider what is the earthly use of this Bill. Is it merely to have the satisfaction of having added a new Act while the present Act will serve the purpose? It is much safer and much better that it is not taken up at all. After all, let it not be said that legislation was brought without substance.

Mr. SPEAKER.—I was able to understand the point of the Hon'ble Member. If the Hon ble Minister does not want to move, it is a different thing. Otherwise, he is at liberty.

Sri K. PATTABHIRAMAN.—Sir, we are making definite suggestions with regard to two aspects of the matter. Here is a Bill which is introduced before us with a certain Statement of Objects and Reasons which deals with certain provisions which have no relation to the Bill placed before us. What were the considerations that prevailed in the other House to make these changes and how this child which was there and which has been sent down to this House maimed, are not strictly before us. The fact remains that the Statement of Objects and Reasons relates to a number of provisions which do not find a place in the body of the Bill as presented to us.

Secondly, as my Hon'ble Friend Sri T. Mariappa suggested, the Bill placed before us, except in making a small change from three to six months in clause 9 and extending the provisions to Bellary, does not contain any worthwhile provisions. Sir, I am not attempting to say anything derogatory to any Hon'ble Member in this House, least of all to the Hon'ble Minister in charge of the Bill, when I say that the time of this House is going to be spent on a certain piece of legislation which will not add anything to the Statute Book nor take away anything except making a small change *viz.*, three months to six months in a particular clause. Therefore, the main question that you will have to consider is whether the time of this House should be spent upon this legislation and whether the Hon'ble Agriculture Minister in charge of this particular Bill is serious in his suggestion that we should spend fifteen minutes or half-an-hour on this Bill which makes no substantial change whatever or, shall I say, no change whatever. These are the two aspects I want the Speaker as well as the Hon'ble Minister to consider and give us their valuable guidance.

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO (Minister for Law and Education).—I see the points of view expressed by the Hon'ble Members, Sir. I feel that on the whole they are making out a case for the Bill to be withdrawn. Let me have some time to consider. This Bill may be taken up later.

Mr. SPEAKER.—The House will now take up the Mysore Transfer of Prisoners Bill, 1954.

MYSORE TRANSFER OF PRISONERS BILL, 1954.

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO (Minister for Law and Education).—Sir, I beg to move:

> "That the Mysore Transfer of Prisoners Bill, 1954, as passed by the Legislative Council, be taken into consideration."

Sir, we have a Central Jail in Bangalore and a sub-jail in Mysore and a number of other lock-ups. In Bellary there is a central jail, there is a certified school for children and there is also a Borstal school for adolescents. In Bellary there is a provision for, accommodating 3,000 prisoners in the central jail and there is provision for giving training for a large number of youthful offenders. In Mysore the accommodation in the Central Jail is for about 1,400 and for about 450 in the sub-jail at Mysore. So far back as 1943 two Acts have been passed, the Borstal

Act and the Children Act in Mysore. They have not been implemented yet for want of a certified school and Borstal schools. Thus it will be seen, Sir, while there is provision in Bellary for dealing with these youthful offenders, we have got an Act here without corresponding provision to implement the Act. One other difficulty was also felt. The jails in Bellary are governed by Madras Acts and the jails in Mysore are governed by Mysore Acts. We are advised that even transfer of prisoners cannot be effected without a formal legislation and legislative sanction as is proposed at present. In order to make use of all the resources available in Bellary in its fullness, this Bill has been brought forward to enable Government to transfer prisoners from the Mysore State without Bellary to the Mysore State with Bellary.

This is a simple measure and I commend this measure for the acceptance of the House.

Mr. SPEAKER.—Motion moved:

> "That the Mysore Transfer of Prisoners Bill, 1954, as passed by the Legislative Council, be taken into consideration."

Sri K. PATTABHIRAMAN (Kolar).—Sir, I am not speaking on the Bill. I want a little clarification. When I went through the Bill, I found that the word 'prison' has been defined and it is said that 'prison' includes any place which has been declared by the State Government, by general or special order, to be a subsidiary jail. I want you to consider its effect. It means, you cannot transfer prisoners from Central Jail here or from Alipuram Jail in Bellary.

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—From Mysore without Bellary, we cannot transfer prisoners to Bellary.

Sri K. PATTABHIRAMAN.—That is exactly the difficulty for me. I cannot see how you can make it through this Bill. 'Prison' under the Bill refers to subsidiary prison. Therefore the Central Jail does not come under that provision. I want you to consider and tell me: can, you, after this Bill becomes law, transfer to Alipuram Jail or any other Jail in Bellary? prisoners from the Central Jail in Bangalore?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Possibly, Sir, this has been done advisedly. By Rules we are going to make one jail as the Central Jail, possibly the one at Bangalore may still be called as Central Jail and all the other jails become subsidiary jails. I do not think there will be any difficulty.

Sri K. PATTABHIRAMAN.—I want you to appreciate that the definition you have put into this Bill will refer to subsidiary prison. What would be the effect? Can you effect transfer of prisoners from one Central Jail to another jail under this Bill? That is what I want to say. I have nothing to say against the Bill.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK (Molakalmuru).—If I have followed the Hon'ble Law Minister correctly, I suppose, according to him, there could be only one Central Jail for the whole State and the rest are all prisons and there can be only one Central Jail. If the present Central Jail at Bangalore is not suited he can call any other jail as Central Jail and the present Central Jail will be only a prison. Is that the object of the Hon'ble Minister, is my question. Suppose there is enough accommodation elsewhere and there is congestion in the Central Jail, prisoners could be easily transferred and space will be released here. Subsidiary jail would then mean district jails and instead of sending prisoners to the Central Jail, prisoners could as well be sent to the other jail at Bellary. Is that the object, I am asking.

Sri K. PATTABHIRAMAN.—I am raising a legal question as it were. Until such time as you make these changes, as envisaged in the Bill, of having one Central Jail for the whole of Mysore State including Bellary, you say you cannot effect transfer of prisoners. As it is now you are having two central jails, one at Bangalore and another at Bellary. What I want to know is, even after this Bill as it is worded is passed, would it help you to transfer prisoners to Bellary if you have the definition as it is found here? The definition says :—

(SRI K. PATTABHIRAMAN.)

> "2. In this Act, 'prison' includes any place which has been declared by the State Government, by general or special order, to be a subsidiary jail."

Today the Central Jail at Bangalore and the Central Jail at Bellary are not subsidiary jails according to this definition. Therefore the effect that you want to have, namely, of having the facility of transfer from Central Jail here to the Central Jail in Bellary, will not be possible under this definition. That is the point that I want you to consider.

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Sir, I think it is quite clear. The definition says:

> "In this Act, 'prison' includes any place which has been declared by the State Government, by general or special order, to be a subsidiary jail."

It is for the Government to arrange the various jails and it is a matter of adjustment. I do not think there is any room for difficulty as suggested by the Hon'ble Member.

Sri Mulka GOVINDA REDDY (Chitaldrug).—Sir, I would like to know whether any jails have been earmarked in Bellary for the exclusive use of the Andhra Government. Before the transfer of Bellary District to Mysore State, a number of prisoners who were there in one of the jails in Bellary were natives of Bellary District. I want to know whether all of them have been released or not. If any remain, how many still continue?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—I am sorry, I cannot give statistical figures that the Hon'ble Member wants. By arrangement and by understanding with the Andhra Government under the Andhra Act itself, we have come to a decision, *viz.*, that the use of Bellary jails will be given to Andhra in the first instance and they are also sharing in the costs. If the Hon'ble Member wants any statistical information, he may kindly table a question, I will answer.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Will the Government tell me whether there are still some Andhra prisoners in Bellary jail after the merger of Bellary with the Mysore State?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—I want notice.

***Sri M. V. RAMA RAO** (Tumkur).—Sir, in the Statement of Objects and Reasons appended to this Bill, it is said:

> "Since the jails in Bellary District and the jails in the rest of Mysore are governed by different enactments, it has not been possible to transfer prisoners from or to Bellary District. In order to enable such transfers being made, a separate enactment is considered necessary. Hence the Bill."

Now what I should like the Hon'ble the Minister for Law to explain to this House is, since there is a concrete proposal to extend the application of Mysore Laws to Bellary District, why not keep this Bill in abeyance and allow the extension of that particular enactment which relates to Mysore jails so that jails in Mysore State generally as well as jails in Bellary District in particular, may all be governed by the same Mysore legislative enactment. If that is done, all the other controversies and difficulties may be by-passed and, if I may say so, the Hon'ble the Law Minister's task would be much more easy. If there is any particular difficulty arising at present which makes it necessary or urgent to arm the Executive with powers for making the transfers of these prisoners from Bellary Jail to other jails in Mysore State or from jails in Mysore State to the jails in Bellary District, then the urgency for this special enactment could have been understood. As far as I understand my friend Sri Mulka Govinda Reddy, he sought information about the number of prisoners who are in the Bellary Jail and the number of prisoners who have been released on the occasion of the inauguration of the Andhra State, when a kind of amnesty to various kinds of prisoners was granted, a number of prisoners were let out from a number of jails including the Bellary

Jail, because it held a large number of Andhra prisoners as well. That information would have been quite useful to the members of this House in appreciating the kind of urgency that has made the Law Minister to move this Bill for the consideration at this moment. If there is no such special consideration, I would suggest that this transfer of prisoners can be allowed to be effected by an extension of the Mysore Jails Act to the Bellary District in due course, when the other Mysore Enactments are made applicable to the Bellary District also.

***Sri Mulka GOVINDA REDDY.**—Sir, I will make only a few remarks regarding this Bill, after what has been said by Sri M. V. Rama Rao. When Andhra State was formed, Andhra prisoners in jails were given some amnesty and they were released on 1st October 1953. When Bellary was merged with Mysore, there were Andhra prisioners in the jails of Bellary District also. Government of Mysore should have released or declared general amnesty for all the Andhra prisoners that were in the Bellary Jail and these people would have appreciated the generous act of the Government of Mysore. Till now this Government has not thought it fit to consider such a proposition. I would earnestly urge the Government to release all those prisoners that were in Bellary jails before 1st October 1953 and declare a general amnesty for them.

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Sir, as could be seen from the List of Business for to-day, there are three Bills before this House seeking to applying them to Bellary. They have to be referred to a Select Committee, which has also been mentioned in the List of Business. This Jail at Bellary with such large provision of accommodation and also heavy staff will have to remain idle till the matter is referred to the Select Committee and brought again before the House as recommended by the Select Committee. In order to overcome this time lag, this measure has been specifically brought forward.

Regarding the point raised by our friend of the Socialist Party, I may state that all the prisoners coming from Andhra for acts done there, have been released. But it cannot be a general release of all prisoners that are there committing offences under some other provisions. Therefore, while appreciating the sentiment expressed by my friend, we cannot take the responsibility of releasing all the offenders.

Mr. SPEAKER.—The question is:

"That the Mysore Transfer of Prisoners Bill, 1954, be taken into consideration"

The motion was adopted.

Mr. SPEAKER.—Clauses 2 and 3. The question is:

"That Clauses 2 and 3 stand part of the Bill"

The motion was adopted.

Clauses 2 and 3 were added to the Bill.

Mr. SPEAKER.—Clause 1. The question is:

"That Clause 1 stand part of the Bill"

The motion was adopted.

Clause 1 was added to the Bill.

Mr. SPEAKER.—Title and Preamble. The question is:

"That the Title and the Preamble stand part of the Bill"

The motion was adopted.

The Title and the Preamble were added to the Bill.

Motion to Pass.

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—I beg to move:

"That the Mysore Transfer of Prisoners Bill, 1954, as passed by the Legislative Council be passed."

Mr. SPEAKER.—The question is:

"That the Mysore Transfer of Prisoners Bill, 1954, as passed by the Legislative Council be passed."

The motion was adopted.

MYSORE CONTRACT (EXTENSION TO AGRICULTURAL LAND) BILL, 1954.

Motion to consider.

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO (Minister for Law and Education).—Sir, I beg to move:

> "That the Mysore Contract (Extension to Agricultural Land) Bill, 1954, be taken into consideration"

This is also of the same nature as that of the Mysore Transfer of Prisoners Bill. With the extension of the Indian Contract Act to Mysore, the corresponding provisions of the Mysore Contract Act stand repealed. The application of the Act to agricultural lands is not affected by the extension of the Indian Contract Act. Therefore, we are making use of the Indian Contract Act for all non-agricultural purposes while retaining the same Mysore Act for agricultural purposes. This Bill seeks to remedy this small difficulty and makes it possible to make use of the same Contract Act for both the purposes. I move the House to consider the Bill and pass it.

Mr. SPEAKER.—Motion moved:

> "That the Mysore Contract (Extension to Agricultural Land) Bill, 1954, be taken into consideration."

Sri S. SRINIVASA IYENGAR (T.-Narasipur).—Sir, I wish to place before this House my views about the Mysore Contract (Extension to Agricultural Land) Bill, 1954. Under the Seventh Schedule of the Constitution of India, serial No. 7, it is no doubt true that contract forms the subject matter of the concurrent list. But, in that list it says that the Contract Act as applicable to agricultural land belongs to the State. Therefore, the Central Contract Act is applicable to Mysore except for agricultural land. Prior to 1951 Mysore had a Contract Act and that Act still remains; that Act is applicable to agricultural land. Therefore, I do not see why that Act is repealed; it can still continue. What are the difficulties that the Government are experiencing in the working of the Mysore Contract Act? If Government have experienced difficulties, I would like to know what those difficulties are. If there are no difficulties, let the Mysore Act continue. Why should the Central Act be made applicable to the agricultural land when we have got an Act? Where is the need for a change now?

Sri J. MOHAMED IMAM (Jagalur).—I want to know whether there is any difference between the Indian Contract Act and the Mysore Contract Act.

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—There is absolutely no difference between the Indian Contract Act and the Mysore Contract Act. While making use of the Act for non-agricultural land, we have to take up the volume of the Indian Contract Act as extended to Mysore. But, while making use of the Act with reference to agricultural land, we have to take another volume and read the same provision from it. This Act removes that anomaly and says that the Indian Contract Act applies to both agricultural land as well as the other contracts. It is absolutely formal.

Mr. SPEAKER.—The question is:

> "That the Mysore Contract (Extension to Agricultural Land) Bill, 1954, be taken into consideration."

The motion was adopted.

Mr. SPEAKER.—Clauses 2 and 3. The question is:

> "That Clauses 2 and 3 stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clauses 2 and 3 were added to the Bill.

Mr. SPEAKER.—Clause 1. The question is:

> "That Clause 1 stands part of the Bill."

The motion was adopted.

Clause 1 was added to the Bill.

Mr. SPEAKER.—Title and Preamble. The question is:

> "That the Title and the Preamble stand part of the Bill"

The motion was adopted.

The Title and the Preamble were added to the Bill.

Motion to pass.

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—I beg to move:

"That the Mysore Contract (Extension to Agricultural Land) Bill, 1954, be passed."

Mr. SPEAKER.—The question is:

"That the Mysore Contract (Extension to Agricultural Land) Bill, 1954, be passed."

The motion was adopted.

MYSORE CO-OPERATIVE SOCIETIES (AMENDMENT) BILL, 1954.

Dr. R. NAGAN GOWDA (Minister for Agriculture).—Sir, I move for the concurrence of the Assembly in the appointment of the Joint Select Committee of the two Houses to consider the Mysore Co-operative Societies (Amendment) Bill, 1954.

In doing so, I wish to say a few words regarding the necessity for this amended Bill for the Co-operative Societies Act.

2 P.M.

For some time past we have been considering the question of giving short-term loans to the agriculturist through co-operative societies for crop production, for holding the produce and for marketing the same with the help of finances which the Reserve Bank of India was willing to advance to us. I am glad to say that during this summer we have been able to get the financial help from the Reserve Bank of India and give it through the three central banks which have been started in Mandya, Hassan and Shimoga. In order to enable the Co-operative Societies to carry out one of the important conditions that have been imposed by the Reserve Bank, that is, to collect the loans that have been issued to the co-operative societies in time, promptly and, as far as possible, fully, it was found necessary to amend certain provisions in the Co-operative Societies Act. Till now, it was not possible to do that under the provisions that are now in the Co-operative Societies Act. The amendment Bill that is now before you provides for these powers, to enable the Central Bank, the co-operative societies and the Registrar to take effective steps for the collection of this amount.

Along with that, it was necessary for us to amend certain other sections to protect the interests of co-operative societies, to see that the properties that are mortgaged either as crops or as immovable properties are not alienated and difficulties created for the societies afterwards. It was also necessary to take steps to stop what are known as binami loans that we find here and there being indulged in by members of some societies. It is not very extensive but wherever it was found that such things had been attempted, it was necessary to take steps to see that effective checks were taken to prevent such transactions and also to see that the moneys that are given on such loans are promptly recovered.

The old Act did not provide for large sums to be taken as shares by members of co-operative societies. The co-operative principle, we are aware, insists on a large number of members taking small share capital to help one another and be helped by all others. But in the working of this and in the organising of the District Central Bank, we found it necessary to enable the members to take a bigger share capital than was being taken till now according to present rule. So we have also amended one of the sections which fixes the share capital that any one member can hold up to only Rs. 1,000. We have stated that a member can be allowed to take as much as Rs. 10,000 share capital. Here the fundamental principle, that it does not matter what amount as share capital a member holds, he is entitled to only one vote, is of course kept in view. No alteration has been made in that respect.

I will not take much time of this House at this juncture by going into details and reading out the sections that have now been amended. But I will mention only a few important

(DR. R. NAGAN GOWDA).

ones. Section 22 which deals with charges created on security offered to societies for the loans that are taken by members has been now amended so as to make it impossible for a member to alienate or transfer his property on which a charge has been created. This is also in consonance with the one fundamental co-operative principle, namely, that a member of a co-operative society should as far as possible keep his borrowings and dealings to one source of finance. This is a principle that has been followed in all the countries where co-operative societies have made much progress. But, unfortunately, in our country, in some areas, co-operative societies have been used merely as one additional source for borrowing money. This amendment to the section prohibits any member from alienating any property on which a charge has been created in favour of a society.

In the case of those who are not active cultivators, there is a provision which enables them to lease the property with the permission of the society, for cultivation purposes. We have introduced another section namely, 22-A. We thought it desirable to have an appropriate legal provision in the Act under which a member borrowing money from a co-operative society should agree to a charge being created on a specific portion of his immovable properties in favour of the society. In this amendment I wish to point out that a member borrowing money from the co-operative society need not create a charge on his entire property. He is allowed to keep for himself, if he has large properties, a certain amount of property without creating a charge on them. If in case he wants to dispose it of or in any other way use it, he would be free to do so.

While organising co-operative societies and banks, we find that it was necessary for them to go to Government for financial assistance. We have introduced therefore a new section permitting societies going to Government for such financial aid either in the form of loans or even as share capital.

Some co-operative societies, it has been found in our experience, have not been discharging their functions properly. The number is not very great. But still it becomes necessary for us to take care of such societies which do not carry out their functions properly. How many have come under this category and what the percentage is, I am not able to mention readily now. I believe I mentioned about it during the Budget discussion, and later when we take up for consideration the several clauses, I will be able to give those figures. But when the Board of Management of a a co-operative institution does not carry on its functions according to rules and discharge its duties properly, it becomes necessary for the Registrar to take effective steps to see that the society functions and carries on properly. It might be necessary sometimes to supersede the Board of Management of a co-operative society. There is provision already in the Co-operative Societies Act to that effect. Under that provision sometimes it has been found difficult to effectively take steps. The procedure contemplated under that section, as it is now, is somewhat cumbersome and it is not possible to take immediate steps. So it was found necessary to give powers so as to enable the Registrar to take effective steps to supersede and carry on the work of a society. In amending this section as we have done now, we have consulted the Co-operative Societies Acts in force in the neighbouring States of Madras and Bombay. This one section follows to some extent a similar section in Madras Co-operative Societies Act. Before I leave this section, I wish to state that the amendment is not proposed to give autocratic powers to the Registrar, nor is it the intention of the Government to change the democratic set-up or the constitution of co-operative societies except when it becomes absolutely necessary and, even in that case, it will only be for a very short period. There is a similar provision in Madras and it has been used with very great care there. In Madras, it has been found that a section like that is very desirable and so far as I know there is no complaint from the co-operators there. With the difficulties we have had for a long time now, I think the Hon'ble Members of this House will consider the ideas and the motives the Government has in bringing this amendment to this section. I wish Hon'ble Members to consider this section with care and give their consent to the same.

Then we have another small amendment regarding liquidation proceedings, etc. We have also a very small amendment regarding surcharge. Co-operative movement is meant for a group of people joining together and helping one another. That is the most important motive behind co-operative movement. When that is so, if certain members once in a while misuse the co-operative funds and the position they occupy, it is necessary to take steps to make them return the amounts that are so misused. Section 49(1) is meant for that purpose, but somehow it has been worded so vaguely that it has been found difficult to prove the charges whenever it is necessary to take action under this section. As a result of this, many a member is found taking shelter on the loosely worded provisions of this section. In the amendment that we have proposed, we have again consulted the Acts in the neighbouring States and, in this case, we have followed the Bombay procedure. I might say now that it has been our intention to take advantage or make use of the experience that has been gained in the co-operative movement not only in our State but also in our neighbouring States, both in Bombay and Madras. I will not say that the wording as proposed here is exactly the same. As a matter of fact, what we are proposing is not as comprehensive as the Bombay provision, but we wanted to improve it and change our present Act to some extent and make it more effective.

Sri J. MOHAMED IMAM (Jagalur).—What is the important improvement actually ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—I have given both improvements made in here and the section as it is as also the amendments we have proposed. We will go into it when we come to consider these clauses. The original section from the Co-operative Societies Act . . .

Sri B. HUTCHE GOWDA (Turuvekere).—We have not got copies of the old Acts.

Dr. R. NAGAN GOWDA.—We will make some arrangements by which it will be possible for the copies of the old Acts—at least a few copies—to be made available to you. We will also try to see that the Madras Act and the Bombay Act are made available here.

Now, 54 A is to enable us to recover moneys due to societies, especially in respect of loans that we have given for raising crops and for seasonal finances. Since the money that we advance for cultivation purposes is for a very short period, it is necessary that the crops that are raised with the help of these moneys ought to be utilised also in general,—I am only speaking in general terms,—for the payment of the loans that are taken by the cultivator; we have enabled the Registrar to take some immediate steps if he finds that there has been delay or the member that has taken the loan is not prompt in his payment. The important point in these short term loans is this. We are giving these loans for crop production purposes and the cultivator who has taken these loans for the purpose mentioned is not often a very well-off man. He has no other sources for his cultivation needs and the produce that he grows with the help of this money is probably the only produce or asset he has got and if he sells away that produce and does not use that money to repay the loan, it becomes very difficult for us to get back the money out of him. If he does not sell the produce but makes some other arrangements to pay back the loan that he has taken, it is well and good. The principal thing that is necessary to bear in mind in all co-operative societies' transaction is that the cultivator or the member who has taken the money should be coaxed or cajoled and persuaded to pay back the money before the harvest is disposed of.

Sri B. HUTCHE GOWDA.—If he deposits the grain ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—If he deposits the grain, it is well and good. It is the intention underlying the co-operative movement that the produce that he has grown out of this is deposited either in some society or in a village rural marketing society or multi-purpose co-operative society to pay back the loan that he has taken. In many of the cases, it is necessary that the produce that is grown out of the money that has been borrowed from the society, to the extent that is necessary, should be utilised for the repayment of the loan that he has taken. But this does not happen in many cases. It is the experience of the co-operative societies in India and other places and that is the reason why we have tried to give some powers to the Registrar to take quick and prompt steps to collect the money or the produce equivalent to the money that is owing.

Section 55 is regarding benami loans. There was no provision in the old Act. Now we have made provision for dealing with these benami loans and those who indulge in such loans.

Sir, this Bill was placed before the Legislative Council and it has been considered there and they have suggested that it should be considered by a Joint Select Committee, I therefore beg to move:

> That this House concurs in the appointment of a Joint Select Committee of both Houses consisting of a total number of twelve members, four members of the Council and eight from the Assembly, to consider the Mysore Co-operative Societies (Amendment) Bill, 1954 and that the following members of this House shall be the members of the Joint Select Committee:
>
> Sri G. Narayana Gowda, Sri G. Duggappa, Sri K. Mudduramaiah, Sri V. Masiyappa, Sri T. Mariappa, Sri G. Basappa, Sri S. Srinivasa Iyengar, Sri B. P. Nagaraja Murthy.

Mr. SPEAKER.—Motion moved:

> That this House concurs in the appointment of a Joint Select Committee of both Houses consisting of a total number of twelve members, four members of the Council and eight from the Assembly, to consider the Mysore Co-operative Societies (Amendment) Bill, 1954 and that the following members of this House shall be the members of the Joint Select Committee:
>
> Sri G. Narayana Gowda, Sri G. Duggappa, Sri K. Mudduramaiah, Sri V. Masiyappa, Sri T. Mariappa, Sri G. Basappa, Sri S. Srinivasa Iyengar, Sri B. P. Nagaraja Murthy.

***Sri A. BHEEMAPPA NAIK** (Molakalmuru).—Sir, I want to know whether even before the consideration motion is moved and discussed, this motion for a Joint Select Committee should be moved and names also straightaway announced. Once the principle of the Joint Select Committee is accepted, and the personnel is also announced, there is no question of considering the merits of the Bill at all. The usual procedure here was to make the motion for consideration first and when the Bill had been discussed on merits, if there was any necessity and if this House felt that there should be a Committee to consider the provisions in detail, then a committee would be appointed and names announced. Supposing, this House after considering the merits feels no difficulty, a Select Committee may not be necessary at all. In such circumstances, I submit, Sir, that this is not the stage either to move for the appointment of a Joint Select Committee or to announce the names of members of that Committee.

2-30 P.M.

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO (Minister for Law and Education).—I believe that is the usual practice, Sir.

Sri J. MOHAMED IMAM.—The first motion would be, that the Bill be taken into consideration; after the consideration stage is over, it would be referred to the Select Committee. The third stage would be, that the Bill be passed. We are still at the consideration stage.

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—The latter half of the motion, namely, reference to the Select Committee, may be taken up later on, Sir. I may submit, there is a small difference. This is a Joint Select Committee. Because that motion has been passed in the other House, I think, it would be within our limits to club the two motions, for consideration as well as for referring to the Joint Select Committee.

Sri J. MOHAMED IMAM.—When this House takes a decision, then the question arises whether we have to include the Members of the Upper House.

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—The motion is passed by the Legislative Council. Therefore, it is in the fitness of things that the two motions be clubbed together.

Mr. SPEAKER.—The motion is in order because this particular form is the usual one in the present circumstances. What is required is, concurrence with the other House in the setting up of a Joint Select Committee.

Now, the Hon'ble Members can offer their observations both on the Bill and the motion to refer to the Joint Select Committee.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR (T.-Narsipur).—Mr. Speaker, Sir, I rise to offer my observations on the Mysore Co-operative Societies (Amendment) Bill.

Sri J. MOHAMED IMAM.—I raise a point of order. This is very interesting and an academic issue. Can a Member whose name is proposed to the Joint Select Committee take part in the debate ? In this connection I would refer to the Ruling by the Deputy Chairman in the Council of States. The point was raised when Dr. Ambedkar wanted to take part in the debate as his name was proposed to the Select Committee. Objection was raised that a person whose name was proposed to the Joint Select Committee should not be allowed to take part in the debate. The Chairman at that time, Sri S. V. Krishna Murthy Rao, a Mysorean, in order to create a healthy atmosphere, gave a ruling that the member whose name was proposed to the Select Committee must not take part in the debate; either the member must not take part in the debate or not give his consent to work on the Select Committee.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—All this anomaly arose because . . .

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—A ruling has been already given.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—I submit to it. I am making out another case, Sir. If this Bill had been brought before this House earlier, it would have been a different thing. Usually, whenever a Bill of this type is brought, it is first brought before the Lower House and after consideration of the Bill here, it is taken to the Upper House. It is not done in this case. They have committed us to a position and have made us to agree to the Joint Select Committee because our elders, though many of them are youngsters (*Laughter*), have proposed a certain measure.

Mr. SPEAKER.—But many of them are elders to some of us here.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Nothing prevents Government from taking the Bill first to the Upper House. But the convention is, whenever an important Bill is brought before the Legislature, it is first brought before the Lower House. Respecting the convention that has been established elsewhere, Sri Srinivasa Iyengar will not speak, though entitled to speak in a way. He has the opportunity to speak in the Committee. He can hear us because he is going to sit in judgment over the opinions expressed by us here, in the Select Committee. I hope, according to the proposal made by his own Leader, he will create conventions and leave it there.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—I will offer my remarks, Sir. There are two things here. One is, the concurrence of the Assembly for the appointment of the Joint Select Committee. What I intend to do is to prove that the Bill itself should be withdrawn. It is not even fit to be referred to a Select Committee; concurrence comes later. Before that, I must have every chance to prove that it is not fit to be referred to a Select Committee. Therefore, Sir, that ruling does not apply in this case.

Sri MULKA GOVINDA REDDY (Chitaldrug).—I would like to invite the

(SRI MULKA GOVINDA REDDY.) attention of the Chair to Rule 54 (1) of the Rules of Procedure :

> "54 (1) When a motion that a Bill be taken into consideration by the Assembly is passed, the member in charge or any other member may move that the Bill be referred to a Joint Select Committee."

According to this rule, the second motion cannot be clubbed with the first motion.

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Sir, two main points have been raised. Firstly, some objection has been taken for having brought up this measure after its introduction in the other House. Legally speaking, there is no illegality or defect. But, as a matter of practice, I agree with the Hon'ble Members that usually important measures should be initiated in this House. So, Government will take care to see and will get its initiation first in this Hon'ble House.

Next, Sir, a point is raised as to whether the member of the Select Committee could participate in the discussion here. There are three stages, Sir. One is, before the Select Committee is formed ; the second stage is, when the Select Committee has been formed and the members are taking part in the discussion, and, thirdly, after the Select Committee submits its report. Now, we have not even decided about the finality of the Select Committee. The Member is absolutely free to take part in the discussion.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—The Select Committee has been proposed and the Chair has announced.

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Proposal is different, Sir.

Mr. SPEAKER.—Two of the points raised have been answered by the Hon'ble the Minister for Law. The only point that now remains is, whether Sri Srinivasa Iyengar can speak on this or not. Though I am aware of the ruling given in the Council of States, we have not followed any such convention here so far. Some convention has been laid down in the Council of States and it is being followed there. There is no such convention here. I shall consider that matter and give a ruling later. Now, I permit Sri Srinivasa Iyengar to speak.

Sri J. MOHAMED IMAM.—When an adjournment motion was moved on a previous occasion, the late Speaker referred to the convention of the Parliament and on the strength of that convention, he disallowed the motion.

Sri T. MARIAPPA (Mysore City—North).—Sir, his analogies are highly misleading. Let us confine to a particular point that has arisen.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—These motions cannot be clubbed together according to the rule.

Mr. SPEAKER.—The Rule referred to by the Hon'ble member only concerns a Bill which originates in the Assembly. Now, the present Bill is one that originated in the Legislative Council and is sent to this House for concurrence in setting up a Joint Select Committee.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—The Bill was not passed by the Legislative Council; the Bill was referred by the Council to a Joint Select Committee.

Mr. SPEAKER.—This Bill originated in the Legislative Council and it is referred for concurrence to the setting up o a Joint Select Committee ; it is now placed before this House for consideration. Therefore, Rule 54 does not apply to this case.

***Sri S. SRINIVASA IYENGAR.**—Mr. Speaker, Sir, I wish to offer my observation on this Mysore Co-operative Societies (Amendment) Bill, 1954. Sir, I have had some experience about these co-operative institutions. I have worked as Secretary of Mysore Provincial Co-operative Institute and also served for a number of years on the Board of Directors of the Apex Bank. I have organised a co-operative institution in my own place and worked it for about 10 to 20 years. Therefore, I thought I could place my experience before this House, so that Members may benefit by my experience.

Sir, the co-operative movement is in the State for the last 50 years. In 1904 or 1905 it was introduced in the State. If the movement has not developed all these years, it is not because of the paucity of funds at their disposal but because of the tendency of the Government to treat it as a foster child. This has been the defect. The co-operative institutions have all along been mostly credit institutions. These institutions have to be worked as to promote the social and moral advancement of the members or even the citizens of the place where the institutions are registered. It is the failure to appreciate this viewpoint that has made it not to advance properly. The co-operative movement is not new to us. Even prior to that there was co-operative tendency in our lives. We had developed co-operative way of living under the Manudharma Sastra and the Vedic Age. We have developed co-operative temperament. I may quote from the Co-operative Seminar report itself in support of this statement. The principle is adumbrated in the Taittireeya Upanishad. In page 94 of the Seminar Report I find this quotation :—

ಸಹನಾ ಭವತು
ಸಹನೌ ಭುನಕ್ತು
ಸಹವೀರ್ಯಂ ಕರವಾವಹೈ.
ತೇಜಸ್ವಿ ನಾ ವಧೀತಮಸ್ತು
ಮಾ ವಿದ್ವಿಷಾವಹೈ
ಓಂ ಶಾಂತಿಃ ಶಾಂತಿಃ ಶಾಂತಿಃ

The English translation runs as follows :—

"Om'. May Brahman protect us
both Guru and the disciple;
May he enrich us both;
May we work together with great energy;
May our study be vigorous and fruitful;
May we not hate each other.
Om! Peace, peace, peace."

The co-operative movement is not new to us. Does this Bill in any way try to improve the existing position or does it retard the progress we have already achieved? That is the point. In my view the Bill that is introduced before us is anti-democratic and retrograde. After all, the Co-operative Societies Act was enacted in 1948, about 6 years ago. What is the experience of the Government in the enforcement of that Act, which has prompted them to amend the Act so much? The amendment Bill that is before us is against the very principles of the co-operative system. And I will presently show that.

Sir, clauses 2, 3, 9 and 11 pertain to principles of co-operation; clauses 6 and 7 pertain to property rights: and clauses 8, 10, 13, 14 and 15 pertain to judiciary rights. I will now proceed one by one.

The Hon'ble Minister has explained to the House the necessity for this Bill clause by clause. So I have also made up my mind just to give my impression about the clauses that he was pleased to mention. In respect of clause 2, the Hon'ble Minister said that he thought that by amending section 7 of the Mysore Act of 1948, he wanted the members to subscribe for a larger number of shares. That is what clause 2 says. May I submit to this House that co-operative institutions have fixed share capital. At the time of registration, the share capital is fixed. At that moment the number of shares that every individual can have is adjusted in such manner as to benefit as large a number of people as possible. That is the co-operative system; as many people as possible should participate in the working of the institution and should work for the common good of all the people. But here it says that the limit should be raised from Rs. 1,000 to Rs. 10,000. I will illustrate. Suppose there is an institution whose authorised share capital is Rs. 30,000 and the maximum share amount that any member can subscribe for is Rs. 1,000. Then about 30 people of that locality can be shareholders of that co-operative institution. But by accepting this amendment there may not be three people for the whole institution. (*A Voice*: How?) Because the maximum share-capital is raised to Rs. 10,000. So, by changing the maximum to Rs. 10,000, we will be restricting the number. That means fewer number of people will monopolise. In the name of co-operative societies, you are creating vested interest. That is why I said that the Bill is not fit to be referred to the Select Committee and it must be withdrawn, because it is against the principles of co-operation.

(SRI S. SRINIVASA IYENGAR.)

Next, clause 3 of this Bill seeks to introduce limitation on the membership. While doing so, the Bill seems to restrict it to credit institutions only. Why should the membership of credit institutions only be restricted? As you know, today the granting of membership is the paramount right of the Directors. The Board of Directors is elected by the general body and the general body is the sovereign body. It is a statutory body. It elects its own directors and the Board in their meetings dispose of the membership applications. But why should the Registrar have this power? Clause 3, sub-clause (*b*) reads as follows:

> "save where the Registrar otherwise directs, are members of the same class or occupation."

What do the Government mean by 'same class'?

Sri T. MARIAPPA.—To a limited extent the Registrar should have power.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Why?

Sri T. MARIAPPA.—Particularly when the functional societies or occupational or group societies have to be organised, this clause is necessary.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—That is why I said that we must appreciate that co-operative institutions are there for the moral and social advancement of the people. We should not miss the fact that co-operative institutions are established not only for the purpose of economic well-being of the members but also for the purpose of social and moral advancement of the people. Do not think that officialization would generally advance the co-operative cause. That had been discouraged all along. Too much of officialization has made us not to advance much even though it is 50 years since the movement started in the Mysore State. I was referring to the words 'same class' in clause 3. In the explanatory note in this clause, an attempt is made to explain the words. But I fail to understand what the Government mean by 'same class'. Further clarification is necessary.

Now, clause 9—Insertion of new section 32A in Mysore Act of 1948. The effect of this amendment is to enable Governmentto have a right to own shares in co-operative concerns. Why should they want to be shareholders? The moment you subscribe to the share capital you become a member of that institution. You are liable to the commissions and the omissions of that institution. You are a member of the institution and as Government you want to sit in judgment over the affairs of that institution. How unnatural it is! Why should you own shares at all? Supposing you are permitted to own shares. Will you not have the vote? Will you not influence in the election of the Board of Directors? Will you not try to have your own men to influence the decision of the co-operative institution? Why should you try to interfere with the working of the institution? Granting of loans is one thing. But owning shares is a serious matter. You should not have the right to own any shares in any co-operative institution. You will be influencing the general body in their decision. I am therefore entirely opposed to Government owning shares in any co-operative concern in the State.

Next I come to clause 11. This is really a strange provision. It refers to supersession. Suppose the affairs of a co-operative society are found to be beyond adjustment or found to be absolutely unchangeable or defective or unbearable, then the Registrar will have the power of supersession. Let us know what the provision is in the present Act. If the Registrar receives a complaint of bad management or mismanagement in any co-operative concern, according to the present provision, he issues show cause notice to the Board of Management to appear before him and explain why action should not be taken against the society. And if the Registrar is convinced that action is necessary, then he issues a direction that the general body may be summoned immediately for the purpose of electing a new Board of Management, because it is the general body that elect members to the previous Board. The general body elects a new committee and if that new committee is found to connive with the old committee, then the

Registrar has still the power of nominating his own men superseding the whole directorate. Now, what does this clause suggest? It takes away the provision of giving an opportunity for the general body to elect a new committee and empowers the Registrar to nominate anybody whomsoever he likes as liquidator. Is that which we have bargained for? Is that co-operative principle? Do the Government really believe in it? The general body in their annual meeting elect the Board of Management and if the Registrar is satisfied about the mismanagement of such a Board, he should refer the matter to the general body which is a sovereign body to elect a new Board. Why should Government try to snatch power from the general body? That I cannot understand. So, the Bill does not deserve either to be referred to the Select Committee or even to be discussed in this House. It must be automatically withdrawn, because, it is against all co-operative principles.

Sri T. N. MUDALAGIRI GOWDA (Kunigal).—In some societies, the general body never meets even though the meetings are called for twice or thrice.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Under the present Act, the Registrar has the power to summon the general body *suo motu.* If the Registrar does not enforce the provision it is a mistake not of the general body but of the department. Some interested parties will have a hold in co-operative societies for years and years together. I know that. But the Registrar has the power to summon the general body meeting by-passing the Board when he knows that the Board is unwilling to summon the general body meeting. He should exercise that power. It is there in the present Act.

3 P.M.

Coming to the second category of clauses, I said that clauses 6 and 7 relate to property rights. Sir, clauses 6 and 7 offend the Transfer of Property Act. That act is a Central enactment. And I believe this House is not competent to pass legislation to amend the provisions of the Transfer of Property Act. That Act stipulates the rights of an individual who owns property. But this Bill seeks to curtail it. Why? Why do you enact such legislation? I will prove how it curtails the powers. Clause 6 says:

> " (2) No property or interest in property which is subject to a charge under sub-section (1) shall be transferred in any manner except by way of lease for a term not exceeding ten years, without the previous permission of the society."

Mr. SPEAKER.—The House will now rise for lunch and meet at 3-30.

The House adjourned for Lunch at One Minute past Three of the Clock and reassembled at Thirty Minutes past Three of the Clock.

[MR. SPEAKER in the Chair.]

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Mr. Speaker, I was just referring to clauses 6 and 7 of the Bill. I was saying that they offend the provisions of the Transfer of Property Act which is a Central enactment. Even if we legislate, I am of the opinion that this Bill has to receive the assent of the President. Sir, clause 6 of the Bill, I have already read. According to that, if any member is financed in money from any credit society, then he cannot raise any kind of loan anywhere other than the co-operative society of which he is a member. Suppose the loan that he gets from a co-operative society will not enable him to meet his financial commitments to the full extent, what should he do? Sub-clause (3) says:

> " (3) Notwithstanding anything contained in any law, any transfer made in contravention of the provisions of sub-section (2) shall be void as against the society."

Well, Sir, the moment an agriculturist hears about this, nobody will become a member of a co operative society.

(SRI S. SRINIVASA IYENGAR.)

One thing is, the society will not be in a position to help his financial needs fully and secondly, if he has to obtain any kind of loan from that society, he has to accept the position of having a charge on the properties specified in the declaration. Suppose, on account of an emergency he raises a loan outside, then according to sub-clause (3) it shall be void as against the society. I would like to know which banker would run the risk of advancing money to such a member. The society will not be in a position to finance further and the banker who is in a position to finance is not prepared to finance because of the existence of sub-section (3). Therefore the moment an agriculturist member of a taluk hears about this, he would rather withdraw his membership from such an institution than subscribe his membership to that. Therefore I feel that it is not proper to restrict his right.

I am quite conscious of the provision in the clause by means of which any member can be permitted by the society to raise a loan outside. As we know already, in almost all the taluks, these co-operative institutions are being dominated by political parties. The multi-purpose societies, in majority of cases, are being manned by influential groups and they have taken over control completely. It has been found very difficult to unseat them. That has been the position and suppose a member belonging to a group other than the group in power, do you think such permission would be granted ? You will be subjecting the member to risk and his entire future and position are in jeopardy if this amendment is accepted.

Sir, clause 7 is for the insertion of a new section 22-A in the Mysore Act LII of 1948. I would like to know the need for this section. This section says :

> "(i) any person who makes an application to a society of which he is a member for a loan shall, if he owns any land, make a declaration in the prescribed form. Such declaration shall state that the applicant thereby creates a charge on the land owned by him and specified therein for the payment of the amount of the loan which the society may make to the member in pursuance of the application and for all future advances, if any, required by him which the society may make to him as such member subject to such maximum as may be determined by the society together with interest on such amount of the loan and advances ;"

Sir, in section 22-A (i) I believe the loan advanced by a society is already treated as a charge on his property. This section does not say that the loan advanced by the society is the first charge on property. It simply says that a person who has borrowed money should see that he creates a charge on his property. But under the existing Act, Section 22 (i), the amount borrowed by him is the first charge on his property. So, I would like to know why this provision should be there. It amounts to redundance.

Sir, if you read section 22-A (iii), you will understand the gravity of this section :

> "No member shall alienate the whole or any part of the land specified in the declaration made under clause (ii) until the whole amount borrowed by the member together with interest thereon is paid in full."

He has given a declaration to the society stating therein the properties he owns and has declared that he has created a charge on the property prescribed therein. So he cannot create a further commitment on that item of property. The member has first to discharge the debt due to the society before alienating his property to anybody else ; unless he sells, the property, how else can he obtain money to redeem the debt of the society ? Suppose he sells the property to liquidate the debt due to the society, such a transaction is void as against the society. That does not seem to be proper. We will be forcing the member to approach unscrupulous bankers and get a loan temporarily until he gets released and conferring privileges on the banker rather than on the member. Therefore I think that provision does not sound proper.

Sir, in addition to that, certain influential groups in the society may deprive certain persons opportunities of raising any kind of loan. We have seen such instances in many places and members have suffered on account of them. It is very bad.

I am coming to the third category, *i.e.*, clauses 8,10,13 and 15—they pertain to judiciary. By the introduction of these clauses in this Bill, the Government have attempted to abridge the powers of the judiciary. When it is ordained in the Constitution that Judiciary should be separated from the Executive, every attempt is being made to take away the powers of the judiciary and clothe the Executive with these powers. I believe in this respect the Government are acting in contravention of the Constitution itself. All these clauses could be quoted and the exact point where the Government wants to take away the right of the Judiciary could be stated. I will do it presently. Sir, in clause 8 please read the last sentence. It says: "...except by order of the court made for special cause." This relates to summoning of records. Civil courts have the right to summon any record. But this Bill seeks to put restriction on civil court's right to summon records from the liquidator. The liquidator may be anybody. An ordinary clerk may be a liquidator; a non-official may be a liquidator. By this Bill you want the court to give a finding whether the records could be summoned or not and even before the actual records are summoned. If suppose anybody wants to summon records, then in that case, the counsel has to apply to the court for permission to summon records. The judge has to give a finding whether the counsel could be granted this right of summoning records. It is an absolute restriction. As it is, any civil court can summon any record and it must continue to be so.

And secondly, Sir, I will just read clause 10 so that the Hon'ble Members may appreciate my arguments:

> ' 10 (2 : for the words from " by the distress and sale," to the end of the section, the words "and on such application such magistrate shall proceed to recover the sum in the same manner as if it were a fine imposed by himself " shall be substituted. '

This is very important, Sir. Section 43 of the principal Act has a provision for the collection of costs by distress and sale. The Amildar puts up the property for sale and the amount is collected. I do not think the department has come across with any trouble in th procedure. Then why should a magistrate be approached to collect the cost in the same manner as he would take up for the collection of a fine imposed by him. This means t at the department is not satisfied with the collection of costs but wants to imprison the Member too. Is that what you want? Imprisonment to be introduced in a co-operative Act!! For non-payment of the costs you want to imprison the defaulter! It is a retrograde step and none of us will agree to that.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—This is imposing a fine and recovery of the amount due from them. How can he effect the recovery and how can he send him to jail? And is it not happening in the case of sales-tax? Especially as it is public money, if such a provision is there, what harm is there, I want to know from Sri Srinivasa Iyengar. For the ordinary defaulter, you have got courts. Why should you have this power? You can take action and recover the amount. Sir, I am not going to shield a person who will swallow the funds of the co operative Institution. But . . .

Mr. SPEAKER.—May I bring to the notice of the Hon'ble Member that the point raised by the other member is, that in case of default there should be conviction? There is no such clause here; that is why, there can be no imprisonment in case of non-payment.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—No, Sir. If the fine imposed by a magistrate is not paid in time he can not only collect

(SRI S SRINIVASA IYENGAR.)

the fine but also imprison. I object to the provision of such a power in the co-operative Act. I am opposed to the provision of such a thing in the Bill.

Clause 13.—Sir, you will find there in sub-clause (3) the following:

> "Any person aggrieved by any order of the liquidator may appeal to the Registrar against such order within two months from the date of service of the order on him."

Under the present Act, an appeal against the liquidator, lies to the District Judge. Further appeal to the High Court is also admitted. The amending Bill desires to change this procedure and empower the Registrar to hear appeals. It is definitely not in the interest of the co-operative movement. I want- to know the experience of the Government. In how many cases appeals have been filed against the orders of the liquidators? What has been the result? What prompted Government to say that appeal should lie to the Registrar rather than the District Judge? I want to know the reason.

Clause 14.—This clause is about surcharge. Here sub-clause (2) reads as follows:—

> "The order of the Registrar under sub-section (1) shall be final unless it is set aside by the Government on application made."

In the existing Act it is to the District Judge that an appeal has to be preferred. The person who was accused of misappropriation or misbehaviour, had the privilege of being heard by a judicial officer and on the findings of the judicial officer, he had the right of appeal to High Court. Now, it is sought to be taken away. This power is given to the Registrar. Why should Government interfere with the judicial power? Let it remain as it is in the section; otherwise, I must be convinced why they want to change it.

Clause 15. - Clause 15, in my opinion, was unnecessary. As it is, the present Act has a provision called 'the Disputes and Decisions.' Even now if a member is at default to a particular institution, the institution files a suit before the Registrar of Co-operative Societies. The Registrar gives his decision and the decree is executed by the Revenue Authorities. That being the case, why should the present procedure be changed? In the amending Bill it is stated that simply a certificate will be granted by the Registrar and on the strength of that certificate, the society can proceed against the defaulter. I believe, this is dangerous. Taking all these points into consideration, I hold, the Bill seeks to make the Registrar a virtual dictator. I sincerely believe that it is not necessary to go to that extent. I am quite conscious how the societies are working; many of them are not working properly. There have been many defalcations. The Multi-purpose societies have ceased to work in many places. But there are places where the societies have justified their existence. Let us be cautious. After all, the Co-operative Societies Act, 1948, is there for six years and there is no need to amend it further so early. Thank you, Sir.

***Sri A. BHEEMAPPA NAIK.**—I heartily welcome the measure that has been brought before this House. My friend, while commencing his speech, began saying that this measure is undemocratic; so many words were also used by him which I do not want to repeat now.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Or, you cannot understand.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Of course, I cannot understand! Sri Srinivasa Iyengar alone can understand what all he said, he being a banker himself and he knows what it is to recover the money lent and how to recover it. But, he does not want the public money to be recovered by amending this Act. Sir, if we trace the history of these co-operative institutions, we will see what an amount of confidence we had in these institutions doing some good service to the country. We almost began with Bombay and Madras which have progressed far ahead. But, what is it that happened here? On account of this field being made a free grazing ground, people have begun to lose confidence in these institutions; the confidence is being seriously jeopardised. That is the position to-day. When Government undertakes a measure to restore that confidence in the minds of the public about these institutions, and wants to take steps to recover the public money, my friend says, it is undemocratic. According to him, in a democratic country; perhaps, no money belongs to anybody.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—My point is, the present Act has enough of powers. I have never said that no action should be taken against a defaulter who takes away public money. The Hon'ble Member cannot charge me saying that I am against taking action against defaulters. That would be misquoting and misrepresenting my arguments.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—I will show how the present provisions are inadequate and not at all of much help for proper recovery. There are people who have eaten away public money and walking in the streets scot free. I do not want to mention names, but I can quote instance after instance. If, to-day, people do not come forward to take shares, it is because of this failure on the part of many co-operative institutions to function properly. If Government had only looked into these things and made proper provisions in time, perhaps, all this would not have happened. Even in cases where thousands of rupees have been misappropriated, nobody could be committed. Even if anybody is held liable and taken to a criminal court and if the court convicts him, he will simply say: "All right; I will go for six months and come back." Afterwards, there is no provision for the recovery of the amount from him.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Even here the same thing happens.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—No. We can recover every pie of it. Sir, I may point out to my friend that it is public money that we entrust to a single person or a Board and this should not become like the sheep being entrusted to 'Thola' (wolf) for tending. Such person is a trustee of the public money. In instances of irregularities, if such a person is questioned or asked to explain as to how the money was spent or asked to furnish the account, is it undemocratic? If any person who wants to have the management of the trust money, he should be above board and above suspicion. If such a person, when asked to account for the money, asks us to go to court of law, would it be proper? He will say so if we have no power to seize his property immediately and stop further wastage of the public money.

Sir, I will read clause 14—Surcharge:

> "Where, in the course of an audit under section 20 or an enquiry under section 39 or an inspection under section 40 or the winding up of a society, it appears that any person who has taken part in the organisation or management of the society or any past or present president, secretary, member of the managing committee or officer of the society has misapplied or retained or become liable or accountable for any money or property of the seciety or has been guilty of misfeasance or breach of trust in relation to the society, the Registrar may, on the application of the officer conducting the audit or holding the inquiry or inspection, or of the liquidator or of any creditor or contributory or of his own motion, examine into the conduct of such person and after giving reasonable opportunity to the person concerned to submit his explanation, make an order requiring him to repay or restore the money or property or any part thereof respectively with interest at such rate as the Registrar thinks just or to contribute such sum to the assets of the society by way of compensation in regard to the misapplication, retainer, misfeasance or breach of trust as the Ragistrar thinks just."

4 P. M.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—One clarification. Does the Hon'ble

(SRI S. SRINIVASA IYENGAR.)

Member mean that in the present Act there is no provision relating to surcharge ?

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—I was aswering my friend Sri V. Venkatappa when he said that it is recovery of loan. It is not only that but it is much more I said. It is breach of trust, misfeasance, etc.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—What is the provision about surcharge in the present Act ? Please read it.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—I am reading the original Act. Why don't you be patient, my friend ? *(Laughter.)* Here they have referred to three sections: section 20, section 39 and section 40. Surcharge comes later on. But now . . .

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—You were giving out that surcharge provision is not in the present Act. There I differed. It is already there.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—I will show how it was worded then and how it is worded now . . . *(Interruption)* I never interfered with the Hon'ble Member when he began and now he wants to interrupt me. Now, I propose reading section 20 for the information of the Hon'ble Member.

> "The Registrar shall audit or cause to be audited by some person authorised by him or by general or special order in writing in this behalf, the accounts of every registered society once at least in every year." . . .

That auditor is empowered to make a report. It is this that is referred to here. Then section 39: Enquiry and Inspection. During the inspection of these societies if an officer comes to know that there has been misappropriation, he is also empowered to make a report.

> "(1) The Registrar may, of his own motion and shall on the application of the majority of the committee or of not less than one-third of the members, hold an enquiry or direct some person authorised by him by order in writing in accordance with the rules made in this behalf to hold an enquiry into the constitution, working and financial condition of a registered society."

Only that much of power he has and no further powers.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Why? There is section 49.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—I said here in section 39. I will also read section 40.

> "(1) The Registrar may, of his own motion or on application of a creditor of a registered society, inspect or direct some person authorised by him in this behalf by a general or special order in writing to inspect the books of the society and the Registrar or the person so authorised shall have all the powers conferred by sub-clauses (a) and (b) of sub-section 2 of section 39, except the power to examine on oath."
>
> (2) No inspection on the application of a creditor shall be made or directed under sub-section (1) unless such creditor—
>
> (a) satisfies the Registrar that the debt is a sum then due, and that he has demanded payment thereof and has not received satisfaction within a reasonable time; and
>
> (b) deposits with the Registrar such sum as security for the costs of the proposed inspection as the Registrar my require."

The Hon'ble Member wanted me to read section 49. There there is a difference between the original section and this section in the Bill. The original section 49 is as follows:

> "(1) Where in the course of an audit under section 20 or an enquiry under section 39 or an inspection under section 40 or the winding up of a society, it appears that any person who has taken part in the organisation or management of the society or any past or present officer of the

> society has misappropriated or fraudulently retained any money. . . ."

That he will have to prove. That word is removed here. He might have retained the money even without any fraudulent intention. Is it possible to show that it was fradulently retained? You may have money in the society and may retain it in your house and say that there was no intention of fraud, that you simply retained it in your house. How are you going to provet hat it was fraudulently retained? Then,

> ". . . any money or other property or been guilty of breach of trust in relation to the society, the Registrar may, of his motion or on the application of the committee or liquidator or of any creditor or contributory, examine into the conduct of such person or officer and make an order requiring him to repay or restore the money or property or any part thereof with interest at such rate as the Registrar thinks just or to contribute such sum to the assets of the society or by way of compensation in respect of the misappropriation, fraudulent retainer or breach of trust as the Registrar thinks just.
>
> 2) The order of the Registrar under sub-section (1) shall be final unless it is set aside by the District Court having jurisdiction over the area in which the headquarters of the society are situated on application made by the party aggrieved within three months of the date of receipt of the order by him.
>
> (3) Any sum ordered under this section to be repaid to a society or recovered as a contribution to its assets may be recovered on a requisition being made in this behalf to the Deputy Commissioner by the Registrar in the same manner as arrears of land revenue.
>
> (4) This section shall apply notwithstanding such person or officer may have incurred criminal liability by his act."

Here, in the amending Bill, all that has been removed. The words 'fraudulenty retained' are removed because this clause wants to prevent even that and make it clearer. That is all the position.

Sri V. VENKATAPPA (Channapatna).—We have now accepted your explanation.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—My friend was arguing about the amendment to section 43, that is :

> "For the words from 'by distress and sale', to the end of the section, the words 'and on such application such magistrate shall proceed to recover the sum in the same manner as if it were a fine imposed by himself' shall be substituted."

He was saying that it was a fine imposed by himself, *i.e.*, the magistrate and that in default he must suffer imprisonment. That is the substantial sentence and he will have given that also along with the sentence of fine. What happens here is, money is to be recovered ; if he is arrested and brought before the magistrate, that position will be different from the other one. Supposing there are other means of recovery. If he does not pay the fine in default he has to suffer imprisonment, because in the body of the judgment itself that alternative clause will have been put in. But here, while the Registrar says that you must recover so much and in default you must put him into jail, that is not the judgment that is to be given nor is he empowered to do so. Therefore, to recover the fine sentenced by the magistrate, by whatever method, the word 'fine' is used there. Even supposing it is doubtful, my friend Sri Srinivasa Iyengar who is in the Select Committee may see that it is made more clear. That is a different thing. Even supposing he is asked to go to jail, it deserves to be there. Because he has swallowed public money. He does not want to pay also, even by requisition. And the Registrar is incapable of recovering because he is not the magistrate and has no magisterial powers and again he will have to send it to the Revenue Department for recovering the dues. And you know what happens when it

(SRI A. BHEEMAPPA NAIK.)

goes to the Revenue Department for recovery of the dues. It goes to the Revenue Inspector and there the paper remains. That will be the position. Here is public money swallowed and how is it to be recovered? Therefore, the magistrate has been empowered to see, if necessary, that the property is seized, that the house is searched, etc. All these provisions are there. The power that was given to the Deputy Commissioner under the previous Act was to recover the dues as if it was an arrear of land revenue. Supposing the defaulter has no land. If he has land, then it is all right. But if he has no land, he naturally shows himself as an honourable man. Because Brutus was an honourable man, like that, here is an honourable man moving about and making one believe that he is a big man. He has misappropriated Government or public money and when you want to recover the dues, he says 'I have no land, I have no house, I am living in a rented building'. Then, what is his fate? He will have to go to jail. Either he will have to lose his honour or he has to pay. It is a provision by which you prevent these agitators getting into the society. That is a proper provision. So, what I feel is, even if he has to go to jail, it is better that such people go to jail. This provision is beneficial. Why I am saying thus is, it is public money that he has swallowed. We want hereafter India to be built by the co-operation of all, on the basis of co-operation. While that is the case, if such provision is not there, if public money is not safeguarded, where is the safety for anybody? Therefore, I am definitely of the opinion that this clause must be there and it is in the interests of the public.

And then my friend was saying about the production of society's books. If he really wants these accounts to be got, he can file an application and say that these are very necessary in the interests of justice and the court will certainly consider that application if a reasonable cause is shown as to why the accounts are needed. In such a case, any court will permit him. And it is within the experience of lawyers that such applications are being filed and they are being allowed. But supposing, when liquidation proceedings are going on, you ask somebody to summon the records, frivolously, then the records will go away and the liquidation proceedings will have to be stayed and you will be nowhere. Therefore the provision is necessary to safeguard such cases. That is all. If there was no provision at all, if he had said 'these documents shall not under any circumstances be brought before the court', that would have been a different thing altogether.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—I want one clarification from the Hon'ble Member. The clause says: 'after liquidation'. You were just pointing out cases in the course of liquidation, "Supposing the court wants some records; the entire proceedings will be withheld." But the section here says 'after liquidation'.

> "No officer or liquidator of a registered society and no officer in whose office the books of a registered society are deposited after liquidation shall . . ."

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—I referred to a case in the proceedings of which the society or the liquidator is not a party. You are asking these records to be brought before the court where either the society or the liquidator is not a party. As the legal proceedings you are taking is against the third person, you say that all these liquidation proceedings are kept particularly confidential because here public interest is involved. It may be that while liquidation proceedings are going on, so many adverse remarks might have been passed and these records are kept over. But there is no prohibition from calling for the records. Because the Constitution does not allow such a thing except under certain circumstances. Therefore it is not as though the society is a party to these proceedings. Records are kept safe somewhere and after liquidation it may be an appeal before the Government or elsewhere laying; it may be that distribution of money may not have been made and the property liquidated. But still there may be circumstances of winding up, and searching out the properties to recover the moneys due from somebody, when the other proceedings are going on. Therefore under such circumstances, a provision like this would be very profitable.

Sir, clause 54A has been inserted in order to recover moneys due to societies. It reads:

> "(1) Notwithstanding anything contained in sections 52, 54, and 64, on an application made by a credit society for the recovery of arrears of any sum advanced by it to any of its members on account of the financing of crops or seasonal finance and on its furnishing a statement of accounts in respect of the arrears, the Registrar may, after making an enquiry in such manner as may be prescribed, grant a certificate for the recovery of the amount stated therein to be due as arrears."

Why this is needed is, so far crop loans were being given. Even the man who is a tenant takes crop loan. He goes on cultivating and when the crop is ripe for cutting and the society feels that he is trying to evade, a certificate to the effect that so much amount is due will be issued and then, seizing or attaching such property only arises in very rare cases. We are now giving on loan huge moneys to the agriculturists. After all this does not affect or hurt any agriculturist who is prepared to pay back such amount. Therefore, such a provision as this is not offensive.

> "55A: Every officer of a society guilty of an offence under clause (b) of section 55, shall on conviction, be punishable with fine which may extend to five hundred rupees."

Section 55 of the Principal Act reads as follows:

> "55. It shall be an offence under the Act if—(a) a registered society or an officer or member thereof wilfully makes a false return, furnishes false information; or
>
> (b) any person wilfully or without any reasonable excuse disobeys any summons, requisition or lawfully written order issued under the provisions of this Act or does not furnish any information lawfully required from him by a person authorised in this behalf under the provisions of this Act."

Such persons will have to be dealt with properly and there is no necessary provision in the existing Act beyond saying that this shall be an offence. How to convict him? So, there is something to be added to make it more effective. That is what is mentioned in the Bill. There is nothing wrong in that, Sir.

Then clause 18 says that:

> 'In section 69 of the Principal Act, after the word "provisions of this Act", the words "or of orders or rules made thereunder" shall be inserted.'

There is an omission in the principal Act and that omission is made up here, and perhaps to this, my Hon'ble friend is not objecting. His objection mainly perhaps falls on the provisions relating to surcharge and the imposition of fine and on that account alone, he characterised the whole legislation as undemocratic.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Not only this. I have objected to other clauses also.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—He was just saying that the power of appeal to the District Court is taken away; but the power of appeal to Government is there.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Executive authority.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—The entire object is, that it is public money and it is very necessary that that money should be safeguarded. If you just consider the object with which all these provisions are made, it is this: public have vested full confidence in the Government and it is

(SRI. A. BHEEMAPPA NAIK.)

the duty of Government to ensure the safety of public money that is invested in these co-operative concerns. If you lend Rs. 10 or Rs. 100 or Rs. 1,000 you take a pro missory note; you safeguard the interest and you will be anxiously waiting to get back the amount. Even before you actually lend out money, you make sure whether the party is solvent and whether he is in a good enough position to return the money. But in the case of a co-operative concern, a number of persons are there and it is possible that errors may be committed. It is also possible that the persons in charge may not be as watchful as private persons who have burnt their fingers by giving money. In these circumstances, it is very necessary that the Government should have a careful scrutiny over all these transactions. They must be very careful in these matters. If it has to go through a tardy process of getting back the money in due course, it may be very difficult and sometimes it may be too late before action is taken. The main scheme of the legislation is to enable the Registrar to take effective steps to recover the amounts due to societies and thereby safeguard hundreds and thousands of rupees of public money. That is all the object. But still there is nothing wrong in even giving powers of appeal to some other body and I have no objection to give this power of appeal to courts, or even to the High Court But that is an amendment which we can propose and it will certainly be considered on its own merits. That is a different thing.

Sir, my Hon'ble friend said that he objects to other clauses also. Here the Government is coming forward to say: 'if you have no money we are prepared to take shares.' I do not know why any one should object to it or I do not know whether he wants to have the pleasure of throwing it away because certain clauses may be offensive to him. When you want these societies to grow in number and in stature, when you want these societies to be more helpful, should it not be the duty of the Government to come to their aid and help these organisations? When once they take shares and subscribe to the capital of the Societies they must also have sufficient supervisory powers, just as they have the powers of nominating directors in the case of joint stock companies in which Government have financial interest. Therefore, Sir, the executive officers should have better rights in this case and they must have the power to check and to recover the money lent out. That is the reason why these provisions have been worded in this way. There is another point involved, Sir. Hitherto, each member was entitled to take 100 shares of Rs. 10 each or 200 shares of Rs. 5 each so as to limit it to Rs. 1,000. But now it has gone up to Rs. 10,000. If you want confidence to be created in people whom you want to deposit up to a limit of Rs. 10,000, it is very necessary that they must feel a sense of safety in regard to their money and that there are certain provisions by which misfeasance or misappropriation could be prevented. Taking these points into consideration, we have to feel that here is an opportunity for the societies to have better chances and here are provisions by which the money which has been entrusted to them will be safer than before. I do not think any reasonable man can take objection to provisions which are designed to make public money safer than ever before. If this is undemocratic, I should say, we will rather have it. I would say, on the other hand, to make money safer is more democratic than any other way which would give room to misappropriations and other things. That way, Sir, I feel that all the provisions that have been included here and the amendments that have been proposed are in the best interests of the country and best interests of the co-operative movement itself in Mysore. Therefore, Sir, I appeal to the House to welcome this measure and wherever necessary, I have no objection for the Joint Select Committee to make amendments, with a view to promote the co-operative movement.

Sri B. T. KEMPARAJ (Bangalore South-Scheduled Castes).—Mr. Speaker Sir, I wholeheartedly welcome this measure because it is quite essential at least from the point of view of recovering the large sums of moneys due to various societies. As we know, co-operative institutions have been finding it very hard to recover the loans sanctioned to their members despite the fact that even under the existing Act there are certain powers conferred on the revenue authorities and officers of the Co-operative Department for recovery of these loans. Very often, these officers feel helpless in the matter of recoveries and many a time, these officers themselves will be at the mercy of the members who have taken loans. Very many instances could be quoted, Sir, where members who will be taking so much interest in the institution till the loan is granted, fail even to turn up after receiving the money. Now, Sir, as I see, some objections have been raised by my Hon'ble friend Sri Srinivasa Iyengar. His first objection is that the Government will not be acting in consonance with the democratic spirit if they offer to invest money in co-operative institutions and subscribe to their share capital. Sir, it is a well-known fact that our societies are in a very infantile stage and our societies have not made as much progress as they have made in western countries. The very spirit of co-operation itself is not well-established here The spirit of harmony and co-operation has not been deep-rooted in the minds of our people as yet. Therefore, it is necessary that the Government should come to the rescue of the co-operative movement and the offer to invest their money in co-operative societies is rather well-timed and I welcome it. It is this factor more than anything else that gives the general public a sense of safety and security for the moneys that they invest. Another reason is, because some persons who have taken loans from these co-operative institutions do not return them or they are not collected properly, the working of these institutions break. Therefore, people are losing confidence in the working of these institutions. It is, therefore, very necessary that Government also invest some amount on shares so as to create confidence in the minds of the public as well as give a lead to them.

4-30 P.M.

Sir, in view of all this, the clauses that are introduced here are all very essential to make the persons who have taken loans from the co-operative institutions, to pay whenever demanded. Therefore, powers have to be given to the Registrar and other officers who are to recover these loans. The Bill, as introduced, is quite satisfactory and it is but right that this should be passed immediately even without referring to the Select Committee. Thank you.

***Sri J. MOHAMED IMAM.**—Sir, I would not have taken part in this discussion but for the fact that I have listened two interesting, lucid and loud speeches from either side of this House. Although the speeches are very interesting, each member has put forth his own point of view. Sri Srinivasa Iyengar has vehemently pointed out the defects existing in the proposed amendments. His main objection is of three kinds ; Firstly, that the Registrar has been given undue powers ; secondly, it s undemocratic because the gentlemen who are in charge of the managements have been distrusted to that extent ; and thirdly, for a simple civil liability, people are going to be treated as criminals.

Sir, I must admit that much of the co-operative movement in the State is not of a high standard. I may recall the observation made by the Reserve Bank that they hesitated to advance amounts to the Co-operative societies because they were not all well and run on efficient lines. Even now, I think, the Reserve Bank still hesitates. Our co-operative institutions in the State, I am told, are not run as efficiently as they are run in our neighbouring States, like Madras and Bombay. It must be admitted, Sir, that many societies in the State are either defunct or are run on very inferior standard. This whole question must be gone into and thoroughly examined. Sir, a

(SRI J. MOHAMED IMAM.)

Committee was constituted under the presidentship of Justice Chandrasekhariah to examine this question and the Committee submitted a report. On the basis of the report, many amendments have been introduced. It is nearly 20 years since any enquiry was made and I personally feel that a stage has come when a thorough examination should be made and the measure by which these matters are improved formed out. It is better to change this law only after such an enquiry is conducted. I always complain against such hasty legislation. May be, Government feel justified in bringing such legislation. But, when we are going to introduce such radical changes and measures which affect many people, it is better that a thorough investigation is made. I wish, that Governmant had set up a machinery to enquire into the Co-operative Department and find out the defects existing. My friend characterised this Bill as undemocratic because this means that Government does not trust the representatives of the people. All the co-operative societies are being managed on democratic lines. People in charge of these societies are elected by the share-holders who are all important people. They must be given immense powers. Their powers should not be curtailed. As the enhancing of the powers of the Registrar, curtails the powers of the management of the societies, my friend said, this was undemocratic. Government should place the facts and figures before the House as to how many societies are functioning efficiently and how many are not. Sir, we must admit much to our shame that many of the multi-purpose societies which were started with so much of zeal by Sri T. Mariappa and several of the Land Mortgage Societies are not functioning well at all. There are many irregularities. All the advances that were given have become irrecoverable. Therefore, I say that a thorough investigation into all this is very necessary before we pass any hurried legislation.

Again this is a most important clause. My friend Sri Bheemappa Naik was pleased to characterise a defaulter in a co-operative society as a cheat, scoundrel and all sorts of names.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Misappropriator.

Sri J. MOHAMED IMAM.—I will give two examples. A certain person borrows money from a private moneylender. And if he becomes a defaulter, he is not a cheat, he is not a misappropriator.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—I never said that a defaulter is a misappropriator. But when he commits breach of trust or is guilty of misfeasance and all that referred to in the section ?

Sri J. MOHAMED IMAM—A person has borrowed money from a co-operative society and he becomes a defaulter. Take also the case of a person borrowing money from a private person and he becomes a defaulter. You want a different kind of steps to be taken against the defaulter in the former case. It is discrimination. Whether it is in respect of private money or public money, if he becomes a defaulter, the law is the same for both. You cannot discriminate one from the other. It must be judged by a court of law. A civil liability in one case cannot become a criminal liability in another case. That was why my friend was objecting. Supposing he does not pay the amount he has borrowed in time, is there need to haul him up before the magistrate and see that the dues are recovered ? This is not a measure which is in consonance with democratic principles, as pointed out by my friend. Law is the same for both. I think the society or the secretary ought to have taken care to see before advancing money whether he has got sufficient property, whether he has got sufficient credit, whether he is a good client of the society and so on. If they did not do it and the money becomes irrecoverable, you cannot make him criminally liable. There is no objection to make him civilly liable. But the other one is against all principles of law. Whether he has misappropriated private or public money or the money of Government or money of a local fund or a municipal council, he should be treated, according to law, in the same manner as anybody else is treated. No special provision is necessary, as contemplated here. If a man has misappropriated the funds of a co-operative society, there is the law to take its own regular course and he will be hauled up. No special provision is necessary. To make him stand before a magistrate and ask him to impose a fine, perhaps equal to the sum due by him, and take it from him is, I think, objectionable and I am sure you will thereby be discouraging the co-operative movement. When people know that there are such stringent clauses and when a person knows that for the slightest default he will be hauled up before a magistrate, even the very few people who want to take advantage of the benefits of a co-operative concern will not be encouraged in doing so. So, this provision must be altered and I hope the Select Committee that will be constituted will go into this provision very deeply.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Supposing there is a decree to the society, and it is recoverable as arrears of land revenue. A private person cannot recover it as arrears of land revenue. He recovers it through the proper court of law by bringing the property for sale by different method. So discrimination is there. Is that not discriminatory ? Similarly, if such an organisation as a co-operative society wants to have a different procedure adopted for recovery of dues, I do not think it will be a discriminatory law.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Another point I must say is this. When a defaulter is hauled up before a magistrate and he imposes a fine equal to the amount he has to pay back to the society, what can you expect that person to pay as fine when he is unable to pay the loan itself ? If he is able to pay the loan, you can certainly take back that loan when the fine is imposed. What are the means by which . . .

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—No fine is imposed. The dues are recovered as if they are in nature of a fine. That is all. The magistrate is not asked to impose a further fine on that. The money which is due, he recovers as though he would recover a fine from the defaulter. That is all.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Practically you are making the Magistrate recover the debts. This is unheard of The dues must be recovered through a civil agency or through revenue officers and not by making use of the services of a magistrate. This I should say is highly, I will not say undemocratic but it is against all law. He goes before a magistrate because he is unable to pay the debt. And if he is unable to pay the loan in the form of fine, then the only inevitable course for him will be to go to jail. This is a harsh measure and I am afraid that if this measure is passed, it may go against the co-operative movement and will discourage many persons from becoming members of a society or from taking advantage of the benefits of the society.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—In Bombay they have these provisions in their law. But still they are thriving better.

Sri J. MOHAMED IMAM.—I have no objection if some stringent measures are taken to improve the affairs of the society. But such measures as these which actually cut deep into the rights of every society must be carefully examined. My friend Sri Srinivasa Iyengar has pointed out the defects in the Bill. He is well-experienced in co-operative movement ; he is associated with co-operative movement and his suggestions are good. I do not think he is seriously opposing this Bill. But facts are placed before this House on cogent lines and they are deserving of consideration. He himself is in the Select Committee and I am sure he will explain his viewpoint and the Select Committee will consider all these facts carefully and come to right conclusions which will help the co-operative movement.

5 P.M.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಮಸಿಯಪ್ಪ (ಹಿರಿಯೂರು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಮಸೂದಾ ಕಾನೂನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿ ಮಾತನಾಡಿದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಕುತೂಹಲದಿಂದ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಮಸೂದೆ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಇದ್ದ ಸನ್ನಿವೇಶವೇನು, ಯಾವ ಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿ ಇದನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತರಬೇಕಾಯಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇದನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಬೇಕೇ ಅಥವಾ ವಿರೋಧಿಸಬೇಕೇ ಎಂಬುದನ್ನು ತೀರ್ಮಾನಿಸಲು ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿಯುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಭಾರತ ರಾಜ್ಯಾಂಗವನ್ನು ಆಚರಣೆಗೆ

(ಶ್ರೀ ವಿ. ಮುನಿಯಪ್ಪ.)

ತಂದು ಅದನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಸಭೆಯವರು ಸತತ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ಮೂಲ ತತ್ವವಾದರೂ Co-operative Commonwealth create ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು ; ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸಿ, ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೊಳಿಸುವುದು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜನತೆಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿಯೂ Co-operative principles ಜಾರಿಗೆತಂದು ಅವರಿಗೆ ಅದರ ಪ್ರತಿಫಲ ದೊರಕುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯವರು ರಾಜ್ಯಾಂಗ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಲಾಗಾಯ್ತು ಒತ್ತಾಯಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ—ಬಡ್ಜೆಟ್ ಭಾಷಣಗಳ ಮೂಲಕ, cut motions ಮೂಲಕ, ಸಾಮಾನ್ಯ ನಿರ್ಣಯಗಳ ಮೂಲಕ, ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಈಗಿನ Co-operative ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿರುವ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿರುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಇದನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ ರೈತರ ಹಿತಸಾಧನೆ ಇದರಿಂದ ಹೇಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಿನ ಆರ್ಥಿಕ ಮುಗ್ಗಟ್ಟಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಸುಲಭರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಹಣವನ್ನೊದಗಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು, ತನ್ಮೂಲಕ ಹೇಗೆ ರೈತರ ಏಳಿಗೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವೆಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಈಗಾಗಲೇ ಹಲವಾರು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಂತ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸ್ಕೀಂ ಅಳವಡಿಸಿ ರಿಜರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಮೂಲಕ ರೈತಾಪಿ ಜನರಿಗೆ ಹಣದ ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಸಹ ನಡೆದಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀನಿವಾಸಯ್ಯಂಗಾರ್ಯರು ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಸಾಲಗಳು ಸುಲಭವಾಗಿ ಸಿಕ್ಕುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿರುವ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಅವರು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳನ್ನು ವಾಸ್ತವಿಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ನಿವೇದನೆಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು ಎಂದೆನಿಸುತ್ತದೆ.

ಇವೊತ್ತು ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹಣದ ಸ್ಥಿತಿ ಯಾವ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿದೆ, ಹಣ ಒದಗುವುದು ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಲೇವಾದೇವಿಗಾರರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಸಾಲಗಾರರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಶೇಕಡ 1½ ರೂಪಾಯಿ ಬಡ್ಡಿ ಮೇಲೆ ಸಾಲ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಸಿಕ್ಕಿದರೆ, ಅದು ಬಹಳ ಧರ್ಮವಾಗಿರತಕ್ಕ ವ್ಯವಹಾರ ಎಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದೇ ಇದೆ. ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಾಲಗಾರ ಆ ರೀತಿ ಹಣ ತರಲಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶ್ರೀನಿವಾಸಯ್ಯಂಗಾರ್ಯರು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಹೊರಗಡೆ ಹಣ ಸಿಕ್ಕದೇ ಇರತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಒಂದುವೇಳೆ ಸಿಕ್ಕಿದರೂ ಕೂಡ ಶೇಕಡ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿನಂತೆ ಏಕೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಹಣ ಸಾಲ ಕೊಡುವವನೂ ಕೂಡ ಬಹಳ ಯೋಚನೆಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾನೆ. ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರರ್ ರಿಲೀಫ್ ಆಕ್ಟ್ ಎಂದು ಬಂದಿದೆ. ಮನಿಲೆಂಡರ್ಸ್ ಆಕ್ಟ್ ಎಂದು ಇದೆ. ಹೀಗೆ ನಾನಾ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಖಾಸಗಿಯಾಗಿ ಹಣ ಕೊಡುವ ಸಾಹುಕಾರರಿಗೆ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ವಸೂಲುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ನಾನಾ ತೊಂದರೆಗಳಿರುವುದರಿಂದ ಅವರು ಸಾಲ ಕೊಡಲಕ್ಕೆ ಹಿಂಜರಿಯುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರನಿಗೆ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದರಂತೂ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಿದೆ. ಹೊರಗಡೆ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇರುವುದರಲ್ಲಿ ಆಧಾರ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ಯಾರೂ ಸಾಲ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ, ಕ್ರಯಪತ್ರಗಳನ್ನೇ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ಸಾಲ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಲ ವಾಪಸ್ಸು ಕೊಟ್ಟರೆ ಸರಿ, ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿಗೇ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗಬಹುದು. ಇಂಥ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಂದು ಯೋಚನೆಯಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇದನ್ನು ವಿರೋಧಮಾಡಿದರೋ, ನನಗಂತೂ ಬಹಳ ಆಶ್ಚರ್ಯವನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ಎರಡನೆಯದು, ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಂದ ಸಾಲ ಪಡೆಯತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾನೂನು, ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಲೇವಾದೇವಿ ನಡೆಯತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ತರಹ ಕಾನೂನು—ಈ ರೀತಿ ಇರುವುದು ಡಿಸ್ಕ್ರಿಮಿನೇಟರಿ ಎಂದು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಶ್ರೀ ಇಮಾಂರವರು ಹೇಳಿದರು. ನಾನೂ ಯೋಚನೆಮಾಡಿನೋಡಿದೆ. ಯಾವ ರೀತಿ ಡಿಸ್ಕ್ರಿಮಿನೇಷನ್ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಅರ್ಥವಾಗಲಲ್ಲ. ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಈ ದಿವಸ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಆಸ್ತಿ, ಐಶ್ವರ್ಯ ಇದೆ. ಯಾರಿಗಾದರೂ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲ ಕೊಡತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿ ಇದೆ. ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟು ಮುಫತ್ತಾಗಿ ಬಿಡತಕ್ಕ ಚೈತನ್ಯವೂ ಕೂಡ ಅವರಿಗೆ ಇದೆ. ಆದರೆ ಅದೇ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಸಹಕಾರ ಸಂಘ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅದು ರೆಕವರ್ ಆಗದೆ ಮಿಸ್ ಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಟ್ ಆಗಿ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಲುಕ್ಸಾನಾಗುವ ಪ್ರಮೇಯ ಬಂದರೆ ಅವರೇ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಇಂಟರ್‌ಪೆಲೇಷನ್ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆಯೋ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಹಣದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದಿರಬೇಕು. Cæsar's wife must be above suspicion. ಸರ್ಕಾರದ ಹಣ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಹಣ ಯಾವುದಾದರೂ ಸರಿ, ಸರ್ಪಕಾವಲು ಇಟ್ಟಹಾಗೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿ, ನಂಬಿಕೆ, ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸ ಇರುತ್ತದೆ. ಅದೇ ಸರ್ಕಾರದ ಆಡಿಪಾಯವಾಗಿರತಕ್ಕ ತತ್ವ. ಆ ತತ್ವವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಡಿಸ್ಕ್ರಿಮಿನೇಷನ್ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ವಾದಮಾಡಿದರೆ ಅದು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತವಾದ ಹೇಳಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆಯೋ ? ಅದು ಹೇಗೆ ಸಮರ್ಪಕವಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಅರ್ಥವಾಗಲಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದೆ, ಇದು ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯ, ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಇದ್ದ ಅಧಿಕಾರ ತಪ್ಪಿಸಿದೆ, ಇದೂ ಕೂಡ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯ ಎಂದು ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಈ ಕ್ಲಾಸ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರೈಮಾಫೇಸಿ, ಲೋಪದೋಷ ಇದೆಯೇನೋ ಎಂದು ಕಂಡರೂ ಕೂಡ ಆಲೋಚನೆಮಾಡಿದರೆ ಈ ಒಂದು ಕೋ-ಆಪರೇಟೀವ್ ಮೂವೆಂಟ್ ಅನ್ನುವುದೇ, ಮೊದಲೇ ಅರಿಕೆಮಾಡಿಕೊಂಡಹಾಗೆ, ಸಮಾಜದ, ಭಾರತ ದೇಶದ ಜೀವಾಳ, ಮೂಲತತ್ವ. ಈ ತತ್ವವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಎಷ್ಟು ಹುಷಾರಾಗಿ, ಎಷ್ಟು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಕಾಪಾಡಬೇಕು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡುಹೋಗಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ವಿಚಾರ. ಇದನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಜಾಯಿಂಟ್ ಸ್ಟಾಕ್ ಕಂಪೆನಿಗಳು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟಿವೆ. ಕೆಲವು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆದಿವೆ

ಕೆಲವು ಮುಳುಗಿಕೂಡ ಹೋಗಿವೆ. ಜಾಯಿಂಟ್ ಸ್ಟಾಕ್ ಕಂಪೆನಿ ನಡೆಸತಕ್ಕವರು ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಹಾಕಿರತಕ್ಕ ಐಶ್ವರ್ಯವಂತರು, ರೈತರಲ್ಲ. ಅಂಥಾದ್ದು ಒಂದುವೇಳೆ ಮುಳುಗಿಹೋದರೂ ಕೂಡ ದೊಡ್ಡದೇನೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಜಾಯಿಂಟ್ ಸ್ಟಾಕ್ ಕಂಪೆನಿ ಮುಳುಗಿದರೆ ದೇಶದ ಮೊರೇಲ್‌ಗೆ ಧಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಕೆಲವಾರು ಐಶ್ವರ್ಯವಂತರ ದುಡ್ಡು ಹೋಗಿರಬಹುದು. ಆದರಿಂದ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಲ್ಲಿ ಅಶಾಂತಿ ಅಥವಾ ಅಪನಂಬಿಕೆ ಮೂಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಅದೇ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಪೈಸ್ ಕಲೆಕ್ಟಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟೀಸ್ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಪ್ರತಿದಿನ ಇಷ್ಟು ಕಾಸು ಸಂಗ್ರಹಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಸಂಗ್ರಹಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಬಂಡವಾಳ ಮಾಡಿ ನಡೆಸುವ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿವೆ. ಆ ರೀತಿ ಪೂನಾದಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಚಿತ್ರದುರ್ಗದಲ್ಲೂ ಆ ರೀತಿ ಒಂದು ಷುರುಮಾಡಿದರು. ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ವಿಧವಾಗಿ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳು, ಲ್ಯಾಂಡ್ ಮಾರ್ಟ್‌ಗೇಜ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳು, ಪ್ರಾಡ್ಯೂಸ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಎಂದು ಇವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಷೇರು ಹಣ ಹಾಕಿರುವವರು ಯಾರು, ಎಂದರೆ 5 ರೂಪಾಯಿನ ಷೇರುದಾರರು, ತಿಂಗಳಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿ ಇರತಕ್ಕ ಜನರು. ಇಂಥ ಜನರ ಸಂಖ್ಯೆ ಅಪಾರವಾದದ್ದು. ಅವರು ಕೊಡತಕ್ಕ ಹಣ ಕಡಮೆ ಆದರೂ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚು. ಇದನ್ನು ಏಕೆ ಒತ್ತಿ ಒತ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದರೆ ಇದರಲ್ಲಿರತಕ್ಕ morale aspectನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬಿಬ್ಬರು ಹಣ ಜಾಸ್ತಿ ಹಾಕಿದ್ದು ಅಂಥ ಸಂಸ್ಥೆ ಹೋದರೂ ಕೂಡ ಸಮಾಜದ ಮೊರೇಲ್ affect ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಹಣ ಕಡಮೆ ಆದರೂ ಜಾಸ್ತಿ ಜನಕ್ಕೆ affect ಆಗುತ್ತದೆ. ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಸೊಸೈಟಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಬಂಡವಾಳದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ದುರುಪಯೋಗವಾಯಿತು ಅಥವಾ ಇನ್ನಾವುದಾದರೂ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಅದು ಲಿಕ್ವಿಡೇಷನ್‌ಗೆ ಬಂತು ಎಂದರೆ ಆ ಸಹಕಾರ ಸಂಘದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ನೂರಾರು, ಸಾವಿರಾರು ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯ ಷೇರುದಾರರ ಮೇಲೆ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮವುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಮುಂದೆ ಸರ್ಕಾರದವರಾಗಲಿ, ಸಾರ್ವಜನಿಕರಾಗಲಿ ಯಾರು ಷೇರ್ ಕ್ಯಾಪಿಟಲ್ ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೋ ಅಂಥವರ ಮೇಲೆ ಕೆಟ್ಟ ಅಪವಾದ ಬಂದು ಅವರು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ತಲೆ ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಓಡಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಆಯಾ ಪ್ರದೇಶದ ಮುಖಂಡರು, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವಕರು, ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಅಪಮಾನಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ತತ್ವಕ್ಕೇ ಧಕ್ಕೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಒಂದು ಅನುಭವದಿಂದ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಅನುಭವದ ನಿದರ್ಶನ ಇದರಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ; ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು ; ಬಹುಶಃ ಇಷ್ಟು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಸಹಕಾರ ತತ್ವದ ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಕ ಬರದೇ ಇರಲಿ ಎಂದು ತಂದಿದ್ದಾರೆಯೇ ಹೊರತು ಯಾರಿಗೋ ಕೆಲವರಿಗೆ ತೊಂದರೆಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತಂದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಯಾರೂ ಭಾವಿಸಬಾರದು. ಲ್ಯಾಂಡ್ ಮಾರ್ಟ್‌ಗೇಜ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಅನಾಯಕವಾಗಿ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಡೂಪ್ಲಿಕೇಟ್ ಮೇಲೆ ಒಂದು ರಸೀತಿ, ಕೆಳಗೊಂದು ರಸೀತಿ ನಡುವೆ ಕಾರ್ಬನ್ ಷೀಟ್ ಇಲ್ಲ. ಪಾರ್ಟಿಗಳಿಗೆ ಡಾಕ್ಯುಮೆಂಟನ್ನು ವಾಪಸುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಜಮಾ ಆಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ದಾಖಲೆಯೇ ಇಲ್ಲ.

Mr. SPEAKER.—May I know what more time the Hon'ble member requires to conclude ?

Sri V. MASIYAPPA.—I require some more time, Sir.

Mr. SPEAKER.—Then, we shall now take up the discussion on question No. 79, regarding the future of Mysore and the formation of Karnataka.

DISCUSSION ON QUESTION No. 79.

Formation of Karnataka.

***ಶ್ರೀ ಜೆ. ಮಹಮ್ಮದ್ ಇಮಾಂ (ಜಗಳೂರು).**—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಅಖಿಲ ಕರ್ಣಾಟಕದ ವಿಷಯವಾಗಿ ಕೆಲವು ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೆ. ಅದು 79ನೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಆ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲಿ ಫಜಲ್ ಅಲಿ ಕಮಿಷನ್ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಅವರಿಗೆ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮತ್ತು ಕರ್ಣಾಟಕಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಸಲಕರಣೆ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ವಿಷಯವಾಗಿ ಯಾವ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ, ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ನಮಗೆ ಯಾವ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಕೇಳಿದ್ದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರ ಜವಾಬಿನಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ತಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಬಹಳ ಶೋಚನೀಯವಾದುದು. ಅವರು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗಲೇ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನಿಯಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಸಮಿತಿಯು, ಫಜಲ್ ಅಲಿಯವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿರುವ ಸಮಿತಿಯು ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬಂತು, ನೋಡಿತು ಮತ್ತು ವಾಪಸು ಹೋಯಿತು. ಆ ಸಮಿತಿಯವರು ನಿರಾಶರಾಗಿಯೇ ವಾಪಸು ಹೋದರೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ನಾನು ಸತ್ಯವನ್ನೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಅವರು ಅಸಮಾಧಾನದಿಂದ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋದರೆಂದು ನಮಗೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ನನ್ನ ಪಕ್ಷದವರ ಪರವಾಗಿಯೂ ಸಹ ನಾನು ಅವರನ್ನು ಕಂಡು ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ತತ್ವ ಮತ್ತು ನಾವು ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ ನೀತಿ ಇವುಗಳನ್ನು ಅವರ ಮುಂದೆ ನಿರೂಪಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಆಗ ಅವರ ‘ಇಲ್ಲಿನ ವಿಚಾರ ತಿಳಿದು ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಾಗ, ಅಖಿಲ ಕರ್ಣಾಟಕ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿರುವಾಗ, ಸರ್ಕಾರದವರಿಂದ ಕೊಂಚವೂ ಸಹಾಯ ದೊರೆಯಲಿಲ್ಲ, ಸಹಕಾರ ದೊರೆಯಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರ ಯಾವ ಪಂಗಡವನ್ನು, ಯಾವ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತದೆಯೋ ಆ ಪಕ್ಷದಿಂದ ಸಹಕಾರ ದೊರೆಯಲಿಲ್ಲ’ ಎಂದು ಬಹಳ ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಿದರು. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಮಿತಿಯ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿದ್ದ ಅನೇಕ ಮಹನೀಯರು ‘ನಮಗೆ ನಿಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸೂಚಿಸಲು ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ’ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ಸಮಿತಿ ಕರ್ಣಾಟ

(ಶ್ರೀ ಜೆ. ಮಹಮ್ಮದ್ ಇಮಾಂ.)

ಕಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯವನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತಿಳಿಯದೆ ವಾಪಸು ಹೋಯಿತು. ಇದು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಅಪಾಯ. ಏಕೆಂದರೆ ಪೂರ್ಣವಾದ ಅಂಕಿಅಂಶ ಅವರ ಮುಂದಿಲ್ಲದಿರುವಾಗ ಅವರು ಯಾವ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದರೂ ಬರಬಹುದು. ಅದು ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಕ್ಷೇಮಕರವಾಗಿರಬಹುದು ಅಥವಾ ಧಕ್ಕೆ ತರತಕ್ಕದ್ದಾಗಿರಬಹುದು. ಇಂಥ ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಇನ್ನೂ ಯಾವ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೂ ಬಂದಿಲ್ಲ, ಯೋಚನೆಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಒಂದು ಗಾದೆ ನೆನಪಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. 'ಬಣವೆ ಸುಟ್ಟ ಮೇಲೆ ನೀರಿಗಾಗಿ ಭಾವಿ ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಷುರು ಮಾಡಿದರು' ಎಂದು ಹೇಳುವಂತಿದೆ ಇದು. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಕಾಲವಿರಲಿಲ್ಲವೆ ? ಏಕೀಕರಣ, ಕರ್ಣಾಟಕ ನಿರ್ಮಾಣ ಎಂಬುದು ಪಕ್ಷದ ಸಮಸ್ಯೆಯಲ್ಲ. ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯು ಸುಮಾರು ಏಳೆಂಟು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿದೆ. ನಾನು ಹಿಂದಿನ ಕೌನ್ಸಿಲ್ಲನಲ್ಲೂ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ತಂದಿದ್ದೆ. ಕರ್ಣಾಟಕ ನಿರ್ಮಾಣವು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಸಮಿತಿ ಮಾಡಬೇಕು, ಈ ನಿರ್ಮಾಣದಿಂದಿರುವ ಅನುಕೂಲ ಮತ್ತು ಅನಾನುಕೂಲ, ಸಾಧಕ ಬಾಧಕ ಏನೆಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಒಂದು ಸಮಿತಿ ರಚಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಆ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದೆ. 1949ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಅದು ಚರ್ಚೆಯಾಯಿತು. ಆಗಿನ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಹುಶಃ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಸಮಿತಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆಮೇಲೆ ಎರಡನೆಯ ಸಲ 1951ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನಾರೂಪವಾಗಿ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ತಂದು ಏಕೆ ಸಮಿತಿಮಾಡಲಿಲ್ಲ, ಯಾವಾಗ ಮಾಡುವುದು ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ ಶ್ರೀ ಚಂಗಲರಾಯರೆಡ್ಡಿಯವರು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಬಡ್ಜೆಟ್ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಹೇಳಿದೆ. ಆದರೂ ಸಹ ಏನೂ ಮಾಡದೆ ಇದ್ದು ಫಜಲ್ ಆಲಿ ಸಮಿತಿ ಬಂದನಂತರ ಒಂದು ಸಮಿತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ ? ಹಿಂದೆ ಬಂದ ಸಮಿತಿಯವರು ನಮ್ಮ ಸಲಹೆ ಪಡೆಯದಿರುವುದರಿಂದ ಈಗ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಆಗಿನ ಲಾಗಾಯ್ತು ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯು ಎಲ್ಲರ ಆಲೋಚನೆಯಲ್ಲೂ ಇದೆ. ಇದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಗೊತ್ತು. ಇಷ್ಟಾದರೂ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಉದಾಸೀನ ಮಾಡಿರುವುದು ಬಹಳ ಶೋಚನೀಯವಾಗಿದೆ.

ಇದೇ ತಿಂಗಳು ಹೋದವರ್ಷ ಬಳ್ಳಾರಿ ವಿಲೀನೀಕರಣವಾಗುವ ವಿಷಯ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಬಂತು. ಆಗ ಬಳ್ಳಾರಿಯ ಕೆಲವು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು ಮೈಸೂರಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷಪಟ್ಟರು : ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಹಳವಾಗಿ ಸಂತೋಷಪಟ್ಟರು, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಅದನ್ನು ಸ್ವಾಗತಮಾಡಿದರು. ಅದು ಅಖಿಲ ಕರ್ಣಾಟಕದ ಮೊದಲನೆಯ ಅಸ್ತಿಭಾರ, ಫೌಂಡೇಷನ್ ಎಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಆನಂದಪಟ್ಟರು. ಆಗ ವಿಲೀನೀಕರಣವಾಗುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಳ್ಳಾರಿಗೆ ಹೋದೆವು. ಅಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ನಮಗೂ ಜನರು ಅದ್ಭುತವಾದ ಸ್ವಾಗತವನ್ನು ನೀಡಿದರು. ಆಗ ಬಳ್ಳಾರಿಯವರ ಹುರುಪು ವಿಶೇಷವಾಗಿತ್ತು. ಅವರು ಅಖಿಲ ಕರ್ಣಾಟಕಕ್ಕೆ ಇದು ಅಡಿಪಾಯ, ಮೊದಲನೆಯ ಹಂತ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಾವೆಲ್ಲಾ ಮೈಸೂರಿನವರೆಂದು ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಸ್ವಾಗತಿಸಿದರು. ಆಗ ಹೇಳಿರುವ ಎರಡು ಮೂರು ವಿಷಯಗಳು ನನಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಜ್ಞಾಪಕದಲ್ಲಿವೆ. ನಾನು ಹೋದಾಗ ನನ್ನನ್ನೂ ಸಹ ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. 'ಹಸುವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ದೂರ ಕಿತ್ತುಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದ ಕರು ಪುನಃ ಬಂದು ತನ್ನ ತಾಯಿಯನ್ನು ಸೇರಿದ ಹಾಗಾಗಿದೆ. ಬಳ್ಳಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹಂಪಾ ಕ್ಷೇತ್ರವಿದೆ, ಪೂರ್ವ ಕಾಲದ ಕಿಷ್ಕಿಂಧಾ ನಗರವಿದೆ—ಅದು ಹಿಂದೆ ಆಂಜನೇಯನಿಗೂ ರಾಮನಿಗೂ ಸಖ್ಯವಾದ ಸ್ಥಳ. ಅಂಥ ಆಂಜನೇಯನ ನಾಮಧೇಯವುಳ್ಳ ಹನುಮಂತಯ್ಯನಾದ ನಾನು ಇದನ್ನು ಬಹಳ ಆದರದಿಂದ ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ' ಎಂದು ಅಂದು ಮ್ಯಾಕ್ ಸ್ಟೇಡಿಯಂನಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು. ಆಮೇಲೆ ಅವರು ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. 'ಅವರು ಮಹಾ ಭಕ್ತರು, ಮಹಾಭಾರತ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಬಹಳ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಕಾವ್ಯ. ಅದನ್ನು ಬರೆದವರು ಗದುಗಿನ ನಾರಣಪ್ಪನವರು. ಅವರು ಬರೆದುದು ಗದುಗಿನ ವೀರ ನಾರಾಯಣನ ಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ. ಗದುಗಿರುವುದು ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ. ಅಂಥ ಗದುಗಿನ ವೀರನಾರಾಯಣನಿರುವ ಧಾರವಾಡದವರು ಬಂದರೆ ಅವರನ್ನು ಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳಿ ಹೇಗೆ ನಿರಾಕರಿಸಲ.' ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇನ್ನು ನನ್ನ ಪರವಾಗಿ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಸಂಗಮದೇವ, ಅಲ್ಲಮ ಪ್ರಭು, ಬಸವೇಶ್ವರ-ಇವರು ಜನ್ಮಿಸಿದ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನವರು, ಸಂಗಮವಿರುವ ಬಿಜಾಪುರ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನವರು ಬಂದರೆ ಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಯೆ ?

ಆಗಿನ ಲಾಗಾಯ್ತು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸ್ವಂತ ಅನುಭವವನ್ನು ಪಡೆದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಉತ್ತರ ಕರ್ಣಾಟಕದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಖುದ್ದಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬರಲು ಪ್ರವಾಸ ಹೊರಟರು. ಆಗ ನನ್ನನ್ನೂ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರು. ಅಲ್ಲಿನ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳನ್ನು ಖುದ್ದಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡರು. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಆ ಜನರು ನಮಗೆ ನೀಡಿದ ಅದ್ಭುತಸ್ವಾಗತ, ಪ್ರೀತ್ಯಾದರಣೆಗಳನ್ನು ಅವರು ಮರೆತರೂ ನಾನು ಮರೆಯುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ನಾನು ಅಲ್ಲಿನ ಭಾಷಣಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ, ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳನ್ನೂ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಭಾಷಣಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾಗಿದ್ದರು. ಆ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಅಖಿಲಕರ್ಣಾಟಕದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅವರು ತೋರಿಸಿದ ಶ್ರದ್ಧೆ, ಆಸಕ್ತಿ ನನಗೆ ಈಗಲೂ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಟ್ಟಿದಂತಿದೆ. ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಮಿಗಿಲಾಗಿ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ ಮೇಲೆ ನಾನಂತೂ ಅಖಿಲಕರ್ಣಾಟಕದ ಭಕ್ತನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಅಖಿಲಕರ್ಣಾಟಕಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಕೊಡಲು ಯಾವಾಗಲೂ ಸಿದ್ಧನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಹಾಗೂ ಅಖಿಲಕರ್ಣಾಟಕಕ್ಕೆ ಪೀಠ ಹಾಕಿರುವವರಲ್ಲಿ ನಾನೊಬ್ಬ—ಅಲ್ಲಿಗೆ ನನ್ನ ಇಬ್ಬರು ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಬರುವಾಗ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಖಿಲಕರ್ಣಾಟಕದ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಒಂದು ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದರು. ಅವರ ಮನಸ್ಸು ನನಗೆ ಗೊತ್ತು. ಅವರಿಗೆ ಕರ್ಣಾಟಕ ರಚನೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪ್ರೀತಿ ಮತ್ತು ಮಮತೆ ನನಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಬಂದಮೇಲೆ ಪ್ರಾಯಶಃ ಅವರ ಮನಸ್ಸು ಬದಲಾವಣೆ ಆಗಿರಬಹುದು. ಫಜಲ್ ಆಲಿ ಕಮಿಷನ್ ಬಂದಾಗ ಇಲ್ಲಿ

ಕೆಲವು ವಿದ್ಯಮಾನಗಳು ನಡೆದುವು. ಕರ್ಣಾಟಕದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಈ ಸಭೆಯ ಅನುಮತಿ ಹೊಂದಿದ ನಂತರವೇ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರು ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ನಿರ್ಧಾರಮಾಡುವುದು. ಇದನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸತಕ್ಕ ಹಕ್ಕು ಅವರಿಗಿದೆ. ಆದರೆ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ವಿದ್ಯಮಾನಗಳು ನಡೆದುದರಿಂದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಕೈಕಾಲು ಕಟ್ಟಿ ಹಾಕಿದ ಹಾಗಾಯಿತು. ಕರ್ಣಾಟಕ ಏಕೀಕರಣದ ಬಗ್ಗೆ ಅವರವರಲ್ಲಿಯೇ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳುಂಟಾಗಿ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ಜನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡೆಯಲು, ಜನರ ಅಭಿಮತವೇನೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯಲು canvassing of signatures ಗೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. This canvassing of signatures from the members of families is a thing which I strongly deprecate. Members of this House were treated like a pack of children, people went about from door to door, including the leaders, and even to the Union Ministers, canvassing for signatures. This is very bad, I think, because all the members of this House are very highly placed. They can use their discretion. But to teach them like villagers is not good. These tactics generally prevail in villages.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ (ಹುಲಿಯೂರು ದುರ್ಗ).—ನಾವೆಲ್ಲಾ ಹಳ್ಳಿಯವರೇ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಮಹಮ್ಮದ್ ಇಮಾಂ.—ಹಳ್ಳಿಯವರೇ ಭವಿಷ್ಯ ನಿರ್ಧರಿಸತಕ್ಕವರು. ಅದಕ್ಕೇ ಈ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ತಿಳಿವಳಿಕೆಗೆ ಬಂದುದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಿದೆ. ಅಖಿಲ ಕರ್ಣಾಟಕದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಜನರಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಸಲ್ಲದ ತಪ್ಪು ತಿಳಿವಳಿಕೆಯನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸುವುದು ನಮ್ಮ ಘನತೆಗೆ ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಚ್. ಮೂಡಲಗಿರಿಗೌಡ (ಕುಣಿಗಲ್).—ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ?

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಮಹಮ್ಮದ್ ಇಮಾಂ.—ಆ ಗೊಂದಲಕ್ಕೆ ನಾವು ಕೈಹಾಕುವುದು ಬೇಡವೆಂದು ಕೆಲವರನ್ನೊಳಗೊಂಡ ತಂಡದ ವಾದ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಬರುತ್ತಿದೆ. ಇದೊಂದು ವಿಷಾದಕರವಾದ ಘಟನೆ. ಇದನ್ನು ನಾವು ಖಂಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಏನಿದ್ದರೂ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಬರಲಿ. ಆಗ ಇದನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ, ನಿರ್ಭಯವಾಗಿ, ನಿರ್ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯವಾಗಿ, ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತವಾಗಿ ಯೋಚಿಸಿ ದೇಶದ ಹಿತಕ್ಕೆ ಯಾವುದು ಯೋಗ್ಯವೋ ಆ ರೀತಿ ಒಂದು ಮುಂದಿನ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತವಾದ ಮಾರ್ಗ. ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ಈ ರೀತಿ ಆಗಬಾರದು. We are the people who regulate the destiny of the people. ಈಗ ನಡೆದಿರುವ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳು ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. It is not in consonance with the dignity of this House. If there is anything let us consider frankly.

A MEMBER.—Is that in connection with no-confidence ?

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಮಹಮ್ಮದ್ ಇಮಾಂ.—No-confidence ವಿಚಾರವೂ ಒಂದು. ಈ ರೀತಿಯ ಪ್ರಸಂಗಗಳಿಗೇ ಅವಕಾಶಕೊಡಬಾರದು. This is all village politics.

A MEMBER.—Is that not a democratic method ?

Sri J. MOHAMED IMAM.—Yes, which will cut the interests of the country. ಈಗ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಶೇಖರಿಸಲು ಸಮಿತಿಯೊಂದನ್ನು ನೇಮಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಆ ಸಮಿತಿಯ ವರದಿ ಯಾವಾಗ ಬರುತ್ತದೆಯೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಂತೂ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಮತ್ತು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲವು ಒಂದು ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬರಲು ಅಡಚಣೆಯಾಗಿದೆ. ನನ್ನ ಉದ್ದೇಶ, ಈ ಫಜಲ್ ಆಲ ಕಮೀಷನ್ ಪುನಃ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಆ ಸುಸಮಯವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮುಂದೇನಾಗುವುದೋ ಎಂಬ ಭಯ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮೂಡಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಮೊನ್ನೆ ನಾನು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದೆ, ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಈ ಸಭೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ಎಂದು. ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಜೊತೆಗೆ ಈ ಸಭೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನೂ ಕ್ರೋಡೀಕರಿಸಿ ಫಜಲ್ ಆಲ ಕಮೀಷನ್ನಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ಅದು authorised version ಆಗುತ್ತದೆ. ಈಗಲಾದರೂ ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಲಿ, ಈ ಸಭೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಯಾವಾಗ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ಸಹ "the President will decide in consultation and after ascertaining the views of the Legislatures" ಎಂದಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಬಳ್ಳಾರಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸಮಿತಿಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರು ಮೂರು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳನ್ನು ಆಂಧ್ರಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿ ಉಳಿದ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳನ್ನು ಮೈಸೂರಿಗೆ ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ decision ನಮಗೆ binding ಆಗಿದೆ. He is the President of the organisation and also the Head of the Indian Administration and when he makes such a statement, no one can go against him. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈಗ ನಮ್ಮನ್ನು ಕಟ್ಟಿಹಾಕಿದ ಹಾಗಾಗಿದೆ. ಈಗ ಆಲೂರು, ಆದವಾನಿ ಮತ್ತು ರಾಯದುರ್ಗ ಈ ಮೂರು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವರೆಗೂ ಇವು ಒಂದು economic unit ಆಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾವು ಹೀಗೆಯೇ ಬಿಟ್ಟರೆ ನಿಸ್ಸಹಾಯಕರಾಗುತ್ತೇವೆ. ಮುಂದೆ ಇದರಿಂದ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಗಳೊದಗಬಹುದು. So, this is a very great matter which requires the immediate attention of this House. ಆದುದರಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟು ಜನರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕ್ರೋಡೀಕ ಸಿ; ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿ. Sir, I feel that in this respect the Government have failed and I think it is necessary that the Opposition steps in. So, I propose to bring in a resolution in this regard unless you yourself bring in one as soon as possible regarding this matter, to ascertain the views of this House. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ, I do not want

(SRI J. MOHAMED IMAM.)

to go into the merit of it at this stage. I only brought this to point out that the Government have not taken necessary measures regarding this important problem. It was their duty to give the necessary guidance, and to gather public opinion. Till now they have not made any attempt to gather it and they are simply keeping quiet. Perhaps they have their own difficulties but they must break off all stockades and come out and give a lead to the country and I hope we will do this before it is too late.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ (ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಬಹುಶಃ ಇಂಥ ಮಹಾ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಸರಿಯಾದ ಒಂದು ಅವಕಾಶ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಅರ್ಧ ಘಂಟೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇದು ಅಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದರು ; ಆ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ನಾನು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಸುಮಾರು 30-40 ನಿಮಿಷ ಉಪಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೂ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಈ ದಿವಸ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಭಾಷಣಮಾಡಿದ ವಿಷಯವನ್ನೂ ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದೆಲ್ಲಾ ನಿಜ. ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ನಾನೀಗ ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಂಡು ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕಾದ ಪ್ರಮೇಯ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ಏನೇನು ಭಾಷಣಗಳನ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆಯೋ ಅದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತೇ ಇದೆ. ಆಗ ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕ್ರೋಡೀಕರಿಸಿ ನಾನು ಬಡ್ಜೆಟ್ ಭಾಷಣದಲ್ಲೂ ಕೂಡ, 1954ನೇ ಇಸ್ವಿ ಮಾರ್ಚಿ ತಾರೀಖು 6ರಲ್ಲಿ, ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಾನೇ ಭಾಷಣಮಾಡಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಅದೆಲ್ಲವೂ, ನಾನು ಈ ಸಭೆಗೆ ಅರಿಕೆಮಾಡಿಕೊಂಡ ಹಾಗೆ, ನನ್ನ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಈ ಸಭೆಯವರು ಇದನ್ನು ಚರ್ಚೆಮಾಡಿ ಒಂದು ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆಯೇ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದವರೂ ಕೂಡ ಈ ವಿಷಯವನ್ನ ಚರ್ಚೆಮಾಡಿ ಒಂದು ಅಧಿಕೃತ ಎಂದರೆ ಅಫಿಷಿಯಲ್ ಅಥವಾ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಲೆವಲ್ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಬಂದಿಲ್ಲ ; ಬರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಯಾವಾಗ ಬರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದೇ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಪ್ರತಿಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು 'ಈಗಾಗಲೇ ಬರಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಈಗಾಗಲೇ ವಿಳಂಬವಾಗಿದೆ' ಎಂಬ ವಾದವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನಾದರೋ ಇನ್ನೂ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾಲ ಇದೆ, ಯೋಚನೆಮಾಡೋಣ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಬಣವೆ ಬೆಂದುಹೋದಮೇಲೆ ಬಾವಿ ತೆಗೆಸಿ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ಗಾದೆಯೇನೋ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಬಣವೆ ಸುಟ್ಟುಹೋಗುತ್ತದೆಯಲ್ಲ ಎಂದು ಬಾವಿತೆಗೆದು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಹೇಗಿದ್ದರೂ ಬಣವೆ ಸುಟ್ಟುಹೋಗಲಲ್ಲ ಬಾವಿ ತೆಗೆದದ್ದು ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಯಿತು ಎಂದುಹೇಳಿ ಬಾವಿಯನ್ನು ಸಾರ್ಥಕಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಣವೆಗೇ ಬೆಂಕಿ ಇಡೋಣ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ! ಬಾವಿ ಇದ್ದಾಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಆ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಮೆದೆ ಸುಟ್ಟುಹಾಕುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲೂ, ದೇಶದಲ್ಲೂ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಅವರಿಗೂ ಗೊತ್ತು, ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತು. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಪ್ರಕಾರ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಇರಬೇಕಾದದ್ದೆ. ಏನೋ ಶೇಕಡ 70-80 ಭಾಗ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇದ್ದು, ಇನ್ನೊಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಶೇಕಡ 10-20 ಭಾಗ ಇದ್ದರೆ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗಿರತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಕಂಡು ಬಂದಿರುವಹಾಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಮೆ ಬಲಾಬಲ ಸರಿಸಮವಾಗಿರುವ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ರುಜು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆ ರುಜು ಹಾಕಿರುವವರು ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತವಾಗಿ ಎರಡು ಕಡೆಯೂ ರುಜು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. (ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಗು!) ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಸಭೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸಮಂಜಸವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ದೇಶದ ಹಿತಸಾಧನೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ರೂಪಿಸಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು ನನ್ನೊಬ್ಬನ ಕರ್ತವ್ಯವೇ ಅಲ್ಲ ; ಈ ಸಭೆಯ ಎಲ್ಲ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಕರ್ತವ್ಯವೂ ಆಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಸಾರಿಸಾರಿ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಈ ದೇಶ ವಿಸ್ತಾರವಾಗತಕ್ಕ ಈ ಮಹಾ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರ ಸಹೃದಯವಾದ ಸರ್ವಸಮ್ಮತವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಪ್ರಯತ್ನಪಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಆರೀತಿ ಆಗಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ದೇವರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ನನ್ನ ನೀತಿಯಾದರೂ ಕೂಡ ಹೇಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಒಂದೇ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕದ್ದು. ಯಾರು ಏನಾದರೂ ಅಪಾರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೂ ಕೂಡ ಅದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗಿರುವ ಹಕ್ಕು. ಆ ಹಕ್ಕಿನ ಚಲಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಆರೀತಿ ಅಪಾರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದೇ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಾ ಇದ್ದರೂ ಕೆಲವುಕಡೆ ಇಳಿಜಾರಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಕೆಲವುಕಡೆ ಮೋಡು ಆಗಿರುತ್ತದೆ; ಇಳಿಜಾರಿರುವ ಕಡೆ ಗಾಡಿ ಜೋರಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ; ಮೋಡು ಬಂದಾಗ ಗಾಡಿ ತಿಣಕಿ, ತಿಣಕಿ ಮೇಲೆ ಹತ್ತಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸುಲಭವಾಗಿದ್ದಾಗ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ರೂಪಿಸಬಹುದು. ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕಷ್ಟವಾಗಿ ಕಂಡುಬಂದಾಗ ತಿಣಕಿ, ತಿಣಕಿ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಇರತಕ್ಕ ಗುಟ್ಟು, ಇನ್ನೇನೂ ಕಷ್ಟಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರೀ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟುಗಳನ್ನೂ ಅಥವಾ ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನೂ ಒಂದುಗೂಡಿಸಿ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥಾನವನ್ನು ಮಾಡುವುದಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ, ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಮುಂದೆ ರೂಪಿತವಾಗತಕ್ಕ ಸಂಸ್ಥಾನ ಹಣಕಾಸಿನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಕೂಡ ನೆಮ್ಮದಿಯಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದಾಗಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನೊಂದು ತೀರ್ಮಾನಕೊಟ್ಟರೂ ಆ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಅವರು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರುವಾಗ ಈ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಆರ್ಥಿಕ ಭದ್ರತೆಯನ್ನೂ ಸಹ ಕಾಪಾಡತಕ್ಕ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಅವರು ಹೊತ್ತುಕೊಳ್ಳುವಹಾಗೆ ನಾವು ಮಾಡಬೇಕು. ಬಳ್ಳಾರಿಯನ್ನು ನಾವು ಸರ್ವರೂ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಕೂಡ ಹಣಕಾಸಿನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಮಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊರೆ ಆಯಿತು ; ಅದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆ. ಇಂಡಿಯಾದೇಶದ ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ಪ್ರಕಾರ ಎಲ್ಲ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳೂ ಕೂಡ ಆರ್ಥಿಕದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸಮಾನತ್ವವುಳ್ಳವುಗಳಾಗಿರಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆ ತತ್ವವನ್ನು ನಾವು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿ, ಮುಂದೆ ರೂಪಿತವಾಗತಕ್ಕ ಸಂಸ್ಥಾನ ಏನಿದೆಯೋ ಆ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೂ ಆ

ಆರ್ಥಿಕ ಭದ್ರತೆಯನ್ನು ಹಣಕಾಸಿನ ಭದ್ರತೆಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿಕೊಡತಕ್ಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ನಮ್ಮದು ಎಂಬ ವಾದವನ್ನೂ ಕೂಡ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ತಿರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದು ಫಜಲ್ ಆಲಿ ಕಮೀಷನ್ನಿನವರಿಗೆ ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಮಯವಿದೆ ಎಂದು ಬಿನ್ನೈಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಫಜಲ್ ಆಲಿ ಕಮೀಷನ್ನಿನವರು ವಿಷಾದಪಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೊರಟುಹೋದರು, ನಿರಾಶವಾಗಿ ಹೋದರು ಎಂಬ ಏನೊಂದು ವಾದವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೋ ಅದು ನನಗಾದರೂ ಕಂಡುಬಂದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಈ ಮೊದಲೇ ಸಭೆಗೆ ತಿಳಿಸಿರುವ ಹಾಗೆ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಅವರ ಸಂಗಡ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಅವರಿಗೆ ಇಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕಷ್ಟಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಗೊತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದ ‘ ಈ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರ ಒಂದುವೇಳೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊಡುವುದಾದರೆ, ಕಮೀಷನ್ನಿನವರು ರಿಪೋರ್ಟ್ ಬರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವಭಾವಿಯಾಗಿ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಬಹುದು ’ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಎರಡು ಮೂರು ತಿಂಗಳು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡರೂ ಕೂಡ ಸಮಯವಿದೆ, ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವೇನೂ ಆತುರಪಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅನಾಹುತವೇನೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಈ ಮಹಾಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಸಾವಧಾನದಿಂದ ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆ ಇದೆಯೇ ಹೊರತು ಆತುರ ಆತುರವಾಗಿ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಾದರೂ ಸುಲಭ ಮೇಲು ಎಂಬ ಗಾದೆಯನ್ನನುಸರಿಸಿ ನಾವು ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಫ್ಯಾಕ್ಟ್ ಫೈಂಡಿಂಗ್ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದೆ. ಆ ರೀತಿಯ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಪ್ರತಿಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರೂ, ಇತರ ಸದಸ್ಯರೂ ತಿಳಿಸಿದರು. ಅದಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಶೇಷಾದ್ರಿ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆ ಸಮಿತಿಯವರು ಇನ್ನು ಎಂಟು-ಹತ್ತು ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ವರದಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅದನ್ನು ಆಧಾರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಮನಸ್ಸು ಈ ಸಭೆಗೂ ಮತ್ತು ಮತ್ತೊಂದು ಸಭೆಗೂ ಇದೆ. ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸಿ ಅನಂತರ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದವರು ಒಂದು ನಿಲುವನ್ನು ತಾಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—The House will now rise for the day and meet at Twelve of the Clock tomorrow.

The House adjourned at Thirty-five Minutes past Five of the Clock to meet at Twelve of the Clock on Thursday, 21st October 1954.

MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY.

TENTH DAY.

Thursday, 21st October 1954.

The House met in the Assembly Hall, Old Public Offices, Bangalore, at Twelve of the Clock.

Mr. SPEAKER (Sri H. S. RUDRAPPA, B.SC., LL.B.) in the Chair.

QUESTIONS AND ANSWERS

Arrack Shop in Kalasipalyam (Shifting)

Q.—178. **Sri P. R. RAMAIYA** (Basavangudi).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) whether it has come to their notice that the arrack shop situated in Kalasipalyam, Bangalore City, is causing much inconvenience and disturbance also to the people living in that area;

(*b*) whether it has also come to their notice that on account of the existence of the arrack shop there, much annoyance is created to the people going to and returning from the Krishnarajendra Market in the evenings;

(*c*) whether they will consider the advisability of shifting the arrack shop from there to some other place?

A.—**Sri T. CHANNIAH** (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

(*a*) Yes.

(*b*) Yes.

(*c*) This will be examined.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಆರ್. ರಾಮಯ್ಯ.—ಸ್ವಾಮಿ, 'ಎ' ಭಾಗಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ cases ಎಷ್ಟಾಗಿವೆ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಅವು ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಆರ್. ರಾಮಯ್ಯ.—ಈ ಅಂಗಡಿ ರಾತ್ರಿ ಎಷ್ಟು ಗಂಟೆಯವರೆಗೆ ತೆರೆದಿರುತ್ತದೆ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ರಾತ್ರಿ 9 ಗಂಟೆಯವರೆಗೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಆರ್. ರಾಮಯ್ಯ.—ಇದಕ್ಕೆ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿಯೇ slum area ಇರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಹೌದು.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಆರ್. ರಾಮಯ್ಯ.—ಅಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುತ್ತಿರುವ ನಿವಾಸಿಗಳಿಗೆ ರಾತ್ರಿ ಹೊತ್ತು ಈ ಕುಡಿತದವರ ಜಗಳದಿಂದ ತೊಂದರೆಯಾಗಿರುವುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಜಗಳವಾಗಿರುವುದು ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ; ಕುಡಿತಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿಬಿದ್ದವರು ಆ ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ತಿರುಗಾಡುತ್ತಾರೆಂಬುದು ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಆರ್ ರಾಮಯ್ಯ.—ಈ ಅಂಗಡಿಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ವರ್ಷ ವರ್ಷವೂ ಸಹ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಅರ್ಜಿಗಳ ಮೂಲಕ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಅರ್ಜಿಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಬಸ್ ಸ್ಟ್ಯಾಂಡ್ ಜಾಗವನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕ್ರಮ ಜರುಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನವರು ಈ ಜಾಗವನ್ನು ಬೇರೆ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಈಗ ಸ್ಥಳವಿಲ್ಲದುದರ ದೆಸೆಯಿಂದ ಈ ಅಂಗಡಿಯನ್ನು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಇನ್ನೂ ನಿರ್ಧರಿಸಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಆರ್. ರಾಮಯ್ಯ.—ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನವರು ಈ ಅಂಗಡಿಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ತಿಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ; ಜನರೂ ಸಹ ತಿಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಜಾಗ ಯಾವುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನವರು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಅನಂತರಾಮನ್.—ಇದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಜಾಗ ಸಿಕ್ಕದೇ ಇದ್ದರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಮನೆಯನ್ನು ಅಕ್ವೈರ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಇದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಸ್ಥಳ ಸಿಕ್ಕದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಅದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿದೆ.

Prohibition Offences (K. G. F.)

Q.—328. **Sri P. M. SWAMI DURAI** (Kolar Gold Fields-Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) the number of prohibition offences in the State for the year 1952 and 1953;

(*b*) the amount of money recovered as fines in the above two years;

(SRI P. M. SWAMI DURAI.)

(*c*) the number of prohibition offences and the amount realised as fine in the above two years in Kolar Gold Fields ?

A.—**Sri T. CHANNIAH** (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

	Year	No. of Prohibition offences	Rs.
(*a*)	1952	13,716	...
	1953	12,304	...
(*b*)	1952	...	2,24,727
	1953	...	2,36,748
(*c*)	1952	2,363	31,149
	1953	1,980	28,009

Sri P. M. SWAMI DURAI.—I have no supplementaries.

District Board Roads In Chitaldrug District

Q.—374. **Sri G. BASAPPA** (Hosadurga).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the total length of roads in Chitaldrug District which are in charge of the District Board ;

(*b*) the amount spent for the maintenance of these roads in the years 1953-54 and 1954-55 ;

(*c*) the condition of these roads ;

(*d*) whether there are any incomplete roads handed over to the District Board ; if so, what is the action taken to complete such roads ?

A.—**Sri T. CHANNIAH** (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

(*a*) 458 miles and 1 furlong,

(*b*)	1953-54	...	Rs. 1,39,000
	1954-55	...	Rs. 53,000 spent till now.

(*c*) Not very satisfactory.

(*d*) Some of the roads that are taken to the control of the Boards recently are incomplete. Materials have been collected by the Section contractors of the Public Works Department. Estimates are also prepared and these road works will be taken up shortly. Some of the works are under progress. These will have to be completed by the District Board as and when funds permit.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಸಪ್ಪ.—ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ರಸ್ತೆಗಳು ಈಗಿರುವ ಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆಯೆಂಬುದು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ವರದಿಯಾಗಿರುವುದು ನಿಜವೇ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಸಪ್ಪ.—ಕೆಲವು ರಸ್ತೆಗಳ formation ಅರ್ಧಂಬರ್ಧವಾಗಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ನಿಲ್ಲಿಸಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಸಪ್ಪ.—ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ ಕೂಡಲೇ ತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು, ಇಲಾಖೆಯವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ ಅವರೇ ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

Sri G. SIVAPPA.—By whom are these roads maintained ?

Sri T. CHANNIAH.—By the District Board.

Sri G. SIVAPPA.—But is it not a fact that the District Board has no funds available for maintaining these roads ?

Sri T. CHANNIAH.—The District Board may not have sufficient funds but Government have given it grants to attend to the maintenance of these roads.

Sri G. SIVAPPA.—Is not the classification of these roads into State Fund and District Fund arbitrary ?

Sri T. CHANNIAH.—Not arbitrary. On the representations made by the District Board of Chitaldrug, they have been classified.

Sri G. SIVAPPA.—May I bring it to the notice of the Government that the President of the District Board has differed from the way in which this classification has been made by the Government ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—It is only after consulting the District Board President and the Assistant and Executive Engineers this classification has been made.

Sri G. SIVAPPA.—But the President of the District Board, Chitaldrug, has differed.

Mr. SPEAKER.—Both questions are the same. Answer has been given.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Are the Government aware that the repairs of these roads are not undertaken for want of approval by the Government to the budget proposals sent by the District Board of Chitaldrug ?

Sri T. CHANNIAH.—No, no. Government are aware that all the District Fund roads in Chitaldrug cannot be taken up for maintenance this year for want of funds. Only a few roads will be taken up this year.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Have the Government approved the budget proposals sent by the District Board of Chitaldrug ?

Sri T. CHANNIAH.—Yes.

Sri J. MOHAMED IMAM.—What are the roads taken over by the State and the roads that are earmarked for the District Boards ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—There is a Government Order which contains a list of all the State Fund roads and District Fund roads. I would like to draw the attention of the Hon'ble Member to that order.

Sri J. MOHAMED IMAM.—When was this classification made ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—Last year ; I do not remember the exact date.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Is it a good enough classification for the Chitaldrug because the total length of the road in charge of the District Board is about 458 miles as stated in the answer ?

(No answer.)

Sri J. MOHAMED IMAM.—Does it include the recently constructed inter-village roads and distress relief works roads ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—No.

Industrial and Testing Laboratory (Circular to Heads of Departments to purchase products).

Q.—420. **Sri B. NARAYANA SWAMY** (Mysore City South).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether it is a fact that Government have issued a Circular to all Heads of Departments to purchase materials manufactured by the Industrial and Testing Laboratory only ; if so, the reasons ;

(*b*) whether they are aware of several complaints made by the Medical Stores and Electrical Departments regarding bad supply and high cost of commodities supplied by the above firm ?

A.—**Sri T. CHANNIAH** (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

(*a*) No.
(*b*) No.

Sri B. NARAYANASWAMY.—The Hon'ble Minister is pleased to say that no circular has been issued. May I know whether any oral instructions have been issued to all departments in the matter ?

Sri T. CHANNIAH.—No oral intructions have been issued.

Sri B. NARAYANASWAMY.—I am given to understand that oral instructions have been given. Is that true ?

Sri T. CHANNIAH.—My information is that the Medical Department Stores are also purchasing certain drugs from the Testing Laboratory.

Sri B. NARAYANASWAMY.—My question is that the Minister for Industries has given some instructions to some departments to purchase materials manufactured by the Laboratory. Is that a fact ?

(No answer)

Mr. SPEAKER.—Does the Hon'ble Minister require notice ?

Sri B. NARAYANASWAMY.—Is it a fact that the Industrial and Testing Laboratory is making use of a Government Order while giving their quotations to the effect that as the company has to get only 10 per cent profit, the Government want that preference should be given to their products while purchases are made by departments ? Is that a fact ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Government are not aware of it. But it is a fact that whenever a department wants to purchase any goods, as far as

(SRI H. SIDDAVEERAPPA.)

possible preference is given to indigenous goods, whether medicine or other goods. There is a circular that all those goods which are readily available and manufactured in Mysore must be preferred.

Mr. SPEAKER.—I will not allow further supplementaries regarding the scope of the order. It is only concerned with the circular issued to that particular institution. You can ask only that.

Sri B. NARAYANASWAMY.—Yes Sir. In answer to (*a*) it has been said that no circular has been given and now the Minister for industries has been pleased to say that there has been a circular.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I do not say there is a circular. There are general instructions to the Stores Purchase Committee to the effect that whenever we want goods required for Government needs, we must purchase as far as possible goods of indigenous manufacture.

Sri B. NARAYANASWAMY.—Are the Government aware that the Industrial Testing Laboratory Company is saying that they have a circular from the Government to the effect that Heads of Departments should give preference to their articles while purchasing their requirements ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—If they were to say like that, I will look into it. They have no business to make use of that circular for business purposes.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದರಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 30ರಷ್ಟು ಷೇರು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆಯಲ್ಲವೆ ?

Mr. SPEAKER.—I do not allow that question. Next Question Sri Narayanaswamy.

Dispute with respect to certain properties in Ittigegud, between the Palace Mysore and Trust Board.

Q.—422. **Sri B. NARAYANASWAMY** (Mysore City South).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether any dispute of claims regarding certain properties in Ittigegud, Nazarabad Mohalla, Mysore, or between Palace and the City Improvement Trust Board, Mysore, has been referred to Government for settlement ;

(*b*) if so, when and what are the details of the dispute ; and

(*c*) what action Government has taken in the matter ?

A.—**Sri T. CHANNIAH** (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

(*a*) Yes.

(*b*) and (*c*) The matter is being looked into and it is not desirable to disclose the details in the public interests.

Sri B. NARAYANASWAMY.—What time does the Government take to settle the matter, Sir ?

Sri T. CHANNIAH.—The entire issue is under the consideration of the Government.

Sri B. NARAYANASWAMY.—What will be the time that Government will take to settle this matter ? How long and how much more time do they require to settle this matter, may I know ?

Sri T. CHANNIAH.—As early as possible.

Sri B. NARAYANASWAMY.—May I know what is that important matter which involves public interest that you have referred to in the answer ?

Sri T. CHANNIAH.—The real dispute is to settle which are the properties which really belong to His Highness and the properties that belong to the Trust Board and in respect of this matter the Chairman of the Trust Board has agreed to go and speak to His Highness ; afterwards the matter will be settled.

Excise contractors in default in Mysore District.

Q.—442. **Sri S. H. THAMMIAH** (Krishnarajanagar).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the number of Excise Contractors who are in default in Mysore District;

(b) the names of such defaulters and the amount of default;

(c) the action taken for the recovery of the same?

A.—Sri T. CHANNIAH (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

(a) 11.

(b) and (c) Statement appended below.

Name of the taluk and defaulter	Amount due			Action taken
Sriyuts—	Rs.	a.	p.	
Chamarajanagar—				
G. Swaminath ...	511	0	0	Distraint warrant issued
Nanjangud—				
T. Ramakrishnaiah ...	400	0	0	Prosecuted in Mysore City Magistrate's Court for having declared another's property as his own.
T-Narasipur—				
T. Ramakrishnaiah ...	1,512	5	4	Do do
Hunsur—				
M. V. Sambhulingappa ...	7,386	10	0	Amildar, Mysore Taluk, has been requested to sell the properties of the defaulter.
S. L. Mari Gowda ...	701	0	0	Properties kept for sale
Heggadadevanakote—				
Raja Sab ...	146	10	0	The amount has to be adjusted from Forest to Excise.
S. Kasi Rao ...	180	8	0	Distraint warrant issued
Krishnarajanagar—				
M. Rudrappa ...	14,603	14	0	Properties of the surety kept for sale.
K. R. S. Swamy ...	6,336	8	0	Properties of the defaulter at Tumkur kept for sale.
K. R. S. Swamy ...	14,606	4	0	Do do
M. Nagappa ...	10,256	0	0	Distraint warrant issued
S. K. Thammanna Gowda	6,885	0	0	Deputy Commissioner, Hassan, has been requested to sell the properties of the defaulter.
S. K. Javare Gowda ...	8,002	0	0	Distraint warrant and notices issued.
S. L. Mari Gowda ...	1,530	0	0	Do do
Periyapatna—				
M. V. Shambhulingappa ...	72,450	2	0	Amildar, Mysore Taluk, has been requested to sell the properties of the defaulter.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಚ್. ತಮ್ಮಯ್ಯ.—ಈ ಬಾಕಿ ಎಲ್ಲಾ ತಾವು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಮೇಲೆ ತಾನೆ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚೆನ್ನಯ್ಯ.—ನಾವು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಇದ್ದ ಬಾಕಿ ಕೂಡ ಕೆಲವು ಇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ತಮ್ಮಯ್ಯ.—ಈ ಬಾಕಿ ವಸೂಲಿ ಕ್ರಮ ನಡೆಯುತ್ತ ಇರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮೀಷನರು ಸ್ಟೇ ಆರ್ಡರ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚೆನ್ನಯ್ಯ.—ನೋಟೀಸ್.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ತಮ್ಮಯ್ಯ.—ಬಾಕಿ ಇದ್ದವರಿಗೆ ಹರಾಜಿನಲ್ಲಿ ಕೊಡಕೂಡದು ಎಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅಪೀಲು ಬಂದಾಗ ಅದನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚೆನ್ನಯ್ಯ.—ಇಂಥ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಚ್. ತಮ್ಮಯ್ಯ.—ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕೆ. ಜವರೇಗೌಡ ಎಂಬವರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಹೌದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಚ್. ತಮ್ಮಯ್ಯ.—ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಶಾಸನಸಭೆಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ನಿಯಮಿತ ಸದಸ್ಯರೊಬ್ಬರು ತಮ್ಮ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರಿದ್ದಾರೆಯಿಲ್ಲವೇ ?

Mr. SPEAKER.—That question need not be answered.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಚ್. ತಮ್ಮಯ್ಯ.—ಅವರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮೋಸಮಾಡಬೇಕೆಂತಲೋ ಅಥವಾ ಇನ್ನಾವ ಕಾರಣದಿಂದಲೋ ಅವರ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಬರೆದುಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ತಾವು ಜಪ್ತಿ ಆಗತಕ್ಕದ್ದು ಎಂದು ಮಾಡಿದರೆ ಯಾವುದು ಸಿಂಧುವಾಗುತ್ತದೆ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಅವರು ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಆಧಾರ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ವಿಷಯ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಲ್. ಬೋರಣ್ಣಗೌಡ.—ಶ್ರೀ ಶಂಭುಲಿಂಗಪ್ಪ, ಕೆ. ಆರ್. ಎನ್. ಸ್ವಾಮಿ, ಮರೀಗೌಡ ಇವರುಗಳು ಈಗಲೂ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್‌ದಾರರಾಗಿದ್ದಾರಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಹೌದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಲ್. ಬೋರಣ್ಣಗೌಡ.—ಇಷ್ಟು ಬಾಕಿ ನಿಂತಿರುವಾಗ ಈ ವರ್ಷ ಮತ್ತೆ ಪುನಃ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಹೇಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರಿ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬಾಕಿ ಇರತಕ್ಕವರಿಗೇ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರು ಅಷ್ಟಿಷ್ಟು ಹಣ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಾಕಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ಭರವಸೆಯಿಂದ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಲ್. ಬೋರಣ್ಣಗೌಡ.—ಈಗ ಈ ಶಂಭುಲಿಂಗಪ್ಪ ಎಂಬವರು 81,736 ಚಿಲ್ಲರೆ ರೂಪಾಯಿ, ಕೆ. ಆರ್. ಎನ್. ಸ್ವಾಮಿ ಎಂಬವರು 20,946 ಚಿಲ್ಲರೆ ರೂಪಾಯಿ, ಎಂ ರುದ್ರಪ್ಪ ಎಂಬವರು 14,603 ಚಿಲ್ಲರೆ ರೂಪಾಯಿ—ಇಷ್ಟು ಹಣ ಬಾಕಿ ಇರುವುದನ್ನು ಕ್ರಮ ಜರುಗಿಸಿ ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಇದನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡೇ ಕೊಡುವುದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಲ್. ಬೋರಣ್ಣಗೌಡ.—ಹಾಗಾದರೆ ಈ ವರ್ಷ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಕೊಡುವಾಗ ಬೇರೆ ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಮಹಮ್ಮದ್ ಇಮಾಂ.—ಎಂ. ವಿ. ಶಂಭುಲಿಂಗಪ್ಪನವರು 80 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಬೇಕು ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಆಸ್ತಿ ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿ ಇದೆಯೇ, ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಈ ಬಾಬುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಆಯಾ ಲೋಕಲ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಅಫೀಸರುಗಳು ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಆಸ್ತಿ ಇದ್ದರೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೇ ಹೊರತು ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಮಹಮ್ಮದ್ ಇಮಾಂ.—ಇದು question of fact Sir. 80 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಸರಿಯಾದಷ್ಟು ಆಸ್ತಿ ಈಗ ಇದೆಯೇ ಎಂದು ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ನೋಟೀಸ್.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಫಾರಂ ತುಂಬುವಾಗ ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿ ಡಿಪಾಸಿಟ್ ಎರಡು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೋ ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೋ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಎರಡು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ರೂಲ್ ಇದೆ.

Government Ayurvedic and Unani College.

Q.—459. **Sri S. GOPALA GOWDA** (Sagar-Hosanagar).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the number of subjects—Ayurvedic, Unani and Allopathic—of the curricula of studies in the Government Ayurvedic and Unani College ;

(*b*) the number of Professors, Assistant Professors and Lecturers to handle them ;

(*c*) whether it is true that each Lecturer in Ayurvedic and Unani is called upon to take 3 or 4 subjects and lecture 3 to 4 hours a day on all working days of the week ;

(*d*) whether it is true that there is inadequacy of staff to teach subjects of modern medicine and that only 3 part-time lecturers have been appointed for the purpose ;

(*e*) whether they have considered the desirability of shifting the College to Bangalore with a view to utilise the clinical material available in Sri Jayachamarajendra Institute of Indian Medicines, Bangalore, for ensuring adequate clinical training to students, if not why ?

A.—**Sri T. CHANNIAH** (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

(*a*) *Number of Subjects.*

	I Year	*II Year*	*III Year*	*IV Year*	*Total*
Ayurvedic ..	4	4	5	3	16
Unani ..	4	4	5	4	17
Allopathic ..	2	3	4	7	16
Science ..	3	...	...	...	3

(*b*)

1	Ayurvedic Section	... 6	Lecturers
2	Unani Section	... 5	do
3	Part-time Allopathic Lecturers	... 6	do
4	Part-time Science Lecturers	... 6	do

(*c*) Yes.

(*d*) No. Six part-time Lecturers have been appointed for the purpose.

(*e*) No. It is not necessary.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಆಯುರ್ವೇದ ಸೆಕ್ಷನ್ನಿನ 6 ಜನ ಲೆಕ್ಚರರುಗಳು, ಯುನಾನಿ ಸೆಕ್ಷನ್ನಿನ 5 ಜನರು, ಪಾರ್ಟ್ ಟೈಂ ಅಲೋಪಥಿಕ್ ಮತ್ತು ವಿಜ್ಞಾನ ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಬೋಧಿಸುವ ಲೆಕ್ಚರರುಗಳು ಯಾವಾಗಿನಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ನೋಟೀಸ್.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಈ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ವರ್ಗಮಾಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೆ? ಅಥವಾ ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡದೆಯೆ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಯೆ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಹಿಂದೆ ಅದನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ದೇಶ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಶಾಸನ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರು ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಸಿಟಿಯ ಅನೇಕ ಜನರು ಆ ಕಟ್ಟಡ ಡೊನೇಷನ್ ಮೂಲಕ ಕಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಅದು ಅದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬದಲಾಯಿಸಿದರೆ ಅಲ್ಲಿನ ಜನಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕೇಳಿಕೊಂಡದ್ದರ ಮೇಲೆ ಆ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಬಿಡಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಕಟ್ಟಡಕ್ಕಾಗಿ 15 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಮತ್ತು 5 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ 1928 ಮತ್ತು 1930ನೆಯ ಇಸವಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ನೀಡಿದವರೇನಾದರೂ ತಮ್ಮ ಹೆಸರಿನಲ್ಲೇ ಕಟ್ಟಬೇಕು, ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲೇ ಇರಬೇಕು ಎಂದೇನಾದರೂ ಷರತ್ತು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆಯೆ?

Mr. SPEAKER.—It does not arise out of this question.

Sri S. GOPALA GOWDA.—Is it not a fact that the facilities available in the College such as rooms for holding classes, dissection room, pharmacy, meeting rooms for students and members of the staff are inadequate?

Sri T. CHANNIAH.—Yes, there are some inconveniences. But, Government are considering how best more facilities can be provided.

Sri S. GOPALA GOWDA.—Is it not a fact that the staff when compared to the number of students is quite inadequate and the knowledge imparted, therefore, is below standard?

Sri T. CHANNIAH.—The question of increasing the strength of the staff is also under the consideration of Government.

Sri S. GOPALA GOWDA.—Have the Government examined the recommendations of the Chopra and Pandit Committees regarding this matter?

Sri T. CHANNIAH.—Yes.

Sri S. GOPALA GOWDA.—What are the recommendations of the Committees Sir?

Sri T. CHANHIAH.—To upgrade the College.

Sri S. GOPALA GOWDA.—Have Government implemented those recommendations, Sir?

Sri T. CHANNIAH.—We have implemented some of their recommendations.

Sri S. GOPALA GOWDA.—What are the recommendations made and which of them Government have partly implemented?

Sri T. CHANNIAH.—Important recommendations relate to increasing the staff, provision of better equipment, and creation of more facilities for clinical training. Government are thinking of increasing the bed strength and to provide better clinical facilities. Government have implemented the recommendation to give clinical facilities in the Krishnarejendra Hospital to students of the Ayurvedic and Unani College.

Sri S. GOPALA GOWDA.—Are Government aware that due to lack of these facilities, the Bombay, Madras and other States have denied due recognition to the qualified diploma holders of this College?

Sri T. CHANNIAH.—Madras Government has recognised our Diploma subject to certain conditions. We are in correspondence with the Bombay Government in this behalf.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಈಗ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ಇಂಡಿಯನ್ ಮೆಡಿಸಿನ್ಸ್ ರಿಸರ್ಚ್ ಇನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಅನೇಕ ಬೆಲೆಯುಳ್ಳ ವಸ್ತುಗಳು ಅನುಪಯುಕ್ತವಾಗಿ ಬಿದ್ದಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಕ್ಲಿನಿಕಲ್ ಫೆಸಿಲಿಟೀಸ್ ಮತ್ತು ಬೆಡ್ ಸ್ಟ್ರೆಂಗ್ತ್ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಕಾಲೇಜನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಬೇಕೆಂದಿತ್ತು. ಆದರೆ ವರ್ಗಾವಣೆಗೆ ಅಡಚಣೆಗಳು ಬಹಳ ಬಂದಿದ್ದರಿಂದ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ರಿಸರ್ಚ್ ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದಿದೆ.

Hospitals Started in Chikmagalur District.

Q.—544. **Sri Y. M. CHANDRASEKHARIAH** (Kadur).—

Will the Government be pleased to state:—

(SRI Y. M. CHANDRASEKHARIAH.)

(*a*) the number of places in Chikmagalur District to which hospitals have been asked for;

(*b*) out of these, the number of hospitals granted during 1954-55 to this district;

(*c*) the hospital already started and those likely to be started?

A.—**Sri T. CHANNIAH** (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

(*a*) Four.

(*b*) None so far.

(*c*) Does not arise in view of reply to (*b*).

ಶ್ರೀ ವೈ. ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯ.—ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿರುವ ನಾಲ್ಕು ಸ್ಥಳಗಳು ಯಾವುವು ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಶಿವನಿ-ತರೀಕೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು, ಸೊಲ್ಲಾಪುರ-ತರೀಕೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು, ಕೃಷ್ಣರಾಜಪೇಟೆ-ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು, ಪಂಚನಹಳ್ಳಿ-ಕಡೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು.

ಶ್ರೀ ವೈ. ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯ.—ಮೊನ್ನೆ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಶಿವನಿ ಮತ್ತು ಸೊಲ್ಲಾಪುರ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿರಲಿಲ್ಲವೆ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಇಲ್ಲ. ಶಿವನಿಗೆ ಕೊಡುವುದಾಗಿ ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಆದರೆ ಸೊಲ್ಲಾಪುರಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಕೊಡುವುಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದೆ, ಏಕೆಂದರೆ ಅದು ಅಜ್ಜಂಪುರಕ್ಕೆ ಮೂರು ಮೈಲ ದೂರದಲ್ಲಿದೆ. ಅಜ್ಜಂಪುರದಲ್ಲಿ ಹೆಲ್ತ್ ಯೂನಿಟ್ ಇರುವುದರಿಂದ ಸೊಲ್ಲಾಪುರಕ್ಕೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವೈ. ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯ.—ಸೊಲ್ಲಾಪುರದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಟ್ಟು, ಅದು ದೊಡ್ಡ ಗ್ರಾಮವಾದದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಗೊಂದು ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅನೇಕಸಾರಿ ಮನವಿಮಾಡಿಲ್ಲವೆ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಈಗ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ವೈ. ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯ.—ಬಾಕಿ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮೆಡಿಕಲ್ ಆಫೀಸರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರಪೋಸಲ್ ಬಂದನಂತರ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿ. ಬಸಪ್ಪ.—ಸೊಲ್ಲಾಪುರದ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಕಟ್ಟಡಕ್ಕೆ ಅಸ್ತಿಭಾರ ಶಿಲೆಯನ್ನು ಹಾಕಿರುವವರು ಯಾರು ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಹಿಂದೆ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಗುಂಡಪ್ಪಗೌಡರು.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿ. ಬಸಪ್ಪ.—ಆಗ ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ತಾನೆ ಅಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಡ ಆಗಿರುವುದು ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಹೌದು.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿ. ಬಸಪ್ಪ.—ಅಂದಮೇಲೆ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ಈಗಿನ ಸರ್ಕಾರ ಈಡೇರಿಸಬಾರದೆ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಅಜ್ಜಂಪುರದಲ್ಲಿ ಹೆಲ್ತ್ ಯೂನಿಟ್ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಆ ಗ್ರಾಮ ಮೂರು ಮೈಲ ದೂರದಲ್ಲಿ ಹತ್ತಿರವೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

Mobile Dispensary (irregular touring in the villages of Chintamani).

Q.—559. **Sri M. C. ANJANEYA REDDY** (Chintamani).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) whether it has come to their notice that the Mobile Dispensary is not touring in the villages of Chintamani every day;

(*b*) the reasons for not touring every day;

(*c*) whether they are aware that it serves a useful purpose to the people in the rural parts in case touring is taken every day;

(*d*) whether it has come to their notice that this inconvenience is caused by the Local Body which having taken the entire responsibility of meeting the expenditure connected with the maintenance of the van has not paid the petrol and other expenditure charges;

(*e*) whether they are aware that this system would work satisfactorily if the Government should take over the charge from the local bodies?

A.—**Sri T. CHANNIAH** (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

(*a*) Yes. It is sent on alternate days only.

(*b*) For want of sufficient grants to meet petrol charges.

(*c*) Yes.

(*d*) No.

(*e*) This is a matter of opinion.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ಆಂಜನೇಯರೆಡ್ಡಿ.—ಈ ವ್ಯಾನು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿಬರಲು ಪೆಟ್ರೋಲು ಖರ್ಚು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟಾಗುತ್ತದೆ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಅವರು ಯಾವ ಯಾವ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೋ ಅದನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ಆಂಜನೇಯರೆಡ್ಡಿ.—ದಿನಬಿಟ್ಟು ದಿನ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಪೆಟ್ರೋಲಿಗಾಗಿ ತಿಂಗಳೊಂದಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಬೀಳಬಹುದ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಈಗ ನಿಗದಿಮಾಡಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ತಿಂಗಳಿಗೆ 125 ರೂಪಾಯಿಗಳಂತೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು; ಅವಶ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ 500 ರೂಪಾಯಿಗಳ ವರೆಗೂ ಮಾಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ಆಂಜನೇಯರೆಡ್ಡಿ.—ಈ ವ್ಯಾನಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಡಾಕ್ಟರು, ಒಬ್ಬ ಕಾಂಪೌಂಡರು, ಒಬ್ಬ ಜವಾನ, ಡ್ರೈವರು, ಕ್ಲೀನರು ಇಷ್ಟು ಜನ ಹೋಗುತ್ತಾರಲ್ಲವೆ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಹೌದು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ಆಂಜನೇಯರೆಡ್ಡಿ.—ಈ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಾಗಿ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—500 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಮೇಲೆ ಆಗಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ಆಂಜನೇಯರೆಡ್ಡಿ.—ಇಷ್ಟು ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಒಂದು ದಿವಸ ಹಳ್ಳಿಕಡೆ ಹೋಗಿ ಇನ್ನೊಂದು ದಿವಸ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಹತ್ತಿರವಿದ್ದರೆ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಹೋಗದಿರುವ ದಿನ ಕೊಡುವ ಸಂಬಳ ನಿರರ್ಥಕವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಇಲ್ಲ, ಡಾಕ್ಟರು, ಕಾಂಪೌಂಡರುಗಳು ಮುಂತಾದವರ ಸರ್ವಿಸ್ಸನ್ನು ಟೌನುಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ಆಂಜನೇಯರೆಡ್ಡಿ.—ಡ್ರೈವರಿಂದ ಟೌನಿನಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗವೇನಿದೆ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಏನೂ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ಆಂಜನೇಯರೆಡ್ಡಿ.—ಈಗ ತಾಲ್ಲೂಕಾಮಾಳೆ 300 ಹಳ್ಳಿಗಳಮೇಲಿರುವುದರಿಂದ ವಾರಕ್ಕೆ ಮೂರು ದಿವಸ ದಿನಕ್ಕೆ ಮೂರು ಹಳ್ಳಿಯಂತೆ ವ್ಯಾನಿನಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಔಷಧಿ ಕೊಡುವಾಗ ಎಲ್ಲಾ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೂ ಅನುಕೂಲ ಒದಗಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಈಗಿರುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸಾಕಾಗಿದೆ. ಚಿಂತಾಮಣಿಯಲ್ಲಿರುವ ಅನುಕೂಲತೆ ಬೇರೆ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಹೆರಿಗೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಮತ್ತು ಇತರ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿವೆ, ಮೊಬೈಲ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಕೂಡ ಇದೆ. ಬೇರೆ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿದ್ದರೆ ಬಹಳವಾಗಿ ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ಆಂಜನೇಯರೆಡ್ಡಿ.—ಚಲಿಸುವ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಉಪಯೋಗ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಆಗುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ಇದರ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಾಗುವ ಖರ್ಚು ನಿರರ್ಥಕವಾಗದಂತೆ ಮಾಡಲು ಪ್ರತಿದಿನವೂ ವ್ಯಾನು ಹಳ್ಳಿಕಡೆ ಹೋಗುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಇದಕ್ಕಾಗಿ ತಿಂಗಳಿಗೆ ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಪೆಟ್ರೋಲಿಗಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ಈಗ 125 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೇರಿಸಿ ತಿಂಗಳಿಗೆ 25 ರೂಪಾಯಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

Land Revenue (distribution to Village Panchayets).

Q.—575. **Sri U. M. MADAPPA** (Chamarajanagar).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether they have sanctioned the grant of 12 1/2 per cent of the land revenue collections to all village panchayets in the State for the years 1953-54 and 1954-55 according to the provisions of section 38 of the Village Panchayets and District Boards Act, 1952;

(*b*) if so, the total amount sanctioned each year (Districtwar information to be given);

(*c*) the land revenue realised from each District;

(*d*) the authority competent to distribute the amount to each Village Panchayet;

(*e*) while distributing, whether each Village Panchayet is being given 12 1/2 per cent of the realisations of land revenue of that village ?

A.—**Sri T. CHANNIAH** (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

(*a*) Pending the preparation of final accounts of Land Revenue collections, a sum of Rs. 17,15,000 has been distributed to the Village Panchayets for the period from 14th February 1952 to 31st March 1954. The distribution for 1954-55 is not made yet.

(*b*) Statement appended below.

(*c*) Statement appended below.

(*d*) The Commissioner for Local Self-Government in Mysore.

(*e*) This is not necessary according to the provisions of Section 38 of the Village Panchayets and District Boards Act. A larger amount is given to Village Panchayets which undertake development works in the village and contribute some amount themselves The priorities are determined by the Commissioner for Local Self-Government.

(SRI T. CHANNIAH.)

	District		Amount distributed out of Land Revenue assignments	Land Revenue collected on average
			Rs.	Rs.
1	Bangalore	... ...	2,22,500	21,70,205
2	Kolar	... ...	2,40,000	13,11,335
3	Tumkur	... ...	2,75,000	16,15,072
4	Mysore	... ...	1,48,000	20,17,507
5	Mandya	... ...	1,23,000	11,31,705
6	Hassan	... ...	1,80,000	16,87,392
7	Shimoga	... ...	1,50,000	16,29,360
8	Chickmagalur	... ...	1,56,500	13,62,469
9	Chitaldrug	... ...	2,20,000	11,38,624
			17,15,000	1,40,63,669

12-30 P. M.

ಶ್ರೀ ಯು. ಎಂ. ಮಾದಪ್ಪ.—ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿ ಮತ್ತು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಆಕ್ಟ್ 38ನೆಯ ಸೆಕ್ಷನ್ನಲ್ಲಿ ನಮೂದಾಗಿರುವಂತೆ ಈ ಹಂಚಿಕೆ ಆಗದೆ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಆ ರೀತಿ ಹಂಚಿಕೆಯಾದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗ್ರಾಮಕ್ಕೂ ಇಷ್ಟಿಷ್ಟು ಎಂದು ಹರಿದು ಹಂಚಿಹೋಗಿ ಕೊನೆಗೆ ಯಾವ ಒಂದು ಗ್ರಾಮಕ್ಕೂ ಸಹ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವಷ್ಟು ಹಣ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಯುಕ್ತರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನೊದಗಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಯು. ಎಂ. ಮಾದಪ್ಪ.—ಹಾಗಾದರೆ ಈ ಆಕ್ಟನ್ನು ಜಾರಿಗೆತಂದುದರ ಉದ್ದೇಶವೇನು?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಈ ಆಕ್ಟ್‌ನಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಲಿ ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಇದನ್ನು ಜಾರಿಗೆತಂದಿದೆ; ಅಂದಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಒಂದೇಸಾರಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒದಗಿಸುವ ಹಣದಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಗಳೂ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈ ವರ್ಷ ಕೆಲವು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಈ ಕೆಲಸ ಸಾಧ್ಯವಾದೀತು.

ಶ್ರೀ ಯು. ಎಂ. ಮಾದಪ್ಪ.—ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಒದಗಿಸುವ ಹಣದ ಹಂಚಿಕೆಯನ್ನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾರು ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಆಯಾ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಶಿಫಾರ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಎಲ್.ಎಸ್.ಜಿ. ಕಮೀಷನರ್ ಅದನ್ನು ಇದನ್ನು ತೀರ್ಮಾನಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಯು. ಎಂ. ಮಾದಪ್ಪ.—ಹಾಗಾದರೆ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮೀಷನರ್ ಯಾರಿಗೆ ಶಿಫಾರ್ಸುಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅವರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಹಾಗಲ್ಲ; ಅವರ ಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ತನಿಖೆ ಮಾಡಿ ತೀರ್ಮಾನಿಸುವ ಅಧಿಕಾರ ಎಲ್. ಎಸ್. ಜಿ. ಕಮೀಷನರಿಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಎಲ್.ಎಸ್.ಜಿ. ಕಮೀಷನರ್ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿಗೆ ಹಂಚಿಕೆಮಾಡಿರುವ ಹಣವನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಕೊಡಲು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಹಣದ ಅಭಾವದಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಸಿರುವುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಮೈಸೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿಗಾಗಿ 75 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಹಂಚಿಕೆಯಾಗಿ ಆ ಪೈಕಿ 50 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವುದು ಗೊತ್ತೆ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹಂಚಿಕೆಯಾಗಿರುವ ಹಣವನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಖರ್ಚುಮಾಡುವಂತೆ instruction ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ವಿಚಾರಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿ. ಬಸಪ್ಪ.—ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಶೇಕಡ 12½ಯಷ್ಟು ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವೆನ್ಯೂ ಕಲೆಕ್ಷನ್ನನ್ನು ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿ. ಬಸಪ್ಪ.—ಹಾಗಾದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ವರ್ತಿಸುವುದು ಸರಿಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಹಾಗಲ್ಲ ; ಆವಶ್ಯಕತೆ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಈ ಹಂಚಿಕೆಯನ್ನು ಯುಕ್ತರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನ ಲಭಿಸಲಿ ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೀಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಇದರ ಪ್ರಕಾರ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಹಾಕಿದರೆ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 30 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹಂಚಿಕೆಯಾಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಹಾಗಿಲ್ಲದೆ ಬಡ್ಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಡಮೆ ಒದಗಿಸಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಈ ಬಗ್ಗೆ final accounts ಅಕೌಂಟೆಂಟ್ ಜನರಲ್ ಅವರಿಂದ ಬರದೇ ಏನೂ ಹೇಳುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ.

Village Panchayet Elections.

Q.—609. **Sri B. HUTCHE GOWDA** (Turuvekere).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) when the election of the present members of the village panchayets was held;

(*b*) when the Government have arranged to hold these elections;

(*c*) whether Government have framed suitable election rules for the conduct of these elections; if so, whether a copy of it will be placed on the table for reference;

(*d*) the Act according to which the proposed election would be held?

A.—**Sri T. CHANNIAH** (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

(*a*) On different occasions prior to 1951 as and when the elections fell due.

(*b*) During the current year, between January and March 1955.

(*c*) Yes. A copy of the Mysore Village Panchayet Election Rules, 1954, is placed on the table of the House.

(*d*) The Mysore Village Panchayets and District Boards Act, 1952 (Mysore Act IV of 1952).

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—1942ರಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಚುನಾವಣೆಯಾದನಂತರ ಹೊಸ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆದಿಲ್ಲ, ಅಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಈಗ್ಗೆ ಎಂಟು ವರ್ಷಗಳಿಂದೀಚೆಗೆ ಎರಡು ಮೂರು ಸಾರಿ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಹಾಗಾದರೆ ಬರುವ ಜನವರಿ-ಮಾರ್ಚಿಯಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಪರಿಶೀಲಸುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತಂದು ತಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡೆದು ಅನಂತರ ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

Sri B. HUTCHE GOWDA.—What has become of Chandrasekhariah Report?

Sri Kadidal MANJAPPA.—That is a separate issue altogether.

Mr. SPEAKER.—It has been answered that the election will be held between January and March 1955.

Sri B. HUTCHE GOWDA.—Under the provisions of what Act?

Sri Kadidal MANJAPPA.—Under the Act already in force.

Sri B. HUTCHE GOWDA.—Not under the Act that is coming into force?

Sri Kadidal MANJAPPA.—No, it cannot be.

Sri B. HUTCHE GOWDA.—With reference to the answer to (*c*) that a copy of the Mysore Village Panchayet Election Rules is placed on the table of the House, I see that nothing has been placed on the table.

(A copy of the rules was then passed on to the Hon'ble Member).

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಹಿಂದಿನ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತೀರಾ?

Mr. SPEAKER.—It has been answered already.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ತಮಗೆ ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಚ್. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯನವರ ಸಮಿತಿಯ ವರದಿಯಮೇಲೆ ಭರವಸೆ ಇಲ್ಲವೇ?

Mr. SPEAKER.—It is not a proper supplementary.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕ್.—ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸದಸ್ಯರೂ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರೂ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಇರುವುದರಿಂದ ಅವರೆಲ್ಲಾ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ right of adverse possession ಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲವೇ?

Mr. SPEAKER.—No, no. It need not to be answered. (*Laughter.*)

Chassis purchased for Government purposes.

Q.—114. **Sri S. SRINIVASA IYENGAR** (T.-Narsipur).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) whether tenders were called for recently for the purchase of "Brand New" Chassis for Government purposes;

(*b*) whether a few days later a correction to the Notification was issued to the effect that the word "Brand New" be deleted;

(*c*) if so, what the reasons were for the action of Government?

A.—**Sri H. SIDDAVEERAPPA** (Minister for Home and Industries).—

(*a*) Yes, not for chassis, but for trucks (Chassis mounted with a cabin and a load carrier).

(SRI H. SIDDAVEERAPPA.)

(*b*) Yes, the words "Brand New Military" of the schedule were deleted.

(*c*) As per Government Order No. P. W. 12125-127—B. 16-53-8, dated 17th February 1954, directing the purchase of 12 trucks of 5-7 tons capacity through the Stores Purchase Committee, an enquiry bearing No. 12219 was circulated by the Stores Purchase Committee in the first instance, inviting tenders for the supply of "Brand New Military Trucks." As this narrowed the scope of enquiry and with a view to secure competitive offers from as large a field as possible, the words "Brand New Military" were subsequently deleted and an amendment issued.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Will the Government be pleased to state the date of the Enquiry bearing No. 12219?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—18-2-54.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—The date of the amendment issued?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—20-2-54.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—May I know what made the Stores Purchase Committee feel that they were not competent to wait but must issue an amendment within so short a period of four days?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—After the enquiry was issued, the President of the Stores Purchase Committee thought that if the enquiry was limited to only military trucks, it would be restricted in scope and therefore, after consulting the P.W.D. Secretary, issued an amendment with a view to make the scope of the enquiry enlarged rather than restrictive.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Did the Committee issue the amendment on its own initiative or at the instance of the Government?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—No, not at the instance of the Government. The President of the Stores Purchase Committee issued it in his discretion.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—In answer to the notification how many tenders were received?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Seven.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Whose tender was accepted?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—The tender of one Sri Shivaram Ubhayakar.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Was his tender the lowest?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Actually there were two tenders according to specifications. One was not to our requirements for the reason that the wheel-base was 144 whereas our requirement was anywhere between 156 and 168 and secondly he himself has said that the engines were reconditioned. Taking all these facts into consideration, Government came to the conclusion on the recommendation of the Chief Engineer that the quotation of Sri Shivaram was the best and therefore it was accepted.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—What is the purchase money paid?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Rs. 13,825.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—What is the price of a new vehicle?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Any where between Rs. 22,000 and Rs. 25,000.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—What is the condition of the vehicle bought?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Good, unused, permissible.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Has the firm given any guarantee to the Government about its soundness?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Yes. Seven conditions were imposed and the firm agreed to abide by all those conditions.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Are Government aware that none of the spare parts is available for the vehicles bought?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—He has been supplying spare parts as required now.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—How have these vehicles behaved on the roads, Sir?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Much better than others.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Is it a fact that a complaint was made to the President of the Congress about this deal?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Yes.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Was there an enquiry on this issue?

Mr. SPEAKER.—I do not think this is a proper supplementary.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Why was this phrase 'Brand new' removed, Sir?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—It was removed for the simple reason that those words were superfluous and also for the reason that the Stores Purchase Committee thought they had not used these words in any of their enquiries. For the information of my Hon'ble friend I am placing the *Gazette* dated 25th February 1954 where there are several enquiries and we do not find these words 'Brand new' in any of these enquiries.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.- Why did you use it in the first instance and after that what action was taken?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—We used it and afterwards we found it would be of no purpose and therefore we removed it.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Is it not possible to infer that because you wanted to buy old vehicles, you removed it?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Certainly not. Old vehicles were not purchased.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Are not the vehicles that were purchased old ones reconditioned?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—No, not at all. They are not reconditioned ones.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Are they new vehicles? Are they got from manufacturers in the sense that the respective sales agents supplied them direct from the factory?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—They were not used even for a day. They were purchased out of the lot of vehicles sold by the Government of India. They were first purchased by a person who is registered and is on the approved list of the Government. They were not at all used ones.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Were they fools to sell the vehicles at 13,000 if they were worth 25,000?

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Minister need not answer that question.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Were they not vehicles which were auctioned from the military stores?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Yes, I understand they were purchased by him at the military disposals.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Did not the Government of India in the first instance offer the same vehicles to the Government of Mysore and other State Governments at a certain low price?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—No, Sir. The Government of Mysore did not receive any such offer from the Military Disposals.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Was there any general advertisement to that effect before they were disposed of in public auction and was it not stated also that if any State Governments wanted, they might apply? Was there not a general circular to that effect?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Certainly not. There is also another point involved in it. If we wanted to purchase from the Military Disposals, there is a condition that the vehicles would be sold as they are. We have no power of inspection. That is the rule in military disposals. The heap may contain anything, and we must purchase. We have no power of inspection and nothing of the sort.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Does not that condition ensure and apply to every other purchaser? The condition is the same for anybody else.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Yes, but in this particular case, the military authorities never informed us that these vehicles are ready for sale.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—When were these trucks manufactured, Sir?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I do not know the year of manufacture.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—How many trucks were purchased from this concern?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Under this enquiry, twelve.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Have the Government purchased any more trucks from that concern?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—That does not arise out of this.

Food-grains (Measures to check fall in prices).

Q.—193. Sri G. SIVAPPA (Holalkere).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether there is a general fall in the prices of food-grains ;

(*b*) the measures the Government have contemplated to check this general slump ?

A.—Sri H. SIDDAVEERAPPA (Minister for Home and Industries).—

(*a*) No. But there is a slight decline.

(*b*) The decline being only slight and expected, no measures are now called for.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಶಿವಪ್ಪ.—'Whether there is a general fall in the prices of food-grains' ಎಂದು ಕೇಳಿರುವುದಕ್ಕೆ 'There is a slight decline' ಎಂದು ಹೇಳಿರುತ್ತೀರಿ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಈಗ ರಾಗಿ ಧಾರಣೆ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಏನಿದೆ, ಸ್ವಾಮಿ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ರಾಗಿ 3½ ಸೇರಿನಿಂದ 4½ ಸೇರಿನವರೆಗೂ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಶಿವಪ್ಪ.—ವರ್ಷದ ಮುಂಚೆ ಹೇಗಿತ್ತು ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಮೂರು ಸೇರು ಇತ್ತು.

All-Mysore Charaka Prachara Sangh.

Q.—601. Sri N. HUCHMASTHY GOWDA (Huliyurdurga).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) when the All-Mysore Charaka Prachara Sangh was started ;

(*b*) the amount provided so far to this Sangh by the Government of Mysore and the Central Government (the various purposes for which the grants were given and amount given for each may be given) ;

(*c*) the amount realised by the Sangh from the public ;

(*d*) what the relation is between the 'Saranjama Karyalaya' and the Mysore Charaka Prachara Sangh ;

(*e*) the amount provided by Government to Saranjama Karyalaya ;

(*f*) the amount granted by the All-India Khadi and Village Industries Board to the Saranjama Karyalaya ?

A.—Sri H. SIDDAVEERAPPA (Minister for Home and Industries).—

(*a*) 1942.

(*b*)—

Rs.	as.	ps.	
17,609	0	0	for Saranjam Karyalaya.
7,500	0	0	for Vidyalaya.
8,250	0	0	for Building Grant.
4,760	0	0	for Spinning Competitions.
4,370	2	9	for Establishment charges of the Sangh for 1951-52.
6,935	0	0	for Establishment charges of the Sangh for 1952-53.
1,500	0	0	for working expenses of Kulambi Khadi Centre which is under the management of the Sangh.
2,000	0	0	
1,000	0	0	for training of Swavalambi workers and teachers
53,924	2	9	

No grants have been paid by the Central Government.

(*c*) Rs. 23,315-1-11.

(*d*) The Saranjama Karyalaya is a Section under the control of the Mysore Charaka Prachara Sangh.

(*e*) Rs. 17,609.

(*f*) Rs. 25,000.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ರಚನೆಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಈ ಖಾದಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಬೋರ್ಡ್‌ನವರಿಗೆ ಚರಕಾ ಪ್ರಚಾರ ಸಂಘದವರ ಆಡಳಿತದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತನಿಖೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವಿದೆಯೇ, ಸ್ವಾಮಿ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—I do not think we have any power. ಈ, ಖಾದಿ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಚರಕಾ ಸಂಘದವರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತನಿಖೆಮಾಡಿ ವರದಿಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಸಬ್ ಕಮಿಟಿ ನೇಮಕಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದು ಬೇರೆ ಕಾರಣದಿಂದ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಅವರು ಗೌರ್ನಮೆಂಟ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ಖಾದಿ ಬೋರ್ಡ್‌ನವರಿಗೆ 25 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದರು. ಅವರು ನಮ್ಮನ್ನು ಎಂದರೆ ಸ್ಟೇಟ್ ಕಮಿಟಿಯುವರನ್ನು ಕೇಳಿದರು. ಆ ದೆಶೆಯಿಂದ ನೇಮಕಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಆ ವರದಿಯನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಯೆ ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I will consider about that.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಸರಂಜಾಮು ಕಾರ್ಯಾಲಯಕ್ಕೆ 17,609 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟ

ರುವುದು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಮೋಟಾರ್ ವಗೈರೆ ಕೊಂಡು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ತಾನೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಹೌದು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಬಾಬಿಗೂ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು, ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಆರ್ಡರಿನಲ್ಲಿ ವಿಶದವಾಗಿ ನಮೂದಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಪ್ರಚಾರ ಸಂಘದವರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಯೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಕೆಲವು ಹಣ ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದೇವೋ ಅದಕ್ಕೆ ಖರ್ಚಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ವರದಿ ಬಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ 25 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಾಲವನ್ನು ತೀರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷಾಖೈರಿನಲ್ಲಿ ಬಡ್ಡಿ ಮತ್ತು ಬಂಡವಾಳದ ಶೇಕಡ ಹತ್ತು ಭಾಗ ವಾಪಸು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ವಿಧಿಯಿಲ್ಲವೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಇದನ್ನು ಸಾಲವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಇದೆಲ್ಲಾ ಗ್ರಾಂಟ್.

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—25 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವವರು ಯಾರು ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು. ನಾವು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಔಟ್‌ರೈಟ್ ಗ್ರಾಂಟ್.

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಸಾಲ ತೀರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ವಿಧಿ ಇಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಷರತ್ತು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ನಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಆವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆಯೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನೀವು ಸಬ್ ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಿ ವರದಿ ತರಿಸಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಈಗ ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹಣ ಸಾಲವಲ್ಲ. ಪುನಃ ಈಗ ಅವರಿಗೆ 25 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಬೇಕೆಂದು ಹೊಸದಾಗಿ ಅಪ್ಲಿಕೇಷನ್ ಬೇರೆ ಭಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಲೆಕ್ಕ ತನಿಖೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದನ್ನು ಮಾಡಬೇಡವೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಹಾಗೆ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟಿವ್ ಕಂಟ್ರೋಲ್' ಇಲ್ಲ. It is a registered institution; a separate institution.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಗ್ರಾಂಟ್ ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ತನಿಖೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲವೆ ಎಂದು ಅವರು ಕೇಳುವುದು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವರದಿ ತರಿಸಿ ತನಿಖೆ ಮಾಡಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಅದನ್ನು ತರಿಸಿ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಇಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಇದಕ್ಕೆ ಸದಸ್ಯರು ಮತ್ತು ಛೇರ್ಮನ್ ಯಾರು ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ನೋಟೀಸ್ ಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ನಾಗಪ್ಪಶೆಟ್ಟಿ.—ತಾವು ಯಾವ ಬಾಬಿಗೆ ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿರೋ ಅದು ಆ ಬಾಬಿಗೆ ಯಾವ ವರ್ಷ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರೋ ಆ ವರ್ಷ ಖರ್ಚಾಗಿದೆಯೋ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಖರ್ಚಾಗಿದೆಯೆಂದು ವರದಿಯಾಗಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿತ್ತೋ ಆ ಬಾಬಿಗೇ ಖರ್ಚಾಗಿದೆಯೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ನಾಗಪ್ಪಶೆಟ್ಟಿ.—ಮೋಟಾರ್ ಮತ್ತು ಇತರ ಸಾಮಾನುಗಳಿಗಾಗಿ ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾಗ ಪವರ್ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲವೆಂದೂ, ಆಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ಪೂಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಸ್ಪೇರ್ ಪಾರ್ಟ್ ತರಿಸುವುದಾಗಿಯೂ ಒಂದು ಸಲ ವರದಿಯಾಗಿರಲಿಲ್ಲವೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ತಾವೇ ಅದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ.

Ministers' visit to "Vaikunta" in Hospet.

Q.—84. **Sri J. MOHAMED IMAM** (Jagalur).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) how many Ministers visited Vaikunta (in Hospet) on 4th and 5th of September 1954 ;

(*b*) whether they visited in their private capacity or on Government work ;

(*c*) what the nature of work performed by them was ?

A.—**Sri K. HANUMANTHAIYA** (Chief Minister).—

(*a*) Six Ministers visited Vaikunta (in Hospet) on 4th September 1954, and four Ministers on 5th September only.

(*b*) Except the Minister for Public Health and Local self-Government the other Ministers have visited in their private capacity.

(*c*) The Minister for Public Health and Local Self-Government inspected Medical Institutions at Hospet as also the Hospet Town.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಮಹಮ್ಮದ್ ಇಮಾಂ.—ಆರು ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಏಕ್‌ದಂ ವೈಕುಂಠಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯುವುದು ಹೇಗೆ ? ವೈಕುಂಠಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ತಮಗೆ ಯಾರು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಬೇಕು ?

(ನಗು, ಉತ್ತರವಿಲ್ಲ.)

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಮಹಮ್ಮದ್ ಇಮಾಂ.—ಹಾಗೆ ಹೋಗುವಾಗ ರಜಾ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತೀರೋ ಅಥವಾ ಹಾಗೆಯೇ ಹೋಗುತ್ತೀರೋ ? ಖಾಸಗಿ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಹೋಗಿದ್ದರು ಎಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. Did you take leave and go there ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—There is no such thing like taking leave by a Minister.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಮುಹಮ್ಮದ್ ಇಮಾಂ.—ಖಾಸಗಿ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಹೋದಾಗ ಸರ್ಕಾರದ ಕೆಲಸವನ್ನೇನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅದನ್ನೂ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಮುಹಮ್ಮದ್ ಇಮಾಂ.—ವೈಕುಂಠದಲ್ಲಿ ಏನೇನು ನಡೆಯುತೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ ? ವೈಕುಂಠ ಯಾತ್ರೆ ಮಾಡುವಾಗ ಪ್ರಯಾಣ ಭತ್ಯ ಕೊಡಬೇಕೆ, ಬೇಡವೆ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ನಾವು ಅದನ್ನು ಕೇಳಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಮುಹಮ್ಮದ್ ಇಮಾಂ.—ಈ ಸಭೆಯಿಂದ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಯಾರು ಯಾರು ಬಂದಿದ್ದರು ?

Mr. SPEAKER.—A number of persons had gone there; how can the Minister name those persons ?

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಮುಹಮ್ಮದ್ ಇಮಾಂ.—ಅಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಏನೇನು ಮಾಡಿದ್ದೀರೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬಲ್ಲಿರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರಜೆಗಳ ಅಹವಾಲನ್ನು ಕೇಳಿದೆವು, ಇನ್ಸ್ಪೆಕ್ಷನ್ ಇತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಮುಹಮ್ಮದ್ ಇಮಾಂ.—ವೈಕುಂಠದಲ್ಲಿ ಅಖಿಲ ಕರ್ಣಾಟಕ ಆಗಬೇಕೆ, ಬೇಡವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದಿರಾ ?

(ಉತ್ತರವಿಲ್ಲ.)

ಶ್ರೀ ಮುಲ್ಕ ಗೋವಿಂದರೆಡ್ಡಿ.—ಹಿಂದೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯಟ್ಟಿನಲ್ಲಿಲ್ಲದಿದ್ದಾಗ Secretariat appeared like a desert, ಪ್ರೇತಕಳೆ ಎಂದು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆದಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ನಾನು ಅದನ್ನು ಓದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಮುಲ್ಕ ಗೋವಿಂದರೆಡ್ಡಿ.—ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಎಲ್ಲಾ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಒಂದೇಸಲ ಟೂರ್ ಹೋಗಬಾರದು, ಹೆಡ್‌ಕ್ವಾರ್ಟರು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಬಾರದು, ಒಬ್ಬರಾದರೂ ಹೆಡ್‌ಕ್ವಾರ್ಟರಿನಲ್ಲಿರಬೇಕು ಎಂದು ನಿಯಮವಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರಬಹುದು, ಸಂಸ್ಥಾನ ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪಿ. ನಾಗರಾಜಮೂರ್ತಿ.—ವೈಕುಂಠಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಹಾಗೆಯೇ ಮೂರು ಮಂದಿ ಕೈಲಾಸಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದುದು ನಿಜವೆ ?

(ನಗು ; ಉತ್ತರವಿಲ್ಲ.)

International Conference at Toronto (Delegates from Mysore).

Q.—117. **Sri S. SRINIVASA IYENGAR** (T.-Narsipur).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether any delegate was deputed from the Government of Mysore for the International Conference at Toronto held recently ;

(*b*) if so, the name of the delegate and the amount of money spent ;

(*c*) whether the delegate has returned ;

(*d*) if so, whether a copy of the report submitted by him would be furnished ?

A.—**Sri Kadidal MANJAPPA** (Minister for Revenue and Public Works) [On behalf of SRI K. HANUMANTHAIYA (Chief Minister)].—

(*a*) Yes. Three delegates.

(*b*) Sri T. Siddalingiah was deputed by this Government but the T.A. Bills are not as yet received. Miss P. K. Varalakshmi and Smt. M. R. Lakshamma who were in Canada and U.S.A. at the time were deputed to attend the Conference without any extra cost to Government.

(*c*) Yes.

(*d*) It is not usual or necessary to obtain reports from the delegates.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Will the Government be pleased to state whether Sri T. Siddalingiah, a delegate of Mysore, attended the conference ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—Yes.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—May we know what transpired there ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—He participated in that conference.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—May I know why Government have said that it is not necessary to obtain a report ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—It is not necessary. We will receive the proceedings of the Conference in due course ; therefore, it is not necessary to call for a report from the delegate.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—May I know whether the delegate toured England and other countries ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—I am doubtful.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Does the Government of Mysore meet the bill of this tour ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—No.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—May I know why this Miss Varalakshmi was at Canada during the time of the Conference ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—She is a Damodardas Scholarship student; she was studying there.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Did this Miss Varalakshmi attend the conference, Sir ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—Yes.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—What are the qualifications of Miss Varalakshmi to attend this conference ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—She is a scholar studying there. She wrote to Government of Mysore that she desired to attend the conference. After all, it was a social conference. There was no objection to permit her to attend.

Educational Reforms (expenditure incurred).

Q.—27. **Sri B. N. BORANNA GOWDA** (Belur).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) the total amount spent up to the end of August 1954 for education reforms ;

(*b*) the amount spent for paying the T. A. and D. A. for members attending the meetings ;

(*c*) the amount spent for printing and publications;

(*d*) the amount spent for Officers in the Education Department to meet D. A. and T. A. ?

A.—**Sri A. G. RAMACHANDRA RAO** (Minister for Law and Education).—

(*a*)	*Year*	*Rs.*	*a.*	*p.*
	1952-53	31,070	14	0
	1953-54	325	0	0
	1954-55 (July)	440	3	0
	Total ...	31,836	1	0

(*b*) Rs. 26,641—15 –0.

(*c*) The report has been treated as a Government publication and as such the cost on printing is not incurred by the Education Department.

(*d*) Rs. 3,170-2-0.

Sri B. N. BORANNA GOWDA.—May I know the amount sanctioned for this conference ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—I want notice.

Sri B. N. BORANNA GOWDA.—Did you spend any more money for this ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—If necessary, we have to.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಈ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಯಾವಾಗ ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದು ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಕೆಲವು ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಬರುವುದರಲ್ಲಿವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಇದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡುವುದು ಯಾವಾಗ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಒಂದೊಂದಾಗಿ ಬರುತ್ತವೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪ.—ಈ ವರ್ಷ ಯಾವಯಾವ ಭಾಗ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿದೆ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಎಲ್. ಎಸ್. ಪಬ್ಲಿಕ್ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ವಜಾಮಾಡಿದೆ, ಏಜ್ ಆಫ್ ಸೂಪರ್‌ಆನ್ಯುಯೇಷನ್ ಆಫ್ ಟೀಚರ್ಸ್ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪ.—ಪ್ಯಾಟರ್ನ್ ಆಫ್ ಎಜುಕೇಷನ್ ಏನಿರಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಿ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—It is under consideration.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ವಿದ್ಯಾ ಸುಧಾರಣೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಇತರರಿಗೂ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಬಂದಿರುವುದು ನಿಜವೇ ?

Mr. SPEAKER.—It is not a proper supplementary.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎ. ತಿಮ್ಮಪ್ಪಗೌಡ.—ಈಗ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದಿರುವ ವಿದ್ಯಾ ಸುಧಾರಣೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲು ಪ್ರೈಮರಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ structure ಬದಲಾಯಿಸುವವರೆಗೆ ತಮ್ಮ ಯೋಜನೆಯು ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಿ ಜಯಪ್ರದವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಆ ವಿಚಾರ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Are the Government aware that this superannuation would enlarge or deepen unemployment in the State ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—No. The ratio between the total number of the unemployed and the number to be employed under the scheme is so small that I do not think it will affect unemployment in the State.

Mr. SPEAKER.—Question hour is over.

QUESTIONS FOR ANSWERS ON THE DAY

(**but not taken up**).

Indebtedness of Industrial Workers.

Q.—38. **Sri B. MADHAVACHAR** (Bhadravathi).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether they are aware that indebtedness has been increasing among the industrial workers since the Second World War;

(*b*) whether they will undertake a survey to find out the actual facts and statistics in this matter ?

A.—**Sri A. G. RAMACHANDRA RAO** (Minister for Law and Education).—

(*a*) No.

(*b*) No such independent and general survey is contemplated. But the Labour Department proposes to conduct very shortly fresh family budget enquiries in Mysore, Bangalore and Kolar Gold Fields Cities only and at that time, the indebtedness of the Industrial Workers in the representative areas in these Districts will also be enquired into.

Adikarnataka Boarding Home and High School, Hassan.

Q.—47. **Sri H. K. SIDDAIYA** (Belur—Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) when the Adikarnataka Boarding Home, Hassan, and New Adikarnataka High School Hostel were started ;

(*b*) what is their respective strength ;

(*c*) how many applications were received for admission to both the hostels during the last five years ;

(*d*) the number of applicants that got seats ;

(*e*) the number of applicants that were refused admission ;

(*f*) whether there are representations, resolutions, or requests to increase the number of seats in both the hostels ;

(*g*) the action taken on those requests ;

(*h*) whether it has come to the notice of Government that there is great need to increase the number of seats by 25 in the High School Hostel and 30 seats in the Middle School Hostel ?

A.—**Sri A. G. RAMACHANDRA RAO** (Minister for Law and Education).—

(*a*) The A. K. Boarding Home (for Middle School), Hassan, was started in 1928 and the A. K. High School Hostel at Hassan in June 1936.

	Boarders.
(*b*) A. K. Boarding Home	50
A. K. High School Hostel.	45

		1950-51	*51-52*	*52-53*	*53-54*	*54-55*
(*c*) Middle School Hostel	...	77	60	33	41	42
High School Hostel	...	63	41	29	35	43
(*d*) Middle School applicants	...	25	23	20	21	22
High School applicants	...	20	17	21	11	16
(*e*) Middle School applicants	...	52	37	13	20	20
High School applicants	...	43	24	8	24	27

(*f*) Yes.

(*g*) The question is being examined.

(*h*) The need for suitable increase of seats will be considered.

Harijan Teachers in Malavalli Taluk (Transfers).

Q.—52. **Sri B. P. NAGARAJA MURTHY** (Malavalli).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether the Director of Public Instruction has received letters from the public of Malavalli Taluk to transfer all the Harijan teachers who are in Malavalli Taluk for more than three years;

(*b*) if so, who has written those letters and when ;

(c) the action taken by the Director of Public Instruction after receiving such letters ?

A.—Sri A. G. RAMACHANDRA RAO (Minister for Law and Education).—

(a) No.

(b) Does not arise in view of reply to clause (a).

(c) Does not arise in view of reply to clause (a).

Electric Street Lights (Provision to Somanahalli Village)

Q.—99. Sri B. T. KEMPA RAJ (Bangalore South—Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) whether they have received applications praying for providing street lights in Somanahalli Village, Bangalore South Taluk ;

(b) whether they have surveyed the line ;

(c) what the cost of the estimate is ;

(d) whether the estimate has been sanctioned ;

(e) when the work will be taken up for execution ?

A.—Dr. R. NAGAN GOWDA (Minister for Agriculture).—

(a) Yes.

(b) Yes.

(c) Rs. 95,700,

(d) No.

(e) Immediately after the estimate is sanctioned.

Unauthorised Cultivators in Bangalore North and South Taluks, Dodballapur and Devanahalli Taluks.

Q.—104. Sri B. T. KEMPA RAJ (Bangalore South—Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the action taken up to date to evict the unauthorised cultivators in Bangalore North and South Taluks, in Dodballapur and Devanahalli Taluks;

(b) the action taken against one T. Muniyappa who has cultivated the tank bed in the Amani Palankere, Kasaba Hobli, Dodballapur Taluk, since the last session of the Assembly ;

(c) whether it has come to their notice that he has been growing sugarcane and paddy in the land he has occupied ?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

(a) Eviction proceedings are taken in all cases.

(b) Sri Muniyappa was fined on the Takrar Thakthas put up. The land in his unauthorised possession has since been granted to him on a temporary basis for a period of five years subject to his surrendering the land without claiming any compensation when the land is required by Government.

(c) Yes.

Scheduled Castes Munsiffs.

Q.—106. Sri B. T. KEMPA RAJ (Bangalore South—Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the number of Munsiffs in the State ;

(b) the number of Munsiffs that belong to Scheduled Castes ?

A.—Sri A. G. RAMACHANDRA RAO (Minister for Law and Education).—

(a) 47.

(b) Nil.

Scheduled Castes Students (Deputations to Foreign Studies).

Q.—107. Sri B. T. KEMPA RAJ (Bangalore South—Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the number of students sent abroad for studies since 1st April 1953 and their names with qualifications and the institutions to which they are sent;

(b) the number of Scheduled Castes students sent for foreign studies since 1st April 1953 ;

(SRI B. T. KEMPA RAJ.)

(c) the names of Scheduled Castes students whom the Mysore Government has recommended for foreign studies since 1st April 1953 ?

A.—Sri A. G. RAMACHANDRA RAO (Minister for Law and Education).—

(a) No students were sent abroad for studies.

(b) None.

(c) None.

Municipal High Schools Canteens, Bangalore District.

Q.—138. Sri D. M. GOVINDARAJU (Nelamangala):—

Will the Government be pleased to state :—

(a) in how many Municipal High Schools in Bangalore District free canteens are being run ;

(b) whether they are giving any aid for this purpose ?

A.—Sri A. G. RAMACHANDRA RAO (Minister for Law and Education).—

(a) Seven.

(b) No.

Municipal High Schools (Grants from District Boards).

Q.—139. Sri D. M. GOVINDARAJU (Nelamangala).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the number of Municipal High Schools in the State (districtwar figures may be furnished) ;

(b) the number of students studying in these schools : (i) those belonging to rural parts, (ii) those belonging to urban areas ;

(c) whether the District Boards are giving any aid for the maintenance of these Municipal High Schools ; if so, to what schools and to what extent ?

A.—Sri A. G. RAMACHANDRA RAO (Minister for Law and Education).—Statement appended below.

Statement showing the number of Municipal High Schools in each District and the number of students studying in them.

Sl. No.	District	No. of Munici-pal High Schools	No. of students belonging to		Whether District Boards are giving any aids to the Municipal High Schools.
			Rural parts	Urban parts	
1	Bellary District ...	3	351	2,472	Nil
2	Bangalore City District ...	2	...	719	Do
3	Bangalore Civil Area ...	3	346	1,109	Do
4	Bangalore District ...	10	1,554	1,727	Do
5	Kolar do ...	7	853	1.996	Not readily available
6	Mandya do ...	6	153	1,541	Rs. 1,000
7	Chitaldrug do ...	8	...	1,152	Nil
8	Shimoga do ...	8	680	1,194	Do
9	Chikmagalur do ...	4	153	633	Do
10	Hassan do ...	7	118	1,627	Do
11	Tumkur do ...	4	718	433	Do
12	Mysore do ...	6	783	773	Do

Municipal High Schools (Dearness allowance to staff—Government's share.)

Q.—141. Sri D. M. GOVINDARAJU (Nelamangala).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) what proportions of the Dearness Allowance paid to the members of the staff in the aided Municipal High Schools are borne by Government and local bodies ;

(*b*) whether it has not come to the notice of Government that it has caused great hardship on the poor resources of the local bodies ;

(*c*) whether the Government consider it necessary that three-fourths of the Dearness Allowance should be borne by Government as in the case of maintenance grant ?

A.—Sri A. G. RAMACHANDRA RAO (Minister for Law and Education).—

(*a*) The Government's share of the Dearness Allowance is limited to a maximum of Rs. 7-8-0 per head per mensem subject to the condition that an equal amount is paid by the management.

(*i*) *Civil Area, Bangalore*—

In respect of schools in Civil Station, Bangalore, the rate of grant paid under Dearness Allowance is either Rs. 8 or Rs. 9 or half actual expenditure, whichever is less. The grant paid is restricted to half the expenditure incurred by the management on employees, such rates of expenditure under Dearness Allowance being however restricted for the purposes of calculation of grant to Rs. 18 for those whose pay is Rs. 40 or more and to Rs. 16 for others.

(*ii*) *In respect of the Bellary District.*—

The grant paid is equal to half the cost at Government rates as follows, excepting Primary Schools.—

	D.A.
Pay not exceeding Rs. 20 ...	18
Pay between Rs. 20 and 40 ...	19
Do Rs. 40 ...	21
Pay exceeding Rs. 40 and below 60	22
Do Rs. 60 and 100...	24
Do Rs. 100 and 200 ... of pay *plus* Rs. 8	17

(*b*) Representations have been made in this respect.

(*c*) In the present financial condition of the State, it is not possible to consider the question.

Ex-Servicemen (relief measures).

Q.—160. Sri V. R. NAIDU (Malleswaram).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the number of Ex-Servicemen of Mysore in the State ;

(*b*) the number and the manner in which they have been provided with employment for their livelihood ;

(*c*) the number that have been granted land, etc. ;

(*d*) whether the Government will arrange to provide relief to those that have not been given so far ?

A.—Sri A. G. RAMACHANDRA RAO (Minister for Law and Education).—

(*a*) The number of Ex-Servicemen of the Mysore State Forces is 4,063.

Information regarding number of all Ex-Servicemen of Mysore in the State is not available. It will be obtained and furnished.

(*b*) The total number of Ex-Servicemen re-employed so far in Government and private concerns is 1,331.

(SRI A. G. RAMACHANDRA RAO.)

The following schemes have been started for the Rehabilitation and Resettlement of the Ex-Servicemen :—

	Provision as per Scheme	Number so far benefited
	Men	Men
(i) Land Colonisation Scheme.	350	40
(ii) Financial Aid to Individual Settlers on land at Rs. 500 each.	100	13
(iii) Technical Training Scheme.	200	50
(iv) Auto-Rickshaw and others.	90	60

(*c*) 3,513 Ex-Servicemen of the Mysore State Forces have been awarded free grant of lands under Military Concession Rules. Of these, 1,349 have been allotted lands free of cost in full satisfaction of their claims and 250 have been allotted lands in partial satisfaction.

(*d*) Every effort is being made to rehabilitate Ex-Servicemen.

Fine arts (measures to promote)

Q.—179. **Sri P. R. RAMAIYA** (Basavangudi).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the steps they have taken to promote the Fine Arts, such as music, dance, drama and painting, in the State of Mysore;

(*b*) how much money has been allotted by Government for this purpose for the year 1953-54;

(*c*) how much of that has been spent and for what institution;

(*d*) whether it has come to their notice that a large number of private institutions in the State have been devoting themselves for the promotion of Fine Arts, such as painting, music, dance and drama;

(*e*) will the Government take early steps to help these institutions by monetary grants?

A.—**Sri A. G. RAMACHANDRA RAO** (Minister for Law and Education).—

(*a*) In Government Order No. E. 7514-620—Edn. 113-53-8, dated 3rd September 1954, sanction has been accorded to the formation of Mysore State (Branch) Academy of Dance, Drama and Music (Sangith Natak Akadami) with Sri B. S. Puttaswamy as the Chairman. Proposals from the Chairman are awaited.

(*b*) and (*c*) Do not arise in view of reply to clause (*a*).

(*d*) Yes.

(*e*) Will be considered.

Primary Schools (Central aid to Start).

Q.—191. **Sri G. SIVAPPA** (Holalkere).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether the Central Government have come to their aid to sanction Primary Schools to relieve unemployment;

(*b*) if so, the total number of such schools;

(*c*) whether there are multi-purpose schools under the scheme?

A.—**Sri A. G. RAMACHANDRA RAO** (Minister for Law and Education)—

(*a*) Yes.

(*b*) 201.

(*c*) No.

S. Nos. 138 and 143 of Chikkamulagud Village (Land granted for Rajaput Colony).

Q.—200. **Sri M. CHIKKALIGNIAH** (Malavalli—Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the total extent of land available for cultivation in S. Nos. 138 and 143 of Chikkamulagud Village, Malavalli Taluk;

(*b*) the extent granted to the Rajaput Colony;

(*c*) the number of families residing in the colony and the extent of land under actual cultivation at present;

(*d*) the number of Depressed Class applicants that applied for grant of land in these numbers?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

		A.	G.
(*a*)	S. No. 138 :	146	28
	S. No. 143 :	157	36
	Total ...	304	24

(*b*) 304 acres 24 guntas.

(*c*) No families are residing in the colony. 45 acres are under cultivation.

(*d*) 53 applicants.

Akashvani (Shifting from Mysore to Bangalore).

Q.—263. Sri M. LINGANNA (Nanjangud).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) whether the Government of India have thought of shifting Akashvani from Mysore to Bangalore;

(*b*) whether the Mysore Government have been informed of it;

(*c*) what is the opinion given by the Government of Mysore in this matter?

A.—Sri A. G. RAMACHANDRA RAO (Minister for Law and Education).—

(*a*) Yes.

(*b*) Yes.

(*c*) Mysore Government were in favour of the Studio (Akashvani) being retained at Mysore City in addition to the new Studio to be opened at Bangalore.

Occupational Institute (Purchase of Equipment).

Q.—274. Sri M. RAJASEKHARA MURTHY (Yelandur).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) whether furniture and other equipments necessary for the use of the Occupational Institute, Mysore, have been purchased;

(*b*) the date of purchase;

(*c*) the total value of the goods so purchased;

(*d*) the name of the officer who effected the transaction?

A.—Sri A. G. RAMACHANDRA RAO (Minister for Law and Education).—

(*a*) Yes.

(*b*) Purchases have been made on different dates.

(*c*) Rs. 46,400.

(*d*) Sri P. Muniappa, Superintendent, Occupational Institute, Mysore.

Occupational Institute (Principal and Vice-Principal).

Q.—276. Sri M. RAJASEKHARA MURTHY (Yelandur).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) for what period Sri P. H. Krishna Rao was appointed as the Principal of the Occupational Institute;

(*b*) when that period expired;

(*c*) whether an additional post of the Vice-Principal has been created;

(*d*) when it was created?

A.—Sri A. G. RAMACHANDRA RAO (Minister for Law and Education).—

(*a*) For a period of one year from 2nd July 1953; and subsequently extended up to 10th October 1954.

(*b*) The period of his office expired on 10th October 1954.

(*c*) Yes.

(*d*) In September 1954.

Justice T. N. Mallappa's Committee.

Q.—281. Sri Mulka GOVINDA REDDY (Chitaldrug).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) when Justice T. N. Mallappa's Committee was formed and who the members of that Committee are;

(SRI MULKA GOVINDA REDDY.)

(*b*) the terms of reference;

(*c*) the places that have been visited by the Committee;

(*d*) the amount spent so far by way of T.A. and D.A. (T.A. and D.A. drawn by each member to be given);

(*e*) when the report of the Committee may be expected ?

A.—Sri A. G. RAMACHANDRA RAO (Minister for Law and Education).—

(*a*) The Committee was constituted in Government Order No. 3658-69—Cts. 359-52-11, dated 22nd October 1953.

The Committee consists of the following gentlemen :—

(i) Justice Sri T. N. Mallappa, B.A., LL.B., Judge, High Court of Mysore (Chairman).

(ii) Sri M. P. Somasekhara Rau, B.A., LL.B., Advocate (Member).

(iii) Sri B. Y. Neelegowda, B.A., LL.B., Advocate, and Member of Legislative Assembly (Member).

The Registrar, High Court of Mysore, is the Secretary to the Committee.

(*b*) To go into the question of re-distribution of territorial and pecuniary jurisdiction of Courts (Civil and Criminal) in the State.

(*c*) This will be ascertained and information supplied.

(*d*) Rs. 4,728-15-0 including establishment charges, postage, T. A. and D.A. to the Chairman, Secretary, Members and the staff.

T.A. and D.A. and sitting fee drawn by each member :

(i) Sri M. P. Somasekhara Rau—Rs. 679-9-0.

(ii) Sri B. Y. Neelegowda—Rs. 280-10-0.

(*e*) The Committee hopes to submit the Report before the end of December 1954.

Industrial Labour Recreation Centres, Bangalore City.

Q.—299. Sri R. ANANTARAMAN (Chamarajpet).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the number of industrial labour recreation centres in the City of Bangalore;

(*b*) where they have been opened;

(*c*) the names of officers who are in charge of such centres;

(*d*) how long they have been working in such offices;

(*e*) the expenditure involved in running them ?

A.—Sri A. G. RAMACHANDRA RAO (Minister for Law and Education).—

(*a*) Two.

(*b*) One is at Chamarajpet and another at Cottonpet, Bangalore City.

(*c*) Sri J. Basaviah and Sri T. G. Raju Naidu are working as Supervisors of the Labour Welfare Centres, the former at Chamarajpet and the latter at Cottonpet. These two Centres are under the charge of the Assistant Commissioner of Labour, Bangalore Division.

(*d*) Sri J. Basaviah has been working from 21st August 1942.

Sri T. G. Raju Naidu from 21st September 1943.

(*e*) Rs. 4,049 per annum for both.

Wells in Gudibanda and Bagepally Taluks.

Q.—304. Sri B. V. NARAYANA REDDY (Bagepally—Gudibanda).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) how many wells there are in Gudibanda and Bagepally Taluks;

(*b*) how many applications have been received for well subsidy for the last three years (names to be given);

(*c*) how many have been sanctioned;

(*d*) how many are still pending;

(*e*) the amount that is given as subsidy;

(*f*) the reason for delay in sanctioning ?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

	Bagepally Number		*Gudibanda* Number
(*a*)	2,324	...	101
(*b*)	1,446	...	133
(*c*)	594	...	58
(*d*)	53	...	3
(*e*)	Rs. 1,08,729.		Rs. 11,675.

(*f*) Due to the time taken for investigation and enquiry of the cases.

Research in soil conservation in Bellary Taluk.

Q.—337. Sri IJARI SIRASAPPA (Harpanahalli).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether it has been brought to their notice that research in soil conservation can be taken up in the lands of Bellary Taluk ;

(*b*) if so, what action will they propose to take to start such research work ?

A.—Dr. R. NAGAN GOWDA (Minister for Agriculture).—

(*a*) Yes.

(*b*) Research in soil and moisture conservation has already been undertaken during the year in Bellary District. An area of 100 acres has been taken up for afforestation. The question of constituting a Soil Conservation Board in the State is under consideration of Government. The nature of further research work will be considered after the constitution of the Board and the recommendations of the Board are received.

T. B. Hospitals.

Q.—366. Sri M. PALANIYAPPAN (Ulsoor).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the number and names of T. B. Hospitals in the State ;

(*b*) the total number of beds in each ;

(*c*) the number of patients in the waiting list in the respective hospitals ?

A.—Sri T. CHANNIAH (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

(*a*) There is only one T. B. Hospital in the State, *viz.*, T.B. Hospital, Davangere and the following are T. B. Sanatoria and T. B. Clinics in the State :—

1. P.K. Sanatorium, Mysore.
2. S.D.S. Sanatorium, Bangalore.
3. Government T.B. Sanatorium, Civil Station, Bangalore.
4. Government Wellesley T. B. Sanatorium, Bellary.
5. Lady Willingdon Tuberculosis Clinic and Dispensary, Bangalore.
6. Tuberculosis Clinic, Hassan.
7. Do do Shimoga.
8. Do do Tumkur.

(*b*) *Name of Institution*	*No. of beds.*
1. T.B. Hospital, Davangere...	30
2. P.K. Sanatorium, Mysore...	350
3. S. D. S. Sanatorium, Bangalore	182
4. Government T.B. Sanatorium, Civil Station, Bangalore	82
5. Government Wellesley T.B. Sanatorium, Bellary	200
6. Lady Willingdon T.B. Clinic and Dispensary, Bangalore	8
7. T.B. Clinic, Hassan ...	16
8. Do Shimoga ...	16
Extra ...	17
9. Do Tumkur ...	16

(*c*) *Name of Institution.*	*No of patients in the waiting list.*
1. T.B. Hospital, Davangere...	No list is maintained.
2. P.K. Sanatorium, Mysore...	80
3. S.D.S. Sanatorium, Bangalore	581
4. Government T.B. Sanatorium, Civil Station, Bangalore	250
5. Government Wellesley T.B. Sanatorium, Bellary	26
6. Lady Willingdon T.B. Clinic and Dispensary, Bangalore	No list is maintained.
7. T.B. Clinic, Hassan ...	3
8. Do Shimoga ...	40
9. Do Tumkur ...	Nil

Scheduled Cases (representation in Services).

Q.—389. Sri M. MADIAH (Nanjangud—Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) whether it is not a fact that the Scheduled Castes who are Backward Class of citizens are not adequately (particularly in the Gazetted cadres) represented in the services under the State;

(*b*) whether it is not a fact that the Scheduled Castes in the State are very inadequately represented in the Gazetted services of the Revenue and Police Departments?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

(*a*) Yes.

(*b*) Yes.

Kannada Pandits in High Schools.

Q.—400. Sri S. R. NAGAPPA SETTY (Shimoga).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) whether there is any Government Order that only Kannada Pandits are to be appointed to teach Kannada in Government High Schools as well as in Aided High Schools also in the State;

(*b*) how many Kannada Pandits have taken degree in each year from 1950 to 1954;

(*c*) how many graduates have taken degree in Kannada B.A., B.A. Honours and Kannada M.A., in each year from 1950 to 1954;

(*d*) whether Kannada B.A. Honours Graduate is appointed in Colleges as Kannada Lecturer?

A.—Sri A. G. RAMACHANDRA RAO (Minister for Law and Education).—

(*a*) Yes.

(*b*)

	The number that have taken Pandit's Degree.
1950 ...	... No Examination.
1951 ...	... 24
1952 ...	... No Examination.
1953 ...	... 24
1954 ...	... No Examination.

The Pandit's Final Examination is being held once in two years.

(*c*) No. of Graduates taking—

Year	Master's Degree in Kannada	Hons. Degree in Kannada	Pass Degree (B.A.) with Kannada as optional subject
1950	... 4 ...	8+1 pass degree	... 10
1951	... 8 ...	6+1 do	... 9
1952	... 2 ...	4+1 do	... 4
1953	... 3 ...	12	... 9
1954	... 6 ...	7	... 9

(*d*) Yes.

Electricity for I. P. Sets (loans from Central Government)

Q.—443. Sri G. PAPANNA (Sidlaghatta-Chikballapur).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) the amount of loan granted by the Central Government for providing electricity for irrigation purposes to the famine-stricken districts of the State during the last three years (yearwar details to be furnished);

(*b*) out of this, the amount spent over each district?

A.—Dr. R. NAGAN GOWDA (Minister for Agriculture).—

	Rs.
(*a*) 1951-52 ...	50 lakhs
1952-53 ...	50 do
1953-54 ...	50 do

(*b*).—

Name of the District	1951-52		1952-53		1953-54	
	Grant	Outlay	Grant	Outlay	Grant	Outlay
	Rs.	Rs.	Rs.	Rs.	Rs.	Rs.
Tumkur ...	...	...	10,00,000	12,32,790	15,00,000	12,45,981
Kolar .	...	...	5,00,000	9,90,270	5,00,000	6,43,774
Chitaldrug ...	...	...	20,00,000	9,80,581	15,00,000	12,51,142
Shimoga				3,95,302	8,00,000	5,00,750
Bellary ...	...	...	...	...	5,00,000	5,12,688
Establishment and other charges.	...	...	...	...	2,00,000	1,03,294
Excess outlay over the loan in 1952-53.			...	...	...	1,60,797
Total ...	...	34,29,225	35,00,000	35,98,943	50,00,000	44,18,426

Harijans in Rural Parts (Amenities).

Q.—448. Sri G. PAPANNA (Sidlaghatta-Chikballapur).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether any definite policy is adopted while sanctioning the necessary amenities, namely, roads, drains, hospitals and houses for Harijans to rural parts ;

(*b*) if so, the policy adopted ?

A.—Sri T. CHANNIAH (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

(*a*) and (*b*) The question is not clear. Roads, drains and hospitals are amenities which are common to all residents of a town or a village, and are not specially provided for Harijans only. Housing grants are being sanctioned to Harijans to assist them to build houses. The idea is to render help to all that require it.

Cultural Development (expenditure incurred).

Q.—464. Sri D. R. KARI GOWDA (Hassan).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the amount allotted for cultural development in the year 1954-55 ;

(*b*) out of that, how much has been spent up-to-date ;

(*c*) the items on which it is spent ?

A.—Sri A. G. RAMACHANDRA RAO (Minister for Law and Education).—

(*a*) Rs. 4 lakhs.

(*b*) Rs. 5,114—10—0 up to the end of August 1954 (figures for September 1954 are not yet available).

(*c*) (i) Pay of officers.
(ii) Pay of establishments.
(iii) Allowances.
(iv) Contingencies.
(v) Other charges.

S. No. 232 of Madanahalli, Kolar Taluk (land granted under G. M. F. Scheme).

Q.—474. Sri J. NARAYANAPPA (Chintamani—Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the extent of land in kharab situated in S. No. 232 of Madanahalli in Kolar Taluk ;

(SRI J. NARAYANAPPA.)

(*b*) the extent of land granted under the G. M. F. Scheme to the ryots of the abovesaid village in 1942; their names and the extent of land granted to each one of them;

(*c*) whether they have rejected any darkhast applications on the ground that this land should not be granted to ryots;

(*d*) after so rejecting, whether they have granted any land out of the same to the ryots of other villages; if so, their names and the extent of land so granted to each of them?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

(*a*) 48 acres 1 gunta.

(*b*) An extent of 6 acres was granted to Sri Govinda Gowda under Grow More Food Scheme.

(*c*) Yes.

(*d*) No.

Graduates in Thigalar Community.

Q.—514. Sri MUDDURAMIAH (Koratagere-Madhugiri).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) the number of graduates in the Thigalar Community in the State;

(*b*) of them, the number in employment;

(*c*) the group under which this community has been classified by the Public Service Commission and appointments are being given?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

(*a*) Information is not available.

(*b*) Separate figures for this community are not available.

(*c*) For purposes of recruitment all the communities in the State have been classified into 18 communal groups and the Thigalar Community comes under "Other Caste Hindus."

Backward Scholarships to girl students in Middle and High Schools.

Q.—536. Srimathi LAKSHMIDEVI RAMANNA (Hoskote-Anekal).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) whether backward class schoarships are being provided to the girl students studying in middle and high schools;

(*b*) if not, the reasons;

(*c*) the number of scholarships allotted to girl students of high schools in Bangalore District during this year;

(*d*) the number of applications received for the grant of scholarships from the girl students of high schools in Bangalore District;

(*e*) the number of applications for scholarships received from girl students of high and middle schools in Bangalore City;

(*f*) the number of scholarships allotted to girl students in Bangalore City?

A.—Sri A. G. RAMACHANDRA RAO (Minister for Law and Education).—

(*a*) No.

(*b*) Because there is a separate provision for the award of scholarships to girls.

(*c*) 4.

(*d*) 102.

(*e*)	High Schools ...	349
	Middle Schools ...	408
(*f*)	High Schools ...	45
	Middle Schools ...	89

Note.—The figures furnished in respect of items (*d*) and (*e*) relate to the year 1953-54.

National Cadet Corps.

Q.—591. **Srimathi B. L. SUBBAMMA** (Chickmagalur-Mudigere).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) the places where National Cadet Corps have been started;

(*b*) the number of Cadets trained till now:

(*c*) whether there is ladies' section in this organisation?

A.—**Sri A. G. RAMACHANDRA RAO** (Minister for Law and Education).—

(*a*) (i) Bangalore.
(ii) Mysore.
(iii) Tumkur.
(iv) Davangere.
(v) Bellary.

(*b*) 2,924.

(*c*) Yes.

Middle School, Itikadibbanahalli Hobli (construction of building).

Q.—615. **Sri C. T. HANUMANTHAIYA** (Pavagada—Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) when the representation was made to them praying for financial assistance for constructing a middle school in Itikadibbanahalli Hobli of Madhugiri Taluk;

(*b*) the reasons for not yet sanctioning the estimate and also for not yet constructing the said building and the stage at which it stands now?

A.—**Sri A. G. RAMACHANDRA RAO** (Minister for Law and Education).—

(*a*) On 4th November 1946.

(*b*) The revised estimate for Rs. 12,400 for the building has been forwarded to the Public Works Department on 25th August 1954 with a request to take up the work immediately.

Veterinary Dispensary at Arsikere of Nidugal Hobli) Petition to grant).

Q.—616. **Sri C. T. HANUMANTHAIYA** (Pavagada—Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) the date on which they received the petition praying for the grant of a Veterinary Dispensary at Arsikere of Nidugal Hobli in Pavagada Taluk;

(*b*) the reason for not sanctioning the same so far?

A.—**Dr. R. NAGAN GOWDA** (Minister for Agricuture).—

(*a*) 14th February 1954.

(*b*) It would not be advantageous since such a dispensary at Arsikere would serve only very few villages in the State, Arsikere being a border village.

Village Panchayets, Tumkur District (grants sanctioned).

Q.—636. **Sri C. M. ANNAYYAPPA** (Gubbi).—

Will the Government be pleased to state:—

whether grants have been sanctioned to the Village Panchayets in Tumkur District (Talukwise details and the names of Panchayets and villages to be furnished)?

A.—**Sri T. CHANNIAH** (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

Grants for well works under the Local Development Works Programme are sanctioned as per statement appended during 1954-55.

A grant of Rs. 6,862—8—0 has been sanctioned to Village Panchayet, Amruthur, under Rural Health and Sanitation for Drainage Works.

(SRI T. CHANNIAH.)

Grants sanctioned to the Village Panchayets in Tumkur District during 1954-55—Well Works.

Sl. No.	Name of Village Panchayet	Grant by the Planning Commission	Contribution by State Government
	(1) Tumkur Taluk.—	Rs.	Rs.
1	Kambathanahalli	1,250	625
2	Kaidala	700	350
3	Neralapura	1,100	550
4	Kembalau	900	450
5	Kadarenahalli	975	487½
6	Kadugujjanahalli	1,150	575
7	Koratagere	1,150	575
8	Neralapura	1,100	550
9	Honsigere	525	262½
10	Chiniga	1,150	575
	(2) Gubbi Taluk —		
1	Gorgihalli	675	337½
2	K. Kallahalli	600	300
3	Badakanapalya	725	362½
4	Muchalanahalli	600	300
5	Halsinagenahalli	600	300
6	Muginahunsi	750	375
7	Bukkosagara	750	375
8	Kuntaramanahalli	750	375
9	Kodiyala	750	375
10	Upparpalya	750	375
11	Kanchanahalli	750	375
12	Chikachanagavi	700	350
13	Molimochakunte	700	350
14	Naranahalli	750	375
15	Mallanahalli	650	325
	(3) Kunigal Taluk.—		
1	Heggadathahalli	1,000	500
2	Honnenahalli	975	487½
3	Jinnagere	1,000	500
4	Hangarahalli	1,375	687½
5	Sobagenahalli	1,150	575
6	Yelagalawadi	1,400	700
7	Kodihalli	1,300	650
8	Madaganahalli	1,000	500
	(4) Tiptur Taluk.—		
1	Halkurike	1,000	500
2	Nellikere	750	375
3	Agrahara	1,000	500
4	Kanunghatta	1,250	625
5	Gurugadahalli	1,000	500
6	Madenur	1,000	500
7	Nellikere	750	375
8	Mugathihalli	750	375
9	Gowdanakatte	750	375
10	Beerasandra	750	375

Grants sanctioned to the Village Panchayets in Tumkur District during 1954-55—Well Works—(*contd.*)

Sl. No.	Name of Village Panchayet	Grant by the Planning Commission	Contribution by State Government
	(5) Turuvekere Taluk.—	Rs.	Rs.
1	Sulekere	1,000	500
2	Anekere	1,000	500
3	Talakere	1,000	500
4	Talakere	1,000	500
5	Haralahalli	1,000	500
6	Seegehalli	1,000	500
7	S. Hosahalli	1,000	500
8	Doddagoraghatta	1,000	500
9	Kasigondanahalli	1,000	500
	(6) Chiknaikanahalli Taluk.—		
1	Dasudi	1,000	500
2	Asrihaul	1,000	500
3	Puradakatte	1,000	500
4	Kantligere	1,000	500
5	Tarabenahalli	800	400
6	Bellara	750	375
7	Byadarahalli	1,000	500
8	Huliyar	1,000	500
9	Pankajanahalli	1,000	500
10	Dasudi	450	225
11	Carehalli	1,000	500
	(7) Madhugiri Taluk.—		
1	Dabbegatta	750	375
2	Jakkanahalli	750	375
3	Hosahalli	750	375
4	Thady	750	375
5	Garani	800	400
6	Garani	800	400
7	Sadarahalli	600	300
8	Polenahalli	800	400
9	Kasinaikanahalli	750	375
10	Muddenahalli	600	300
11	Nitrahalli	800	400
12	Gamakarnahalli	500	250
13	Halethimmanahalli	800	400
14	Venkatapura	750	375
15	Bhaktarahalli	900	450
16	Bhaktarahalli	900	450
	(8) Koratagere Taluk.—		
1	Dasarahalli	1,000	500
2	Voddagere	1,000	500
3	T. Gollahalli	750	375
4	Kasapura	1,000	500
5	Sompura	1,000	500
6	Nagammanapalya	750	375
7	Negalala	1 000	500
8	Madhyavenkapura	1,000	500
9	Nagenahalli	1,000	500
10	Dodsaggere	1,000	500

(SRI T. CHANNIAH.)

Grants sanctioned to the Village Panchayets in Tumkur District during 1954-55.—Well Works.—(*concld.*)

Sl. No.	Name of Village Panchayet	Grant by the Planning Commission	Contribution by State Government
		Rs.	Rs.
	(9) Sira Taluk.—		
1	Hemdore	750	375
2	Nerlahalli	750	375
3	Yeramadanahalli	800	400
4	Thogarigunte	650	325
5	Baragur	750	375
6	Guligenahalli	750	375
7	Hunjanalu	800	400
8	Mudimadu	800	400
9	Inam Borasandra	800	400
	(10) Pavagada Taluk.—		
1	Inam Venkatapura	300	150
2	Kallappanaikanahalli	900	450
3	Gujjanadu	900	450
4	Gujjanadu	600	300
5	Krishnagiri	750	375
6	Kannamedi	900	450
7	Kilarahalli	800	400
8	Mugadalbetta	800	400
	Gand Total ...	92,000	46,000

Adikarnatakas of Nittur (Permission to settle in Bidare Amrit Mahal Kaval).

Q.—642. **Sri C. M. ANNAYYAPPA** (Gubbi).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) from how long a time have the Adikarnatakas of Nittur in Gubbi Taluk been representing to Government seeking permission to settle and reside in Bidare Amrit Mahal Kaval;

(*b*) the annual income derived by them from this kaval?

A.—**Dr. R. NAGAN GOWDA** (Minister for Agriculture).—

(*a*) Since 1951.

(*b*) A direct income of Rs. 215.

Questions and Answers: Daily Disposals.

1 P.M.

Mr. SPEAKER.—Question No. 275 in the IV set was not disposed of finally.

Sri V. R. NAIDU (Malleswaram).—I rise to a point of order, Sir. ಈಗ್ಗೆ ನಾಲ್ಕು ದಿನಗಳಿಂದಲೂ ನನ್ನ ಕೆಲವು ಮಿತ್ರರು ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನನ್ನನ್ನು ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸದಸ್ಯರು ಕಳುಹಿಸಿದ ಹಲವಾರು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಉತ್ತರವನ್ನು ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸಿ ಮುದ್ರಿಸಿ ನಮ್ಮ ಹಸ್ತಗತ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಮೇಲೆ ಉಪ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಲು ಅವರಿಗೆ ಕಾಲಾವಕಾಶ ದೊರಕದೇ ಹೋಗಿದೆ.

Mr. SPEAKER.—No point of order in this. We have considered the point already. It is a matter in which I cannot extend the time or relax the rule. I have said this a number of times. I have said that it will be a breach of the rule if I relax it. Therefore it is a matter to be considered just as it should be considered, only by the Committee to recommend amendments to the Rules of Procedure. I cannot myself relax the rule.

ಶ್ರೀ ಎ. ವಿ. ನರಸಿಂಹರೆಡ್ಡಿ (ಬೆಂಗಳೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು ದಕ್ಷಿಣ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅಂಥ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಬೆಳೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಆರ್. ನಾಯ್ಡು.—ಹಿಂದೆ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಈ ರೀತಿ ಹತ್ತು ನಿಮಿಷದ ಕಾಲಾವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಯಾರಾದರೂ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೇಳಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಮನ್ನಣೆ ಇತ್ತು ಆ ರೀತಿ ಕಾಲಾವಕಾಶವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದೇ ರೀತಿ ತಾವೂ ಸಹ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೋರುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—I have given my opinion more than once and I have said that if I go on relaxing the rule, it will be more a breach of the rule than anything else. I do not want to commit such breach of the rules. It is for the Committee set up to amend the Rules of Procedure to suggest changes if necessary. If the Committee makes provision to extend the time, then I have no objection. Otherwise, I myself cannot relax the rules and it is not right also on my part to relax the rules. Therefore I appeal to all the members to co-operate with me to dispose of all the questions put down for answers until that rule is relaxed by the Committee and also approved by the House.

Sri B. P. NAGARAJA MURTHY (Malavalli).—Sir, may I make a suggestion without relaxing the rule? Sometimes questions from the end used to be taken up for answers add sometimes from the beginning, so that questions listed at the end in the list also had some chance of being taken up for answers.

Mr. SPEAKER.—No such procedure was in vogue.

Sri V. R. NAIDU.—Will my question be taken up? During the question-hour itself I must put it.

Mr. SPEAKER.—Not necessary. It will be printed with answers in the day's proceedings. Questions put down for answers on a day but not taken up for some reason or other, will be printed in the day's proceedings with answers.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚಿಕ್ಕಣ್ಣ (ಪಾವಗರ್).—ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರಗಳ ಕಾಲಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಆಯಾ ದಿನದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಮೇಲೆ ಉಪ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿರುವಂತೆ ಕಾಲ ಪರಿಮಿತಿಯನ್ನು ನಿಗದಿಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಆಗ ಆಯಾ ದಿನದ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಮೇಲೆಯೂ ಉಪ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಲು ಕಾಲಾವಕಾಶ ದೊರಕುತ್ತದೆ.

Mr. SPEAKER.—I entirely agree with the Hon'ble Member. It is all left to the Hon'ble Members themselves to co-operate with me and help me in disposing of all the questions until the rule is amended by the Special Committee and approved by this House.

***Sri M. V. RAMA RAO** (Tumkur).—Sir, with regard to the answering of questions, it has been brought to your notice on previous occasions that in respect of questions on identically the same subject and seeking to elicit practically the same information, notices of which have been sent in by more than one Hon'ble Member, questions tabled by certain members are selected for being answered, while the other similar questions which could be answered with the same information available with the Government are not being answered on the floor of this House. Without desiring to be offensive, this, I should say, is treating the Legislature in a cavalier fashion. I am sure that every Hon'ble Member of this House therefore looks up to you to prevent such things hereafter at least. While information is readily available with the Government, questions are answered only if the Government choose, and in the question of choice, it is not the Ministers who are in a position to look into the questions and select the answers, but it is some clerk in the Secretariat who has the final voice in determining whose questions should be answered and whose shall not be. This is a most unsatisfactory state of affairs. Unless you stand up for the rights of Hon'ble Members of this House, we do not expect the Government to be able to appreciate the viewpoint of Hon'ble Members who have been sending notices of questions. We do not come here like school boys awaiting if there are questions to be taken up and we do not know on what day any particular question will be taken up and answered. Besides, we find that different answers are given to the same question on two different occasions by two different Ministers

---

* Indicates that the speech has not been revised by the Member concerned.

(SRI M. V. RAMA RAO.)

in the same House and there is no sanctity either, because Government have the final voice in answering. These are the things which will make a travesty and mockery of question hour in which information is sought to be elicited. I hope you will be able to prevent this.

I associate myself with the anxiety expressed by other members with regard to questions that have been sent. I may bring to your notice also that questions of which notices have been sent for the January Session in 1953 and questions which have been tabled for the Budget Session 1954 still remain unanswered. If answers were not readily available then, they could have been laid on the table of House on the opening day of the next session. Even that does not appear to have been done this time. Questions, notices of which have been given, have not been answered and remain unanswered till this day. And no reasons have been furnished. This is not the way of treating us.

Mr. SPEAKER.—Does the Hon'ble Member mean that answers have not been furnished to questions tabled during the previous session?

Sri A. BHEEMAPPA NAIK (Molakalmuru).—Yes. There are so many questions for which answers have not been furnished.

Sri M. V. RAMA RAO.—You may recollect, Sir, that in the Special Committee set up for amending the Rules of Procedure of which you were a member, this matter was considered at great length and certain differing view-points have been expressed and we have not been in a position to consider the report either, because of the intransigence of the Hon'ble the Chief Minister who happened to get himself elected to that Committee. He did not chose to attend the meetings of the Committee and it is impossible for the report of the Committee to be given effect to without the co-operation of the Government. If the Chief Minister makes himself so indispensable to the Committee, he should have found the time, the leisure and the willingness to serve in that Committee with a certain amount of humility. This is not the way of treating the Legislature. The sooner we end this system the better it is.

***Sri A. G. RAMACHANDRA RAO** (Minister for Law and Education).—Sir, discussions of this nature without proper motion would be really unfair not merely to the ministers but also to the Chair and the Hon'ble Members as well. Generalisations are made, insinuations are trotted out and we have to hear and go. I think that ought not to be the procedure. For instance if a minister or two ministers answer in a different way, there is the House to check it up. But to make a generalisation like that and level a charge on the person is unfair. Similarly, the Chief Minister is not here. And there is no motion set down. And to make charges I think is not consistent with the dignity of this House. I request the Hon'ble Member, if there is any motion, to bring it before the House. Let a motion be brought before the House and necessary action taken.

Further, a point was made that questions are lying unanswered even though notices were given long before this session, *i.e.* in 1953 and 1954. That may be brought to the notice of the Chair and I am sure the Chair has ample powers to deal with the situation; that is better than making such charges here in a cavalier fashion.

***Sri A. BHEEMAPPA NAIK.**—I wish to state that soon after question hour, if there are any difficulties felt by members, they may represent them to the Chair, especially when the Speaker cannot allow more than a prescribed number of minutes for questions. When we have got grievances to represent to the Chair and we are feeling about them everyday, I want the Minister to point out the provision of law under which a motion has to be brought before the House in regard to representation of grievances before the Chair. I cannot understand how a motion can be brought before the House to represent a grievance to state that questions tabled previously have been or have not been answered. Does that require a motion being put down? Should we not bring to the notice of the Chair the grievances which we have felt? I do not think my friend should take these things seriously.

He can answer tomorrow if not today. Let him consult the Leader. There are grievances put forward here. Why should the Leader be absent? There is a direct charge which the Speaker is himself aware of when he was on that Committee.

Mr. SPEAKER.—The point is whether the Chief Minister wantonly absented himself to delay the proceedings.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—A date was fixed for the meeting and he did not attend. Tomorrow he may say that he absented himself on account of some other work. There is nothing wrong in saying so or putting forward that plea. But, for that, I do not think a motion is necessary.

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—In fairness, he should have put the question in his presence and not during his absence.

***Sri T. MARIAPPA** (Mysore City—North).—Sir, this is not the first time that such questions have been addressed to the Chair. Time and again some Hon'ble Members of this House have been representing to the Chair that the Government should take prompt steps to answer all the questions given notice of. It has also been brought to the notice of the Speaker that some other questions, you call them convenient or inconvenient, remain unanswered and particularly certain questions of certain Members of the same type are answered while questions of others are not answered. This is not the first time Sri M. V. Rama Rao has raised this point. Even on previous occasions he has raised the point. And even the previous Speaker had promised to look into the matter. If such questions remain unanswered or differently answered and if on two different days similar questions are differently answered in the same House, is it not right on the part of Members to bring that to the attention of the Chair?

Mr. SPEAKER.—What he says is that it is not right to make any insinuation.

Sri T. MARIAPPA.—If the insinuation is inherent, what can be done?

Mr. SPEAKER.—It is to be avoided. That is better. I do not agree with you there. If there is no insinuation all right.

Sri T. MARIAPPA.—But they should not read any insinuation where there is none. Therefore we want facilities to be provided to the members and their rights safeguarded and all the questions answered.

Mr. SPEAKER.—So far as the points raised by Sri M. V. Rama Rao are concerned, I can say that they will be looked into and I will request Government also to co-operate with me in furnishing all the answers as early as possible.

Regarding the arrangement of questions, I will try from the next session to marshal these questions and see that similar questions appear on the same day so that there will be no waste of time.

Regarding Rules of Procedure to be adopted, I will take the earliest opportunity to call for a meeting to discuss some of the important issues which have been raised and it is left to the members of the Committee to take the earliest decisions and place it before the House for approval. I therefore request the wholehearted support of this House and the Government to settle all these matters amicably so that the proceedings of this House may go on smoothly.

Rajpramukh's recommendations.

Mr. SPEAKER.—I have received following Orders from His Highness the Rajpramukh in regard to the Mysore Appropriation (No. 4) Bill:

> "In pursuance of clause (1) of Article 207 of the Constitution of India, I, Jaya Chamaraja Wadiyar, Rajpramukh of Mysore, do hereby recommend that the Mysore Appropriation (No. 4) Bill, 1954 be introduced and moved in the Mysore Legislative Assembly.
>
> JAYA CHAMARAJA WADIYAR,
> *Rajpramukh of Mysore.*"

(MR. SPEAKER.)

" In pursuance of clause (3) of Article 207 of the Constitution of India, I, Jaya Chamaraja Wadiyar, Rajpramukh of Mysore, do hereby recommend that the Mysore Weights and Measures (Amendment) Bill, 1954, be considered by the Mysore Legislative Assembly.

JAYA CHAMARAJA WADIYAR,
Rajpramukh of Mysore. "

PAPERS LAID ON THE TABLE.

SECRETARY.—As required by rule 90-F of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Mysore Legislative Assembly, I lay on the table of the House a copy of the Mysore Weights and Measures (Amendment) Bill, 1954 as passed by the Legislative Council on the 19th October 1954.

MYSORE APPROPRIATION (No. 4) BILL, 1954.

Introduction.

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO (Minister for Law and Education).—Sir, I beg to introduce the Mysore Appropriation (No. 4) Bill, 1954.

Mr. SPEAKER.—The Bill has been introduced.

Motion to consider.

***Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.**—Sir, I beg to move :

> " That the Mysore Appropriation (No. 4) Bill, 1954, be taken into consideration.

I wish to make a few remarks for the consideration of the House, Sir. In the supplementary grants, demands for which were put forward recently, the necessity for the demands has been fairly indicated, and it has also been shown that these items could not have been foreseen and that provisions had to be made specially because the Centre came to the aid of the Government to help them to take up these constructive works. On that motion there were several cut motions which have all been answered and the supplementary grants have been conceded by this Hon'ble House. In view of the fact that the bulk of appropriation will be appropriation of Central assistance which is shown, I do not think that there is any difficulty in approving this Appropriation Bill."

Mr. SPEAKER.—Motion moved :

> " That the Mysore Appropriation (No. 4) Bill, 1954, be taken into consideration."

***Sri J. MOHAMED IMAM** (Jagalur).—Sir, I have got my own difficulties in regard to this Appropriation Bill. Sir, the Government now seek to appropriate Rs. 1,13,17,800 and they desire that this House should vote this amount for further expenditure. It is true, Sir, that a portion of this grant is covered by the grants by the Government of India. But if you study the Budget, we find that they had taken into consideration the grant made by the Central Government also and I know some of the items included here are covered by the Budget that has already been sanctioned. But anyhow the passing of this Appropriation Bill does enhance the liability of this Government and funds to that extent have to be found.

Sir, I have urged on previous occasions that whenever supplementary demands for grants are introduced in this House, Government should give this House an indication of their financial position of the State ; and I had also pointed out that it was the practice previously that whenever the Dewans of those days addressed the Representative Assembly, they would review the entire financial position as it existed at that time and they would let the House know as to what the actual state of financial position was. But unfortunately, the Governmemt have not indicated as to how the financial position stands today. I would like to know whether the Government have taken any action to balance the Budget. We are all aware that we passed a deficit Budget—a Budget which revealed a huge deficit to the extent of nearly 3.4 crores. I will be obliged to know whether the

Government have taken any action to cut down the expenditure and if so, in what direction. Secondly, if they have taken any action to improve the resources of the State and whether the financial position today is better or worse than before. These are matters which every Member of this House will be anxious to know and it is the duty of the Government to apprise this House and every Member of this House as to how far our budgetary position has improved and how far our financial position has improved or whether it is in any way worsening. The Government failed in this respect. This is an occasion when the Government must reiterate their policy, reiterate the action they have taken and also place before the House the various development works they have undertaken and the various items of expenditure and whether there has been any savings. The Government have not taken any action in this direction. They now simply want us to vote this huge sum and we have to vote this without knowing the actual background. When we vote a certain amount to the Government, we must feel sure that this amount is avaliable and the Government should indicate from what source they are going to meet this expenditure. It is all right so far as the Central grants are concerned. Even that is doubtful because many a time the Government have expressed that a certain amount was expected from the Central Government but next time they had said that that grant was not given for some reason. These are all doubtful items of revenue. That is why I say that it is necessary to have a review of the Government regarding the financial position of the State since we met last and since the Budget was passep indicating the steps taken by them to improve the finances of the State to reduce the deficit. This is the duty of the Government and I must point out that they should remember this at least from next time when they place before this House the second instalment, because I find this to be only the first instalment of supplementary grants. We are going to be faced with a further instalment. But we are groping in the dark so far as financial matters are concerned. The Government themselves are groping in the dark and they are asking us to vote blindly when they themselves do not realise the financial position.

Sir, let me draw the attention of the Government to the State Excise Duties under which they have a demand for a lakh and odd. I always fail to nnderstand the inconsistent policy adopted by the Government. for 'Purchase of Ganja' they have shown Rs. 1,49,000. This is rather encouraging the consumption of ganja in the particular year. But what I want to submit is this: the time has come for the Government and for the country to review the prohibition policy. This prohibition policy has created a good deal Stir in other States and other States are actively engaged in assessing the effects and the results of prohibition. Sir, I have been urging from a long time that the time has come when the Government should appoint a committee to go into this question of prohibition. They must ascertain how far prohibition has helped the people. They must find out if it has helped people at all or whether it has proved detrimental to their health. But Government have closed their eyes; in spite of the fact that this prohibition has introduced conditions which are very dangerous to society, the Government are not heedful. They seem to be still under the belief that prohibition is doing good to the people. I can tell you in all sincerity that the continnance of prohibition will do untold harm to the society, leave alone the loss of income that the Government are sustaining. I therefore urge upon the Government, Sir, to take immediate steps to appoint a small committee and ask them to examine the whole question. Let them find out how far it has benefited the people. After getting their report, if there is need, we can think of revising our prohibition policy. But let not the Government close its eyes and sit thinking that everything is all right.

Now coming to Demand No. 11, Government want a sum of Rs. 2,00,000

(SRI J. MOHAMED IMAM.)
towards National Extension Scheme—Non-recurring "Housing Accommodation. In the first instance, I do not know what is the definite policy adopted by the Government in introducing this National Extension Scheme centres and also their extension. There is a volley of questions everyday that the Government has not adopted the right method in selecting the centre and there was also the suggestion that the Government was guided by partisan spirit and partisan manœuvres in selecting areas, and that they we excluding such areas and taluks which we represented by independents or non-Congress members. It may be true or it may not be. But there is this charge. I submit that Government should adopt a definite policy in extending this National Extension Scheme.

1-30 P.M.

It has been laid down that the Extension Schemes must be in the continuous areas and in such of the areas which are backward and which are not developed. But the Government, perhaps, do not pay any attention to this aspect. Many a time they have overlooked the recommendations made by the Deputy Commissioner or rural officers and they seem to make their own choice. This is to be avoided and if necessary, they must consult the local people and the Deputy Commissioner and see that the Extension Schemes are extended in a continuous manner and in such of the taluks as are very backward and which are in urgent need of help. The sum of Rs. 2 lakhs provided for under this head is, I find, with a view to provide housing accommodation. This rather makes me nervous. I feel that most of the amounts that have been set apart for this scheme will not be spent towards useful work, such as construction of drinking water wells or roads, but on housing schemes. I cannot understand why such a huge sum should be set apart for providing accommodation for the administrative staff. The Government of India have agreed to pay a loan of Rs. 7 lakhs to Mysore Government for providing housing accommodation for administrative staff. I cannot make out details. Is this amount going to be spent on construction of houses in which the staff is going to live ? Is it for temporary staff or permanent staff ? I feel, Sir, that the sum of Rs. 2 lakhs for construction of dwelling houses for the administrative staff could have been utilised for providing drinking water wells and construction of roads and this requires explanation as to why this huge amount should be spent for construction of houses.

Coming to the Rural Devolopment Works, I see from the explanatory note that this amount has been asked for because the grant due from the Planning Commission on this account was not paid. I will go through the explanatory note given. It is stated :

> "Under the Local Development Works programme for 1953-54, works at a total cost of Rs. 13,42,208 were approved. The grant due from the Planning Commission on his account was Rs. 6,54,688. Of this, only Rs. 3,45,300 was received."

They gave us only Rs. 3,45,300. The balance of the grant may be realised fully or may not be. Again, we have not received the full amount we expected from the Central Government. This has added an additional liability on us. You must be careful in framing your estimates and you should not always rely on the grant the Government of India may give, and you should not frame estimates in the anticipation that that part of the amount required would be given by the Centre.

Regarding Industries and Supplies, my other friends will speak. I need not take much time of the House as there are other members to speak on this. I would like to draw the attention of the Government that hereafter at least, they should let the House know as to the actual financial state of affairs of the State every time they introduce supplementary estimates in this House.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR (T.-Narsipur).—Sir, I will be very brief. I rise to offer my observations on the Appropriation (No. 4) Bill, 1954. I must naturally confine myself to the demands included in the supplementary estimate. I propose to speak on Demand No. 11, item No. 1. I was not able to raise discussion by means of a cut motion because it is a charged rate. I wish to know more particulars about these things than what is contained or mentioned in the explanatory note under that demand. Please permit me to read the explanatory note.—

> "Item No. 1—Required to meet the payment of certain arrears of Telephone rentals, Saloon charges, etc., relating to the Palace for the period ending with 31st March 1951. The payment could not be made earlier as the question was under correspondence and decision to pay off the amount was taken only after the Budget Estimates were passed by the Legislature."

I want the Government to tell me why these telephone rentals and saloon charges, etc., which relate prior to 1951 should be paid. Prior to 1951, I think, the telephones and railways were under the Government of Mysore. This difficulty has arisen only when communications and railways have been transferred to the Government of India. Prior to that there was no question of dispute at all. Moreover it is a charged rate. Sharing of the charged rate between the States Ministry and His Highness the Maharaja is according to constitutional provisions. I would like to know in this connection as to how many telephones are there at present in the Palace and other allied buildings and what the rentals of these would be in future. That is a very important thing. What would be the further liability and what is the nature of the agreement that has been entered into between His Highness the Maharaja and the States Ministry in this connection? I know, Sir, that the privileges and conventions of His Highness the Maharaja enjoyed prior to integration or prior to merger should continue. That is one of the conditions. I would like to know whether that condition—provision of telephones and provision of saloons—has been mentioned and if so, what are the rentals that we are liable to pay? These things are very necessary. Further, it has been stated in the supplementary estimate as follows:—

> "It may be seen from the details that a large portion of the demands is covered by Central assistance."

I would like to know what exactly is that Central assistance. No doubt, we will be a party to the Consolidated fund of the State for the purpose of increasing expenditure on the items included in the plans. At the same time we are entitled to know what we get from the Centre. It is no use telling us. . . .

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—I believe I have explained to the House at length on the day the Budget was discussed as to the Central assistance and the nature of assistance. I do not know whether you were present.

***Sri S. SRINIVASA IYENGAR.**—I was present. I know that the entire expenditure will not be booked on the expenditure side. It is receipt too. It would have been better if you had known the total receipts. What is the assistance that you get from the Centre for the Consolidated Fund of the State? To operate on the Consolidated Fund you must know how much should be given from our purse. That is a most important thing. I think the Government will enlighten us on these issues.

***Sri M. MADIAH** (Nanjangud—Scheduled Castes).—Government have come forward now and have placed before this Assembly the Appropriation (No. (4) Bill under articles 204 (1) and 205. Under those articles Government will have to approach the Legislature for any money. In this connection I may say that the amount was granted by this House for the financial year and also in the form of supplementary grants. In this connection what I want to say is this. When the Government find that the amount allotted for the year is found insufficient they should have also included other items of grants already voted by this House. A few days back supplementary estimates were placed before the House in the form of

(SRI M. MADIAH.)

demands. The House sanctioned that amount of Rs. 1,13,28,500, and in that supplementary estimate they have stated that it was the first instalment. If I have to take this supplementary estimate as first instalment, it gives me to understand that there will be subsequent statements. At least Government should have included all other items. In this supplementary estimate, for instance, this Assembly has given its sanction so far as Education Budget is concerned. It is found under some service that the amount allotted for the financial year is not found to be sufficient. For example, under Education certain amounts were asked for with regard to grant of scholarships to Scheduled Castes. That amount is not found to be sufficient during the course of the year. How it is not found sufficient, I will show. This year this House gave its consent in the Budget Estimates for the year to an allotment up to Rs. 75,370. The number of applications from the pupils studying in the various High Schools is 1,300. The number of applicants to whom B.C. scholarships were awarded was 570. The number of students to whom scholarships were not awarded is 783. The amount required or found to be insufficient for the year is Rs. 75,370. This shows that within the course of the year it is found that the amount allotted for the year is not sufficient for the year for the purpose. Government should have taken also this aspect into consideration and should have come before the House for sanction of the amount in the form of supplementary estimates. By looking into supplementary estimates I find that under Demand No. 23, after the amelioration works were finalised, the Government prepared certain schemes costing Rs. 8,70,000. The State's quota and the Centre's quota under those schemes are shown there. Provision is made under those schemes towards the educational advancement of Scheduled Castes. The Government of India are liberal in their policy with regard to the grant of scholarships to the members of the Scheduled Castes. The Government of Mysore should have set apart a certain amount under this head for the purpose. I request the Government to give their quota, as the schemes prepared under this head should have been included in the allotment towards the D.C. scholarships. That they have not done. They could have come forward to this House for additional grant under the head of Education and that they have not done. Therefore, I bring it to the notice of the Hon'ble Members of this House and also to the Government that at least in the next session of this House that they must come forward with another supplementary demand as second instalment and include in it the allotment under Education towards scholarships for the students of Scheduled Castes. Under that head, the D.C. scholarships for the pupils studying in high and middle schools must also be included, because the allotments made under that head are insufficient. I hope the Government will include also the allotments for the D.C. scholarships to pupils studying in middle schools and high schools.

Under the Constitution, they cannot draw and spend the amounts and then come forward for the approval of the House in the form of supplementary expenditure. But, if I am correct, before they spend the amount they must come up before this House and take its approval and then draw the amount out of the Consolidated Fund of the State. With these observations I ask the Government to include in the next supplementary demand the allotments requested by me, namely, additional sums to award D.C. scholarships to pupils studying in various high schools and middle schools. The amount will be about Rs. 70,000 for high school secondary education and about Rs. 50,000 for middle school education. With these observations I conclude my remarks on this Appropriation Bill.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್ (ನೆಲಮಂಗಲ-ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಬಿಲ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕಳೆದ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ Depressed Class Amelioration Grant ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏನು ಹಣವನ್ನೊದಗಿಸಿದ್ದಾರೆಯೋ ಅದು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಖರ್ಚಾಗದೆ ಉಳಿದಿದೆ, ಆ ರೀತಿ ಉಳಿ

ತಾಯವಾದ ಹಣ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಲ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗದ ಹಾಗೆ ಬೇರೆ ಒಂದು ಫಂಡ್ ಏರ್ಪಡಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸುತ್ತ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕೆ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಸಹ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಇದುವರೆಗೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಸರ್ಕಾರಿ ಆಜ್ಞೆಯೂ ಹೊರಬಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಒದಗಿಸುತ್ತಿರುವ ಹಣದಲ್ಲಿ ಉಳಿತಾಯವಾಗುವುದೆಲ್ಲಾ ಲ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗಿ ತಾವು ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಹಣವನ್ನೊದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರೋ ಆ ಉದ್ದೇಶ ಸಾರ್ಥಕವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ವಿಷಾದದಿಂದ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗಲಾದರೂ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಈ ಮೂಲಕ ವಿಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

Depressed Class Amelioration ಗಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಒದಗಿಸಿರತಕ್ಕ ಹಣದ ಜೊತೆಗೆ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾದವರೂ ಸಹ ಹಣವನ್ನೊದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ social amelioration ಗಾಗಿ ಎಂಟು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ ಒದಗಿಸಿರುವುದು ಖರ್ಚಾಗದೆ ಅದು ಲ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗುವ ಸಂಭವವಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮುಂದಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಯಾವ ಘನ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಹಣವನ್ನೊದಗಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆಯೋ ಆ ಉದ್ದೇಶ ಸಾಧನೆಯಾಗುವಂತೆ ಅಲಾಯಿದ ಈ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಮೀಸಲಾಗಿಟ್ಟು ಖರ್ಚುಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಈ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ (ಎಳಂದೂರು-ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಈ ಮೈಸೂರು ಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಬಿಲ್ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಮಾತನಾಡಿದ ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯನವರು ಹಿಂದುಳಿದ ಪಂಗಡದವರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಯ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಯಾವ ಯಾವ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಬಡ್ಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿರುವ ಹಣವನ್ನು ವ್ಯಯ ಮಾಡಬೇಕು, ಯಾವಯಾವ ಬಾಬಿಗಾಗಿ ಹಣವನ್ನೊದಗಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದುಳಿದ ಪಂಗಡದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯೋಜನೆಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಸಹ ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಹಣವನ್ನೊದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಯಾವುದಾದರೂ ಬಾಬಿಗೆ ಹಣ ಸಾಲದೇ ಇದ್ದರೂ ಸಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಗ್ರಾಂಟ್ ಮೂಲಕ ಹಣವನ್ನೊದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹಣವನ್ನೊದಗಿಸುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿಯೂ, ಯಾವಯಾವ ಬಾಬಿಗಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿಯೂ ಹಲವಾರು ಬಾರಿ ಈ ಸಭೆಯ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರಗಳ ಮೂಲಕವೂ, ನಿರ್ಣಯಗಳ ಮೂಲಕವೂ, ಬಡ್ಜೆಟ್ ಭಾಷಣಗಳ ಮೂಲಕವೂ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೂ ಸಹ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾರ್ಯ ಈ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸಾಗಿಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಿಂದುಳಿದ ಪಂಗಡದವರ ವಿದ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಆಸಕ್ತಿ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯನವರು ಸಹ ಅವರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೈಸ್ಕೂಲು ವಿದ್ಯಾವ್ಯಾಸಂಗಕ್ಕಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದ ಪಂಗಡದವರಿಗೆ ಬಡ್ಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿರುವ ಹಣ ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಅಂಕಿಅಂಶಗಳ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಪುನಃ ಹೇಳುವುದು ಪುನರಾವರ್ತಿ ಆಗುತ್ತದೆಯಾದ್ದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನೊದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಿಮ್ನ ವರ್ಗದ ವಿದ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಯಾದರೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾನಿವಾರಣೆಗೆ ಸಹ ಇದು ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಸಹಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ವಿದ್ಯಾಸೌಕರ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಸವರ್ಣ ಹಿಂದುಗಳಿಗೂ ನಿಮ್ನ ವರ್ಗದವರಿಗೂ ಭೇದಭಾವ ಎಣಿಸದೆ ಸಮಗ್ರದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಏಕ ರೀತಿಯ ಸೌಕರ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸುವುದರಿಂದ ತಾವು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾನಿವಾರಣೆಗೆ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಹಕಾರವನ್ನು ನೀಡಿದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಿಂದುಳಿದ ಪಂಗಡದ ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧನೆಗಾಗಿ ವಿಶೇಷ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ತಿಳಿದ ವಿಚಾರವೇ ಆಗಿದೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲಿಸಿದರೆ, ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಿಂದುಳಿದ ಪಂಗಡದವರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಒದಗಿಸಿರುವ ಹಣದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 40 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ ಉಳಿತಾಯವಾಗಿರುವುದು ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಅಂಶವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದು ಹಿಂದುಳಿದ ಪಂಗಡದವರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನಗಳಿಗಾದರೂ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ, ಈ ಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಬಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಹಣವನೊದಗಿಸಿ ಎಂದೂ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮನಸ್ಸಿದ್ದರೆ ಮಾರ್ಗವಿದ್ದೇ ಇದೆಯೆಂದೂ ತಿಳಿಸಿದ್ದರೂ ಅವರು ಆ ರೀತಿ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಬಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಲ್ಪಿಸದೇ ಇರುವುದು ವಿಷಾದಕರವಾದುದು.

2 P. M.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಹರಿಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗಿರತಕ್ಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿದ್ದ ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯ, ವೇತನದ ಸೌಕರ್ಯ ಈಗ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಮೆಯಾಗಿದೆಯೆಂಬುದು ಸಹ ಅವರ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳ ಆಧಾರದಿಂದ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ.

ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಮೈಸೂರು ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಆದಿಕರ್ನಾಟಕ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಎಂದು ಇದೆ. ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನೊಂದು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ತರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೋ ಅದು ತಾನಾಗಿಯೇ ಆ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇತ್ತು. ಅಂಥ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ ಊಟಕ್ಕೆ ತಿಂಗಳಿಗೆ 6 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುತ್ತ ಇದ್ದೀರಿ. ಬೇರೆ ಕಡೆ ಇರತಕ್ಕ ಹಾಸ್ಟಲುಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ 12 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುತ್ತ ಇದ್ದೀರಿ. ಈ ರೀತಿ ಆರು ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಈಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅದೂ ಕೂಡ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ ಊಟದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾದೀತೇ? ಪ್ರತಿಸಾಲಿನಲ್ಲೂ ಅಡಿಷನಲ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಕಳೆದ 5-10 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರು ತಾವು ಕೊಡುವ ಐನೂರು ಅಥವಾ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಸಾಕಾಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಬರೆದುಕೊಳ್ಳುವುದೇನೂ ತಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಮಾರ್ಚಿ ತಿಂಗಳ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಹಣ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೂ ಕೂಡ, ವರ್ಷದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಸಾಮಾನು

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್.)

ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟಿನವರ ಮೇಲೆ objection raise ಮಾಡುತ್ತೀರಿ; ಆದ್ದರಿಂದ ಅನೇಕವೇಳೆ ಅದೂ ಕೂಡ ಖರ್ಚಾಗದೆ ಲ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಕಮಿಟಿಮೆಂಬರುಗಳಾಗಿ ನೇಮಿಸಿ ಪ್ರತಿ ಸಾಲಿನಲ್ಲೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದ್ದರಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಸೌಲಭ್ಯ ಒದಗಿಸಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಮನಗಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಸಹಾಯ ಪಡೆಯೋಣ ಎಂದರೆ ಅದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಊಟದ ವಸತಿಗೆ ಯಾವ ರೇಟ್‌ನಂತೆ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರೋ ಅದು ಈಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ಮತ್ತು ಆಹಾರದ ಬೆಲೆಗನುಗುಣವಾಗಿದೆಯೋ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಮುಂದಿನ ಬಡ್ಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ತರಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಸೂಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದೇನೆ. ಈ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಕೂಡ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅದರೆ ಅಡ್ಮಿಷನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಸಂಖ್ಯೆ ಮಾತ್ರ ಅಷ್ಟೇ ಇದೆ. ಆ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವವನಾಗಿದ್ದೇನೆ.

ರೂರಲ್ ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ, ರೂರಲ್ ಡ್ರೈನೇಜ್ ಮತ್ತು ರಸ್ತೆಗಳ ರಿಪೇರಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಿನ್ನೆತಾನೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ಮಾನ್ಯಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸಚಿವರು ಈ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 94 ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ತೆಗೆದಿದ್ದೇವೆ, ಹರಿಜನರಿಗಾಗಿ ಬಾವಿಗಳು ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನೇನೂ ನಾವು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ತಕ್ಷಣದಲ್ಲೇ ಮಾನ್ಯಸದಸ್ಯರೊಬ್ಬರು ಹರಿಜನರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಬಾವಿ ತೆಗೆಸಿ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ನಿವಾರಣೆಗೆ ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಕ ತಂದ ಹಾಗಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಕಾನೂನು ಏನೋ ಇದೆ, ಮಾನ್ಯಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ ಹೋಗಬೇಕು ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಏನು ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಕ ಇದೆಯೋ ಅದನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾನೂನು ತರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಕಾರ್ಯತಃ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕವರಿಗೆ ಅದರಲ್ಲೂ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಿಂದ ಬಂದಿರತಕ್ಕವರಿಗೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಇವೊತ್ತು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ನಿವಾರಣೆ ಆಗಿದೆ ಮತ್ತು ಸವರ್ಣ ಬಾವಿಗಳಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಸವರ್ಣೀಗಳು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಹಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಸರ್ಕಾರ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಬೆಂಬಲ, ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ ಎಂಬ ವಿಷಯ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಒಂದೆರಡು ನಿದರ್ಶನಗಳೂ ಕೂಡ ಈ ಸಭೆಯ ಮಾನ್ಯಸದಸ್ಯರ ಗಮನಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೂ ಬಂದಿವೆ. ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಒಂದೇ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೊಡುವುದಾದರೆ, ಮೈಸೂರು ದಸರಾ ಕುಸ್ತಿ ಪ್ರಕರಣ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ; ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ ಇನ್ನೂ ಎಷ್ಟರಮಟಿಗೆ ಇದೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಅದು ಒಂದೇ ನಿದರ್ಶನ ಸಾಕಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ನಾನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗದೆ, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಅಷ್ಟು ತೀವ್ರಾಸಕ್ತಿ ಇದ್ದಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ 'ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ನಿವಾರಣೆಗಾಗಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ' ಈ ಕುಸ್ತಿ ಪಂದ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಕುಸ್ತಿಮಾಡುವವರು ಇದ್ದರೆ ಒಂದು ಕುಸ್ತಿ ಮಾಡಬಹುದು, ಎಂಬ ಒಂದು ಸವಾಲನ್ನು ಹಾಕಿ ಕುಸ್ತಿ ಮಾಡಿಸುವ ಗೋಜಿಗೆ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದಲೇ ಆಸಕ್ತಿ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಿ ಅಂಥ ಆಂದೋಳನಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರು ಎಂಬುದೂ ಸಹ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ನಿವಾರಣೆಗೆ ಕಾನೂನು ಇದೆಯಲ್ಲಾ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಬಾವಿ ಏಕೆ ತೆಗೆಯಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವುದೇನೋ ಬಹಳ ಸುಲಭ. ಆದರೆ ಕಾರ್ಯತಃ ಆ ಅವಕಾಶವನ್ನುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಅನೇಕ ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಕಗಳು ಬರುತ್ತವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯಸದಸ್ಯರು ಗಮನಿಸಿದರು ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗಿನ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸವರ್ಣೀಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಒಂದೇ ಬಾವಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ನೀರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಮಂದಿ ಹರಿಜನರು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ, ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿದೆ ಎಂಬ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತಯಾರುಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ಬಾವಿ ತೆಗೆಸಬೇಕು ಎಂಬ ಒಂದು ನಿಗದಿಯಾದ ಅಂದಾಜನ್ನು ತಯಾರಿಸಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಡ್ರೈನೇಜ್ ವಿಷಯ. ನಾನು ಬರುತ್ತ ಇರತಕ್ಕ ಊರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಅಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಹರಿಜನರು ಮುಂದುವರಿದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ 5 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಪಂಚಾಯಿತಿಯಿಂದ ಮತ್ತು ಇನ್ನೊಂದು 5 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟರೂ ಕೂಡ ಹರಿಜನರ ಕೇರಿಯ ಡ್ರೈನೇಜ್ ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಸ್ಲಂ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಎಂದರೆ ಕೊಳಕು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುತ್ತ ಇರತಕ್ಕವರು ಅನೇಕ ಜನ ಕೂಲಿಗಾರರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್‌ನವರು ಲೇಔಟ್ ಮಾಡಿ ಸೈಟು ಕೊಟ್ಟು ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಸಿ ಕೊಡುವ ಏರ್ಪಾಡು ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಈ ಡ್ರೈನೇಜ್ ಕೂಡ ಲೇಔಟ್ ಮಾಡಿ, ಸೈಟ್ ಹಂಚಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಪಾನನಿರೋಧದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ, ಶ್ರೀ ಇಮಾಂರವರು ಪಾನನಿರೋಧ ಅಷ್ಟು ಫಲಪ್ರದವಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿವರು. ನನ್ನ ಸ್ವಂತ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಇದು ದೇಶದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಒಂದು ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ನೈತಿಕ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಕಾರ್ಯ. ನಾನು ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಿಂದ ಬಂದವನಾದ್ದರಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಇವೊತ್ತು ಇಲ್ಲಿಸಿಟ್ ಡಿಸ್ಟಿಲೇಷನ್ ಅಫೆನ್ಸಸ್‌ಗಳು ಜಾಸ್ತಿ ಆಗಿ ಬಹಳ ವ್ಯವಹಾರಗಳಿಗೆ ಆಸ್ಪದವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅನೇಕ ವಿಧವಾದ ಅಪರಾಧಗಳು ಆಗುತ್ತವೆ, ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಕೋರ್ಟ್‌ಗಳು ಇವೆ. ಕೋರ್ಟ್ ಇದ್ದರೂ ಸಹ ಖೂನಿಗಳು, ಡಕಾಯ್ತಿ, ಮುಂತಾದುವು ಆಗುತ್ತಲೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಕಾನೂನನ್ನೇಕೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರಬೇಕು. ಕೋರ್ಟ್‌ಬೇಡ, ತೆಗೆದುಬಿಡೋಣ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಯೋ? ಇಲ್ಲ. ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಅದನ್ನು ಇಂಪ್ರೂವ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಷ್ಟು ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ

ಮಾಡಬೇಕು. ಸಂಸ್ಥಾನಾವುಳಿ ಈ ಪಾನನಿರೋಧ ನೀತಿಯನ್ನು ಎಷ್ಟು ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಷ್ಟನ್ನಾದರೂ ಮುಂದಿನ ಸಾರಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಈ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಎಕ್ಸ್‌ಟೆನ್ಷನ್ ಸ್ಕೀಂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಮೈಸೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿಗೆ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದುಳಿದ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು ಯಾವ ಯಾವುವು ಇವೆ ಮತ್ತು ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಕಾಂಗಾರಿಗಳೂ ನಡೆಯದೇ ಇರತಕ್ಕ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು ಯಾವ ಯಾವುವು ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಂಥ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಅಂದಾಜನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸುಮ್ಮನೆ ಆರ್ಬಿಟ್ರರಿಯಾಗಿ ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಾದರೆ ಅದು ಅಷ್ಟು ಸಮಂಜಸವಾಗಿ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ನ್ಯಾಷನಲ್ ಎಕ್ಸ್‌ಟೆನ್ಷನ್ ಸ್ಕೀಮನ್ನು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಈ ಸಾರಿ ಕೆಲವು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಇನ್ನೊಂದು ಸಾರಿ ಕೆಲವು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಈ ಪ್ರಯಾರಿಟಿ ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡುವಾಗ ಯಾವುದು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕ, ಎಲ್ಲಿ ಜನರ ಸಹಕಾರ ಜಾಸ್ತಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಯಳಂದೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು ತಮಗೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿದಹಾಗೆ ಹಿಂದುಳಿದ ತಾಲ್ಲೂಕು. ಅಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರ ಸೌಕರ್ಯ ಇಲ್ಲ ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿ ಕಾಂಗಾರಿಗಳು, ಜಹಗೀರಿ ಇದ್ದದ್ದರಿಂದ, ಅಷ್ಟು ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ನಡೆದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತೇ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿದರೂ ಕೂಡ ಅದನ್ನು ಸೇರಿಸಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಎಕ್ಸ್‌ಟೆನ್ಷನ್ ಸ್ಕೀಂಗೆ ಮುಂದಿನಸಾರಿ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಈ ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು ನ್ಯಾಷನಲ್ ಎಕ್ಸ್‌ಟೆನ್ಷನ್ ಸ್ಕೀಮೇ ಆಗಲಿ ಬೇರೆ ಯಾವ ಸ್ಕೀಮೇ ಆಗಲಿ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವೀಸ್ ಕಮೀಷನನ್ನು ಕನ್ಸಲ್ಟ್ ಮಾಡದೇ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಹಿಂದುಳಿದ ಪಂಗಡದವರ ಹಿತವನ್ನು ಕಾಪಾಡಬೇಕು. ಶೇಕಡ $16\frac{2}{3}$ ಭಾಗ ಇರಬೇಕೆಂಬ ನಿಯಮವನ್ನು ಈ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಎಕ್ಸ್‌ಟೆನ್ಷನ್ ಸ್ಕೀಮಿಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಅನುಸರಿಸಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ ಒಬ್ಬನೇ ಒಬ್ಬ ಅರ್ಹನಾದ ಹಿಂದುಳಿದ ಪಂಗಡದವನು ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಆತನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆಯವರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಏನು ಸರ್ಕಾರದ ಹುಕುಂ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಂಥ ಲೋಪದೋಷಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಟಿ. ಕೆಂಪರಾಜ್ (ಬೆಂಗಳೂರು ದಕ್ಷಿಣ—ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಂಡಿಸತಕ್ಕಂಥ ಈ ಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತಾ ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವಾಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವ ಒಂದು ಗೊತ್ತಾದ ನಿಯಮಾವಳಿಯನ್ನೂ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ದಕ್ಷಿಣ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 1936ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದಲೂ ಸೋಮನಹಳ್ಳಿ ಸರ್ಕಲ್ಲಿಗೆ ದೀಪಗಳಿಗಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿ ಪಂಪಗಳಿಗೂ ಸಹ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಅನೇಕ ರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಈ ಒಂದು ಅರಿಕೆಯನ್ನು ನಾವೂ ಕೂಡ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಸಂಸ್ಥಾನದ ನಾನಾ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಾದರೆ ಪರ್ಸೆಂಟೇಜ್ ಕಡಮೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ, ರಿಟರ್ನ್ ಕಡಮೆ ಬರುತ್ತದೆ, ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಅಬ್ಜೆಕ್ಷನ್ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅನೇಕ ಕುಂಟುನೆಪ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಾನಾದರೂ ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಬೆಂಗಳೂರು ದಕ್ಷಿಣ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 20 ಗ್ರಾಮಗಳು ಬಹಳ ಹಿಂದುಳಿದು ಕೇವಲ ಒಂದು ದ್ವೀಪದೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿ ಇವೆ. ಈ ಭಾಗಕ್ಕೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಕೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದರೂ ಸಹ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏಕೆ ಈ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಕಾನ್‌ಕಾನ್‌ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಸ್ಟೇಷನ್ ಇದೆ. ಕೆ.ಜಿ.ಎಫ್.ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಸ್ಟೇಷನ್ ಇದೆ. ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಕರೆಂಟು ಈ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಮುಖೇನ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಒದಗಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅಷ್ಟಾದರೂ ಸಹ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಕೊಡಲು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಮಗೆ ತಿಳಿಸಿಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಯಾವ ರೀತಿ work out ಆಗುತ್ತದೆ, ಎಲ್ಲಿ ರಿಟರ್ನ್ ಕಡಮೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನೂ ಸಹ ನಮಗೆ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಜನರಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಇದುವರೆಗೆ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡದಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಬಹಳ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಕಡೆ ತಮ್ಮ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಇದೇ ರೀತಿ ನಾಲೆಗಳು ಮತ್ತು ನಾಲೆಗಳನ್ನು ದುರಸ್ತು ಮಾಡುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ವರ್ತೂರು ಕೆರೆ ಕೋಡಿ ಬಿದ್ದು ಸುಮಾರು ನೂರು ಜನ ರೈತರಿಗೆ ವಿಪರೀತ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಸುಮಾರು 50-60 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ನಷ್ಟವಾಗಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬಂದು ತನಿಖೆ ಮಾಡಿ ಕೆರೆ, ನಾಲೆ ಮತ್ತು ಕೋಡಿ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಆದರೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಇದುವರೆಗೆ ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನೂ ಕೈಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಸುಮಾರು ಒಂದೂವರೆ ವರ್ಷದಿಂದ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡದೆ ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಕೆರೆ ಹಿಂದೆ ಗದ್ದೆ ತೋಟ ಮುಂತಾದುವುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಫಸಲು ಹಾಳಾಗುತ್ತಿದೆ. ರೈತರಿಗೆ ವಿಪರೀತ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿರುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅರ್ಜಿಯ ಮುಖಾಂತರವೂ ಮತ್ತು ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿಯೂ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೂ ಸಹ ಆ ಕಡೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ.

ಕೆಂಗೇರಿ ಹೋಬಳಿ ಕುಂಬಳಗೋಡು ಬಳಿ ವೃಷಭಾವತಿ ನದಿ ಹರಿಯುತ್ತದೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನವರು ಕೆಂಪಾಂಬುಧಿ ಕೆರೆ ಒಡೆದ ಮೇಲೆ ಕೊಚ್ಚೆ ನೀರೆಲ್ಲಾ ವೃಷಭಾವತಿ ನದಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಕುಂಬಳಗೋಡು ಹತ್ತಿರ ವೃಷಭಾವತಿ ನದಿಯ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸೇತುವೆಯಿಲ್ಲದೆ ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಆ ನದಿ ಕೊಚ್ಚೆಯ ನೀರಿನಿಂದ ತುಂಬಿ

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಟಿ. ಕೆಂಪರಾಜ್.)

ಸುಮಾರು 30 ಹಳ್ಳಿಗಳ ಜನರು ಹೋಗಿಬರಲು ತಡೆಗಟ್ಟುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸೇತುವೆ ಕಟ್ಟಿಸಬೇಕೆಂದು ಸುಮಾರು 20—25 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಆ ಹಳ್ಳಿಗಳವರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಹವಾಲು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಸಹ ಸರ್ಕಾರ ಆ ಕಡೆ ನಿಗಾ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಪಕ್ಷ ಕಾಸ್‌ವೇಯನ್ನಾದರೂ ಅಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಕೊಡದಿರುವುದು ತುಂಬ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗಲಾದರೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾಸ್‌ವೇ ಅಥವಾ ಸೇತುವೆ ನಿರ್ಮಿಸಿ ಜನರಿಗಿರುವ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸಬೇಕೆಂದು ಈ ಮೂಲಕ ಕೋರುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ರೂರಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ವಿಚಾರ. ಹಳ್ಳಿಯ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವಾಗ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಮಾರ್ಗವನ್ನನುಸರಿಸಿ ಖರ್ಚುಮಾಡುವುದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ. ಈಗ ಪಂಚಾಯಿತಿಯ ಹಣ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಹಣ ಎರಡನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಅನೇಕ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಳು ಪೂರ್ತಿಯಾಗದೆ ಅರ್ಧಂಬರ್ಧವಾಗುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯುಂಟಾಗಿದೆ. ಕೆಲಸವನ್ನು ಮೊದಲು ಮಾಡುವಾಗ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯಿತಿ ಹುಮ್ಮಸ್ಸಿನಿಂದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರೂ ಅದನ್ನು ಪೂರ್ಣ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಉತ್ಸಾಹ ಕೈಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಬಹಳ ದುಸ್ತರವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯುಂಟಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಹಣ ಒದಗಿಸುವಾಗ ಎಷ್ಟು ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಷ್ಟು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಸೂಕ್ತ. ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ಅರ್ಧ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಇನ್ನರ್ಧಕ್ಕೆ ಹಣವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ ಸುಮ್ಮನೆ ಬಿಡುವುದರಿಂದ ಉಳಿದ ಕೆಲಸ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳಾಗುವುದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಮಾಡಿರುವ ಅರ್ಧ ಕೆಲಸ ಕೂಡ ಕೆಟ್ಟು ಹೋಗುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೊದಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಷ್ಟು ಹಣ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಷ್ಟು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ, ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸ ಕೆಡದಂತೆ, ಪುನಃ ಪುನಃ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಪ್ರಮೇಯ ಬಾರದಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಆ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನೂ ಅದನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ಪುನರುಕ್ತಿಯಾಗಬಹುದು. ಆದರೂ ಸಹ ವಿಧಿಯಿಲ್ಲದೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟುದು ಆ ವಿಚಾರ. ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ದೇಶ ಬಹಳ ಗುರುತರವಾದುದು ಮತ್ತು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತವಾದುದು ಎಂದು ನಾನೂ ಸಹ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಹರಿಜನರ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ನಮೂದಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆ ನಮೂದಾಗುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಒಂದು ದೂರದೃಷ್ಟಿಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ಜನಾಂಗದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ತನ್ಮೂಲಕ ಈ ದಿನ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ನಿಂತು ಅಹವಾಲುಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಹಾಗೂ ದೇಶದ ಮುಂದೆ ಇಡಲು ಶಕ್ತರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿರುವ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬಂದಿರುವ ಸದಸ್ಯರು, ಮೀಸಲು ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ನಿಮ್ನವರ್ಗದ ಪರವಾಗಿ ಬಂದಿರುವ ಸದಸ್ಯರು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಈ ದಿವಸ ವಿಶೇಷ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವಯಸ್ಕನೂ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ನಿಯಮದ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಮತದಾನ ನೀಡಿರುವಾಗ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾಗಿರುವ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮನದಟ್ಟು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೇಹೋದರೆ ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಬಹಳ ವ್ಯಸನಕರವಾದ ಪ್ರಸಂಗ ಮತ್ತೊಂದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನಾದರೂ ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಓಟು ಕೊಟ್ಟಿರುವವರು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೇ ಅಲ್ಲದೆ, ಮೀಸಲು ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಂತಿದ್ದ ನಿಮ್ನವರ್ಗದ ಉಮೇದುವಾರರಿಗೇ ಅಲ್ಲದೆ ಇತರರಿಗೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ; ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರು ಇತರ ಪಂಗಡಗಳವರಿಗೂ ಓಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗಿರುವಾಗ ಯಾವುದಾದರೂ ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರಿಗೆ ಸಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಾಗ ಮೀಸಲು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಂದ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬಂದಿರುವ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತ್ರ ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉದ್ಭವಿಸಿರುವುದು ಬಹಳ ವ್ಯಸನವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿದೆ. ನಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗಿದೆಯೋ ಅಷ್ಟೇ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇತರರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಒತ್ತಿ ಹೇಳಬೇಕಾದ್ದು ಅನಾವಶ್ಯಕ. ಶರೀರದಲ್ಲಿ ರೋಗವಿರುವಾಗ ಅಂಗಗಳು ಅಥವಾ ಅವಯವಗಳು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಹೇಗೆ ನಿರ್ವಹಿಸಲಾರವೋ ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯೆಂಬ ರೋಗವಿರುವವರೆಗೆ ಏನು ಮಾಡಿದರೂ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಾಗಲಾರದು. ಎಲ್ಲರಿಗಿಂತ ಹಿಂದುಳಿದಿರತಕ್ಕಂಥ ಈ ಒಂದು ಜಾತಿಯ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಕಾನೂನು ಬದ್ಧವಾಗಿ ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ಪ್ರಕಾರ ದತ್ತವಾಗಿರುವ ಹಕ್ಕಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ಅದರ ಪರಿಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಮುಖ್ಯವಾದ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಈ ಜಾತಿಯ ಜನರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ತಕ್ಕ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಮ್ಮ ಅರಿಕೆಯನ್ನಿಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಹೀಗಿಡುವುದು ಮೀಸಲು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಂದ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬಂದಿರುವ ನಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಸಾರಿ 25 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚಿಗಾಗಿ ಒದಗಿಸಿ ಈ ಜನರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಯೋಜನೆಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಈ ಹಣವನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾವಾರು ಹಂಚಿ ಹೆಂಚುಗಳು, ನಿವೇಶನ, ಮನೆ ಮುಂತಾದವನ್ನು ಈ ಜನರಿಗೆ ಕೊಡಲು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕೆಲಸದಿಂದ ಈ ಜನರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೆಂಬ ಮನೋಭಾವ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕಿರುವಹಾಗೆ ನಾನು ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಯಾವುದೂ ಗೊತ್ತಾದ ಗುರಿಯಿರತಕ್ಕಂಥ ಯೋಜನೆಯಿಲ್ಲ. ಕೆಲಸಕಾರ್ಯ ಕೊಡುವ ವಿಚಾರ ನೋಡಿದರೆ ಶೇಕಡ $16\frac{2}{3}$ರಷ್ಟು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮೀಸಲಾಗಿಡಬೇಕೆಂಬ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಈ ಸಭೆ ಅಂಗೀಕಾರ ಮಾಡಿದೆ ;

ಸರ್ಕಾರ ಆಜ್ಞೆ ಸಹ ಮಾಡಿದೆ. ಈ $16\frac{2}{3}$ ಭಾಗ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಯಾವ ರೂಪದಲ್ಲಿ, ಯಾವ ವಿಧದಲ್ಲಿ ಯಾವ ನೀತಿಯನ್ನನುಸರಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕೆಲಸವನ್ನು ಇಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕು, ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಯೇ ವಿನಾ ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಯಾವ ದಿವಸ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತೋ ಆ ದಿವಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದಂಥ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು, ಸರ್ಕಾರದ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು 1953ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿಂದೀಚೆಗೆ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಜನರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಈ ಶೇಕಡಾವಾರಿನ ಪ್ರಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ವಾದಿಸುವುದು ಅಷ್ಟು ಸಮಂಜಸವಾಗಿ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಸರಿಯಾದ ವಾದವೇ ಎಂದು ನನಗಾದರೂ ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಯಾವದಿವಸ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಸ್ಥಾಪಿತವಾಯಿತೋ, ಯಾವ ದಿವಸ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತೋ ಆ ದಿವಸವೇ ಈ $16\frac{2}{3}$ ಭಾಗದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನಿಮ್ನ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಮೀಸಲಾಗಿಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಸರ್ಕಾರದ ಒಂದು ಅಚಾತುರ್ಯದಿಂದಲೋ ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡದೆ ಹೋದದ್ದರಿಂದಲೋ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಲ್ಪಡಲಿಲ್ಲ. $16\frac{2}{3}$ ಭಾಗ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮೀಸಲಾಗಿಡಬೇಕೆಂದು 1953ರಲ್ಲಿ ನಿಗದಿಮಾಡಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಈ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ದೊರೆಯಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಯಾವ ದಿವಸ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಸ್ಥಾಪಿತವಾಯಿತೋ ಅವೊತ್ತಿನಿಂದ ಕೊಡುವುದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ. ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸರಿಯಾದ ಮತ್ತು ಸೂಕ್ತವಾದ ಕಾನೂನನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಹಿಂದೆ ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರ್ಕಾರವಿತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಈಗ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರ್ಕಾರವಿರುವುದರಿಂದ ಈಗಲಾದರೂ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ $16\frac{2}{3}$ ಭಾಗದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಬೇಕು, ಇದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಕಾನೂನನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಸ್ವಾಮೀ, ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ. ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ನಿಮ್ನ ವರ್ಗದವರಿಗೆ . . .

Mr. SPEAKER.—May I bring to the notice of the Hon'ble Member, - I was very lenient with regard to the debate on this Bill,—that he is going out of the scope of this Bill? He should strictly confine himself to the particular items of expenditure referred to in the supplementary grants.

Sri B. T. KEMPA RAJ.—I am speaking on the General Administration.

Mr. SPEAKER.—No, no. You must confine yourself to the items mentioned in the Bill.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಟಿ. ಕೆಂಪರಾಜ್.—Yes, Sir. ಈಗ ನಾನು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಕೋರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಮನಸ್ಸುಕೊಟ್ಟು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು ಈ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಆಗಬೇಕಾದ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾದ ಮತ್ತು ಗೊತ್ತಾದ ಗುರಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಧಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಈ ಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ನಾಗಪ್ಪಶೆಟ್ಟಿ (ಶಿವಮೊಗ್ಗ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಯ ಕೈಮಗ್ಗಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಾಗಿ ಹತ್ತು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಗ್ರಾಂಟ್ ಮೂಲಕ ಒದಗಿಸುವುದರ ಬದಲು, ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿಯೇ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹಣವನ್ನೊದಗಿಸಿದ್ದರೆ ಅನೇಕ ಕೈಮಗ್ಗಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗಲೂ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ 20 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ನೆರವು ಬಂದಿದೆ. ಆದರೂ ಕೇವಲ ಹತ್ತು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಒದಗಿಸಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ. ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಆ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಸಹ ಸದಸ್ಯನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ಒಂದು ಅಡ್ವೈಸರಿ ಸಮಿತಿಯಾಗಿದ್ದು ಹಲವಾರು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಅವುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗತಕ್ಕ Handloom ಬಟ್ಟೆ ಎಷ್ಟು ತಯಾರಾಗುತ್ತದೆ, ಎಷ್ಟು ಮಾರಾಟವಾಗುತ್ತದೆಯೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟು ಬಾರಿ ಕೇಳಿದರೂ ಒದಗಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗತಕ್ಕ ಕೈಮಗ್ಗದ ಬಟ್ಟೆಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಖರೀದಿ ಒದಗಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಏರ್ಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರೂ ಸಹ ಸ್ಟೋರ್ಸ್ ಪರ್ಚೇಸ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ವರ್ಷದ ಆಖೈರಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಬಟ್ಟೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ quotation call for ಮಾಡುವ ಪದ್ಧತಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಬಟ್ಟೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೇಕಾದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಕೊಡಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾಲಾವಕಾಶವನ್ನೂ ಸಹ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿಯೂ ಈ ಕ್ರಮ ಗ್ರಾಮಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸರಿಯಾದ ಕ್ರಮವಲ್ಲ. ಗ್ರಾಮಕೈಗಾರಿಕೆಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಶೋಚನೀಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಅದನ್ನು ತರುವುದು ಯುಕ್ತವಾದ ನೀತಿಯಲ್ಲ. Industries Department ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಥಾನ ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ಗ್ರಾಮ ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಹಾನುಭೂತಿ ತೋರಿಸಬೇಕಾದುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯವೆಂದು ತಿಳಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri H. C. LINGA REDDY (Malur).—Sir, I would like to say a few words on some of the demands. Now Demand No. 23. Very large sums are spent under this head in the State. I have enough experience of how these funds are utilised in my district, *i.e.*, Kolar. The less said about it the better. Unfortunately rural development committees have been abolished and the agency now is only the official agency. There is no scope for non-official agency to function at all. Especially

(SRI H. C. LINGA REDDY.)

the amelioration fund amount is wasted. We have got to consider that every pie that is spent for the people is very important. We have a responsible Government. We are responsible members. And in spite of all these things, it is unfortunate that these funds are wasted. Unfortunately, part of the amelioration fund has been diverted for the construction of hostels. And in the Kolar Town it is good that the Government have been pleased to give a hostel for Harijans and I thank the Government for that. But what amount has been allotted and how it should be utilised there, these are the things which are very important. Government selected a certain site against the will of the Public Works Department and even against the will of the public there in the first instance. Even the foundation stone was laid and a function also took place under the presidency of the Hon'ble the Minister for Local Self-Government and Public Health. It was pointed out that the site was not good; but he persisted. Fortunately for the people and others, the tank discharged. By that time a sum of Rs. 500 had been spent. The water flowed into the foundation of the building. it was only then that the Hon'ble Minister for Local Self-Government was pleased to say 'Oh yes, it is not a suitable site'. Nearly Rs. 500 had been wasted already, though it was pointed out that it was not a good place.

Sri T. CHANNIAH (Minister for Public Health and Local Self-Government).—Mr. Speaker, what the Hon'ble Member says is not correct. It is not correct to say that Rs. 500 has been wasted. No amount has been wasted. It has been spent on the site.

(*Laughter.*)

Sri H. C. LINGA REDDY.—Some amount must have been spent for laying the foundation. If not, I do not know how the Government were in a position to utilise the services of labourers free of cost. Anyway some work has been done and it must have been paid for. Fortunately for us, the tank discharged. If it had not discharged, there would have been a building by now and if the tank had discharged after the construction of the building, the whole building would have collapsed.

Sri T. CHANNIAH.—The Hon'ble Member who is a resident of the town could have as well suggested a better site for the hostel. Even buildings constructed by the side of the sea do not collapse. I do not think that the building would have collapsed. His statement is not correct.

Sri H. C. LINGA REDDY.—The Hon'ble Minister was pleased to say that as there was no suggestion made for a better site they were entitled to build the building in any place. I have no objection. But the very fact that the Government subsequently chose another site showed that the first selection was wrong.

Sri M. CHIKKALINGIAH (Malavalli-Scheduled Castes).—On a point of clarification. ಕೋಲಾರದಲ್ಲಿ ಹರಿಜನ ಹಾಸ್ಟೆಲ್‌ಗಾಗಿ ಸೈಟ್ ಕೊಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ agitation ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಅದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ನಿಗದಿಯಾಗಿರುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಸೈಟ್ ಕೊಡಬಾರದೆಂದು ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಆ ಪತ್ರ ವ್ಯವಹಾರ ನೋಡಿದರೆ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳು ತಿಳಿಯುತ್ತವೆ.

Sri H. C. LINGA REDDY.—It is absolutely false that there was any agitation that no site should be given for the construction of the hostel. The only opinion given by them was that the site was not suitable or that it is an unhealthy place, that if a building were to be built there, it would be destroyed by the water when the tank discharged. That has been amply proved within about a month or two when the tank discharged. Therefore it is absolutely false to say that a certain section of the town was against the grant of the site. It was not so at all. In fact we want a building for the Harijan hostel. In fact there is a Harijan hostel in the town. Let me make it clear. Subsequently, what happened was, the question of selection of a site came up again. Now another place has been chosen and the construction is going on there. When I make this observation let it be clearly understood that I am not against Harijan uplift. I am not against the construction of a hostel for Harijans. In fact I am one of those who have been working for this. But let the funds be utilised properly for the benefit of the Harijans. That is all my object in saying all this. The place selected was about 15 feet deep. It is almost a ditch. Water is likely to stagnate in that place. I do not know why a building is proposed to be constructed in that ditch and at what cost.

Sri T. CHANNIAH.—May I clarify the position before this House ? There was a small ditch by the side of the Municipal Town Hall. That area had become almost a public latrine. Now it has been converted into a first class area for the construction of the hostel. The Public Works Department have constructed a drain to lead off water that would collect on the land.

Sri H. C. LINGA REDDY.—For the drains to drain out water from this ditch, nearly Rs. 15,000 has been spent. That amount itself would have been sufficient for the construction of the Harijan hostel.

Again, the estimate for the building has not been sanctioned. But storey after storey is being built. After all, the number of Harijan students in the locality is about 50 and in the hostel there are about 30 students. Even for about 100 students if the hostel were to be built, about Rs. 20,000 to Rs. 15,000 would have been sufficient. But a huge building is being constructed there. I do not know whether in future it will be given away either for Intermediate College or for a general hostel. Probably if it is given away for a general hostel. . . .

Sri T. CHANNIAH.—If that is your intention, why oppose the construction of the hostel at that place ?

Sri H. C. LINGA REDDY.—A lot of money is being wasted and these funds, Sir, have been diverted from the amelioration funds; and what is the state of affairs in villages for the construction of buildings for the Harijans ? About 17 lakhs had been set apart in the Budget for the construction of Houses in villages, and if money is to be diverted for the construction of hostels alone, the result should naturally be that people in villages—a vast number of Harijans--will be waiting for buildings. They are not in a position to get timber, tiles, etc., because of the construction of these hostels. Let them build hostels, I do not mind. But some other money should have been utilised for the construction of these hostels. Unfortunately that is not the case. Funds which were absolutely essential for the construction of houses in villages have been diverted for the construction of hostels and that too, they are spending money very extravagantly—for drains and pipes.

Sri L. SIDDAPPA (Chennagiri).—What is the total population of Harijans in Kolar District ?

Sri H. C. LINGA REDDY.—The population in the district is 12 lakhs and the Harijan population will be about 3 to 4 lakhs in the District. There are so many people in the area and if sufficient money is not made available for buildings, it is unfortunate that these funds are diverted and so extravagantly spent on unncessary things; money has been wasted. This money should have come from some other sources. I am also told that the Government of India were about to give some money for the construction of hostels.

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO (Minister for Law and Education).—In order to avoid unnecessary discussion of this subject, I might say that it is on the decision of the Policy Committee of the Harijans that that work has been taken up, Sir.

Sri H. C. LINGA REDDY.—It was said even that the Government of India was about to give some money for the construction of this hostel, but unfortunately when they saw that lavish and huge expenditure, even the Government of India did not come forward to grant any money.

About the expenditure of money on rural reconstruction in villages, Sir, it only depends upon the whims and fancies of the Minister for Local Self-Government. He goes to some villages and inspects a few places and gives heavy grants to them only, while a number of other villages go without any funds. For example, in the villages of Vadalavadi, Melur, and Jangamkota he has given grants to the tune of 25,000, 13,000 and 15,000 while a

(SRI H. C. LINGA REDDY.)

number of other villages more backward than these have not been allowed any rural development funds at all. Therefore I humbly bring to your notice that for the utilisation of the rural development funds, it is better they have advisory committees in the taluks and have also the Assembly members in these committees, take their opinion in the matter and make use of these funds for villages which are more backward and where these funds could be more usefully spent.

Sri T. CHANNIAH.—May I know whether the Hon'ble Member is going to consider as waste any money spent on drains and roads in villages?

Sri H. C. LINGA REDDY.—For example in a village two or three miles from Kolar, for unnecessary things money has been spent.

Sri T. CHANNIAH.–It is not correct.

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Minister need not intervene at every stage. He can reserve his reply.

Sri H. C. LINGA REDDY.—A number of sites have been given for the construction of buildings for Harijans. We are very thankful to the Government for it. But what I want to impress upon the Government is when they give these sites, let them not give them to people who have already houses and to people who have already sites. Let them not choose people from outside the villages and outside places when there are needy people in the same locality. For example, in Kolar Town Government have been pleased to give sites to some Harijans. In the same house the father has his son, his wife (*laughter*) who in other words is the daughter-in-law of the family and two or three people. They have houses and also sites. There is the son-in-law along with the daughter and the father and a number of other relatives in the same house; if six of them should be given one site each in the same family, what an unfortunate thing it is!!

Sri T. CHANNIAH.—It is the Municipal Council which has granted all these sites and the Government have nothing to do with it. Why the Hon'ble Member is venting his grievance against me, I cannot understand, Sir (*Laughter*).

Sri H. C. LINGA REDDY.—In what way the Government should be held responsible is a well-known fact. Sites are given by the municipality, the municipality sends the proposal to the Government and unless the Government approves, the municipality cannot give the sites.

Sri T. CHANNIAH.—It is a statutory body. Government have nothing to do with it.

Sri H. C. LINGA REDDY.—If the municipality were to give the sites, there is the responsibility of the Government in giving the amelioration funds towards the adjustment of the acquisition cost; and if the Government were to help one single family to get six sites from the municipality, why should the Government give money out of the amelioration funds for adjustment towards acquisition costs?

Mr. SPEAKER.— The point of the Hon'ble Minister is that the Government has no hand in the disposal of the sites.

Sri H. C. LINGA REDDY.—My submission is that Government can certainly interfere and they are certainly competent to set right any injustice done by the municipality.

Sri V. VENKATAPPA (Channapatna).—How should the Government know that these people belong to the same family?

Sri H. C. LINGA REDDY.—It has been brought to the notice of the Government; the Minister for Local Self-Government comes from the same place. He has visited this place; he has himself approved the sanction of these sites to these people. There is the responsibility of the Government.

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Sir, in the Municipal Council of Kolar, there is only one Harijan Member and it is on a resolution of the Municipal Council that the acquisition and further action is being taken. Government is not at all to blame.

Sri H. C. LINGA REDDY.—May I submit that he has the responsibility because the resolution has to be approved by the Government.

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Member must be sure of his ground while making allegations. Supposing the Municipal Council asks for grants for acquisition of lands which have been granted as sites to Harijans. How could the Government know whether these sites are granted to particular individuals ?

Sri H. C. LINGA REDDY.—I was submitting that it was brought to the notice of the Government that sites have been given to a number of individuals in the same house and the same family, and under the Municipalities Act Government have enough power to interfere with the municipal administration where injustice has been done.

Mr. SPEAKER.—Please go to the next point.

Sri H. C. LINGA REDDY.—I was also submitting that the Government is adjusting amelioration funds towards costs of acquisition of lands for these sites. Government can certainly withdraw this money. If Government were to give heavy sums and heavy grants out of the amelioration funds which are intended for the construction of houses in villages to Harijans, it only results in a great injustice to the Harijans in the District.

Mr. SPEAKER.—The funds are not misappropriated.

Sri H. C. LINGA REDDY.—The Constitution makes very many concessions in their favour. Let us feel happy over it. But what a collossal waste of money in trying to build these hostel buildings with meagre resources! Therefore I submit that this amelioration funds should be properly made use of, so that the money may go to the needy and the poor, the lowly and the humble folk. Let us not misuse these funds.

And with regard to electricity . . . .

Sri K. PRABHAKAR.—Before my friend goes to the question of electricity, I would like to know whether he has taken any trouble of looking into the plans of the hostel building and the provisions that have been made therein.

Mr. SPEAKER.—This is not question hour. The Hon'ble Member can proceed.

Sri H. C. LINGA REDDY.—With regard to Demand No. 42, I wish to state that we have been depending upon electricity for our increased prosperity in the cities and in rural areas. So far as Kolar District is concerned, no doubt the Government have been giving irrigation facilities to a number of places and even during the question hour there was a reference to this subject. But what I would like you to appreciate is that a number of pumps are concentrated in Goribidanur Taluk and there may be reason for it. But if that alone should be considered to be sufficient in the District, there are a number of other taluks which will suffer on account of paucity of these facilities especially Malur, Kolar, Srinivasapur and other taluks in other Sub-Divisions. I think it will be a serious handicap, and specially, this expectation of a return of 7½ per cent is very heavy and we have therefore been requesting the Hon'ble Minister for Electricity a number of times that this return expected by the Government is very high and it should be reduced at least to 7 per cent. He promised that he would look into it, but so far nothing has been done and on account of that we are not in a position to take sufficient pumps for the villages. I therefore request the Government once again to consider the question of reducing the limit of return and give more facilities.

Again, this conversion of frequency from 25 to 50 cycles is hanging fire for a very long time and unless it is expedited, I think it will take a very long time for us and Government will not be in a position to give sufficient electric power to pumps in Kolar District. I therefore request them to expedite this frequency conversion so that Government may be in a position to sanction more and more irrigation pumps.

With these observations I welcome this Bill.

Mr. SPEAKER.—Now the House will rise and meet at 3-30.

The House adjourned for Lunch at Three of the Clock and re-assembled at Thirty Minutes past Three of the Clock.

[MR. SPEAKER in the Chair.]

*ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ (ಮಾಗಡಿ).—ಸ್ವಾಮಿ, ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತಾ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕೈಮಗ್ಗದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಂತೆ ರೇಷ್ಮೆ ಮಗ್ಗಗಳಿಗೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡಬೇಕಾದದ್ದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ರೇಷ್ಮೆ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಬಹಳ ದಿವಸಗಳಿಂದಲೂ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಘನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡದೆಹೋದರೆ ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಜನರು ಬಹಳ ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿ ನಷ್ಟಹೊಂದಲು ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಪ್ರವಾಸ ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಜನರು ಅವರ ಮುಂದೆ ತಮ್ಮ ಕಷ್ಟ ಸುಖಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಂಡಾಗ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಸಹಾಯಮಾಡುವುದಾಗಿ ವಾಗ್ದಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಂತೆ ರೇಷ್ಮೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಗೂ ಇತರ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೂ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹಾಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡಿ ಅನುಕೂಲ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಹರಿಜನರ ಏಳಿಗೆಗಾಗಿ ಅಕ್ವಿಜಿಷನ್ ಸಂಸ್ಥಾನದ ನಾನಾ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಅಕ್ವಿಜಿಷನ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಜಾಗ್ರತೆ ಆಗದೇ ಹೋದ ಕಾರಣದಿಂದ ತಾವು ಹರಿಜನರಿಗಾಗಿ ಕೊಡುವ ಅಲಾಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಸರಿಯಾಗಿ ವಿನಿಯೋಗವಾಗದೆ ಯಾವ ಊರಿನವರಿಗಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿತ್ತೋ ಅದು ಅವರಿಗಾಗಿ ಉಪಯೋಗವಾಗದೆ ಆ ಅಲಾಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಬೇರೆ ಊರಿನವರಿಗೆ ವಿನಿಯೋಗವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಅಕ್ವಿಜಿಷನ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅಕ್ವಿಜಿಷನ್ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಆಗಿ ಹರಿಜನರಿಗೂ ಜಮೀನ್ದಾರರಿಗೂ ಜಾಗ್ರತೆ ಅನುಕೂಲವೊದಗಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಬಹಳ ದಿವಸಗಳಿಂದಲೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಪ್ರಜಾ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಮೇಲೂ ಸಹ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಬದಲಾವಣೆಯೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಯಾವುದು ಉತ್ತರೋತ್ತರ ದೇಶಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗವಾದುದೋ, ಯಾವುದರಿಂದ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಅವೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಸರ್ಕಾರ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಗಮನ ಕೊಡದೇ ಹೋದರೆ ದೇಶಕ್ಕೆ ಯಾವ ಸಹಾಯವನ್ನೂ ಮಾಡಿದಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟೋ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಅಕ್ವಿಜಿಷನ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮುಗಿದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗಿರತಕ್ಕ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ ಜಾಗ್ರತೆ ಎಲ್ಲಾ ಅಕ್ವಿಜಿಷನ್ ಆಗಿ ರೈತರಿಗೆಲ್ಲಾ ಅನುಕೂಲ ದೊರೆಯುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅರಿಕೆಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ರೂರಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಂತಗಳಿಗೂ ಅನುಕೂಲ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಮಾತ್ರ ಅನುಕೂಲ ದೊರೆತು ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಕಡೆ ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಯಾವಾಗಲೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ದೇಶದ ಇಡೀ ಜನರಿಗೆಲ್ಲಾ ಅನ್ವಯಿಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಲಾಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಹಂಚಿ ತನ್ಮೂಲಕ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗಿರುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಂತೆ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಮಾತ್ರ ಪ್ರಯೋಜನ ಲಭಿಸಿದೆ, ಮಿಕ್ಕ ಕಡೆಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ದೊರೆತಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿದಾಗ ಅಲ್ಲಿನ ಕಷ್ಟವೇನೆಂಬುದನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದೇವೆ. ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಇನ್ನು ಮೇಲಾದರೂ ರೂರಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಂಡು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಹಾಯ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಹೀಗೆಯೇ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಮಾತ್ರ ಇದರ ಪ್ರಯೋಜನ ಲಭಿಸಿದೆ; ನಿಜವಾಗಿ ಬೆಟ್ಟ, ಗುಟ್ಟೆ, ಕಾಡುಮೇಡು ಇರುವ ಮಾಗಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮುಂತಾದುವಕ್ಕೆ ಇದರ ಲಾಭ ದೊರೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮೈನ್ ರೋಡುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೇ, ಹೆಚ್ಚು ಲಾಭ ದೊರೆತಿರುವವರಿಗೇ ಇದರ ಪ್ರಯೋಜನ ಲಭಿಸುವಂತೆ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪದ್ಧತಿಯಿತ್ತೋ ಅದೇ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನೇ ತಾವು ಮುಂದುವರಿಸಿದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆಯೇ ವಿನಾ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಸಹಾಯ ನೀಡಿದಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲ; ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಲಾಭ ಸಿಕ್ಕಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಜಾ ಸರ್ಕಾರ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿರುವುದು ಕಾರ್ಯಗತವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ತಾವೇನೋ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಸಂಸ್ಥಾನಾವಳಿ ಒದಗಿಸಿ ದೀಪದ ಸೌಕರ್ಯ ಮುಂತಾದ್ದನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ ಅನುಕೂಲ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗಿ ಈ ಸೌಲಭ್ಯ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಒದಗಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿಗೇ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲ ದೊರೆಯುತ್ತಿದೆಯೇ ವಿನಾ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗಿ ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ತಯಾರಿಸಿ ಆ ಮೂಲಕ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗೂ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ದೀಪ ಮತ್ತು ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಸೌಕರ್ಯ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮಾಗಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 120 ಪಂಪುಗಳಿಗೆ ಹಣ ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಈ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕಾಲಹರಣ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿದಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ದಯಮಾಡಿ ಈ ಕೆಲವು ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿ ಅನುಕೂಲ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ನಾನು ತತ್ವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಎದುರು ಪಕ್ಷದವರು ಎಂದು ನಾನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇರುವ ಕೆಲವು ಲೋಪದೋಷಗಳ ದೆಸೆಯಿಂದ ಇದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈ ಬಿಲ್ಲಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯದಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ಹರಿಜನರ ಸಮಸ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಈ ಬಿಲ್ಲಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಎರಡು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ರೂರಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನೀರು ಸರಬರಾಯಿಗಾಗಿ ಉದಾರವಾಗಿ ಹಣ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಸಹಾಯಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ತೊಂದರೆ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪದೇ ಪದೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಶ್ರೀ ರಾಚಯ್ಯನವರು ಬಾವಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿದರು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ

ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಮೇಲೆ ಬಾವಿಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಉದಾಸೀನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಏಕೆಂದರೆ ಹಿಂದೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ರೂರಲ್ ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈಗೆ ಸಮಿತಿ ಮಾಡಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೊಂದುಸಲ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಬಾವಿಗಳಾಗಿವೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತಿದ್ದರು, ನಾಲ್ಕೈದು ವರ್ಷಗಳ ಯೋಜನೆ ಇತ್ತು, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳ ನೀರು ಸರಬರಾಯಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದೇ ಪ್ರಜಾ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಮೇಲೆ ಎಷ್ಟೋಸಲ ಹೇಳಿದರೂ ಉದಾಸೀನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವವರೆಗೂ ಏನು ಮಾಡಿದರೂ ಸರಿಯಾದ ಸಹಾಯ ನೀಡಿದಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಾವಿ ತೆಗೆಸುವುದರಿಂದ ಆಗವಷ್ಟು ಸಂತೋಷ ಇನ್ನಾವುದರಿಂದಲೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಸಾರಿ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳುವುದು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಹಿಂದೆ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ, ಹರಿಜನರು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಇಲ್ಲಿ ಅವರ ಕೂಗೇ ವಿಪರೀತವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದು ಕಿವಿಗೆ ಬಿದ್ದದೆ. ಆದರೆ ಶ್ರೀ ಕೆಂಪರಾಜ್‌ರವರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿರುವ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಬರೀ ಇತರ ಕೋಮಿನವರ ಓಟಿನಿಂದಲೇ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬಂದಿಲ್ಲ; ಹರಿಜನರೂ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸರ್ಕಾರ ಸ್ಥಾಪಿಸಿರುವುದು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹರಿಜನರ ಬೆಂಬಲದಿಂದ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK (Molakalmuru).—On a point of order, Sir. I want to know whether this speech would come within the purview of the grants asked for. I have absolutely no objection to my friend's making any observation or criticising the Government on the floor of this House. But, it must be relevant to the demand.

Mr. SPEAKER.—Ruling has already been given more than once. It is proper and right that the Hon'ble members should confine their remarks to the particular item of expenditure.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ.—ರೂರಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರ ಸ್ಪೆಷಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್‌ಗಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಮೀಸಲಾಗಿಟ್ಟದೆ, ಅದರಿಂದ ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿನ ಪ್ರಯೋಜನ ಈ ಕೋಮಿನವರಿಗೆ ಲಭಿಸುತ್ತಿದೆ ಎಂಬ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರದಿದ್ದರೆ ವಿಧಿಯಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯ. ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡುವ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ, ಎರಡನೆಯ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರ ಅಪ್‌ಲಿಫ್ಟ್ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಾಕಷ್ಟು ನಿಗಾ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕುಂದು ಕೊರತೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಅಲ್ಲೂ ಸರಿಯಾದ ಪರಿಹಾರ ದೊರೆಯದೇ ಹೋದರೆ ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮುಂದಿನ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಗೆ ಈ ವಿಚಾರ ಬಾರದಿರುವಂತೆ ಸರಿಯಾದ ಸಹಾಯ ನೀಡುತ್ತೀರೆಂಬ ಭರವಸೆಯಿಂದ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟುಮಾತ್ರ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಹರಿಜನರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ನ್ಯೂನತೆಗಳಿರುವುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಪಾಲಿಸಿ ಕಮಿಟಿಯವರು ಯಾವ ಬಾಬುಗಳಿಗೆ ಹಣ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೋ, ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು, ಮನೆ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ, ಅಕ್ವಿಜಿಷನ್, ಹಾಸ್ಟಲ್ ಕಟ್ಟಡ ಮುಂತಾದುವಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದೇನು ಸಲಹೆಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅದರಂತೆ ಸರ್ಕಾರ ಹಣ ಒದಗಿಸುವುದರಿಂದ ನಷ್ಟವಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ನೀಡಬೇಕು, ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಬಡಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸರಿಯಾದ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಒತ್ತಾಯಮಾಡಿ ಮತ್ತೊಂದು ಸಾರಿ ಹೇಳದಿದ್ದರೆ ವಿಧಿಯಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ಲಾನ್ ಇಲ್ಲ, ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಇಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಅನುಕೂಲ ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತೇವೆಂಬ ಪ್ಲಾನ್ ಇಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಕೂಗಬೇಕಾದ ಪ್ರಮೇಯವಿಲ್ಲ, ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ವ್ಯಥೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಬೇಕಾದ ಪ್ರಮೇಯವಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿಯ ಯೋಜನೆಯಿಲ್ಲದೆ, ಕೆಲಸಕಾರ್ಯ ಮಾಡದಿರುವುದರಿಂದ ಪದೇ ಪದೇ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರು ಹಾಸ್ಟಲು ಕೊಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳಿದರು. ಹಾಸ್ಟಲು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಅಕ್ವೈರ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಇರುವ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದರು. ಅಮಿಲಿಯೊರೇಷನ್ ಫಂಡಿನಿಂದ ಸೈಟನ್ನು ಅಕ್ವೈರ್‌ಮಾಡಿ ಕಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ರೈತರು ಕಿತ್ತುಹಾಕಿ ಹೊಲವನ್ನು ಉತ್ತಿರುವ ನಿದರ್ಶನಗಳು ಬಹಳವಾಗಿವೆ ; ಐದಾರು ಸಲ ಹೀಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಕೋಲಾರದಲ್ಲಿ ಹಾಸ್ಟಲಿಗೆ ಸೈಟನ್ನು ಚುನಾಯಿಸುವಾಗ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಯಿತು. ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗೆ ಬರುವುದು ತಪ್ಪಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಸೈಟನ್ನು ಹರಿಜನರಿಗೆ ಕೊಡಕೂಡದು ಎಂದು ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಯಿತು. ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಸಹ ಹರಿಜನರ ಹಾಸ್ಟಲಿಗೆ ಜಾಗ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದಮೇಲೆ ಆ ವಿಚಾರ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನ ಮುಂದೆ ಬಂದಿದೆ. ಸೈಟನ್ನು ಅಕ್ವೈರ್ ಮಾಡಲು ಜಾಗ್ರತೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ ಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ. ಹರಿಜನರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸವರ್ಣೀಯರ ಸಹಾನುಭೂತಿ ದೊರಕುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂಬ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಲು ತುಂಬ ವಿಷಾದಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದಷ್ಟು ಸಹಾಯ ಪ್ಲಾನ್ ಪ್ರಕಾರ ಜಾಗ್ರತೆ ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು 5-10 ವರ್ಷಗಳ ಯೋಜನೆಯೊಂದನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮುಂದುವರಿಸಿದರೆ ನಮ್ಮ ಕೂಗಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ಪರಿಹಾರ ನೀಡಿದಹಾಗಾಗುತ್ತದೆಂದು ನಮಗೆ ಮನವರಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ನಮ್ಮ ಕೋರಿಕೆಗಳು ನ್ಯಾಯವಾದುವೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮನಗಂಡು ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರಿಗಳಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ $16\frac{2}{3}$ರಷ್ಟು ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವನ್ನು ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂಬ

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ.)

ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಹುಕುಂ ಸಹ ಹೊರಡಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಜನ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಆಧಾರದಮೇಲೆ ಇದು ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಶೇಕಡಾ 18ರಷ್ಟು ಆಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಹೋಗಲಿ ಇಷ್ಟಾದರೂ ಆಗಿದೆಯಲ್ಲಾ, ಇದಕ್ಕೇ ತೃಪ್ತಿಪಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳೋಣವೆಂದರೆ, ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಆರ್ಡರ್ ಆಗಿದ್ದರೂ ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕಾಠಿಣ್ಯ ಮನೋಭಾವನೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ವಿಧಿ ಇಲ್ಲದೇ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ.

Mr. SPEAKER.—This matter has been sufficiently discussed.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ.—ನಾನು ಪುನಃ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಚರ್ಚಿಸಬೇಕೆಂದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಲ್ಲ ಅಂಶಗಳನ್ನೂ ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಒಂದು ಆರ್ಡರ್ ಹೊರಡಿಸಿರುವಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ಣ ಮನ್ನಣೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಯೂ ಕೊಡಬೇಕಾದುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯವೆಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾತ್ರ ತಿಳಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆ ರೀತಿ ಮನ್ನಣೆ ದೊರೆತರೇ ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ದೇಶ ಸಾಧನೆಯಾಗಿ ದೇಶಕ್ಕೂ ಕಲ್ಯಾಣವುಂಟಾಗುತ್ತದೆಂದು ತಿಳಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

***Sri M. V. RAMA RAO** (Tumkur).—Sir, I shall confine my observations on the Appropriation Bill to one particular item contained in the Schedule to this Bill. It is described as "Vote No. 42" and pertains to the supplementary expenditure proposed to be incurred in respect of Capital Account of Electricity Schemes outside the Revenue account. The total amount proposed to be expended is of the order of Rs. 25,00,000. The major sum of this very large sum of money relates to the expenditure proposed to be incurred for power supply to irrigation pumps at a cost of Rs. 15 lakhs and power supply to irrigation in the transferred territory at a cost of Rs. 10 lakhs. These items will be found in page 11 of the supplementary estimates that have been previously discussed in this House. It appears to me that these relate to two different kinds of expenditure, which are not adequately explained.

Further, it is not my intention to make any observations in respect of these large sums of money because it is explained that that sum is required for the installation of electric pumps and for supply of power to irrigation pumps in certain areas, especially in the area in which these pumps are proposed to be installed, namely Bellary District. Sir, I do not want to make any special observations on these items. I will pass on to other items in respect of which no explanations have been made but only token grants are asked for. It will be seen that in respect of all the other demands comprised in the Schedule to this Appropriation Bill, no new service grants are asked for. But in respect of Demand No. 42, there are two big items of expenditure proposed and excepting items 1 and 6 referring to those big items, the other items, four in number—2nd, 3rd, 4th and 5th items—relate to grant of expenditure to meet new services. Item No. 2 is described in this Book on page 11 as follows.—

> "To meet the Frequency Conversion at Thippagondanahalli Water Works, Nelamangala, Magadi, Kunigal, Amruthur and Marconahalli and surrounding areas. These works were not foreseen at the time of preparation of Budget Estimates of the current year. The estimated cost of the works is Rs. 4,30,000 and is awaiting sanction. This is a new service and a token vote of Rs. 100 is sought for."

It is not clear why after the estimate of Rs. 4,30,000 has been prepared, sanction by the appropriate authority could not have been accorded to the estimate and the entire estimate placed before the House for its vote; why the Government seek to obtain a token grant of Rs. 100 for incurring expenditure in respect of which an estimate is said to have been prepared and is said to have been not sanctioned. This is a thing which may not be easily comprehended.

It is also said that these works were unforeseen at the time of preparation of the Budget Estimates of 1954-55. I ask why. Why could they not have foreseen? What was it that prevented the vision of Government extending to this particular place at the time of preparation of the Budget Estimates? Is it because these estimates are being prepared haphazardly and in a manner in which the Government are driven to this or other expenditure on account of demands in particular areas or is it because the department has no programme drawn up for a particular area in question ? What is the reason ? Why should not this demand have been foreseen ? Why no adequate provision was made at the time of the preparation of Budget Estimates for the current year ? I do not suggest that expenditure should not be incurred for the frequency conversion at Thippagondanahalli Water Works, Nelamangala, Magadi, Kunigal, Amruthur and Marconahalli and surrounding areas. These areas are represented by Hon'ble Members who are my esteemed and dearest friends whose friendship I want to retain in spite of the observation I make on this Bill. But what is not explained to this House is what prevented the Government from making these estimates at the time of the preparation of the Budget Estimates for the current year.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—A token vote of Rs. 100 is sought for. I want to know whether that is a mistake. What is meant by token vote ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—It means token grant.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—But it is put down as token vote.

Sri M. V. RAMA RAO.—Item No. 3 is also for a taken grant of Rs. 100. It is also in respect of a new service. It is described as expenditure to meet the cement-concreting of the road between Talaguppa and Jog. Sir, I have not had the advantage of travelling in this road till now. But I do hope that many Hon'ble Members have had that advantage and know the length of this road. Probably it is 10 miles or so ; or a little more or less. In any case cement-concreting of this road ought to cost very considerable amount of money and it would have been very much more reasonable if the Government had awaited the preparation of a detailed estimate for an important piece of work like this costing some considerable sum of money. Instead of that they merely ask for a token grant of Rs. 100 in respect of the new service the cost of which is not even estimated and Government do not claim that the cost of it has been estimated or that an estimate is under preparation. Nothing is said about any estimate in this item.

Then, item No. 4 : this is also a token grant for Rs. 100 and also in respect of a new service. The words 'new service' are underlined in respect of all these four items. This token grant is required for the electrification of Periyapatna, Kalhalli, Chilkunda and Kampalapura in Mysore District. As Periyapatna is the only taluk headquarter in the State which has not been electrified, the work of electrification is proposed to be taken up this year. This work was not contemplated while framing the current year's Budget. This is a new service and a token vote of Rs. 100 is sought for. Sir, the reason given for asking a token vote has got to be examined. This work was not contemplated while framing the current year's Budget. Although they knew that Periyapatna was the only taluk headquarter which had not been electrified inspite of the State having had electricity generated and distributed, it was not contemplated by the Government to electrify this taluk headquarter place. And therefore the Periyapatna people and people like me who are intimate, old and esteemed friends of the Hon'ble Member who now happens to represent the Periyapatna constituency, Sri H. M. Channabasappa, should congratulate him on his election to this House, because this item shows what great potentiality Sri Channabasappa has for being effective ; and let us remember that these estimates were prepared, if the printing of this Book is any evidence, on 4th October 1954. Therefore the probability of Sri H. M. Channabasappa being elected as member of this House for the Periyapatna Constituency has driven the Government to prepare itself for the incurring of expenditure for the electrification of Periyapatna Taluk. It is extremely gratifying and I hope the Government will be as responsive in respect of demands for electrification of other areas in the State which have remained without electricity for years and years in spite of representations having been made perhaps by members less effective and possessing less potentiality for being effective than my

(SRI M. V. RAMA RAO.)

friend Sri H. M. Channabasappa. I particularly requested my friend who represents the Periyapatna Constituency to be present in this House and I told him that I would be going to make a reference to this matter. I requested him to be present so that he may not have any misapprehension of what I was saying in the matter.

Sir, I quite understand the Government taking up urgent works in great hurry without details of the expenditure proposed to be incurred being prepared. I also do not object to any Government bringing forward proposals for supplementary grants and asking the House to vote the supplementary demands in order to enable the Government to meet these cases of urgent expenditure. But I do object and I emphatically object and every Hon'ble Member of this House, I believe, equally emphatically objects to any expenditure being incurred in regard to a work in respect of which estimates had not been prepared and the size and the dimensions of the work had not been determined in the manner in which they ought to be determined in the expenditure of funds. My friend Sri H. M. Channabasappa, who has himself been the President of the District Board in Mysore and has the reputation of being an able administrator, will, I am sure, share with me the objection to the proposed expenditure in this indeterminate manner upon a token vote for Rs. 100 in respect of an expenditure which is bound to go up to quite a few lakhs of rupees.

***Sri H. M. CHANNABASAPPA** (Periyapatna).—I would like to draw the attention of the Hon'ble Member to Rule 129 of the Rules of Procedure which says :

> " When funds to meet proposed expenditure on a new service can be made available by reappropriation, a demand for the grant of a token sum may be submitted to the vote of the Assembly, and, if the Assembly assents to the demand, funds may be so made available "

By way of a token grant of Rs. 100 the entire amount required for this item can be met by re-appropriation. It does not involve any extra expenditure.

Sri M. V. RAMA RAO.—Even if it involves extra expenditure, I should welcome it. What I was trying to emphasise was the manner in which the Government goes about this business in expending public funds and the manner in which it selects the works, the manner in which it gives preference, the manner in which priorities are determined by the Government. Item No. 5 :

> " The electrification of Kampli in Bellary District is proposed to be taken up and as this is a new service a token vote of Rs. 100 is asked for."

This is another instance. Sir, I do not want to labour this point further than I have already done.

What I wish to say is, I do expect my esteemed friends who adorn the treasury benches at the moment to explain these matters satisfactorily, because earlier in the course of the day my esteemed friend the Law Minister made an observation that certain matters to which I made reference immediately after the question-hour was over, should not have been made, because the particular Minister to whom those references were addressed was not present in the House. I do not except every Minister to be present in this House and I cannot expect Hon'ble Members to be under any necessity to make observations only when the concerned Ministers are present in the House. It is the business of the Minister concerned to be present in the House when observations are made relating to his subjects. I expect the Minister in charge of finance to be present in the House when demands are moved. The Bill is presented in his name. It is his business to pilot this Bill. I have no objection however to my esteemed friend the Law Minister and the Minister for Local Self-Government to deputise for the Finance Minister, but they should be prepared to take the responsibility to answer the objections raised and take note of observations made by Hon'ble Members. To expect and to ask the Members to make their observations only when the particular Minister is present in the House is to ask them to be silent for the major part of the day.

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Sir, my only objection was to personal references being made. Any references pertaining to the subject on hand can certainly be made. I only request the Hon'ble Member to note this.

Mr. SPEAKER.—Now we shall go on.

Sri M. V. RAMA RAO.—I cannot accept I made any personal references to the Chief Minister. I challenge I have not made personal references.

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Not now, previously.

Mr. SPEAKER.—We shall go on with the subject on hand.

Sri M. V. RAMA RAO.—Sir, what I wish to say is that, in determining the order of priorities, Government must have a programme in asking for expenditure being incurred and money being voted; Government must be able to present a satisfactory statement of the urgency which made it necessary for them to ask for this supplementary grant.

Another important unforeseen expenditure, which the Government could have easily foreseen, is the frequency conversion works or whatever it is, that is proposed to be done at Thippagondanahalli. I can understand there may not be perhaps political arguments affecting every case. There could not have been any thing of that nature in regard to the work at Thippagondanahalli. But it is absolutely inconceivable why Government could not have foreseen the necessity for this item of expenditure being incurred in proper time and estimates prepared in proper time.

Then, Sir, with regard to another work proposed to be undertaken is the construction of transmission lines, etc., it is unfortunate that the Hon'ble Minister in charge of electricity portfolio is absent from this House and I hope I shall not be understood as making a personal reference because he is not present and I hope my friends in the Treasury Bench will bear me out. I only say with regard to the facts. In the case of construction and maintenance of these transmission lines the Government or the head of the Electrical Department does not seem to know that there is a rule or something to the effect of a rule concerning the stay of a Government officer in that place for a period exceeding three years. My esteemed friend Sri Hutchamasthi Gowda put an interpellation yesterday or the day before relating to the stay of certain officer for a period exceeding three years and elicited certain answers from the Chief Minister himself. There appears to be a rule that normally a Government employee should not be kept in the same place for over three years. There is a Transmission Line Inspector in my place, Tumkur Town, who has been there for over six years, and he is kept on. Another Transmission Line Inspector who was transferred to that place in May 1954 was ordered out of Tumkur in October 1954. I approached the Minister concerned but no remedy was forthcoming. The man was ordered out of Tumkur and had to shift himself to Mysore. He has his family and his children were admitted to schools and colleges. He was originally transferred from Pavagada to Tumkur; he came to Tumkur in May and was shunted out in October, while another Transmission Line Inspector is kept on there for six years running and is allowed to remain for the seventh year! Is there any method in carrying on the administration? Is it intended that the rule relating to transfer of Government employees should be applied normally to all, or is it intended for those who have no spokesmen in this House and applies only to those who cannot get their claims urged by proper quarters and does not apply to those who can get things done. This is an absolutely unsatisfactory state of affairs. I do hope that the Hon'ble Minister in charge of the portfolio who is not present in this House will, at least after reading the proceedings of this House, apply his mind to these matters and see that these defects are remedied.

4 P.M.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿ. ಬಸಪ್ಪ (ತರೀಕೆರೆ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಮೈಸೂರು ಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸುತ್ತಾ 40ನೇ ನಂಬರಿನ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಒಂದೆರಡು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಭದ್ರಾ ಅಣೆಕಟ್ಟಿನ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಮೇಲೆ ಹೋದ ವರ್ಷದಿಂದ ಈ ಕೆಲಸ ಬಹಳ ಚುರುಕಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡತಕ್ಕ ಸಹಾಯದ ಜೊತೆಗೆ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಸಹ ಹಣ ವಿನಿಯೋಗಮಾಡಿ ಬಹಳ ಚುರುಕಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಉಭಯ ಸರ್ಕಾರಗಳಿಗೂ ಬಹಳ ವಂದನೆಗಳನ್ನರ್ಪಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಒಂದು ಕರ್ತವ್ಯ ಲೋಪ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದು ಬಹಳ ಗುರುತರವಾದದ್ದು ಮತ್ತು ಈ ಬಗ್ಗೆ ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಸೂಕ್ತಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದು ಏನೆಂದರೆ, ಈ ಭದ್ರಾ ಅಣೆಕಟ್ಟಿನ ಕೆಲಸ ಶುರು ಆದಮೇಲೆ ಭದ್ರಾ ಅಣೆಕಟ್ಟಿನ ರೈಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮತ್ತು ಲೆಫ್ಟ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರು ಮತ್ತು ಅವರನ್ನವಲಂಬಿಸಿರುವ ಜನರೆಲ್ಲ ಸೇರಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಮೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಜನ ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಲಕ್ಕವಳ್ಳಿ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲೂ ಸಹ 9 ಲೇಬರ್ ಕ್ಯಾಂಪುಗಳು ಇವೆ, 11 ಸಾವಿರ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. ತರೀಕೆರೆ, ಲಕ್ಕವಳ್ಳಿ ರಸ್ತೆಯ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ 8 ಕ್ಯಾಂಪುಗಳಿವೆ, 9,600 ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. ಬಿ. ಎಚ್. ರಸ್ತೆಯ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ 5 ಕ್ಯಾಂಪುಗಳಿವೆ, 10 ಸಾವಿರ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಒಟ್ಟು 50 ಸಾವಿರ ಜನ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಎಂದರೆ ಕಡಪ ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ಮದ್ರಾಸಿನ ಕಡೆಯಿಂದಲೂ ತಮಿಳರು ಪ್ರತಿ ದಿವಸ ಲಕ್ಕವಳ್ಳಿ ಕಡೆಗೆ ಬರುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಆರೋಗ್ಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಬಂದ ಜನರು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ಸಹ ಗುಡಿಸಲುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ, ಅಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯವಿಲ್ಲ, ಸ್ಯಾನಿಟೇಷನ್ ಆರೋಗ್ಯ ನಿಯಮಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ಯಾವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು, ಕಾಲರಾ ಅಥವಾ ಅದರಂತೆ ಕಾಣುವ ರೋಗ ಉಲ್ಬಣಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಸುಮಾರು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಅಂದರೆ ಈ ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲೂ ಸಹ ಕನಿಷ್ಟವೆಂದರೆ 200-300 ಜನ ಸತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ಬಹಳ ವಿಷಾದವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಲಕ್ಕವಳ್ಳಿಯಿಂದ ನನಗೆ ಟೆಲಿಗ್ರಾಂ ಬಂತು; ಅದನ್ನೂ ಸಹ ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲಾಗಿದೆ. ಈಗಲೂ ಸಹ ಜನ ಅಲ್ಲಿ ಸಾಯುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಈ ದಿನ ಹೇಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ಒಂದೇ ಒಂದು ನಿದರ್ಶನ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾಕೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ತಮಿಳು ನಾಡಿನ ಜನ ಗುಂಪುಗುಂಪಾಗಿ ಬರುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಬಂದಕೂಡಲೇ ಅವರಿಗೆ ಇನಾಕ್ಯುಲೇಷನ್ ಮಾಡಲು ಸರಿಯಾದ ಕ್ರಮ ಇಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳೂ ಅನೇಕ ಜನ ಸಾಯುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಜೀವನ ಕ್ರಮ ಹೇಗೆ ಇದೆ ಎಂದರೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳಿದರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಕೂಡಲೇ ಒಂದೊಂದು ಗುಂಪಿನವರು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬರನ್ನು ತರೀಕೆರೆ ಟೌನ್ ಮತ್ತು ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಭಿಕ್ಷೆ ಎತ್ತಲಿಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಬೆಳಗ್ಗಿನಿಂದ ಸಾಯಂಕಾಲದವರೆಗೂ ಭಿಕ್ಷೆಮಾಡಿ ತಂದು, ಒಂದು ಮಡಕೆಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಹಾಕಿ, ಅದರಲ್ಲಿ ಭಿಕ್ಷೆಮಾಡಿ ತಂದಿದ್ದನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಎದ್ದು ಅದರ ಗಂಜಿಯನ್ನು ಕುಡಿದು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೊರಡುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲಸದಿಂದ ಬಂದಮೇಲೂ ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆಯೇ ಪ್ರತಿ ದಿವಸ ಅದೇ ಮಡಕೆಗೆ ಹಾಕುವುದು, ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದು, ಕೆಲಸದಿಂದ ಬಂದಕೂಡಲೇ ಅದನ್ನೇ ತಿನ್ನುವುದು, ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಅದರಲ್ಲೇ ಹಸಿ ಹಿಟ್ಟನ್ನು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಕಲಸಿಕೊಂಡು ತಿನ್ನುವುದು. ಇದರಿಂದ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ದಿನದಿನಕ್ಕೂ ತರೀಕೆರೆ, ಲಕ್ಕವಳ್ಳಿ, ಬಿ. ಎಚ್. ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ದಿನವೂ ವಾಂತಿ ಭೇದಿ ರೋಗದಿಂದ ನರಳಿ ಸತ್ತಿರುವ ಅಥವಾ ಸಾಯುತ್ತಿರುವವರನ್ನು ಕಾಣುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿದೆ. ತರೀಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೆಣ ಮೂರುದಿವಸ ಅಲ್ಲೇ ಬಿದ್ದಿದ್ದುದನ್ನು ನಾನೇ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಜನರ ನಡವಳಿಕೆಗಳು ಬಹಳ ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿವೆ. ಅವರು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಸತ್ತು ಹೋದ ಎಂದರೆ ಅವನನ್ನು ಅಲ್ಲೇ ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟು ಹೊರಟುಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಆಮೇಲೆ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಅಥವಾ ಪೋಲೀಸು ಇಲಾಖೆಯವರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಮುಂದಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಸಾರಿ ಸೂಕ್ತಪರಿಹಾರ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯು.ಡಿ. ಮತ್ತು ಹೆಲ್ತ್ ಇಲಾಖೆಯವರಿಗೆ ಹೇಳಿ ಸಾಕಾಯಿತು. ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕೆಲಸಗಾರರು ಬಹಳ ಬಡವರು, ಅವರಿಗೆ ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯ ಇಲ್ಲ. ಈಗೇನೋ ನೀರಿನ ಸರಬರಾಯಿಗೆ ಎರಡು ಲಾರಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಒಂದು ಟ್ಯಾಂಕ್ ಭರ್ತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಆ ನೀರು ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೊರಗಿನಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಜನರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಇನಾಕ್ಯುಲೇಷನ್ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಕ್ಷಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲೇ ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗಿರುವಾಗ ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಆಗುತ್ತದೆಯೋ! ತರೀಕೆರೆ ಟೌನನ್ನೇ ಖಾಲಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಯೋ, ಏನೋ ಎಂಬ ಭೀಕರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉದ್ಭವಿಸಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಾ ಈ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಅತಿಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಕೈಕೊಳ್ಳಲು ಅತಿ ಆಗ್ರಹಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಹೆಲ್ತ್ ಇಲಾಖೆಯವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ 2 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರ ಮಂಜೂರಾತಿಗಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಸುಮಾರು 20 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವ ಕಡೆ—ಜೋಗ್‌ನಲ್ಲೂ ಸಹ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾದ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರು, ಜೋಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಈ ತರಹ ಭೀಕರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗಲಿಲ್ಲ—ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹೆಲ್ತ್ ಮತ್ತು ಸ್ಯಾನಿಟೇಷನ್‌ಗಾಗಿ ಏತಕ್ಕೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ರೈಟ್ ಮತ್ತು ಲೆಫ್ಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಚಾನಲ್ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಹೆಲ್ತ್ ಆಫೀಸರುಗಳು, ಸ್ಯಾನಿಟರಿ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ನಿಯಮಿಸಬೇಕು. ಈ ಕ್ಯಾಂಪ್‌ಗಳನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕು, ಸ್ಯಾನಿಟರಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು, ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯಕೊಡಬೇಕು. ಐಸೋಲೇಷನ್ ಕ್ಯಾಂಪು ಇದೆ.

ಅದು 8-10 ಮೈಲಿ ದೂರದಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವಹೊತ್ತಿಗೆ ರೋಗಿಯು ಸತ್ತುಹೋಗುವ ಸಂಭವವಿರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಸತ್ತವನನ್ನು ಅಲ್ಲೇ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಟು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಪೋಲೀಸ್‌ನವರು ಹೋಗಿ ಹೆಣ ಸಾಗಹಾಕಬೇಕು. ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ. ಇಲಾಖೆಯವರು ಅವರ ಕೆಲಸವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಸಾಕಾಗಿದೆ ಎಂದಮೇಲೆ ಹೆಲ್ತ್ ಇಲಾಖೆಯವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಜಾಗ್ರತೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದದ್ದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಲೆಫ್ಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಛಾನಲ್ ಬಳಿ ಮತ್ತು ಲಕ್ಕವಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಇದೇ ರೀತಿಯಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ನೀರು ಸರಬರಾಯಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಲಕ್ಕವಳ್ಳಿ ಟವನ್ನಿಗೆ 1949ರಲ್ಲಿ ಅಂದಾಜ ಮಾಡಿದರೂ ಸಹ 1954ರ ವರೆಗೂ ಲಕ್ಕವಳ್ಳಿಗೆ ನೀರು ಸರಬರಾಯಿ ಮಾಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದೇ ಬಾಕಿಕಡೆ ಕ್ಯಾಂಪಿಗೆ ಸರಬರಾಯಿ ಮಾಡಿದೆ; ಟೌನಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟೋ ಸಲ ಕೇಳಿದ್ದರೂ ಸಹ ಈ ದಿವಸದವರೆಗೂ ನೀರು ಸರಬರಾಯಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅಣೆಕಟ್ಟಿನ ಒಂದುಕಡೆ ಇರುವ ಕೆಲಸಮಾಡುವ ಜನರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸಹಾಯಮಾಡಿ ಇನ್ನೊಂದುಕಡೆ ಇರುವ ಮತ್ತು ಹತ್ತಿರವಿರುವ ಲಕ್ಕವಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುವ ಕೂಲಿಗಾರರಿಗೆ ಮಾಡದಿರುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕೂಡಲೆ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಲೆಫ್ಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಛಾನಲ್ ಮತ್ತು ರೈಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಛಾನಲ್ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಆರೋಗ್ಯ ಇಲಾಖಾ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಎಂದರೆ, ಹೆಲ್ತ್ ಆಫೀಸರರು ಸ್ಯಾನಿಟರಿ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರು ತೋಟಿಗಳೇ ಮುಂತಾದವರನ್ನು ನೇಮಿಸಬೇಕು. ಐಸೊಲೇಷನ್ ಕ್ಯಾಂಪುಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕು. ಡಿ.ಡಿ.ಟಿ. ಸ್ಪ್ರೇ ಮಾಡಿಸಬೇಕು; ಮೊಬೈಲ್ ಡಿಸ್ಪೆನ್ಸರಿ ಮಾಡಿದರೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲ. ಕಾಲರಾ ಇನಾಕ್ಯುಲೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ಇಲ್ಲದೆ ಯಾರನ್ನೂ ಕ್ಯಾಂಪಿನೊಳಕ್ಕೆ ಬಿಡಕೂಡದು. ಹೀಗೆ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿ ಈ ಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಒಪ್ಪಬಹುದೆಂದು ಸೂಚಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಮಾಧವಾಚಾರ್ (ಭದ್ರಾವತಿ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗತಾನೆ ಮಾತನಾಡಿದ ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿ. ಬಸಪ್ಪನವರು ಭದ್ರನಾಲೆ ಕೆಲಸಗಾರರ ಅನಾರೋಗ್ಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ತರೀಕೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಕಳವಳವುಂಟಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರೋ ಅದೇರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೇ ಕಳವಳ ಅದರ ಪಕ್ಕದ ತಾಲ್ಲೂಕಾದ ಭದ್ರಾವತಿಯಲ್ಲೂ ಉಂಟಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಕೆಲಸ ಮುಂದುವರಿದ ಹಾಗೆ ಚನ್ನಗಿರಿ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವುಕಡೆ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಹಳ ಜನರು ಬಂದು ಕಾಲರ ಮುಂತಾದ ರೋಗಗಳಿಗೆ ತುತ್ತಾಗುತ್ತಾರೆ. ಅದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಈಗಲೇ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು. 8-10 ವರ್ಷ ಭದ್ರನಾಲೆ ಕೆಲಸ ನಡೆದರೆ ಅಷ್ಟರವರೆಗೂ ಕಾಲರ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ನಿಲ್ಲಬಹುದೆಂಬ ಭಯವಿದೆ. ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಈ ರೋಗ ಹರಡದಂತೆ ಮಾಡಲು ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವ ಕೆಲಸಗಾರರ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ ನೋಡಿ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಲೇಬರ್ ಅನ್ನು ಮಾನವೀ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿ ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸೌಕರ್ಯ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳ ಹಿಂದೆ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಸದಸ್ಯರು ಮಲೆನಾಡನ್ನು ನೋಡಲು ಬಂದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಕೆಲಸಮಾಡುವವರು ಕೇವಲ ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ಮರದಕೆಳಗೆ ಮಲಗುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ನೋಡಿದರು, ಅಂಥ ಕೆಲಸಗಾರರಿಗೆ, ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವವರಿಗೆ, ಜಿಂಕ್‌ಷೀಟು ಮುಂತಾದ್ದನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುವಂತೆ ಕಲ್ಪಿಸಿ, ನಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಊರಿಂದೂರಿಗೆ ಬಂದು ಕೆಲಸಮಾಡುವವರಿಗೆ ವಸತಿಗೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುವುದು ಅಗತ್ಯ. , ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಉತ್ತಮವಾದ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನೊದಗಿಸಲು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಬೇಕು. ಇನಾಕ್ಯುಲೇಷನ್ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯಮಾಡಿ ಕೆಲಸಗಾರರಿಗೆ ಆರು ತಿಂಗಳಿಗೊಂದುಸಲ ಇನಾಕ್ಯುಲೇಷನ್ ಮಾಡುವುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಇಷ್ಟು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದು ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯ (ಹಿರಿಯೂರು—ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಸರ್ಕಾರದವರು ತಂದಿರುವ ಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತಾ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ರೂರಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಸ್ಕೀಮಿಗೆ 13,83,500 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಹಿಂದೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲೂ ರೂರಲ್ ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ ಸಮಿತಿಯಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಆಗ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡಿಸಲು ಹೆಚ್ಚು ಫಂಡನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಈಗ ನನಗೆ ತಿಳಿದಮಟ್ಟಿಗೆ ಅರ್ಬನ್ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ, ಶೇಕಡ 20 ಭಾಗ ಜನರಿರುವ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನೀರಿನ ಅನುಕೂಲತೆಯನ್ನೊದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಉಳಿದ 80 ಭಾಗದ ಜನರಿಗೆ ನೀರಿನ ಅನುಕೂಲವಿಲ್ಲ. ಹರಿಜನರಿಗಂತೂ ನೀರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದೇನೆ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯಲು ಕೂಡ ನೀರಿಲ್ಲದೆ ನೀರನ್ನೆತ್ತಿಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಗಮನಕೊಟ್ಟು ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಗ್ರಾಂಟನ್ನಾದರೂ ಕೇಳಿ ಅನುಕೂಲ ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಬಂದಮೇಲೂ ಸಹ ಹಿಂದಿದ್ದ ಸರ್ಕಾರದವರೇನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೋ ಅದೇ ರೊಟೀನ್ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪಟ್ಟಣವಾಸಿಗಳು ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಕಡೆ ಬಂದಾಗ ಅಡ್ರೆಸ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಹತ್ತು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ನೀರಿಗೆ ತುಂಬ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಹರಿಜನರ ಕಷ್ಟ ಹೇಳತೀರದು. ಸರ್ಕಾರ ಹೆಚ್ಚು ನಿಗಾ ಕೊಟ್ಟು ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ನೀರಿನ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

ಕೈಗಾರಿಕಾ ಇಲಾಖೆಗೆ 10,35,700 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಯಾವ ತತ್ವದ ಮೇಲೆ ಹೋರಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೋ ಅದನ್ನು ಮರೆತಿದ್ದಾರೆಂಬ ಭಾವನೆಯಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಖಾದಿ ಉದ್ಯಮಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಸಹ ಅಷ್ಟನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗ ಆ ಉದ್ಯಮಕ್ಕೆ ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಖಂಡಿತ ವ್ಯಸನವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರುವವರು ಖಾದಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಬರುವಾಗ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಉಣ್ಣೆಯ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ನೀಟಾಗಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡು

(ಶ್ರೀ ಟಿ ಹನುಮಯ್ಯ.)

ಅವರ ಮುಂದೆ ಓಡಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಖಾದಿಯನ್ನೇ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಏಕೆ ನಿರ್ಬಂಧ ಮಾಡಬಾರದು? ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವಾಗ ಎಲ್ಲಾ ಆಫೀಸರುಗಳೂ ಖಾದಿ ಹಾಕಬೇಕು, ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲೂ ಮತ್ತು ಇತರ ಎಲ್ಲಾ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲೂ ಖಾದಿಯನ್ನೇ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿದರೆ ಖಾದಿ ಉದ್ಯಮ ಹೆಚ್ಚಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಲ್ಲಿರುವ ಖಾದಿ ಕೆಲಸಗಾರರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ದಿವಸ ಕೈಮಗ್ಗದವರಗೆ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ನೂಲು ಸಿಕ್ಕದೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅಂಥವರಿಗೆ ಖಾದಿ ದಾರ ಕೊಟ್ಟು ಆ ಉದ್ಯಮಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಮಾಡಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಹಳ್ಳಿಗಾಡುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಜನರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲಸ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕಾದರೆ ಖಾದಿ ಉದ್ಯಮಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಷ್ಟು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡಬೇಕು.

ನ್ಯಾಷನಲ್ ಎಕ್ಸ್‌ಟೆನ್ಷನ್ ಸರ್ವಿಸ್‌ಗಾಗಿ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಆ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವವರಿಗೆ ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್ ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಆ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ನೇಮಕಮಾಡಲ್ಪಡುವವರು ತಾಲ್ಲೂಕು ಹೆಡ್ ಕ್ವಾರ್ಟರುಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿರಬಹುದು. ಅಷ್ಟು ಅಲ್ಪ ಕಾಲಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅವರಿಗಾಗಿ ಕಟ್ಟಡ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವುದು ಉಚಿತವಲ್ಲ. ಖಾಯಂ ನೌಕರರಾದ ಅಮಲ್ದಾರರು ಮುಂತಾದವರಿಗೇ ಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲದಿರುವಾಗ ಹಂಗಾಮಿಯಾಗಿರುವವರಿಗೆ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿ. ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್ ಕಟ್ಟುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣ ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

***Sri R. ANANTARAMAN** (Chamarajapet).—Mr. Speaker, Sir, I want to say a few words about the disbursement of Advances and Loans. While welcoming the Bill, I wish to bring to the notice of the Hon'ble Minister that the Corporation has been requesting Government, both the Central and the State, for a loan of about 1½ crores for using it for removing the slums in the City. So far, they are not successful in getting a loan. Sir; there are 100 slums in Bangalore City area, mostly inhabited by Harijans. Nearly three lakhs of people live in these areas. The other day the Minister for Local Self-Government was saying that this year Rs. 50,000 was granted by the Government and Rs. 50,000 by the Corporation. But, this amount is not sufficient at all. In fact, it is not possible to remove even a small slum with this amount. Most of the Amelioration Fund is spent on villages and not on towns. In Bangalore the sites are so costly that it is beyond the reach of the poor Harijans to purchase them. In Madras, there is an Act to acquire sites in the city area and give them to Harijans at a nominal price. I had sent a motion that such a practice may be followed here also. But, it is not brought into effect. Even now, Government may acquire lands on a cheaper rate and dispose them of to these Harijans who live in these slums. If this had been done, no grant would have been asked for. The Corporation itself is not in a position to raise such a big loan. Either the State Government should recommend to the Centre or the State Government itself must come to the aid of the Corporation and give the loan. Sir, in Madras Sri Rajagopalachari used to visit the slum areas and grant some amount for the removal of the same. Some such method must be followed here also. At least in the next Budget, I hope, some amount would be allotted for granting loan to the Corporation for removing the slums.

4-30 P. M.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಮುನಿಸ್ವಾಮಯ್ಯ (ಬೆಂಗಳೂರು ಉತ್ತರ—ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಬಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ರೂರಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಹೆಡ್ಡಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣವನ್ನು ನಮೂದಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಬೆಂಗಳೂರು ಉತ್ತರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಸುಂಕದ ಕಟ್ಟೆ ಎಂಬ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನೀರಿಲ್ಲದೆ ಎರಡು ಮೂರು ಮೈಲಿಗಳ ದೂರದಿಂದ ಎತ್ತರವಾದ ದಿಣ್ಣೆ ಹತ್ತಿ ತಗ್ಗು ಇಳಿದು ನೀರು ತರಬೇಕಾದ ಸ್ಥಿತಿಯಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ದೊಡ್ಡ ಪೈಪ್ ಲೈನ್ ಹಾಕಿ sluice ನಿಂದ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಹಳ್ಳಿಯವರಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಅಭಾವ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಎಗ್ಜಿಕ್ಯುಟಿವ್ ಇಂಜನಿಯರಿಗೆ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರೂ ಮತ್ತು ನಾನೂ ಎಷ್ಟು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿದರೂ ಸಾರ್ಥಕವಾಗಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಾರ್ತ್ ತಾಲ್ಲೂಕ್‌ನಲ್ಲಿಯೂ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗೆ ಬಹಳ ಅಭಾವವಾಗಿದೆ. ರಾಜಾನುಕುಂಟೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಇದೇ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಒದಗಿದೆ. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಜನಾರೋಗ್ಯ ಸಚಿವರಿಗೂ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಆ ಕಡೆ ಭೇಟಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾಗ ಅರಿವಾಗಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗಿ ಜಾಗ್ರತೆ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸದೆ ಆ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ಪರಿಮಾಣದಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸದೇ ಇರುವುದು ವಿಷಾದಕರವಾದ ಸಂಗತಿಯೇ ಆಗಿದೆ.

ದೇವನಹಳ್ಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಸೇರಿದ ಐದಾರು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಭಾವಿಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಬತ್ತಿಹೋಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕಾರಣರು ಎಂಬುದನ್ನು ಮನಗಂಡು ಸರ್ಕಾರದವರು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುವುದಲ್ಲದೆ,

ಅಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಮನವಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ದೇವನಹಳ್ಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡಬಳ್ಳಾಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕು ರೇಷ್ಮೆ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿದೆ. ಆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಈ ವ್ಯವಸಾಯವು ಕುಂದದೆ ಅವಿಚ್ಛಿನ್ನವಾಗಿ ಬೆಳೆದುಕೊಂಡು ಬರಲು ಏಡೆಡ್ ಗ್ರೈನೇಜ್‌ಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಿ, ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—I have to put the Bill at Five of the Clock to the vote of this House. If we do not want to listen to the replies to be given by the Government, all this talk will be of no avail. Therefore, may I request Hon'ble Members to give an opportunity to the Minister to reply ?

Sri S. GOPALA GOWDA (Sagar-Hosanagara).—The Minister may take some fifteen minutes. That is all.

Mr. SPEAKER.—If you do not wish for a reply, he may not reply. But it is better to know what the reply is.

Sri S. GOPALA GOWDA.—Anyhow, the concerned Minister is not here and has not heard the debate.

Mr. SPEAKER.—It is not necessary that the Finance Minister or the particular Minister should reply to the debate. Any member of the Government on behalf of the Government can reply. Therefore there is no illegality or any impropriety in that.

Sri P. R. RAMAIYA (Basavanagudi).—I will take only two minutes.

Mr. SPEAKER.—I think you may take some five minutes more, Sri Gopala Gowda.

***ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.**—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ತೊಂದರೆ ಏನು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆಯೆಂದರೆ, ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್‌ನವರೂ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಂತೀಯ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದವರೂ ಕಾಲವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಹರಣಮಾಡಿ, ಅನೇಕ ಸ್ಕೀಂಗಳನ್ನು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಂಟು ಮಾಡದೆ ಹಣ ಸಹ ಗ್ರಾಂಟ್ ಆಗದೆ ಹಿಂದೆ ಬೀಳುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅನೇಕವೇಳೆ ಇಲ್ಲಿ ನೋಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಲೋಕಲ್ ಡೆವೆಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ವರ್ಕ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಇವರು explanatory note ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ.

"Urder Local Development works programme for 1953-54, works at a total cost of Rs. 13,42,209 were approved. The grant due from the Planning Commission on this account was Rs. 6,54,688 Of this only Rs. 3,45,300 was received". ಹೀಗೆ ಇದರಲ್ಲಿ ವಿಚಾರವನ್ನು ತಿಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕಾಲಾವಕಾಶ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಕಮ್ಯೂನಿಟಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಮತ್ತು ಅದರ ಅಂಗವಾಗಿ ತೆರೆದಿರತಕ್ಕ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಎಕ್ಸ್‌ಟೆನ್ಷನ್ ಸ್ಕೀಂ ಯಾವರೀತಿ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತಿವೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ಅಂಶಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲಿ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಎಕ್ಸ್‌ಟೆನ್ಷನ್ ಸ್ಕೀಂ ಮತ್ತು ಕಮ್ಯೂನಿಟಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮಂಜೂರಾಗಿದೆ, ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇವೆ. ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ Ghee Heating Centre ಎಂದಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರ 78 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್ ಇವೆ. ಅವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹರಾಜು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂಬ ವದಂತಿ ಕೇಳಿದೆ. ಹೀಗೆ ಸುಮಾರು ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಇದೆ. ಈ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಮಾರ್ಗಗಳಿವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಟೀ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಟೀ ಇಲ್ಲದೆ, ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದೆ, ಅದು ತುಕ್ಕು ಹಿಡಿಯುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಟಿಕಾಣಿ ಇಲ್ಲ. ಈ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಒಂದು ಕಡೆ ಕಟ್ಟಿಸಿರತಕ್ಕ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸು ಇಲ್ಲದೆ ಅಥವಾ ಮಾರ್ಗ ಇಲ್ಲದೆ ಅದನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡುವುದು, ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಕಟ್ಟಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯಲ್ಲ. ಈ ವರ್ಷ ಸುಮಾರು ಏಳು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಎರಡು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ತಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಈ ವರ್ಷವೇ ಪೂರ್ತಿ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಕೇಂದ್ರದ ಯೋಜನೆಗೂ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಯೋಜನೆಗೂ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಇಲ್ಲವೆಂಬುದು ವ್ಯಕ್ತಪಡುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಈ ಕಮ್ಯೂನಿಟಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಬಗ್ಗೆ ತಿಂಗಳುಗಟ್ಟಲೆ, ವರ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಹಣ ಮಂಜೂರಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸುಮ್ಮನೆ ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರಾಭಿವೃದ್ಧಿ, ಸಾಮುದಾಯಿಕ ಯೋಜನೆ ಬಗ್ಗೆ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಶೇಖರಿಸಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಮುಂದೆ ಇಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇಷ್ಟೇ ಹೊರತು, ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲಸ ಅಷ್ಟು ಶ್ಲಾಘನೀಯವಾಗಿ ನಡೆದಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಅನೇಕವಿವೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಒತ್ತಿ ಹೇಳಬೇಕಾದ ಒಂದೇ ಅಂಶವಿದೆ. ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾಮೂಲಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಬಡ್ಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ವರ್ಷದ ಬಡ್ಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ 1½ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ ಖೋತಾ ಆಗಿರುವುದು ನಮಗೆ ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ, ಎರಡು ಮೂರು ವಸೂಲಿಗಳು ನಿಂತಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಬಂದಿವೆ. ಹೀಗೆ rural development works ಕೆಲಸದ ವಿಚಾರವಾಗಿಯಾಗಲಿ, ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಯ ಕೆಲಸದ ವಿಚಾರವಾಗಿಯಾಗಲಿ,—ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವ ಅಥವಾ ಕೈಬಿಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆಯೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅಂತೂ ಯಾವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೂ ಸರ್ಕಾರದ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ)

ಕೈವಾಡ ಅದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿದೆಯೆಂಬುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದೆ.

***Sri T. MARIAPPA** (Mysore City North).—Sir, it is admitted that there is a great demand for the supply of power in all the Districts. Therefore they have asked for 25 lakhs of rupees. In this connection, may I draw the attention of the Government to the fact that even the Shimsha expansion scheme initiated 2½ years ago, they have taken the whole thing in hand. They have not been able to do much work with a view to augment the power supply. It is also said that the Government of India had made available nearly a crore and a half of rupees in respect of it; that money I am not very sure has been diverted to other purposes. I hope the Government would throw light on this aspect.

Sri T. CHANNIAH.—Mr. Speaker Sir, within the short time available, I want to touch upon a few points. With regard to providing drinking water wells in rural areas, some of the Hon'ble Members averred that Government have not bestowed sufficient care or interest in providing water wells to most of the villages. In this connection, I want to place before this House that on no occasion the Government of Mysore have provided so much fund as they have done this year, for the construction of drinking water wells in rural areas.

Sri T. MARIAPPA.—Every year they were providing seven lakhs continuously.

Sri T. CHANNIAH.—We have provided this year more than 28 lakhs for drinking water wells. We have provided as much as 10 lakhs for drinking water wells in rural areas. Secondly we have allotted 7 lakhs for the purpose out of "L. R. Assignments". We have earmarked 10 lakhs for these works out of the grant which the Government of India have given to us and an equal sum will be provided by the Government of Mysore. We have thus provided nearly 28 lakhs for providing drinking water facilities in rural areas. Government therefore cannot be accused of lack of interest or earnestness in the matter of providing drinking water wells to rural parts. It may not be out of place to mention that Government have been taking equal interest with regard to water supply schemes in regard to urban areas.

With regard to another point raised by Sri Muniswamiah in regard to a drinking water well and tap at Sunkatha katte, the Superintending Engineer and the Chief Engineer have come to the conclusion that it is not possible to divert water from the main to provide taps in that village. What he wants is to extend the existing tap to the villagers also. With regard to that aspect also I will consult the Chief Engineer and see whether it is possible to extend the tap to that village.

Regarding drinking water wells to Rajankunte, we have not received proposals yet from the Deputy Commissioner and as soon as they are received, Government will take steps to sanction a well to that village.

Regarding another point raised by my Hon'ble friends, Sri T. C. Basappa and Sri Madiah concerning the health and sanitary conditions that exist in Tarikere and Bhadravathi, it is true Sir, that, on account of the large influx of the people from the Madras State seeking employment in Bhadravathi and Lakkavalli, the health conditions in these areas have very much deteriorated. Government are alive to the problem and have taken all possible public health measures in that area. Measures to check the spread of epidemic diseases like cholera and plague are taken in time whenever they appear. The Director of Public Health has been duly instructed and we have left no stone unturned in this connection. Mass inoculations are also done. At present the Project authorities have located one dispensary there to cater to the needs of the people working in Lakkavalli.

Speaking on Depressed Classes Amelioration Funds, Sri Linga Reddy referred to the construction of the Depressed Classes Hostel at Kolar. The site originally thought of for this hostel was in the District Office premises, It was a Government land. The plot of land is within the contour of the tank. But the tank fills once in six or even ten years depending on rainfall, and there was no danger of the site submerging. Fortunately for us, the tank was full last year, and it was thought that the site selected originally was not suitable and was accordingly given up. As regards the site on which the hostel is now built, I must tell Sri Linga Reddy that several gentlemen of the town including Sri K. Pattabhiraman and the Municipal Councillors of Kolar Town were of unanimous opinion that the site was most suitable for construction of the hostel. On their approval to the site, the Kolar Town Municipal Council unanimously recommended the grant of the site for construction of the Depressed Class Hostel. Government approved of the recommendation and what was a low lying area unattended to and insanitary has now become very pleasing to the eye and has been utilised for a very good purpose. It is situated near the Intermediate College, the High School, the bus stand and the market. People of that Town are unanimous that the place is best for the hostel. Formerly it was marshy but now the water is being drained by big pipes away from the town. After completion, the building would not only be a beauty but would be a permanent benefit to Harijans. I do not know why the Hon'ble Member has raised such strong objection to the construction of a hostel meant for the poor Harijan students.

Sri Linga Reddy raised another point that several sites were given in Kolar town directly by Government. It is not correct. It is the primary responsibility of the Municipal Council to distribute house building sites within municipal limits and not the Government. I am sure, Sri H. C. Linga Reddy has not visited the locality and much less seen the conditions there. He does not know the A B C of the locality and he is not justified in making such a remark. I belong to that place and I know how the distribution is done. The Municipal Council have given those sites. If the Hon'ble Member wanted to know the details, he could have approached the Municipal Council. It is not right on the part of the member to have raised objections for giving sites to poor Harijans. On the other hand, he should have taken a sympathetic attitude in the matter. Moreover, this is the concern of a person who has been elected from that place and not the concern of a person who has been elected from the Malur Constituency.

Sri H. C. LINGA REDDY.—On a point of clarification

Mr. SPEAKER.—There is no time; otherwise, I could have allowed you to speak.

* **Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.**—Sir, with great pleasure I thank all the Hon'ble Members who have participated in the discussion as well as heard the discussion. Two general points were raised by the Leader of the Opposition; one is, that it was customary to give details about the financial position of the State on a Supplementary Budget. I have gone through the several reports that have been available regarding the Supplementary Budget. I may at once bring it to his notice that at no time has that been done. Only reflections have been made about the financial position of the previous years. So, that does not arise. The other point that was raised by him was, whether Government of India would so readily place at the disposal of the State Government all the amount that they have promised. Sir, they have never failed to do this and all the grants promised by them would be made available. Therefore, Sir, no apprehension need be felt about this point.

Now, coming to the general discussion, the Chair has been pleased to give wide latitude to the discussion. The pendulum of discussion has moved forward as well as backward instead of remaining still. Regarding moving forward, we have gone so far as to touch the subject of amelioration of Depressed Classes such as scholarships, etc., and regarding moving backward, there was discussion on demands which have already been scrutinised, passed

(SRI A. G. RAMACHANDRA RAO.)

after cut motions, etc. Even so, I wish to answer a few points, in particular the point raised by Hon'ble Member Sri M. V. Rama Rao. He was rather very keen on that point. Sir, it was a coincidence and the credit was given to Sri H. M. Channabasappa. The coincidence was, Sri Channabasappa was elected to the Assembly and the scheme was sanctioned. The scheme costs four and odd lakhs of rupees. It should have been done earlier but for the delay on the part of the Coorg Government. But, fortunately for Sri Channabasappa and fortunately for the Government of Mysore, the grant came from the Centre and I am glad that the coincidence brings credit to Sri H. M. Channabasappa.

Next, cement-concreting the road of Talaguppa and Jog. For that 11 lakhs were allotted. This is a new service which was not included in the Budget. In the Public Accounts Committee it is said that all amounts over two lakhs must be called a new service.

Sri M. V. RAMA RAO.—No estimate is referred to in the book.

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Sir, when the money became available, that was included. Regarding token grants, there is no need to mention all the details for one reason that it may not be right and for another that it is not possible also, because the amount that would be asked for depends on the availability of the amount. That will have to be adjusted in the course of the year. Therefore, all this discussion is, I submit, a little wide of the mark.

Then, Sir, a point was raised about the figures regarding the Palace. The point is simple. It refers to the period between June 1950 and March 1951. That was a period of transition. As a matter of fact, these amounts have been paid by the Palace and we have been reimbursing: Telephone charges Rs. 900, Saloon charges prior to 1950, Rs. 9,161-8-0, after January Rs. 75-0-0 and Rs. 525-1-6.

Regarding the N.E.S. blocks, one block was allotted to each District except Shimoga and Mandya. While we asked for 9 blocks, they granted only 7 and therefore, we had to eliminate two Districts. No favouritism was shown. Next, Sir, regarding the putting up of houses: houses are necessary. We want our village workers and others to whom these blocks are entrusted to live in those villages. Without houses, we cannot ask them to live there. That is the reason, and I believe it is a proper and cogent reason for putting up these houses.

Lastly, a remark was made that the Government of Mysore had asked for Rs. 8,70,000 for welfare schemes and the schemes were sent up by Government but only a lakh and odd was sanctioned by Government of India. That is not the case. For the sum of five lakhs asked for, for the removal of untouchability, Rs. 4,05,000 was granted. For the welfare of the Tribes Rs. 1,10,000 was asked and it was granted. For welfare of Scheduled Castes and Tribes a sum of Rs. 2,50,000 was asked and Rs. 2,50,000 was granted. Thus, Sir, the demand has been passed and the amounts are there without any difficulty because the Government of India have been pleased to grant us those amounts. I pray that these sums asked for may be permitted to be appropriated.

Mr. SPEAKER.—The question is:

> "That the Mysore Appropriation (No. 4) Bill, 1954 be taken into consideration."

The motion was adopted.

Mr. SPEAKER.—Clauses 2 and 3. The question is:

> "That clauses 2 and 3, stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clauses 2 and 3 were added to the Bill.

Mr. SPEAKER.—Schedule. The question is:

> "That the schedule stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Mr. SPEAKER.—Clause 1. question is;

"That clause 1 stands part of the Bill."

The motion was adopted.

Clause 1 was added to the Bill.

Mr. SPEAKER.—Title and preamble. The question is:

"The Title and the Preamble stand part of the Bill"

The motion was adopted.

The Title and the Preamble were added to the Bill.

Motion to Pass.

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—I move:

"That the Mysore Appropriation (No. 4) Bill, 1954, be passed."

Mr. SPEAKER.—The question is:

"That the Mysore Appropriation (No. 4) Bill, 1954 be passed."

The motion was adopted.

Debate on Question No. 471, Re: Number of Schools annually started in Rural Parts.

Mr. SPEAKER.—Now I have to make one statement. Sri B. Hutche Gowda has given notice to raise a discussion on question No. 471 which was answered on the floor of the House on 15th October 1954. The question relates to the number of schools annually sanctioned to the rural parts of the State during 1954-55. Since the matter is of public importance, discussion will take place on 22nd October 1954, after the discussion regarding the breach of Tuppadahalli and Sangenahalli tanks, given notice of by Sri J. Mohamed Imam, is disposed of.

Now, the House will rise and meet at 12 o'clock tomorrow.

The House adjourned at Five Minutes past Five of the Clock to meet at Twelve of the Clock on Friday 22nd October 1954.

WD 3539—GPB—550—31-12-54

MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY

ELEVENTH DAY.

Friday, 22nd October 1954.

The House met in the Legislative Assembly Hall, Old Public Offices, Bangalore, at Twelve of the Clock.

MR. SPEAKER (SRI H. S. RUDRAPPA, B.SC., LL.B.) in the Chair.

QUESTIONS AND ANSWERS.

Mr. SPEAKER.—Q. Nos. 113, 156, 319, 523 may be taken up together.

Drayton Murder Case.

Q.—113. **Sri S. SRINIVASA IYENGAR** (T.-Narasipur).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether judgment has been delivered by the Hon'ble the High Court of Mysore in the "Drayton Murder Case";

(*b*) if so, whether Their Lordships have in the course of their judgment been pleased to express their views on the efficiency or otherwise of the prosecution;

(*c*) if so, what the nature of the view is;

(*d*) whether the Government of Mysore have received any communication from the Scotland Yard, London, in connection with this case ?

A.—**Sri H. SIDDAVEERAPPA** (Minister for Home and Industries).—

(*a*) Yes.

(*b*) Yes.

(*c*) Copy of the judgment of the High Court is placed on the Table of the House. (Placed in the Library No. 40/L.A.—1954).

(*d*) Confidential and cannot be disclosed.

Q.—156. **Sri V. R. NAIDU** (Malleswaram).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether Government has taken stringent action to detect the murderer in the Drayton Murder Case that took place at Bangalore ;

(*b*) the details and the result of the action taken ?

A.—**Sri H. SIDDAVEERAPPA** (Minister for Home and Industries).—

(*a*) and (*b*) Investigation is proceeding.

Q.—319. **Sri M. V. RAMA RAO** (Tumkur).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether any action is being taken to apprehend the real culprit in the Drayton Murder Case ;

(*b*) whether any reward has been offered by any person for the apprehension of the real culprit ;

(*c*) whether the offer of reward has been communicated to the Government and if so, on what date ?

A.—**Sri H. SIDDAVEERAPPA** (Minister for Home and Industries).—

(*a*) Yes.

(*b*) Yes ; by the D.S.P., Bangalore South ; Rs. 500.

(*c*) The reward announced by the District Superintendent of Police, Bangalore South, has been communicated to Government by the Inspector-General of Police on 4th August 1953.

Q.—523. **Sri S. GOPALA GOWDA** (Sagar-Hosanagar).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether they would place on the table a copy of judgment delivered by the High Court of Mysore in connection with the Miss Drayton

(SRI S. GOPALA GOWDA)

murder case which took place in Bangalore ;

(*b*) the action taken by Government to detect the murderer ?

A.—**Sri H. SIDDAVEERAPPA** (Minister for Home and Industries).—

(*a*) Yes.

(*b*) Investigation is proceeding.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Sir, has not the High Court remarked that an innocent man was prosecuted and a grave and serious crime has been left undetected ?

***Sri H. SIDDAVEERAPPA.**—I have placed a copy of the judgment of the High Court on the Table. What the High Court has observed is to be found in the judgment.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Sir, will the Government be pleased to state the material clues that were taken into consideration in this case?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Since the matter is already concluded on the materials placed before them by the prosecution, I do not think I can improve it any further. Whatever material was available has been datailed in the High Court judgment.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Will the Government be pleased to state whether it is not a fact that the High Court have observed that a press conference was held by the police authorities ?

Mr. SPEAKER.—Details recorded in the judgment cannot be answered in a brief statement.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Had the police officers obtained the permission of the Government to offer a reward to any person who would detect the offender ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Government have sanctioned the offer of Rs. 500 for rewards ?

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Did any other organisation also offer similar rewards ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Government have not been informed of it.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Did the police officers accept these offers ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Government have not received any communication in that behalf except some news published in a paper that a sum of Rs. 5,000 was offered as a reward. Government have not received any information on that point. Virtually, as a matter of fact, if a reward has to be offered there are rules, and it was not done according to rules.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Did the Government enquire and find out that it has been done in contravention of the rules ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Government has not been informed. It has not been brought to our notice.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Was it in private capacity ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—That I cannot say. I cannot take notice of what takes place privately.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Are the Government making use of the information received from Scotland Yard to re-investigate ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I regret I cannot throw more light than what I have already done.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Are the High Commissioner's Office in India interfering in this case ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—They addressed a letter to the Government.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Are the Government having full co-operation for the re-investigation of this case, Sir ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Full co-operation from whom ?

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Has there been a correct approach to this question in the re-investigation ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I cannot say at this stage. I presume everything will have to be done correctly.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಆರ್. ನಾಯ್ಡು.—ಮಿಸ್ ಡ್ರೈಟನ್ ಕೊಲೆ ಮೊಕದ್ದಮೆಯಲ್ಲಿ ತನಿಖೆ ಕಾರ್ಯಗಳು ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಏನು ತನಿಖೆ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ, ಸ್ವಾಮಿ ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಏನೇನು ತನಿಖೆ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

---

*Indicates that the remarks or speeches have not been revised by the Member concerned.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಆರ್. ನಾಯ್ಡು.—ಕೊಲೆ ಆಗಿರುವ ಪ್ರೇರ್ಟರವರು ಪೋಲೀಸ್ ಆಫೀಸರ ಅಥವಾ ಮಿನಿಸ್ಟರ್‌ರವರ ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ಬಂದು ನನ್ನನ್ನು ಕೊಲೆ ಮಾಡಿದವನು ಜೋಕರ್ ಅಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದು ನಿಜವೇ? (ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಗು !) ಹಾಗಾದರೆ ಪೋಲೀಸ್‌ನವರು ಕೊಲೆ ಮಾಡಿದವನು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಹಿಡಿದಿದ್ದವನನ್ನು ಕೊಲೆ ಮಾಡಿದವನಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕೋರ್ಟ್ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ತಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಳುತ್ತೀರಿ ತಾನೆ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಕೋರ್ಟಿನ ತೀರ್ಮಾನ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲೇ ಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಆರ್. ನಾಯ್ಡು.—ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕೊಲೆ ಮೊಕದ್ದಮೆಗಳು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಸ್ಕಾಟ್‌ಲೆಂಡ್ ಯಾರ್ಡ್ ಪೋಲೀಸ್‌ನವರನ್ನು ಕೆಲವು ಕಾಲ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆಸಿಕೊಂಡು ನಮ್ಮವರಿಗೆ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕೊಡಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೋ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಅಂಥ ಯೋಜನೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ.

Sri M. V. RAMA RAO.—May I know, Sir, when this re-investigation was ordered and by whom?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—After the High Court Judgment was delivered, the Advocate-General addressed a letter to the Government stating that in view of the indications shown in the High Court Judgment, it is a fit case where the matter will have to be further investigated. The Law Secretary concurred with that opinion. Afterwards, the Inspector-General of Police was consulted in the matter and a decision was taken to probe further into the matter by having recourse to further investigation.

Sri M. V. RAMA RAO.—Do I understand that the direction that the case should be reinvestigated in pursuance of the advice received from the Law Officers of the Government was given by the Government?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—The opinion of the Advocate-General and the Law Secretary were duly sent to the Inspector-General for his opinion in the matter. Afterwards, the whole circumstance was reviewed and a decision was taken and that decision was duly conveyed to the Inspector-General of Police. While taking that decision, the Inspector-General was also a party and he was also a member.

Sri M. V. RAMA RAO.—I am seeking to know whether the Government took the decision to have the case reinvestigated or whether the matter was left entirely to the Head of the Police Department?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Government did not take any independent decision.

Sri M. V. RAMA RAO.—May I know, Sir, whether it is a fact that the Chief Minister in a Press Conference at which questions were put to him by certain representatives of the Press said that Government did not intend to issue any direction for the re-investigation of the case as such, but would leave it to the Head of the Police Department?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I have read a statement to that effect.

Sri M. V. RAMA RAO.—Therefore, Sir, may I ask the Hon'ble Minister once again if he will kindly tell us whether the Government ordered re-investigation or whether, in pursuance of the Chief Minister's opinion expressed in the Press Conference, left it to the Head of the Department to do what he thought was right?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—In pursuance of the opinion expressed by the Chief Minister the matter was left very largely to the officers concerned for taking a decision and that decision was okayed by the Government.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—May I know who is at present in charge of this investigation?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I regret I cannot disclose.

Sri M. V. RAMA RAO.—May I know, Sir, whether the particular officer who may have been deputed for this investigation possesses special qualification such as having training in Scotland Yard or any other equivalent qualification and specialisation in investigation of cases of this kind?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—An experienced police officer who is reputed to be a good investigator has been placed in charge of this investigation. He is an officer of the rank of A.S.P.

Sri M. V. RAMA RAO.—Are there any officers in the Mysore Police Department who have had specialised training in Scotland Yard?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Yes.

Sri M. V. RAMA RAO.—Is there any particular reason why Government

(SRI M. V. RAMA RAO.)

should not depute one of these specially trained officers for the investigation of this case?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Sir, it was again left to the discretion of the Inspector-General who in his discretion thought that it would be better to entrust the investigation to a particular officer and I have not interfered in his discretion.

Sri M. V. RAMA RAO.—Will the Government examine the desirability, at least now, of seeing that the investigation is carried out by the most competent officer we happen to possess in the Police Department and who possesses this qualification acquired at Scotland Yard?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I will consult the Inspector-General of Police and I will bring this point to his notice and leave it to his discretion.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಈಗ ಹೊಸದಾಗಿ ತನಿಖೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರ ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದು ಹಿಂದೆ ನಡೆದ ತನಿಖೆ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಹಾಗಲ್ಲ, ಹೈಕೋರ್ಟಿನವರು ನಿಜವಾದ ಅಪರಾಧಿಯನ್ನು ಕೋರ್ಟಿನ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ ಮೇಲೆ, ಅದರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನ ತನಿಖೆ ಕ್ರಮ ಸರಿ ಎಂಬತಕ್ಕದ್ದು ಸ್ಪಷ್ಟಪಟ್ಟ ಮೇಲೆ, ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಇದರ ಹಿಂದೆ ನಡೆದಿರತಕ್ಕಂಥ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ವಿಷಯ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಮತ್ತೆ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಹೈಕೋರ್ಟಿನವರ ತೀರ್ಪಿನಲ್ಲಿ ಅದೆಲ್ಲವೂ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಪುನಃ ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ —ಹಿಂದೆ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಟ್ ಮಾಡಿದಾಗ ಕೆಲವು ಎಫ್.ಐ.ಆರ್. ಮತ್ತು ಇತರ ಮುಖ್ಯವಾದ ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಅಂಶ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.— ಈಗಲೇ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದು ನನಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಒಂದು ಪತ್ರಿಕೆಯವರು ಐದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಾಗಿ ಪ್ರಚಾರಮಾಡಿದ್ದರೆಂದು ತಾವು ಹೇಳಿದಿರಲ್ಲ, ಅದು ಯಾವ ಪತ್ರಿಕೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—‘ ಸತ್ಯ.’

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಈ ‘ ಸತ್ಯ ’ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಯಾರು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—“ Edited and printed by C. G. Gillespy for R.M.D. Chamarbaugvala.” ಎಂದು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನಮೂದಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಶ್ರೀಮತಿ ಡ್ರೈಟನ್‌ರವರಿಗೂ ಮತ್ತು ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಎಡಿಟರು ಅಥವಾ ಪ್ರೊಪ್ರೈಟರು ಮತ್ತು ಇತರರು ಯಾರಿಗಾದರೂ ಯಾವುದಾದರೂ ಸಂಬಂಧವಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಂಡು ಬಂದಿದೆಯೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಅದು ತನಿಖೆ ಅಂಶವಾದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಜವಾಬು ಹೇಳಲಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ‘ ಜ್ವಾಲಾಮುಖಿ ’ ಎಂಬ ಪತ್ರಿಕೆಯು ‘ ಷರ್ಲಾಕ್ ಹೋಮ್ಸ್ ’ ಎಂಬ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಆರ್ಟಿಕಲ್ಸ್ ಬರೆಯುತ್ತಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಆ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಓದಿದ್ದೇನೆ.

Sri J. MOHAMED IMAM.—According to the judgment of the High Court, was not the case launched against the person Jokar, a cooked up case?

Mr. SPEAKER.—The Minister cannot be expected to give a substance of the full judgment.

Sri J. MOHAMED IMAM.—According to the judgment, is not the case launched by the Prosecution, a cooked up one?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Apart from what is said in the judgment of the High Court, I have no more information to offer.

Sri J. MOHAMED IMAM.—According to the judgment of the High Court, I am asking.

Mr. SPEAKER.—That can be looked into, as it is placed on the Table of the House.

Sri J. MOHAMED IMAM.—So, what action has Government taken against those persons who were responsible for building up the prosecution story and what action Government propose to take to prevent a repetition of a similar case?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—That matter is under the active consideration of the Government.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ —ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಪೋಲೀಸ್ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರು 500 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬಹುಮಾನವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದು ಯಾವಾಗ

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—1953ನೆಯ ಇಸವಿ ಜೂನ್ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಅನೌನ್ಸ್ ಮಾಡಿದರು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ.—ಈಗ ಯಾರನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿದುಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೋ ಅವನು ನಿಜವಾದ ಅಪರಾಧಿಯಲ್ಲವೆಂದು ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದೆಯೋ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಹೌದು, ಆಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ.—ಹಾಗಾದರೆ ಈಗ ಕಂಡುಹಿಡಿದುಕೊಟ್ಟವರಿಗೆ ಆ ಬಹುಮಾನ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲವಲ್ಲವೆ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ.

Sri H. C. LINGA REDDY.—What were the reasons that prevailed upon Government to think that this is a matter not to be taken up by the Government but it is a matter to be left for the Department for action being taken?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.— Because, essentially it is within the domain of the Department.

Toll-Gate at Tallaghattapura on Kanakapura—Bangalore Road.

Q.—183. **Sri K. G. THIMME GOWDA** (Kanakapura).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) whether a toll-gate is existing at Tallaghattapura on the Kanakapura—Bangalore Road;

(*b*) on what vehicles toll is collected?

A.—**Sri H. SIDDAVEERAPPA** (Minister for Home and Industries).—

(*a*) Yes.

(*b*) Toll is collected on charcoal and fuel laden lorries and carts loaded with fuel, bamboos and charcoal.

Sri K. G. THIMME GOWDA.—Are there any such toll-gates leading to Bangalore, Sir?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Notice.

Sri K. G. THIMME GOWDA.—Will you take it from me that there are no such toll-gates anywhere leading to Bangalore?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I understand that this is the only such toll-gate.

Sri K. G. THIMME GOWDA.—Then, why this discrimination, Sir?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Sir, at that time it was thought necessary, in order to have effective control over charcoal and fuel, that this toll-gate might be put there. It was also for the purpose of collecting statistics as to how many carts were coming into Bangalore area. It is only a temporary toll-gate.

Sri K. G. THIMME GOWDA.—Will Government see that the toll-gate is removed at least now?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I will examine and see what can be done.

State Transport Authority.

Q.—297. **Sri R. ANANTARAMAN** (Chamarajpet).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) when the State Transport Authority was constituted;

(*b*) the number and names of the authority;

(*c*) the total amount of allowance drawn by the members so far (month-wise statement to be given);

(*d*) whether the Government have contemplated to merge this with the Revenue Board to be formed?

A.—**Sri H. SIDDAVEERAPPA** (Minister for Home and Industries).—

(*a*) 8th May 1952.

(*b*) List appended below.

(*c*) Rs. 11,939 list appended.

(*d*) No.

List of Members of the Mysore State Transport Authority.

Sriyuths—

1 G N Nagaraja Rao, I.A.S., Revenue Commissioner in Mysore, Bangalore (*Chairman*), *Ex-officio.*
2 J Devasahayam, I.P., Inspector-General of Police in Mysore, Bangalore, *Ex-officio.*
3 K S Gangadhara, B.E., Chief Engineer, Bangalore, *Ex-officio.*
4 M L Nanjaraj Urs, B.A., LL.B., Mavathur, Krishnarajanagar **Taluk,** Mysore District.

(SRI H. SIDDAVEERAPPA.)

5 N G Rudrappa, Nidige P.O., Shimoga Taluk.
6 M Hutche Gowda, Coffee Planter, Chattaghatta, Makonahalli Post, Mudigere, Chikmagalur District.
7 K Pattabhiraman, B.A., B.L., Advocate and Member, Legislative Assembly, Kolar.
8 S Vasudeva Rao, Post Box No. 27, Chitaldrug.
9 K V Veerappa, Malavalli, Mandya District.
10 D Govinda Das, Dammaningala P.O., Sravanabelagola Hobli, Channarayapatna Taluk, Hassan District.
11 R S Aradhya, "Arya Bhavan", Tumkur.
12 H M Shivalingiah, Journalist, Hoskote, Bangalore District.
13 B Ananthachar, B.A., B.L., Vakil, Hospet, Bellary District.
14 L Kantharaja Urs, B.A. (*Secretary*), *Ex-officio*.

Monthwar statement of the Travelling Allowance drawn by the Members of the State Transport Authority, from June 1952 to September 1954.

		Rs.	a.	p.			Rs.	a.	p.
1	June 1952 ...	414	7	0	13	December 1953 ...	546	11	0
2	August 1952 ..	538	2	0	14	February 1954 ...	616	3	0
3	October 1952 ...	512	0	0	15	March 1954 ...	514	14	0
4	November 1952 ...	478	0	0	16	April 1954 ...	583	2	0
5	December 1952 ...	642	0	0	17	May 1954 ...	468	3	0
6	February 1953 ...	805	12	0	18	June 1954 ...	461	14	0
7	April 1953 ...	440	8	0	19	July 1954 ...	681	2	0
8	May 1953 ...	501	6	0	20	August 1954 ...	709	1	0
9	July 1953 ...	620	14	0	21	September 1954 ...	549	14	0
10	September 1953 ...	629	14	0					
11	October 1953 ...	614	14	0		Total ...	11,939	0	0
12	November 1953 ...	610	3	0					

Sri R. ANANTARAMAN.—Is not the appended list very big ?

***Sri H. SIDDAVEERAPPA.**—Although it is a big list, it is working quite satisfactorily.

Sri R. ANANTARAMAN.—Is it not necessary that a small list of members of the Tribunal is appended instead of a big list ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—That question may be examined; we would think of reconstitution after this normal period is over.

Sri R. ANANTARAMAN.—Are Government aware that justice could not be done because of this big list of members ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—No, Sir. As a matter of fact, contrary is the opinion expressed. I am glad to point out that in a day as many as 40 to 50 cases have been disposed of.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ಈ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸಿ ಎಷ್ಟು ದಿವಸವಾಯಿತು ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—8th May 1952.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ಈ ಸಮಿತಿ ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಇರಬೇಕೆಂದು ನಿಗದಿಮಾಡಿದೆ ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—That Committee has been constituted under Section 44 of the Motor Vehicles Act. I do not know whether it prescribed any particular period.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ಇದಕ್ಕೆ ಡ್ಯೂರೇಷನ್ ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲವೆ ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I will examine, Sir; probably, there may be a period.

Sri M. V. RAMA RAO.—Has it come to the notice of Government that the State Transport Authority is not properly accommodated and that appeals are being heard here and there causing considerable disadvantage to the members of the Authority ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Yes, Sir. That would be looked into and proper accommodation would be provided.

Motor Vehicles Taxation (Difference in Bellary and rest of the State).

Q.—339. **Sri Ijari SIRASAPPA** (Harpanahalli).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether they are aware of difference in taxation of motor vehicles such as public carriers and stage carriages between the vehicles registered in Bellary District and those registered in the rest of the State ;

(*b*) whether they are aware that taxation for vehicles registered in Bellary District is more ;

(*c*) whether they will order stopping such difference in taxation and refund the excess tax collected from the Bellary operators because of the abovesaid variations ?

A.—**Sri H. SIDDAVEERAPPA** (Minister for Home and Industries).—

(*a*) Yes.

(*b*) Yes.

(*c*) The difference will cease to be in existence soon after the Mysore Motor Vehicles Taxation and Tolls Act is extended to Bellary. The question of refunding the "Excess" Tax collected does not arise as the Madras Motor Vehicles Taxation Act continues to be in force in Bellary until it is replaced by the Mysore Taxation Act.

ಶ್ರೀ ಇಜಾರಿ ಸಿರಸಪ್ಪ.— ಹೀಗೆ ತೆರಿಗೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ವಿರುವುದೆಷ್ಟು ?

***Sri H. SIDDAVEERAPPA.**—That is a big list ; I am placing it on the Table and the Hon'ble member may peruse it.

ಶ್ರೀ ಇಜಾರಿ ಸಿರಸಪ್ಪ.—ಹೆಚ್ಚು ತೆರಿಗೆ ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ವಾಪಸು ಕೊಡುವುದು ನ್ಯಾಯ ವಲ್ಲವೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಅಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ವಾಪಸುಕೊಡುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಉದ್ಭವಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Are Government aware that they have collected double taxes on vehicles running between Chitaldrug and Bellary and Bellary and Shimoga ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—That would not be correct.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Are Government going to refund if they have so collected ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—That will be examined.

(New Industries Starting in K.G.F.)

Q.—358. **Sri K. S. VASAN** (Kolar Gold Fields).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) if they have not received representations from the Kolar Gold Fields Sanitary Board, various organisations and citizens urging starting of new industries in Kolar Gold Fields ;

(*b*) what action, if any, has been taken on such representations ;

(*c*) if it is a fact that, while the Union Government favoured starting of such industries in Kolar Gold Fields, the State Government did not favour the idea ?

A.—**Sri H. SIDDAVEERAPPA** (Minister for Home and Industries).—

(*a*) Yes.

(*b*) The representations have been examined, and recently the Kolar District Congress Committee have been informed that a concrete proposal might be put forward for examination.

(*c*) No.

Sri K. S. VASAN.—Are not Government inviting such proposals from the other organisations and citizens of K.G.F ?

***Sri H. SIDDAVEERAPPA.**—If any other organisation sends us proposals, I will examine it.

Sri K. S. VASAN.—Were not proposals made in the memorandum presented by the K.G.F. Sanitary Board ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—That is not examined.

Sri K. S. VASAN.—Have not Government assured that they would start new industries in places where willing co-operation is forthcoming ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—The question is whether we could start a public sector or private sector. There was a chance to bring this to the notice of the Government of India, but they said that they would not prefer that place to Bangalore. So far, there is no scheme before Government. If any

(SRI H. SIDDAVEERAPPA.)
scheme is brought before them, that will be considered.

Sri K. S. VASAN.—Is it not a fact that the Production Ministry of the Union Government actually proposed starting of an industry in K.G.F. some time back ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Government are not aware of it.

Sri K. S. VASAN.—Is it not a fact that the Government is lukewarm towards this agitation for starting new industries in K.G.F ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I cannot afford to be lukewarm ; I am vigilant.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಗೌಡ.—ಯಾರು ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಜನೆಯೊಂದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾದದ್ದು ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—In that area if any private sector comes forward with any proposal to start any industry which is suited to that area, Government will consider the proposal.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಗೌಡ.—ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಆ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾದ ಕೈಗಾರಿಕೆಯೊಂದನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡುವರೇ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪ.—ಯಾವ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನೂ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ proposal ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಗೌಡ.—ತಾವು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದನ್ನೂ ಯೋಚಿಸಿಲ್ಲವೇ ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I will get it examined by the Director of Industries.

Sri T. MARIAPPA.—Are the Government aware that Sri M. A. Srinivasan, Vice-Chairman of the Board of Directors, has recently stated that they have found a new gold reef with rich ores ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I have read a statement to that effect in the Press.

Sri T. MARIAPPA.—Will the Government make any effort to see that that particular area is worked up ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Before we do it, we will have to consider all other aspects.

Bangalore Transport Company (Capital invested).

Q.—468. **Sri D. R. KARI GOWDA** (Hassan).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the share capital invested by the Government of Mysore in the Bangalore Transport Company:

(*b*) the total share capital of the Company;

(*c*) the dividend distributed to the share-holders of the Company since starting of the Company;

(*d*) the profit earned by the said Company during the year 1953-54 ?

A.—**Sri H. SIDDAVEERAPPA** (Minister for Home and Industries).—

(*a*) Rs. 1,43,750.

(*b*) Authorised Capital Rs. 10,00,000, Paid-up capital Rs. 8,77,790.

(*c*)

		Rs.	a.	p.
1941	...	11,281	14	0
1942	...	19,888	0	0
1943	...	Nil		
1944	...	Nil		
1945	...	17,762	0	0
1946	...	22,710	0	0
1947	...	22,857	0	0
1948	...	33,857	0	0
1949	...	34,881	0	0
1950	...	36,669	0	0
1951	...	51,481	8	0
1952	...	45,985	14	0
1953	...	67,299	11	0

(*d*) Rs. 96,266-14-6 (net).

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಗೌಡ.—1953-54ರಲ್ಲಿ ಈ ಕಂಪೆನಿಯಿಂದ 96,266-14-6 ರೂಪಾಯಿಗಳು ಲಾಭ ಬಂದಿರುತ್ತದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಯೋಚಿಸಿದ್ದಾರೆಯೋ ?

*ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪ.—ಇದನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಗೌಡ.—ಅದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಕಾಲ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪ.—ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ, ಈಗಾಗಲೇ ಸರ್ಕಾರದ ಹುಕುಂ ಪ್ರಕಾರ ಅವರ period extend ಮಾಡಿದೆ. ಈ ಅವಧಿ ಮುಗಿಯುವುದರೊಳಗೆ ಇದನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಬೇಕೇ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸಯ್ಯಂಗಾರ್.—ಹೋದ ವರ್ಷ ಸಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ಕೊಡುವಾಗ token ರೂಪದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು nationalize ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿಲ್ಲವೇ ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Just by way of token. I have not eschewed it. I am examining it.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸಯ್ಯಂಗಾರ್.—ಈ token estimate ಕೇಳಿದಾಗ ಇದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನದಲ್ಲಿದ್ದ ಮೇಲೆ ಪುನಃ ಇದನ್ನೇಕೆ extend ಮಾಡಿದಿರಿ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—On 15th September 1952 I brought it to your notice; not now.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸಯ್ಯಂಗಾರ್.—ತಾವು extension ಎಷ್ಟು ಕಾಲ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತೀರಿ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—For a period of five years, and we have given that subject to certain conditions.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸಯ್ಯಂಗಾರ್.—ಮತ್ತೊಂದು ಐದು ವರ್ಷದ extension ಏಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರಿ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—It is not absolute. Even now, if we want, nothing prevents under the present agreement to have it cancelled. That is why it is not absolute. Subject to certain conditions that period has been extended.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸಯ್ಯಂಗಾರ್.—ಹಾಗಾದರೆ ಇದನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತೀರಾ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I will examine the whole thing.

Sri M. V. RAMA RAO.—With regard to Government's investment in the capital of this Company, may I know what is the number of shares held by them?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Government have 45 per cent of the shares and the value of the amount invested is Rs. 1,43,750.

Sri M. V. RAMA RAO.—Is it 45 per cent of the shares issued or of the total share capital or authorised share capital or what?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I want to verify and make a statement.

Sri M. V. RAMA RAO.—Is it a fact that the larger part of the Government's share in this concern consists of one-rupee shares on which the same dividend is payable as on ten-rupees shares?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I want notice to answer that question.

Sri M. V. RAMA RAO.—Will the Government examine the position of the investment made by them in his Company with a view to take it over for nationalisation or merger with the Road Transport Authority?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Yes, Sir, I will examine that.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Are the Government aware that the fares of the Bangalore Transport Company are higher than what is prevailing in other places?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—A little higher.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Will the Government advise the Company to reduce the fares?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I will request them.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Are the Government aware of the inconveniences created during peak hours in travelling in these buses?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—There are certain inconveniences felt by the public and I am seeing such expressions off and on in the Press.

Sri M. RAJASEKHARA MURTHY.—Are the Government aware of the judgment of the Supreme Court holding that nationalisation of road transport is illegal?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I have read it in the papers. I am quite sure that that does not apply to this.

Middle Class Economic Condition (Survey).

Q.—177. **Sri P. R. RAMAIYA** (Basavangudi).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) whether it has come to their notice that the economic condition of the middle classes of the State has been deteriorating;

(*b*) whether they have conducted any survey in this matter;

(*c*) the steps that they are going to take to improve the earnings of the middle class people?

A.—**Sri K. HANUMANTHAIYA** (Chief Minister).—

(*a*) It is a matter of opinion.

(*b*) No.

(*c*) The Five-Year Plan and other developmental activities are calculated to increase the economic and living standards of the people.

Sri P. R. RAMAIYA.—Do not the figures of the unemployed educated classes disclose that their condition is deteriorating ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Their condition is not deteriorating.

Sri P. R. RAMAIYA.—Do not the educated classes come mostly from the middle class ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—I do not share that view.

Sri P. R. RAMAIYA.—Has not the cost of living of the middle class increased ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—For the last several months, it is not going up. On the other hand, it is going down.

Sri P. R. RAMAIYA.—In general, I am asking ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Yes, I am also replying in general.

Sri P. R. RAMAIYA.—Regarding the answer to (*b*), do not the Government consider it desirable to conduct a survey ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Not practicable.

Sri P. R. RAMAIYA.—Have not the middle class people been the backbone of the society from time immemorial ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—So many people are being said to be the backbone and it is difficult for me to determine who is the backbone.

Sri P. R. RAMAIYA.—Is it the idea of the Government to liquidate the middle class ?

Mr. SPEAKER.—That is not a proper supplementary.

Sri K. S. VASAN.—Has not the Planning Commission suggested that it is desirable to conduct such a survey ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—If the Commission takes up the survey, the State Governments are bound to help them in that work.

State's Second Five-Year Plan.

Q.—411. **Sri H. C. LINGA REDDY** (Malur).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) steps taken by the State Government to prepare the Second Five-Year Plan ;

(*b*) the nature and scope of the plan ;

(*c*) the various works included in the plan ;

(*d*) the cost of the plan (district-wise details may be given) ?

A.—**Sri K. HANUMANTHAIYA** (Chief Minister).—

(*a*) The Heads of Development Departments have been requested to formulate schemes for the Second Five-Year Plan and to send them.

(*b*) Proposals in this behalf are yet to be finalised.

(*c*) *Vide* reply to sub-question (*b*).

(*d*) This can be estimated only after finalised proposals are ready.

Sri H. C. LINGA REDDY.—Have the Heads of Departments sent the proposals ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—They have not.

Sri H. C. LINGA REDDY.—What is the probable estimate of all the proposals ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—I have replied that it is not possible now to give the final figures.

Sri H. C. LINGA REDDY.—Has the Second Five-Year Plan more industrial bias than agricultural bias ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Yes.

Sri H. C. LINGA REDDY.—Is that planning from the bottom or from the top ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—From both.

Sri H. C. LINGA REDDY.—Will it lay more emphasis on village planning, town planning and district planning than on State planning ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—It is all-round planning.

Sri H. C. LINGA REDDY.—Have the Government included plans for solving the unemployment problem ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—In fact the whole plan is meant to give employment.

Sri H. C. LINGA REDDY.—Does it contain any plan for prevention of recurring famine in the scarcity areas of the State ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Yes.

Harijan Agricultural Colony at Nayindrahalli (Construction of wells.)

Q.—480. Sri J. NARAYANAPPA (Chintamani-Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether it is a fact that correspondence has taken place to provide a well at the cost of Government for agricultural purposes to the Harijan Agricultural Colony at Nayindrahalli in Chintamani Taluk ;

(*b*) the reason for not yet commencing the work so far ; the present stage of the correspondence and the period required for providing a well ;

(*c*) whether any order had been passed directing that 20 pairs of bullocks be supplied to those ryots of the colony who did not possess any bullocks at all ; if so, the reason for not supplying them as yet ?

A.—Sri K. HANUMANTHAIYA (Chief Minister).—

(*a*) Yes.
(*b*) The estimate is under scrutiny.
(*c*) No.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ನಾರಾಯಣಪ್ಪ.—'ಬಿ' ಭಾಗದ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಅಂದಾಜು ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಅಂದಾಜು ಮಂಜೂರಾಗಲು ಎಷ್ಟು ಕಾಲ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಸ್ವಲ್ಪಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಮಾಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ನಾರಾಯಣಪ್ಪ.—ಈ ಕಾಲೊನಿಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುವ ಉದ್ದೇಶ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ನಾರಾಯಣಪ್ಪ.—'ಸಿ' ಭಾಗದ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ "ಇಲ್ಲ" ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಆ ಕಾಲೊನಿಯ ರೈತರಿಗೆ ಉಳುವುದಕ್ಕೆ ಎತ್ತುಗಳೇ ಇಲ್ಲ. ಅವುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

High Schools (Percentage of Passes.)

Q.—184. Sri K. G. THIMME GOWDA (Kanakapura).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the number of high schools in the State (Government, Municipal, Aided and Private) ;

(*b*) the number of students that appeared from each school to the S.S.L.C. Examination, 1953-54 ;

(*c*) the number of students that passed from each school ;

(*d*) the percentage of passes from each school ?

(the above details may kindly be given in the following form) :—

Name of the High School	No. of students that appeared for S.S.L.C., 1953-54	No. of students that passed in 1953-54	Percentage of passes

A.—Sri A. G. RAMACHANDRA RAO (Minister for Law and Education).—

(*a*)	Government	...	44
	Municipal	...	68
	Aided	...	68
	Private	...	12
	District Board	...	53
	Total	...	245

(*b*), (*c*) and (*d*) Statement appended.

(SRI A. G. RAMACHANDRA RAO.)

Statement showing the number of students appeared, passed and the percentage of passes from each School in the S.S.L.C. Examination, 1953-54.

Serial Number	Name of the High School	No. of students that appeared for S.S.L.C., 1953-54	No. of students that passed in 1953-54	Percentage of passes
1	Government High School, Fort, Bangalore.	261	132	50·0
2	The Bangalore High School, Bangalore ...	223	181	81·7
3	Corporation High School, Chamarajpet, Bangalore.	76	31	40·8
4	Azad High School, Bangalore ...	16	...	...
5	Central High School, Bangalore ...	167	57	40·1
6	Municipal High School, Yelahanka ...	58	24	41·4
7	Municipal High School, Hosakote ...	42	16	40·0
8	Government Boys' High School, Malleswaram.	204	142	69·6
9	Corporation High School, Malleswaram ...	101	42	41·6
10	Seshadripuram High School, Bangalore ...	220	112	50·9
11	Gandhinagar High School, Bangalore ...	61	26	42·6
12	United Mission High School, Bangalore ...	87	57	69·5
13	Aryavidyashala High School, Bangalore ...	164	60	36·6
14	District Board High School, Varthur ...	43	23	53·5
15	S.L.N. High School, Bangalore ...	164	76	46·3
16	Jayabharathi Co-operative High School, Attibele.	29	17	58·6
17	National High School, Bangalore ...	253	170	67·2
18	Rastreeyavidyalaya, Bangalore ...	55	32	58·2
19	Acharyapatasala High School, Bangalore ...	80	37	46·3
20	St. Joseph's Indian High School, Bangalore.	153	144	94·1
21	Corporation High School, Tasker Town, Bangalore.	173	106	61·2
22	R.B.A.N.M.'s High School, Bangalore ...	110	97	88·2
23	St. Aloysius's High School, Bangalore ...	86	71	80·2
24	Government Girls' High School, Malleswaram.	170	121	71·2
25	Vani Vilas Institute, Bangalore ...	130	75	57·7
26	Mitharayala Girls' High School, Bangalore.	40	19	47·5
27	Corporation Girls' High School, Gandhinagar, Bangalore.	43	30	69·8
28	Maharastra Mahila Vidyalaya, Bangalore	93	61	65·6
29	St. Teresa Girls' High School, Bangalore ...	67	54	80·6
30	Acharyapatasala Girls' High School, Bangalore.	45	19	42·2
31	Mahilasevasamaja Girls' High School, Bangalore.	60	40	66·7
32	Girijamma Mukundadas Girls' High School, Basavangudi, Bangalore.	46	31	67·4
33	Rajamma Thambuchetty Girls' High School, Bangalore.	84	49	58·3

STATEMENT—(*contd.*)

Serial Number	Name of the High School	No. of students that appeared for S.S.L.C., 1953-54	No. of students that passed in 1953-54.	Percentage of passes
34	Goodwill Girls' High School, Bangalore ...	64	60	93·7
35	Srimathi Kamala Bai's Girls' School, Bangalore.	66	52	93·9
36	St. Euphrasius's Girls' High School ...	54	42	77·7
37	Rural High School, Kanakapura ...	111	37	33·3
38	Municipal High School, Kanakapura ...	88	45	51·1
39	Government Boys' High School, Channapatna.	173	71	41·0
40	Government Girls' High School, Channapatna.	26	11	42·3
41	Municipal High School, Ramanagaram ...	102	46	45·0
42	Municipal High School, Doddaballapur ...	58	30	51·7
43	Municipal High School, Nelamangala ...	109	47	43·1
44	Municipal High School, Thyamagondlu ...	129	38	29·5
45	Municipal High School, Magadi ...	54	47	43·1
46	Rural High School, Kudur ...	73	32	43·8
47	Municipal High School, Anekal ...	106	45	42·4
48	Government High School, Kolar ...	194	105	54·1
49	Methodist Girls' High School, Kolar ...	28	23	82·1
50	Municipal High School, Chintamani ...	127	65	51·0
51	Acharya High School, Goribidanur ...	104	51	49·0
52	High School, Manchenahalli ...	26	6	23·0
53	Government High School, Chikballapur ...	161	62	38·5
54	District Board High School, Gudibanda ...	20	14	70·0
55	Virupaksha High School, Sidlaghatta ...	56	20	35·7
56	Municipal High School, Devanahalli ...	57	19	33·3
57	District Board High School, Bagepalli ...	31	20	64·5
58	Municipal High School, Vijayapura ...	42	20	47·6
59	Do Bangarpet ...	101	37	36·6
60	K.G.F. High School, Robertsonpet ...	260	82	37·9
61	St. Mary's Girls' High School, Champion Reefs.	52	38	73·0
62	Sanitary Board Girls' High School, K.G.F.	96	25	26·0
63	Municipal High School, Malur ...	88	44	50·0
64	District Board High School, Srinivasapur ...	84	38	45·2
65	Municipal High School, Mulabagal ...	82	39	47·5
66	Government High School, Tumkur ...	294	139	47·3
67	District Board High School, Nagavalli ...	27	14	51·8
68	Aryan High School, Tumkur ...	50	14	28·0
69	Ganapathi High School, Hebbur ...	34	18	52·9
70	Sri Siddaganga High School, Tumkur ...	153	69	45·1
71	Empress Girls' High School, Tumkur ...	96	47	48·0
72	D. V. High School, Chicknayakanahalli ...	50	24	48·0
73	District Board High School, Godekere ...	31	13	40·6
74	Do Huliyar ...	39	8	20·3

(SRI A. G. RAMACHANDRA RAO.)

STATEMENT—(*contd.*)

Serial Number	Name of the High School	No. of students that appeared for the S.S.L.C, 1953-54	No. of students that passed in 1953-54.	Percentage of passes
75	Municipal High School, Gubbi ...	82	34	41·5
76	District Board High School, Kadaba ...	41	11	26·8
77	Municipal High School, Sira ...	115	45	39·7
78	Government High School, Madhugiri ...	210	109	51·9
79	District Board High School, Midegesi ...	34	18	52·9
80	Municipal High School, Pavagada ...	77	51	66·2
81	Government Boys' High School, Tiptur ...	160	49	30·6
82	Government Girls' High School, Tiptur ...	17	6	35·3
83	Mahatma Gandhi's High School, Kunigal ...	92	29	31·5
84	Nehru High School, Amrutur ...	34	7	20·6
85	District Board High School, Huliyurdurga ...	18	6	33·3
86	Government High School, Koratagere ...	95	35	36·8
87	Municipal High School, Turuvekere ...	74	26	35·1
88	District Board High School, Nonavinakere.	36	9	25·0
89	Maharaja's High School, Mysore ...	195	94	48·2
90	Mahajana High School, Mysore ...	66	35	53·0
91	Vidyavardhaka High School, Mysore ...	74	39	52·7
92	St. Philomena's High School, Mysore ...	149	113	70·1
93	D. Banumiah's High School, Mysore ...	202	89	44·1
94	Dalvoy's High School, Mysore ...	145	51	35·2
95	Government Marimallappa's Practising High School, Mysore.	86	40	46·5
96	Saradavilas High School, Mysore ...	257	166	64·2
97	Hardwick's High School, Mysore ...	75	30	40·0
98 99	Sri Ramakrishna Vidyalaya High School, Mysore.	11	9	81·8
100	Maharani's High School, Mysore ...	230	130	56·5
101	St. Mary's High School, Mysore ...	40	28	70·0
102	Good Shepherd's Convent Girls' High School, Mysore.	76	28	36·8
103	Christ the King Convent Girls' High School, Mysore.	85	74	87·0
104	Sri Krishnarajendra High School, Krishnarajanagar.	119	81	68·0
105	District Board High School, Ravandur ...	23	7	30·4
106	Municipal High School, Saligrama ...	77	24	31·1
107	District Board High School, Chunchanakatte.	26	14	53·8
	Do Basavapatna ...	53	18	33·9
108	Government High School, Nanjangud .	153	56	36·6
109	District Board High School, Devanur ...	12	5	41·6
110	Do Kabbahalli	23	5	21·7
111	Municipal High School, Chamarajanagar ...	105	50	47·6
112	District Board High School, Kuderu ...	35	6	17·1
113	Vidyodaya High School, T.-Narasipur ...	104	30	28·8
114	Municipal High School, Yelandur ...	41	19	46·3
115	District Board High School, Talkad ...	55	9	16·7

STATEMENT—(*contd.*)

Serial Number	Name of the High School	No. of students that appeared for the S.S.L.C., 1953-54	No. of students that passed in 1953-54	Percentage of passes
116	Mahatma Gandhi High School, Bannur ...	23	6	26·0
117	Municipal High School, Hunsur ...	55	36	65·4
118	District Board High School, Periyapatna ...	38	14	36·8
119	Do Saragur ...	35	21	60·0
120	Do Bettadapur ...	26	7	26·9
121	Municipal High School, Gundlupet ...	47	21	44·6
122	Government High School, Mandya ...	97	40	41·2
123	Municipal High School, Mandya ...	71	28	39·4
124	Mysugar High School, Mandya ...	42	18	42·8
125	St. Joseph's Convent Girls' High School, Mandya. ...	57	29	50·8
126	Municipal High School, Srirangapatna...	84	23	27·3
127	Do Maddur ...	92	34	36·9
128	Do Krishnarajapet.	109	33	30·2
129	District Board High School, Aghalaya ...	37	9	24·3
130	Vijaya High School, Pandavapura ...	63	21	33·3
131	Sri Yadusaila High School, Melkote ...	47	14	29·8
132	Government High School, Nagamangala ...	57	20	35·0
133	Municipal High School, Bellur ...	52	12	23·0
134	Do Malavalli ...	124	33	26·6
135	Government High School, Hassan ...	184	73	39·7
136	Municipal High School, Hassan ...	49	15	28·6
137	District Board High School, Malur ...	31	12	38·7
138	Do Rayarkoppal ...	16	6	37·5
139	Government Girls' High School, Hassan ...	80	36	45·0
140	Navodaya High School, Channarayapatna ...	78	46	58·9
141	Government High School, Kantharajapura...	26	11	42·3
142	District Board High School, Nuggihalli ...	42	13	30·9
143	S.S.K.B.M. High School, Shantigrama ...	36	13	30·5
144	Municipal High School, Arkalgud ...	41	22	53·6
145	District Board High School, Gorur ...	64	12	18·7
146	Do Konanur ...	34	22	64·7
147	Municipal High School, Arsikere ...	117	39	33·3
148	District Board High School, Doddametikurke. ...	33	6	18·1
149	District Board High School, Panchanahalli.	26	8	30·0
150	Municipal High School, Hole-Narasipur ...	124	51	41·1
151	Government Girls' High School, Hole-Narasipur.	20	9	45·0
152	Municipal High School, Belur ...	64	43	67·1
153	Do Saklespur ...	42	27	64·2
154	District Board High School, Yeslurpet ...	19	8	42·1
155	Government Boys' High School, Shimoga...	149	89	59·7
156	National High School, Shimoga ..	168	75	44·6
157	Government High School, Hosanagar ...	20	8	40·0
158	District Board High School, Narasimharajapura.	21	7	33·3

(SRI A. G. RAMACHANDRA RAO.)

STATEMENT—(*contd.*)

Serial Number	Name of the High School	No. of students that appeared for S.S.L.C., 1953-54	No. of students that passed in 1953-54.	Percentage of passes
159	Mary Immaculate Girls' High School, Shimoga.	60	35	58.3
160	Municipal High School, Channagiri ...	77	16	20·8
161	District Board High School, Santhebennur.	34	10	29·4
162	Municipal High School, Shiralakoppa ...	32	19	59·3
163	Government High School, Anavatti ...	35	12	34·3
164	Municipal High School, Shikaripur ...	61	34	55·7
165	Do Sagar ...	114	64	56·1
166	Do Sorab ..	31	19	61·1
167	Do Honnali ...	60	28	46·6
168	Do Nyamathi ...	71	27	38·0
169	Silver Jubilee High School, Bhadravathi ...	140	67	47·1
170	Girls' High School, Bhadravathi ...	47	27	57·4
171	Government High School, Thirthahalli ...	84	60	71·4
172	District Board High School, Megaravalli ...	23	16	69·6
173	Government High School, Chikmagalur ...	124	35	60·4
174	Do Mudigere ...	52	26	50·0
175	Convent Girls' High School, Chikmagalur...	53	25	47·2
176	Municipal High School, Tarikere ...	66	32	48·5
177	Do Koppa ...	38	26	68·5
178	District Board High School, Sringeri ...	44	25	56.8
179	K.L.K. High School, Birur ...	89	27	30·3
180	Municipal High School, Kadur ...	73	34	46·6
181	Do do Ajjampur ...	121	30	24·8
182	District Board High School, Sivane ...	30	6	20·0
183	Government High School, Chitaldrug ...	179	94	52·5
184	Municipal High School, Chitaldrug ...	82	43	52·4
185	District Board High School, Maradihalli ...	38	6	15·7
186	Government Girls' High School, Chitaldrug.	46	20	43·4
187	Municipal High School, Hosadurga ...	53	34	64·1
188	District Board High School, Srirampur ...	23	11	47.8
189	Municipal High School, Holalkere ...	79	19	23.9
190	R.V.P. High School, Malladihalli ...	43	7	16.3
191	Municipal High School, Jagalur ...	63	14	22.2
192	S.T.J. High School, Sirigere ...	82	37	45·1
193	Government High School, Turuvanur ...	30	9	30·0
194	District Board High School, Kogalur ...	34	4	11·8
195	Municipal High School, Challakere ...	105	47	44·8
196	Government High School, Molakalmuru ...	28	9	32·1
197	District Board High School, Parasurampura.	31	15	48·4
198	Government High School Davangere ...	115	55	47·8
199	Municipal High School, Davangere ...	96	28	29·1
200	Motiveerappa High School, Davangere ...	112	43	38·3
201	Government High School, Mayakonda ...	29	7	17·2

STATEMENT—(*concld.*)

Serial Number	Name of the High School	No. of students that appeared for the S.S.L.C., 1953–54.	No. of students that passed in 1953–54.	Percentage of passes.
202	District Board High School, Thyavanige ...	19	5	26·3
203	Do do Kodaganur ...	18	3	16·6
204	Do do Kulambi-Kundur ...	32	5	15·6
205	Do do Malebennur ...	23	10	43·4
206	Government Girls' High School, Davangere.	26	14	53·8
207	St. Paul's Convent Girls' High School, Davangere.	19	10	52·6
208	D.R.M.M. High School, Harihar ..	61	28	45·9
209	Municipal High School, Hiriyur ...	58	25	43·1

Sri K. G. THIMME GOWDA.—I have no supplementaries to ask.

Scholarships (allotment to Chikmagalur District).

Q.—226. **Sri G. PUTTASWAMY** (Chikmagalur-Mudigere—Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether it has come to their notice that the allotment of scholarships to Chikmagalur District is insufficient ;

(*b*) whether the several Scholarship Committees of the District have sent resolutions to enhance the allotment to the Chikmagalur District ?

A.—**Sri A. G. RAMACHANDRA RAO** (Minister for Law and Education).—

(*a*) No.

(*b*) Yes.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—"ಎ" ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ 'ಇಲ್ಲ' ಎಂದು ಉತ್ತರ ತಿಳಿಸಿ, "ಬಿ" ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ 'ಹೌದು' ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಹೀಗೆಂದಮೇಲೆ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಷಿಪ್ ಹಂಚಿಕೆ ಸಾಲದು ಎಂಬ ವಿಚಾರವು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೆಂದು ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲವೇ ? ಅಲ್ಲದೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಣಯಗಳು ಆಗಿ ಸರ್ಕಾರದ ಅವಗಾಹನೆಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲವೇ ?

***Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.**—Yes, they have addressed to the Director of Public Instruction.

12-30 P.M.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.— ಈಗ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಷಿಪ್ ಹಣ ಸಾಲುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ; ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಅದು ನಿಜ ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಇದನ್ನು ಹೆಚ್ಚುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

Factories which have to comply with Section 49 of Factories Act, 1948.

Q.—232. **Sri D. VENKATESH** (Gandhinagar).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) how many factories there are situated in our State, which have to comply with the Section 49 (Welfare Officers) of the Factories Act, LXIII of 1948 (figures may be given separately under the headings Private, Central Government and Mysore Government-owned Factories) ;

(SRI D. VENKATESH.)

(b) in how many of the said factories, the provisions of the said Section 49 have been complied with;

(c) the names of the factories which have not complied with the requirement of the said Section 49?

A.—**Sri A. G. RAMACHANDRA RAO** (Minister for Law and Education).—

(a) There are 33 factories as per the statement appended below.

(b) 15 private concerns have complied with Section 49 of the Act. They are Sl. Nos. 1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 15, 17, 18, 19 and 20 of the statement appended.

Only one State-owned concern, *viz.*, Sl. No. 3 of the statement, has complied with this provision.

Out of 6 Central Government industrial concerns, only three concerns, Sl. Nos. 1, 4 and 6 of the statement have complied with this provision.

(c) The following concerns have not yet complied with this Section :—

Private concerns.—

1. The Bangalore Dress Manufacturing Co., Ltd.
2. The Coorg and Mysore Coffee Works, Ltd., Mysore.
3. The Hunsur Works, Hunsur.
4. Mysore Paper Mills, Ltd., Bhadravati.
5. Mysore Silk Filatures, T.-Narasipur.

State-owned concerns.—

1. The Mysore Iron and Steel Works, Bhadravati.
2. Government Silk Filatures, Kanakapura.
3. Mysore Government Road Transport Workshop, Bangalore.
4. The Bangalore Power and Light Station, Bangalore.
5. The Cauvery Power Generating Station, Sivasamudram.
6. Mahatma Gandhi Hydro-Electric Works, Jog Falls.

Central Government concerns.—

1. E.M.E. Workshops, Bangalore.
2. Central Workshops, Southern Railways, Mysore South.
3. Hindustan Aircraft, Ltd., Bangalore.

STATEMENT

	Private Concerns	*Number of employees at the time of Registration*
1	The Bangalore Woollen, Cotton & Silk Mills, Ltd., Bangalore...	8,100
2	The Mysore Spinning & Mfg. Co., Ltd., Malleswaram ...	3,800
3	The Minerva Mills Ltd., Magadi Road, Bangalore ...	3,600
4	Sri Krishna Spinning and Weaving Mills Ltd., Subramanyapura, Bangalore South, Bangalore	680
5	The Mysore Machinery Manufactures, Ltd., Bangalore ...	500
6	The Bangalore Dress Mfg. Co., Ltd.	720
7	Kapila Textile Mills Ltd., Nanjangud	750
8	Mysore Kirloskers Ltd., Harihar	1,200
9	Sri Ganesh Textile Mills Ltd., Davangere	1,000
10	The Mysore Spun Silk Mills, Channapatna	730
11	Sri Krishnarajendra Mills. Ltd., Mysore	2,000
12	The Coorg & Mysore Coffee Works Ltd., Mysore ...	500
13	The Hunsur Works, Hunsur	500
14	Mysore Paper Mills Ltd., Bhadravathi	851
15	Davangere Cotton Mills Ltd., Davangere	1,545

	Private concerns—(concld.)	*No. of employees*
16	Mysore Silk Filatures, T-Narsipur	738
17	Sri Shankara Textile Mills, Ltd., Davangere... ...	1,004
18	Bangalore Transport Co., Ltd., Bangalore	850
19	Imperial Tobacco Manufactures (India) Ltd., Bangalore ...	2,400
20	The Mysore Sugar Co., Ltd., Mandya	1,500

Government Concerns (State Government)

1	The Mysore Iron and Steel Works, Bhadravathi ...	5,151
2	Government Silk Filatures, Kankanhalli	609
3	Government Electric Factory, Bangalore	984
4	Mysore Government Road Transport Workshop, Bangalore ...	800
5	The Bangalore Power and Light Station, Bangalore ...	500
6	The Cauvery Power Generating Station, Sivasamudram ...	645
7	Mahatma Gandhi Hydro-Electric Works, Jog Falls ...	580

Central Government Concerns

1	The Indian Telephone Industries, Ltd., Durvaninagar ...	2,000
2	E.M.E. Workshops, Bangalore	1,602
3	Central Workshops, Southern Railways, Mysore South ...	1,862
4	Vehicle Group Workshop, Whitefield	1,070
5	Hindustan Aircraft, Ltd., Bangalore	6,437
6	515 Command Workshops, Bangalore	1,322

Sri D. VENKATESH.—Out of the factories mentioned in the Appendix, two private factories, three Mysore Government Factories and two Central Government Factories have not complied with the Factories Act; have they been exempted, Sir ?

***Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.**-No.

Sri D. VENKATESH.—Is it possible to enforce labour enactments if the Government factories themselves fail to implement the requirements of the Factories Act ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—I am pursuing the matter of private concerns as well as State concerns to conform to these provisions.

Sri D. VENKATESH.—As regards the Central Government factories, does it fall within the jurisdiction of the State Government to enforce the labour enactments ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—It does not actually fall within the jurisdiction of the State Government. But still the Government has been using its good offices.

Industrial Tribunals.

Q.—234. **Sri D. VENKATESH** (Gandhinagar).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) how many Industrial Tribunals are functioning to-day;

(*b*) when they were appointed;

c) the number of cases referred to each of them;

(*d*) the number of cases disposed of since their appointments ?

A.—**Sri A. G. RAMACHANDRA RAO** (Minister for Law and Education).—

(*a*) Two Industrial Tribunals have been constituted. One of them is actually functioning. The other has not yet started work.

(*b*) The Tribunal with Sri V. Venugopal Mudaliar as Chairman was constituted on 26th June 1954 and the one-man Tribunal with Sri B. R. Ramalingiah was constituted on 14th August 1954.

(SRI A. G. RAMACHANDRA RAO.)

(*c*) *Cases referred to Sri V. Venugopal Mudaliar Tribunal.*—

Cases pending adjudication when the Tribunal took charge. ...	21
Cases referred to it after its constitution. ...	5
Total ...	26

Cases referred to Sri B. R. Ramalingiah Tribunal.—

All pending disputes between the Workers and Management of the Mysore Mills and Minerva Mills, Ltd.

(*d*) Two cases by the Sri Venugopal Mudaliar Tribunal.

Nil by the Sri Ramalingiah Tribunal.

Sri D. VENKATESH.—Why was this Ramalingiah Tribunal appointed, Sir ?

***Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.**—Both the management and the employees said that in the interest of expediting the work, a special tribunal may be constituted.

Sri D. VENKATESH.—Has the purpose been achieved, Sir ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Unfortunately, no.

Sri D. VENKATESH.—Will the Government try to do justice by asking Sri Ramalingiah to carry on and dispose of the matter as early as possible ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Yes, it has been done.

Sri D. VENKATESH.—Is it not a fact that on account of change of tribunals too often, the workers of the Maharaja and Minerva Mills have suffered a lot last year ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—He has now been requested.

Sri M. V. RAMA RAO.—Was it the result of the hunger-strike, that was being carried on by an employee of the Maharaja Mills that this tribunal was re-appointed to look into the case ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—There was a hunger-strike, but it has not influenced the Government.

Sri M. V. RAMA RAO.—Is it a fact that one Hon'ble Minister went and met the man and was persuaded by him to appoint this tribunal ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—No, Sir.

Sri K. S. VASAN.—Is it a fact that Sri Ramalingiah has asked to fix up some time limit for adjudicating these disputes ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—He has been writing about some terms.

Sri K. S. VASAN.—What has the Government told him, Sir, in reply to his request ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Government is not disposed to consider these terms.

Sri K. S. VASAN.—Will the Government direct him immediately to commence proceedings in the dispute ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—We have already directed proceedings and, otherwise, other measures will be taken.

Industrial dispute relating to T.R. Mills.

Q.—236. **Sri D. VENKATESH** (Gandhinagar).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether they have received any petition from the workmen against the Proprietor of T. R. Mills for recovery of money due from him as per the provisions of the Industrial Disputes (Amendment) Act 43 of 1953 :

(i) for payment of compensation in respect of lay off ;

(ii) for payment of compensation to retrenched workers ;

(*b*) whether the proprietor has followed Section 25 H of the abovesaid Act in re-employing the retrenched workmen ;

(*c*) if so, how many workmen are working in the T. R. Mills and how many of them are re-employed from the old employees as per the requirement of the abovesaid section ?

A.—**Sri A. G. RAMACHANDRA RAO** (Minister for Law and Education).—

(*a*) (i) Yes.
(ii) No.

(*b*) and (*c*) The Labour Department has taken up the question with the Management and the matter is being examined.

Sri D. VENKATESH.—Is it not a fact that if the provisions of the Act are not kept, the employer will have to be prosecuted ?

***Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.**—Yes, if he is recalcitrant, remedies are available.

Sri D. VENKATESH.—What difficulty is there for the Government to take action against this particular employer ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—That question is being examined.

Labourers in Factories (Provision of Quarters.)

Q.—300. **Sri R. ANANTARAMAN** (Chamarajapet).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the number of industrial labourers employed in factories owned by the State Government, the Central Government and private persons ;

(*b*) the number of quarters built for the labourers by the respective owners (details to be given) ?

A.—**Sri A. G. RAMACHANDRA RAO** (Minister for Law and Education).—

(*a*) 88,220,

(*b*) 6,200: Statement appended below.

Sl. No.	*Name of the Factory*	*No. of Houses built for their labourers.*
1	The Mysore Iron & Steel Works, Bhadravati	956
2	Government Electric Factory, Bangalore	8
3	Government Porcelain Factory, Bangalore	11
4	The Mysore Lamp Works, Bangalore	12
5	Government Silk Factory, Mysore	15
6	Bellara Gold Mines, Tumkur	29
7	Minerva Mills Ltd., Bangalore	27
8	The Mysore Spinning & Manufacturing Mills, Ltd., Bangalore...	94
9	The Mysore Chemicals & Fertilisers, Belagola... ...	80
10	Sree Krishnarajendera Mills, Mysore	250
11	Davangere Cotton Mills, Davangere	80
12	The Bangalore Printing & Publishing Co., Ltd., Bangalore ...	4
13	The Mysore Chrome Tanning Co., Ltd., Bangalore ...	31
14	Metro Malleable Manufacturers, Bangalore	20
15	Sree Ganesha Textile Mills Ltd., Davangere	25
16	The Mysore Implements Factory, Hassan	21
17	Sree Shankara Textile Mills, Davangere	62
18	The Indian Pipe Co., Ltd., ...	11
19	The Mysore Stoneware Pipes & Potteries, Yeshavanthpur ...	26
20	M/s., Parade Stores & Cafe,, Bangalore	3
21	Bangalore Woollen, Cotton and Silk Mills, Ltd., Bangalore ...	721
22	Sree Krishna Spinning Mills, Ltd., Subramanyapuram ...	300
23	The Mysore Sugar Company, Limited, Mandya ...	587
24	Indian Telephone Industries, Limited, Bangalore ...	38
25	Hindustan Air-Craft, Limited, Bangalore	558
26	Houses provided to their works by some more industrialists other than the abovementioned.	2,281
	Total ...	6,200

Sri R. ANANTARAMAN.—Sir, is it not obligatory on the part of the Government to build houses for their labourers according to the Act ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Not on the part of the Government. There is no obligation as such.

Sri R. ANANTARAMAN.—Are not the Government standing in the same position as capitalists in running factories ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—No, Sir.

Sri R. ANANTARAMAN.—Are you aware that it has been urged by the employees of the Government Electric Factory that some houses would have to be built for them and the Government have agreed ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—If they have made representations in the matter, the Government is very sympathetically considering the matter.

Sri R. ANANTARAMAN.—Are you aware that houses are available in Rajaji Nagar and that some of them may be given to these employees ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—That may be considered.

Sri K. S. VASAN.—Are not the Government, like other Industrial Managements, obliged to provide housing facilities to their workers ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Government are doing everything in the matter.

Petitions under Article 226 of the Constitution.

Q.—320. **Sri M. V. RAMA RAO** (Tumkur).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the number of petitions under Article 226 of the Constitution filed before the High Court of Mysore in which Government was made a respondent since 1st April 1952 ;

(*b*) the number of such petitions in which a writ or other appropriate direction has been issued against the Government ?

A.—**Sri A. G. RAMACHANDRA RAO** (Minister for Law and Education).—

(*a*) 162.

(*b*) 15.

Sri M. V. RAMA RAO.—May I know, Sir, in respect of these 15 cases in which a writ has been issued, whether Government has gone up in appeal to the Supreme Court in any case ?

***Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.**—No, Sir.

Sri M. V. RAMA RAO.—May I know, whether the direction or writ that has been issued in these 15 cases has been conformed to in every case ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Yes, so far as I know, it has been conformed to.

Sri M. V. RAMA RAO.—Are there any cases in which it is still receiving consideration of the Government or is the Hon'ble Minister quite certain that the directions have been conformed to?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—So far as it has come to our notice, it has been scrupulously respected.

Sri M. V. RAMA RAO.—Is the Hon'ble Minister sure that every case that has been decided in the High Court has come to the notice of the concerned Minister or the Government?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Yes.

Scheduled Castes (Delay in construction of Hostel for Students).

Q.—323. **Sri P. M. SWAMIDURAI** (Kolar Gold Fields—Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the amount that has been sanctioned by the University for the construction of University Hostel for the Scheduled Castes University students at Bangalore and year in which the amount was sanctioned?

(*b*) what are the reasons for delaying the construction of the Hostel?

A.—**Sri A. G. RAMACHANDRA RAO** (Minister for Law and Education).—

(*a*) No amount was sanctioned.

(*b*) Does not arise.

Sri P. M. SWAMIDURAI.—Is it not a fact that the present hostel building is a rented one and for the past two years the owner is urging the hostel boarders to vacate it ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—That it is a rented one, I know.

Sri P. M. SWAMIDURAI.—In view of the pressure put by the owner of the building, will the Government consider the possibility of constructing a hostel for these students, Sir ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Whether it should be shifted to another rented building is a matter for consideration.

University Hostels (Improvement).

Q.—324. **Sri P. M. SWAMIDURAI** (Kolar Gold Fields—Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether a sum of Rs. 50,000 was allotted for the improvement of all University Hostels at Bangalore every year ;

(*b*) how much has been spent from the above fund on this hostel in the year 1953 ?

there not a committee for such University hostels to suggest improvements to the hostels ?

A.—**Sri A. G. RAMACHANDRA RAO** (Minister for Law and Education).—

(*a*) No.

(*b*) Does not arise.

Sri P. M. SWAMIDURAI.—Sir, is

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Possibly, there is a committee of the University to go into the matter.

Sri P. M. SWAMIDURAI.—Has not this committee suggested an allocation of Rs. 50,000 for the improvement of the Hostels ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—I do not know of the suggestion ; so far, we have not received any recommendation from the University.

Officers in the Education Department (Extension of Services).

Q.—331. **Sri P. M. SWAMIDURAI** (Kolar Gold Fields—Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the number of officers who are given extension in the Education Department from the year 1952 ;

(*b*) the names of such officers and the periods of extension ?

A.—**Sri A. G. RAMACHANDRA RAO** (Minister for Law and Education).—

(*a*) 639.

(*b*) Statement placed on the table. (Placed in the library No. 41—L.A.—1954.)

Sri P. M. SWAMIDURAI.—The list is a big one consisting of 639 members. Do they not come in the way of employment of educated people, Sir.

***Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.**—I wish to draw the attention of the Hon'ble member to the fact that there are more than 30,000 teachers and this is a very small number when compared to it.

Sri P. M. SWAMIDURAI.—What is the number of gazetted officers out of 639 ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—I want notice.

Sri P. M. SWAMIDURAI.—Is the Director of Public Instruction also given an extension ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—No ; he has still a year or more of service.

Sri P. M. SWAMIDURAI.—At least in future, will Government consider not to extend the services of these officers in view of the unemployment problem ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—We will consider.

Trade Union of Government Road Transport Workers (Government interference in annual elections).

Q.—362. **Sri K. S. VASAN** (Kolar Gold Fields).—

Will the Government be pleased to state :—

(SRI K. S. VASAN.)

(*a*) under what circumstances they have interfered with the annual elections to the Executive Committee of the Trade Union of the Government Road Transport Workers which was being conducted by the Assistant Commissioner of Labour, Bangalore;

(*b*) what report, if any, has been submitted to Government by the Commissioner of Labour in Mysore in respect of this election?

A.—**Sri A. G. RAMACHANDRA RAO** (Minister for Law and Education).—

(*a*) On a representation of the Mysore Government Road Transport Workers' Association.

(*b*) The report refers to discrepancies and defects of a formal nature in the nominations.

Sri K. S. VASAN.—Was it not represented by some of the candidates for the election whose applications had been declared invalid by the Assistant Commissioner?

***Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.**—Notice.

Sri K. S. VASAN.—Who conducted the election in this case?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Assistant Commissioner of Labour.

Sri K. S. VASAN.—Is it not a fact that in an appeal preferred before the Labour Commissioner, he upheld the decision of the Assistant Commissioner of Labour?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—I want notice.

Sri K. S. VASAN.—Under what provisions of the law the Government have stayed the further proceedings of the elections?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—I want notice.

Industrial Disputes in Silk Industry.

Q—363. **Sri K. S. VASAN** (Kolar Gold Fields).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) the number of cases of industrial disputes in relation to Silk Industry in Bangalore in respect of which (i) conciliation efforts under the Industrial Disputes Act are pending, (ii) conciliation proceedings under the Act have failed, (iii) adjudication proceedings are pending;

(*b*) if the Trade Union of the Silk workers in Bangalore has not represented to the Government that all the disputes pertaining to the Silk Industry be referred for adjudication by an Industrial Tribunal;

(*c*) if the organised workers and their Trade Union were consulted before constituting the Enquiry Committee in relation to Silk Industry;

(*d*) if it has come to the notice of the Government that the constitution of the Enquiry Committee has not inspired much confidence in the workers of the Industry;

(*e*) if the Government will refer all the pending disputes in relation to this industry for adjudication by an Industrial Tribunal concurrently with the enquiry by the Committee they have appointed?

A.—**Sri A. G. RAMACHANDRA RAO** (Minister for Law and Education).—

(*a*) (i) Nil.
(ii) 3 cases.
(iii) 4 cases.
(*b*) Yes.
(*c*) There is no such obligation.
(*d*) No.
(*e*) The scope of work of these two institutions is different.

Sri K. S. VASAN.—Is it not desirable, in the interest of industrial peace, to consult the Workers' Organisations before constituting any enquiry into the disputes of any industry?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—If it was necessary, we would have done it.

Sri K. S. VASAN.—What is the scope of this enquiry?

***Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.**—That is to be found in the notification itself.

Sri K. S. VASAN.—Then, why did not Government think it fit to enquire into the conditions of the entire silk industry in the whole State?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—The trouble was only in Bangalore and therefore it has been confined to it.

Sri K. S. VASAN.—Is the setting up of this Tribunal with reference to the pending industrial disputes also?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—No.

Sri K. S. VASAN.—Will the Government consider referring these pending cases to the Tribunal ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Government will consider that.

School Buildings in Hosadurga Taluk (Donations for construction).

Q.—377. **Sri G. BASAPPA** (Hosadurga).—Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the names of villages who have deposited donations for the construction of primary school buildings in Hosadurga Taluk and the year of deposit ;

(*b*) what is the action taken to sanction the buildings to those villages ?

A.—**Sri A. G. RAMACHANDRA RAO** (Minister for Law and Education).—

STATEMENT

Sl. No.	Name of villages which have deposited donations in Hosadurga Taluk	Amount of donation	Year of deposit	Action taken to sanction the buildings
		Rs.		
1	Hunivinadu village, Hosadurga Taluk.	1,000	1949	A plan and estimate amounting to Rs. 3,400 have been countersigned and forwarded to the Executive Engineer, Davangere Division on 28th September 1954 for early execution of the work.
2	Kondapura village, Hosadurga Taluk.	1,500	1949	A plan and estimate amounting to Rs. 2,400 have been countersigned and forwarded to the Executive Engineer, Davangere Division on 28th September 1954 for early execution of the work.
3	Maragondanadibba, Hosadurga Taluk.	1,500	1949	A plan and estimate amounting to Rs. 3,400 have been countersigned and forwarded to the Executive Engineer, Davangere Division on 29th September 1954 for early execution of the work.
4	Kellagodu, Hosadurga Taluk.	230	1960	A plan and estimate amounting to Rs. 3,400 have been received. Further action will be taken early.
5	Hagalakere, Hosadurga Taluk.	400	1949	

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಸಪ್ಪ.—ಕಳೆದ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಅಂಕಿಅಂಶಕ್ಕೂ ಈ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದಕ್ಕೂ ಸ್ವಲ್ಪ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ನೋಟೀಸ್ ಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಸಪ್ಪ.—ಕೆಳಗೋಡು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಡಿಪಾಜಿಟ್ ಮಾಡಿರುವುದು ನಿಜವೆ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—230 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಡೊನೇಷನ್ ಬಂದಿದೆಯೆಂದು ಉತ್ತರದಲ್ಲೇ ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಸಪ್ಪ.—ಅಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮದವರು ಸ್ವಂತ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಮೇಲೆ ಕಟ್ಟಡಕಟ್ಟಿ ಡಿಪಾಜಿಟ್ ಮಾಡದೆ ಇರುವುದು ನಿಜವೆ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಸಪ್ಪ.—ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷದ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಮಾರಗೊಂಡನದಿಬ್ಬ ಗ್ರಾಮದಿಂದ ಬರಬೇಕಾದು 500 ರೂಪಾಯಿ ನಿಂತಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿತ್ತು. ಅದು ಬಂತೆ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ನೋಟೀಸ್ ಬೇಕು ; ವಿಚಾರಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಸಪ್ಪ.—ಮಂಜೂರಾಗಿರುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಎಲ್ಲಾ ಜಾಗ್ರತೆ ಮಾಡುವಂತೆ ತಿಳಿಸಿದೆಯೆಂದು ಉತ್ತರದಲ್ಲೇ ನಮೂದು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

Occupational Institute, Davangere. (Appointment of Tailoring Instructor.)

Q.—472. **Sri J. NARAYANAPPA** (Chintamani—Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) when the Mysore Public Service Commission last called for applications from candidates of diploma holders in tailoring for appointing as Tailoring Instructor for the Occupational Institute at Davangere ;

(*b*) whether any applications have been received ; if so, how many ;

(*c*) out of them, how many candidates have been selected and how many candidates were sent for an expert test ;

(*d*) whether it is true that one by name Sri H. Krishnachar of Chintamani is the only one candidate that has passed in the test ;

(*e*) whether orders of appointment have been issued to him ; if so, when ; if not, the reasons for the delay ;

(*f*) whether it has come to their notice that a local candidate is being continued in a special and permanent vacancy though there are some complaints against him ?

A.—**Sri A. G. RAMACHANDRA RAO** (Minister for Law and Education).—

(*a*) During August 1951.

(*b*) Yes, seven.

(*c*) (i) and (ii) Three.

(*d*) Yes.

(*e*) (i) No. (ii) Does not arise.

(iii) As the Tailoring Section in the Occupational Institute, Davangere, was not popular and as it was likely that the section itself would be abolished, the issue of the order of appointment was deferred by the Director of Technical Education.

(*f*) No.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ನಾರಾಯಣಪ್ಪ.—ಈಗ ವೃತ್ತಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಲಿಗೆ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯೆ ?

*ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ದಾವಣಗೆರೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ನಾರಾಯಣಪ್ಪ.—ಆ ಕೆಲಸಮಾಡುವವರು ಎಷ್ಟು ಜನರಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ನನಗೆ ಜ್ಞಾಪಕವಿರುವ ಹಾಗೆ ಇಬ್ಬರಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ನಾರಾಯಣಪ್ಪ.—ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೃಷ್ಣಾಚಾರ್‌ರವರನ್ನು ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿದೆಯೆ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಮಾಡಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ನಾರಾಯಣಪ್ಪ.—ಅವರನ್ನೇಕೆ ಅಪಾಯಿಂಟ್ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಉತ್ತರದಲ್ಲೇ ಕಾರಣ ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ನಾರಾಯಣಪ್ಪ.—ಈಗ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಬರುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಅಡ್ವರ್ಟೈಸ್ ಮಾಡಿ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿ ಅಪಾಯಿಂಟ್ ಮಾಡದಿರುವುದೇಕೆ ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—We shall ask the D.P.I. to look into the matter.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ನಾರಾಯಣಪ್ಪ.—ಅಲ್ಲಿರುವ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಲ್ಲವೆ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ನಾರಾಯಣಪ್ಪ.—ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೃಷ್ಣಾಚಾರ್ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರರಲ್ಲವೆ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ತಿಳಿಯದು.

Teachers in Primary Schools in Bangalore South Taluk.

Q.—486. **Sri A. V. NARASIMHA REDDY** (Bangalore South).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the number of Government primary schools in Bangalore South Taluk ;

(*b*) the number of teachers working ;

(*c*) the pay and the grade in respect of trained teachers and untrained teachers ?

A.—**Sri A. G. RAMACHANDRA RAO** (Minister for Law and Education).—

(*a*) 151.

(*b*) 211.

(*c*) The grade of pay of trained teachers is Rs. 30-1½-45-2-55 and that of the untrained teachers is Rs. 25-1-30-1-45.

ಶ್ರೀ ಎ. ವಿ. ನರಸಿಂಹರೆಡ್ಡಿ.—ಈಗ ಕೆಲವು ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೆ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇನ್‌ಕ್ರಿಮೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯು ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ವಿ. ನರಸಿಂಹರೆಡ್ಡಿ.—ಅದನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಬೇಗ ಇನ್‌ಕ್ರಿಮೆಂಟ್ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ವಿಚಾರಿಸುತ್ತೇವೆ.

Primary Schools in Mysore Taluk.

Q.—505. **Sri SHIVANANJE GOWDA** (Mysore Taluk).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the number of primary schools at present in Mysore Taluk ;

(*b*) the reason for the lesser number of primary schools in this Taluk in spite of the fact that the taluk has a population of more than a lakh and contains more than 160 villages ;

(*c*) the reason for not giving sufficient number of primary schools even though the fact was brought to their notice several times ?

A.—**Sri A. G. RAMACHANDRA RAO** (Minister for Law and Education).—

(*a*) 109.

(*b*) The number of primary schools, *i.e.*, 109, as against the number of villages, *i.e.*, 160, cannot be considered as inadequate.

(*c*) Does not arise in view of reply to clause (*b*) above.

ಶ್ರೀ ಶಿವನಂಜೇಗೌಡ.—160 ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ 109 ಸ್ಕೂಲುಗಳಿವೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಬಾಕಿ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಸ್ಕೂಲು ಬೇಡವೆಂಬುದು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೆ ?

*ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಶಿವನಂಜೇಗೌಡ.—“ಈ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಪ್ರೈಮರಿ ಸ್ಕೂಲುಗಳು ಏರ್ಪಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂಬುದಾಗಿ ಭಾವಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.” ಎಂದು ಉತ್ತರಕೊಟ್ಟಿರುವುದರ ಅರ್ಥವೇನು ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಉಳಿದ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಸರ್ಕಾರ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪ ಪಡುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಶಿವನಂಜೇಗೌಡ.—ಈ ತಾಲ್ಲೂಕು ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಾರದಲ್ಲೂ ಬಹಳ ಹಿಂದುಳಿದಿದೆಯೆಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೆ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಶಿವನಂಜೇಗೌಡ —ಈಗ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದೇವೆ. ಅಲ್ಲಿಂದೀಚೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಸ್ಕೂಲುಗಳು ಹೆಚ್ಚಿವೆ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಅದಕ್ಕೆ ನೋಟೀಸ್ ಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಶಿವನಂಜೇಗೌಡ.—ಈಗ ಉಳಿದಿರುವ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗಾದರೂ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಸ್ಕೂಲನ್ನು ಕೊಡಲು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುವಿರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಎಲ್ಲಾ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೂ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—Are the Government aware that the percentage of literacy in Mysore Taluk is the lowest in the State ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Yes.

Occupational Institute, Chintamani (opening a new Diploma Course.)

Q.—557. **Sri M. C. ANJANEYA REDDY** (Chintamani).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether any arrangements are being made to open another occupational course in the Occupational Institute at Chaintamani ;

(*b*) if so, the Diploma course decided upon to be opened there ;

(*c*) whether it has come to their notice that many of the students who come here for training in any of the two courses available are getting back to their places for want of seats ;

(*d*) whether it has come to their notice that the diploma course in Machine Tool Technology is very essential ;

(*e*) whether they will arrange to open the said course during the next year ?

A.—**Sri A. G. RAMACHANDRA RAO** (Minister for Law and Education).—

(*a*) No.

(*b*) This does not arise in view of reply to (*a*).

(*c*) No.

(*d*) No.

(*e*) This does not arise. *Vide* reply to (*d*).

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ಆಂಜನೇಯರೆಡ್ಡಿ.—ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಚಿಂತಾಮಣಿ ಆಕ್ಯುಪೇಷನಲ್ ಇನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟಿನ ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಮಿಟಿಯಿಂದ ಅನೇಕಸಲ ಮನವಿ ಬಂದಿಲ್ಲವೆ ?

*ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಬಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ಆಂಜನೇಯರೆಡ್ಡಿ.—ಹಾಗಾದರೆ ಇದುವರೆಗೂ ಮಾಡಿಲ್ಲದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಹಣದ ಮುಗ್ಗಟ್ಟು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ಆಂಜನೇಯರೆಡ್ಡಿ.—ಚಿಂತಾಮಣಿ, ದಾವಣಗೆರೆ, ಹಾಸನ—ಈ ಮೂರು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದೇಸಲ ಇನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆಯಲ್ಲವೆ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ ರಾಮಚಂದ್ರರಾದ್.—ಹೌದು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ಆಂಜನೇಯರೆಡ್ಡಿ.—ಆದರೆ, ದಾವಣಗೆರೆ, ಹಾಸನ—ಈ ಎರಡು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಡಿಪ್ಲೊಮಾ ಕೋರ್ಸುಗಳಿಲ್ಲವೆ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಪ್ರಾರಂಭವಾದಾಗ ಎಷ್ಟಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟೇ ಇರಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ಆಂಜನೇಯರೆಡ್ಡಿ.—ಒಂದು ಕಂಡೀಷನ್ ಮೇಲೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹಾಗೆ ಜ್ಞಾಪಕವಿದೆ. ಈಗ ಆರ್ಟಿಸಾನ್ ಕ್ಲೋಸ್ರ್ ಸಹ ಅಲ್ಲಿಲ್ಲವೆ? ಅದು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ್ದಲ್ಲವೆ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದರಾವ್.—ಆರ್ಟಿಸಾನ್ ಕೋರ್ಸಿಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಬಾರದೆ ಅದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿರಬೇಕು, ಬಂದಿದ್ದರೆ ಅವಕಾಶಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು.

Electricity (supply to I. P. sets in Kanakapura Taluk.)

Q.—5. **Sri S. KARIAPPA** (Virupakshapura).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the number of I. P. sets demanded for from Kodihalli and surrounding villages in Kanakapura taluk ;

(*b*) the number of persons who have deposited the guarantee amount along with their applications ;

(*c*) whether it is a fact that the demand for power supply from this place has been for about a quarter of a century ?

A.—**Dr. R. NAGAN GOWDA** (Minister for Agriculture).—

(*a*) 42.

(*b*) 42.

(*c*) The first requisition was in June 1936.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪ,—42 ಪಂಪು ಸೆಟ್ಟುಗಳಿಗೆ ಹಣ ಡಿಪಾಜಿಟ್ಟುಮಾಡಿ ಎಷ್ಟು ದಿವಸವಾಯಿತು ?

*ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—1942 ನೆಯ ಇಸವಿ ಆಗಸ್ಟ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಂದಾಜ ಈಗ ತಯಾರಾಗಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪ.—ಈಚೆಗೆ 75 ಮಂದಿ ಡಿಪಾಜಿಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟರು. ಅದರ ಮೇಲೆ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೆ ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಆ ಸಮಾಚಾರ ನನ್ನಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಡಿಪಾಜಿಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಅದರ ಮೇಲೆ ಚರ್ಯೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

Co-operative Societies in Bangalore North and Devanahalli Taluks (defalcations).

Q.—215. **Sri K. V. BYRE GOWDA** (Bangalore North).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the number of Multi-purpose and other Co-operative Societies that were audited in Bangalore North and Devanahalli Taluks ;

(*b*) the arrangement made to audit the accounts of the remaining societies in Bangalore North and Devanahalli Taluks ;

(*c*) the number of cases booked under defalcations and the action taken to remedy ;

(*d*) the names of societies that are not working satisfactorily ;

(*e*) why the share amounts should not be returned to the shareholders of such unsatisfactory societies ;

(*f*) the names of societies that have not called for annual General Body Meeting each year since 1st April 1953 in Bangalore North and Devanahalli Taluks ;

(*g*) the names and localities of Multi-purpose and other Co-operative Societies in Bangalore North and Devanahalli Taluks ?

A.—**Dr. R. NAGAN GOWDA** (Minister for Agriculture).—

(*a*)—

	Bangalore North Taluk.	*Devanahalli Taluk.*
Multi-purpose Co-operative Societies	9	9
Other Societies	30	20

(*b*) The Senior Auditor, Bangalore District and the concerned Taluk Inspectors of Co-operative Societies are entrusted with audit of the remaining Co-operative Societies in these two taluks.

(*c*) Nil.

(*d*) List appended below.

(*e*) As refund of share amount is governed by the bye-laws of the respective institutions, the same comes under the purview of the committee of management.

(*f*) and (*g*) List appended.

List of Multi-purpose Co-operative Societies in the Bangalore North Taluk and Devanahalli Taluk.

Sl. No.	*Name of the Society*	*Locality*
	BANGALORE NORTH TALUK	
1	Bangalore North Taluk Multipurpose Co-operative Society.	Bangalore City
2	Nagavara Circle Multipurpose Co-operative Society	Nagavara
3	Kakolu Circle Multipurpose Co-operative Society	Kakolu
4	Mathkoor Circle Multipurpose Co-operative Society	Mathkoor
5	Yeswanthapura Circle Multipurpose Co-operative Society	Yeswanthapur
6	Jodi Byatarayanapura Multipurpose Co-operative Society.	Jodi Byatarayanapura.
7	Herohalli Multipurpose Co-operative Society	Herohalli
8	Kasaba Byatarayanapura Multipurpose Co-operative Society.	Byatarayanapura.
9	Yelahanka Circle Multipurpose Co-operative Society	Yelahanka
	DEVANAHALLI TALUK.	
1	Devanahalli Taluk Multipurpose Co-operative Society	Devanahalli
2	Vijayapura Circle Multipurpose Co-operative Society	Vijayapura
3	Viswanathapur Circle Multipurpose Co-operative Society	Viswanathapura
4	Kundana Circle Multipurpose Co-operative Society	Kundana
5	Budigere Circle Multipurpose Co-operative Society	Budigere
6	Channarayapatna Circle Multipurpose Co-operative Society	Channarayapatna.
7	Bijawara Circle Multipurpose Co-operative Society	Bijawara
8	Bagalur Circle Multipurpose Co-operative Society	Bagalur
9	Avathi Circle Multipurpose Co-operative Society	Avathi
10	Kasaba Circle Multipurpose Co-operative Society	Devanahalli
11	Kannamangala Circle Multipurpose Co-operative Society	Kannamangala

List of Co-operative Societies in the Taluks of Bangalore North and Devanahalli.

BANGALORE NORTH TALUK.

1	Kacharkanahalli Co-operative Society	Kacharkanahalli
2	Kadathanamale Co-operative Society	Kadathanamale
3	Hebbal Farm Co-operative Society	Hebbal
4	Herohalli Co-operative Society	Herohalli

(DR. R. NAGAN GOWDA.)

Sl. No.	*Name of the Society*	*Locality*
5	Officials, Co-operative Society ...	Yelahanka
6	Kakolu Co-operative Society ...	Kakolu
7	Dodbomsandra Co-operative Society ...	Dodbomsandra
8	Byatha Co-operative Society ...	Byatha
9	Heseraghatta Co-operative Society ...	Heseraghatta
10	Mysore Lancers, Co-operative Society ...	Munireddy-palya.
11	1st Battalion Infantry Co-operative Society ...	Munireddy-palya.
12	Jakkur Co-operative Society ...	Jakkur
13	Seekote Co-operative Society ...	Seekote
14	Siddapura Co-operative Society ...	Siddapura
15	Geddalahalli Adikarnataka Co-operative Society ...	Geddalahalli
16	Tinnalu Co-operative Society ...	Tinnalu
17	Nagarabhavi Co-operative Society ...	Nagarabhavi
18	Sadenahalli Co-operative Society ...	Sadenahalli
19	Yesavanthapur Co-operative Society ...	Yeswanthapur
20	Sonnenhalli Co-operative Society ...	Sonnenahalli
21	House Building Co-operative Society ...	Yeswanthapur
22	Land Mortgage Co-operative Society ...	Bangalore
23	Mysore Stoneware Pipes and Potteries Co-operative Society	Soledevanahalli
24	Government Grass and Stud Farm Co-operative Society ...	Hessarghatta
25	Yelahanka Co-operative Society ...	Yelahanka
26	Hebbal Sri Rama Co-operative Society ...	Hebbal
27	Bagalkunte Co-operative Society ...	Bagalkunte
28	Subedarapalya Co-operative Society ...	Subedarapalya
29	Nagawara Co-operative Society ...	Nagawara
30	Bricks and Tiles Co-operative Society ...	Yelahanka
31	Byatarayanapura Co-operative Society ...	Byatarayana-pura.
32	Chikbanavara Co-operative Society ...	Chikbanavara
33	Nagasettihalli Co-operative Society ...	Nagasettihalli
34	Adivisvanathapur Co-operative Society ...	Adivisvanatha-pur.
35	Bangalore Taluk Co-operative Society ...	Bangalore
36	Peenya Co-operative Society ...	Peenya
37	Dodbettahalli Co-operative Society ...	Dodbettahalli
38	Ladies' Co-operative Society ...	Yelahanka
39	Amruthahalli Co-operative Society ...	Amruthahalli
40	Padarayanapura Co-operative Society ...	Padarayanapura
41	Ramachandrapur Co-operative Society ...	Ramachandrapur
42	Mullegal Valley Farming Society ...	Goriguntanapalya
43	Yelahanka Weavers' Co-operative Society ...	Yelahanka/Agra-hara.
44	Jodi Kempapura Agrahara Co-operative Society ...	Jodi Kempapura
45	Mariappanapalya Co-operative Society ...	Mariappanapalya
46	Ramachandrapura Welfare Co-operative Society ...	Ramachandrapura
47	Devarajeevanahalli Co-operative Society ...	Devarajeevanahalli
48	E.M.E. Welfare Co-operative Society ..	Jalahalli
49	Main Power Receiving Station Co-operative Society ...	Jalahalli
50	Hebbal Industrial Co-operative Society ...	Hebbal
51	Mysore Ex-Servicemen Co-operative Society ...	Munireddypalya
52	Hessarghatta Industrial Co-operative Society ...	Hessarghatta

Sl. No.	*Name of the Society*	*Locality*
53	Bangalore North Taluk Multipurpose Co-operative Society.	Bangalore City
54	Nagavara Circle Multipurpose Co-operative Society	Nagavara
55	Kakolu Circle Multipurpose Co-operative Society	Kakolu
56	Mathkoor Circle Multipurpose Co-operative Society	Mathkoor
57	Yeswanthapur Multipurpose Co-operative Society	Yeswanthapur
58	Jodi Byatarayanapura Multipurpose Co-operative Society.	Jodi Byatarayanapura
59	Herohalli Multipurpose Co-operative Society	Herohalli
60	Kasaba Byatarayanapura Multipurpose Co-operative Society	Byatarayanapura
61	Yelahanka Multipurpose Co-operative Society	Yelahanka
62	Yelahanka Industrial Co-operative Society	Yelahanka
63	Hanumanthapura Co-operative Society	Hanumanthapura
64	Sonnenahalli Co-operative Society	Sonnenahalli
65	Yeswanthapur House Building Society	Yeswanthapura

DEVANAHALLI TALUK.

1	Vadigenahalli Co-operative Society	Vadigenahalli
2	Devanahalli Town Co-operative Society	Devanahalli
3	Bagalur Co-operative Society	Bagalur
4	Bettahalsoor Co-operative Society	Bettahalsoor
5	Aruvanahalli Co-operative Society	Aruvanahalli
6	Mahadevakodigehalli Co-operative Society	Mahadevakodigehalli
7	Avathi Co-operative Society	Avathi
8	Bijawara Co-operative Society	Bijawara
9	Sonnappanahalli Co-operative Society	Sonnappanahalli
10	Bidalur Co-operative Society	Bidalur
11	Devanahalli Land Mortgage Society	Devanahalli
12	Tyalagere Co-operative Society	Tyalagere
13	Channahalli Co-operative Society	Channahalli
14	Devanahalli Government Servants' Co-operative Society.	Devanahalli
15	Arasinakunte Co-operative Society	Arasinakunte
16	Karahalli Co-operative Society	Karahalli
17	Jodi Sadahalli Co-operative Society	Jodi Sadahalli
18	Doddasanna Co-operative Society	Doddasanna
19	Huthanahalli Basic Centre Co-operative Society	Huthanahalli .
20	Taluk Vividhoddesha Sangha	Devanahalli
21	Devanahalli Ladies' Co-operative Society	Devanahalli
22	Devanahalli House Building Society	Devanahalli
23	Aradeshanahalli Co-operative Society	Aradeshanahalli
24	Taluk Multipurpose Co-operative Society	Devanahalli
25	Ibsapur Co-operative Society	Ibsapur
26	Bandi Kodigenahalli Co-operative Society	Bandi Kodigenahalli.
27	Alurduddanahalli Co-operative Society	Alurduddanahalli
28	Yemberehalli Co-operative Society	Yemberehalli
29	Cotton Handloom Weavers' Co-operative Society	Devanahalli
30	Do do	Vijayapura
31	Devanahalli Marketing Co-operative Society	Devanahalli
32	Kasaba Rural Industrial Co-operative Society	Devanahalli
33	Kundana Rural Industrial Co-operative Society	Kundana
34	Jala Rural Industrial Co-operative Society	Jala

(DR. R. NAGAN GOWDA.)

Sl. No.	*Name of the Society*	*Locality.*
35	Channarayapatna Co-operative Society	Channarayapatna
36	Vijayapura Co-operative Society	Vijayapura
37	Budigere Co-operative Society	Budigere
38	Jala Circle Multipurpose Co-operative Society	Chikjala
39	Vijayapura Multipurpose Co-operative Society	Vijayapura
40	Viswanathapur Multipurpose Co-operative Society	Viswanathapur
41	Kundana Multipurpose Co-operative Society	Kundana
42	Budigere Multipurpose Co-operative Society	Budigere
43	Channarayapatna Multipurpose Co-operative Society.	Channarayapatna.
44	Bijawara Multipurpose Co-operative Society	Bijawara
45	Bagalur Multipurpose Co-operative Society	Bagalur
46	Avathi Multipurpose Co-operative Society	Avathi
47	Kasaba Circle Multipurpose Co-operative Society	Devanahalli
48	Narayanapura Multipurpose Co-operative Society	Narayanapura
49	Kannamangala Multipurpose Co-operative Society	Kannamangala
50	Budigere Yuvaka Sangha	Budigere
51	Visvanathapur Co-operative Society	Visvanathapur

List of Co-operative Societies not working satisfactorily in the Taluks of Bangalore North and Devanahalli.

Sl. No.	*Name of the Society.*	
	I. BANGALORE NORTH TALUK	
1	Siddapura	Co-operative Society.
2	Nagarabhavi	Do
3	Yeswanthapura	Do
4	Bagalkunte	Do
5	Yeswanthapur House Building	Do
6	Herohalli	Do
7	Byatha	Do
8	Seekote	Do
9	Kakolu	Do
10	Sonnenahalli Adikarnataka	Do
11	Sadenahalli	Do
12	Kadathanamale	Do
13	Yelahanka	Do
14	Jakkoor	Do
15	Thinnalu	Do
16	Hebbal Sri Rama	Do
17	Geddalahalli	Do
18	Geddalahalli Adikarnataka	Do
19	Doddabommasandra	Do
20	Infantry	Do
21	Subedarapalya House Building	Do
22	Nagavara	Do
23	Kacharakanahalli	Do
24	Herohalli Circle Multipurpose	Do
25	Padarayanapura	Do
26	Muniyappanapalya	Do
27	Ramachandrapura Welfare	Do

Sl. No.	*Name of the Society*	
	II. DEVANAHALLI TALUK	
1	Mahadevkodigehalli	Co-operative Society.
2	Bijawara	Do
3	Sonnappanahalli	Do
4	Devanahalli Officials	Do
5	Arasinakunte	Do
6	Devanahalli General Marketing	Do
7	Budigere	Do
8	Avathi Multipurpose	Do
9	Bijawara Multipurpose	Do
10	Channarayapatna Multipurpose	Do
11	Jala Multipurpose	Do
12	Devanahalli Kasaba Multipurpose	Do
13	Budigere Cricle Multipurpose	Do

Names of Societies that have not called for annual General Body meetings each year since 1st April 1953 in Bangalore North and Devanahalli Taluks.

Sl. No.	*Name of the Society*	
	I. BANGALORE NORTH TALUK	
1	Kacharakanahalli	Co-operative Society.
2	Kadathanamale	Do
3	Hebbal Farm	Do
4	Herohalli	Do
5	Yelahanka Officials	Do
6	Kakolu	Do
7	Dodbommasandra	Do
8	Byatha	Do
9	Hessarghatta	Do
10	Mysore Lancers	Do
11	Mysore I Battallion	Do
12	Jakkur	Do
13	Seekote	Do
14	Siddapur	Do
15	Devarajeevanahalli	Do
16	Geddalahalli Adikarnataka	Do
17	Thinnalu	Do
18	Nagarabhavi	De
19	Geddalahalli	Do
20	Yeswanthapur	Do
21	Yeswanthapur House Building	Do
22	Mysore Stoneware Pipes	Do
23	Hessarghatta Farm	Do
24	Yelahanka	Do
25	Hebbal Sri Rama	Do
26	Subedarpalya House Building	Do
27	Nagavara	Do
28	Byatarayanapura	Do
29	Chickbanavara	Do
30	Bangalore North Taluk Multipurpose	Do
31	Herohalli Circle Multipurpose	Do

(DR. R. NAGAN GOWDA.)

Sl. No.	*Name of the Society*	
32	Kasaba Byatarayanapura Multipurpose	Co-operative Society.
33	Yelahanka Multipurpose	Do
34	Padarayanapura	Do
35	Ramachandrapur	Do
36	Hanumanthapur	Do
37	E.M.E. Welfare	Do
38	Mysore Ex-Servicemen	Do
39	Main Power Receiving Station	Do
40	Ramachandrapur Welfare	Do
41	Sadenahalli	Do
42	Sonnenahalli Adikarnataka	Do
43	Hebbal Rural Industrial	Do
44	Yelahanka Rural Industrial	Do
45	Yeswanthpur Rural Industrial	Do
46	Hessaraghatta Rural Industrial	Do

II DEVANAHALLI

1	Vadigenahalli	Co-operative Society.
2	Devanahalli Town	Do
3	Aruvenahalli	Do
4	Mahadevakodigenahalli	Do
5	Avathi	Do
6	Sonnappanahalli	Do
7	Bidalur	Do
8	Devanahalli Land Mortgage	Do
9	Tyalgere	Do
10	Channohalli	Do
11	Devanahalli Government Officials	Do
12	Arasinakunte	Do
13	Huthanahalli	Do
14	Devanahalli House Building	Do
15	Aradeshanahalli	Do
16	Budigere Multipurpose	Do
17	Channarayapatna Multipurpose	Do
18	Bijawara Multipurpose	Do
19	Bagalur Multipurpose	Do
20	Avathi Multipurpose	Do
21	Narayanapura	Do
22	Viswanathapura	Do
23	Kasaba Circle Multipurpose	Do
24	Vijayapura Handloom	Do
25	Budigere	Do
26	Devanahalli Marketing	Do
27	Bettahalsoor	Do
28	Jala Rural Industrial	Do
29	Kundana Rural Industrial	Do
30	Channarayapatna Rural Industrial	Do
31	Vijayapura Rural Industrial	Do

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.— ಹಲವಾರು ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಆಡಿಟ್ ತನಿಖೆ ನಡೆಯದೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ?

*ಡಾ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಸಾಕಷ್ಟು ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಇಲ್ಲದಿರುವುದೇ ಕಾರಣ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.—ಕೆಲವು ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ ರಿಕಾರ್ಡ್‌ಗಳು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿಲ್ಲದೆ ಅಲ್ಲಿನ ನೌಕರರ ಉದಾಸೀನಭಾವದಿಂದ ಈ ಆಡಿಟ್ ತನಿಖೆಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಂತಾಗಿರುವುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಡಾ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಅಂಥ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಮ್ಯಾನೇಜಿಂಗ್ ಸಮಿತಿಯವರು ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ನಿಯಮದ ಪ್ರಕಾರ ಅವರ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು supersede ಮಾಡಿ ತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ.

Codes and Rules (Non-availability of Copies).

Q.—392. **Sri G. A. THIMMAPPA GOWDA** (Arkalgud).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether it has come to their notice that several Government and High Court Publications like "Mysore Land Revenue Manual" including rules under the Land Revenue Code, High Court Digest, Mysore Codes, Mysore Agriculturists' Relief Act, Law Journals and several other Acts which are very useful to the public are out of print and are not available for sale since a long time ;

(*b*) when were the Mysore Land Revenue Manual, Muzrai, Police, Forest and Excise Manuals printed and copies of these were exhausted for sale ;

(*c*) what steps they have taken to see that the Books, Acts, Manuals, etc., published by Government and High Court are made available to the public for sale within a reasonable time ?

A.—**Dr. R. NAGAN GOWDA** (Minister for Agriculture).—

(*a*) Some are not available.

(*b*)	(1) Muzrai Manual ...	Printed on 11—9—1934	Copies available for sale.
	(2) Mysore Land Revenue Manual ...	Printed on 12—9—1938	Copies exhausted in 1946.
	(3) Forest Manual ...	Printed on 18—9—1930	
	(4) Police Manual ...	Printed on 11—9—1944	
	(5) Excise Manual ...	Printed on 21—8—1943	

(*c*) Action is being taken.

Sri G. A. THIMMAPPA GOWDA.—Are the Government aware that this question is being brought before this House every year ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—It was brought before this House during the last Budget session.

Sri G. A. THIMMAPPA GOWDA.—Are you aware of some representations being made to you in the matter ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—Yes, and action is being taken to get as many of them as possible printed and supplied.

Sri G. A. THIMMAPPA GOWDA.—Will you agree if I say that none of these Acts have been printed even now?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—I have got a list of Acts that are available, and a list of others such as the Mysore Code and others which are under print. I have also got a list of Manuals. There are only four Manuals that are in various stages of compilation and I can give you a list.

Agricultural Colonies.

Q.—434. **Sri K. PRABHAKAR** (Nelamangala—Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) how many agricultural colonies have been started in the State ;

(*b*) whether they will be pleased to furnish the following details pertaining to such agricultural colonies :—

(1) the name of the colony,
(2) the date of starting it,
(3) the amount spent so far in it,
(4) the number of families settled in each colony,
(5) the extent of land granted to each colony,
(6) whether the progress is satisfactory in each colony ?

A.—**Dr. R. NAGAN GOWDA** (Minister for Argiculture).—

(*a*) Four.

(DR. R. NAGAN GOWDA.)

(*b*)—

1.	Kalamuddanadoddi colony.	Nelamakanahalli colony.	Gowdagere colony.	Marconahalli colony.
2.	22nd May 1940	6th February 1941	6th February 1941	28th July 1942
3.	Rs. 20,000	Rs. 12,500	Rs. 8,250	Rs. 18,250
	(Amounts advanced to colonists)			
4.	10 colonists	10 colonists	9 colonists	15 colonists
5.	Dry land : 100 acres, Wet land : 150 acres,	Dry land : 100 acres, Wet land : 105 acres,	Dry land : 90 acres, Wet land : 80 acres,	Dry land : 160 acres, Wet land : 145 acres,
6.	Yes.			

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್.—ಈ ಕಾಲೊನಿಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿರುವುದು ಹರಿಜನರಿಗೆ ಮಾತ್ರವೇ ಅಥವಾ ಎಲ್ಲ ಜನರಿಗೂ ಇಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವಿದೆಯೇ?

* ಡಾ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—1940ರಲ್ಲಿ ಕಾಲೊನಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದು. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅವಕಾಶವಿದೆಯೆಂದೇ ನನ್ನ ಭಾವನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್.—ಈ ಕಾಲೊನಿಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ Development Officers ಇದ್ದಾರೆಯೇ?

ಡಾ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—Agricultural Officers ಇದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್.—Co-operative farming ಅನ್ನು ಸಹ ಇದರ ಅಂಗವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆಯೇ?

ಡಾ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಇದಕ್ಕೂ Co-oparative farmingಗೂ ಯಾವ ಸಂಬಂಧವೂ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್.—ಈ ಕಾಲೊನಿಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಿಂದ ಹಣ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆಯೇ?

ಡಾ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ನೋಟೀಸ್.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—The Government have not given their opinion about the progress in Nelamakanahalli colony and Gowdakere colony. May I know what the position is in respect of them? The answer 'Yes' relates to Kalamuddanadoddi colony but it does not apply to the other colonies.

Dr. R. NAGAN GOWDA.—I think that applies to all the other colonies as well. You are thinking of the tabular form. That answer 'yes' applies to all the colonies.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Is it the view of the Government to close the colonies?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—No. It is not our opinion to close them but to work them better.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪ.—ಭದ್ರಾ ಕಾಲೊನಿಯೊಂದು ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗಿದೆಯಲ್ಲವೇ?

ಡಾ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಹೌದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪ.—ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಅದೇಕೆ ಈ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಲ್ಲ?

ಡಾ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಆ ಕಾಲೊನಿಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಜಮೀನು ಹೊಂದಿರುವವರೇ ಸೇರಿ ಅವರವರೇ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಅದು ಇದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ವಿ. ನರಸಿಂಹರೆಡ್ಡಿ.—ಹೊಸಕೋಟೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಕಾಲೊನಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆಯೇ?

ಡಾ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ವಿ. ನರಸಿಂಹರೆಡ್ಡಿ.—ಅದನ್ನೇಕೆ ಈ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟಿರುತ್ತೀರಿ?

ಡಾ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ನೋಟೀಸ್.

ಶ್ರೀ ಎ. ವಿ. ನರಸಿಂಹರೆಡ್ಡಿ.—ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ದೊರಕಿಸದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಇದರ ಮೇಲೆ ಉಪಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಪೂರ್ಣ ಉತ್ತರ ದೊರಕಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—He will furnish answers. Tomorrow also there are very many questions to be answered.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ.—ನೆಲಮಾಕನಹಳ್ಳಿ ಕಾಲೊನಿ ಮತ್ತು ಗೌಡಗೆರೆ ಕಾಲೊನಿ ಮುಚ್ಚಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೆ?

ಡಾ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಮುಚ್ಚಿಲ್ಲ; ನಾನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ರೈತರು ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ.—ನೆಲಮಾಕನಹಳ್ಳಿ ಕಾಲೊನಿಯನ್ನು ಮುಚ್ಚಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಆರ್ಡರ್ ಸಹ ಆಗಿರುವುದು ನಿಜವಲ್ಲವೇ?

ಡಾ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ನೋಟೀಸ್.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಈ ಕಾಲೊನಿಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿ ಇದೆಯೇ?

ಡಾ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ನೋಟೀಸ್.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಆ ಕಾಲೊನಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುವ ಬಗೆ ಹೇಗೆ?

ಡಾ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಆ ಕಾಲೊನಿಯಲ್ಲಿ dry land, wet land ಎಲ್ಲಾ ಇದೆ. ರೈತರು ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಟಿ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಈ ಕಾಲೊನಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವಾಗ ಎಲ್ಲ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು

ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವುದಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲವೇ?

ಡಾ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಅವರಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಸಹ ಮುಂಗಡವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಈ ಕಾಲೊನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಹಾಗೆ ಒಂದು ಅಡ್ವೈಜರಿ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿಲ್ಲವೇ?

ಡಾ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ನೋಟೀಸ್.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಈ ಕಾಲೊನಿಗಳಲ್ಲಿ ಜಮೀನು ಪಡೆದಿರುವ ಕೆಲವರು ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ಹೊರಗಡೆ ಇರುವುದು ಗೊತ್ತೆ?

ಡಾ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಈ ಕಾಲೊನಿಗಳಲ್ಲಿ ಭೂಮಿ ಇರತಕ್ಕವರು ಅವರವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿಯೇ "ಪಟ್ಟಾ" ಪಡೆದಿರಬೇಕೆಂದಿದೆ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಯೋಚಿಸಿ ಯಾರುಯಾರು ಭೂಮಿ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೋ ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲತೆ ದೊರಕುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

Onion, Garlic and Potato (Steps to prevent Fall in Prices)

Q.—447. Sri G. PAPANNA (Sidlaghatta—Chikaballapur).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether any estimation could be made as to the quantity of production of onions, garlic and potato during harvests in the State;

(*b*) whether any steps could be taken to prevent the falling of prices of stock of these articles, remaining after meeting the needs of the country?

A.—Dr. R. NAGAN GOWDA (Minister for Agriculture).—

(*a*) Yes.
(*b*) Yes.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪಾಪಣ್ಣ.—ಈಗಾಗಲೇ ಇವುಗಳ production ಎಷ್ಟಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಲಾಗಿದೆಯೋ?

*ಡಾ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಬೆಳ್ಳುಳ್ಳಿ 1953-54ರಲ್ಲಿ 3,568 ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದು 1,008 ಟನ್‌ಗಳಷ್ಟು ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗಿದೆಯೆಂದೂ, ಈರುಳ್ಳಿ 17,169 ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದು 5,619 ಟನ್‌ಗಳಷ್ಟು ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗಿದೆಯೆಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಇವುಗಳ ಧಾರಣೆ ಇಳಿದು ಹೋಗದಂತೆ ಏನು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದೀರಿ?

ಡಾ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಸರಿಯಾದ ಧಾರಣೆ ದೊರಕಲು ಇವುಗಳನ್ನು export ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ permission ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಆ ರೀತಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು permission ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ?

ಡಾ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಧಾರಣೆಗಳ ಏರುಪೇರಿನಿಂದ ಇವುಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುವ ರೈತರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲವೇ?

ಡಾ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಉತ್ಪತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಏರುಪೇರಾದರೆ ಧಾರಣೆ ಸಹ ಹಾಗೆಯೇ ಆಗುತ್ತದೆ.

1 P.M.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಆರ್. ನಾಯ್ಡು.—(ಬ) ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಕೈಗೊಳ್ಳುವರು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಹಾಗಾದರೆ ಈ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುವುದು ಕಡಮೆ ಆಗಬೇಕು ಎಂತಲೇ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿ?

ಡಾ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಇಲ್ಲ, ಎಷ್ಟು ಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಬೆಳೆಯಬೇಕು ಎಂದೇ ಇರುವುದು.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಆರ್. ನಾಯ್ಡು.—ಹಾಗಾದರೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಬೆಲೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿಯೇ ಇರಬೇಕು ಎಂದರೆ, ಕಡಮೆ ಬೆಳೆಯಬೇಕು ಎಂತಲೇ, ಕಡಮೆ ತಿನ್ನಬೇಕು ಎಂತಲೇ?

(No answer).

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಗೌಡ.—ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಲೂಗಡ್ಡೆಯನ್ನು ರಫ್ತುಮಾಡಲು ಎಷ್ಟು ಜನಕ್ಕೆ ಪರ್ಮಿಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ?

ಡಾ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ನೋಟೀಸ್.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಗೌಡ.—ಹೆಚ್ಚು ಜನರಿಗೆ ಪರ್ಮಿಟ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಡಾ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಯಾರಾದರೂ ಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

QUESTIONS FOR ANSWERS ON THE DAY

(But not taken up.)

Sugarcane Cess Fund Roads.

Q.—52. Sri B. P. NAGARAJA MURTHY (Malavalli).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the total mileage of road undertaken by the Sugarcane Cess Fund Committee since its inception in the Visvesvaraya Canal area;

(*b*) the total mileage that has been completed so far;

(*c*) the total amount spent on roads since its inception up to 1st January 1954;

(*d*) the total amount spent and the total mileage of road in each taluk of the Visvesvaraya Canal area may kindly be furnished?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

(*a*) 785 miles ½ furlong.

(*b*) 740 miles 7 furlongs.

(*c*) Rs. 37,64,926.

(*d*)—

Sub-Divisions		*Amount spent.*	*Miles*	
		Rs.	M.	F.
Pandavapura	...	11,41,230	160	0
Gamanahalli	...	13,50,000	284	4
Mandya S.C.F.	...	12,73,696	296	3
Total	...	37,64,926	740	7

Note.—Talukwise figures are not available since roads run in different taluks and the outlay is usually booked workwise and Sub-Divisionwise and not Talukwise.

Uniforms of Officers and Men, Police Department.

Q.—89. Sri R. MUNISWAMIAH (Bangalore North-Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to stste :—

(*a*) whether all officers and constables in the Police Department are required to be in uniform when on duty;

(*b*) the officers that are supplied with uniform;

(*c*) the items of uniform that are supplied;

(*d*) the total cost therefor;

(*e*) the class of officials to whom washing allowance is granted and the amount paid as allowance;

(*f*) the reason as to why dress is not being supplied to officers required to be in uniform; or the cost thereof is not paid to them?

A.—Sri H. SIDDAVEERAPPA (Minister for Home and Industries).—

(*a*) Yes.

(*b*) All Officers of and below the rank of Sub-Inspectors in the Civil Police and of and below the rank of Subedar Major in the Mysore Armed Reserve Police.

(*c*) Statement appended below.

(*d*) Rs. 6,40,000 has been provided in the Budget. Rs. 5,82,966-3-0 has been spent during 1953-54.

(*e*) All Daffedars and Police Constables of Civil Police and Non-Commissioned Officers and men of the Armed Reserve.

Rs. 2 and Re. 1, respectively are paid as Uniform Allowance for proper maintenance of Uniform.

(*f*) As the pay of the Subordinate Officers and below the rank of Sub-Inspectors is small they are supplied with Uniform at Government cost. The Officers of and above the cadre of Police Inspectors are not supplied with Uniform or the cost thereof paid since they can purchase the same.

ITEMS OF UNIFORM SUPPLIED.

Sub-Inspectors.

Full Dress—

Coat, Badge, Breeches, Turban, Helmet, Forage Cap, Sword, Scabbard Sword-belt, Sword Knot, Boots, Spurs, Buttons.

Undress—

Coat, Breeches, Boots, Turban, Helmet, Buttons.

Head Constables and Jamedars.

Full Dress—

Coat, Badge, Breeches, Turban, Helmet, Forage Cap, Boots.

Undress—

Coat, Breeches and Boots, Turban, Buttons, Helmet, Forage Cap.

Sergeants and Daffedars.

Coat, Knickerbocker, Putties, Boots, Turban, Belts, Arms.

Constables (City, Railway, K.G.F. and District Police).

Jubba, Trousers, Sandals, Boots, Belts, Turban, Metal Numbers, Arms Chevron, Overcoats, Buttons.

Village Police.

Jubba, Cheddi, Cap, Badge, Latta.

Special Reserve Police– Subedars.

Coat, Breeches, Putties, Boots, Turban, Badge, Belt, Sword Knot.

Havildars and Naiks.

Coat, Knickers, Putties, Boots, Turban, Badges, Belt.

Police Constables.

Full Dress—

Coat and Knickers, Putties, Boots, Badges, Belts and Turban, Chevrons.

Undress—

Coat, Knickers, Boots, Putties and Badges, Turban, Over-coats and Arms.

Harijans in Hospet (Shifting of residence).

Q.—93. Sri R. MUNISWAMIAH Bangalore North—Scheduled Castes).–

Will the Government be pleased to tate :—

(*a*) whether the Harijans now dwelling in Chalavadikere, II Ward near Bus Stand in Hospet, Bellary District, were not residing before 1905, in the place where the Taluk Office is at present located ;

(*b*) with the object of constructing the Taluk Office in the place, were they not shifted then from that place to the present place ;

(*c*) whether attempts are now being made to shift them from this place :

(*d*) whether it is a fact that it is contemplated to form a park, etc., in the place ?

A.—Sri T. CHANNIAH (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

(*a*) Yes. About ten families.

(*b*) Yes.

(*c*) No attempts are being made to shift the families residing in S. No. 167 and 168-A, but there is a proposal to shift the families residing in S. No. 21 and 40 as the area is required for the construction of an overhead tank under the proposed water supply scheme.

(*d*) It is a fact that the Municipality has proposed to lay a Park in S. No. 20 as per Town Planning Scheme.

Tanks in Devanahalli and Bangalore North Taluks (Repairs).

Q.—98. Sri R. MUNISWAMIAH (Bangalore North—Scheduled Castes).–

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the names of tanks requiring urgent repairs in the taluks of Devanahalli and Bangalore North ;

(*b*) the names of tanks that have breached owing to excessive rains this year ;

(*c*) whether representations have been received requesting for the construction of feeder channels to Tattamachanahalli Tank of Devanahalli Taluk and Yelahanka Tank of Bangalore North Taluk ;

(SRI R. MUNISWAMIAH.)

(*d*) when will these works be taken up?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

(*a*) Statement appended below.

(*b*) Karahalli Tank, Devanahalli Taluk; Budamanahally Tank, Bangalore North Taluk.

(*c*) Yes, onl in the case of former.

(*d*) If found feasible after investigation.

Statement showing the names of Minor Tanks to be restored in the Bangalore North Taluk.

Sl. No.	*Name*	*Reg. No.*
1	Nilakuntedoddakere (J) ...	176
2	Venkateshpur Tank (K) ...	158
3	Bellahalli Tank ...	156
4	Nilakunte Tank ...	147
5	Itoglpur Ooramundinakere (J)	247
6	Do Ramaswamykere (J)	340
7	Madappanahalli Ooramundinakere (P) ...	228
8	Kasagatpur Devarakere. ...	226
9	Medarahalli Mendarkere (H)	137
10	Bagilkunte Halekere (K) ...	144
11	Doddabidirakal Tank (K) ...	148
12	Nalakadarenahalli Halekere	150
13	Kodagihalli Subbannanakere (P) ...	345
14	Marenalli Lingannanakere ...	213
15	Kidugihalli Venkatappanakere	344
16	Manganahalli Tank (K) ...	352
17	Hullalu Tank (K) ...	317
18	Herohalli Tank ...	335
19	Do Hotakere ...	Nil.
20	Laggere Kuruballikere ...	98
21	Bonnepurvanahalli Kamachikere ...	95
22	Malgal Balayyanakere ..	337
23	Soonegurvanahalli Sangina kere ...	69
24	Agrahar Dasarahalli Hosakere (K) ...	70
25	Kethamaranahalli Ramaswamypalyadakere ...	66
26	Veerasagara Kodagisannanakere ...	144
27	Woderahalli Kongekere (K)	130
28	Madagrara Tank (J) ...	131
29	Kalthammanahalli Ooramundinakere (K) ...	276
30	Kamagondanahalli Melanakere (K) ...	138
31	Nalkadrenahalli Halekere (K)	150
32	Kariyobanahalli Narasappanakere ...	151
33	Lingadrahalli Tank ...	Nil.
34	Kempapura Agrahara Khalsayyanakere ...	72
35	Dasarahalli Agraharada Tank ...	101
36	Nagarahalli Papireddikere ...	338

Statement showing the names of Minor Tanks to be restored in Devanahalli Taluk.

Sl. No.	*Name*	*Reg. No.*
1	Mavalakunte tank (J) ...	66
2	Desanaikanahalli Peelukunte	2
3	Marenahalli Attikunte ...	2
4	Chagletti Hosakere (J) ...	168
5	Biyappahalli tank (K) ...	159
6	Bunsamaranahalli tank (J) ...	169
7	Do Kodagahallikere (J) ...	190
8	Huvanayakanahalli tank (K).	67
9	Boyeehalli Chilamekunte (L).	...
10	Kadiganahalli tank (J) ...	180
11	Gadenahalli tank (K) ...	3
12	Navarathan Agraharavottikere. (K)	182
13	Do Puravaradakere ...	183
14	Akkalenahalli Mallenahalli ... tank (J).	179
15	Arasinkunte tank (K) ...	167
16	Bhatramarenahalli tank (J) ...	...
17	Jannahalli Uramundinakere...	...
18	Somathanahalli Nagarahallikere.	...
19	Raddihalli kunte	...
20	Indaranasanahalli Ninchankunte.	...
21	Sadahalli tank ...	90
22	Chikkempanahalli tank (K) ...	100
23	Solur Melikkere (J) ...	102
24	Visvanathapur tank ...	84

Sl. No.	*Name*	*Reg. No.*	*Sl. No.*	*Name*	*Reg. No.*
25	Solur Gramamundinakere	85	34	Dodsagarahalli tank	206
26	Shettihalli tank (J)	...	35	Narayanapur tank (J)	203
27	Bidalur tank	77	36	Batranahalli tank (J)	40
28	Kodagurki Voddkere	109	37	Sunnaghatta Marankunte	103
29	Devanahalli Gopalaswamy Seenerakere.	...	38	Aruvanahalli Tavarekunte	...
			39	Koramgutta Tank	...
30	Telechalli tank (J)	134	40	Mudugurki tank	...
31	Kemasandra tank (J)	133	41	Singahalli tank	...
32	Yervappanahallikkatte	204	42	Shikuyanahalli tank (Under Progress).	...
33	Sagarahalli tank	200			

Hosahally in Kudligi Taluk (provision of road links).

Q.—118. Sri K. KOTRABASAVANA GOWD (Kudligi).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether they are aware that Hosahally, a firka headquarter in Kudligi Taluk, is islandlike ;

(*b*) whether it has any road links either for taluk headquarters or for Kottur business centre ;

(*c*) whether they will take immediate steps to provide road links to both these places ?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works)·—

(*a*) Yes.

(*b*) Yes. There is a major District Board road between Kudligi and Hosahally.

(*c*) Will be examined.

Sales Tax due from Silk Reelers.

Q.—128. Sri B. RACHAIAH (Yelandur—Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the total amount by way of Sales-tax due from silk reelers from 1948-49 up-to-date (taluk and yearwise figures to be given) ;

(*b*) the amount already realised by giving them licences retrospectively ;

(*c*) whether representations were made to Government to permit the reelers to take licence retrospectively at the present rate ;

(*d*) whether it is a fact that the Government have ordered the recovery of 20 per cent of the tax ?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

(*a*) Statement appended below.

(*b*) Rs. 6,871-8-0.

(*c*) Yes. Some representations were made.

(*d*) Yes.

(SRI KADIDAL MANJAPPA.)

Statement indicating the Sales Tax due from the Silk Reelers from 1948-49.

Sl. No.	Name of Taluk	1948-49 Rs. a. p.	1949-50 Rs. a. p.	1950-51 Rs. a. p.	1951-52 Rs. a. p.	1952-53 Rs. a. p.	1953-54 Rs. a. p.	Total Rs. a. p.
1	Chintamani ...	373 14 0	542 14 6	518 12 0	2,915 0 0	571 14 0	171 14 0	5,094 4 6
2	Chikballapur ...	552 12 4	1,858 12 5	2,063 9 7	186 7 0	...	...	4,661 9 5
3	Kolar ...	49 0 0	1,522 4 6	215 7 8	5,174 9 0	2,189 13 3	487 8 0	9,638 10 5
4	Sidlaghatta ...	1,775 1 9	3,735 15 0	4,202 11 3	1,259 15 3	437 0 0	...	11,410 11 3
5	Chennapatna ...	186 3 11	604 9 4	2,275 9 0	4,632 2 6	1,866 2 9	2,348 0 0	11,912 11 6
6	Ramanagaram ...	1,030 7 3	1,205 10 0	2,930 1 9	10,653 14 9	2,698 3 3	...	18,518 5 0
7	Kanakapura ...	662 12 6	1,121 13 0	2,396 6 6	5,841 12 1	...	...	10,022 12 1
8	Devanahally ...	259 5 6	372 0 8	600 0 0	515 10 0	1,281 4 0	...	3,028 4 2
9	Hoskote ...	577 0 3	993 6 0	4,985 7 6	10,062 8 0	...	...	16,618 5 9
10	Chamarajanagar ...	1,256 4 9	1,765 7 6	2,996 14 0	6,328 2 0	2,449 10 0	298 8 0	15,094 14 3
11	Nanjangud ...	125 0 0	143 12 6	203 2 0	...	...	...	471 14 6
12	Yelandur ...	3,020 4 10	8,472 3 8	8,479 9 3	12,570 6 9	2,141 5 0	240 0 0	34,923 13 6
13	T.-Narasipur ...	713 7 3	1,018 7 9	234 6 0	1,171 14 0	1,171 14 0	1,172 0 0	5,482 1 0
14	Maddur ...	24 11 0	515 15 0	136 2 0	...	...	...	676 12 0
15	Malavally ...	74 7 0	...	...	...	...	...	74 7 0
	Total ...							1,47,629 8 4

School building, Albur, Tiptur Taluk (Construction).

Q.—253. Sri T G. THIMME GOWDA (Tiptur).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the amount deposited by the Village Panchayat of Albur, Tiptur Taluk, for constructing a school building ;

(*b*) the amount proposed to be allotted by the Government for the purpose ;

(*c*) the period within which the Government propose to put up a building ?

A.—Sri A. G. RAMACHANDRA RAO (Minister for Law and Education).—

(*a*) Rs. 2,000.

(*b*) About Rs. 10,000.

(*c*) As early as possible.

Kanakapura Municipality (Drainage Work).

Q.—185. Sri K. G. THIMME GOWDA (Kanakapura).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether drainage work to the extent of about Rs. 60,000 was sanctioned to Kanakapura Municipality;

(*b*) whether the Government have permitted the Municipality to execute the work through its own agency ;

(*c*) if so, the reasons for allowing such a major work to be executed by the Municipality ?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

(*a*) Yes.

(*b*) Yes.

(*c*) The Municipal Council had resolved to undertake the work through its own agency. The Chief Engineer had also recommended that the work may be transferred to the Municipal council for execution.

Malavalli Tank Bund (Widening).

Q.—205. Sri M. CHIKKALINGAIAH (Malavalli—Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether it is not a fact that constant representations have been made before Government for widening the Malavalli "Tank Bund" ;

(*b*) whether it is not a fact that an estimate was prepared for Rs. 14,000 for the same ;

(*c*) the action taken by the authorities to execute the work ?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

(*a*) Yes.

(*b*) Yes, for Rs. 13,000.

(*c*) The matter is under the consideration of Government.

Road between Harpanahalli and Davangere (Improvement).

Q.—338. Sri Ijari SIRASAPPA (Harpanahalli).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether they have received any representations about—

- (i) improving the road between Harpanahalli and Davangere *via* Arsikere and Uchangidurg ;
- (ii) improving the road from Harpanahalli to Kuru--vatti *via* Nilagund and Kunchur ;
- (iii) the laying out small distance inter-village communication roads ;
- (iv) the improving old roads laid out in famine periods in Bellary District and which are classed as famine roads ;

(*b*) if so, what action they propose to take to improve these roads ?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

(*a*) (i) Yes.
(ii) Yes.
(iii) Yes.
(iv) Yes.

(*b*) Necessary action will be taken to get the estimates prepared.

Road Bridges over Tungabhadra River (Construction at Haravi, Kampli and Deshanur.)

Q.—341. Sri Ijari SIRASAPPA (Harpanahalli).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether any representations have been received about the construction of road bridges over Tungabhadra River at Haravi, Kampli and Deshanur in Bellary District;

(*b*) the action taken by them on the representations ?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

(*a*) Yes.

(*b*) The projects are being investigated.

Gazetted Ranks in University Service (Appointments from Minor Communities).

Q.—345. Sri A. BHEEMAPPA NAIK (Molakalmuru).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the number of candidates that have been promoted or appointed to the Gazetted ranks from among the minor communities in the University service;

(*b*) the names of Foreign qualified candidates of these communities in various subjects in the Universities ?

A.—Sri A. G. RAMACHANDRA RAO (Minister for Law and Education).—

(*a*) 31.
(*b*) List appended below.

Statement showing the names of the Staff of Minor Communities (among the Backward Communities) who have foreign qualifications in various subjects in the University.

English

	Sriyuths
Banajiga	... C. D. Narasimhiah, B.A. (Hons.), M.A. (Cantab).
Rajput	... M. E. Bharat Raj Singh, B.A. (Hons.), M.A. (Cantab).

Physics

Kshatriya	... S. B. Bondade, B.A., LL.B., B.Sc. (Hons.) (Lond).

Mathematics

Christian	... F. J. Noronha, M.A. (Lond.)

Statistics

Mudaliar	... S. K. Ekambaram, B.Sc. (Hons.) M.A. (Cantab.)

Zoology

Vysya	... Dr. M. R. Rajasekharasetty, M.Sc., Ph.D.

Commerce

Kshatriya	... S. R. Mandre, M.A., B.Com., R.A.I.S., Incorporated Accountant (Lond.)

Philosophy

Naidu	... Dr. T. A. Purushottam, M.A., Ph.D. (Lond.)
Kshatriya	... A. Narayana Rao Nikam, M.A. (Cantab.)

Chemistry

Sadar ... Dr. G. Narayana, M.SC., Ph.D.
Devanga ... N. Lakshminarayaniah, M.SC., M.S.

Botany

Banajiga ... Dr. K. N. Narayana, Ph.D.

Geology

Naidu ... Dr. P. R. Jagapathy Naidu, M.SC., Ph.D.

Seegehalla Project.

Q.—403. **Sri S. R. NAGAPPA SETTY** (Shimoga).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) when the work was started to construct Seegehalla Project and when it was completed; what was the original estimate:

(*b*) whether the project is fully implemented as per the original plan;

(*c*) how many tanks are supplied with water from Seegehalla project; and how many acres come under irrigation;

(*d*) whether Gowdankere is a Reservoir to store Seegehalla Project water;

(*e*) what is the total amount spent to complete the project;

(*f*) the quantity of water discharged from Gowdanakere in each year, from 1940 to 1954;

(*g*) whether it is a fact that water is let out to Sowlanga Tank from Gowdanakere and again water is let out to Tunga River without proper use?

A.—**Sri Kadidal MANJAPPA** (Minister for Revenue and Public Works).—

(*a*) Started in 1945. Completed in March 1952. Original estimate—Rs. 1·78 lakhs.

(*b*) Yes.

(*c*) 24 tanks; 1,428 acres.

(*d*) Yes, Gowdanakere is one of the big tanks fed by the Anicut.

(*e*) Rs. 6,88,808.

(*f*) Not available.

(*g*) The surplus water of Gowdanakere Tank flows into Sowlanga Tank and the latter surpluses into Tunga River. There is no question of stored water being let out from either source without proper use.

Hunasekatte Tank (Repairs).

Q.—456. **Srimathi BELLARY SIDDAMMA** (Davangere).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the action taken in the matter of repairing the tank of Hunasekatte Village, Davangere Taluk;

(*b*) whether survey has been conducted?

A.—**Sri Kadidal MANJAPPA** (Minister for Revenue and Public Works).—

(*a*) The proposal was not for the repairs but for the construction of a new tank. Preliminary investigations were made and the proposal was found not feasible.

(*b*) No detailed surveys were undertaken.

Electricity (Projects to Augment Production).

Q.—521. **Sri S. GOPALA GOWDA** (Sagar-Hosanagar).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the quantity of electricity generated in the State at present;

(*b*) out of the quantity generated, the quantity of electricity that is being utilised in the State and the quantity supplied to provinces outside;

(*c*) the additional quantity of electricity that would be made available

(SRI S. GOPALA GOWDA.)

on the completion of Honnemaradu and Shimsha Projects;

(*d*) whether the Central Planning Commission has agreed to include these two projects in the First Five-Year Plan?

A.— **DR. R. NAGAN GOWDA** (Minister for Agriculture).—

(*a*) 1,15,000 K.W.

	Within the State	*Outside the State*
(*b*)	1,11,900 K.W.	3,100 K.W.

(*c*) Honnemaradu 5,40,000 K.W.
Shimsha Extension 28,800 K.W.

(*d*) The Shimsha Extension Scheme alone is included in the First Five-Year Plan and the inclusion of the Honnemaradu Scheme is under correspondence.

Malnad (Development of Communications).

Q.—522. **Sri S. GOPALA GOWDA** (Sagar-Hosanagar).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) whether the Centre has agreed to extend financial help for development of communications in Malnad;

(*b*) if so, the amount that they might grant;

(*c*) the action taken by the State Government in this behalf?

A.—**Sri Kadidal MANJAPPA** (Minister for Revenue and Public Works).—

(*a*) No.

(*b*) and (*c*) Do not arise.

Health Centres and Health Cess.

Q.—547. **Sri A. MUNIYAPPA** (Sidlaghatta-Chikballapur — Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) the amount of Health Cess collected since 1952 up to August 1954 (yearwar and districtwar information to be given);

(*b*) the places where there are Health Centres, the amount they are spending every year (districtwar information to be given)?

A.—**Sri T. CHANNIAH** (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

(*a*) Annexure "A" (Appended below). The figures for August 1954 are not yet available.

(*b*) (i) Annexure "B" (Appended below).

(ii) Annexure "C" (Appended below.)

ANNEXURE 'A'.

Statement of Health Cess collected since 1952-53 (Districtwar).—

District	1952-53			1953-54			(April 1954 to end of July 1954) 1954-55		
	Rs.	as.	ps.	Rs.	as.	ps.	Rs.	a.	p.
Bangalore ...	* 3,55,290	11	3	* 3,96,130	9	2	* 1,94,535	12	6
Kolar ...	51,822	2	0	68,806	11	3	29,938	1	10
Tumkur	54,001	15	7	70,554	2	9	23,422	12	7
Shimoga ...	46,971	13	0	48,113	12	8	16,940	0	11
Chikmagalur ...	43,991	2	2	72,302	8	7	20,317	5	0
Chitaldrug ...	42,119	4	9	46,643	1	0	13,806	13	1
Mysore ...	1,30,177	7	2	1,68,603	14	8	68,057	8	7
Mandya ...	95,491	9	4	1,22,134	4	7	45,282	7	3
Hassan ...	1,47,982	8	5	1,48,739	9	7	50,066	6	11
Total ...	9,67,848	9	8	11,42,028	10	3	4,62,367	4	8

* This amount includes the total receipts of Health Cess collected by the Forest Department, Public Works Department, Imperial Bank of India and the Bank of Mysore, during the year.

ANNEXURE 'B'.

List of places where there are Health Centres.

District	*Name of the Secondary Centre*	*Name of the Primary Centre*	*Modified Health Units (44)*
1 Bangalore	Health Training Centre, Ramanagaram.	Ramanagaram	
2 Chitaldrug	Hiriyur	1 V. V. Sagar	
		2 Ranganathapura	
3 Hassan	Alur	1 Alur	1 Palya
		2 K. Hoskote	2 Kundur
		3 Royarkoppal	3 Bikkodu
		4 Ponnathapura.	4 Bhennur
		5 Srinivaspur	5 Arkalgud
			6 Mallipatna
	Belur	1 Belur	7 Basavapatna
		2 Kesagodu	8 Konanur
		3 Gendehalli	9 Rudrapatna
		4 Arehalli	10 Handarangi
		5 Nagenahalli	11 Doddamaggi
		6 Halebidu	
		7 Hagare	
	Saklespur	1 Saklespur	
		2 Balupet	
		3 Hethur	
		4 Belgodu	
		5 S.V. Santhe	
		6 Hanabal	
		7 Yeslurpet	
		8 Uchangi	
	Arkalgud	...	
4 Chikmagalur	Chikmagalur	1 Chikmagalur.	1 Lakya
		2 Attigundi	2 Bendiga
		3 Kalasapura	3 Ambale (K.R. Pet)
		4 Sakrepatna	4 Pandaravalli
		5 Mallandur	5 Janakanahalli
		6 Aldur	6 Devavrinda (Kanchur)
	Mudigere	1 Mudigere	7 Tanudi
		2 Banakal	8 Hirebailu
		3 Gonibidu	9 Situr
		4 Nandipura	10 Nelagadde
			11 Begur (Mallenahalli)
	Kalasa	1 Kalasa	
		2 Niduvale	12 Nemmar
		3 Javali	13 Vaikuntapura
	Koppa	1 Koppa	14 Yemmedoddi
		2 Hariharpura	15 Tanigebylu
		3 Sringeri	
		4 Narasimharajpur.	
		5 Tadasa	
		6 Kattinamane	
		7 Kammaradi	

(SRI T. CHANNIAH.)

District	*Name of the Secondary Centre*	*Name of the Primary Centre*	*Modified Health Units (44)*
	Balehonnur	1 Balehonnur	
		2 Jaipura	
		3 Basarikatte	
		4 Jannagadde	
	Tarikere	1 Tarikere	
		2 Lakkavalli	
		3 Lingadahalli	
		4 Ajjampura	
		5 Bukkambudhi	
		6 Hunsaghatta	
		7 Santhaveri	
		8 Vasthara	
5 Shimoga District	Shimoga	1 Sowlanga	1 Ayyanur
		2 Kumsi	2 Mathikote
		3 Bhadra	3 Mulakoppa
		4 Holehonnur	4 Hosur
		5 Thyavangi	5 Chickajogihalli
		6 Kulambi	6 Shadagar Ara-manekoppal.
	Sorab	1 Sorab	
		2 Jade	7 Arehalli
		3 Chandraguthi	8 Venkanahalli
		4 Anavatti	9 Konandur
		5 Ulvi	10 Aralasurali
		6 Kuppagadde	11 Salur
		7 Thattur	12 Araga
		8 Sigga	13 Hurali
		9 Motaguppa	14 Channagiri
	Shikaripur	1 Shikaripur	15 Maravangi
		2 Anjanapura	16 Thavarekere
		3 Shiralkoppa	17 Nallur
			18 Basavapatna
	Hosanagar	1 Hosanagar	
		2 Nagar	
		3 Humchadakatte	
		4 Haridravathi	
		5 Yedur	
		6 Kodur	
		7 Sonli	
	Anandapuram	1 Anandapuram	
		2 Ripponpet	
		3 Thyagarthi	
	Thirthahalli	1 Thirthahalli	
		2 Agumbe	
		3 Megaravalli	
		4 Malur	
		5 Devangi	
		6 Mandagadde	
	Sagar	1 Sagar	
		2 Talaguppa	
		3 Hirenellur	
		4 Avinahalli	
		5 Tumari	
		6 Bhimanakone	
		7 Arlagodu	
		8 Hirebhasgar	

District	Name of the Secondary Centre	Name of the Primary Centre	Modified Health Units (44)
6. Mandya ...	Mandya ...	1 Mandya	
		2 Shivalli	
		3 Kothathi	
		4 French-Rocks (Pandavapura)	
		5 Kilara	
	Maddur ...	1 Maddur	
		2 Gejjalgere	
		3 Besagarahalli	
		4 Koppa	
		5 Doddarsinkere	
	Srirangapatna...	1 Srirangapatna	
		2 Arakere	
		3 Bandihole	
	Malavalli ...	1 Malavalli	
		2 Dugganahalli	
		3 Agasanapura	
		4 Chandagal	
		5 Kirgaval	
7. Mysore ...		1 Periyapatna	
		2 Bannur	
		3 Kalkuni	
	K. R. Nagar ...	1 K. R. Nagar	
		2 Hampapura	
		3 Saligrama	
		4 Hebbalur	
		5 Thippur	
		6 Mirle	
		7 Hansoge	
	H. D. Kote ...	1 H. D. Kote	
		2 Saragur	
		3 Hampapura	
		4 Nisna	
8. Tumkur ...		1 Amruthur	
		2 Yedavanne	

ANNEXURE 'C.'

Statement showing the annual expenditure incurred on Health Units districtwise, in the State.

		Rs.
1	Shimoga	5,41,848
2	Chikmagalur	4,09,040
3	Hassan	1,80,296
4	Mandya	2,40,000
5	Mysore	1,70,000
6	Chitaldrug	20,000
7	Tumkur	20,000
8	Bangalore	69,978
9	Kolar	...
10	Bellary	...

Tanks in Gundlupet Taluk (Improvement).

Q.—567. Sri H. K. SHIVA RUDRAPPA (Gundlupet-Heggadadevankote).—

Will the Government be pleased to state:—

the action taken by them in the matter of improving the following tanks in Gundlupet Taluk and the stage in which they are:—

(i) Bombalapuradakere,
(ii) Devarahallikere,
(iii) Somahallikere,
(iv) Halladamadahallikere,
(v) Malavallikere,
(vi) Naluru Amanikere?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

(i) Bombalapuradakere—

A revised estimate has been got up for the work.

(ii) Devarahallikere—

An estimate for the work has been prepared.

(iii) Somahallikere—

Proposals for improving the tank have been called for.

(iv) Halladamadahallikere—

Sanction to the estimate for the work is under consideration.

(v) Malavallikere—

There is no tank by this name but a breached tank by name Malavalli Guruva Setty katte is being proposed for improvements.

(vi) Nalur Amanikere—

Proposals for improving the tank have been called for.

Electricity (Supply to Villages).

Q.—612. Sri B. HUTCHE GOWDA (Turuvekere).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) the number of villages electrified in the State;

(*b*) the percentage of villages electrified out of the total number of villages in the State?

A.—Dr. R. NAGAN GOWDA (Minister for Agriculture).

(*a*) 588 (to end of September 1954).

(*b*) 3·47 per cent.

Anti-Corruption Department (Action taken on Complaints in Tumkur District).

Q.—633. Sri C. M. ANNAYYAPPA (Gubbi).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) the number of petitions received by the Anti-Corruption Department from each taluk of Tumkur District;

(*b*) of them, (i) the number of signed petitions; (ii) the number of signatures affixed, and (iii) the taluks to which they pertain;

(*c*) (i) the officers of the several departments against whom anonymous petitions have been received from Gubbi taluk; (ii) the number of signed petitions received; (iii) the action taken against each officer on the basis of these petitions?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

(*a*)	1.	Tumkur Taluk ...	190
	2.	Madhugiri Taluk ...	55
	3.	Gubbi Taluk ...	46
	4.	Sira Taluk ...	46
	5.	Turuvekere Taluk.	37
	6.	Tiptur Taluk ...	64
	7.	Kunigal Taluk ...	72
	8.	Pavagada Taluk ...	37
	9.	Chiknaikanahalli Taluk ...	33
	10.	Koratagere Taluk.	30

(*b*) (i) 385.

(ii) The information is not available.

(iii)	Tumkur Taluk ...	130
	Madhugiri Taluk	37
	Gubbi Taluk ...	29
	Sira Taluk	26
	Turuvekere Taluk ...	24
	Tiptur Taluk ...	39
	Kunigal Taluk ...	48
	Pavagada Taluk ..	23
	Chiknaikanahalli Taluk. ...	17
	Koratagere Taluk ...	12
	Total ...	385

Departments—

(c)	(i)	Revenue ..	8 officers
		Police ...	2 ,,
		Agriculture ...	1 officer
		Public Works	7 officers
		Registration ...	1 officer
		Education ...	1 ,,
		Insurance ...	1 ,,

(ii) 29.

(iii) One Revenue Inspector was dismissed; one Special Revenue Inspector was posted as Clerk and reduced by Rs. 5; three Revenue Inspectors, one Amildar and two Fieldmen of the Agricultural Department were warned; the services of one Agricultural Inspector and one Salesman were terminated, the amount misappropriated by them (the latter two) being ordered to be recovered.

Speaker's Ruling on Point of Order with Respect to Cattle Trespass Bill, 1954

Mr. SPEAKER.—On the 20th instant when the motion for consideration of the Cattle Trespass (Amendment) Bill, 1954 was proposed to be made, some Hon'ble Members objected to the making of the motion on the ground that the Statement of Objects and Reasons accompanying the Bill bore no relation to the Bill as laid on the Table of this House and that thereafter this Bill should not be proceeded with. I stated that I would consider this matter and give a ruling later.

A perusal of the Rules of Procedure indicates that it is only in the case of Bills originating in this House that the Bill is required to be accompanied by a Statement of Objects and Reasons. The Cattle Trespass (Amendment) Bill did not originate in this House. It was introduced in the other House and passed by that House after certain amendments were made in the original Bill. The Bill as passed by the Council was thereafter laid on the Table of this House as required by rule 90-F. This rule merely requires that the Bill as passed by the Council shall be laid on the Table of the House and does not say anything about a Statement of Objects and Reasons. In the several Legislatures in India the practice in this matter appears to differ. In some Legislatures the Bill as passed by the originating chamber together with the Statement of Objects and Reasons is laid on the Table of the other House. This is done though the Bill may have undergone extensive changes in the originating chamber so that the Statement of Objects and Reasons does not correctly indicate the purposes of the Bill as it emerges from the originating House. In certain other Legislatures the Bill as passed by one House is laid on the table of the other without the Statement of Objects and Reasons.

So far as we are concerned in Mysore, the practice has been to lay on the Table of one House the Bill as passed by the other accompanied by the Statement of Objects and Reasons as it was originally appended to the Bill. This was intended to give the members of the House an idea of the purposes underlying the Bill when it was first introduced in the other House. It was felt that to merely lay the Bill unaccompanied by such a Statement would deprive members of such information, whatever it may be worth. However, it is desirable that the Government should always amend the Statement of Objects and Reasons in conformity with the amendments effected by the originating House before taking it up in the other House. I shall also get this question examined again.

It must however be stated that, as a Statement of Objects and Reasons is not part of the Bill, there can be no

(MR. SPEAKER.)

objection to taking up the Bill for consideration. It is quite open to any Hon'ble Member to argue that, as the Bill has been considerably changed, the purpose of the Government in bringing forward this measure would not be achieved by passing the Bill in the present form. That would be an argument on merits which an Hon'ble Member is entitled to pursue. But no objection can be taken for making the motion. If the Hon'ble Minister wants to move that the Bill be taken into consideration, he may do so.

Personal explanation by Member.

Sri H. C. LINGA REDDY (Malur).—Sir, yesterday on a matter of personal explanation, I had requested the Chair to give me an opportunity, when the L. S. G. Minister made personal references to me while speaking on the Appropriation Bill. I request I may kindly be given an opportunity now to explain myself, Sir.

Mr. SPEAKER.—Yes.

***Sri H. C. LINGA REDDY.**—What I meant was that the amelioration funds are misused and wasted. But the Hon'ble Minister said that I was not sympathetic to the poor and that I did not know the A B C of the locality. He also said that a Member representing a particular constituency should not refer to the affairs of any other constituency in the State. I think both the personal explanation which I am going to give and also the other one that a Member should not refer to the affairs of the Government in another constituency raise a matter of right and privilege of a Member to criticise the Government or to call the Government to order with regard to the utilisation of funds properly. I am in Kolar; I know the locality. Both of us hail from the same area. I should admit that I am not aware of any other activity of the L. S. G. Minister in that locality.

With regard to the other point that I do not know the A. B. C. of the locality and that a Member should not refer to the affairs of Government's activity in another constituency, that raises a fundamental issue and I seek the protection of the Chair and request the Chair to give a ruling with regard to the principle of criticising the actions of the Government in so far as it relates to the utilisation of funds properly for the benefit of the people. I believe and feel that every Member has a right. It is a fundamental right that each Member has with regard to the utilisation of every pie that the *Boregowda* pays to the State Exchequer. I am interested in the welfare of the humble and the poor and I am one of those working for their welfare. My only idea in making that statement was to show that the funds were wasted. In the same family six to eight people have been given sites and in many other families people have not been given one site. I only brought these points to the notice of the L.S.G. Minister so that the matter may be rectified. He never answered my point that the amelioration funds had been wasted. On the other hand he began to hoodwink me and told me that I should not be allowed to speak about his constituency and I do not know the A.B.C. of the locality. These personal remarks may kindly be expunged and a ruling given about the rights of a Member in safeguarding the interests of the people who have elected him and to see that every pie paid by the people to the State coffers is utilised properly. Sir, I leave it to the Members of the House to judge whether I know the A B C of the locality or whether the Hon'ble Minister knows the A.B.C. of the Constitution, and the Rules of Procedure.

Sri K. HANUMANTHAIYA (Chief Minister).—You are making some allegation.

Mr. SPEAKER.—I regret that occasion should have arisen for me to have to remind the House that no personal recrimination should be made by one Hon'ble Member against another Member of the House. Therefore, if I have allowed any such remarks on the floor of the House, it is a lapse on my part. I might have allowed them inadvertently. There are rules of procedure to be followed by the Hon'ble

Members and it would not add to the dignity of this House for one Hon'ble Member to make any personal references regarding any other Hon'ble Member. No such personal references should be made in the future.

Sri T. MARIAPPA (Mysore City-North).—Sir, this point whether one Member representing a particular constituency can participate in a debate relating to affairs of another constituency has been raised and it requires a ruling.

Mr. SPEAKER.—Let us not make a big issue of these small things. It is hardly in keeping with the dignity of this House to carry on personal quarrels on the floor of this House. Probably, while refuting allegations, he might have referred to certain points. To take one side of the issue and go on arguing it, is hardly fair.

Regarding the point raised by Sri Mariappa, it appears to me that it does not require any ruling. Any Hon'ble Member of this House can refer to matters pertaining to the whole State on appropriate occasions. It does not require any ruling.

Sri J. MOHAMED IMAM (Jagalur).—I am not concerned with this issue. You were pleased to say that no personal references should be made. I do agree that no personal attacks should be made. But very often we allude to certain Ministers, and say that the Minister for L.S.G. did so and so in the course of his official duties. Strictly speaking, it may be taken as a personal reference.

Mr. SPEAKER.—Recrimination, I said.

Sri J. MOHAMED IMAM.—It depends upon how we take it. It may be said the Local Self-Government Minister was responsible in changing the site from one place to another. It may be taken as personal reference or as reference to the Minister as such. When we make reference to them in their capacity of Ministers, then it cannot be taken as personal reference.

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Whether there has been personal reference in a particular case, it is left to the discretion of the Speaker to determine. There is no question of our arguing over the matter.

BUSINESS OF THE HOUSE.

Sri Mulka GOVINDA REDDY (Chitaldrug).—Yesterday, you promised to take up Q. No. 275 tabled for 14th October.

Mr. SPEAKER.—I understand the Hon'ble Minister in charge of this question has to answer some interpellations in the other House. I shall take up the question tomorrow.

Sri M. PALANIYAPPAN (Ulsoor).—We are going to sit for only one more day according to our programme and only two of my questions have been answered hitherto. I want to know whether the rest of the questions will be answered and published in the Proceedings.

Further, Sir, there is one more thing. There is a strong rumour in the State that our Rajpramukh is going to take leave for two months and that Sri C. Rajagopalachari is going to be appointed as Governor. I do not know whether this House is going to be consulted and whether there is any truth in that rumour.

Mr. SPEAKER.—Unless some business concerning this House is placed on the table and a motion is moved, I do not think any outside matter can be discussed on the floor of this House.

We shall now resume discussion on Co-operative Societies (Amendment) Bill.

MYSORE CO-OPERATIVE SOCIETIES (AMENDMENT) BILL, 1954.

Motion to consider (contd.)

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಮರಿಯಪ್ಪ (ಹಿರಿಯೂರು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಮೊನ್ನೆ ಈ ಮಸೂದಾ ಕಾನೂನಿನ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತ ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದೆ. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯವರ ಮತ್ತು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳವರ ಒತ್ತಾಯದ ಮೇಲೆ, ಅಲ್ಲದೆ ಈಗ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಹಣ ಸಹಾಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿರುವ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಇಂಥ ಒಂದು ಅವಶ್ಯಕತೆ ಬಂದಿದ್ದರಿಂದ

(ಶ್ರೀ ವಿ. ಮಸಿಯಪ್ಪ.)

ಇದನ್ನು ತರಬೇಕಾದಂಥ ಒಂದು ಸನ್ನಿವೇಶ ಉಂಟಾಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಹಣ ಲೋಪವಾಗದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ಸರ್ಕಾರ ಕೈಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಯೋಜನೆಗಳು ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ನಿರುತ್ಸಾಹವನ್ನು, ನಿರಾಶೆಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಆಶೆಯನ್ನು, ಉತ್ಸಾಹವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿ ಆ ಯೋಜನೆಗಳು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ಅಂಥ ಒಂದು ರಚನಾತ್ಮಕವಾಗಿರತಕ್ಕ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿಶೇಷವಾಗಿರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಗಳು ಅವಶ್ಯಕ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ವಿವರಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದೆ. ಈಗ ಈ ಬಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮೂಲ ತತ್ವಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿರುವ ಕೆಲವು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದುವು, ಅವರು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಬೇಕೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ಸಲಹೆಗಳನ್ನೀಯಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ವಿರೋಧ ಮಾಡಿ ಮಾತನಾಡಿದವರು ಇದು ಬಹಳ ಅವಸರದಿಂದ ತಂದಿರುವ ಮಸೂದೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ತೀವ್ರವಾಗಿರತಕ್ಕ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಲು ಆಲೋಚಿಸಿದ್ದಾರೆ ಅಂದರೆ ರ್ಯಾಡಿಕಲ್ ಛೇಂಜಸ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಬಹಳ ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಅಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಆವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಬಹಳವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದೆ. ಇದು ಬಹಳ ಅವಸರದಿಂದ ತಂದಿರುವ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲ, ಬಹಳ ವಿಳಂಬವಾಗಿ ತಂದಿರುವ ಮಸೂದೆ ಎಂದು ನನಗೆ ಕಂಡು ಬಂತು. ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಇದು ಬಹಳ ಕಾಲದ ಹಿಂದೆಯೇ ಬರಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಮಸೂದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಾರದೆಯೋ ಅಥವಾ ಇನ್ನೊಂದು ಕಾರಣದಿಂದಲೋ ಅಥವಾ ಆಲಸ್ಯದಿಂದಲೋ ಈ ವಿಚಾರ ಬಹಳ ವಿಳಂಬವಾಗಿದೆ ಎಂದು ನನಗೆ ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿರುವ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತು, ಈ ದಿವಸ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವ ಕಷ್ಟ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನಗೆ ಅನ್ನಿಸಿತು. ಈ ದಿವಸ ವಿವಿಧೋದ್ದೇಶ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳನ್ನು ದೇಶದ ಆದ್ಯಂತ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದೇವೆ. ನಾಳೆ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರ ಗ್ರಾಮ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಗೃಹ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು (cottage industry) ಸಂಸ್ಥಾನದ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ತತ್ವದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ವಿವಿಧೋದ್ದೇಶ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡದೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಿವೆ. ಮುಂದೆ ಗೃಹ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವಾಗ ರೈತರ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ 'ಷೇರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ, ಈ ಸಂಘಗಳಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಎಂದು ಯಾವ ನಾಲಗೆಯಿಂದ ಹೇಳಬೇಕು, ಇಂಥ ಕಷ್ಟಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿದೆ. ಬಹುಶಃ ಇಂಥ ಬಲವಾದ ಕಾನೂನು ಮೊದಲೇ ಆಗಿದ್ದರೆ ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಉದ್ದೇಶಪಟ್ಟಿರುವ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಹಳವಾಗಿ ಉಲ್ಲೋಲ ಕಲ್ಲೋಲವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವಷ್ಟು ಶಕ್ತಿಯುತವಾಗಿರುತ್ತವೆಯೋ ಅಥವಾ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿರುತ್ತವೆಯೋ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿರುವುದು ರ್ಯಾಡಿಕಲ್ ಛೇಂಜಸ್ ಎಂದು ನನಗೆ ಕಾಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಬಂದಿರುವ ಸಹಾಯವನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಹಂಚುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಡುವೆ ಕೆಲವು ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಪೆಕ್ಸ್ ಬ್ಯಾಂಕ್, ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಎಂದು ಮಾಡಿ ಅವುಗಳ ಮೂಲಕ ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ, ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಅವುಗಳ ಮೂಲಕ ರೈತರಿಗೆ ಹಣ ಒದಗಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಂಶ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ನನಗೆ ತಿಳಿದಿರುವ ಹಾಗೆ, ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕು ಅಪೆಕ್ಸ್ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಅಥವಾ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹಣ ಒದಗಿಸುವಾಗ ಬಹಳ ಕಠಿಣವಾದ ನಿಯಮ ಹಾಕಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು, ಅಪೆಕ್ಸ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಮೊತ್ತದ ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿ ಕಟ್ಟಬೇಕು, ಷೇರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರಬೇಕು ಮತ್ತು ಸಾಲವನ್ನು ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರಿಗೆ ವಾರ್ಷಿಕ ಕಂತಿನಲ್ಲಿ ವಾಪಸು ಕೊಡಬೇಕು, ಗೊತ್ತಾದ ದಿವಸ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ವಾಪಸು ಕೊಡಬೇಕು; ಹಾಗೆ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಹೊಸ ಸಾಲ ಸಿಕ್ಕದೆ ಹಿಂದಿನ ಸಾಲ ಬಾಕಿ ಉಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ದುಬಾರಿ ಬಡ್ಡಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಂಥ ನಿಯಮವನ್ನು ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕು ಹಾಕಿರುವುದು ಕಠಿಣವಾದುದೆಂದರೆ, ಸಾಲ ಕೊಡುವವರು ಅಪೆಕ್ಸ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಮೇಲೆ ಅಥವಾ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಮೇಲೆ ಹೀಗೆ ನಿಯಮ ಹಾಕದಿದ್ದರೆ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವದು ಹೇಗೆ? ಸಾಲವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ವಾಯಿದೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೋ ಆ ಉದ್ದೇಶ ನೆರವೇರಿದ ಮೇಲೆ ವಾಪಸು ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಹೇಗೆ? ರೈತರು ಬೆಳೆ ಕೈಗೆ ಬಂದ ಕೂಡಲೆ ಅಥವಾ ಆದಾಯ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಸಾಲವನ್ನು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಾಪಸು ಕೊಡದೆ ಹೋದರೆ ಮುಂದೆ ಸಲೀಸಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಸಾಲ ಹೇಗೆ ದೊರೆತೀತು? ಸಾಲವನ್ನು ವಾಪಸುಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಬೇರೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ, ಇದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ 22ನೆಯ ಸೆಕ್ಷನ್ ಒರಿಜಿನಲ್ ಆಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಏನಿದೆಯೋ ಅದರ ಜೊತೆಗೆ 22-A ಎಂಬ ಹೊಸ ಸೆಕ್ಷನ್ ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಶಬ್ದವನ್ನು ನೋಡಿದರೂ ಹೊಸದಾಗಿ ರೈತರೇನೂ ಹೊರೆ ಹೊರಬೇಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೆ ಜಮೀನನ್ನು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಆಧಾರ ಮಾಡಿ ಸಾಲ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ರೈತನಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಹಕಾರ ಸಂಘ ಅಧಿಕಾರ ಪಡೆದಿದೆ. ಆ ಆಧಾರ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಒಂದು ಹೊಸ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ; ಇದನ್ನು ಅನುಭವದಿಂದ ಆವಶ್ಯಕವೆಂದು ಕಂಡು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಜಮೀನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವನು ಆಸ್ತಿಯ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಎಷ್ಟು ವರ್ಷ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ಅಧಿಕಾರ ಆಸ್ತಿಯ ಮೇಲಿರಬೇಕು ಎಂಬ ಕಂಡೀಷನ್ನಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪೇನಿದೆ? ಪದೇಪದೇ ಆಸ್ತಿ ಆಧಾರಮಾಡಿಕೊಡು

ವಾಗ ಕೊಡುವ ಸ್ಟ್ಯಾಂಪ್ ಡ್ಯೂಟಿ ವಜಾ ಮಾಡಿ, ಅದು ದುಬಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ರೈತರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಆ ಕಷ್ಟವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಈ ಮಾರ್ಗ ಅನುಸರಿಸಿ ತಕ್ಕ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದುಸಾರಿ ಆಧಾರ ಮಾಡಿದಮೇಲೆ ಪುನಃ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತೀರಿಸುವವರೆಗೂ ಆಸ್ತಿಯಮೇಲೆ ಸೊಸೈಟಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿರುತ್ತದೆ. ಅದರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಸುಗ್ಗಿಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಸಾಲ ತೀರಿಸಿದಮೇಲೆ ಹೊಸ ಸಾಲ ಕೊಡಲು ಒಂದು ನಿಯಮವಿರುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ರ್ಯಾಡಿಕಲ್ ಛೇಂಜೆ ? ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ. ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ರೈತ ತನ್ನ ಜಮೀನನ್ನು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಆಧಾರ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಬೇರೆ ಸಾಹುಕಾರರ ಹತ್ತಿರ ಸಾಲ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಅವನಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ, ಹೀಗೆ ಒಂದುಕಡೆ ಮಾಡಿರುವ ಆಧಾರ ಇರುವವರೆಗೆ ಬೇರೆಯವರು ಸಾಲ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ನಿಜ, ಇದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿಯೇ ಇದೆ. ಎಲ್ಲರೂ ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಲೇಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಬೇರೆಯವರ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿಲ್ಲದೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಾಲವನ್ನ ಈ ಸಂಘಗಳಲ್ಲೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ಸಾಲಬೇಡ, ಮುಂದೆ ಬೇರೆಯವರ ಹತ್ತಿರ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡೋಣ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬಂದರೆ ಆಗ ತನ್ನ ಜಮೀನನ್ನು ಪರಭಾರೆಮಾಡಿ, ಕ್ರಯಮಾಡಿ, ಬೇರೆಯವರಿಂದ ಹಣತಂದು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟು ಸಾಲ ತೀರಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಶ್ರೀ ಶ್ರೀನಿವಾಸಯ್ಯಂಗಾರ್‌ರವರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಜ್ಞಾಪಕ. ಅದು ಅಷ್ಟು ಸಮರ್ಪಕವಾದ ಇಂಟರ್‌ಪ್ರೆಟೇಷನ್ ಅಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಮೂರನೆಯ ಸಬ್ ಕ್ಲಾಸಿನಲ್ಲಿ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಪರಭಾರೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮೂರನೆಯ ಸಬ್ ಕ್ಲಾಜಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವುದು ಈ ರೀತಿಯಿದೆ :—

> “(iii) no member shall alienate the whole or any part of the land specified in the declaration made under clause (i) or varied under clause (ii) until the whole amount borrowed by the member together with interest thereon is paid in full :”

ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಸಾಲವನ್ನು ಪಾವತಿ ಮಾಡುವವರೆಗೆ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಪರಭಾರೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಕ್ಕಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ, ನಿಜ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಓದುವಾಗ ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಕ್ಲಾಜನ್ನು ಸಹ ಓದಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ

> “(iv) any alienation made in contravention of the provisions of clause (iii) shall be void as against the society”

ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಎರಡು ಕ್ಲಾಜುಗಳನ್ನೂ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಓದಿದರೆ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಪರಭಾರೆ ಮಾಡುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ರದ್ದುಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಒಂದುವೇಳೆ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಪರಭಾರೆ ಮಾಡಿದರೆ ಆ ಪರಭಾರೆ ಸಹಕಾರ ಸಂಘದಮೇಲೆ ಊರ್ಜಿತವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ಹಕ್ಕೂ ಮೊಟಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಪರಭಾರೆಮಾಡಿ ಆ ಹಣದಿಂದ ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ಸಾಲವನ್ನು ತೀರಿಸಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ತನ್ನ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ವಿಕ್ರಯ ಮಾಡುವ ಸೌಲಭ್ಯ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಅಷ್ಟು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಆಮೇಲೆ ಹತ್ತನೆಯ ಕ್ಲಾಜಿನಲ್ಲಿ ‘Recovery of cost’ ಎಂಬ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದೆ. 43ನೆಯ ಸೆಕ್ಷನ್ನಿಗೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಸೂಚಿಸಿರುವುದು ಎರಡನೆಯ ಕ್ಲಾಜಿನಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯಿದೆ :—

> “...such magistrate shall proceed to recover the sum in the same manner as if it were a fine imposed by himself”.

ಇದರಮೇಲೆ ಬಹಳ ದೀರ್ಘವಾಗಿಯೂ ವಿಪುಲವಾಗಿಯೂ ಚರ್ಚೆಮಾಡಿದರು. ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಅವರಿಗಿರುವ ಅಧಿಕಾರದ ಪ್ರಕಾರ ಜುಲ್ಮಾನೆ ಹಾಕಿದರೆ ಯಾವರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೋ ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಸಾಲವನ್ನೂ ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಕಾನೂನು ಮೂಲಕ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ, ಒಂದುವೇಳೆ ಜುಲ್ಮಾನೆ ಅಥವಾ ಸಾಲ ವಸೂಲು ಮಾಡಲು ರಹ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಅನುಭವಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವ ಅಧಿಕಾರ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಿಗಿದೆ, ಸಿವಿಲ್ ಲಯಬಿಲಿಟಿಗೆ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಪನಿಷ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಡುವುದು ಸರಿಯೆ ಎಂದು ಚರ್ಚೆಮಾಡಿದರು. ಒಂದನೆಯ ಕ್ಲಾಜಿನಲ್ಲಿ “after the words ‘on application’, the words ‘by the Registrar’ shall be inserted ;” ಎಂದಿದೆ. ಒರಿಜಿನಲ್ ಆಕ್ಟಿನಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ ಒಂದು ಅಪ್ಲಿಕೇಷನ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಸರಿಯಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು, ಈಗ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಅಪ್ಲಿಕೇಷನ್ ಕೊಟ್ಟಾಗ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಿಗೆ ಈ ತರಹ ಅಧಿಕಾರ ಚಲಾಯಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ ಎಂದು ಕ್ಲಾಜು ಒಂದು ಮತ್ತು ಎರಡರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ, ಈ ರೀತಿ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ರವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡುವುದು ಸರಿಯೆ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಿದೆ. ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ರವರಿಗೆ, ಇಲಾಖಾ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ, ಇಂಥ ಒಂದು ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟಾಗ ಅವರು ಅದನ್ನು ದುರುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಯೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸಹಕಾರ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾಗಿರುವ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿರುವ ಬೆಳೆಯ ಮೂಲಕವೋ ಅಥವಾ ಚರಸ್ವತ್ತನ್ನೋ, ಜಮೀನನ್ನೋ ಹರಾಜು ಮಾಡುವುದರಿಂದಲೋ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರು ವಸೂಲುಮಾಡಿಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿದ್ದರೆ ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ರವರು ಈ ಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ ಕೈಹಾಕುತ್ತಾರೆಯೇ ವಿನಾ ಬೇರೆ ಯಾವ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲೂ ಕೈಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾವು ಅವರಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಇಲಾಖೆಯ ಸಂಪೂರ್ಣ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವಾಗ, ಇಂಥ ಒಂದು ಅಧಿಕಾರ ಚಲಾಯಿಸುವಾಗ ದುರುಪಯೋಗಪಡಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬುವುದಾದರೆ ಈ ಇಲಾಖೆಯನ್ನೇ ಮುಚ್ಚಿಬಿಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೂ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ರವರು ಏಕಾಏಕಿ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಚಲಾಯಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದೆ :

(ಶ್ರೀ ವಿ. ಮುನಿಯಪ್ಪ.)

1-30 P.M.

"...the Registrar may, on the application of the officer conducting the audit or holding the inquiry or inspection, or of the liquidator or of any creditor or contributory or of his own motion, examine into the conduct of such person and after giving reasonable opportunity to the person concerned to submit his explanation, make an order requiring him to repay or restore the money or property or any part thereof respectively with interest at such rate as the Registrar thinks just or to contribute such sum to the assets of the society by way of compensation in regard to the misapplication, retainer, misfeasance or breach of trust as the registrar thinks just."

ಆದುದರಿಂದ ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಈ ವ್ಯವಹಾರ ಸಂಬಂಧಿಸಿರುತ್ತದೆಯೋ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಸಮಜಾಯಿಷಿ ಕೊಡಲು ಪೂರ್ಣ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟನಂತರವೇ ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಇರತಕ್ಕದ್ದು; ಅದೂ ಸಹ

"...make an order requiring him to repay or restore the money or property or any part thereof respectively with interest at such rate as the Registrar thinks just".

ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಹೀಗೆಂದಮೇಲೆ ಒಂದಕ್ಕೆ ಎರಡರಷ್ಟು ಕೇಳುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ

"The order of the Registrar under sub-section (i) shall be final unless it is set aside by the Government on application made."

ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಅಂದಮೇಲೆ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ರವರು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶಿಸಲು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಈಗ ಮುಖ್ಯವಾಗಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಶ್ನೆ, ಇದರಲ್ಲಿ judicial announcement ಅಧಿಕಾರವನ್ನೂ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ರವರಿಗೆ ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಕಾನೂನು ಮಾಡಿರುವುದು ಸೂಕ್ತವೇ ಎಂದು. ತತ್ವಶಃ ಒಂದು *prima facie* case ಇದ್ದು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ತತ್ವದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನ್ಯಾಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ನಡೆಯುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದರೆ ಇಂಥ ಒಂದು ವಿಶೇಷಾಧಿಕಾರ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಇದುವರೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ದೊರೆತಿವೆ, ಎಷ್ಟು ಕೇಸುಗಳು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿ ಊರ್ಜಿತವಾಗಿವೆ, ಎಷ್ಟು ಆಗಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಹತ್ತು ಕೇಸುಗಳು ತಕರಾರಿನಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಅವುಗಳಪೈಕಿ ಅನೇಕವು ಖುಲಾಸೆಯಾಗಿರತಕ್ಕವೇ ಹೊರತು ಬೇರೆ ಅಲ್ಲ. ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಮ್ಯಾನೇಜಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕವರಲ್ಲಿ ಹಲವರು ತಿಳಿವಳಿಕಸ್ಥರಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಏನೋ ಅವರ ಸ್ವಂತ influence ಮೇಲೆ ಮ್ಯಾನೇಜಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ಆ ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳನ್ನೂ ತೀಕ್ಷ್ಣವಾಗಿ ಟೀಕಿಸುವ ಧೈರ್ಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ.

[At this time an Hon'ble Member saw the Hon'ble Minister for Revenue being seated by the side of Sri J. Mohamed Imam.]

Sri Y. M. CHANDRASEKHARAIYA (Kadur).—I rise to a point of order, Sir. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಎಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದರೂ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬಹುದೇ ?

Mr. SPEAKER.—There is no point of order. He can sit in any place. But he cannot take the position of the Leader of the Opposition.

Sri J. MOHAMED IMAM (Jagalur).—They are nervous that the Opposition party is so attractive that the Minister has crossed the floor!

ಶ್ರೀ ವಿ. ಮುನಿಯಪ್ಪ.—ಹೀಗಿರುವುದರಿಂದ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಮತ್ತು ಸಿವಿಲ್ ಕೋರ್ಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಾದಗಳು ಜಾಗ್ರತೆ ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಹಣದ ವಸೂಲಿ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಗದೇ ಅವುಗಳ ಏಳಿಗೆ ಮತ್ತು ತತ್ವಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಜನರ ನಂಬಿಕೆಗೆ ಕೊಡಲಿ ಪೆಟ್ಟು ಬೀಳುವ ಸಂಭವವಿರುವುದರಿಂದ ಈ ವಿಶೇಷಾಧಿಕಾರವನ್ನು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ರವರಿಗೆ ಕೊಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಈ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಆಗುವ ತೊಂದರೆಯಾದರೂ ಏನು ?

ಇನ್ನು 'Recovery of moneys due to societies' ಬಗ್ಗೆ—54 (A) ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ರವರು ಪೂರ್ಣ ವಿಚಾರಣೆನಡೆಸಿ, arrears ವಸೂಲಿ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ಕೊಡುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದು ಸಹ ಸೂಕ್ತವಾದುದು. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಅಧಿಕಾರ ಅವರಿಗೆ ವಹಿಸಿರತಕ್ಕದ್ದು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಏಳಿಗೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾದುದು.

ಮತ್ತೊಂದು ವಿಚಾರ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆ ಸೇರಿದೆ. ಅದು ಇದುವರೆಗೂ ಮದ್ರಾಸ್ ಸರ್ಕಾರದ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಿತ್ತು. ಅಂದಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿನ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳೆಲ್ಲವೂ ಆ ಸರ್ಕಾರದ ಆಡಳಿತ ನೀತಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದವು. ಅಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಬಹಳ ಮೆಹನತ್ತಿನಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಬಾಕಿ ವಸೂಲಿ ಸಹ ಚುರುಕಿನಿಂದ ಸಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲೋ ಬಹಳ ಕಡಮೆ ಮುಲ್ಕಿ ಬಿದ್ದಿರಬಹುದು. ಆ ರೀತಿ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಇರಬೇಕಾದರೆ ಈ ವಿಶೇಷಾಧಿಕಾರ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ರವರಿಗೆ ಇರುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಈಗ ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಮೇಲ್ಕನೆಯವರು ಯಾವ ಬಲವತ್ತರವಾದ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಜಾಯಿಂಟ್ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಗೆ refer ಮಾಡಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೋ ತಿಳಿಯದು. ಅಂತೂ ಈ ರೀತಿ refer ಮಾಡಲು ಸಕಾರಣಗಳಿಲ್ಲವೆಂದೇ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಒಂದು

ವೇಳೆ ಇದು ಜಾಯಿಂಟ್ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಹೋಗಲೇಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರೂ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುವುದಾದರೆ ಜಾಗ್ರತೆ refer ಮಾಡಿ, ಅಲ್ಲಿಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಬೇಗ ತರಿಸಿ ಮುಂದಿನ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಾದರೂ ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೋರಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀ ಕೆ. ಸಿಂಗಾರಿಗೌಡ (ನೆಲಮಂಗಲ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಮಸೂದಾ ಕಾನೂನನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿ ಮಾತನಾಡಿದ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು, ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಕೆಲಸ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ, ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕಾದುದು ಸರ್ಕಾರದ ಆದ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಸಾಧನೆ ಇರಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರು ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಏನು ಲೋಪದೋಷಗಳಿವೆಯೋ ಅವುಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕಾದರೆ, ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಮತ್ತು ಜನರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಮೂಡಬೇಕಾದರೆ ಈ ಮಸೂದಾ ಕಾನೂನು ಅಗತ್ಯವೆಂಬುದನ್ನು ಶ್ರೀ ಮಹಮ್ಮದ್ ಇಮಾಂರವರು ಸಾವಧಾನ ಚಿತ್ತದಿಂದ ಯೋಚಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಶ್ರೀನಿವಾಸಯ್ಯಂಗಾರ್ಯರು ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾ ಮೂರು ತೆರನಾದ ವಾದವನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಟ್ಟರು. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ, ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ರವರು ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಿಯೆಂದೂ, ಎರಡನೆಯದಾಗಿ clauses 2, 3, 9, ಮತ್ತು 11ನೆಯವು ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಸೂಚಿತವಾಗಿರುವುವು ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತೀವ್ರ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತವಾಗಿವೆ, ಭಿನ್ನವಾಗಿವೆ, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದೂ, ಮೂರನೆಯದಾಗಿ ತೀರ್ಪು ಕೊಡತಕ್ಕ ಪರಮಾಧಿಕಾರ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ರವರಿಗೆ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಧಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆಯೆಂದೂ ತಿಳಿಸಿದರು. ಹೀಗೆ ಮಾತನಾಡಿದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರು ಹಿಂದೆ ಏಪೆಕ್ಸ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಸಿಟಿ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿ, ಅವುಗಳನ್ನು ಹಿನ್ನೆಲೆಯಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೇಳಿರುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೂ ಅವರಿಗೆ ಏಪೆಕ್ಸ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯದ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಸಿಟಿ ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದಾ ಕಾನೂನು ಜಾರಿಗೆ ಬಂದುದೇ ಆದರೆ, ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಹಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಅವರೂ ಸಹ ಸಾವಧಾನಚಿತ್ತದಿಂದ ಆಲೋಚಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ, ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ಆಶಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ, clauses 2, 3, 9 ಮತ್ತು 11 ಸಹಕಾರ ತತ್ವಕ್ಕೇ ವಿರುದ್ಧವೆಂದು ಅವರು ವಾದಿಸಿದರು.

ಎರಡನೆಯ ಕ್ಲಾಜ್ ಪ್ರಕಾರ ಷೇರು ಮೊಬಲಗಿನ ಪರಮಾವಧಿ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಎಂದಿತ್ತು. ಯಾವ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೂ ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮೊತ್ತದ ಷೇರು ಪಡೆಯುವ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಈಗ ಹೌಸ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಬಗ್ಗೆ credit system ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ, ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ರಿಜರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಮೂಲಕ ಪಡೆಯಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ. Original Act ಪ್ರಕಾರ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಷೇರು ಮೊಬಲಗು ಪಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಅನುಮತಿ ಪಡೆಯಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದುಸಾರಿಯೂ ಅನುಮತಿ ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದರೆ ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಿಘ್ನವಾಗಿ ನಡೆಸುವುದು ಕಷ್ಟವೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತಪಟ್ಟಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುಕೂಲತೆ ಪಡೆಯಲು ತಂದಿರುವ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಬಗ್ಗೆ ವಿರೋಧ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾ ಅಧಿಕಾರ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾದಂತಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುವ ವಾದದಲ್ಲಿ ತಿರುಳಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತೆ.

Clause 3 ರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ವಿಚಾರವನ್ನು ಕೆಲವರು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದರು. ಅವರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಮನವಿ ಇಷ್ಟು : ಸಹಕಾರ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ನಂಬಿಕೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಜನತೆ ಸಹ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ತನ್ಮೂಲಕ ಸಹಕಾರ ತತ್ವದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಜನತೆಗೂ ನಿಕಟ ಬಾಂಧವ್ಯವಿರಲಿ ಎಂಬ ಘನೋದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು 9 ಮತ್ತು 11ನೆಯ ಕ್ಲಾಜುಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಟೀಕೆಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಪೂರ್ಣ ಸಹಕಾರ ನೀಡುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತಮೇಲೆ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ರೀತಿಯ ಬಂದೋಬಸ್ತಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನೂ ಸಹ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ನಂಬುತ್ತೇನೆ. ಆ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಸಾಧುವಾಗಿದೆ. ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೇ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸಿರುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಷೇರು ರೂಪದಲ್ಲಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಸಾಲ ಕೊಡತಕ್ಕ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಾಗಲಿ ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಕ್ಲಾಸ್ (11)ರಲ್ಲಿ, (b). For sub-section (2), the following sub-section shall be substituted ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. 1948ರ ಕಾನೂನಿನ ಪ್ರಕಾರ ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ಆಡಳಿತ ಅಸ್ತವ್ಯಸ್ತವಾಗಿರತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ರವರಿಗೂ ಕೂಡ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಸಮರ್ಪಕವಾದ ಅಧಿಕಾರವಿರಲಿಲ್ಲ. ಸಹಕಾರ ಸಂಘ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡದೆ ಅಸ್ತವ್ಯಸ್ತವಾಗಿದ್ದು, ಅಧ್ಯಕ್ಷರೋ ಅಥವಾ ಇನ್ನಾರಾದರೋ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರು ಹಣವನ್ನು ತಿಂದುಹಾಕಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಆ ಸಹಹಾರ ಸಂಘದ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸದೆ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು, ಆಗಿರತಕ್ಕ ಲೋಪದೋಷವನ್ನು ತಿದ್ದಬೇಕು ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಸಹಕಾರಸಂಘದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಅರಿತಿರುವ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ರವರೋ ಅಥವಾ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ರವರೋ ಅದರ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಕಮಿಟಿಯವರಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿ ತಾವೇ ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಜನರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅಪನಂಬಿಕೆ ಉಂಟಾಗದಂತೆ ಸಂಘದ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕಾದದ್ದು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಹಿಂದಿನ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಸಿಂಗಾರಿ ಗೌಡ.)

ಕಾನೂನಿನ ಪ್ರಕಾರ ಮೊದಲು ನೋಟೀಸ್ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆಮೇಲೆ ಅವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ objection ಕೇಳಿ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಆದಮೇಲೆ 30 ದಿವಸ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟು ಜನರಲ್ ಬಾಡಿ ಕರೆಯಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಇದರಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಮುಖಂಡರ ಕೈವಾಡ ಇದ್ದು ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಹಕಾರ ಸಂಘ ಅಸ್ತವ್ಯಸ್ತವಾಗಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅದರ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಅಲ್ಲಿಗೇ ನಿಂತುಹೋಗದೆ, ನೇರವಾಗಿ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ರವರೇ ಆಡಳಿತ ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡತಕ್ಕ ಈ ಒಂದು substitution ಕ್ಲಾಸು ಬಹಳ ಅಗತ್ಯವಾದದ್ದಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಆಮೇಲೆ ಈ (6)ನೇ ಕ್ಲಾಸು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಆಫ್ ಪ್ರಾಪರ್ಟಿ ಆಕ್ಟ್‌ಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್ಯರು ಹೇಳಿದರು. ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳುವ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅವರು ಬಹುಶಃ ಇದರಲ್ಲಡಕವಾಗರತಕ್ಕ ತತ್ವವನ್ನು ಗಮನಿಸಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸೆಕ್ಷನ್ (7) 22-A ನಲ್ಲಿ

> 7 : " 22-A : . . . Such declaration shall state that the applicant thereby creates a charge on the land owned by him and specified therein for the payment of the amount of the loan which the society may make to the member in pursuance of the application and for all future advances, if any, required by him which the society may make to him as such member subject to such maximum as may be determined by the society together with interest on such amount of the loan and advances ; "

ಸಹಕಾರ ಸಂಘದಿಂದ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಆಗತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಇಚ್ಛೆ ಪ್ರಕಾರ ನನ್ನ ಆಸ್ತಿ ಈಡುಮಾಡಿದ ಮೇಲೆಯೇ ಸಹಕಾರ ಸಂಘ ನನಗೆ ಸಾಲಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಇದು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಆಫ್ ಪ್ರಾಪರ್ಟಿ ಆಕ್ಟಿಗೆ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತವಾಗಿದೆ ಎಂದು ವಾದಿಸುವುದು ಅಷ್ಟು ಸಮಂಜಸವಾಗಿಲ್ಲ, ಇದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪೇನೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನನಗೆ ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಕ್ಲಾಸ್ (6) ಮತ್ತು (7) ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಕಾರಣ ನಾನು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ನನ್ನ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಈಡುಮಾಡಿದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಯಾವಾಗಬೇಕೋ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರಿಂದ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು. ನಾಲ್ಕಾರು ಜನಕ್ಕೆ ಆಧಾರ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಪ್ರಮೇಯ ತಪ್ಪುತ್ತದೆ. ಈ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಅನುಕೂಲತೆ ಇದೆ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಆಮೇಲೆ (8) ನೇ ಕ್ಲಾಸ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅವರು ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿದರು. ಕೆಲವು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಅಕೌಂಟ್ ನೋಡಿದರೆ ಬಹುಶಃ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ತೀರ್ಮಾನ ಆಗುವವರೆಗೂ 4-5-6 ವರ್ಷ ಆ ಪುಸ್ತಕಗಳು ನ್ಯಾಯ ಶಾಲೆಯಲ್ಲೇ ಇರಬೇಕಾದ ಪ್ರಮೇಯ ಬರುತ್ತದೆ ಎನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ನಾವು ಒಂದು ವೇಳೆ ಯಾವಾಗಲಾದರೂ ಸಾಕ್ಷ್ಯ ಸಾಬೀತ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಹಾಜರುಪಡಿಸಲು ನಿರ್ಬಂಧಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಕೋರ್ಟಿನವರೇ ಏನಾದರೂ ಅದರ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುವುದಾದರೆ ತರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಿಂದ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಸೆಕ್ಷನ್ (49) ಸರ್‌ಚಾರ್ಜ್. ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಂಥ ಸೆಕ್ಷನ್ನಿಗೂ ಈಗಿರತಕ್ಕ ಸೆಕ್ಷನ್ನಿಗೂ ಎರಡು ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ ಎಂದು ನನಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಮೊದಲು "ಫ್ರಾಡ್ಯುಲೆಂಟ್ ಇಂಟೆನ್ಷನ್" ಅಂಡ್ "ಮಿಸ್‌ಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಷನ್" ಎಂದು ಈ ಎರಡು ತರಹ ಪದಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದರು ; ಅವಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ "ಮಿಸ್ ಅಪ್ಲೈಡ್" "ರೀಟೇನ್ಡ್" ಎಂಬ ಪದಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. 'Misappropriation and fraudulent intention' ಪ್ರಕಾರ ದುಡ್ಡು ದುರ್‌ವಿನಿಯೋಗ ಅಥವಾ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಆತ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥ ಎಂಬುದು ಸಾಬೀತ್ತಾಗುವವರೆಗೂ ಕೆಲಸಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡು, ಹಣ ಬರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ. ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಈ ರೀತಿ ಹಣವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ದುಡ್ಡನ್ನು ನುಂಗಿಹಾಕಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ, ಅವರು ಸರಿಯಾದ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳನ್ನಿಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಎರಡು ಪದಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಆ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಅಥವಾ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ಆ ಸಂಘದ ಹಣವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ತನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅಂಥವನು ತಪ್ಪಿತಸ್ಥ, ಅಂಥವನಿಂದ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಬರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂಬ ಒಂದು ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು, ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ರವರಿಗೆ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಹಣ ದುರುಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಬರಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ ಹಣವನ್ನು ವಸೂಲುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೂ ಬಹಳ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಸಬ್‌ಕ್ಲಾಸ್ (2) ರಲ್ಲಿ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ರವರು ಮಾಡಿದ ಆಜ್ಞೆಯಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಅಪೀಲು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದುಪದ ಸೇರಿಸಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಅಪೀಲು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ದಿನದ ಅವಕಾಶ ಇದೆ ಎಂಬುದು ಈ ಬಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ನಮೂದುಮಾಡಿಲ್ಲ. ಎರಡು ಅಥವಾ ಮೂರು ತಿಂಗಳು ಎಂದು ಇದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು ನನಗೆ ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಮಸೂದೆ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೂ ಜಾಯಿಂಟ್ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಹೋಗಿ ಬಂದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ. ಈ ಮಸೂದೆ ಅಂಗೀಕಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನನ್ನದೇನೂ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ (ಪಿರಿಯಾಪಟ್ಟಣ).— ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗ ಸುಮಾರು 50 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಾ ಇವೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಇವು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡದೇ ಹೋಗಿರುವ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದಿದ್ದರೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸ್ವಾಮ್ಯವನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಕೊಡದೇ ಹೋದದ್ದೇ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಎಂದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್‌ರವರು ತಿಳಿಸಿದರು. ಅವರು ಈಗ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು 50 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕೆಲಸಮಾಡಿ ಇವೊತ್ತು ಬಹಳ ಅಸಮರ್ಪಕವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಮೂಲ ಕಾರಣ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ತಂದಿರತಕ್ಕ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಇಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿ, ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಸಡಿಲವಾಗಿ ಬೀಳದೆ, ಸುಭದ್ರವಾದ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಾಗಿ ಬಹಳ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲಿ ಎಂಬ ಸದುದ್ದೇಶದಿಂದ ತಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕ್ಲಾಸನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಅದು ಸಹಾಯಕವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರ್ಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು clause by clause ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪುನಃ ಹೇಳಿ, ಪುನರುಕ್ತಿಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಇವೊತ್ತಿನವರೆಗೂ ಏನು ಕೆಲಸಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿವೆ ಮತ್ತು ಈಗ ಯಾವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿವೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ, ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಮೂಲಾಧಾರವಾದ ಏಪೆಕ್ಸ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳು, ಅದರ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು, ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರ ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಒಂದು ಕ್ಲಾಸನ್ನು ನಾನು ಓದಿದರೆ ಈ ಸಭೆಗೆ ಅದರ ಸಹಕಾರ ತತ್ವ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಳದರ್ಜೆಗೆ ಇಳಿದಿದೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್‌ರವರೂ ಕೂಡ ಕೆಲವು ಕಾಲ ಡೈರೆಕ್ಟರಾಗಿದ್ದರು ಎಂದು ನನಗೆ ಖಚಿತವಾಗಿ ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಏಪೆಕ್ಸ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಒಟ್ಟು Bad Debts ಇರತಕ್ಕದ್ದು 9,12,233 ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಅದಕ್ಕೆ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ :—

> " The prospects of recovery of the above heavy arrears are indeed very very gloomy. The available assets of almost all these societies have already been sold and adjusted towards arrears and in the case of unlimited societies attempts are being made to levy contribution on the members. This is a difficult and complicated process involving much delay. It is however feared that nearly the whole of the amount due from these societies will have ultimately to be written off as bad debt."

ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋಚನೆಮಾಡಿ. ಇದು ನಮ್ಮ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಆದರ್ಶವಾದಂಥ ಬ್ಯಾಂಕು. ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೇ ಆದರ್ಶವಾದದ್ದು, ಬೆಂಗಳೂರು ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿರತಕ್ಕದ್ದು. ಇದರ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಪ್ರಮುಖ ಜನರೆನಿಸಿದ ಕೋ-ಆಪರೇಟರ್ಸ್‌ನಿಂದ ನಡೆಯತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆ. ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯವರ ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆದಿರುವ ರೀತ್ಯಾ 10 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ Bad Debts ಇದೆ. ಇದರ ಬಂಡವಾಳ ಎಷ್ಟು ಎಂದರೆ 4 ಲಕ್ಷ 65 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ. ಷೇರ್ ಕ್ಯಾಪಿಟಲ್ paid and not recovered 9,12,000+1,00,000. ಒಟ್ಟು 10 ಲಕ್ಷದ 12 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಆಯಿತು.

> " This is another item of bad debt in the books of the Bank amounting to one lakh of rupees, representing accrued interest not realised but treated as profit in the previous years. For meeting these losses, a request has been made to Government to give a subsidy of five lakhs to the Bank."

(Extract from the Annual Report of the Apex Bank).

2 P.M.

ಇದರಲ್ಲಿ ಓವರ್ ಡ್ಯೂಸ್ ಎಷ್ಟೆಂದರೆ ಶೇಕಡ 24. ಒಟ್ಟು ಸಾಲ ಲೇವಾದೇವಿ ಮಾಡಿರುವುದು ಸುಮಾರು 40 ಲಕ್ಷ, ಅದರಲ್ಲಿ 10 ಲಕ್ಷ ಓವರ್ ಡ್ಯೂಸ್ ನಿಂತಿವೆ. ಸುಮಾರು 10 ಲಕ್ಷ ಬ್ಯಾಡ್ ಡೆಟ್ ವಜಾ ಮಾಡುವುದು ಇದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಉಪಾಯ " ಸ್ವಾಮಿ, ನಾವೆಲ್ಲಾ ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಹತ್ತು ಲಕ್ಷ ಖೋತಾಬಂದಿದೆ, ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಐದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಬ್ಸಿಡಿ ಕೊಡಿ" ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಗತಿಯೇ ಇಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗಿರುವಾಗ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಗತಿಯೇನು, ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಊಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಈ ಅಪೆಕ್ಸ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಬ್ಯಾಡ್ ಡೆಟ್ ಫಂಡ್ ಹತ್ತು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿತ್ತು, ಈಗ ಒದಗಿಸಿರುವುದು ಒಟ್ಟು 16 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ. What a miserable state of affairs, Mr. Speaker! ಹೀಗಿರುವಾಗ ಈ ಬಿಲ್ಲಿಗೆ ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ದುಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ತಂದಿರುವ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಇದು ಬೇಡವೆಂದರೆ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಹೇಳಿದರೆಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ. 50 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಎಷ್ಟೋ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದವು, ಎಷ್ಟೋ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಮುಖಂಡರು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ದುಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಈ ಸಂಘಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸಬೇಕು, ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಸ್ಥಾನ ಭದ್ರತೆಯಿರಬೇಕು, ಸಹಕಾರ ತತ್ವದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ಕೀರ್ತಿ ಈ ದಿವಸ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತಂದ ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶ್ರೀನಿವಾಸಯ್ಯಂಗಾರ್‌ರವರು ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣ ನೋಡಿದರೆ ವಾಸ್ತವವಾಗಿಯೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತಂದು ಸಹಕಾರ ತತ್ವಕ್ಕೇ ಧಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಭಾಸವಾಯಿತು. ಆದರೆ ಅಂಕಿ ಅಂಶ ನೋಡಿದಮೇಲೆ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀನಿವಾಸಯ್ಯಂಗಾರ್‌ರವರಿಂದ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಭಾಷಣದ ಬಂಡವಾಳ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಯಿತು.

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.)

ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟರೆ ಅದು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಪೆಕ್ಸ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಆಡಿಟ್ ರಿಪೋರ್ಟಿನ ಇನ್ನೊಂದು ಪೇಜಿನಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಾಕ್ಯವನ್ನೂ ತಾವು ಕೇಳಬೇಕು. ಇದು ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಆ ಆಡಿಟ್ ರಿಪೋರ್ಟಿನ ಲೆಡ್ಜರ್ ಫೋಲಿಯೋ 90/2ರಲ್ಲಿ "This Institution seems to have been registered as R. C. S. No. 1598, dated 15th June 1949" ಎಂದಿದೆ. ಇದು ಕಂಟೋನ್ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿರುವ ಟ್ರೇಡ್ಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಸೊಸೈಟಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದು. ಈ ಸೊಸೈಟಿಯು ಅಪೆಕ್ಸ್ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ 15-6-1949ರಲ್ಲಿ ರಿಜಿಸ್ಟರಾಯಿತು. The then Registrar of Co-operative Societies in Mysore was its *ex-officio* President. The said institution applied for Membership of the Apex Bank on 20th June 1949. ಈ ಸೊಸೈಟಿಯು ಅಪೆಕ್ಸ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಮೆಂಬರಾಗಿ 10-7-1949ರಲ್ಲಿ ಅಡ್ಮಿಟ್ ಆಯಿತು. 15-6-1949ರಲ್ಲಿ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಆಯಿತು, ಅಪೆಕ್ಸ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮೆಂಬರಾಗಲು ಅರ್ಜಿ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಆ ದಿವಸವೇ the said *ex-officio* President of the said institution sent a loan application for Rs. 50,000. 15-6-1949ರಲ್ಲಿ ರಿಜಿಸ್ಟರಾಗಿ ಅದೇ ದಿವಸ ಸಾಲಕ್ಕೆ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿದೆ. ಇನ್ನೂ ಮೆಂಬರಾಗದೇ ಹೋಗಿದ್ದರೂ, 20-7-1949ರಲ್ಲಿ ಮೆಂಬರಾದರೂ, ಮೆಂಬರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ರಿಜಿಸ್ಟರಾದ ದಿನವೇ 50 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಾಲಕ್ಕೆ ಅಪೆಕ್ಸ್ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿದರು. The then Secretary of the Bank who was an Assistant Registrar lent by the Department of Co-operation, for obvious reasons, without getting the case worked out by the case worker, put up a note on 16th June 1949, recommending for the sanction of the loan. 15ನೆಯ ತಾರೀಖು ರಿಜಿಸ್ಟರಾಗಿ ಆ ದಿವಸ ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟರೆ 16ನೆಯ ತಾರೀಖೇ ಅದಕ್ಕೆ ಶಿಫಾರ್ಸು ಮಾಡಿದರು. ಆ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಅಪೆಕ್ಸ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮೆಂಬರು ಹೌದೇ, ಅಲ್ಲವೇ ಎಂದು ವಿಚಾರ ಮಾಡದೆ, ಅಪ್ಲಿಕೇಷನ್ ಕೊಟ್ಟ ದಿವಸ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಷೇರು ಬಂಡವಾಳಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳದೆ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿರುವ ಸೊಸೈಟಿ ಅಥವಾ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಅಸೆಟ್ಸ್ ಮತ್ತು ಲಯಬಿಲಿಟೀಸ್ ಎಷ್ಟು ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳದೆ, ಅಂಥ ಸಂಸ್ಥೆ ಇದೆಯೆ, ಇಲ್ಲವೆ ಎಂದು ಪರಿಶೀಲಸದೆ, whether the said *ex-officio* President has been authorised by the General Body of the Institution to raise the funds ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರಿಸದೆ, ಸಾಲ ಹೀಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಜನರಲ್ ಬಾಡಿ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದೆಯೆ ಇಲ್ಲವೆ ಎಂದು ನೋಡದೆ, ಶಿಫಾರ್ಸು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. Meanwhile, a recommendation for sanctioning a sum of Rs. 75,000 to the said Institution was received from the then Registrar.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸಯ್ಯಂಗಾರ್ (ಟಿ.-ನರಸೀಪುರ).—ಇಲಾಖೆ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ನೀವು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ನನಗೂ ಅದೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ. ಅಂಥದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟರೇನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿ.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—I am very happy that you have come. (*Laughter*). 50 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿರುವಾಗ 75 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಾಲಕ್ಕೆ ಶಿಪಾರ್ಸಾಗಿದೆ. Meanwhile a recommendation for sanctioning a sum of Rs. 75,000 to the said Institution was received from the then Registrar, who was also *Ex-officio* President of the institution from his camp at Shimoga, which seems to have not been registered in the Bank's Registers. ಆ ಕಾಗದ ಬಂದು ಹೋಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ರಿಜಿಸ್ಟರಿನಲ್ಲಿ ದಾಖಲೆಯೇ ಇಲ್ಲ. The matter was pushed through and a loan of Rs. 50,000 was sanctioned and a sum of Rs. 30,000 paid on 20th June 1949. ಮೆಂಬರ್‌ಷಿಪ್‌ಗೆ ಅಪ್ಲಿಕೇಷನ್ ಕೊಟ್ಟ ದಿವಸವೇ 30 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟೇಬಿಟ್ಟರು. ಸಾಲಕ್ಕೆ ಅರ್ಜಿಕೊಟ್ಟ ಐದು ದಿವಸಗಳೊಳಗಾಗಿ ಸಾಲ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರು. Further, an additional loan of Rs. 25,000 was sanctioned within seventeen days of sanctioning of the first loan. It is therefore clearly seen that the then Registrar of Co-operative Societies who has to enforce the rules and regulations of the Department, pushed through the loan against grave irregularities and the whole amount seems to be doubtful of recovery. My friends oppose a measure which has been brought forward to put down such kind of irregularities.

Sri Mulka GOVINDA REDDY (Chitaldrug).—That is an officer of the Government; we all agree to that indictment.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ನಾನ್-ಅಫಿಷಿಯಲ್ಸ್ ಕೈಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟರೆ ಕೆಲಸ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿರಬಹುದು. ಅಪೆಕ್ಸ್ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ನಾನ್ ಅಫಿಷಿಯಲ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟೇ ಇದ್ದರು. ಅವರ ಹೆಸರು ಹೇಳುವುದು ಅನಗತ್ಯ. ಆ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟೇ ಇನ್ನೊಂದು ಅಪೆಕ್ಸ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮೆಂಬರಾಗಿದ್ದ ಸೊಸೈಟಿ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ. He obtained 20,000 rupees as loan from the Apex Bank to this Society. He is the President there and Secretary here. ಆ ಸಾಲಕ್ಕೆ ಶೇಕಡ ಆರರಂತೆ ಬಡ್ಡಿ. ಖಾಸಗೀ ಸದಸ್ಯರಾದ ಒಬ್ಬ ಮಹನೀಯರು ಅಪೆಕ್ಸ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಚುನಾಯಿತ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು. ಅದೇ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ರಸಲ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಸೊಸೈಟಿ ಲಿಮಿಟೆಡ್ ಎಂಬ

ಇನ್ನೊಂದು ಸೊಸೈಟಿಗೂ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು. ಆ ಸೊಸೈಟಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಅದಕ್ಕೆ ಸಾಲ ಕೇಳಿ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ 20 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಶೇಕಡ ಆರರ ಬಡ್ಡಿಯಂತೆ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದರು. ಮಂಜೂರಾದ ಮೇಲೆ ಶೇಕಡ ಎರಡರಂತೆ ಅವರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು. ಹೀಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಮುಖಂಡರ ಕೈಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಬಹುಶಃ 50 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸೊಸೈಟಿಯೂ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಆ ಮೇಲೆ ಟ್ರೇಡ್ಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಸೊಸೈಟಿ ಆಡಿಟ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಮೇಲೆ, everything has been done according to rules and law. The loan has been duly sanctioned by the Board. ಇನ್ನು ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿರುವವರೆಲ್ಲಾ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀನಿವಾಸಯ್ಯಂಗಾರ್‌ರವರಂಥ ನಾನ್ ಅಫಿಷಿಯಲ್ಸ್. ಇಂಥವರು ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿದ್ದು ಈ ಸಾಲ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿರುವುದು. ಇದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Mr. Speaker, please permit me for one minute to give some more information. I feel there is a little twisting. The Apex Bank is a Central Institution. It grants loans to cases recommended by the Registrar of the Department and the Registrar does it according to the provisions of the Co-operative Act. So, if the Registrar has done it and if my Hon'ble friend reads the opinion of the Audit Report where the Registrar has erred, it does not mean that the act is wrong. Let him not blame the act. I give my support to what he says that the officer has erred. But the Apex Bank cannot be blamed because it grants loans for cases recommended by the Registrar on the technical line.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ತಾವು ಡೈರೆಕ್ಟರಾಗಿದ್ದೀರೋ ಇಲ್ಲವೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ; ತಮ್ಮಂಥ ಡೈರೆಕ್ಟರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಸೊಸೈಟಿ ತಮ್ಮ ಸಂಘದ ಮೆಂಬರು ಹೌದೆ, ಅಲ್ಲವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಡೈರೆಕ್ಟರುಗಳು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ಹೇಳೋಣವಾಗಲಿ.

Mr. SPEAKER.—I do not allow questions and answers among members.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Mr. Speaker, I am in full possession of these facts. Last year I had put an interpellation and I know everything of what Sri Channabasappa is speaking to-day. I am in a position to answer all these points.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಕೈಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಇದನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಏನಾಗುತ್ತಿತ್ತು, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ಮಾಡಿದಾಗ ಏನಾಯಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಲು ಈ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದಿಟ್ಟೆ. ಈ ಅಪೆಕ್ಸ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಬಂಡವಾಳ, ಬ್ಯಾಡ್‌ಡೆಟ್ಸ್ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಇದು ಕೇಳಿರುವ ಐದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಬ್ಸಿಡಿ, ಇದರ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ ನೋಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಹತ್ತಾರು ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೇನಾಗಿದೆಯೋ ಎಂದು ತುಂಬ ಭಯವಾಗಿದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಈ ಲೋಪ ದೋಷಗಳಿಗೆ ಭಾಗಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಈ ದಿವಸದವರೆಗೆ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಮತ್ತು ಡೈರೆಕ್ಟರುಗಳಮೇಲೆ ಏನು ಆಕ್ಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ? ನೇರವಾಗಿ ಈ ಆಡಿಟ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಮೂಲಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಯನ್ನು ತಿಳಿದು ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನೂ ಈ ದಿವಸದವರೆಗೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ; ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಏನು ಮಾಡಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಖಚಿತವಾಗಿ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಆಶಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಈ ಕೋ-ಅಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಸ್ಥಿತಿ ಹಣಕಾಸಿನ ಬಾಕಿ ವಸೂಲಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಗಿದೆ, ಅಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಹಣ ಯಾವರೀತಿ ಪೋಲಾಗುತ್ತಿದೆ, ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಕಾರಣಭೂತರಾರು ಎಂಬುದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲು ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದಾ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿನಿಂದ ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ಖಂಡಿಸತಕ್ಕ ಅಂಶವೇ ಅಡಗಿದೆ; ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು clause ಸಹ ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿಯಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ, clause ಎರಡರಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಸಾರಿ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿನ ಷೇರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಇದು undemocratic ಎಂದು ಹೇಳದೇ ವಿಧಿ ಇಲ್ಲ—ಎಂದು ಮುಂತಾಗಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು. ಈ ರೀತಿ ಬಂಡವಾಳದಲ್ಲಿ—share capital—ಬಗ್ಗೆ ಏರುಪೇರನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಈಗ ಐವತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ಐದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದರೆ, ಆಗ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಹಣ ಹೇರಳವಾಗಿ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಬಂದರೆ, ಅದರಿಂದ ಅನೇಕ ಬಡವರಿಗೆ ಸಾಲಗಳು ಸುಲಭವಾಗಿ ದೊರೆಯಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಷೇರು ಬಂಡವಾಳ ಹೆಚ್ಚಾದರೆ ಸಂಘಗಳ ಸದಸ್ಯರು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಷೇರು ತಗೆದುಕೊಂಡು ಸಂಘಗಳ ಭದ್ರತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಸಹಕಾರಿಯಾಗುವುದಲ್ಲದೆ, ಡಿಪಾಜಿಟ್ ಮೊಬಲಗನ್ನೂ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇದರಿಂದ ಡಿಪಾಜಿಟ್ ಹಣಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಬಡ್ಡಿ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಉಳಿತಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಷೇರು ಬಂಡವಾಳ ಹೆಚ್ಚುಮಾಡುವುದರಿಂದ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಹಣದ ಭದ್ರತೆ ಮತ್ತು ಘನತೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ, ಅವುಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಸಹ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ, ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಹಾಯ ದೊರಕುತ್ತದೆ. ಈ ಷೇರು ಮೊಬಲಗು ಯಾವತ್ತೂ ಸಹ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಯ ಹಣವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸಯ್ಯಂಗಾರ್.—ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಷೇರುದಾರರಿಗೆ ಡಿವಿಡೆಂಡ್ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದೂ ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಹೌದು ; ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೂ ಹಣ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬಹುದು. ಈಗಾಗಲೇ ಹಲವಾರು ಉದ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ನೆರವು

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.)

ದೊರೆಯುತ್ತಿದೆ. ಆ ರೀತಿ ನೆರವಿಗೆ ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಬರಲು ಇದರಿಂದ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ Government also can take shares in the co-operative institutions. ಇದರಿಂದ ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ stability ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ಹಣದ ಭದ್ರತೆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಹುಟ್ಟುತ್ತದೆ.

Clause ಮೂರರಲ್ಲಿ—this restricts membership in a Society. ಇದರಿಂದ ಒಂದೇನಗರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕವರು, ಒಂದೇ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿರತಕ್ಕವರು ಅಥವಾ ಒಂದೇ ಗುಂಪಿನ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕವರು ಅಥವಾ ಒಂದೇ classನವರು ಮೆಂಬರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ ಇದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪೇನಿದೆ? ಈಗಿರತಕ್ಕ ಲೋಪ ದೋಷಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೇ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಹಾಕಿರುವುದು. ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿನ ಸೊಸೈಟಿಯಲ್ಲಿ ಮೆಂಬರಾಗಿರುವುದು, ಬೊಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿಯೋ ಅಥವಾ ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿಯೋ ಇದ್ದು, ಇಲ್ಲಿಂದ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಮೂಲಕ ಸಾಲ ಪಡೆಯುವುದು—ಹೀಗಾಗಿ ಆ ಹಣ ಸಹಕಾರಸಂಘಕ್ಕೆ ಬರುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನಾ ತೆರದ ತೊಂದರೆಗಳಾಗಿದ್ದು, ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಿವಾರಣಾ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಇದೊಂದು ಸಾಧನವಾಗಿದೆ.

Clause ಆರರಲ್ಲಿ,

> "No property or interest in property which is subject to a change under sub-section (1) shall be transferred in any manner except by way of lease for a term not exceeding ten years, without the previous permission of the society"

ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಒಂದು ಸೊಸೈಟಿಗೆ ಆಧಾರ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಜಮೀನನ್ನು ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವರೆಗೆ ಬೇರೆ ಪರಭಾರೆ ಮಾಡಬಾರದು, ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪೇನಿದೆ? ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಮನುಷ್ಯ ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟವನಿಗೆ ತಕ್ಕ ಭದ್ರತೆ ಕೊಡುವುದು ನ್ಯಾಯ ಮತ್ತು ಧರ್ಮ.

Clause ಎಂಟರಲ್ಲಿ,

> "No officer or liquidator of a registered society and no officer in whose office the books of a registered society are deposited after liquidation shall, in any legal proceedings to which the society or the liquidator is not a party, be compelled to produce any of the society's books the contents of which can be proved under sub-section (1) or to appear as a witness to prove the matters, transactions and accounts therein recorded, except by order of the court made for special cause"

ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಇದರಿಂದ ತೊಂದರೆ ಏನಿದೆ? Legislation proceedings ಸಮಯದು ಕೋರ್ಟಿನವರು ಯಾವುದಾದರೂ ಸೊಸೈಟಿಯ ಲೆಕ್ಕ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ತನಿಖೆಗಾಗಿ ಹಾಜರುಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರ ಕಲ್ಪಿಸಿದೆ. ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ರಿಕಾರ್ಡ್ ಯಾವುದು ಎಂಬುದು ಕೋರ್ಟಿನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬರಲಿ ಎಂಬ ಘನೋದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದೆ.

Clause ಒಂಭತ್ತರಲ್ಲಿ ಸೂಚಿತವಾಗಿರುವ ತಿದ್ದುಪಡಿ undemocratic ಎಂದು ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸೂಚಿಸಿದರು. ಅದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ:

> "Notwithstanding anything contained in any other enactment, the State Government may, subject to such rules as may be prescribed in this behalf, grant loans to take shares in, or give financial assistance in any other form to any registered society"

ಇದನ್ನು undemocratic ಎಂದು ಯಾವ ರೀತಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆಯೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಯಾವುದಾದರೂ ಸೊಸೈಟಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಷೇರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಜನರ ಕಣ್ಣು ತಕ್ಷಣ ಅದರ ಮೇಲೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಆ ಸಹಕಾರ ಸಂಘ ನಡೆಯುತ್ತದೆ, ಅವರೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಹಣ ಹಾಕಿರುವುದರಿಂದ ಅದರ ಭದ್ರತೆಯಬಗ್ಗೆ ಜನರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ನಂಬಿಕೆ ಹುಟ್ಟುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಷೇರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು undemocratic ಎಂದು ಹೇಳುವುದು undemocratic ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

Clause ಹತ್ತರಲ್ಲಿ, "on such application such magistrate shall proceed to recover the sum in the same manner as if it were a fine imposed by himself" ಎಂಬುದಾಗಿ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಸೂಚಿತವಾಗಿರುವುದು ಯುಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಸೊಸೈಟಿಗೆ ಒಬ್ಬನು ಬಾಕಿದಾರನಾಗಿ, ಹಣದ ವಸೂಲಿಗೆ ಸೊಸೈಟಿ ಪರವಾಗಿ ಯಾರು ಹೋದರೂ ಪಾರ್ಟಿ ಹಾಜರಿಲ್ಲವೆಂಬ ನೆಪದಮೇಲೆ ಬಾಕಿ ವಸೂಲಿ ಆಗದೇ ನಿಧಾನವಾಗಿಬಿಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಸೊಸೈಟಿಯ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೂ ಧಕ್ಕೆ ಬರುವುದಲ್ಲದೆ, ಹೆಸರು ಸಹ ಕೆಟ್ಟುಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಆ ಸೊಸೈಟಿಯ ಭದ್ರತೆಗೆ ಕಳಂಕ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದಲೇ ಇದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು "the magistrate shall proceeded to recover the sum in the same manner as if it were a fine imposed by himself" ಎಂಬುದಾಗಿ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಸೂಚಿಸಿರುವುದು ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ಹಿತ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯದು.

Clause ಹನ್ನೊಂದರಲ್ಲಿ, Managing Committee ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ರವರಿಗೆ ಹತೋಟಿ ಕಲ್ಪಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಹೀಗಿದೆ:

> "The person or persons so appointed shall, subject to the control of the Registrar and to such instructions as he may from time to time give, have power to

exercise all or any of the functions of the committee or of any officer of the society, and to take all such action as may be required in the interest of the society".

ಒಂದು ಸಹಕಾರ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಮ್ಯಾನೇಜಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯು ಕೆಲಸ ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲು ಈ ರೀತಿಯ ಹತೋಟಿ ಇರುವುದು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕ. ಇಂಥ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ರವರು ನ್ಯಾಯ ಮೂರ್ತಿಗಳ ರೀತಿ ಅಧಿಕಾರ ಚಲಾಯಿಸಿ ಆ ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಏರ್ಪಡಿಸುವುದನ್ನು ಹೇಗೆತಾನೇ undemocratic ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ? ಈ ರೀತಿ ಹತೋಟಿ ಅತ್ಯಗತ್ಯವೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

2-30 P.M.

Clause 13 (3): "Any person aggrieved by any order of the liquidator may appeal to the Registrar against such order within two months from the date of service of the order on him.

(4) Any sum ordered under this section to be recovered as a contribution to the assets of the society or as costs of liquidation may be recovered on a requisition being made in this behalf by the Registrar to the Deputy Commissioner, in the same manner as arrears of land revenue.

(5) Save as provided in sub-section (4) orders made under this section shall, on application, be enforced by any civil court having local jurisdiction in the same manner as a decree of such court."

ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾ ಇದ್ದ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಇವೊತ್ತು ತಪ್ಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ರವರೇ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿಬಿಡಬಹುದು. ಅದೇ ಫೈನಲ್. ಒಂದುವೇಳೆ ತೊಂದರೆ ಇದ್ದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಅಪೀಲು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಅಪರಾಧ ಏನೂ ಕಂಡು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ರವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ಸ್ ನಡೆದು, ಎರಡು ವರ್ಷ ನಿಧಾನವಾಗಿ, ಬರಬೇಕಾದ ಹಣ ಬರುವುದು ಸಾವಕಾಶವಾಗುತ್ತಿದ್ದುದು ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ರವರು ಕೊಟ್ಟ ತೀರ್ಮಾನದಂತೆ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮೀಷನರು ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವೆನ್ಯೂ ಅರಿಯರ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ನನಗೇನೂ ಅಷ್ಟು ಅನೀತಿಯಾಗಿ ಅಥವಾ undemocratic ಆಗಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಸರ್‌ಚಾರ್ಜ್. ಸರ್‌ಚಾರ್ಜ್ ಎನ್ನುವುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯ. ಯಾವನಾದರೂ ಒಬ್ಬ ಆಫೀಸರು ಅಥವಾ ಮೇಲಿನ ಅಧಿಕಾರ ಹೊಂದಿದ ಮನುಷ್ಯ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಯಲ್ಲಿ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ ಎಂದು ಸರ್‌ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡಿದರೆ ಆಗ ಆ ಸರ್‌ಚಾರ್ಜನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ವಸೂಲಾತಿ ಮಾಡಬೇಕು, ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ, ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾದ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ರಮ ಇರಬೇಕು ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ: "Officer conducting the audit"—Officer ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಗುಮಾಸ್ತ ದೋಷಾರೋಪಣೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅದರಮೇಲೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದೇ ಎಂದು? ಇದೆಲ್ಲಾ matters of detail ಆಯಿತು. Officer ಎಂಬುದನ್ನು define ಮಾಡಿದರೂ ಸಹ ಒಂದು ದರ್ಜೆಗೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಸರ್‌ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವಿದೆಯೇ ವಿನಾ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಕಮ್ಮಿ ದರ್ಜೆಯ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಸೂಕ್ತ ಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬಹುದು. The Order of the Registrar under sub-section (1) shall be final unless it is set aside by the Government on application made. ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಕೋರ್ಟ್‌ಗಿದ್ದ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ, ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ರವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಅದರ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಅಪೀಲು ಹೋಗಲು ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಏಕೆಂದರೆ, ಈ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ವ್ಯವಹಾರ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಹೋಗುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರವೇ ಆಗಿದೆ. ಜನರಿಗೆ ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಹುಟ್ಟಿ ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಬರಲಿ ಎಂಬ ಒಂದು ಉದಾರವಾದ ಆಶಯದಿಂದ ಇದನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ಹೊರತು ಅನ್ಯಥಾ ಅಲ್ಲ. ಇಂಥ ಒಂದು ಮಸೂದೆಗೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡಬೇಕು. ಯಾರು ಸಹಕಾರ ತತ್ವವನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದು ದೇಶದ ಕಲ್ಯಾಣವಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೋ ಅವರು ಈ ದಿನ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಉದ್ದೇಶವನ್ನೊಳಗೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆಗೆ ಬೆಂಬಲ ನೀಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸರ್‌ಚಾರ್ಜ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಸಿಯಪ್ಪನವರು ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಿದರು, ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಕೋರ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಕೇಸು ಹಾಕಿದ್ದರು, ಎಷ್ಟು ಕೇಸುಗಳು ಡಿಸ್‌ಚಾರ್ಜ್ ಆದವು ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಅವರ ಇನ್‌ಫರ್ಮೇಷನ್‌ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಈ 50 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ 14 ಕೇಸುಗಳು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅದರೊಳಗೆ 13 ಕೇಸುಗಳು ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಗ್ರೌಂಡ್‌ಮೇಲೆ ಡಿಸ್‌ಚಾರ್ಜ್ ಆಗಿವೆ. 14 ಕೇಸುಗಳಲ್ಲಿ 13 ಕೇಸುಗಳು ಡಿಸ್‌ಚಾರ್ಜ್ ಆಗಿವೆ ಎಂದರೆ ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ನಾವ ನಂಬಿಕೆ ಉಂಟಾದೀತು ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಪುನರುಜ್ಜೀವನಗೊಳಿಸಿ ಜನರಿಗೆ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಹೆಚ್ಚಿ ಅದರಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಕಲ್ಯಾಣವಾಗಬೇಕೆಂಬ ಸದುದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದಾ ಕಾನೂನನ್ನು ಈಗಲಾದರೂ ತಂದರಲ್ಲಾ ಎಂದು ಸಂತೋಷವಾಗಿದೆ. ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಸರ್ವಸಮ್ಮತವಾದದ್ದು, ಇದಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಟ್ಟು ಮುಂದೆ ಸಹಕಾರಸಂಘಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ತನ್ಮೂಲಕ ದೇಶದ ಕಲ್ಯಾಣ

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.)

ವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಕರಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ (ತುರುವೇಕೆರೆ).—ಸ್ವಾಮಿ, ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಶೇಕಡ 80 ಜನ ಎಂದರೆ 4/5 ಭಾಗದ ಜನ ರೈತರು, ವ್ಯವಸಾಯದ ಮೇಲೆ ಜೀವನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳಿದ್ದು, ಸಾಲ ಹೆಚ್ಚಿ ವ್ಯವಸಾಯದ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಸುಮಾರು 40 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ ಕೂಡ ಸಾಲ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರೇ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಅಥವಾ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಮೂಲಕವಾಗಿಯಾದರೂ ಅವರನ್ನು ಈ ಋಣ ಬಾಧೆಯಿಂದ ವಿಮುಕ್ತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು, ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ 20 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಅವರ ಸಾಲದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ ಒಂದು ಭಾಗವನ್ನಾದರೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂದರೆ, 40 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲ ಇದ್ದರೆ 1 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲವಾದರೂ ತೀರಿಸಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂದರೆ, ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಇದು ತುಂಬ ಶೋಚನೀಯವಾದದ್ದು. ಈಗೇನೋ ಒಂದು ಕಾನೂನು ತಂದಿದ್ದೀರಿ ಇದರಿಂದ ರೈತರ ಉದ್ಧಾರವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಇದಕ್ಕೆ ಪರವಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ವಿರೋಧವಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾತನಾಡದೆ ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡಲಿಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ: ಈ ರೀತಿ ಈ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕುಸಿದುಬಿದ್ದು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಜನಗಳಿಗೆ ನಂಬಿಕೆ ತಪ್ಪಿ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ, ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಈ ಬಿಲ್ಲು ತಂದಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ; ಅದಕ್ಕೆ ಯಾರು ಕಾರಣರು ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರು ಈಗ ಹೇಳಿದ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದರಲ್ಲ ಅವರು ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳಿದರು. ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಯಾರು ಜವಾಬ್ದಾರರು? ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ರವರು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇಟ್ಟು ಅವರಿಗೆ ಮತ್ತೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಎಷ್ಟು ದುಷ್ಪರಿಣಾಮ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗಿರತಕ್ಕ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ಮತ್ತು ಈ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ತನಿಖೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ದುರ್ವ್ಯಯ ಆಗದಂತೆ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ತನಿಖೆ ವಗೈರೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಇದೆಯೋ ಅದು ಸಾಲದೇ ಆ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿದ ಹೊರತು ಈಗಿರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರವನ್ನುಪಯೋಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಸಭೆಯ ಅಡ್ಡಿ ಏನೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ತಾನೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸರ್‌ಚಾರ್ಜ್ ಹಾಕಿದ್ದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ 14 ಕೇಸುಗಳ ಪೈಕಿ 13 ಕೇಸುಗಳು ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಗ್ರೌಂಡ್ಸ್ ಮೇಲೆ ಡಿಸ್‌ಚಾರ್ಜ್ ಆಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದಕ್ಕೆ ಯಾರು ಜವಾಬ್ದಾರರು? ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಗ್ರೌಂಡ್ ಎಂದರೆ ಇಲಾಖೆಯವರು, ಆಡಳಿತ ನಡೆಸತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇಂಥ ಲೋಪದೋಷಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದದ್ದು ಅವರ ಕೆಲಸ. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟು ಕೇಸು ವಜಾ ಆಯಿತು ಎಂದರೆ ಅದರ ಪರಿಣಾಮ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಕೋರ್ಟಿಗೇ ಹೋಗಕೂಡದು, ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋದರೂ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಇರುವಾಗ, ಆ ರೀತಿ ಅಲ್ಲ, ನಮಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಈ ಸಭೆಯವರು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಜನಗಳಿಗೆ ಹಿಡಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಒತ್ತಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಯಾವುದಾದರೂ ಆಗಲಿ, ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅದು ನ್ಯಾಯಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾದದ್ದಾಗಿದ್ದರೆ, ಅನ್ಯಾಯವಾದದ್ದಾಗಿದ್ದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ವಜಾ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ? ವಜಾ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಅಧಿಕಾರ ಕಿತ್ತುಕೊಂಡರೆ ಅದು ಈ ಸಭೆಯ ನಮ್ಮ ಅಂತಸ್ತಿಗೆ ಹೊಂದುತ್ತದೆಯೇ, ಆ ರೀತಿ ಒಂದು ಸೂಚನೆ ಕೊಡುವುದು ಸರಿಯೇ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕುತ್ತೇನೆ? ನ್ಯಾಯಾಂಗಕ್ಕೆ ಇರತಕ್ಕ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ವಿಧದಲ್ಲೂ ಎನ್‌ಕ್ರೋಚ್ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೆ ಅಪೆಲೇಟ್ ಪವರ್ಸ್ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ನ್ಯಾಯಸಮ್ಮತ. ಕಾನೂನಿನ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಜಾರಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ, ಅದರಮೇಲೆ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೂಡ ಕೊಡುವುದು ಎಂದರೆ ಎಂದಿಗೂ ನಾನು ಅದಕ್ಕೆ ಭಾಗಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಬಾಕಿ ವಸೂಲಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ arrears of land revenue ಪ್ರಕಾರ ವಸೂಲು ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಈಗಿರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಚಲಾಯಿಸಿದ್ದೀರಾ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಆಮೇಲೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಮತ್ತು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದರು. ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ರವರು ಇಲ್ಲೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅನೇಕ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಜನರಲ್‌ಬಾಡಿ ಮೀಟಿಂಗ್ ಅಟೆಂಡ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅನೇಕ ಅನುಭವಸ್ಥರು ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡಮನುಷ್ಯರು ಅದಕ್ಕೆ ಡೈರೆಕ್ಟರುಗಳಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಂಥ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿ, ಅದರಲ್ಲೂ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಮುಖ್ಯ ಪಟ್ಟಣವಾಗಿರತಕ್ಕ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದ್ದರೆ ಹೊರಗಡೆ ಎಷ್ಟು ನಡೆಯಬಹುದೆಂಬುದು ನಮಗೇ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. ಸಮಗ್ರ ಸೇವಾಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆಮಾಡಿ ಒಂದೇ ದಿವಸ 800 ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು; ದೇಶದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಚಾರ ನಡೆಸಿದ್ದೂ ನಡೆಸಿದ್ದೇ. ಆ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಸರಿಯಾದ ಹತೋಟಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದರಿಂದ ಜನಗಳಿಗೆ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ, ಅಧರಲ್ಲೂಕೂಡ ಕಷ್ಟಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾಗ ಜನಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಲಿ ಎಂದು ಅನೇಕರು ಸಾವಿರಾರು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. 800 ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಒಂದೇ ದಿವಸ ಸ್ಥಾಪನೆ ಆದವು. ಆ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ಸೆಕ್ರಟರಿ ಯಾರು? ರೆವೆನ್ಯೂ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರು. ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರು ಯಾರು? ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಡೆವಲಪ್

ಮೆಂಟ್ ಕಮಿಟಿ ಚೇರ್ಮೆನ್ನು. ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ಪಾರ್ಟಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರ ಪಾರ್ಟಿಯವರೇ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೂ ಅಡ್ಡಿ ಇಲ್ಲ. ಈ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಇನ್ಸ್ಪೆಕ್ಷನ್ನಿಗೆ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಇನ್ಸ್ಪೆಕ್ಟರುಗಳನ್ನೂ ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಅವರು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಂದುಸಾರಿಯಾದರೂ ತನಿಖೆಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂದರೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಕೊಟ್ಟ ದುಡ್ಡು ಸರಿಯಾಗಿ ವಸೂಲುಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ವರ್ಷೇ ವರ್ಷೇ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿ, ವರದಿ ತರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಎಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಒಂದು ಡಿಫಾಲ್ಕೇಷನ್ ಆದರೆ ಅದು ಒಂದು ವರ್ಷ ಎರಡು ವರ್ಷ ಆದರೂ ಆಚೆಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ತನಿಖೆ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತು ಇವೆಲ್ಲಾ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆ ಕಮ್ಮಿ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಕಳೆದ ಏಳು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ದಕ್ಷತೆ ಕಡಮೆಯಾಗಿದೆ. ದಿವಸದಿವಸಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಹಿಡಿತ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಒಂದು ಪ್ರಮೋಷನ್, ಒಂದು ಇನ್ಕ್ರಿಮೆಂಟ್, ಒಂದು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರು ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ತಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಆ ಅಧಿಕಾರಿ ಏನುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ? ಅವರ ಮಾತು ಕೇಳುವವರು ಯಾರು? ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಬೇಕು ಅಂದಕೂಡಲೇ ತಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಈ ದಿವಸ ಅನೇಕ ಇನ್ಸ್ಪೆಕ್ಟರುಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಸಾವಿರಾರು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತಿಂದು ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಏಕೆ ಅವರಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಲೆಕ್ಕ ಆಡಿಟ್ ಆಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆಡಿಟ್ಟಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಕೂಡದೆ? ಇದಕ್ಕೆ ಆಡಿಟರನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡುವವರು ಯಾರು? ಹೀಗೆ ಜಾಗ್ರತೆ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳದಿರುವುದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆಯಿಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ. ಜನಗಳಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಮೂಡುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಜೈಲಿಗೆ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರನ್ನು ಹಾಕುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಕರಡಿ ನೋಡಿಯೇ ಹೆದರದವನು ಕಂಬಳಿ ತೋರಿಸಿದರೆ ಹೆದರುತ್ತಾನೆಯೆ? ಜನರಿಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಹುಟ್ಟಿಸಲು ಈ ಮಸೂದೆ ತಂದಿದ್ದೇವೆಂದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದರೆ ಅದನ್ನು ನಂಬುವುದು ಹೇಗೆ? ಹಿಂದೆಶಾಸನ ಕಡತದಲ್ಲಿದ್ದ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಚಲಾಯಿಸಿ ಅವುಗಳಿಂದ ಕಾರ್ಯಸಾಧನೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ರುಜುವಾತು ಮಾಡಿದರೆ ಆಗ ಹೆಚ್ಚು ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡಬೇಕಾದದ್ದು ಧರ್ಮ. ಆಗ ಈರೀತಿಯಾಗಿ ಕಾನೂನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರದೂ ಅಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲ. ಈಗಿರುವ ಕಾನೂನಿಗೆ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಆವಶ್ಯಕತೆಯಿಲ್ಲದಿರುವಾಗ ಏಕ್‌ದಂ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ರವರಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡಬೇಕು, ಆ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಪೀಲು ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿದರೆ ಜನರಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ಹೇಗೆ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ? ಯಾವಾಗಲೂ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ತತ್ವದ ಪ್ರಕಾರ ಜ್ಯುಡಿಷಿಯರಿ ಮತ್ತು ಎಗ್ಜಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಬೇರೆಬೇರೆಯಾಗಿರಬೇಕು. ಎಗ್ಜಿಕ್ಯೂಟಿವ್‌ನಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಾಯ ನಡೆದರೆ ಜ್ಯುಡಿಷಿಯರಿ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಭರವಸೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿರಬೇಕಾದಾಗ ಇಂಥ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಮಸೂದೆ ತಂದಿರುವುದು ಅನಾವಶ್ಯಕ.

ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಾನೂನು ಮಾಡುವಾಗ ಇರುವ ಉತ್ಸಾಹ ಮತ್ತು ಹೇಳತಕ್ಕಂಥ ದೊಡ್ಡ ಭಾಷಣಗಳ ಪರಿಣಾಮ ಕಾನೂನು ಆದ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಇರುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಕ್ರಮ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೈಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿವರಿಸಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆ ಹೇಗಿದೆ ಯೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ಮಲ್ಟಿಪರ್ಪಸ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಸ್ಥಾಪನೆಯಾದಮೇಲೆ ಸರ್ವರಿಗೂ ಹಣ ಸಿಕ್ಕುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಯಿತು. ಆಗ ಹಣ ದುರುಪಯೋಗಪಡಿಸಿದವರ ಮೇಲೆ ಈ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಂಡರೇ ಎಂದು ವಿಚಾರಮಾಡಿದರೆ, ಏನೂ ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗಿರುವಾಗ ಹೇಗೆ ಈ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಈ ಮಸೂದೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಕೊಡುವುದು?

ಆಮೇಲೆ ಆಡಿಟ್ ಮಾಡುವುದನ್ನು 1950ನೆಯ ಇಸವಿಯಿಂದಲೂ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲೂ ಒತ್ತಾಯಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆಡಿಟ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ತಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ ವಿನಾ ಅದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಕ್ರಮವನ್ನೂ ಕೈಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಆಡಿಟರು ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಇನ್ಸ್ಪೆಕ್ಟರೇನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ? ಅವರ ಕೆಲಸವೇನು? ಇನ್ಸ್ಪೆಕ್ಟರು ವರ್ಷಕ್ಕೊಂದು ಸಲವಾದರೂ ಪ್ರತಿ ಸೊಸೈಟಿಯನ್ನೂ ತನಿಖೆಮಾಡಿ ಲೋಪದೋಷಗಳಿದ್ದರೆ ಕಂಡುಹಿಡಿದು ಸಾಲ ಕೊಡುವಾಗ ಕಾನೂನಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಆ ತಕ್ಷಣ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಈ ಲೋಪದೋಷಗಳೆಲ್ಲಿರುತ್ತಿದ್ದುವು? ಕೋರ್ಟುಗಳಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾದ ಪ್ರಮೇಯವೆಲ್ಲಿರುತ್ತಿತ್ತು?

ಈ ಕಾನೂನಿನ ಏಳನೆಯ ಕ್ಲಾಜಿನ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದು ಸ್ವತ್ತನ್ನು ಆಧಾರಮಾಡಿ ಹಣ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಅದರ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಸಾಲವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರಕೂಡದು. ಈಗ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಮಾರ್ಟ್‌ಗೇಜ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಜಮೀನನ್ನು ಆಧಾರಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅದೇ ಜಮೀನಿನ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಬೇರೆ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಷಾರ್ಟ್ ಟರ್ಮ್ ಸಾಲವನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ವರ್ಷದೊಳಗಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆ ಬಾಳುವ ಸ್ವತ್ತನ್ನು ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಆಧಾರಮಾಡಿದ್ದರೂ ಅದು ತೀರುವವರೆಗೆ 500 ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೇಕಾದರೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸ್ವತ್ತಿನ ಬೆಲೆಯ ಮೇಲೆ ಅದಕ್ಕೆ ಮೀರದಂತೆ ಷಾರ್ಟ್ ಟರ್ಮ್ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಹಿಂದಿನ ಸಾಲ ತೀರದಿದ್ದರೂ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವಂತೆ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಎಂಟನೆಯ ಕ್ಲಾಜಿನ ಪ್ರಕಾರ ಸಿವಿಲ್ ಕೋರ್ಟಿಗಿರುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಮೊಟಕುಮಾಡುವುದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಹತ್ತನೆಯ ಕ್ಲಾಜಿನ ಎರಡನೆಯ ಸಬ್-ಕ್ಲಾಜಿನ ಪ್ರಕಾರ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಿಗೆ ತಾವು ಹಾಕುವ ಜುಲ್ಮಾನೆ ವಸೂಲುಮಾಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸೊಸೈಟಿಗೆ ಬರಬೇಕಾದ ಬಾಕಿಯನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಈಗಿರುವ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ವಸೂಲುಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ ಡಿಫಾಲ್ಟರಾದಕೂಡಲೆ ತಕ್ಕ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಂಡರೆ ಯಾವ ಸಾಲವೂ ನಿಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.)

ಎರಡುಮೂರು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಬಾಕಿ ಬಿಟ್ಟು ಆ ಮೇಲೆ ವಸೂಲುಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವೆನ್ಯೂ ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಬಾಕಿಯನ್ನು ವಸೂಲುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಡೆಪ್ಯುಟೀ ಕಮಿಷನರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಈ ಬಾಕಿ ವಸೂಲು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅಲ್ಲಿ ನಿಧಾನವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡಿದರೆ ವಸೂಲಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ತೊಂದರೆಯೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಈ ಎರಡು ಕ್ಲಾಜುಗಳು ಬಹಳ ಕಠಿಣವಾಗಿವೆ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಾಂಗಕ್ಕೆ ಕೂಡ ವಿರೋಧವಾಗಿವೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಖಂಡಿತ ಇದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಎರಡನೆಯ ಕ್ಲಾಜಿನ ಪ್ರಕಾರ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಹುದೆಂದಿದೆ. ಪರಮಾವಧಿ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ನಿಗದಿಮಾಡಿರುವುದಕ್ಕೆ ಆಕ್ಷೇಪಿಸಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಷೇರು ಇರುವವರಿಗೂ, ಹತ್ತು ಷೇರು ಇರುವವರಿಗೂ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಇರುವವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಷೇರು ಕೊಡಬಹುದು; ಸಾಧ್ಯವಾದಮಟ್ಟಿಗೆ ಸೊಸೈಟಿ ಮೂಲಕ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡಬೇಕಾದದ್ದು ಸಹಜ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಈಗಲಾದರೂ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ದಯವಿಟ್ಟು ಮಲ್ಟಿ ಪರ್ಪಸ್ ಸೊಸೈಟಿ ಆಡಳಿತವು ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ನಡೆಯುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಈಗಿರುವ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಸರಿಯಾಗಿ ಕ್ರಮ ಜರುಗಿಸಿ ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗದೆ ತಕ್ಷಣ ಬರಬೇಕಾದ ಹಣವನ್ನು ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವೆನ್ಯೂ ಬಾಕಿಯಂತೆ ವಸೂಲುಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

***Sri M. LINGANNA** (Nanjangud).—Sir, in the Statement of Objects and Reasons it is stated that the amendment is mostly made for the recovery of the amount that would be advanced to raiyats by way of short term credit that would be arranged hereafter by the State. As stated in the third para of the Statement of Objects and Reasons, this is to remedy the defects which are inherent now and also to aid the co-operative movement to work satisfactorily. I would have been more impressed if this paragraph had taken the priority over the other one. Sir, as it is, I feel that the purpose for which this amendment is brought forward will result in many difficulties. Some of the provisions which have been sought to be inserted anew and some of the provisions which have been amended further will mostly hinder the main object, that is, advancement of credit to the agriculturists. It is said that the Reserve Bank is advancing loan to the State Government. The Central Government is helping the agriculturists by way of short credit loans. While administering that loan, the paramount duty of the State Government is to look into the way in which the amended provisions would not work against the agriculturist class. Sir, we all know that the short term loan is indeed for two purposes : one is, for raising the crop and harvesting and secondly, seasonal loan by which the ryot would purchase bullocks and other necessary agricultural implements. We also know that those persons who will be in need of seasonal as well as crop loans are those that belong to the poorer section of the agriculturists who till the lands of either the absentee landlord or landlords who own more than they require. If the Government were to ask this section of the agriculturist to create a charge on the land that they till, I am afraid that it is not possible for them to come forward for obtaining a loan for their purpose. I have personally known of cases in my taluk where agriculturists who applied for manure on loan basis could not get it because they were tenants of some landlord. They were required to get endorsement from their landlords to the effect that in case the tenant failed to discharge the loan, the landlord would discharge it. Sir, I do not know how far the short term credit that is envisaged by the introduction of this amendment would be to the advantage of such agriculturists.

Further, Sir, section 22A is, to a certain extent, in controvention with the terms of the Property Act. It not merely creates a charge on the land but it also requires that the person who applies and obtains the loan should declare that the society shall have the first charge over the land and in case of any variation, it could be only done by the approval of the society. In case the person has not discharged the loan in full, he cannot alienate the land.

Mr. SPEAKER.—Now the House will rise for lunch and meet at 3-30 p.m.

The House adjourned for Lunch at Three of the Clock and reassembled at Thirty Minutes past Three of the Clock.

[MR. SPEAKER in the Chair].

Sri M. LINGANNA.—Sir, I was saying that the provision 22A would, to a certain extent, limit or contravene the provisions of the Transfer of Property Act and, added to that, it would adversely affect the enforcement of the rights at large. As has been said previously, the bulk of the agriculturists are landless and such people are the people who are in need of short term credit loan by the societies, as is contemplated by the amending Bill. So, Sir, this provision, I believe, cuts at the very root of the intention of the Government with which they are seeking the help of the Reserve Bank of India. The mode by which the Government have thought fit to recover the dues has been made rigorous. Section 29 of the original Act provides exhaustively for the recovery of the dues. There is also another provision made by amending section 10 of the original Act to the effect that the dues or the arrears from an agriculturist who has borrowed some short term relief from the society could be recovered by the magistrate. It may not be out of place if I recall to the memory of this House that while discussing the Sales Tax (Amending) Bill during the last session, a good deal of controversy arose and there was also opposition to the provision in that Bill wherein they had said that the arrears of Sales-tax should be recovered through the magistrate and of course with fine in addition. Sir, the same provision or the same method is being thought of here in this Bill to recover the dues advanced by the societies. I wholly oppose this provision wherein they contemplate to give powers to the magistrate to whom they resort to recover the arrears. Not merely this particular provision would put the poor agriculturist class into a lot of difficulties but also it would work adversely to their interests. Therefore, I am of the opinion that the amendment to section 10 wherein they seek to vest the Magistrate with powers to recover the arrears should be completely deleted. For, the other provisions that have been laid down in the original Act and also that have been placed in the amending Act are sufficient enough by which they can recover the dues or arrears. So, Sir, if the Government are of the opinion that they should retain this particular clause, I humbly submit that the very intention with which they have sought the help of the Reserve Bank of India to advance loans to help the poorer sections of the raiyats would be thwarted and to that extent the amending section 10 strikes at the very root of the basic principle of the amending Bill itself.

The other provisions of the amending Bill which have been introduced, wherein they want to make the Registrar all powerful, will have to be gone through carefully by the Select Committee, Of course, one of the members made a detailed reference and said that he felt that the power vested in the hands of the Registrar were not democratic. And one friend of mine stoutly supported that such a measure was needed and also extensively quoted that the history of the Apex Bank and of some other societies called for such a provision. But we have to understand that that particular provision wherein they have sought to place the Registrar on a pedestal wherein he could act as if he was a dictator would cut at the very root of the principle of co-operative movement. The movement is based on the willingness of co-operators to collect together and form themselves into a society by means of share capital. They are the basic factors and their good intentions, their co-operation and their sense of duty are the basic principles on which the whole movement depends. And if the Registrar were to over-ride without any reference to them it would not conduce to the development of co-operative movement at all. That is the reason why I submit that even the particular provision wherein they have sought to give powers to the Registrar should be reconsidered and remodelled if possible and the amending Bill, though it is an ameliorative measure as far as agriculturist classes are concerned, I am afraid, cannot fully and adequately meet the intentions and the requirements of the poorer sections of the agriculturist unless this is

(SRI M. LINGANNA.)

done. So, all the amending sections as they are placed before us, are to be referred to the Select Committee and considered by them. So, with these few remarks, I would suggest that the Select Committee proposed should go into all these provisions and make the necessary amendments and I hope that the amending Bill would come out from the Committee shorn of the deficiencies and shortcomings that are inherent in this particular amending Bill.

Sri K. PATTABHIRAMAN (Kolar).—Mr. Speaker, I did not wish ordinarily to interfere in this debate but for two speeches made by Hon'ble friends: one was the very exquisite and picturesque speech of my friend who sat to my right but who now is absent—I mean the Hon'ble Member for Periyapatna—and another is the speech of Sri A. Bheemappa Naik. It looks to me that I should strike a new note as it were so far as the debate is concerned and invite Hon'ble Members of this House to look at this Bill in another light. At the outset I must make a general observation to pointedly draw the attention of the Hon'ble Minister in charge to the approach that I would like to give to this all important question. Possibly the whole vision of the Government in bringing forward this Bill is coloured, if I may say so, by one unfortunate circumstance. I use the word 'unfortunate' very deliberately and with set purpose. The Statement of Objects and Reasons makes the position abundantly clear, *viz.*, that some amount is going to come from the Reserve Bank of India and that it is going to be distributed amongst the agriculturists. It is very commendable and welcome and I am sure the whole country would be very grateful for such a provision. But, apart from that, there is another aspect, namely, that the possibility of getting some amount from the Reserve Bank of India seems to be the most important consideration that has weighed with the Government in bringing forward such an amending Bill, or in other words, if I could make myself clear without meaning any offence, it is the main line that is contemplated in this legislation. I ask the Minister in charge through you whether this will not affect the basic principle, the foundations of co-operative movement. It is quite possible, when we scan and analyse the various clauses of the Bill, that some of them might commend themselves to us and some may not. But that is, in my opinion, only incidental or unimportant anyway. The main point I want this House to consider is the question that has been raised, and that is a very fundamental one, "Why is that we want all these provisions?" Let us scan the amending provisions under two classifications. One is, there is an attempt made that, as some amount is going to come from the Reserve Bank of India and is going to be advanced to the several agriculturists of the State, there must be sufficient safeguards provided in the law for recovering back the advances wholly, promptly and speedily. That is one aspect and that is the one object which, I feel, has coloured the entire vision and the entire imagination of the Government in bringing forward this Bill. I ask whether that would be the proper approach when we are referring to co-operative movement in the State. The second classification under which we analyse the several clauses of the Bill would amount to, say, that where, at present, in individual cases brought to the notice of the Government the remedy is not adequate in the law as it is now on the statute book, some attempt is made to amend those particular provisions to ensure the possibility of some relief forthcoming in certain individual instances. Apart from this, whatever may be the hight sounding phrases that have been incorporated in the Statement of Objects and Reasons, to use my friends observations, I am afraid, Sir, no serious and strenuous attempt is made, at any rate, satisfactory attempt is made to improve the agency. My friend has given a number of instances to us, of certain irregularities in regard to grant of loans by the Apex Bank or its constituent body—at what stage applications for loans were made and at what stage loans were given. Now I ask in all humility, what do these instances really mean? Where do they take us? He has argued the case against himself when he suggested these illustrative cases. What exactly we find was, there was a Registrar in 1949, whoever it was, God alone knows it, an Assistant Registrar, and One Secretary who was in a position to recommend a big loan. How they have used their good offices to spend the funds of the Apex Bank is known. Is that not sufficient ground to say that here we have definite instances, concrete instances as it were, where we can no longer entrust this important and discretionary power to these officers? What exactly is the object of this Bill? When we see with eyes wide open, when these instances quoted by Hon'ble Members who preceded me serve as a beacon light as it were, when we can see things crystal clear, as clear as day, when we find that the Registrar and the Assistant Registrar have frittered away the finances of the institutions in an extravagant way and have not utilised the administrative power they have been cloathed with in the interest of safeguarding the public money, I ask in all humility, is it wisdom, is there any real practical sense in once again trying to clothe the Registrar with still wider powers? I fail to understand this attempt. In fact, it is very easy to mistake my friend Sri Sreenivasan Iyengar. I know what exactly has propelled him to say that. If these changes are going to be brought about in this Bill, it is putting the axe at the very root of the co-operative movement. I share his fears. I accept his statement and I beseech the Government and the Hon'ble Minister in charge to consider where this is going to take us. There is another aspect. What is the principle of co-operation and the co-operative movement? As far as I have understood it, in western countries where the co-operative movement was started earlier and has advanced so much—you can study the co-operative movement in China, the co-operative movement in Czechoslovakia, the co-operative movement in Japan—the co-operative movement there has come into prominence and has made greater advances much as a result of the War and during the War. In fact it has brought up an economic and social order of things such as to enable these powers to withstand the influences and effects of a world conflagration. That is how this co-operative movement has grown. In fact the very essence of co-operative movement is that the members who participate in the co-operative movement supply the material, they supply the where-withal and they supply the stock-in-trade. There are the producers' co-operative societies, there are the consumers' co-operative societies; they come together and share the benefits. That is the test of the co-operative movement. I can never understand external capital coming from outside and forming the basis of this co-operative movement. In fact the co-operatives suffer on account of that. Are you going to be money-lenders by investing money in these co-operative institutions? One thing must be clearly understood. I am not at all anxious. I know some of my friends would mistake me and say: "Here is a man who stands against capital and money flowing from the Reserve Bank to the Agriculturists of Mysore State; who is this little man standing up and saying that money need not flow from the Reserve Bank?" I am presently making a very concrete suggestion in that respect. What I want the Government to consider is, let us understand the basic principle upon which the co-operative movement is based. Is there any necessity for this legislation? When I say this, I do not mean any offence—I have the greatest respect for the Minister for Co-operation. I know he had extensive journeyings in western countries, particularly in America. I ask him, let us look at the picture of the co-operative movement in America and let us look at this Bill along side. You will kindly see, even as it is, in India we have merely got to some extent a tinkering of the co-operative movement, namely, in respect of consumers' co-operative societies. We have yet to organise producers' co-operative societies. We are thinking of a co-operative commonwealth in India—that is what the Constitution provides. We have hardly

(SRI K. PATTABHIRAMAN.)

made a beginning in co-operative societies. Such beginnings as we have made are quite inadequate. What ultimately is going to be the state of affairs, it is rather very difficult for anybody to foresee. It is merely a question of asking co-operative societies to take money from the Reserve Bank. What is the effect of this? The essential principle of co-operative movement is, co-operators share the joys and sorrows. They put into the concern all their capital, it may be their stores, and commodities that they produce, it may be that labour that they bring in, it may be that element of common effort that they bring in in co-operative farming in some form or other; one basic essential principle in the co-operative movement is that they have the responsibility for supply of capital, for the supply of the where-withal, so that self-help, mutual benefit, mutual advantage, thrifit habits may be promoted by this co-operative movement and it will grow and develop. Sir, what I fail to understand is that the Government propose to come in as a shareholder into the co-operative society. I am afraid there is complete confusion of the Joint Stock principles with the co-operative movement. It is best that we say at the earliest possible moment how exactly we are going to preserve this co-operative movement from the Joint Stock principles; otherwise it looks to me, Sir, here is a Government which tries to import the Joint Stock principles into the co-operative movement. That is one of the points which I want the Hon'ble Minister to bear in mind and assure us. I say that without fear of contradiction. Look at any provision in this Bill. It is merely a money-lender's way of looking at things. That will not enure to the benefit of the co-operative movement. I wholeheartedly agree and endorse the statement of Sri Sreenivasa Iyengar. His views may be accepted today or they may not be accepted. But a day will come when you will have placed the axe at the root of the co-operative movement itself. I am saying this with some amount of feeling, some amount of emotion not because I take this lightheartedly. On a perusal of the Bill as drafted, some of these misgivings arise in one's mind. Possibly I am wrong and possibly you are wrong. But the time has come when we should try to understand each other and see who is wrong and who is right. That is the position. I do not claim infallibility for my views. Possibly after hearing the explanation of the Hon'ble Minister, I may revise my opinion and change my mind and accept the amendments. But nevertheless, I must state my views on the subject. There are two provisions which I want to point out and make an earnest appeal to the Hon'ble Minister in charge that, in the course of the deliberations of the Select Committee any change is brought about or not, this question of Government taking shares in a co-operative society must go. It is very bad. I cannot understand the Government stepping into a co-operative society and trying to subscribe to its share capital. What is the principle? What is a co-operative society meant for? Why is the membership restricted? Why should you say, 300 members or 500 members? Government cannot become a co-operator by merely taking some shares in it. It can only participate in the activities of the society only in the garb of a money-lender. The man who supplies the capital is a capitalist and a capitalist has no place in the co-operative movement. He can have a place only in a Joint Stock Company. I strongly, wholeheartedly suggest that this provision of asking the Government to take shares in a co-operative society is essentially wrong and fundamentally opposed to the principles of co-operative movement. Nowhere in the world—subject to correction, because the Hon'ble Minister comes with American experience and I lack in it—therefore subject to that, I do feel that Government can come forward in asking for shares in a joint stock company, joint stock bank or a corporation, but to take shares in a co-operative society is something which I cannot understand. At the same time, I say that if you want to get money from the Reserve

Bank, by all means, have it. What is the difficulty ? You have stated in the Statement of Objects and Reasons that in both the States, Madras and Bombay, the Reserve Bank lends money on the joint signatures of the State Apex Bank and the District Central Bank from which the primaries borrow funds for financing their members for seasonal agricultural operations or marketing of crops. Why should you make a change? Here we are in the beginnings of the co-operative movement. The co-operative movement is still in its initial stages. Such strides as we have made for the last 50 years has hardly brought us to the stage of providing some small credit facilities here and there. Except for this, the co-operative movement is not so intensive or extensive nor has it been as comprehensive as we all desire. I must state on this occasion, Sir, a serious attempt was made by my Hon'ble friend Sri T. Mariappa to introduce multi-purpose co-operative societies in as wide an area as possible. But how far the attempt has succeeded and how far beneficial results have flowed from it, it is far too much for me to say; nor is it very necessary that I should digress and express my opinion about it. But one thing is clear that there is an honest attempt made. It still remains at the stage of an attempt and it has not gone further. When it is in that position and when we have to organise the political and economic life of the villagers, we have to build up village economy on a broad comprehensive way, we have to organise marketing societies, we have to organise producers' co-operative societies, we have to organise consumers' co-operative societies, such that the usurious money-lender is obliterated and eliminated, the middleman or the profiteer is eliminated; we want to bring about an order of things, an economic order of things whereby the producer gets his full benefit. Are you going to promote these ideas by bringing these amendments to the Co-operative Act ? It is with this view that we have got to look at the various provisions contained in this legislation. On the other hand if the main idea is to utilise the money that is offered by the Reserve Bank, by all means you can do it, but why not bring forward a separate Bill. Please do not tamper with the Co-operative Societies Regulations. Leave it as it is. You draft another Bill; take the money from the Reserve Bank, have a district Bank and go about your business of money-lending if you want. I know what public spirit we have. In my own humble way, I can give a fine certificate and a tribute to many public-spirited gentlemen. For instance, you have Sri A. V. Narasimha Reddy—can you have a better man than him to manage and lead a Banking Corporation for the District of Bangalore? Even so, we have very many people with the same public-spirit and zeal; you can have any provisions you want there in such a Bill. An agricultural bank is something different from the agricultural co-operative societies. Unless you have a psychological approach to these things, possibly these provisions could not be successfully worked. Therefore, I wish to suggest first and foremost to the House and through you, Mr. Speaker, to the Hon'ble Minister in charge, that an agricultural credit co-operative society is something different from a banking corporation that, you are thinking of. I do not say that, so far as the Hon'ble Doctor is concerned, he had any intention of leading himself to a position whereby he must necessarily meet with this kind of criticism. I know it may pain him very much to come across this kind of criticism, but unfortunately the fact remains like this. Shall I ask, has there been any such thing ?

4 P.M.

There is another aspect which we must consider. Sri M. Linganna made the position very clear. We want stringent measures for collecting the loans. But simply because Government are getting some money from the Reserve Bank, to introduce such measures for its collection would not be a happy state of affairs. I hope Dr. Nagan Gowda will go into this matter. After all, we have just made a very good beginning. For the last seven years, soon after the Popular

(SRI K. PATTABHIRAMAN.)

Government came into office, I must admit, an attempt has been made to take the next important step in developing the co-operative movement. Why, at the same time and now, hit at the root like the great Parashurama coming down with the Axe ?

Then Sir, the second aspect on which I wish to dwell is about the Magistrate being empowered to collect the loans. Apart from the arguments that have been advanced both *pro* and *contra*, I would request the Select Committee to consider the aspect very deeply and very carefully. To utilise the services of a Magistrate for this collection of loans is is very bad in principle. Government may be very anxious that the money should be so secure and the collection should be so prompt ; but the remedy is bad. There is a tendency, if I may say so, to develop this affinity for the Magistrate. I could understand the officers of the Civil Court being entrusted with this power. But to utilise the Magistrate, I am harping on the word "Magistrate", is an aspect which I do not agree to and which I wish the Hon'ble Minister to consider once again. The impartiality of the Magistrate is there to maintain law and order when there is something wrong. But utilising him as the collecting agency, that I want to protest against. I am not so much worried whether the Magistrate can do it or not. The Government of Mysore, having taken money from the Reserve Bank, perhaps wants to guarantee that they would deal with this like money-lenders. But, I protest against the method of utilising the services of the Magistrate as the collecting agency ; that is something bad. There is a judgment of our High Court in connection with the sales-tax where an observation is made by one of the Lordships that though, as the law stands, they have got to administer it, there was latterly a tendency on the part of the adminstration to utilise the Magistrate. Against the Civil judge, I have nothing to say. The Magistrate—there is a hallow around him; that hallow is going to be cut into, is going to be affected rather adversely. Therefore, this raises a fundamental principle. I do not know whether it commends itself to the Hon'ble Minister in charge of this Bill. But whatever may be my helplessness, I would like to plead with him and plead with all the force at my command and at least in this one point, if I feel that I have taken the Hon'ble Minister with me, nobody would be as happy as my humble self.

There is another aspect which has got to be considered. In the course of the discussion references were made to several clauses which I do not want to repeat. My friend Sri Linganna referred to 22-A. I would like the Law Secretariat to enable us to see that there is no impediment ; I would be very happy. I would ask the Hon'ble Minister to consider whether a charge is created by a mere declaration. There is the Transfer of Property Act. I would like to know whether a mere declaration could create a charge when that declaration is not registered. I can understand it if it is registered. But 22-A says, if a declaration is made, *suo moto* it creates a first charge. Under the present law, registration constitutes notice. If a mere declaration is made and accepted, how can the ordinary man without notice of such declaration, be made responsible ? That transaction of the society will be void, according to the clause.

Secondly, there is yet another aspect that I want the Hon'ble Minister to consider. Taking 22-A with the other sections together, whether it would be really to the advantage of the agriculturist, the poor man, is a matter to be considered. Accepting the feeling that you must ensure that the amount advanced is promptly recovered, I am afraid, the debtor's interest has not been so much in your contemplation ; that is the only remark that I must necessarily make. There is also a legal impediment. I am saying it as merely a sceptic. If I am convinced, I will be happy. In my opinion, by reading 22-A, the legal position would not be so safe. At any rate, on other grounds, I feel, the agriculturist is going to be hit hard, because it precludes him from borrowing subsequently from anybody else. I say, if the land is capable of bearing a further sum, why do you prevent it ? At any rate, I am clear in my mind that this will not be of any advantage to the agriculturist.

Then, this definition of 'agriculturist' raises some difficulty. I would like to know from the Hon'ble Minister in the course of his reply, whether he has considered the effect of the word 'agriculturist'. 'Agriculturist' is a word which has been defined in various laws, the most important of them being the Mysore Agriculturists' Act. Here, this word is not separately defined. Therefore, we must naturally take it as stated in the General Clauses Act, namely, where a word used in a particular Statute is not defined, the general law is, it will come into effect as it is defined elsewhere. 'Agriculturist' is defined in the Mysore Agriculturists' Act in a particular manner. Is it what is contemplated ? What is more is, it is said, "......a society of which the majority of the members are agriculturists......". Now, I ask, is it to the advantage of the co-operative movement to draw this definition ? In a co-operative society all sorts of people will be there ; merchants will be there, traders will be there, agriculturists, Government employees, all who own lands will be there. There is an attempt here to draw distinction between an urban area and a rural area. Even in the rural area, different avocations that the people have, is going to be another basis of division. I am not going to enter into a controversy whether that kind of legislation is constitutionally right or not ; but I must give my misgiving and say, this is not to the advantage. That is another suggestion that I want this House to consider.

The next question I want to deal with—I do not want to take up all clauses of the Bill at this stage because I shall reserve my remarks on them after the Bill emerges from the Select Committee—is the role of the Registrar. I have absolutely no quarrel with you in clothing the Registrar with such wide powers. But my difficulty is this. If one looks at the several clauses of the Bill, one will see that the work of the Registrar will become so marked and so extensive that I should, really congratulate that happy person who can hold such wide powers ; if he has the talent, the time and the taste for such work, if there is such a superhuman being, nobody would be more happy than my humble self to congratulate him. But it is not possible to have such a person. Just now, from the wonderful instances given by Sri H. M. Channabasappa of what one Registrar in 1949 did in respect of one Apex Bank and in respect of only two transactions in the metropolis of Bangalore, if the Registrar were to behave like that here, you want to make the Registrar an every-day officer of every society, according to this Bill. Every clause in this amending Bill will bring in the Registrar and his voice will be the final one. No court can question it. Even the civil courts cannot interfere. I want to know why does this Government think that their Registrar, that superhuman individual, should really exercise all these powers ? Sri V. Masiyappa said that we should not suspect that the Registrar would not be doing his duty properly. I have no such suspicion. So far, I have always been of the view that our officers have always maintained certain standards of rectitude and conduct which certainly have to extort the admiration of everybody and my humble self is one of them. But is it possible to have such a superhuman being who can be clothed with such wide powers ? It is not possible. And what is more, in one breath you want the Magistrate to come into the picture and in another breath you want the civil courts to go. I do not want any person, be he a person in the street—he may have a legitimate good case to offer—to be denied the opportunity of any civil process in the country. It may be that some persons make some money, because lawyers on account of their profession have to. I must concede that. But so far as I am concerned, it is not the lawyer instinct in me that really propels me to oppose this. After all I know how my lawyer instinct generally works itself up. But why should you curtail the normal civil process available in the country ?

(SRI K. PATTABHIRAMAN.)

I do not know for what purpose. You seem to have placed so much of confidence in the wisdom and wonderful powers of your own Registrar with all the experience of 1949 referred to by Sri H. M. Channabasappa that you want to set at naught the civil court process. The entire judicial process, the entire judicial machinery of the State you are not going to trust? I am afraid it looks to me that the executive type of the Government which you want to run is something that needs to be shattered. I feel my allegiance is somewhat out of the gear. You want to take away the ordinary civil court process and you want even the Magistrate to be your handmaid for your collection. I feel that the very approach as it were is something which I cannot understand.

There is one other suggestion made with reference to the powers of supersession in the course of the debate. My objection to your clothing the Registrar or the Government with powers of supersession are not based on merely academic considerations. I am always a practical idealist. I am prepared to agree if, in certain contingencies, in order to meet a situation, you clothe the Registrar with certain powers. But I cannot understand such wide powers being given to the Registrar to supersede the society. Non-official life is just growing. We must have a number of experiments made very soon. Great strides have to be made if at all we are really serious about the co-operative movement. My friend was saying that officialization cannot be considered to be against the co-operative movement. I am afraid I am one of those who believe that it is officialization of this movement that has retarded the progrees of the movement in Mysore. Possibly, in fact, in other States, particularly in Madras the movement is better. The seven taluks of Bellary are with us now. I am happy that the Minister in charge of the protfolio hails from these seven taluks. Here is the rest of the State. I ask you, not by way of interrogation but at least to convince myself; if you really feel the way in which these two areas are administered, so far as the progress of the movement is concerned, you will find that the movement in the seven taluks is much better than in the rest of the State. I am convinced from the reports I have, I have no reason to disbelieve the versions in these reports, and I am also told, that the working of the societies in those seven taluks, compared man to man and institution to institution, fares much better, far better than in the rest of the State. I feel therefore that the powers of supersession as contemplated are unnecessary. Sri Srinivasa Iyengar has made some very pertinent observations about this and I request the Hon'ble Minister to consider the suggestion. As the law now stands, when there is a case made out for supersession, you generally ask the general body to meet, exercise its mind, have an opportunity to consider the position and then take the necessary action. Even then if it does not correct itself, there are other stages and ways of setting the matter right. But you now want to take away every thing and make the Registrar a powerful man. I am not using the word democratic or undemocratic. I know the democratic body as yours will feel rather tilted or jolted if from this side of the House the words are used, because there seems to be a feeling that democracy is all your copyright and mobocracy is all the monopoly of others. (*Hear, hear!*) So long as that feeling persists in you, there is no use in my saying all these. Nevertheless I want you to understand this. I will not say more; I will reserve my remarks on the several clauses. Even at this stage I do not know how far I have carried conviction in you because I do not see any physical change in the Hon'ble Minister in charge of Co-operation and the smile of the Chief Minister only adds to my difficulty. (*Laughter*) However, let me say with a sincere feeling,—I do not merely say this with a view to gas off or show myself off,—that it is not too late for you to consider whether the time has not come when consistent with our requirements and with our finance we should not reconsider the whole matter, examine the possibilities of the co-operative movement, find out how far and in what manner or in what measure we could suggest improvements and take the next important forward strides. Such a thing is overdue. Until then I feel that this object of providing some safeguard for the prompt recovery of the moneys that may come to you from the Reserve Bank should not be the sole criterion that should entail such an important amendment as this to make the co-operative societies, bad as they are, worse even by making them merely money-lending institutions. On the top of it comes the idea that the State of Mysore wants to join the category of money-lenders as shareholders in the societies. I cannot have a better commentary and an eloquent commentary to find out the intentions of the Government. The whole thing, if I may say, has let the cat out of the bag when the Government comes forward and says 'We are going to be shareholders of societies'. Therefore I would suggest and appeal to the Minister, let us bifurcate the two, bring forward a Bill for the district and taluk banks and introduce Joint Stock principles, make it as fool-proof as possible. Let the agriculturist know that the money that you want to give him is on loan and not a co-operative gift. If the money is to be distributed, even now it would not be too late for you to consider apportioning all these loans to separate banks. So far as co-operative societies are concerned, if such difficulties as you have referred to are there, bring forward comprehensive legislation, after your enquiry is complete, so that we may really make good and substantial progress in the advancement of co-operative movement.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪಿ. ನಾಗರಾಜಮೂರ್ತಿ (ಮಳವಳ್ಳಿ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಮಸೂದೆಯ ಮೇಲೆ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಪರವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮಿತ್ರರು ಆಗಲೇ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸಭೆಯ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ನನ್ನ ಮಿತ್ರರಾದ ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸಯ್ಯಂಗಾರ್‌ರವರು ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣದ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ವಿಮರ್ಶಿಸಲು ತೊಡಗಿ—ಈಗ ಅವರು ಇಲ್ಲಿದ್ದಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು—ಅತಿ ಭಯಂಕರ ಭಾಷಣಮಾಡಿ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದಾ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರತಕ್ಕ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಅತಿ ತೀವ್ರವಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಸಾಧನ ಸಾಮಾಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಈಗ ನಾನು ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿದೆ. ಸಹಕಾರ ಸಂಘ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಯಬೇಕಾದರೆ, ಅದರ ತತ್ವವನ್ನು ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಜನರು ತಿಳಿಯಬೇಕಾದರೆ ಅದರ ಮೂರು ಅಂಗಗಳು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿರಬೇಕು. ಒಂದನೆಯದು ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರು, ಎರಡನೆಯದು ಸಂಘದ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರ ವರ್ಗ, ಮೂರನೆಯದು ಸದಸ್ಯರ ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರ ವರ್ಗದ ಮೇಲೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡತಕ್ಕ ಉತ್ತಮ ಸರ್ಕಾರ. ಯಾವ ಸದಸ್ಯನು ಸಹಕಾರ ಸಂಘದಿಂದ ಸಾಲ ಪಡೆದು, ಅದನ್ನು ವಾಪಸು ಕೊಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕಾನೂನು ಕಟ್ಟಳೆಯನ್ನು ಮೀರಿ ವರ್ತಿಸಿ ಕೊಡದೇ ಸತಾಯಿಸುತ್ತಾನೆಯೋ ಅಂಥ ಸದಸ್ಯನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕಾನೂನು ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಈಗ ಸದಸ್ಯರ ಮನೋಭಾವ ಹೇಗೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆಯೆಂದರೆ, ಎಲ್ಲಿ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆಯೋ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು, ಪುನಃ ಅದನ್ನು ತೀರಿಸುವ ಹವ್ಯಾಸಕ್ಕೇ ಹೋಗದೆ ತಾತ್ಸಾರ ಮನೋಭಾವದಿಂದಿರುವುದು—ಈ ರೀತಿ ವರ್ತನೆ ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದುದಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಆದರೂ ಈ ದಿನ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಬಹಳ ಕೆಳಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೋಗಿರುವುದು ಕಾನೂನು ಲೋಪದೋಷದಿಂದ ಅಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿಯುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದೆ ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಮಗ್ರ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿದ್ದರು. ಅವು ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಹುರುಪಿನಿಂದ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದು ಇಂದು ಜನರ ಟೀಕೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗಿರುವುದು ಸರ್ವರಿಗೂ ವೇದ್ಯವಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ, ಕಾನೂನಿನ ಪ್ರಕಾರ ಸರ್ಕಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಇರುವುದು. ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ಸೋಲನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದೇ ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಯಾವಯಾವ ಸಾಮಾಗ್ರಿಗಳ ಮಾರಾಟ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿದ್ದಿತೋ ಅಂಥವುಗಳನ್ನು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಂದ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹಣದದುರುಪಯೋಗ ಎಷ್ಟೋ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಆಗಿ, ಕಾನೂನು ಬಲದಿಂದ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದ್ದರೂ ಸಹ ಕೈಗೊಳ್ಳದೆ, ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಮುಚ್ಚಲ್ಪಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಸನ್ನಿವೇಶ ಹಲವಾರು ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣುಮುಂದಿವೆ.

4-30 P.M.

ಇಂಥ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಸಡಿಲವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗಮಾಡಿ ಯಾರು ಹಣವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೋ ಅಂಥವರ ಮೇಲೆ, ಸರಿಯಾದ ಉಗ್ರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೇ ಹೋದ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಎಷ್ಟೋ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಹಣ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿ ಅದರಿಂದ ಸರಿಯಾದ ಫಲ ಜನರಿಗೆ ದೊರೆಯದೇ ಹೋಗಿದೆ. ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಮುಖನೋಡಿ ಮಣೆ ಹಾಕುವ ರೀತಿ ನೀತಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಾರೆಯೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಎಂಥ ಉಗ್ರ ಕಾನೂನನ್ನು ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪಿ. ನಾಗರಾಜಮೂರ್ತಿ.)

ಅದರ ಫಲ ಜನರಿಗೆ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಮೂರನೇ ಅಂಗವಾಗಿರತಕ್ಕ ಸರ್ಕಾರ ಉಚಿತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾನೂನಿನ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟ ಹೊರತು ಯಾವ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿದರೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸದಸ್ಯರು, ಎಂಥವನೇ ಆಗಿರಲಿ ಅವನ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿ ಅವನಿಗೆ ಉಪಕಾರ ಮಾಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟು ಮತ್ತೆ ಸಾಲ ವಾಪಸು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಕಾನೂನು ಇದ್ದೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಹಂದೆಯ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರಾಯುಧ, ಕೊಟ್ಟಂತೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆ ಆಯುಧವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸತಕ್ಕ ವ್ಯಕ್ತಿ ದಿನ ದಿನಕ್ಕೆ ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತ ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ಯಾವ ಒಂದು ಆಯುಧವನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ತಯಾರುಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೇವೆಯೋ ಅದು ಖಾಯಂ ಆಗಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಒಂದು ಆಯುಧ ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡತಕ್ಕ ಮನುಷ್ಯನ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಎಂತಹ ದುರ್ಧುವಸ್ಥೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗಿರತಕ್ಕ ಕಾನೂನಿನಿಂದಲೇ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್‌ರವರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ, ಹಣವನ್ನು ವಸೂಲುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಸೌಲಭ್ಯ ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ, ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಪ್ರಯೋಗಮಾಡದೆ, ಹಣವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೇ ಇರತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇದು ಸಹಕಾರ ತತ್ವಕ್ಕೇ ಕೊಡಲಿ ಪೆಟ್ಟು ಹಾಕಿದ ಹಾಗಿದೆ. ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ವಾಪಸು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ ಒಬ್ಬ ಭಾರಿ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯ ಆ ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ಕಟ್ಟಡ ಯಾವ ಕಡೆಗೆ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಹ ನೋಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ, ಸತ್ಯಸಂಧರಾದ ಮತ್ತು ಶೀಲತ್ವವುಳ್ಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಅನೇಕ ಜನ ಈ ಸಹಕಾರಸಂಘದ ತತ್ವದಲ್ಲೇ ನಂಬಿಕೆ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಹೊಸ ಹೊಸದಾಗಿ ಸಹಕಾರತತ್ವಕ್ಕನುಗುಣವಾದ ಎಷ್ಟೋ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಫಲಪ್ರದವಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಸಹ, ಸಹಕಾರ ತತ್ವವನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ. ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಅನುಭವದಮೇಲೆ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆಸಿ ನ್ಯೂನಾತಿರಿಕ್ತಗಳು ಬಂದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ತಂದರೆ ಸರ್ವಾನುಮತದಿಂದ ಸ್ವಾಗತಿಸಬಹುದು. ಈಗಿರತಕ್ಕ ಕಾನೂನನ್ನೇ ಸರಿಯಾಗಿ ಪ್ರಯೋಗಮಾಡದೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕಾರ ಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿರುವುದರ ಅರ್ಥವೇ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗಿರತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾರು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸಾಲಕ್ಕಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಾನೆಯೋ ಅಂಥವನಿಗೆ ಸಾಲ ದೊರಕುತ್ತಿಲ್ಲ; ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪುನಃ ವಾಪಸು ಕೊಡಬಾರದು ಎಂಬ ಮನೋಭಾವವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವವನಿಗೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಸಾಲ ದೊರಕುತ್ತಿದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಈ ಕಾನೂನಿಗೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿದರೇನು ಮಾಡದೇ ಇದ್ದರೇನು? ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತವಾಗಿ, ನಿರ್ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯದಿಂದ ಈಗಿರತಕ್ಕ ಕಾನೂನನ್ನು ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವವರೆಗೂ ಇಂಥ ಹೊಸ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಸರ್ವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನೂ ಪಡೆದುಕೊಂಡದ್ದೇ ಆದರೆ ಅದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಕಷ್ಟವೇ ಹೊರತು ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಇಷ್ಟು ಆತುರಾತುರವಾಗಿ ತಂದಿರುವುದು ಅಪಾಯಕರ ಎಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿ. ಬಸಪ್ಪ (ತರೀಕೆರೆ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಶ್ರೀ ಪಟ್ಟಾಭಿರಾಮ್‌ರವರು ಅವರ ಉಜ್ವಲ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ, ಸಹಕಾರತತ್ವದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅದರ ಮೂಲ ತತ್ವಗಳನ್ನೂ ಮತ್ತು ಅವುಗಳು ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಕಾರ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನೂ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮದರಾಸು ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿದ್ದ ಬಳ್ಳಾರಿಯಿಂದ ಬಂದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾಗನಗೌಡರ ಅನುಭವದ ಮೇಲೆ ಇಲ್ಲೂ ಸಹ ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಸಹ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ' ನಾನು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ನನಗೆ ತಿಳಿದಹಾಗೆ, ಅವರ ಹಾಗೆ ಉಜ್ವಲ ಭಾಷಣದ ಮೂಲಕ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೂ, ಅವರು ಹೇಳಿದ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದೇನೆ. ನಾವು ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಏನೊಂದು ಸಹಕಾರತತ್ವವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇವೋ, ಅದನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಸರ್ಕಾರದ ಸಹಾಯ, ಸಹಕಾರ, ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇವೆಯೇ ಹೊರತು ಸ್ವಯಂಪ್ರೇರಿತವಾದ ಒಂದು ಸಹಕಾಗತತ್ವವನ್ನು ಜನಗಳೇ ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಇದನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪಟ್ಟಾಭಿರಾಮ್‌ರವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಶೈಶವಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಇದನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕಾದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ನಮ್ಮ ಜನಗಳ ಹಾಗೂ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಂಥ ಬಾಲ್ಯಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿರುವಾಗ ಸರ್ಕಾರದ ಸಹಾಯ ದೊರೆಯದೇ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿಯೂ ಸಹಕಾರ ತತ್ವ ಇಷ್ಟರವರೆಗೂ ಕೂಡ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪಟ್ಟಾಭಿರಾಮ್‌ರವರು, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮರಿಯಪ್ಪನವರು ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಿದ ಸಮಗ್ರಸಹಕಾರಸಂಘಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಂದನೆಗಳನ್ನರ್ಪಿಸುತ್ತ ಅವು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿರುತ್ತವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದ ಗ್ರಾಂಟು ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಇವು ಬೆಳೆದವೇ ಹೊರತು ಏಕಾಏಕಿ ತಮ್ಮಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಾವೇ ಬೆಳೆದವು ಎಂದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮರಿಯಪ್ಪನವರೂ ಸಹ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪಟ್ಟಾಭಿರಾಮ್‌ರವರೂ ಕೂಡ ಆ ರೀತಿ ತಮ್ಮಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಾವೇ ಬೆಳೆದವು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಎಂದಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆ, ರಿಸರ್ವ್‌ಬ್ಯಾಂಕು ಕೊಡತಕ್ಕ ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಯಾವರೀತಿ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರಿಗೆ ಅನುಕೂಲಪಡಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು, ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ ವಸೂಲುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬುದೇ ಆಗಿದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪಟ್ಟಾಭಿರಾಮ್‌ರವರು ಸಹಕಾರ ತತ್ವಕ್ಕೂ, ಈ ರೀತಿ ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟು ವಸೂಲು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದಕ್ಕೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಮಾಡಿ, ಇವನ್ನು, ಹೊಂದಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ಈ ಅಂಶವನ್ನು ಗಹನವಾಗಿ ವಿಮರ್ಶಿಸಿ ವಿಚಾರಪೂರಿತ ಭಾಷಣಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ನ್ಯಾಯವಾದದ್ದು ಎಂದರೂ ಈಗಾಗಲೇ ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಇರುವ ಸಹಕಾರ

ಸಂಘಗಳ ಒಂದು ಆಡಳಿತ ಯಂತ್ರವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ರೈತರಿಗೆ ಸಾಲಹಂಚಿ ವಸೂಲ್ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಬೇರೆ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮತ್ತು ಅದರ ಶಾಖೆಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕೆಂದರೆ ಅದು ಈಗ ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೇ ಮತ್ತು ಅದು ಸಾಧುವೇ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ನಿಸ್ಪೃಹತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸಮಾಡುವ ಕೆಲಸಗಾರರು ಸಿಕ್ಕುವುದೇ ವಿರಳ. ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನಗಳೇ ಬ್ಯಾಂಕು ಮತ್ತು ಅದರ ಶಾಖೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರೆ ಅಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಕೆಲಸಮಾಡಲು ಬರುತ್ತಾರೆ ಎಂದಮೇಲೆ, ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಏನು ಮತ್ತು ಯಾರು ಕೆಲಸ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೋ ಅವರೇ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಲ್ಲೂ ಸಹ ಕೆಲಸ ನಡೆಸಲು ಬರುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ಶಂಕೆ ನನಗಿದೆ ಎಂದಮೇಲೆ, ಇವೆರಡನ್ನೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಎಸ್ಟಾಬ್ಲಿಷ್‌ಮೆಂಟ್ ಖರ್ಚು, ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಎಸ್ಟಾಬ್ಲಿಷ್‌ಮೆಂಟ್ ಖರ್ಚು ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ, ಇರತಕ್ಕ ಒಂದು ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲೇ ಸಹಕಾರಸಂಘದ ಆಡಳಿತ, ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಆಡಳಿತ ಎರಡನ್ನೂ ಅದರಲ್ಲೇ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರಿಗೆ ಏಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬಾರದು ? ಅಂಥ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲಸಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪೇನೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಲ್ಯಾಂಡ್‌ಮಾರ್‌ಗೇಜ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಅದೇರೀತಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಸಹಾಯದಿಂದ ಲ್ಯಾಂಡ್‌ಮಾರ್‌ಗೇಜ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನವರೂ ಸಹ ಸಾಲ ಎತ್ತಿ ಲ್ಯಾಂಡ್‌ಮಾರ್‌ಗೇಜ್ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಮೂಲಕ ಸಾಲ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವಹಾಗೆ ಈಗ ಲ್ಯಾಂಡ್‌ಮಾರ್‌ಗೇಜ್‌ನವರು ಹೆಚ್ಚು ಕಮ್ಮಿ 1½ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಷಾರ್ಟ್ ಟರ್ಮ್‌ಲೋನ್ ಮೂಲಕ 50 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಲ್ಯಾಂಡ್‌ಮಾರ್‌ಗೇಜ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಸಹ ಈ ದಿವಸ ಒಂದೂವರೆಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಸಹ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟವರೂ ಇದ್ದು ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಅನೇಕ ನ್ಯೂನಾತಿರಿಕ್ತಗಳುಂಟಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಲ ಮಂಜೂರ್ಮಾಡುವಾಗ ಅಥವಾ ವಸೂಲ್ಮಾಡುವಾಗ ಅನೇಕ ತಪ್ಪುಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶವಾಗಲು ಈಗಿರುವ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ನ್ಯೂನತೆಗಳಿವೆ. ಹೀಗಿರುವ ನಾನಾ ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲವು ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳಾಗಲೇಬೇಕು. ಹಣ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಬಹುದು. ಇರುವ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೂ ತಪ್ಪುದಾರಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆಯೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ಪಟ್ಟಾಭಿರಾಮರವರು ಮತ್ತು ಇತರ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸೂಚಿಸಿರುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಸೂಕ್ತವಾದ ಮಾರ್ಪಾಡುಮಾಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಬಿಟ್ಟಿದೆ.

ಇನ್ನು ಲ್ಯಾಂಡ್‌ಮಾರ್‌ಗೇಜ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ 19ನೆಯ ಕ್ಲಾಜಿನಲ್ಲಿ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಬಾಕಿ ಕ್ಲಾಜುಗಳ ವಿಚಾರ. ಅನೇಕ ಮಿತ್ರರು ಹೇಳಿರುವುದರಿಂದ ಅವುಗಳ ಗೋಜಿಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಲ್ಯಾಂಡ್ ಮಾರ್‌ಗೇಜ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಈಗ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಸಾಲ ಕೊಡುವುದು ಮತ್ತು ಪ್ರಾಮಿಸರಿ ಮೇಲೆ ಸಾಲ ಕೊಡುವುದು ವಾಡಿಕೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಮುಂಚೆ ಆಧಾರ ಪತ್ರದ ಮೇಲೆ ಮುಕ್ಕಾಲು ಪಾಲು, ಪ್ರಾಮಿಸರಿ ಪತ್ರಗಳಮೇಲೆ ಕಾಲು ಪಾಲು ಸಾಲ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಚೆಗೆ ಕಾನೂನು ತಿದ್ದುಪಡಿಮಾಡಿ ಆಧಾರವಿರಲಿ ಇಲ್ಲದಿರಲಿ ಪ್ರಾಮಿಸರಿ ಮೇಲೆ ಸಾಲ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. 1951ರಲ್ಲಿ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಮಾರ್‌ಗೇಜ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಾಲವನ್ನು ಆಧಾರವಿಲ್ಲದೆ ಪ್ರಾಮಿಸರಿ ಮೇಲೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಪ್ರಾಮಿಸರಿ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಾಲ ಪಡೆಯುವಾಗ ಹಿಂದಿನ ತಾರೀಖು ಹಾಕಿ ಹೊಸ ಪ್ರೊನೋಟ್‌ಮಾಡಿ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಮಾರ್‌ಗೇಜ್ ಕೋ ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿ ಸಾಲ ಪಡೆಯುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತಾ ಇದೆ. ಹೀಗೆ ಆಧಾರದ ಸಾಲಗಳ ಮೇಲೆ ಅಥವಾ ಪ್ರಾಮಿಸರಿ ಸಾಲಗಳ ಮೇಲೆ ಈ ಬ್ಯಾಂಕು ಸಾಲ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ನೇರವಾಗಿ ಜಮೀನಿನಮೇಲೆ ಏಕೆ ಕೊಡಬಾರದು ? ಏಕೆಂದರೆ ಪ್ರಾಮಿಸರಿ ಸಾಲಗಳು ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದವುಗಳಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಸಾಲಗಳ ಕಾರಣಗಳನ್ನೊದಗಿಸಬೇಕು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಲಗ್ನಕ್ಕೆ ಸಾಲಮಾಡಿದ್ದರೆ ಲಗ್ನಪತ್ರಿಕೆ ಹಾಜರು ಮಾಡಬೇಕು. ಆ ರೀತಿ ಅನವಶ್ಯಕವಾದ ವಿವರಗಳನ್ನೊದಗಿಸಿ ಸಾಲ ಮಂಜೂರಾಗಲು ಕನಿಷ್ಟಪಕ್ಷ. ಆರು ತಿಂಗಳಿಂದ ಎಂಟು ತಿಂಗಳು ಕಾಲಾವಕಾಶ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ನಿಧಾನವಾಗುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಇದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ನೇರವಾಗಿ ಜಮೀನಿನ ಮೇಲೆ ಏಕೆ ಸಾಲ ಕೊಡಬಾರದು ? ಹಾಗೆ ಜಮೀನಿನ ಮೇಲೆ ಕೊಡಲು ಕಾನೂನನ್ನು ತಕ್ಕಂತೆ ಏಕೆ ಬದಲಾಯಿಸಬಾರದು ? ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಯೋಚನೆಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

ಎರಡನೆಯ ವಿಚಾರ. ಲ್ಯಾಂಡ್‌ಮಾರ್‌ಗೇಜ್ ಬ್ಯಾಂಕು ಮುಂಚೆ ಐದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲ ಮಾತ್ರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದಿತ್ತು. ಈಚೆಗೆ ಅದನ್ನು ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಸಬಾರದಾಗಿತ್ತು. ಹೀಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಅನೇಕ ಅನುಕೂಲಸ್ತರು ಹತ್ತುಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಸಾಲ ಪಡೆದಿರುವ ಉದಾಹರಣೆಗಳಿವೆ.

Mr. SPEAKER.—May I inform Hon'ble Member that he can only speak within the scope of the provisions of this amending Bill ?

Sri T. C. BASAPPA.—I am only drawing the attention of the Minister to clause 19 of the amending Bill. ಸಾಲಗಳ ಮಂಜೂರಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿರುವ ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಲ್ಯಾಂಡ್ ಮಾರ್‌ಗೇಜ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸಲು ಒಂದು ಬೋರ್ಡಿದೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಇಪ್ಪತ್ತು ಜನ ಸದಸ್ಯರಿದ್ದಾರೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಒಂದು ಎಗ್ಸಿಕ್ಯುಟಿವ್ ಸಮಿತಿಯಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಐದು ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರು ಮತ್ತು ಬೋರ್ಡಿನಿಂದ

(ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿ. ಬಸಪ್ಪ.)

ಚುನಾಯಿತರಾಗಿರುವ ನಾಲ್ಕು ಜನ ಸದಸ್ಯರು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಆ ಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಈಗಿರುವ ಬೈಲಾ ಪ್ರಕಾರ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನವರು ಮಾತ್ರ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬರಲಿಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಸಾಲ ಹೊರಗಿನವರಿಗೆ ಮಂಜೂರಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಅಲ್ಲದೆ ಕೆಲವರಿಗೆ ಒಟ್ಟು ಕುಟುಂಬ ವಿಭಾಗವಾದ ನೆಪದಿಂದ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಿಗೆ ಹತ್ತುಸಾವಿರದಂತೆ ಐವತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವರೆಗೂ ಒಂದು ಸಂಸಾರಕ್ಕೆ ಸಾಲ ದೊರಕಿರುವ ನಿದರ್ಶನಗಳಿವೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಇಂಪ್ರೂವ್‌ಮೆಂಟ್ ಲೋನ್ ಸಹ ಕೊಟ್ಟರೆ ಇನ್ನೂ ಜಾಸ್ತಿ ಸಾಲಕೊಟ್ಟಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ 50+25 =75 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಉದಾಹರಣೆಗಳಿವೆ. ಲ್ಯಾಂಡ್ ಮಾರ್ಗೇಜ್ ಬ್ಯಾಂಕು ಪಡೆದಿರುವ ಸಾಲಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರವೇ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಬಹಳ ಜರೂರಾದುದು ಎಂದು ಒತ್ತಿ ಹೇಳಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಎಗ್ಸಿಕ್ಯುಟಿವ್ ಸಮಿತಿ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನೇರವಾಗಿ ನಿಯಮಿತವಾಗಿಲ್ಲ. ಸಾಲಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇದ್ದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ ಎರಡುಸಾವಿರದ ಐನೂರು—ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಸಾಲ ಮಂಜೂರ್ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಲ್ಲದ ಎಗ್ಸಿಕ್ಯುಟಿವ್ ಕಮಿಟಿಗಿರುವಾಗ, ಮೇಲೆ ವಿವರಿಸಿದಂತೆ ಅನೇಕ ನ್ಯೂನತೆಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶವಾಗಿದೆ. ಹೊರಗಡೆಯವರಿಗೆ ಸಾಲ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸಾಲಕ್ಕೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಜಮೀನಿಲ್ಲದಿರುವವರಿಗೆ, ನ್ಯಾಯಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಲೆ ಕಟ್ಟಿರುವ ಜಮೀನುಗಳಮೇಲೆ ದುಬಾರಿ ಸಾಲಕೊಟ್ಟಿರುವ ಅನೇಕ ನಿದರ್ಶನಗಳಿವೆ. ಈ ದಿವಸ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಸಾಲಗಳು ಬಹಳವಾಗಿ ಬಾಕಿಯಲ್ಲಿವೆಯೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹತ್ತುಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿರುವುದನ್ನು ಐದುಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಇಳಿಸಿ ಐದುಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಕೊಡುವಂತೆ ನಿಗದಿಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು, ಅದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ರೈತರಿಗೆ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ, ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಈ ಆಕ್ಟ್‌ಪ್ರಕಾರ ಎಗ್ಸಿಕ್ಯುಟಿವ್ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ‘‘President and four other members of the Board of whom two shall be nominated by the State Government and the other two elected from among the members of the Board’’ ಇರುವಂತೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಇದನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಮುಂದಿನ ಪುರೋಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಮತ್ತು ಸರಿಯಾದ ಜನಗಳಿಗೆ, ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸಾಲ ತೀರಿಸುವವರಿಗೆ, ಸಾಲ ನೇರವಾಗಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಜಾಗ್ರತೆ ತಕ್ಕ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತಂದಿರುವುದಕ್ಕೆ ವಂದಿಸಿ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀ ಎ. ವಿ. ನರಸಿಂಹರೆಡ್ಡಿ (ಬೆಂಗಳೂರು ದಕ್ಷಿಣ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೆ, ನಮ್ಮ ಘನ ಸರಕಾರದವರು ತಂದಿರತಕ್ಕಂಥ 1954ನೆಯ ಇಸವಿಯ ಈ ಮೈಸೂರು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಮಸೂದೆಯ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಕಾನೂನನ್ನು ಕುರಿತು ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಬರುವ ಹಣವನ್ನು ಸಂಸ್ಥಾನದ ರೈತರಿಗೆ ಒದಗಿಸಲು ಯಾವ ಮಾರ್ಗವನ್ನನುಸರಿಸುತ್ತಾರೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಈಗಾಗಲೆ ಬಹಳ ಸದಸ್ಯರು ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಾಲ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ಕೆಲವು ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಷರತ್ತುಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ವಿಷಯ ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ವಿವಾದಕ್ಕೆ ಆಸ್ಪದವಾಗಿತ್ತು. ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಶಾಸನಸಭಾ ಸದಸ್ಯರಿಂದ ಒತ್ತಾಯ ಬಂದಮೇಲೆ ಈಗ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಕಾನೂನನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯಾದಂಥ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನೋಡಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಬಹಳ ಜಿಜ್ಞಾಸೆಯಿರುವಂತೆ ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಅಂಶಗಳನ್ನ ಹೊರತು ಇದನ್ನು ಅಂಗೀಕಾರ ಮಾಡುವುದು ಆವಶ್ಯಕ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಕೆಲವು ಮಿತ್ರರು ಇದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ತತ್ವದ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟರು. ಆ ತತ್ವಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯ ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ವಿಶದೀಕರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸೇರಿಸಿ ಮಿಕ್ಕವರನ್ನು ದೂರಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಶ್ರೀ ಪಟ್ಟಾಭಿರಾಮಯ್ಯರವರು ಹೇಳಿದರು. ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ 22ನೆಯ ಸೆಕ್ಷನ್ ಜೊತೆಗೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಒಂದು ಸೆಕ್ಷನ್ ಸೇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನವಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಆಕ್ಟಿನಲ್ಲಿರುವ ಸೆಕ್ಷನ್‌ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೊಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತಂದು ಪೂರ್ಣವಾದ ಸೆಕ್ಷನ್ ಆಗಿ ಸೇರಿಸಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನೂ 7ನೆಯ clause ನಲ್ಲಿ principal Act ನಲ್ಲಿರುವ 22ನೆಯ ಸೆಕ್ಷನ್ ಆದಮೇಲೆ ಒಂದು ಹೊಸ ಸೆಕ್ಷನ್ ಇರುವಂತೆ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಮೂಲಕ ಸೂಚಿಸಿರುವುದು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೇ ಬಹಳ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಷೇರುಗಳನ್ನು ಸೊಸೈಟಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು, ಅನೇಕರು ಹೇಳಿರುವ ಹಾಗೆ, ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲ. ಈ ಅಂಶವನ್ನು ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿ ಇದನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೇ ಬಿಡುತ್ತೇನೆ.

22 (A) ಸೆಕ್ಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯನೊಬ್ಬನು ಸಾಲ ಪಡೆಯಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ತನ್ನ ಇಡೀ ಆಸ್ತಿಯನ್ನೇ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಬರೆದುಕೊಡಬೇಕೆಂದಿದೆ. ಆತನಿಗೆ ಒಂದುನೂರು ರೂಪಾಯಿಯೋ ಅಥವಾ ಒಂದು ಸಾವಿರರೂಪಾಯಿಯೋ ಸಾಲ ಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಆತನ ಇಡೀ ಆಸ್ತಿಯನ್ನೇ ಸೊಸೈಟಿಗೆ ಬರೆದು ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಸಾರಿ ಸೊಸೈಟಿಗೆ ಬರೆದುಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ಬೇರೆ ಸಾಲದ ಹಣ ತನಗೆ ಎಲ್ಲಿಯೂ ದೊರಕುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯು ಅಷ್ಟು ಉಪಯುಕ್ತವಾದುದಾಗಿಲ್ಲವೆಂದೇ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸಾಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಷ್ಟು ಆಸ್ತಿ ನಿಗದಿಮಾಡಿ ಬರೆಸಿಕೊಳ್ಳುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕನುಗುಣವಾದ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತರುವುದು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ತಿಳಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ವೈ. ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯ (ಕಡೂರು).—ಸ್ವಾಮೀ, ನಾನು ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಮಸೂದೆಯನ್ನು

ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ.

ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ, ಸಹಕಾರ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಷೇರು ಇರಬಾರದೆಂದು ಕೆಲವರು ವಾದಮಾಡಿದರು. ಸರ್ಕಾರದ ಷೇರು ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವ ಸಹಕಾರ ಸಂಘ ಎಂದಿಗೂ ಬದುಕುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಬಂದು ಈಗ್ಗೆ 3-4 ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಜನರಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ಮನೋಭಾವ ಈ ದಿವಸದವರೆಗೆ ಬದಲಾವಣೆ ಹೊಂದಿಲ್ಲ. ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಹಿಂದೆ ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರ್ಕಾರ ವಿದ್ದಾಗ ಇದ್ದ ಮನೋಭಾವವೇ ಉಳಿದಿದೆ. ಪ್ರಜಾ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಮೇಲೆ, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ನೆಲೆಸಿದಮೇಲೆ, ಸಹಕಾರ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರವೇಶಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದ್ದರೇ ಆ ಸಂಘ ಊರ್ಜಿತ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರಲು ಸಹಕಾರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಜನರು ಅರಿಯಬೇಕು. ಕೆಲವು ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡವರು ಅದನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ಕೊಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಆ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ದ್ರೋಹವೆಣಿಸಿರತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭಗಳು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೂ ಬಂದಿವೆ. ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಬಹು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿರಬೇಕಾದರೆ, ಸಹಕಾರ ಸಂಘ ಕೊಟ್ಟ ಸಾಲವನ್ನು ಸಲೀಸಾಗಿ ವಸೂಲು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ, ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ಹಣದ ಭದ್ರತೆ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿರಬೇಕಾದರೆ ಸರ್ಕಾರಧ ಕೈವಾಡ, ಹತೋಟಿ ಅದರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣವಾಗಿರಬೇಕು. ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಜನರ ಮನಸ್ಸು ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಗಬೇಕು, ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ತತ್ವಗಳು ಜನರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮೂಡಬೇಕು, ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಯೋಜನ ಅದರಿಂದ ಪಡೆಯಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ಬೆಳೆವಣಿಗೆ ಸಾರೋದ್ಧಾರವಾಗಿ ಜರುಗಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಆಗಬೇಕಾದರೆ ಆ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಕೈವಾಡ ಇರಲೇಬೇಕು. ಇಂದಿನವರೆಗೂ ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ಲೆಕ್ಕ ಪತ್ರಗಳು ಸರ್ವ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಇಡಲ್ಪಟ್ಟಿವೆಯೆಂದು ನಾನು ಯಾವ ಸಂಘದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿಯೂ ಕೇಳಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಈ ಸಂಘದ ಬಾಕಿ ವಸೂಲಿ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಮೂಲ್ಕ ಬೀಳುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆಯೆಂದರೆ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡು ಇರತಕ್ಕ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ನಂಬುತ್ತೇನೆ. ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ಊರ್ಜಿತ ಸಂಧನೆಗೆ ಹಣದ ವಸೂಲಿ ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾದ ಸಾಧನೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಅರಿತು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವೆಂದು ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

DISCUSSION ON QUESTIONS.

Q. No. 471 re. Necessity to start Schools in Rural parts.

5 P.M.

Mr. SPEAKER.—Now discussion under Rule 39 in respect of question 471 V set given notice of Sri B. Hutche Gowda will take place. There are two questions and we cannot allot more than one hour. Therefore I request the Hon'ble Members to confine their remarks to half-an-hour for each question.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು 471ನೇ ಪ್ರಶ್ನೆಯಮೇಲೆ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ಅಂಶ ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾರದೂ ವಿರೋಧವಿಲ್ಲ. ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ ಈ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲಸ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದು ಹೋಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂಬುದಕ್ಕಾಗಿ ಇದನ್ನು ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ಪ್ರಕಾರ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪ್ರಜೆಗೂ ಕೂಡ 14 ವರ್ಷಗಳವರೆಗೂ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾದದ್ದೂ ಅದೂ ಈ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳೊಳಗೆ ಈ ಕಾರ್ಯ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದದ್ದೂ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸರ್ಕಾರದಮೇಲೂ ಮತ್ತು ಶಾಸನ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಮೇಲೂ ಬಿದ್ದಿರತಕ್ಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿ. ಈ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸದೇ ಹೋದರೆ ನಾವು ಈ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯರಲ್ಲ ಎಂದು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಹೇಳಬಹುದು. ಏಕೆಂದರೆ, ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪ್ರಜೆಗೂ ಕೂಡ ಓಟಿನ ಹಕ್ಕು ಇದ್ದು, ದೇಶದ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಆತನ ಭಾಗ ಇರಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಆತನಿಗೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ತಿಳಿವಳಿಕೆ, ಅದೂ ಕೂಡ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಮೂಲಕ, ಬಂದಿರಬೇಕು. ಅಂತಹ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡತಕ್ಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾದುದು ಸರ್ಕಾರದ ಮೊದಲನೆಯ ಕರ್ತವ್ಯ. ಆ ರೀತಿ ಕೊಡದೇ ಇರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ಲೋಪ ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಅವರೂ ಕೂಡ ಈ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರು ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 16,000 ಚಿಲ್ಲರೆ ಗ್ರಾಮಗಳು ಇವೆ. 1945ರ ವೇಳೆಗೆ ಸುಮಾರು 6,000 ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ದೊರೆಯುತ್ತಾ ಇತ್ತು. ಅನಂತರ ಒತ್ತಾಯ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ರಮ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು, 200 ರಿಂದ 300 ಪ್ರಜಾ ಸಂಖ್ಯೆ ಇರತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗ್ರಾಮಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಸ್ಕೂಲು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಹಿಂದಿನ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲಗಳವರು ಒಂದು ನೀತಿಯನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದರು. ಆ ಪ್ರಕಾರ 1945-46ರ ರಿಂದ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ 400 ಪ್ರೈಮರಿ ಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಈ ಕಡ್ಡಾಯ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕ್ರಮವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಮೊದಲನೆ ಹೆಜ್ಜೆ ಇಟ್ಟದ್ದು 1942ರಲ್ಲಿ. ಯಾವ ಹುಡುಗರು ಒಂದುಸಾರಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಿದ್ಯಾಶಾಲೆಗೆ ಸೇರುತ್ತಾರೆಯೋ ಅವರು ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಯೇತೀರಬೇಕೆಂಬ ಕಾನೂನು ತಂದರು. ಅದನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯ ತಾಲ್ಲೂಕು ಹೆಡ್‌ಕ್ವಾರ್ಟರಿನಲ್ಲೂ ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಿದರು. 1945ರ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಕಡ್ಡಾಯ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗೂ ಎಂದರೆ ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮೂರು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತಂದರು. ಈ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಮೇಲೆ ಅ ಒಂದು ನೀತಿಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರಗತಿದಾಯಕವಾದ ತನ್ನ

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.)

ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ತತ್ವವನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂಬ ಇಚ್ಛೆ ಇದ್ದಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ, ಅದರಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಈ ಕಡ್ಡಾಯ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ನಿಂತೇ ಹೋಯಿತು. ಅದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ಣಗಮನ ಕೊಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿಯೇ ಬಿಟ್ಟರು. 400 ಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಕಡೆ ಈ ವರ್ಷ ಒಂದು ಸ್ಕೂಲು ಸಹಾ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷ 56 ಸ್ಕೂಲುಗಳು, ಅದರ ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷ 110 ಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ವರ್ಷೇ ವರ್ಷೇ ಕಡಮೆ ಆಗಿ ಕೊನೆಗೆ ಸೊನ್ನೆ nil balance ಆಯಿತು.

1945-46ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ 7,535 ಪ್ರೈಮರಿ ಸ್ಕೂಲುಗಳು ;

1947ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ 8872 ಪ್ರೈಮರಿ ಸ್ಕೂಲುಗಳು ಇವೆ.

1945ರಲ್ಲಿ	400	ಸ್ಕೂಲುಗಳು.
1946ರಲ್ಲಿ	370	,,
1947ರಲ್ಲಿ	430	,,
1948ರಲ್ಲಿ	377	,,

1949ರಲ್ಲಿ ಹಾಗೆಯೇ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಂದು 1949-50 ರಿಂದ ಅದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಕಡಿಮೆ ಆಗಿರುವುದು ಅಲ್ಲದೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಮುಂದುವರಿದಿದೆ ಎಂದರೆ 1951ನೇ ಇಸವಿ ಸೆನ್ಸಸ್ ಪ್ರಕಾರ 14 ವರ್ಷದೊಳಗಿರತಕ್ಕ ಹುಡುಗರು 14 ಲಕ್ಷ ಇರತಕ್ಕವರ ಪೈಕಿ ಐದು ಲಕ್ಷ 80 ಸಾವಿರ ಜನ ಹುಡುಗರು ಮಾತ್ರ ಸ್ಕೂಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಉಳಿದ ಶೇಕಡ 60 ಅಥವಾ ಎಂಟು ಲಕ್ಷ ಚಿಲ್ಲರೆ ಜನಕ್ಕೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ದೊರೆಯುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಏನಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದರೆ, ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪ್ರಜೆಗೂ ಕೂಡ 'ಏನಪ್ಪ ನಾನು ಕಂದಾಯ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೇ, ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಸೆಸ್ಸು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೇ, ನಾನೂ ಒಬ್ಬ ಪ್ರಜೆ ಅಲ್ಲವೇ, ಸರ್ಕಾರದವರು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಸೆಸ್ಸು ಹಾಕಿ ನಮ್ಮಿಂದ ವಸೂಲು ಮಾಡಿಕೊಂಡರೂ ಕೂಡ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷದ ಪ್ರೈಮರಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನೂ ಸಹ ಒದಗಿಸಿಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲವಲ್ಲಾ, ಇಂಥ ಸರ್ಕಾರ ಇರತಕ್ಕ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜೆ ಆಗಿರುವುದು ಎಂಥಾ ದೌರ್ಭಾಗ್ಯ' ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ಹಿಂದೆ ಯಾವ ಒಂದು ನೀತಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರೋ ಅದೇ ಒಂದು ನೀತಿಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿದ್ದರೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 400 ಸ್ಕೂಲುಗಳಂತೆ ಸುಮಾರು 1½ ಸಾವಿರ ಸ್ಕೂಲುಗಳು ಆಗುತ್ತಾ ಇದ್ದವು. ಈಗ ತಾವು ತಂದಿರತಕ್ಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಸುಧಾರಣೆ ಆಗಬೇಕು, ಅದನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುವುದಾದರೂ ಹೇಗೆ ಸ್ವಾಮಿ ? ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪ್ರಜೆಗೂ ಪ್ರೈಮರಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಒದಗಿಸಿದಮೇಲೆ ತಾನೆ ಬಾಕಿ ವಿಚಾರ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ! ಈಗ ತಾವು ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಆದ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳಿಲ್ಲ, ಆದ್ದರಿಂದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. 26 ಸಾವಿರ ಜನ ಪ್ರೈಮರಿ ಸ್ಕೂಲು ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಇದ್ದಾರೆ ; ಅವರಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ಜನಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಆಗಿದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಇನ್ನೂ ಅಷ್ಟು ಜನ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಏನೂ ಮುಳುಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆ 16 ಸಾವಿರ ಜನದ ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನೊಂದು 3,000 ಜನ ಸೇರಿಕೊಂಡು 19 ಸಾವಿರ ಜನ untrained teachers ಆಗುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನಿಗೂ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಸೌಕರ್ಯ ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಆಮೇಲೆ ಬಾಕಿ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬಹುದು. ತಾವು ಈಗ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಸುಧಾರಣೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 40 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಇರುವ ಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು 44 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ 22 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಒಂದೇಸಲ ಬೇಕಾಗಿರುವ ಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬಹುದು. ನಾಳೆ ಇದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ನಾಳೆ ಹಣದ ಸೌಲಭ್ಯವಿದ್ದರೆ ತಾನೆ ಅನುಕೂಲ ದೊರೆಯುವುದು ? ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಕೂಡ ಈ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ದೇಶದ ಜನರು ಇದು ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾದುದೆಂದು ಎಷ್ಟೋ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಅವರ ನಿರೀಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ತೃಣೀಕರಿಸಿ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಇದೊಂದು ಅಂಶದಿಂದ ನಾವು ಹೇಳಬಹುದು. ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳ ವಿಚಾರ ನೋಡಿದರೆ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ 1945-46ರಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 76 ಸ್ಕೂಲುಗಳಿದ್ದುದನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದರು, ವರ್ಷಕ್ಕೆ 16 ಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದರು. 1944-45ರಲ್ಲಿ 21 ಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಪ್ರಜಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಆಶೋತ್ತರಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ಬೆಲೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶ ಹಿಂದಿನವರಿಗಿತ್ತು. ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಆ ತರಹ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಇದೊಂದು ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಹಳಮಟ್ಟಿಗೆ ಅನಾದರಣೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದೆ. ಇದನ್ನು ಪ್ರಜೆಗಳು ಯಾವ ರೀತಿ ಸರಿಪಡಿಸುತ್ತಾರೆಂಬುದನ್ನು ಮುಂದೆ ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ 7,200 ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ 200 ಪ್ರಜೆಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಮೆ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಿದೆ. ಕೊನೆಯಪಕ್ಷ ಮೂರು ಸಾವಿರ ಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಏಳು ಸಾವಿರ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಸೌಕರ್ಯ ದೊರಕುವುದು. ನಾವೇನು "ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನಾಗಲಿ, ಇಂಜನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜನ್ನಾಗಲಿ ಕೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಪ್ರೈಮರಿ ಸ್ಕೂಲು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೇ ಎಷ್ಟೋ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಈ ಅವಕಾಶ ಸಹ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಂದಾಯ ಏಕೆ ಕೊಡಬೇಕು ! ಸೆಸ್ ಏಕೆ ಕೊಡಬೇಕು ! ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇರಭೇಕೆ ಅಥವಾ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಭೇಕೆ ಎಂಬುದು ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಿಡ್ಲ್ ಸ್ಕೂಲುಗಳು 1943ರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 373 ಇದ್ದುವು ; ಪ್ರತಿವರ್ಷ 50 ಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಸುಲಭ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನ್ಯೂಟೈಪ್ ಮಿಡ್ಲ್ ಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು ; ಅದರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಕ್ಲಾಸು ಹೆಚ್ಚುಮಾಡಿದರೆ ಆರು ವರ್ಷಗಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವಾದಮೇಲೆ ಕಡೆಯ ಪಕ್ಷ ಕಲಿತದ್ದನ್ನು ಮರೆಯದ ಹಾಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ಆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದರು. ಈ ದಿವಸ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರ ಬಹುಮತವಿರುವುದರಿಂದ ಅವರು ನಮ್ಮ ಮಾತನ್ನು ತೃಣೀಕರಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಇಂಥ ಒಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರ್ಕಾರವೆಂದು ಯಾವು

ದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೋ ಅದು ಹೋದಮೇಲೂ ಸಹ ಕೊಡದಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಈ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರ್ಕಾರ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಸ್ವಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಪ್ರಜೆಗಳ ಒಂದು ಆಶೋತ್ತರವನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯೆಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಒತ್ತಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ದಿವಸ ಮಿಡ್ಲ್ ಸ್ಕೂಲುಗಳು ಸುಮಾರು 700 ಚಿಲ್ಲರೆ ಇವೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಪ್ರೈಮರಿ ಸ್ಕೂಲುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚಬೇಕು. ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕವಾದರೆ ಅದನ್ನು ಬೇಡವೆಂಬು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಪ್ರೈಮರಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನೊದಗಿಸಿ ಅನಂತರ ಸೆಕೆಂಡರಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ, ಆಮೇಲೆ ಕಾಲೇಜು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು. ಇಂಥ ಒಂದು ಅನುಕೂಲತೆ ಸರ್ಕಾರ ಒದಗಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಹಾಗೆ ಒದಗಿಸದಿರುವುದು ಬಹಳ ಖಂಡನೀಯವಾದುದೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣ ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್ (ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಸ್ವಾಮಿ, ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಹರಡಬೇಕು, ಅದು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೂ ಸಿಕ್ಕಬೇಕು ಎಂದೇನು ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರು ಒಂದು ಭಾವನೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರೋ ಅದರಲ್ಲಿ ನನಗಾದರೂ ಪೂರ್ಣ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಿದೆ. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಬೇಕೋ ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ, ಒಂದು ತತ್ವದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರು ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನರಿತೇ ಯಾವ ರೀತಿ ವಿಸ್ತಾರ ಮಾಡಬೇಕು, ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಸುಗಮವಾಗಿ ನಡೆಯಲು ವಿದ್ಯಾ ಶಾಖೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕ್ರಮವನ್ನು ಹೇಗೆ ಮಾರ್ಪಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನಾವು ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಅವರ ಪೂರ್ಣ ಸಹಕಾರವನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ವರ್ಷ ಯಾವ ರೀತಿಯ ವಿಸ್ತಾರವನ್ನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ವರ್ಷ 250 ಸಿಂಗಲ್ ಟೀಚರ್ ಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದೇವೆಂಬುದನ್ನು ಅವರು ಮರೆತಿರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಅದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಅಡೀಷನಲ್ ಹ್ಯಾಂಡ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದು. ಟೀಚರ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಸ್ಕೂಲಲ್ಲ ಎಂದು ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಸ್ಕೂಲು ಕಟ್ಟಡ ಕೊಟ್ಟಿದೆ, ಅಡೀಷನಲ್ ಟೀಚರ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದೆ ಮತ್ತು ಸ್ಕೂಲು ಕೂಡ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಹಾಗಾದರೆ ಎಷ್ಟು ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ?

Mr. SPEAKER,—May I bring it to the notice of the Hon'ble Minister that in the reply it is said that the number of primary schools for 1954-55 is nil?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—This refers to 1953-54. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೇಳಿರುವ ಸಾಲಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. 1953-54ನೆಯ ಸಾಲಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುವ ಹಾಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆಯಿರಲಿಲ್ಲ, ಆದ್ದರಿಂದ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆರ್ಡರು ಮಾಡಿರುವುದು 1953ನೆಯ ಇಸವಿ ಅಕ್ಟೋಬರಿನಲ್ಲಿ. ಅಗ 275 ಜನರನ್ನು ಅಡೀಷನಲ್ಲಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವುದಕ್ಕೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಅಡೀಷನಲ್ ಹ್ಯಾಂಡ್ಸ್ ಮತ್ತು ಅಡೀಷನಲ್ ಸ್ಕೂಲ್ಸ್ ಎರಡನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಬಹುಶಃ ಅವರಿಗೆ ಅದು ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ, ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ. ಈ ಮಧ್ಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸ್ಕೂಲ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿರುವ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣವಿಲ್ಲ, ಅವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣವಿಲ್ಲದೆ ಪಾಠ ಹೇಳಿಕೊಡಲು ನೇಮಿಸಿರುವುದು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲೋಪ, ಅಂಥ ಸ್ಕೂಲು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಮುಚ್ಚುವುದು ಉತ್ತಮ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಗಮನಿಸಿ ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ಡೈರೆಕ್ಟಿವ್ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕೆಂದು ವಿದ್ಯಾಸುಧಾರಣಾ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡುವುದು ಅಗತ್ಯವೆಂದು ಕಂಡು ಈಗಾಗಲೆ ಟೀಚರ್ಸ್ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಜಾಸ್ತಿಮಾಡಿ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳನ್ನು ತರಪೇತು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಸರಿಯಾದ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಟೆಕ್ಸ್ಟ್‌ಬುಕ್ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರೀಆರ್ಗನೈಜ್‌ಮಾಡಿ ಬೋರ್ಡನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದೇವೆ ಮತ್ತು ಕರಿಕ್ಯುಲಂ, ಪಠ್ಯ ಕ್ರಮ ಹೇಗಿರಬೇಕು, ಹೇಗೆ ವಿಶಾಲವಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಕೂಡ ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಿದೆ. ಈಗ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರ ಬೇರೆ, ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರ ಬೇರೆ ಎಂದು ವಿಂಗಡಿಸಬಾರದು. ಏಕೆಂದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಅನೇಕ ವರಮಾನದ ಬಾಬುಗಳು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿವೆ. ಡೈರೆಕ್ಟಿವ್ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಲ್ಸನಲ್ಲೇನಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕಾದರೆ ನಮ್ಮದೆಷ್ಟು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿದೆಯೋ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಅಷ್ಟೇ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರ ಸಹಕಾರ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಬೇಕು. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಬೇಕೆಂದು ಯೋಚಿಸಿ ನವೆಂಬರ್ 2, 3 ಮತ್ತು 4ನೆಯ ತಾರೀಖುಗಳಲ್ಲಿ ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾನ್ಫರೆನ್ಸ್ ಏರ್ಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರು ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆ ಡೈರೆಕ್ಟರು ಮುಂಚೆ ಹೋಗಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕು, ಯಾವ ರೀತಿ ವಿಸ್ತಾರ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕ್ರಮ ಸರಿಪಡಿಸಿ ಸರಿಯಾದ ಮಾರ್ಪಾಡುಮಾಡಿ ದೇಶದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಹರಡುವುದು ಸೂಕ್ತವೆಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರ ಇತರ ಪ್ರಾಂತ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳಿಗಿಂತ ಮುಂದುವರಿದಿದೆಯೆಂದು ತಮಗೆ ತಿಳಿಸಲು ನನಗೆ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತದೆ. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರ ಇತರ ಪ್ರಾಂತ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಯಾರೂ ಮರೆಯಬಾರದು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರದ ನೆರವು ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ನಾವು ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಬಹುಶಃ ಈ ವಿಚಾರ ನವೆಂಬರ್ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗಬಹುದೆಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆ. ಆ ರೀತಿ ಆದಮೇಲೆ ನಾವು ಇದನ್ನು ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದು, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ನಿರೀಕ್ಷೆಗಿಂತ ಮುಂದೆ ಹೋಗಲು ಸಾಧ್ಯವೇ

(ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.)
ಎಂಬುದನ್ನು ಆಲೋಚಿಸಿ ತೀರ್ಮಾನಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

Question No. 80 *re*: Breaches in Sangenahalli and Tuppadahalli Tanks.

***Sri J. MOHAMED IMAM** (Jagalur).—Sir, as I speak on this subject I feel as if I am celebrating the first anniversary of the breaches of Sangenahalli and Tuppadahalli Tanks though with a heavy heart because it is exactly two days short of one year since this major disaster occurred. Till now I did not take much part or pursue the matter hoping that the Government would take necessary effective action in this matter. These tanks were sanctioned in the year 1944; the execution commenced from 1946. Necessary facilities were created to speed up the works. I may just state that a sub-division was constituted for each tank and the Assistant Engineer in charge of each sub-division was given the assistance of a number of overseers. To add to the speedy and proper execution of the work a separate division was created solely for these two tanks. His main and sole work was to look after the execution of these works in a proper way. The work went on what I call at a snail's pace for nearly 8 years and last year we thought that the people round about, who had waited fortunately for a long time, would reap the benefit of these two tanks. But unfortunately, these two tanks burst or breached simultaneously and thus dashed off all the hopes entertained by the people round about.

When these two tanks breached there was widespread commotion throughout the State. Both the public and the Press took up the cause. And it was felt that the breaches of these two tanks were not quite natural or entirely due to rains to which they were attributed but mostly due to the gross negligence of the departmental people who were in charge of them. The Government appointed a Committee with Sri L. Siddappa as the Chairman and a Superintending Engineer and a District Board President as members. They visited the two spots, examined both the breaches thoroughly and effectively and have given their findings and I will read relevant portions of their report. I will be very brief. I may mention that this tank breached on 28th October 1953. I may point out that this tank was quite ready to receive full storage of water. The work was supposed to have been completed. There was heavy rainfall and this tank began to receive water. But even before the tank was full, it developed a breach and the bund gave way and all the water flowed out. The finding of the Committee on this is as follows:—

> "Inadequate foundation and keying the bund well into the ground;
>
> Imperfect consolidation and want of picking the newly rolled surface to get a thorough mix of bund material to a uniform homogeneous consistency;
>
> Poor and porous soil with which the bund filling material is made;
>
> Want of water-proof consolidated gravel backing to revetment to afford it support and poor quality construction with rounded boulder stones without keying the face stone to the back; and
>
> Quick rise of water level in the new lake."

I may state that there was not only a breach but the rivetment failed. This was a major disaster and the Committee in their finding have said that a breach of this tank which was not even full, was due to not too much of rainfall but inadequate foundation, imperfect consolidation, want of water-proof consolidated gravel backing, poor quality revetment work, etc. Thus the bund was not erected properly and there was a good deal of negligence on the part of the officers.

Now I come to the question of breach of Tuppadahalli Tank. It reveals a very interesting phase, which is not at all complimentary to our engineers. It is common practice that the level of the waste weir through which the surplus water flows out, will not be constructed unless the bund has raisen to the required height and unless also the revetment is complete. But in this case the reverse method seems to have been followed. Even before the bund was complete, even before it was raised to the required height and even before the revetment was complete somehow, the Engineer thought it fit to construct the waste weir to the full level and when it was constructed the tank was ready to receive full storage of water. This was an unfortunate circumstance. So, when the tank received the full supply of water, it began to discharge, the margin left between the top level of water and the bund having hardly one foot and again in this case also the revetment was not at all completed. So the water came into direct contact with the poor soil with the result that it acted on the soil which was not well consolidated. Let me read the findings of the Committee on this question also.

5-30 P.M.

Report of Enquiry Committee—

> "P-13 | This sudden filling of the lake added to the poor black soil construction with which the whole bund was constructed, incomplete work of revetment in many grades, and most important of all the construction of the masonry weir to full designed height even before the bund was raised to full height and the designed free board secured, etc., are the causes for this tank breaching."

This is a very unfortunate thing. Any Engineer would have first constructed the bund and then he would have thought of raising the waste-weir in order to effect full storage. But here it was very unfortunate that the waste-weir was raised to the designed height while the revetment work was still incomplete. This is most unengineering. One thing has to be said, Sir, that the Engineers responsible for this work have throughout been very grossly negligent. Sir, Sangenahalli Tank breached on 28/10. On the same day information was received that Tuppadahalli Tank was full and it had been overflowing from the waste-weir. On that day, namely, 28/10 when Sangenahalli Tank breached, it was the duty of the Executive Engineer to be forewarned and rush to Tuppadahalli to take adquate and necessary precautionary measures. In fact, I too went there; after seeing Sangenahalli Tank, I rushed to Tuppadahalli. I was there on 29th morning. The entire tank was full. It was discharging. Practically the bund revetment had collapsed and in many places there was no revetment. The local Assistant Engineer was there trying to do something with the date and palm trees that were available. But no responsible engineer was there. The Executive Engineer who is solely meant for this work was not there. He had seen the breach of the Sangenahalli tank and this is hardly 20 miles. He never took the trouble to rush to Tuppadahalli to take necessary steps. Even on the 29th he had not gone there. On the 30th also he had not gone there. He comes there for the first time after the breach and after the disaster has happened. Why I am pressing this point is, to say that there was every chance of saving the Tuppadahalli tank and there was every possibility. Supposing on the 28th alone if the Executive Engineer had rushed to the spot and seen the tank and how it had been discharging from the top level, if he had ripped open the waste-weir, much of the water would have drained out. There was time for that. It is simply criminal on his part not to have visited the spot on that particular day. I do not hold only the Executive Engineer responsible. The Chief Engineer received telegrams and the Superintending Engineer received telegram. Nobody went there. It was only a small Assistant Engineer who was there but he had no authority to take any decisive action. He said, well, Sir, I cannot take the responsibility. I was of course feeling

(SRI J. MOHAMED IMAM.)

within myself. But still the Executive Engineer who was so near did not care to come in time. I asked him afterwards; he said, 'I was expecting the Chief Engineer', as if the breach would wait for the Chief Engineer! I feel that they have not taken immediate action, and I am confident that if timely action had been taken and if the Executive Engineer was more vigilant, at least Tuppadahalli could have been saved. I know, Sir, once in the year 1943 there was heavy rainfall—in one night seven inches. The Jagalur Tank was overflowing. The Executive Engineer Sri Thippiah rushed to the spot immediately. He got the voddars and nearly half the water was drained out and the tank was saved. It is a most collosal mistake that has been committed by the Engineers—when the tank was breached, none of the Engineers in authority either the Superintendenting Engineer or the Chief Engineer or even the Executive Engineer rushed to the spot, and a major disaster was allowed to take place. If only any of the persons in authority were there in time, I feel very much that this tank would have been saved and the gross negligence shown by the Engineering Department can never be excused, or condoned. All the Engineers were there after 30th when the tank had breached. Sir, I do not want to narrate all these facts and hold a *post mortem* examination. This is most unsatisfactory. The attitude of the engineers particularly regarding Thuppadahalli can never be excused. Sir, even otherwise, when two new tanks are constructed and when they are expected to receive water, it is the duty, it is the practice of the engineers to be very vigilant and try to be at the spot to avert any such calamities. The breach has occurred during day time and the tank was filling for the first time and it was the duty of the engineers to be present on the spot and see how the new tank behaved. No officer worth the name was present at Sangenahalli when that tank breached and there was an interval of two or three days before the second tank breached. It is nothing but criminal negligence on the part of the engineers concerned not to have gone there and taken appropriate steps.

In this connection, Sir, I must invite attention to the very fine minutes entered in the note of Sri H. R. Guruv Reddy and Sri L. Siddappa:

> "It is clear from the conclusions reached by us that in the case of both the tanks the work from start to finish has not been done according to specifications. This leads us to an inference that 'the Engineer Officers who were entrusted with the task of executing these two important new works, have, either, as is alleged by the residents of some of the villages surrounding Sangenahalli Tank, been corrupt and have allowed higher rates for manifestly inferior work with a view to share the profits or they have been grossly negligent in their duties, thus causing great loss to the State Exchequer."
>
> "Whether the Engineer Officers allowed this bad work out of corrupt motives or due to indifference or negligence in the discharge of their duties, we are of the opinion they are equally guilty and they should not be allowed to to go unpunished. We leave it to the Government to cause such further enquiry as they deem fit to apportion the guilt . . ."

Sir, the staff employed had ample time to do their work. It was never expected, to rush through their work. They were given the best of materials. Ample provision was made for consolidation. They were given adequate equipment and machinery and with all this, if this is the result, I do not know whom to trust. One thing can be said: from the beginning to the end there has been indifference and criminal negligence.

Sir, I was associated with this Department. It is with a heavy heart that I am saying this. I feel it very much and I am greatly distressed to observe that these two projects have ended in disaster mainly on account of negligence and carelessness of the officers concerned. It is my duty at this time to suggest to Government that we should take steps to improve the morale of the Department because it is well-known that our Public Works Department has lost a good deal of its former morale. I am not saying this without foundation. I have heard a lot of complaint recently from the villagers. I personally believe they are all quite correct though I cannot correct them. I have heard that cart-loads of cement were sold. I cannot prove this at this distance of time. I have heard collusions among officers and other leakage in the system of work being carried on. It is also true that on account of the delay caused in the course of the execution of these projects, they had to revise the estimates and this revision has mounted up the cost of the work by two or three times. The work has dragged on for nearly ten years and no wonder the cost has mounted up. This is something that is not complimentary. Even after a good deal of time is spent if this is the result, the Department is only worth scrapping. I would even go a step further and say that at this rate this Department of Public Works may be scrapped altogether and the works entrusted to villagers and raiyats in the villages who can do better work. They have also good experience of putting bunds.

Now Sir, I do not hold only these officers responsible. Those officers on the spot did not do their duty. Then, Sir, what about those officers who were entrusted with the work of supervision ? On the spot there will be the Executive Engineer and the Assistant Engineers. To supervise over them, there is the Superintending Engineer and the Chief Engineer. Did they go there and inspect the work, I ask. Did they go into the accounts and see whether it has been carried out correctly ? Sir, the mode of supervision at present is, they get up this side of the bund and get down the other side and go away. Did the supervising officers stay there for a day or two and go into the details of the work, examine the work that was being carried on ? Sir, the supervising officers must be held responsible. If they had exercised due vigilance, they could have found out the defects. The Committee has pointed out that the gravel was poor. That is because, there is a lot of difference between the present way of supervision and the old way of supervision. Sir, a list has been given of the officers who were in charge of the work and the period they were in charge ; Sri Srinivasa Murthy was there for two years and three months, Sri Hutchveeriah for two months, Sri K. Seshadri Iyengar for about a year, Sri Ramaswamy Iyengar for about two years. Sri S. Krishnappa was an officer who never went to the spot. He says, he was waiting for the Chief Engineer. Are not these people responsible ? If Government are convinced that they are responsible, it is their duty to take immediate action. The finding of the Committee is also there.

Regarding Tuppadahalli tank also some officers are responsible. Sir, these Executive Engineers are the persons who will be our future Chief Engineers. Woe be to us if the entire matter of the State is entrusted to them. I do not know what will happen. The persons who were associated with this work, I must say, do not know the rudimentary and the elementary principles of engineering because breach of Tuppadahalli tank is definitely due to their negligence. If they had first finished the bund and then left the water, this would not have occurred. When they knew full well that heavy rains were threatening, when they knew the wastage discharge, none of them went there but sat pleasantly at home. Sir, in the interest of the Department Government should see that the morale of the Department improves.

As you know, Sir, in Chitaldrug District there are only 300 tanks. These two tanks would have helped many people matarially. Four thousand acres would have been brought under cultivation. Unfortunately, it is delayed for another two or three years. I want the Government to take keen interest in such works and post only

(SRI J. MOHAMED IMAM.)

very experienced Executive Engineers who will remain on the spot. Let us gain experience by mistakes. Chitaldrug District has not rainfall and so, tanks are the only source for irrigation. If these tanks are restored early, it would be a boon to the people. Government should please see that they are completed soon.

Regarding compensation I want to say a word.

Mr. SPEAKER.—The scope of the discussions is only about the breach of the tanks and the action taken.

Sri J. MOHAMED IMAM.—It is stated in the report, Sir; it is the consequence of the breach. So, Sir, it is but right and equitable that these people who have suffered must be given reasonable compensation for all this. It is the duty of the Government to take such action as they deem fit in the interest of efficiency and in the interest of fair name of the Engineers themselves who have built up a reputation of their own.

***Sri Kadidal MANJAPPA** (Minister for Revenue and Public Works).—Mr. Speaker, Sir, I can understand the feelings of my Hon'ble friend Sri Imam. He was mainly responsible for sanctioning these two tanks. The people of that area considered these two tanks as a boon to them. their hopes were shattered on account of the unfortunate breaches that occurred last year. Government constituted the Committee very early after the breaches occurred, *i e.*, in November 1953. The Committee sent up its report in the fourth week of January 1954. Government considered the report of the Committee and passed their orders on 5th March 1954. The Committee in its report came to the conclusion that in addition to the heavy rainfall bad works were mainly responsible for the breaches. Government adopted the findings of the Committee and asked the Chief Engineer to take action according to the report of the Committee.

The Committee has proposed certain remedial measures. The suggestions regarding the remedial measures were examined by the Standing Technical Advisory Committee which consists of the present Chief Engineer and the retired Engineers. They thought that they could not fully agree with the recommendations of the Committee in regard to the suggestion in respect of remedial measures. The Technical Committee also visited the two tanks and they have given their opinion regarding, the further steps to be taken in the matter of breach. My Hon'ble friend was also present at the time when the Committee visited the place. Necessary steps have been taken to fill up the breaches and the work is in progress. I can assure my friends that Government are very anxious to post competent men and to see that the tanks are repaired very early.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Before the next rainy season, they must be over.

Sri Kadidal MANJAPPA.—As regards disciplinary action to be taken against the officers who were responsible for the bad work, I may submit to the House that the Chief Engineer was requested to fix the responsiblity and he has called for the explanations of the officers concerned and on account of that there is some delay in fixing the responsibility. Without calling for the explanations of the concerned officers, it is not correct or proper to punish them. Therefore he had to call for the explanations from all the concerned officers.

A MEMBER.—Some of them may have retired.

Sri Kadidal MANJAPPA.—The work has dragged on for nearly 8 years. In the case of Tuppadahalli Tank the work was started in the year 1943. In the case of Sangenahalli Tank the work was started in 1945. There were several officers who were in charge of the works and therefore explanations had to be called for. The matter is being considered by the Chief Engineer. I had phoned to him only yesterday to send up his proposals very early. I may assure my friend that we will take needful action in the matter.

A MEMBER.—He may be kept under suspension.

Mr. SPEAKER.—The House will now rise for the day and meet tomorrow at 8-30 morning.

The House adjourned for the day at Fifty-five Minutes past Five of the Clock to meet again at Thirty Minutes past Eight of the Clock on Saturday the 23rd October 1954.

MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY

TWELFTH DAY

Saturday, 23rd October 1954.

The House met in the Assembly Hall, Old Public Offices, Bangalore, at Thirty Minutes past Eight of the Clock.

Mr. Speaker (Sri H. S. Rudrappa, B.Sc., LL.B., in the Chair.)

QUESTIONS AND ANSWERS

Indian Coffee Expansion Act (Amendment) Bill.

Q.—585. **Srimathi B. L. SUBBAMMA** (Chikmagalur—Mudigere).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether the fact that the Minister for Commerce of the Government of India has piloted the Indian Coffee Expansion Act (Amendment) Bill before the Parliament, has come to their notice ;

(*b*) whether they have asked the opinion of the Mysore Government in respect of this Bill ; and if so, what their opinion is ;

(*c*) whether it is a fact that in this connection the Government had constituted a Committee to consider this Bill and to offer suggestion and if so, the names of the Chairman and members of the Committee ;

(*d*) what the opinion of the Committee is ?

A.—**Sri H. SIDDAVEERAPPA** (Minister for Home and Industries) [On behalf of Dr. R. Nagan Gowda Minister for Agriculture].—

(*a*) Yes.

(*b*) (i) No.

(ii) But *suo motu* Government have intimated their views to Government of India. These views furnished are as below :—

(1) That the Chairman of the Board should be a Minister of the State Government or any other officer nominated by the Government of Mysore, and

(2) That the representation of Government of Mysore on the Board should be three as heretofore instead of one as proposed.

(*c*) Yes.

1. Sri E. V. Ganapati Iyer, Director of Industries and Commerce (Retired), *Chairman.*

Members.—

2. Sri M. K. Appajappa, Director of Agriculture.
3. Sri K. Mohamed Ahmed, Secretary to Government, Home, Forest and Agriculture Departments.
4. Sri C. V. Channappa, Law Secretary.
5. Sri R. J. Rego, Development Secretary.
6. Sri A. C. Nirvani Gowda, Excise Commissioner.
7. Sri G. N. Nagaraja Rao, Revenue Commissioner.

(*d*) Please see annexure appended below.

Opinion on some of the Sections of the new Bill submitted by the Committee constituted to examine the provisions of the Coffee Market Expansion Act (Amendment Bill), 1954.

Section 4(1)—The words 'Indian Coffee Board' may be retained.

Section 4(2) (i)—*Appointment of Chairman.*—The existing arrangement of electing the Chairman by the Board should continue and there is no need for the proposed new provision of Section 4(2) (i), as it conflicts with the democratic principle which has been hitherto in force in making the Chairman's appointment.

(SRI H. SIDDAVEERAPPA.)

Section 4(2) (ii)—Agreed.

Section 4(2) (v)—Agreed.

Section 4(x)—*Labour Representation*.—The majority view was that instead of the Central Government nominating, the Governments of Mysore, Madras and Coorg may nominate the three representatives, one each.

Section 4(xi)—*Consumers' Representation.*—The general feeling was that Co-operative organisations should be given representation while nominating the consumers' representatives.

Section 4(xii)—Agreed.

Section 4(2)*A*—After Central Government, add the words 'or of any of the four State Governments concerned.'

Seciton 8—The concensus of opinion was that, as it has been urged earlier that only an elected Chairman should be appointed, this amendment is unnecessary.

Section 8(a)—Agreed.

Section 9—The rule be amended as follows :—

"The Central Government, in consultation with the Board, shall appoint an officer to be called the Chief Marketing Officer and a Secretary to the Board. A Deputy Secretary to the Board and such number of Marketing Officers and other staff may be appointed, as may be deemed necessary, by the Board. These Officers shall exercise such powers and perform such duties under the direction of the Board as may be prescribed.

(2) The officers appointed under this section shall be entitled to such salaries and allowances and such conditions of service in respect of leave, provident fund and other matters as may from time to time, be fixed by the Central Government or the Board as the case may be."

Section 11—It is suggested that the words 'in consultation with the Board' be inserted after the words 'Central Government may' and that instead of 'at such rate not exceeding six rupees' the words 'at such rate not exceeding four rupees' be inserted.

Section 12—Similarly, for the words 'six rupees' the words 'four rupees' be inserted and that the words 'in consultation with the Board' may be added after Central Government.

Rule 16(1)—The words 'after consultation with the Board' should be retained.

Rule 20—Proposed amendment agreed.

Section 25(1) and (4)—No Change Necessary.—Amendment agreed to.

Section 31—The concensus of opinion was that the provisions of Section 31 should remain as they are, providing for the General Fund to meet the expenses on coffee marketing, and for promoting the sale and increasing the consumption of coffee.

Section 32(d)—The concensus of opinion was that it should be omitted under this section and put under Section 31.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಿ. ಎಲ್. ಸುಬ್ಬಮ್ಮ.—ಸರ್ಕಾರದವರು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಫಿ ಬೆಳೆಗಾರರಿಗೂ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕಾದುದು ಆವಶ್ಯಕವಲ್ಲವೆ?

* ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಕಾಫಿ ಪ್ಲಾಂಟರು ಒಬ್ಬರು ಆ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದರು.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಿ. ಎಲ್. ಸುಬ್ಬಮ್ಮ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ಚುನಾಯಿಸಬೇಕೆಂದು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಹೇಳುವಾಗ ನಾಮಿನೇಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿರುವುದರ ಉದ್ದೇಶವೇನು?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಾಮಿನೇಷನ್ ಮಾಢಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿರಲಿಲ್ಲ. ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ಬಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ನಾಮಿನೇಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದುದರಿಂದ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡಲಾಗಿದೆ. ಆ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಮೂಲಕ ಕೆಲವು ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ನಾಮಿನೇಷನ್ ಮೂಲಕ ಕೆಲವು ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡುವ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಕೆಲವು ಕಾಲದಿಂದ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ.

---

* Indicates that the remarks or speeches have not been revised by the Member concerned.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಿ. ಎಲ್. ಸುಬ್ಬಮ್ಮ.—ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಬರಲಿಲ್ಲವೆ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಆ ಸಮಿತಿಯು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ರಚಿತವಾಗಿರುವ ಸಮಿತಿ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕ್ಲಾಜನ್ನೂ ಅವರು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಿ. ಎಲ್ ಸುಬ್ಬಮ್ಮ.—ಶ್ರೀ ಇ. ವಿ. ಗಣಪತಿ ಐಯ್ಯರ್‌ರವರನ್ನು ಕಾಫಿ ಬೋರ್ಡಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದು ನಿಜವೆ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಆ ರೀತಿ ವರದಿ ನನಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಿ. ಎಲ್. ಸುಬ್ಬಮ್ಮ.—ಆ ಸಮಿತಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಮೂರು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಂಬಳ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸೂಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿಲ್ಲವೆ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಆ ಸಮಿತಿಯು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ನಾಮಿನೇಟೆಡ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನುಳ್ಳದ್ದಾಗಿರಬೇಕು. ಅದರ ವೆಚ್ಚ ಕಾಫಿ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದು. ಮೂರು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರ ತಿಳಿಯದು.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಿ. ಎಲ್. ಸುಬ್ಬಮ್ಮ.—ಕಾಫಿ ಆಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ಚುನಾಯಿಸಬೇಕೆಂದಿದ್ದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವಿರುವಾಗ ಅವರನ್ನು ನಾಮಿನೇಟ್ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯೆ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ನಾಮಿನೇಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿಲ್ಲ. ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ಬಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ನಾಮಿನೇಷನ್ ಎಂದಿದ್ದುದರಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ನಾಮಿನೇಟ್ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಲಿ ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊಟ್ಟೆವು.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಿ. ಎಲ್. ಸುಬ್ಬಮ್ಮ.—ಕಾಫಿ ದರ ನಿಗದಿ ಮಾಡುವಾಗ ಬೋರ್ಡಿನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೇಳಿ ಮಾಡಿದರೋ ಅಥವಾ ನೇರವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಶಿಫಾರ್ಸು ಮಾಡಿದರೋ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವಂತೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಿ. ಎಲ್. ಸುಬ್ಬಮ್ಮ.—ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ಲಾಂಟರ್ಸ್ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲವೆ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಮಾಡಿದ್ದರು. ಹಾಗೆ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದರೂ ಬಿಲ್ ಇರುವಾಗ ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಮುಂದವರಿಯಬೇಕು.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಿ. ಎಲ್. ಸುಬ್ಬಮ್ಮ.—ಕಾಫಿ ಬೆಳೆಯ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಎಲ್ಲಾ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನೂ ವಹಿಸುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಅದೇ ಉದ್ದೇಶದಿಂದಲೇ ನಾವು ಮುಂದವರಿಯುತ್ತಿರುವುದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎನ್. ಬೋರಣ್ಣಗೌಡ.—ಕಾಫಿ ಬೆಳೆ ದಕ್ಷಿಣ ಇಂಡಿಯಾದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿದೆ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಮೈಸೂರು, ಮದ್ರಾಸು, ಕೊಡಗು ಮತ್ತು ತಿರುವಾಂಕೂರು-ಕೊಚಿನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎನ್. ಬೋರಣ್ಣಗೌಡ.—ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ 200 ರಿಂದ 300 ಎಕರೆಗಳೊಳಗೆ ಕಾಫಿ ತೋಟ ಮಾಡಿರುವವರು ಸುಮಾರು 86 ಜನರಿದ್ದಾರಲ್ಲವೆ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಇರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎನ್. ಬೋರಣ್ಣಗೌಡ.—5 ಎಕರೆಯಿಂದ 10 ಎಕರೆಯವರೆಗೆ ಕಾಫಿ ತೋಟವುಳ್ಳವರು 2,490 ಮಂದಿ ಇದ್ದಾರಲ್ಲವೆ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಆ ಅಂಕಿ ಅಂಶ ನಿಜ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎನ್. ಬೋರಣ್ಣಗೌಡ.—ಈ ಕಾಫಿ ಪ್ಲಾಂಟರುಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಗೊಬ್ಬರ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಸ್ಪ್ರೇ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೆ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಕಾಫಿ ಪ್ಲಾಂಟರುಗಳಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡವರಲ್ಲದೆ ಸ್ಮಾಲ್ ಹೋಲ್ಡರ್ ಬಹು ಜನರಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎನ್. ಬೋರಣ್ಣಗೌಡ.—ಹೊರಗಡೆ ಎಷ್ಟು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ಬೆಳೆಯಿದೆ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಒಟ್ಟು ಸುಮಾರು ಎರಡು ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 48 ಭಾಗ ಮೈಸೂರಿಗೆ, ಶೇಕಡ 27 ಮದ್ರಾಸಿಗೆ, ಶೇಕಡ 20 ಕೊಡಗಿಗೆ ಮತ್ತು ಶೇಕಡ 5 ಭಾಗ ತಿರುವಾಂಕೂರು-ಕೊಚಿನ್‌ಗೆ ಸೇರಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎನ್. ಬೋರಣ್ಣಗೌಡ.—ಒಟ್ಟು ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವ ಕಾಫಿ ಬೀಜದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ ಎಷ್ಟು ಭಾಗ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ನೋಟೀಸ್.

Mr. SPEAKER.—That question does not arise.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎನ್. ಬೋರಣ್ಣಗೌಡ.—ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಾಫಿ ಪ್ಲಾಂಟರುಗಳ ಎಕನಾಮಿಕ್ ಕಂಡೀಷನ್ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಅಥವಾ ಬೇರೆಯವರಿಂದ ಕೂಡಿದ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸುತ್ತೀರಾ?

Mr. SPEAKER —That does not arise.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎನ್. ಬೋರಣ್ಣಗೌಡ.—ಕಾಫಿ ಪ್ಲಾಂಟರುಗಳು ಶ್ರೀಮಂತರೆಂದು ಕಾಫಿ ಬೆಳೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಂದಾಯ ನಿಗದಿಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ನಿಜವೆ?

Mr. SPEAKER.—That question does not arise.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎನ್. ಬೋರಣ್ಣಗೌಡ.—ಈಗ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ತತ್ವವನ್ನನುಸರಿಸಿ ಛೇರ್ಮನ್ನರನ್ನು ನಾಮಿನೇಟ್ ಮಾಡುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನೇರವಾಗಿ ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಶಿಫಾರ್ಸುಮಾಡಲು ತೊಂದರೆಯೇನು?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Sir, in view of the importance of the subject, if any representation is made to this Government by the Coffee Planters, it would be duly forwarded to Government of India with our recommendation.

ಶ್ರೀ ವೈ. ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯ.—ಹೊರ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಫಿ ಬೆಲೆ ಮಣಕ್ಕೆ 100 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ 120 ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೆ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಮೆ ಇರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ವೈ. ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯ.—40 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸಮಿತಿಯು ತೀರ್ಮಾನ

(ಶ್ರೀ ಪ್ರೊ. ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯ.)

ಮಾಡಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಅವಗಾಹನೆಗೆ ಬಂದಿದೆಯೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಆಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ಬೇಸಿಸ್‌ಮೇಲೆ ಆಮದು ಮತ್ತು ರಫ್ತನ್ನು ರೆಗ್ಯುಲೇಟ್ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Page 21 of the Report of this Committee, section 4 about consumers' representation. What are the steps taken by Government with regard to this recommendation of the Committee, Sir ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—So far as the recommendations of this Committee are concerned, I have addressed a letter to the Government of India, mostly with regard to safeguarding the interest of Mysore. I have not referred to various other details recommended by the Committee. Even now, as I have already said, if in the interest of Mysore, any further representation is brought, I shall forward it to the Government of India with due recommendation.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Interest of Mysore means, is it the interest of Government or interest of producer ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I have substantially kept in view the interest of the producer.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಳ್ಳಾರಿ ಸಿದ್ದಮ್ಮ.—ಹೋದ ವರ್ಷ ಏಳು ಸಾವಿರ ಮಣ ಕಾಫಿ ಬೀಜ ಕೆಟ್ಟುಹೋಯಿತೆಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಕೆಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ.

Electricity (Supply to neighbouring States).

Q.—15. **Sri K. LAKKAPPA** (Chennarayapatna).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) which are the neighbouring States that are asking electric power from Mysore State;

(*b*) how much power they are asking for ;

(*c*) how much power the Mysore State is prepared to let out ;

(*d*) what is the rate they propose to charge ;

(*e*) whether the Andhra Government asked for power to work out the Tungabhadra High Level Canal Project ;

(*f*) if so, how much power they have asked for ?

A.—**Dr. R. NAGAN GOWDA** (Minister for Agriculture).—

(*a*) Hyderabad and Andhra.

(*b*) Hyderabad ... 1,500 K.W.
(inclusive of present supply of 600 K.W.).
Andhra ... 2,500 K.W.

( ) (i) Regarding Hyderabad the matter is under correspondence.

(ii) Regarding Andhra the matter is yet to be considered.

(*d*) The question of rates has not yet been examined.

(*e*) No.

(*f*) Does not arise.

Q.—212. **Sri G. NARAYANA GOWDA** (Mulbagal-Srinivaspur).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether they have agreed to supply electric power to the Andhra and Bombay states ;

(*b*) if so, how may kilowatts of power they have agreed to supply and also the rate ?

A.—**Dr. R. NAGAN GOWDA** (Minister for Agriculture).—

(*a*) Power supply to Andhra is being made in accordance with an Agreement entered into with the Composite State of Madras.

There is an Agreement to supply to Bombay State also.

(*b*) *Andhra.*—About 1,720 K.W. under the abovementioned Agreement.

Rate.—0·3 to 0·45 anna per unit with the maximum demand charge of Rs. 2-12-0 to Rs. 3 per K.W.

Bombay.—10,000 K.W. at Jog at 0·225 anna per unit;

1,500 K.W. at Harihar at 0·4 to 0·55 anna per unit with the maximum demand charge of Rs. 2-12-0 to Rs. 3 per K.W.

V-, 31 'N57
N57- 11
(13)4714

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಎಷ್ಟು ಪವರ್ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ ?

Mr. SPEAKER.—This question has already been answered.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ಹೈದರಾಬಾದು ಮತ್ತು ಆಂಧ್ರ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಯಾವಾಗ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನೊದಗಿಸುತ್ತೀರಿ ? ಯಾವರೀತಿ ಒದಗಿಸುತ್ತೀರಿ ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಬಳ್ಳಾರಿಯು ಮದ್ರಾಸು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ನಾಲ್ಕುಸಾವಿರ ಕಿಲೋವಾಟ್ಸು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಒಪ್ಪಿದ್ದೆವು. ಈಗ ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಆದವಾನಿ, ಆಲೂರು, ಗುಂತಕಲ್ಲು—ಈ ಪ್ರಾಂತಗಳಿಗೆ ಕೊಂಚ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದುವರೆಗೆ 1—10—53 ರಲ್ಲಿ 720 ಕಿಲೋವಾಟ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಪುನಃ ನಮಗೆ ಇಷ್ಟು ಪವರ್‌ಕೊಡಿ ಎಂದು ಈ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೇನಾದರೂ ಪತ್ರ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

*ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—Government Level ನಲ್ಲಿ ಆಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ಒಂದುವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ ಚೀಫ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್‌ರವರು ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಅವರು Power ಕೇಳಿದಾಗ ಸುಮಾರು ಎರಡುಸಾವಿರ ಕಿಲೋವಾಟ್ಸನಷ್ಟು ಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವೆಂದು ಹೇಳಿರುವುದುಂಟೇ ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಮಂಗಳೂರಿನವರಿಗೆ ಕೊಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೇ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ಮೈಸೂರು ದೇಶದವರಿಗೇ ದೊಡ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ power ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವಾಗ ಹೀಗೆ ಮಾಡಬಹುದೇ ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಮಂಗಳೂರಿನವರ agreement ಬಹಳ ದಿನದ ಹಿಂದೆಯೇ ಆಗಿರಬೇಕು. ಆದಕಾರಣ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ power ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಬೇಕೋ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೇ ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಈಗ ನಾವು 1 ಲಕ್ಷ 10 ಸಾವಿರ ಕಿಲೋವಾಟ್ಸ್ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತೇವೆ. ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡುವುದು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ನಲವತ್ತು ಸಾವಿರ ಕಿಲೋವಾಟ್ಸ್ ವರೆಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. 1956 ನೆಯ ಇಸವಿಯುವರೆಗೆ ನಮಗೆ power ಇದೆ.

Mr. SPEAKER.—These questions have been put and answered.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—1956ನೆಯ ಇಸವಿಯಿಂದಾಚೆಗೆ ಏನು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿರುತ್ತೀರಿ ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ತಮಗೆ ತಿಳಿದಿರುವಂತೆ ಷಿಂಷಾ ಎಕ್ಸ್‌ಟೆನ್ಷನ್ ಸ್ಕೀಂ ಆಗುವುದರಲ್ಲಿದೆ. ಹೊನ್ನೇಮರಡು ಯೋಜನೆ ಆಲೋಚನೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ನಾರಾಯಣಗೌಡ.—ಹೊನ್ನೇಮರಡು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಯೋಚನೆಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದೊಡನೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ತೀವ್ರ ಗಮನಕೊಡುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ವಿ. ನರಸಿಂಹರೆಡ್ಡಿ.—ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಷಿಂಷಾ ಎಕ್ಸ್‌ಟೆನ್ಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆಯೇ ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಶಿಂಷಾ ಎಕ್ಸ್‌ಟೆನ್ಷನ್ ಸ್ಕೀಂ ಮತ್ತು ಹೊನ್ನೇಮರಡು ಯೋಜನೆ—ಎರಡೂ ಆಲೋಚನೆಯಲ್ಲಿವೆ.

Mr. SPEAKER.—It will be included in the Second Five-Year Plan. as already stated.

ಶ್ರೀ ಎ. ವಿ. ನರಸಿಂಹರೆಡ್ಡಿ.—ಶಿಂಷಾ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ನೆರವು ದೊರೆತಿದೆಯೇ ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—No, Sir.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಮಾಧವಾಚಾರ್.—ಹೊನ್ನೇಮರಡು ಯೋಜನೆಯಿಂದ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶ ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುತ್ತದೆಯಲ್ಲವೇ ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಹೌದು.

Sri G. A. THIMMAPPA GOWDA.—What is the minimum requirement of electricity in the State ? Is the electricity available enough to meet requirements ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—I said that up to 1956 we will be in a position to meet the normal requirements.

National Extension Scheme Blocks.

Q.—115. **Sri S. SRINIVASA IYENGAR** (T.-Narsipur).—

Will the Government be pleased to state :

(*a*) the number of National Extension Scheme Blocks recently sanctioned to the Government of Mysore ;

(*b*) the names of the areas selected for working these blocks ;

(*c*) the policy kept in view by the Government while selecting these areas in the State ;

(*d*) whether the Hon'ble the Agriculture Minister had assured in the last Budget Session that the claims of certain Taluks will be considered at the time of the next allotment ;

(*e*) if so, what are the Taluks whose claims were pressed for during the last Budget Session ;

(*f*) whether these taluks have been selected for working the National Extension Scheme Blocks ;

(*g*) if not, why ?

A.—**Dr. R. NAGAN GOWDA** Minister for Agriculture).—

(*a*) Seven (including the Pilot Training *cum* Development Project at

(DR. R. NAGAN GOWDA.)

Malavalli converted into a National Extension Service Block with effect from 1st April 1954.

(*b*) (1) Mudigere Taluk.

(2) Holenarsipur and Arkalgud Taluks.

(3) Siraguppa Taluk.

(4) Holalkere Taluk.

(5) Srinivasapur Taluk.

(6) Gubbi Taluk [Chandrasekharapura Hobli and Tumkur Taluk (Hebbur Hobli) and some villages of Kadaba Hobli and Kasaba Hobli of Gubbi Taluk].

(*c*) The guiding principle is to make available the benefits of the scheme to rural population all over the State by stages.

(*d*) Yes.

(*e*) Tumkur.

(*f*) Yes.

(*g*) Does not arise in view of reply to (*f*) above.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸಯ್ಯಂಗಾರ್.—ಕಳೆದ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಈ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಎಕ್ಸ್‌ಟೆನ್ಷನ್ ಸ್ಕೀಮನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕುವಾರು ಕಾರ್ಯ ರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಸಿಲ್ಲವೇ?

***DR. R. NAGAN GOWDA.**—I have to bring to the notice of the Hon'ble Member who has put this question the answer that I gave to Question No. 1030 of Sri T. N. Mudalagiri Gowda wherein I had said that this whould be borne in mind.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸಯ್ಯಂಗಾರ್.—ಇದರ ಅವಶ್ಯಕತೆಯು ಬಗ್ಗೆ cut motion ಮೂಲಕ ಸಹ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಾಗ 'It will be kept in view' ಎಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೇ?

MR. SPEAKER.—Even now it is being kept in view.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸಯ್ಯಂಗಾರ್.—ಈಗ ತಾವು select ಮಾಡಿರುವ ಆರು ಬ್ಲಾಕ್‌ಗಳ ಪೈಕಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು ಸೇರಿವೆಯೇ?

DR. R. NAGAN GOWDA.—I do not understand the question.

SRI S. SRINIVASA IYENGAR.—Out of the six blocks selected, which are the constituencies which relate to the Hon'ble Members?

DR. R. NAGAN GOWDA.—Notice.

Veterinary Dispensary at Kottur firka headquarters.

Q.—122. **SRI K. KOTRABASAVANA GOWDA** (Kudligi).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) what the cattle population is of Kottur firka in Kudligi Taluk;

(*b*) whether they will open a regular veterinary dispensary with equipment at Kottur firka headquarters?

A.—**DR. R. NAGAN GOWDA** (Minister for Agriculture).—

(*a*) Cattle	...	15,177
Buffaloes	...	8,370
Total	...	23,547

(*b*) The matter is under the consideration of Government.

ಶ್ರೀ ಕೊಟ್ರಬಸವನಗೌಡ.—ಕೊಟ್ಟೂರಿನಲ್ಲಿ ಡಿಸ್ಪೆನ್ಸರಿಯೊಂದನ್ನು ತೆರೆಯುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟರವರೆಗೆ ಮುಂದುವರಿದಿದ್ದೀರಿ?

ಡಾ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಈಗ ಕೊಟ್ಟೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಡಿಸ್ಪೆನ್ಸರಿ ಇದೆ. ಅದನ್ನು up grade ಮಾಡುವ ವಿಚಾರ ಆಲೋಚನೆಯಲ್ಲಿದೆ.

Rural Electrification in Chitaldrug District.

Q.—285. **SRI MULKA GOVINDA REDDY** (Chitaldrug).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) how many applications for rural electrification in Chitaldrug District have been received for the last three years;

(*b*) for how many villages sanction has been given;

(*c* how many and for what villages applications are pending and where they are pending;

(*d*) why there is delay?

A.—**DR. R. NAGAN GOWDA** (Minister for Agriculture).—

(*a*) Applications have been received in respect of 54 villages.

(*b*) Ten.

(*c*) The remaining applications pertaining to 44 villages are in various stages. A statement giving particulars is appended below.

(*d*) Please see the statement furnished in reply (*c*) above.

STATEMENT.

	Name of the village	Stage of pendency, etc.
1	Kadavanakatte ...	Work deferred because of poor return
2	Halavudara ...	Estimates not prepared due to non-receipt of Load-Survey Forms.
3	Medikerepura ...	Estimate under scrutiny
4	Ingaladalu ...	Estimate not prepared due to non-receipt of Load-Survey Forms.
5	Kadleguddu ...	Work deferred due to poor return
6	Lakshmisagara ...	Modified estimate under scrutiny
7	Kogunde ...	The Scheme can only be taken up after I. P. sets around the area are sanctioned and serviced.
8	Chickajajur ...	Scheme for electrification can be taken up only after the work of power supply to I. P. sets is completed.
9	Godabanahalu ...	The Scheme for electrification will be considered after the work of power supply to I. P. sets is sanctioned around the village and serviced.
10	Bharmanayakanadurga	Estimate not prepared for non-receipt of Load-Survey Forms.
11	Isamudra village ...	Estimate under preparation.
12	Kurubarahalli	Estimate not prepared due to non-receipt of Load-Survey Forms.
13	Thamatakal	
14	Kunabevu ...	Estimate not prepared due to non-receipt of Load-Survey Forms.
15	Madidevagere	Estimate not prepared due to non-receipt of Load-Survey Forms.
16	Korlahatti	
17	Doddagatta	
18	Upparahatti	
19	Benakanahalli	
20	Haluyur	
21	Baleghatta	
22	Anagodu	Scheme not taken up due to low return on Capital.
23	Shabanur, Davanagere Taluk.	
24	Hadadi	Estimate prepared but kept by for want of Load-Survey Forms.
25	Lokikere	
26	Kandagal	
27	Hemmanbethur ...	Scheme of electrification will be taken up after I. P. sets are serviced.
28	Sriramagundanahalli ...	Estimate under preparation
29	Maikonda ...	Estimate deferred due to low return
30	Mallapura ...	Estimate being finalised
31	Nibgur ...	Scheme not taken up for estimation for want of Load-Survey Forms.
32	Psagodu	Deferred due to low return
33	Aallaghatta	
34	and 8 other villages	
35	Mallebennur, Harihara Taluk.	Estimate under preparation
36	Amaravathi ...	Estimate under scrutiny

(DR. R. NAGAN GOWDA.)

STATEMENT—*concld.*

Name of the village	Stage of pendency, etc.
37 Aimangala, Hiriyur Taluk.	Estimates not prepared for want of Load-Survey Forms.
38 Babbur	
39 Gulihal	
40 Gannaikanahalli	
41 Metikurke	
42 Pathiyanahalli	
43 Kovinahalli	
44 Tadapinachannammanahalli.	Estimate not taken up due to low return

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—What are the villages for which electricity has not been provided ?

***Dr. R. NAGAN GOWDA.**—I have given a list of villages for which electricity has not been supplied and also the reasons or conditions under which electricity has not been given to the other 44 villages. You will please see the statement in page 22 of the Questions and Answers set.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—In respect of item No. 1 Kadavanakatte village, you have said that the work was deferred because of poor return. When will you take up the work ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—When the returns are proper, according to rules, we will take it up.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—For a number of villages you have said that the estimates have not been prepared due to non-receipt of load survey forms. From whom have you to receive those forms ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—From the Deputy Commissioner. We have asked them to supply and as soon as we get the forms we will work out and prepare the estimates. It is not our fault. We can only ask them to supply these forms.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Are the Government aware that discrimination is shown in sanctioning rural electrification schemes ? You sanction the schemes for certain villages and you do not sanction in respect of certain other villages.

Dr. R. NAGAN GOWDA.—No discrimination is being made.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Then, what is the basis on which these schemes are made ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—We have allocated a certain sum of money for each one of these districts, and priority of application and proper return will be the criterion.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Are the Government aware that many villages have applied for the supply of electricity and they have not been included in the list ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—I will look into the matter.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಮುನಿಯಪ್ಪ.—ಪರಿಶಿಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ 37ನೇ ಸಂಖ್ಯೆಯಿಂದ 43ನೇ ಸಂಖ್ಯೆಯ ವರೆಗೂ ಎಂದರೆ ಐಮಂಗಲ, ಬಬ್ಬೂರು, ಗೂಳಿಹಾಳು, ಗನ್ನಾಯಕನಹಳ್ಳಿ, ಮೇಟಿಕುರ್ಕೆ, ಪತಿಯನಹಳ್ಳಿ, ಕೋವಿನಹಳ್ಳಿ ಈ ಗ್ರಾಮಗಳವರು ಅರ್ಜಿಕೊಟ್ಟು ಸುಮಾರು ಒಂದು ವರ್ಷದ ಮೇಲೆ ಆಯಿತು ಅಲ್ಲವೇ ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—37 ರಿಂದ 43 ರ ವೆರೆಗೂ ಲೋಡ್ ಸರ್ವೇ ಫಾರಂಗಳು ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಅಂದಾಜುಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅವು ಬಂದೊಡನೆಯೇ ಆ ಕೆಲಸ ಶುರು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ತಡಪಿನ ಚನ್ನಮ್ಮನಹಳ್ಳಿ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ರಿಟರ್ನ್ ಬರುವುದಿಲ್ಲ; ಆದ್ದರಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—He seems to think that electrification means only lighting. I want to know whether this is all the number or whether applications received include applications for power for irrigation and whether these applications have also been included.

Dr. R. NAGAN GOWDA.—This is a question dealing with rural electrification.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Have you included applications for power for irrigation, is what I am asking.

Dr. R. NAGAN GOWDA.—They are not included.

Rural Indebtedness.

Q.—312. **Sri B. V. NARAYANA REDDY** (Bagepally-Gudibanda).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) what the estimate of rural indebtedness of the ryots in Mysore State is;

(*b*) whether a survey has been made ;

(*c*) the amount so far advanced by the Central Co-operative Land Mortgage Bank to liquidate the rural indebtedness ;

(*d*) the steps they take to liquidate the rural indebtedness in the State ;

(*e*) whether they intend to introduce moratorium ?

A.—**Dr. R. NAGAN GOWDA** (Minister for Agriculture).—

(*a*) About Rs. 24 crores.

(*b*) Yes.

(*c*) Rs. 1,60,13,540 in 8,504 cases up to 30th June 1954.

(*d*) Steps have been taken to organise a Central Land Mortgage Bank at Bangalore and also 80 primary Land Mortgage Co-operative Societies in almost all the Taluks to liquidate rural indebtedness in the State.

(*e*) This may not be necessary at present.

Sri B. V. NARAYANA REDDY—You have said 'yes' to my question (b); is it a survey made at random or in detail, Sir ?

***Dr. R. NAGAN GOWDA.**—It is usually difficult to get at the exact amount of indebtedness of a State like this, especially a big State. The statisticians adopt certain methods by which they make a survey and calculate and find out the amount of indebtedness.

Sri B. V. NARAYANA REDDY.—Even according to your statement it is about 24 crores, whereas you have given only Rs. 1,60,00,000 and odd. What are the arrangements you have made for the relief of the rest, Sir ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—We are now discussing the Co-operative Bill and we are getting some money from the Reserve Bank. Rural indebtedness is liquidated to a great extent only through the land mortgage banks and co-operative institutions that are being run in other parts of the country. In Madras and Bombay they are doing like that. We will have to follow the same line of action.

Sri B. V. NARAYANA REDDY.—I would like to know the amount that will be available. I do not want the number or the agency through which you do it.

Dr. R. NAGAN GOWDA.—I have given the amount as 160 lakhs.

Sri B. V. NARAYANA REDDY.—I want to know how you tackle this problem, what is the method adopted to relieve this rural indebtedness ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—One of the ways by which we raise the capital is by issuing debentures. The Reserve Bank can also give us ultimately 2½ crores and we can utilise that amount also, and we can carry on some good work.

Sri B. V. NARAYANA REDDY.—You are going to have two and a half crores, but what about the other 20 crores ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—As I said, we must raise some debentures also.

Sri B. V. NARAYANA REDDY.—You have said : 'this may not be necessary' in reply to my question (*e*) ; in view of two years of famine and if there is slump, how do you think that the rural people will pay their debts and the necessity for moratorium does not arise ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—Moratorium is connected with a lot of complication. It would cut off even the small credits that the agriculturists need. Moratorium could be adopted only as an extreme measure of solving this problem.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—How many years have the Central Land Mortgage Bank taken to liquidate 160 lakhs of indebtedness, Sir ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—This figure of one crore and odd was taken from the year 1951. I am unable to say when the Land Mortgage Bank was started.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—At the rate at which the Land Mortgage Bank is liquidating, will they take about two centuries to liquidate the remaining 22 crores ?

Mr. SPEAKER.—That question need not be answered.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—How many years will the Land Mortgage Bank and the Government take to liquidate this rural indebtedness ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—It is rather difficult to say exactly when we can do it. But if we have good rainfall and good season, I think we should solve it in quicker time. It is a combined effort and an attack on all sides will be necessary.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Is not a radical measure necessary to liquidate this indebtedness, Sir ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—The kind of radical measure suggested in the question is not immediately called for.

Central Grants and Loans to the State.

Q.—322. **Sri M. V. RAMA RAO** (Tumkur).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the total amount of grants received by them from the Government of India since 1st April 1952;

(*b*) the total amount of loans granted to the Government by the Government of India since 1st April 1952 ?

A.—**Dr. R. NAGAN GOWDA** (Minister for Agriculture).—

(*a*) Rs. 45·60 lakhs *Annexure 'A' below.

(*b*) Rs. 598·24 lakhs *Annexure 'B' below.

ANNEXURE A.

Statement of Grants received from the Government of India from April 1952.

[*In lakhs of rupees.*]

Sl. No.	Kind of Grant	1952-53	1953-54	Total
		Rs.	Rs.	Rs.
1	Grow More Food Scheme ...	22.09	5.49	7.58
2	Key Village and Gosadan Scheme	...	0.13	0.13
3	Scheme for removal of untouchability.	...	1.05	1.05
4	Grants for welfare of Backward Classes and Ex-criminal Tribes.	...	0.13	0.13
5	Cottage and small scale industries.	...	3.05	3.05
6	Basic and Social Education ...	0.21	...	0.21
7	Scheme to relieve educated unemployment.	...	1.02	1.02
8	Industrial Housing ...	...	1.81	1.81
9	Community Projects ...	0.50	4.08	4.58
10	National Extension Service ...	...	2.38	2.38
11	Local Development Works ...	...	3.45	3.45
12	Upgrading of Mental Hospital in Bangalore.	...	0.05	0.05
13	Palm Gur Development Schemes	...	0.07	0.07
14	Cotton Expansion Scheme ...	...	0.09	0.09
	Total ...	22.80	22.80	45.60

**Note.*—Break up for these figures are given in the statement annexed.

(Dr. R. Nagan Gowda.)

ANNEXURE "B"

Statement of Loans granted by the Government of India from April 1952.

[*In lakhs of rupees.*]

Sl. No.	Kind of Loan	1952-53	1953-54	Total
1	Grow More Food Schemes:	Rs.	Rs.	Rs.
	(i) Extension of power supply for Irrigation Pump Sets.	50.00	25.00	75.00
	(ii) Construction of big tanks ...	10.20	12.00	22.20
	(iii) Construction and improvement of River tanks and feeder channels.	10.00	6.25	16.25
	(iv) Restoration of tanks by desilting.	5.00	5.00	10.00
	(v) Land Improvement Schemes	3.00	5.00	8.00
	(vi) Purchase of diesel oil engines and pump sets, etc.	3.50	5.00	8.50
	(vii) Loan for construction of Irrigation wells.	...	8.25	8.25
	(viii) For Sewage Utilisation Scheme—at Bangalore ...	...	3.54	3.54
	at Mysore ...	...	0.80	0.80
	(ix) Issue of tractors to ryots under Hire Purchase System.	...	2.00	2.00
	(x) Restoration of Tanks and Minor Irrigation Works.	...	10.00	10.00
	(xi) Short-term Loan for purchase and distribution of Ammonium Sulphate under Grow More Food Programme.	...	16.75	16.75
2	Special loan for Nugu Project ...	...	35.00	35.00
3	Special loan for Bhadra Project...	...	40.00	40.00
4	Special loan for Tunga Anicut ...	...	31.76	31.76
5	For financing Tungabhadra Project	....	53.60	53.60
6	Distress Relief Works Minor Irrigation and Tank Works outside G.M.F.	1.00	35.00	36.00
7	Development schemes of the Mysore Iron and Steel Works, Bhadravati.	18.50	25.89	44.39
8	Financing Power Projects ...	100.00	50.00	150.00
9	Implementing community projects	...	5.03	5.03
10	Development of Handloom Industry.	...	2.48	2.48
11	Loan for the subsidised Industrial Housing Scheme.	...	17.69	17.69
12	For Land Colonisation Scheme for Ex-Servicemen at Hunsur.	1.00	...	1.00
	Total ...	202.20	396.04	598.24

Sri M. V. RAMA RAO.—May I know Sir, whether any loans or grants have been received during the current year up-to-date?

***Dr. R. NAGAN GOWDA.**—Yes, we have received about 54 lakhs for irrigation pump-sets. I do not exactly have the figures for this year.

Sri M. V. RAMA RAO.—What is the total amount received by way of loan approximately? Is it 54 lakhs or a crore and a half or how much is it this year?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—The question did not include figures for this year, Sir. That is why I do not have exact figures.

Sri M. V. RAMA RAO.—The question is perfectly clear. It did not preclude the giving of information with regard to loans and grants received during the current year. Government have taken pains to give figures for grants and loans received in 1952-53, 1953-54 and whatever has been received for 1954-55 must be within the personal knowledge of the Hon'ble Minister concerned.

Mr. SPEAKER.—The question is no doubt very clear. But the Hon'ble Minister is not in a position to answer.

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Figures for the current year, he does not exactly remember and there is no specific question.

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Minister will furnish the reply if you want.

Dr. R. NAGAN GOWDA—So far as irrigation pump-sets are concerned, we are getting 65 lakhs. I am dealing with that.

Sri M. V. RAMA RAO.—May I know Sir, with regard to item 8 of Annexure "B", which are the power projects for financing which sums of hundred lakhs and fifty lakhs have been received in 1952-53 and 1953-54?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—Notice, Sir.

Sri M. V. RAMA RAO.—Was a sum of hundred lakhs or fifty lakhs lent to the Government of Mysore for financing any particular power project or was it a general loan granted so that the Government might do what it liked with it?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—No, Sir, I do not have that information.

Sri M. V. RAMA RAO.—May I know Sir, whether it is not a fact that this sum of 150 lakhs has been lent to the Government of Mysore for financing the Shimsha Extension Scheme and that the money has been utilised for other purposes?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—It was given for Shimsha.

9 A.M.

Sri M. V. RAMA RAO.—Is it not a fact that this money has not been spent for Shimsha Extension Service Project?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—No, we have not spent for Shimsha extension.

Sri M. V. RAMA RAO.—May I know on what this amount of 150 lakhs has been spent, for what object this amount has been spent? Has it been spent on electricity development at all or has it been spent on Vidhana Soudha?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—So far as the extension of the project is concerned, we had funds for it. The exact purpose for which this has been spent, I do not have the details now.

Sri M. V. RAMA RAO.—Is the money entirely spent or is it lying with the Government of Mysore?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—It has been spent.

Sri M. V. RAMA RAO.—May I know Sir, whether the Government have made any arrangements such as the creation of a sinking fund for repayment of these funds totalling to six crores of rupees?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—There is a sinking fund, Sir.

Sri M. V. RAMA RAO.—What are the terms upon which most of these loans are granted? Are they repayable? If so, in how many instalments and what is the rate of interest?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Rate of interest we do not know. The usual terms on which Government of India is giving loan, under those identical terms this loan has been taken.

Electricity (augmentation of production)

Q.—379. **Sri L. SIDDAPPA** (Channagiri).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether it is not a fact that there will not be any power left for the benefit of Mysore hereafter ;

(*b*) how the total output of power from Jog, Sivasamudram and Shimsha is distributed ;

(*c*) how do they propose to meet this contingency ?

A.—**Dr. R. NAGAN GOWDA** (Minister for Agriculture).—

(*a*) As per the the present load forecast, power will be available for normal development till the end of the year 1955-56.

(*b*)

Name of the Station		*Output (corresponding to peak load condition)*	*Distribution*	
			Within the State	*Outside the State*
1. Sivasamudram	...	20,000 K.W.	111,880 K.W.	3,120 K.W.
2. Simshapura	...	15,000 K.W.		
3. Jog	...	80,000 K.W.		
Total	...	115,000 K.W.		

(*c*) Two schemes—Shimsha and Sharavathi Valley Expansion Schemes—are under contemplation.

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಈಗ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಇರಿಗೇಷನ್ ಪಂಪ್ ಸೆಟ್ಟಿಗೆ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಒದಗಿಸಲು ಬಂದಿರುವ ಅರ್ಜಿಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಎಷ್ಟು ಪವರ್ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದ್ದೀರಾ?

***Dr. R. NAGAN GOWDA.**—We do not know exactly in terms of I. P. sets and electrification. But our estimate is that till about 1956 we will be able to meet our normal demand.

Sri L. SIDDAPPA.—My question is that people have applied for power. ಅಪ್ಲಿಕೇಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿರುವಹಾಗೆ ಮಂಜೂರು ಮಾಡದೇಯಿರುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಪವರ್ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—I do not have that figure. I think, we are in a position to give current for those who have applied.

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಕಳೆದ 5 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಗಳಿಗೂ ಸೇರಿ ಜನರು ಎಷ್ಟು ಪವರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ? ಅಥವಾ ಕಳೆದ 5 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಸರಾಸರಿ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗಿದೆ?

Dr. R: NAGAN GOWDA.—I would like to have notice about that. But, if the object of the question is to know whether we are in a position to meet the demand, I have said that we will be able to do it till about 1956.

Sri L. SIDDAPPA.—Will Government not be able to develop new sources of power for the next ten years ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—For 3 or 4 years.

Sri L. SIDDAPPA.—So, for another 3 or 4 years, people will have to go without power.

Dr. R. NAGAN GOWDA.—There will be some stagnation after 1956. Since the development of consumption of power has been more rapid than was expected, we are finding it a bit difficult.

Sri L. SIDDAPPA.—Were you not able to see some years ago that there was great demand for power ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—I do not think we were able to see this three years ago. If we had foreseen that, I think, Government would not have offered anything to anybody.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—1952-53 ಮತ್ತು 1953-54ನೆಯ ಇಸವಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪವರ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—In 1952-53, 1953-54 we were extending the lines and supplying power. If your question is whether we were working any generating stations, I do not think we were doing that.

Sri K. PUTTASWAMY.—Does it mean that they are under contemplation ? May I know since when they are under contemplation of this Government ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—Shimsha has been there for pretty few years. So far as Honnemaradu is concerned, during these one or two years, we have had intensive survey and works carried out so that we may have the blue-prints immediately.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—1952-53ರ ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವುದು ಯಾವ ಪವರ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿಗೆ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—I would like to have notice for that.

Sri K. PUTTASWAMY.—If no power project was on hand, how is it that a loan of one crore of rupees was taken ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—We have got two items of work : one is, extension of power for pumping sets and the other is, rural electrification. For irrigation pump sets, we have got loans for distressed areas. But for other electrification, we do not have loans from the Government of India specifically for that. But, part of this is used for electrification.

Sri K. PUTTASWAMY.—Sir, my question is definitely with respect to power projects. Are the Government in the habit of contracting loans for schemes which are not on hand and for schemes which are yet under contemplation ?

Mr. SPEAKER.—It does not arise out of this, Sri Puttaswamy.

Sri K. PUTTASWAMY.—Sir, two schemes, namely, Shimsha and Sharavathi valley are under contemplation. I know Government have taken a loan of 1½ crores for power projects. I am asking whether Government are in the habit of contracting loans for schemes which are under contemplation.

Dr. R. NAGAN GOWDA.—Sir, this 1½ crores of rupees that was taken was for extension of the existing electric power.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Was not this loan of 1½ crores asked for for the development of Shimsha Project since there was heavy demand for electricity ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Yes, Sir.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Knowing full well that there was demand for power and when loan was taken and money was available, why did Government not take up that scheme ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—That is the right question. Sir, in fact, Shimsha Power Extension Project has been included in the First Five-Year Plan itself ; therefore, provision was made for the purpose. Subsequently, the Planning Commission went into the whole question and they wanted to take up Honnemaradu Project. It is under their examination whether it would be worthwhile taking up this Project.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Did you take the permission of Central Government to utilise this money, which was granted for the Shimsha Extension Project, for works other than that project ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—The question is still under examination. The point of Mysore Government is that not only Honnemaradu but also Shimsha which has been included in the First Five-Year Plan must be taken. The Planning Commission sent three experts the other day and they are discussing the advisability of taking up Honnemaradu and giving up extension of Shimsha for the time being. Therefore, it is still under examination and the three experts discussed this matter threadbare and we placed our point of view before them. They have not yet given us their final point of view.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—That is why I said that when this is a case of loan that you have contracted from the Central Government, you should not have utilised it for some other purposes. It is not kept for Shimsha or any other scheme. Before utilising that money for other purposes, did you tell the Central Government, "in view of deferring these works, we are using this money for other purposes than development of electricity " ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—No, sir. That is not the way of looking at the question. Separate sums of money will not be kept in the treasury for each head of work. It is a question of budget provision. The amount is met from the Conolidated Funds of the State, which will be in lumpsum. We spend out of it and if we take up the scheme ultimately with the sanction of the Planning Commission, it will also be spent upon.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—You mean to say that that loan is still available for use ? Is it so ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Whatever budget provision has been made for a specific purpose, is there for being utilised until the budget is altered next year.

Sri M. PALANIYAPPAN.—How is it that you are not supplying electricity for domestic heating purposes as liberally as you were ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—The reason why we have not been very generously supplying power is that the line from Bhadravati to Bangalore is getting overloaded.

Sri M. PALANIYAPPAN.—What is the number of villages that have been electrified under the rural electrification scheme ?

Dr. R. NAGAN GOWDA—Notice.

Indian Dairy Research Institute (Shifting from Bangalore).

Q.—482. **Sri A. V. NARASIMHA REDDY** (Bangalore South).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether the question of shifting the Indian Dairy Research Institute from Bangalore is under move by Government of India and whether it has come to the notice of the Government of Mysore ;

(*b*) if so, whether they are aware of the reasons for such a move ;

(*c*) if it is on account of want of adequate lands here to retain, what the Government of Mysore have done to provide lands to them ?

A.—**Dr. R. NAGAN GOWDA** (Minister for Agriculture).—

(*a*) Yes.

(*b*) For want of adequate lands for the expansion of the activities of the Indian Dairy Research Institute.

(*c*) This question of providing suitable lands is under correspondence with the Government of India.

ಶ್ರೀ ಎ. ವಿ. ನರಸಿಂಹರೆಡ್ಡಿ.—ಎಷ್ಟು ದಿನಗಳಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಜಮೀನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ?

*ಡಾ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಈ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ correspondence ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ವಿ. ನರಸಿಂಹರೆಡ್ಡಿ.—ಜಮೀನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿರುತ್ತೀರಾ ?

ಡಾ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಅಕ್ವೈರ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಖರ್ಚುವಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದರೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ವಿ. ನರಸಿಂಹರೆಡ್ಡಿ.—ಈಗ ಅಕ್ವೈರ್ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ಜಮೀನು ಪರವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಯೇ ?

ಡಾ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಅವರಿಗೆ ಆ ಜಮೀನನ್ನು ತೋರಿಸಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ವಿ. ನರಸಿಂಹರೆಡ್ಡಿ.—ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸಬ್-ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಿ ಆ ಕಮಿಟಿಯ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಜಮೀನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಡಾ॥ ಆಲ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ನೋಟೀಸ್.

Department of Co-operation.

Q.—508. **Sri B. CHIKKANNA** (Javagal).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) when the Department of Co-operation was started in the State ;

(*b*) whether it has come to their notice that money has been misappropriated in many co-operative institutions due to lack of proper administration in the department ;

(*c*) whether they would consider to appoint an efficient I.A.S. Officer permanently to the post of the Registrar of Co-operrtive Societies ; if so, when ;

(*d*) the number of gazetted posts that are vacant in this department; since how long they are kept so vacant and the reason for the same ;

(*e*) whether it is a fact that one of the Marketing Officers is working as Personal Assistant to the Registrar of Co-operative Societies ; since how many years the said officer is staying at Bangalore ; when will he be transferred from Bangalore to another place in accordance with the new policy enunciated by them ?

A.—**Dr. R. NAGAN GOWDA** (Minister for Agriculture).—

(*a*) 1905.

(*b*) Misappropriation cases in some co-operative institutions have come to notice but it cannot be said that these cases are due to lack of proper administration in the Department.

(*c*) Does not arise in view of answer to (*b*) above.

(*d*) There are two gazetted posts to be filled up in the Department. Incharge arrangements have been made, and they are not kept vacant actually.

(DR. R. NAGAN GOWDA.)

(*e*) Yes, in addition to his own duties as Marketing Officer from 3rd October 1943. There are no similar posts of Marketing Officer elsewhere in the State and his transfer does not arise.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚಿಕ್ಕಣ್ಣ.—ಕೆಲವು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಹಣದ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು?

*ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಅದಕ್ಕೆ ನಾನಾ ಕಾರಣಗಳುಂಟು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಇಂಥದೇ ಕಾರಣವೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚಿಕ್ಕಣ್ಣ.—ಹಣ ಪೋಲಾಗುವುದು ಸರಿಯೇ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಸರಿಯಲ್ಲ; ಆ ಬಗ್ಗೆ ತಕ್ಕ ಬಂದೋಬಸ್ತು ಮಾಡಬೇಕು. ಆ ರೀತಿ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ನಾನಾ ಕಾರಣಗಳಿರಬಹುದು.—ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೋರ್ಡ್ ಆಫ್ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ಸ್ ಅವರು ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ಆಡಳಿತ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಿಗಾ ಕೊಡದೇ ಇರುವುದು, ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ಲೆಕ್ಕ ಪತ್ರಗಳು ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲದಿರುವುದು, ಇವು ಕಾರಣವಾಗಿರಬಹುದು.

Sri V. M. MASCARENHAS.—From yesterday's discussion on the Co-operative Societies (Amending) Bill, is it not clear that the Registrar and his Assistant and the Government have failed in their duties and hence this result?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—Whatever powers we have under the Co-operative Societies Act in general we have been enforcing them and as the discussion on the Bill showed, we require some more powers to tone up some societies.

Sri V. M. MASCARENHAS.—Have the officers done their duties properly?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Yes.

Mortgage Bank, Chamarajanagar. (Disposal of Loan Applications.)

Q.—583. **Sri U. M. MADAPPA** (Chamarajanagar).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) the number of raiyats that applied for loans for the past three years to Mortgage Bank at Chamarajanagar (the number of applications in every year to be given);

(*b*) the number of applications forwarded to the Central Bank by the Chamarajanagar Bank;

(*c*) of them, the number sanctioned (yearwise figures to be given)?

A.—**Dr. R. NAGAN GOWDA** (Minister for Agriculture).—

	1951-52.	*1952-53.*	*1953-54.*
(*a*)	22 ...	16 ...	15
(*b*)	18 ...	11 ...	19
(*c*)	10 ...	6 ...	7

ಶ್ರೀ ಯು. ಎಂ. ಮಾದಪ್ಪ.—ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ರೈತರುಗಳಿಗೆ ಸಾಲ ದೊರಕಿಸುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಿಧಾನಮಾಡುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು?

* ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಈ ಸಂಬಂಧದ ರಿಕಾರ್ಡ್‌ಗಳು ಸರಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ನಿಧಾನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಯು. ಎಂ. ಮಾದಪ್ಪ.—ಅನಾವಶ್ಯಕವಾದ, ಅಸಾಧ್ಯವಾದ ರಿಕಾರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ produce ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅವರು ಕೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸರಿಯಾದ ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೇ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ಸಾಲ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಯು. ಎಂ. ಮಾದಪ್ಪ.—ಯಾವ ರಿಕಾರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ produce ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೋ ಅಂಥವನ್ನೇ ಅವರು ಕೇಳುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೆ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಅವಶ್ಯಕವಾದ records ಮಾತ್ರ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಯು. ಎಂ. ಮಾದಪ್ಪ.—1953-54ರಲ್ಲಿ 19 applications ಪೈಕಿ 7ಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಮಂಜೂರಾತಿ ದೊರಕಿರುವುದು ಬಹಳ ಕಡಮೆಯಲ್ಲವೇ?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಅದು ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ವಿಚಾರವಾಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಯು. ಎಂ. ಮಾದಪ್ಪ.—ಈರೀತಿ ಆಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು?

ಡಾ|| ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಆ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಗಳು ನನ್ನಲ್ಲಿಲ್ಲ.

Tour of L. S. G. Minister in Kolar District.

Q.—412. **Sri H. C. LINGA REDDY** (Malur).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) the number of tours undertaken by the Minister for Local Self-Government in the Kolar District during the last one year;

(*b*) how many of them are private and how many official;

(*c*) the number of engagements he had;

(*d*) the amount of T. A. and D. A. claimed in this behalf?

A.—Sri K. HANUMANTHAIYA (Chief Minister).—

(*a*) 14 (on official business) from 1st October 1953 to 30th September 1954.

(*b*) No record is maintained of the private visits to the place.

(*c*) 24. This excludes inspections of Medical Institutions in the Taluks of Kolar, Chikballapur, Srinivasapur, Bagepally and Chintamani.

(*d*) T. A. from 1st October 1953 to 30th September 1954, Rs. 496.

D. A. from 1st October 1953 to 30th September 1954, Rs. 125.

Sri H. C. LINGA REDDY.—I have no supplementaries.

Teachers in Primary Schools, Bangalore City.

Q.—96. Sri R. MUNISWAMIAH (Bangalore North—Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) the number of male and female teachers working in the primary schools in Bangalore City;

(*b*) how many of them are in Bangalore for a period (i) less than five years, (ii) between five years and ten years, (iii) between ten years and fifteen years and (iv) over fifteen years;

(*c*) the number of teachers belonging to (i) Harijan community working in the primary schools in Bangalore City; of them (ii) how many are males and how many are females;

(*d*) the number of teachers (males and females), including Harijans that had asked for a transfer to the primary schools in Bangalore City?

A.—Sri A. G. RAMACHANDRA RAO (Minister for Law and Education).—

(*a*)	Male teachers ...	314
	Female teachers ...	468
	Total ...	782

(*b*) (i) 437.
(ii) 200.
(iii) 68.
(iv) 77.

(*c*) (i) 15.
(ii) Males ... 7
Females ... 8

(*d*) 119 (65 males and 54 females).

Sri R. MUNISWAMIAH.—I have no supplementaries.

Assistant Professors (Promotions).

Q.—116. Sri S. SRINIVASA IYENGAR (T.-Narsipur).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) whether the Hon'ble the Education Minister in answer to a question in the last Budget Session had assured me that the resolution of the University Council two years ago in connection with the creation of Supernumerary Assistant Professorship in the University of Mysore, be considered most sympathetically;

(*b*) if so, what action has been taken;

(*c*) whether the Government are aware that recently the Vice-Chancellor of the Mysore University promoted several Lecturers to the cadre of Assistant Professors and Assistant Professors to that of Professors;

(*d*) if so, what is the principle adopted;

(*e*) what the total number of vacancies was in the cadre of Assistant Professors that existed prior to the filling in by the Vice-Chancellor;

(*f*) the names of those Lecturers or Assistant Professors who have been promoted as Assistant Professors or Professors as the case may be and the number of years of service put in by each of them and their qualifications;

(*g*) the number of Lecturers or Assistant Professors that each promoted candidate has superseded?

A.—Sri A. G. RAMACHANDRA RAO (Minister for Law and Education).—

(*a*) Yes.

(SRI A. G. RAMACHANDRA RAO.)

(*b*) The matter is under active consideration of Government.

(*c*) Yes.

(*d*) The Government have vested the power of temporary appointments for a period of six months in the University Council and the University Council by their Resolution dated 1st—2nd July 1954 have delegated the power to the Vice-Chancellor subject to report to Council.

The temporary appointments have been made keeping in view the principles laid down by Government.

These appointments are of a temporary character not exceeding six months and "temporary promotions shall not in any way be made a ground for making permanent promotions".

The Vice-Chancellor kept in view these Government Orders, seniority, exigencies of the Department, and the need to avoid dislocation of academic work as far as possible.

Recommendations will have to be made by the Standing Committee for appointments, considered by the University Council and sanctioned by Government.

(*e*) Assistant Professors ... 19

(*f*) Statement appended below.

(*g*) Supersession does not arise as the appointments are only for a short period and shall not constitute a ground for permanent promotion.

Statement showing the names of Lecturers and Assistant Professors who have been promoted as Assistant Professors and Professors, respectively, and the number of years of service put in by each of them and their qualifications.

Sl. No. (1)	Name (2)	Years of service put in (3)	Pay (4)	Remarks (5)
	ACTING PROFESSORS.			
	Sriyuths.—		Rs.	
1	V T Tirunarayana Iyengar, M.A. ...	26	375	
2	G Ramakrishna Reddy, M.A.* ...	17	275	*Appointment ceased from 30th August 1954 on the return of Dr. M. H. Gopal.
3	M N Narasimha Iyengar, M.Sc. ...	31	350	
4	M G Chakrapani Naidu, M.Sc. ...	15	275	
5	C V Krishna Iyengar, D.Sc. ...	30	400	
6	T S Subbaraya, D.Sc. ...	28	400	
7	G S Halappa, M.A. (Mysore), M.A. (Columbia), U.S.A.	8	275	
	ACTING ASSISTANT PROFESSORS.			
1	V Srinivasa Rao, M.A. ...	24	230	
2	N S Ramachandraiah, M.A. ...	16	230	
3	G J D'Souza, B.A. (Madras) ..	16	210	
4	G Marulasiddiah, M.A. ...	9	200	
5	A P Srinivasa Murthy, M.A. ...	15	220	
6	S M Veeraraghavachar, M.A. ...	8	200	
7	M C Ratna, M.A. ...	5	190	
8	H K Cheluvaraj, M.A. ...	4	130	
9	K B Y Thotappa, M.A., Ph.D. (Bombay), Ph.D. (Chicago).	5	160+50	(Doctorate Allowance).

STATEMENT—(*concld.*)

Sl. No. (1)	Name (2)	Years of service put in (3)	Pay (4)	Remarks (5)
10	N K Anandathirthachar, B.Sc. ...	26	250	
11	Sm. P S Ambika Devi, M.Sc. ...	8	180	
12	G Vrushabhendrappa, M.Sc. ...	8	190	
13	T H Venkata Setty, Ph.D. (Lond.) ...	7	170+50	(Doctorate Allowance).
14	B A Krishnaswamy Rao, M.Sc. ...	26	250	
15	H P Venkatanarayana Iyer, M.Sc. ...	26	250	
16	N S Satyanarayana Gupta, M.Sc. ...	8	200	
17	H N Ramakrishna, M.Sc. ...	8	180	
18	M Suryanarayana Sastry, M.Sc. ..	14	220	
19	M Basheer Hussain, M.A., LL.B. (M.A. Michigan), U.S.A.	6	160	

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—You have been pleased to give answer to (*b*) that the matter is under the active consideration of the Government. May I know from how long this resolution of the University Council referred to in sub-clause (*a*) is under the active consideration of the Government?

***Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.**—Since November 1952.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—May I know what the difficulties are that are coming in the way of the Government arriving at a quick decision?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Question of finance on one side and of having an examination made of the conditions in other departments on the other side.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—What was the total number of long standing lecturers that were proposed to be appointed as Supernumerary Assistant Professors according to the recommendation of the University Council two years ago?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—46 or 47.

Sri S SRINIVASA IYENGAR.—When there were 19 vacancies to be filled in, why did not the Vice-Chancellor fill up these vacancies with seniormost lecturers whose names had already been recommended by the University Council in their resolution referred to above?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—We are examining that aspect also.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—When a junior lecturer who was a student of the senior lecturer is promoted as Assistant Professor even temporarily while the senior lecturer remains as lecturer, if it is not supersession, what else do the Government or the Vice-Chancellor term it?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Each case will have to be examined on its merits.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Has it come to the notice of the Government that the University Council have recommended the promotion of temporary Assistant Professors to the posts of permanent Professors entirely overlooking the claims of senior permanent Assistant Professors available for being promoted?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—No.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Has it come to the notice of the Government that conventions, University Commission recommendations and Government orders have been contravened and will the Government take steps to institute an enquiry into these matters?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Government will examine the position and as to whether an enquiry is necessary we will consider.

Sri B. V. NARAYANA REDDY.—Is it by seniority alone this selection is made?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—No.

Sri B. V. NARAYANA REDDY.—Has not the Vice-Chancellor powers to select like that, temporarily at least?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Yes, when authorised by the University Council.

Mysore University (Reorganization.)

Q. 351.—**Sri A. BHEEMAPPA NAIK** (Molakalmuru).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) whether they propose to make the University of Mysore an autonomous one;

(*b*) whether there is any bill under preparation for reorganizing the system of University Education;

(*c*) whether they have taken into consideration the reports of late Sri C. R. Reddy and also of Dr. Radhakrishnan in order to implement Educational Reforms in the State;

(*d*) whether they propose to conform to the scales of pay as proposed by the University Grants Commission in Mysore University also;

(*e*) what is the additional financial implication if the proposals of the University Grants Commission are given effect to?

A.—**Sri A. G. RAMACHANDRA RAO** (Minister for Law and Education).—

(*a*) The question is under examination.

(*b*) Yes.

(*c*) Yes.

(*d*) Under examination.

(*e*) Does not arise in view of reply to (*d*) above.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Sir, what is the suggestion of the University Grants Commission in this respect? Are proposals made by the University Grants Commission in the matter of making the University of Mysore an autonomous one?

***Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.**—The suggestion is to make it autonomous.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Except for the grant being made to the University Council, will the other provisions that are existing now, continue unaffected?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—There is the University Council and necessary provisions are there.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Would it not be very beneficial and in the interest of Mysore to get grants from the University Grants Commission by granting autonomy to the University of Mysore? Would it not be beneficial and would it not be in the interest of Mysoreans?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Certainly, if we get additional funds, it will be beneficial.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—What are the proposals under consideration for re-organising the system of University Education?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—The matter is under consideration.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—What are the proposals, may I know?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—I cannot disclose it at present.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—What are the scales of pay proposed by the University Grants Commission?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—I want notice for that.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Are the Government aware, Sir, that the scales of pay prevailing in Mysore University are much lower than what are prevailing in any other Universities?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—They are.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—What is the difficulty in getting grants from the University Grants Commission of the Government of India?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—They insist on the University being autonomous.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Why not the Government of Mysore make the University autonomous as proposed by the Educational Reforms Committee in Mysore State?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Government is examining that position.

Sri M. V. RAMA RAO.—I invite reference to your replies to part (*d*) and (*e*) of the question; may I know whether Government are examining the proposal to conform to the scales of pay as proposed by the University Grants Commission without calculating or knowing or acquainting themselves with the financial implications of the proposal, Sir ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Without examining the financial implication of the proposals, we cannot come to any decision. That is also under examination.

Sri M. V. RAMA RAO.—Your answer to part (*e*) is : 'Does not arise in view of reply to (*d*) above' ; and the answer to part (*d*) is : 'under examination ' ; . .

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—It is naturally after examination that a decision is taken and then only we will be able to calculate and say exactly what would be the financial commitment.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲವೇ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—That is a matter of opinion.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—As it is within the experience of the Government in the matter of university administration, have the Government felt any necessity to keep overall supervisory control if there is any miscarriage of justice ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—It is under consideration.

Sri K. PUTTASWAMY.—Have the Government calculated the financial commitment if they were to accept the University Grants Commission's proposal ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—I have been repeatedly saying that the whole thing is under examination.

Sri K. PUTTASWAMY.—Without even knowing the extent of financial commitment, what is the examination that is being made ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Trying to know that is itself part of the examination.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Will the Government be pleased to state whether they have not made provision for the revision of scales of salaries in the recent Budget ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Yes.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—In that case, what action have they taken to revise the salaries ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—As I have said, the entire matter is under examination.

Municipal High School, Chintamani.

Q.—564. **Sri M. C. ANJANEYA REEDY** (Chintamani).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the number of students that are in the Municipal High School, Chintamani, at present ;

(*b*) whether it has come to their notice that there is no sufficient accommodation required ;

(*c*) whether it is not a fact that this trouble is due to the school being under the management of the Municipality ;

(*d*) whether they would take over the management under their control from the Municipality ?

A.—**Sri A. G. RAMACHANDRA RAO** (Minister for Law and Education).—

(*a*) 525.
(*b*) Yes.
(*c*) No.
(*d*) No.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ಆಂಜನೇಯರೆಡ್ಡಿ.—(ಬಿ) ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಸ್ಥಳಾವಕಾಶವಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಹಾಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಈ ಸ್ಕೂಲಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಏಕೆ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ?

***ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.**—ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರನ್ನು ಕೇಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ಆಂಜನೇಯರೆಡ್ಡಿ.—(c) ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಸ್ಕೂಲು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಈ ರೀತಿಯಾದ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆಯೆಂಬುದು ನಿಜವಲ್ಲವೇ ಎಂದು ಕೇಳಿರುವುದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯಲ್ಲಿ ದುಡ್ಡು ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಅಲ್ಲವೇ ಈ ರೀತಿ ಸ್ಥಳಾವಕಾಶ ಮಾಡಿ ಕೊಡದೇ ಇರುವುದು?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಹಣ ಒದಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯ ಕರ್ತವ್ಯ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ಆಂಜನೇಯರೆಡ್ಡಿ.—ಮೊದಲು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್, ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ, ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರ ಈ ಮೂರು ಜನರೂ ಸೇರಿ ತಾನೆ ಈ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಹೈಸ್ಕೂಲು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದು ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—I want notice.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ಆಂಜನೇಯರೆಡ್ಡಿ.—ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಅವರ ಕೋಟಾ ಕೊಡದೇ ಇರುವುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ಆಂಜನೇಯರೆಡ್ಡಿ.—ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನವರು ತಮ್ಮ ಕೋಟಾ ಕೊಡದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರೇ 15 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯ ಆಡಳಿತದಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

Minor Tanks in Hassan District (repairs).

Q.—19. **Sri B. N. BORANNA GOWDA** (Belur).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the number of minor tanks repaired during this year out of the grant given by the Government to Hassan District ;

(*b*) out of the grant, how much money had been spent for completion of tanks under the head : (*i*) Sluice repairs, (*ii*) Desilting, and (*iii*) Restoration ;

(*c*) the number of projects prepared for this year ; the number of projects under execution ?

A.—**Sri Kadidal MANJAPPA** (Minister for Revenue and Public Works).—

(*a*) 28.

(*b*)

(i) Sluice repairs	...	Rs. 23,886
(ii) Desilting	...	Nil
(iii) Restoration	...	Rs. 18,422

(*c*) Restoration projects for 91 tanks have been prepared during this year. 158 restoration works are in progress, out of which 100 are incomplete works of last year and 58 are fresh works of this year.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎನ್. ಬೋರಣ್ಣಗೌಡ.—ಹೂಳು ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಲ್ಲ; ಕಾರಣವೇನು, ಸ್ವಾಮಿ?

*ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಷ್ಟ, ಲೇಬರ್ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಡೀಸಿಲ್ಟಿಂಗ್ ಲಾಭದಾಯಕವಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎನ್. ಬೋರಣ್ಣಗೌಡ.—ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕೆರೆಗಳು ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೂಳಿನಿಂದ ತುಂಬಿರುವುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಬಂದಿದೆ. ಆದರೆ ಡೀಸಿಲ್ಟಿಂಗ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಹಣಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ವರ್ಷದ ಬಹುಭಾಗದಲ್ಲಿ, ಮಳೆ ಬೀಳುತ್ತ ಇರುವುದರಿಂದ ಡೀಸಿಲ್ಟಿಂಗ್ ಮಾಡಲು ಕಾಲ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಇರುವಷ್ಟು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೂಲಿ ಸಿಕ್ಕಬೇಕು, ಎಸ್ಟಿಮೇಟು ತಯಾರಾಗಬೇಕು, ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರು ಸಿಕ್ಕಬೇಕು—ಇದೆಲ್ಲಾ ಇದೆ.

Tanks breached in Visvesvaraya Canal Area (restoration).

Q.—56. **Sri B. P. NAGARAJA MURTHY** (Malavalli).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the number of tanks breached by them in the Visvesvaraya Canal area on health grounds ;

(*b*) the total amount spent for breaching those tanks ;

(*c*) whether they have proposed to restore those tanks ;

(*d*) if so, in how many cases they have taken decision to restore the breached tanks and which are those tanks ;

(*e*) what the estimate of restoration of each tank is, where the Government have proposed or taken decision to restore ?

A.—**Sri Kadidal MANJAPPA** (Minister for Revenue and Public Works).—

(*a*) 125.	117	tanks breached or fully depleted.
	8	partially depleted.
	125	

(*b*) About Rs. 10 lakhs.

(*c*) As an experimental measure, it is proposed to take up the restoration of depleted tanks in one or two valleys in the first instance.

(*d*) The tanks to be actually taken up in accordance with the decision, [*vide* (*c*)] have not yet been named.

(*e*) Does not arise in view of reply to (*d*).

Sri B. P. NAGARAJA MURTHY.—May I know which are the valleys where the work of restoration of tanks is proposed to be taken up ?

* ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಒಂದು ಅಥವಾ ಎರಡು ವ್ಯಾಲಿಗಳು ಎಂದು ಹೇಳಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಇಂಥ ವ್ಯಾಲಿ ಎಂದು ಖಚಿತವಾಗಿ ಹೇಳಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪಿ. ನಾಗರಾಜಮೂರ್ತಿ.—ಈ ಎರಡು ವ್ಯಾಲಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ? ಎಸ್ಟಿಮೇಟು ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಎಸ್ಟಿಮೇಟು ಇನ್ನೂ ತಯಾರಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ.—ಈ ವ್ಯಾಲಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಪ್ರಪೋಸಲ್ ಬಗ್ಗೆ ಆ ಪ್ರದೇಶದ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನವರನ್ನು ಕನ್ಸಲ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅಂಥ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಸ್. ಬೊಮ್ಮೇಗೌಡ.—ಆರೋಗ್ಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ ನಾಲಾ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಡೆಸಿಹಾಕಿರುವ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಪುನಃ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿರುವ ಕಾರಣವೇನು ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜಸಾಗರದಲ್ಲಿ ನೀರು ಬಹಳ ಕಡಮೆ ಇತ್ತು. ಮುಂದೆ ಆ ರೀತಿ ಕಡಮೆ ಆದಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಕೆರೆಗಳು ಇರಬೇಕಾದ್ದು ಅವಶ್ಯಕ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾಗಿ ಎರಡು ವ್ಯಾಲಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆರೆ ನೀರನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಕೊಟ್ರಬಸವನಗೌಡ.—ಈ ವರ್ಷ ಎಷ್ಟು ಕೆರೆಗಳನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅಂದಾಜು ತಯಾರಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಎಷ್ಟು ಎಂಬ ಅಂಕಿ ಅಂಶ ಈಗ ನನ್ನಲ್ಲಿಲ್ಲ.

Tanks in Kudligi Taluk (repairs).

Q.—119. **Sri K. KOTRABASAVAN GOWD** (Kudligi).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the number of major and minor tanks and their names in Kudligi Taluk ;

(*b*) of these, how many tanks get full supply of water during the rainy season ;

(*c*) whether they will take immediate steps to set right these tanks and their supply channels ?

A.—**Sri Kadidal MANJAPPA** (Minister for Revenue and Public Works).—

(*a*) 10 major tanks, 35 minor tanks (statement appended).

(*b*) Most of the tanks are not getting adequate supply on account of scanty rainfall and bad condition of the feeder hallas.

(*c*) Action is being taken.

[*Vide* REPLY TO CLAUSE (*a*)

Major Tanks

1 Gundanamurugu tank
2 Hosakeri tank
3 Hansi tank
4 Heggadahalu tank
5 Kudligi Big tank
6 Devalapuram tank
7 Sunkadakallu tank
8 Kottur tank
9 Rayapuram tank
10 Gangalapuram tank

Minor Tanks

1 Amalapuram tank
2 Arasanakeri tank
3 Bennikallu Yarlakatti tank
4 Bestrigeri tank
5 Boppulapuram tank
6 Chiribi Gangammanahalli tank
7 Ayyanakere
8 Coudapuram Peddacheruvu
9 Dasapuram Peddacheruvu
10 Gudekote Bommalinganacheruvu
11 Gundinahalli tank
12 Gollarahalli tank
13 Harakabhavi Siddalinganacheruvu
14 Hireheggadahal Sasalavada tank
15 Hirevadrahalli tank
16 Hosahalli tank
17 Hulikere tank
18 Helyanu tank
19 Battanahalli tank
20 Devalapuram tank (Kundagal)
21 Mudevahalli tank
22 Mallayanakatti tank
23 Kumuthu tank
24 Koppanakeri tank
25 Lokkikeri tank
26 Maragapuram tank
27 Maroba Big tank
28 M. B. Ayyanahalli tank
29 Numbalagini tank
30 Ramadivagam tank
31 Sivapuram tank
32 Gunasagaram tank
33 Thimmalapuram tank
34 Ujjini Big tank
35 Upparagatta tank

9-30 A.M.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಕೊಟ್ರಬಸವನಗೌಡ.—ಎಷ್ಟು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಸ್ಕೀಮುಗಳನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆ ಕೈಕೊಳ್ಳುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಪರ್ಯಾಲೋಚನೆಯಲ್ಲಿದೆ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿಯು ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದೇ ಆಗಿದೆ.

Water Supply to Bangalore Corporation.

Q.—166. **Sri M. PALANIYAPPAN** (Ulsoor).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) whether it is a fact that they have granted loan for water supply to the Corporation of Bangalore;

(*b*) if so, what the amount sanctioned is;

(*c*) the progress of the work turned out by the Corporation in improving the water supply;

(*d*) in how many years the work will be completed?

A.—**Sri Kadidal MANJAPPA** (Minister for Revenue and Public Works).—

(*a*) No.

(*b*) Does not arise.

(*c*) The work of improvement to Bangalore Water Supply is being executed by the Public Works Department. An expenditure of Rs. 7·2 lakhs has been incurred up to the end of August 1954.

(*d*) By the end of 1956-57.

Sri M. PALANIYAPPAN.—What is the estimated amount, Sir?

Sri Kadidal MANJAPPA.—The original estimate was for 39 lakhs; it may come up to 50 lakhs.

Sri M. PALANIYAPPAN.—Does it include the laying of water mains in the City Area, Sir?

Sri Kadidal MANJAPPA.—Yes.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಆರ್. ನಾಯ್ಡು.—ನೀರು ಸರಬರಾಯಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟಾಗ ಸರ್ಕಾರ ಸಮಿತಿ ಮಾಡಿರುವುದು ನಿಜವೆ?

* ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಹೌದು, ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿದ್ದರು.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಆರ್. ನಾಯ್ಡು.—ಆ ಸಮಿತಿಯ ವರದಿಯೇನು?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಆ ಸಮಿತಿಯ ಶಿಪಾರ್ಸು ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಿದರು.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಆರ್. ನಾಯ್ಡು.—ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದರೆ, ಯಾವಾಗ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ.

Sri R. ANANTARAMAN.—What is the amount spent by Government on the Water Supply Department which is run by Government?

Sri Kadidal MANJAPPA.—I cannot exactly tell you the amount; it may be some lakhs.

Sri R. ANANTARAMAN.—I want to know the total.

Sri Kadidal MANJAPPA.—We have placed orders for machinery required. It all depends on the payment we make before the end of the official year.

Sri R. ANANTARAMAN.—How many years it may take?

Sri Kadidal MANJAPPA.—About two years.

Sri R. ANANTARAMAN.—Is it not a fact that water supply for Civil Station is very unsatisfactory and Government have not conceded their request?

Sri Kadidal MANJAPPA.—It is not satisfactory no doubt.

Mr. SPEAKER.—Question hour is over. Now, we shall take question No. 275 which had been postponed.

Staff Members in the Political Science Department, Mysore University (Supersessions).†

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Are the Government aware Sir, that Mr. K. B. Y. Thotappa had only eleven days of teaching experience before he went to Bombay and America?

***Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.**—Yes.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Are Government aware that the post of the Assistant Professor in Public Administration was advertised in 1952 and Mr. Thotappa did not apply?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Yes.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Are Government aware that the Standing Committee met four times and recommended the name of Mr. K. H. Cheluvaraju?

---

†For previous supplementaries, please see pp. 127—130, Vol. XI—No. 4.

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—I want notice.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Are Government aware that Mr. Cheluvaraju belongs to the unrepresented minority community?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—He belongs to the backward community?

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Are Government aware that Sri Cheluvaraju passed his B.A. (Hons.) in First Class, First Rank and M.A. in First Class, First Rank?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Yes.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Is it not desirable that Sri Cheluvaraju who applied for the post when it was advertised and who was selected, should be continued in that post?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—We are considering the question.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Was it not callousness on the part of the authorities in not having filled up that post for two years?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—It is not callousness.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—What is it, Sir?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—It was under examination.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Why did they not fill up the vacancy for two years?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—The vacancy has not been kept open; it has been filled up.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—In October 1952 applications were called for; why did they not fill up the vacancy then?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—I believe, they have temporarily filled it pending further examination.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—My question is, why was it not filled up permanently?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—I have already answered that we are examining that aspect.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಒಂದು ತಪ್ಪು ಮುದ್ರಿತವಾಗಿತ್ತು. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಣೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು.

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಬಷೀರ್ ಹುಸೇನ್ 8-9-1949 ಎಂದಿದೆ, ಅದು 8-9-1948 ಎಂದಿರಬೇಕು. ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಪ್ರೊಫೆಸರ್ 2 ಎಂದಿದೆ, +1 ಎಂದು ಹಾಕಬೇಕು ಮತ್ತು F. G. C. T. ಅಂದರೆ ಫಸ್ಟ್ ಗ್ರೇಡ್ ಕಾಲೇಜ್, ತುಮಕೂರು ಎಂದು ಹಾಕಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಒಂದು ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಪ್ರೊಫೆಸರ ಕೆಲಸ ಖಾಲಿ ಬಿತ್ತು. ಹಾಗೆ ಖಾಲಿ ಬಿದ್ದಾಗ ಶ್ರೀ ತೋಟಪ್ಪನವರು ಅಮೇರಿಕಾದಿಂದ ಬರುವವರೆಗೂ ಆ ಜಾಗ ಖಾಲಿ ಇರಬೇಕು, ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಸ್. ನಾರಾಯಣರಾಯರು ಅವರ ಐವೇಜಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಪ್ಪಣೆ ಮಾಡಿದರೆ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಅವರು ಹೋದಮೇಲೆ ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣರಾಯರು ಆ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—Sir, my question is, whether Government had passed orders that till the return of Sri Thotappa to this place, somebody else should act in that particular vacancy.

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Yes; while he was in America, that vacancy was temporarily filled up; not permanently.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—What is the object of making such an order that pending return of Sri Thotappa this vacancy should not be filled up permanently?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—That we have to ascertain from the University.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—I am referring to the Government Order. The Hon'ble Minister has admitted that Government passed an order that till the return of Sri Thotappa this vacancy should not be filled and somebody must act.

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—It is on the recommendation of the University Council; Government have accepted the recommendation.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—Are Government aware that there are two types of vacancies—one to be filled in due course from amongst the members of the staff and the other by calling for applications?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Regarding Assistant Professorship, they all come under one class called the selection class.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—Are Government aware that the recommendation of the University Council amounts to miscarriage of justice?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—There is no miscarriage of justice.

(Sri M. V. Rama Rao rose).

Sri B. V. NARAYANA REDDY.—Is it not a fact that Sri Thotappa is suffering from stammering, Sir ?

(*Laughter*).

(No answer.)

Sri B. V. NARAYANA REDDY.—Has it come to the notice of Government that he is not capable of teaching ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—It has not come to my notice.

Sri B. V. NARAYANA REDDY.—Will you please investigate it, Sir ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—If necessary.

Mr. SPEAKER.—Yes, Sri Rama Rao; you wanted to put questions.

Sri M. V. RAMA RAO.—Yes Sir; but my Hon'ble friend Sri Narayana Reddy has asked what I wanted to ask.

(*Laughter.*)

Mr. SPEAKER.—Next question; Question No. 301.

Electricity (Supply to Andhra and Bombay States)†.

***Dr. R. NAGAN GOWDA.**—Sir, I wish to give, in brief, a reply to the question which the Hon'ble Member asked. The idea behind the question was, whether Government were selling power for less than the cost of production.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Before the Hon'ble Minister gives the answer I will rather repeat my question. I only asked questions regarding two items; one is, the cost that Government would incur per K.W. at Jog; and secondly, whether the selling rate covered this cost ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—Sir, my information is this. Since current is produced at different sources and supplied in different centres all over the State, it is necessary for us to take the average cost per K.W. unit throughout the State and the average selling price per K.W. unit throughout the State and calculate what profit or return we get. The average cost of production is ·4 of an anna per unit. The average rate of selling price is ·6 of an anna per unit based on total quantity generated. When it is delivered, it is ·75 of an anna per unit based on quantity actually sold. So, our expenditure and income is of this order. Our gross revenue for 1953-54 was Rs. 2 crores 34 lakhs; I am omitting thousands. Working expenditure was 1 crore and 46 lakhs. Our net revenue, therefore, is Rs. 87·9 lakhs.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—One more information, Sir. Does the expenditure include or provide for the payment of interest, because, in the Budget, interest is shown separately ? Let us not think that this has resulted in profit; because, the interest is shown separately.

Dr. R. NAGAN GOWDA.—If the Hon'ble Member had waited for a second, he would have had that information. The net revenue is Rs. 87·9 lakhs, I said. The interest on capital is Rs. 81·4 lakhs, less interest on depreciation which comes to Rs. 12.4 lakhs. So, our interest account is of the order of Rs. 69 lakhs. The net profit comes to, by deducting this, Rs. 18·9 lakhs. Our total investment is Rs. 35·7 crores. So, after deducting interest at 4 per cent in relation to capital cost, we get ·76 per cent profit. Of course, we would like to have more.

Mr. SPEAKER.—What is the cost price at Jog ? That is the point raised.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—And also at Harihar, because Harihar is the point of delivery ?

Mr. SPEAKER.—It is supplied at ·22 of an anna. Hon'ble Member wanted to know whether Government got any profit by supplying at that rate, whether it covers the charges ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—Yes, Sir.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—What is this 'Yes, Sir' ? A question is asked and the Minister says, 'Yes, Sir'. Is this the way of answering a question ?

Mr. SPEAKER.—You please wait.

Dr. R. NAGAN GOWDA.—Sir, you were kind enough to ask whether the selling price covered the cost price. I said 'Yes, Sir'.

---

†For previous supplementaries please refer to pp. 133—135, Vol. XI—No. 4.

QUESTIONS FOR ANSWERS ON THE DAY.

(but not taken up).

Prohibition offences in Hassan District.

Q.—24. Sri B. N. BORANNA GOWDA (Belur).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the number of prohibition cases launched in Hassan District from January 1, 1954 up to the end of September 1954 under the following Heads: (i) Toddy, (ii) Arrack, (iii) Brandy, (iv) Ganja and Opium;

(*b*) how many smuggling cases were detected by the Police and also by the Excise Officers;

(*c*) whether there are any cases recommended by the Excise Officer for withdrawal and how many of them have been withdrawn;

(*d*) the reason assigned by the Excise Officer to withdraw such cases ?

A.—Sri T. CHANNIAH (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

		No.
(*a*)	(i) Toddy ...	176
	(ii) Arrack ...	113
	(iii) Brandy ...	6
	(iv) Ganja and Opium ...	10

(*b*) Seven cases relating to unauthorised possession and transport of liquors have been reported. Of these seven cases, six cases were reported by the Police and one by the Excise.

(*c*) Nil.

(*d*) Does not arise in view of reply to (*c*).

Compensation payable to Ryots for lands acquired in Sangenahalli, Gadimakunte and Thuppadahalli Tank Works.

Q.—81. Sri J. MOHAMED IMAM (Jagalur).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether they are aware that the compensation payable to the raiyats for the lands acquired in Sangenahalli, Gadimakunte and Thuppadahalli tank works still remain unpaid ;

(*b*) when did the acquisition proceedings start ;

(*c*) in what stage they are pending?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

(*a*) Yes.

(*b*) (1) Sangenahalli tank, during October 1953.

(2) Gadimakunte tank, during August 1952.

(3) Thuppadahalli, tank, during April 1953.

(*c*) Sanction of Government has been obtained for acquisition proceedings in respect of all the tank works. The records are at the stage of passing awards.

Bangalore Transport Company (Nationalization).

Q.—165. Sri M. PALANIYAPPAN (Ulsoor).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) whether it is a fact that they have proposed to nationalize the Bangalore Transport Company;

(*b*) if so, what progress they have made in that direction ;

(*c*) the period required by them to nationalize the same ?

A.—Sri H. SIDDAVEERAPPA (Minister for Home and Industries).—

(*a*) The question is under active consideration of Government.

(*b*) The question is being examined.

(*c*) Soon after a decision is taken by Government.

Village Reserve Scheme in Visvesvaraya Canal Area.

Q.—181. Sri B. Y. NEELE GOWDA (Pandavapura).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether it is a fact that there are representations to Government to revise the Village Reserve Scheme in Visvesvaraya Canal area;

(b) the steps taken by them;

(c) when this scheme was introduced?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

(a) Yes.

(b) All such representations are being referred to the Health Standing Committee of the Visvesvaraya Canal Area Board for disposal on merits after inspection or discussion as the case may be.

(c) During 1941-42.

Fresh Irrigation Works in Holalkere Taluk.

Q.—190. Sri G. SIVAPPA (Holalkere).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the fresh irrigation works for which requests have been made by the public in Holalkere Taluk;

(b) the stage of each of them?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

(a) and (b)

1. Construction of a new tank across Gajarihalla near Kagalagere, Holalkere Taluk; A project for Rs. 3,67,000 got up for the work is under scrutiny.

2. Construction of a new tank near Dogganahal, Holalkere Taluk; A project for Rs. 1,25,000 is prepared.

3. Construction of a new tank near B.-Durga, Holalkere Taluk; An estimate for Rs. 60,000 is under consideration of Government.

4. Opening a feeder channel to Hulemalali and Kungali tank, Holalkere Taluk; An estimate for Rs. 60,000 got up for the work is being examined.

5. Improving Holalkere Hirikere feeder channel, Holalkere Taluk; An estimate for Rs. 44,000 got up for the work is being examined so as to get up a comprehensive proposal.

Registered Money-lenders.

Q.—196. Sri K. SINGARI GOWDA (Nagamangala).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the number of money-lenders in Mysore State who obtained licence in the year 1940;

(b) the amount of licence fees recovered during that year;

(c) the number of renewals in each year up to 1954?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

(a) The number of applications registered under Section 5 of the Money Lenders Act in the year 1940 was 23,301.

(b) The amount of Registration fee (not the licence fee) recovered in the form of stamp duty was Rs. 99,509-12-0.

(c) *Year*		*Number of renewals*
1940	...	Nil
1941	...	26
1942	...	15
1943	...	58
1944	...	335
1945	...	78
1946	...	162
1947	...	312
1948	...	143
1949	...	471
1950	...	360
1951	...	301
1952	...	289
1953	...	552
1954	...	423

Scheduled Castes (Reservation of appointments).

Q.—229. Sri G. PUTTASWAMY (Chikmagalur-Mudigere—Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) whether the Government Order, *re.* reservation of 16 2/3 per cent of appointments for Scheduled Castes has been implemented;

(*b*) if so, what is the representation in the appointments made of D. Cs. recently ;

(*c*) on what basis the cycle of appointments has been made ;

(*d*) why the Scheduled Caste has not been given preference to others in fixing the cycle of appointments in conformity with the spirit of the Indian Constitution ?

A.—**Sri Kadidal MANJAPPA** (Minister for Revenue and Public Works).—

(*a*) Yes.

(*b*) Deputy Commissioners are I.A.S. Officers whose recruitment is governed by separate rules.

(*c*) and (*d*) The questions are not clear.

Road from Tiptur to Halepalya.

Q.—249. **Sri T. G. THIMME GOWDA** (Tiptur).

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) when the proposal to form a road from Tiptur to Halepalya was mooted ;

(*b*) whether it is a fact that the contribution of the village panchayet in this regard has been credited to Government account six years ago ;

(*c*) whether any sanction was accorded and funds allotted for the purpose of the road by the Government more than five years ago ;

(*d*) whether Government propose to take up the formation of the road and if so, when ?

A.—**Sri T. CHANNIAH** (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

(*a*) 30-11-1942.

(*b*) Yes.

(*c*) Yes.

(*d*) Yes, after the Revised Estimate for the work is sanctioned.

I. V. C. Road from Tiptur to Honnavalli.

Q.—252. **Sri T. G. THIMME GOWDA** (Tiptur).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether it is a fact that sanction was accorded to the I. V. C. road between Tiptur and Honnavalli two years ago and contributions from three village panchayets have been credited to the account I. V. C. fund ;

(*b*) whether it is a fact that only about 1½ miles of road have been formed and the work is at a standstill ;

(*c*) what are the reasons for the inordinate delay in executing the work?

A.—**Sri T. CHANNIAH** (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

(*a*) Yes. The Village Panchayets of Gadigondanahalli, Krishnapura, Thimmalapura and Kanchaghatta have contributed a total sum of Rs. 750 towards the road work.

(*b*) Yes.

(*c*) There has been some obstruction in the execution of the work by the holders of the land in Madhihalli village, through which the road passes. The matter is under examination.

Sales-Tax (collection without resorting to Criminal Courts).

Q.—254. **Sri T. G. THIMME GOWDA** (Tiptur).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether it is a fact that assurances where given on the floor of this House that sales-tax would be sought to be recovered without resorting to the criminal courts ;

(*b*) the number of cases filed between 1st June 1953 and 31st August 1954 in regard to payment of sales-tax ;

(*c*) the number of cases pending on 31st August 1954 and the amount involved ;

(*d*) whether it is not true that criminal cases for recovery of sales-tax are being filed indiscriminately ?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

(*a*) The assurance given was that all defaulters will not be prosecuted and only under defined circumstances will a prosecution be launched.

(*b*) 3,034.

(*c*) 496. Amount Rs. 2,62,116-11-0.

(*d*) No.

Malaria in Tiptur Taluk (measures to prevent).

Q.—257. Sri T. G. THIMME GOWDA (Tiptur).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) the number of patients treated for malarial fever in the L. F. Dispensaries in Tiptur Taluk since last two years;

(*b*) whether it is true that the incidence of malaria has been on the increase since two years in Tiptur town;

(*c*) whether it is a fact that the Health authorities have recommended breaching the Tiptur tank to stem the incidence of Malaria;

(*d*) whether it is a fact that there have been representations to establish a Health Centre at Tiptur;

(*e*) the steps they propose to take to prevent the spread of Malaria in Tiptur Taluk?

A.—Sri T. CHANNIAH (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

(*a*) 17,440 in 1952.
26,826 in 1953.

(*b*) Yes.

(*c*) Yes.

(*d*) No.

(*e*) On the basis of the survey undertaken previously in the Taluk, the undermentioned 8 villages and Tiptur Town have been included under the National Malaria Control programme for D.D.T. spraying. The first round of spraying has been completed and the second round will be taken up now. Incidentally the question of breaching the Tiptur tank which is stated to be a source of Malaria in Tiptur Town is under consideration:—

1. Kodihalli.
2. Honnenahalli.
3. Bachehalli.
4. Bejagur.
5. Jalapur.
6. Pannenahalli.
7. Vignasanti.
8. Nonavinakere.

Tanks for Hallas in Chitaldrug District (construction).

Q.—288. Sri Mulka GOVINDA REDDY (Chitaldrug).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) how many representations were received by them for putting up tanks for hallas and for taking up feeder channels in Chitaldrug District for the last three years;

(*b*) whether estimates have been prepared; if so, what they are;

(*c*) when they were prepared and how many were sanctioned;

(*d*) what the reason is for the delay in sanctioning the remaining?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

(*a*) This information is not readily ascertainable.

(*b*) Estimates for the following works have been prepared:—

I. Chitaldrug Division—	Rs.
(1) Construction of new tank near Maddihally, Hiriyur Taluk ...	35,000
(2) Construction of new tank near Gownahally, Hiriyur Taluk ...	1,50,000
(3) Construction of new tank near Beernahally, Hiriyur Taluk ...	37,000
(4) Construction of new tank near Muthigaranahalli, Hiriyur Taluk ...	2,00,000
(5) Construction of new tank near Thuppadakkanahally, Hiriyur Taluk ...	70,000

	Rs.
(6) Construction of new tank near Guddadahally, Hiriyur Taluk ...	1,40,000
(7) Feeder channel from Gamajjikatte to Doddagatta ...	1,10,000
(8) Improving the Rekalagere feeder channel ...	54,000
II. Davangere Division—	
(9) Restoring the feeder channel to Belagur tank, Hosadurga taluk.	42,500
(10) Restoring Soorappanakere near Kaidala and opening a feeder channel from waste weir to Hadadi tank ...	2,58,000
(11) Opening a feeder channel to Hulemalali tank, Kunagali tank ...	60,000
(12) Improving Bolalkere Hirekere feeder channel ...	44,000

(*c*) Some of them were prepared about a year back and some have been prepared recently. One estimate, *viz.*, item No. 9 above has been sanctioned.

(*d*) Some of them are under scrutiny. Action under the provisions of the Irrigation Act is being taken in some other cases. There is no avoidable delay.

K. G. F. (raising of the city's status to Municipality)

Q.—359. **Sri K. S. VASAN** (Kolar Gold Fields).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) what action they are taking to meet the growing urge of citizens of Kolar Gold Fields for immediately raising the status of that city to a Municipality.

(*b*) if they are aware of the intense dissatisfaction prevailing in that city over the continuance of the Sanitary Board administration ;

(*c*) if it is not a fact that the people in Kolar Gold Fields are to pay all the Municipal taxes, as in any other City Municipal Area, imposed and collected by the Sanitary Board without any corresponding benefits of a democratically constituted Municipal administration ;

(*d*) if it has come to the notice of Government that various organisations in Kolar Gold Fields have resolved to launch a struggle to enforce satisfaction of their long-standing demand for a Municipal status for the area ?

A.—**Sri T. CHANNIAH** (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

(*a*) The question of liberalising the Constitution of the Kolar Gold Fields Sanitary Board and of amending the Mysore Mines Act suitably is under consideration.

(*b*) No.

(*c*) This is not correct. The Board does not levy all the taxes levied by a City Municipality. What are the benefits referred to by the member are not clear, but the area is as well administered as any City Municipality.

(*d*) No.

Roads in Chitaldrug District

Q.—380. **Sri L. SIDDAPPA** (Channagiri).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) what are the roads maintained in Chitaldrug District (1) from State Funds, and (2) District Board Funds ;

(*b*) whether it is not a fact that all roads allotted to District Boards have not received any attention and neglected ?

A.—**Sri T. CHANNIAH** (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

(*a*) Reference is invited to pages 8, 24 and 25 of the Government Order No. P.W. 3648-3768—R.B. 8-53-2, dated 8th August 1953, which is placed on the Table of the House. (Placed in the Legislature Library: No. 4—L.A. of 1954).

(*b*) The condition of the roads was not very satisfactory. Some of the roads that are taken to the control of the Board are also incomplete. Materials

(SRI T. CHANNIAH.)

have been collected by the Section Contractors of the Public Works Department. Estimates are prepared and these road works will be taken up shortly. Some of the works are under progress. These will have to be completed by the District Board as and when funds permit.

Taluk Office Staff (Overtime allowances).

Q.—437. Sri K. PRABHAKAR (Nelamangala—Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether they are aware that the staff in the taluk offices is becoming inadequate with the increased work in the Revenue Department;

(*b*) will the Government give any overtime allowances in such cases ?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

(*a*) Yes, in some taluks.

(*b*) No. The proper remedy in such cases is to increase the staff to the extent necessary. This is being examined whenever reports are made by local officers.

Roads and Schools in Davangere Taluk (Construction works).

Q.–455. Srimathi Bellary SIDDAMMA (Davangere).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) how far construction works of roads and school buildings have progressed in Davangere Taluk;

(*b*) how many of them are completed ?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

(*a*) No new roads are under construction. Eight school buildings are in progress. The stage at which each work stands is indicated below :—

1. Middle School building at Kandagal.—Tenders under consideration.
2. Middle School building at Ganganakatte.—Tenders under consideration.
3. Middle School Building at Bada.—Work proceeding.
4. N. T. M. School at Bethur.—Quotations being called for.
5. N. T. M. School at Anaji.—Basement completed.
6. Primary School at Hebbal.—Has come up to roof level.
7. N. T. M. School at Kakkaragola.—Nearing completion.
8. Extension of Boys' High School, Davangere.—In progress.

(*b*) Please see reply above.

Prevention of Animal Sacrifices Act (prosecutions launched).

Q.—513. Sri MUDDURAMIAH (Koratagere-Madhugiri).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the number of prosecutions launched under the Mysore Prevention of Animal Sacrifices Act ever since it has come into force ;

(*b*) in how many cases convictions have been ordered ?

A.—Sri H. SIDDAVEERAPPA (Minister for Home and Industries).—

(*a*) 98.

(*b*) 85.

Bukkapatna Tank (Construction).

Q.—515. Sri MUDDURAMIAH (Koratagere-Madhugiri).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether the raiyats of Bukkapatna, Channarayadurga Hobli, Koratagere Taluk, have submitted a representation to the Government praying that a tank be got constructed for them ;

(*b*) if so, the action taken ?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

(*a*) Yes.

(*b*) Survey work is completed and the estimate is under preparation.

Kallambella Tank (Improvement of capacity.)

Q.—519. Sri MUDDURAMIAH (Koratagere—Madhugiri).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether the raiyats of Kallambella, Sira Taluk, have represented to Government to get the capacity of the tank increased ;

(*b*) if so, the action taken thereon ?

Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

A.—(*a*) Yes.

(*b*) The capacity is not proposed to be increased as the major tanks lower-down will be seriously affected.

Anekal-Attibele Road (Tarring.)

Q.—530. Sm. LAKSHMIDEVI RAMANNA (Hoskote-Anekal).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the number of buses that ply every day on the Anekal-Attibele Road ;

(*b*) whether it has come to their notice that the bund of Mayasandra tank in the above road is very narrow and is in a bad condition ;

(*c*) whether they would arrange to tar this road ?

Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

A.—(*a*) Nine.

(*b*) Yes.

(*c*) Action is being taken to improve the road. It will not be possible to tar the road this year.

Mothagadahalli and Chikkathaggali Tanks, Hoskote Taluk (Restoration.)

Q.—531. Sm. LAKSHMIDEVI RAMANNA (Hoskote—Anekal).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) how many years ago estimates were prepared for the restoration of Mothagadahalli tank and Chikkathaggali tank of Hoskote Taluk ;

(*b*) when the work of these tanks will be commenced ?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

(*a*) Estimate for Mothagadahalli tank during July 1953.

Estimate for Chikkathaggali tank during March 1954.

(*b*) It is not possible to say now when these works will be commenced. The projects require to be carefully examined from all aspects.

Officials of Revenue Department (Transfers.)

Q.—563. Sri M. C. ANJANEYA REDDY (Chintamani).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether there is a Government Order directing that officials should be kept in the same place for a period of four years provided their work and conduct are satisfactory ;

(*b*) whether it has come to their notice that officials of the Revenue Department are put to much inconvenience by their transfer to other places even before the above period, even though their work and conduct are satisfactory ;

(*c*) whether they would issue an order directing that these officials should be kept in the same place till the period fixed expires ?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

(*a*) No.

(*b*) and (*c*) Do not arise.

Central grants for village improvements measures.

Q.—576. Sri U. M. MADAPPA (Chamarajanagar).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the amount granted by the Central Government to our State for

(SRI U. M. MADAPPA.)

the years 1953-54 and 1954-55 for taking up various improvement measures in the areas comprised by the Village Panchayets;

(b) the amount distributed to each taluk?

A.—Sri T. CHANNIAH (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

(a) The amounts are as follows: if the member has in mind the grant made by the Planning Commission for execution of Local Development Works:—

Year		*Grant*
1953-54	...	Rs. 6,90,700
1954-55	...	Rs. 16,40,000

(b) The grant allotted by the Central Government is not distributed among all the Taluks but proposals are called for from all the local bodies in the State (District Boards, Municipalities and Village Panchayets) and the works proposed by them are approved if they qualify under the Scheme.

Hospital Building at Arakalvadi Village, Chamarajanagar Taluk. (Construction.)

Q.—579. Sri U. M. MADAPPA (Chamarajanagar).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) whether the District Board is constructing the Hospital building in Arakalvadi village, Chamarajanagar taluk;

(b) whether any private gentleman has donated for this;

(c) if so, the amount donated;

(d) how many years ago the donation was made;

(e) whether there is any hospital anywhere in the hobli to which this village belongs?

A.-Sri T. CHANNIAH (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

(a) Yes.

(b) Yes (Sriyuts Channabasappa and Siddappa).

(c) Rs. 5,000.

(d) About three years ago.

(e) No.

High Level Causeway on the I.V.C. Road between Thammadihalli and Sagade Village.

Q.—582. Sri U. M. MADAPPA (Chamarajanagar).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) whether the District Board have prepared an estimate for the construction of a high level causeway on the I.V.C. Road between Thammadihalli and Sagade village in Chamarajanagar taluk;

(b) if so, the estimated amount?

A.—Sri T. CHANNIAH (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

(a) Yes.

(b) Rs. 4,000.

Darkhasts for Lands in Tumkur District.

Q.—607. Sri B. HUTCHE GOWDA (Turuvekere).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) whether it is a fact that the Revenue Commissioner has issued an order fixing an upset price in respect of dry and wet lands in each of the taluks of Tumkur District;

(b) the maximum and the minimum prices fixed for disposing of lands on darkhasts according to this order (information in respect of dry and wet to be given separately);

(c) the extent of dry and wet lands disposed of in Turuvekere and Kunigal Taluks for the past one year after the issue of this order;

(d) whether the Government would make enquiries in this connection and take suitable action to prevent people being put to trouble by such orders; and, (*e*) whether Government would take strict measures to see that darkhasts for lands by landless raiyats are sanctioned speedily and without causing much trouble ?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

(*a*) Yes.

(*b*) List appended below.

(*c*) Total extent granted.

Turuvekere	...	350 acres 36 guntas.
Kunigal	...	518 acres 27 guntas.

Separate figures for dry and wet lands are not readily available.

(*d*) Yes.

(*e*) This is being done with utmost speed.

Taluk	Dry		Wet		Garden	
	Minimum	Maximum	Minimum	Maximum	Minimum	Maximum
1. Tumkur ...	25	100	50	200	...	...
2. Madhugiri ...	15	30	50	250	50	250
3. Chiknaikanahalli ...	15	30	50	250	100	500
4. Sira ...	15	30	50	250	100	5,000
5. Gubbi ...	15	30	50	250	250	1,000
6. Tiptur ...	15	30	250	1,000	250	1,000
7. Pavagada ...	5	15	25	100	25	100
8. Kunigal ...	75	150	200	1,000	200	1,000
9. Koratagere ...	15	20	50	250	50	250
10. Turuvekere ...	75	150	200	1,000	200	1,000

Spun Silk Mills, Channapatna.

Q.—611. Sri B. HUTCHE GOWDA (Turuvekere).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the capital invested by Government in the Spun Silk Mills at Channapatna ;

(*b*) the loans outstanding against this Company ; out of this, the amount of loan advanced by Government ;

(*c*) since how many years this Company has not declared any dividends to the shareholders ;

(*d*) whether the (i) General Manager, (ii) Works Manager, (iii) Spinner, working in this Company are qualified, if so, their names and qualifications ;

(*e*) whether it has come to the notice of Government that this Company is undergoing loss every year because it is not well-managed ; whether the Manager of this Company was not a clerk in this Company ;

(*f*) whether the Anti-Corruption Department have made enquiries about the conduct of this Manager ; if so, when ; how it was disposed of ;

(*g*) whether the Government are aware that this is the only factory in the whole of India where exists an arrangement which does not allow anything to be wasted from the raw material stage to the final product ;

(*h*) the arrangement the Government have made for changing the administration and to make the company to work profitably ?

A.—Sri H. SIDDAVEERAPPA (Minister for Home and Industries).—

(*a*) Rs. 1,75,000 being 10 per cent of the issued Share Capital of the Company.

(*b*) Rs. 9,75,000 as on 30th September 1954.

(SRI H. SIDDAVEERAPPA.)

No loan has been directly advanced by Government; but Government have guaranteed a loan of Rs.5·5 lakhs raised by the Company from the Bank of Mysore, Ltd., which is included in the above balance of Rs. 9,75,000.

(*c*) From 1952.

(*d*) Yes ; the names, qualifications and experience of the personnel are noted below :—

(1) *Manager.*—Sri R. Suryanarayana Rao.

Matriculate and Diploma Holder in Commerce. Has had practical training in Filature Technique, and Spun Silk Manufacture under an English Expert for over 3 years. Has worked as Superintendent of Filature Section for 3 years, as Manager of the Jaya Spun Silk Mills in Bombay for 2½ years and is in charge of the Channapatna Filature and Spun Silk Factory since September 1948.

(2) *Works Superintendent.*—

The post is vacant at present. The Board of Directors have resolved to obtain the services of a Japanese Technician since there are no suitable technicians available in India having experience and knowledge of waste silk processing. Correspondence is in progress for the selection of a suitable person in Japan.

At present the Mechanical Engineer Sri P. C. Narasimhalu Naidu, who had over 10 years' experience of machinery erection and maintenance in the Bangalore Woollen, Cotton and Silk Mills Co., Ltd., and who is in charge of the maintenance of the Spun Silk Plant since 15 years, is looking after the duties of the Works Superintendent also.

(3) *Spinner.*— Sri C. S. Arunachalam.

Intermediate of the Madras University (Mathematics), Graduate in Hindi, Certificate of the City and Guilds London Examination in Cotton Spinning. Undergone a short course training in Sericulture and Raw Silk Testing at the Government of India Central Sericultural Research Station, Berhampur, for a period of two months. Served as Examiner in the Department of D. I. S. & Co., Bengal area. Practical training and apprenticeship of two years in Radha Krishna Mills, Ltd., Coimbatore, Spinner in Lotus Mills, Ltd., Sunderapuram, Coimbatore. Undergone training course in Statistical Quality Control sponsored by the United Nations Technical Assistance Administration and the Government of India Certificate awarded.

(*e*) Government are not aware that the losses which this Company has been suffering from 1952 are due to mismanagement. The Manager was originally employed as Head Clerk in the Company.

(*f*) No enquiries have been made by the Anti-corruption Department against the conduct of Sri R. Suryanarayana Rao as Manager of the Mills ; but enquiries were made by the Department into certain allegations against the Mysore Spun Silk Mills Co-operative Society's dealings during 1943-44 during which period Sri R. Suryanarayana Rao was its Honorary Secretary.

(*g*) The statement is substantially correct so far as this Factory is concerned.

(*h*) This is a Joint Stock Company and its management is under the control of a Board of Directors most of whom are elected by the share-holders of the Company.

Contribution collected from and Water-Rate levied on Ryots for Repair of Tanks.

Q.—624. **Sri T. C. BASAPPA** (Tarikere).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the quota of contribution generally collected from the ryots towards the amount of expenditure over repairs to tanks and irrigation works;

(*b*) the percentage of income expected to accrue while levying the present water-rate over the total amount of expenditure excluding the ryots' contribution;

(*c*) the number of years fixed for collecting this water-rate;

(*d*) whether they have framed any rules for regulating the repairs to tanks and irrigation works, the collection of contribution and levying the water rate;

(*e*) if so, whether a copy of the said rules would be placed on the Table?

A.—**Sri Kadidal MANJAPPA** (Minister for Revenue and Public Works).—

(*a*) Contribution is leviable whenever the construction, restoration or improvement of any irrigation work in any local area is undertaken by Government. The contribution recoverable from ryots is determined in the light of various factors such as the cost of the work, area benefited, locality in which it is situated, whether it is a protective work or not, etc. It varies usually from Rs. 100 to Rs. 500 per acre. Contribution is not levied in respect of works which are in the nature of repairs, *viz.*, repairs to sluices, waste weirs and breaches to bund, etc.

(*b*) No specific percentage has been fixed. The objective generally is to see that a return of not less than 3 per cent is secured except in areas which require special consideration.

(*c*) Water rate is collected every year commencing from the year of supplying water to the lands. In the case of contribution, the amount is recovered ordinarily in ten equal annual instalments.

(*d*) Levy of contribution is governed by the provisions of the Irrigation Act as amended in 1952. Repairs to tanks and irrigation works are effected in accordance with the requirements and sanctioned estimates. No rules have been framed in this behalf.

(*e*) Does not arise.

Silk Growing Area.

Q.—647. **Sri S. SIDDAPPA** (Magadi).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the extent of silk growing area in the State;

(*b*) the total quantity of the silk produced;

(*c*) of it, the quantity exported;

(particulars for the last five years to be furnished);

(*d*) the proportionate quantity of silk produced in one acre of land in the State and also in other Provinces?

A.—**Sri H. SIDDAVEERAPPA** (Minister for Home and Industries).—

(*a*) The present area under mulberry in Mysore State for 1953-54 is as follows :—

1.	Rainfed	...	85,000 acres
2.	Irrigated	...	19,000 ,,
	Total	...	104,000 ,,

(*b*) The total quantity of silk produced in Mysore State for 1953-54 is as follows :—

1.	Filature Silk	...	106,434 lbs.
2.	Charka Silk	...	1,264,001 ,,
	Total	...	1,370,435 ,,

(*c*)	1949-50	...	678,550 lbs.
	1950-51	...	730,853 ,,
	1951-52	...	658,030 ,,
	1952-53	...	785,035 ,,
	1953-54	...	Information is being collected.

(*d*) The proportionate quantity of silk produced in one acre of land is 15 lbs. The figures relating to other provinces are being collected.

Irrigation Projects in Bangalore District.

Q.—651. Sri S. SIDDAPPA (Magadi).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the names of big irrigation projects that are being newly surveyed in Bangalore District (talukwise particulars to be furnished);

(*b*) the names of irrigation projects surveyed and completed during the last 10 years (particulars in respect of Bangalore District to be furnished separately for each Taluk) ?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

(*a*) Statement appended below.

(*b*) Statement appended below.

Statement showing the names of big Irrigation Projects newly surveyed.

Sl. No.	Name of Project	Name of Taluk
1	Constructing a reservoir across Bandematadahalla	Bangalore South
2	Constructing a Dam across Arkavathi near Harobele.	Kanakapura
3	Constructing a Reservoir near Susalapur	Kanakapura
4	Hullonahalli anecut project ...	Magadi
5	Construction of a new tank near Avverahalli ...	Ramanagaram

Statement showing names of Irrigation Projects surveyed and completed for the last ten years in Bangalore Division.

Sl. No.	Name of Project	Remarks
	Magadi Taluk.—	
1	Restoring Kuttenagere Minor Tank	Works completed
2	Restoring Thalakere Urumundinakere ...	Do
3	Restoring Hosahalli Tank	Do
4	Restoring Juttanahallikere Thimmanakatte ...	Do
5	Restoring Honganahalli Kurubarakere ...	Do
6	Restoring Muppanahalli Gowdanakere ...	Do
7	Restoring Guddadahalli Tank	Do
8	Restoring Hosahalli Chikkakere	Do
9	Restoring Chunchanaguppe Sarandikere ...	Do
10	Restoring Madabal Urumundinakere Tank ...	Do
11	Restoring Sivasandra Honavarakatte	Do
12	Restoring Bettasandra Sulikere	Do
13	Restoring Veerapura Verupanakatte ...	Do
14	Restoring Byalalu Hotegowdanakere	Do
15	Restoring Hongikawal Somanakatte ...	Do
16	Improving the feeder channel of Madabala Urumundinakere	Do
17	Improving the Sluice Channel of Hulikal Tank ...	Do
18	Constructing an Ane at Thagikuppe	Do

STATEMENT—(*contd.*)

Sl. No.	Name of Project	Remarks
	Magadi Taluk.—	Works completed
19	Constructing a pick-up near Marasandra S. No. 49	Do
20	Constructing a pick-up across Kudur Halla	Do
21	Improving the feeder channel of Byrapura Arasanakunte	Do
22	Constructing a pick up near Alsanhalli	Do
23	Restoring Yannigere Urumundinakere	Do
24	Restoring Hanchikuppi Tank	Do
25	Restoring Dallanahalli Chikkere	Do
26	Restoring Hullanahalli Basavanakere	Do
27	Restoring Ayanapaly Gowdanakere	Do
28	Pick-up to Mari Kuppekere	Do
29	Restoring Gorur Tank	Do
30	Restoring Sirganahalli Tank	Do
31	Restoring Hosahalli Urumundinakere	Do
32	Restoring Thaggikuppe Tubinagere	Do
33	Constructing a new tank near Belagumba	Do
34	Hulikatte Magukatte	Do
	Anekal Taluk.—	
1	Restoring Chikka Heggada Subbarayanakere	Do
2	Restoring Thaglu Choodanahallikere	Do
3	Restoring Alahalli Kodagikere	Do
4	Restoring K. Bikapur Tank	Do
5	Restoring Chunchanakuppe Suppanahalli Tank	Do
6	Opening out of feeder channel to Kannamayabara Agrahara Tank	Do
7	Restoring Nosanur Daviahnakere	Do
8	Restoring Anekal Setty kere	Do
9	Restoring Kallakere Kattimaranahalli Tank	Do
10	Restoring Kempavaderahalli Yeerammanakere	Do
11	Restoring Bujangadasanakere	Do
12	Restoring Hamplalaghatta Tank	Do
13	Restoring Chikksandra Tank	Do
14	Restoring Chikkasandra Tank	Do
15	Restoring Menasiganahalli Gowrammanakere	Do
16	Restoring Valagerahalli Kallahalli Tank	Do
17	Restoring Balekere Shamaiahkere	Do
18	Restoring Yele Tottakere	Do
19	Restoring Kodagiseetha Ramaiahnakere	Do
20	Restoring Sri Ramanahalli Tank	Do
	Hosakote Taluk.—	
1	Restoring Vadegehalli Tank	Do
2	Restoring Jodi Lagumenahalli Tank	Do
3	Restoring Hosahalli Tank	Do
4	Restoring Improving the channels of Ragimarada Ane	Do
5	Restoring Somlapur Tank	Do
6	Restoring Gangalur 'Tank	Do
7	Constructing pick-up weir to Rampur Huvina Ane	Do
8	Improving the Kondanahalli Tank	Do
9	Improving the Hulnahalli Tank	Do

STATEMENT—(*concld.*)

Sl. No.	Name of Project	Remarks
10	Improving the capacity of Nagarbhavi Tank ..	Works completed
11	Improving the feeder of Yelahosahalli Tank ...	Do
12	Improving the feeder of Jammagere Tank ...	Do
13	Improving Hallur Amanikere	Do
14	Restoring Umalu Tank	Do
	Doddaballapur Taluk.—	
1	Restoring Sonnappanahalli Siddanakere ...	Do
2	Restoring Sonnappanahalli Hasakere ...	Do
3	Restoring Chunchigowdana-Hosahallikere ...	Do
4	Restoring Jodi Lingapura Tank	Do
	Bangalore North Taluk.—	
1	Restoring the Lugadasanahalli Tank	Do
2	Restoring Herohalli Tank	Do
	Bangalore South Taluk.—	
1	Constructing a pick-up near Ganakallu Tank ...	Do
	Channapatna Taluk.—	
1	Restoring Anubushanahalli Tank	Do
2	Restoring Arlalasandra Rayanakere	Do
3	Restoring Hosahalli Tank	Do
4	Restoring Honaganahalli Shivannakere ...	Do
	Kanakapura Taluk.—	
1	Halsoor Tavarekere	Do
	Nelamangala Taluk.—	
1	Restoring Yedahalli Tank	Do
2	Constructing feeder channel to Lakkadasi Katte ...	Do
3	Constructing pick-up weir across Halla near Nagagal-kerehalli Village.	Do
4	Constructing pick-up near Machohalli Tank ...	Do
5	Constructing pick-up at Baragenahalli Tank ...	Do
6	Constructing pick-up near Husalihalli Tank ...	Do
7	Constructing waste weir across Halla, Thotanahalli Tank.	Do
	Devanahalli Taluk.—	
1	Restoring Dandiganahalli Tank	Do
2	Restoring Jodi Uganavadi Yelavanakere Tank ...	Do
3	Restoring opening the feeder channel to Vadigenahalli Tank.	Do
	Ramanagaram Taluk.—	
1	Restoring Doddagangavadi Tank	Do
2	Pick-up across Bidadi halla	Do
3	Pick-up near Kallagopanahalli Tank	Do
4	Pick-up near Gollaradoddi Tank	Do

Message from the Legislative Council.

Mr. SPEAKER.—I report to the House that a Message has been received from the Legislative Council that the Madras Tenants and Ryots Protection (Mysore Amendment) Bill, 1954, passed by the Assembly during the current session and transmitted to the Council has been passed by the Council without any amendments.

Business of the House.

Statement by the Speaker.

Mr. SPEAKER.—We commenced this session on the 11th October 1954 and till this date we have met for 12 days. During this period one day was taken for non-official business. The remaining 11 days were utilised for Government Business. 652 questions were tabled by Members. Of these, 644 questions were admitted by the Chair. Answers have been furnished to Members to 392 questions. Answers to 93 questions have since been received from Government. There thus remain 159 questions unanswered by the Government. Eight Short Notice Questions were tabled. Out of them, four were disallowed by the Chair and for another four consent of the Ministers concerned was not given. Thus all the eight Short Notice questions were disallowed.

Coming to non-official business, of the 100 resolutions tabled 98 were admitted by the Chair. Two resolutions were discussed on the floor of the House and withdrawn.

Statement showing information relating to questions tabled for the previous sessions of Legislative Assembly.

Questions admitted from Budget Session 1952 to Budget Session 1954.	...	3,077
Answers furnished to the above questions.	...	3,031
Questions remaining unanswered by Government.	...	46

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ (ತುರುವೇಕೆರೆ).—Personal Inam Bill ಕಳೆದ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಅಂಗೀಕಾರವಾಯಿತು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಒಂದು Communication ಬಂದಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರು ಅನುಮತಿ ಕೊಡದೆ ತಡೆ ಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವೇನು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ರೆವೆನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸಭಾ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೋರುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Is he prepared to answer?

Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—Sir, the Mysore Personal Inams Abolition Bill was passed by both Houses of Legislature and is pending before the President for his assent. The matter is under correspondence. I do not want to say anything more at this stage.

***ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ** (ಸಾಗರ-ಹೊಸನಗರ).—ನಾನು ತಾಳಗುಂದ ಪ್ರಕರಣದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ರೂಲ್ 39ರ ಪ್ರಕಾರ ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೆ. ಅದು sub-judice ಎಂಬ ಕಾರಣದ ಮೇಲೆ disallow ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ರೂಲಿಂಗನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಬೇಕೆಂದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಯೊಂದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಒದಗಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆ ಉತ್ತರಕೊಡುವಾಗ 20ನೆಯ ತಾರೀಖು ತಾಳಗುಂದದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಮೇಲೆ ಪೋಲೀಸರು ಅತ್ಯಾಚಾರ ನಡೆಸಲಿಲ್ಲ, ಅದು ಶುದ್ಧ ನಿರಾಧಾರವಾದ ಅಂಶ, ಅದು ಬರೀ ರಾಜಕೀಯ ಅಪಪ್ರಚಾರವೆಂದು ತಿಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ನಾನು challenge ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ದಯಮಾಡಿ ಇದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ.

Sri K. LAKKAPPA (Channarayapatna).—I had given notice of a short notice question.

Mr. SPEAKER.—I have disallowed it; the Hon'ble Member may take another opportunity to ventilate his grievance.

***Sri Mulka GOVINDA REDDY** (Chitaldrug).—Sir, I am not questioning the ruling of the Chair but I would like to draw the Chair's attention to the fact that when that question was taken up for answers on the particular day the Minister said that the subject-matter of the question was *sub judice* and therefore he was not in a position to answer. When it was clarified later that we were referring to matters that happened on 24th and not on the 23rd, the Minister was pleased to answer that all these questions were put by Sri Gopala Gowda and others. When that is the case, when the question

(SRI MULKA GOVINDA REDDY.)

does not relate to a case pending before the court, it cannot be *sub judice*. And when the Minister went on answering in the manner in which he did, it is extremely desirable that such answers that have been given by the Minister or the Government should not go unchallenged and therefore Sri S. Gopala Gowda wanted to take an opportunity to discuss the question under Rule 39.

Mr. SPEAKER.—I am aware of the fact and also the answers given by the Government. I have given my ruling so far as that question is concerned. Hon'ble Member will have many opportunities for discussing that question also. The facts are in dispute. You should take the answers furnished by the Government and, if you still feel that the answers furnished are not correct, you should take another opportunity.

Sri S. GOPALA GOWDA.—Will I be allowed to make a statement, Sir ?

Mr. SPEAKER.—Not now.

Sri K. LAKKAPPA.—I had tabled a short notice question. I have not received any answer to that question.

Mr. SPEAKER.—I think a reply has been sent. What is the question about?

Sri K. LAKKAPPA.—In Hassan District, some primary school teachers have been relieved on certain grounds. The issue is an important one which has to be decided. I do not know what the answer is from the Government.

Mr. SPEAKER.—May I know whether any communication has been received from the office in regard to this question ?

Sri K. LAKKAPPA.—No, Sir.

Mr. SPEAKER.—I will then find out.

Sri P. R. RAMAIYA (Basavangudi).—About Law College and the Commerce College I had tabled a short notice question.

Mr. SPEAKER.—With regard to short notice questions, I made a statement just now. Eight questions were given notice of, of which four were admitted by the Chair and were sent to the Ministers concerned for consent to answer. Their consent is necessary under the rules. Therefore I cannot do anything. And the Ministers have not agreed to answer them. Therefore all the four questions were disallowed by virtue of the rules.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK (Molakalmuru).—In view of the position, is it not better that they should not send in short notice questions ?

Mr. SPEAKER.—That is a matter of opinion. There are rules to govern them. Even the Chair is governed by rules. Unless the Minister concerned agrees to answer, the question cannot be admitted. Therefore it is left to the House to amend the rules and place them before the House.

***Sri J. MOHAMED IMAM** (Jagalur).—Am I to understand that the Ministers refused to answer all the short notice questions ? I think that is a very unusual procedure. It raises important issues. I submit to the Chair that it is better to intimate the House what fate has befallen on the short notice questions that have been tabled so that we may take some other steps. But I submit this is the first time I think that all the short notice questions have not received the attention which they ought to have and I regret very much that the Ministers have not thought it fit it comply with our request. This at once raises serious doubts about those questions. Either the questions are very important or they are inconvenient ones for them to answer.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—They may not have the time to answer.

Sri J. MOHAMED IMAM.—No, no. It does not speak well of the Ministers, nor is it complimentary to the Ministers and it gives rise to a suspicion that the Ministers . . .

Mr. SPEAKER.—Without knowing the reasons I do not think it is right for the Hon'ble Member to say that.

Sri J. MOHAMED IMAM.—I find that all short notice questions sent to Government have not received the attention which they have to receive. It then certainly raises a presumption...

Mr. SPEAKER.—I think Hon'ble Members have also received replies and the reasons are made known to them.

Sri J. MOHAMED IMAM.— So far as short notice questions are concerned, though the Speaker allowed them, by the fact that the Ministers concerned have not thought it fit to comply with our request, I can only conclude that there is something fishy . . .

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Short notice questions are governed by rule 34.

> "(1) A question relating to a matter of public importance may be asked with shorter notice than fifteen clear days and if the Speaker is of opinion that the question is of an urgent character and is otherwise admissible under the rules, he may admit it with the consent of the Minister concerned.
>
> (2) If the Minister concerned agrees to reply, such question shall be answered on a day to be indicated by him and shall be called immediately after the questions which have appeared on the list of questions for answer have been disposed of.
>
> (3) The Member who has given notice of the question shall read the question when called by the Speaker and the Ministers concerned shall give a reply immediately.
>
> (4) In other respects, the procedure for short notice questions shall be the same as for ordinary questions for answer, with such modifications as the Speaker may consider necessary or convenient."

Sir, as you are aware, short notice questions are tabled by members if they relate to a matter of public or State importance. When such is the position, when some members table short notice questions and they have been admitted by the Chair, I really cannot understand why Ministers refuse to answer them. They must make it a point to answer all those questions; otherwise, a right that has been conceded under the rules would be denied to the Members.

Mr. SPEAKER.—I reliably learn that these questions have been refused to be answered on the ground of want of time.

Sri Kadidal MANJAPPA.—Sir, you were pleased to say . . .

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Then, when were these questions tabled, the dates on which they were admitted by the Chair and the dates on which they were sent to the Ministers for compliance? That would facilitate us to know whether time was really short to answer them.

***Sri Kadidal MANJAPPA.**—You were pleased to say that 8 questions were tabled and out of them 4 were disallowed by your good self and the remaining four were refused to be answered. It appeared as though we were unwilling to answer all these four questions. My friend Sri Iman wanted to launch an attack saying that there is something fishy and that it is not complimentary. In the previous session we have answered a number of short notice questions. This time the session will close today and in view of the short period at our disposal we could not get the necessary information to answer the supplementaries. It is not a matter to be made much of.

Sri K. S. VASAN (Kolar Gold Fields).—Out of eight short notice questions, you have been pleased to admit a few, probably with the consent of the Minister.

Mr. SPEAKER:—No, no.

Sri K. S. VASAN.—The rule says that with the consent of the Minister the Chair will admit.

***Sri A. BHEEMAPPA NAIK.**—In fact it implies that the moment it is admitted it is to be answered. It is only after taking his consent admission can be made. But when once they are admitted, it means that they have given their consent. Please read the rule.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಆರ್. ನಾಯ್ಡು (ಮಲ್ಲೇಶ್ವರ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮನವಿ. ಹಿಂದಿನ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೂ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಈ ಸಭಾಧಿವೇಶನವನ್ನು ಈ ಕಟ್ಟಡದ ಎದುರಿಗೆ ನಿರ್ಮಿತವಾಗುತ್ತಿರುವ ಹೊಸ ವಿಧಾನಸೌಧದಲ್ಲಿ ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ನಡೆಸುವುದಾಗಿ ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಆ ಭರವಸೆ ಇನ್ನೂ ಕೈಗೂಡಲಿಲ್ಲ. ಮುಂದಿನ ಅಧಿವೇಶನವಾದರೂ ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವಂತೆ ಏರ್ಪಡಿಸಿ ನಮಗೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಆ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ. ಏಕೆಂದರೆ, ನಾವೆಲ್ಲ prepared ಆಗಿ ಬರಬೇಕು.

Mr. SPEAKER.—That will be kept in view by the Government.

Sri K. S. VASAN.—The rule says–'only after obtaining the consent of the Minister concerned'. So evidently, in these cases, four have been admitted after obtaining consent; later they were not answered because they were not willing to answer.

Mr. SPEAKER.—A statement has been made already about this. I will make the position clear. Regarding admissibility, I first find out whether it is admissible under the rules. But I will not admit for answers any short notice question unless the Minister concerned gives his consent to it. Therefore that interpretation should not be forgotten. First, I will formally find out whether it is admissible or not. Then, I will send it to the Minister concerned for approval. If he is not in a position to answer, he will say 'no'. Then, it will not be admitted in the correct sense of the term.

Sri J. MOHAMED IMAM.—We are adjourning today. I would like to know whether the session is going to be adjourned or prorogued and when we are likely to meet again.

Mr. SPEAKER.—That you will know shortly.

Sri J. MOHAMED IMAM.—I thought this was the best time to know that, because we are busy trying to get the T.A.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—If it is going to be adjourned, that is one thing. If it is going to be prorogued, then it is a different matter. Last time it was adjourned, members were allowed to send some six questions for the adjourned meeting of the Assembly. So that is an important factor which we would like to know whether the session is going to be adjourned and whether the privilege which was given to us last time will be given this time also.

Mr. SPEAKER.—If it is prorogation of the Assembly, it comes within the purview of His Highness the Rajpramukh. Therefore we cannot debate on it. I will let you know shortly about this matter. The matter is placed before me just now.

PAPERS LAID ON THE TABLE.

Postponed Questions and Answers.

Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—Sir, I beg to lay on the Table of the House replies to 3 questions of October session 1952, one question of July-August 1953 and 34 questions of Budget Session 1954 which have been treated as postponed questions.

Mr. SPEAKER.—Yes, they will all be printed in today's proceedings.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—On a point of order Sir. According to today's programme of business, item No. 2 says.

> "Sri K. Hanumanthaiya (Leader of the House) to lay on the Table of the House replies to questions of the previous Sessions treated as postponed questions."

I would like to know whether Sri Kadidal Manjappa, the Hon'ble the Revenue Minister has any power under the rules to lay on the Table of the House these replies to questions of the previous sessions treated as postponed questions, when that was to be done, as per the agenda, by Sri K. Hanumanthaiya as Leader of the House.

Mr. SPEAKER.—It is very clear and I do not think the Hon'ble Member has followed the procedure properly.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—(Molakulmuru).—It was the convention of the House that when questions were postponed they were answered in the next session as though they were direct questions. Now, to lay them on the table means to refuse us the right to put supplementaries on those questions.

Mr. SPEAKER.—No, no.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—I would like to know whether such a procedure was not being adopted.

Mr. SPEAKER.—So far as the point of order raised by Sri Mulka Govinda Reddy is concerned, the procedure that has been followed till now is quite clear. Any Member of the Government on behalf of any other Member of the Government can lay on the Table of the House papers or move even motions.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ (ತುರುವೇಕೆರೆ).—ಈಗ ಕೊಟ್ಟರೂ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ. ಆಗಬಹುದು, ಸ್ವಾಮಿ.

POSTPONED QUESTIONS AND ANSWERS

October Session, 1952.

Formation of Road from Chitrahalli to Kolalu.

Q.—153. **Sri G. SIVAPPA** (Holalkere).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether the road from Chitrahalli *via* Horekedevapura, Nandanahosur, Upparigenhalli to Kolalu in Holalkere Taluk was surveyed ;

(*b*) total length of this road ;

(*c*) whether any grant has been given by the Government ;

(*d*) whether earthwork is completed ; if so, who have done this ?

A:—**Sri Kadidal MANJAPPA** (Minister for Revenue and Public Works).—

(*a*) Yes. An Estimate for Rs. 1,75,000 for the formation of the road is prepared.

(*b*) 18 miles.

(*c*) No. The proposal for the formation of the road was deferred.

(*d*) Does not arise in view of reply to (c).

Famine Relief Works.

Q.—210. **Sri B. V. NARAYANA REDDY** (Bagepalli-Gudibanda).—

Will the Government be pleased to state :—

the amount of money spent in Kolar District on the famine relief works during the year 1952 with taluk and villagewise particulars of money spent, kind and quantity of work done, number of men employed and wages paid ?

A.—**Sri Kadidal MANJAPPA** (Minister for Revenue and Public Works).—

(*a*) (i) The amount of money spent on Distress Relief Works in Kolar District, talukwise is given below (from 1st April 1952 to 1st October 1952).

District		*Amount* Rs.
Kolar	...	79,805
Bangarapet	...	1,10,581
Malur	...	9,207
Mulbagal	...	1,99,130
Srinivaspur	...	1,69,616
Chintamani	...	2,42,835
Siddlaghatta	...	1,14,075
Chickballapur	...	58,277
Goribidnur	...	1,05,286
Bagepally	...	1,27,394
Gudibanda	...	83,411
Total	...	12,99,617

(ii) The following kinds of works were undertaken.

(*a*) Sinking and deepening of wells, Gokattes and talapariges,

(*b*) Repairs and desilting of feeder channels,

(*c*) Repairs and desilting of tanks,

(*d*) Construction of roads,

(iii) Number of works executed (earth work mostly) ... 1,937

(iv) Number of men employed. 50,000

(v) Wages paid.

(*a*) *Daily wages* :

Rc. 0-10-0 per male cooly.

Rc. 0-8-0 per female cooly and a boy above 12 years of age.

(SRI KADIDAL MANJAPPA.)

(*b*) *Piece-work wages* :

Re. 0-10-0 for one unit of 1 c.yd. of hard soil or $1\frac{1}{2}$ c.yds. of soft soil.

Re. 0-6-0 for one c.yd. for removal of sand from feeder channels.

Membership of College Unions.

Q.—419. Sri V. R. NAIDU (Malleswaram).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the reason for now making the membership of the College Unions optional when the Unions hitherto were functioning as adjuncts of the respective Colleges and membership thereof had been made compulsory ;

(*b*) whether it has come to their notice that the officials serving in these Unions from the past are now feeling hardship ;

(*c*) in what way the Government have come to the redress of these officials ;

(*d*) whether it will not be conducive to the progress of students to enable these Unions which served as the backbone of the student population, to regain their former position ;

(*e*) whether Government will take immediate action to make the membership of the Union compulsory ?

A.—Sri A. G. RAMACHANDRA RAO (Minister for Law and Education).—

(*a*) The University Council at the meeting held on 29th May 1952 resolved that the membership of the College Association be optional to the institutions under the University.

(*b*) Yes.

(*c*) The University Council at the meeting held on 25th September 1952 resolved to recommend to Government for absorption of the whole-time employees of the Association as a special case in the existing vacancies of the ministerial staff of the University. The services of the whole-time employees are being continued pending sanction of Government to absorb them in the regular establishment of the University.

(*d*) and (*e*) The matter is under consideration.

POSTPONED QUESTIONS AND ANSWERS.

July-August Session, 1953.

Writ applications filed in High Court.

Q.—132. Sri G. BASAPPA (Hosadurga).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the number of writ applications filed in the High Court of Mysore from 1947-48 to 1952-53 (figures to be furnished yearwise) ;

(*b*) how many of them were admitted in each year and how many of the admitted applications were disposed of and the manner of disposal ?

A.—Sri A. G. RAMACHANDRA RAO (Minister for Law and Education).—

(*a*) and (*b*) Statements I and II printed below.

STATEMENT I

CIVIL

Statement showing the number of Writ Applications (Civil Side) filed and disposed of in the High Court of Mysore from 1947-48 to 24th March 1954.

Year	No. filed	No. admitted	No. of admitted applications disposed of	Manner of disposal of those in Col. 4		Remarks
				Dismissed	Allowed.	
1	2	3	4	5		6
1947-48 ...	..	...	...	...	...	...
1948-49 ...	..	...	...	...	...	...
1949-50 ...	3	2	2	2	...	...
1950-51 ...	57	32	32	31	1	...
1951-52 ...	36	20	20	17	3	...
1952-53 (upto 31st March 1953) ...	18	17	17	17	...	...
1953 (from 1st April 1953 to 31st December 1953) ...	103	37	37	28	9	...
1954 (from 1st January 1954 to 24th March 54) ...	42	28	...	...	...	Pending

STATEMENT II

CRIMINAL

Statement showing the number of Writ Applications (Criminal Side) filed and disposed of in the High Court of Mysore from 1947-48 to 24th March 1954.

Year	No. of writ applications filed.	No. of applications admitted.	Nature of disposals of admitted applications	Remarks
1947-48	...	...	...	
1948-49	...	...	...	
1949-50	...	...	...	
1950-51	9	7	Dismissed	
1951-52	4	...	...	
1952-53	...	...	...	
From 1st January 53 to 23rd March 54	1	...	...	

POSTPONED QUESTIONS AND ANSWERS.

January-March (Budget) Session 1954.

Loans to District Boards.

Q.—55. Sri T. HANUMIAH (Hiriyur-Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the amount of grant and loan given to the District Boards in the State from the year 1945 up-to-date, (yearwise and districtwise information may be given) ;

(*b*) the purpose for which the loan was sanctioned to each District Board from the year 1945 up-to-date, whether the amount has been spent for the item of work for which it was sanctioned, if not the reasons for not taking up the work to which loan was sanctioned ;

(*c*) the amount of loan repaid by each District Board from the year 1945 up-to-date ;

(*d*) the amount spent by each District Board for famine relief work during the year 1953 with the nature of work ;

(*e*) the number of District Boards that have been audited and the number that have not been audited from the year 1945 and their names ;

(*f*) out of the District Boards, which have been so audited whether there are any financial objections on which Government have to take action ?

A.—Sri T. CHANNIAH (Minister for Local Self-Government and Public Health).—

(*a*) *Vide* statement given below.

(*b*) The purpose of each loan is mentioned in the Statement.

The loans have all been utilised for the purposes for which they were sanctioned except in the case of two loans of Rs. 12,000 and 10,000 sanctioned to the Chitaldrug District Board for a Pottery Centre and Cart-making which were utilised by the District Board for the Khadi Hand Silk Centres.

(*c*)	*Principal*	*Interest*
	Rs.	Rs. a. p.
Repaid up till now—		
Tumkur District Board	50,000	7,742-0-0
Chitaldrug ,,	19,000	5,297-14-3

Bangalore District Board has repaid the entire loan during 1951.

(*d*) For 1953-54

1	Kolar District Board	55,857-0-0
2	Mysore ,, ,,	20,250-0-0
3	Tumkur ,, ,,	1,27,836-9-0
4	Hassan ,, ,,	Nil
5	Chickmagalur ,,	Nil
6	Shimoga ,,	52,500-0-0
	(Half has to be borne by Government)	
7	Chitaldrug ,,	1,32,907-0-0
8	Mandya ,,	Nil
9	Bangalore ,,	24,393-0-0

Amount spent mostly for road formation in relief areas.

(*e*) The accounts of all the District Boards have been audited either by local audit or by circle audit in accordance with an approved programme.

(*f*) Yes.

Statement of Loans granted to District Boards.

	LOAN	GRANT	
	Rs.	Rs.	
1 DISTRICT BOARD, KOLAR			
Year 1945-46 to 1948-49	...	...	
1949-50	...	...	
1950-51	...	60,000	Grant was sanctioned for the improvement and maintenance of roads.
1951-52	...	60,000	
2. DISTRICT BOARD, TUMKUR			
Year 1945-46 to 1949-50	...	...	
1950-51	...	80,000	This grant was sanctioned for special repairs and construction of new roads.
1951-52	...	80,000	This was sanctioned under civil works grant-in-aid post-war scheme.
1952-53	2,50,000	...	The loan was sanctioned towards the adjustment of over draft and to maintain the required minimum balance.
3 DISTRICT BOARD, MYSORE			
Year 1950-51	...	8,000	For effecting special repairs to District Board roads.
1951-52	...	10,000	
4 DISTRICT BOARD, HASSAN			
Year 1950-51	...	10,000	These grants were given for improving roads and communications.
1951-52	...	5,000	
5 DISTRICT BOARD, CHICKMAGALUR			
Year 1945-46	...	400	for Ajjampur Khadi Centre
1946-47	...	400	Do
1947-48			
1948-49	...	400	Do
1949-50	...	25,400	Rs. 400 for Ajjampur Khadi Centre and Rs. 25,000 for improvement of D. B. roads.
1950-51	...	400 25,000	Ajjampur Khadi Centre For special repairs and construction of new road postwar scheme.
1951-52	...	25,000 400	for Ajjampur Khadi Centre.

(SRI T. CHANNIAH.)

STATEMENT—(*concld.*)

	LOAN	GRANT	
6 DISTRICT BOARD, SHIMOGA	Rs.	Rs.	
Year 1945-46 to 1949-50	...	...	
1950-51	...	30,000	For special repairs and construction of roads.
1951-52	...	30,000	
1953-54	1,00,000	...	This loan was given for the normal expenditure pending realisation of dues from Government Departments.
7 DISTRICT BOARD, CHITALDRUG			
Year 1944-45	20,000	...	For increasing the activities of Aimangala Khadi Centre.
1945-46	40,000		Do
1949-50	...	132 9 0	For special repairs and construction of new roads—postwar development schemes.
1950-51	...	60,000	
1951-52	...	60,000	
1952-53	11,500	...	Loan sanctioned for Silk Centre at Harihar.
1953-54	67,000	5,328	Sanctioned for the following purposes *viz.*, 5,000 for mat-weaving, 20,000 for khadi centre, 12,000 for pottery centre, 10,000 for cart making centre, 20,000 for leather stitching.
8 DISTRICT BOARD, MANDYA			
Year	...	...	
9 DISTRICT BOARD, BANGALORE			
Year 1945-46	...	3,500	
1946-47	...	14,714	
1947-48	...	7,104	
1948-49	...	17,164	
1949-50	..	7,261 8 0	
1950-51	...	8,954	
		6,000	For special repair to Ramanagaram-Kankanahalli Road.
1951-52	...	28,850	
		16,200	
		5,000	For improvements to the roads between Varthur and Whitefield Railway Station.

Tanks Breached.

Q.—61. Sri B. RACHAIAH (Yelandur—Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the names of tanks that were breached on account of the heavy rains during the current year;

(*b*) the names of bridges that were damaged ;

(*c*) the names of roads that are unfit for bus traffic on account of the continued rainfall during 1953-54 ;

(*d*) the total loss both to the public and the State on account of the heavy floods of the various rivers ;

(*e*) the total amount spent for each taluk for flood relief works during the current financial year ?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

(*a*) *Vide* reply to Clause (*a*) of Question No. 321, dated 16th April 1954 (XXXV Set).

(*b*) and (*c*) List enclosed.

(*d*) Loss to the State is estimated at Rs. 11.72 lakhs (approximately). Information is not readily available regarding the total loss to the public.

(*e*) Statement appended.

(*b*) *Names of bridges that were damaged.*

CHITALDRUG DISTRICT.—

1 Bridge at 8/23 of Chellakere-Naikanahatti, Jagalur road across Jenege halla near Donehally.

CHICKMAGALUR.—

2 Bridge at 1/7 of Banavara-Sakkarepatna road.
3 Kuppalu bridge at 8/120 of Bangalore-Honnavar road.
4 Yagachi bridge across the Vedavathi river.
5 H.L.C. Nagasodaluhalla in Kadur-Shankathirtha road.
6 H.L.C. Nagasodaluhalla in 4/1 of Birur-Yagachi road.
7 H.L.C. Nagasodaluhalla in 8/3 of Sanaigere-Singatageri road.
8 H.L.C. Nagasodaluhalla 4th mile of Birur-Ajjampur road.

SHIMOGA DISTRICT.—

Shimoga Division-Nil.

SAGAR DIVISION.—

Constructing a bridge across the Haridravati river 2/7th mile of Anandapuram-Hosanagar road.

HASSAN DISTRICT.—

Bridge at 1/117 of B. M. road.
Do 6/48 of Bilikere-Hassan road.
Do 1/48 do
Do 4/56 do
Do 4 and 5/105 of B. M. road.
Do 1/105 do
Do 1/107 do
Do 5/111 do and
Do 2/4/110 do

Tunnel in 3/18 of Arasikere-Hassan road. Foot bridge across the Yegachi river near New Kudlur.

Sugarcane Cess Fund Division Nil
K. R. Sagar do Nil
Buildings Divison Nil
Nugu Reservoir Division Nil
Mandya Division Nil
Malavalli Division Nil
Nanjangud Division Nil

Mysore Division ... Foot bridge near Devaraya Channel Head Works.

Upper Cauvery Division ... Culvert at 5/18th of C.N.K. road.
Bangalore Division ...
Buildings Division ...
Vidhana Soudha Division Nil
Tumkur Division Nil
Kolar Division ... Bridge No. 63 in 5/22 of Chintamani-Chelur road.
Tunga Anicut Division Nil
Bhadra Reservoir Construction Division. Nil

(*c*) *Names of roads that are unfit for bus traffic on account of the continued rainfall during 1953-54.*

CHITALDRUG DIVISION.—

In 6, 7, 8 and 17 of Hiriyur-Dharmapura road.

DAVANGERE DIVISION.—

High level causeway at 5/10 of Davangere-Sulekere road.

(SRI KADIDAL MANJAPPA.)

CHIKMAGALUR DIVISION.—

Magadi-Javagal road 2nd mile to 12th mile.

Road surface at one furlong in first mile of Sangere-Yegachi road.

Road surface in the 8th furlong of 120th mile in Bangalore-Honnavar road.

Hassan Division ... Nil.
Shimoga Division ...
Sagar Division ...
Sugarcane Cess Fund Division ...
Krishnarajasagar Division ...
Nanjangud Division ...
Buildings Division ...
Malavally Division ...
Nugu Reservoir Division ...
Mandya Division ...
Buildings Division, Bangalore ...

Tumkur Division ... Bidirammanagudi-Huliyar road running behind the Gopalapura tank bund in Chicknayakanahally taluk.

Kolar Division ... Nil
Bangalore Division ... Nil
B. R. C. Division ... ...

TUNGA ANICUT DIVISION.—

Second stage of Shimoga-Thirthahalli road between 9 to 16 miles newly formed 3 loops.

MYSORE DIVISION.—

1 Mysore-Bangalore road (M. C. Road) *via* Mandya at Srirangapatna.

2 Southern approach road to Wellesley bridge on Madras-Cannanore road at Srirangapatna.

UPPER CAUVERY DIVISION.—

Channarayapatna—Narasipur--Kodlipet road. Holenarasipur—Halli-Mysore road.

BELLARY DIVISION.—

H.K.K.S.J. road Ittigi-Ujjani and Sovinahalli road.

Statement of amount spent for each Taluk for Flood Relief Works during the year 1953-54.

Name of District	*Name of Taluk*	*Amount spent*		
		Rs.	a.	p.
Kolar ...	Nil	...		
Shimoga ...	Nil	...		
Chikmagalur ...	Chikmagalur Taluk ...	9,333	0	0
Mysore ...	Chamarajanagar Town ...	4,100	0	0
	Nanjangud Taluk ...	760	0	0
	Nanjangud Town ...	10,000	0	0
	T.-Narasipur Town ...	10,000	0	0
	T.-Narasipur Taluk ...	13,490	0	0
Bellary ...	Hadagalli Taluk ...	500	0	0
	Harapanahalli Taluk ...	728	0	0
Mandya ...	Pandavapuram Taluk ...	1,420	0	0
	Srirangapatna ...	1,017	0	0
	Malavally ...	575	0	0
Chitaldrug ...	Hosadurga Taluk ...	3,000	0	0
	Jagalur ...	2,000	0	0
Bangalore ...	Nil	...		
Tumkur ...	Nil	...		
Hassan ...	Hassan ...	2,750	0	0
	Arasikere ...	3,300	0	0

Construction of Government Boys' Middle School, Malavalli.

Q.—121. Sri B. P. NAGARAJA MURTHY (Malavalli).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) when the estimate for constructing a new building for the Government Boys' Middle School, Malavalli, was sanctioned ;

(*b*) when it is proposed to be completed ;

(*c*) whether there is any dispute about the selection of the site ;

(*d*) whether they have come to any conclusion regarding the selection of the site?

A.—Sri A. G. RAMACHANDRA RAO (Minister for Law and Education).—

(*a*) The estimate is not yet sanctioned.

(*b*) Does not arise in view of reply to (*a*).

(*c*) Yes.

(*d*) The matter is under consideration of Government.

Breached Tanks.

Q.—133. Sri A. BHEEMAPPA NAIK (Molakalmuru).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the names of villages where the tanks have breached on account of rains during this year ;

(*b*) the damage caused under each tank ;

(*c*) the likely financial implications for repairing these tanks ;

(*d*) what measures they propose to take to set these tanks in order ?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

(*a*) Statement appended below.

(*b*) Information is not readily available.

(*c*) About Rs. 10,47,506.

(*d*) Estimates for repairs to these breached tanks are got up and action is being taken to start the urgent works and to complete the same before the next monsoon. A number of works have already been completed.

[*Vide* REPLY TO CLAUSE (*a*)]

Names of villages where the tanks have breached on account of rains during this year.

TUMKUR DIVISION.

1 Sringrihalli village
2 Kenkere village
3 Soralmovu
4 Hogavanaghatta village
5 Gopalapura village

SAGAR DIVISION.

1 Gowja village
2 Thimmannanaiyakanahalli village
3 Aralikoppa village
4 Karakodu village
5 Absi Honagudu village
6 Thandla village
7 Hava village
8 Chikkamagadi village
9 Yelagere village
10 Malagondanakoppa village
11 Haliyur village
12 Adsi village
13 Chikkamagadi village
14 Aktamkere village
15 Haldur village
16 Nadavada village
17 Shiralakoppa village

KOLAR.

1 Bagepalli
2 Guttapalya village
3 Thambahalli village
4 Budihal village
5 Hadigere village
6 Gollahalli village
7 Kampalli village
8 Pemmagalapalli village
9 Bhasetti village
10 Bairanahalli village
11 Raghuttahalli village
12 Jeedimmalahalli village
13 Alkerayalapalli village
14 Sidlaghatta village
15 Bangarpet
16 Thippanahalli village
17 Gopalapur village
18 Kalahalli village
19 Singasandra village
20 Pathakota village
21 Kapalli village

(SRI KADIDAL MANJAPPA.)

MYSORE.

1 Hebbattur village
2 Chowkar village
3 Nandinathpur village
4 Hemmanahalli village
5 Setty Anayakanahalli village
6 Kukarahalli village

NANJANGUD DIVISION.

1 Chamarajasagar

HASSAN.

1 Holalu village
2 Kowsik village
3 Hassan
4 Sanka
5 Channapatna village
6 Ambuga village
7 Jagaravalli village
8 Addinahalli village
9 Shantigrama village
10 Boovinahalli village
11 Gowranahalli village
12 Hosakoppal village
13 Gudughalli village
14 Byadarahalli village
15 Kenchanayakanahalli village
16 Karekere village
17 Hyran village
18 Halwagal village
19 Satagal village
20 Ugano village
21 Jodihandinakere village
22 Karehalli village
23 Uddur village
24 Nedudi village
25 Ramapura village
26 Melugodu village
27 Bommanahalla village
28 Arsihalli village
29 Thangadithalli village
30 Belegatte village
31 Booranahalli village
32 Thambalapura village
33 Makanakatte village

CHANNARAYAPATNA TALUK.

1 Bekka village
2 Janivara village
3 Bindigur village
4 Mathikatte village
5 Thattikere village
6 Mathikere village
7 Hesahalli village
8 Shivara village
9 Muddanahalli village
10 Dindiganahalli village

ARSIKERE TALUK.

1 Kanakatte village
2 Kittanakere village
3 Doddametikurki village

BELUR TALUK.

1 Gattadahalli village
2 Gonisomanahalli village
3 Halebid village
4 Kattesomanahalli village
5 Agadalu village
6 Komaranahalli village
7 Settihalli village
8 Dannakahalli village
9 Honnaikanahalli village
10 Kudlur village
11 Benderahalli village

SAKLESPUR.

1 Uchangi

UPPER CAUVERY DIVISION.

1 Vijpur village
2 Mathimallanahalli village
3 Tamanahalli village
4 Mallipatna village
5 Keshavathur Gundinakatte village
6 Thevadehalli village
7 Hole-Narasipur
8 Bachanahalli village
9 Boodanur village
10 Kelagala village
11 Chikkagahalli village
12 Halekote

BANGALORE DIVISION.

1 Kudlur village
2 Vibhutipur village
3 Hosakote
4 Morasandahalli village
5 Umlu village

BELLARY DIVISION.

1 Harapanahalli village

MALAVALLI DIVISION.

1 Maddur (Mandya Division)
2 Palagrahara village
3 Byadarahalli village
4 Thoremavinakere village
5 Mellahalli village
6 Kelagere village
7 Bhindikere village

CHIKMAGALUR DIVISION.

1 Belavadi village
2 Ganganahalli village
3 Yalugere village
4 Vittalagrama village

DAVANGERE DIVISION.

1 Thuppadahalli village
2 Sangenahalli village
3 Ballalasamudra village

SHIMOGA DIVISION.

1 Jannapura village
2 Kablikatte village
3 Balasakere village
4 Kallahalli village
5 Veerapur village
6 Sitarampur village
7 Arenakoppa village
8 Hosakere village

CHITALDRUG DIVISION.

1 Sakkara village

Enquiry into allegations against V. Nanjappa brother of Sri K. Hanumanthaiya.

Q.—148. **Sri N. C. NAGAIAH REDDY** (Goribidanur).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether Director, Anti-Corruption, has completed the enquiry into the allegations against Sri V. Nanjappa, brother of Sri K. Hanumanthaiya, who is Agriculture Inspector under suspension and submitted a report to Government; if so, whether they would lay the report on the table ; whether they have passed any order on the report (the date of the report and the date of the Government Order may kindly be stated) ;

(*b*) whether the Director, Efficiency Audit, got audited the accounts relating to the allegations against Sri V. Nanjappa and submitted the report to the Government; if so, what is the amount involved ;

(*c*) whether the Government had called for Sri Nanjappa's explanation through the Director of Agriculture on that report ; if so, when was that done and what was the explanation offered for the amount found due ;

(*d*) whether any steps have been taken to recover that amount ?

A.—**Sri Kadidal MANJAPPA** (Minister for Revenue and Public Works).—

(*a*) Yes. The Special Officer completed the enquiry and sent his report on 15th May 1953. It was sent to the Public Service Commission who agreed with the report of the Special Officer, and recommended on 3rd February 1954 the termination of the services of Sri Nanjappa. The Director has recommended the recovery of Rs. 203-4-0 from Sri Nanjappa. A final report from the Director of Agriculture in respect of all the transactions that took place during the period when Sri Nanjappa was in office is being awaited.

No.

(*b*) The Special Officer got audited the accounts only in respect of charges framed against Sri Nanjappa regarding the amount—*vide* reply (*a*).

(*c*) Government have not called for any explanation from Sri Nanjappa.

(*d*) The amount has been directed to be recovered.

Amritmahal Kavals in Chickmagalur District.

Q.—191. **Sri G. PUTTASWAMY** (Chikmagalur-Mudigere—Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the names and extent of Amritmahal kavals in Chikmagalur District;

(*b*) the extent of land released out of each of these Amritmahal kavals ;

(*c*) the extent of land released for gomal and cultivation purposes (details may kindly be furnished separately) ;

(*d*) if it is not used for grazing purposes, the purpose for which they are being used ;

(*e*) out of the extent released, the extent of land fit for cultivation ;

(*f*) the number of applications received from Depressed Class people for lands in these kavals from the last

(SRI G. PUTTASWAMY.)

five years and the number of applications pending in the Revenue and Agricultural Departments for the grant of lands in these Amritmahal kavals, and the reasons for the pendency;

(g) out of the applications praying for lands in these kavals, the number of applications disposed of (1) by grant, (2) by rejection; reasons for rejection;

(h) what is the extent reserved for the cattle breeding station at Ajjampura (Chikmagalur District) in the Amritmahal kavals;

(i) whether any portion of such reserved area has been granted to any person for cultivation?

A.—**Sri Kadidal MANJAPPA** (Minister for Revenue and Public Works).—

(a) and (b) Particulars are furnished in Statement No. I given below.

STATEMENT I.

Details of Amritmahal Kavals in Chikmagalur District under control of Amritmahal Section.

Sl. No.	Name of Kavals.	(a) Extent.		(b) Extent realised to Revenue Department.	
		A.	G.	A.	G.
1	Thurchigudda	10,705	27	8,705	27
2	Iyyanakere ...	10,008	13	7,018	13
3	Bukkambudi	1,050	29	...	
4	Lingadahalli	950	12	240	00
5	Allikere ...	5,175	16	2,000	00
6	Birur ...	4,745	33	3,134	06
7	Devanur ...	490	07	...	
8	Thandrebore	2,311	21	276	00
9	Vokkalagere...	674	3	...	
10	Yegatithore...	1,829	21	...	
11	Yemmededdi	16,323	23	21,000	00
	Total ...	53,775	33	23,474	6

(c)	Gomal Acres.	Cultivation purpose. Acres.
Chikmagalur taluk	350-00	1,764-35
Kadur ...	1,878-16	3,834-29
Tarikere ...		1,213-34

(d) The extent released for gomal purposes is being used for grazing purposes except in Karehally Kaval where an extent of 80 acres which was set apart for gomal purposes was unauthorisedly cultivated by Yarehally people and action is being taken to evict them.

(e) The Amildar, Kadur, reports that 75 per cent of lands released are fit for cultivation. The Amildars of Chikmagalur and Tarikere state that the lands released are fit for cultivation.

(f) Chikmagalur Taluk ... Nil.

	Kadur.	*Tarikere.*
1949-50 ...	Nil.	86
1950-51 ...	10	...
1951-52 ...	55	...
1952-53 ...	51	...
1953-54 ...	45	23
	161	109

Information regarding the reasons for pendency has not been furnished by the local officers. The same has been called for and will be furnished on its receipt.

(g)	*By grant.*	*By rejection.*
Chikmagalur	Nil.	Nil.
Kadur ...	116	...
Tarikere ...	68	...

The Amildar, Kadur, reports that pending applications will be taken up after the released kaval lands are phoded.

(h) 7,648 acres.

(i) Yes. 960 acres in all as detailed under column (b) of statement No. (2) have been leased out to poor and landless people on Eksal Horsegram gutta basis.

STATEMENT No. 2.

Details of Amritmahal Kavals in Chickmagalur District reserved for Cattle Breeding Station, Ajjampur.

	Names of Kavals	Extent	Talab of Kaval-gars	Area under Farm Cultivation	Area leased out for temporary cultivation	Kharab unfit for grazing	Net area available for grazing
		Acres	Acres	Acres	Acres	Acres	Acres
1	Parvatharayanakere ...	651	25	140	...	150	336
2	Basur ...	2,270	150	60	378	550	1,132
3	Bagguvalli ...	679	50	...	...	150	479
4	Savemardi ...	1,364	55	...	...	600	709
5	Santhedibba ...	444	50	...	...	60	334
6	Hirenallur ...	180	20	...	60	70	30
7	Biliwala ...	1,560	150	...	220	500	690
8	Shivane ...	500	50	...	302	148	...
	Total ...	7,648	550	200	960	2,228	3,710

Transfer of Mysore Railways to Central Government.

Q.—292. **Sri Mulka GOVINDA REDDY** (Chitaldrug).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) when the Mysore Railways were taken over by the Central Government;

(*b*) what is the compensation paid;

(*c*) how many persons were working in the Railways under different categories and what were their scales of pay and allowances before integration;

(*d*) who are the members from Mysore State that are serving on the Advisory Board for Southern Railways?

A.—**Sri Kadidal MANJAPPA** (Minister for Revenue and Public Works).—

(*a*) 1st April 1950.

(*b*) The average net revenue receipts of the Ex-Mysore State Railway for the years 1946-47 and 1948-49, together with the special contribution to depreciation reserve during 1946-47, amounting in all to Rs. 88. 12 lakhs has been included in the net revenue gap of Rs. 345 lakhs payable to this Government by the Government of India under the terms of the Federal Financial Integration. In addition, the public debt of the State to the extent of Rs. 470 lakhs has been taken over by the Central Government.

(*c*) Information is not available, all the records of the Railway Department having been handed over to the Central Government.

(*d*) No information.

Depressed Class Housing.

Q.—312. **Sri M. MADIAH** (Nanjangud—Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) the total amount of cash grants paid or given up to 31st March 1953 to

(SRI M. MADIAH.)

the applicants (belonging to the Depressed Classes in the State out of the Budget allotments made for the year 1952-53 under the "Depressed Class Housing" (talukwise and districtwise figures may be kindly furnished);

(b) the total amount of building materials distributed up to the end of 31st March 1953 to the applicants belonging to the Depressed Classes other than the cash grants made to them out of the same D.C.A. grants set apart for the year 1952-53 (talukwise and districtwise figures may kindly be furnished);

(c) the total amount of money remaining on the 31st March 1953 without making cash grants or without distributing building materials to the Depressed Class applicants out of the D.C.A. Budget allotments made for the year 1952-53 (talukwise and districtwise figures may kindly be furnished);

(d) total quantity of timber purchased and the amount for which timber was purchased at the end of the year 1952-53 out of the Budget allotment under the D.C. Housing Scheme (talukwise and districtwise figures may kindly be furnished);

(e) the quantity of timber (and the cost thereof) purchased out of the D.C.A. allotment for the year 1952-53 and remaining on the 1st April 1953 without being distributed to the D.C. applicants (districtwise and talukwise figures may be furnished)?

A.—SRI K. HANUMANTHAIYA (Chief Minister).—

(a)—*District.*		*Cash Grants.*
		Rs.
Bangalore	...	39,000
Kolar	...	2,06,573
Tumkur	...	2,09,416
Mysore	...	93,178
Mandya	...	44,148
Hassan	...	8,904
Chikmagalur	...	72,983
Bellary	...	...
Chitaldrug	...	1,78,613
Shimoga	...	1,38,553
Total	...	8,93,368

Talukwise statement given below.

(b)—		*Building materials supplied—1925-53.*
Bangalore	...	1,96,000
Kolar	...	26 745
Tumkur	...	71,966
Mysore	...	52,277
Mandya	...	82,726
Hassan	...	1,15,484
Chikmagalur	...	62,706
Chitaldrug	...	Nil
Bellary	...	,,
Shimoga	...	23,446
Total	...	6,04,349

Talukwise statement given below.

(c)—		
Bangalore	...	Nil
Kolar	...	18,674
Tumkur	...	2,276
Mysore	...	6,558
Mandya	...	2,416
Hassan	...	Nil
Shimoga	...	,,
Chikmagalur	...	2,571
Chitaldrug	...	Nil
Bellary	...	...
Total Rs.		32,495

Talukwise statement given below.

(d)—		*Quantity of timber.*
Bangalore	...	Nil
Kolar	...	,,
Tumkur	...	,,
Mandya	...	,,
Hassan	...	,,
Shimoga	...	,,
Chitaldrug	...	,,
Bellary	...	,,
Chikmagalur	...	172 D.Ft. 4,776
Mysore	Rs.	60,000 C. Ft.
	Rs.	26,574-6-0

Talukwise statement given below.

(e)—*District*		*Quantity.*
Bangalore	...	Nil
Kolar	...	,,
Tumkur	...	,,
Mandya	...	,,
Hassan	...	,,
Shimoga	...	,,
Chitaldrug	...	,,
Bellary	...	,,
Chikmagalur	...	,,
Mysore	...	91,090 R.ft.

Talukwise statement given below.

Sl. No.	District	Cash grants paid (a)	Total amount of building materials (b)	Total amount of Balance (c)	Quantity of timber and amount (d)	Balance (e)
	1. **Kolar District**	Rs.	Rs.	Rs.	Rs.	Rs.
1	Kolar ...	17,317	1,160	13,260	...	...
2	Malur ...	12,448	10,323	3	...	...
3	Bangarpet ...	12,315	10,268	...	...	...
4	Srinivasapur ...	18,127	...	1,000	...	...
5	Mulbagal ...	21,714	1,160	25	...	...
6	Chintamani ...	23,400	...	...	...	...
7	Sidlaghatta ...	21,000	...	...	...	...
8	Chikkaballapur ...	27,138	924	4,386	...	...
9	Goribidanur ...	20,100	2,900	...	...	...
10	Bagepally ...	12,514	...	...	...	...
11	Gudibanda ...	20,500	...	...	...	...
	Total ...	2,06,573	26,745	18,674	...	...

(SRI K. HANUMANTHAIYA.)

STATEMENT

Sl. No.	District	Cash grants paid (a)	Total amount of building materials (b)	Total amount of Balance (c)	Qunatity of timber and amount (d)			Balance (e)		
					Rafters	Reapers	Amount	Rafters	Reapers	Amount
	2. MYSORE DISTRICT	Rs.	Rs.	Rs.			Rs. a. p.			Rs. a. p.
1	Mysore ...	...	19,420	...				...	...	
2	Heggadadevanakote ...	8,719	...	...	10,000 R. Ft.	30,000 R. Ft.	26,574 6 0	10,000	30,000	26,574 6 0
3	Krishnarajanagar ...	13,250	...	451	...	...		...	...	
4	Hunsur ...	7,810	9,000	4,587	5,000	15,000		5,000	15,000	
	Periyapatna ...	11,712	...	...	...	...		...	...	
	Nanjangud ...	21,205	...	3	...	...		...	...	
	T.-Narasipur ...	3,780	2,080	...	...	...		...	...	
	Gundlupet ...	2,286	12,980	1,517	...	...		...	...	
	Chamarajanagar ...	10,824	7,743	...	...	...		...	31,090	
10	Yelandur ...	13,594	1,054	...	...	...		...	...	
	Total ...	93,178	52,277	6,558	15,000	45,000	26,574 6 0	15,000	76,090	26,574 6 0

STATEMENT—(*contd.*)

Sl. No.	District	Cash grants paid (*a*)	Total amount of building materials (*b*)	Total amount of Balance (*c*)	Quantity of timber and amount (*d*)	Balance (*e*)
	3 MANDYA DISTRICT	Rs.	Rs.	Rs.	Rs.	Rs.
1	Mandya ...	6,308	9,214	...	...	...
2	Maddur ...	16,719	2,495	...	...	...
3	Malavalli ...	7,781	13,890	...	...	...
4	Pandavapura ...	1,613	12,299	399	...	...
5	Srirangapatna ...	683	11,136	2,017	...	...
6	Krishnarajapet ...	820	22,347	...	...	...
7	Nagamangala ...	3,025	11,347	...	...	...
	Total ...	44,149	82,728	2,416	...	...
	4 CHIKMAGALUR DISTRICT					
1	Chikmagalaur ...	24,681	...	...	...	...
2	Koppa ...	4,681	6,446	1,452	...	...
3	N. R. Pura ...	675	3,497	328	...	...
4	Kadur ...	27,082	3,420	...	...	...
5	Mudigere ...	3,578	36,630	790	...	...
5	Tarikere ...	12,286	12,713	1	...	...
7	Sringeri ...	...	...	...	...	...
	Total ...	72,983	62,706	2,571	...	...
	5. TUMKUR DISTRICT					
1	Tumkur ...	17,632	6,768	...	...	...
2	Gubbi ...	8,537	4,863	...	...	...
3	Tiptur ...	3,312	13,304	...	...	...
4	Kunigal ...	5,034	15,760	2,276	...	...
5	Turuvekere ..	4,799	9,201	...	...	...
6	Chikkanaikanahalli ...	3,261	13,411	...	...	...
7	Madhugiri ...	14,100	2,900	...	...	...
8	Pavagada ...	20,648	3,652	...	...	...
9	Sira ...	13,508	892	...	...	...
10	Koratagere ...	17,685	1,215	...	...	...
	Total ...	1,09,416	71,966	2,276	...	...

(SRI K. HANUMANTHAIYA.)

STATEMENT—(*contd.*)

Sl. No.	District	Cash grants paid (*a*)	Total amount of building materials (*b*)	Total amount of Balance (*c*)	Quantity of timber and amount (*d*)	Balance (*e*)
		Rs.	Rs.	Rs.	Rs.	Rs.
	6. HASSAN DISTRICT					
1	Hassan ...	8,341	22,444	...	...	...
2	Arsikere ...	...	6,011	...	...	...
3	Channarayapatna ...	...	12,441	...	...	...
4	Holenarasipura ...	...	15,009	...	...	...
5	Belur ...	563	17,298	...	...	...
6	Arkalgud ...	...	14,546	...	...	...
7	Sakaleshapura ...	...	11,088	...	...	...
8	Alur ...	...	16,679	...	...	...
	Total ...	8,904	1,15,486	...	...	...
	7. BANGALORE DISTRICT					
1	Nelamangala ...	6,000	11,479	...	...	...
2	Doddaballapura ...	600	14,891	...	...	...
3	Devanahalli ...	...	12,005	...	...	...
4	Hosakote ...	...	14,983	...	...	...
5	Anekal ...	...	15,999	...	...	...
6	Kanakapura ...	8,100	11,078	...	...	...
7	Channapatna ...	6,300	19,293	...	...	...
8	Ramanagaram ...	15,000	17,380	...	...	...
9	Magadi ...	3,000	8,271	...	...	...
10	Bangalore South ...	..	14,924	...	...	...
11	Bangalore North ...	...	30,053	...	...	...
	Total ...	39,000	1,69,356	...	...	...
	8. CHITALDRUG DISTRICT					
1	Chitaldrug ...	27,700	...	...	...	...
2	Challakere ...	24,140	...	...	...	...
4	Molakalmuru ...	12,120	...	...	...	...
4	Hiriyur ...	19,200	...	...	...	...
5	Hosadurga ...	11,360	...	...	...	...
6	Holalkere ...	18,573	...	...	...	...
7	Jagalur ...	14,200	...	...	...	...
8	Davanagere ...	38,300	...	...	...	...
9	Harihar ...	13,020	...	...	...	...
	Total ...	1,78,613	...	...	...	...

STATEMENT—(*concld.*)

Sl. No.	District	Cash grants paid (*a*)	Total amount of building materials (*b*)	Total amount of Balance (*c*)	Quantity of timber and amount (*d*)	Balance (*e*)
	9. SHIMOGA DISTRICT	Rs. a. p.	Rs. a.	Rs.	Rs.	Rs.
1	Shimoga ...	12,588 8 9	836 10	...	...	...
2	Bhadravathi ...	15,972 10 6	5,027 5	...	...	...
3	Channagiri ...	33,379 0 0	121 0	...	...	...
4	Honnali ...	20,500 0 0	...	...	...	...
5	Shikaripur ...	15,632 8 0	1,367 8	...	...	...
6	Sorab ...	17,000 0 0	...	...	...	...
7	Sagar ...	6,716 14 3	5,568 7	...	...	...
9	Hosanagar ...	7,224 5 0	5,775 11	...	...	...
8	Thirthahalli ...	8,400 0 0	4,750 0	...	...	...
10	Sub-Division Officers of Shimoga and Sagar ...	1,139 10 9	...	...	...	...
	Total ...	1,38,553 6 9	23,646 9	...	...	...

Academic Qualifications of Certain Lecturers.

Q.—331. SRI M. V. RAMA RAO (Tumkur).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the several academic qulifications possessed by—

(i) Sri M. R. Rajasekhara Setty, Lecturer in Zoology, Central College, Bangalore;

(ii) Sri K. N. Narayan, Lecturer, Department of Botany, Central College, Bangalore ;

(iii) Sri H. G. Vijayaraghava Reddy, Trade Commissioner, London ;

(*b*) the name of the particular University or other institution at which each such academic qualification was obtained and the date or year of obtaining it ;

(*c*) the expenditure incurred by Government on each of these persons for enabling them to obtain higher qualifications ;

(*d*) the specific purpose of the deputation in each case ;

(*e*) the actual work accomplished by each of them ;

(*f*) whether any reports of work done or papers published by each of them are available and if so, whether they will be placed on the Table of the House ?

SRI A. G. RAMACHANDRA RAO (Minister for Law and Education).—

(*a*) Dr. M. R. Rajasekhara Setty :

(i) M.Sc., Mysore University, 1945.

(ii) A.M., Columbia University, 1950

(iii) Ph.D., Columbia University, 1952.

Dr. K. N. Narayan :

(i) M.Sc. I class, I Rank, 1946, (University of Mysore).

(ii) Ph.D., 1951 (University of California).

Sri H. G. Vijayaraghava Reddy :

(i) B.Sc. (Hons.), (University of Mysore), 1944, F.Z.S.

(SRI A. G. RAMACHANDRA RAO.)

(*b*) *Vide* reply to question No. (*a*) *supra.*

(*c*) *Vide* statement given below.

(*d*) Dr. M. R. Rajasekhara Setty: For higher Studies in Animal Genetics.

Dr. K. N. Narayan: To acquire better knowledge and qualifications in Agrostological aspect of Plant Genetics.

(*e*) Dr. M. R. Rajasekhara Setty: Higher Studies in Genetics, Cytology and advanced studies in the related subjects.

Dr. K. N. Narayan: Worked in six species and two varieties of Pennisetum.

(*f*) Dr. M. R. Rajasekhara Setty: One reprint and an abstract are placed in the Legislature Library No. 42/L.A. 1954.

Dr. K. N. Narayan: A copy of the abstract is placed in the Legislature Library No. 43/L.A. 1954.

Statement showing the amounts paid by this Government in respect of Sri K. N. Narayan, for his Deputation to Higher Studies.

Details of payment.				*Amount authorised to be paid.*		
	£	*Sh.*	*d.*	*Dollars*		
Stipend for 1 year £. 300 (funds placed with the Indian Embassy at Washington).	...			1205.73		
Tuition fee for summer session and August 1950	...			18.00		
Maintenance allowances from 21st April 1949 to 4th December 1950 ...	...			1630.00		
Stipend paid from 30th January 1949 to 20th April 1949 at $ 160.00 P. M. from 21st April 1949 to 30th June 1951 at $ 8 per diem from 1st July 1951 to to 2nd July at $ 5.00 per diem ...	...			6854.99		
				Rs.	a.	p.
Maintenance allowance at 19 *sh.* per day from 9th July 1951 to 9th August 1951 £ 30-8-0, III Class Railway fare from Plymouth to London £ 2-5-10. Total £. 32-13-10	...			435	14	0
Touring charges towards visits to certain countries on the continent £. 60 ...	...			800	0	0
Touring charges towards visits to London and Provinces from 9th July 1951 to 2nd September 1951	105	13	0			
Less already paid from 9th July 1951 to 9th August 1951	30	8	0			
Balance ... Total ...	75	5	0	1,003	5	0
Amount authorised as loan £ 100 in Government Order No. A.F. 5388-89/A.H. 33-51-1, dated 12th September 1951 ...	...			1,333	5	0
Maintenance allowance at £ 1-10-0 per day from 1st September 1951 to 18th September 1951	27	0	0			
III Class Railway fare from London to Tilburry Docks	0	2	6			
	27	2	6 *or*	[illegible] 361	11	0

	$	Rs.	a.	p.
(a) Sea passage from New York to U.K. ...	177.84			
(b) Tuition fees	936.50			
(c) Books, etc., from 30th January 1949 to 20th September 1949	77.44			
(i) American Express Co. Service Charges on arrival	7.00			
Cost of passage from U.S.A. to U.K. on 3rd July 1951		809	9	
Cost of one II Class Rail ticket from Bombay to Bangalore		58	0	0
N.B.—Family Maintenance allowance paid from this office from 5th December 1948 to 6th October 1951		4,474	2	0
Equipment advance paid (to be recovered)		500	0	0

II. Dr. M. R. Rajasekhara Setty.

1	Expenditure in America ...	$ 8,799-3-0 (this includes a loan of $ 920 granted to him which is being recovered in easy instalments).
2	Expenditure in England ...	$ 82-3-11.
3	Expenditure in India ...	Rs. 6,554-14-0 (This includes a recoverable Equipment advance of Rs. 500 and Family Maintenance allowance).

Note.—Details of expenditure on each item is not readily available. This amount includes cost of passage, maintenance, fees, etc.

III. Vijayaraghava Reddy.

Nil.

Admission and Concession Committees.

Q.—358. Sri A. V. NARASIMHA REDDY (Bangalore South).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) who constitute the Admission and Concession Committees in the University and at the High and Middle Schools, in the Education Department;

(*b*) how they get the names of persons whom they have put on these committees;

(*c*) the names and addresses of persons that are now put on the Concession Committees in High and Middle Schools in Bangalore District?

A.—Sri A. G. RAMACHANDRA RAO (Minister for Law and Education).—

(*a*) (i) in the University—The University Council.

(ii) In the High and Middle Schools—District Educational Officers or Inspector of Schools, Civil Area, Bangalore.

(*b*) (i) The University Council select persons in the case of College Committees.

(ii) In the case of committees for High and Middle Schools, the District Educational Officers or the Inspector of Schools, Civil Area, select persons in consultation with the Heads of Departments and local bodies.

(*c*) A list of persons now put on the Concession Committees in High Schools in Bangalore District is given below. Since no fees are levied in Middle School classes, no committees are constituted with reference to Middle Schools.

(SRI A. G. RAMACHANDRA RAO.)

NAMES OF PERSONS NOMINATED TO THE ENLARGED COMMITTEES TO GOVERNMENT HIGH SCHOOLS IN BANGALORE.

Sl. No.	*Name of the person*	*Address*
1	2	3

I. CITY DISTRICT, BANGALORE.

(1) *Government Fort High School, Bangalore.*

1	Sri A. N. Rama Rao, B.A., B.L., Member of Legislative Council.	Visweswarapuram, Bangalore City.
2	Sri Mir Iqbal Hussain, B.A.,B.L., Assistant Professor, Law College.	Advocate, Balepet, Bangalore City.
3	Sri S. Sitharam	Corporation Councillor, East End Road, Mavalli.
4	Sri T. Basavaradhya	Merchant, Visweswarapuram, Bangalore City.

(2) *Government Central High School, Bangalore.*

1	Sri C. A. Rama Setty L.M.P.	Aruna Pharmacy, Avenue Road, Bangalore City.
2	Sri D. M. Chandrasekara, B.A.,LL.B.	Advocate, V Cross Road, Gandhinagar, Bangalore City.
3	Sri V. K. Govindarajalu, B.A.,LL.B.	Advocate & Government Pleader, Asiatic Buildings, Kempegowda Road, Bangalore City.
4	Sri Lakshminarayana Setty	Jeweller, Avenue Road, Bangalore City.
5	Sri Mir Iqbal Hussain, B.A.,B.L.	Advocate, Balepet, Bangalore City.

(3) *Sri Girijamma Mukundadas Girls' High School, Basavanagudi, Bangalore City.*

1	Sri T. Venkataramaiah	Retired Co-operative Inspector, Basavangudi, Bangalore City.
2	Sm. Indira Bai Vasudeva Murthy	Basavangudi, Bangalore City.
3	Sm. Kamalamma	Gandhi Bazaar, Basavanagudi, Bangalore City.
4	Sm. Thangamma Krishna Murthy	Vijayam, III Cross Road, Basavanagudi, Bangalore City.
5	The Head Mistress & 2 Assistant Mistresses of the School.	......

(4) *Vani Vilas Institute, Bangalore.*

1	Sm. Vedu Bai Seshagiri Rao	Narasimharaja Colony, Basavanagudi, Bangalore City.
2	Dr. Miss Kamala Ramachandraiah	Lady Pharmacy, Gandhi Bazaar, Basavanagudi, Bangalore City.
3	Sm. Rasheed Begum	Mohamaden Block, Basavangudi, Bangalore City.
4	The Head Mistress and 2 Assistant Mistresses of the Institution.	......

II. CIVIL STATION, BANGALORE.

(1) *Government Boys' High School, Malleswaram.*

1	Sri M. Chinnaswamy, B.A.,B.L.	Advocate, Bangalore.
2	Sri V. A. Krishnamurthy Mudaliar	Landlord, Bangalore.
3	The Head Master and 6 Assistant Masters of the School.	......

(2) Government Girls' High School, Malleswaram.

1	Sm. H. V. Seethamma	C/o. Sri H.V. Narayana Rao, XV Cross Road, Malleswaram, Bangalore City.
2	Sm. R. Jayalakshamma	Mrs. R. Venugopal, Jayavilas, XVIII Cross Road, Malleswaram.
3	Sm. K. Jayamma	No. 1, East Park Road, Malleswaram.
4	Sm. Mahamoodunnisa	No. 82, IV Cross Road, Mohamaden Block, Malleswaram.
5	The Head Mistress and 4 Assistant Mistresses of the School.	......

III. BANGALORE DISTRICT.

(1) Government Boys' High School, Channapatna.

1	Sri L. C. Srinivasaiah	Cloth Merchant, Channapatna.
2	Sri M. P. Puttashamanna	Landlord, Channapatna.
3	Sri S. I. Momtaz	Member, Town Municipal Council, Channapatna.
4	The Head Master and 6 Assistant Masters	......

(2) Government Girls' High School, Channapatna.

1	Sm. Indirmma	C/o. Dr. Narasinga Rao, Guru Pharmacy, Channapatna.
2	Sm. Fathima Bi	C/o. Sri C. A. Karim, B.A. (M.L.A.), Channapatna.
3	Sm. S. Sundaramma	C/o. Suryanarayana Rao, Secretary, Spun Silk Mills, Ltd., Channapatna.
4	The Head Mistress and 3 Assistant Mistresses.	......

Utilisation of the A. D. C. Funds.

Q.—427. Sri G. DUGGAPPA (Holalkere—Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether they have utilised Rupees one lakh and fifty thousand out of the A.D.C. Fund during the current year for being granted to the Depressed Class hostels ;

(*b*) if so, the names of the hostels with particulars of their strength, place, the period for which they have been running ;

(*c*) whether these grantees are in a position to make use of the grants awarded for the construction of the hostel buildings ?

A.—Sri A. G. RAMACHANDRA RAO (Minister for Law and Education).—

(*a*) No.

(*b*) and (*c*) Does not arise in view of reply to item (*a*) above.

Distress Relief Works.

Q.—494. Sri N. HUCHMASTHY GOWDA (Huliyurdurga).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the amount spent for the distress relief works by them from April 1952 to December 1953 (districtwar figures to be furnished) ;

(*b*) the amount spent out of (i) Famine Relief Fund, (ii) G.M.F., (iii) Red Cross Fund and (iv) Other funds ;

(*c*) out of this amount, (i) the length of road formed, (ii) the number of tanks desilted, (iii) the number of tanks restored, (iv) the number of gruel centres opened and (v) other items of works done ;

(SRI N. HUCHMASTHY GOWDA.)

(*d*) out of the amount spent whether any contribution was made by the Central Government and if so, how much ;

(*e*) whether they have thought of any scheme for the annual repairs and future administration of the roads formed out of this fund ;

(*f*) what arrangements are made by them for the completion of the drainages, etc., the work of which is half completed ?

A.—**Sri Kadidal MANJAPPA** (Minister for Revenue and Public Works).—

(*a*) *Vide* statement given below.

(*b*)—

(i) Famine Relief Fund—
  (*a*) Rs. 19,84,734 for 1952-53.
  (*b*) Rs. 19,04,856 for 1953-54.

(ii) Grow More Food—
  (*a*) Rs. 66,56,000 for 1952-53.
  (*b*) Rs. 8,21,894 for 1953-54.

(iii) Red Cross Funds—
  Rs. 11,73,450 (from November 1952 to November 1953).

(iv) Other Funds—
  (*a*) District Boards Rs. 4,35,580 (from 1st April 1952 up-to-date).
  (*b*) Village Panchayats Rs. 39,804 (from 1st April 1952 up-to-date).

(*c*)—

(i) *Length of road.*—Information is not available. 1,433 road works were taken up.

(ii) *No. of tanks desilted.*—About 700 tanks.

(iii) *No. of tanks restored.*—215 (undertaken by Public Works Department).

(iv) *Gruel centres.*—323 by Revenue Agency.

(v) *Other items*—

Fodder Supply.—About 2,000 tons of hay were supplied to the affected areas at a subsidised rate.

Gratuitious relief.—About 600 pallas of rice were issued free of cost to the indigent and infirm persons in the affected areas.

Loans.—Takavi and Land Improvement Loans and subsidy for irrigation wells were liberally issued.

(*d*) No contribution was made by the Centre.

(*e*) Yes.

(*f*) This is under consideration.

Statement showing the details of Distress Relief Works for 1952-53.

Districts		Distress Relief Works Expenditure	Fodder Supply Expenditure	Expenditure on Takavi Loan	Land Improvement Loan	Grow More Food Works (Distress Relief) (Expenditure)
		Rs.	Rs.	Rs.	Rs.	Rs.
Bangalore	...	60,806	1,000	13,775	18,000	3,72,000
Kolar	...	13,61,914	1,44,500	5,05,000	80,000	7,40,000
Tumkur	...	2,90,880	51,997	1,87,000	35,000	9,14,000
Chitaldrug	...	1,68,947	37,000	1,47,065	46,678	16,18,000
Shimoga	...	41,890	1,696	77,650	4,800	6,61,000
Chickmagalur	...	5,400	1,936	35,400	4,975	2,05,000
Hassan	...	4,495	7,970	46,535	16,398	1,53,000
Mysore	...	56,449	7,370	35,250	13,000	10,83,000
Mandya	...	3,963	2,50,197	12,200	4,600	9,10,000
Total	...	1,984,734	5,02,666	10,59,875	2,23,941	66,56,000

Statement showing the Allotment and Expenditure under Distress Relief Programme during 1953-54.

Districts	Distress Relief Works		Fodder Expenditure	Expenditure on Takavi Loans	Land Improvement Loans	Desilting of Tanks(G.M.F. Scheme) Expenditure	Red Cross Gift through P.W.D. Allotments	Programme Agency Expenditure
	Allotment	Expenditure						
	Rs.	Rs.	Rs.	Rs.	Rs.	Rs.	Rs.	Rs.
Bangalore ...	28,000	11,623	628	83,000	30,000	42,819	1,31,000	1,01,819
Kolar ...	3,15,000	3,69,963	1,19,735	5,52,475	59,527	4,42,133	5,95,266	4,58,683
Tumkur ...	4,66,000	4,12,723	87,395	3,90,870	32,175	2,31,774	3,40,117	3,12,998
Chitaldrug ...	5,97,000	5,92,924	47,338	4,11,210	69,275	10,407	3,40,117	2,71,781
Shimoga ...	3,16,000	1,63,458	3,614	2,59,070	22,850	14,569	54,017	8,500
Chikmagalur ...	37,000	28,092	...	1,08,000	6,650	39,427	34,014	8,578
Hassan ...	2,30,000	2,27,299	25,259	1,26,360	19,850	6,080	34,014	4,860
Mysore ...	37,500	50,335	7,370	63,375	19,675	9,060	13,896	...
Mandya ...	30,000	25,586	2,66,606	41,380	5,800	25,625	13,896	6,231
Bellary ...	...	...	...	71,450*	...	...	...	...
Total ...	20,79,353	19,04,856	5,57,939	...	...	8,21,894	15,56,337	11,73,450

*(Under both Land Improvement and Takavi Loans).

Primary and Middle Schools in Nelamangala and Dodballapur Taluks.

Q.—521. Sri D. M. GOVINDA RAJU (Nelamangala).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the number of Primary and Middle Schools in Nelamangala and Dodballapur Taluks (hobliwar information with the name of the schools to be furnished) ;

(*b*) the number of places where the buildings are deteriorated ;

(*c*) the number of villages where the villagers have deposited money for the construction of school buildings and the dates of deposits ?

A.—Sri A. G. RAMACHANDRA RAO (Minister for Law and Education).—

(*a*) NELAMANGALA TALUK.

Hobliwar	*No. of Primary and N.T.M. Schools*	*Pucca Middle Schools*	*Remarks*
1 Nelamangala Kasaba ...	32	1	
2 Dasanapura	28	1	
3 Thyamagondlu	44	2	
4 Somapura	35	2	
Total ...	139	6	145 *Vide* Statement given below.

DODBALLAPUR TALUK.

Hobliwar	*No. of Primary and N.T.M. Schools*	*Pucca Middle Schools*	*Remarks*
1 Dodballapur-kasaba ...	38	3	
2 Dodbelavangala	29	1	
3 Madhure	29	3	
4 Sasalu	13	nil	
5 Tubagere	23	1	
Total ...	132	8	140 *Vide* Statement given below.

(*b*) NELAMANGALA TALUK.

Hobliwar	*No. of Primary and N.T.M. Schools*	*Pucca Middle Schools*
1 Nelamangala Kasaba.— Honnasandra ...	1	
2 Dasanapura Hobli.— (i) Huskur (ii) Kadabagere (iii) Kithanahalli (iv) Mathahalli (v) Shivanapura	5	
3 Thyamagondlu Hobli.— (i) Hasuravalli (ii) Kodegohalli (iii) Obalapura (iv) Vadlanaikanahalli (v) Benachanahally (vi) Jakkanahalli	6	
4 Somapura Hobli.— (i) Halenahalli (ii) Kamabalu (iii) Narasipura (iv) Halenijagal	4	
Total ...	16	

DODBALLAPUR TALUK.

1 Madhure Hobli.—		
(i) One Middle School at Kadanur		1
	Total ...	1

(c) 11 VILLAGES IN NELAMANGALA TALUK.

			Rs.	Date
1	Sondekoppa, Dasanapur Hobli.	...	1,000	9-1-1945
2	Lakkenahalli do	...	200	18-5-1949
3	Kithanahalli do	...	310	8-3-1948
4	Kurchanahalli, Kasaba Hobli.	...	500	1-8-1949
5	Mylanahalli do	...	426	March 1948
6	Manne Tyamagondalu Hobli.	...	1,000	9-1-1945
7	Dodbele do	...	1,000	30-7-1947
8	Muddalinganahalli do	...	380	16-5-1949
9	Kulavanahalli do	...	500	During 1947-48
10	Kambalu Somalapur Hobli.	...	1,000	31-1-1950
11	Pillahalli, Sasanapura Hobli	...	100	November 1952

5 VILLAGES IN DODBALLAPUR TALUK.

			Rs.	Date
1	Talagavara, Kasaba Hobli.	...	1,000	8-3-1950
2	Kadthippur, Dodbelavangala Hobli.	...	1,000	18-6-1951
3	Huskur do	...	250	8-4-1950
4	Sakaladevarapura Madhure Hobli	...	550	3-9-1952
5	Iyanahalli, Dodbelavangala.	...	500	31-7-1950

Statement showing the number of Primary and Middle Schools in Nelamangala Range.

Sl. No.	*Name of Schools*		*Name of Hobli*	*Kind of School*
1	Arisanakunte	...	Kasaba	Primary Boys' School
2	Deganahalli	...	Do	Do
3	Gollahalli	...	Do	Do
4	Byrasettihalli	...	Do	Do
5	Hurulihalli	...	Do	Do
6	Mallarabanavadi	...	Do	Do
7	Mylanahalli	...	Do	Do
8	Nelamangala Main	...	Do	Do
9	Do Petta	..	Do	Do
10	Srinivasapura	...	Do	Do
11	Baradi	...	Do	Do
12	Byrasandra	...	Do	Do
13	Goranabele	...	Do	Do
14	Honnasandra	...	Do	Do
15	Kachannahalli	...	Do	Do
16	Madalakote	...	Do	Do
17	Mahadevapura	...	Do	Do
18	Manchenahalli	...	Do	Do
19	Jodibanasandi	...	Do	Do

(SRI A. G. RAMACHANDRA RAO.)

STATEMENT—(*contd.*)

Sl. No.	*Name of Schools*	*Name of Hobli*	*Kind of School*
20	Byranahalli	Kasaba	Primary Boys' School
21	Yentagenahalli	Do	Do
22	Hyadalu	Do	Do
23	Chikkamaranahalli	Do	Do
24	Kempohalli	Do	Do
25	Dasanapura	Dasanapura Hobli	Do
26	Hullegowdanahalli	Do	Do
27	Huskur	Do	Do
28	Byregowdanahalli	Do	Do
29	Alur	Do	Do
30	Gangadanahalli	Do	Do
31	Lakshmipura	Do	Do
32	Harokyathanahalli	Do	Do
33	Kadabagere	Do	Do
34	Kittanahalli	Do	New Type Middle School
35	Kudaragere	Do	Primary Boys' School
36	Machohalli	Do	Do
37	Madavara	Do	Do
38	Mathahalli	Do	New Type Middle School
39	Ravuthanahalli	Do	Primary Boys' School
40	Shivanapura	Do	Do
41	Sondekoppa	Do	Do
42	Thotadaguddadahalli	Do	Do
43	Gopalapura	Do	Do
44	Kenganahalli	Do	Do
45	Bethanagere	Do	Do
46	Pillahalli	Do	Do
47	Chikkakukkanahalli	Do	Do
48	Lakkenahalli	Do	Do
49	Byranayakanahalli	Tymagondlu Hobli	Primary Boys' School
50	Appagondanahalli	Do	Do
51	Ballagere	Do	Do
52	Doddabele	Do	New Type Middle School
53	Chikkanahalli	Do	Primary Boys' School
54	Halkur	Do	Do
55	Hasuravalli	Do	Do
56	Honnarayanahalli	Do	Do
57	Isuvanahalli	Do	Do
58	Karahalli	Do	Do
59	Kodagihalli	Do	Do
60	Makanakuppe	Do	Do
61	Manne	Do	Do
62	Obalapura	Do	New Type Middle School
63	Narasapura	Do	Primary Boys' School
64	Thadasaghatta	Do	Do
65	Tyamagondlu Main	Do	Do
66	Varadanayakanahalli	Do	Do
67	Vadakunte	Do	Do
68	Arebommanahalli	Do	Do

STATEMENT—(*contd.*)

Sl. No.	*Name of School*	*Name of Hobli*	*Kind of School*
69	Kodagibommanahalli	... Tymagondlu Hobli	Primary Boys' School
70	Jodikempapura Agrahara	... Do	Do
71	Kalalaghatta	... Do	Do
72	Sulikunte	... Do	Do
73	Mandigere	... Do	Do
74	Muddalinganahalli	... Do	Do
75	Thotanahalli	... Do	Do
76	Tyamagondlu Fort	... Do	Do
77	Govenahalli	... Do	Do
78	Kodihalli	... Do	Do
79	Agalakuppe	... Sompura Hobli	Do
80	Baragur	... Do	Do
81	Benachanehalli	... Do	Do
82	Billanakote	... Do	Do
83	Devarahosahalli	... Do	Do
84	Dobspet	... Do	New Type Middle School
85	Halenahalli	... Sompura Hobli	Primary Boys' School
86	Heggunda	... Do	New Type Middle School
87	Kambalu	... Do	Do
88	Lakkur	... Do	Primary Boys' School
89	Machanahalli	... Do	Do
90	Nidavanda	... Do	Do
91	Maralakunte	... Do	Do
92	Shivaganage	... Do	Do
93	Yelakyathanahalli	... Do	Do
94	Baraganahalli	... Do	Do
95	Kamalapura	... Do	Do
96	Honnenahalli	... Do	Do
97	Makenahalli	... Do	Do
98	Thattekere	... Do	Do
99	Narasipura	... Do	Do
100	Karimanne	... Do	Do
101	Margondanahalli	... Do	Do
102	Malekathiganur	... Do	Do
103	Kengalkemphalli	... Do	Do
104	Hanumanthapura	... De	Do
105	Begur	... Basic School (Kasaba)	New Type Middle School
106	Dasenahalli	... Sompura	Basic School
107	Jakkanahalli	... Tyamagondlu	Do
108	Kodipalya	... Do	Do
109	Kaluvanahalli	... Do	Do
110	Gurunanahalli	... Sompura Hobli	Do
111	Thimmasandra	... Do	Do
112	Thavarekere	... Tyamagondlu Hobli	Do
113	Thalekere	... Do	Do
114	Nelamangala	... Kasaba	A. K. School
115	Arjunabettahalli	... Do	Do
116	Goraghatta	... Tyamagondlu	Do

(SRI A. G. RAMACHANDRA RAO.)

25 Primary Boys' School, Thippur.
26 Primary Boys' School, Thubakunte.

Grant Schools.

1 Galibilekote.
2 Halekote.
3 Chikkanahalli.

(C) *Madhure Hobli.*

1 New Type Middle School, Channadevi, Agrahar.
2 New Type Middle School, Kannamangalu.
3 New Type Middle School, Purusanahalli.
4 Primary Boys' School, Byrasandra.
5 Primary Boys' School, Dodda Tumkur.
6 Primary Boys' School, Gowdahalli.
7 Primary Boys' School, Gejjagadahalli.
8 Primary Boys' School, Honnadevipura.
9 Primary Boys' School, Honnavara.
10 Primary Boys' School, Halenahalli.
11 Primary Boys' School, Isthur.
12 Primary Boys' School, Jodithimmasandra.
13 Primary Boys' School, Kadanur.
14 Primary Boys' School, Kodihalli.
15 Primary Boys' School, Kammasandra.
16 Primary Boys' School, Mallohalli.
17 Primary Boys' School, Muppadighatta.
18 Primary Boys' School, Madhure.
19 Primary Boys' School, Marasandra.
20 Primary Boys' School, Madagondahalli.
21 Primary Boys' School, Narasaiyana Agrahara.
22 Primary Boys' School, Puttaihana Agrahara.
23 Primary Boys' Basic School, Sakaldevapur.
24 Primary Boys' School, Ramadevanahalli.
25 Primary Boys' School, Vodagere.

Grant Schools.

1 Nagenahalli.
2 Kengiganahalli.
3 Gulya.
4 Doddakukkanahalli.

(*d*) *Sasalu Hobli.*

1 New Type Middle School, Aroodi.
2 New Type Middle School, Hosahalli.
3 Primary Boys' School, Bhaktarahalli.
4 Primary Boys' School, Banavathi.
5 Primary Boys' School, Byappanhalli.
6 Primary Boys' School, Doddaghattamadu.
7 Primary Boys' School, Jalagere.
8 Primary Boys' School, Kankanahalli.
9 Primary Boys' School, Gundamgere.
10 Primary Boys' School, Kotagemachenahalli.
11 Primary Boys' School, Mallasandra.
12 Primary Boys' School, Sasalu.
13 Primary Boys' School, Ujjani.

(*e*) *Thubagere Hobli.*

1 New Type Middle School, Melkote.
2 Primary Boys' School, Antharahalli.
3 Primary Boys' School, Beedikere.
4 Primary Boys' School, Chulenahalli.
5 Primary Boys' School, Durgenahalli.
6 Primary Boys' School, Doddarayappanahalli.
7 Primary Boys' School, Gantiganahalli.

8 Primary Boys' School, Ghatisubramanya.

9 Primary Boys' School, Gunpur.

10 Primary Boys' School, Hadonahalli.

11 Primari Boys' School, Heggadehalli.

12 Primary Boys' School, Kanchiganal.

13 Primary Boys' School, Karnal.

14 Primary Boys' School, Lakshmidevapura.

15 Primary Boys' School, Marahalli.

16 Primary Boys' School, Machagondahalli.

17 Primary Boys' School, Thabusihalli.

18 Primary Boys' School, Thirumagondahalli.

19 Primary Boys' School, Thubagere.

20 Primary Boys' School, Heremuddenahalli.

Grant Schools.

1 Kamalur.

2 Nellikunte.

3 Palpal Dinne.

Distress Relief.

Q.—529. Sri D. M. GOVINDA RAJU (Nelamangala)—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) the total amount spent during the past one year for distress relief in the State (districtwar information to be furnished);

(*b*) the total number of taluks in which distress conditions existed during the past one year;

(*c*) the number of taluks in which distress conditions are persisting now;

(*d*) the districts supplied with, and the quantity of stuff supplied out of, the Russian food gift;

(*e*) the works executed through this food gift and the names of taluks in which such works have been executed?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

(*a*) *Vide* statement given below.

(*b*) 52 Taluks (list given below).

(*c*) There has been material improvement in seasonal conditions throughout the State and distress conditions do not exist anywhere now.

(*d*) The Russian Food Gift was distributed as under:—

District.	*Rice in Tons.*	*Wheat in Tons.*
1. Bangalore.	301	233
2. Tumkur	226	275
3. Kolar.	219	845
4. Chitaldrug.	118	487
5. Mysore.	...	19
6. Mandya.	...	21
7. Shimoga.	37	61
8. Hassan.	18	39
9. Chikmagalur.	19	40
Total.	941	2,025

(*e*) Mainly road works and desilting of tanks. They were executed in all the affected Taluks excepting those of the Mysore District.

(SRI KADIDAL MANJAPPA.)

List of Taluks affected by Distress Conditions.

	Name of District	*No. of Taluks*	*Name of Taluks*
1.	Kolar	11	Kolar, Bangarpet, Mulbagal, Srinivasapur, Chintamani Sidlaghatta, Chikballapur, Goribidnur, Bagepally, Gudibanda and Malur.
2.	Bangalore.	2	Kanakapura and Dodballapur.
3.	Tumkur.	9	Tumkur, Koratagere, Madhugiri, Pavagada, Sira-Gubbi, Turuvekere, Tiptur and Chicknayakana, halli.
4.	Chitaldrug.	8	Chitaldrug, Chellakere, Hiriyur, Davangere, Molakalmur, Jagalur, Hosadurga and Harihar.
5.	Mysore.	7	Periyapatna, Gundlupet, Hunsur, Nanjangud, Chamarajanagar, Heggaddevankote, T.-Narasipur.
6.	Mandya.	3	Nagamangala, Krishnarajapet and Pandavapura.
7.	Hassan.	5	Arsikere, Chennarayapatna, Hassan, Parts of Holenarasipur and Belur.
8.	Shimoga.	4	Chennagiri, Honnali, Shimoga and Bhadravathi.
9.	Chikmagalur.	2	Kadur and Chikmagalur.
10.	Bellary.	1	Kudligi.
		52	

Statement showing the details of Distress Relief Works for 1952-53.

Districts	Distress Relief Works Expenditure	Fodder Supply Expenditure	Expenditure on Takavi Loan	Land Improvement Loan	Grow More Food Works (Distress Relief) (Expenditure)
	Rs.	Rs.	Rs.	Rs.	Rs.
Bangalore ...	60,806	1,000	13,775	18,000	3,72,000
Kolar ...	13,61,914	1,44,500	5,05,000	80,000	7,40,000
Tumkur ...	2,90,880	51,997	1,87,000	35,000	9,14,000
Chitaldrug ...	1,68,947	37,000	1,47,065	46,678	16,18,000
Shimoga ...	41,890	1,696	77,650	4,800	6,61,000
Chickmagalur ...	5,400	1,936	35,400	4,975	2,05,000
Hassan ...	4,495	7,970	46,535	16,398	1,53,000
Mysore ...	56,449	7,370	35,250	13,000	10,83,000
Mandya ...	3,963	2,50,197	12,200	4,600	9,10,000
Total ...	1,984,734	5,02,666	10,59,875	2,23,941	66,56,000

Statement showing the Allotment and Expenditure under Distress Relief Programme during 1953-54.

Districts	Distress Relief Works		Fodder Expenditure	Expenditure on Takavi Loans	Land Improvement Loans	Desilting of Tanks(G.M.F. Scheme) Expenditure	Red Cross Gift through P.W.D. Allotments	Programme Agency Expenditure
	Allotment	Expenditure						
	Rs.	Rs.	Rs.	Rs.	Rs.	Rs.	Rs.	Rs.
Bangalore ...	28,000	11,623	628	83,000	30,000	42,819	1,31,000	1,01,819
Kolar ...	3,15,000	3,69,963	1,19,735	5,52,475	59,527	4,42,133	5,95,266	4,58,683
Tumkur ...	4,66,000	4,12,723	87,395	3,90,870	32,175	2,31,774	3,40,117	3,12,998
Chitaldrug ...	5,97,000	5,92,924	47,338	4,11,210	69,275	10,407	3,40,117	2,71,781
Shimoga ...	3,16,000	1,63,458	3,614	2,59,070	22,850	14,569	54,017	8,500
Chikmagalur ...	37,000	28,092	...	1,08,000	6,650	39,427	34,014	8,578
Hassan ...	2,30,000	2,27,299	25,259	1,26,360	19,850	6,080	34,014	4,860
Mysore ...	37,500	50,335	7,370	63,375	19,675	9,060	13,896	...
Mandya ...	30,000	25,586	2,66,606	41,380	5,800	25,625	13,896	6,231
Bellary ...	...	...	...	71,450*	...	...	...	...
Total ...	20,79,353	19,04,856	5,57,939	...	...	8,21,894	15,56,337	11,73,450

*(Under both Land Improvement and Takavi Loans).

Primary Schools Tumkur District, (Buildings).

Q.—631. Sri C. M. ANNAIYAPPA (Gubbi).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the number of villages in Tumkur District which have primary schools (the names of villages having schools to be given talukwar);

(*b*) of the above, the names of villages wherein the schools are located in Government buildings and wherein they are located in private buildings;

(*c*) the period required to take possession of the buildings constructed by private persons at a cost of five to six thousand rupees, which they have agreed to hand over and the period required for the repairs and maintenance of those buildings ?

A.—Sri A. G. RAMACHANDRA RAO (Minister for Law and Education).—

(*a*) 1040. A list of all these places is placed on the table. (Placed in the Legislature Library No. 45/ L.A. 1954.)

(*b*) (i) 238.

(ii) 802. Please see the list placed on the table for names of villages.

(*c*) No time limit can be fixed in such cases. The usual procedure is that immediately the Donor intimates his desire to hand over the building to the Department, the matter will be referred to the Public Works Department for their technical opinion regarding the fitness of the building. When the opinion of the Executive Engineer is received stating that the building is fit to be taken over, it is arranged to be taken to the Department by a gift deed.

Once the building is taken over to the Department, it will be under the control of the Public works Department for purposes of repairs and maintenance.

Manganese Ore in Chiknaikanahally.

Q.—650. Sri C. H. LINGADEVARU Chiknaikanahalli).—

Will the Government be placed to state :—

(*a*) the names of persons who have been granted permits for excavating the manganese ore in Chiknaikanahalli and Gubbi Taluks;

(*b*) the quantity of manganese extracted by those persons from the year 1950-51 up to the end of November 1953;

(*c*) the quantity extracted in other parts of the State;

(*d*) out of this, the quantity exported, the quantity used at Bhadravati;

(*e*) the amount of royalty collected by the Government thereon, the rate at which royalty has been collected;

(*f*) the income derived by the Forest Department from these permit holders ?

A.—Sri H. SIDDAVEERAPPA (Minister for Home and Industries).—

(*a*) *Vide* statement appended.

(*b*) Do do.

(*c*) 55,706 Tons.

(*d*) The entire quantity is exported. The Mysore Iron and Steel Works get their requirements of Manganese ore from the Geology Department.

(*e*) Rs. 1,50,982-1-0; 5 percent of the sale value at mine-head subject to a minimum of Re. 1 and 8 annas per ton depending upon the grade of ore extracted.

(*f*) Rs. 7,225.

Statement showing the names of persons who have been granted permits for excavating Manganese ore in Chiknaikanahalli and Gubbi Taluks and the quantity of manganese extracted by them from the year 1950-51 up to end of November 1953.

	Names of persons	*Quantity in tons*
	Messrs:	
1	P. K. Sarangapani Mudaliar.	15,305
2	B. K. R. N. Sing, Bangalore	7,900
3	T. V. C. N. and Brothers, Tumkur.	4,550

4	Poddar Martin Mining and Minerals Limited, Bangalore.	3,560
5	M. Ramdass, Chitaldrug ...	850
6	G. R. Tiruvengadam Chetty, Bangalore.	5,010
7	C. K. Rajaiah Setty, Chiknaikanahalli Taluk.	3,860
8	The Mysore Stoneware Pipes and Potteries Limited, Bangalore.	5,500
9	B. K. Kaveendranath Singh, Bangalore 2.	4,000
10	G. Aneppa, Bangalore ...	350
11	M. Narasi Reddi, Bangalore	8,200
12	B. T. S. Raju, Bangalore	250
13	S. G. A. Naidu, Bangalore 2	435
14	Deepchand Kishenlall, Bangalore.	3,500
	Total ...	63,260

Drinking Water Wells.

Q.—678. Sri T. G. THIMMEGOWDA (Tiptur).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the number of drinking water wells provided throughout the State during the year 1952-53 ;

(*b*) the districts and the villages to which such wells have been provided ?

A.—Sri T. CHANNIAH (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

(*a*) 756 wells.

(*b*) The information is furnished in the statement below :

Statement showing the names of the villages to which wells have been provided during the year 1952-53.

BANGALORE DISTRICT

1. *Nelamangala Taluk.*

1 Dasenahalli
2 Kanuvanahalli
3 Kachohalli
4 Alpayanpalya
5 Devarhosahalli
6 Mahadevapur

2. *Devanahalli Taluk.*

1 Juthahalli
2 Venkataginkote
3 Bamdikadagenhally
4 Mahadeva Kadegihally
5 Kalipma Hamlet of Huthamahally

3. *Kanakapura Taluk.*

1 Thippooru
2 Karikaldoddi
3 Jakkasandra
4 Thigalarhally
5 Thoke Thimavama Doddi

4. *Bangalore North Taluk.*

1 Arekere
2 Huralichikkanahalli
3 Muthukadahally
4 Herohalli
5 Thindlu
6 Hosahalli
7 Gangenahalli
8 Harohalli

5. *Channapatna Taluk.*

1 Sulleri
2 Naidolle
3 Kukkur
4 Vimpasandra
5 Gaskahalli
6 Byrapatna
7 Gagodapura
8 Honniganahalli
9 Kodamballi
10 Thittamarnahalli
11 Chickenahalli
12 Savanthinpura
13 Vitnenahalli

6. *Dodballapur Taluk.*

1 Dargajogihally
2 Melekote
3 Gantiganahalli
4 Ojenahally
5 Kachahally
6 Kotigenahenahally
7 Sannappanahally

7. *Ramanagaram Taluk.*

1 Kodihalli
2 Ganganahalli
3 Lakshmipura
4 Bychohalli
5 Gollar Doddi
6 Anjanapura
7 Jalvai

(SRI T. CHANNIAH.)

8 Alamarada
9 Chowdeshwarahalli
10 Thimbalagowdana Doddi
11 Balelinge Gowdana Doddi
12 Gaddahalli
13 Aralinga Doddi
14 Durgaprasad Doddi
15 Gadagaiahna Doddi
16 Kotakol Doddi
17 Lakkappana Doddi
18 Motte Doddi
19 A.K. Wellat Kodiyal
20 Karacoshalli

8. *Anekal Taluk.*

1 Vajarahalli

9. *Bangalore South Taluk.*

1 Konanakunte
2 Gulikamala
3 Dookalasandra
4 Benniganahalli
5 Ganjur
6 Hoshalli
7 Hagadur
8 Koramangala
9 Konanasawara
10 Avalhalli
11 Nayanappasettypalya
12 Kalena Agrahara
13 Kothanur
14 Vaddarapalya
15 Somanhalli
16 Konanakunte
17 Pattareddypalya
18 Nagarppanapalya
19 Adagodi
20 Kothanur
21 Maragonahalli
22 Bitekahalli

10. *Hosakote Taluk.*

1 Attur
2 Naganemohalli
3 Sulibele
4 Mutkur
5 Thirtohalli
6 Chikthasbatli

11. *Magadi Taluk.*

1 Kanakenahally
2 Kersevarahalli
3 Malligunte
4 Shanbi Devanahalli
5 Surappanahally
6 Ghattekere

MANDYA DISTRICT.

1. *Mandya Taluk.*

1 Kambadahalli
2 Challanayakanahalli A. K. well
3 Goravale
4 Challanayakanahalli Uttama wells
5 Challanayakanahally Ryots' well
6 Bellundagere

2. *Srirangapatna Taluk.*

1 Settihalli

3. *Pandvapura Taluk.*

1 Jakkanahalli

4. *Krishnarajapet Taluk.*

1 Billenahalli

5. *Nagamangla Taluk.*

1 Bheemanahalli
2 Chattenahally
3 Thuppadamadu
4 H. Kyathanahalli
5 Settyhalli
6 Avverahalli
7 Hosakoppalu
8 Arasegowdanakoppal
9 Nenganahalli

MYSORE DISTRICT.

1. *Mysore Taluk.*

1 Srirampura
2 Halagayyanahundi
3 Chamundibetta
4 Jayapura
5 Harohalli
6 Talur

2. *Krishnarajanagar Taluk.*

1 Ankanahalli
2 Chowkahalli
3 Arakere koppal
4 Madhuvinahalli
5 Gurukula Orphanage
6 Somanahalli
7 Melur

3. *Hunsur Taluk.*

1 Voddambal
2 Chilakunda
3 Ratnapuri Colony
4 Ankanahalli
5 Maradiyyanakoppal
6 Kadanakoppal

7 Dharmapura
8 Attiguppe
9 Muthurayanahosahalli
10 Kamegowdanakoppal
11 Mullur
12 Kademanuganahalli
13 Kallahalli

4. *Periyapatna Taluk.*

1 Nilavady
2 Bettadapura
3 Kantekoppalu
4 Rajanabilaguli
5 Haralahally

5. *Heggaddevankote Taluk.*

1 Jeeyara
2 Kohala
3 Marahalli
4 Antharasanthe
5 Yerehalli (Hand post)
6 Nanjanaikanahalli
7 Yedatore
8 Hullemala
9 Narasipura

6. *Nanjangud Taluk.*

1 Uppanahalli
2 Maduvinahalli
3 Heggadahally
4 Nerale (2 wells)
5 Thoravalli (2 wells)
6 Kanya
7 Yachagundlu
8 Kasanahally
9 Gonathagala
10 Sonahalli
11 Gejjiganahalli
12 Valagere
13 Karalapura
14 Kanenuru
15 Geekahalli
16 Nagarle

7. *Gundlupet Taluk.*

1 Silavanthapura
2 Begur (2 wells)
3 Hangala
4 Chikkahundi
5 Bannithalapura
6 Bachahalli
7 Kaggalahundi

8. *T. Narasipura Taluk.*

1 Chidaravally
2 Karagahalli

9. *Chamarajanagar Taluk.*

1 Shivapura (2 wells)

HASSAN DISTRICT.

1. *Hassan Taluk.*

1 Ningegowdanakoppal
2 Karekere
3 Sattigarahalli
4 Bitagonahalli
5 Kallally
6 Sanenahally
7 Hosahalli
8 Muttatty
9 Jinnenahally
10 Tirupathihalli
11 Dyavagadnahalli
12 Hongenahalli
13 Kallahallykoppal

2. *Alur Taluk.*

1 Marikyatnahalli
2 Kerekoppal
3 Kyathehalli
4 Mudnahally
5 Nerlekere
6 Goddanakoplu
7 Kamathi
8 Thimmanahalli
9 Katihalli
10 Byrapura (Deepening)
11 Hosamata
12 Kanatur
13 Sugganahalli
14 Kirigadalu (deepening)
15 Palya (repairs)
16 Thippanahalli
17 Honnavally
18 Shirdhuvally (repairs)

3. *Manjarabad Taluk.*

1 Mavinahally
2 Hethur
3 Biradenahalli
4 Belagod
5 Banavase
6 Avarekad
7 Belagod Erannanapet
8 Vanagur
9 Kollahally
10 Bykere
11 Bykere A. K. well
12 Hosakere

(SRI T. CHANNIAH.)

4. *Holenarasipura Taluk.*

1 Nagaranahalli
2 Kinnarahalli
3 Kattehosahalli
4 Mallinakere

5. *Arasikere Taluk.*

1 Kamalapura
2 Kellangere
3 Mavakattur

6. *Belur Taluk.*

1 Ibbidu
2 Kodihalli
3 Mallapura

7. *Arkalgud Taluk.*

1 Keshavapura
2 Majjinahalli
3 Honnavalli
4 Lakkur

8. *Channarayapatna Taluk.*

1 Navile
2 Y. Singenahally
3 Singenahally
4 Honnasettyhally

CHIKMAGALUR DISTRICT

1. *Kadur Taluk*

1 Asandi
2 Melanahalli
3 Arehalli
4 Vittalapura
5 Birur
6 Kamanakere
7 Amdenahalli
8 Balliganur
9 Sudugadusiddarahalli
10 Lakkadi Kote
11 Kadurhalli
12 Ganganahalli
13 Ramanahalli
14 Kuppalu Gollanahalli
15 Channehalli
16 Chik Devanur
17 Jodi Lingadahalli
18 Byaladahalli
19 Nagenahalli
20 Basavanahalli
21 Gedlehalli
22 Hosahalli
23 Kanchugarenahalli
24 Linglapura
25 Settihalli
26 Thippankok
27 Mallappanahalli

2. *Tarikere Taluk*

1 Nerlakere
2 Hagarehalli
3 Nandi
4 Gonagilkatte
5 Mundre
6 Kullusetti halli
7 Honne
8 Thippmapura
9 Chikkanavangala

3. *Narasimharajapura Taluk*

1 Seethur
2 Banige
3 Yedadalu
4 Sheegavani
5 Nerale
6 Malur Dinne
7 Mudabagilu
8 Hyaranadu
9 Konakere
10 Bachikoppa
11 Chikkagrahara
12 Honnekoppa
13 Kusubur

4. *Mudigere Taluk*

1 Hanthur
2 Banakal
3 Halemudigere

5. *Koppa Taluk*

1 Hosamane
2 Niluvagelu
3 Honnagar
4 Narasipura
5 Heggaru
6 Gunavanthe
7 Dasinakodagi
8 Chavalmane
9 Shanuvalli
10 Shankarapura

6. *Chikmagalur Taluk*

1 Bhyranakki
2 Mugalavalli
3 Aldur
4 Kularahally
5 Jodi Budanike
6 Hariharahalli

7 Eradakkibyle
8 Kadavanthi
9 Bilekal
10 Mugathihalli
11 Siragunda
12 Sangameswarpet
13 Degalapura
14 Upahalli
15 Ramanahalli
16 Manehalli
17 Bernegodu
18 Nallur

7. *Sringeri Sub-Taluk*

1 Honnavalli
2 Thippanamakki
3 Kolli

SHIMOGA DISTRICT

1. *Shimoga Taluk*

1 Kanagalasara
2 Abbalagere
3 Beeranakere
4 Halakola
5 Manjappana Hosur
6 Benavalli
7 Mathodu

2. *Bhadravathi Taluk*

1 Belike
2 Siddapur Tanda
3 Holegangur
4 Yedehalli

3. *Channagiri Taluk*

1 Chikhulikere
2 Kakanur
3 Garaga (2 wells)
4 Donihalli
5 Kagatur
6 Settyhalli
7 Kabbala
8 Navilehal (2 wells)
9 Kasavanchehalli
10 Sunnagere
11 Ganadakatte
12 Maravanji
13 Durivigere
14 Kamsagar
15 Kanchiganahal
16 Haronahalli (2 wells)
17 Hebbalagere
18 Byrapura (2 wells)
19 Kathalagere (2 wells)
20 Malahal
21 Nilogallu
22 Bhimanere
23 Hirekogalur
24 Neethagere
25 Ittige
26 Gundihosahalli
27 Somanahal
28 Santebennur
29 Bannihatti
30 Yaregattehalli
31 Manthragatta
32 Agarabannihatti (2 wells)
33 Chiradoni
34 Hamsagar
35 Nalkudure
36 Rudrapura
37 Chikkabennur

4. *Honnali Taluk*

1 Madanabhavi
2 Hanuma Sagar
3 Arabagatta
4 Ghantapura
5 Masadi
6 Joga
7 Kulagatte
8 Kyasinakere
9 Konanthale

5. *Shikarpur Taluk*

1 Sadashivapura
2 Sunnadakoppa
3 Gogga
4 Baganakatte
5 Haraguvalli
6 Malavalli

6. *Sorab Taluk*

1 Malalagadde
2 Kuppagadde
3 Kuniteppa
4 Ankravalli
5 Jogihalli
6 Anavatti
7 Negavadi
8 Seburu
9 Shankrikoppa
10 Tuilkoppa
11 Kulavalli
12 Hodahatte
13 Tolebylu
14 Gendla
15 Haya
16 Devasthanada Hakkalu
17 Anavatti

(SRI T. CHANNIAH.)

18 Devaravalli
19 Sombapura
20 Saremarur
21 Kallambi
22 Huruli
23 Chikkidagodu
24 Belavanthanakoppa

7. *Sagar Taluk*

1 Brahmanakeppige
2 Nadamalla
3 Keladipura
4 Hirenallur
5 Hireharaka
6 Gowja

8. *Hosanagar Taluk*

1 Hirejeni
2 Kabale
3 Vadigere
4 Ripponpet
5 Kerehalli
6 Devikoppa
7 Kolagi
8 Basavanagundi
9 Doona
10 Nagar
11 Halusalemalahalli
12 Talale

9. *Thirthahalli Taluk*

1 Konandur
2 Aralasurli
3 Ingaladi
4 Kanabur
5 Arehalli

CHITALDRUG DISTRICT

1. *Chitaldrug Taluk*

1 Belagatta
2 Kalkunte

2. *Challakere Taluk*

1 Bommasamudra (for A.Ks)
2 Belagere ,,
3 Vidurapomakunte

3. *Hiriyur Taluk*

1 Metikurke
2 Bethur Voddarahatty
3 Gannaikanahally
4 Hiriyur

4. *Molakalmuru Taluk*

1 Herur

5. *Davanagere Taluk*

1 Kamadagal
2 Hiretogale
3 Yaragunte
4 Mellikatte
5 Katihalli
6 Jampanahally
7 Kodaganur
8 Echaghatta
9 Naraganahally
10 Kenki
11 Dyamanahally
12 Rampura
13 Naraganahally Gollarahally
14 Kodihally
15 Honnamaradi
16 Jannapura
17 Huchavvanahally
18 Halavarthi

6. *Harihar Taluk*

1 Nittur
2 Vasana
3 Nanditavare
4 Honagavadi
5 Nanditavare (for bovies)

7. *Hosadurga Taluk*

1 Krishnapura
2 Hagalakere
3 Kelladu
4 Thumbinakere
5 Thippanahally
6 Dalavaikatte
7 Nagenahally
8 Srirampura
9 Mallihally
10 Manugondanadibha

8. *Holalkere Taluk*

1 Thodranal
2 Ramagatta
3 Nulanur
4 Narayanagondanahally-gollarahally
5 Upparigenahally

BELLARY DISTRICT.

1. *Harapanahally Taluk.*

1 Vadrahalli
2 Kalikatti
3 Koracharahatti
4 Narabommanakeri
5 Alagihavathanda
6 Kanakabasapuram
7 Jyothi Lingapuram
8 Ananthanahalli
9 Ramanakanvi
10 Diddi Vyasapuram
11 Hallikeri
12 Thimmalapuram
13 Nagalapuram
14 Kenchapuram
15 Hambalagatta
16 Kadabageri
17 Beerabbi

Harijan Wells.

18 Ramanaghatta Thanda
19 Naglikatti Thanda
20 Uchangidurga

2. *Hadagalli Taluk.*

1 Dasanahalli
2 Halu Thimmalapuram
3 Sogi
4 Obalapuram
5 Muddalapuram
6 Hire Mallanakeri
7 Aralihalli

Harijan Wells.

8 Bysidageri

3. *Siruguppa Taluk.*

1 Motasugur
2 Kotehal
3 Hagalur
4 K. Belagal

Harijan Wells.

5 Nagalapuram
6 Ebrampuram
7 Muddatnur
8 K. Belagal

4. *Bellary Taluk.*

1 Chellagurki
2 Bevinahalli
3 Orvoy
4 Halakundi
5 Sindigeri
6 M. Gonahal
7 Ballapuram hamlet of Yemmiganur
8 Sidiginamola
9 Jailibenchi
10 Seedaragadda

Harijan Wells.

11 Sidiginamola
12 Bisalahalli
13 Honnahalli

5. *Sandur Taluk.*

1 Chikkakeriyaginahalli
2 Gollahatti
3 Hatchanahalli
4 Vaddu
5 Toranagallu
6 Kodihalli
7 Basapuram
8 Bandri
9 Daroji
10 Hosahalli
11 Narayanapuram
12 Malapur
13 Malapur
14 Rajapur
15 Ankammanahal
16 Giriyyanahalli
17 Mantajanahalli
18 Ramasagar
19 Lingadahalli
20 Vittapur
21 Bhujanganagar
22 Joga

Harijan Wells.

23 Bommagatta
24 Hulihatti
25 Bandri

6. *Kudligi Taluk.*

1 Upparaghatta
2 Kurehatti
3 Hanumanahalli
4 Dibbaldahalli
5 Gudekota
6 Nagalapuram
7 Kesanakeri
8 Amalapuram
9 Chapparadahalli
10 Y. L. Halli
11 Basapuram
12 Mareba
13 Hosahalli
14 Matahalli

(SRI T. CHANNIAH.)

Harijan Wells.

15 Rayapuram
16 Amaradevaragudda
17 Srikantapuram Thanda
18 Hosahalli
19 Bheemasamudram
20 Kanamadugu
21 Bommanahalli
22 Arjunachinnahalli
23 Chandrasekarapuram

7. *Hospet Taluk.*

1 Mariyammanahalli
2 Sreemarangapuram
3 Somalapuram
4 Metri
5 Daroji
6 Kamalapuram
7 Venkatapuram
8 Muddapuram

Harijan Well .

9 Maremmanahalli
10 Vadrahalli
11 Sugginahalli
12 Nagalapuram
13 Daroji

TUMKUR DISTRICT.

1. *Tumkur Taluk.*

1 Bheemadevarapalya
2 Kodagihalli
3 Kondapura
4 Byrasandra
5 Obalapura
6 Mayammanapalya

2. *Gubbi Taluk.*

1 Ankalakoppa
2 Bennenahalli
3 Mallappanahalli
4 Honnasettihalli
5 Haleyoor
6 Sringarasagara
7 Sulekuppe

3. *Tiptur Taluk.*

1 Bidarkere
2 Siddaramadevarapalya
3 Thimmalapura
4 Hutchagondanahalli
5 Ballekere
6 Hosur
7 Bennenahalli
8 Kallaiahnapalya
9 Nonavinakere
10 Burudaghattapalya
11 Bagavala
12 Halenahalli
13 Kallikoppal
14 Gudigondanahalli
15 Doddanapalya
16 Halkurke
17 Jabalpura
18 Eadenahalli
19 Seegepalya
20 Kanchagaranahalli
21 Ramasettihalli
22 Kundavanaghatta
23 Ramanahalli

4. *Turuvekere Taluk*

1 Goni Tumkur
2 Bevanahalli
3 Gottikere
4 Rahamansabipalya
5 Vobbenagasandra
6 Kumbarahosahalli
7 Gainathapura
8 Ajjenahalli
9 Neeragunda
10 A. Hosahalli
11 Chikkamalligere
12 Devanaikanahalli
13 N. Mavinahalli
14 Chandoor
15 Chimmanahalli
16 Kumbarahalli
17 Mugulur
18 Jadiya
19 Mayasandra
20 Mavinakere
21 Soravanahalli
22 Hanchihalli
23 Rayasandra

5. *Chiknaikanahalli Taluk.*

1 Singapura
2 Papanakona
3 Lakshmipura
4 Janchar
5 Tarikatte

6. *Madhugiri Taluk.*

1 Naviladaku

7. *Sira Taluk.*

1 Guddada Goravanahalli
2 Hosahalli
3 Hosabijjanabella
4 Halebijjanabella
5 Shakadadu
6 Baragur

8. *Pavagada Taluk.*

1 Thippaianadurga
2 Chikkahalli
3 Narasegowdanapalya
4 Kenchammanahalli
5 Inam Venkatapura
6 Davadabetta
7 Aralihalli
8 Kyathaganahalli
9 Kodagihalli
10 Chinnenahalli
11 Honnasagara
12 Kurubarahalli
13 Nagalapura
14 Maridasanahalli

KOLAR DISTRICT.

Kolar Taluk.

1 Vemagal
2 Mariyanahalli
3 Madderi Mallandahalli

2. *Malur Taluk.*

1 Suggondahalli
2 Padavanahalli
3 Chennigarayapura
4 Marisettihalli
5 Jodi Kanivenahalli
6 Jodi Toranahalli
7 Jodi Jakkasandra
8 Jodi Pitchaguntrahalli

3. *Bangarapet Taluk.*

1 Mindihalli
2 Janagutte
3 Paravanahalli
4 Hanchala
5 Krishnapura
6 Pakarahalli

4. *Mulbagal Taluk.*

1 Channapura
2 K. Chadumanahalli
3 Kannatha

5. *Srinivasapur Taluk.*

1 Bagalahalli
2 Manchinarakote
3 Makalaghatta
4 Byapalli
5 Doddapalli
6 Yarrachineghatta
7 Jodi Seegepalli
8 Anepalli
9 Kambalapalli
10 Royalpad

6. *Chintamani Taluk.*

1 Doddaganjoor
2 Kodigal
3 Kariyappalli
4 Dodda Bommenahalli
5 Dodda Bommenahalli

7. *Sidlaghatta Taluk.*

1 Pura
2 Varahunasenahalli
3 Tadaparthy
4 Huzgur
5 Gayigunte
6 Kuthabakunte
7 Jagthi Hosahalli
8 Byranayakanahalli

8. *Chikballapur Taluk.*

1 Kethenahalli
2 Jadalathimmanahalli
3 Kamasettihalli
4 Angarekanahalli
5 Puttathimmanahalli

9. *Goribidnur Taluk.*

1 Kurudi
2 Anndi
3 Hunsenahalli
4 Kambalahalli
5 ..Nagaragere
6 ..Surinayakanahalli
7 ..Bommasandra
8 Kallinayakanahalli
9 Thippanahalli
10 Kadiridevanahalli
11 Virupasandra

10. *Bagepalli Taluk.*

1 Maddalakhana
2 Chakavelu
3 Sagalagal

(SRI T. CHANNIAH.)

11. *Gudibanda Taluk.*

1 Garadacharlahalli
2 Machahalli
3 Chikkanancherlu
4 Chendur
5 Nichanabandahalli
6 Singanahalli
7 Gundlahalli
8 Mallareddipalli

Expenditure under the Head "Palace Publications".

Q.—714. SRI B. NARAYANASWAMY (Mysore City—South).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) the amount spent under the head 'Palace Publications' in the University Budget for the year 1952-53 and 1953-54;

(*b*) what are the publications and to whom the amounts are paid; if so, how much?

A.—SRI A. G. RAMACHANDRA RAO (Minister for Law and Education).—

(*a*) *Year.*	*Amount.*
1952-53	... Rs. 1,40,493-8-0
1953-54	... Rs. 1,40,493-8-0

(*b*) A List of Publications is given below.

The amounts are being paid to the Huzur Secretary, The Palace, Mysore. A sum of Rs. 4,50,107-8-0 has so far been paid to the Palace Authorities.

LIST OF PALACE PUBLICATIONS.

	Title of the Publication.	*No. of Vols.*
1	Durga Vijaya ...	1
2	Varivasya Rahasya ...	1
3	Vanadurgopanishad ...	1
4	Lalithopakhyana ...	2
5	Devi Bhagavata Skandas ...	8
6	Padma Purana ...	1
	Adi Kanda ...	1
	Bhumi Kanda ...	3
	Brahma Kanda ...	1
	Srishti Kanda ...	5
	Patala Kanda ...	4
	Uttara Kanda ...	8
7	Kalika Purana ...	4
8	Vishnu Dharmottara Purana	
	Prathama Khanda. ...	5
	Dwiteeya Khanda ...	4
9	Siva Geeta ...	1
10	Brahmanda Purana ...	5
11	Linga Maha Purana ...	6
12	Suta Samhita ...	4
13	Siva Purana ...	12
14	Skanda Mahapurana ...	23
15	Vamana Purana ...	3
16	Tripura Rahasya ...	5
17	Soura Purana ...	2
18	Halasya Mahatmya ...	3
19	Brahma Purana ...	6
20	Siva Rahasya ...	26
21	Yoga Vasista ...	16
22	Bhavishya Mahapurana ...	12
23	Upanishad Bhashya ...	2
24	Bhagavadgeeta Bhashya ...	2
25	Adipurana	1
26	Narada Purana ...	10
27	Karma Purana ...	4
28	Sri Rudra Mahanyasa Prayoga	1
29	Vishnupurana ...	3
30	Sri Vidya Mantra Bhashya ...	1
31	Kanchi Mahatmya ...	1
32	Adbhuta Ramayana ...	1
33	Lalitha Trishati Bhashya ...	1
34	Varaha Purana ...	5
35	Kalki Purana ...	1
36	Vayu Purana ...	6
37	Ananda Ramayana ...	7
38	Samba Purana ...	2
39	Shankara Samhita ...	6
40	Stotrani	2
41	Adhyatma Ramayana ...	3
42	Matsya Purana ...	7
43	Gargya Samhita ...	7
44	Rig Veda	14
45	Narasimha Purana ...	3
46	Brahma Vaivartha Purana ...	8
47	Mahapooja Kalpa ...	1
48	Nyasa Khanda ...	1
49	Silpa Vidya Rahasyopanishad (Sanskrit) ...	1
50	Silpa Vidya Rahasyopanishad (Kannada) ...	1
51	Silpa Sara	1
52	Ajapagayatri Japavidhanam ...	1
53	Prakarnas	1
54	Brahma Sutra Bhashya ...	1
55	Sivatatva Sudhanidhi ...	3
56	Sri Lalitha and Sri Gowri Mantra Rahasyartha ...	1

	Title of the Publication.	*No. of Vols.*
57	Siva Geeta ...	... 1
58	Guru Geeta ...	... 1
59	Parvati Bhakti Sara	... 1
60	Siri Nanjunda Sataka	... 1

Construction of Government Boys' Middle School at Malavalli Town.

Q.—751. **Sri B. P. NAGARAJA MURTHY** (Malavalli).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) when the estimate to construct a new building at Malavalli Town for Government Boys' Middle School was sanctioned;

(*b*) whether the construction work has commenced ; if not, why?

A.—**Sri A. G. RAMACHANDRA RAO** (Minister for Law and Education).—

(*a*) The estimate is not yet sanctioned.

(*b*) Does not arise in view of answer to (*a*).

Drinking Water Wells in Mysore District.

Q.—761. **Sri B. RACHAIAH** (Yelandur—Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the number of drinking water wells sanctioned in each of the taluks of Mysore District for the last two years?

(*b*) the number of applications received in each of the taluks during the said period ;

( ) the amount sanctioned during the current year and the additional allotment asked for in each taluk?

A.—**Sri T. CHANNIAH** (Minister for Public Health and Local Self-Government).

(*a*)—

Mysore	15
Krishnarajanagar ...	2
Hunsur	1
Periyapatna	2
Heggadadevanakote ...	1
Nanjangud	22
T.-Narasipur	2
Gundlupet	21
Chamarajanagar ...	2
Yelandur	1
Total ...	69

(*b*)—

Mysore	15
Krishnarajanagar ...	19
Hunsur	15
Periyapatna	4
Heggadadevanakote ...	2
Nanjangud	20
T.-Narasipur ...	17
Gundlupet	30
Chamarajanagar ...	3
Yelandur	10
Total ...	135

(*c*) Grant sanctioned during 1953-54 under—

	1 *40-A. Rural Development, 5. Works outlay, Rural Water Supply.*	*2* *Assignment of Land Revenue to Village Panchayets.*
	Rs.	*Rs.*
Mysore ...	1,500	23,918
Krishnarajanagar ...	2,000	20,595
Hunsur ...	1,500	9,000
Periyapatna ...	2,000	21,675
Heggadadevanakote	1,500	21,960
Nanjangud ...	1,500	17,549
T.-Narasipur ...	2,500	25,529
Gundlupet ...	2,500	30,938
Chamarajanagar ...	2,500	15,279
Yelandur ...	1,000	1,068
Total ...	18,500	1,87,511

(SRI T. CHANNIAH.)

The allotment sanctioned for the year 1953-54 under Rural Water Supply was for the payment of pending bills and completion of incomplete Well Works. No additional allotments were asked for the Taluks.

Transfer of Munsiffs and Magistrates.

Q.—769. **Sri A. BHEEMAPPA NAIK** (Molakalmuru).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the names of Munsiffs and Magistrates who have been remaining in one and the same place for more than four years and the number of years that they have served in those places (names of places also may kindly be given) ;

(*b*) the names of Munsiffs or Magistrates among them whose transfers were ordered but was later cancelled ;

(*c*) the reasons for such cancellations ?

A.—**Sri A. G. RAMACHANDRA RAO** (Minister for Law and Education).—

(*a*) *Vide* Statement printed below.

(*b*) Sri C. S. Nanjundiah, Munsiff, Chitaldrug.

(*c*) At the request of the officer on grounds of health.

Statement showing the particulars about the Munsiffs and Magistrates who have been remaining in the same place for more than four years.

Sl. No.	*Name of officer*	*Name of place*	*Particulars about the service put in by the officer at the place*
1	Sri C. S. Nanjundiah	Chitaldrug	He has worked as Munsiff, Chitaldrug, from 16th May 1949. He has since been transferred from that place.
2	Sri C. Abdul Haque	Bangalore	He was Additional First Class Magistrate, Civil Station, Bangalore, from 16th May 1949; Second Magistrate, Bangalore, from 12th May 1952. He is Additional First Class Magistrate, Civil Station, Bangalore, from 18th May 1953.
3	Sri B. G. Kosalram	Bangalore	He was District Munsiff, Civil Station, Bangalore, from 1st July 1944 (before Retrocession). He was appointed as First Class Magistrate, Civil Station, Bangalore, from 20th January 1949. He has been posted as Principal Sub-Judge, Bangalore, from 14th November 1953.

Depressed Class Education.

Q.—792. **Sri G. DUGGAPPA** (Holalkere).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the total amount that has been spent by the Government on the Primary, Middle and High School education of the Depressed Classes in the State during the last five years (yearwar figures, separate figures for Primary, Middle and High school education may be given) ;

(*b*) the details of the expenditure of this amount ?

A.—**Sri A. G. RAMACHANDRA RAO** (Minister for Law and Education).—

(*a*) Total expenditure on teaching staff and establishment on Depressed Class Primary Schools and Depressed Class Middle Schools and on other facilities to the Depressed Class pupils is as follows :—

Year		*Rs.*
1949-50	...	5,25,551
1950-51	...	6,56,314
1951-52	...	7,29,486
1952-53	...	8,10,178

(*b*) The details for the above expenditure are furnished below :—

(i) Expenditure on teaching staff and establishment of Depressed Class Primary Schools and Depressed Class Middle Schools.

		1949-50	*1950-51*	*1951-52*	*1952-53*
D.C. Primary Schools	...	2,43,752	2,95,640	3,30,470	3,83,240
D.C. Middle Schools	...	12,215	19,735	25,712	31,019

(ii) Expenditure on other facilities to the Depressed Class Pupils.

Particulars		1949-50	1950-51	1951-52	1952-53
		Rs.	Rs.	Rs.	Rs.
1. Books and slates	...	3,334	3,334	3,334	3,334
2. Clothes	...	2,250	3,000	3,000	3,000
3. Scholarships	...	65,000	72,500	69,855	69,855
4. Government D.C. Boarding Homes	...	76,000	94,708	1,15,216	1,16,440
5. Grant-in-aid to Aided D.C. Hostels	...	1,23,000	1,67,397	1,81,899	2,03,290
Total	...	2,69,584	3,40,939	3,73,304	3,95,919

N.B.—1. Information in respect of the year 1948-49 is not available.

2. There is no separate High School exclusively or largely meant for Depressed Class students.

3. The figures refer to institutions of the Primary and Middle School education stage which are more or less meant exclusively for D.C. students.

4. A large number of D.C. students attend the general Primary and general Middle Schools and general High Schools. The cost incurred for them in respect of education of these students in the general institutions cannot be separately calculated.

Major and Minor Reservoirs constructed from 1945 to 1954.

Q.—803. **Sri B. N. BORANNA GOWDA** (Belur).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the number of major and minor irrigation reservoirs constructed in each district from the year 1945 to 1954 and the amount spent thereon ;

(*b*) the expenditure booked under distress relief works (districtwar details to be furnished) ;

(*c*) the amount of irrigation cess collected ;

(*d*) the amount of irrigation cess yet to be collected ?

A.—**Sri Kadidal MANJAPPA** (Minister for Revenue and Public Works).—

(*a*) and (*b*) Statement appended.

(*c*) Rs. 5,05,037-4-0 (exclusive of Kolar District).

(*d*) Rs. 1,32,057-5-7 (exclusive of Kolar District).

(SRI KADIDAL MANJAPPA.)

Statement showing the number of major and minor reservoirs constructed in each district from 1945 to 1954 and the amount spent thereon and the expenditure booked under distress relief works :—

Name of District	Irrigation projects constructed from the year 1945 to 1954				Expenditure booked under District Relief works
	Major	Amount spent	Minor	Amount spent	
		(a)			(b)
		Rs.		Rs.	Rs.
1 Bangalore ...	3	14,69,046	2	16,420	Nil
2 Mysore ...	1	1,09,49,354	1	9,966	24,957
3 Kolar ...	...	...	...	...	3,85,836
4 Tumkur ...	4	20,58,399	2	47,354	11,62,784
5 Shimoga ...	4	1,29,16,343	...	...	...
6 Chikmagalur ...	1	1,40,00,000	...	...	1,01,007
7 Hassan ...	2	1,64,900	...	...	51,089
8 Chitaldrug ...	9	68,25,591	...	...	33,678
9 Mandya ...	6	1,46,173	22	1,76,258	8,836
10 Bellary ...	——	Not readily available			——

Amrithmahal Kavals in Chitaldrug District. (Lands released for cultivation.)

Q.—813. SRI T. HANUMIAH (Hiriyur—Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the list of Amrithmahal Kavals and the extent in the Chitaldrug District under the management of the Department of Animal Husbandry;

(*b*) the extent of land surrendered from the above Amrithmahal Kavals to the Revenue Department in Chitaldrug District with the names of Kavals;

(*c*) the extent of land disposed of to the raiyats out of the Amrithmahal Kavals so surrendered and the extent still available for disposal;

(*d*) the extent of land leased out to raiyats on 'Huruli Sag' basis (temporary cultivation) in Chitaldrug District;

(*e*) the list of persons, the extent of land leased out to each, caste of the lessee, term of lease, date of lease;

(*f*) the assessment levied on Amrithmahal Kaval lands leased out to raiyats, per acre, either in coin or kind, the amount realised either in coin or kind (details for the last five years may be furnished) ?

A.—DR. R. NAGAN GOWDA (Minister for Agriculture).—

(*a*) Statement appended (*vide* Appendix).—

(*b*) This is under compilation.

(*c*) The extent disposed of up to end of December 1953 is 16,516 acres and 15 guntas.

Extent available for disposal as on 1st January 1954 is 16,838 acres and 16 guntas.

(*d*) 1,693 acres.

(*e*) The number of lessees is 452, and a list showing particulars is placed on the table of the House. (Placed in the Legislature Library No. 44/L.A. of 1954).

(*f*) The horsegram gutta varies according to the nature of soil and is fixed at 12 seers to 50 seers per acre.

Statement showing the details of Amrith Mahal Kavals in Chitaldrug District up to end of 1953-54.

Serial No.	*Names of the Kavals*	*Balance area in possession of the Department* A.	G.
1	Beligere ...	1,000	00
2	Chowlur ...	1,304	00
3	Hirekere ...	6,469	20
4	Khudapura ...	800	37
5	Rekalagere ...	1,353	00
6	Parashuramapura ...	1,499	36
7	Sanikere ...	618	37
8	Ullavarathy ...	4,500	00
9	Varavoo ...	6,012	32
10	Singapura ...	400	00
11	Gowrasamudra ...	1,933	00
12	Ballalasandra ...	1,506	04
13	Devapura ...	871	18
14	Kongavallithere ...	1,189	29
15	Kyadigere ...	1,629	14
16	Neerugunda ...	1,395	02
17	Yeraduguddadasandu	657	23
18	Kyanodu ...	1,416	17
19	Arehalli ...	198	06
20	Mallapura ...	100	00
21	Chikkayamaganur ...	448	28
22	Harogithi ...	1,667	02
23	Gunderi ...	1,268	00
24	Kadurgudda ...	906	37
25	Ramagiri ...	3,242	21
26	Rangiahnadurga ...	3,188	00
	Total ...	45,577	03

Patels, Shanbhogues, Totis, etc., in the State.

Q.—816. Sri T. HANUMIAH (Hiriyur—Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the number of Patels, Shanbhogues, Totis, Talaries and Nirgantis in the State (Districtwar and Talukwar);

(*b*) the duties and allowances paid to the village officers and village servants in the State;

(*c*) whether it has come to their notice that most of the village servants are rendering free service to village officers and also to Government without any sort of remuneration; if the answer is in the affirmative, what action will be taken by Government to provide proper and adequate remuneration to the village servants in the State ?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

(*a*) *Vide* Statement given below.

(*b*) The duties of Village Officers and the Village servants are defined in the Village Officers' Act and the Rules thereunder given below.

(*c*) No.

Statement showing the number of Patels, Shanbhogues, Thotis, Talaris, etc., in the State.

Sl. No.	Name of the District and Taluk	Number of Patels	Number of Shanbhogues	Number of Thotis	Number of Talaris	Number of Nirgantis
1	2	3	4	5	6	7
	Bangalore District					
1	Bangalore North ...	126	54	113	56	86
2	Bangalore South ...	168	98	...	...	...
3	Doddaballapur ...	248	139	177	374	177
4	Devanahalli ...	189	114	116	92	56

(SRI KADIDAL MANJAPPA.)

STATEMENT—(*contd.*)

Sl. No.	Name of the District and Taluk	Number of Patels	Number of Shanbhogues	Number of Thotis	Number of Talaris	Number of Nirgantis
1	2	3	4	5	6	7
5	Hoskote ...	170	129	365	363	368
6	Anekal ...	182	145	179	179	110
7	Nelamangala ...	189	104	200	249	49
8	Ramanagaram ...	113	61	176	29	...
9	Chennapatna ...	115	64	176	54	...
10	Magadi ...	254	122	210	156	58
11	Kanakapura ...	234	85	230	168	...
	Kolar District					
1	Kolar ...	280	157	283	276	232
2	Mulbagal ...	303	168	192	291	183
3	Srinivasapur ...	244	188	299	265	236
4	Malur ...	267	140	178	89	90
5	Bangarpet ...	304	132	394	243	159
6	Chikballapur ...	155	109	115	152	56
7	Sidlaghatta ...	164	107	211	195	181
8	Chintamani ...	347	158	322	301	235
9	Goribidanur ...	153	131	258	268	222
10	Bagepalli ...	135	72	87	126	83
11	Gudibanda ...	63	47	45	47	25
	Tumkur District					
1	Tumkur ...	324	118	395	384	213
2	Kunigal ...	308	81	248	54	24
3	Gubbi ...	380	119	356	232	217
4	Tiptur ...	220	75	220	220	32
5	Chicknaikanahalli ...	225	68	154	128	46
6	Turuvekere ...	254	61	188	38	53
7	Madhugiri ...	224	96	144	378	132
8	Sira ...	298	79	243	243	164
9	Koratagere ...	203	93	115	105	43
10	Pavagada ...	123	82	60	116	98
	Mysore District					
1	Mysore ...	127	61	209	12	1
2	K. R. Nagar ...	194	60	347	10	1
3	Hunsur ...	194	49	194	...	...
4	Periyapatna ...	170	38	198	42	7
5	Heggadadevanakote ...	241	47	161	48	1
6	Nanjangud ...	155	107	189	6	...
7	Chamarajanagar ...	169	123	329	38	42
8	T.-Narasipur ...	129	82	260	2	...
9	Gundlupet ...	155	74	305	25	2
10	Yelandur ...	28	15	59	25	...

STATEMENT—(*contd.*)

Sl. No.	Name of the District and Taluk	Number of Patels	Number of Shanbhogues	Number of Thotis	Number of Talaris	Number of Nirgantis
1	2	3	4	5	6	7
	Mandya District					
1	Mandya ...	225	63	290	150	165
2	Maddur ...	142	68	350	64	23
3	Malavalli ...	168	61	241	11	23
4	Pandavapura ...	172	57	501	...	...
5	Srirangapatna ...	88	50	129	30	21
6	Krishnarajapet ...	284	84	441	50	15
7	Nagamangala ...	390	82	441	50	40
	Hassan District					
1	Hassan ...	370	95	346	91	...
2	Holenarasipura ...	210	55	184	177	16
3	Alur ...	286	54	307	21	5
4	Arsikere ...	350	76	33	97	74
5	Arkalgud ...	259	80	201	85	...
6	Manjarabad ...	213	56	281	...	...
7	Belur ...	381	72	89	27	6
8	Chennarayapatna ...	414	104	331	43	18
	Chikmagalur District					
1	Chikmagalur ...	184	85	154	146	...
2	Mudigere ...	138	32	72	...	...
3	Kadur ...	304	86	224	150	26
4	Narasimharajapura ...	27	9	4	...	...
5	Koppa ...	105	41	...	...	...
6	Sringeri ...	13	3	...	...	...
7	Tarikere ...	240	72	99	95	...
	Shimoga District					
1	Shimoga ...	134	35	47	89	...
2	Bhadravathi ...	117	32	56	98	...
3	Chennagiri ...	221	51	81	92	14
4	Honnali ...	159	46	108	103	...
5	Thirthahalli ...	247	65	...	...	...
6	Sagar ...	145	66	...	21	...
7	Hosanagar ...	209	64	...	3	...
8	Sorab ...	216	63	...	237	86
9	Shikaripur ...	166	118	81	164	69

(SRI KADIDAL MANJAPPA.)

STATEMENT—(*concld.*)

Sl. No.	Name of the District and Taluk	Number of Patels	Number of Shanbhogues	Number of Thotis	Number of Thalaris	Number of Nirgantis
1	2	3	4	5	6	7
	Chitaldrug District					
1	Chitaldrug ...	179	60	183	183	35
2	Challakere ...	173	68	142	142	42
3	Hiriyur ...	138	40	...	130	14
4	Molakalmuru ...	87	29	180	130	7
5	Jagalur ...	159	33	95	126	10
6	Davanagere ...	170	63	160	160	...
7	Harihar ...	85	43	83	83	2
8	Holalkere ...	192	49	165	200	32
9	Hosadurga ...	220	54	16	178	...
	Bellary District					
1	Bellary ...	81	70	136	92	... Ty
2	Hospet ...	43	38	68	51	Pt. 16...
3	Hadagalli ...	63	48	94	74	2 4
4	Harapanahalli ...	64	50	88	77	7 2
5	Kudligi ...	72	56	83	83	7...
6	Sandur ...	44	25	34	54	5 3
7	Mallapuram Sub-Taluk ...	29	21	34	52	... 1

DUTIES OF VILLAGE OFFICERS AND VILLAGE SERVANTS.

1. The Shanbhogues are responsible for the proper maintenance of all Village accounts.

2. The Patels are responsible for the collection of the revenues due to Government. With the help of he other village servants, he looks after the village administration. He is empowered to report promptly all cases of crime in his village to Police and outbreak of epidemic diseases to the concerned authorities.

3. Thotis and Talaris will render necessary assistance to the Patels and Shanbhogues in the discharge of their duties.

4. Nirgantis will look after the distribution of water from the tanks and they will also assist the Patel in his collection work.

Allowances.—The Patels and Shanbhogues in the State (except Bellary) are paid remuneration in cash on the basis of the annual Land Revenue demand. Some Shanbhogues are also in the enjoyment of Service Inam lands.

Thotis and Talaris are assigned inam lands and are also in receipt of Miras paid to them by the ryots as per rules.

Statement showing the allowances paid to Village Officers in Bellary District.

	Pay per mensem	D. A. per mensem	Jamabandi allowances per annum.	F.T.A. to servants.
	Rs.	Rs.	Rs.	Rs.
Karnam (Shanbhogue) ...	18	5	5	*
Vetty (Thoty) ...	11	7	...	
Talari	11	7	...	
Nirganti	11	7	...	
Reddy (Patel) ...	17	3	1	

* F.T.A. to all the menials of a village is paid once a year during Jamabandy as below:

Below 5 miles from Taluk Headquarters	No F.T.A.
Between 5 and 10 miles from Taluk Headquarters ...	Rs. 12
Between 10 and 15 miles from Taluk Headquarters ...	Rs. 15
Between 15 and 20 miles from Taluk Headquarters ...	Rs. 18

Scholarships for Backward Class Students.

Q.—829. Sri Mulka GOVINDA REDDY (Chitaldrug).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the number of backward class students and women students studying (i) in the University, and (ii) in the High Schools in the State for the years 1953-54, 1952-53, 1951-52, 1950-51, 1949-50, 1948-49 (information to be given separately for backward class and backward class women students) ;

(*b*) the amount of scholarships allotted for each of the said years for backward class students and women students studying in the University and in the High Schools (information to be given separately for each of the categories) ;

(*c*) when were the scholarship amounts disbursed in each of the colleges and high schools in 1953-54 ?

A.—Sri A. G. RAMACHANDRA RAO (Minister for Law and Education).—

(*a*)—

Year	University.		High Schools.	
	Backward Class Students	Women Students	Backward Class Students	Women Students
1948-49 ...	6,409	1,930	Information not available.	Information not available.
1949-50 ...	7,327	2,213		
1950-51 ...	8,660	2,574		
1951-52 ...	10,113	2,765	30,072	3,921
1952-53 ..	9,454	2,959	31,407	4,434
1953-54 ...	10,597	3,067	Information not available.	

(SRI A. G. RAMACHANDRA RAO.)

(*b*)—

Year	Allotment for Backward Class Scholarships	Allotment for Women Scholarships	Allotment for Backward Class Scholarships	Allotment for Women Scholarships
	Rs.	Rs.	Rs.	Rs.
1948-49 ...	1,25,000	6,000	1,23,960	18,060*
1949-50 ...	1,50,000	6,000	1,23,960	18,060*
1950-51 ...	1,50,000	6,000	1,23,960	15,060
1951-52 ...	1,50,000	6,520	1,23,960	15,060
1952-53 ...	1,50,000	6,520	1,23,960	15,060
1953-54 ...	1,50,000	6,600	1,23,960	15,060

* Includes allotment for award of Depressed Class Scholarships to girls in Middle Schools also.

(*c*) As soon as the award lists are sent to the Heads of the Colleges and High Schools, scholarships will be drawn and disbursed by the Heads of Colleges and High Schools. The dates on which scholarship amounts were disbursed in each of the Colleges and High Schools are not readily available.

Bhadra Project (Amenities to workers).

Q.—845. **Sri S. GOPALA GOWDA** (Sagar-Hosanagar).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the extent and nature of works carried on under (i) Amani system and (ii) contract system—in the Bhadra Project (Lakkavalli) ;

(*b*) the number of workers engaged under the Amani system ;

(*c*) the cost and particulars of establishment in the Bhadra Project per month ;

(*d*) what are amenities like housing, medical aid, sanitation, provision supply, education and care of children provided to (i) workers and (ii) the staff ;

(*e*) whether they are aware of the outbreak of cholera in the project area?

A.—**Sri Kadidal MANJAPPA** (Minister for Revenue and Public Works).—

(*a*) (i) *Amani System.*—About 20 per cent of the works like the construction of masonry of the dam, baling out water from foundations of the dam, blasting operations, smithy, maintenance of mortar mills, workshop, lorries, etc., collection of rubble from one quarry and portions of jungle clearing.

(ii) *Contract system* (*Piece-work*).—About 80 per cent of the work, such as collection of all the material for the dam and roads, except for rubble stone and broken metal from one quarry, manufacture and supply of mortar at the dam site, construction of roads and buildings, clearance of jungle, excavation of foundations for the dam, excavation of channels and masonry works along the channel.

(*b*) Varies from about 600 to 3,000.

(*c*) A statement is appended.

(*d*) About 400 workers and all the staff except those that have come recently for the new Divisions are provided with houses by the Department. The rest of the workers have built their own houses.

Medical aid, sanitation and education are being taken care of both in respect of workers and of staff by the Combined Dispensary with Health Unit, and the Combined Primary and Middle School, respectively, opened in the colony by the Department. For those attending High Schools and College a departmental van is being run from the colony to Shimoga and back.

For supply of provisions there is a Co-operative Society, apart from a number of local shops and weekly shandy held at Lakkavalli.

Care of children.—No separate amenities are provided except for two sheds constructed at the dam site where the children of the workers are housed.

(*e*) Yes.

BHADRA RESERVOIR PROJECT.

PUBLIC WORKS DEPARTMENT ESTABLISHMENT.

	Designation	*No.*	*Average cost per month* Rs.
1	Executive Engineers	5	4,420
2	Assistant Engineers	17	8,138
3	Supervisors	29	6,003
4	Sub-Overseers	66	7,577
5	Accounts Superintendents	5	1,535
6	First Division Accounts Clerks	27	4,148
7	Second Division Clerks	54	4,335
8	Head Clerks	5	665
9	Store-Keepers	5	690
10	Assistant Store-Keepers	5	380
11	Second Division Typists	10	925
12	Draftsmen	5	665
13	Assistant Draftsmen	5	455
14	Tracers	5	290
15	Peons and Lascars	95	1,918
16	Revenue Surveyors	2	212
		Total ...	42,356

WATCH AND WARD ESTABLISHMENT.

17	Sub-Inspector	1	89
18	Daffedars	2	106
19	Constables	12	434
		Total ...	629

SANITARY ESTABLISHMENT.

20	Assistant Medical Officer of Health ...	1	195
21	Senior Sanitary Inspector	1	137
22	Assistant Sanitary Inspector	2	184
23	Sweepers	20	432
24	Maistries	2	58
25	Gangmen	10	360
26	Midwife	1	58
27	Compounder	1	52
28	Surgery cooly	1	22
29	Watchman	2	43
30	Ward Attendant Male	1	22
31	Do do Female	1	22
32	Clerk	1	76
33	Liaison Worker	1	53
34	Peons	2	40
		Total ...	1,754

(SRI KADIDAL MANJAPPA.)

			Rs.
	MEDICAL ESTABLISHMENT		
35	Sub-Assistant Surgeon	1	165
36	Lady Assistant Surgeon	1	165
37	Compounders or Female Nurses	2	104
38	Midwife	1	52
39	Ward Attendants	2	45
40	Peon	1	20
		Total ...	551
	ELECTRICAL ESTABLISHMENT		
41	Electrical Operator	1	165
	EDUCATION ESTABLISHMENT		
42	Head Master	1	131
43	Assistant Teachers	6	448
44	Peons and Watchmen	4	80
			659
		Grand total ...	46,114

Note.—Besides the above, there is the office of a Special Engineer and a Special Land Acquisition Office which function in respect of both the Bhadra and Tunga Projects.

Primary School Building at Gannaikanahalli

Q.—921. Sri V. MASIYAPPA (Hiriyur).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether an estimate for Rs. 7,700 for the construction of a primary school building at Gannaikanahally was prepared ; if so, when ;

(*b*) whether it was sanctioned ;

(*c*) whether it was proposed to get a revised estimate ;

(*d*) whether there have been repeated representations to the Government, to the P.W.D., and the Education Departments for the early execution of the work ;

(*e*) the action taken by the Government ?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

(*a*) Yes during 1947-48.

(*b*) Yes.

(*c*) Yes. This estimate is proposed to be recast as per the current schedule rates, the currency of sanction having lapsed.

(*d*) Information is not readily available.

(*e*) The question of taking up the work during this year is under examination.

Drinking Water Wells, Bangalore District.

Q.—942. Sri K. V. BYRE GOWDA (Bangalore North).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the number of bore-wells that are provided for during water purposes and where are they in Bangalore North Taluk, Devanahalli Taluk ;

(*b*) whether they are in good order ; which are not in good order and the action taken to repair them ;

(*c*) whether they have arranged to provide drinking water taps or wells in the Sunkadakatte village in Bangalore-Magadi Road and Rajankunte in Bangalore-Dodballapur Road ;

(*d*) the number of drinking water wells dug newly this year in Bangalore North and Devanahalli Taluks ?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

(*a*) Bangalore North	...	17
Devanahalli	...	6

Bangalore North :—

Byatha ...	...	1
Kakolu ...	...	1
Sultanapalya ...	...	1
Rajanakunte ...	...	1
Arakere ...	...	1
Peenya ...	...	1
Yelahanka ...	...	5
Yeswanthapur.	...	2
Jalahalli ...	...	1
Yelahanka R.A.F.	...	2
Jakkur ...	...	1

Devanahalli :—

Kundana ...	...	1
Devanahalli Town	...	2
Huttanahalli ...	...	1
Devanahalli Military area ...		2

(*b*) All except those at Rajanakunte, Byatha, Arakere and Peenya, and six others which have been abandoned, are in good condition. Action is being taken to repair the bore wells at places where they are out of order.

(*c*) Yes.

(*d*) Two wells in Bangalore North Taluk.

Construction of Government Buildings for Schools in rented buildings, in Bangalore North and Devanahalli Taluks.

Q.—944. Sri K. V. BYRE GOWDA (Bangalore North).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the names of schools in the Bangalore North and Devanahalli Taluks, that are being run in rented buildings and in donated buildings ?

(*b*) the action taken to construct departmental buildings ;

(*c*) where they are ?

A.—Sri A. G. RAMACHANDRA RAO (Minister for Law and Education).—

(*a*)—

DEVANAHALLI TALUK.

Schools held in rented buildings.

1. New Type Girls' Middle School at Vijayapura.
2. Primary Boys' School at Goribajila, Devanahalli Town.
3. Government Middle School at Nallur.
4. Middle School at Budigere.

Schools held in donated buildings.

Primary Boys' Schools at :—

1. Doddasanne
2. Annesware
3. Alur, Indanahalli
4. Kannamangala
5. Narayanapura
6. Bhattaramadahalli
7. Gangavara

BANGALORE NORTH TALUK.

Schools held in rented buildings.

Primary Boys' Schools at :—

1. Chikkabanavar
2. Yeshavanthapur
3. Seekote

New Type Middle School at :—

4. Byatarayanapura

Donated buildings.

New Type Middle Schools at :—

1. Singanaikanahalli
2. Nagavara

(SRI A. G. RAMACHANDRA RAO.)

Primary Boys' Schools at:—

3. Hennur
4. Hosahalli
5. Kacharakanahalli
6. Kadugondanahalli
7. Kavalbyrasandra
8. Andharahalli
9. Sivanahalli
10. Thippenahalli
11. Byatarayanapura
12. Doddabettahalli
13. Jakkur
14. Ramagondanahalli
15. Sampigehalli
16. Thindlu
17. Arakere
18. Bylakere
19. Byatha
20. Byrapura

(*b*) and (*c*)—

DEVANAHALLI TALUK.

Necessary plan and estimate amounting to Rs. 11,000 for the construction of a building for the Girls' New Type Middle School at Vijayapura have been received by the Director of Public Instruction. A Government building for the Middle School at Nallur is under construction. In the case of the remaining schools held in rented and donated buildings necessary plans and estimates will be called for by the Director of Public Instruction, in consultation with the Executive Engineer for putting up Departmental buildings giving preference to the places where contributions have been paid by the people.

BANGALORE NORTH TALUK.

Necessary plan and estimate amounting to Rs. 15,000 for the construction of a building for the New Type Middle School at Singanaikanahalli have been received.

Proposals have been received for the construction of a building for the New Type Middle School at Byatarayanapura. Plans and estimates will be called for from the Public Works Department.

With regard to the remaining schools which are held in rented buildings, necessary plans and estimates will be called for from the Public Works Department by the Director of Public Instruction for putting up Departmental buildings and further action will be taken as early as possible, preference being given to the places where contributions have been paid by the people.

Supply of furniture to Schools in Bangalore District.

Q.—947. **Sri R. MUNISWAMIAH** (Bangalore North-Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) the names of contractors and firms that are approved by the Stores Purchase Committee for the supply of furniture to the various schools in the Bangalore District, Bangalore Civil District, Bangalore City District;

(*b*) the dates on which the indents were placed by these Educational officers for the supply of furniture since 1st April 1953;

(*c*) the dates on which the contractors or firms supplied the materials indented since 1st April 1953;

(*d*) the names of firms or contractors that have not been able to supply;

(*e*) the action taken by the Department or the Stores Purchase Committee for the immediate supply of materials to the various schools for which orders were placed;

(*f*) the action taken against the firms or contractors who could not supply materials in time?

A.—**Sri H. SIDDAVEERAPPA** (Minister for Home and Industries).—

	Schedule I	*Schedule* II	
(*a*)—	Messrs.—		
1. Bangalore Urban District including Civil Station.	H. Thimmiah, Bangalore City.	Messrs. Hajee H. Abdul Gaffoor and Sons, Bangalore City.	
2. Bangalore Rural District.	Sri Satyanarayana Furniture Hall, Bangalore City.	Do	
(*b*)—	*Bangalore District*	*Bangalore City District*	*Civil Area*
I. Middle Schools.	17-11-1953 3-12-1953	27-10-1953 30- 1-1954	25- 6-1953 16- 9-1953
II. Primary Schools.	4- 7-1953 17-11-1953	12-11-1953 14-11-1953 3- 2-1954 12- 2-1954	3- 7-1953 10- 8-1953 9- 9-1953 23-10-1953
(*c*)			
I. Middle Schools.	31- 1-1954	31-10-1953 24-12-1953	18- 9-1953 23- 9-1953 27-10-1953 22- 3-1954
II. Primary Schools.	Before the end of December 1953.	30-11-1953 16- 2-1954 4- 3-1954	6-10-1953 13-10-1953 14-12-1953 5- 1-1954 6- 1-1954
(*d*)			
I. Middle Schools.	...	Messrs.— 1. H. Thimmiah, Bangalore City. 2. Hajee H. Abdul Gaffor & Sons, Bangalore City. * 3. Central Wood Working Factory, Tumkur.	*Government Saw Mills, Shimoga as Agents to Central Wood Working Factory, Tumkur.
II. Primary Schools.	All the articles were supplied by the firms.	Messrs.— 1. H. Thimmiah, Contractor, Bangalore.	...

---

* *Note.*—The Central Wood Working Factory, Tumkur, which is a Government concern has been asked to supply Benches and Stools made of non-teakwood against Indents of the Government Departments as per Stores Purchase Committee circular dated 2nd July 1953.

(SRI H. SIDDAVEERAPPA.)

(*e*) The defaulting firms are addressed to supply the articles immediately as per terms.

(*f*) The defaulting firms are intimated that all unexecuted orders which are still pending with them are treated as cancelled and the Departments are permitted to purchase the articles elsewhere debiting the extra cost to the firm who failed to supply the articles in time.

Drinking water wells in Nelamangala, Magadi and Doddaballapur Taluks.

Q.—962. **Sri D. M. GOVINDARAJU** (Nelamangala).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the names of villages in Nelamangala, Dodballapur and Magadi Taluks in which drinking water wells are sunk since the year 1950 (hobliwar details to be furnished) ;

(*b*) the names of villages from which representations for providing drinking water wells have been received, the steps taken by them thereon (names to be given) ;

(*c*) the amount provided during each year to the above-said taluks since the year 1948 ?

A.—**Sri T. CHANNIAH** (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

(*a*) Names of villages in Nelamangala, Doddaballapur and Magadi Taluks in which drinking water wells are sunk since the year 1950 are given below :

NELAMANGALA TALUK.

Kasaba Hobli

1 Yermanchanahalli
2 Manchenahalli
3 Vajarahalli
4 Begur
5 Mahadevapura (2) wells
6 Kachohalli
7 Honnasandra (2) wells

Basanapura Hobli

8 Mallasandra
9 Thimmaboyee Palya (hamlet of Sivanpura)
10 Jodi Bayendahalli

Thyamagondlu Hobli

11 Mallianapura
12 Alpayyanapalya (hamlet of Makkankuppe)

Sompur Hobli

13 Machanahalli
14 Chandanahosahalli
15 Lakkur
16 Billankote
17 Halenahalli
18 Kengalkempohalli
19 Yedehalli
20 Devarahosahalli
21 Kuntabomnahalli

DODDABALLAPUR TALUK.

Kasaba Hobli

1 Kakkahalli
2 Dargajogihalli
3 Kestur
4 Sannappanahalli

Tubugere Hobli

5 Beedigere
6 Heggadihalli
7 Kachahalli
8 Gantiganahalli
9 Machagondahalli
10 Melekote

Madure Hobli

11 Puttayyana Agrahara
12 Ojerahally
13 Kotige Machanahalli
14 Gummanahalli

(Complete information is not furnished and is being collected.)

MAGADI TALUK.

Kasaba Hobli

1 Sreepathihalli
2 Chandurayanahalli
3 Jogipalya (Dubbagottige)

Madabal Hobli

4 Shambudevanahalli

Kudur Hobli

5 Surappanahalli
6 Mallikunte
7 Adarangi
8 Chickmaskal
9 Kerikere

Solur Hobli

10 Mylanahalli
11 Kankenahalli
12 Thattekere
13 Solur

Tavarekere Hobli

14 Kurubarahatty

(*b*) Statement showing the names of Villages in Nelamangala, Doddaballapur and Magadi Taluks from which representations for providing drinking water wells have been received since the year 1950 and action taken thereon.

Nelamangala Taluk.

1. Kadabgere: Well work is nearing completion.

2. Bugadehalli (well for kadugollars): Under progress.

3. Bugadehalli (well for ryots): Under progress.

4. Lakkur well: Under progress.

5. Benchanahalli (Adi Karnataka) well): Nearing completion.

6. Dasanpalya Dakle of Bugadehalli: Under progress.

7. Shivajipalya: Under progress.

8. Chanthimayanapalya (Dakle of Hosahalli): Under progress.

9. Kanuvanahalli (well for ryots) Nearing completion.

10. Anchepalya (well for ryots) (dakle of Agalkuppe): Under progress.

11. Giriyanpalya (well for ryots): Under progress.

12. Kambal (Adi Karnataka well): Under progress.

13. Narasipura (well for Jatra use): Under progress.

14. Hurlihalli (well for ryots): Under Progress.

15. Bolamaranhalli (well for ryots): Under progress.

16. Kachohalli (well for ryots): Under progress.

17. Bommanahalli (Adi Karnataka well): Under progress.

18. Mantankurchi: Under progress.

19. Madanaikanahalli: Under progress.

20. Shivaganga: Under progress.

21. Chicka Puttaiayanpalya (hamlet of Chickmaranhalli): Under progress.

22. Lakkasandra (Adi Karnataka well): Under progress.

23. Gorinbele (Adi Karnataka well): Work entrusted to the contractor.

24. Thippagowdanahalli (Ryots well): Estimate sanctioned.

25. Vadderpalya (hamlet of Alur): Work will be entrusted soon after allotment is received.

26. Appagondanahalli: Work will be entrusted soon after allotment is received.

27. Hullegowdanahalli (Adi Karnataka well): Work will be entrusted soon after allotment is received.

28. Harokaythanahalli (Ryots well): Work will be entrusted soon after allotment is received.

29. Margondanahalli (Adi Karnataka well): Estimate sanctioned.

30. Manne (Adi Karnataka well): Work will be entrusted soon after allotment is received.

31. Gangundanahalli (Adi Karnataka well): Work will be entrusted soon after allotment is received.

32. Billamangala (Adi Karnataka well): Work will be entrusted soon after allotment is received.

33. Arledebba (Adi Karnataka well): Work will be entrusted soon after allotment is received.

34. Dharmanaikayanpalya (hamlet of Manchenahalli): Work will be entrusted soon after allotment is received.

The following well works were pending for want of allotment during 1953-54 and will all be considered for being taken up during 1954-55.

35. Wadakunte.
36. Nagarur
37. Jodi Govindapura.
38. Chicka Kuknahalli.
39. Kodipalya (hamlet of Begur).
40. Byranahalli.
41. Yermanchanahalli (Ryots well).

(SRI T. CHANNIAH.)

42. Thattekere.
43. Kodappanahalli
44. Gunte-hosahalli.
45. Thimmasandra (Adi Karnataka).
46. Suggaiahyanpalya (hamlet of Nidavanda).
47. Maratigarpalya (hamlet of Pillahalli).
48. Gollarpalya (hamlet of Kachanahalli.
49. Kudurgere.
50. Madalakote (Adi Karnataka well).
51. Vajarahalli (Ryots well).
52. Lakshmipura (Ryots well).
53. Jodi Narayanapura (Ryots well).
54. G. G. Channahalli.
55. Kalanaikanahalli.
56. Malenagathihalli.
57. Muthayanpalya (hamlet of Goraghatta).
58. Vadderpalya.
59. Bugadihalli (Adi Karnataka well).
60. Mallasandra (Ryots well).
61. Honnenahalli thandya.
62. Muddalingana halli.
63. Bettahalli.
64. Bhargenahalli.
65. Kalalghatta.
66. Averahalli.

Doddaballapur Taluk.

1. Akkatammanahalli.
2. Halekote.
3. Hanabe.
4. Bommahally.
5. Melinajooganahalli.
6. Kurivigere.
7. Honnadevipura.
8. Mallegowdanahalli
9. Dasarapalya.
10. Jodi Aroodi.

Magadi Taluk.

1. Nagasettihalli.
2. Gejjagarakuppe.
3. Basavapatna.
4. Sripathihalli.
5. Agalakote.
6. Manchanabele (Doddi).
7. Ajjanahalli.
8. Annekaranahalli.
9. Gattipura.
10. Honniganahatti
11. Aralemaradapalya.
12. Ganapathihalli.
13. Basammanapalya.
14. Koramangala.
15. Basavenhalli.
16. Marikuppe.
17. Lakkenahalli palya.
18. Madigonanahatty.
19. Adarangi.
20. Marur.
21. Hanumapura.
22. Kodihalli.
23. Kannasandra.
24. Ganapathihalli.
25. Tavarekerepalya.
26. Kempapura.

(c)—

Year	Amount provided and the name of the Taluk		
	Nelamangala	Magadi	Doddaballapur
	Rs.	Rs.	Rs.
1948—49	21,048	10,000	3,000
1949—50	17,153	6,000	5,000
1950—51	24,602	5,000	*
1951—52	17,458	5,000	7,000
1952—53	8,500	5,220	18,500
1953—54	7,000	17,000	*

* Information not received and is being collected.

Supply of Electricity to rural parts.

Q.—983. **Sri D. R. KARI GOWDA** (Hassan).—

Will the Government be pleased to state :—

the amount spent for supplying electricity to rural parts during the years 1947-48, 1949-50, 1951-52 and 1952-53 (yearwar and districtwar figures to be furnished) ?

A.—**Dr. R. NAGAN GOWDA** (Minister for Agriculture).—

Statement showing District-war figures regarding the outlay on Rural Electrification.

Districts		1947-48	1948-49	1949-50	1950-51	1951-52	1952-53
		Rs.	Rs.	Rs.	Rs.	Rs.	Rs.
Bangalore	...	...	...	...	54,462	1,32,175	1,75,534
Mysore	...	3,361	16,331	3,13,860	4,62,026	86,086	4,77,141
Mandya	...	12,204	1,56,282	1,50,333	1,88,801	93,674	2,85,875
Kolar	...	...	81,142	1,47,313	50,807	919	3,62,321
Tumkur	...	...	1,74,520	2,26,641	9,05,426	4,87,878	1,90,254
Hassan	..	1,724	4,43,361	91,334	1,02,519	1,06,690	3,41,991
Shimoga	..	91 459	7,40,111	9,75,447	10,44,270	6,01,794	7,82,371
Chitaldrug	...	35,476	3,20,066	8,27,784	7,51,674	—92,838	7,57,515
Chikmagalur	...	53,255	15,108	1,05,945	1,32,818	1,63,435	4,70,199
Total	...	1,97,479	19,46,921	28,38,657	36,92,833	15,79,813	38,43,201

Results of the Examinations in High Schools and Colleges.

Q.—1009. **Srimathi B. L. SUBBAMMA** (Chikmagalur-Mudigere).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the percentage of students who are coming out successful in the annual examinations belonging to Government High Schools and Colleges ;

(*b*) the percentage of students belonging to private institutions who are coming out successful in the annual examinations ;

(*c*) the number and names of private colleges and high schools in the State ?

A.—**Sri A. G. RAMACHANDRA RAO** (Minister for Law and Education).—

(*a*) *Government High Schools*

48.75 per cent at the S.S.L.C. Examination, 1953.

Government Colleges

Vide Statement I appended.

(*b*) *Private High Schools*

56·57 per cent at the S.S.L.C. Examination, 1953.

Private Colleges

Vide Statement II appended.

N. B.—(1) Percentages are based on results of Public Examinations.

(2) Information has been furnished only in regard to annual Public Examination.

(3) Information regarding annual class Examinations is not readily available.

(*c*) 72 Private High Schools. 10 Private Colleges.

Vide Statement III appended.

(SRI A. G. RAMACHANDRA RAO.)

STATEMENT I.

The percentage of students who are coming out successful in the annual Public Examinations belonging to Government Colleges.

PUBLIC EXAMINATIONS, MARCH 1953.

Nature of Examinations	No. Appeared	No. Passed	Percentage
Intermediate Arts	1140	277	24·3
Intermediate Science ...	4031	1060	26·3
B.A.	680	207	30·4
B.Sc.	1966	424	21·4
B.A. (Hons.) Final ...	141	106	75·1
B.Sc. (Hons.) Final ..	114	78	68·4
B.T.	93	80	86·0
M.A.	63	45	71·4
M.Sc.	53	35	66·0
Commerce—I.Com. ...	366	73	19·9
B.Com. ...	221	83	37·5
Law—F.L. (I Law) ...	223	52	23·
B.L.	132	54	42·
Engineering— I B.E. ...	266	132	49·6
II B.E. ...	217	111	51·1
III B.E. ...	229	101	44·1
Final B.E. ...	253	76	30·0
Textiles— I B.Sc. ...	36	28	77·7
II B.Sc. ...	31	20	64·5
Final B.Sc. ...	33	21	63·6
Agriculture— I B.Sc. ...	26	15	57·6
II B.Sc. ...	43	32	74·4
Final B.Sc. ...	25	13	52·0
Diploma in French ...	2	2	100·0
L.M.P.— I	118	80	67·7
II	134	62	46·2
III	89	43	48·3
Final	43	28	65·1
M.B.B.S. Pre-Medical ...	37	33	89·5
I.M.B.—Part I ...	47	34	72·3
,, II ...	67	29	43·2
II M.B.—Part I ...	43	30	69·7
,, II ...	50	27	54·0
,, III ...	56	31	55·3
Final M.B.B.S.	27	16	59·2

STATEMENT II

(*b*) The percentage of students belonging to private institutions who are coming out successful in the annual examinations (Public).

PUBLIC EXAMINATIONS, MARCH 1953.

Nature of Examinations		No. Appeared	No. Passed	Percentage
Intermediate—Arts	...	139	68	48·9
Science	...	1,858	675	36·3
B.A. ...	...	219	60	50·4
B.Sc. ...	...	350	96	27·4
Commerce— I.Com.	...	212	75	35·8
B.Com.	...	...	...	...
Engineering— I B.E.	...	505	180	35·2
II B.E.	...	·349	154	44·1
III B.E.	...	298	132	44·2
Final B.E.	...	297	99	33·3

STATEMENT III.

Statement showing the names of Private High Schools :—

Boys' High Schools

1. St. Joseph's Indian High School, Civil Area, Bangalore.
2. R.B.A.N.M's High School, Civil Area, Bangalore.
3. St. Aloysious High School, Civil Area, Bangalore.
4. St. Joseph's European High School, Civil Area, Bangalore.
5. Bishop Cotton Boys' High School, Civil Area, Bangalore.
6. Baldwin Boys' High School, Civil Area, Bangalore.
7. Glarence High School, Civil Area, Bangalore.
8. Fr. St. Germain's High School, Civil Area, Bangalore.
9. United Mission High School, Bangalore City.
10. S.L.N. High School, Bangalore City.
11. Seshadripuram High School, Bangalore City.
12. Acharya Patasala Boys' High School, Bangalore City.
13. National High School, Bangalore City.
14. Bangalore High School, Bangalore City.
15. Arya Vidyasala High School, Bangalore City.
16. Gandhinagar High School, Bangalore City.
17. Rashtriya Vidyalaya High School, Bangalore City.
18. Rural High School, Kanakapura, Bangalore District.
19. Kudur High School, Kudur, Magadi Taluk.
20. Acharya High School, Goribidnur.
21. St. Mary's Boys' High School, Champion Reef, K.G.F.
22. High School, Manchenahalli, Goribidnur Taluk.
23. Sri Siddaganga High School, Tumkur.
24. Arya High School, Tumkur.
25. Desiya Vidya Peetah High School, Chicknaikanahalli.
26. Mahatma Gandhi High School, Kunigal.
27. Hardwicke High School, Mysore.
28. D. Banumiah's High School, Mysore.
29. Mahajana High School, Mysore.
30. Sarada Vilas High School, Mysore.
31. St. Philomena's High School, Mysore.
32. Dalvoy's High School, Mysore.
33. Vidyodaya Rural High School, T.-Narasipur.

(SRI A. G. RAMACHANDRA RAO.)

34 Vidyavardhaka Sangha High School, Mandi Mohalla, Mysore.
35 Vijaya High School, Pandavapura.
36 High School, Channarayapatna.
37 S.S.K.B.M. High School, Shantigrama.
38 National High School, Shimoga.
39 Sri Talalabalu Jagadguru High School, Sirigere.
40 Rashtriya Proudah Vidyasala, Malladihalli, Holalkere Taluk.
41 Jaya Bharathi Co-operative Society High School, Attibele, Anekal Taluk.
42 Nehru High School, Amruthur, Kunigal Taluk.
43 Ganapathi High School, Hebbur, Tumkur Taluk.
44 R.V.P. High School, Y. N. Hosakote, Pavagada Taluk.
45 Sri Yadusaila High School, Thirunarayanapuram, Melkote.
46 Azad High School, Bangalore City.
47 Mysugar High School, Mandya.

Girls' High Schools.

1 St. Euphrasia's Girls' High School, Civil Area, Bangalore.
2 Goodwill High School, Civil Area, Bangalore.
3 Sm. Rajamma Thambu Chetty Girls' High School, Civil Area, Bangalore.
4 Sm. Kamala Bai's Girls' High School, Civil Area, Bangalore.
5 Bishop Cotton Girls' High School, Civil Area, Bangalore.
6 Baldwin Girls' High School, Civil Area, Bangalore.
7 Sacred Heart Girls' High School, Civil Area, Bangalore.
8 St. Francis Xavier's Girls' High School, Civil Area, Bangalore.
9 Mitralaya Girls' High School, Bangalore City.
10 Mahilaseva Samaja Girls' High School, Bangalore City.
11 St. Theresa's Girls' High School, Bangalore City.
12 Acharya Patasala Girls' High School, Bangalore City.
13 Maharastra Mahila Vidyalaya High School, Bangalore City.
14 Methodist Girls' High School, Kolar.
15 Christ the King Convent, Mysore.
16 Good Shepherd Convent, Mysore.
17 St. Mary's High School, Chamundipuram, Mysore.
18 St. Joseph's Convent High School, Mandya.
19 Girls' High School, Bhadravathi.
20 Mary Immaculate Girls' High School, Shimoga.
21 St. Joseph's Convent Girls' High School, Chickmagalur.
22 St. Pauls' Convent Girls' High School, Chickmagalur.
23 St. Charles High School, Ulsoor, Bangalore.
24 St. Philomena's Girls' High School, Hassan.
25 Sri Vani Vilas Urdu Girls' High School, Mysore.

Statement showing names of Private Colleges in the State :—

1 St. Philomena's College, Mysore.
2 Sharadavilas College, Mysore.
3 D. Banumiah's College, Mysore.
4 National Institute of Engineering, Mysore.
5 National College, Bangalore.
6 Vijaya College, Bangalore.
7 Basappa Intermediate College, Bangalore.
8 B. M. S. College of Engineering, Bangalore.
9 St. Jeseph's College, Bangalore.
10 Mount Carmel College, Bangalore.

Mr. SPEAKER.—Now the House will rise and meet again at 10-30.

The House adjourned for Lunch at Ten of the Clock and re-assembled at Thirty Minutes past Ten of the Clock.

[MR. SPEAKER in the Chair.]

MYSORE CO-OPERATIVE SOCIETIES (AMENDMENT) BILL, 1954.

Motion to consider (contd.).

Mr. SPEAKER.—Now the discussion on Mysore Co-operative Societies (Amendment) Bill will continue.

***Sri R. ANANTARAMAN** (Chamarajapet).—Mr. Speaker, Sir, my friends who have spoken earlier have pointed out the lacuna in the whole Act itself. I do not want to touch upon those things that have been already suggested by my friends. I wish only to say that what I wanted to say has already been brought to the notice of the House regarding the state of affairs of the co-operative societies in Mysore State which is not sound as compared to the Bellary Taluk which has now been added on to Mysore. I was in Bellary only last month and I got very good report about co-operative societies that are working there. I am told also that the President and Secretaries there are carrying on very well and there is that atmosphere of co-operation. But as compared to Bellary Taluk, though there are 4000 co-operative societies, I am very sorry to say that only half-a-dozen of them are working very well. Others are not working very well. You know, Sir, ours is a co-operative republic and our Constitution is based on that principle; and it is very necessary that we have to devote much attention to co-operative societies. The Hon'ble Doctor comes from Bellary and he was a Minister in Madras also. He knows the working of the co-operative societies there and I am sure under his able guidance the co-operative societies here will once again work very well and bring a very good name to our State. Meanwhile, Sir, my friends have also pointed out that there are many cases of misappropriation, particularly misappropriation in the society in the Russel Market and also irregularities in the Apex Bank which is a central bank for Mysore. I do not know why Government should hesitate to take action against those particular officers and functionaries and even against directors also to some extent. They say they are still investigating. My friends also suggested that Government may not at all take action against these particular persons and it may not do good to the State. It is better therefore that action is taken, cases are also filed against them and money also collected by way of surcharge. I am also told, Sir, that there is no sufficient audit staff to go round the co-operative societies and audit the accounts. Two years ago, I happened to be a director of a certain bank in Bangalore. Even for one or two years no officer came to audit the accounts even once. There was a requisition from societies, but there was no sufficient number of audit officers. It is therefore necessary that Government should instruct the Registrar of Co-operative Societies to see that the auditors are sent in time and the entire accounts are audited. Some friend already was suggesting that if there was insufficiency of auditors, why not we appoint some more auditors and see that the auditing is done every year regularly. In fact I may tell my friend coming from mofussil that there are many co-operative societies whose accounts are not audited for 8 to 10 years. It is therefore necessary that the Hon'ble Minister should take particular interest to see that auditors are appointed and some arrangements are made to see that auditing is done every year regularly so that there will be no complaint next year. I am sure that this Bill will certainly help the Registrar and also the Government to take necessary action against persons who are guilty of misappropriation of huge sums of money. It will help the co-operative movement in Mysore State to work better.

With these few words I welcome this Amendment Bill.

*ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್ (ಹುಣಸೂರು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಾದ ಡಾ॥ ನಾಗನಗೌಡರನ್ನು ನಾನು ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಇಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ಸಚಿವರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಬಳ್ಳಾರಿ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ, ಮದರಾಸು ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಮೂವ್‌ಮೆಂಟ್ ಯಾವ ರೀತಿ ನಡೆಯುತ್ತಾಇದೆ, ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಅನುಭವವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಅನುಭವದ ಜೊತೆಗೆ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಈಗ ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳಿಂದದೀಚೆಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಅನುಭವವನ್ನು ಪಡೆದು ಪ್ರಕೃತದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಆಕ್ಟು ಇದ್ದಹಾಗೆಯೇ ಇದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಈ ಕೊ-ಆಪರೇಟೀವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಮೂವ್‌ಮೆಂಟು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಅಡಚಣೆಗಳಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮನಗಂಡು, ಕೆಲವು ತಿದ್ದುಪಾಟುಗಳು ಈ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತುಂಬಾ ಅವಶ್ಯಕ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದು ಈ ತಿದ್ದುಪಾಟುಗಳನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರನೇಕರು ಈ ತಿದ್ದುಪಾಟುಗಳು ಅನಾವಶ್ಯಕ, ಅನ್‌ಡೆಮೋಕ್ರಾಟಿಕ್ಕು, ಇತ್ಯಾದಿ, ಇತ್ಯಾದಿ ಕೆಲವು ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದಂಥ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್‌ರವರು ಮಾತನಾಡಿದಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾನು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶ್ರೀನಿವಾಸ

(ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್.)

ಅಯ್ಯಂಗಾರ್‌ರವರಂಥ ಅನುಭವಸ್ಥರು ಇಂಥಾ ಸರ್ವರಿಗೂ ಉಪಯುಕ್ತವಾದಂಥ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತಂದಿರತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಏಕೆ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಇಷ್ಟು ವಿರೋಧ ಮಾಡಿದರು ಅನ್ನುವುದೇ ನನಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯ. ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಮೂವ್‌ಮೆಂಟು ಕೆಲವಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದೀಚೆಗೆ ಎಲ್ಲಾ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ, ಎಲ್ಲಾ ಹೋಬಳಿಗಳನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ತಮಗೇ ಗೊತ್ತಿರುವಹಾಗೆ, ಸ್ವಾಮಿ, ಪ್ರತಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲೂ ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಲ್ಟಿಪರ್‌ಪಸ್ ಸೊಸೈಟಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದರು. ಅದರ ಅನುಭವದ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿ ಹೋಬಳಿ, ಸರ್ಕಲ್‌ನಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಲ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಸ್ಥಾಪನೆ ಆದವು. ಹಾಗೆ ಸಾವಿರಾರು ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಕೆಲವಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದದೀಚೆಗೆ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆ ಆಗಿ ಕೆಲವೇ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಇದ್ದಂಥ ನಂಬಿಕೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹಾಳಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಿನ್ನಲೆ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನೂ ಕೂಡ ನೀವು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ಮರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗಬೇಕು ಎಂಬ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮತ್ತು ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಇದ್ದಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಗಳೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಮೂಲಕ ರೇಷನ್ ಹಂಚಿಕೆ ಆಗಬೇಕು ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಮಲ್ಟಿಪರ್‌ಪಸ್ ಕೋ-ಆಪರೇಟೀವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯೂ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದರು. ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳದ ಮುಖಂಡರು, ಸ್ಥಳದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ, ಇಂಥ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ, ಇದನ್ನು ನಾವು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಜನರೆಲ್ಲರೂ ಇದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಮಾಡಬೇಕು, ಷೇರುದಾರರಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಬಲವಾದ ಪ್ರಾಪಗ್ಯಾಂಡಾ ನಡೆಸಿ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಜನರೆಲ್ಲರೂ ಷೇರುದಾರರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಮಾಡಿದರು. ಆಗ ಈ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ಪುರೋಭಿವೃದ್ಧಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಗುತ್ತದೆ, ನಾವು ಈ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ಷೇರುದಾರರಾದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಈ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಮೂಲಕವೇ ನಮಗೆ ಬೇಕಾದಂಥ ಸಾಮಾನುಗಳು ಒದಗಿಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ತುಂಬಾ ಅನುಕೂಲತೆ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಆಗ ಜನಗಳಿಗೆ ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾಯಿತು. ಈಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಇರುವವರೆಗೂ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಂಟ್ರೋಲ್ಡ್ ಕಮಾಡಿಟೀಸ್ ಎಲ್ಲವನ್ನು ಕೂಡ ಈ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಮೂಲಕ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದವರೆಗೂ ಹೇಗೋ ಈ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದವು. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ವಜಾ ಆದಮೇಲೆ ಈ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಸೊಸೈಟಿಯವರು ತಾವೇ ಸ್ವಂತವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಂಡವಾಳವಿಲ್ಲದೆ ಈ ಸೊಸೈಟಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಕ್ಷೀಣ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಾರಣ ಆಯಿತು. ಜೊತೆಗೆ ಈ ಸೊಸೈಟಿಗೆ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ, ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರವರು ಮತ್ತು ಡೈರೆಕ್ಟರ್‌ಗಳು ಇದ್ದಾರೆಯಲ್ಲಾ ಅವರುಗಳು ಮೊದರೇನೋ ಚುನಾವಣೆಯಿಂದ ಅಧಿಕಾರ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಅವರೇ ಅಲ್ಲಿ ಮನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡುಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಬೇರೂರಿಕೊಂಡು ಆ ಸೊಸೈಟಿಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವಿಧವಾದಂಥ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಕಾರಣರಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಎಷ್ಟೋಕಡೆ misappropriation ಕೂಡ ಆಗಿದೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ಹೀಗೆ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿ ಈ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಷೇರುದಾರರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆಂದರೆ: "ಸ್ವಾಮಿ, ನಮಗೆ ಲಾಭ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೂ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ, ನಾವು ಷೇರುದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವಲ್ಲಾ ಅದನ್ನು ಕೊಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಸಾಧ್ಯವೇ" ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಷೇರು ದುಡ್ಡು ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಜನರಲ್ ಬಾಡಿ ಮೀಟಿಂಗ್ ಮಾಡಿ, ಆ ಮೀಟಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ, ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಯೋ, ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೋ, ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಿ, ದುಡ್ಡು ತಿಂದುಹಾಕಿದ್ದಾರೆಯೋ, ಷೇರುದುಡ್ಡು ಇದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೇ, ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಂಡುಹಿಡಿದು ಆಮೇಲೆ ಅವರ ಷೇರು ಹಣ ಕೊಡುವುದನ್ನೋ ಬಿಡುವುದನ್ನೋ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅಂತೂ ನಮಗೆ ದುಡ್ಡು ಕೊಡಿಸಿ ಎಂದು ಒಂದು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಒಂದುವೇಳೆ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಸೊಸೈಟಿ ನಡೆಯದೇಹೋದಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ, ಇನ್ನಾವುದಾದರೂ ಧರ್ಮಕಾರ್ಯಕ್ಕಾದರೂ ಹಣ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಯಾವುದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ರವರನ್ನು ಕೇಳಬೇಕು. 'ಅನೇಕ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಹಾಳಾಗುತ್ತಾ ಇದೆಯಲ್ಲಾ ನೀವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದೇ' ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ, ಅವರು 'ಕಾನೂನುಪ್ರಕಾರ ನಾವು ನೇರವಾಗಿ, quick ಆಗಿ, ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ; ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ, ಏನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ' ಎಂದು ಒಂದು ಕಡೆ ತಮ್ಮ inability plead ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಒಂದು ಸಂದಿಗ್ಧ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೊಳಗೆ ಈ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿವೆ. ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಅನುಭವಮಾಡಿ ಈ ಅನುಭವದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿಯೇ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತಂದಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು. ಇದನ್ನು ಅನ್‌ಡೆಮೋಕ್ರಾಟಿಕ್, ಕೂಡದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ! ಸ್ವಾಮಿ, ಡೆಮಾಕ್ರಸಿಗೆ ಒಂದು ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಈ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಕಾನೂನನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಇದು ಅನ್‌ಡೆಮೋಕ್ರಾಟಿಕ್ ಎಂದು ಯಾರಾದರೂ ಭಾವಿಸಿದರೆ ಅದೇಕೆ ಆ ರೀತಿ ಭಾವಿಸುತ್ತಾರೋ ನಮಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಸ್ಥಳದಲ್ಲೇನೆ ಅನೇಕ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಹೀನಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿವೆ. ನಾವು ಎಷ್ಟೋ ಸಲ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ವರಿಗೆ ದೂರು ಕೊಟ್ಟರೂ ಕೂಡ ಅವರು ತಾವೇನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹಿಂದುಮುಂದೆ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ; ಒದ್ದಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ, ಜನಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಧವಾದ ನಂಬಿಕೆಯುಂಟಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಜರೂರಾಗಿ ಕೆಲವು ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದದ್ದು ತೀರ ಆವಶ್ಯಕವಾಗಿತ್ತು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ "ಉದ್ದೇಶಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರಣಗಳ ವಿವರ"ದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಏನೆಂದರೆ, ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾದವರು ಷಾರ್ಟ್ ಟರ್ಮ್ ಲೋನ್ಸ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಲವನ್ನು ಕೊಡಲು ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನು ನಾವು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು ಇನ್ನುಮೇಲೆ ಎಲ್ಲಾಕಡೆಯೂ

ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರಿಗೆ ಷಾರ್ಟ್ ಟರ್ಮ್ ಸಾಲ ಸಿಕ್ಕುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರಿಗೆ ಷಾರ್ಟ್ ಟರ್ಮ್ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಸಿಕ್ಕುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಇದೇ ಮೊದಲು. ಇದುವರೆಗೆ ಅಡಮಾನದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದುವು. ಆ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಷಾರ್ಟ್ ಟರ್ಮ್ ಸಾಲ ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿರಲಿಲ್ಲ. ಯಾವನಾದರೂ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ ಈ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಸಾಲ ಪಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಆತ ಹಿಂದೆ ಸಾಲ ಮಾಡಿರಬೇಕು. ಆ ರೀತಿ ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿದ ಸಾಲವನ್ನು ತೀರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಲ ಪಡೆಯಲು ಅವಕಾಶವಿತ್ತು. ಅಷ್ಟುವಿನಾ ಷಾರ್ಟ್ ಟರ್ಮ್ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಅಂದರೆ ನಾಳೆ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ದುಡ್ಡು ಬೇಕಾದರೆ, ಖರ್ಚಿಗೆ ಆರು ತಿಂಗಳವರೆಗೆ ಅಥವಾ ಒಂದು ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಲ ಪಡೆಯಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ, ಆಗ ರೈತರಿಗೆ ಸಾಲ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಷಾರ್ಟ್ ಟರ್ಮ್ ಸಾಲ ರೈತರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುವುದಕ್ಕೆ ಆ ರೀತಿಯಾದ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರೂ ಕೂಡ ಸಾಲ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಷಾರ್ಟ್ ಟರ್ಮ್ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಈ ಸಲೀಸಾಗಿ ರೈತರಿಂದ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪಾವತಿಯಾಗತಕ್ಕದ್ದು ಕೂಡ ತೀರ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪಾವತಿಯಾಗದೆ ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಅಡಮಾನದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲ ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಸಾಲ ಹಿಂದಕ್ಕೆ 'ಬಾರದೆ ಅಥವಾ ಬ್ಯಾಡ್ ಡೆಟ್ ಎಂದು ರೈಟ್ ಆಫ್ ಮಾಡುವುದು ಅಥವಾ ಯಾವ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೂ ಆಗದೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವಂಥ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆ ಈಗಿರುವುದು ಮುಂದುವರಿದರೆ, ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಅವಸ್ಥೆಯಾದರೆ ಈ ಸಾಲ ದೊರೆಯುವುದು ಕೂಡ ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಈ ಮಾತನ್ನು ಉದ್ದೇಶಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರಣಗಳ ವಿವರದಲ್ಲಿ ನಮೂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

> "In the event of default, the Reserve Bank stops further credit to the constituency concerned and heavy penalties are imposed for each day's delay in clearing the outstandings."

ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾದ ಒಂದು ಅಪಘಾತವಿದೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗಾದೆಯಿದೆ. ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಹಾಳುಮಾಡಿ ಕೆಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಒಬ್ಬ ಬಡವನಮೇಲೆ ಕಣ್ಣಿಟ್ಟರೆ, ಅವನಿಗೆ ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟು ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಕೇಳದೆ ಸುಮ್ಮನಿದ್ದರೆ ಅವನನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅದು ಬಹಳ ಸುಲಭವಾದ ಮಾರ್ಗ. ಏಕೆಂದರೆ ವರ್ಷೇ ವರ್ಷೇ ಬರುವ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡದೆ ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳು ಸುಮ್ಮನೆ ಬಿಡುವುದು, ಆ ಬಡ್ಡಿ ಬೆಳೆದು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಅಕ್ಯೂಮುಲೇಟ್ ಆದಾಗ ದಾವಾ ವಗೈರೆ ನಡೆಸಿ ಅವನ ಆಸ್ತಿ ಬರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮಾರ್ಗ ಎಂದು ಅನೇಕರು ಒಂದು ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದು ಅನೇಕರ ಮನೆಮಠಗಳನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ನಾವು ಷಾರ್ಟ್ ಟರ್ಮ್ ಸಾಲವನ್ನಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಲಾಂಗ್ ಟರ್ಮ್ ಸಾಲವನ್ನಾಗಲಿ ಕೊಟ್ಟು ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದನ್ನು ಸಾವಧಾನವಾಗಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಅಥವಾ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜಾಗ್ರತೆ ಬರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೆ ಉದಾಸೀನ ಮಾಡುವುದರಿದ ಜನರಿಗೆ ಉಪಕಾರ ಮಾಡಿದ ಹಾಗಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಉತ್ತರೋತ್ತರ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡವರಿಗೆ ತೊಂದರೆಗಳು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತವೆ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದಕಾರಣ ಈ ರೀತಿಯಾದ ಸ್ಟ್ರಿಂಜೆಂಟ್ ಮೆಷರ್ಸ್ ಇದ್ದರೇನೇ ಈ ಷಾರ್ಟ್ ಟರ್ಮ್ ಸಾಲಗಳು ಸಲೀಸಾಗಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಂದ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ, ಇಂಥ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ನಾವು ತೀರ ಆಸಕ್ತಿಯುಳ್ಳವರಾಗಿರಬೇಕು ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಎಂಟನೆಯ ಸೆಕ್ಷನ್ ತಿದ್ದುಪಡಿಯು ಬಹಳ ಸಾಧುವಾದುದೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತೇನೆ. ಒಂದೇ ಕಡೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಗ್ರೂಪಿನ ನಿವಾಸಿಗಳು ಆಯಾ ಸ್ಥಳದ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಮೆಂಬರುಗಳಾಗಲು ಅರ್ಹತೆಯುಳ್ಳವರಾಗುತ್ತಾರೆ, ಇತರರು ಯಾರಾದರೂ ಆ ಸೊಸೈಟಿ ಅಥವಾ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಮೆಂಬರಾಗಬೇಕಾದರೆ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ರವರು ಅಪ್ಪಣೆಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೆಲವು ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ನಮೂದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ತುಂಬ ಸಾಧುವಾದದ್ದು. ಏಕೆಂದರೆ ನಾಲ್ಕಾರು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಹಾಗೆ ಒಂದು ಷಾರ್ಟ್ ಟರ್ಮ್ ಸಾಲ ಕೊಡುವ ಸೊಸೈಟಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಸುಲಭ ದರದಲ್ಲಿ ಕೂಡಲೆ ಸಾಲ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆಂದು ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರಲ್ಲದಿರುವವರೂ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಆ ಸೊಸೈಟಿಯ ಅನುಕೂಲತೆ ಪಡೆದು ದುಡ್ಡನ್ನು ದುರುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಯಾವ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶ, ಇದುವರೆಗೆ ಯಾವ ಸಹಾಯವೂ ಇಲ್ಲದೇನೆ ನೇರವಾಗಿ ಸುಲಭದರದಲ್ಲ ತಕ್ಷಣವೇ ಸಾಲ ಬೇಕಾದರೆ ಸಿಕ್ಕದೇನೆ ತುಂಬ ದುಡ್ಡಿರುವವರ ಹಿಡಿತಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗದಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟಿರುವ ರೈತರಿಗೆ ಈ ದಿವಸ ಇಂಥ ಸಾಲವನ್ನು ಷಾರ್ಟ್ ಟರ್ಮ್ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಸೊಸೈಟಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಅದರ ಮೂಲಕ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದೇನಿದೆಯೋ ಅದು ಸಾರ್ಥಕವಾಗಬೇಕು. ಇತರ ಜನರು ಅಂದರೆ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರಲ್ಲದಿರುವವರು, ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು ಇನ್ನೂ ಇತರ ಉದ್ಯೋಗದವರು ತಾವು ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ನಿಜವಾದ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರಿಗೆ, ಯಾರು ಈ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಸಹಾಯಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅರ್ಹತೆಹೊಂದಿರುವರೋ ಅವರಿಗೆ ಈ ಸಾಲ ದೊರೆಯದಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಅಂಥ ಜನರು, ವ್ಯವಸಾಯಗಾರಲ್ಲದವರು ಈ ಸೊಸೈಟಿ ಸದಸ್ಯರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕಾದದ್ದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಒರಿಜಿನಲ್ ಆಕ್ಟಿನ 44ನೆಯ ಸೆಕ್ಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಒರಿಜಿನಲ್ ಸೆಕ್ಷನ್ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿದೆ :—

> "Section 44 :—If, in the opinion of the Registrar, the Committee of any registered society is not

(ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್.)

> functioning properly, he may after giving an opportunity to the committee to state its objections, if any, and after considering the objections raised, call upon the members of the society to appoint another committee in such time as may be fixed by him. If the members fail to appoint a committee which, in the opinion of the Registrar, is likely to function satisfactorily and the Registrar is of opinion that in the circumstances of the case, it is undesirable to order the cancellation of the registration of the society he may, by order in writing, dissolve the committee and appoint a suitable person or persons to manage the affairs of the society for a specified period not exceeding one year. The period specified in such order may, at the discretion of the Registrar, be extended from time to time, provided that such order shall not remain in force for more than two years in the aggregate."

ಸಬ್ ಸೆಕ್ಷನ್ ಒಂದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಬಿಡಬೇಕೆಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿ ತಂದಿರುವುದು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿದೆ:—

> "The words beginning from 'call upon the members of the society' and ending with 'it is undesirable to order the cancellation of the registration of the society' shall be omitted."

ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಇಷ್ಟು ಪದಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಇದರ ಅರ್ಥವೇನಾಗುತ್ತದೆಯೆಂದರೆ, ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ರವರು ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಕಮಿಟಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡದೇ ಹೋದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಆ ಸೊಸೈಟಿಯ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಕರೆದು "ಬೇರೊಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೀವು ನೇಮಿಸಬೇಕು" ಎಂದು ಕೇಳಬಹುದು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ರವರು ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ಆ ಸದಸ್ಯರು ಸರಿಯಾಗಿ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ರವರಿಗೆ ಸಮರ್ಪಕವಾದ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸದೇ ಹೋದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಆ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ವಜಾಮಾಡಿ ಪುನಃ ಇನ್ನಾರಾದರೂ ಬೇರೆ ಯುವರನ್ನು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ರವರು ನೇಮಕಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಹಿಂದಿನ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿದೆ. ಈಗ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಪುನಃ ಹೊಸದಾಗಿ ಇನ್ನೊಂದು ಸಮಿತಿ ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಿ ಎಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಬಹಳವಾಗಿ ವಿರೋಧ ಸೂಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರನೇಕರು ಇದು ಕೂಡದು, ಈ ರೀತಿಯಾದ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಇರಕೂಡದು, ಇದು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರವರಿಗೆ ವಿಪರೀತವಾಗಿ ಒಂದು ಪ್ರಾಬಲ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ, ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

11 A.M.

ಯಾವುದಾದರೂ ಸೊಸೈಟಿ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಅದರಮೇಲೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಚಲಾಯಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಸರಿಯಾದ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದೆ, ಯಾವ ರೀತಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೂ ಕಷ್ಟವಾಗಿತ್ತು ಎಂಬುದು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ರವರಿಗೆ ಅವರ ಅನುಭವದಿಂದ ವ್ಯಕ್ತಪಟ್ಟಿದೆಯೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿಯುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಮಲ್ಟಿಪರ್ಪಸ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳಾಗಿರುವ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾರಿ ಸದಸ್ಯರಾದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಸಾರಿ ಆ ಸ್ಥಳದ ಮುಖಂಡರನ್ನು ಡೈರೆಕ್ಟರುಗಳನ್ನಾಗಿಯೋ, ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರನ್ನಾಗಿಯೋ ಮಾಡಿದಮೇಲೆ, ಪುನಃ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ರವರೇ ಆಗಲಿ ಯಾರೇ ಆಗಲಿ, ಅವರನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ ಹೊಸ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಬೇಕೆಂದು ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರಿಗೆ ತಿಳವಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟರೂ ಪುನಃ ಪುನಃ ಇವರುಗಳೇ ಅದಕ್ಕೆ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬರುವ ಅನೇಕ ನಿದರ್ಶನಗಳಿವೆ.

Mr. SPEAKER.—No time. We have to hurry up.

Sri Mulka GOVINDA REDDY (Chitaldrug).—This is a legislative measure and an important measure too. Members must be given ample opportunities to express their views.

Sri D. DEVARAJ URS.—I have no mind to drag on my speech on this Bill for any length of time. If it is the wish of the House that this Bill should go to the Select Committee and therefore the debate on it should close at this stage alone, I am prepared to close my speech shortly, in a few minutes.

ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರು ತಾವು ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರಾಗಿದ್ದರೂ ಸಹ, ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ರವರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಬದಲು ಬೇರೆ ಜನರು ಆಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಬರಬೇಕೆಂಬ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಇದ್ದರೂ, ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರು ಬೇರೆ ಜನರನ್ನು ಆಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಚುನಾಯಿಸುವುದು ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಅನುಭವದ ಮಾತು. ತಾವು ಹೇಳಬಹುದು, democratic principles ಪ್ರಕಾರ ಯಾರನ್ನು ಬೇಕಾದರೂ ಚುನಾಯಿಸಿ ತರಬಹುದು ಎಂದು. ಸ್ವಾಮಿ, ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಜನರಸ್ಥಿತಿ, ಅವರ ತಿಳವಳಿಕೆಯ ಮಟ್ಟ, ಸ್ಥಳದ ಮುಖಂಡರ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿರುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ತಿಳಿದ ಮಹನೀಯರು ಅಂಥ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ democracy ಹೇಗೆ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರಿಯಬಹುದು. ಯಾರು ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿಗಳಾಗಿರುತ್ತಾರೋ, ಯಾರು ಮಾತುಬಾರಿ ಮನುಷ್ಯರಾಗಿರುತ್ತಾರೋ, ಅವರು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ದುಡ್ಡನ್ನು ತಿಂದಿರಲಿ ಅಥವಾ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಾದರೂ ದುರುಪಯೋಗಮಾಡಿಕೊಂಡಿರಲಿ, ಏನು ತಪ್ಪುಮಾಡಿದ್ದರೂ ಸಹ, ಪುನಃ ಅವರೇ ಚುನಾವಣೆಯಾಗಿ ಬರುವ ನಿದರ್ಶನಗಳು ಹಲವಾರು ಇವೆ.

ಇಂಥ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ರವರು ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೂ ತುಂಬ ಕಷ್ಟವಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪೂರ್ಣ ಅನುಭವ ಪಡೆದು ಯಾವ ರೀತಿಯ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಆಲೋಚಿಸಿ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ತಂದಿರುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಮೂಲಕ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ರವರಿಗೆ ವಿಶೇಷಾಧಿಕಾರವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುವುದರಿಂದ ಅವರು ನೇರವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಚಲಾಯಿಸಿ ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ಮ್ಯಾನೇಜಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ ಬೇರೆಯವರನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕ್ಷಿಪ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಕಲ್ಪಿಸಿದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ.

ಆಮೇಲೆ surcharge ವಿಚಾರವಾಗಿ ಬಹಳ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಆಡಿಟ್ ಮಾಡುವ ಆಫೀಸರು ವರದಿ ಒಪ್ಪಿಸಿದಮೇಲೆ ಸೊಸೈಟಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಮೇಲಾಗಲಿ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ರವರು ಕೂಡಲೇ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ಯಾವುದಾದರೂ ಅಪೀಲು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರೂ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ರವರ ಆರ್ಡರ್ ಮೇಲೆಯೇ ಅದನ್ನು hear ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ಕೆಲವು ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು original Actನ 49ನೆಯ ಸೆಕ್ಷನ್ನಿಗೆ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿತ್ತು. ಈ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿ ಈಗ ನೇರವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಇದನ್ನು ವಹಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದಕಾರಣ ಇದನ್ನು retrograde step ಎಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ಇದು ಸ್ಥಿರವಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವಿಧದಲ್ಲಿ ಇದು retrograde step ಎಂದೇ ಭಾವಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈ ರೀತಿ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಬಂದಿರುವುದೂ ಅನುಬವದಿಂದ ಕಂಡ-ಬಂದಿರುವ ಕಷ್ಟ ಪರಂಪರೆಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಇಷ್ಟು ತೀವ್ರ ಬದಲಾವಣೆ ಕೂಡದು, ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಸಹ ಅನೇಕ ವೇಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ನ್ಯಾಯ ತೀರ್ಮಾನ ದೊರಕಿಸಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇರಬೇಕು ಎಂಬುದಾಗಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುವುದಾದರೆ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಸೂಕ್ತರೀತಿಯ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬಹುದು.

ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತಂದಿರತಕ್ಕ ಉದ್ದೇಶ ಸಾಧುವಾಗಿದೆ, ಕೋ ಆಪರೇಟಿವ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಕವಾಗಿದೆ ಎಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಬರೀ ತತ್ವಗಳಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವುದಾದರೆ ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ, ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ, ಅಥವಾ democratic principlesಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಅನುಭವದ ಅಂಶವನ್ನೂ ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಇಂಥ ಕೆಲವು ಮುಖ್ಯ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ತೀರ ಅಗತ್ಯವೆಂಬುದು ನಮ್ಮ ಮನದಟ್ಟಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಬದಲಾವಣೆಗಳಾಗದಿದ್ದರೆ ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ (ಸಾಗರ–ಹೊಸನಗರ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಕಾರ್ಯವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುವ ಮತ್ತು ಭದ್ರಗೊಳಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು 1948ನೆಯ ಇಸವಿಯ ಆಕ್ಟಿಗೆ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶ ಸೂಚಿಸುತ್ತಾ ಅವರು ತಿಳಿಸಿರುವ ಅಂಶವೇನೆಂದರೆ: ರಿಜರ್ವ್‌ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರಿಗೆ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂದೆಬಂದಿರುತ್ತಾರೆ, ಆ ಸಾಲವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಈಗಿರತಕ್ಕ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕಾರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಅವಶ್ಯಕವೆಂದು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಟ್ಟಾಭಿರಾಮರ್‌ರವರು, ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಕಾನೂನು ತಿದ್ದುಪಡಿಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶ ಈ ರೀತಿ ಇರಬಾರದಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ಇದರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿರುವುದನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲ ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕರು, ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಮತ್ತು ಇತರ ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಅತ್ಯಗತ್ಯ, ಈಗಿರತಕ್ಕ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಬಲವಿಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ನಶಿಸಿಹೋಗುವುದಕ್ಕೂ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಹಣದ ದುರುಪಯೋಗವಾಗುವುದಕ್ಕೂ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ, ಆದುದರಿಂದ ಹಣದ ದುರುಪಯೋಗಮಾಡಿದವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಶಿಕ್ಷೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರಗಳು ಇರಲೇಬೇಕೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ.

ಇದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಅಯಂಗಾರ್‌ರವರು ಮೊದಲು ಮಾತನಾಡಿದವರು. ಹಾಗೆಯೇ ಶ್ರೀ ಇಮಾಂ ಸಾಹೇಬರವರು, ಶ್ರೀ ಲಂಗಣ್ಣನವರು ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿತಂದಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಅಷ್ಟೇನೂ ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಈಗ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಯಾವ ರೀತಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಾ ಇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಪುನಃ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸಮಯ ಬಂದಿದೆ, ಮತ್ತು ಕೆಲವು ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳು ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ತತ್ವಗಳನ್ನೇ ನಿರ್ಮೂಲವಾಗಿ ನಾಶಮಾಡತಕ್ಕ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳಾಗಿವೆ, ಕೋರ್ಟಿನ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಎಂಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಕೈಯಲ್ಲಿ ನೀವು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕಟುವಾಗಿ ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಟೀಕೆಗಳಿಗೆ ಸಮಂಜಸವಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಗೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಟ್ಟಂಥ ಮಹನೀಯರು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದು ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು 50 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಬೆಳೆದುಬರುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂದು ಶ್ರೀ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿದರು. ಶ್ರೀ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಅಯಂಗಾರ್‌ರವರು ಈ ಸಹಕಾರ ಬಹಳ ಪುರಾತನವಾದ ಪದ್ಧತಿ, ಇದು ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಮನುಷ್ಯ ಅಸಹಕಾರದಿಂದ ಬದುಕುವುದು ದುರ್ಲಭ, ಕಷ್ಟ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಯಾವೊತ್ತು ತಿಳಿದುಕೊಂಡನೋ ಅವೊತ್ತಿನಿಂದಲೂ ಸಹ ಸಹಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ಹಾತೊರೆಯುತ್ತಾ ಇದ್ದಾನೆ. ಸಹಕಾರವನ್ನು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾನೆ. ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಉಪನಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ಮಾತನ್ನು ಶ್ರೀ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಅಯಂಗಾರ್‌ರವರು ಉದಹರಿಸಿದರು.

> “ ಸಹನಾವವತು,
> ಸಹನೌಭುನಕ್ತು, ಸಹವೀರ್ಯಂ
> ಕರವಾವಹೈ. . . . .”॥

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.)

ಇತ್ಯಾದಿ... ನನ್ನ ಅನುಭವದಲ್ಲಿ ಈ ಪಾಠ ಅಥವಾ ಈ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ಜಪಿಸುತ್ತಾನೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಸಮಾರಂಭದ ಊಟಕ್ಕೆ ಕುಳಿತಾಗ ಮಾತ್ರ ಇದನ್ನು ಹೇಳಿ ಊಟ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. (ನಗು!) ಇತರ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಈ ಮಂತ್ರದಂತೆ ಕಾರ್ಯತಃ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇರುವುದನ್ನು ನಾವು ಇವೊತ್ತು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ; ಮತ್ತು ಈ 'ಸಹಕಾರ' ಎಂಬ ಶಬ್ದದ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ 'ಸಹಕಾರ' ಎಂಬ ಶಬ್ದ ಇವೊತ್ತು 'ಸಾಹುಕಾರ' ಎನ್ನುವ ಶಬ್ದ ಆಗಿ ಮಾರ್ಪಾಟಾಗಿದೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಆಧಾರಗಳು ಇವೆ. ಹಿಂದೆ ಕೂಡ ಸಹಕಾರ ಪದ್ಧತಿ ಇತ್ತು. ನಮಗೆ ಕಂಡ ಹಾಗೆ ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಣಕಾಸಿನ ಚಲಾವಣೆ ತೀರ ಕಡಿಮೆ ಇತ್ತು ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಟ್ರಸ್ಟೀಷಿಪ್ ಇತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ಕೂಡ ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಿದರ್ಶನವಾಗಿ ಈಗಲೂ ಕೂಡ ಕೆಲವು ಮಠಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ, ಇತ್ಯಾದಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ನಾವು ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಒಂದು ಕಡೆ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆ ಹಣವನ್ನು ಶೇಖರಿಸಿ ಇರತಕ್ಕದ್ದು, ಅದನ್ನು ಸಮಾಜದ ಎಲ್ಲರ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ, ಎಲ್ಲರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಕೆಲವರು ಖರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಈ ಸಹಕಾರ ತತ್ವದ ಮೂಲವಾಗಿ ಬಂದಿದೆ. ಅನಂತರದಲ್ಲಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಇದು ಸಡಿಲವಾಗುತ್ತ ಬಂದು ಮೊದಲಿನ ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಏನಿತ್ತೋ ಅದು ಬದಲಾಗಿ ಪಾಲುಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆದು ಬಂದು 'ಸಹಕಾರ' ಎನ್ನುವುದು 'ಸಾಹುಕಾರ' ಎನ್ನುವ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತದೆ. ಈ ಸಾಹುಕಾರರ ಕೈಯಿಂದ ಸಾಲಗಾರರನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು, ಆರ್ಥಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಪರರನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸುವುದನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾದಮಟ್ಟಿಗೂ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟು ತಮ್ಮ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾಗತಕ್ಕ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಸಹಕಾರ ಪದ್ಧತಿಯ ಮೇಲೆ ಬಡವರು ಅಥವಾ ಒಂದು ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿದವರು ಅಥವಾ ಒಂದೇ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕವರು ಅಥವಾ ಒಂದೇ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ, ಒಂದೇ ಲೊಕ್ಯಾಲಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕವರು ಸೇರಿ ತಮ್ಮ ಯಥಾನುಶಕ್ತಿ ಹಣವನ್ನು ಕೂಡಿಟ್ಟು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಒಂದು ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆತರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ, ಅನಂತರದಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿ ಕೆಲಸಮಾಡತಕ್ಕ ಈ ಒಂದು ಪದ್ಧತಿ ತಾನಾಗಿಯೇ ಬೆಳೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಪದ್ಧತಿಯು ಸರ್ಕಾರದ ಕೃಪಾಶ್ರಯದಲ್ಲೂ ಬೆಳೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಇವೊತ್ತು ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ವಹಿಸಿ ಷೇರುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡು, ಹಣ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಇದರ ಪುನರ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಅಭ್ಯಂತರ ಏನು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು ಪ್ರಶ್ನೆಮಾಡಿದರು. ಇದುವರೆಗೂ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಸರ್ಕಾರದ ಕೃಪಾಪೋಷಿತವಾಗಿ ಬೆಳೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿವೆ. ಇವೊತ್ತಿನದಿವಸ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಹಾಯ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ಹೆಚ್ಚಿನ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನಾವು ಹೊತ್ತುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ನಾವೇಕೆ ಅಂಥ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಅಥವಾ ಅಂಥ ಒಂದು ಮುನ್ನಡೆಯನ್ನು ಪೃಥಕ್ಕರಿಸಿ, ಅದು ಸಹಕಾರ ತತ್ವವನ್ನೇ ನಿರ್ಮೂಲಮಾಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ಟೀಕೆಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಎಂದರೆ ಪರ ಮತ್ತು ವಿರೋಧ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದನಂತರದಲ್ಲಿ ನನಗಾದರೋ ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿಲ್ಲ. ನಾನು...

Dr. R. NAGAN GOWDA (Minister for Agriculture).—Just one word, Sir. This Bill is proposed to be sent to the Select Committee. We will have occasions to discuss various items and also the principles of co-operation of which the Hon'ble Member is speaking so eloquently today. I would therefore suggest that these speeches could be done after the Bill comes back from the Select Committee because we have not enough time today. I think it would be better that we shorten the debate.

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Minister has not followed the procedure that is obtaining here. It is open to him to move for closure. I cannot shut out any Hon'ble Member from making his observations. The Rules are very clear. Any member may move for closure and that formal motion will be put to the vote of the House and if the motion is carried, the debate will be closed.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ವಿನಂತಿ ಏನೋ ಸಾಧುವಾದದ್ದೇ ಆದರೂ, ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಹೋದರೂ ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಆಗಬೇಕು, ಬದಲಾವಣೆ ಆಗಬೇಕು ಎಂಬುದು ಕೂಡ ಸಭೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಮೇಲೆ ಆಗಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ತಾವು ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಆಗುವುದನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿಯುವುದು ಅಷ್ಟು ಸೂಕ್ತವಾಗಲಾರದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—May I bring it to the notice of the Hon'ble Members, that anybody who is anxious to close the debate on the Bill may move a closure motion. In order to expedite the discussion on the Bill, the Hon'ble Minister suggested that the Bill is going before the Select Committee and will come again before the House for discussion. At that stage, the Bill can be discussed in detail clause after clause. That is what is suggested by the Hon'ble Minister in charge of the Bill. It is left to the House.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—With due deference to the ruling of the Chair . . .

Mr. SPEAKER.—I have not given any ruling.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—I mean the suggestion of the Chair—I would submit that once we send it to the Select Committee, we will have accepted the general principles. Supposing I object to the general principles? His argument leads to that. If this sort of a precedent is set up here, later on in respect of any other Bill with the general principles of which we may not agree and accept, what will be the position? Therefore, Sir, we must give free scope to those who object to the very introduction or the very general principles. It would not be a good precedent if we curtail discussion on the ground that there is no sufficient time.

Sri B. HUTCHE GOWDA (Turuvekere).—There are more Members who wish to participate in the debate on the Bill, Sir. I suggest that this may be taken up at the next adjourned session for discussion.

Mr. SPEAKER.—I am mainly guided by the Rules of Procedure and also by the wishes of the Hon'ble Members of this House. We shall follow the rules of procedure. I will obtain the sense of the House if a closure motion is formally moved. If there are any fresh points to be urged, I have no objection to give as much time as is needed. But generally what happens is that arguments are repeated. Therefore in the interest of good debate, I would request Hon'ble Members not to repeat arguments but throw some fresh light on the provisions of the Bill. This will eliminate delay also.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಇದುವರೆಗೂ ನಡೆದಿರತಕ್ಕಂಥ ಚರ್ಚೆಯ ಮೇಲೆ, ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳಲ್ಲಿ, ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸೂಚಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ವಿಷಯಗಳು ಚರ್ಚೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತವೆ; ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುವಾಗ ಪುನರಪಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಏನೆಂದರೆ ಯಾರೊಬ್ಬರು ಸದಸ್ಯರೇ ಆಗಲಿ 1,000 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಷೇರುಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿರಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಒರಿಜಿನಲ್ ಆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಆ 1,000 ರೂಪಾಯಿ ಅನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ 10 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಇರಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಸಹಕಾರ ತತ್ವಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಹಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ, ಇದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಅಥವಾ ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆ ಆದೀತೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಪರವಾಗಿ ಹೇಳಿರತಕ್ಕವರು ಹೆಚ್ಚು ಷೇರುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ, ವ್ಯವಹಾರ ರೂಢಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ವಿರೋಧ ಮಾಡಿದವರು 10 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ ಷೇರುಗಳನ್ನು ಒಬ್ಬರೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದ್ದರೆ ಅದರಿಂದ 'ಸಹಕಾರ ತತ್ವ' ಏನಿದೆ, ಹೆಚ್ಚು ಜನರು ಸಹ—ಕರಿಸಿ ಇದರ ಒಂದು ಸೌಲಭ್ಯ ಪಡೆಯಬೇಕೆಂಬ ತತ್ವ ಆ ತತ್ವಕ್ಕೇ ಮೂಲಭೂತವಾಗಿ ಕೊಡಲಿ ಏಟ ಬಿದ್ದಂತೆ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕಾದ ಅಂಶ. ಇಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಷೇರುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

11-30 A.M.

ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಂದ ಸಾಲವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಏಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ? ಅವರೇನೋ ಸಾಲ ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಯಾವ ರೀತಿ ಸಹಕಾರೀ ತತ್ವದಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಮೂಲಭೂತವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ. ರೈತರಿಗೆ ಸಾಲ ಸಿಕ್ಕುವುದಾದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಷೇರುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದು ಜಾಯಿಂಟ್ ಸ್ಟಾಕ್ ಕಂಪೆನಿಯೆ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA (Minister for Home and Industries).—There are two advantages. If the Government have shares, there will be some sort of guarantee or confidence in the mind of the public; secondly, nowadays, we want to have many big schemes under the co-operation scheme; for instance a sugar mill. If Government have shares in such industries, it would be an impetus to the shareholders; it would not be a Joint-Stock Company.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಉದ್ದೇಶ ಬಹುಶಃ ಘನವಾದದ್ದು. ಆದರೆ ಈಗಾಗಲೆ ಸರ್ಕಾರ ಷೇರುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಜಾಯಿಂಟ್ ಸ್ಟಾಕ್ ಕಂಪೆನಿಗಳನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿದರೆ ಹಲವಾರು ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಹಣವಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅವುಗಳ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಅವುಗಳು ಕೆಲಸಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ರೀತಿ ನೀತಿಗಳು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಬೇಕಾದಷ್ಟಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಹಣ ಒದಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟಮಾತ್ರಕ್ಕೇ ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಪುನಃ ಚೇತರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೆಚ್ಚಿನ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ವರ್ತಿಸಿ ಹೆಚ್ಚು ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ತಿಸುತ್ತವೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ವಿರೋಧ ಮಾಡುವವರು ಯಾವ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ವಿರೋಧ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ಒಂಟೆಗೆ ತಲೆ ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು ಮನೆ ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಕ್ಕೆ ಹೋದ ಎಂದು ಹೇಳುವಹಾಗೆ ಏನಾದರೂ ಆದೀತೋ ಏನೋ ಎಂದು. ಸಹಕಾರ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುವಹಾಗೆ ವಾಲಂಟರಿ ಎಂಬ ಅರ್ಥವಿರುತ್ತದೆ; ನಾನು ಸ್ವಯಂ ಪ್ರೇರಿತನಾಗಿ ಸಹಕರಿಸುತ್ತೇನೆ, ಸ್ವಯಂ ಪ್ರೇರಿತನಾಗಿ ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ನನ್ನ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.)

ಕ್ಕೈಲಾದ ಸಹಕಾರವನ್ನು ನಾನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂಬುದು ಅರ್ಥ.

Sri D. DEVARAJ URS.—Sir, sometimes people are made to co-operate; my friend knows it too well.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—By persuation.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಈಗ ಸರ್ಕಾರವೆಂಬ ದೊಡ್ಡಣ್ಣ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಬರುತ್ತಿರುವಾಗ ಕೋಲು, ಕರಟ ಕೊಡುವ ಸಂದರ್ಭ ಬರುತ್ತದೆಯೋ ಏನೋ ಎಂಬ ಅನುಮಾನವಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತಾತ್ವಿಕದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸಮಂಜಸವೆ ಅಲ್ಲವೆ ಎಂದು ಈಗಿರತಕ್ಕ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರು ಮತ್ತು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿರುವ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹಾಗೂ ಇದಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುವ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ದೂರದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಸವಿನಯ ವಿನಂತಿ.

Sri D. DEVARAJ URS.—We have ideals and realities before us; not only ideals, as you know.

Sri S. GOPALA GOWDA.—It is very kind of you, Sir. ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಇದಕ್ಕೆ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿರಬೇಕು, ಅದೇ ಕ್ಲಾಸ್ ಅಥವಾ ಆಕ್ಯುಪೇಷನ್ನಿಗೆ ಸೇರಿಸಬೇಕು ಎಂದು. ಸೆಕ್ಷನ್ ಎಂಟರ ಒಂದನೆಯ ಸಬ್ ಸೆಕ್ಷನ್ನಿಗೆ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಿದೆ. ನಾನು ಈ ಬಗ್ಗೆ ವಿರೋಧಮಾಡಬೇಕಾದ್ದೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಈಗ ಕೂಲಿಗಾರರಿಗೇ ಬೇರೆ ಸಹಕಾರಸಂಘಗಳು, ರೈತರಿಗೇ ಬೇರೆ ಸಹಕಾರಸಂಘಗಳು, ವ್ಯಾಪಾರಗಾರರಿಗೇ ಬೇರೆ ಸಹಕಾರಸಂಘಗಳು— ಹೀಗೆ ಅವರವರ ಆಕ್ಯುಪೇಷನ್‌ಗಳಿಗೆ ಅವರವರ ತರಗತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಸಹಕಾರಸಂಘಗಳು ಏರ್ಪಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಕಂಡು ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ತಪ್ಪೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಬೇರೆಯವರು ಇರಲೇಬಾರದು ಎಂಬ ತತ್ವವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದನೆಮಾಡುವಾಗ ಪುನಃ ಸ್ವಲ್ಪ ಆಲೋಚನೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಲೊಕ್ಯಾಲಿಟಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮತ್ತು ಆ ಕ್ಲಾಸ್‌ಗೆ ಸೇರಿದ್ದಾನೆಯೆ ಇಲ್ಲವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸುವುದು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರಿಗೆ ಸೇರಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅಕಸ್ಮಾತ್ ಎಕ್ಸೆಪ್ಷನ್ ಒಂದು ಹುಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ತೊಡಕುಂಟಾದೀತೋ ಏನೋ ಎಂಬ ಸಂದೇಹವಿದೆ. ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಈ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸದಸ್ಯನಾಗಬೇಕೆಂದು ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿದಾಗ ಸೇರುವುದಕ್ಕೆ ಅರ್ಹನೆ ಅಥವಾ ಅಲ್ಲವೆ ಎಂಬುದು ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ಸಹಕರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದವನನ್ನು ವಾಪಸು ಕಳುಹಿಸಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭ ಬರಬಹುದು, ಹಾಗೆ ಕಳುಹಿಸುವುದರಿಂದ ಸಹಕರಿಸಲು ಬಂದವನಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಊರಿನವನಲ್ಲ, ಆ ಉದ್ಯೋಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವನಲ್ಲ, ಅವನ ಹಿತ ಬೇರೆ, ಸಂಘದ ಉದ್ದೇಶ ಬೇರೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಮೆಂಬರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅರ್ಹನಲ್ಲ ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ, ಸಹಕಾರ ಮನೋಭಾವವಿರುವ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಸಂದರ್ಭ ಬರಬಹುದು. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಕೂಡ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ನಾಲ್ಕನೆಯ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಒಂದು ಪ್ರತಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಗೊತ್ತಾದ ಪ್ರತಿಗಳು ಎಂದಿದೆ. ಇದರಲ್ಲೇನೋ ಯಾವತರಹದ ಅಭ್ಯಂತರವೂ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಕಾಪಿ ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರತಿ ಬೇಕಾದರೆ ಪಡೆಯಲು ಅವಕಾಶವಿರಲೆಂದು ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತಂದಿರುವುದರಿಂದ ಇದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬದಲಾವಣೆಯೇನೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಆಸ್ತಿಗಳ ಮೇಲೆ ಛಾರ್ಜ್ ಕ್ರಿಯೇಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ವಿಷಯವೂ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಸಹಕಾರಸಂಘದಲ್ಲಿ ಸಾಲ ಪಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಆಸ್ತಿಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು 22-A ಎಂಬ ಕ್ಲಾಜಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ. ಅದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸುವುವಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆದಿದೆ. ಇದರಿಂದ ರೈತನಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸಹಕಾರಸಂಘಗಳಲ್ಲಿರುವ ಅರ್ಧಭಾಗದ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಅಥವಾ ಪ್ರತಿಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕಾದದ್ದು ಬಹಳ ಅಗತ್ಯ. ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಹೀನರಿಗೆ ತಾವು ಯಾವರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಿಂದ ಹಣ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲಪಡಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಶ್ರೀ ಲಿಂಗಣ್ಣನವರು ಲೋಪವನ್ನೆತ್ತಿದರು. ಅದನ್ನು ಕೂಡ ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಬೇಕಾದದ್ದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇವೊತ್ತು ತಾನೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೆಲವು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನೊದಗಿಸಿದರು. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ರೂರಲ್ ಇಂಡೆಟೆಡ್‌ನೆಸ್ ಸುಮಾರು 24 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟಿರಬಹುದು. ಈ ಸಂಖ್ಯೆಯಾದರೂ ಸಹ ಅಷ್ಟು ಖಚಿತವಾದ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ employment exchange ಸಂಸ್ಥೆಯವರು ನಿರುದ್ಯೋಗಸ್ಥರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಶೇಖರಿಸಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆಯೋ ಹಾಗೆಯೇ statistics ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ, ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮೂಲಕ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿರುವವರ ಬಗ್ಗೆ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ರವರ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರದವರು ಶೇಖರಿಸಿ ಒಂದು ಅಂದಾಜು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿ ಸುಮಾರು 24 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಸಾಲವಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಅಂಕಿ ಅಂಶವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೂ ಸಹ, ಈ ಸಾಲದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಎಷ್ಟೋ ಭೂಮಿಕಾಣಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವ ಎಷ್ಟೋಮಂದಿ ಸಾಲಗಾರರು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಇಂದು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ರೈತವರ್ಗದ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿದೆಯೆಂದು ತಜ್ಞರು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ರೈತ ಸಾಲಡಲ್ಲಿಯೇ ಹುಟ್ಟಿ, ಸಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಬದುಕಿ, ಸಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಸಾಯುತ್ತಾನೆ. ಇಂಥ ಹಲವಾರು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ನಾವು ಇಂದು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡಬಹುದು. ಅಜ್ಜನ ಸಾಲ ಮೊಮ್ಮಗನ ಕಾಲಕ್ಕೂ ತೀರಿರುವುದಿಲ್ಲ. ವಂಶಪಾರಂಪರ್ಯವಾಗಿ ಈ ಸಾಲ ಬೆಳೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು, ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಜಮೀನು ಸಹ ಕಳೆದುಕೊಂಡವರಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಸಹ ಧೃತಿಗೆಡದೆ ಆತನು ಭೂಮಿಯನ್ನೇ ಆಶ್ರಯಿಸಿಕೊಂಡು ಗೇಣೀದಾರನಾಗಿ ಬಾಳ್ವೆಯನ್ನು ಸಾಗಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ. ಆತನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸಾಲದಿಂದ ವಿಮೋಚನೆ ಹೊಂದುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಸಹಕಾರಸಂಘಗಳ ಮೂಲಕ ಆತನ ಋಣವಿಮೋಚನೆಗೆ ಬೇಕಾದ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು.

ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಲ್ಲಿ ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ಅಂಶವೆಂದರೆ—22-A (i). ಅದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ :

> "Any person who makes an application to a society of which he is a member for a loan shall, if he owns any land, make a declaration in the prescribed form. Such declaration shall make that the applicant thereby creates a charge of the land owned by him and specified therein for the payment of the amount of the loan which the society may make to the member in pursuance of the application and for all future advances, if any, required by him which the society may make to him as such member subject to such maximum as may be determined by the society together with interest on such amount of the loan and advances."

ಈ ರೀತಿ ಒಬ್ಬ ರೈತ ಸಾಲ ಪಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ತನ್ನ ಭೂಮಿಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸಹಕಾರಸಂಘಕ್ಕೆ ಬರೆದು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾಲ ತೀರಿಸುವವರೆಗೂ ಆತನಿಗೆ ಆ ಭೂಮಿಯಮೇಲೆ claim ಬರುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಆತನು 500 ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸಹಕಾರಸಂಘದವರು ಆಧಾರವಾಗಿ ಏಕೆ ಬರೆಸಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು ? ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಆತನ ಪೂರ್ತಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು lease ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಅಗತ್ಯವೇನಿದೆ ? ಹೀಗೆ ಆದರೆ ಆತನು ಸಾಲಸೋಲಗಳಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಮುಖ್ಯಾಂಶ. ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಉದ್ದೇಶವಾದರೂ, ಸಾಲಮಾಡಿರುವವನಿಂದ ಹಣ ವಾಪಸ್ಸು ಬಾರದಿದ್ದರೆ ಆತನು ಆಧಾರಮಾಡಿರುವ ಆಸ್ತಿಯಿಂದ ಆ ಹಣವನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ಪಡೆಯಲು ಸಹಕಾರಸಂಘಕ್ಕೆ ಮೊದಲವಕಾಶವಿರಬೇಕು ಎಂಬುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸಯ್ಯಂಗಾರ್‌ರವರು ಸೂಚಿಸಿರುವಹಾಗೆ, ಈಗಾಗಲೇ ಇರುವ ಕಾನೂನಿನ 22ನೆಯ ಸೆಕ್ಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿದೆ. ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಈ 20 (A) (i) ರ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಏನು ಇತ್ತು ?

ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ 22-A (ii) ರಲ್ಲಿ—

> "A declaration made under clause (i) may be varied at any time by a member with the consent of the society in favour of which such charge is created"

ಎಂದೂ, 22-A (iii) ರಲ್ಲಿ—

> "No member shall alienate the whole or any part of the land specified in the declaration made under clause (i) or varied under clause (ii) until the whole amount borrowed by the member together with interest thereon is paid in full"

ಎಂದೂ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸಹಕಾರಸಂಘದ ಮೂಲಕ ಒಬ್ಬನು ಸಾಲ ಪಡೆದನೆಂದರೆ ಅದನ್ನು ಆತನು ತೀರಿಸುವವರೆಗೆ ಆತನ ಪೂರ್ಣ ಆಸ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಸರ್ವಹಕ್ಕು ಬಿಡಬೇಕು. ಆತನು ಮತ್ತಾವ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿಯೂ ಬೇರೆ ಮಾರ್ಗ ಹುಡುಕುವ ಹಾಗೆಯೇ ಇಲ್ಲ.

ಸಹಕಾರಸಂಘಗಳು ಸ್ವಯಂಪ್ರೇರಿತವಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕು, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ತತ್ವಗಳ ಆಧಾರದಮೇಲೆ ಅವುಗಳು ಉಳಿಯಬೇಕು, ಸ್ವಪರಿಪೂರ್ಣತೆ ಮತ್ತು ಸ್ವಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಅವು ಬೆಳೆಯಬೇಕು. ಹೀಗಲ್ಲದೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಉನ್ನತಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಎತ್ತಬೇಕು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟರೆ ಅದು ಊರ್ಜಿತವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಜನರ ಸಂಘಟಕ ಮನೋಭಾವದಿಂದ, ಸಹಕಾರ ಮನೋಭಾವದಿಂದ ಅವು ಏಳಿಗೆಗೆ ಬರಬೇಕು. ಹಾಗಿಲ್ಲದೆ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ರವರಿಗೆ ಸಹಕಾರಸಂಘಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರ ಕೊಡುವುದೆಂದರೆ ಎಂದಿಗೂ ಸಾಧುವಾದುದಲ್ಲ.

ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಈ ಸಭೆಯಮುಂದೆ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರನೇಕರು ಈ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಮಾರಟೋರಿಯಂ ಆಕ್ಟ್ ತರುತ್ತೀರಾ ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈಗ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ, ಹಾಗೇನಾದರೂ ಮಾರಟೋರಿಯಂ ಆಕ್ಟ್ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತೇವೆ ಎಂದರೆ ಖಾಸಗೀ ಮನುಷ್ಯರು ಸಾಲಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದನ್ನೇ ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟು, ಖಾಸಗೀ ಹಣ ಸಾಲದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಆಗ ರೈತರಿಗೆ ಸಾಲ ದೊರಯದೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ಕಷ್ಟವಾಗಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಯಾವಾಗ ತಾವು ಇಂಥ ಒಂದು ನಿಯಮವನ್ನು ತಂದು ಸಹಕಾರಸಂಘದ ಮುಖಾಂತರವೇ ಆತ ತನ್ನ ಎಲ್ಲಾ ಹಣಕಾಸಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನೂ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನೂ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲಿ, ಅವನು ಖಾಸಗಿ ಸಾಲಗಾರರ ಕೈಯಿಂದ ಮುಕ್ತನಾಗಲಿ ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶ ಹೊಂದಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಮಾರಟೋರಿಯಂ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನೇ ತರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಈಗ ಕೋ ಆಪರೇಟೀವ್ ಸೊಸೈಟಿಯಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯನಾಗಿ ತನ್ನ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಒತ್ತೆ ಇಟ್ಟು 500 ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾದರೆ 200 ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲಕೊಟ್ಟಿರುವವನು ಅಥವಾ 100 ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟಿರುವವನು ಅಡ್ಡಿ ಬರುತ್ತಾನೆ, ನೀವು ಆ ರೀತಿ ಭೂಮಿ ಮೇಲೆ ಇಂಟರೆಸ್ಟ್ ಕ್ರಿಯೇಟ್ ಮಾಡಕೂಡದು ಅಂತ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ನನಗೆ ಈಡು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ, ನನಗೆ ಖರೀದಿಗೆ ಬರೆದು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ಈಗ ಆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸೊಸೈಟಿ ಸಾಲದ ಬಗ್ಗೆ ಚಾರ್ಜು ಕ್ರಿಯೇಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ ನನ್ನ ಸಾಲವನ್ನು ಮೊದಲು ತೀರಿಸಲಿ ಎಂದು ಆತ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಬಹುದು. ಆ ವಾದವನ್ನು ಕೂಡ ಇಲ್ಲಿ 22 (A) ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಅಡಕಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಆಮೇಲೆ ಈ ಲೆಕ್ಕ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಹಾಜರ್ ಪಡಿಸುವುದು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಈ ಲೆಕ್ಕ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಹಾಜರ್ ಪಡಿಸುವ ವಿಧಿ ಇರುವುದರಿಂದಲೇ ಅನೇಕವೇಳೆ ಯಾರೋ ಒಬ್ಬರು ಆಸಕ್ತಿ ಉಳ್ಳ ಮಹನೀಯರು ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳನ್ನು ಹಾಜರ್ ಪಡಿಸಿ

(SRI S. GOPALA GOWDA)

ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ, ಅದರಿಂದಲೇ ಎಷ್ಟೋವರ್ಷ ಈ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ವಿವಾದ ತಿರ್ಮಾನವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ as a special case ಅದನ್ನು ಹಾಜರ್ ಪಡಿಸಬಹುದು ಎಂದಿದೆ. 30, ಸಬ್ ಸೆಕ್ಷನ್ (2) ರಲ್ಲಿ.—

> "30 (2) : No officer or liquidator of a registered society and no officer in whose office the books of a registered society are deposited after liquidation shall, in any legal proceedings to which the society or the liquidator is not a party, be compelled to produce any of the society's books the contents of which can be proved under sub-section (1), or to appear as a witness to prove the matters, transactions and accounts therein recorded, except by order of the court made for special cause."

ಈ ವಿಧಿಯನ್ನು ಕೂಡ ನಾವು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾಲ ಕೊಡುವುದು, ಷೇರುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಣ ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ 32 A ಸೆಕ್ಷನ್ ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು, ಮತ್ತು ಇದೇ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತರುವುದಕ್ಕೆ ಮೂಲವಾದ ಕಾರಣ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

> "Notwithstanding anything contained in any other enactment, the State Government may, subject to such rules as may be prescribed in this behalf, grant loans to, take shares in, or give financial assistance in any other form to any registered society."

ಇದರಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ, ಸಹಕಾರ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಷೇರುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದು ತಾತ್ವಿಕವಾಗಿ ಸಮಂಜಸವೇ ಎಂಬ ತತ್ವ, ವಿವಾದ ತೀರ್ಮಾನವಾದಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವ ರೀತಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಕೂಡ ನಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪಟ್ಟಾಭಿರಾಮನ್‌ರವರು ಹೇಳಿದರು, ತಮಗೆ ಈ ಹಣವನ್ನು ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಇದ್ದರೆ ತಾವೇ ರೂರಲ್ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ಸ್ ಎಂಬುದಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲೂ ತೆಗೆಯಬಹುದು, ಅದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಒಂದು ಮಸೂದೆಯನ್ನೇ ತಂದು, ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ಕಾನೂನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡುವ ಹವ್ಯಾಸಕ್ಕೇ ಹೋಗದೆ ಹಣವನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ಭದ್ರತೆಯ ಮೇಲೆ ರೈತರಿಗೆ ಕೊಡಬಹುದೋ ಅಂಥ ಒಂದು ಕಾನೂನನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಅಡ್ಡಿ ಇದೆ ಎಂದು. ಬಹುಶಃ ನನಗೆ ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಬೇರೆ ಒಂದು ಕಾನೂನನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದು ರಿಜರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಹಣ ಪಡೆದು ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಲ್ಲಿ ಸಾಲಕೊಡತಕ್ಕ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಬಹುಶಃ ಅದು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಎಸ್ಟ್ಯಾಬ್ಲಿಷ್‌ಮಂಟ್ ಆಗುತ್ತದೆ, ಅಂಥ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಡ ಆಗುತ್ತದೆ, ಆದರಿಂದ ಈಗಿರತಕ್ಕ ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಗಳ ಮುಂಖಾಂತರವೇ ಈ ಲೇವಾದೇವಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವುದು ಹೆಚ್ಚು ಲಾಭದಾಯಕ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ಸುಲಭ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಬಹುಶಃ ಸರ್ಕಾರ ಭಾವಿಸಿ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತಂದಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಆ ರೀತಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದು ಸಾಧುವಾದದ್ದೇ. ಆದರೆ ಈ ಹಣ ಕೊಡುವ ಒಂದು ನೆಪದಲ್ಲಿ……

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿ ಗೌಡ (ಹುಲಿಯೂರು ದುರ್ಗ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಚರ್ಚೆ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಚರ್ಚೆ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗಬೇಕೆಂದು ಸೂಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

Sri J. MOHAMED IMAM (Jagalur).—I take objection to this, Sir. When an Hon'ble Member is on his legs, he cannot move for closure.

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Member has taken three-fourth of an hour and he will close early. We shall not be guided by other things.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ನಾನು ಮುಗಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದೆ. ನಾನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವುದರಲ್ಲಿ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಅವರು ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದೆಂದರೆ ಸರಿ, ಅಥವಾ ಕಾನೂನು ಇರುವರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇಡುವುದಾದರೆ ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ಹೊತ್ತು ಮಾತನಾಡಬೇಕಾದ ಪ್ರಮೇಯ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ರೆಫರ್ ಆಗಬೇಕೆಂಬ ಸೂಚನೆ ಕೂಡ ಈಗಾಗಲೇ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇದೆ. ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಕಾತರತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಾ ಇರುವುದು ಕೂಡ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ನಾನಾದರೋ ಅಂಥ ಒಂದು ಕಾತರತೆಯನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸತಕ್ಕವನೇ ಮತ್ತು ರೈತರಿಗೆ ಸಾಲದೊರೆಯುತ್ತದೆ, ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೌಲಭ್ಯ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಹತ್ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ಅದನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತಿಸದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಕೈಲಾದ ಅಡಚಣೆಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡಬೇಕು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚುಕಾಲ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಇಂಥ ಒಂದು ಕಾನೂನು ಜಾರಿಗೆ ಬಾರದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಡೆ ಹಿಡಿಯಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ನನಗಿಲ್ಲ.

12 NOON.

ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಕೆಲವು ತತ್ವಗಳಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿದೆ ಅನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಈ ಮಾನ್ಯಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ಬಂದಿದೆ. ಶ್ರೀ ಶ್ರೀನಿವಾಸಯ್ಯಂಗಾರ್ ಅವರು ಈ ಸಹಕಾರ ತತ್ವವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದವರೂ ಮತ್ತು ಈ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪರಿಶ್ರಮಪಡೆದಿರುವವರೂ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಅನುಭವದಿಂದ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಟ್ಟಾಭಿರಾಮನ್‌ರವರು ಆರ್ಥಿಕ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕಸ್ಥಿತಿ ಮುಂದೆ ಯಾವರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಬೇಕು, ಯಾವರೀತಿ ಸಹಕಾರ ತತ್ವ ಬೆಳೆಯಬೇಕು, ಜೆಕೋಸ್ಲವೇಕಿಯ ಮುಂತಾದ ಇತರ ಮುಂದುವರಿದ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂಬು

ದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ತಕ್ಕವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಈಗಿರುವ ಪದ್ಧತಿಯೇ ಪ್ರಪಂಚದ ಯುದ್ಧಕಾಲದಲ್ಲೂಕೂಡ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಅಂಥಾದ್ದಕ್ಕೆ ತಿದ್ದುಪಡಿಮಾಡಿ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ಹಣ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂಬ ನೆಪದಿಂದ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ಬುಡಕ್ಕೇ ಕೊಡಲಿ ಹಾಕುತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಸಹ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು. ಇಷ್ಟು ತಿಳಿದಿರುವ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿರುವಾಗ ನೀವಾದರೂ ಕೂಡ ಇದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡುವುದು ಅಗತ್ಯ, ಪರಿಣಾಮವೇನಾದೀತೆಂಬುದನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದು ನಿಮ್ಮ ಆದ್ಯಕರ್ತವ್ಯ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಈಗಾಗಲೇ ಬೆಳೆದುಬಂದಿರುವ ಪದ್ಧತಿಯಮೇಲೆ ಇದು ಆಘಾತವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವುದಾದರೆ, ಅವಸರದಿಂದ ಈ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿ ತರುವುದರಿಂದ ಈಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದಾದರೆ ಇಂಥಾದ್ದಕ್ಕೆ ನಾವು ಕೈಹಾಕಬೇಕೆ ಎಂಬುದೇ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಈ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಾನಾದರೂ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೆಳಕನ್ನು ಬೀರುವುದಾದರೆ ಮತ್ತು ಇವುಗಳ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಗ್ರಹಿಸಬೇಕಾದರೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕಾದದ್ದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಣಕಾಸಿನ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನೇರ್ಪಡಿಸುವುದರಿಂದ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಜಮೀನಿಲ್ಲದವರೇನಿದ್ದಾರೋ ಅವರಿಗೆ ಬೆಳೆಗಳಮೇಲೆ ಸಾಲವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಇಷ್ಟಪಟ್ಟಿದೆಯೆಂದು ನಾವು ತಿಳಿದುಕೊಂಡರೂ ಕೂಡ ಈಗಿರುವ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಹಣ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಅಂಶವನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತರಬೇಕಾದದ್ದು ಅಗತ್ಯವೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಅನಂತರದಲ್ಲಿ ಕೋರ್ಟುಗಳಿಗಿರುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದೊಂದು ಮಹತ್ವದ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಅಧಿಕಾರವುಳ್ಳಂಥ ಕಾನೂನನ್ನು ಮಾಡಿದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ನಾಚಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಹಕ್ಕು ಬಾಧ್ಯತೆಗಳು ಮೊಟಕಾಗಬಾರದು, ಅದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ಣ ಅವಕಾಶವಿರಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಹೇಳುವಾಗ ಯಾರು ನ್ಯಾಯ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂಬುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಅಂಶ. ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರೇ ಎಲ್ಲಾ ನ್ಯಾಯ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನೂ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಅದರಿಂದ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ಮನ್ನಣೆ ದೊರೆಯಲು ಸಾಧ್ಯ ಎಂಬುದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಊಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ತಕ್ಷಣ ಕೆಲಸಗಳಾಗಬೇಕು, ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಪ್ರಕಾರ ಕೆಲಸವಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಟೊಟಾಲಟೇರಿಯನ್ ಪದ್ಧತಿಯಾಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಕೊಟ್ಟವರಿಗೆ ಹಣಕ್ಕೆ ಬೇಗ ರಕ್ಷಣೆ ಸಿಕ್ಕಲಿ ಎಂದು ಮಾಡಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುವ ವಿಧಾನವೇ ರಕ್ಷಣೆಗಿಂತ ಅಪಾಯಕಾರಿಯಾದರೆ ಹೇಗೆ! ನಿನ್ನ ತಲೆ ಕಾಪಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹತ್ತು ಮಣದ ಗುಂಡು ಹೊರಿಸಿದರೆ ಕಾಪಾಡಿದ ಹಾಗಾಯಿತೆ! ಬಿಸಿಲಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆನೀಡಲು ಒಂದು ಛತ್ರಿಸಾಕು. ಹೀಗೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಕಾಪಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಮೇಲೆಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚುಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಸರಿಯಾದ ನೀತಿಯೆ ? ಅದರಿಂದ ಆಗಿರುವ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನಾವು ಕೃತಜ್ಞರೂ ಚಿರಋಣಿಗಳೂ ಆಗಿದ್ದೇವೆ. ಅವರು ಸೂಚಿಸಿದ ವರದಿಯನ್ನು ನಾನು ಓದಿಲ್ಲ. ಅಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿದ್ದರೆ 50 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಎಷ್ಟು ಸುಲಭ!

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪ ನಾಯಕ್.—ಅಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೇ ಈ ಪ್ರಾವಿಷನ್‌ಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿರುವುದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಮಾತು ಬಂದಾಗ, ಸಹಕಾರ ತತ್ವದ ಮಾತುಬಂದಾಗ ಸಾಧ್ಯವಾದಮಟ್ಟಿಗೂ ಸರ್ಕಾರ ದೂರವಿರುವುದು ಮೇಲು. ಮಲ್ಟಿಪರ್ಪಸ್ ಸೊಸೈಟಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಎಷ್ಟೋ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟೆವು ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಶೇಕದಾರರಿಗೆ ಷೇರು ವಸೂಲು ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ಬಹಳ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ವಸೂಲು ಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚುಕಡಮೆಯಾಯಿತು. ಹತ್ತಿರ ಹಣವಿದ್ದಾಗ ಖರ್ಚಾಗದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದ ಹಣವಾದರೆ ಅದು ಕಹಿಯಾಗುತ್ತದೆಯೆ! ವಸೂಲು ಮಾಡಿ ತಮಗೆ ಬೇಕಾದಾಗ ಖರ್ಚಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡುಬಿಟ್ಟರು. ಆಮೇಲೆ ವಸೂಲು ಮಾಡಿದ ಷೇರು ಹಣ ಡಿಪಾಜಿಟ್ ಮಾಡುವಾಗ ಕೈಲಿರಲಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಹಣ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಡಿಪಾಜಿಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆ ಬಡ ನೌಕರರಿಗೆ ಬರುವುದು 60 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಂಬಳ. ಅದರಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ಬೇರೆಯವರು 3-4 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಾಲಕೊಟ್ಟು ಅವರ ಸಂಬಳದಲ್ಲಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಇಂಥ ಅವಸ್ಥೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾಗಬಾರದಾಗಿತ್ತು, ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಮಲ್ಟಿಪರ್ಪಸ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಹಾಳಾಗದೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಸರಿಯಾದ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರವಿಲ್ಲದೆ, ಸಮಿತಿಯೂ ಸೂಪರ್‌ವಿಷನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲದೆ, ಹಣಕಾಸಿನ ತನಿಖೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲದೆ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಕೆಟ್ಟುಹೋಗಿವೆ ಎಂಬ ವಾದ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ವಾದವನ್ನು ಶ್ರೀ ಶ್ರೀನಿವಾಸಯ್ಯಂಗಾರ್‌ರವರು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿರಾಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಿರುವ ಕಾನೂನನ್ನು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ, ಅದಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ಆಡಳಿತ ವರ್ಗದವರು ನಡೆದಿದ್ದರೆ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ದುರುಪಯೋಗವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಕಾನೂನಿನ ಪ್ರಕಾರ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳದೆಹೋದರೆ ಎಷ್ಟು ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟರೆ ತಾನೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ! ಹಿಂದುಗಳಿಗೇಕೆ ಚಕ್ರಾಯುಧ ಎಂದು ಶ್ರೀ ನಾಗರಾಜ ಮೂರ್ತಿಗಳು ಹೇಳಿದರು. ಹಾಗೆ ಕೈಲಿ ಅಧಿಕಾರವಿದ್ದರೇನುಪ್ರಯೋಜನ! ಅಧಿಕಾರ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಮಾತ್ರಕ್ಕೇ ಕೆಲಸ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆಂದು ಯಾರೂ ಊಹಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿ ವಿಚಾರ ನಾವು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವುದು. . . .

Mr. SPEAKER.—May I request Hon'ble Members of this House to finish at least this Bill today ?

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Not possible, Sir.

Mr. SPEAKER.—I leave it to House. There is enough provision in the Rules for the Chair to exercise powers; but I do not want to exercise them. I will therefore leave it to the House. At least, this Bill may be referred to the Select Committee. There will be ample time to discuss the Bill after it comes from the Select Committee, during the next session. It will be advancing the cause of the raiyats or the people who are in need of help. Therefore I am requesting the Hon'ble Member at least to allow me to put this Bill, half an hour hence. I have no objection even if half an hour more is taken, if Hon'ble Members agree and pass this Bill on to the Select Committee, because you will be doing justice to the cause which we are supposed to support. Therefore I leave it to the House. If you want, you can have discussion till One of the Clock.

Sri N. HUCHMASTHY GOWDA.—I move for closure of the debate.

ಶ್ರೀ ಎ. ವಿ. ನರಸಿಂಹರೆಡ್ಡಿ (ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ-ಉತ್ತರ).—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುವುದು ಇನ್ನೂ ಎಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಹಿಡಿಯುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾದರೆ ಇದನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡಬಹುದು.

Mr. SPEAKER.—How much time do you require?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ನಾನು judicial rights ಹೇಗೆ ಇದರಿಂದ ಮೊಟಕು ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ. ನಾನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಿರುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಪುನರುಕ್ತಿ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ಸಭಾಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಬೇಜಾರಾಗಿದ್ದರೆ ನಾನು ಈಗಲೇ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧ.

Mr. SPEAKER.—I will leave it to the House.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆ ಮುಗಿಸಬೇಕೆಂಬ ಒತ್ತಾಯ ಸೂಚನೆ ಈಗ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಬೇಕೆಂದಿರುವ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಬಿಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿದೆ. ಇಷ್ಟು ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಇಂದಿನ ಸಭೆ ಮುಗಿಯುತ್ತದೆಂದು ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ಗಹನವಾದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕಾದುದು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಇದೆ.

Mr. SPEAKER.—That is beside the point. You have taken already one hour and ten minutes and spoken on the scope of the several provisions of the Bill. Therefore if you limit your time and adjust, we can easily put it to the vote and send the Bill on to the Select Committee.

Sri B. HUTCHE GOWDA.—They should have given more time to this side. They should have shown more restraint in their speeches.

Mr. SPEAKER.—I have no more time. I have given you enough time.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಬೇಗ ಮುಗಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತೇನೆ, 14 (2) ರಲ್ಲಿ.

> "The order of the Registrar under sub-section (1) shall be final unless it is set aside by the Government on application made"

ಎಂದಿದೆ. ಈ ಅಧಿಕಾರ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ರವರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಪ್ರಮೇಯವೇನಿದೆ? ಕೊಡದೇ ಇದ್ದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೇ, ಬೇರೆ ಇರತಕ್ಕ ವಿಧಿಗಳ ಆಧಾರದಮೇಲೆ ಹಣವನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಸರ್‌ಚಾರ್ಜ್ ಹಾಕುವುದಕ್ಕಾಗಲಿ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದು ವಾದಗ್ರಸ್ತವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಇಲ್ಲಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಜಡ್ಜರು ಚಲಾಯಿಸತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನಾಹುತವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆಯೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿಯುತ್ತೇನೆ. ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗುವುದರಿಂದ ತಡವಾಗುತ್ತದೆ, ತಕ್ಷಣ ಪರಿಹಾರ ದೊರಕಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೂ ಸಹ, ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ರವರು ಒಂದು ಮಹತ್ತರವಾದ, ಗುರುತರವಾದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿ ಸದಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸಿದರೆ ಈ 14 (2,ನೆಯ ನಿಧಿಯನ್ನು ಕೈ ಬಿಡುವುದು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಹಣವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ, ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕರು ಹೇಳಿರುತ್ತಾರೆ, ಯಾರು cheats ಆಗಿರುತ್ತಾರೆಯೋ, ಯಾರು ಹಣ ದುರುಪಯೋಗ ಪಡಿಸುತ್ತಾರೆಯೋ ಅವರಿಗೆ ಉಗ್ರವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾರದೂ ಅಭ್ಯಂತರವಿರಬಾರದೆಂದು. ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪತಕ್ಕದ್ದೇ ಆದರೂ, ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ರವರಿಗೆ magisterial power ಕೊಡುವ ಸೂಚನೆ ಒಂದು ಉಗ್ರವಾದ ತಿದ್ದುಪಡಿಯೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಆತುರದ ಜೋರಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗಿರತಕ್ಕ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಸ್ವರೂಪವನ್ನೇ ಬದಲಾಯಿಸಲು ತೊಡಗಿರುತ್ತಾರೆ. ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರು ಎಂಥ ಕಷ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತಾರೆಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು.

Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—I want to know whether it is the intention of the Hon'ble Member that moneys paid to agriculturists by way of loan should not be recovered.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಅಂಥ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾನೇನು ಹುಚ್ಚನೇ, ಸ್ವಾಮಿ?

ಆ ದುರುದ್ದೇಶ ಯಾರಿಗೂ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಉದ್ದೇಶ ಅದಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಸಾಲಕೊಟ್ಟು......

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕ್.—ಬಹಳ ನಿಧಾನವಾಗಿ, ಮೆತ್ತಗೆ, ಅವರು ಕೊಟ್ಟಷ್ಟು ವಸೂಲು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿ ಎಂಬುದು ತಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶವೇ ? (ನಗು !)

Mr SPEAKER.—I request the Hon'ble Member to conclude his speech.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Interruptions like this are made by them and yet they say that much time has been taken by this side.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಈ ಹಣವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ಪರವಾಗಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಈ ರೈತನು ಇರುವ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಸಹ ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಹಣ ವಸೂಲುಮಾಡುವಾಗ ಅವನು ಜೈಲಿಗೆ ಕೂಡ ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಬಹುಶಃ ಅದು ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಯಾವರೀತಿ ಫೈನ್ ಹಾಕುತ್ತಾರೆಯೋ ಆ ರೀತಿ ಎಂದರೆ ಏನು ಎಂಬುದು ತಮಗೇ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂಥ ಒಂದು ಉಗ್ರವಾದ ಕಾನೂನನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಈ ಡಿಫಾಲ್ಟರುಗಳು ಜೈಲಿಗೂ ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಇರುವುದು ಎರಡೇ ಮಾರ್ಗ. ಒಂದು ಡಿಫಾಲ್ಟರುಗಳಾಗದಂತೆ ಹಣ ಕಟ್ಟಿಬಿಡಬೇಕು ; ಇಲ್ಲವೇ ಈ ಸಾಲವೇ ಬೇಡ ಎಂದು ಸುಮ್ಮನೆ ಇರಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಸಾಲ ಮಾಡಿದವನು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಈಗಿರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಡಮೆ ಉದಾರಣೆಗಳು ಸಿಕ್ಕಿವೆ. ಈಗ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಕೂಡಲೇ ಅವನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಬೆಳಕು ಹುಟ್ಟಿ, ಅವನ ಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ತಿಂಗಳು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಸಂಬಳ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಂತೆ ಹಣ ಗಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತಾಗುತ್ತಾನೆ ಎಂಬುದು ಅಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಾತು. ಈಗ ಮಾರಟೋರಿಯಂ ಆಕ್ಟು ತರುವ ಹಾಗೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಏಕೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಎಂದರೆ ಅದರ ಅಗತ್ಯತೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ತಾವು ಮನಗಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಅಗತ್ಯತೆ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮನಗಾಣಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡವನು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಕಂತು ಕೊಡದೇ ಇದ್ದರೆ ಜೈಲಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವನು ಭಯ ಪಡಬಹುದು ; ಸೊಸೈಟಿ ಸಾಲ ಎಂದರೆ ಸಾಕಪ್ಪಾ ಸಾಕು, ನಮಸ್ಕಾರ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಶ್ರೀ ದೇವರಾಜ ಅರಸ್‌ರವರು ಅವರ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯನ್ಸಿಯ ಒಂದು ಸೊಸೈಟಿಯಲ್ಲಿ ಷೇರು ಹಣ ಎಷ್ಟು ಬರಬೇಕೋ ಅಷ್ಟಾದರೂ ಕೊಡಿಸಿಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ಹೆದರಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಇನ್ನೂ ಉಗ್ರವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತನ್ನ ಮೇಲೆ ಜಾರಿಗೆ ಬರುವುದು ಇದೆ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಿಂದ ಎಂಬುದನ್ನು ಆತ ತಿಳಿದುಕೊಂಡರೆ ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಹಾಕಿ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾನೆಯೋ ಏನೋ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಅದಕ್ಕೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ಅಸಹಕಾರ ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ದೊರೆಯಬಹುದು ಎಂಬ ಮತ್ತೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಶಂಕೆ ನಮಗೆ ಇರತಕ್ಕದ್ದು. ಇರತಕ್ಕ ಸಹಕಾರದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಇಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಉಗ್ರವಾಗಿ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡುವ ಅವಸರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮತ್ತು ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತಂದಿರತಕ್ಕ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ವಿಚಾರಮಾಡಿ ಈ ಘನ ಉದ್ದೇಶಗಳು ಸಾರ್ಥಕವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ರೈತನಿಗೆ ಯಾವರೀತಿ ಬೇಕೋ ಆ ರೀತಿ ತಾವು ನೇರವಾಗಿ ಅವನ ಬೆಳೆಯಮೇಲೆ ಸಾಲಕೊಟ್ಟು—ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ತಾವು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಬಹುದು, 500 ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟು ಅವನು 10 ಪಲ್ಲಾ ಬತ್ತ ಬೆಳೆದಿದ್ದರೆ ಆ 10 ಪಲ್ಲಾ ಬತ್ತ ಕಟಾವು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು—ಅಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ ಬಡವರಾಗಿಗತಕ್ಕ, ಭೂಮಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕ ರೈತರಿಗೆ ಮತ್ತು ಯಾರು ಗೇಣಿ, ಗುತ್ತಿಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅಂಥ ರೈತರಿಗೆ—4.6 ಲಕ್ಷ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ—ಅಂಥವರಿಗೆ ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಏನಾದರೂ ಉಪಯೋಗವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು.

ಮತ್ತೊಂದು ಅಂಶ ಏನೆಂದರೆ, ತಾವು 10 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ ಷೇರು ಹಾಕಬಹುದೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಇದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮತ್ತು ಸಾಹುಕಾರರು ಹಣ ಹಾಕಿ ಷೇರುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಬಡವರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಬಡವರು ಹೆಚ್ಚು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ; ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಒಮ್ಮೆಗೇ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ತಮಗೂ ಕಷ್ಟವಿದೆ, ಅದು ನಮಗೂ ಗೊತ್ತು. ಆದರೆ ಅವರನ್ನು ಕೈ ಬಿಡತಕ್ಕ ನೀತಿ ಸರಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ತಾವು ಖರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೋಟಿ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಕಾಸಿನ ಸೌಲಭ್ಯ ಅವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮುಖಾಂತರ ದೊರೆಯುವಂತಾಗುವ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಬಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಹಕಾರ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲೂ ಸಹ ಜನರಿಗೆ ಒಂದು ವಿಶ್ವಾಸವುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ತಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೂ ಸಾರ್ಥಕವಾಗಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ, ಹಳೆಯ ಆಕ್ಟನ್ನೂ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನೂ ಹೋಲಿಸಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡುವಷ್ಟು ವ್ಯವಧಾನವಿಲ್ಲದೆ ಇರುವುದರಿಂದ, ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದವರು ಆತುರವಾಗಿದ್ದಾರೆ, ರೈತರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿ ಬರಬೇಡಿ ಎಂದು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಮೇರೆಗೆ ಆ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು, ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಚರ್ಚೆ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಚರ್ಚೆ ಆಖೈರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—There is a closure motion. The question is :

"That the question be now put."

The motion was adopted.

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Minister will now reply.

Dr. R. NAGAN GOWDA.—Mr. Speaker, I wanted to speak and meet some of the points that have been raised. Since it is very late, I have noted in detail all the points that have been raised by the

(DR. R. NAGAN GOWDA.)

Hon'ble Members regarding the theory and practice of co-operation and I will keep them in mind while this Bill is considered by the Select Committee.

I therefore request you to put the motion that I have moved to the vote of the House and I hope the Hon'ble House will support the motion for the reference to the Joint Select Committee.

Mr. SPEAKER.—The question is :

"That this House concurs in the appointment of a Joint Select Committee consisting of a total number of twelve members, four members from the Council and eight members from the Assembly, to consider the Mysore Co-operative Societies (Amendment) Bill, 1954 and that the following members shall be the members of the Joint Select Committee :

Sri G. Narayana Gowda, Sri Duggappa, Sri Mudduramiah, Sri V. Masiyappa, Sri T. Mariappa, Sri G. Basappa, Sri S. Srinivasa Iyengar, Sri B. P. Nagaraja Murthy."

The motion was adopted.

The Hon'ble Minister for Agriculture will be a Member of the Joint Select Committee.

Mr. SPEAKER—Now the House is adjourned *sine die.*

The House adjourned sine die *at Thirty Minutes past Twelve of the Clock.*

WD 3539—GPB—550—21-1-55

INDEX

TO THE

MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES

VOLUME XI

(11th October 1954 to 23rd October 1954).

A

ADJOURNMENT MOTION *re*—

- Accident during Dasara procession. 58-63.
- Failure of Government to take adequate steps during Dasara Procession, resulting in the death of one person, and several injured. 55.

ANANTARAMAN, Sri R.—

- Bill—
  - Mysore Appropriation (No. 4) ——, 1954.
    - Motion to consider. 512.
  - Mysore Board of Revenue ——, 1954.
    - Motion to consider. 73-74.
  - Mysore Co-operative Societies (Amendment) ——, 1954.
    - Motion to consider. 718-9.
- Demand for Supplementary Grant for 1954-55 under —
  - "Rural Development" *re*—
    - Depressed Class amelioration grants. 212.
- Question *re*—
  - Crimes in Bangalore City and other parts of the State. 274-277.
  - Government Secretaries. 10-11.
  - Electricity supply to Andhra and Bombay States. 133-134.
  - Industrial Labour Recreation Centres, Bangalore City. 478.
  - Kattigenahalli, Gubbi Taluk —— Survey Nos. 53 and 54. 246-7.
  - Labourers in Factories — Quarters. 539-540.
  - Primary Schools in Bangalore City. 185.
  - State Transport Authority. 523-524.
- Question (Supplementry) *re*—
  - Agricultural College. 344.
  - Amildari List, reservation of Depressed Classes. 40.
  - Arrack Shop in Kalasipalyam, shifting. 455.
  - Properties owned by Government servants, maintenance of lists. 3.
  - Second Five-Year Plan, draft proposals. 234.

Slums in Bangalore City, improvement. 358.
Water supply to Bangalore, improvement. 630.

ANNAYYAPPA, Sri C. M.—

Question *re*—

Adikarnatakas of Nittur, permission to settle in Bidare Amrit Mahal kaval. 486.
Anti-corruption Department, action taken on complaints in Tumkur District. 568.
Hospital Building at Chandrasekharapura. 198-9.
Primary schools in Tumkur District. 686.
Village Panchayets, Tumkur District, grants sanctioned. 483.

ANJANEYA REDDY, Sri M. C.—

Demand for Supplementary Grant for 1954-55 under —

" Electricity Schemes " *re*—

Rural electrification. 223.

Question *re*—

Anecut across Kushavati, repairs. 248.
L.F. Hospital, Chintamani. 310.
Mobile Dispensary irregular touring in the villages of Chintamani. 462-463.
Municipal High School, Chintamani. 627.
Occupational Institute, Chintamani, new Diploma Course. 545-546.
Revenue Department Officials, transfers. 639.

Question (Supplementary) *re*—

National Extension Service in Chitaldrug District. 96.

B

BASAPPA, Sri G.—

Question *re*—

Amildari List. 99.
Coir Industry at Kellodu, starting by the Industrial Department. 407.
District Board Roads in Chitaldrug District. 456.
School Buildings in Hosadurga Taluk, donations for construction. 543-544.
Writ applications filed in High Court. 652.

Question (Supplementary) *re*—

National Extension Service. 96.

BASAPPA, Sri T. C.—

Bill—

Mysore Appropriation (No. 4) ——, 1954.

Motion to consider. 510-511.

Mysore Co-operative Societies (Amendment) ——, 1954.
Motion to consider, 594-596.

Condolence Reference *re*—
Demise of Sri H. Siddaiya, Speaker. 28.

Election of —— to the Board of Industries. 149.

Public Accounts Committee Report —
Motion to consider. 320-322.

Question *re*—
Board for Electrical Deparment. 137.
Contribution and water rate collected from ryots for repair of tanks. 642.
Darkhast applications of Depressed Classes of Chickmagalur District. 356-357.
Lakkavalli Project. 90-92.
Water supply to Lakkavalli village. 54.

Question (Supplementary) *re*—
Admission Committees for Medical College, Medical School and Engineering College. 186.
Bangalore-Mangalore Road near Channarayapatna, cement-concreting. 36.
Hospitals started in Chickmagalur District. 462.
National Highway in the State, maintenance. 49.
Second Five-Year Plan, draft proposals. 236.

Resolution *re*—
Fixed prices for important crops, specification. 375-377.

BHEEMAPPA NAIK, Sri A.—

Adjournment Motion *re*—
Accident during Dasara Procession. 59-62.

Bill—
Mysore Board of Revenue ——, 1954.
Motion to consider. 63, 64, 69.

Mysore Cattle Trespass (Amendment) ——, 1954. 421.
Mysore Co-operative Societies (Amendment) ——, 1954.
Motion to refer to Joint Select Committee. 430, 431, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 447.

Mysore Co-operative Societies (Amendment) ——, 1954.
Motion to consider. 725.

Mysore Tenancy (Second Amendment) ——, 1954.
Motion to consider. 170-176, 256-71.

Madras Tenants and Ryots Protection (Mysore Amendment) ——, 1954.
Motion to pass. 166.

Mysore Transfer of Prisoners ——, 1954.
  Motion to consider. 423.

Questions and Answers — Daily disposal. 488-489.

Question *re*—
  Gazetted ranks in University Service, appointments from minor communities. 562.
  Iron Works, Bhadravati, value of stock of Pig Iron. 361.
  Jurisdiction of Courts, reorganisation. 93-94.
  Munsiffs and Magistrates, transfers. 698.
  National Highway in the State, maintenance. 46-48.
  Second Five-Year Plan —— irrigation projects in Molakalmuru Taluk. 305-306.
  Tanks breached. 661.
  Tungabhadra Dam —— Channel to Pakurthi Tank. 49-50.
  University Reorganisation. 626-7.
  Village Panchayet Elections. 465.

Question (Supplementary) *re*—
  Amildari List, reservation for Depressed Classes. 40-41.
  Ayurvedic College, Mysore, upgrading. 240-41.
  Causeway near Kalappanahalli. 88-89.
  Chassis purchased for Government purposes. 467.
  Crimes in Bangalore City and other parts of the State. 277.
  Confidential information, selling by Secretariat officials. 183.
  Dearness Allowance to N.G.Os., enhancement of. 12.
  Dearness Allowance of Non-gazetted officers, merging with pay. 14.
  Electricity, augmentation of production. 620.
  Electricity supply to Andhra and Bombay States. 134.
  High Power Text Book Committee. 131.
  Inspector-General of Police, appointment from outside the State. 19-20.
  National Extension Service. 96.
  "Panchajanya Weekly" —— Government patronage. 142.
  Railway Cess Fund Roads, Chitaldrug, Compensation for lands acquired. 286.
  Railway Line from Bangalore to Salem. 90.
  Rural electrification in Chitaldrug District. 614-15.
  Second Five-Year Plan, Draft proposals. 237-8.

Papers laid on the Table—
  Postponed Questions and Answers. 650.

Public Accounts Committee Report—
  Motion to consider. 324-25.

Resolution *re*—
  Scheduled Caste Member to the Public Service Commission, appointment. 369.

Supplementary Estimates for 1954-55.
  Procedure of debate. 200.

BILL (S)—
Cattle Trespass (Amendment) ——, 1954. 421, 422.
Madras Tenants and Ryots Protection (Mysore Amendment) ——, 1954.
  Introduced. 20.
  Motion to consider. 165.
  Motion to pass. 165, 166.
Mysore Appropriation (No. 4) ——, 1954.
  Recommendation by Rajpramukh to introduce and move. 489, 490.
  Introduced. 490.
  Motion to consider. 490-516.
  Consideration of—
  Clauses 2 and 3. 516.
  Schedule. 516.
  Clause 1. 516, 517.
  Title and Preamble. 517.
  Motion to pass. 517.
Mysore Board of Revenue ——, 1954.
  Introduced. 20.
  Motion to consider. 57-58, 63-83, 110-26, 150-65.
Mysore Contract (Extension to Agricultural land) ——, 1954.
  Motion to consider. 426.
  Consideration of—
    Clauses, 2, 3, 1, Title and Preamble. 426, 427.
  Motion to pass. 427.
Mysore Co-operative Societies (Amendment) ——, 1954. 430.
  Motion to refer to Joint Select Committee. 427-448.
  Motion to consider. 571-597, 719-32.
  Motion to refer to Joint Select Committee. 732.
Mysore Housing Board ——, 1954.
  Presentation of Joint Select Committee Report. 150.
  Motion to consider. 417-419.
  Consideration of—
    Clauses 2 to 12. 419.
    Clauses 13 to 72. 419-420.
    Schedules, clause 1, Title and Preamble. 420.
  Motion to pass. 421.
Mysore Laws (Extension to Bellary) ——, 1954. 20.
Mysore (Religious and Charitable) Inams Abolition ——, 1954.
  Presentation of Joint Select Committee Report. 150.
Mysore Revenue Laws (Extension to Bellary) ——, 1954.
  Recommendation by Rajpramukh to introduce and move. 20.
  Introduced. 20.

Mysore Revision of State Laws ——, 1954.
  Introduced. 20.

Mysore Tenancy (Second Amendment) ——, 1954.
  Introduced. 20.
  Statement by Minister for Revenue. 255, 256.
  Motion to consider. 166-176, 256-71.

Mysore Transfer of Prisoners ——, 1954.
  Motion to consider. 422, 423.
  Consideration of—
    Clauses 2 and 3. 425.
    Clause 1, Title and Preamble. 425.
  Motion to pass. 425.

BOMME GOWDA, Sri G. S.—
  Question (Supplementary) *re*—
    Tanks breached in Visvesvaraya Canal Area—Restoration. 629.

BORANNA GOWDA, Sri B. N.—
  Question *re*—
    Bridges and causeways in Hassan District. 349-350.
    Educational Reforms, expenditure incurred. 471.
    Crimes in Bangalore City and other parts of the State. 274, 275.
    Gazetted Officers in the Secretariat —— transfer. 9, 10.
    Minor Tanks in Hassan District —— repairs. 628.
    Prohibition offences in Hassan District. 633.
    Reservoirs, major and minor. 699-700.
    State-owned Industries. 403.
  Question (Supplementary) *re*—
    Agricultural College. 344.
    Contract between Government and Plywood Corporation. 346.
    Excise contractors in default in Mysore District. 460.
    Indian Coffee Expansion Act (Amendment) Bill. 607-10.
    Prohibition in Tiptur Taluk. 403.
    Schools started in rural parts. 192.
    Second Five-Year Plan, Draft Proposals. 234.

BYRE GOWDA, Sri K. V.—
  Demand for Supplementary Grant for 1954-55 under—
  " Electricity Schemes " *re*—
    Electric power for irrigation in Kolar District, inadequate provision. 222, 223.
    Agricultural College. 343-344.
    Buildings for schools in Bangalore North and Devanahalli Taluks. 709-10.
    Co-operative Societies in Bangalore North and Devanahalli Taluks-defalcations. 546-553.

Drinking water wells, in Bangalore North and Devanahalli Taluks. 708-9.
Health Centres in Devanahalli and Bangalore North Taluks. 402.
National Extension Service Blocks, Extension to Bangalore North and Devanahalli Taluks. 195-96.
Relief to growers when prices go lower than production cost. 360.
Samskrit Prachar, Personnel. 296-298.

Business of the House. 365-366, 647-50.

C

CHANDRASEKHARIAH, Sri Y. M.—

Bill—

Mysore Co-operative Societies (Amendment) ——, 1954.
Motion to consider. 596-597.

Condolence Reference—

Demise of Sri H. Siddaiya, Speaker. 24.

Demand for supplementary grant for 1954-55. under—

" Irrigation " *re*—

Bhadra Project and Channel Works, employment of local people. 220.

Question *re*—

Director of Medical Services—alleged discourteous treatment. 361-362.
Hospitals started in Chikmagalur District. 461, 462.
Non-Gazetted Officers in the Secretariat—transfers. 184.

Question (Supplementary) *re*—

Indian Coffee Expansion Act, (Amendment) Bill. 609-10.
Prohibition Week, observance. 402.

CHANNABASAPPA, Sri H. M.—

Bill—

Mysore Co-operative Societies (Amendment) ——, 1954.
Motion to consider. 577-582.

Condolence Reference—

Demise of Sri H. Siddaiya, Speaker. 29-30

Demand for Supplementary Grant for 1954-55 under—

" Electricity Schemes " *re*—

Rural electrification. 224.

Election of —— as Member of Estimates Committee. 364.
Election of Speaker. 109-110.

Question (Supplementary) *re*—

Land Revenue assignment to Chitaldurg District Board. 401.

National Highway in the State, maintenance. 49.
Political Science Department of Mysore University—supersessions. 130.
Properties owned by Government servants—maintenance of lists. 2.
Science Department of University—Supersessions. 631.

Resolution *re*—

Fixed prices for important crops, specification. 384-385.

CHANNIAH, Sri T.—

Answer (s) to Question (s) *re*—

Arrack shop in Kalasipalyam, shifting. 455.
Ayurvedic College, Mysore, upgrading. 240-41.
Bridges proposed to be constructed in Mysore District by the District Board. 307-308.
Central Grants for village improvements. 639-40.
Chief Medical Officer to Sri Jayachamarajendra Institute of Indian Medicine, Bangalore. 146.
Combined Hospital at Tiptur, Construction. 194.
DDT spraying in Davanagere Taluk. 146.
Director of Medical Services, alleged discourteous treatment. 362.
Director of Ophthalmology, appointment. 99.
Dispensary at Aghalaya. 53.
Dispute with respect to certain properties in Ittigegud between the Mysore Palace and Trust Board. 458.
District Board Roads in Chitaldrug District. 456, 457.
District Fund Roads in Chitaldrug District, repairs. 400-401.
Drinking water wells. 687.
Drinking water wells in Mysore District. 697-8.
Drinking water wells in Nelamangala, Magadi and Doddballapur Taluks. 712-14.
Drinking water wells, provision in certain villages. 415.
Drinking water wells in Kudligi Taluk, construction. 397.
Excise contractors in default in Mysore District. 459, 460.
Government Ayurvedic and Unani College, shifting to Bangalore. 460, 461.
Harijans and Hindus of Hireyemmaganur village, quarrel over use of well. 414.
Harijans, Grants to dig wells. 397, 399.
Harijans in Hospet, shifting of residence. 557.
Harijans in rural parts, (amenities). 481.
Health Centres and Health Cess. 564-567.
Health Centres in Devanahalli and Bangalore North Taluks. 402.
Health Unit Building at Bandihole, construction. 98.
High Level Causeway on I.V.C. Road between Thammadihalli and Sagade village. 640.
Hospital building at Arkalvadi village, construction. 640.
Hospital Building at Chandrasekharapura. 198-9.
Hospitals started in Chikmagalur District. 462.
Industrial and Testing Laboratory Circular to Heads of Departments to purchase products. 457, 458.

I.V.C. Road from Tiptur to Honnavalli. 635.
K.G.F., raising status to municipality. 637.
Labour Colony of Srirampuram, confirmation of Tenements. 399.
Land Revenue, distribution to Village Panchayets. 463-464.
Leprosy in Bellary District. 289, 290.
L. F. Hospital, Chintamani. 310.
Local Fund Dispensary at Tekal. 99-100.
Loans to District Boards. 654.
Major Panchayet Boards in Bellary District, conversion to Municipalities. 397.
Malaria in Holalkere Taluk, measures to control. 399-400.
Malaria in Tiptur Taluk, measures to prevent. 636.
Maternity Hospital, Davangere, posting a Lady Assistant Surgeon. 290.
Maternity Hospital, K. G. F., complaints. 308.
Maternity Hospital at Kubbahalli or Somanahalli. 198.
Maternity Hospital, Sira Town. 199.
Maternity Hospital, Tiptur, expansion. 196.
Maternity Wards and Hospitals in Bellary District—staff. 360.
Medical Probationers. 359-360.
Minto Ophthalmic Hospital, quarters to staff. 414.
Mobile Dispensary—irregular touring in the villages of Chintamani. 462, 463.
Non-gazetted Officers, free medical aid. 286-288
Nurses, payment of Ration and Uniform allowances during leave. 192.
Plague at Agaram Village, Mulbagal Taluk. 192-3.
Prohibition offences in Hassan District. 633.
"Prohibition Week", observance. 401-402.
Prohibition offences in K. G. F. 456.
Prohibition in Tiptur Taluk. 402, 403.
Railway Cess Fund Roads, Chitaldrug—Compensation for land acquired. 285- 286.
Road from Krishnarajpet to Sravanabelagola *via* Koratikere. 98.
Road from Tiptur to Halepalya, 635.
Roads in Chitaldrug District, maintenance. 637-8.
Slums in Bangalore City, improvement. 358.
S. No. 140 in Agasarahalli, Krishnarajpet Taluk. 357-358.
T. B. Hospitals. 479.
Vaidyas and Hakims—Rigistration. 146.
Vani Vilas Hospital—representation to increase number of doctors. 361.
Village Panchayet Elections. 465.
Village Panchayets, Tumkur District—grants sanctioned. 483, 486.
Water supply to Kadabanakatte. 288, 289.

Bill—

Mysore Appropriation (No. 4) ——, 1954.
  Motion to consider. 514, 512.

Mysore Board of Revenue ——, 1954.
  Introduction. 20.
  Presentation of Joint Select Committee Report. 150.

Mysore Law (Extension to Bellary) ——, 1954.
Introduction. 20.

Mysore Revenue Laws (Extension to Bellary) ——, 1954.
Introduction. 20.

Mysore Revision of State Laws ——, 1954.
Introduction. 20.

Mysore Tenancy (Second Amendment) ——, 1954.
Introduction. 20.

Mysore Tenants and Ryots Protection (Mysore Amendment) ——, 1954.
Introduction. 20.

Demands for Supplementary Grants for 1954-55—
"Rural Development" *re*—
Depressed Class amelioration grants. 212-214.
General works of rural development. 209, 210.
Reasons for non-receipt of entire grant due from Government of India for 1953-54. 214.

"State Excise Duties" *re*—
Ganja contractors in default. 202.

Laying on the Table—
Madras Tenants and Ryots Protection (Mysore Amendment) Ordinance, 1954. 20.
Notifications Nos. L. 1859—ML. 123-3-3, dated 22nd May 1954 and L.B. 2907—V.P. 40-54-2, dated 16th June 1954, issued under the Cattle Trespass Act, 1871.
Notification No. T. 1330—R.T. 158-53-17, dated 25th June 1954, issued under the Motor Vehicles Act, 1939. 57.

CHENNIGARAMIAH, Sri R.—

Election of Speaker. 107.

Question (Supplementary) *re*—
"Panchajanya Weekly"—Government patronage. 142.

CHIKKALINGIAH, Sri M.—

Bill—
Mysore Appropriation (No. 4) ——, 1954.
Motion to consider. 504-506.

Question *re*—
G. M. F. Schemes, lands granted under. 243-44.
Malavalli Tank Bund widening. 561.
Muzrai Institutions—representation of Harijans on Committees of Dharmadarsis. 352-353.
Scheduled Castes—Scholarships. 290-296,

S. Nos. 138 and 143 of Chikkamulagud Village—Land granted for Rajaput Colony. 476, 477.
S. No. 54 of Guthalu Village, Mandya Taluk. 242-43.
S. No. 142—Thalagavadi Village. 144-145.
Agricultural colonies. 554.
Crimes in Bangalore City and other parts of the State. 278.
Depressed Class—Scholarships. 190.
Drayton Murder Case. 522-523.
Probationary Assistant Engineers—Reservation for Scheduled Castes. 42.

Resolution *re*—

Scheduled Caste Member to the Public Service Commission, inclusion. 370, 371, 372.

CHIKKANNA, Sri B.—

Question *re*—

Co-operation Department. 621.
House Building Co-operative Societies—Loans to Government servants. 416.
Marketing Department. 309.
Rice supplied to N.G.Os. 147.

Questions and Answers—Daily disposal. 487.

CONDOLENCE REFERENCE—

Demise of Sri C. Narasimhiah. 417.
Late Sri Channanarasimhaiya. 30-31.
Demise of Sri H. Siddaiya, Speaker. 21-30.

D

DEMAND(S) FOR SUPPLEMENTARY GRANT(S) FOR 1954-55—

"Administration of Justice" *re*—

Pending bills of Advocate-General and Assistant Public Prosecutors of transferred Territory. 203, 204, 228.

"Advances and Loans". 229.

"Electricity Schemes" *re*—

Inadequate provision to electric power for irrigation in Kolar District. 222, 223.

Power supply to villages in Chitaldrug. 225-227, 228.
Rural electrification. 223-225.
Supply of power to irrigation pump-sets in Kodihalli Hobli. 223.

"General Administration"—

Quarters to administrative staff of National Extension Service Blocks. 202, 203, 227.

"Irrigation"—

Employment of local people in Bhadra project and channel works. 218-220.

Nugu Gates. 220-222, 228.

"Industries and Supplies"—

Need for mobile van, policy in establishing show rooms and working of the design section. 214, 215, 228.

"Rural Development"—

Depressed Class amelioration grants. 211-214, 228.
General works of rural development. 208-210.
Loans to Harijans for purchasing bullocks. 210-211.
Proper planning with respect to well works. 206, 207.
Reasons for non-receipt of entire grant due from Government of India for 1953-54. 214.
Speedy execution of rural works. 206.
Unsatisfactory condition of rural development works. 208.
Wells for Nelamangala, Doddaballapur and Magadi Taluks. 207.

"Scientific Departments" *re*—

Sri Thimmaiah's deputation for foreign studies. 204, 205, 228.

"Sericulture" *re.*—

Grainage at Thyamagondlu. 216, 217.
Need for starting experimental Sericultural Farms in Malnad. 217, 218.
Supply of Refrigerators to Aided Graineurs. 216.

"State Excise Duties"—

Ganja contractors in default. 202, 227.

DEVARAJA URS, Sri D.—

Bill—

Mysore Co-operative Societies (Amendment) ——, 1954. Motion to consider. 719-20.

Nomination of—to the Panel of Chairmen. 20

Question (Supplementary) *re*—

Properties owned by Government servants—maintenance of lists. 2.

Discussion on—

Question No. 80. *re.* Breaches in Sangenahalli and Tuppadahalli Tanks. 600-605.

Discussion on—

Question No. 79. *re.* Formation of Karnataka. 449-453.
Question No. 497. *re.* Necessity to start schools in rural parts. 587-600.

DUGGAPPA, Sri G.—

Question *re*—

A. D. C. Funds, utilisation. 673.
Depressed Class Students. 698.

Question (Supplementary) *re*—
  Depressed Class Scholarships. 189.
  National Extension Service. 96.
  "Panchajanya Weekly"—Government patronage. 142.
  Second Five-year Plan—Draft proposals. 233.

Resolution *re*—
  Appointment of a Scheduled Caste Member to the Public Service Commission. 368.

E

ELECTION—
  ——to The Board of Industries 55, 56, 149.
  ——to the Estimates Committee. 56,364.
  ——to the Public Accounts Committee. 56,364.
  ——of Speaker. 100-119.

ESTIMATES COMMITTEE (SECOND) REPORT—
  Presentation of. 57.

G

GOPALA GOWDA, Sri S.—
  Adjournment Motion *re*—
    Accident during Dasara Procession.
  Bill—
    Mysore Appropriation (No. 4) ——, 1954.
      Motion to consider. 513, 514.
    Mysore Board of Revenue——, 1954.
      Motion to consider. 75-77.
    Mysore Co-operative Societies (Amendment)——, 1954.
      Motion to consider. 719-732 723-721
  Election of—to the Board of Industries. 149.
  Public Accounts Committee Report—
    Motion to consider. 325-333.
  Questions and Answers—Daily disposal. 254-5.
  Question *re*—
    Alleged molestation of women by Police in Talagunda Village. 33-35.
    Bhadra Project— amenities to workers. 706-8.
    Drayton Murder Case. 519, 520, 522.
    Electricity Projects to augment production. 563-564.
    Government Ayurvedic and Unani College, shifting to Bangalore. 460,461.

Malnad-Development of communications. 664.
Mysore Sugar Company, Removal of Chairman. 252.
Sugar Factories, starting in Shimoga District. 253.

Question (Supplementary) *re*—

Board for Electrical Department. 138.
Lakkavalli Project. 90.
Medical Probationers. 359.
Properties owned by Government servants—maintenance of lists. 2,3.
Samskrit Prachar—personnel. 298.

GOVINDARAJU, Sri D. M.—

Condolence Reference—

Demise of Sri H. Siddaiya, Speaker. 28.

Demand for Supplementary Grant for 1954-55—

"Rural Development" *re*—

Wells for Nelamangala, Dodballapur and Magadi Taluks. 207.

Question *re*—

Big Industry, establishment in Nelamangala Taluk. 250.
Canteens for Municipal High Schools in Bangalore District. 474.
Distress relief. 683.
Drinking water wells in Nelamangala, Magadi and Doddaballapur Taluks. 712-14.
Municipal High Schools—Dearness allowance to staff—Government's share. 475.
Municipal High Schools—Grants from District Boards. 474.
Muzrai Institutions—renovation of certain temples. 304-305.
Primary and Middle Schools in Nelamangala and Dodballapur Taluks. 676.
Tank Restoration—Gollahalli Tank. 42, 43.
Tank Restoration—Madaga Tank. 85.

GOVINDA REDDY, Sri Mulka—

Adjournment Motion *re*—

Failure of Government to take adequate steps during Dasara Procession, resulting in the death of one person, and several injured. 55, 62.

Bill—

Mysore Board of Revenue ——, 1954.

Motion to consider. 159-160.

Mysore Cattle Trespass (Amendment)——, 1954. 421.
Madras Tenants and Ryots Protection (Mysore Amendment)——, 1954.

Motion to pass. 165-166.

Mysore Transfer of Prisoners ——, 1954.

Motion to consider. 424, 425.

Business of the House. 647.

Demand for Supplementary Grant for 1954-55—
  " Electricity Schemes" *re*—
    Power supply to villages in Chitaldrug District. 225.

Postponed Questions and Answers. 650.
Questions and Answers, mode of disposal. 199.

Question *re*—
  Backward Class Scholarships in University and High Schools. 705-6.
  High Power Text Book Committee. 130-131.
  Justice T. N. Mallappa's Committee. 477, 478.
  Mysore Railways, Transfer to Central Government. 663.
  Political Science Department of University, Supersessions. 630-1.
  Rural Electrification in Chitaldrug District. 612-5.
  Tanks for Hallas in Chitaldrug District, construction. 636-7.
  Water supply to Kadabanakatte. 288, 289.

Question (Supplementary) *re*—
  Admission Committees for Medical College, Medical School, and Engineering College. 187.
  Alleged molestation of women by Police in Talagunda Village. 35.
  Bangalore Transport Company—Capital invested. 527.
  Bridge across Gadi-Makuntal halla, construction. 242.
  Chassis purchased for Government purposes. 467.
  District Board Roads in Chitaldrug District. 457.
  District Fund Roads in Chitaldrug District, repairs. 401.
  Educational reforms, expenditure incurred. 471.
  International Conference at Toronto, Delegates from Mysore. 471.
  Minister's visit to "Vaikunta" in Hospet. 470.
  Motor Vehicles Taxation—Difference in Bellary and rest of the State. 525.
  Railway Cess Fund Roads, Chitaldrug. Compensation for lands acquired. 286.
  Rural Indebtedness. 615-6.
  University Reorganisation. 626, 7.

Resolution *re*—
  Specification of fixed prices for important crops 385-386.

H

HANUMANTHAIYA, Sri C. T.—

  Condolence Reference—
    Demise of Sri H. Siddaiya, Speaker. 25,26.

  Election of—as Member of Estimates Committee. 364.

  Question *re*—
    Anecut across Uttarpinakini. 148.
    Maternity Hospital, Sira Town. 199.

Middle School, Itikadibbanahalli Hobli, construction of building. 483.
Veterinary Dispensary at Arsikere of Nidugal Hobli—Petition to grant. 483.

Question (Supplementary) *re*—

Agricultural colonies. 554.
"G. M. F" Scheme—lands granted under. 244.
Harijans—Grants to dig wells. 398.
Prohibition in Tiptur Taluk. 403.

Resolution *re*—

Appointment of a Scheduled Caste Member to the Public Service Commission. 36-6367.

HANUMANTHAIYA, Sri K.—

Answer(s) to Question(s) *re*—

Akhila Karnataka formation. 4, 5
Bellary District, revenue and expenditure. 3, 4.
Central and State Scales of pay—bringing about uniformity. 12, 13.
Dearness Allowance to N.G.Os., enhancement. 11,12.
Depressed Class—Housing. 663-4.
Depressed Class people —— Scheme to grant loans. 413.
Dewans' pensions. 54.
Electricity — augmentation of production. 620.
Fact-Finding Committee for formation of United Karnataka. 4.
Fact-Finding Committee to collect Statistics in Kannada speaking area. 197.
Gazetted Officers in the Secretariat—transfers. 9-10.
Government Secretaries. 10-11.
Harijan Agricultural Colony at Nayindrahalli, construction of wells. 529.
Inspector-General of Police—appointment from outside the State. 19.
L.S.G. Minister's tour in Kolar District. 623.
Middle Class economic condition—survey. 527-528.
Ministers' visit to " Vaikunta " in Hospet. 469-470.
Mysore Government Development Loan. 409.
Non-Gazetted Officers—merging Dearness Allowance with pay. 13-14.
Prohibition in Tiptur Taluk. 403.
Properties owned by Government servants—maintenance of lists. 1-3.
Scheduled Castes—amounts spent for economic improvements. 409-410.
Secretariat Officers and Officials. 410-412.
States Reorganization Commission. 415.
States Reorganization Commission—transfer of Bellary District to Andhra. 5-9.
State's Second Five-Year Plan. 528.

Bill—
Mysore Board of Revenue ——, 1954.
Motion to consider. 74.

Condolence Reference—
Demise of Sri H. Siddaiya, Speaker. 21.
Late Sri Channanarasimhaiya. 30-31.

Discussion on—
Formation of Karnataka. 452-453.

Election to the Board of Industries. 55.
Election to the Estimates Committee. 56.
Election to the Public Accounts Committee. 56.
Election of Speaker. 103-106.

Laying on the Table—
Schedule of Demands for Supplementary and Additional Grants for 1954-55.
List of Promises made by Government during Budget Session of 1953 and action taken thereon. 56.

Presentation of Public Accounts Committee Report on the Appropriation Account of 1950-51 and the Audit Report, 1952 and Finance Accounts, 1950-51 and the Audit Report, 1951. 57.

Public Accounts Committee Report—
Motion to consider. 316, 319, 339-342.

Resolution *re*—
Appointment of a Scheduled Caste Member to the Public Service Commission. 370-372.
Fixed prices for important crops. 382-384.

Speaker's Ruling on Point of Order with respect to Cattle Trespass Bill, 1954. 570-571.

HANUMIAH, Sri T.—

Bill—
Mysore Appropriation (No. 4) ——, 1954.
Motion to consider. 511-512.

Condolence Reference—
Demise of Sri H. Siddaiya, Speaker. 26-27.

Question *re*—
Amritmahal Kaval in Chitaldrug District—lands released for cultivation. 700-701.
Harijans and Hindus of Hireyemmaganur village—quarrel over use of well. 414.
Loans to District Boards. 654.
National Extension Service. 94-95.
Patels, Shanbhogues, Toties, etc. 701-5.
S. No. 83 of Haliyur village, Chitaldrug Taluk. 350-352.

Question (Supplementary) *re*—
  Admission Committees for Medical College, Medical School, and Engineering College. 188.
  Amildari List—reservation for Depressed Classes. 41.
  Daily allowance to N.G.Os. 141.
  Depressed Class Scholarships. 191.
  Government Secretaries. 11.
  Harijans—Grants to dig wells. 398-399.
  " Panchajanya Weekly "—Government patronage. 143.
  Prohibition in Tiptur Taluk. 403.
  Second Five-Year Plan—Draft proposals. 237.

HUCHMASTHY GOWDA, Sri N.—

Question *re*—
  All-Mysore Charaka Prachara Sangh. 468-469.
  Distress Relief Works. 673-4.
  Lodging facilities to Members of Legislature. 143.
  National Highways. 362.
  Secretariat Officers and Officials. 410-412.
  Tank restoration in Tumkur. 362.

Question (Supplementary) *re*—
  Agricultural colonies. 555.
  Amildari List—reservation for Depressed Classes. 41.
  Second Five-Year Plan—Draft proposals. 233.
  Superintendents of Electrical Department. 136.
  Tank restoration—Madaga tank. 85-86.

HUTCHE GOWDA, Sri B.—

Bill—
  Mysore Board of Revennue ——, 1954.
    Motion to consider. 123-125.
  Mysore Co-operative Societies (Amendment) ——, 1954.
    Motion to consider. 582.

Business of the House. 647-650.

Demand for Supplementary Grant for 1954-55—
  " Scientific Departments " *re*—
    Deputation of Sri T. Thimmiah for foreign studies. 205.

Discussion on—
  Question *re*. Necessity to start schools in rural parts, 597-99.

Election of Speaker. 103.
Nomination of—to the Panel of Chairmen. 20.

Question *re*—
  Darkhasts for lands in Tumkur district. 640.
  Electricity supply to villages. 568.
  Spun Silk Mills, Channapatna. 641.
  Village Panchayet Elections. 465.

Question (Supplementary) *re*—
All-Mysore Charaka Prachara Sangh. 469.
Educational reforms, expenditure incurred. 471.
Land Revenue—distribution to Village Panchayets. 464.
Non-Gazetted Officers in Secretariat—delay in confirmation. 181-2.
Political Science Department of Mysore University, supersessions. 129.
Share Capital on Sentral Factories—Investment of Government. 179.

I

IMAM, Sri J. MOHAMED—

Adjournment Motion *re*—
Accident during Dasara Procession. 62.

Bill—

Mysore Appropriation (No. 4) ——, 1954.
Motion to consider. 490-493.

Mysore Board of Revenue ——, 1954.
Motion to consider. 150-155.

Mysore Contract (Extension to Agricultural land) ——, 1954.
Motion to consider. 426.

Mysore Co-operative Societies (Amendment) ——, 1954.
Motion to refer to Joint Select Committee. 430, 431, 445-447.
Mysore Tenancy (Second Amendment) ——, 1954. 170, 171, 260.
Business of the House. 648.

Condolence Reference—
Demise of Sri H. Siddaiya, Speaker. 22.

Discussion on—
Question *re*. Breaches in Sangenahalli and Tuppadahalli Tanks. 600-604.
Formation of Karnataka. 449-453.

Election of—as member of Public Accounts Committee. 364.
Election of Speaker. 100, 102-106.

Public Accounts Committee Report—
Motion to consider. 334-336.

Question *re*—
Akhila Karnataka formation. 4.
Breaches in Sangenahalli and Thuppadahalli Tanks—Engineers involved and action taken on report of Committee. 194.
Compensation to ryots for lands acquired in Sangenahalli, Gadimakunte and Thuppadahalli Tank works. 633.
Gadimakunte Fontier Toll-gate. 404.
Ministers' visit to "Vaikunta" in Hospet. 469-470.

Railway Cess Fund Roads, Chitaldrug—Compensation for lands acquired. 285-286.
States Reorganization Commission—transfer of Bellary District to Andhra. 5-9.
Thungabhadra Project—Engineers employed. 304.

Question (Supplementary) *re*—
  Alleged molestation of women by Police in Talagunda village. 35-36.
  Board for Electrical Department. 137-138.
  Causeway near Kalappanahalli. 88-89.
  Confidential Information—selling by Secretariat Officials. 183.
  Drayton Murder Case. 522.
  Excise contractors in default in Mysore District. 460.
  National Extension Service. 95.
  Schools started in rural parts. 190-92.

Speaker's Ruling on Point of Order with respect to Cattle Trespass Bill, 1954. 571.

Supplementary estimates for 1954-55—
  Procedure of debate. 200.
  Use of telephones by Members. 364-365.

K

KARIAPPA, Sri S.—

Demand for Supplementary Grant for 1954-55.—
  "Electricity Schemes" *re*—
    Power Supply to irrigation pump-sets in Kodihalli Hobli. 223.

Question *re*—
  Assistant Commissioners' Eligibility List for I.A.S. 15.
  Electricity supply to I.P. sets in Kanakapura Taluk. 546.
  Multi-purpose Co-operative Societies in Kanakapura Taluk. 250.
  Officers of the Anti-Corruption Department. 299-301.
  Power production at Shimsha —— engineering survey. 52.
  Properties owned by Government servants —— maintenance of lists. 1.
  Scheduled Castes—Lands granted under G.M.F. Scheme. 301-303.

Question (Supplementary) *re*—
  Agricultural colonies. 554.

KARI GOWDA, Sri D. R.—

Election of —— to the Board of Industries. 149.

Question *re*—
  Bangalore Transport Company —— Capital invested. 526.
  Daily allowance to N.G.Os. 139-141.
  Cultural Development—expenditure incurred. 481.
  Electricity to rural parts. 715.

Schools started in rural parts. 190-92.
Superintendents of Electrical Department. 135-137.
V. B. Naidu, Executive Enginner, complaints against. 197-8.

KEMPARAJ, Sri B. T.—

Bill—

Mysore Appropriation (No. 4) ——, 1954.
Motion to consider. 497-99.

Mysore Board of Revenue ——, 1954.
Motion to consider. 82, 83.

Demand for Supplementary Grant for 1954-55.
"Electricity Schemes" *re*—
Rural electrification. 224.

Nomination of —— to the Panel of Chairmen. 20.

Question *re*—

Electric street lights—Provision to Somanahalli village. 473.
Public Service Commission—taking a Scheduled Caste Member. 20.
Scheduled Caste Munsiffs. 473.
Scheduled Caste Students—Deputations for Foreign Studies. 473, 474.
Unauthorised cultivators in Bangalore North and South Taluks, Dodballapura and Devanahalli Taluks. 473.
Vaidyas and Hakims —— Registration. 145-146.

Resolution *re*—

Appointment of a Scheduled Caste Member to the Public Service Commission. 369.

KOTRA BASAVANA GOUD, Sri K.—

Question *re*—

Drinking water wells in Kudligi Taluk. 396-97.
Elementary Schools. 145.
Hosahalli in Kudligi Taluk—provision of road links. 559.
Major Panchayet Boards in Bellary District —— Conversion to Municipalities. 397.
Steel Plant in Hospet, erection. 249-50.
Tanks in Kudligi Taluk, repairs. 629-30.
Veterinary Dispensary at Kottur firka headquarters. 612.

Question (Supplementary) *re*—

Tanks breached in Visvesvaraya Canal Area—Restoration. 629.

L

LAKKAPPA, Sri K.—

Business of the House. 648.

Demand for Supplementary Grant for 1954-55—.
  "Rural. Development" *re*—
    Unsatisfactory condition of rural development works. 208.

  "Sericulture" *re*—
    Need for starting experimental Sericultural Farms in Malnad. 217.

Question *re*—
  Bangalore-Mangalore Road near Channarayapatna, cement-concreting. 36.
  Bellary District—Revenue and, expenditure. 3.
  Electricity supply to Hirisave. 360.
  Electricity supply to neighbouring States. 610-11.
  Fact Finding Committee for formation of United Karnataka. 4.
  Honnemaradu Project—steps to include in Five-Year Plan. 52, 53.
  Munsiff-Magistrate's Court for Channarayapatna. 14, 15.
  Second Five-Year Plan —— Draft proposals. 231-2.

Question (Supplementary) *re*—
  Admission Committee for Medical College, Medical School, and Engineering College. 186, 187.
  Schools started in rural parts. 192.
  State-owned Industries. 403.
  State Transport Authority. 524.

LAKSHMIDEVI RAMANNA, Srimathi—

Question *re*—
  Anekal-Attibele Road, Tarring. 639.
  Backward Class scholarships to girl students in Middle and High schools. 482.
  Electricity supply to villages in Anekal Taluk. 416.
  Mothagadahalli and Chikkathaggali Tanks, restoration. 639.
  Railway Line from Bangalore to Salem. 89.
  Rural Industrial Development Scheme loans. 361.
  Vani Vilas Hospital—representation to increase number o doctors. 361.
  Manganese Ore in Chiknaikanahally. 686-87.

LINGANNA, Sri M.—

Bill—
  Mysore Board of Revenue ——, 1954.
    Motion to consider. 65-67.

  Mysore Co-operative Societies (Amendment) ——; 1954.
    Motion to consider. 584-586.

Demand for Supplementary Grant for 1954-55 —.
  "Irrigation" *re*—
    Nugu Gates. 221.

"Rural Development" *re*—
General works of rural development. 208, 209.

Question *re*—
Additional District Court at Mysore. 92-93.
Akashvani—shifting from Mysore to Bangalore. 477.
Fact-Finding Committee to collect statistics in Kannada-speaking area. 197.
Kapila Project—inclusion in Second Five-Year Plan. 246.
Non-Gazetted Officers in Secretariat——Delay in confirmation. 179-82.
Traffic Supervisors, State Road Transport Department. 278, 279.

Question (Supplementary) *re*—
Second Five-Year Plan, Draft proposals. 234.

LINGAPPA, Sri S. M.—

Question *re*—
Darkhasts for lands in Krishnarajpet, applications pending. 241-42.
Dispensary at Aghalaya. 53.
Electricity supply to irrigation pump sets. 306.
Health Unit Building at Bandihole, Construction. 98.
Hospital Building in Bukinakere village, construction. 53.
Road from Krishnarajapet to Sravanabelagola *via* Koratikere. 98.
S.No. 140 in Agasarahalli, Krishnarajpet Taluk. 357-358.

LINGA REDDY, Sri H. C.—

Bill—
Mysore Appropriation (No. 4)——, 1954.
Motion to consider. 499-503.

Question *re*—
Depressed Class Hostel at Kolar. 51.
Electricity—Policy in distribution. 415, 416.
Inspector-General of Police—appointment from outside the State. 17-19.
Local Fund Dispensary at Tekal. 99-100.
L.S.G. Minister's tour in Kolar District. 622.
Prosecution against Police of neighbouring State—withdrawal. 54.
State Forests in Kolar District. 346-347.
State's Second Five-Year Plan. 528.

Question (Supplementary) *re*—
Drayton Murder Case. 523.

Speaker's Ruling on Point of Order with respect to Cattle Trespass Bill, 1954. 570.

M

MADAPPA, Sri U. M.—

Question *re*—

Central grants for village improvements. 639-40.
Electricity supply to Honnur village of Yelandur Taluk. 349.
High Level Causeway on I.V.C. Road between Thammadihalli and Sagade village. 640.
Hospital building at Arkalvadi village, construction. 640.
Land Revenue—distribution to Village Panchayets. 463, 464.
Mortgage Bank, Chamarajanagar. 622.
Veterinary Dispensaries in Chamarajanagar Taluk. 251.

Question (Supplementary) *re*—

Lakkavalli Project. 91-92.
Second Five-Year Plan—Draft proposals. 236.
' Sapperoga ' incidence on silkworms. 285.

MADHAVACHAR, Sri B.—

Bill—

Mysore Appropriation (No. 4) ——, 1954.
Motion to consider. 511.

Condolence Reference—

Demise of Sri H. Siddaiya, Speaker. 24, 25.

Question *re*—

Beggary, steps to prohibit. 53.
Kagehalla Project. 97-98.
Indebtedness of Industrial workers. 472.
Villages to be shifted on completion of left and right bank channels in Bhadravati Taluk. 37, 39.

Question (Supplementary) *re*—

Samskrit Prachar—Personnel. 298.

MADIAH, Sri M.—

Adjournment Motion *re*—

Accident during Dasara Procession. 62.

Bill—

Mysore Appropriation (No. 4) ——, 1954.
Motion to consider. 493, 494.

Demand for Supplementary Grant for 1954-55.
" Rural Development " *re*—
Depressed Class amelioration grants. 211, 212.

Question *re*—

Depressed Class Scholarships. 188-90.
Depressed Class Housing. 663-4.

Mysore Officers in I.A.S. and I.P.S. cadres. 391, 396.
Scheduled Castes—representation in State Services. 197.
Scheduled Castes—representation in Services. 480.

Question (Supplementary) *re*—

Admission Committees for Medical College, Medical School and Engineering College. 187.
Amildari List—reservation for Depressed Classes. 40.
Assistant Commissioners' Eligibility List for I.A.S. 15-16.
Assistant Superintendents of Police—Promotions. 407.
Scheduled Castes—amount spent for economic improvements. 410.
States Reorganization Commission—transfer of Bellary District to Andhra. 9.
Untouchability, measures for eradication. 238-9.

Resolution *re*—

Appointment of a Scheduled Caste Member to the Public Service Commission. 367.

MANJAPPA, Sri Kadidal—

Answer(s) to Question(s) *re*—

Amildari List. 99.
Amildari List—reservation for Depressed Classes. 40.
Amildars and Assistant Commissioners—Eligibility List. 98.
Amritmahal Kavals in Chikmagalur District. 662.
Anicut across Kushavati, repairs. 248.
Anicut across Kushavati river, Chintamani Taluk. 353.
Anicut across Uttarpinakini. 148.
Ane to Kallakatte halla. 355.
Anekal-Attibele Road, Tarring. 639.
Anti-corruption Department—Action taken on complaints in Tumkur District. 568-569.
Anti-corruption Department Officers. 299-301.
Assistant Commissioners' Eligibility List for I.A.S. 15-16.
Bangalore-Mangalore Road near Channarayapatna, cement concreting. 36.
Bhadra Project—amenities to workers. 706-8.
Breaches in Sangenahalli and Thuppadahalli Tanks—Engineers involved and action taken on report of Committee. 194, 195.
Bridges and causeways in Hassan District. 350.
Bridge across Gadi-Makunte halla, construction. 242.
Buildings of Taluk Office, Kunigal. 354.
Causeway near Kalappanahalli. 88-89.
Causeway near Muthusandra village. 86-87.
Compensation to ryots for lands acquired in Sangenahalli, Gadimakunte and Thuppadahalli Tank works. 633.
Contribution and water rate collected from ryots for repair of tanks. 642.
Daily allowance to N.G.Os. 139-141.
Darkhast applications of Depressed Class people of Chikmagalur District. 356-357.

Darkhasts for lands in Krishnarajpet Taluk, applications pending. 241-42.
Darkhasts for lands in Tumkur District. 640.
Depressed Class Families in Bangalore South Taluk, amelioration. 239-40.
Depressed Class Hostel at Kolar. 50-51.
Devikere Tank—restoration. 146.
Director of Anti-corruption and Efficiency Audit. 99.
Distress relief. 683.
Distress Relief Works. 673-4.
District Board Roads in Chitaldrug District. 456, 457.
Drinking Water Wells in Bangalore North and Devanahalli taluks. 708-9.
Engineer Probationers. 148-149.
Enquiry into allegations against V. Nanjappa. 661.
Famine Relief Works. 651.
Fire Accident at Hosahalli village, relief to Harijan sufferers. 253.
" Grow More Food " Schemes' land granted under. 248.
Gollahalli Tank, restoration. 42, 43.
Graduates in Thigalar Community. 482.
Gundlupet-Terakanambi Loop Road—repairs. 310-311.
Guthala village, Mandya Taluk—S. No. 54. 242-43.
Hirekalale Tank Restoration. 244-45.
Hosahalli in Kudligi Taluk—provision of road links. 559.
Hospital Building in Bukinakere village, construction. 53.
Hunasekatta Tank—repairs. 563.
International Conference at Toronto—Delegates from Mysore. 470, 471.
Irrigation Projects in Bangalore District. 644.
Irrigation Works fresh in Holalkere Taluk. 634.
Jeevimaradakere, restoration. 251.
Kadur-Mangalore Road, cement-concreting. 249.
Kagehalla project. 98.
Kallambella Tank, improvement of capacity. 639.
Kanakapura Municipality—Drainage work. 561.
Kapila project, inclusion in Second Five-Year Plan. 246.
Kattigenahalli, Gubbi Taluk, Survey Nos. 53 and 54. 246-7.
Kumudvathi Project at Marasarahalli. 51-52.
Lakkavalli Project. 90-92.
Land Revenue Remission in Kolar District. 87-88.
Lodging Facilities to Members of Legislature. 143.
Madaga Tank restoration. 85-86.
Madarahalli Tank—Compensation for submerged lands. 99.
Maddur Shuttle Train. 100.
Malavalli Tank Bund, widening. 561.
Malnad—Development of communications. 564.
Mavathur Tank in Koratagere Taluk. 355.
Ministers' visit to " Vaikunta " in Hospet. 470.
Minor Irrigation Works in Bangalore District. 353-354.
Minor Tanks in Hassan District, repairs—. 628.
Money lenders—, recovery of registration fee. 634.
Mothagadahalli and Chikkathaggali Tanks, restoration. 639.
Munsiff-Magistrate's Court for Channarayapatna. 14-15.

Muzrai Institutions—renovation of certain temples. 304-305.
Muzrai Institutions—Represantation of Harijans in Committees of Dharmadarsis. 352-353.
Mysore Officers in I.A.S. and I.P.S. cadres. 391-396.
Mysore Railways—transfer to Central Government. 663.
Naidu, V. B.,—Executive Engineer—, complaints against. 197-8.
National Highways in the State, maintenance. 46-49.
National Highways. 362-363.
"Panchajanya Weekly"—Government patronage. 141-143.
Patels, Shanbhogues, Toties, etc. 701-5.
Pensioners—enhancement of dearness allowance. 139.
Primary School Building at Gannaikanahalli. 709.
Probationary Assistant Engineers—Reservation for Scheduled Castes. 41-42.
Public Service Commission—Disposal of applications. 396.
Public Service Commission—taking a Scheduled Caste Member. 20.
Railway Line from Bangalore to Salem. 89-90.
Recruitment to Railway Department. 100.
Reservoirs—Major and Minor. 699-700.
Revenue Department Officials' transfers. 639.
Road from Bangalore to Bombay *via* Bellary and Gadag. 248.
Road from Chitrahalli to Kolalu—, formation. 651.
Road between Harpanahalli and Davangere—Improvement. 562.
Road bridges over Tungabhadra river at Haravi, Kampli and Deshanur. 562.
Roads and Schools in Davangere Taluk, Construction works. 638.
Sales-tax—, collection without resorting to Criminal Courts. 635-6.
Sales-tax due from silk-reelers. 559-560.
Sales-tax Subjects Committee, action on recommendation. 16.
Scheduled Castes—Lands granted under "G.M.F." Scheme. 301-303.
Scheduled Castes—representation in State Services. 197.
Scheduled Castes—representation in Services. 480.
Scheduled Castes—Reservation of appointments. 634-36.
Second Five-Year Plan—Draft proposals. 231-38.
Second Five-Year Plan—Irrigation projects in Molakalmuru Taluk. 305-306.
Seegehalla Project. 563.
Sugarcane Cess Fund Roads. 556.
S. Nos. 138 and 143 of Chikkamulagud Village—Land granted for Rajaput Colony. 476-477.
S. No. 83 of Haliyur village, Chitaldrug Taluk. 350-352.
S. No. 232 of Madanahalli, Kolar Taluk—and granted under "G.M.F.', Scheme. 482.
Tumbadikere Voddu—water supply to Talapariges of Pakirapp's Palya. 253.
Taluk Office Staff, payment of overtimes allowances. 638.
Tanks breached. 657-658.
Tanks breached. 661.
Tanks breached in Visveswaraya Canal Area, restoration. 628.
Tanks construction—Motakadahalli Tank. 43.
Tank for Laxmiah's Palya. 253.
Tank for Bukkapatna—construction. 638-639.
Tanks in Chikmagalur District. 148.

Tanks for Hallas in Chitaldrug District, construction. 636-37.
Tanks in Devanahalli and Bangalore North Taluks—repairs. 558-559.
Tanks in Gundlupet Taluk—improvement. 568.
Tanks in Kudligi Taluk, repairs. 629-30.
Tanks Restoration in Tumkur. 362.
Thalagavadi Village—Survey No. 142. 144-145.
Thimmala Devara Cheruvu Tank Restoration. 247-48.
Thimmannanaikankere, Mallipattana Hobli—restoration. 308.
Tungabhdra Dam—Channel to Pakurthi Tank. 50.
Tungabhadra Project—Development of irrigation area. 44-46.
Thungabhadra Project—Engineers employed. 304.
Thunga Channels, completion. 43-44.
Thotis and Talaries. 147.
Thoties and Talaries. 198.
Unauthorised cultivation in Bangalore in Bangalore North and South Taluks, Dodballapur and Devanahalli Taluks. 473.
Untouchability, mesures for eradication. 238-39.
Vaddahalli Tank, restoration. 251.
Village Panchayet Elections. 465.
Village Reserve Scheme in Visvesvaraya Canal area. 633-34.
Villages to be shifted on completion of left and right bank channels in Bhadravati Taluk. 37-39.
Water Supply to Bangalore, improvement. 630.
Water Supply to Channahalli Anicut. 145.
Water Supply to Lakkavalli village. 54.
Wells in Gudibanda and Bagepally Taluks. 479.

Bill—

Mysore Board of Revenue ——, 1954.
  Motion to consider. 57, 58, 65-68, 70, 80-82, 111, 112, 114, 120, 123-125, 150-153, 160-164.

Mysore (Religious and Charitable) Inams Abolition ——, 1954.
  Presentation of Joint Select Committee Report. 150.

Mysore Tenancy (Second Amendment)——, 1954.
  Statement on. 255-56.
  Motion to consider. 166-73, 175-76, 256-271.

Madras Tenants and Ryots Protection (Mysore Amendment) ——, 1954.
  Motion to consider. 165.
  Motion to pass. 165-166.

Business of the House. 647.

Demand for Supplementary Grant for 1954-55—.
"Electricity Schemes" *re*—
  Power supply to villages in Chitaldrug District. 226-227.

"Irrigation" *re*—
  Employment of local people in Bhadra Project and Channel Works. 220.
  Nugu Gates. 221-222.

Discussion on—
  Question *re*: Breaches in Sangenahalli and Tuppadahalli Tanks. 604-605.

Postponed questions and answers. 650.

Public Accounts Committee Report—
  Motion to consider. 338-339.

Resolution *re*—
  Appointment of a Scheduled Caste Member to the Public Service Commission. 371-374.

MARIAPPA Sri, T.—

Bill—
  Cattle Trespass (Amendment)——, 1954. 421-22.
  Mysore Appropriation (No. 4)——, 1954.
    Motion to consider. 514.
  Mysore Board of Revenue——, 1954.
    Motion to consider. 67, 77-81.
  Mysore Tenancy (Second Amendment)——, 1954.
    Motion to consider. 176.

Condolence Reference—
  Demise of Sri H. Siddaiya, Speaker. 28-29.

Election of——as Member of Public Accounts Committee. 364.
Election of Speaker. 100.

Public Accounts Committee Report—
  Motion to consider. 325.

Question (Supplementary) *re*—
  Educational Reforms—expenditure incurred. 471.
  New Industries, starting in K.G.F. 526.
  Schools started in rural parts. 192.
  Second Five-Year Plan—Draft proposals. 236-7.

Questions and Answers—Daily disposal. 489.

Resolution *re*—
  Specification of fixed prices for important crops. 386.388.

Speaker's Ruling on Point of Order with respect to Cattle Trespass Bill, 1954. 571.

MASCARENHAS, Sri V. M.—

Bill—
  Mysore Board of Revenue ——, 1954.
    Motion to consider. 81,82.

Mysore Housing Board ——, 1954.
Motion to pass. 418, 419.

Question *re*—
Co-operation Department. 622.

Question (Supplementary) *re*—
District Fund Roads in Chitaldrug District, repairs. 401.
National Extension Service. 96-97.
Properties owned by Government servants — maintenance of lists. 2.
Share Capital on Central Factories—Government investment. 179.
State owned Industries. 403,404.

MASIYAPPA, Sri V.—

Bill—
Mysore Board of Revenue ——, 1954.
Motion to consider. 121-123.

Mysore Co-operative Societies (Amendment) ——, 1954.
Motion to refer to Joint Select Committee. 801, 900.
Motion to consider 571-75.

Question *re*—
Agricultural Produce and Marketing Societies organisation. 308.
Electricity for Lift Irrigation. 135.
Primary School Building at Gannaikanahalli. 709.

Question (Supplementary) *re*—
Coir Industry at Kellodu—starting by the Industrial Department. 407.
" G.M.F " Scheme—lands granted under —— 244.
National Extension Service. 95.
Rural Electrification in Chitaldrug District. 614.
Second Five-Year Plan—Draft Proposals. 235.

Resolution *re*—
Specification of fixed prices for important crops. 377-379

MUDDURAMIAH, Sri—

Question *re*—
Graduates in Thigalar Community. 482.
Kallambella Tank, Improvement of capacity, 639.
Mavathur Tank in Koratagere Taluk. 354-355.
Prevention of Animal Sacrifices Act—Prosecutions launched. 638.
Tank for Bukkapatna, Construction. 638-9.
Tumbadikere Voddu, Water supply to Talapariges of Pakirappa's Palya. 253.
Tank for Laxmiah's Palya. 253.

MUDALAGIRI GOWDA. Sri T. N.—

Demand for Supplementary Grant for 1954-55 —
  " Electricity Schemes " *re*—
    Power supply to villages in Chitaldrug District. 226.

Election of —— as Member of Estimates Committee. 361.

Question *re*—
  Building of Taluk Office, Kunigal. 354.

Question (Supplementary) *re*—
  Restoration of Madaga tank. 85.

MUNISWAMIAH, Sri R.—

Bill—
  Mysore Appropriation (No. 4)——, 1954.
  Motion to consider —— 512,513.

Demand for Supplementary Grant for 1954-55 —
  " Sericulture " *re*—
    Grainage at Thyamagondlu. 216,217.
  " State Excise Duties " *re*—
    Ganja Contractors in default. 202.

Public Accounts Committee Report —
  Motion to consider. 333,334.

Question *re*—
  Drinking water wells—provision in certain villages. 414
  Furniture to schools in Bangalore District, supply. 710-12.
  Harijans in Hospet—Shifting of residence. 557.
  Minto Ophthalmic Hospital —quarters to Staff. 414.
  Tanks in Devanahalli and Bangalore North Taluks, repairs. 557-559.
  Teachers in Primary Schools, Bangalore City. 623.
  Uniform of Officers and Men, Police Department. 556.

Question (Supplementary) *re*—
  Amildari List—reservation for Depressed Classes. 41.
  Causeway near Muthusandra village. 86-87

MUNIYAPPA, Sri A.—

Question *re*—
  Health Centres and Health Cess. 564.
  "Panchajanya Weekly "—Government patronage. 141-143.
  Public Service Commission ——disposal of applications. 396.
  Thotis and Talaries. 198.

N

NAGAIAH REDDY, Sri N. C.—

- Demand for Supplementary Grant for 1954-55 —
  - " Electricity Schemes "*re*—
    - Rural electrification. 224,225.
- Election of—as Member of Estimates Committee. 361.
- Question *re*—
  - Enquiry into allegations against V. Nanjappa. 661.

NAGAN GOWDA, Dr. R.—

- Answer to Qestion *re*—
  - Adikarnatakas of Nittur — Permission to settle in Bidare Amrit Mahal Kaval. 486.
  - Agricultural College. 343-344.
  - Agricultural Colonies. 553-555.
  - Agricultural Produce and Marketing Societies organisation. 309.
  - Amritmahal Kavals in Chitaldrug district, lands released for cultivation. 700-1
  - Beggars and Vagrants—Preventing immigration into Bangalore City. 251.
  - Board for Electrical Department. 137-138.
  - Central Grants and Loans to the State. 616-8.
  - Codes and Rules—non-availability of copies. 553.
  - Contract between Government and Plywood Corporation. 345-346.
  - Co-operation Department. 621.
  - Co-operative Societies in Bangalore North and Devanhalli Taluks—defalcations. 547-553.
  - Electric Power in Kolar area—conversion from 24 to 50 cycles. 54.
  - Electric street lights—Provision to Somanahalli village. 473.
  - Electricity for I.P. Sets—Loans from Central Government. 480.
  - Electricity for Lift Irrigation. 135.
  - Electricity—Policy in distribution. 416.
  - Electricity—Projects to augment production. 564.
  - Electricity—augmentation of production. 618-20.
  - Electricity—steps taken to augment production. 413.
  - Electricity—Stoppage of supply from sub-sections of Chikballapur. 348-349.
  - Electricity supply to Andhra and Bombay States. 133-135.
  - Electricity—supply to Andhra and Bombay States. 632.
  - Electricity supply to Basavapatna. 345.
  - Electricity supply to Hirisave. 360.
  - Electricity—supply to villages in Anekal Taluk. 416.
  - Electricity tapped and supplied through 11 K.V.A. line. 307, 308.
  - Electricity—supply to Honnur village of Yelandur Taluk. 349.
  - Electricity supply to I.P. sets in Kanakapura Taluk. 546.
  - Electricity supply to irrigatian pump sets. 306.
  - Electricity supply to neighbouring States. 610-11.

Electricity supply to rural parts. 715.
Electricity supply to villages. 568.
Export of Cardamom. 412,413.
Honnemaradu Projects—steps to include in Five-Year Plan. 53.
House Building Co-operative Societies—Loans to Government servants. 416.
Indian Dairy Research Institute—Shifting from Bangalore. 621.
Marketing Department.. 309,310.
Mortgage Bank Chamarajanagar. 623.
Multi-purpose Co-operative Societies in Kanakapura Taluk. 250.
National Extension Service. 94-97.
National Extension Service Scheme. 307.
National Extension Scheme Blocks. 611-2.
Onion, garlic and potato — fall in prices. 555.
Power production at Shimsha — engineering survey. 52.
Research in soil conservation in Bellary Taluk. 479.
Rural Electrification in Chitaldrug District. 612-5.
Rural Indebtedness. 6156.
State Forests in Kolar District. 346-348.
Superintendents of Electrical Department. 135-137.
Tungabhadra Project — Development of irrigation area. 45.
Veterinary Dispensary at Arsikere of Nidagal Hobli — Petition to grant. 483.
Veterinary Dispensaries in Chamarajasagar Taluk. 254.
Veterinary Dispensary at Kottur firka headquarters. 612.

Bill—
  Cattle Trespass (Amendment) ——, 1954. 421.
  Mysore Co-operative Societies (Amendment) ——, 1954.
    Motion to refer to Joint Select Committee. 427, 430, 724, 731, 732.

Resolution *re*—
  Specification of fixed prices for important crops. 389-390.

NAGAPPA SETTY, Sri S. R.—
  Bill—
    Mysore Appropriation (No. 4) ——, 1954.
      Motion to consider. 499.
  Condolence Reference—
    Demise of Sri H. Siddaiya, Speaker. 27-28.
  DEMAND FOR SUPPLEMENTARY GRANT FOR 1954-55—
    "Irrigation" *re*—
      Employment of local people in Bhadra Project and Channel Works. 218, 219, 220.
    "Rural Development" *re*—
      Proper planning with respect to well works. 206; 207.
  Public Accounts Committee Report—
    Motion to consider. 322, 323.

Question *re*—
  Kannada Pandits in High Schools. 480.
  Seegehalla Project. 563.

Question (Supplementary) *re*—
  Admission Committees for Medical College, Medical School and Engineering College. 188.
  All-Mysore Charaka Prachara Sangh. 469.
  Second Five-Year Plan — Draft proposals. 235-6.
  Thunga Channels, completion. 44.

NAGARAJAMURTHY, Sri B. P.—

Bill—
  Mysore Board of Revenue ——, 1954.
    Motion to consider. 157-158.

  Mysore Co-operative Societies (Amendment) ——, 1954.
    Motion to consider. 593.

Election of — as Member of Estimates Committee. 364.

Question *re*—
  Harijan Teachers in Malavalli Taluk — transfers. 472, 473.
  Middle school building at Malavalli—construction. 659.
  Middle school building at Malavalli town—construction. 697.
  Sugarcane Cess Fund Roads. 555.
  Tanks breached in Visveswaraya Canal area—restoration. 628.

Question (Supplementary) *re*—
  Ministers' visit to "Vaikunta" in Hospet. 470.

Question and Answer — Daily disposal. 487.

NAIDU, Sri V. R.—

Condolence Reference—
  Demise of Sri H. Siddaiya, Speaker. 26.

Question *re*—
  College Unions, Membership. 652.
  Crimes in Bangalore City and other parts of the State. 273, 275.
  Dearness Allowance to N.G.Os., enhancement. 11,12.
  Dewans' Pensions. 53.
  Drayton Murder Case. 519-521.
  Ex-Servicemen — relief measures. 475.
  Intermediate College at Malleswaram, staring. 184-85.
  Labour Colony of Srirampuram—Confirmation of Tenements. 399.
  Police Constables — enhancement of pay. 360.

Question (Supplementary) *re*—
  Prohibition Week, observance. 402.
  Water supply to Bangalore, inprovement. 630.

Questions and Answers — Daily disposal. 486, 487.

Resolution *re*—
  Appointment of a Scheduled Caste Member to the Public Service Commission. 370-371.

NARASIMHA REDDY, Sri A. V.—
  Bill—
    Mysore Board of Revenue ———, 1954.
      Motion to consider. 125-126.
    Mysore Co-operative Societies (Amendment) ———, 1954.
      Motion to consider. 596.
  Question *re*—
    Admission and Concession Committees. 671.
    Crime position in Bangalore District. 407,408.
    Depressed Class Families in Bangalore South Taluk, amelioration. 239-40.
    Indian Dairy Research Institute — shifting from Bangalore. 621.
    Minor irrigation works in Bangalore District. 353-354.
    Teachers in Primary Schools in Bangalore South Taluk. 644.
  Question (Supplementary) *re*—
    Agricultural colonies. 554.
    Bellary District—revenue and expenditure. 3,4.
    Causeway near Muthusandra Village. 86-87.
    Electricity supply to neighbouring States. 611.
    Government High School to Kolar Gold Fields. 132.
    National Extension Service. 96.
    Properties owned by Government servants — maintenance of lists. 2.
    Railway line from Bangalore to Salem. 89-90.
    Samskrit Prachar — Personnel. 298.
    Questions and Answers — Daily disposal. 487.
  Resolution *re*—
    Specification of fixed prices for important crops. 375.

NARAYANA GOWDA, Sri G.—
  Question *re*—
    Electric power in Kolar area — conversion from 24 to 50 cycles. 54.
    Electricity — Steps taken to augment production. 413.
    Electricity supply to neighbouring States. 610.
    Electricity tapped and supplied through 11 K.V.A. line. 307-308.
    Gold Duty — K.G.F. 196.
    Plague at Agram Village, Mulbagal Taluk. 192-3.
  Question (Supplementary) *re*—
    Bangalore Transport Company — capital invested. 526.
    Electricity — stoppage of supply from sub-section of Chickballapur. 348-349.

Harijans — Grants to dig wells. 398.
Madaga Tank, restoration. 86.
New Industries, starting in K.G.F. 526.
State Forests in Kolar District. 348.

NARAYANA REDDY, Sri B. V.—

Demand for Supplementary Grant for 1954-55.—
  " Electricity Scheme " *re*—
    Inadequate provision of electric power for irrigation in Kolar District. 222.

  Election of — as Member of Estimates Committee. 364.

Question *re*—
  Admission Committees for Medical College, Medical School and Engineering College. 185-88.
  Famine Relief Works. 651.
  Medical Probationers. 359.
  Rural indebtedness. 615-6.
  Thimmala Devara Cheruvu Tank, restoration. 247-48.
  Wells in Gudibanda and Bagepally Taluks. 478.

Question (Supplementary) *re*—
  Assistant Professors — Promotions. 626.
  Bellara Gold Mines. 284.
  Electricity — Stoppage of supply from sub-sections of Chikballapur. 349.
  Inspector-General of Police — appointment from outside the State. 19.
  Science Department of University, supersessions. 632.
  Properties owned by Government servants — maintenance of lists. 2.
  State Forests in Kolar District. 347-348.
  States Reorganisation Commission — transfer of Bellary District to Andhra. 9.

Questions and Answers—Daily disposal. 254-5.

NARAYANASWAMY, B.—

Bill—
  Mysore Board of Revenue ——, 1954.
    Motion to consider. 74, 75.

  Nomination of — to the Panel of Chairmen. 20.

Presentation of Second Report of theEstimates Committee. 57.

Question *re*—
  Dispute with respect to certain properties in Ittigegud, between the Mysore Palace and Trust Board. 458.
  Industrial and Testing Laboratory—Circular to Heads of Departments to purchase products. 457-458.
  Industrial State Aid Act, loans granted. 252.

"Palace Publications"—Expenditure under the Head. 696-7.

Questions and Answers—Daily disposal. 254-5.

NARAYANAPPA, Sri J.—

Question *re*—

Anicut across Kushavati river, Chintamani Taluk. 353.
Fire accident at Hosahalli village. relief to Harijan sufferers. 253
Harijan Agricultural Colony at Nayindrahalli—Construction of wells. 529.
Occupational Institute at Davangere—Tailoring Instructor. 544.
S. No. 232 of Madanahalli, Kolar Taluk—land granted under "G. M. F." Scheme. 481-82.
Thotis and Talaris. 147.

NEELE GOWDA, Sri B. Y.—

Question *re*—

Madarahalli Tank—Compensation for submerged lands. 99.
Village Reserve Scheme in Visvesvaraya Canal area. 633-4.

P

PALANIYAPPAN, Sri M.—

Bill—

Mysore Board of Revenue ——, 1954.
Motion to consider. 158.

Condolence Reference—

Demise of Sri H. Siddaiya, Speaker. 27.

Question *re*—

Bangalore Transport Company, Nationalisation. 633.
Nurses—Payment of Ration and Uniform allowances during leave. 192.
T. B. Hospitals. 479.
Water supply to Bangalore, improvement. 630.

Question (Supplementary) *re*—

Electricity—augmentation of production. 621.
"Prohibition Week"—observance. 402.
Sales-Tax Subjects Committee, action on recommendations. 16.
States Reorganisation Commission. 178.

PANEL OF CHAIRMEN—20—

PAPANNA, Sri G.—

Demand for Supplementary Grant for 1954-55—

"Electricity Schemes" *re*—

Inadequate provision of electric power for irrigation in Kolar District. 222.

" Sericulture" *re*—

Need for starting experimental Sericultural Farms in Malnad. 217-218.

Electricity for I. P. Sets—Loans from Central Government. 480.
Electricity—Stoppage of supply from sub-sections of Chikballapur. 348-349.
Harijans in Rural Parts—amenities. 48 .
Onion, garlic and patato—fall in prices. 555.
'Sapperoga' incidence on Silkworms. 284-285.

PAPERS LAID ON THE TABLE—

Cattle Trespass (Amendment) Bill, 1954, as passed by the Legislative Council. 311.
Copies of Mysore Transfer of Prisoners Bill, 1954 and Mysore Contract (Extension to Agricultural land) Bill, as passed by the Legislative Council. 150.
Mysore Tentants and Ryots Protection (Mysore Amendment) Ordinance, 1954. 20.
Mysore Weights and Measures (Amendment) Bill, 1954, as passed by the Legislative Council. 490.
Notifications Nos. L. 1859—Ml. 123-3-3, dated 22nd May 1954 and L. B. 2907—V. P. 40-54-2, dated 16th June 1954, issued under the Cattle Trespass Act, 1871.
Notification No. T. 1330—R. T. 158-53-17, dated 25th June 1954, issued under the Motor Vehicles Act, 1939. 57.
Postponed questions and answers. 650.
Schedule of Demands for Supplementary and Additional Grants for 1954-55.
List of promises made by Government during Budget Session of 1953 and action taken thereon. 56.
Secretary's Report *re*— assent to Acts by His Highness the Rajpramukh. 1.

PATTABHIRAMAN, Sri K.—

Bill—

Mysore Board of Revenue——, 1954.
Motion to consider. 67-74.

Cattle Trespass (Amendment) ——, 1954. 421-422.
Mysore Co-operative Societies (Amendment) ——, 1954.
Motion to consider. 586-593.

Mysore Transfer of Prisoners——, 1954.
Motion to consider. 423-424.

Election of Speaker. 107-108.

PRABHAKAR, Sri K.—

Bill—

Mysore Appropriation (No. 4)——, 1954.
Motion to consider. 494-495.

Demand for Supplementary Grant for 1954-55—
  " Rural Development " *re*—
    General Works of rural development. 209.

Public Accounts Committee Report—
  Motion to consider. 336-328.

Question *re*—
  Agricultural Colonies. 553-554.
  Chief Medical Officer to Sri Jayachamarajendra Institute of Indian Medicine, Bangalore. 146.
  Foodgrains—distribution to N. G. Os. 197.
  Kumudvathi Project at Marasarahalli. 51-52.
  Taluk Office Staff, payment of overtime allowances. 638.

Question (Supplementary) *re*—
  Depressed Class—Scholarships. 188-90.
  " G. M. F." Scheme, lands granted under. 244.
  National Extension Service. 97.

Resolution *re*—
  Appointment of a Scheduled Caste Member to the Public Service Commission. 373.

PUBLIC ACCOUNTS COMMITTEE REPORT—
  Presentation of——on Appropriation Account of 1950-51 and the Audit Report, 1952 and Finance Accounts, 1950-51 and the Audit Report, 1951. 57.
  Motion to consider. 311-342.

PUTTAPPA, Sri H. T.—
  Question *re*—
    Causeway near Muthusandra Village. 86.
    Harijans—Grants to dig wells. 397-398.
    Jeevimaradakere Restoration. 251.
    Motakadahalli Tank, Construction. 43.
    Voddahalli Tank restoration. 251.

PUTTASWAMY, Sri G.—
  Demand for Supplementary Grant for 1954-55—
    "Rural Development" *re*—
      Loans to Harijans for purchasing bullocks. 210-211.
  Question *re*—
    Amrit Mahal Kavals in Chickmagalur District. 661-2.
    Cardamom export. 412.
    Hirekalale Tank restoration. 244-45.
    Scheduled Caste reservation of appointments. 634-5.
    Scholarships allotment to Chikmagalur District. 535.
    Standing Committees, Departmental. 196.

Question (Supplementary) *re*—
  Agricultural Colonies. 554.
  Agricultural College. 344.
  Amildari List—reservation for Depressed Classes. 40.
  Depressed Class—Scholarships. 189.90
  Electricity—augmentation of production. 619-20.
  Government Secretaries. 11.
  University Re-organisation. 626-7.

Q

QUESTION (S) *re*—

Additional District Court at Mysore. 92-93.
Admission Committees for Medical College, Medical School and Engineering College. 185-88.
Agricultural College. 343-344.
Agricultural Colonies. 553-555.
Akhila Karnataka formation. 4-5.
Alleged molestation of women by Police in Talagunda Village. 33-36.
All-Mysore Charaka Prachara Sangha. 468-469.
Amildari List—reservation for Depressed Classes. 40-41.
Ane to Kallakatte Halla. 355.
Anicut across Kushavati river, Chintamani Taluk, repairs. 353.
Anekal—Attibele Road, Tarring. 639.
Arrack Shop in Kalasipalyam, Shifting. 455.
Assistant Commissioners' Eligibility list for I. A. S. 15-16.
Assistant Professors—Promotions. 623-6.
Assistant Superintendents of Police—Promotions. 404-407.
Ayurvedic College, Mysore, upgrading. 240-41.
Bangalore—Mangalore Road near Channarayapatna cement-concreting. 36.
Bangalore Transport Company—Capital invested. 526-527.
Bellara Gold Mines. 279-284.
Bellary District, revenue and expenditure. 3-4.
Board for Electrical Department. 137-138.
Bridge across Gadimakunte halla, Construction. 242.
Bridges and causeways in Hassan District. 349-350.
Building of Taluk Office, Kunigal. 354.
Causeway near Kalappanahalli. 88-89.
Causeway near Muthusandra Village. 86-87.
Central and State scales of pay, bringing about uniformity. 12, 13.
Central Grants and Loans to the State. 616-8.
Chassis purchased for Government purposes. 465-467.
Chief Medical Officer to Sri Jayachamarajendra Institute of Indian Medicine, Bangalore. 146.
Codes and Rules — Non-availability of copies. 553.
Coir Industry at Kellodu Starting — by the Industrial Department. 407.
Combined Hospital at Tiptur, construction. 194.
Confidential Information — selling by Secretariat Officials. 182-3.
Contract between Government and Plywood Corporation. 345-346.
Co-operation Department. 621.

Co-operative Societies in Bangalore North and Devanhalli taluks — defalcations. 546-553.
Crime position in Bangalore District. 407, 408.
Crimes in Bangalore City and other parts of the State. 273-278.
Daily Allowance to N. G. Os. 139-141.
Darkhast applications of Depressed Classes of Chickmagalur District. 356-357.
Darkhasts for lands in Krishnarajpet Taluk — applications pending. 241-42.
Dearness Allowance to N. G. Os., enhancement. 11, 12.
Depressed Class Families in Bangalore South Taluk, amelioration. 239-40.
Depressed Class Hostel at Kolar. 50, 51.
Depressed Class Scholarships. 188-90.
Dispute with respect to certain properties in Ittigegud, between the Mysore Palace and Trust Board. 458.
District Board Roads in Chitaldrug District. 456, 457.
Drayton Murder Case. 519-523.
Drinking water wells in Kudligi Taluk, construction. 396, 397.
Educational Reforms, expenditure incurred. 471.
Electricity for Lift Irrigation. 135.
Electricity — augmentation of production. 619-21.
Electricity — Steps taken to augment production. 413.
Electricity — Stoppage of supply from sub-sections of Chikballapur. 348-349.
Electricity supply to Andhra and Bombay. 133-135.
Electricity supply to Andhra and Bombay States. 632.
Electricity supply to Basavapatna. 345.
Electricity supply to Honnur village of Yelandur Taluk. 349.
Electricity supply to I. P. sets in Kanakapura Taluk. 546.
Electricity supply to neighbouring States. 610-11.
Excise contractors in default in Mysore District. 458, 460.
Export of cardamom. 412, 413.
Factories complying with section 49 of Factories Act, 1948. 535-537.
Fact-Finding Committee for formation of United Karnataka. 4.
Foodgrains — Measures to check fall in prices. 468.
Foodgrains stock. 144.
Gadimakunte Frontier Toll-gate. 404.
Gazetted Officers in the Secretariat — transfer. 9, 10.
" G.M.F." Schemes lands granted under. 243-44.
Gold Duty — K. G. F. 196.
Government Ayurvedic and Unani College, shifting to Bangalore. 460, 461.
Government High School for Kolar Gold Fields. 131-133.
Government Secretaries. 10-11.
Guthalu village, Mandya Taluk, S. No. 54. 242-43.
Harijan Agricultural Colony at Nayindrahalli — construction of wells. 529.
Harijans — Grants to dig wells. 397-399.
Health Centres in Devanahalli and Bangalore North Taluks. 402.
High Power Text Book Committee. 130, 131.
High Schools — Percentage of passes. 529-535.
Harekalale Tank Restoration. 244-45.
Hospitals started in Chikmagalur District. 461, 462.

Indian Coffee Extention Act (Amendment) Bill: 607-10.
Indian Dairy Research Institute — Shifting from Bangalore. 621.
Industrial Disputes in Silk Industry. 542-543.
Industrial dispute relating to T. R. Mills. 538-539.
Industrial School at Chikmagalur. 408, 409.
Industrial and Testing Laboratory — Circular to Heads of Departments to purchase products. 457, 458.
Industrial Tribunals. 537-538.
Inspector-General of Police — appointment from outside the State. 17-20.
Inspector-General of Police — Reversion of Sri N. V. Babu Reddy and appointment of new officer from outside. 16-17.
Intermediate College at Malleswaram, starting. 184-85.
International Conference at Toronto — Delegates from Mysore. 470, 471.
Jurisdiction of Courts — Reorganisation. 93-94.
Kadur-Mangalore Road, cement-concreting. 249.
Kallambella Tank, improvement of capacity. 639.
Kapila Project, inclusion in Second Five-Year Plan. 246.
Kattigenahalli, Gubbi Taluk — Survey Nos. 53 and 54. 246-7.
Kumudvathi Project at Marasarahalli. 51, 52.
Labour Colony of Srirampuram — Confirmation of Tenements. 399
Labourers in Factories — Quarters. 539-540.
Lakkavalli Project. 90-92.
Land Revenue—distribution to Village Panchayets. 463, 464.
Land Revenue Remission in Kolar District. 87.
Leprosy in Bellary District. 289, 290.
Lodging facilities to Members of Legislature. 143.
L. S. G. Minister's tour in Kolar District. 622.
Major Panchayet Boards in Bellary District — Conversion to Municipalities. 397.
Malaria in Holalkere Taluk — Measures to control. 399, 400.
Maternity Hospital, Davangere — Posting a Lady Assistant Surgeon. 290.
Maternity Hospital, Tiptur — expansion. 196.
Mavathur Tank in Koratagere Taluk, 354-355.
Medical Probationers. 359-360.
Middle Class economic condition — survey. 527-528.
Ministers' visit to "Vaikunta" in Hospet. 469, 470.
Minor Irrigation Works in Bangalore District. 353-254.
Minor Tanks in Hassan District, repairs —. 628.
Mobile Dispensary — irregular touring in the villages of Chintamani. 462, 463.
Mortgage Bank, Chamarajanagar. 622.
Motor Vehicles Taxation — Difference in Bellary and rest of the State. 525,
Municipal High School, Chintamani. 627-8.
Munsiff-Magistrate's Court for Channarayapatna. 14, 15.
Muzrai Institutions—Renovation of certain temples. 304-305.
Muzrai Institutions—Representation of Harijans in Committees of Dharmadarsis. 352-353.
Mysore Government Development Loan. 409.
Mysore Officers in I. A. S. and I. P. S. Cadres. 391-396.
National Extension Service—Chitaldrug. 94-97.

National Extension Scheme Blocks. 611-2.
National Highway in the State, maintenance. 46-49.
New Industries—starting in K.G.F. 525-526.
Non-Gazetted Officers, merging Dearness allowance with pay. 13,14.
Non-Gazetted Officers—Free Medical Aid 286-288.
Non-Gazetted Officers in Secretariat—Delay in confirmation. 179-82.
Non-Gazetted Officers in the Secretariat—Transfers. 184.
Nurses—Payment of Ration and Uniform allowances during leave. 192.
Officers of the Anti-Corruption Department. 299-301.
Officers of Education Department—Extension of Services. 541.
Occupational Institute, Chintamani—new Diploma Course. 545-546.
Occupational Institute at Davangere—Tailoring Instructor. 544.
Onion, Garlic and potato—Fall in prices. 555.
"Panchajanya Weekly"—Government Patronage. 141-143.
Pensioners—enhancement of dearness allowance. 138-139.
Petitions under Article 226 of the Constitution. 540.
Plague at Agaram Village, Mulbagal Taluk. 192-3.
Political Science Department of University—Supersessions. 127-130.
Political Science Department of University, Supersessions. 630-1.
Primary Schools in Bangalore City. 185.
Primary Schools in Mysore Taluk. 545.
Probationary Assistant Engineers—Reservation for Scheduled Castes. 41-42.
Prohibition in Tiptur Taluk. 402, 403.
Prohibition Offences in K.G.F. 455-456.
" Prohibition Week ", observance. 401, 402.
Properties owned by Government servants—maintenance of lists. 1-3.
Public Service Commission—disposal of applications. 396.
Railway Cess Fund Roads, Chitaldrug—Compensation for lands acquired. 285, 286.
Railway line from Bangalore to Salem. 89-90.
Restoration of Madaga Tank. 85-86.
Road from Bangalore to Bombay *via* Bellary and Gadag. 248.
Rural Electrification in Chitaldrug District. 612-5.
Rural indebtedness. 615-6.
Sales-Tax Subjects Committee, action on recommendations. 16.
Samskrita Prachar—Personnel. 296—299.
' Sapperoga ' incidence on Silkworms. 284, 285.
Scheduled Castes—amounts spent for economic improvement. 409, 410.
Scheduled Castes—Hostel for University Students. 540-541.
Scheduled Castes—Lands granted under G.M.F. Scheme. 301-303.
Scheduled Castes—Scholarships. 290-296.
Scholarships—allotment to Chikmagalur District. 535.
School Buildings in Hosadurga Taluk—Donations. 543-544.
Schools but started in rural parts. 190-92.
Second Five-Year Plan—Draft proposals. 231-38.
Second Five-Year Plan—irrigation projects in Molakalmuru Taluk. 305,306.
Secretariat Officers and Officials. 410, 412.
Share Capital on Central Factories—Investment of Government. 178-9.

Slums in Bangalreo City—Improvement. 358.
Standing Committees,—Departmental. 196.
State Forests in Kolar District. 346-348.
State-owned Industries. 403, 404.
States Reorganisation Commission. 177-8.
States Re-organisation Commission—transfer of Bellary District to Andhra. 5-9.
State's Second Five-Year Plan. 528.
State Transport Authority. 523-525.
Steel Plant in Hospet,—erection. 249-50.
Superintendents of Electrical Department. 135-137.
S. No. 140 in Agasarahalli, Krishnarajpet Taluk. 357-358.
S. No. 83 of Haliyur Village, Chitaldrug Taluk. 350-352.
Tanks breached in Visvesvaraya Canal Area, restoration. 628.
Tank Construction.
—Motakadahalli Tank. 43.
Tank restoration,—Gollahalli Tank. 42-43.
Tanks in Kudligi Taluk, repairs. 629-30.
Teachers in Primary Schools in Bangalore South Taluk. 544-545.
Teachers in Primary Schools, Bangalore City. 622.
Thalagavadi Village. 144-145.
Thimmala Devara Cheruvu Tank—restoration. 247-48.
Toll-gate at Talaghattapura on Kanakapura-Bangalore Road. 523.
Trade Union of Government Road Transport Workers. 541-542.
Thunga Channels, completion. 43, 44.
Tungabhadra Dam—Channel to Pakurthi Tank. 49, 50.
Tungabhadra Project—Development of irrigation area. 44-46.
Thungabhadra Project Engineers employed. 301.
Traffic Supervisors, State Road Transport Department. 278, 279.
Untouchability, measures for eradication. 238-9.
University Hostels. 541.
University Reorganisation. 626-7.
Veterinary Dispensary at Kottur firka headquarters. 612.
Village Panchayet Elections. 465.
Villages to be shifted on completion of left and right bank channels in Bhadravati Taluk. 37-39.
Water supply to Bangalore, improvement. 630.
Water supply to Kadabanakatte. 288, 289.

QUESTION(S) (NOT TAKEN UP) *re*—

Adikarnataka Boarding Home and High School, Hassan. 472.
Adikarnatakas of Nittur, Permission to settle in Bidare Amrit Mahal Kaval. 486.
Agricultural Produce and Marketing Societies organization. 308-309.
Akashavani-shifting from Mysore to Bangalore. 477.
Amildari List. 99.
Amildars and Assistant Commissioners—Eligibility List. 98.
Anecut across Uttarpinakini. 148.
Anti-Corruption Department—action taken on complaints in Tumkur District. 568-569.
Backward Class scholarships to girl students in Middle and High Schools. 482.

Bangalore Transport Company, Nationalisation. 633.
Beggars and Vagrants, preventing immigration into Bangalore City. 251.
Beggary, steps to prohibit. 53.
Big Industry, establishment in Nelamangala Taluk. 250.
Breaches in Sangenahalli and Thuppadahalli Tanks—Engineers involved and action taken on report of Committee. 194, 195.
Bridges proposed to be constructed in Mysore District by the District Board. 307-308.
Canteens for Municipal High Schools in Bangalore District. 474.
Compensation to ryots for lands acquired in Sangenahalli, Gadimakunte and Thuppadahalli Tank works. 633.
Contribution and water rate collected from ryots for repair of Tanks. 642.
Central Grants for village improvements. 639-40.
Cultural Development—expenditure incurred. 481.
Darkhasts for lands in Tumkur District. 640.
D.D.T. spraying in Davangere Taluk. 146.
Devikere Tank, restoration. 146.
Dewans' pensions. 53, 54.
Depressed Class people—Scheme to grant loans. 413, 414.
Director of Anti-corruption and Efficiency Audit. 99.
Director of Medical Services—alleged discourteous treatment. 361-362.
Director of Ophthalmology, appointment. 98-99.
Dispensary at Aghalaya. 53.
Drinking water wells—provision in certain villages. 414, 415.
Electric Power in Kolar area—conversion from 24 to 50 cycles. 54.
Electric Street Lights—Provision to Somanahalli village. 473.
Electricity for I.P. Sets—Loans from Central Government. 480.
Electricity — Policy in distribution. 415, 416.
Electricity—Projects to augment production. 563-564.
Electricity tapped and supplied through 11 K. V. A. line. 307, 308.
Electricity supply to Hirisave. 360.
Electricity supply to irrigation pump sets. 306.
Electricity—supply to villages in Anekal Taluk. 416.
Electricity supply to villages. 568.
Elementary Schools. 145.
Engineer Probationers. 148.
Ex-Servicemen—relief measures. 475, 476.
Fact-Finding Committee to collect statistics in Kannada-speaking area. 197.
Fine arts—measures to promote. 476.
Fire Accident at Hosahalli village, relief to Harijan sufferers. 253.
Foodgrains—Distribution to N.G.Os. 197.
Gazetted ranks in University Service—Appointments from minor communities. 562-563.
Graduates in Thigalar Community. 482.
Gundlupet-Terakanambi Loop Road, repairs. 310-311.
Harijans and Hindus of Hireyemmaganur village—quarrel over use of well. 414.
Harijans in Hospet—Shifting of residence. 557.
Harijans in rural parts—amenities. 481.
Harijan Teachers in Malavalli Taluk—Transfers. 472, 473.

Health Centres and Health Cess. 564-567.
Health Unit Building at Bandihole, construction. 98.
High Level Causeway on I.V.C. Road between Thammadihalli and Sagade village. 640.
Honnemaradu Project—steps to include in Five-Year Plan. 52, 53.
Hosahalli in Kudligi Taluk—provision of road links. 559.
Hospital building at Arkalvadi village, construction. 640.
Hospital Building in Bukinakere village, construction. 53.
Hospital Building at Chandrasekharapura. 198-9.
House Building Co-operative Societies—Loans to Government servants. 416.
Hunasekatte Tank, repairs. 563.
Indebtedness of Industrial workers. 472.
Industrial Labour Recreation Centres, Bangalore City. 478.
Industrial State Aid Act, loans granted. 252.
I.V.C. Road from Tiptur to Honnavalli. 635.
Iron and Steel Works, Bhadravati, profits earned and bonus paid. 251-2.
Iron and Steel Works, Bhadravati, Absorption of Probationers. 252.
Iron Works, Bhadravati—value of stock of Pig Iron. 361.
Irrigation Projects in Bangalore District. 644-646.
Irrigation Works fresh in Holalkere Taluk—. 634.
Jeevimaradakere, restoration. 251.
Justice T. N. Mallappa's Committee. 477, 478.
Kagehalla project. 97-98.
Kanakapura Municipality—Drainage work. 561,
Kannada Pandits in High Schools. 480.
K.G.F.—raising status to Municipality. 637.
Local Fund Dispensary at Tekal. 99-100.
L. F. Hospital, Chintamani. 310.
Loud Speakers—enforcement of amendments to Mysore Police Act to regulate the use of. 308.
Madarahalli Tank—Compensation for submerged lands. 99.
Maddur Shuttle Train. 100.
Malaria in Tiptur Taluk, measures for prevention. 636.
Malavalli Tank Bund—widening. 561.
Malnad—Development of communications. 564.
Marketing Department. 309-310.
Maternity Hospital, K.G.F.—complaints. 308.
Maternity Hospital at Kubbahalli or Somanahalli. 198.
Maternity Hospital, Sira Town. 199.
Maternity Wards and Hospitals in Bellary District—Staff. 360.
Middle School, Itikadibbanahalli Hobli—construction of building. 483.
Minto Ophthalmic Hospital—quarters to staff. 414.
Money-lenders—recovery of registration fee. 634.
Mothagadahalli and Chikkathaggali Tanks, restoration. 639.
Multi-purpose Co-operative Societies in Kanakapura Taluk. 250.
Municipal High Schools—Dearness allowance to staff—Government's share. 475.
Municipal High Schools—Grants from District Boards. 474.
Munsiffs belonging to Scheduled Castes. 473.

Mysore Sugar Company, Removal of Chairman. 252.
Naidu, V.B., Executive Engineer, complaints against. 197-8.
National Cadet Corps. 483.
National Extension Service Blocks—Extension to Bangalore North and Devanahalli Taluks. 195.
National Extension Service Scheme. 307.
National Highways. 362-363.
Occupational Institute—Principal and Vice-Principal. 477.
Occupational Institute—Purchase of Equipment. 477.
Police Constables—enhancement of pay. 360.
Power production at Shimsha—engineering survey. 52.
Prevention of Animal Sacrifices Act, prosecutions launched. 638.
Primary Schools—Central aid to start. 476.
Proceedings against Members of Assembly and Trade Union Leaders in Kolar Gold Fields. 361.
Prohibition offences in Hassan District. 633.
Prosecution against Police of neighbouring State—withdrawal. 54.
Public Service Commission—taking a Scheduled Caste Member. 20.
Recruitment to Railway Department. 100.
Relief to growers when prices go lower than production cost. 360.
Research in soil conservation in Bellary Taluk. 479.
Revenue Department Officials' transfers. 639.
Rice supplied to N.G.Os. 147.
Road bridges over Tungabhadra river at Haravi, Kampli and Deshanur. 562.
Roads in Chitaldrug District, Maintenance. 637-8.
Road between Harapanahalli and Davangere—Improvement. 561-562.
Road from Krishnarajapet to Sravanabelagola *via* Koratikere. 98
Roads and Schools in Davangere Taluk, construction works. 638.
Road from Tiptur to Halepalya. 635.
Rural Industrial Development Scheme—loans. 361.
Sales-Tax, collection without resorting to Criminal Courts. 635-6.
Sales Tax due from Silk reelers. 559-560.
Scheduled Castes, representation in State Services. 197.
Scheduled Castes—representation in Services. 480.
Scheduled Castes—reservation of appointments. 634-5.
Scheduled Caste Students deputed for Foreign Studies. 473, 474.
School building, Albur, Tiptur Taluk. 561.
Seegehalla Project. 563.
Silk growing area. 643.
Spun Silk Mills, Channapatna. 641.
States Reorganisation Commission. 415
Sugarcane Cess Fund Roads. 555-556.
Sugar Factories, starting in Shimoga District. 253.
Survey Numbers 138 and 143 of Chikkamulagud Village—Land granted for Rajaput Colony. 476, 477.
Survey Number 232 of Madanahalli, Kolar Taluk—Land granted under "G.M.F. Scheme." 481, 482.
Taluk Office Staff, payment of overtime allowances. 638.
Tank for Bukkapatna, construction. 638-9.
Tanks in Chikmagalur District. 148.
Tanks in Devanahalli and Bangalore North Taluks—repairs. 557-559.

Tanks in Gundlupet Taluk-Improvement. 568.
Tanks for Hallas in Chitaldrug District, construction. 636-7.
Tank for Laxmiah's Palya, 253.
Tanks' restoration in Tumkur. 362.
Thimmannanaikanakere, Malliypattana Hobli-restoration. 308.
Thoties and Talaries. 147.
Thoties and Talaries. 198.
T. B. Hospitals. 479.
Tumbadikere Voddu, water supply to Talapariges of Pakirappa's Palya. 253.
Unauthorised Cultivators in Bangalore Northand South Taluks, Doddaballapur and Devanahalli Taluks. 473.
Uniform of officers and men, Police Department. 556-557.
Water supply to Channahalli Anicut. 145.
Water supply to Lakkavalli village. 54.
Wells in Gudibanda and Bagepally Taluks. 478, 479.
Vaidyas and Hakims—Registration. 145-146.
Vani Vilas Hospital—representation to increase number of doctors. 361.
Veterinary Dispensaries in Chamarajasagar Taluk. 254.
Veterinary Dispensary at Arasikere of Nidugal Hobli—Petition to grant. 483.
Village Panchayets, Tumkur District—grants sanctioned. 483, 486.
Village Reserve Scheme in Visvesvaraya canal area. 633-4.
Voddahalli Tank restoration. 251.

QUESTION (S) (POSTPONED) *re*—

A.D.C. Funds—Utilisation. 673
Admission and Concession Committees. 671.
Amritmahal Kavals in Chikmagalur District. 661.
Amritmahal Kavals in Chitaldrug District—lands released for cultivation. 700-1.
Backward Class Scholarships in University and High Schools. 705-706.
Bhadra Project, amenities to workers. 706-8.
Buildings for schools in Bangalore North and Devanahalli Taluks. 709-10.
Depressed Class—Housing. 663-4.
Depressed Class Students. 698.
Distress relief. 683.
Distress Relief Works. 673-4.
Drinking water wells. 687.
Drinking water wells in Bangalore North and Devanahalli Taluks. 708-709.
Drinking water wells in Mysore District. 6978-.
Drinking water wells in Nelamangala, Magadi and Dodballapur Taluks. 712-14.
Electricity to rural parts. 715.
Famine Relief works. 651.
Furniture to schools in Bangalore District, supply. 710-12.
Lecturers — Academic qualifications. 669.
Loans to District Boards.
Manganese Ore in Chiknaikanahalli. 686-87.

V. Nanjappa — Enquiry into allegations against. 661
Membership of College Unions. 652.
Middle School Building, Malavalli, construction. 659.
Middle School building at Malavalli Town, construction. 697.
Munsiffs and Magistrates, Transfers.. 698.
Mysore Railways, Transfer to Central Government. 633.
"Palace Publications"—Expenditure under the Head. 696-7.
Patels, Shanbhogues, Toties, etc. 701-5.
Percentage of passes in High Schools and Colleges. 715-8,
Primary and Middle Schools in Nelamangala and Dodballapur taluks. 676.
Primary Schools in Tumkur District. 686.
Primary School building at Gannaikanahalli. 709.
Reservoirs, Major and Minor. 699-700.
Road from Chitrahalli to Kolalu, formation. 651.
Tanks breached. 657-8.
Tanks breached: 661.
Writ applications filed in High Court. 652.

QUESTION AND ANSWERS—

Daily Disposal. 199, 254-5, 486-489.

R

RACHAIAH, Sri B.—

Bill—

Mysore Appropriation (No. 4)——, 1954.

Motion to consider. 495, 497.

Demand for Supplementary Grant for 1954-55 —.

"Rural Development" re—

Depressed Class amelioration grants. 212, 213.

Election of —— as Member of Estimate Committee. 364.

Question re —

Amildars and Assistant Commissioners—Eligibility List. 98.

Assistant Superintendents of Police —— Promotions. 404, 407.

Bridges proposed to be constructed in Mysore District by the Mysore District Board. 307.

Director of Ophthalmology—appointment. 98-99.
Drinking water wells in Mysore District. 697-8.
National Extension Service Scheme. 307.
Probationary Assistant Engineers—Reservation for Scheduled Castes. 41, 42.
Sales Tax due from Silk Reelers. 559.
Tanks breached. 657-8.

Question (Supplementary) re —

Dearness Allowance to N.G Os., enhancement. 12.
"Grow More Food" Scheme, lands granted under. 244.

Harijans—Grants to dig wells. 398.
Land Revenue—distribution to Village Panchayets. 461.
Scheduled Castes—amounts spent for economic improvement. 410.
Second Five-Year Plan—Draft proposals. 237.

Resolution *re*—

Appointment of a Scheduled Caste Member to the Public Service Commission. 367-368.

RAJASEKHARA MURTHY, Sri M.—

Question *re*—

Ayurvedic College, Mysore, upgrading. 240-41.
Director of Anti-Corruption and Efficiency Audit. 99.
Occupational Institute—Principal and Vice-Principal. 477.
Occupational Institute—Purchase of Equipment. 477.
Political Science Department of Mysore University—supersessions. 127-130.

Question (Supplementary) *re*—

Bangalore Transport Company—Capital invested. 527.

RAJPRAMUKH—

——'s Order *re*—laying before the House statement showing grants. 54, 55.

RAMAIYA, Sri P. R.—

Bill—

Mysore Board of Revenue ——, 1954.
Motion to consider. 110, 111.

Mysore Housing Board ——, 1954.
Consideration of Clause 13. 419, 420.

Demand for Supplementary Grant for 1954-55 —.

" Rural Development " *re*—

Depressed Class amelioration grants. 212.

Election of Speaker. 109.

Public Accounts Committee Report —

Motion to consider. 323, 324.

Question *re*—

Arrack shop in Kalasipalyam—shifting. 455.
Beggars and Vagrants, preventing immigration into, Bangalore City. 251.
Crimes in Bangalore City and other parts of the State. 273 275, 276.
Fine arts—measures to promote. 476.
Middle Class Economic condition—Survey. 527-528.
Pensioners— enhancement of dearness allowance. 138-139.
Slums in Bangalore City, improvement. 358.

Question (Supplementary) *re*—
  Amildari List—reservation for Depressed Classes. 40.
  Non-gazetted officers—free medical aid. 288.
  "Panchajanya Weekly"—Government patronage. 143.
  Second Five-Year Plan—Draft proposals. 235.

Questions and Answers—Daily disposal. 255.

RAMA RAO, Sri M. V.—

Bill—
  Mysore Appropriation (No. 4) ——, 1954.
    Motion to consider. 506-509.

  Mysore Board of Revenue ——, 1954.
    Motion to consider. 111-120.

  Mysore Transfer of Prisoners ——, 1954.
    Motion to consider. 424, 425.

Election of Speaker. 106-107.

Question *re*—
  Central Grants and Loans to the State. 616-8.
  Drayton Murder Case. 519, 521-522.
  Inspector-General of Police—Reversion of Sri N. V. Babu Reddy and appointment of new officer from outside. 16-17.
  Iron and Steel Works, Bhadravati, profits earned and bonus paid. 251-2.
  Lecturers—Academic Qualifications. 669.
  Loud Speakers—enforcement of amendments to Mysore Police Act to regulate the use of. 308.
  Petitions under article 226 of the Constitution. 540.
  Confidential Information—selling by Secretariat Officials. 182-3.
  States Reorganisation Commission. 415.

Question (Supplementary) *re*—
  Bangalore Transport Company—Capital invested. 527.
  Industrial Tribunals. 538.
  Inspector-General of Police—appointment from outside the State. 17-18.
  Science Department of University—Supersessions. 632.
  State Transport Authority. 524.
  Uuiversity Re-organisation. 626-7.

Questions and Answers—Daily disposal. 487, 488.

RAMACHANDRA RAO, Sri A. G.—

Answer(s) to Question(s) *re*—
  A.D.C. Funds—utilisation. 673.
  Additional District Court at Mysore. 92-93.
  Adikarnataka Boarding Home and High School, Hassan. 472.
  Admission and Concession Committees. 671.

Admission Committees for Medical College, Medical School and Engineering College. 185-88.
Akashavani—shifting from Mysore to Bangalore. 477.
Assistant Professors—Promotions. 623-6.
Backward Class scholarships to girl students in Middle and High Schools. 482.
Backward Class Scholarships in University and High Schools. 705-6.
Buildings for schools in Bangalore North and Devanahalli Taluks. 709-10.
Buildings for schools in Hosadurga Taluk—Donations. 543-544.
Canteens for Municipal High Schools, in Bangalore District. 471.
Central Grants and Loans to the State. 61-8.
Confidential Information—selling by Secretariat Officials. 182-3.
Cultural Development—expenditure incurred. 481.
Depressed Class Students. 698.
Depressed Class Scholarships. 188-90.
Education Department Officers—Extension of services. 511.
Educational reforms, expenditure incurred. 471.
Elementary Schools. 145.
Ex-Servicemen—relief measures. 475, 476
Factories complying with section 49 of the Factories Act, 1948. 536-537.
Fine arts—measures to promote. 476.
Gazetted ranks in University Service—Appointments from minor communities. 562-563.
Government High School to Kolar Gold Fields. 131-133.
Harijan Teachers in Malavalli Taluk—Transfers. 473.
High Power Text-Book Committee. 130-131.
High Schools—Percentage of passes. 529-535.
Indebtedness of Industrial workers. 472.
Intermediate College at Malleswaram, starting. 184-85.
Industrial disputes in Silk Industry. 542-543.
Industrial dispute relating to T. R. Mills. 539.
Industrial Labour Recreation Centres, Bangalore City. 473.
Industrial Tribunals. 537-538.
Jurisdiction of Courts—Reorganisation. 92-93.
Justice T. N. Mallappa's Committee. 478.
Kannada Pandits in High Schools. 480.
Labourers in Factories—Quarters. 539-540.
Lecturers—Academic Qualifications. 669.
Membership of College Unions. 652.
Middle School, Itikadibbanahalli Hobli,—construction of building. 483.
Middle school building at Malavalli Town, construction. 697.
Municipal High School, Chintamani. 627.
Municipal High Schools Dearness allowance to staff—Government's share. 475.
Municipal High Schools—Grants from District Boards. 474.
Munsiffs and Magistrates Transfers. 698.
Munsiffs belonging to Scheduled Castes. 473.
National Cadet Corps. 483.
Non-Gazetted Officers in Secretariat — Delay in confirmation. 179-82.

Non-Gazetted Officers in the Secretariat — Transfers. 184.
Occupational Institute at Davangere — Tailoring Instructor. 544.
Occupational Institute, Chintamani — new Diploma Course. 546.
Occupational Institute—Principal and Vice-Principal. 477.
Occupational Institute—Purchase of Equipment. 477.
" Palace Publications ", Expenditure under the head—. 690-7.
Percentage of passes in High Schools and Colleges. 715-8.
Petitions under article 226 of the Constitution. 540.
Political Science Department of Mysore University — Supersessions. 127-130.
Political Science Department of University—Supersessions. 630-1.
Primary Schools in Bangalore City. 185.
Primary Schools — Central aid to start. 476.
Primary Schools in Mysore Taluk. 545.
Primary and Middle Schools in Nelamangala and Dodballapur Taluks. 676.
Primary Schools in Tumkur District. 686.
Samskrithi Prachar — Personnel. 296-299.
Scheduled Castes-Hostel for University students. 540-541.
Scheduled Castes-Scholarships. 290-296.
Scheduled Castes Students deputed for Foreign Studies. 474.
Scholarships — allotment to Chikmagalur District. 535.
School building, Albur, Tiptur Taluk. 561.
Schools started in rural parts. 190 92.
Share Capital on Central Factories — Investment of Government. 178-9.
Standing Committees —, Departmental. 196.
States Reorganisation Commission. 177-82.
Teachers in Primary Schools, Bangalore City. 623.
Teachers in Primary Schools in Bangalore South Taluk. 545.
Trade Union of Government Road Transport Workers. 542.
University Hostels. 541.
University Reorganisation. 626-7.
Writ applications filed in High Court. 652, 653.

Bill—
  Mysore Appropriation (No. 4) ——, 1954.
    Introduced. 490.
    Motion to consider. 490, 493, 515, 516.

  Cattle Trespass (Amendment) ——, 1954. 422.

  Mysore Contract (Extension to Agricultural land) ——, 1954.
    Motion to consider. 426.
    Motion to pass. 426.

  Mysore Co-operative Societies (Amendment) ——, 1954.
    Motion to refer to Joint Select Committee. 430-432.

  Mysore Housing Board ——, 1954.
    Motion to consider. 417, 418.
    Motion to pass. 421.

  Mysore Transfer of Prisoners ——, 1954.
    Motion to consider. 422, 424.
    Motion to pass. 425.

Demand for Supplementary Grant for 1954-55—
"Administration of Justice" *re*—
Pending bills of Advocate-General and Assistant Public Prosecutors of transferred Territory. 203, 204.

"General Administration" *re*—
Quarters to administrative Staff of National Extension Service Blocks. 203.

"Scientific Departments" *re*—
Sri T. Thimmaiah's deputation for foreign studies. 205.

Discussion on—
Question *re*: Necessity to start schools in rural parts. 599-600.

Public Accounts Committee Report—
Motion to consider. 311.

Statement by ——, Minister for Law and Education on Supplementary Estimates. 201-2.

RESOLUTION (S) *re*—

Appointment of a Scheduled Caste Member to the Public Service Commission. 366-374.
Specification of fixed prices for important crops. 374-390.

RUDRAPPA, Sri H. S.—

Question *re*—
Thunga Channels, completion. 43, 44.

S

SHIVANANJE GOWDA, Sri—

Question *re*—
Maddur Shuttle Train. 100.
Primary Schools in Mysore Taluk. 545.
Recruitment to Railway Department. 100.

SHIVARUDRAPPA, Sri H. K.—

Question *re*—
Ane to Kallakatte Halla. 355.
Gundlupet-Terakanambi Loop Road repairs. 310.
Maternity Hospital at Kabbahalli or Somanahalli. 198.
Tanks in Gundlupet Taluk — improvement. 568.

Question (Supplementary) *re*—
Alleged molestation of women by Police in Talagunda village. 35.
Amildari List — reservation for Depressed Classes. 40.
"Panchajanya Weekly"—Government Patronage. 142-143.

SIDDAIYA, Sri H. K.—

Condolence Reference—
Demise of Sri H. Siddaiya, Speaker. 28.

Election of — as Member of Estimates Committee. 364.

Question *re*—
Adikarnataka Boarding Home and High School, Hassan. 472.
Amildari List — reservation for Depressed Classes. 40.
Depressed Class people — Scheme to grant loans. 413.

SIDDAMMA, Srimathi Bellary—

Condolence Reference—
Demise of Sri H. Siddaiya, Speaker. 25.

Question *re*—
Causeway near Kalappanahalli. 88.
Crimes in Bangalore City and other parts of the State. 275, 277, 278.
DDT spraying in Davanagere Taluk. 146.
Hunasekatte Tank, repairs. 563.
Maternity Hospital, Davangere — Posting a Lady Assistant Surgeon. 290.
Non-Gazetted Officers — merging Dearness Allowance in pay. 13.
Roads and Schools in Davangere Taluk, construction works. 633.
Sales-Tax Subjects Committee, action on recommendations. 16.

Question (Supplementary) *re*—
Indian Coffee Expansion Act (Amendment) Bill. 610.
National Extension Service. 95.

Resolution *re*—
Specification of fixed prices for important crops. 374, 390.

SIDDAPPA, Sri L.—

Condolence Reference—
Demise of Sri H. Siddaiya, Speaker. 26.

Election of Speaker. 108-109.

Question *re*—
Electricity — augmentation of production. 618-9.
Iron and Steel Works, Bhadravati, absorption of Probationers. 252.

Question (Supplementary) *re*—
Excise contractors in default in Mysore District. 460.

SIDDAPPA, Sri S.—

Bill—
Mysore Appropriation (No. 4) ——, 1954.

Motion to consider. 504.

Condolence Reference—
  Demise of Sri H. Siddaiya, Speaker. 29.

Demand for Supplementary Grant for 1954-55 —
  "Electricity Schemes" *re*—
    Rural electrification. 225.

  "Irrigation" *re*—
    Employment of local people in Bhadra Project and Channel works. 219-220.

Election of — as Member of Estimates Committee. 364.

Question *re*—
  Engineer Probationers. 148.
  Irrigation Projects in Bangalore District. 644.
  Silk growing area. 643.

Question (Supplementary) *re*—
  Agricultural College. 344.
  Harijans — Grants to dig wells. 399.
  Samskrithi Prachar — Personnel. 298.

SIDDAVEERAPPA, Sri H.—

  Adjournment Motion *re*—
    Accident during Dasara Procession. 59-62.

  Answer (s) to Question (s) *re*—
    Alleged molestation of women by Police in Talagunda Village. 33-36.
    All-Mysore Charaka Prachara Sangh. 468,49.
    Assistant Superintendents of Police Promotions. 404,407
    Bangalore Transport Company—Capital invested. 526-527.
    Bangalore Transport Company—Nationalisation. 633.
    Bellara Gold Mines. 280-284.
    Big Industry, establishment in Nelamangala Taluk. 250.
    Chassis purchased for Government purposes. 465-467.
    Coir Industry at Kellodu—starting by the Industrial Department 407.
    Crime position in Bangalore District. 407,408.
    Crimes in Bangalore City and other parts of the State. 273-278.
    Drayton Murder Case. 519-523.
    Foodgrains, distribution to N.G.Os. 197.
    Food-grains —Measures to check fall in prices. 468.
    Foodgrains stock. 144.
    Furniture to schools in Bangalore District—, supply. 710-12.
    Gadimakunte Frontier Toll-gate. 404.
    Gold Duty—K.G.F. 196.
    Indian Coffee Expansion Act (Amendment) Bill. 607-10.
    Industrial and Testing Laboratory—Circular to Heads of Departments to purchase Products. 457,458.
    Industrial School at Chikmagalur. 408,409.
    Industrial State Aid Act, loans granted. 252.

Inspector-General of Police—Reversion of Sri N. V. Babu Reddy and appointment of new officer from outside. 17.
Inspector-General of Police—appointment from outside the State. 17-19.
Iron and Steel Works, Bhadravati—absorption of Probationers. 252.
Iron and Steel Works, Bhadravati, profits earned and bonus paid. 251-2.
Iron Works, Bhadravati—value of stock of Pig Iron. 361.
Loud Speakers—enforcement of amendments to Mysore Police Act to regulate the use of. 308.
Manganese Ore in Chiknaikanahally. 686-87.
Motor Vehicles Taxation—Difference in Bellary and rest of the State. 525.
Mysore Sugar Company, Removal of Chairman. 252.
New Industries in K.G.F., starting. 525-526.
Police Constables—enhancement of pay. 360.
Prevention of Animal Sacrifices Act—prosecutions launched. 638.
Proceedings against Members of Assembly and Trade Union Leaders in K.G.F. 361.
Prosecution against Police of neighbouring State—withdrawal. 54.
Relief to growers when prices go lower than production cost. 360.
Rice supplied to N.G.Os. 147.
Rural Industrial Development Scheme—loans. 361.
'Sapperoga' incidence on Silkworms. 284,285.
Second Five-Year Plan—Draft proposals. 231-238.
Silk growing area. 643.
Specification of fixed prices for important crops. 388-389.
Spun Silk Mills, Channapatna. 641.
State-owned Industries. 403,404.
State Transport Authority. 523-525.
Steel Plant in Hospet, erection. 249-50.
Sugar Factories—, starting in Shimoga District. 253.
Toll-gate at Tallaghattapura on Kanakapura-Bangalore Road. 523.
Traffic Supervisors, State Road Transport Department. 278,279.
Uniform of officers and men, Police Department. 556-557.

Bill—

Mysore Co-operative Societies (Amendment) ——, 1954.
Motion to consider. 725.

Demand for Supplementary Grant for 1954-55—
"Electricity Schemes" *re*—
Power supply to villages in Chitaldrug District. 225,226.

"Industries and Supplies" *re*—
Need for mobile van, policy in establishing show rooms and working of the design section. 215.

"Sericulture" *re*—
Grainage at Thyamagondlu. 217.

Need for starting experimental Sericultural Farms in Malnad. 218.
Supply of Refrigerators to Aided Graineurs. 216.

SINGARI GOWDA, Sri K.—

Bill —

Mysore Co-operative Societies (Amendment) ——, 1954.
Motion to consider. 575-576.

Election of—as Member of Public Accounts Committee. 364.

Question *re*—

Money-lenders recovery of registration fee. 634.
Water supply to Channahalli Anicut. 145.

SIRASAPPA, Sri IJARI—

Bill—

Mysore Board of Revenue—, 1954.
Motion to consider. 158-159.

Election of—as Member of Public Accounts Committee. 364.

Question *re*—

Leprosy in Bellary District. 289,290.
Maternity wards and Hospitals in Bellary District Staff. 360.
Motor Vehicles Taxation—Difference in Bellary and rest of the State. 525.
Research in soil conservation in Bellary Taluk. 479.
Road from Bangalore to Bombay *via* Bellary and Gadag. 248.
Road between Harpanahalli and Davangere—Improvement. 561.
Road bridges over Tungabhadra river at Haravi, Kampli, and Deshanur. 562.
Tungabhadra Project—Development of irrigation area. 44, 45.

SIVAPPA, Sri G.—

Demand for Supplementary Grant for 1954-55—

"Rural Development" *re*—

Speedy execution of rural works. 206.

Election of—as Member of Public Accounts Committee. 364.

Question *re*—

District Fund Roads in Chitaldrug District, repairs. 400-401.
Foodgrains—Measures to check fall in prices. 468.
Foodgrains stock. 144.
Irrigation works (fresh) in Holalkere Taluk. 634.
Malaria in Holalkere Taluk—Measures to control. 399,400.
Primary Schools—Central aid to start. 476.
"Prohibition Week" observance. 401.
Road from Chitrahalli to Kolalu, formation. 651.
Share Capital on Central Factories—Investment of Government. 178-9.

Question (Supplementary) *re*—
District Board Roads in Chitaldrug District. 456.
National Extension Service. 96.
Second Five-Year Plan—Draft proposals. 233.
Superintendents of Electrical Department. 137.

SPEAKER, Mr. (Sri H. S. RUDRAPPA)—
Observation (s)—
Adjournment Motion—
There cannot be any discussion on an—until it is admitted by the Chair. 59.

Bill—
Anybody who is anxious to close the debate on a—may move a closure motion. 724.
During consideration stage of a—only principles of a Bill can be discussed. With regard to improvements to the provisions of a Bill, since the Bill may undergo changes in the Select Committee and even afterwards, amendments could be brought to each clause at that stage. 259.
The Hon'ble Members must not make a reference to what the Chief Minister said outside the House regarding certain other matters while speaking on a——. 125.

General—
A Minister can sit in any place, but he cannot take the position of the Leader of the Opposition. 574.
Any member of the Government on behalf of any other member of the Government can lay on the Table of the House papers or move even motions. 651.
No personal recrimination should be made by one Member against another Member of the House. 570-571.
Personal references to officers working in the Department of Government who are not in a position to defend themselves should be avoided. 369.
The House cannot debate on the prorogation of the Assembly since it comes within the purview of His Highness the Rajpramukh. 650.
Unless some business concerning the House is placed on the Table and a motion is moved, no outside matter can be discussed on the floor of the House. 571.

Question (s)—
—— and answers are not allowed between Members. 579.
——hour is limited to only one hour. The Chair cannot relax and by-pass the rule since the breach of the rule is neither helpful nor healthy. 255.
Similar —— will be marshalled and made to appear on the same day so that there will be no waste of time. 489.
Supplementaries should generally arise out of the answers given and they should not be completely different from the main——. 91.

The Minister cannot be expected to give a substance of the full judgment while answering supplementaries on a.— 522.
Though it is the concern of the Government of India to provide railway facilities, the Mysore Government is concerned with making recommendations and it is in order to express concern about the railway facilities in the Mysore State not being adequate, while answering — 90.

Short Notice Question—
Unless the Minister concerned agrees to answer—it cannot be admitted. 650.

Ruling(s)—
Adjournment motion—
—— relating to accident during Dasara Procession, though it is a matter of importance, is not very urgent in the sense that it should be permitted to interfere with the normal work of the House, and it is therefore disallowed. 63.
The Minister cannot oppose an—when he makes a statement before its admissibility or otherwise is decided by the Chair. He can merely make a statement on the adjournment motion. 59-60.

Bill(s)—
According to rules of procedure, it is only in the case of ——, originating in the Assembly that the Bill is required to be accompanied by a Statement of Objects and Reasons. Rule 90-F merely requires that the Bill as passed by the Council shall be laid on the Table of the House and does not say anything about the Statement of Objects and Reasons. But the practice has been to lay on the Table of one House the Bill as passed by the other accompanied by the Statement of Objects and Reasons as it was originally appended to the Bill with a view to give the members of the House an idea of the purposes underlying the Bill when it was first introduced in the other House. However, it is desirable that the Government should always amend the Statement of Objects and Reasons in conformity with the amendments effected by the originating House before taking it up in the other House. But as the Statement of Objects and Reasons is not part of the Bill, there can be no objection to taking up the Bill for consideration. 569-570.
A member should strictly confine himself to the particular items of expenditure referred to in the supplementary grants while speaking on the relevant Appropriation ——. 499.
It is not necessary that the Finance Minister or the particular Minister should reply to the debate on Mysore Appropriation ——. Any member of the Government on behalf of the Government can reply to the debate, and there is no illegality or any impropriety in doing so. 513.

Resolution(s)—
Similar —— cannot be taken up together. But movers of resolutions will be given an opportunity to support an earlier resolution on the same subject. 374.

Supplementary grants.—

The debate on —— will be restricted to the particulars contained in the estimates on which these grants are sought and the debate cannot touch the policy underlying the original grant except in certain circumstances. Similarly, cut motions will be restricted to the items covered by the supplementary estimate. 199.

The procedure for the debate on —— will be as follows :—

All the motions for Grants will be moved together. In respect of each Demand a specified time will be allotted. Discussion will proceed on that Demand and on the expiry of the allotted time, the House will proceed to the discussion of the next Demand. At 5 o' clock, all the Demands will be put to vote together. 200.

Statement(s)—

Announcement of Election to Board of Industries. 55-56.
Announcement of Election to Committee on Public Accounts. 56.
Announcement of Election to Estimates Committee. 56.
Announcement of result of Election of Board of Industries. 149.
Announcement of result of elections to the Estimates Committee. 364.
Announcement of result of elections to the Public Accounts Committee. 364.
Announcement of result of election of Speaker. 104.
Condolence reference *re* : demise of Sri Channanarasimhaiya, Ex-Member. 31.
Condolence reference *re* : demise of Sri C. Narasimhiah. 417.
Condolence reference *re* : demise of Sri H. Siddaiya, Speaker, Legislative Assembly. 30.
Panel of Chairman. 20.
Recommendation of His Highness to introduce and move the Mysore Appropriation (No. 4) Bill, 1954, and to introduce the Mysore Weights and Measures (Amendment) Bill, 1954. 489-490.
Recommendation of His Highness to introduce and move the Mysore Revenue Laws (Extension to Bellary) Bill, 1954. 20.
Recommendation of His Highness to lay Statement of Estimates before the House. 54.
Reply to congratulations on the election of Speaker. 110.
Statistics *re* : business of the House transacted during the Session. 647.

SRINIVASA IYENGAR, Sri S.—

Bill—

Mysore Appropriation (No. 4) ——, 1954.
  Motion to consider. 492, 493.

Mysore Board of Revenue ——, 1954.
  Motion to consider. 64, 65.

Mysore Contract (Extension to Agricultural land) ——, 1954.
  Motion to consider. 426.

Mysore Co-operative Societies (Amendment) —— , 1954.
  Motion to refer to Joint Select Committee. 431-440.
  Motion to consider. 578, 579.

Demand for Supplementary Grant for 1954-55 —.
  "Administration of Justice" *re*—
    Pending bills of Advocate-General and Assistant Public Prosecutors of transferred Territory. 203, 204.

  "Electricity Schemes" *re*—
    Rural electrification. 224.

  "General Administration" *re*—
    Quarters to administrative staff of National Extension Service Blocks. 202-203.

  "Industries and Supplies" *re*—
    Need for mobile van, policy in establishing show rooms and working of the design section. 214; 215.

  "Irrigation" *re*—
    Nugu Gates. 220, 221.

  "Rural Development" *re*—
    Reasons for non-receipt of entire grant due from Government of India for 1953-54. 214.

  "Scientific Departments" *re*—
    Sri T. Thimmiah's deputation for foreign studies. 204, 205.

  "Sericulture" *re*—
    Supply of Refrigerators to Aided Graineurs. 215.

Public Accounts Committee Report—
  Motion to consider. 312-320.

Question *re*—
  Assistant Professors—Promotions. 623-6.
  Bridge across Gadimakunte halla, construction. 242.
  Chassis purchased for Government purposes. 465, 466.
  Drayton Murder Case. 519-520.
  Electricity—supply to Andhra and Bombay States. 632.
  International Conference at Toronto—Delegates from Mysore. 470, 471.
  Mysore Government Development Loan. 409.
  National Extension Scheme Blocks. 611-2.
  States Reorganisation Commission. 177-8.

Question (Supplementary) *re*—
  Agricultural Colonies. 554.
  Ayurvedic College, Mysore, upgrading. 241.
  Bangalore Transport Company—Capital invested. 526-527.
  Board for Electrical Department. 138.
  Eelctricity supply to Andhra and Bombay. 134.

Indian Coffee Expansion Act (Amendment) Bill. 610.
Lodging facilities to Members of Legislature. 143.
National Highway in the State, maintenance. 48, 49.
Non-Gazetted Officers, merging Dearness Allowance in pay. 13, 14.
Political Science Department of Mysore University—supersessions. 129.
Second Five-Year Plan—Draft proposals. 235.
Tungabhadra Project—Development of irrigation area. 45-46.
University Reorganisation. 626-7.

Resolution *re*—
Specification of fixed prices for important crops. 380-382.

STATEMENT—

——by Minister for Law and Education *re*: Supplementary Estimates. 201-2.
—— by Minister for Revenue on Mysore Tenancy (Second Amendment) Bill, 1954. 255-6.

SUBBAMMA, Srimathi B. L.—

Election of —— as Member of Estimates Committee. 364.

Question *re*—
Indian Coffee Expansion Act (Amendment) Bill. 607-9.
Industrial School at Chikmagalur. 408, 409.
Kadur-Mangalore Road, cement-concreting. 249.
National Cadet Corps. 483.
Percentage of passes in High Schools and Colleges. 715-8.
Tanks in Chikmagalur District. 148.

Question (Supplementary) *re*—
Cardamom export. 413.

SUPPLEMENTARY ESTIMATES for 1954-55—

Procedure of debate. 199-201.

SWAMIDURAI, Sri P. M.—

Question *re*—
Government High School for Kolar Gold Fields. 131-133.
Maternity Hospital, K.G.F. — complaints. 308.
Officers of Education Department — Extension of services. 541.
Prohibition offences in K.G.F. 455, 456.
Scheduled Castes — amounts spent for economic improvement. 409,410.
Scheduled Castes — Hostel for University students. 540-541.
University Hostels. 541.
Untouchability, measures for eradication. 238-9.

T

TELEPHONES—

Use of — by members. 364-365.

THAMMIAH *alias* HANUMANTHEGOWDARA THAMMIAH, Sri S. H.—

Question *re*—

- Excise contractors in default in Mysore District. 458, 460.

THIMMAPPA GOWDA, Sri G. A.—

Question *re*—

- Central and State Scales of pay, bringing about uniformity. 12.
- Codes and Rules — non-availability of copies. 553.
- Contract between Government and Plywood Corporation. 345-346.
- Devikere Tank, restoration. 146.
- Electricity supply Basavapatna. 345.
- Thimmanaikanakere, Mallipattana Hobli, restoration. 308.

Question (Supplementary) *re*—

- Additional District Court at Mysore. 93.
- Admission Committee for Medical College, Medical School, and Engineering College. 187.
- Educational reforms, expenditure incurred. 471.
- Electricity Supply to neighbouring States. 611.
- Second Five-Year Plan — Draft proposals. 234.

THIMME GOWDA, Sri K. G.—

Election of — as Member of Estimates Committee. 364.

Question *re*—

- High Schools — Percentage of passes. 529-535.
- Kanakapura Municipality — Drainage work. 561.
- Toll-gate at Tallaghattapura on Kanakapura-Bangalore Road. 523.

THIMME GOWDA, Sri T. G.—

Demand for Supplementary Grant for 1954-55—

"Electricity Schemes" *re*—

- Rural electrification. 223.224.

Question *re*—

- Combined Hospital at Tiptur, constrution. 194.
- Drinking Water Wells. 687.
- I.V.C. Road from Tiptur to Honnavalli. 635.
- Malaria in Tiptur Taluk, measures to prevent. 636.
- Maternity Hospital, Tiptur, expansion. 196.
- Prohibition in Tiptur Taluk. 402.
- Road from Tiptur to Halepalya. 635.
- Sales-Tax collection without resorting to Criminal Courts. 535.
- School building, Aldur, Tiptur Taluk. 561.

THOMAS, Sri Sydney A.—

Question *re*—

- Bellara Gold Mines. 279-284

Question (Supplementary) *re*—
  "Prohibition Week" Observance. 401.

  Second Five-Year Plan — Draft proposals. 235.

V

VASAN, Sri K. S.—

Question *re*—
  Government High School to Kolar Gold Fields. 132-133.
  Industrial disputes in Silk Industry. 542-543.
  Industries, starting in K.G.F. 525-626.
  K.G.F. raising status to municipality. 637.
  Land revenue remission in Kolar District. 87-88.
  Proceedings against Members of Assembly and Trade Union leaders in K.G.F. 361.

  States Reorganisation Commission. 178.
  Trade Union of Government Road Transport Workers. 541-542.

Question (Supplementary) *re*—
  Industrial Tribunals. 538.
  Labourers in Factories — Quarters. 540.
  Middle Class economic condition — Survey. 528.

Questions and Answers — Daily disposal. 254.

VEERANNA GOWDA, Sri H. K.—

Adjournment Motion *re*—
  Accident during Dasara Procession. 58, 59-63.

Bill—
  Mysore Board of Revenue ——, 1954.
    Motion to consider. 155-157.

Condolence Reference.—
  Demise of Sri H. Siddaiya, Speaker. 22-24.

Question (Supplementary) *re*—
  Plague at Agaram Village, Mulbagal Taluk. 193.
  Samskrithi Prachar — Personnel. 299.

VENKATAPPA, Sri V.—

Question (Supplementary) *re*—
  Scheduled Castes — Lands granted under G.M.F. Scheme. 303.
  Schools started in rural parts. 192.

Resolution *re*—
  Specification of fixed prices for important crops. 379-380.

VENKATESH, Sri D.—
Election of — as member of Estimates Committee. 364.

Question *re*—
Factories complying with section 49 of Factories Act, 1948. 535-537.
Industrial dispute relating to T.R. Mills. 538-539.
Industrial Tribunals. 537-538.
Non-Gazetted Officers in Secretariat — Delay in confirmation. 179-82.

Question (Supplementary) *re*—
Prohibition Week, observance. 401.

KSA LIBRARY, B'lore
B004714
328.32402 548 LAD,1954
JJ31

WD 907—GPB—550—5-3-56.